

ပေမာဘိဝံသသဒ္ဓပ္ပဇေမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု
ဇံဆိပ်တော်ရ

မြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

ဣန္ဒာသယ

အဋ္ဌသာလိန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

တတိယအုပ်

ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူနှင့် ညှိထားသည်။

ဓမ္မာစရိယ-ဦးကျွန်းသိန်း၊ ဦးဝင်းဖေတို့ ကြပ်မကြည့်ရှု ပြင်ဆင်ကြသည်။

ဣန္ဒာသယ ပိဋကတ်စာပုံနှိပ်တိုက်

၁၀၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

သာသနာ-၂၅၁၇။

(က) ၄၂၉

ကောဇာ-၁၃၃၅။

ပေမာဘိဝံသသဒ္ဓမ္မဇေမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု
တံဆိပ်တော်ရ

ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

ဣန္ဒာသယ

အဋ္ဌသာလီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တတိယအုပ်

ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူနှင့် ညှိထားသည်။

ဓမ္မာစရိယ-ဦးထွန်းသိန်း၊ ဦးဝင်းဖေတို့ ကြပ်မကြည့်ရှု ပြင်ဆင်ကြသည်။

ဣန္ဒာသယ ပိဋကတ်စာပုံနှိပ်တိုက်

၁၁၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

သာသနာ-၂၅၁၇။

(က) ၄၂၉

ကောဇာ-၁၃၃၅။

၉၇၁ နှစ် ၁၇၇၁ ခု ဇန်နဝါရီလ ၁၁ ရက်

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက် အမှတ် (၆၀၇၄)

* ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူ — ဦးသန်းမောင်
ပုံနှိပ်သူမှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၇၉၄)
ထုတ်ဝေသူမှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၄၇၉)
ဣစ္ဆာသယ ပိဋကတ် စာပုံနှိပ်တိုက်
၁၁၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဒုတိယအကြိမ် စာအုပ်ရေ - ၂၀၀၀။

၁၃၃၅-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလ။

၁၉၇၃-ခု၊ နိုဝင်ဘာလ။

ဣန္ဒာဿနိဒါနိး

စာအုပ် ရိုက်နှိပ်စဉ်အရ ကျန်ပုံတို့ ဣန္ဒာဿန ပိဋကတ်စာပုံနှိပ်တိုက်မှ အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ တတိယတွဲကို ဆက်လက်ရိုက်နှိပ်ရလေသည်။

ထို အဋ္ဌကထာနိဿယ တတိယတွဲကိုလည်း မန္တလေးမြို့ ရတနာပုံမြို့တည် နန်းတည် ပဉ္စမ သင်္ဂါယနာတင် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး လက်ထက် ဝိုး မင်းတရားကြီး လူဒါနိးအပ်သော-

မေဇာဘိဝံသ သဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မ ရာဇာဓိရာဇဂူရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူတော် ခံရသော ပြည်ဆရာတော် ဘုရားကြီး ရေးသားတော်မူအပ် လေသည်။

မူရင်း အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာပါဌ်မှာ-

၁။ နိုင်ငံတော်အစိုးရတို့ ကျင်းပလုပ်သော ပါဠိတက္ကသိုလ် ဓမ္မာ စရိယ စာမေးပွဲကြီး၊

၂။ မန္တလေးမြို့ ပရိယတ္တိ သာသနဗဟိတ ဓမ္မာစရိယ-စာမေးပွဲကြီး၊

၃။ ရန်ကုန်မြို့ စေတီယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲကြီး၊

ဤ စာမေးပွဲကြီး သုံးရပ်တို့၌ မူလ ကျမ်းစာရင်းအားဖြင့် ထည့်သွင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသော ကျမ်းစာဖြစ်ရာ သို့ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အလျောက် ယင်း အဋ္ဌကထာကျမ်း၏ နိဿယသည်လည်း စာချဟန်းဝင် အရှင်မြတ်တို့ အစဉ် မပြတ် သုံးစွဲကြည့်ရှု အလေးပြုရသော ကျမ်းစာ ဖြစ်လာလေသည်။

အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာ နိဿယသည်-

၁။ နေရင်းနိဿယ

သက္ကရာဇ် ၁၀၇၆-ခုနှစ် ရတနာပူရ အဝဇ္ဇိ၌ နန်းတက်သော လေးကျွန်းမာရ် အောင်၊ ဇေယျမာရ်အောင်၊ မဟာမင်္ဂလာမာရ်အောင်၊ လောကမာရ်အောင် စေတီဧရိယကာ မှန်နန်းဆင်ဖြူရှင် တနင်္ဂနွေမင်းလက်ထက် ပုခန်းကြီးမြို့ စီရင်စု နေရင်းရွာ ဇာတိ မဏိရတနာ တိုက်နေ ရှင်အရိယာလင်္ကာရ ဆရာတော် ဂီရိ သည်။

ဣန္ဒာဿန (က) ၄၂၉-က

အဋ္ဌသာလိနီ - တတိယတွဲ

(၁)

နိဂါန်း

၂။ ပြည်နိဿယ

ဓန္ဒလေးရှိ ရတနာပုံတည်နန်းတည် ဝဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင် မင်းတုန်းမင်း တရားကြီး လက်ထက် မဏ္ဍလာရာမတိုက်၌ သီတင်းသုံး နေသော ပြည် ဆရာတော်ကြီး စီရင်သည်။

ဤ နိဿယ နှစ်စောင်တွင် ခုခေတ်၌ ပြည်ဆရာတော်၏ နိဿယသစ် ကိုသာ စာချစာသင် စာပွဲဝင် အရှင်မြတ်တို့ ကြည့်ရှု လေ့လာကြလေသည်။ အဋ္ဌသာလိနီ ပြည်နိဿယသည် ပါဠိတချက် အနက်တချက် ယောဇနာထား သော နိဿယ ဖြစ်ဆန်းကာမျှ မဟုတ်၊ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ကျမ်းစာအရပ်ရပ်မှ သာကေပါဠိ အစုံအလင် ခုံတင်ပြသ ဝိနိစ္ဆယ အဝဝဖြင့် တိကျပြတ်သား အဆုံးအဖြတ်များပါရှိသော ကျမ်းစာဖြစ်၍ ဂဏ္ဍိနိဿယဟုပင် ခေါ်ဆိုထိုက် ပေသည်။

စာတည်းအဖွဲ့၏ တည်းဖြတ်မှု

ဣစ္ဆာသယ စာတည်းအဖွဲ့သည် နိဿယကျမ်းပြု ဆရာတော်ဘုရား ကိုးကား ဖော်ပြသော ကျမ်းစာများကို ရှေးရိုက်နိဿယများကဲ့သို့ သာမန် အားဖြင့်မဖြစ်စေဘဲ မူရင်း သာကေပါဠိများကို ညွှန်ပြထားသော ကျမ်း အစောင်စောင်မှ တွေ့အောင်ရှာဖွေ၍ စာသားရှိရာဂဏန်းများကို ရိုက်နှိပ်ရာ ပုံနှိပ်တိုက်နှင့်တကွ တိကျစွာ ဖော်ပြထားလေသည်။

အထူးသတိပြုဘွယ် အချက်အလက်များကို ဆိုင်ရာစာသားရင်းအောက် တွင် ဂဏန်းအမှတ်အသား ၁၇-ပွိုင့်စာလုံးများဖြင့် ဖော်ပြ ထားသည့်ပြင် ရှေးရိုက်နိဿယတို့၌ ချွတ်လွဲလျက်ရှိသော ကျမ်းလွဲညွှန်ပြချက်များကိုလည်း အမှန်ရအောင် ရှာဖွေလျက် ဖော်ပြထားလေသည်။ ထိုအချက်အလက်များ ကို နိဿယ ကြည့်ရှုသွားရင်းပင် တွေ့မြင်ရပါလိမ့်မည်။

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာမူနှင့် နိဿယဆရာတော်တို့ အာဘော် အယူအဆ မတူမျှ သော အရာများ၌ နိရုတ္တိကျမ်းစကားများနှင့် ညှိနှိုင်း တင်ပြထားသည့်ပြင် နိဿယဝါကျ ဖြတ်ထုံးနှင့် နိယံကျမ်းများ အဆိုကိုလည်း ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ၌ ဖော်ပြထားလေသည်။

ရိုက်နှိပ်ပုံအစီအစဉ်

နိဿယရိုက်နှိပ်ရာမှာ စာရှုပုဂ္ဂိုလ်တို့ လွယ်ကူစွာ ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ရန်

၁။ အဋ္ဌကထာ စားသားရင်း နိဿယကို ၁၈-ပိုင်းအဖြစ်။

၂။ နိပါတ်အစွဲ ဝါကျအခွဲနှင့် ပါဠိတော်တည်ပါ၌ ပါဌန္တရကို ၁၈-
ပိုင်း အမဲ။

၃။ သာဓကပါဌ်၊ အဓိပ္ပာယ်၊ အနုသန္ဓေ၊ မှတ်ချက်ကို ၁၄-ပိုင်း မဲဖြစ်။

ဤကဲ့သို့ အသီးအသီး ကွဲပြားအောင် ခွဲခြားရိုက်နှိပ်ထားပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဣစ္ဆာသယ အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာနိဿယ (တ) သည်
စာချ၊ စာသင် စာပွဲဝင် အရှင်မြတ်တို့ စာပေနှယ်ဝယ် ကြွယ်ကြွယ်ဝဝ
ထယ်ထယ်ပပ မည်မျှ ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်ကို သတိရှေ့ပြု ကြည့်ရှု ဆုံးဖြတ်
သုံးသပ် ဝေဖန်တော် မူနိုင်ကြရန် ဣစ္ဆာသယပိဋကတ် စာပုံနှိပ်တိုက်မှ
နိဿယတတိယတွဲကို တင်ပြအပ်ပါသည်။

ထွန်းသိန်း

၁-၉-၆၅။

ပြည်ဆရာတော်

ပြည်ဆရာတော်ဖြစ်မည့် သတိုးသားကို မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၁၅၀-ပြည့်နှစ် ၀၁ဆိုလဆန်း ၇-ရက်နေ့တွင် ညောင်ကန်ရွာ၌ ဦးဖြူ-ဒေါ်ညွန့်တို့မှ ဖွားမြင်လေသည်။ ရှင်သာမဏေဘွဲ့၊ ရဟန်းဘွဲ့မှာ ရှင်မေဓာဝီဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် ငယ်မည်အတိုင်း ဆရာတော် ဦးကြီးညိုဟု မှတ်သား ခေါ်ဝေါ်ကြလေသည်။

ညောင်ကန်ရွာ ရတနာမဉ္ဇူတိုက် ဆရာတော် ရှင်မုနိန္ဒသာရထံတွင် စပေသင်ကြားလေသည်။ ဘကြီးတော်မင်းလက်ထက် မြို့တော်အရှေ့မြောက်စတောင့် မဟာအောင်မြေဘုံစံအုတ်ကျောင်းကြီးတွင် ညောင်ကန်ဆရာတော်ထံ၌ စာပေသင်ကြားပြန်လေသည်။

သာယာဝတီမင်းလက်ထက် ၁၂၀၁-ခုနှစ်တွင် အမရပူရမြို့သို့ ရောက်၍ သားတော်ပြည့်မြို့စား မဟာသီဟသူရ သုဓမ္မရာဇာ (မောင်ဖေပု)က တိုက်တာအသစ် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းကိုးကွယ်လေသည်။

ကျမ်းဂန် တတ်မြောက်၍ အကျင့်သိက္ခာ ကောင်းစွာ ပြည့်စုံသည်ဟု ဆရာတော်တို့ ချီးမွမ်းခြင်းခံရသည်။ မေဓာဝီဝံသ သိရီသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု တံဆိပ်တော်ကို ခံယူရလေသည်။

ပြည်ဆရာတော်သည် ၁၂၂၅-ခု တန်ခူးလဆန်း ၁၃-ရက် (သက်တော် ၇၅-နှစ်) နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူလေသည်။

ပြုစုခဲ့သော ကျမ်းများ

- ၁။ အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာ နိဿယသစ်၊
- ၂။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ နိဿယသစ် (၁၂၁၆)၊
- ၃။ ဋီကာကျော်နိဿယ၊
- ၄။ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ၊
- ၅။ သဠာယတနဝဂ္ဂ သံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ၊

(၈)

ပြည်ဆရာတော်

- ၆။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ၊
 - ၇။ ပါဠိဇာတ်ပါဠိတော် နိဿယသစ်၊
 - ၈။ သဒ္ဓတ္ထဘေစိန္တာ နိဿယ၊
 - ၉။ သမ္ပန္နစိန္တာ နိဿယ၊
 - ၁၀။ ကစ္စာယနသာရ နိဿယ၊
 - ၁၁။ ကစ္စာယနသာရ သဗ္ဗပတ္ထဒီပနီ (၁၁၉၉)၊
 - ၁၂။ ဓာတုမာလာလင်္ကာသန်းပါဠိနိဿယ (၁၂၁၃)၊
 - ၁၃။ ခန္ဓဝိဘာဝနီ ဋီကာပါဠိ (၁၂၂၃)၊
-

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ

အကုသလပဒ မေ့လျော့သ ဝါရကထာ-ပဌမစိတ္တ	၁
ဒုတိယစိတ္တ	၃၀
တတိယစိတ္တ	၃၃
စတုတ္ထစိတ္တ	၃၄
ပဉ္စမစိတ္တ	၃၄
ဆဋ္ဌမ.သတ္တမ.ဆဋ္ဌမစိတ္တ	၃၅
နဝမစိတ္တ	၃၅
ဒသမစိတ္တ	၄၄
ကောဒသမစိတ္တ	၄၅
ဒွါဒသမစိတ္တ	၄၉
အဗျာကတပဒအဟေတုက ကုသလဝိပါက	၅၄
အဋ္ဌမဟာဝိပါကစိတ္တ	၇၀
ဝိပါကုဒ္ဓါရကထာ	၇၆
ရူပါဝစရာ ရူပါဝစရဝိပါက ကထာ	၁၃၁
လောကုတ္တရဝိပါက ကထာ	၁၃၂
အကုသလဝိပါက ကထာ	၁၄၁
ကြိယာဗျာကတဝဏ္ဏနာမနောဓာတုစိတ္တ	၁၄၃
ကြိယမနောဝိညာဏဓာတုစိတ္တာနိ	၁၄၆
ရူပါဝစရာ ရူပါဝစရကြိယပဒ	၁၅၂

၂-ရူပကဏ္ဍ

ဥဒ္ဓေသဝဏ္ဏနာ	၁၅၃
ကေဝိရူပသင်္ဂဟ	၁၇၀

(၈)

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဒုဝိဓ ရူပသင်္ဂဟ
တိဝိဓ ရူပသင်္ဂဟ
စတုဗ္ဗိဓာဒိ ရူပသင်္ဂဟ

၁၇၁

၁၇၂

၁၇၃

နိဗ္ဗေသဝဏ္ဏနာ

ရူပဝိဘတ္တိဧကက
ဒုကနိဗ္ဗေသ ဥပါဒါဘာဇနီယ ကထာ
စတုက္ကနိဗ္ဗေသဝဏ္ဏနာ
ပဉ္စကနိဗ္ဗေသဝဏ္ဏနာ
ဆက္ကာဒိ နိဗ္ဗေသဝဏ္ဏနာ
နဝကာဒိ နိဗ္ဗေသဝဏ္ဏနာ
ပကိဏ္ဍကဝဏ္ဏနာ

၁၇၅

၁၈၅

၃၀၉

၃၀၉

၃၁၁

၃၁၂

၃၁၂

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ

တိက နိက္ခေပ ကထာ
ဒုက နိက္ခေပ ကထာ
သုတ္တန္တိက ဒုက ကထာ

၃၂၄

၃၆၉

၄၄၈

၄-အဋ္ဌကထာ ကဏ္ဍ

တိက အတ္ထုဒ္ဓါရဝဏ္ဏနာ
ဒုက အတ္ထုဒ္ဓါရဝဏ္ဏနာ
နိဂုံး

၄၈၉

၅၂၃

၅၂၈

အလှူသလ္လိကအကုသလ္လိကသမ္ပယ

တတိယအုပ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ

အကုသလပဒ ဓမ္မဒွေသဝါရကထာ
ပဌမစိတ္တ

၂၆၅

၃၆၅။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ အကုသလဓမ္မပဒံ၊ ကို။ ဘာဇေတွာ၊ ဤ။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ ကတမေဓမ္မာ အကုသလာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနာဒိဝါရုပ္ပတေဒေါစ၊ ဓမ္မဝဝတ္ထာနစသော ဝါရအထူးကို၎င်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဤ။ အာဂတာနံ၊ လာကုန်သော။ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အတ္ထဝိနိစ္ဆယောစ၊ အနက် အဆုံးအဖြတ်ကို၎င်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဤ။ ဝုတ္တနယေဝနဝဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုအရာ၌။ ဝိသေသမတ္တမေဝ၊ အထူးမျှကိုသာလျှင်။ မယံ၊ ဝါတို့သည်။ ဝဏ္ဏယိဿာမဖွင့်ကုန်အံ။ တတ္ထ အကုသလာဓိကာရေ၊ ဤ။ သမယဝဝတ္ထာနော၊ သမယဝဝတ္ထာန်၌။ တာဝ၊ စွာ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလဿ၊ ဤ။ ဘူမိဘေဒေါ

(၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဘုံအလှူသည်။ အတ္ထဝိယ၊ ရှိသကဲ့သို့။ အကုသလဿ၊ ၏။ ဘူမိဘေဒေါ၊
သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေန္တကာမာဝစရံ၊ စင်စစ်ကာမာဝစရ
သည်။ သမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်လျှင်းမှုလည်း။ ဧတံ၊ ဤအကုသိုလ်စိတ်ကို။ “ကာမာ
ဝစရ”န္တိ၊ ဟူ၍။ နဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မမူအပ်။ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တန္တိတ္ထေ၊ ဌံ။
ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိယေဝ ဒိဋ္ဌိသည်လျှင်။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မည်၏။
ဂုဏဂတံမုတ္တဂတန္တိ အာဒိနိဝိယ၊ အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ တနည်း
ကား။ ဂန္တဗ္ဗာဘာဝတော၊ သိအပ်သောသဘော မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဧတံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိ၏။ ဂတမတ္ထမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှသည်သာ
လျှင်။ ဝါ၊ ယူခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ဟောတံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော
အနက်ကြောင့်လည်း။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မည်၏။ တေနဒိဋ္ဌိဂတေန၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊
အညီအညွတ် ကျေပွါဒတာ အစရှိသော အပြားတို့နှင့်ယှဉ်သည်တည်း။ ဒိဋ္ဌိ
ဂတ သမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။

တတ္ထ၊ ထိုဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တဟူသော စကား၌။ အသဒ္ဓမ္မသဝနံ၊ မသူတော်
တို့၏ တရားကိုနာရခြင်း၎င်း။ အကလျာဏမိတ္တတာ၊ မကောင်းသော အဆွေ
ခင်ပွန်းရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ အရိယာနံ၊ တို့ကို။ အဒဿနကာမတာဒိနိ၊
မဖူးမြင်လိုသည်၏ အဖြစ်အစရှိသည်တို့၎င်း။ အယောနိယော၊ မသင့်သော
အားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၎င်း။ ဣတိဝေမာဒိဟိ၊ ကုန်သော။
ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဂတသင်္ခါတဿ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဟုဆိုအပ်သော။ ဣမဿ
မိစ္ဆာဒဿနဿ၊ ဤမကောင်းသောအမြင်၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

“အရိယာနံ အဒဿန ကာမတာဒိနိ”၌ အာဒိဖြင့် မယူမူ၍ အယောနိသော
မနသိကာရကို အဘယ်ကြောင့် အသီးဆိုပြန်သနည်း စုဒ္ဓိရှိရကား....
အာသန္တကာရဏတ္တာ အယောနိသောမနသိကာရဿ ဝိသုံ ဂဟဏံ ကေန္တ
ကာရဏတ္တာစ ဟု မူလဒီကာ (၁၀၉-ဆဋ္ဌ) မိန့်သော်....။

ဒီကာအနက်။ ။အာသန္တ ကာရဏတ္တာ၊ နီးစွာသော အကြောင်း၏ အပြစ်
ကြောင့်၎င်း။ ကေန္တကာရဏတ္တာ စ၊ စင်စစ်အကြောင်း၏ အပြစ်ကြောင့်၎င်း။
အယောနိသော မနသိကာရဿ၊ အယောနိသောမနသိကာရကို။ ဝိသုံ၊ အသီး။
ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။

အနုဒီကာ။ ။အာသန္တကာရဏတ္တာ တိ ပဒဋ္ဌာနတ္တာယ၊ ယောနိသောမနသိ
ကာရော ဝိယ ဟိ ကုသလဿ အယောနိသော မနသိကာရော အကုသလဿ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-အကုသလပဒ

(၃)

အစွာသန္တဟေတု၊ တထာ ဟိ သတိဝိ အသဒ္ဓမ္မသဝနာဒိကာရဏေ အယော
နိသော အနာဝဇ္ဇိတေ အဝဝတ္ထာဝိတေ စ နတ္ထိ အကုသလပ္ပဝတ္တိ။ တထာစ
ဝက္ခတိ အဋ္ဌကထာယံ အယောနိသော အကုသလန္တိ၊ ဧတေန ကေန္တကာရဏ
တာ စ ဝုတ္တတ္တာ ဟောတိ။ ။၁၂၆-ဆဋ္ဌ။

အနုအနက်။ ။အာသန္တကာရဏတ္တာ တိ၊ ကား။ ပဒဋ္ဌာနတ္တာယ၊ နီးစွာသော
အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ ထိုကားကို ထင်ရှားစွာ
ပြဦးအံ့။ ယောနိသော မနုသိကာရော၊ သည်။ ကုသလဿ၊ ၏။ အစွာသန္တ
ဟေတု၊ အလွန်နီးစွာသော အကြောင်းသည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ သို့။ အယော
နိသော မနုသိကာရော၊ သည်။ အကုသလဿ၊ ၏။ အစွာသန္တဟေတု၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အသဒ္ဓမ္မသဝနာဒိ
ကာရဏေ၊ မသုတော်တရားကို နာခြင်းစသော အကြောင်းသည်။ သတိဝိ၊
လည်း။ အယောနိသော၊ မသင့်သောအားဖြင့်။ အနာဝဇ္ဇိတေ၊ မဆင်ခြင်အပ်
သော်၎င်း။ အဝဝတ္ထာဝိတေ စ၊ မမှတ်အပ်သော်၎င်း။ အကုသလပ္ပဝတ္တိ၊ သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ တထာ စ-တတော ဇေ၊ လျှင်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ အယောနိသော
အကုသလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ လတ္တံ့။ ဧတေန၊ ဤအယောနိသော အကုသလံ
ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ကေန္တ ကာရဏတာ စ၊ စင်စစ်အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်
လည်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဒိဋ္ဌိဝါဒပုဂ္ဂိုလ်ယုတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌိအယူနှင့် စပ်ကုန်သော။ ယေဇတေ
အသဒ္ဓမ္မာ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော ဤ မသုတော်တို့၏ တရားတို့သည်။
သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေသံ အသဒ္ဓမ္မာနံ၊ ထို မသုတော်တို့၏ တရားတို့ကို။ ဗဟု
မာနပုဗ္ဗင်္ဂမေန၊ များစွာ မြတ်နိုးခြင်းလျှင် ရွှေသွားရှိသော။ အတိက္ကန္တ
မဇ္ဈတ္တေန၊ လျစ်လျူ သဘောကိုလွန်သော။ ဥပပရိက္ခာရဟိတေန၊ စူးစမ်း
ဆင်ခြင်ခြင်းမှ ကင်းသော။ သဝနေနစ၊ နာခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဒိဋ္ဌိဝိပန္နာ၊ အယူ
ပျက်ကုန်သော။ ဝါ၊ ပျက်သော အယူရှိကုန်သော။ ယေ အကလျာဏမိတ္တာ၊
အကြင် မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တံ သမ္ပ
ဝကံတာသင်္ခါတာယ၊ ထိုအကလျာဏမိတ်သို့ ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်
သော။ အ ကလျာဏမိတ္တတာယ စ၊ မကောင်းသောအဆွေခင်ပွန်းရှိသည်၏
အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ၊ ကုန်သော။ အရိယာနဉ္စေ၊ အရိယာတို့ကို၎င်း။
သပ္ပုရိသာနဉ္စ၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို၎င်း။ အဒဿနကာမတာယ စ၊ မဖူး
မြင်လိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ စတု သတိပဋ္ဌာနာဒိ ဘေဒေ၊ လေးပါးသော
သတိပဋ္ဌာန် စသည် အပြားရှိသော။ အရိယဓမ္မေ၊ အရိယာတို့၏ တရား၌။

(၄)

အဋ္ဌသာလံနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အကောဝိဒတ္တေနစ၊ မလိမ္မာသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ပါတိမောက္ခသံဝရ
ဣန္ဒြိယသံဝရ သတိသံဝရ ဉာဏသံဝရ ပဟာနသံဝရပူဇောဒေ၊ အပြားရှိသော။
အရိယဓမ္မေ စေတ၊ အရိယာတို့၏ တရား၌၎င်း။ သပ္ပုရိသ ဓမ္မေစ၊ သူတော်
ကောင်းတို့၏ တရား၌၎င်း။ သံဝရဘေဒ သင်္ခါတေန၊ သံဝရပျက်ခြင်းဟု
ဆိုအပ်သော။ အဝိနယေန စ၊ ဝိနည်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြင့်၎င်း။ တေဟေဝ
ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ငရိဘာဝိတေန၊ ထုံအပ်သော။ အယော
နိသော၊ မသင့်သောအားဖြင့်။ မနသိကာရေန၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ ကောတူ
ဟလမင်္ဂလာဒိသု၊ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာ၊ သုတမင်္ဂလာ၊ မုတမင်္ဂလာတို့၌။ ပသုတတာယ
စ၊ လေ့ကျက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဧတံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိအယူသည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

မူလဒီကာဓိပ္ပာယ်တ္ထ။ «သတိသံဝရေတိ ဣမ သိတာဒိတိ ဖုဋ္ဌဿ အပ္ပမဇ္ဇနံ
ခမနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ပဟာနသံဝရေတိဝီရိယ သံဝရော။ ။၁၁၉-ဆ။

ဒီကာအနက်။ «သတိသံဝရေတိ၊ ဟူသည်ကား၊ ဣမ၊ ဤအရာ၌၊ သိတာဒိတိ၊
အချမ်းအစရှိသည်တို့သည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ တွေ့အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အပ္ပမဇ္ဇနံ၊ မမေ့
မလျော့ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ခမနံ၊ သည်းခံခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ပဟာန
သံဝရေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝီရိယ သံဝရော၊ ဝီရိယ သံဝရတည်း။

အနုဒီကာအဓိပ္ပာယ်တ္ထ။ «ပဋိသင်္ခါ သိတာဒိခမနံ အပ္ပမာဒဝိဟာရေတိ ဝုတ္တံ
အပ္ပမဇ္ဇနံ ခမနန္တိ။ တေန သတိသံဝရေတိ ဣမ ခန္တိသံဝရော ဝုတ္တောတိ အဓိပ္ပာ
ယော။ ဣန္ဒြိယသံဝရဿ ဝုတ္တတ္တာ ပဟာနသံဝရော ဝီရိယသံဝရော၊ သောဟိ
“ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတတ္ထံ နာမဝါသေတိ ပဇောတိ”တိ အာဒိနာ ဝုတ္တောတိ။ ။
၁၂၆-ဆ။

အနုအနက်။ «ပဋိသင်္ခါပဋိသင်္ခါယ၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍၊ သိတာဒိခမနံ၊ အချမ်း
စသည်ကို သည် ခံခြင် သည်။ အပ္ပမာဒဝိဟာရော၊ မမေ့မလျော့သော နေခြင်း
မည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပမဇ္ဇနံ ခမနန္တိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။
သတိသံဝရေတိ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ဣမ၊ ၌။ ခန္တိသံဝရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။
ဣတိအယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ ဒီကာဆရာ အလိုတည်း။ ဣန္ဒြိယသံဝရဿ၊ ၏။
ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပဟာနသံဝရော၊ သည်။ ဝီရိယသံဝရော၊ မည်၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ သော၊ ထိုဝီရိယသံဝရသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ကာမဝိတတ္ထံ၊ ကို၊
နာမဝါသေတိ၊ သည်းမခံ။ ဝါ၊ မသောယာ။ ဝါ၊ အပေါ် သို့ တက်၍ မနေစေ၊
ပဇောတိ၊ ပယ်၏။ ဝါ၊ တွန်းချ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ ပဟာနသံဝရော၊ သည်။ ဝီရိယ သံဝရော၊ ၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-အကုသလပဒ

(၅)

ပန၊ ထိုမှတပါး။ အဿ စိတ္တဿ၊ ထိုဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်ဝိတ်၏။ အသင်္ခါရ ဘာဝေါ၊ အသင်္ခါရိက အဖြစ်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တ နယေနော၊ ဖြင့် သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ဓမ္မုဒ္ဓေသ ဝါရော၌။ ဖဿောတိ၊ ကား။ အကုသလ စိတ္တ သဟဇာတော၊ အကုသိုလ်စိတ်နှင့် တကွဖြစ်သော။ ဖဿော၊ တည်း။ ဝေဒနာဒိသုပ္ပါ တို့၌ လည်း။ ငွေဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၏။ ဣတိ သို့။ ဧတေသံ၊ ထို ဖဿ၊ ဝေဒနာ စသော တရားတို့၏။ အကုသလတ္တ မေဝ၊ အကုသိုလ်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ပုရိမေဟိ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော ဖဿ၊ ဝေဒနာ စသော တရားတို့မှ။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စိတ္တဿ ကေဂ္ဂတာ ဟောတိတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတာဒိသုပ္ပါပါဏာတိ ပါတ စသည်တို့၌လည်း။ အဝိက္ခိတ္တဘာဝေန၊ မပျံ့လွင့်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ကေဂ္ဂတာ၊ တည်တံ့သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဒိယိတွာ၊ ဆောက်တည်၍။ “သမာဒဟိတွာတိပိ အတ္ထိ”။ အဝိက္ခိတ္တာ၊ မပျံ့လွင့်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ အဝိရဇ္ဈမာနာနိ၊ မချွတ် မယွင်းကုန်သော။ သတ္တာနိ၊ လက်နက်တို့ကို။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ သရီရေသု၊ ကိုယ်တို့၌။ နိပါတေန္တိ၊ ချကုန်၏။ သုသမာဟိတာ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပရေသံ၊ သူတပါး တို့၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ ဟရန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။ ကေရသေန၊ တခုသော ကိစ္စရှိသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ မိစ္ဆာစာရံ၊ မိစ္ဆာစာရသို့။ ဝါ၊ မိစ္ဆာစာရကို။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကျင့်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အကုသလပ္ပဝတ္တိယမ္ပိ၊ အကုသိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်း၌လည်း။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ကေဂ္ဂတာ၊ တခုသော အာရုံ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ၊ ကား။ အယာသဘဝဒိဋ္ဌိ၊ မမှန် ချွတ်ယွင်းသော အယူ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝိရဇ္ဈိတွာ၊ ချွတ်ယွင်း၍။ ဂဟဏတော၊ ယူတတ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိတထာဒိဋ္ဌိ၊ ချွတ်ယွင်း ဖောက်ပြန်သော ဒိဋ္ဌိ သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ အနတ္တာဝဟတ္တာ၊ အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်တက်

(၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ တို့သည်။ ဇိဂုဇ္ဈိတာ၊ စက်ဆုပ်အပ်
 သော။ “ဣဇ္ဈိတာ တိပိ ပါဠော အတ္ထိ”။ ဒိဋ္ဌိ၊ တည်း။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်
 လည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ သေဝနယော၊
 ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အပိ စ-အပရော နယော၊ကို။ မယာ၊သည်။
 ဝုစ္စတေ၊ ၏။ တာယ၊ ဖြင့်။ မိစ္ဆာ၊ အနိစ္စ၊ စသော သဘာဝမှ ဖောက်ပြန်
 သော နိစ္စ၊စသောအားဖြင့်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မော၊ တို့သည်။ ပဿန္တိ၊ ရှုတတ်ကုန်
 ၏။ ဝါ၊ ကား။ သယံ၊ သည်။ မိစ္ဆာ၊ အားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။
 သော၊ သည်။ မိစ္ဆာဒဿနမတ္တမေဝ၊ ဓမ္မသဘာဝမှ ဖောက်ပြန် မှားယွင်း
 နိစ္စ၊ စသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှုခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ သာ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည်။ အယော
 နိသော အဘိနိဝေသလက္ခဏာ၊ မသင့်မတင့်သော အကြောင်း အနုပါယ၊
 လမ်းရိုး မမှန်သော ဥပ္ပထအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ပရာ
 မာသရသာ၊ ဓမ္မ၏ အနိစ္စ၊စသော သဘောအမှန်ကိုလွန်၍ တပါးသောနိစ္စ၊
 စသော မမှန်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ မိစ္ဆာဘိနိ
 ဝေသ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သဘောအမှန်ကို ဖောက်ပြန်၍ ယူသောအားဖြင့်။ “ဣဒ
 မေဝ သစ္စံ မောသမညံ ဟု အမှားနှလုံး သွင်းခြင်းလျှင် ဉာဏ်အား ရှေးရှု
 ထင်သော အခြင်းအရာရှိ၏။ အရိယာနံ၊ ဘုရား၊ စသော အရိယာတို့ကို။
 အ ဒဿနကာမတာဒိပဒဋ္ဌာနာ၊ မှူးမြင်လိုသည်၏ အဖြစ် စသည်လျှင်
 နီးသော အကြောင်းရှိ၏။ ပရမံ၊ လွန်ကဲသော။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အပြစ်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဉ္ဇာ၊
 ၏။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါဒီသု၊ စသည်တို့၌။ မိစ္ဆာတိ ပဒမတ္တမေဝ၊ မိစ္ဆာ၊ ဟူသော
 ပုဒ်မျှသည်သာလျှင်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။ သေသံ၊ မိစ္ဆာ၊ ဟူသောပုဒ်မှ
 ကြွင်းသောသင်္ကပ္ပ၊ စသောပုဒ်ကို။ ကုသလာဓိကာရော ဌံ။ ဝုတ္တနယေနော၊
 ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

အဟိရိကဗလံ အနောတ္တပ္ပဗလန္တိ ဧတ္ထံ ဌံ။ ဗလတ္ထော၊ ဗလသဒ္ဓါ၏
 အနက်သည်။ နိဒ္ဒေသဝါရေဌံ။ အာဝိ၊ထင်စွာ။ ဘဝိယတိ၊ဖြစ်လတ္တံ့။ ပန၊
 ထိုမှတပါး။ ဣကရေသု၊ ဗလ၊ ဟူသောပုဒ်မှတပါး ကုန်သော အဟိရိက၊
 အနောတ္တပ္ပပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ နဟိရိယတိ၊ မစက်ဆုပ်
 ဟတ်။ ဝါ၊ မရှက်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟိရိကော၊ မည်၏။

အဟိရိကဿ၊ မရုက်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ တရားအပေါင်း၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ အဟိရိကံ၊ အဖြစ်။

မာဓိနိန္ဒယ။ ။ အဟိရိကန္တိ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ကေဿ ကကာရဿ လောဝံကတွာ အဟိရိကန္တိ ဝုတ္တံ။ ။ ၁၄၇-ယောဇနာ-သု။

ဩတ္တပ္ပံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ အနောတ္တပ္ပံ၊ မဟုတ်။ “ဩတ္တပ္ပ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တရား ရ၏”။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ။ ။ န ဩတ္တပ္ပန္တိ ဩတ္တပ္ပဿ ပဋိပက္ခဘူတံ ဓမ္မမာဟ။ ။ ၁၂၇-ဒု-ဇ။

တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ အဟိရိကံ၊ သည်။ ကာယဒုစရိတာဒိဟိ၊ တို့ကြောင့်။ တို့ကို။ တို့မှ။ အဇိဂုစ္ဆနလက္ခဏံ၊ မစက်ဆုပ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ အလဇ္ဇာလက္ခဏံ၊ မရှက်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ အနောတ္တပ္ပံ၊ သည်။ တေဟေဝ၊ ထိုကာယဒုစရိတ် စသည်တို့ကြောင့်သာလျှင်။ တို့ကိုသာလျှင်။ အသာရဇ္ဇနလက္ခဏံ၊ ခြောက်ရှစ်ခြင်းကင်းသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ အနုတ္တာသနလက္ခဏံ၊ မူးမူးလည်လည် ထိတ်ထိတ် လန့်လန့် မရှိသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ။ ။ အသာရဇ္ဇံ နိန္ဒယတာ၊ အနုတ္တာသော အသမ္ဘမော။ ။ ၁၂၇-ဒု-ဇ။

အဟိရိကမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဗလံ၊ မည်၏။ အဟိရိကဗလံ၊ မည်၏။ အနောတ္တပ္ပမေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဗလံ၊ မည်၏။ အနောတ္တပ္ပဗလံ၊ မည်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအဟိရိကဗလံ၊ အနောတ္တပ္ပဗလံ ဟူသော ပုဒ်၌။ သင်္ခေပတ္တော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။

အနုသန္ဓေကား။ ။ အကျယ်ကိုလိုသော်-ဘယ်မှာ ရပါအံ့နည်း။ ကြောင့်။ “ဝိတ္တာရောပန” စသည်ကိုမိန့်သော်....။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝိတ္တာရော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ရသ စသည်တို့၏ ပဋိပက္ခ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာဗိပ္ပာယတ္ထ။ ။ ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေနာတိ အလဇ္ဇနာကာရေန ပါပါနံ ကရုဏရသံ အဟိရိကံ၊ အနုတ္တာသကာရေန အနောတ္တပ္ပံ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရေနော ပါပတော အသံကောစ ပစ္စုပ္ပန်နာနိ၊ အတ္တနိ ပရေသု စ အဂါရဝ

(ဂ) အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပဒဋ္ဌာနာနိ၊ ဝါ၊ ခုက္ကရဿ ဝိယ၊ သုစိတော ကိလေသာသုစိတော အနိဂုစ္ဆနံ
ပဏိရိကေန ဟောတိ၊ သကထာဿ ဝိယ၊ အဂ္ဂိတော ပါပတော အနုတ္တာသော
အနာတ္တဓမ္မေန ဟောတိတိ ခံ၊ ဝုတ္တပရိပက္ခဝသေန ဝိတ္တာရော ဝေဒိတဗျော။
၁၂၇-၃-၆။

တေန၊ တိသဘောတရားဖြင့်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မော၊ တို့သည်။ လုပ္ပန္နိ၊ တပ်
မက်တတ်ယူ၏။ ဝါ၊ ကား။ သယံ၊ သည်။ လုပ္ပတိ၊ တက်မက်တတ်၏။ ဝါ၊
ကား။ တံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ လုပ္ပနမတ္တမေဝ၊ တပ်မက်ခြင်းမျှသာတည်း။
ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောဘော၊ မည်၏။ တေန၊ ဖြင့်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မော၊
တို့သည်။ မယုန္တိ န ဗုဒ္ဓန္တိ၊ မသိတတ်ကုန်။ ဝါ၊ ကား။ သယံ၊ သည်။ မယုတိ၊
၏။ ဝါ၊ ကား။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ မယုန မတ္တ မေဝ တွေဝေခြင်းမျှသာ
တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ မောဟော၊ မည်၏။ တေသု၊ ထိုနှစ်ပါး
တို့တွင်။ လောဘော၊ သည်။ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏလက္ခဏော၊ ငါ၏ ဥစ္စာ ငါ့ဟာ
ဟူ၍ အာရုံကို ကိုင်ခြင်း စွဲလမ်းခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ မက္ခဋ္ဌာလေပေါ ဝိယ၊
မျောက်နှဲစေးကဲ့သို့တည်း။ အဘိသင်္ဂရသော၊ အာရုံ၌ ရှေးရှုကပ်ခြင်းငြိခြင်း
ကိစ္စရှိ၏။ တတ္တကပါလေ၊ အိုးကင်းပူ၌။ ခိတ္တမံသပေသိ ဝိယ၊ ချအပ်သော
သားတစ်ကဲ့သို့တည်း။ အပရိစ္စာဂပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ မစွန့်မလွှတ် မြဲစွာ ဆွဲလျက်
လွတ်စေကျွတ်စေနိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ညက်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။
တေလဉ္စန ရာဂေါ ဝိယ၊ ဆီ၊ မင်၊ စွန်းခြင်းကဲ့သို့တည်း။ သံယောဇနိယ
ဓမ္မေသု၊ သံယောဇဉ်၏ အာရုံဖြစ်သော တရားတို့၌။ အဿာဒဒဿန ပဒဋ္ဌာ
နော၊ သာယာသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ရှုခြင်းလျှင် နီးသော အကြောင်း
ရှိ၏။

အဘိဓမ္မာဝတရာဘိနဝဋီကာ။ ။ အဿာဒါနပဿိနော တဏှာ ပဝနုတိတိ
ဝစနုတော ဝုတ္တံ “အဿာဒဒဿန ပဒဋ္ဌာနော”တိ၊ တတ္ထ အဿာဒဝသေန
ဒဿနံ အဿာဒဒဿနံ၊ နနု စ “အဿာဒ ဒဿနမ္ပိ အတ္ထတော လောဘော
သေဝါတိ ကထံ သယံ အတ္ထနော ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိတိ၊ သစ္စံ၊ ပဋ္ဌမံ နာတိဗလဝ
လောဘ ဝသေန အဿာဒဒဿနော ပစ္စာ ဗလဝလောဘော ဟောတိတိ
တဿ ဟံပဒဋ္ဌာနတာ ဝုတ္တာ။ တေနော “တဏှာ ပဝနုတိ” တိ ဝုတ္တံ။ ။ ၃၁၆
ဆ-ပ။

တဏှာနိဘာဝေန၊ တဏှာဖြစ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝစုမာနော၊ စည်ပင် ပွားစီး
ပျိုးပွားလတ်သော်။ သိသသောတာ၊ လျင်မြန်သောရေအယဉ်ရှိသော။ နဒီ၊

မြစ်သည်။ ပတိတံ၊ မိမိအပေါ်၌ ကျသောဝတ္ထုကို။ (ထည့်)။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ မဟာသမုဒြာသို့။ ဂစ္ဆတိဣဝ၊ သွား၏သို့။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ (ထည့်)။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ အပါယ မေဝ၊ အပါယ်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတံ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

မောဟော၊ သည်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အန္ဓဘာဝလက္ခဏော၊ ဓမ္မသဘောကို မဖောက်မပြန် မမြင်နိုင်ခြင်းဟူသော ပညာမျက်စိ ကန်းသည်၏ အဖြစ်လျှင် လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ အညာဏလက္ခဏော၊ ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အဖြစ် တည်းဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ အသမ္ပုဋ္ဌိဝေရေသော၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သမ္ပုတ္တိရသ ရှိ၏။ ဝါ၊ စိတ်၏ ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ “ကရ ကြေ”။ ဝါ၊ ကား။ အာရမ္မဏသဘာဝဇ္ဇာဒနရသော၊ အာရုံသဘောကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းကိစ္စရှိ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင် အခြင်းဖြင့် ဉာဏ်သည် အာရုံသဘောကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း ငှာ မရ။ ထိုသို့ အာရုံ၏သဘောကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ မရအံ့သော အခြင်း အရာဖြင့် မောဟ၏ ဖြစ်ခြင်းသည် အာရုံသဘောကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းမည်၏။

အသမ္မာပဋိပတ္တိပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ မသင့်မလျော်သော အကျင့်ကို ရှေးရှုဖြစ်စေ တတ်၏။ ဝါ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော အကျင့်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဝါ၊ အသင့်သိတတ်သော ပညာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ အန္ဓ ကာရ ပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ပညာမျက်စိကန်းသည်၏အဖြစ်ကိုပြုသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဝါ၊ ပညာမျက်စိ ကန်းသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော တဆူးဟူ၍ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိကာ - ။ ယဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ အန္ဓကရဏံ အန္ဓကာရော၊ တထာ ပစ္စု ပတိဋ္ဌတိတိ အန္ဓကာရပစ္စုပဋ္ဌာနော။ ။ ၁၂၇-ဒု-ဇ။

အယောနိသော မနသိကာရပဒဋ္ဌာနော၊ မသင့်မတင့်သော အကြောင်းအရာ ပါယ၊ လမ်းရိုး မမှန်သော ဥပ္ပထအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းလျှင် နီးသော

(၁၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အကြောင်းရှိ၏။ သဗ္ဗာကုသလာနံ၊ တို့၏။ မူလန္တိ၊ အမြစ်အခြေဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ “ဒဿာဒဿနန္တိ အဿာဒဒိဋ္ဌိ” မူလန္တိကောရှိသည်ကား ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပဿုတ် လွတ်အံ့သကဲ့သို့ထင်၏။ ဆင်ခြင်။

တာယ ဓမ္မဇာတိယာ၊ ဖြင့်။ အဘိဇ္ဈာယန္တိ၊ သူတပါးစည်းစိမ်သို့ ရှေးရှုကြံတတ် ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ သယံ၊ သည်။ အဘိဇ္ဈာယတိ၊ သူတပါးစည်းစိမ်သို့ ရှေးရှု ကြံတတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ သော ဓမ္မဇာတိ၊ သည်။ အဘိဇ္ဈာယနမတ္တမေဝ၊ သူတပါးစည်းစိမ်သို့ ရှေးရှုကြံခြင်းမျှသည်သာ။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘိဇ္ဈာ၊ မည်၏။ သာ အဘိဇ္ဈာ၊ သည်။ ပရသမ္ပတ္တိနံ၊ သူတပါး စည်းစိမ်တို့ကို။ သကကရဏဣစ္ဆာလက္ခဏာ၊ မိမိဥစ္စာပြုလိုခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ တေနာကာရေန၊ ထိုသူတပါး စည်းစိမ်ကို မိမိဥစ္စာပြုလိုသော အခြင်း အရာအားဖြင့်။ သေနဘာဝရသာ၊ ရှာတတ်လည်၏ အဖြစ်ဟူသောကိစ္စရှိ၏။ ပရသမ္ပတ္တိအဘိမုခဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သူတပါး စည်းစိမ်သို့ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ထင်တတ်၏။ ပရသမ္ပတ္တိသု၊ သူတပါးစည်းစိမ်တို့၌။ အဘိရတိ ပဒဋ္ဌာနာ၊ အလွန်မွေ့လျော်သော ရွှေသွားတဏှာလျှင် နီးစွာ သော အကြောင်းရှိ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ပရသမ္ပတ္တိ အဘိမုခါ ဝေ၊ သူတပါး စည်းစိမ်သို့ ရှေးရှုသည်ဖြစ်၍ သာလျှင်။ သာ အဘိဇ္ဈာ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာသည်။ ဥပဋ္ဌဟတိ၊ ဉာဏ်အားထင်တတ်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ တာသု၊ ထိုသူတပါး စည်းစိမ်တို့၌။ အဘိရတိယာ၊ အလွန်မွေ့လျော်သော ရွှေသွား တဏှာသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သာ အဘိဇ္ဈာ၊ သည်။ (လိုက်)။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ပရသမ္ပတ္တိ သု၊ တို့၌။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဟတ္ထပ္ပသာရော ဝိယာတိ၊ ဥစ္စာထုပ်ကိုယူအံ့ဟု ဆန့်တန်း စမ်းသပ်သော ခိုးသူလက်နှင့် တူ၏ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

အသုံးစုံသော လောဘ၏ အဘိဇ္ဈာ၏ အဖြစ်သည် ရှိသည်မဟုတ်လော။ အဘယ်ကြောင့် “သာပရသမ္ပတ္တိနံ” စသော စကားကို ဆိုသနည်းစုဒ္ဓိရှိရကား။

မူလန္တိကော။ ။ သဗ္ဗဿ လောဘဿ အဘိဇ္ဈာဘာဝေ သတိံ ဝိသေသယုတ္တာယ အဘိဇ္ဈာယ ကမ္မပထပ္ပတ္တာယ ဣဓပ္ပဋ္ဌမာနာယ လက္ခဏာဒိံ ဒဿေတုံ သာပရ သမ္ပတ္တိနန္တိ အာဒိမာဟ။ အတ္တနော ပရိကာမနဿ ပုရေစာရိကာ တဏှာ ဘိရတိ အဘိရတိ။ ။ ၁၁၉-ဆ။

ဦးကာအနက်။ သဗ္ဗဿ၊ အလုံးစုံသော။ လောဘဿ၊ ခေတသ၏။ အဘိဇ္ဈာ
ဘာဝေ၊ အဘိဇ္ဈာ မည်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သဘိပိ၊ သော်လည်း၊ ဝိသေသ
ယုတ္တယ၊ ကမ္မပထအဖြစ်တည်းဟူသောအထူးနှင့်ယှဉ်သော။ ကမ္မပထပုတ္တယ၊
ကမ္မပထသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဣမ၊ ဤပဌမ အကုသိုလ်စိတ်၌၊ ဥပ္ပန္နမာနာယ၊
ဖြစ်သော။ အဘိဇ္ဈာယ၊ ၏။ လက္ခဏာဒိ၊ လက္ခဏာ စသည်ကို။ ဒေသတုံ၊
ပြင်းငှာ။ သာ ပရသမ္ပတ္တိနန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အတ္တနော၊ မိမိအား။
ပရိကာမနဿ၊ ညွတ်စေခြင်း၏။ ပုရေစာရိကာ၊ ရွှေသွားဖြစ်သော။ တဏှာ
ဘိရတိ၊ တဏှာတည်းဟူသော ဓမ္မလျော်ခြင်းသည်။ အဘိရတိ၊ အဘိရတိ မည်၏။

သမထော ဟောတီတိ အာဒိ၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ အညေသု၊
တပါးသော အာရုံတို့၌။ ဝိက္ခေပ သမနတော၊ ပျံလွင့်ခြင်းကို ငြိမ်းစေ
တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမထော၊ မည်၏။ အကုသလပုဝတ္တိယံ၊
အကုသိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်း၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဂ္ဂဏာတိ၊ ချီးပင့်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ထို့ကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန်၊ မည်၏။ န ဝိက္ခိပတိ၊ မပျံလွင့်ကတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊
ထို့ကြောင့်။ အဝိက္ခေပေါ၊ မည်၏။

☞

ဣမသ္မိံ စိတ္တေ၊ ဤ ပဌမ အကုသိုလ်စိတ်၌။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါလည်းကောင်း။
သတိ၊ သတိ၎င်း။ ပညာ၊ ပညာ၎င်း။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ယုဂဋ္ဌ
ကာနိ၊ အစုံတို့၎င်း။ ဣတိ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤကိုးပါးသော တရားတို့ကို။ နဂဟိ
တာ၊ မယူအပ်ကုန်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ အသဒ္ဓိယ
စိတ္တေ၊ သဒ္ဓါခြင်း ကင်းသောစိတ်၌။ ပသာဒေါနာမ၊ ကြည်ညိုခြင်းမည်
သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တာဝ၊ စွာ။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါကို။
န ဂဟိတာ၊ မယူအပ်။ ဒိဋ္ဌိ ဂဟိတာ၊ ဒိဋ္ဌိအယူရှိကုန်သော သူတို့သည်။
အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ သတ္တာရာဒိနံ၊ ဆရာစသည်တို့ကို။ ဝါ၊ တို့၏။
ဝစနံ၊ ကို။ န သဒ္ဓဟန္တိ ကိံ ပန၊ မယုံကြည်ကုန်သလော။ ဣတိအယ်၊ ကား။
ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ သဒ္ဓဟန္တိ၊ ယုံကြည်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ယုံကြည်သော်လည်း။
သာ သဒ္ဓဟနာ၊ ထိုသို့ယုံကြည်ခြင်းသည်။ သဒ္ဓါနာမ၊ သဒ္ဓါမည်သည်။
နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧတံ၊ ဤသို့ ယုံကြည်ခြင်းသည်။ ပစနသမ္ပုဋ္ဌိန္နမတ္တမေဝစ၊
စကားကိုဝန်ခံခြင်းမျှသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အတ္ထတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။
အနုပပရိက္ခာဝါ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းကင်းသော မောဟသည်မူလည်း။ ဝါ၊ ဆင်ခြင်

(၁၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တတ်သောပညာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မောဟသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။

မူလဒ္ဓိကာဓိပ္ပာယ်။ ။ အနုပပရိက္ခာ၊ မောဟော၊ မောဟဝသေနဟိ ဒိဋ္ဌိဝသေန
ဝါ အဝတ္ထုသ္မိံ သာနနယော အဓိမောက္ခော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ ။ ၁၂၀-ဆ။

ဒ္ဓိကာဆနက်။ ။ အနုပပရိက္ခာ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း ကင်းသော တရားသည်။ ဝါ၊
စုံစမ်းဆင်ခြင်တတ်သော ဝညာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် တရားသည်။ မောဟော၊
မောဟပင်တည်း။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ မောဟ ဝသေန ဝါ၊ မောဟ၏
အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဒိဋ္ဌိ ဝသေန ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိ၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ အဝတ္ထုသ္မိံ၊ မယုံကြည်
ကောင်းသော ဝတ္ထု၌။ သာနနယော၊ တပ်ခြင်း တဏှာနှင့် တကွဖြစ်သော။
အဓိမောက္ခော၊ အဓိမောက္ခသည်။ ဝါ၊ ဟုတ်လှလေပြီဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဆန့်ဒ္ဓိကာဓိပ္ပာယ်။ ။ အနုပပရိက္ခာ၊ မောဟော၊ သောစေတ္ထ ဒိဋ္ဌိရဟိတော
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဒိဋ္ဌိ သဟိတဿ ပနဒိဋ္ဌိယာ အနုပပယကတ္တာ တဂ္ဂဟဏေနေဝ
ဂဟဏန္တိ အဝတ္ထုသ္မိန္တိ အ သဒ္ဓဟနိယေ ဝတ္ထုသ္မိံ သာနနယော အဓိ
မောက္ခောတိ မောဟဒိဋ္ဌိနံ သဒ္ဓါပရိပုပ္ဖတံ အာဟ။ ။ ၁၂၆-ဆ။

ဆန့်ဆနက်။ ။ အနုပပရိက္ခာ၊ သည်။ မောဟော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်၍သိဦးအံ။
ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သော၊ ထိုမောဟကို။ ဒိဋ္ဌိရဟိတော၊ ဒိဋ္ဌိမှ ကင်းသည်ကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဒိဋ္ဌိသဟိတဿ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သော
မောဟ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ကို။ အနုပပယကတ္တာ၊ အတုလိုက်၍ ထွင့်တတ်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ထိုသို့ဒိဋ္ဌိကို ယူခြင်းဖြင့်သာလျှင်။
ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ အဝတ္ထုသ္မိန္တိ၊
ကား။ အသဒ္ဓဟနိယေ၊ ယုံကြည်အပ်သော ဝတ္ထုမဟုတ်သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊
ဝတ္ထု၌။ သာနနယော အဓိမောက္ခောတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ မောဟဒိဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။
သဒ္ဓါပရိပုပ္ဖတံ၊ သဒ္ဓါနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ အသတိယစိတ္တော၊ အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပ၊ မောဟသည်တို့မှ။
ဝါ၊ စသည်တို့ကြောင့် သတိတည်းဟူသော စောင့်ရှောက်ခြင်း ကင်းသော
စိတ်၌။ သတိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သတိ၊ ကို။ နဂဟိတာ၊
မယူအပ်။ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊ တို့သည်။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ကမ္မံ၊
အမှုကို။ နသရန္တိကိံ၊ မအောက်မေ့နိုင်ကုန်သလော။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊
တည်း။ သရန္တိ၊ အောက်မေ့နိုင်ကုန်၏။ ပန၊ တို့သို့အောက်မေ့နိုင်သော်လည်း။
သာ၊ ထိုအောက်မေ့ခြင်းသည်။ သတိ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ကေဝလံ၊

သက်သက်။ တေနာကာရေန၊ ထိုသို့အောက်မေ့သော အခြင်းအရာဖြင့်။
အကုသလစိတ္တပ္ပဝတ္တိ၊ အကုသိုလ်စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သတိ၊ ကို။ နဂဟိတာ၊ မယူအပ်။

မူလဒ္ဓိကာယပဒဝတ္ထနာ။ ။အသတိယစိတ္တေတိ အဟိရိကာဒိဟိ အာရက္ခရဟိတ
စိတ္တေ။ ။၁၂၀-ဆ။

ဒ္ဓိကာအနက်။ ။အသတိယစိတ္တေတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဟိရိကာဒိဟိ၊ အဟိရိက
စသည်တို့ကြောင့်။ တို့မှ။ အာရက္ခရဟိတ စိတ္တေ၊ သတိတည်းဟူသောအစောင့်
အရှောက်ကင်းသော စိတ်၌။

အနုဒ္ဓိကာဓိပ္ပာယ်။ ။အဟိရိကာနောတ္ထပ္ပမောဟာဒိဟိ ပမဇ္ဇနတော အဟိရိ
ကာဒိဟိ ကာရဏေဟိ၊ အာရက္ခရဟိတစိတ္တေတိစိတ္တဿ သတိဝိရဟတံယေဝ
ဒဿေတိ။ အာရက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဟိ သတိတိ၊ ဧတေန အသဒ္ဓိယစိတ္တေ အန္ဓ
ဗာလစိတ္တေတိ ပဒေသံ ဝုတ္တတ္ထံ ဟောတိ။

အနုအနက်။ ။အဟိရိကာနောတ္ထပ္ပမောဟာဒိဟိ၊ အဟိရိက၊ အနောတ္ထပ္ပမောဟ
အစရှိသည်တို့ကြောင့်။ ပမဇ္ဇနတော၊ မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်။ အဟိရိကာဒိဟိ၊
ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဝါ၊ တို့မှ။ အာရက္ခရဟိတစိတ္တေတိ၊
ဟူသောပါ၌ဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ သတိဝိရဟတံယေဝ၊ သတိမှကင်းသည်၏
အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတိ၊ ပြင်း ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သတိ၊ သတိသည်။
အာရက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ရာဂ၊ အစရှိသည်တို့မှ အစောင့်အရှောက်ဖြစ်၍ဉာဏ်အား
ရှေးရှုထင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဧတေန၊ ဤ“အာရက္ခရဟိတစိတ္တေ”
ဟူသောပါ၌ဖြင့်။ အသဒ္ဓိယစိတ္တေ အန္ဓဗာလစိတ္တေတိ၊ ဟူသော။ ပဒေသံ၊
ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ ဝုတ္တတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။

အထ၊ ထိုသို့သတိကိုမယူအပ်သည်ဖြစ်လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆာသတိ
တိ၊ ဟူ၍။ သုတ္တန္တေ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။
ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ (ဣတိကြေ)။ အကုသလက္ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။
သတိဝိရဟိတတ္တာ၊ သတိကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သတိပဋိပက္ခတ္တာစ၊
သတိ၏ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မိစ္ဆာမဂ္ဂမိစ္ဆတ္တာနံ၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂ
မိစ္ဆတ္တတို့ကို။ ပုရုဏတ္ထံ၊ ပြည့်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဟတ္ထံ၊ ထိုသုတ္တန်၌။ ပရိယာ
ယေန၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဒေသနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ၏။ ပန၊ ဗျုတ်ရိုက်ကို
ဆိုအံ့။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ အကုသလစိတ္တေ၊ ၌။ သောသတိ၊

(၁၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဤသတိသည်။ နတ္ထိ၊ မရီ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သတိ၊ ကို။ နဂဟိတာ၊ မယူအပ်။

မူလဋီကာဗိပ္ပာယ်။ «သတိရဟိတတ္တာ သတိပဋိပက္ခတ္တာစာတိ ဧတေန သတိ ရဟိတာ သတိပဋိပက္ခာ စ အကုသလာခန္ဓာ နဝ မိစ္ဆာသတိတိ နေသတိ၊ တေပန ဥပနာဟာဒိပ္ပဝတ္ထိယံ စိရကတာဒိသလ္လက္ခဏေ ပဋုသညာသမ္ပယုတ္တာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ဋီကာအနက်။ «သတိရဟိတတ္တာ သတိပဋိပက္ခတ္တာစာတိဧတေန၊ ဟူသော ဤ စကားဖြင့်။ သတိရဟိတာ၊ သတိကင်းသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သတိပဋိ ပက္ခာစ၊ သတိ၏ဆန့်ကျင်ဘက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလာ ခန္ဓာဝေ၊ အကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာတို့သည်သာလျှင်။ မိစ္ဆာသတိ၊ မိစ္ဆာသတိမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ-ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒေသတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့၊ တေ၊ ထိုမိစ္ဆာသတိမည်သော အကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာတို့ ကို။ ဥပနာဟာဒိပ္ပဝတ္ထိယံ၊ ရန်ငြိဖွဲ့ခြင်း တပ်ကပ်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်း သည်။ သတိ၊ သော်။ စိရကတာဒိသလ္လက္ခဏေ၊ ကြာမြင့်စွာပြုအပ်သော အမှု အစရှိသည်ကို မှတ်ခြင်း၌။ ပဋုသညာသမ္ပယုတ္တာ၊ ထင်ရှားသော သညာနှင့် ယှဉ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

အနုဋီကာ။ «ဥပနာဟာဒိတိ အာဒိသဋ္ဌေန ရာဂါဒယော သင်္ဂဟန္တိ။ ။
၁၂၆-ဆ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ တသ္မိံ အန္ဓဗာလစိတ္တေ၊ ထိုကန်းသည်၏အဖြစ်မှိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုကတ်သော အကုသိုလ်စိတ်၌။ ပညာ၊ ပညာသည်။ နတ္ထိ၊ မရီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာကို။ နဂဟိတာ၊ မယူအပ်။ ဒိဋ္ဌိဂတိ ကာနံ၊ ဒိဋ္ဌိအယူရှိကုန်သော သူတို့အား။ ဝဉ္ဇနာ၊ လှည့်ပတ်တတ်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ နတ္ထိကိံ၊ လော။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ပန၊ ထိုသို့ ရှိသော်လည်း။ သော၊ ဤ လှည့်ပတ်တတ်သော တရားသည်။ ပညာ၊ ပညာသည်။ န၊ မဟုတ်။ သော၊ ဤလှည့်ပတ်တတ်သော တရားသည်။ မာယာနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သာ၊ ထိုမာယာသည်။ အတ္တ တော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ တဏှာဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အနုသဋ္ဌေကာ။ «သဒ္ဓါ၊ သတိ၊ ပညာတို့ကို မယူကြောင်းကို ပြပြီး၍ ဆ ယုဂဠတို့ ကို မယူကြောင်းကို ပြခြင်းငှာ “ဣဒံပန စိတ္တံ” စသည် တက်သော်....။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣဒံစိတ္တံ၊ ဤပဌမအကုသိုလ်စိတ်သည်။ သဒရယံ၊ ပူပန်ခြင်း
နှင့်တကွဖြစ်၏။ ဂရုကံ၊ နှေး၏။ ဘာရိယံ၊ လေး၏။ ကက္ခဋ္ဌံ၊ ကြမ်း၏။ ထဋ္ဌံ၊
ခိုင်၏။ အကမ္မညံ၊ အမှည့်မခံ။ ဂိလာနံ၊ နာ၏။ ဝက်၊ လရေးကောက်
နှားသေးကောက် ကောက်၏။ ကုဋ္ဌိလံ၊ ထွန်းကိုင်းကောက် ကောက်၏။
တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပဿဒ္ဓါဒိနိ၊ ပဿဒ္ဓိ၊ အစရှိကုန်သော။ ဆယုဂဋ္ဌကာနိ၊
ခြောက်ပါးသော အစုံတို့ကို။ န ဂဟိတာနိ၊ မယူအပ်ကုန်။

တ္တောဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ ပဒပဋိပါဋိ
ယာ၊ ပုဒ်စဉ်အားဖြင့်။ စိတ္တဂံဝသေန၊ ဖြင့်။ ပါဠိအာရဇ္ဇာနိ၊ ပါဠိတော်သို့
တင်အပ်ကုန်သော။ ဒုတ္တိံ သပဒါနိ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပုဒ်တို့ကို။ ဒသေတွာ၊ ပြပြီး၍။
ဣဒါနိ၊ ဤ။ ယေဝါပနကဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှာ။ ယေဝါပနတသ္မိံ
သမယေတိ အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၏။ တတ္ထ၊ ထို“ယေ ဝါပန တသ္မိံ သမယေ”
အစရှိသောစကား၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သဗ္ဗေသုပိ၊ အလုံး
စုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလ စိတ္တေသု၊ တို့၌။ ဆန္ဒော၊ ၎င်း။
အဓိမောက္ခော၊ ၎င်း။ မနသိကာရော၊ ၎င်း။ မာနော၊ ၎င်း။ ဣဿာ၊ ၎င်း။
မစ္ဆရိယံ၊ ၎င်း။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသေဝ၊
ဆယ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ သုတ္တာဝတာ၊ သုတ်၌လာကုန်၏။ သုတ္တ
ပဒေသု၊ သုဒ်ပုဒ်တို့၌။ ဒိဿရေ၊ ထင်ကုန်၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တာ၊
အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မော၊ ဤတရားတို့သည်။ ယေဝါ
ပနကာ၊ ယေဝါပနက မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူး။
ဣမသ္မိံ စိတ္တေ၊ ဤပဌမအကုသိုလ်စိတ်၌။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒ၎င်း။ အဓိမောက္ခော၊
အဓိမောက္ခ၎င်း။ မနသိကာရော၊ မနသိကာရ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၎င်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ အပဏ္ဏကင်္ဂသင်္ခါတာ၊ မချွတ်မယွင်းသော အင်္ဂါဟုဆိုအပ်ကုန်သော။
ဣမေ စတ္တာရော၊ တို့သည်သာလျှင်။ ယေဝါပနကာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။

တတ္ထ ဆန္ဒာဒိသု၊ တို့တွင်။ ဆန္ဒာဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါး
သော ‘တရားတို့ကို’ ဟောဋ္ဌာ၌။ ဝုတ္တ နယေ နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တေ၊ ထိုအောက်၌ ဆိုအပ်
သော ဆန္ဒ၊ အစရှိသော သုံးပါးသော တရားတို့သည်။ ကုသလာ၊ မည်ကုန်

(၁၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမေ၊ ဤပဌမအကုသိုလ်စိတ်၌ ဆိုအပ်သော ဆန္ဒ၊ အစရှိသော တရားတို့သည်။ အကုသလာ၊ မည်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣတရံ၊ ဆန္ဒစသော သုံးပါးသော တရားတို့မှ တပါးသော တရားသည်။ ဥဒ္ဓတဘာဝေါ၊ အထက်၌တုန်လှုပ်သောစိတ်၏အဖြစ်တည်း။ ဝါ၊ သမ္ပယုတ် တရားအပေါင်း၏ အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ မည်၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိကာ။ ။ယဿ ဓမ္မဿ ဝသေန ဥဒ္ဓတံ ဟောတိ စိတ္တံ၊ တံသမ္ပယုတ္တ ဓမ္မာဝါ၊ သော ဓမ္မော ဥဒ္ဓစ္စံ။ ။၁၂၇-ဒု-ဇံ။

တံ၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စသည်။ စေတသော၊ ၏။ အဝူပသမလက္ခဏံ၊ မငြိမ်သက်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါတဘိဿာတစလဇလံဝိယ၊ လေခတ်သဖြင့် လှုပ်သော ရေကဲ့သို့တည်း။ အနဝဠာနရသံ၊ အဝပ်ကျကျ အမြဲမတည် တုန်လှုပ်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ ဝါတဘိဿာတစလဇပဋ္ဌာကာဝိယ၊ လေခတ်သဖြင့် လှုပ်သော တံခွန်၊ ကုက္ကားကဲ့သို့တည်း။ ဘန္တတ္တပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ထက်ဝန်းကျင် လည်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှု ထင်တတ်၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိကာ။ ။ဘတ္တတ္တန္တိ ပရိတ္တမနာကာရံ။ ။၁၂၇-ဒု-ဇံ။

ပါသာဏာဘိဿာတသမုဒ္ဓတဘသ္မာဝိယ၊ ကျောက်ဖြင့် ခတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ထက်ဝန်းကျင် လွင့်တက်သောပြာကဲ့သို့တည်း။ စေတသော၊ စိတ်၏။ အဝူပ သမေ၊ မငြိမ်သက်ခြင်းကြောင့်။ အယောနိသော မနသိကာရပဒ္ဓာနံ၊ မသင့် သော အကြောင်း အနုပါယ၊ လမ်းရိုး မမှန်သော ဥပ္ပထအားဖြင့် နှလုံး သွင်းခြင်းလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။ တနည်းကား။ အဝူပသမေ၊ မငြိမ်သက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံ၌။ စိတ္တဝိက္ခေပေါတိ၊ စိတ်၏ ပျံလွင့်ကြောင်းဟူ၍။ ဝါ၊ စိတ်ကိုအထူးထူးသော အာရုံ၌ ပစ်ချတတ်သော တရားဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဤတို့ စေတသော အဝူပသမေ ကျတတ်သည်။

မူလနိကာ။ ။စေတသော အဝူပသမေတိ နိပ္ပဝိဒေတဗ္ဗေ ပယောဇနေ ဘုမ္မံ၊ အဝူ ပသမပစ္စယဘူတံ အာရမ္မဏံ ဝါ အဝူပသမေတိ ဝုတ္တံ။ ။၁၂၈-သ။

၁။ နိဿယအများတို့၌ အနုဒ္ဓိကာဟု ရှိလေသည်။ ထိုစကားသည် အနုဒ္ဓိ ကာ၌မရှိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိကာမှာသာရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိကာဟု ပြင်၍ထည့်လိုက်သည်။ ။သတိပြု။

၁-စံပြုပြန်ကဏ္ဍ-အကုသလပဒ

(၁၇)

နိကာယနိကာယ်။ ။ စေတသော အဝုပသမေတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ နိဗ္ဗာနဒေတဗ္ဗေ၊
ပြီးစေ အပ်သော။ ပယောဇနော၊ အကျိုး၌။ ဘုဗ္ဗ၊ သတ္တဝါတို့တတ်ရှိသောပုဒ်တည်း။
ဝါ၊ ကား။ အဝုပသမပစ္စယဘူတံ၊ မငြိမ်းခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။
အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ အဝုပသမေတိ၊ အဝုပသမဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်၊
ဝုတ္တံ၊ ၏။

အနုပညာ။ ။ နိဗ္ဗာန်အောင်မြင် ပညာတော် ဘုရား၊ စေတနာ ဝီရိယ ဟိန္ဒူတို့ ဝိသ
အာရမ္မဏ် ဝါ အဂ္ဂပဿမော ဖလ္လပစာရေန သေဓမ္မာ ဘုရားတို့ ဝိသ။ ။
၁၂၇-ဆ။

အနုအနက်။ ။ နိဗ္ဗာန်ဒေတဗ္ဗေ၊ ဦးစေအပ်သော။ ပယောဇနော၊ အကျိုး၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ယထာကံ၊ ကား။ စမ္ပသ္မိံ၊ ဒီရိနံ ဟန္တိတိ ဝိယ၊ ဟူသကဲ့သို့တည်း။ စမ္ပသ္မိံ၊ အရေကြောင့်။ ဒီရိနံ၊ သစ်ကို။ ဟန္တိ၊ သတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အာရမ္မကံ၊ သည်။ ဖလူပစာရေန၊ အကျိုးဖြစ်သော မငြိမ်းခြင်း၏ အပူပသမ ဟူသော အမည်ကို အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံ၌ တင်စားသော အားဖြင့်။ အပူပသမော၊ မည်၏။ ယထာကံ၊ ကား။ သေဌောဂုဋ္ဌောတိဝိယ၊ သင်္ခါရတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော တင်လဲသည် သေမှမည်သကဲ့သို့တည်း။

ဣတိ၊ သို့။ ဖဿဒိနိ၊ ဖဿ အခရိကုန်သော။ ဒုတ္တိံသ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပုဒ်
တို့၎င်း။ ယေဝါပနကဝသေန၊ ယေဝါပနက၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုဇ္ဇ ဘနိ၊ ကုန်သော။
စတ္တာရိ၊ လေးပုဒ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။
ဣမသ္မိံ ဓမ္မဋ္ဌေသဝါရေ၊ ဌ။ ဆတ္တိံသ၊ သုံးဆဲ့ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဓမ္မ
ပဒါနိ၊ တရားအတို့တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အပဏ္ဏ
ကင်္ဂါနိ၊ မချွတ်ယွင်းသော အင်္ဂါတို့ကို။ ဟာပေတော၊ ယုတ်စေ၍။ ပါဠိယံ၊ ဌ။
အာဂတာနိ၊ တို့သည်။ ဒုတ္တိံသမော၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပုဒ်တို့သည်သာလျှင်။ ဘဝန္တိ၊
ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထဓမ္မဋ္ဌေသဝါရေ၊ ဌ။ အဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ မယူအပ်
သေးသည်ကို ယူသဖြင့်။ ဖဿပဉ္စကံ၊ ၎င်း။ ဝိတက္ကော၊ ၎င်း။ ဝိတောရော၊ ၎င်း။
ဝိဟိ၊ ၎င်း။ ဝိတ္တဿေကဂ္ဂတာ၊ ၎င်း။ ဝိနိယိန္တိယံ၊ ၎င်း။ ဝိဝိဟိန္တိယံ၊ ၎င်း။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ အဟိရိကဗလံ၊ ၎င်း။ အနောတ္တပ္ပဗလံ၊ ၎င်း။ ဖလာဟော၊
၎င်း။ မောဟော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသောဌေသဓမ္မာ၊ တို့သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တေသု၊ ထိုတဆွဲခြောက်ပါးသော တရားသို့တွင်။ သတ္တဓမ္မာ၊ ဟိုသည်။
အဝိဘတ္တိကာ၊ ဝေဘန်ခြင်း ကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နဂဓမ္မာ၊

(၁၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တို့သည်။ သဝိဘတ္တိကာ၊ ဝေဘန်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးတို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ ကား။ ဗသော၊ ၎င်း။ သညာ၊ ၎င်း။ စေတနာ၊ ၎င်း။ ဝိစာရော၊ ၎င်း။ ပိတိ၊ ၎င်း။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ၎င်း။ မောဟော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ သတ္တဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဝိဘတ္တိကာ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေဒနာ၊ ၎င်း။ စိတ္တံ၊ ၎င်း။ ဝိတက္ကော၊ ၎င်း။ စိတ္တေကဝုတာ၊ ၎င်း။ ဝိရိယိန္ဒြိယံ၊ ၎င်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ အဟိရိကဗလံ၊ ၎င်း။ အနောတ္တပ္ပဗလံ၊ ၎င်း။ လောဘော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ နဝ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဝိဘတ္တိကာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တေသု၊ ထိုကိုးပါးသော တရားတို့တွင်။ ဆဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဒွိသုဋ္ဌာနေသု၊ အရာနှစ်ပါးတို့၌။ ဝိဘတ္တိကာ၊ ကုန်၏။ ဧကော၊ ကို။ တိသုဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဝိဘတ္တော၊ ၎င်း။ ဧကော၊ ကို။ စတုသုဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဝိဘတ္တော၊ ၎င်း။ ဧကော၊ ကို။ ဆသုဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဝိဘတ္တော၊ ၎င်း။ ကထံ ဝိဘတ္တော၊ ကား။ စိတ္တံ၊ ၎င်း။ ဝိတက္ကော၊ ၎င်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ အဟိရိကဗလံ၊ ၎င်း။ အနောတ္တပ္ပဗလံ၊ ၎င်း။ လောဘော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ ဆ၊ တို့ကို။ ဒွိသုဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဝိဘတ္တိကာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တေသု၊ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင်။ စိတ္တံ၊ ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဗဿ ပဉ္စကံ၊ သို့။ ပတု၊ ရောက်၍။ စိတ္တံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သို့။ ပတု၊ ရှိ။ မနိန္ဒြိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ ဝိတက္ကော၊ ကို။ ဓျာနဂ်၊ နိ၊ တို့သို့။ ပတု၊ ရှိ။ ဝိတက္ကော ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၎င်း။ မဂ္ဂဂ်၊ နိ၊ တို့သို့။ ပတု၊ ရှိ။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေ၊ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၎င်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ မဂ္ဂဂေသုပိ၊ တို့၌ ၎င်း။ ကမ္မပထေသုပိ၊ တို့၌ ၎င်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယေဝ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူ၍ သာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၎င်း။ အဟိရိကဗလံ၊ ကို။ ဗလာနိ၊ တို့သို့။ ပတု၊ ရှိ။ အဟိရိကဗလံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ လောကနာသကဒုကံ၊ ဒုကံသို့။ ပတု၊ ရှိ။ အဟိရိကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ အနောတ္တပ္ပေပိ၊ ဌလည်း။ ဒေသဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၎င်း။ လောဘော၊ ကို။ ဟေတုဒုကံ၊ သို့။ ပတု၊ ရှိ။ လောဘော ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၎င်း။ ကမ္မပထံ၊ သို့။ ပတု၊ ရှိ။ အဘိဇ္ဈာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၎င်း။ ဣမေ ဆ၊ တို့ကို။ ဒွိသုဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဝိဘတ္တိကာ၊ ကုန်၏။

၁-စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍ-အကုသလပဒ

(၁၉)

ပန၊ တပါး။ ဝေဒနာကို။ ဖဿပဉ္စကံသို့။ ပတွာ၍။ ဝေဒနာဟောတိတိ၊
၍။ ဝုတ္တော၏။ ဈာနဂါနိ၊ တို့သို့။ ပတွာ၍ သုခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၏။ ဣန္ဒြိ
ယာနိ၊ တို့သို့။ ပတွာ၍။ သောမနသိန္ဒြိယန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တော၏။ ဧဝံသို့။ ဧကော
သော။ ဓမ္မော၊ ကို။ တိသု ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။

ပန၊ တပါး။ ဝိရိယံ၊ ကို။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သို့။ ပတွာ၍။ ဝိရိယိန္ဒြိယံ
ဟောတိတိ၊ ၍။ ဝုတ္တော၏။ မဂ္ဂဂါနိ၊ တို့သို့။ ပတွာ၍။ မိစ္ဆာဝါယာမောတိ၊ ၍။
ဝုတ္တော၏။ ဗလာနိ၊ တို့သို့။ ပတွာ၍။ ဝိရိယဗလန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တော၏။ ပိဋ္ဌဒုကံ၊ သို့။
ပတွာ၍။ ပဂ္ဂါဟောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၏။ ဧဝံသို့။ အယံသော။ ဧကော
သော။ ဓမ္မော၊ ကို။ စတုသု ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။

ပန၊ တပါး။ သမာဓိကို။ ဈာနဂါနိ၊ တို့သို့။ ပတွာ၍။ စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ
ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၏။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သို့။ ပတွာ၍။ သမာဓိန္ဒြိယန္တိ၊ ၍။
ဝုတ္တော၏။ မဂ္ဂဂါနိ၊ တို့သို့။ ပတွာ၍။ မိစ္ဆာသမာဓိတိ၊ ၍။ ဝုတ္တော၏။
ဗလာနိ၊ တို့သို့။ ပတွာ၍။ သမာဓိဗလန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တော၏။ ပိဋ္ဌဒုကံ၊ သို့။ ပတွာ
၍။ ဒုတိယ ဒုကော၌။ ဧကေက ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမထောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၏။
တတိယော၌။ အဝိက္ခေပေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၏။ ဧဝံဤသု။ အယံသော။
ဧကောသော။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဆသု ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။

သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မော၊ ထိုတရားတို့သည်။ ဖဿ ပဉ္စက ဝသေန၊
ဖြင့်၎င်း။ ဈာနဂံ ဝသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဣန္ဒြိယဝသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဗလဝသေန၊
ဖြင့်၎င်း။ မဂ္ဂဂံ ဝသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ မူလဝသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ကမ္မပထ ဝသေန၊
ဖြင့်၎င်း။ လောက နာသကဝသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ပိဋ္ဌဒုက ဝသေန၊ ဖြင့်၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ နဝ ရာသယော၊ ကိုးပါးသော တရားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
တတ္ထ ဓမ္မုဒ္ဓေသ ဝါရေ၌။ ယံဝစနံကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံဝစနံကို။ ပဌမကုသလ
စိတ္တနိဒ္ဓေသေ၊ ပဌမကုသလ စိတ္တနိဒ္ဓေသ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ပဿနိန္ဒြိယ။ ။ အဂ္ဂယော၊ မုနယော ထိုကဲ့သို့ ရာသယော၊ နေသည်။ ရတ္တိယော
ကဲ့သို့ ရတ္တိလိင် မဟုတ်။

ဓမ္မုဒ္ဓေသဝါရကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

(၂၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိာယ

နိဇ္ဈေသဝါရ

ပဌပဓိတ္တ

၃၇၅။ နိဇ္ဈေသ ဝါရေ၌။ စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ နိဇ္ဈေသေ၊ ၌။ တာဝါစွာ။ သဏ္ဌိတိ အဝဋ္ဌိတိတိ ဣဒံ ဒွယံ၊ ဤ သဏ္ဌိတိ၊ အဝဋ္ဌိတိ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်းသည်။ ဌိတိဝေဝစန မေဝ၊ ဌိတိ၏ ဝေဝစသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျုတ်ရိက်ကို ဆိုအံ့၊ ကုသလနိဇ္ဈေသေ၊ ၌။ “အာရမ္မဏံ သြဂါဟေတူ အနုပဝိသိတူ တိဋ္ဌတိတိ အဝဋ္ဌိတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဣမ၊ ဤအကုသလနိဇ္ဈေသ၌။ န လဗ္ဘတိ၊ အပ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အကုသလဝိတ္တသ္မိံ၊ ၌။ ဒုဗ္ဗလဝိတ္တဿေကဂ္ဂတာတိ၊ ဟူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၌။ ဒိပိတ မေဝ၊ ပြအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

ဥဒ္ဓစ္စဝိစိကိစ္ဆာဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တဿ၊ ဖြစ်သော။ ဝိသာဟာရဿ၊ အထူး ထူးသော အာရုံသို့ ရှေးရှုရွှေ့ခြင်း၏။ ပဋိပက္ခတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ် ကြောင့်။ အဝိသာဟာရော၊ မည်၏။ ဣတိ ဝေ ရူပေါပိ၊ ဤသို့ သဘော ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဣမ၊ ဤ အကုသလဝိတ္တနိဇ္ဈေသ၌။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ သဟဇာတ ဓမ္မေ၊ သဟဇာတ တရားတို့ကို။ န ဝိသာဟာရတိ၊ မရွှေ့စေတတ်။ “နဝိသံဟာရတိတိ ပိ အတ္ထိ”။ ဣဟိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိသာဟာရော၊ မည်၏။ န ဝိက္ခိပတိ၊ မပျံ့လွင့်တတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိက္ခေပေါ၊ မည်၏။ အကုသလဝိတ္တေကဂ္ဂတာ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အဝိသာဟဋ္ဌဿ၊ မရွှေ့သော။ မာနသဿ၊ စိတ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ အဝိသာဟဋ္ဌမာနသတော၊ အဖြစ်။ သဟဇာတဓမ္မေသု၊ ထို့ ကြောင့်။ တို့၌။ န ကမ္မတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သမာဓိဗလံ၊ မည်၏။ အယာထာဝသမာဓာနတော၊ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် အာရုံ၌ ထားတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မိစ္ဆာသမာဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝေ အတ္ထော၊ ကို။ ဣမ၊ ဤ အကုသလဝိတ္တ နိဇ္ဈေသ၌။ ဒဋ္ဌဗျော၊ ၏။

မူလဒီကာဗိပ္ပာယတ္ထ။ ။ သဟဇာတဓမ္မေသု အကမ္ပနံ န ကောသဇ္ဇေသု အကမ္ပနံ ဝိယ တပ္ပဒိပက္ခဘာဝတော ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တံ တံပါပကြိယာယ ဥဿာဟန ဝသေန ပန ထိရတာ တတ္ထ အကမ္ပနံ။ ။ ၀၂၀-ဆ။

၁-စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍ-အကုသလပဒ

(၂၁)

နိကာယနိပါတ်။ သဟဇာတ ဓမ္မေသု၊ သဟဇာတ်တရားတို့၌။ ဝါ၊ ကြောင့်။ အကမ္မနံ၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းကို။ ကောသဇ္ဇေသု၊ ပျင်းခြင်းတို့ကြောင့်။ အကမ္မနံ၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းကို။ တပွဋိပက္ခဘာဝတော၊ ထိုပျင်းခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်။ ဓဋ္ဌဗ္ဗဝိယ၊ မှတ်အပ်သကဲ့သို့။ တပွဋိပက္ခဘာဝတော၊ ထို သဟဇာတ်တရားတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ န ဓဋ္ဌဗ္ဗ၊ မမှတ်အပ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ တံတံပါပကြိယာယ၊ ထိုထို မကောင်းမှုကို ပြုခြင်း၌။ ဥဿာဟနဝသေန၊ အားထုတ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ယိရတာ၊ မြဲမြံသည်၏ အဖြစ်သည်။ တတ္ထ၊ ထိုသဟဇာတ်တရားတို့၌။ အကမ္မနံ၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၃၇၆။ ဝီရိယိန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ “နိက္ကမော စေသော ကာမာနံပနုဒနာယ”တိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ယော နယော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သော နယော၊ ကို။ ဣဓ အကုသလနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ သဟဇာတ ဓမ္မေသု၊ တို့ကြောင့်။ အကမ္မနုဋ္ဌေ နေဝ၊ မတုန်လှုပ်တတ်သော အနက်ကြောင့်သာလျှင်။ ဝီရိယဗလံ၊ ဝီရိယဗိုလ်မည်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဉ္စ၊ ၏။

၃၈၁။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ အယာထာဝဒဿနဋ္ဌေန၊ မှားယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်သောအားဖြင့် မြင်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိအန္တောဂတ္တော၊ ခြောက်ဆဲ့နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာအယူ၌ အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံ ဒဿနံ၊ ဤအမြင်သည်။ ဒိဋ္ဌိသု၊ ခြောက်ဆဲ့နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာအယူတို့၌။ ဂတံ အန္တော ဂတံ၊ အတွင်းဝင်သည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မည်၏။ ဟေဋ္ဌာပိ၊ ၌လည်း။ အဿ ဒိဋ္ဌိဂတသဒ္ဓဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တောယေဝ တည်း။ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိပင်လျှင်။ ဒုရတိက္ကမနုဋ္ဌေန၊ လွန်နိုင်ခဲ့သောအနက်ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဂဟနံ၊ မည်၏။ ဒိဋ္ဌိဂဟနံ၊ ဒိဋ္ဌိသည်ပင်လျှင်လွန်နိုင်ခဲ့သည်။ ဝါ၊ လွန်နိုင်ခဲ့သောဒိဋ္ဌိ။ တိဏဂဟန ဝနဂဟန ပဗ္ဗတဂဟနာနိဝိယ၊ လွန်နိုင်ခဲ့ သက်ဝင်နိုင်ခဲ့သော မြက်တော၊ လွန်နိုင်ခဲ့ သက်ဝင်နိုင်ခဲ့သောသစ်ပင် ချုံနွယ်တော၊ လွန်နိုင်ခဲ့ သက်ဝင်နိုင်ခဲ့သော တောင်တို့ကဲ့သို့တည်း။ ဒိဋ္ဌိယေဝ၊ ဒိဋ္ဌိသည်သာလျှင်။ သာသက်သပ္ပုဋိဘယဋ္ဌေန၊ ရွံရှာဘွယ်သော အနက်၊ ဘေးဘျမ်းနှင့် တကွဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိကန္တာရော၊ မည်၏။ စောရကန္တာရဝါဠကန္တာရမရုကန္တာရနိရုဒကကန္တာရ၊ ဒုဗ္ဗိက္ခကန္တာရော ဝိယ၊ ခိုးသူတို့ ကျင်လည်ရာ ခရီးခဲ၊ သားရဲတို့ ကျင်လည်ရာ

(၂၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ခရီးခဲ၊ သဲ ဖုတ်ရှိသော ခရီးခဲ၊ ရေမရှိသော ခရီးခဲ၊ အစာခေါင်းပါးသော
ခရီးခဲကိုကဲ့တည်း။

••နတ္ထဝသညကား။ ။“ကံ ဥဒကံ တာရေန္တိ ဧတ္ထာတိ ကန္တာရော၊ တေန
တာရန္တိ ဧတ္ထာတိ ဝါ ကန္တာရော”။ ဝါကျ အနက်ကိုဖွဲ့မှ ရေမရှိသော ခရီးခဲရ
သတည်း။ ဝါကျ အနက်ကို မဖွဲ့။ ကန္တာရော ပုဒ်သက်သက်ကား ခဲယဉ်းသော
ခရီးသမညကို ရသတည်း။ ။“တိလဿ ဣဒံ တေလံ”။ ဝါကျအနက်ကိုဖွဲ့မှ
နှမ်းဆီ ဝိသေသကို ရသတည်း။ ဝါကျအနက်ကိုမဖွဲ့ သာမည ဖြစ်သော တေလ
ကား ကြက်ဆူဆီ၊ နံ့ညှင်းဆီ၊ စသည်ကိုလည်း ဟောသတည်း။
ထိုကြောင့်-

သမာသော စတဒ္ဓိတော စ၊ ဝါကျဧတ္ထသု ဝိသေသကား။

ပထိဒ္ဓိယန္တ၊ သာမညံ၊ တေလံ သုဂတ စိဝရံ။

ဟူသတည်း။

စောရေဟိ အဓိပ္ပိတော ကန္တာရော စောရကန္တာရော။ သီဟာဒိဝါဠေဟိ အဓိ
ပ္ပိတော ကန္တာရော ဝါဠကန္တာရော။ မရန္တိသတ္တာ တေတနာတိ မရ။ ဝါဠိကာ၊
ပရုနံ ပတိပ္ပိတဋ္ဌာနော ကန္တာရော မရကန္တာရော။ နတ္ထိ ဥဒကံ ဧတ္ထာတိ
နိရုဒကော။ နတ္ထိ ဘိက္ခံ ဧတ္ထာတိ ဒုပ္ပိက္ခော”။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို။ ဝါ၊ ဤ။ ဝိနိဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ဖောက်ထွင်းတတ်သော
အနက်ကြောင့်၎င်း။ ဝိလောမနဋ္ဌေန စ၊ ဆန့်ကျင်သော အနက်ကြောင့်၎င်း။
ဒိဋ္ဌိဝိသုကာယိကံ၊ မည်၏။ ဒိဋ္ဌိဝိသုကာယိကံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကိုဖောက်ထွင်းတတ်
သော မိစ္ဆာအယူ။ ဝါ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူ။ ဟိ-
သစ္စံ၊ ၏။ မိစ္ဆာဒဿနံ၊ မိစ္ဆာအမြင်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သည့်ရှိသော်။ သမ္မာ
ဒဿနံ၊ ကောင်းသောအမြင်ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဈတိစော၊ ဖောက်ထွင်းလည်းဖောက်
ထွင်း၏။ ဝိလောမေတိ စ၊ ဆန့်ကျင်လည်းဆန့်ကျင်၏။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။
သဿကဿ၊ သဿတအယူကို။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ ဥစ္ဆေဒဿ၊ ကို။ ဂဟဏတော၊
ယူခြင်းကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဝိရူပံ၊ ဖောက်ပြန်သော။ ဖန္နိတံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်း
တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိ ဝိပ္ပန္နိတံ၊ မည်၏။ ဒိဋ္ဌိ ဝိပ္ပန္နိတံ၊ ဒိဋ္ဌိ၏
ဖောက်ပြန်သောတုန်လှုပ်ခြင်း။ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်သည် ဖြစ်၍ တုန်လှုပ်သော
ဒိဋ္ဌိ။

၁။ နိဿယ၌ ကျမ်းညွှန်းချက်မရှိသော်လည်း ယောဇနာ ၁၄၉-ထု ရိုက်၌
ရှိရကား ဤမှ ယူ၍ ပြသည်ဟုမှတ်ရ၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ဒိဋ္ဌိ၏ ဖောက်ပြန်သည်ဖြစ်၍ တုန်လှုပ်ခြင်းကြွယ်ာမျှကို ရသည် မဟုတ်၊ ဖောက်ပြန်သည်ဖြစ်၍ တုန်လှုပ်သော ဒိဋ္ဌိကိုပင်လျှင် အဘေဉ္စပဓာရ အားဖြင့် ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပုဗ္ဗိတ ဟူ၍ ဆိုသတည်း။

မူလဒီကာ။ ။ဒိဋ္ဌိယာ ဝိရုပ် ဖန္ဒိတန္တိ တထာ တထာ သဿတာဒိဝသေန ပဝတ္ထာ ဒိဋ္ဌိ ဝေ ဝုစ္စတိ။ ။၁၂၀-သ။

ဒီကာအနက်။ ။ဒိဋ္ဌိယာ ရုပ် ဖန္ဒိတန္တိ၊ ဟူသော စကားဖြင့်၊ တထာ တထာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သဿတာဒိဝသေန၊ သဿတ အငြိသည် တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်သော၊ ဒိဋ္ဌိ ဝေ၊ ဒိဋ္ဌိကိုသာလျှင်၊ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိ ဇတိကော၊ ဒိဋ္ဌိအယူရှိသော လူသည်။ ကေသ္မိံ၊ တခုသော အယူ၌။ ပတိဋ္ဌာတုံ၊ တည်ရပ်ခြင်းငှာ။ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ သဿတံ၊ သဿတ အယူသို့။ အနုပတတိ၊ အစဉ်လိုက်တတ်၏။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ ဥစ္ဆေဒံသ္မိံ၊ အနုပတတိ၏။ ဒိဋ္ဌိယေတ၊ ဒိဋ္ဌိသည်ပင်လျှင်။ ဗန္ဓနဋ္ဌေန၊ ဖွဲ့တတ်သော အနက်ကြောင့်။ သံယောဇနံ၊ မည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိ သံယောဇနံ၊ မည်၏။

သံသုမာရာဒယော၊ မိကျောင်းစသော သတ္တဝါတို့သည်။ “သုသုမာရာ ဒယောတိ ပိ ပါဌောအတ္ထိ”။ ပုရိသံ၊ ယောက်ျားကို။ ဂဏ္ဍန္တိဝိယ၊ ဖမ်းယူ ကုန်၏သို့။ ဒဠံ၊ စွာ။ အာရမ္မဏံကို။ ဂဏှာတိ၊ ဖမ်းယူတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂါဟော၊ မည်၏။ ပတိဋ္ဌဟနတော၊ တည်ရပ်တတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ပတိဋ္ဌာဟော၊ မည်၏။ “ပတိဂ္ဂဟဏတော ပတိဂ္ဂါဟောတိ ပိ ပါဌော အတ္ထိ”။ ဟိ-သစ္စံ၊ ထိုစကားသည် မှန်၏။ အယံဓမ္မော၊ ဤဒိဋ္ဌိဟူသော တရား သည်။ ဗလပ္ပဝတ္တိဘာဝေန၊ အားကြီးစွာ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပတိ ဋ္ဌဟိတော၊ တည်ရပ်၍။ ဂဏှာတိ၊ ဖမ်းယူတတ်၏။ နိစ္စာဒိဝသေန၊ နိစ္စာသည် တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဘိနိဝိသတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။

- ၁။ သုသုမာရ-ပုဒ် ရှေ့သထက်မှာ ပါကတနှင့်အညီ သေးသေးတင် ဗေပါစေဝဲ တချောင်းငင်နှင့် ဝါဠုမှန်ရှိစေရမည်။ သင်္ခတ ဂိဂုမာရမှ ပါကတ၊ မာဂဓ နှစ်ဘာသာ၌ သုသုမာရဟု ပါကတ များကရုဏ်းနည်းဖြင့် ပုဒ်မှန်ဖြစ်လာ သည်။ အလုံးစုံသော ပါဠိကျမ်းဂန်များမှာ ဒီကာဆရာ ရုပ်တွက်ချက် ကြောင့် သံသုမာရ-ဟု ပုဒ်ဖျက်ချည်းဖြစ်နေကြောင်း (တောင်ပေါက် အဘိဓာန်နိဿယ)မှာ ဆိုလေသည်။ ဝိသုဒ္ဓါရုံ ဝိသုဒ္ဓိကအဘိဓာန်၌ သံသု မာရဂိရ-ဟု ဆို၏။

(၂၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဘိနိဝေသော၊ မည်၏။ ဓမ္မသဘာဝံ၊ ဓမ္မတို့၏ အနိစ္စသော သဘောကို။
 အတိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍ ။ နိစ္စာဒိဝသေန၊ နိစ္စသည့်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရတော၊
 ဓမ္မတို့၏ အနိစ္စသော သဘောမှတစ်ပါး နိစ္စသော သဘောအားဖြင့်။
 အာမသတိ၊ သုံးသပ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပရာမာသော၊
 မည်၏။ အနုတ္တာဝဟတ္တာ၊ အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ကုစ္ဆိတော၊ စက်ဆုပ်အပ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ ခရီးတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ကုမ္ပဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ကုစ္ဆိတနံ၊ ကုန်သော။
 အပါယာနံ၊ အပါယ်တို့၏။ မဂ္ဂေါ၊ တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 ကုမ္ပဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ အယာထာဝပထတော၊ မမှန်သောခရီး၏အဖြစ်ကြောင့်။
 မိစ္ဆာပထော၊ မည်၏။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ဒိသာမူဠေန၊ အရပ်
 မျက်နှာ၌ တွေ့ဝေသောသူသည်။ ဝါ၊ မျက်စိလည်သော သူသည်။ “အယံ
 ပထော၊ ဤခရီးသည်။ အသုက ဂါမဿနာမ၊ ဤမည်သောရွာ၏။ ပထော၊
 ခရီးတည်း” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟိတောပိ၊ ယူအပ်သော်လည်း။ တံဂါမံ၊ သို့။
 နသမ္ပာပေတိယထာ၊ မရောက်စေနိုင်၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဒိဋ္ဌိဂတိကေန၊ ဒိဋ္ဌိအယူ
 ရှိသောသူသည်။ “သုဂတိပထော”တိ၊ သုဂတိလမ်းဟူ၍။ ဂဟိတောပိ၊ ယူအပ်
 သော်လည်း။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ သုဂတိ၊ သို့။ န ပါပေတိ၊ မရောက်စေနိုင်။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယာထာဝပထတော၊ မမှန်သော ခရီး၏အဖြစ်ကြောင့်။
 မိစ္ဆာပထော၊ မည်၏။ မိစ္ဆာသဘာဝတော၊ မမှန်သော သဘော ရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ မမှန်သောသဘော၏အဖြစ်ကြောင့်။ မိစ္ဆတ္ထံ၊ မည်၏။
 တိတ္ထေ၊ ရေဆိပ်၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ တရန္တိဝိယ၊ ပေ၂ ကုန်၏သို့။ ဝါ၊
 ကူးကုန်၏သို့။ (ထည့်)။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအယူ၌သာလျှင်။ ပရိဗ္ဗမနတော၊
 တလည်လည် ဖြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗာလာ၊ သူမှိုက်တို့သည်။
 တ္ထေ၊ ဤအယူ၌။ တရန္တိ၊ တလည်လည်ပေ၂ တတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ တလည်လည်
 ကူးတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တိတ္ထံ၊ မည်၏။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊
 သည်။ တိတ္ထဉ္စ၊ တိတ္ထမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အနုတ္တာနံ၊ အကျိုးမဲ့
 တို့၏။ အာယတနဉ္စ၊ တည်ရာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တိတ္ထာယတနံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ တိတ္ထိယာနံ၊ တိတ္ထိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သဉ္စာတိ
 ဒေသဋ္ဌေနစ၊ ဖြစ်ရာအရပ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း။ နိဝါသနဋ္ဌေနစ၊

နေရာဟူသောအနက်ကြောင့်၎င်း။ အာယတနံ၊ မည်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အနက်ကြောင့်လည်း။ တိတ္ထာယတနံ၊ မည်၏။ ။ “ဤအလို ဣန္ဒြိယ ကြောင့်” ။ ဝိပရိယေသဘူတော၊ ဖောက်ပြန်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဂါဟော၊ စွဲလမ်း ဖမ်းယူတတ်သော တရားတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိပရိယေသတော၊ ဝတ္ထု၏ဖောက်ပြန်သောအား ဖြင့်။ ဂါဟော၊ တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော၊ မည်၏။ ဝိပလ္လတ္တဂါဟော၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောကို စွဲလမ်းဖမ်းယူတတ်သော တရားတည်း။ ဝိပလ္လပတ္တဂါဟောတိပိ၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ “ဝိပရိအတ္တကို ဝိပလ္လတ္တဆိုသည်” ။

၃၈၇-၈၈။ အဟိရိကာအနောတ္တပ္ပ နိဒ္ဒေသေသု၊ တို့၌။ ဟိရေတ္တပ္ပနိဒ္ဒေသေ၌။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှပြန်သောအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ သဟဇာတဓမ္မေသု၊ သဟဇာတ်တရား တို့ကြောင့်။ အကမ္ပနဋ္ဌေနော၊ မတုန်လှုပ်တတ်သော အနက်ကြောင့်သာ လျှင်။ အဟိရိကဗလဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အနောတ္တပ္ပဗလဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝေဒိတဉ္စ၊ ၏။

၃၈၉။ လောဘ မောဟ နိဒ္ဒေသေသု၊ တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ လုဗ္ဗတိ၊ တပ်မက်သောတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောဘော၊ လောဘ မည်၏။ လုဗ္ဗနာတိ၊ ကား။ လုဗ္ဗနာ ကာရော၊ တပ်မက်သော ကြိယာ အမူအရာတည်း။ လောဘသမ္ပယုတ္တစိတ္တံ၊ လောဘ နှင့် ယှဉ်သောစိတ်သည်။ လုဗ္ဗိတော၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ လုဗ္ဗိတော၊ မည်၏။ လုဗ္ဗိတဿ၊ တပ်မက်သောစိတ်၏။ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ လုဗ္ဗိတတ္ထံ၊ တပ်မက်သောစိတ်၏ အဖြစ်။ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်။ သာရဇ္ဇတိ၊ လွန်စွာတပ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သာရာဂေါ၊ မည်၏။ သာရဇ္ဇနာကာရော၊ လွန်စွာတပ်ခြင်း အမူအရာကြိယာသည်။ သာရဇ္ဇနာ၊ မည်၏။ သာရဇ္ဇိတဿ၊ လွန်စွာတပ်သောစိတ်၏။ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ သာရဇ္ဇိတတ္ထံ၊ လွန်စွာတပ်သောစိတ်၏အဖြစ်။ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်။

၁၁ သိန္နိ။ ။ သံထက် နိဂ္ဂဟိတ်ကြေ၍ အကို ဒိသပြု၍ ‘သာ’ ဖြစ်သည်။

(၂၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဘိဇ္ဈာယနဋ္ဌေန၊ ရှေးရှုကြံတတ်သောအနက်ကြောင့်။ အဘိဇ္ဈာ၊ အဘိဇ္ဈာ
မည်၏။ ပုန၊ ဟုမန်။ လောဘ ဝစနေ၊ လောဘကို ဆိုရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။
ဝုတ္တ မေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အကုသလဉ္စ၊ သည်လည်း။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မူလဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်။ အကုသလမူလံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အကုသလာနံ၊ အကုသိုလ်
တို့၏။ မူလံ၊ တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အကုသလမူလံ၊ မည်၏။

၃၉၀။ ဉာဏဒဿန ပဋိပက္ခ(ဘာဝ)တော၊ သိတတ်သောဉာဏ်မြင်တတ်
သောပညာ၏ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အညာဏံ၊ အညာဏ မည်၏။
အဒဿနံ၊ အဒဿနလည်းမည်၏။ အဘိမုခေါ၊ ရှေးရှု။ ဟုတ္တာ၊ ဤ။ ဓမ္မေ၊
တရားတို့ကို။ နသမေတိ န သမာဂစ္ဆတိ၊ ကောင်းစွာမသိတတ်။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ အနဘိသမယော၊ မည်၏။ အနုရူပတော၊ အလျော်အားဖြင့်။ ဓမ္မေ၊
တရားတို့ကို။ ဗုဇ္ဈတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုဗောဓော၊
မည်၏။ တဿ အနုဗောဓဿ၊ ထိုအလျော်အားဖြင့် တရားကို သိတတ်သော
ပညာ၏။ ပဋိပက္ခတာယ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုဗောဓော၊
မည်၏။ အနိစ္စာဒိဟိ၊ အနိစ္စ စသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယောဇေတွာ၊
ယှဉ်၍။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ န ဗုဇ္ဈတိ၊ မသိတတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
အသမ္မောဓော၊ ၏။ ပကတိအတ္တာဒိသတ္တန္တဂ္ဂဟဏဿ၊ သတ္တ၊ ရဇ၊ တမဟုဆို
အပ်သော ပကတိအတ္တ အစရှိသော ထင်ရှား မရှိသည်ကိုယူခြင်း၏။ နိဿ
ယတ္တာ၊ မှီရာ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ထည့်)။ အသန္တံ၊ ထင်ရှား
မရှိသော ပကတိအတ္တ စသည်ကို။ ဗုဇ္ဈတိ၊ သိတတ်၏။ စ၊ တနည်းကား။
သညာဒိ ဝိပရိယေသဿ၊ သညာဝိပလ္လာသ၊ စိတ္တဝိပလ္လာသ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသ
ဟုဆိုအပ်သော။ အနိစ္စာဒိနံ၊ အနိစ္စ စသော တရားတို့ကို။ နိစ္စာဒိဝိသမဂ္ဂဟ
ဏဿ၊ နိစ္စ စသောမညီမညွတ်သည်ကိုယူခြင်း၏။ ဝါ၊ ယူကြောင်းဖြစ်သော
တရား၏။ နိဿယတ္တာ၊ မှီရာအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသမံ၊ မညီညွတ်
သော နိစ္စ စသည်ကို။ ဗုဇ္ဈတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အနက်
ကြောင့်လည်း။ အသမ္မောဓော၊ မည်၏။ (ဤသို့ သိသာအောင်ပါဌသော
နှင့် တကွ ယောဇနာ)။

မူလဒီကာ။ ။သဘာဝပဋိစ္ဆာဒနဝသေန ပကတိအတ္တာဒိ အသန္တဂ္ဂဟဏဿ အနိစ္စာဒိနံ နိစ္စာဒိဝိသမဂ္ဂဟဏဿ သညာဒိဝိပရိယေသဿ နိဿယတ္တာ အသန္တ အသမဉ္ဇ ဗုဇ္ဈတိတိ ဝုတ္တံ။ ။၁၂၀-ဆ။

ဒီကာအနက်။ ။သဘာဝပဋိစ္ဆာဒနဝသေန၊ သဘောကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း၏ အစွမ်း ဖြင့်၊ ပကတိ အတ္တာဒိ အသန္တဂ္ဂဟဏဿ၊ သတ္တ ရဇ တမ ဟုဆိုအပ်သော ပကတိ အတ္တ အစရှိသော ထင်ရှား မရှိသည်ကို ယူခြင်း၏။ နိဿယတ္တာ စ၊ မှီရာ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သညာဒိ ဝိပရိယေသဿ၊ သညာဝိပလ္လာသ၊ စိတ္တဝိပလ္လာသ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသ ဟုဆိုအပ်သော။ အနိစ္စာဒိနံ၊ အနိစ္စ စသော တရားတို့ကို။ နိစ္စာဒိဝိသမဂ္ဂဟဏဿ၊ နိစ္စ စသော မညီမညွတ်သည်ကို ယူခြင်း၏။ ဝါ၊ ယူကြောင်းဖြစ်သော တရား၏။ နိဿယတ္တာ စ၊ မှီရာအကြောင်း၏ အဖြစ် ကြောင့်၎င်း။ အသန္တ အသမဉ္ဇ ဗုဇ္ဈတိတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အနုဒီကာ။ ။သဘာဝပဋိစ္ဆာဒနဝသေန ပကတိ အတ္တာဒိ အသန္တဂ္ဂဟဏဿ နိဿယတ္တာ နိမိတ္တတ္တာ အသန္တ ဗုဇ္ဈတိ။ နိစ္စာဒိဝိသမဂ္ဂဟဏဿ သညာဒိ ဝိပရိယေသဿ နိဿယတ္တာ အသမံ ဗုဇ္ဈတိတိ မောဟော ဝုတ္တော။ နိမိတ္တဿ ကတ္တု ဘာဝေန ဥပစာရိတတ္တာ။ အယဉ္ဇ အတ္တော ဒိဋ္ဌိသဟိတ မောဟဝသေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧတ္ထ စ ပကတိတိ ကာဝိလာနံ ပဓာနံ။ ။၁၂၁-ဆ။

အနုအနက်။ ။သဘာဝပဋိစ္ဆာဒနဝသေန၊ သဘောကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း၏ အစွမ်း ဖြင့်၊ ပကတိအတ္တာဒိအသန္တဂ္ဂဟဏဿ၊ သတ္တ၊ ရဇ၊ တမဟုဆိုအပ်သော ပကတိ အတ္တ အစရှိသော ထင်ရှားမရှိသည်ကို ယူခြင်း၏။ နိဿယတ္တာ နိမိတ္တတ္တာ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသန္တ၊ ထင်ရှားမရှိသည်ကို။ ဗုဇ္ဈတိ၊ သိတတ်၏။ နိစ္စာဒိဝိသမဂ္ဂဟဏဿ၊ နိစ္စ အစရှိသော မညီမညွတ်ခြင်းကို ယူခြင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သညာဒိဝိပရိယေသဿ၊ သညာ အစရှိသည်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း၏။ နိဿယတ္တာ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသမံ၊ မညီမညွတ်။ ဗုဇ္ဈတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မောဟော၊ မောဟကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ကတ္တု၊ အဘယ် ကြောင့်ကား။ နိမိတ္တဿ၊ ၏။ ကတ္တုဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပစာရိတတ္တာ၊ တင်စား အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ အယံအတ္တော၊ ဤအသန္တဗုဇ္ဈန၊ အသမဗုဇ္ဈန ဟုဆိုအပ်သော အနက်ကို။ ဒိဋ္ဌိသဟိတမောဟဝသေန၊ ဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သော မောဟ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပကတိ အတ္တာဒိ အသန္တဂ္ဂဟဏဿ ဟူသော ပါဠိ၌၊ ပကတိတိ၊ ကား၊ ကာဝိလာနံ၊ ကာဝိလရသေ့၏ အယူ၌ ယှဉ်ကုန်သော သူတို့၏။ ပဓာနံ၊ သတ္တ၊ ရဇ၊ တမဟူသော ပြဋ္ဌာန်းသောအကြောင်းတည်း။

စတုသစ္စ ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ န ပဋိဝိဇ္ဇတိ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိ တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓော၊ မည်၏။ ဣပါဒိယ၊ ရုပ်စသည် တို့တွင်။ ဧကဓမ္မမ္ပိ၊ တခုသော တရားမျှကိုလည်း။ အနိစ္စာဒိသာမညတော

(၂၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အနိစ္စစသော သာမညတရားအားဖြင့်။ န သင်္ကတံ၊ မသိမ်းဆည်းတတ်။
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အသင်္ဂါဟနာ၊ မည်၏။ တမေဝ ဓမ္မံ၊ ထိုရုပ်စသည်
သာလျှင် ဖြစ်သော ဓမ္မသို့။ နပရိယောဂါဟတံ၊ မသက်ဝင်တတ်။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အ ပရိယောဂါဟနာ၊ မည်၏။ တမေဝ ဓမ္မံ၊ ကိုသာလျှင်။
သမံ၊ အညီအညွတ်။ န ပေက္ခတံ၊ မရှုတတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အသမ
ပေက္ခနာ၊ မည်၏။ ဓမ္မာနံ၊ ရုပ်စသော တရားတို့၏။ သဘာဝံ၊ သဘောကို။
ပတိ၊ စွဲ၍။ န အပေက္ခတံ၊ မရှုတတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အပစ္စ
ဝေက္ခနာ၊ မည်၏။

ကုသလာကုသလေသု၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မေသု၊ တို့၌။
ဝိပရိတဂုတ္တိယာ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်သော အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။
သဘာဝဂ္ဂဟဏာဘာဝေန ဝါ၊ သဘောကိုယူခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။
တေဿ မောဟဿ၊ သည်။ ဝါ၊ အား။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက် ပြုသော။
ကေမ္မိ၊ တခုမျှလည်း ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ အပစ္စက္ခကမ္မံ၊ မည်၏။ အပစ္စက္ခကမ္မံ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်တို့တွင်
မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တစုံတခုသော ကံမျှမရှိသော မောဟ။ ဝါ၊ ကား။
သယံ၊ မိမိသည်။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော။ ကမ္မဿ၊ ကံကို။ ပစ္စက္ခကရဏံ
နာမ၊ မျက်မှောက် ပြုနိုင်သော မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ အပစ္စက္ခကမ္မံ၊ မည်၏။ အပစ္စက္ခ ကမ္မံ၊ တစုံတခုသော ကံကိုမျှ
မျက်မှောက် မပြုနိုင်သော မောဟ။ “ဝိကပ် နှစ်ပါးကား-သဘောအရ
အတူပင်”။ တေသ္မိံ၊ ထိုမောဟသည်။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ မဖြစ်သည်ရှိသော်။ ယံ
စိတ္တသန္တာနံ၊ အကြင်စိတ်အစဉ်သည်။ မဇ္ဇသုစိဝေါဒါနံ၊ စင်ကြယ်ဖြူစင်သည်။
ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣမိနာ၊ ဤမောဟသည်။ မဇ္ဇံ၊ စင်ကြယ်ဖြူစင်သော။
တံ စိတ္တသန္တာနံ၊ ကို။ ဒုဋ္ဌံ၊ ဖျက်ဆီးအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဒုမ္မဇ္ဇံ၊
မည်၏။ ဒုမ္မဇ္ဇံ၊ စင်ကြယ် ဖြူစင်သော စိတ်အစဉ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော
မောဟ။ “ဒုမ္မဇ္ဇန္တိပိ အတ္ထိ”။

သဒ္ဓမ္မိနိစ္စယကား။ “မဇ္ဇ သံသုဒ္ဓိယံ၊ မဇ္ဇတိ၊ ဗာဟိရံ ပရိမဇ္ဇတိ” ဟူသောသဒ္ဓ
နိတိ(ဓာတုမာလာ-၄၇-ဆဋ္ဌ)နှင့်။ “မဇ္ဇံ သဝေယျ သုစိဝေါဒါနံ” ဟူသော

၁။ ဆဋ္ဌမူလ ဒုမ္မဇ္ဇန္တိ-ဟူ၍၏။ ဝိသုဒ္ဓါရုံ၊ ဝိသုဒ္ဓိကအဘိဓာန်မှလည်းထိုးအတူဆို၏။

အဋ္ဌကထာကို နှိုးနှော၍ ယူအပ်သောအနက်။ ဤအလို၊ မလည်းအကာရန္တ၊
ဇလည်း တတိယက္ခရာ သဒိသ ခွေးသော်လိုသည်။ အကယ်၍ကား “ဗာလာနံ
ဘာဝေါဗာလျံ”ကို မြှော်၍ “ဒုဗ္ဗေဓာနံ ဘာဝေါ ဒုဗ္ဗေဇ္ဈံ” ဟူ၍၎င်း။ “မေဓာ
ဝေမဇ္ဈံ” သောတ္ထတဒ္ဓိတိ၊ “ဒုဋ္ဌံ မဇ္ဈေ ဗုဒ္ဓိနာတိ ဒုဗ္ဗေဇ္ဈံ” ဟူ၍၎င်း ဝိကပ်တပါး
ကြံမူ မ-လည်း ကောရန္တ၊ ဇ-လည်း စတုတ္ထက္ခရာ အသဒိသခွေးသော်လိုသည်။
“မဇ္ဈိဘဝေယျ သုစိဝေါဇေါနံ” ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်သော်ကား ညေ။

ဗာလာနံ၊ တို့၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗာလျံ၊ မည်၏။
မုယုတိ၊ တွေဝေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မောဟော၊ မည်၏။ ဗလဝ
တရော၊ အားရှိမြတ်သော။ မောဟော၊ သည်။ ပမောဟော၊ မည်၏။ သမန္တ
တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ မုယုတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သမ္မောဟော၊
မည်၏။ ဝိဇ္ဇာယ၊ ပညာ၏။ ပဋိပက္ခဘာဝတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ပညာသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊
မည်၏။ ဩဇာယောဂတ္ထော၊ ဩဇာသဒ္ဓါ ယောဂသဒ္ဓါ၏ အနက်သည်။
ဝုတ္တောယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ထာမဂတဋ္ဌေန၊ မြဲမြံစွာ
တည်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ အနုသေတိ၊ အဖန်တလဲလဲ ကိန်းတတ်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အနုသယော၊ အနုသယမည်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပရိ
ယုဋ္ဌာတိ အဘိဘဝတိ၊ နှိမ်နင်းလွှမ်းမိုးတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိ
ယုဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ဟိတဂ္ဂဟဏာဘာဝေ၊ စီးပွားကိုယူခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။
ဟိတဘိမုခံ၊ စီးပွားသို့ရှေ့ရှု။ ဂန္တု၊ သွားခြင်းငှာ။ နာသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။
အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်သော်ကား။ လင်္ဂတိယေဝ၊ ကျော်သွားတတ်သည်သာ
တည်း။ ဝါ၊ ချော်လည်သာတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ လင်္ဂီ၊ မည်၏။
ခဉ္စတိ၊ ချော်တတ်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။
ဝါ၊ ကား။ ဒုရုတ္တိဋ္ဌနဋ္ဌေန၊ ဖွင့်နိုင်ခဲ နုတ်နိုင်ခဲသော အနက်ကြောင့်။ လင်္ဂီ၊
လင်္ဂီမည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ မဟာပလိသသင်္ခါတာ၊ မဟာပလိသဟု
ဆိုအပ်သော။ လင်္ဂီ၊ တံခါးကျည်သည်။ ဒုရုတ္တိဋ္ဌာ၊ ဖွင့်နိုင်ခဲသည် နုတ်နိုင်ခဲ
သည်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။ ဝေ၊ ဤအတူ။ အယမ္ပိ၊ ဤမောဟသည်
လည်း။ လင်္ဂီဝိယ၊ တံခါးကျည်ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ လင်္ဂီ၊
လင်္ဂီမည်၏။ သေသံ၊ သည်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။
သင်္ဂဟဝါရ သုညတဝါရာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဤ။ ဝုတ္တနံယေနေဝ၊ လျှင်။

(၃၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အတ္ထကော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ပဌမစိတ္တံ၊ ပဌမစိတ်သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

ဒုတိယစိတ္တ

၃၉၉။ ဒုတိယစိတ္တော၊ ဒုတိယအကုသိုလ်စိတ်၌။ သသင်္ခါရေနာတိ ပဒံ၊ သည်။ ဝိသေသံ၊ ထူး၏။ တမ္ပိ၊ ထို“သသင်္ခါရေန”ဟူသော ပုဒ်သည်လည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ ဖွင့်ဆို အပ်ပြီးသော အနက်ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣဒံစိတ္တံ၊ သည်။ ဆသုအာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ သောမနသိတဿ၊ ဖြစ်သော သောမနဿရှိသည်ဖြစ်၍။ လောဘံ၊ လောဘကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ သတ္တောသတ္တောတိ အာဒိနာ၊ သတ္တဝါ သတ္တဝါ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပရာမသန္တဿ၊ သုံးသပ်သောသူ အား။ ကိစ္စာပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်၏ရှင်။ (ဤပါ၌ဖြင့် ရှေးစိတ် မှ မထူးသည်၏အဖြစ်ကို ပြသတည်း)။ တထာပိ၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း။ သသင်္ခါရိကတ္တာ၊ သသင်္ခါရိက၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သပ္ပယောဂေန၊ သူတပါး ပယောဂ၊ မိမိပယောဂနှင့်တကွသော။ သဥပါယေန၊ အကြောင်းဥပါယနှင့် တကွသော။ ပစ္စယဂဏေန၊ ပစ္စည်းအပေါင်းဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်။ “ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ကုလပုတ္တော၊ သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက ကုလဿ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူရှိသောသူ၏။ ကုမာရိကံ၊ သတို့သွီးကို။ ပတ္တေတိ၊ တောင့်တ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ အညဒိဋ္ဌိကာ၊ ငါတို့အယူမှ တပါးသောအယူရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဆို၍။ တေမိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိကာ၊ တို့သည်။ ကုမာရိကံ၊ သတို့သွီးကို။ နဒေန္တိ၊ မပေးကုန်။ အထ၊ ထိုသို့ မပေးသည်ရှိသော်။ အညေ၊ တပါးကုန်သော။ ဉာတကာ၊ ဆွေမျိုး တို့သည်။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ယံ ကမ္မံ၊ အကြင်အမှုကို။ ကရေထ၊ ပြုကုန်၏။ တမေဝ၊ ထိုအမှုကိုသာလျှင်။ အယံ ကုလပုတ္တော၊ ဤအမျိုးသားသည်။ ကရိယတိ၊ ပြုလတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဆို၍။ ဒါပေန္တိ၊ ပေးစေကုန်၏။ သော ကုလပုတ္တော၊ သည်။ တေဟိ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူရှိသော သူတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊

တက္က။ တိတ္ထိယေ၊ တိတ္ထိတုံသိ။ ဥပသင်္ကမတိ၊ ကပ်၏။ အာဒိတောင၊
အစဉ်သာလျှင်။ ဝေမတိကော၊ ယုံမှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကာလေ၊
ကာလသည်။ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ၊ ရှည်တိုင်း ရှည်တိုင်း။ တေသံ တိတ္ထိယာနံ၊
တို့၏။ ကိရိယာ၊ အမှုအရာသည်။ မနာပါ၊ စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ လဒ္ဓိံ၊ မိစ္ဆာအယူကို။ ရောစေတိ၊ နှစ်သက်၏။ ဒိဋ္ဌိံ၊ မိစ္ဆာ
အယူကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ဝေ ရူပေ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ကာလေ၊
ကာလ၌။ ဣဒံ စိတ္တံ၊ ဤဒုတိယ အကုသိုလ်စိတ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဝေဒိတဉ္စ၊ သိအပ်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣတ္ထ၊ ဤဒုတိယ အကုသိုလ်စိတ်၌။ ယေဝါပနကေသု၊
တို့တွင်။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ သည်။ အဓိကံ၊ လွန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုထိနမိဒ္ဓနှစ်ပါးတို့တွင်။
ထိနတာ၊ အားထုတ်ခြင်း ကင်းသည်အဖြစ် ဆုတ်နစ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်
တူနံသည် အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ပျင်းသော အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ စိတ်၏မန့်သော
အဖြစ်သည်။ ထိနံ၊ မည်၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိကာ။ ။ အနုဿာဟနာဝ သိဒ္ဓနသာဝေန သံဟတဘာဝေါ ထိနံ။
တေန ယောဂတော စိတ္တံ ထိနံ၊ တဿ သာဝေါ ထိနတာ။ ။ ၁၂၈-ဒု-ဇံ။

ဓမ္မသင်္ကပ္ပါဒ္ဓိ။ ။ တတ္ထ ကတမံ ထိနံ၊ ယာစိတ္တဿ အကလ္လတာ အကမ္မညတာ။
၂၃၃-ဆ။

မိဒ္ဓနတာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ် ပင်ပန်းသည်၏ အပြင်ဖြင့် အမှု၌မကောင်း
သည်၏ အဖြစ်သည်။ မိဒ္ဓံ၊ မည်၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိကာ။ ။ အသမတ္တတာ ဝိသာတပသေန အကမ္မညတာ မိဒ္ဓံ၊ ယသ္မာ
တတော ဝေ တေန သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ ခေမိတာ ဝိဟတသာမတ္ထိယာ ဟောန္တိ၊
တသ္မာ မိဒ္ဓနတာ မိဒ္ဓန္တိ ဝုတ္တံ။ ။ ၁၂၈-ဒု-ဇံ။

အနုဿာဟ သံဟနတာစ၊ အားထုတ်ခြင်း ကင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တူနံ
သည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ အသတ္တိ ဝိသာတတာစ၊ သတ္တိကင်းသည် ဖြစ်၍
ပင်ပန်းခြင်းသည်ရင်း။ ဝါ၊ သတ္တိကင်းသည်၏အဖြစ် ပင်ပန်းသည်၏ အဖြစ်
သည်ရင်း။ “အသတ္တိဝိသာတောစာတိပိ အတ္တိ” ။ ဟိတိကယ်၊ ဂ။ ။ အဇ္ဈေ

(၃၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ယထာက္ကမ ဖြစ်သော အနက်တည်း။ “ထိနတာ၊ မိဒ္ဓနတာနှင့် အစဉ်အတိုင်း ဟပ်”။ ထိနဉ္စ၊ ထိနလည်း။ မိဒ္ဓဉ္စ၊ မိဒ္ဓလည်း။ ထိန မိဒ္ဓံ၊ ထိနမိဒ္ဓံ။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ထိနံ၊ သည်။ အနုဿာဟလက္ခဏံ၊ အားထုတ်ခြင်း ကင်း သည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ အားထုတ်ခြင်း၏ ဆန့် ကျင်ဘက် အဖြစ် တည်းဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နီကာ။ ။ အနုဿာဟလက္ခဏန္တိ ဥဿာဟပရိပက္ခလက္ခဏံ။ ၁၂၈-
၄-၆။

ဝီရိယ ပနောဒန ရသံ၊ ဝီရိယကို ဖျက်ဆီးခြင်းကိစ္စရှိ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နီကာ။ ။ ဝီရိယဿ အပနောဒနံ ခိပနံ ဝီရိယပနောဒနံ၊ (ဝီနောဒန လည်းရှိ၏။ အနက်တူသည်ပင်)။

သံသီဒန ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ သမ္ပယုတ်တရား တို့ကို ဆုတ်နှစ်စေသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဝါ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့၏ ဆုတ်နှစ် ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ အကမ္မညတာလက္ခဏံ၊ အမှည့် မကောင်း သည်၏အဖြစ် မခံသည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ ဩဒဟန ရသံ၊ ဝိညာဉ်ဒွါရ တို့ကို ပိတ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဩဒဟနရသံ၊ ရှိမူ သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မတို့ကိုဖွဲ့ခြင်းကိစ္စရှိ၏ပေး။ အဝရှေး ရှိသော ဓာ-ဓာတ်။ ပိတ်ခြင်း အနက်ကို ဟောသည်။ အဝရှေးရှိသော နဟ ဓာတ်ကားဖွဲ့ခြင်း အနက်ကို ဟောသည်။ ။ “ဩဒဟနံ ဝိညာဏဒွါရနံ ဝိဒ ဟနံ။ သမ္ပယုတ္တာနံ ဗန္ဓနံဝါ”။ အဘိဓမ္မာဝတာရနီကာ ဟူသော်လည်း ဓာတ် တခုနှင့် မဖြစ်သာ။

လိနဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ အာရုံကိုယူခြင်း၌ တွန့်သော အခြင်းအရာဖြင့် ဉာဏ် အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နီကာ။ ။ လိနတာ လိနာကာရော အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏေ သံကောဓော၊ ယသ္မာ တိနေန စိတ္တဿေဝ သံဟနနံ ဟောတိ၊ မိဒ္ဓေန ပန ဝေဒနာဒိက္ခန္တိတ္ထ ယဿ ဝိယ ရူပကာယဿဝိ၊ တသ္မာ တံ ပစလယိကာ နိဒ္ဓံ ဝစ္စုပဋ္ဌပေထိတိ ပစလယိကာနိဒ္ဓါပစ္စုပဋ္ဌာနံ ဝုတ္တံ။ ၁၂၈-၄-၆။

ဝါ၊ ကား။ ပစလယိကာနိဒ္ဓါပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ မျက်လွှာတလှုပ်လှုပ် မှိတ်တုပ် မှိတ်တုပ် အိပ်ဓမ္မခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ဥဘယမ္ပိ၊ ထိန၊ မိဒ္ဓနှစ်ပါးသည် လည်း။ အရတိတန္တိ ဝိဇ္ဇိတောဒိသု၊ အစွန်အနားဖြစ်သော ဆိတ်ငြိမ်သော

ကျောင်းတို့၌၎င်း လွန်ကဲသော ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော သမထ၊ဝိပဿနာ တို့၌၎င်း မဇ္ဈေလျာခြင်း ပျင်းရိခြင်း ကိုယ်တဆန့်ကျင်ကျင်ရှိခြင်း စသည် တို့ကြောင့်။ အယောနိသော မနဿိကာရ ပဒဋ္ဌာနံ၊ မသင့်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းလျှင် နီးသော အကြောင်းရှိ၏။

ဒုတိယစိတ္တံ၊ ဒုတိယစိတ်သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

တတိယစိတ္တ

၄၀၀။ တတိယံ၊ တတိယ အကုသိုလ် စိတ်သည်။ ဆသု အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ သောမနဿိတဿ၊ ဖြစ်သော သောမနဿရှိသည်ဖြစ်၍။ လောဘံ၊ လောဘကို။ ဥပ္ပပါဒေတွာ၊ ၍။ သတ္တော သတ္တောတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အပရာမသန္တဿ၊ မသုံးသပ်မှု၍။ နာရာယဏနိရာဇန မလ္လယုဒ နဋသမဇ္ဇောဒိနိ၊ ကြက်၊ ငှက် စသည်တို့ကံခြင်း လက်ပမ်းလုံးခြင်း လက်ဝှေ့ သတ်ခြင်း ကချေသဘင်-စသည်တို့ကို။ “နာရာယတာ ဝိရ ခန မလ္လယုဒါ တိပိ အတ္ထိ”။ ပဿတော ဝါ၊ ရှုသော သူအား၎င်း။ မနာပိယသဒ္ဓသဝနာဒိ ပသုတဿ ဝါ၊ နှစ်သက်တွယ်သော အသံကို နားထောင်ခြင်း စသည်တို့၌ လေ့ကျက်သော သူအား၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဓ၊ ဤတတိယအကုသိုလ် ဝိတ်၌။ မာနေန၊ မာနနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ အပဏ္ဏ ကင်္ဂါနိ၊ မချွတ်မယွင်းသော အင်္ဂါတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို မာနော-ဟူသောပုဒ်၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ယော သဘာဝေါ၊ သည်။ မညတိ၊ ငါဟူသော အမှုကိုပြုတတ် ကြုံးဝါးတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သော သဘာဝေါ၊ သည်။ မာနော၊ မည်၏။ နော မာနော၊ သည်။ ဥဏ္ဏတိလက္ခဏော၊ ထောင်လွှား တက်ကြွခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ သမ္ပဂ္ဂဟ ရသော၊ ကိုယ်ရှင်ကိုသာ ချီးမြှောက်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ ကေတု ကမျတာပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ မိမိကို အပေါ်ထား၍ လွှားလိုသည်၏ အဖြစ်လျှင် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်သော အခြင်းအရာရှိ၏။ ဝါ၊ မြင့်သော တံခွန်ကဲ့သို့ အလွန်မြတ်သည်၏ အဖြစ် စသည်ကို ပြုလိုသောအားဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှု ထင်တတ်၏။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တ လောဘပဒဋ္ဌာနော၊ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်သော

(၃၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

လောဘလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ ဥပ္ပာဒေါဝိယ၊ သူရူးကဲ့သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

တတိယံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

စတုတ္ထစိတ္တ

၄၀၂။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထ အကုသိုလ်စိတ်သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရေသု၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ ဌာနေသု ဝေ၊ ကြက်တိုက်ခြင်း-စသော အရာတို့၌သာလျှင်။ ယဒါ၊ ။ ဌံ၊ သီသေ၊ ဦးခေါင်း၌။ ခေဋ္ဌံ၊ တံထွေးကို။ ခိပန္နိ၊ ထွေးကုန်၏။ ပါဒ ပံသံ၊ ခြေမုန့်ကို။ ဩကိရန္တိ၊ ကြဲကုန်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တဿ၊ ထိုတံထွေး ခြေမုန့်ကို။ ပရိဟရဏတ္ထံ၊ ရှောင်လွှဲခြင်းငှာ။ သ ဥဿာ ဟေန၊ အားထုတ်ခြင်းနှင့် တကွ။ အန္တရန္တရာ၊ အကြား အကြား၌။ ဩလောကေန္တာနံ၊ ကြည့်ကုန်သော သူတို့အား၎င်း။ ရာဇ နာဋကေသု၊ မင်းမောင်းမ တို့သည်။ နိက္ခန္ဓေသု၊ ထွက်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဥဿာရဏာယ၊ ပဲ့၏ ရွှေရှားခြင်းသည်။ ဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တေန တေန ဆိဒ္ဓေန၊ ထိုထို အပေါက်ဖြင့်။ ဩလောကေန္တာနဉ္စ၊ ကြည့်ကုန်သောသူတို့အား၎င်း။ ဣတိဝေမာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ ပန၊ အထူး။ ဤဓ၊ ဤစတုတ္ထအကုသိုလ်စိတ်၌။ ထိန မိဒ္ဓေဟိ၊ ထိနမိဒ္ဓတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သတ္တ ယေဝါပနကာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥဘယတ္တာပိ တတိယ စတုတ္ထေသု၊ တို့၌လည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်၏။ တံ၊ ကို။ ဌပေတော၊ ၍။ သေသာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မ ဂဏနာ၊ တရား၏ ရေတွက်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

စတုတ္ထံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

ပဉ္စမစိတ္တ

၄၀၃။ ပဉ္စမံ၊ သည်။ ဆသု အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ ဝေဒနာ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မဇ္ဈတ္တဿ၊ လျစ်လျူရှုသည်ဖြစ်၍။ လောဘံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-အကုသလပဒ

(၃၅)

သတ္တော သတ္တောတိ အာဒိနာသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပရာမသန္တဿ၊ သုံးသပ်
သော သူအား။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ အထူး။ ဧတ္ထ၊ ဤပစ္စေမ အကုသိုလ်စိတ်၌။
သောမနဿ ဌာနေ၊ သောမနဿအရာ၌။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ပီတိပဒံ၊ သည်။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်၏။ သေသံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သည်။
ပဌမစိတ္တ သဒိသမေဝ၊ တည်း။

ပဉ္စမံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

ဆဋ္ဌမ, သတ္တမ, အဋ္ဌမစိတ္တ

၄၀၉။ ဆဋ္ဌမ သတ္တမ အဋ္ဌမာနိပိတို့ကိုလည်း။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ပရိဝတ္တေတွာ၊
လဲလှယ်၍။ ပီတိပဒဉ္စ၊ ပီတိဟူသောပုဒ်ကိုလည်း။ ဟာပေတွာ၊ ယုတ်စေ၍။
ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထေသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တ နယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု လောက သဟ ဂတ
စိတ္တေသု၊ တို့၌။ သဟဘတဘိပတိ၊ ၎င်း။ အာရမ္မဏာဗိပတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဒေ အဗိပတယော၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။

ဆဋ္ဌမ သတ္တမ အဋ္ဌမစိတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

နဝမစိတ္တ

၄၁၃။ နဝမံ၊ သည်။ ဆသုအာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ ဒေါမနသိတဿ၊ ဖြစ်
သော ဒေါမနဿရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဋိသံ၊ ဒေါသကို။ ဥပ္ပါဒယတော၊ ဖြစ်စေ
သော သူအား။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုနဝမစိတ်၏။ သမယဝတ္ထောနေ၊
သမယကိုမှတ်ရာ၌။ တာဝ၊ စွာ။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဒုဋ္ဌ၊
မတင့်တယ်သော။ ဝါ၊ ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော။ မနေ၊ စိတ်တည်း။
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဒုမ္မနေ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဟိနာပဒနတ္တာ၊
ယုတ်သော ဝေဒနာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုဗ္ဘိတံ၊ စက်ဆုပ်အပ်သော။
မနေ၊ စိတ်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဒုမ္မနေ၊ မည်၏။ ဒုမ္မနဿ၊
ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်၏။ ဝါ၊ စက်ဆုပ်အပ်သော စိတ်၏။

(၃၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဘာဝေါ၊ တည်း။ ဒေါမနဿံ၊ အဖြစ်။ တေန၊ ထိုဒေါမနဿဝေဒနာနှင့်။ သဟဂတံ၊ တကွဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဒေါမနဿ သဟဂတံ၊ မည်၏။ အသမ္ပိယာယနဘာဝေန၊ ပျို့ခြင်းနှစ်သက်ခြင်းကို မဖြစ် စေသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အာရမ္မဏသ္မိံ၊ အာရုံ၌။ ပဋိဟညတိ၊ ထိပါးတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပဋိသံ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုပဋိသ ဟူသော ဒေါသ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ အညီအညွတ် ကျေပွါဒတာ စသော အပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်သည် ဘည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိသသမ္ပယုတ္တံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှုတ်အပ်၏။

ဓမ္မုဒ္ဓေသေ၊ ၌။ တီသုဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဒေါမနဿ ဝေဒနာ ဝ၊ သည် သာလျှင်။ အာဂတာ၊ လာ၏။ တတ္ထ ဝေဒနာဒိ ပဒေသု၊ ထို ဝေဒနာစသော ပုဒ်တို့တွင်။ ဝေဒနာ ပဒံ၊ သည်။ ဝုတ္တတ္ထ မေဝ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသော အနက်ရှိ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ပဒါနိပိ၊ ဒုက္ခ ဟူသော ပုဒ် ဒေါမနဿဟူသောပုဒ်တို့သည်လည်း။ တထာ၊ တူ။ ဝုတ္တတ္ထာနေဝ၊ ဖွင့် အပ်ပြီးသော အနက်ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ ဖြစ်ကုန်၏။

ပါဠိ၊ နုသန္တိ။ ။နကောစိ ဧတ္ထ ပိသေသော အတ္တိတိ စေ၊ နောနတ္တိတိ အာဟ လက္ခဏာဒိတော ပနာတိ အာဒိ။

န၊ အထူး။ လက္ခဏာဒိတော၊ လက္ခဏာစသောအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဒေါမနဿံ၊ သည်။ အနိဋ္ဌာရမ္မဏာနဘဝနလက္ခဏံ၊ အနိဋ္ဌာရုံကိုခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ယထာတထာဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား သော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ ဝါ၊ သဘောအားဖြင့်၎င်း ပရိကပ္ပအား ဖြင့်၎င်းလည်း။ အနိဋ္ဌာကာရသမ္ဘောဂရသံ၊ အနိဋ္ဌ ဖြစ်သော အဘို့အစုကို သုံးဆောင်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ စေတသိကာဗာပေစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ စိတ်၌မို့သော အနာ ဂု၍ ဉာဏ်အား ရှေးရှု ထင်တတ်၏။ ဝါ၊ စိတ်၌ မို့၍ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးတတ် သောတရားဟု ဉာဏ်အား ရှေးရှု ထင်တတ်၏။ ဧကန္တေနော၊ စင်စစ်အားဖြင့် သာလျှင်။ ဟဒယဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနံ၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ် ဟူသော နီးစွာသော ကကြောင်းရှိ၏။

မူလ ကမ္မပထေသု၊ မူလ ကမ္မပထတို့၌။ ပုရိမစိတ္တေသု၊ ရှေးစိတ်တို့၌။ လောဘော ဟောတိ အဘိဇ္ဈာ ဟောတိ'တိ ဟူ၍။ အာဂတံယထာ၊

လာ၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ “ဒေါသော ဟောတိ ဗျာပါဒေါ ဟောတိ” တိ၊ ဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ ဤ။ တတ္ထ ဒေါသ ဗျာပါဒေသု၊ တိဉ္စ၊ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 သိအပ်၏။ တေန၊ ထိုဒေါသဖြင့်။ သမ္ပယုတ္တ မေဿ၊ တုံသည်။ ဒုဿန္တိ၊ ဖျက်ဆီး
 တတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သယံ၊ သည်။ ဒုဿတိ၊ ဤ။ ဝါ၊ တနည်း
 ကား။ တံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ ဒုဿနမတ္တမေဝ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းမျှ သည်
 သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဒေါသော၊ မည်၏။
 သော ဒေါသော၊ သည်။ စဏ္ဍိက္ကလက္ခဏော၊ အမျက်ထွက်ခြင်း လက္ခဏာ
 ရှိ၏။ “စဏ္ဍိက္ကကုဇ္ဈနံ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ”။ တနည်း။ စဏ္ဍိက္ကလက္ခဏော၊ ရုန့်
 ရင်းကြမ်းထမ်းသည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ ပဟဋ္ဌာသိ
 ဝိသော ဝိယ၊ လုံကန်ဖြင့် ခတ်အပ်သော မြွေဟောက်ကဲ့သို့တည်း။ ဝိသပ္ပန
 ရသော၊ မိမိ၏ဖြစ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် မြွေဆိပ်တက်၏သို့ ဖောက်
 ပြန်သောအားဖြင့် ပျံ့နှံ့ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ ဝါ၊ အနိဋ္ဌရုပ်ကိုဖြစ်စေသောအား
 ဖြင့် ကိုယ်ကို တုန်လှုပ်စေခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ ဝါ၊ ကိုယ်၏တုန်လှုပ်ခြင်း ဟူသော
 သမ္ပတ္တိရသရှိ၏။ ဝိသနိပါကောဝိယ၊ မြားဆိပ်မြွေဆိပ် ကျူးသို့တည်း။ ဝါ၊
 တနည်းကား။ အတ္တနော၊ ဤ။ နိဿယဒဟနရသော၊ မှီရာ ဟဒယဝတ္ထုကို
 လောင်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ ဝါ၊ မှီရာကိုယ်အလုံးကို လောင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဒါဝဂ္ဂိ
 ဝိယ၊ တောမီးကဲ့သို့တည်း။ ဒုဿန ပစ္စုပ္ပန်နော၊ မိမိကို၎င်း သူတပါးကို၎င်း
 ဖျက်ဆီးတတ်သော တရားဟု ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်၏။ လဒ္ဓေါကာသော၊
 ရအပ်သော အခွင့်ရှိသော။ သပတ္တော ဝိယ၊ ရန်သူကဲ့သို့တည်း။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ “သူတပါးကား ပျက်စီးသည်လည်းရှိ၏။ မပျက်စီးသည်လည်း
 ရှိ၏။ မိမိမူကား အယုတ်သဖြင့် အဆင်း အရေဖောက်ပြန်ခြင်းစသော အဖြစ်
 သို့ ရောက်၍စင်စစ်မချွတ်ပျက်စီးလေ၏။ ထိုကြောင့် ဒေါသကြီးသသူသည် အို
 မင်းလွယ်သည်ဟု ကျမ်းဂန်ဆိုချေသည်။ သူတပါးကို ပစ်ခတ်ခြင်း ဌာ လက်ဖြင့်
 ကိုင်၍ ယူသော မစင်သည် မိမိကို လက်ဦးလူး၏သို့ သူတပါးကား လူးသည်
 လည်း ရှိ၏။ မလူးသည်လည်း ရှိကောင်း၏။

အာသာဘ ဝတ္ထု ပဒဋ္ဌာနော၊ “အနတ္တံ မေ အစရိစရတိ” အစရှိသော ကိုး
 ပါးသော အာသာဘဝတ္ထုလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။ ဝိသသံသဋ္ဌ
 ဖူတိမုတ္တံ ဝိယ၊ အဆိပ်နှင့်ရောသော ကျင်ပုပ်ကဲ့သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

(၃၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အနိဗ္ဗာန်ကံ။ ။ အဆိပ်နှင့်ရောသော ကျင်ပုပ်သည် အချင်းခပ်သိမ်း စွန့်အပ်
စက်ဆုပ်အပ်၏သို့ ထုံးဆောင်သောကာလ အကျိုးပေးရာ ကာလတို့၌ စင်စစ်
အနိဗ္ဗာန်ဖြစ်သောကြောင့် ဒေါသကို အလိုမလိုက် အချင်းခပ်သိမ်း စွန့်အပ်
စက်ဆုပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာဘရာပြတော်မူသည်။

တေန၊ ထိုဒေါသဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဗျာပဇ္ဇတိ ပူတိဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတိ၊
ပုပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဗျာပါဒေါ၊
မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝိနယာစာရရူပသမ္ပတ္တိဟိတသုခါဒိနိ၊ ဝိနည်း
အကျင့်အဆင်း၏ ပြည့်စုံခြင်း စီးပွားချမ်းသာ စသည်တို့ကို။ ဗျာပါဒယတိ၊
ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဗျာပါဒေါ၊ မည်၏။ ပန၊ ထိုမှ
တပါး။ သေ-သော ဗျာပါဒေါ၊ သည်။ အတ္တတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။
ဒေါသောယေဝ၊ ဒေါသပင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဣဝ၊ ဤနဝမ အကုသိုလ်
စိတ်၌။ ပဒပဋိပါဋိယာ၊ ပုဒ်စဉ်အားဖြင့်။ ကေုနတိ သပဒါနိ၊ တခုယုတ်
သုံးဆယ်သော ပုဒ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊
မယူအပ်သေးသည်ကို ယူသဖြင့်။ စုဒ္ဓသာ၊ တဆဲ့လေးပုဒ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုတဆဲ့လေးပုဒ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သဝိဘတ္တိကာ
ဝိဘတ္တိက ရာသိပတေဒေါ၊ သဝိဘတ္တိက အဝိဘတ္တိကရာသိအပြားကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ယေဝါပနကေသု၊ တို့၌။ ဆန္ဒာဓိမောက္ခမနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စာနိ၊ တို့သည်။
နိယတာနိ၊ မြဲကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣဿာမစ္ဆရိယကုက္ကုစ္စေသု၊ ဣဿာ၊
မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စတို့တွင်။ အညတရေန၊ တပါးပါးနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပဉ္စ
ပဉ္စ၊ ငါးပါးငါးပါးတို့သည်။ ဟုတွာပိ၊ ဖြစ်၍လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
ဝေံ၊ သို့။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤဣဿာ၊
မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ-တရားတို့သည်။ အနိယတယေဝါပနကာနာမ၊ မည်ကုန်
၏။ တေသု၊ ထိုသုံးပါးတို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။
ဣဿတိ၊ သူ့စည်းစိမ်ကို ငြူစုတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣဿာ၊
မည်၏။ သာ၊ ထိုဣဿာသည်။ ပရသမ္ပတ္တိနံ၊ သူ့စည်းစိမ်တို့ကို။ ဥဿယုန
လက္ခဏာ၊ ငြူစုခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ သည်းမခံနိုင်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။
“ဥဿယုနံအသံဟနံ။ ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နီကာ”။ တတ္ထေဝ၊ ထိုသူတပါးစည်းစိမ်
တို့၌သာလျှင်။ အနုဘိရတိရသာ၊ မမွေ့လျော်ခြင်းမနှစ်သက်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အဘိရတိ ပဋိပက္ခဘူတံ ဣဿာယ ကိစ္ဆံ နအဘိရတိယံ
အဘာဝမတ္တန္တိ အာဟ အနဘိရတိ ရသာတိ။

တတော၊ ထိုသူတပါးစည်းစိမ်မှ။ ဝိမုခဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မရူဆိတ်ဘဲ
မျက်နှာလွဲသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ပရသမ္ပတ္တိ ပဒ
ဋ္ဌာနာ၊ သူတပါးစည်းစိမ်လျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ သံယောဇနန္တိ၊
သံယောဇနကြိုးတစင်းဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ဣဿာ ဟူသည် တစုံတခု အကျိုးမရှိ။ မိမိပွားကိုသာ
ဖျက်တတ်သည်ဖြစ်၍ သူတော်သူမြတ်တို့ ဤဆိုလတ္တံ့သော တရားကို မပြတ်
နှလုံးထားရာသည်။

ဣဿာ နလ သီခါ ယေသံ၊ ဟဒယေ ဇလဟိဝ တေ။

နေဝ ဝိန္ဒန္တိ ပါမောဇ္ဇံ၊ သမ္ပုဒ္ဓါဒိဟိ သေဝိတံ။

ယေသံ၊ အကြင်နှလုံးသွင်းမကောင်း ဣဿာကိုယ်တွင်း အောင်းသောသူတို့၏။
ဟဒယေ၊ နှလုံး၌။ ဣဿာနလသီခါ၊ သူ့စည်းစိမ်ကို ငြူစုခြင်းလက္ခဏာရှိသော
ဣဿာဟူသော မီးလုံသည်။ ဇလဟိဝ၊ ထိန်ထိန်တောက်ရှင်သို့ ဖြစ်၏။ တေ၊
ထိုဣဿာဟူသော ကိုယ်တွင်းမီးလျှံကို လက်ခံမှားသောသူတို့သည်။ သမ္ပုဒ္ဓါ
ဒိဟိ၊ ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရိယာသူတော်ကောင်းတို့သည်။ သေဝိတံ၊ မှီဝဲ
သုံးဆောင်အပ်သော။ ပါမောဇ္ဇံအဂ္ဂိ၊ နသော ဝမ် မြောက်ခြင်း ဟူသော
ပါမောဇ္ဇကိုမျှလည်း။ နေဝဝိန္ဒန္တိ၊ မရနိုင်ကုန်သည်သာတည်း။

အပိ-ကား ဂမ္ပမာန် လုတ္တနိဒ္ဓိဌ၊ ထိုဒေဝိသဒ္ဓါဖြင့် နသော ဝမ်မြောက်
ခြင်းဟူသော ပါမောဇ္ဇကိုမျှ မရသေး၏ရှင်။ အားကြီးသော ဝမ် မြောက်ခြင်း
ဟူသော ပိတိ၊ ကိုယ် စိတ်၏ ငြိမ်းခြင်း ဟူသော ပဿဒ္ဓိ-စသည်တို့ကို ကား-
ဆိုဘွယ်ရာမရှိ၊ မရသည်သာဟု ဂရဟာ မူသတည်း။

မစ္ဆေရ ဘာဝေါ၊ ဝန်တုံခြင်းရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်။ မစ္ဆရိယံ၊ မည်၏။

ရူပသိဒ္ဓိ။ ။ဣတ္ထတာ ဘာဝေတူတိ တုသဒ္ဓေန ဣယော။ နိရုတ္တိနည်းသော ဖြင့်
ကား မာဇုဒံ အစ္ဆရိယံ အညေသံ ဟောတု၊ မယုမေဝ ဟောတူတိမစ္ဆရိယံ-ဖြူ

တံ၊ ထိုမစ္ဆရိယသည်။ လဒ္ဓါနံ ဝါ၊ ရပြီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ လဘိ
တဗ္ဗာနံ ဝါ၊ ရဆဲရလတ္တံ့မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ သမ္ပတ္တိနံ၊

၁။ မစ္ဆရိယ ဝေယျတ္တိယ-စသည်တို့၌ ယ-ကြောင့် တေသုဂ္ဂန္ဓိ-စသောသုတ်ဖြင့်
ဣ-လာသည်ဟု ရူပသိဒ္ဓိ (ဣစ္ဆာသယ) ၂၀၅-၌ဆို၏။ ယောဇနာ (၁၅၁-သု)
စကားကိုယူ၍ နိဿယဆရာတော်က ဣယ-ဆိုသည်။ အလိုရှိက ထိုတို့၌ကြည့်။

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာနိဿယ

စည်းစိမ်တို့ကို။ နိဂူဟနုလက္ခဏံ၊ လျှိုဝှက်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ တာသံ ယေဝ၊
ထိုမိမိစည်းစိမ်တို့၏သာလျှင်။ ပရေဟိ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏဘာဝအက္ခမနုရသံ၊
ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကိုသည်းမခံနိုင်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ သင်္ကောစနု ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊
သုတပါးတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်ကို မနှစ်သက်သော အခြင်းအရာဖြင့် တွန့်ခြင်း
နှာခေါင်းရှုံ့ခြင်းလျှင် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်သော အခြင်းအရာရှိ၏။ ဝါ၊
တနည်းကား။ ကဋ္ဌုကဉ္စုကတာ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ခါးစပ်သော အခြင်းအရာ
အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလျှင် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်သော အခြင်းအရာရှိ၏။

မိသုန္ဒိမင်္ဂီကာ။ ။ ကဋကကောရဂထိ ကဋကဉ္စကတော။ ။ ၁၂၉-ဓု-ဇ။
 ကဋသဒ္ဓါသည် “ကေနဓမ္မော ကဋကပ္ပလော” ဟူသော ဒိဋ္ဌိဝါစာနုဘေဒ်၌
 အခါးကို ဟောသည်။ “တြိကဋကော” စသည်၌ အစပ်ကို ဟောသည်။

ဝါ၊ မသာယာ မနှစ်သက်သော အခြင်းအရာ ဆင်းရဲသော အခြင်းအရာ
အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဟူသော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်၏။

မစုသာရ။ ။ ကရုဏ သဒ္ဓေါဟေတ္ထ အသာတက္ကော၊ ဓုက္ခက္ကောဝါ၊ အဗ္ဗုက
သဒ္ဓေါ စ ဂဗ္ဘက္ကော။ ။ ၂၀၉-သု။

၀၇။ ယောက်မဖျားဖြင့် ယူ၍ ဆိတ်ဆွမ်း ဆိတ်ဆွမ်းသာ ပူဇော်ပေးကမ်း
တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော စစ်စည် စည်းနံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်
ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။

သဒ္ဓတ္ထ။ ။ ကဋကဉ္စကတာ ဝုစ္စတိ ကဋန္တဂါဟာ၊ အဋ္ဌ-၌ ကဋကသဒ္ဓါသည်
ယောက်မဟော၊ အဉ္စကဓာတ်သည် ဖုဋ္ဌအဉ္စတိ-၌ကဲ့သို့ ပူဇာအနက်ဟော၊
ဓာတုန်မကျေ။

အတ္တသမ္ပတ္တိ ပဒဋ္ဌာနံ၊ အာဝါသစသော မိမိစည်းစိမ်လျှင်နီးသောအကြောင်း
ရှိ၏။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဝိရူပဘာဝေါ၊ မလှသော အဖြစ်တည်း။ ဝါ၊
ဖောက်ပြန်သော အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ကုစ္ဆိတံ၊
ရှုံရှာစက်ဆုပ်အပ်သော။ ကတံ၊ ဒုစရိုက်၊ သုစရိုက် အမှုသည်။ ကုကတံ၊ မည်၏။
တဿ၊ ထိုရှုံရှာစက်ဆုပ်အပ်သော ဒုစရိုက်၊ သုစရိုက်အမှုကို အာရုံပြု၍
ဖြစ်သော နှလုံးမသာယာသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ ကုက္ကရံ၊
မည်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ မြေမိ လွန်ကျူးမိသော ဒုစရိုက်၊ မြေ မကျင့်မိသော သုစရိုက် အမှုသည် ရွံရှာစက်ဆုပ် အပ်သောကြောင့် ကုကတ မည်ရင်းတည်း။ ထိုအမှုကို အာရုံပြု၍ သူတော်ကောင်းတို့ စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ် အပါယ်လားကြောင်း ဤသည့် ဤသည့် မကောင်းမှုဒုစရိုက်ကို ငါမြေမိလေသည် ခက်စွဟု နှလုံး မသာယာသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ သစ္စမောက္ခကို ရခြင်း၏အကြောင်း ကောင်းမြတ်သော ဤသည့်ဤသည့် သုစရိုက်တရားကိုမြေမိ မကျင့်မိလေ ငါ့အာ သေခါနီး အခါ အဘီရ၊ တာဏ၊ လေဏ၊ ပရာယန-ဖြစ်သော တစုံတစီသော သုစရိုက် တရား မရှိသည်ကား ခက်စွ ငါ့ကိုယ်ဟု နှလုံးမသာယာသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် လည်း ပထဝီကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော ဈာန်သည် ပထဝီ ကသိုဏ်း မည်၏သို့ ကာရဏပစ္စာအားဖြင့် ကုကတ မည်သတည်း။ ထိုကုကတမည်သော နှလုံးမသာယာသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိကြောင့် သဒ္ဓပဝတ္တိနိမိတ်ဖြစ်သော ကုတ္တုစ္စစေတသိက်သည် ကုတ္တုစ္စမည်၏ ဟူလို။

မြေမိသေးသော သုစရိုက်အမှုသည် မြေသေးဘဲလျက် အဘဲ ကြောင့်ကုကတ မည်လေသနည်း ဟူမူကား....လောက၌ သူတော်ထံတွာ ပြုသင့်ပြုအပ်သော ကောင်းမှုကို မြေမိသူတို့သည် တာဏ၊လေဏ၊ပရာယန ဖြစ်သော ကောင်းမှု ကို ငါမြေမိပါ။ စက်ဆုပ်ဘွယ်အမှု ဖြစ်ခဲ့၏တကားဟု ပြုသင့် ကျင့်သင့်လျက် မြေမိ မကျင့်မိသော ကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ဘွယ်အမှုဟု ခေါ်ဝေါ်ကြရကား။ သောကဝေါဟာရအားလျော်စွာ နှစ်၊လ၊နေ့၊ရက်-လွန်၍မြေမိ မကျင့်မိသော သုစရိုက်အမှုသည်လည်း ကုကတ မည်လေသတည်း။

လောကဝေါဟာရ ဝိသယော သဒ္ဓေါ၊ နေကန္တ ပရမတ္ထတော၊ ဟူသော ပရိဘာသာနှင့်လျော်စွာ သဒ္ဓါဟူက လောကဝေါဟာရ အရာသာ ဟူလိုသည်။

တံ၊ ထိုကုတ္တုစ္စသည်။ ပစ္ဆာနုတာပ လက္ခဏံ၊ နောက်၌အဖန်တလဲလဲပူပန်စေခြင်း နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ကတကတော နုသောစနရသံ၊ ပြုကျင့်မိ လွန်ကျူးမိသော ဒုစရိုက် မပြုမိ မကျင့်မိသော သုစရိုက်တရားကို အဖန်တလဲလဲ လျှောက်၍အောင်မေ့စိုးရိမ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဝိပဋ္ဌိသာရပစ္စုပ္ပန်နံ၊ အနုသောစနအားဖြင့် နှလုံးဖောက်၍ မဖျောက်ထည့်နိုင် အဖန်ပန် အောက်မေ့ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ကတကတ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ကတဒုစရိုက်၊ အကတ သုစရိုက်လျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ ဒါသဗျဝိယ၊ ကျွန်၏အဖြစ် ကဲ့သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။

••နတ္ထံ။ ဒါသဿ ဘာဝေါ ဒါသဗျံ၊ ဘာဝတ္ထေ ဗျပစ္စယော။

၁။ ဗျ ပစ္စဒါသာ ဝါ-မောဂ္ဂလ္လာန် စတုတ္ထကဏ္ဍ ၆၀-သုတ် (မျက်နှာ ၂၆၈-သု)ဖြင့် ဘာဝတ္ထ၌ ဗျ-ပစ္စည်းသက်။

(၄၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ တာဝ၊ ရွေးဦးစွာ။ ဥဒ္ဓေသဝါရေ၊ ဌ။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။

၄၁၅။ နိဒ္ဓေသဝါရေ၊ ဌ။ ဝေဒနာနိဒ္ဓေသေ၊ ဌ။ အသတံ၊ အသာတကို။ သာတပဋိပက္ခဝသေန၊ သာတ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

၄၁၈။ ဒေါသနိဒ္ဓေသေ၊ ဌ။ ဒုဿတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဒေါသော၊ ဒေါသမည်၏။ ဒုဿနာတိ၊ ကား။ ဒုဿနာကာရော၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကြိယာ အမှုအရာတည်း။ ဒုဿိတကန္တိ၊ ကား။ ဒုဿိတဘဝေါ၊ ဖျက်ဆီးတတ်သော စိတ်၏အဖြစ်။ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်။ ပကတိဘာဝဝိဇဟနဋ္ဌေန၊ ပကတိသဘောကို စွန့်တတ်သော အနက်အားဖြင့်။ ဗျာပဇ္ဇနံ၊ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးခြင်းသည်။ ဗျာပတ္တိ၊ မည်၏။ ဗျာပဇ္ဇနာတိ၊ ကား။ ဗျာပဇ္ဇနာကာရော၊ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးခြင်း ကြိယာ အမှုအရာတည်း။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိရောဓော၊ ဝိရောဓမည်၏။ ပုနပျုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပဋိဝိရောဓော၊ ပဋိဝိရောဓမည်၏။ ဣဒံ၊ ဤပဋိဝိရောဓ ဟူသောပုဒ်ကို။ ပဋိဝိရုဒ္ဓါကာရဝသေန၊ အဖန်တလဲလဲဆန့်ကျင်သသ္မာ၏။ ဝါ၊ စိတ်၏ကြိယာ အမှုအရာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

မူလန္တိကာဗိပ္ပာယတ္ထ။ ။ ဝိရုဒ္ဓါ ကာရောတိ ဝိရုဒ္ဓဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ အာကာရော ဝိရုဒ္ဓါကာရော၊ တေန ဝိရုဇ္ဈနံ၊ ဝိရောဓောတိ ဒဿေတိ။ ။ ၁၂၃-ဆ။

စက္ကော၊ ကြမ်းသော။ ထဒ္ဓပုဂ္ဂလော၊ ခက်ထန်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ စန္တိကော၊ မည်၏ (ဟူ၍ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏)။ တဿ၊ ထိုကြမ်းထမ်း ခက်ထန်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ စန္တိက္ကံ၊ မည်၏။ တေန ဒေါသေန၊ ဖြင့်။ သုရောပိတံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်စေအပ်သော။ ဝါ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်စွာ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝစနံ၊ စကားသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒုရုတ္တံ၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားသည်။ ဝါ၊ မတင့်တယ် မလျောက်ပတ်သော စကားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အပရိပုဏ္ဏမေဝ၊ မပြည့်စုံသော စကားသည်။

၁။ နိဿယ၌ ဆဋ္ဌမူ မရှိ၍ ဝိဘောင် ဝေးထိုက်သည်။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-အကုသလပဒ

(၄၃)

လျှင်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ဣတိတသ္မာ၊ထိုကြောင့်။ အသုရောပေါ၊ အသုရောပ
မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကုဒ္ဓကာလေ၊ အမျက်ထွက်သော ကာလ၌။ ပရိ
ပုဏ္ဏဝစနံနာမ၊ ပြည့်စုံသောစကားမည်သည်။နတ္ထိ၊ မရှိ။

မူဇနီကာဓိပ္ပါယတ္ထ။ ၁၀၈နန္တိ ဧတံ နိဓဿနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သဗ္ဗမေဝ ဟိ ကိစ္စံ
ဧတေန ကရိယမာနံ သုရောဝိတံ သုဇနိတံ န ဟောတိတိ။ "၁၂၂-ဆ။

ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော သူအား။ ကုဒ္ဓကာလေ၊ ၌။ ပရိပုဏ္ဏ ဝစနံ၊
သည်။ သဓေပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်စေကာမူ။ တံ ပရိပုဏ္ဏ ဝစနံ၊ ထို
ပြည့်စုံသော စကားသည်။ အပ္ပမာဏံ၊ ပမာဏ မဟုတ်။ အပရေ၊ တို့သည်။
အဿု ဇနနဋ္ဌေန၊မျက်ရည်ကိုဖြစ်စေတတ်သော အနက်အားဖြင့်။အဿု ရော
ပနတော၊ မျက်ရည်ကို ယိုစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿု ရောပေါ၊
မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုအပရေဆရာတို့ စကားသည်။
အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ သောမနဿဿာပိ၊ သော
မနဿ၏လည်း။ အဿု ဇနနတော၊ မျက်ရည်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ဟေဋ္ဌာ၊၌။ဝုတ္တ အတ္တမနတာ ပဋိပက္ခတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော
အတ္တမနတာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တမနတာ၊ သည်။
နဟောတိ၊မဖြစ်။ဣတိတသ္မာ၊ထိုကြောင့်။အနတ္တမနတာ၊မည်၏။ပန၊ဆက်။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။သ၊အနတ္တမနတာ၊ သည်။ စိတ္တဿေဝ၊ စိတ်၏သာလျှင်။
အနတ္တမနတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ သတ္တဿ၊၏။ အနတ္တမနတာ၊သည်။
န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တဿာတိ၊ ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထစ၊
ဤနိဒ္ဒေသဝါရ၌၎င်း။ သင်္ဂဟ သုညတ ဝါရေသုစ၊ တို့၌၎င်း။ သေသံ၊ ကို။
ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တ နယေ နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗျံ၊၏။ ဣတိ၊ဤသည်
လျှင်စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

နဝမံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

(၄၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒသမစိတ္တ

၄၂၁။ ဒသမံ သညံ။ သသင်္ခါရတ္တာ၊ သသင်္ခါရ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရေဟိ၊ သူတပါး တို့သည်။ ဥဿာဟိတဿ ဝါ၊ တိုက်တွန်းအပ်သော သူအား၎င်း။ ပရေသံ၊ တို့၏။ အပရာဓံ၊ အပြစ်ကို။ သာရိတဿပ၊ အောက်မေ့စေအပ်သော သူအား၎င်း။ သယမေဝ၊ မိမိအလိုလိုပင်လျှင်။ ပရေသံ၊ တို့၏။ အပရာဓံ၊ ကို။ အနုဿရိတွာ၊ အနုဿရိတွာ၊ အောက်မေ့၍ အောက်မေ့၍။ ကုဗ္ဗမာနဿဝါ၊ အမျက်ထွက်သော သူအား၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

ဣဓာပိ၊ ဤဒသမစိတ်၌လည်း။ ပဒပဋိပါဋိယာ၊ ပုဒ်စဉ်အားဖြင့်။ ဧကုနတိ၊ သ၊ တခုယုတ် သုံးဆယ်သော ပုဒ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ အဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ မယူအပ်သေးသည်ကိုယူသဖြင့်။ စဒ္ဒသေဝပဒါနိ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူး။ ယေဝါပနကေသု၊ တို့၌။ ထိနမိဒ္ဓမ္မိ၊ ကိုလည်း။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဒသမစိတ်၌။ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အပဏ္ဏကင်္ဂါနိ၊ မချွတ်မယွင်းသော အင်္ဂါတို့၎င်း။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ၎င်း။ ဣတိ-ဣမေ သ၊ ဤခြောက်ပါး တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဿာဒီနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိကာလေ၊ ၌။ တေသု၊ ထိုဣဿာ စသည်တို့တွင်။ အညတရေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သတ္တယေဝါပနကာ၊ တို့သည်။ ဧကက္ခဏေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သည်။ သဗ္ဗ ဝါရေသု၊ တို့၌။ နဝမ သဒိသ မေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ အထူး။ ဒီသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု၊ ဝေ၊ မနဿ စိတ္တေသု၊ တို့၌။ သဟဇာတာဓိပတိ ယေဝါကိုသာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ ကို။ နော လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကုဒ္ဒေါ၊ သည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ န ဂရံ ကရေတိ၊ အလေးမပြု။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဒသမံ သညံ။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

ကောဒသမစိတ္တ

၄၂၂။ ကောဒသမံ သည်။ ဆသု အာရမ္မဏေသုဟိန္တိ။ ဝေဒနာဝသေန၊
 ဖြင့်။ မဇ္ဈတ္တဿ၊ လျစ်လျူသဘောရှိသသူအား။ ကင်္ခါ ပဝတ္တိကာလေ၊
 ယုံမှားပြစ်သော ကာလ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုဝိစိကိစ္ဆာစိတ်၏။
 သမယ ပဝတ္တိနာ၊ ၌။ ဝိစိကိစ္ဆာ သမ္ပယုတ္တန္တိ ပဒါသည်။ အပုဗ္ဗံ၊ မရှေးသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထို ဝိစိကိစ္ဆာဟူသော ပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေ၊
 ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်သည်တည်း။
 ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ ဓမ္မေဒ္ဒေသေ၌။ ဝိစိကိစ္ဆာဟောတိတံ ပဒ မေဝ၊
 ဟူသော ပုဒ်သည်သာလျှင်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။ တတ္ထ၊ ထို “ဝိစိကိစ္ဆာ
 ဟောတိ” ဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စိကိစ္ဆာ၊ ဉာဏ်တည်း။
 ဟူသော ကုစားခြင်းမှ။ ဝိဂတော၊ ကင်းသည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 ဝိစိကိစ္ဆာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ တောယကင်္ခါယ၊ ဤယုံမှားခြင်းဖြင့်။ သဘာဝံ၊
 သဘောတရားကို။ ဝိစိနန္တော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်သော သူသည်။ ကိစ္ဆတိ ကိလ
 မတိ၊ ပင်ပန်းတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ပင်ပန်းကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။
 သာ ကင်္ခါ၊ သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ မည်၏။

မူလဒီကာမိပ္ပါယတ္ထ။ ။ဝိဂတာ စိကိစ္ဆာတိ စိကိစ္ဆိတုံ ဒုက္ခရတာယ ဝုတ္တံ၊ န
 သပ္ပထာ စိကိစ္ဆာဘာဝါ ဝိစိကိစ္ဆာယာတိ တဒတ္ထံ ဒေသေတိ။ ။၁၂၂-ဆ။

ဒီကာအနက်။ ။ဝိဂတာ စိကိစ္ဆာတိ၊ ဟူသော စကားကို၊ စိကိစ္ဆိတုံ၊ ကုစားခြင်း
 ဌာ။ ဒုက္ခရတာယ၊ ခဲယဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ၏။
 သပ္ပထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ စိကိစ္ဆာဘာဝါ၊ ကုစား
 ကောင်းသည် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 တဒတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဒေသေတိ၊ ဖြစ်၏။

သာဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ သံသယ လက္ခဏာ၊ ယုံမှားခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊
 ဤသို့ မဟုတ်လေလော ဤသို့ မဟုတ်လေလော ဤသို့စသည်ဖြင့် ထက်
 ဝန်းကျင် ရွှေ့သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ကပ္ပနရသ၊
 အထူးထူးသော အာရုံ၌ စိတ်၏ တုန်လှုပ်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။

ဝိစိကိစ္ဆာနှင့်ဥဒ္ဓစ္စအထူး။ ။ယင်းသို့ ဝိစိကိစ္ဆာသည် စိတ်၏ တုန်လှုပ်ခြင်း ကိစ္စ
 ရှိသော် ဥဒ္ဓစ္စသည်လည်း စိတ်၏ တုန်လှုပ်ခြင်းဖြစ်ခဲ့။ အသို့ထူးသနည်းဟူမူ။

(၄၆)

အဋ္ဌသင်္ဂဟိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိကာ။ ။ဥဒ္ဓစ္စံ ဟိ အတ္တနာ ဂဟိတာတာရေ ဝေ ဌတ္တာ ဂဏှာထိတိ
 ကောရမ္ပကသ္မိယေဝ ဝိပုဋ္ဌနဝသေန ပဝတ္ထတိ။ ဝိစိကိစ္ဆာ ပန ယဒိပိ ဂူပါဒိသု
 ကေသ္မိယေဝ အာရမ္ပကေ ဥပုဇ္ဈဟိ။ တထာဝိ ဝေ နုခေါ နနုခေါ ဣဒံနုခေါတိ
 အညံ ဂဟေတဗ္ဗာကာရံ အပေက္ခတိတိ နာနာရမ္ပကေ ကမ္ပနံ ဟောတိတိ။
 ၁၃၀-၄-၆။

အနိစ္စယပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း နှစ်လုံးနှစ်ခုကို ဖြစ်စေတတ်၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိကာ။ ။အနိစ္စယံ ဒွေဇ္ဇကံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိတိ အနိစ္စယ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ။
 ၁၃၀-၄-၆။

ဝါ၊ ကား။ အနေကံသ ဂါဟပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အာရုံ၌ ကေနမဟုတ် အထူးထူး
 သော သဘောကို ယူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်
 တတ်၏။ အယောနိသော မနသိကာရ ပဒဋ္ဌာနာ၊ ။ ပဋိပတ္တိ အန္တရာယ
 ကရာ၊ ကျင့်ဝတ် ပဋိပတ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ။

ဣဓ၊ ကောဒသမ အကုသိုလ်စိတ်၌။ ပဒ ပဋိပါဋိယာ၊ အားဖြင့်။ တေဝိ
 သတိ ပဒါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ စုဒ္ဓသ၊
 တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုတဆဲ့လေးပုဒ်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်း
 ဖြင့်။ သဝိဘတ္တိကာဝိဘတ္တိကရာသိ ဝိနိစ္စယော၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ မနသိ
 ကာရော၊ ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေယေဝ၊နှစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်
 သော။ ယေဝါပနကာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အနုသန္ဓေကာ။ ။အခြားသော စိတ္တနိဒ္ဒေသ၌ သဏ္ဌိတိ၊ အစရှိသည်ကို ဟော၏
 သို့ ဤမဟောမူ၍ စိတ္တသဋ္ဌိတိ၊ ဟူသော တပုဒ်ကိုသာ အတယ်ကြောင့်
 ဟောရသနည်း စုဒ်ရှိကား “နိဒ္ဒေသဝါရေ”စသည်ကို မိန့်သော်....။

၄၂၄။ နိဒ္ဒေသဝါရဿ၊ ။ စိတ္တေကဂ္ဂတာနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤဥဒ္ဓစ္စသည်။ ဒုဗ္ဗလံ၊ အားနည်း၏။ ဧတ္ထ၊ ဤကောဒသမ
 စိတ်၌။ စိတ္တပဝတ္တိဋ္ဌိတိမတ္တကမေဝ၊ စိတ်၏ခဏဋ္ဌိမျှသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဏ္ဌိတိတိအာဒိနိ၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့ကို။ အဝတ္ထာ၊
 မဟောမူ၍။ စိတ္တသဋ္ဌိတိတိ၊ ဟူသော။ ကေမေဝပဒံ၊ ကိုသန့်လျှင်။ ဝုတ္တံ၊၏။

အမှားကောင်းရင်။ ။မတ္တဖြင့် သန္တာနဋ္ဌိတိ၊ကို စင်စေသတည်း။ အချို့သောစာ၌
စိတ္တံ၊ဟူ၍ရှိ၏။ “ဣဒံစိတ္တံ၊ ဤစိတ်သည်။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ အားနည်း၏။ ဧတ္ထံ၊ ၌။ ပဝတ္တိ
ဋ္ဌိတိမတ္တကမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။”ပေး။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ကား။ ။စိတ္တဋ္ဌိတိတိ ပဝတ္တိဋ္ဌိတိမတ္တေ ဗုဒ္ဓလော သမာဓိ-ဟူ၍၏။

ဤမူလဋီကာ၌လည်း။ ။နိစ္ဆယာဘာဝါ အသဏ္ဌဟနတော စေတသော ပဝတ္တိ
ပစ္စယမတ္တတာယ ပဝတ္တိဋ္ဌိတိမတ္တန္တိဝုတ္တံ။ ဟူ၏။ ။၁၂၂-ဆ။

ဋီကာအနက်။ ။နိစ္ဆယာဘာဝါ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အသဏ္ဌဟနတော၊ သန္တာန၏ အစွမ်းဖြင့် တခုသောအာရုံ၌ အဝပ်ကျကျ
မတည်ခြင်းကြောင့်၊ စေတသော၊ စိတ်၏၊ ပဝတ္တိပစ္စယမတ္တတာယ၊ ဖြစ်ခြင်း၏
အကြောင်းမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဝတ္တိဋ္ဌိတိမတ္တန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ။ ။ပဝတ္တိဋ္ဌိတိမတ္တောတိ ခဏဋ္ဌိတံမတ္တော၊ နိပါတေ ဒိပစိနိဋ္ဌိတိ
ဝိယာတိတိ ဧဝံ ဝုတ္တံစိတ္တဋ္ဌိတိဝိယသန္တာနဋ္ဌိတိယာ ပစ္စယော ဘဝိတုံ အသ
မတ္တော၊ နိစ္ဆယာဘာဝေန အသဏ္ဌဟနတော စေတသော ပဝတ္တိပစ္စယမတ္တ
တာယ ပဝတ္တိဋ္ဌိတိမတ္တော၊ တေနာဟ ဗုဒ္ဓလောသမာဓိတိ။ ။၁၃၀-ဒု-ငံ။

တနည်း။ ဧတ္ထံ၊ ၌။ ပဝတ္တိဋ္ဌိတိ မတ္တကမေဝ၊ စိတ်၏ ပဝတ္တိဟု ဆိုအပ်သော
ဋ္ဌိတိမျှသာဟည်း။ မဂ္ဂင်္ဂါဒိဘာဝံ၊ သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ကသ္မာ၊ ကား။
အဓိမောက္ခဝိရဟတော၊ တည်း။

အဘိဓမ္မာစတာရဋီကာ။ ။ပဝတ္တိဋ္ဌိတိ မတ္တာတိ စေတသော ပဝတ္တိ သင်္ခါ
တာ ဋ္ဌိတိမတ္တာ၊ မဂ္ဂင်္ဂါဒိဘာဝံ န ဂစ္ဆတိ၊ အဓိမောက္ခဝိရဟတောတိ
အတ္တော။ ။၃၂၃-ဆ။

စ၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုအံ့။ တေနော ကာရဏေန၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဥဒ္ဓေသ
ဝါရေပိ၊ ၌လည်း။ သမာဓိန္ဒြိယန္တိအာဒိ၊ ကို။ နဝုတ္တံ၊ အပ်။

၄၂၅။ ဝိစိကိစ္ဆာနိဒ္ဓေသေ၊ ၌။ ကင်္ခနဝသေန၊ ယုံမှားသည်၏ အစွမ်း
ဖြင့်။ ကင်္ခါ၊ မည်၏။ ကင်္ခါယ၊ နောက်နောက်ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းကို။
အာယနာ၊ ဆောင်တတ်သော တရားသည်။ ဝါ၊ ဖြစ်စေတတ်သော တရား
သည်။ ကင်္ခါယနာ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊မှန်၏။ ပုရိမကင်္ခါ၊ ရှေးဖြစ်သောယုံမှား
ခြင်းသည်။ ဥတ္တရကင်္ခါ၊ နောက်ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းကို။ အာယတိနာမ၊
ဆောင်တတ်သည်မည်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေတတ်သည် မည်၏။ “အာနေတိနာမာ
တိပိ” ။ ဝါ၊ကား။ တေ၊ ဤကင်္ခါယနာ၊ ယူသောပုဒ်ကို။ အာကာရဝသေန၊

(၄၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အခြင်းအရာ၏အစွမ်းဖြင့် ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကင်္ခါယ၊ ယံမှားခြင်းနှင့်။ သမင်္ဂီစိတ္တံ၊ ပြည့်စုံသော စိတ်သည်။ ကင်္ခါယိတတ္တာ၊ ယံမှားသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကင်္ခါယိတံနာမ၊ မည်၏။ တဿ ကင်္ခါယိ တဿ၊ ထိုယံမှားသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်တတ်သောဂိတ်၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ ကင်္ခါယိတတ္တံ၊ အဖြစ်။ ဝိမတိတိ၊ ကား။ မတိ၊ ပညာသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဟူသော ပုဒ်သည်။ ဝုတ္တတ္ထာယေဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ် ပြီးသော အနက်ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကမ္ပနဋ္ဌေန၊ တုန်လှုပ် တတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ဘုံအားဖြင့်။ ဋ္ဌေယတိ၊ တုန်လှုပ် တတ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဒွေဋ္ဌကံ၊ မည်၏။ ပဋိပတ္တိ နိဝါရဏေန၊ အကျင့်ကို တားမြစ်တတ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွိဓာပထော ဝိယ၊ နှစ်ဘုံအားဖြင့်ဖြစ်သောခရီးနှင့်တူ၏။ ဝါ၊ နှစ်ပြာကံသော ခရီးနှင့်တူ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဒွိဓာပထော၊ မည်၏။ “ဣဒံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ နိစ္စံ နုခေါ မြဲလေသလော။ အနိစ္စံနုခေါ၊ မမြဲလေသလော” ။ ဣတိ အာဒိပဝတ္တိယာ၊ ဤသို့စသည်ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဧကသ္မိံ၊ တခုသော။ အာကာရေ၊ အခြင်းအရာ၌။ ဝါ၊ သဘော၌။ သဏ္ဌာတုံ၊ တည်ခြင်းငှာ။ အသမတ္ထတာယ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ သေတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဝါ၊ ရွှေ့တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သံသယော၊ မည်၏။ ဧကံသံ၊ တခုသော အဘို့ကို။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှာ။ အသမတ္ထတာယ၊ မစွမ်း နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကံသ ဂါဟော၊ တခုသော အဘို့ကိုယူခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အနေကံသဂါဟော၊ မည်၏။ နိစ္ဆေတုံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှာ။ အ သက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံမှ။ ဩသက္ကတိ၊ ဆုတ်နှစ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အာသပ္ပနာ၊ မည်၏။

မူလဒ္ဓိက။ ။ ဧကံ အာကာရံ ဂန္တု အသမတ္ထတာယ အတ္ထနော အာမုခံ သပ္ပ နတော ဩသက္ကတိ။ ။ ၁၂၂-ဆ။

ဒ္ဓိက အနက်။ ။ ဧကံ၊ တခုသော။ အာကာရံ၊ အခြင်းအရာသို့။ ဝါ၊ သဘောသို့။ ဂန္တု၊ သိခြင်းငှာ။ ဝါ၊ သွားခြင်းငှာ။ အသမတ္ထတာယ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ အာမုခံ၊ ရှေးရှု၊ သပ္ပနတော၊ ဆုတ်နှစ်သည်။ ဝါ၊ လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဩသက္ကတိ၊ မိမိသို့ ရှေးရှု ဆုတ်နှစ်သည်မည်၏။

ဩဂါဟိတုံ၊ သက်ဝင်ခြင်းငှာ။ အသက္ခောန္တိ၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ပရိသမန္တတော၊ မှ။ သပ္ပတိ၊ ရွှေတတ်၏။ ဣတိဘသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပရိသပ္ပနာ၊ မည်၏။ ပရိယောဂါဟိတုံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ သက်ဝင်ခြင်းငှာ။ အသမတ္ထတာယ၊ ကြောင့်။ အပရိယောဂါဟနာ၊ မည်၏။ နိစ္ဆယ ဝသေန၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ ပဝတ္တိတုံ၊ ငှာ။ အသမတ္ထတာယ၊ ကြောင့်။ တမ္ဘိယတ္ထံ၊ စိတ်၏ခက်ထန်ခိုင်မာသည်၏ အဖြ် မည်၏။ “ဆမ္ဘိတတ္တန္တိပိ”။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ထဒ္ဒဘာဝေါ၊ ခက်ထန်ခိုင်မာသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ဖြစ်၍။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ထဒ္ဒံ၊ ခက်ထန် ခိုင်မာသည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ဤဝိစိကိစ္ဆာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ သော်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဂဟေတော၊ ယူ၍။ မနံ၊ စိတ်ကို။ ပိလိခန္တိဝိယ၊ ရေးပြစ်၏သို့။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မနောဝိလေခေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သေသံ၊ သည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော ဝါမျှ၌။ ဥတ္တာန မေဝ၊ ပေါ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဧကာဒသမံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

ဒွါဒသမစိတ္တ

၇၂၇။ ဒွါဒသမဿ၊ ၏။ “ဒွါဒသမေတိပိ”။ သမယ ဝပတ္တာနေ၊ ၌။ ဥဒ္ဓစ္စေန၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်သည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တံ၊ မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣဒံစိတ္တံ၊ သည်။ ဆသုအာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ ဝေဒနာ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မဇ္ဈတ္တံ၊ အလတ်သဘောရှိသည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ ဥဒ္ဓတံ၊ အထက်၌ တုန်လှုပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣမ၊ ဤဒွါဒသမစိတ်၌။ ဓမ္မုဒ္ဓေသေ၊ ၌။ ဝိစိကိစ္ဆာ ဌာနေ၊ ၌။ “ဥဒ္ဓစ္စံဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတံ၊ လာ၏။ ပဒဝဋ္ဋိပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌဝိသတိ ပဒါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ စုဒ္ဓသ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုတဆဲ့လေးပုဒ်တို့၏။ ဝဒသန၊ ဖြင့်။ သဝိဘတ္တိကာဝိဘတ္တိက နုသိဝိဓောနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အဓိမောက္ခော၊ ၎င်း။ မနသိကာရော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။

(၅၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒွေဝ၊ နှစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ယေဝါပနကာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။

၄၂၉။ နိဒ္ဒေသဝါရဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဓစ္စနိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ စိတ္တဿာတိ၊ ကား။
သတ္တဿ၊ ၏။ န၊ မဟုတ်။ ပေါသဿ၊ ၏။ န၊ မဟုတ်။ ဥဒ္ဓစ္စန္တိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓတာ
ကာရော၊ အထက်၌ တုန်လှုပ်သော စိတ်၏ အမူအရာ ကြိယာတည်း။ ဝူပ
သမော၊ ငြိမ်သက်သောတရားသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
အဝူပသမော၊ မည်၏။ စေတော၊ စိတ်ကို။ ဝိက္ခိပတိ၊ အထူးထူးသောအာရုံ၌
ပစ်ချတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ ဝိက္ခေပေါ၊
အထူးထူးသောအာရုံ၌ ပစ်ချတတ်သောတရားမည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ စေတောကား-မနောဂိုဏ်းဖြစ်၍ အံဝိဘတ်ကို ဩရး၍စေတော၊
ပြီးရကာ-စေတသော၊ ၏ ကမ္မတ္ထဆဋ္ဌိ အနက်ကိုပြသတည်း။

ဘန္တတ္တံစိတ္တဿာတိ၊ ကား။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဘန္တတာဝေါ၊ တုန်လှုပ်သည်၏
အဖြစ်။ ဘန္တယာန ဘန္တဂေါဏာဒိနိဝိယ၊ တုန်လှုပ်သောယာဉ် တုန်လှုပ်
သောနွား စသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။ ဣမိနာ၊ ဤ“ဘန္တတ္တံ စိတ္တဿ”ဟူသော
ပါဌ်ဖြင့်။ ကောရမ္မဏသ္မိံ ယေဝါတခုသောအာရုံ၌သာလျှင်။ ဝိပ္ပန္နနံ၊ တုန်လှုပ်
ခြင်းကို။ ကထိတံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။ ကောရမ္မဏေ၊ ဌ။
ဝိပ္ပန္နဝါ၊ တုန်လှုပ်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသည်။ နာနာရမ္မဏေ၊ ဌ။ ဝိပ္ပန္နဝံ၊
၏။ သေသံ၊ ကို။ သဗ္ဗဝါရေသု၊ တို့၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တနယေနဝ၊
ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဣဒါနိ၊ ဌ။ ဣမသ္မိံ စိတ္တဒ္ဓယေ၊ ဌ။ ပကိဏ္ဍက ဝိနိစ္ဆယော၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်လတ္တံ။ “အာရမ္မဏေ၊ ဌ။ ပဉ္စနက စိတ္တာနိနာမ၊ လည်တတ် လိမ့်တတ်
သောစိတ်တို့မည်သည်။ ကတိ၊ ဘယ်မျှတို့နည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။
“ဣမာနိဒ္ဒေ၊ ဤဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ နှစ်ပါးတို့တည်း”။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ၊ သည်။
ကေန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ ပဝဋ္ဌတိ၊ လိမ့်လည်၏။ ပန၊ အထူး။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ၊
သည်။ ပဋိလဒ္ဓါမိမောက္ခတ္တာ၊ ရအပ်သော အမိမောက္ခရှိသည်၏ အဖြစ်

ကြောင့်။ လဒ္ဓပတိဌံ၊ ရအပ်သော တည်ရာရှိသည်။ ဟုတော့၍။ ပတိဌာယ၊ ပတိဌာယ၊ တန့်၍တန့်၍။ ပဝဋ္ဌတိ၊ လိမ့်လည်၏။ ဟိ-တံပဂါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ ဒံ။ ဝဋ္ဌတုရသေသု၊ အလုံးတခု လေးထောင့်တခု ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ မဏိသု၊ ကျောက်တို့ကို။ ပဗ္ဗာရဋ္ဌာနေ၊ ချိုင့်ဝှမ်းရာ အရပ်၌။ ပာဇ္ဇေတွာ၊ လှိမ့်၍။ ဝိဿဋ္ဌေသု၊ လွှတ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဝဇ္ဇောမဏိ၊ လုံးသောကျောက်သည်။ ဧကန္တေန၊ ဖြင့်။ ပဝဋ္ဌတိ၊ လိမ့်လည်၏။ စတုရသေသု၊ လေးထောင့်ကျောက်သည်။ ပတိဌာယ၊ ပတိဌာယ၊ တန့်၍တန့်၍။ ပဝဋ္ဌတိ၊ ယထာ၊ လိမ့်လည်၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒံသမ္ပဒံ၊ ဤဥပမာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဧဝဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

မူလဒ္ဓီကာနုသန္ဓိ။ ။ဧဝံ သပ္ပဒဗိဒံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ ဧတ္တာဝတာ ဣပသ္မိံ စိတ္တဒ္ဓဟေ ဝုတ္တပကိဏ္ဍကံ ဒေသေတွာ ဌာဒေသသု ဒေသေတုံ “သဗ္ဗေသုပိ” တိ အာဒိမာဟ။
၁၂၂-ဆ။

ကဗ္ဗေသုပိ၊ အလုံးစုံသော ဌာဒေသမ အကုသိုလ်စိတ်တို့၌လည်း။ ဟိနာဒိဘေ ဝေါ၊ ဟိနာသော အပြားကို။ နဥဒ္ဓဇ္ဇော၊ မထုတ်အပ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ တို့၏။ ဧကန္တံ၊ စင်စစ်။ ဟိနတ္တာ၊ ယုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကည်း။ သဟဇာတာဓိပတိ၊ ကို။ လဗ္ဘမာနောပိ၊ သော်လည်း။ နဥဒ္ဓဇ္ဇော၊ မထုတ်အပ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဒဿိတနယတ္တာ၊ ပြအပ်ပြီး သော နည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

သဟဇာတာဓိပတိ လဗ္ဘမာနောပိ နဥဒ္ဓဇ္ဇော၊ ဟူသော စကားကို အထယ်ကို နှလုံးဝိုက်၍ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုအပ်သနည်း။

မူလဒ္ဓီကာဓိပ္ပာယ်။ ။ကုသလေသုပိ အာရမ္မဏာဓိပတိံ အနုဒ္ဓရိတွာ သဟ ဇာတာဓိပတိနော ဧဝ ပုဒ္ဓုရတ္တာ ဣဓာပိ သောဧဝ ပုဒ္ဓရိတဗ္ဗော သိယာတိ “သဟဇာတာဓိပတိ လဗ္ဘမာနောပိ နဥဒ္ဓဇ္ဇော” တိ ဝုတ္တံ။ နာရဒ္ဓဏာဓိပတိ နော အလဗ္ဘမာနတ္တာ။ သောပိ ဟိ အဋ္ဌသု လောဘသဟဂတေသု လဗ္ဘတိတိ။

ဒ္ဓီကာအနက်။ ။ကုသလေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ အာရမ္မဏာဓိပတိံ၊ ကို။ အနုဒ္ဓရိ တွာ၊ မထုတ်မူ၍။ သဟဇာတာဓိပတိနော ဧဝ၊ ၏သာလျှင်။ ပုဒ္ဓုရတ္တာ၊ ထုတ် အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓာပိ၊ ဤ အကုသိုလ်စိတ်၌လည်း။ သော ဧဝ၊ ထို သဟဇာတာဓိပတိသည်သာလျှင်။ ပုဒ္ဓရိတဗ္ဗော၊ ထုတ်သင့်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးဝိုက်၍။ သဟဇာတာဓိပတိ လဗ္ဘမာနောပိ နဥဒ္ဓဇ္ဇောတိ၊ ဟူ၍။ အာရမ္မဏေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာရမ္မဏာ ဓိပတိနော၊ ၏။ အလဗ္ဘ

(၅၂)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မာနတ္တာ၊ မရသင့်သည်၏ အပြစ်ကြောင့်။ န ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ ဟိ-
သစ္စံ၊ မှန်၏။ သောဝိ၊ ထို အာရမ္မဏာဓိပတိကိုလည်း။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။
လောဘသဟဂတေသု၊ တို့၌။ လက္ခတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ဂဆဲန္တပါးလုံးသော အကုသိုလ်စိတ်၌။ ဉာဏာဘာဝ
တော၊ ဉာဏ်မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိမံသာဓိပတိနာမ၊ ဝိမံသာ ဓိပတိ မည်
သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပစ္ဆိမ ဒွယော၊ နောက်ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ်၊ ဝိစိကိစ္ဆာ
သဟဂုတ်စိတ် နှစ်ခုအပေါင်း၌။ ဝိမံသတော၊ ဝိမံသမှ။ သေသော-အညော၊
ဘပါးသော။ ယော၊ အကြင်အဓိပတိသည်။ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗော၊ ထုတ်အပ်သည်။
သိယာ၊ ၏။ သော သဟဇာတာဓိပတိပိ၊ ထိုထုတ်အပ်သော သဟဇာတာ
ဓိပတိ သည်လည်း။ နတ္ထိယေဝ၊ မရှိသည်သာတည်း။ “ဤသို့ ပါဌသေသနှင့်
တကွ ယောဇနာ”။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဆန္ဒာဒိသု၊ ဆန္ဒ စသည်တို့တွင်။
(ထည့်) ကိဉ္စိဓမ္မံ၊ တစုံတခုမျှလည်း ဖြစ်သော သဟဇာတဓမ္မကို။ ခုရံ၊ အကြီး
အမှူးကို။ ကတော၊ ၍။ အနုပုဇ္ဇနတော စ၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပဋ္ဌာနေ၊
၌။ ပဋိသိဒ္ဓတော စ၊ မြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း တည်း။

ပန၊ ဆက်။ ဒွါဒသဟိပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေဟိ အကုသလစိတ္တ
ဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကမ္မေ၊ ကံကို။ အာယူဟိတေ၊ အားထုတ်အပ်သည်ရှိသော်။
ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သေသာနိ၊ ကုန်သော။ ကောဒသေဝ၊
ဝါဆဲတပါးသော အကုသိုလ်စိတ် တို့သည်သာလျှင်။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ အာက
စုန္တိ၊ ကုန်၏။ အလဒ္ဓါဓိမောက္ခေပိ၊ မရအပ်သော အဓိမောက္ခရှိသည်လည်း
ဖြစ်သော။ ဒုဗ္ဗလေပိ၊ အားနည်းသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ၊
သည်။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ အာကစုမာနေ၊ ငင်သည်ဖြစ်လျက်။ လဒ္ဓါဓိမောက္ခံ၊
ရအပ်သော အဓိမောက္ခရှိသော။ ဗလဝံ၊ အားရှိသော။ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတံ၊
သည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာကစုတိ၊ မငင်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
စောဒနာ၊ တည်း။

၁။ ကပ္ပိ ဓမ္မန္တိ ဆန္ဒာဒိသု ကေပ္ပိ သဟဇာတံ ဟူသောမူလဒီကာ(၁၂၂-ဆ)
ကိုကြည့်၍ ထည့်သည်။

၂။ ကုသလတိတ် ပဋိစ္စဝါရစသည်၌ “န ဟေတု ပစ္စယာ အဓိပတိပစ္စယာ” ဟု
တခုသောပညာ၏ မထုတ်အပ်လေသောကြောင့် ပဋ္ဌာန်းလျှမ်း၌ မြစ်အပ်
သည်၏အဖြစ်ကို သိအပ်၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-အကုသလပဒ

(၅၃)

အနုသန္ဓေ။ ပေါဋိ အနာဂမနဖြင့် ပဋိသန္ဓိ အနာကုနကို ပြီးစေလို ရကား
“ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ သာဝတော”မိန့်သော်-။

ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာသာဝတော၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော
တရား၏ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်
အပ်သော တရားတို့၌ မဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာကုတိ၊ မငင်။ ဟိ-
သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတံ၊ သည်။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ယဒိ အာကဇေယျ၊
အကယ်၍ ငင်ဌားအံ့။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာ
ရာ၏။ နစအာဂစ္ဆတိ၊ လာကားမလာ။ (ထည့်)။ ဟသ္မာ၊ ထိုသို့ မလာသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်စိတ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သေသာနိ၊
ကုန်သော။ ကောဒဿ၊ တို့သည်။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ အာကုန္တိ၊ ငင်ကုန်၏။ ဟိ၊
ထိုမှတစ်ပါး။ တေသု၊ ထို ကြွင်းသော တဆဲ့ တစ်ပါးသော အကုသိုလ်စိတ်
တို့တွင်။ ယေနကေနစိ၊ အမှတ်မရှိ တစ်ပါးပါးသော အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်။
ကမ္မေ၊ ကိ။ အာယူဟိတေ၊ အားထုတ်အပ်သည်ရှိသော်။ တာယ စေတနာယ၊
ထို တဆဲ့တစ်ပါးသော စေတနာဖြင့်။ စတုသု၊ ကုန်သော။ အပ ယေသု၊ တို့၌။
ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အကုသလ ဝိပါကေသု၊ တို့တွင်။ အဟေ
တုက မနောဝိညာဏဓာတု ဥပေက္ခာ သဟဂတာယ၊ အဟိတ် မနောဝိညာဏ
ဓာတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ်ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ဣတ
ရဿာပိ၊ တဆဲ့တစ်ပါးသော အကုသိုလ်စိတ်မှ တစ်ပါးသော ဥဒ္ဓသဟဂုတ်စိတ်
၏လည်း။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤလေးပါးသော အပါယ်၌သာလျှင်။ ပဋိသန္ဓိဒါနံ၊
ပဋိသန္ဓေကို ပေးခြင်းသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ကော၊ ကျအဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ ပဋိသန္ဓိဒါနံ ထဝေယျ၊ ဟူသောဝါဒ်၌ အဘယ်သို့
သော အဋ္ဌကထာဆရာ အလိုတော်ကို ပော်အပ်သနည်းဟူမူ။

မူလဒီကာ။ ။ တထာ ဧ သတိဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗံ သိယာ၊ အပါယဂမနိယဿ
ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာသာဝတော၊ န စေတံ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗံ သိယာ၊
တသ္မာ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဝိဘင်္ဂေနာဂတန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ၁၁၂၃-ဆ၊

ဒီကာအနက်။ ။ စ၊ ဆက်၊ တထာ၊ ထိုအပါယ်ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေကို ပေးခြင်းသည်
သတိ၊ သော်။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သည်၊
သိယာ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အပါယဂမနိယဿ၊ အပါယ်သို့ လားစေတတ်
သော အကုသိုလ်၏။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာသာဝတော၊ သောတာပတ္တိ မဂ်ဖြင့်

(၅၄) အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်စိတ် သည်။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဝိဘင်္ဂေ၊ ဒဿနေန ပဟာ တဗ္ဗပဒဝိဘင်း၌။ နာဂတံ၊ မလာ။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။

ပန၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စိတ်၏ အပါယ်ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေကိုပေးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဿ နေန ပဟာကဗ္ဗပဒဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ နာဂတံ၊ မလာ။ ဣတိဤသည်လျှင် စကား ကရပ်အပြီးသက်တည်း။

အကုသလာဓမ္မာတိ ဝဒဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဗ္ဗိကာ၊ ပြီးပြီ။

အဗျာကတပဒ အဟေတုက ကုသလဝိပါက

၄၃၁။ ဣဒါနီ၊ အကုသလာဓမ္မာဟူသောပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီကို ပြုပြီးသည် မှ အခြားမဲ့ ဖြစ်သော ဤအခါ၌။ အဗျာကတပဒံ၊ ကို။ ဘာဇေတွာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ကတမေဓမ္မာ အဗျာကတာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ ကတ္ထ၊ ထို“ကတမေဓမ္မာ” အစရှိသော စကား၌။ အဗျာကတံ၊ သည်။ ဝိပါ ကံ၊ ဝိပါက်အဗျာကတ၎င်း။ ကြိယံ၊ ကြိယာအဗျာကတ၎င်း။ ရူပံ၊ ရုပ်အဗျာ ကတ၎င်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်အဗျာကတ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧတသု၊ ထိုလေးပါးသော အဗျာကတတို့တွင်။ ဝိပါကာ ဗျာကတံ၊ ဝိပါက် အဗျာကတကို။ ဘာဇေတွာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်း ငှာ။ ဝိပါကာဗျာကတေပိ၊ ၌လည်း။ ကုသလဝိပါကံ၊ ကို။ ဘာဇေတွာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ တသ္မိမ္မိ၊ ၌လည်း။ ပရိတ္တဝိပါကံ၊ ကာမာဂစရ ဝိပါက်ကို။ ဘာဇေတွာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ တသ္မိမ္မိ၊ ၌လည်း။ အဟေတုကံ၊ ကို။ ဘာဇေ တွာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ တသ္မိမ္မိ၊ ၌လည်း။ ပဉ္စဝိညာဏံ၊ ကို။ ဘာဇေတွာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ တသ္မိမ္မိ၊ ၌လည်း။ ဒွါရပဋိပညိယာ၊ ဒွါရအစဉ်အားဖြင့်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ကို။ ဘာဇေတွာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ကတမေဓမ္မာ အဗျာ ကတာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။

၁။ နိဿယမှ၍ မူလဒီကာပါဌရင်းနှင့် မကိုက်ညီသောကြောင့် အချို့ပယ်ဖျက် ထားသည်။ သတိပြု။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-အဗျာကတဝိပါကပဒ

(၅၅)

မူလဋီကာယပဒသမ္ပန္န။ ။တေသု ဝိပါကာဗျာကတန္တိ အာဒိနံ ဘာဇေတွာ
ဒဿေတုံ “ကတဓမ္မော အဗျာကတာ”ထိ အာဒိ အာရဒ္ဓန္တိ ဧတေန
သမ္ပန္နော။ ။၁၂၄-ဆ။

တဿာပိ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဉ်၏လည်း။ ဒွါရာရမ္မဏာဒိ သာဓာရဏပစ္စယံ၊ ဒွါရ
အာရုံအစရှိသော ဆက်ဆံသော ပစ္စည်းကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အသာဓာရဏ
ကမ္မပစ္စယဝသေနေဝ၊ မဆက်ဆံသော ကမ္မပစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။
ဥပ္ပတ္တိံ၊ ကို။ ဒိပေတုံ၊ ဌာ။ ကာမာဝစရကုသလဿ ကမ္မဿ ကတတ္တာတိအာဒိ၊
ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၍။

မူလဋီကာယပဒသမ္ပန္န။ ။တဿာပိတိ ဧတဿ ဥပ္ပတ္တိံ ဒိပေတုံ ကာမာလ။
အာဒိဝုတ္တန္တိ ဧတေန သမ္ပန္နော။ ။၁၂၄-ဆ။

ဘတ္တ၊ ထို“ကာမာဝစရဿ ကုသလဿ” အစရှိသော ပါဠိ၌၊ အတ္ထော၊
အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၍။ ကတတ္တာတိ၊ ကား။ ကတ ကာရဏာ၊ ပြုအပ်
ပြီးသည်။ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပစိတတ္တာတိ၊ ကား။
အာစိတတ္တာ ဝစိတကာရဏာ၊ ပွားစေ အပ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော
အကြောင်းကြောင့်။

မူလဋီကာ၌က။ ။ဥပ စိတတ္တာတိ ယထာ အညဿ ဝိပါကံ ပဒိဗာဟိတွာ
အတ္တနော ဝိပါကာဘိမုခံ ဟောတိ၊ ယထာ ဝစိတတ္တာ။ ။ဟု တနည်းဖွင့်၏။
၁၂၄-ဆ။

ဋီကာအနက်။ ။ဥပစိတတ္တာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယတာ၊ အကြပ် အခြင်းအရာ
ဖြင့်။ အညဿ၊ တပါးသော ကံ၏။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ပဒိဗာဟိတွာ၊ တား
မြစ်၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါကာဘိမုခံ၊ အကျိုးပေးခြင်းအား ရှေးရှု ပြုအပ်
သော အခွင့်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဝစိတတ္တာ၊
ပွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

စက္ခုဝိညာဏန္တိ၊ ကား။ ကာရဏ ဘူတဿ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။
စက္ခုဿ၊ စက္ခု၏။ ဝိညာဏံ၊ တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊
မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ စက္ခုတော၊ မှ။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ တည်း။
ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ စက္ခုသ္မိံ၊ ၌။
နိဿိတံ၊ မှီသော။ ဝိညာဏံ၊ တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊

(၅၆) အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မည်၏။ ပရတော၊ ဌ။ သောတဝိညာဏာဒိသုပိ၊ စသည်တို့၌လည်း။ သေဝ
နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ။

မူလဒ္ဓိကာ။ ။ ရူပါဒိနံ ပစ္စယာနံ အညဝိညာဏသာဓာရဏတ္တာ အသာဓာရဏေန
ဝတ္ထုနာ စက္ခုဝိညာဏံ သောတ ဝိညာဏန္တိ နာမံ ဥဒ္ဓန္တံ၊ စက္ခာဒိနံ တိက္ခမန္တ
တာဝေ ဝိညာဏာနံ တိက္ခမန္တတာဝါ ဝိသေသပ္ပစ္စယတ္တာစ။ ၁၁၂၄-ဆ။

ဒ္ဓိကာအနက်။ ။ ရူပါဒိနံ၊ ရူပါရုံ အစရှိသော။ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းတို့၏။
အညဝိညာဏသာဓာရဏတ္တာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်မှတစ်ပါးသော သမ္ပင်္ဂါနိ၊ အစ
ရှိသော ဝိညာဉ်နှင့် ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသာဓာရဏေန၊ မဆက်
ဆံသော။ ဝတ္ထုနာ၊ စက္ခု၊ အစရှိသော ဝတ္ထုဖြင့်။ “စက္ခုဝိညာဏံ သောတ
ဝိညာဏ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ အစရှိသော။ နာမံ၊ အမည်ကို။ ဥဒ္ဓန္တံ၊ ထုတ်အပ်၏။
“တေရိသဒ္ဓေါ ယဝကုံရော၊ ကဲ့သို့တည်း”။ ကသ္မာ၊ ကား၊ စက္ခာဒိနံ၊ စက္ခုဝတ္ထု
အစရှိသည်တို့၏။ တိက္ခမန္တတာဝေ၊ ထက်သည် နံ့သည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊
ရှိသော်။ ဝါ၊ တိက္ခမန္တတာဝေ၊ ထက်သည် နံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညာ
ဏာနံ၊ စက္ခု၊ အစရှိသော ဝိညာဉ်တို့၏။ တိက္ခမန္တတာဝါ၊ ထက်သည် နံ့သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝိသေသပ္ပစ္စယတ္တာစ၊ ထူးသော ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ ဝါ၊ လွန်သော ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။

တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးသော ဝိညာဉ်တို့တွင်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ စက္ခု
သန္တိဿိတရူပဝိဇာနနလက္ခဏံ၊ စက္ခုဝတ္ထုကိုမှီခြင်း ရူပါရုံကိုသိခြင်း လက္ခဏာ
ရှိ၏။ ဝါ၊ စက္ခုဝတ္ထုကိုမှီ၍ ရူပါရုံကို သိသော တရားလျှင် လက္ခဏာရှိ၏။

၁၀ နန္တရံ နှင့် အဓိပ္ပာယ်။ ။ လက္ခဏ လက္ခိတဗ္ဗ အဘေဒ ဘေဒုဏှိ၍ “စက္ခုသန္တိဿိ
တံ ဟုတ္တာ ရူပဿ ဝိဇာနနံ လက္ခဏံ တေဿာတိ စက္ခုသန္တိဿိတရူပဝိဇာနန
လက္ခဏံ” ဟူ၍ ထိုတွင် စက္ခုသန္တိဿိတ သဒ္ဓါဖြင့် ရူပါရုံလျှင် အာရုံရှိသော တစ်ပါး
သော ဝိညာဉ်ကို နှစ်စေ၏။ ဝိဇာနနဖြင့် စက္ခုသန္တိဿိတ ဖဿာဒိဗ္ဗေတို့ကို နှစ်စေ
၏။ စက္ခုသန္တိဿိဖြင့် နိဿယအားဖြင့်၎င်း အာရုံအာဖြင့်၎င်း စက္ခုဝိညာဉ်ကို
ထင်စွာပြသည်။ အဘျေကြောင့်နည်း။ နှစ်ပါးစုံနှင့်စပ်၍ ဖြစ်ခြင်းရှိသောကြောင့်
တည်း။ အကယ်၍ ဦးရာစက္ခုသည် မရှိဘဲ မြင်သည်ဖြစ်အံ့။ သူကန် ထိုသည်
ရူပါရုံကို မြင်ကုန်ရာ၏။ ထိုသို့ကား မမြင်နိုင်ကုန်။ အကယ်၍ကား နီလ၊ စသော
ရူပါရုံသည် မရှိသည်ဖြစ်အံ့။ အရပ်ဒေသ စသည်ကို မှတ်ခြင်းသည် မမြင်ရာ။
အရပ်ဒေသကို မှတ်ခြင်းသည် ရှိသည် သာထွင်တည်း။ စင်စစ် အားဖြင့်
စိတ်၏ သာရမ္ပကအဖြစ်ကို ဘုရားဟောခဲ့။ ထိုကြောင့် အာရုံနှင့်ကင်း၍ နီလ၊
စသည်ကို ထွန်းလင်းတတ်သော စက္ခုဝိညာဉ်သည်ဖြစ်၏ဟု ဤသို့သော ဝါဒ
သည် မိစ္ဆာဝါဒဟု မှတ်အပ်၏။ ထိုကြောင့် ဘုရားမြတ်စွာသည် “စက္ခု စ
ပင်္ဂုစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ” စသည် ဟောတော်မူသော်....။

အဘွဲကြောင့်ကား “စက္ခု” ဟု ကေဝုဏ် “ရူပေ” ဟု ဗဟုဝုဏ် ဝစနဘေဒ ပြုသနည်း?။

အဖြေ။ ။ကေဝိ စက္ခုရိညာဏဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ ရူပံ ပန အနေကမေဝ သံဟရန္တိ ဣမဿ ဝိသေသဿ ဒဿနတ္ထံ။ ။၁၀၆-ဒု-ဇံ။

ဤဝိသေသ၏ အကြောင်းကား အသယ်နည်း ဟူမူကား။ “ပစ္စယသဘာဝ ဝိသေသတော” ဟု မိန့်၍ ထိုကို ဝိတ္ထာရအားဖြင့် ထင်စွာပြလိုသည်ဖြစ်၍-

စက္ခု ဟိ စက္ခုရိညာဏဿ နိဿယ ပုရေဇာတ ဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောန္တိ အတ္ထိဘာဝေနေဝ ဟောတိ။ တသ္မိံ သတိ တဿ ဘာဝ တော အသတိ အဘာဝတော။ ။၁၀၆-ဒု-ဇံ။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ မိန့်သော်....၊

ရူပါရုံသည်လည်း စက္ခုကဲ့သို့ ပုရေဇာတ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ပစ္စည်းဖြစ်သော် ပုရေစရဖြစ်၍ ဝိဇ္ဇမာနက္ခဏ၌သာ ကျေးဇူးပြုသောကြောင့် အတ္ထိဘာဝဖြင့်သာ ကျေးဇူးပြုသည် မဟုတ်လောဟူမူ-

တထာဝံ အနေကမေဝ သံဟရံ ဟုတွာ ပစ္စယော ဟောတိ အာရမ္မဏ သဘာဝ တော။ ။၁၀၆-ဒု-ဇံ။ ဟု မိန့်ပြီး၍ ထိုဟိတ်ကို ချဲ့လိုသည်ဖြစ်၍၊

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ။ ။ယံ ဟိ ပစ္စယဓမ္မံ သဘာဝဘူတံ ပရိကပ္ပိတာ ကာရမတ္ထံ ဝါ ရိညာဏံ ဝိဘာဝေန္တံ ပဝတ္တတိ။ တဒညေသံစ သတိပိ ပစ္စယဘာဝေ တဿ အာရမ္မဏသဘာဝတာယ ယံကိဉ္စ အနာလမ္ဘိတွာ ပဝတ္တိတုံ အသမတ္ထဿ ဩလုပ္ပ ပဝတ္တိကာရဏတာယ အာလမ္ဘနီယတော အာရမ္မဏံ နာမ၊ တဿ ယသ္မာ ယထာ တထာ သထာဂူပလ၌ ရိညာဏဿ အာရမ္မဏပစ္စယလာဘော၊ တသ္မာ စက္ခုရိညာဏံ ရူပံ အာရမ္မ ပဝတ္တမာနံ တဿ သသဘာဝံ ဝိဘာဝေန္တ မေဝ ပဝတ္တတိ။ သာစဿဣန္ဒြိယာဒိနဝုတ္တိကဿ အာရမ္မဏသထာဂူပလ၌ န ကေဒ္ဓိကလာပဂတဝဏ္ဏဝသေန ဟောတိ။ နာပိ ကတိပယကလာပဂတဝဏ္ဏ ဝသေန၊ အထခေါ အာဘောဂါ နရူပံ အာပါထဂတဝဏ္ဏဝသေနာတိ အနေ ကမေဝ ရူပံ သံဟရကာရိတာယ ရိညာဏဿ ပစ္စယော ဟောတိတိ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ ရူပေစာတိ ဗဟုဝစနေန နိဋ္ဌိသိ။ ။၁၀၆-ဒု-ဇံ။

ရူပမတ္တာ ရမ္မဏ ရသံ၊ ရူပါရုံမျှကို အာရုံပြုခြင်း ကိစ္စရှိ၏။

“ရူပမတ္တဿ အာရမ္မဏံ အာရမ္မဏ ကရဏံ ရသော တေဿာတိ ရူပမတ္တာ ရမ္မဏရသံ” ဤ၌ မတ္တသဒ္ဓါဖြင့် အာရမ္မဏန္တရကို နစ်စေ၏သို့ ထို့အဘူ ရူပါ ရမ္မဏ၌ ရစကောင်းသော ကေဝုဏ်ဝိသေသ တို့ကိုလည်း နစ်စေ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ။ ။န ဟိ စက္ခုရိညာဏံ ဝဏ္ဏမတ္တတော အညံ ကိဉ္စိဝိသေသံ တတ္ထ ဂဟေတုံ သက္ကောတိ။ တေနာဟ သဂဝါ ပဉ္စဟိ ရိညာဏေဟိ န ကိဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိ ဇာနာတိ အညုတြ အဘိနိပါတမတ္တာတိ။ ။၁၀၇-ဒု-ဇံ။

(၅၈)

အဋ္ဌသာလိနိ·အဋ္ဌကထာနိဿယ

စက္ခုဝိညာဉ်သည် ဖြစ်လတ်သော် ရူပါရုံ၌သာလျှင် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထို
ရူပါရုံသို့ ရှေးရှုသော အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်မှတ်အပ်ရကား....။

ရူပါဘိမုခဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ရူပါရုံသို့ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား
ထင်တတ်၏။

အနုသဓမ္မ။ "မိမိ၏ အနန္တရ၌ ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော အရူပဓမ္မတို့အား အခြားမဲ့
လွန်လေကုန်ပြီးသော အရူပဓမ္မတို့သည် ဖြစ်ခြင်း၏ အခွင့်ကို ပေးသောအား
ဖြင့် အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတပစ္စည်းတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုကုန်ရကားနိဿယ
ဓမ္မ အာရမ္မဏဓမ္မတို့ကဲ့သို့ အာသန္နကာရဏ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ပြလိုရကား-ရူပါ
ရမ္မဏာယ စသည်ကိုမိန့်သော်....။

ရူပါရမ္မဏာယ၊ ရူပါရုံလျှင် အာရုံရှိသော။ ကြိယာမနောဓာတုယာ၊ ကြိယာ
မနောဓာတ် ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၏။ အပဂမ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ဖဲခြင်း ချုပ်ခြင်းလျှင်
နီးသော အကြောင်းရှိ၏။ ပရတော၊ နောက်၌။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်သော။
သောတ သာန ဇီဝိ ကာယဝိညာဏာနိ၊ သောတဝိညာဉ်။ ပ။ ကာယဝိညာဉ်
တို့သည်။ သောတာပိသန္နိသိတသဒ္ဓါဒိ ဝိဇာနန လက္ခဏာနိ၊ သောတတ္ထု
စသည်တို့ကို မှီကုန်သည်ဖြစ်၍ သဒ္ဓါအစရှိသော အာရုံကိုသိခြင်း လက္ခဏာ
ရှိကုန်၏။ သဒ္ဓါဒိမတ္တာရမ္မဏရသာနိ၊ သဒ္ဓါရုံ အစရှိသည်မျှကို အာရုံပြုခြင်း
ကိစ္စရှိကုန်၏။ သဒ္ဓါဒိအဘိမုခဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာနိ၊ သဒ္ဓါရုံ အစရှိသည်သို့
ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ထင်တတ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါဒိအာရမ္မဏာနံ၊
သဒ္ဓါရုံ၊ အစရှိသည်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ ကြိယမနောဓာတုနံ၊ တို့၏။
အပဂမ ပဒဋ္ဌာနာနိ၊ ဖဲခြင်း ချုပ်ခြင်းလျှင် နီးသော အကြောင်းရှိကုန်၏။

ဣဓ၊ ဤစက္ခုဝိညာဉ်စိတ်၌။ ပဒပဋိပါဋိယာ၊ အားဖြင့်။ ဒသ ပဒါနိ၊
တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ သတ္တပဒါနိ၊ တို့သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု ထိုနှစ်ပါးသော ပုဒ်ဘို့တွင်။ ပဉ္စ၊ ငါးပုဒ်တို့သည်။
အ ဝိဘတ္တိကာနိ၊ ဝေဘန်ခြင်း ကင်းကုန်၏။ ခွေ၊ နှစ်ပုဒ်တို့သည်။ သဝိဘတ္တိ
ကာနိ၊ ဝေဘန်ခြင်း ရှိကုန်၏။ တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။
ပဿပဉ္စကဝသေနဇော၊ ပဿပဉ္စက၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဣန္ဒြိယဝသေနဇော၊
ဣန္ဒြေ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဒွိသု ဌာနေသု၊ အရာနှစ်ပါးတို့၌။ ဝိဘတ္တိံ၊ သို့။
ဂစ္ဆတိ၊ ငါးဝေဒနာသည်။ ပဿ ပဉ္စက ဈာနဂံ ဝသေန၊ ပဿပဉ္စက၏ အစွမ်း

ဈာန်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဣန္ဒြိယ ဝသေန၊ ဣန္ဒြေ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ တီသု
ယေဝ ဌာနေသု၊ တိုင်ခွဲသာလျှင်။ ဝိဘတ္တိံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

ပဉ္စဝိညာဉ်၌ ဈာန် ရကောင်းသည် မဟုတ်ဘဲလျက် ဈာန်ဝသေန ဟူသော
စကားကို အတယ်မူ၍ ဆိုရသနည်း စွဲရှိရကား....။

မူလဋီကာ။ ။ဈာန်ဝသေနာတိ ဣဒံ ဒွိပဉ္စဝိညာဏဝဇ္ဇေသု ဝိဇ္ဇမာနာနံ ဥပေက္ခာ
သုခဒုက္ခေကပ္ပတာနံ ဈာနဗီကတ္တာ ဣဓာပိ တံသဒိသာနံ တဒုပစာရံ ကတ္တာ
ဝုတ္တံ။ န ဟိ ဈာနပစ္စယတ္တာဘာဝေ ဈာန်တာအတ္ထိ။ ဝုတ္တံ၌ ဈာန်ဂါနိ ဈာန
သမ္ပယုတ္တံပ။ ရူပဂါနိ ဈာနပစ္စယေန ပစ္စယောတိ၊ ဧတေသဉ္စ ဈာနပစ္စယဘာဝေါ
ပဋိက္ခိတ္တော၊ ယထာဟ “အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ
န ဈာနပစ္စယာ၊ ပဉ္စဝိညာဏသဟဂတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ” တိအာဒိ၊
ဈာနပစ္စယတ္တာဘာဝေပိ ဝေဒနာ စိတ္တဋ္ဌိတိနံ ဥပေက္ခာဒိသာဝတော တထာ
ဘူတာနံ ဝစနေ အညဋ္ဌာနာ တာဝတော စ ဒုတိယရာသိနိဇ္ဈေသော။ ။၁၂၄-
၂၅-ဆ။

ဋီကာအနက်။ ။ဈာန် ဝသေနာတိ ဣဒံ၊ ကို။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏဝဇ္ဇေသု၊ ဒွေပဉ္စ
ဝိညာဉ် တဆယ်သည် ကြဉ်အပ်သော စိတ်တို့၌။ ဝိဇ္ဇမာနာနံ၊ ရှိကုန်သော၊
ဥပေက္ခာသုခဒုက္ခေကပ္ပတာနံ၊ ဥပေက္ခာ၊ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ ကေဂ္ဂတာတို့၏၊ ဈာန်
ကတ္တာ၊ ဈာန်အင်္ဂါ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓာပိ၊ ဤဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်
၌လည်း။ တံသဒိသာနံ၊ ထို ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်မှ တပါးသော စိတ်တို့
ရှိကုန်သော ဈာန်အင်္ဂါနှင့် တူကုန်သော ဥပေက္ခာ၊ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ ကေဂ္ဂတာ-တို့၏
တဒုပစာရံ၊ ထိုဈာန်အင်္ဂါ ဟူသော အမည်ကို တင်စားသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ဤ
ဝုတ္တံ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဈာနပစ္စယတ္တာဘာဝေ၊ ဈာနပစ္စည်း၏ အဖြစ်၏မ
သည်ရှိသော်။ ဈာန်တာ၊ ဈာန်အင်္ဂါ၏ အဖြစ်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ-သစ္စံ
မှန်၏။ ဈာန်ဂါနိ ဈာနသမ္ပယုတ္တံပ။ ရူပဂါနိ ဈာနပစ္စယေန ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်း၌ ဟောတော်မူအပ်၏။ စ၊ ဆက်
ဧတေသံ၊ ထိုဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်၌ရှိသော ဥပေက္ခာ၊ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ ကေဂ္ဂတ
တို့၏၊ ဈာနပစ္စယ ဘာဝေါ၊ ဈာနပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ၏။ ယထာဟ
ကိံအာဟ၊ ဘုရား အထယ်သို့ ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား။ “အဗျာကတ
ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတောဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ န ဈာနပစ္စယာ၊ ပဉ္စဝိညာဏ သဟဂတ
ဧကံခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယောခန္ဓာ” တိ အာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။

ယဒိ ဧဝံ ပဉ္စဝိညာဏေသု ဥပေက္ခာဒယော ဈာနရာသိဋ္ဌာနေ န ဝတ္တမ္ပ
သိယျုန္တိ အာဟ ဈာနပစ္စယတ္တာဘာဝေတိ အာဒိ။ ။၁၃၂-အနု-ဆ။

ဈာနပစ္စယတ္တာဘာဝေပိ၊ ဈာနပစ္စည်း၏ အဖြစ်မရှိသော်လည်း။ ဝေဒနာစိတ္တ
တိနံ၊ ဥပေက္ခာ၊ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ ဝေဒနာ၊ ကေဂ္ဂတာတို့၏၊ ဥပေက္ခာဒိ သာဝတော

(၆၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဥပေက္ခာအစရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ တထာဘူတာနံ၊ ထိုဥပေက္ခာ အစ
ရှိသည် ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို။ ဝစနေ၊ ဟောခြင်း၌၊ ဝါ၊ ဟောခြင်း
သည်။ သတိ၊ ရှိသော်၊ အညဋ္ဌာနာသာဝတောစ၊ ဥပေက္ခာ အစရှိသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း၊ ဓုတိယရာသိနိဋ္ဌေသော၊ ဓုတိယရာသိ၌ ပြခြင်းကို၊ ကတော၊ ၎င်း

ရာသယောပိ၊ ရာသီတို့သည်လည်း။ ဣမေဝတယော၊ ဤသုံးပါးတို့သည်သာ
လျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယေဝါပနကေ၊ ယေဝါပနက၌။ ဧကော၊ တခု
သော။ မနသိကာရောယေဝ၊ မနသိကာရသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၄၃၆။ နိဋ္ဌေသဝါရေ၌။ စက္ခုဝိညာဏံကို။ “ပဏ္ဍရ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထုတော၊
မှီရာဝတ္ထုအားဖြင့်။ ဝတ္တံ၊ ၎င်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကုသလံ၊ သည်။ အတ္တနော၊
မိမိ၏။ ပရိယုဒ္ဓတာယ၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏ္ဍရံနာမ၊ ဖြူစင်
သည်မည်၏။ အကုသလံ၊ သည်။ ဘဝင်္ဂနိဿန္နေန၊ ဘဝင်၏ အကျိုးဆက်
အားဖြင့်။ ပဏ္ဍရံနာမ၊ မည်၏။ ဝိပါကံ၊ သည်။ ဝတ္ထုပဏ္ဍရတ္တာ၊ မှီရာဝတ္ထု
ဖြူစင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏ္ဍရံနာမ၊ မည်၏။

မူလဒ္ဓါကာအဓိပ္ပါယ်တ္ထ။ “ဝတ္ထုပဏ္ဍရတ္တာ”တိ၊ သယံ ကဏ္ဍဓမ္မာနံ၊ အပ္ပဒိ
ပက္ခတ္တာ သဘာဝပရိယုဒ္ဓါနံ ပသာဒဟဒယ ဝတ္ထုနိဿယာနံ ဝသေန ဝဏ္ဍရ
သဘာဝံ ဇာတန္တိ အဓိပ္ပါယော။ အယံ ပန နယော စတုဝေါကာရေ န
လမ္ဘတိတိ တတ္ထ ဘဝင်္ဂဿ တတော နိက္ခန္ဓာကုသလဿစ ပဏ္ဍရတာ န
သိယာ၊ တသ္မာ တတ္ထ ပဏ္ဍရတာယ ကာရကံ ဝတ္ထုန္တံ၊ သဘာဝေါ ဝါယံ
ပိတ္တဿ ပဏ္ဍရတာယိ။ ။၁၂၅-ဆ။

ဒ္ဓါကာအနက်။ “ဝတ္ထုပဏ္ဍရတ္တာ”တိ၊ ကား၊ သယံ၊ မိမိသည်။ ကဏ္ဍဓမ္မာနံ၊
မည်းညစ်သော အကုသိုလ်တရားတို့၏။ အပ္ပဒိပက္ခတ္တာ၊ ဆန့်ကျင်ဆက် မဟုတ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဘာဝ ပရိယုဒ္ဓါနံ၊ သဘာဝအားဖြင့် စင်ကြယ်ကုန်
သော။ ပသာဒဟဒယဝတ္ထုနိဿယာနံ၊ ပသာဒဝတ္ထု၊ ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်
သော မှီရာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝဏ္ဍရသဘာဝံ၊ ဖြူစင်သော သဘောရှိသည်။
ဇာတံ၊ ၎င်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာအလိုတည်း။ ပန
ထိုသို့အဋ္ဌကထာဆရာ အလိုရှိအပ်သော်လည်း။ အယံနယော၊ ဤဝတ္ထု ဖြူစင်
ခြင်းကြောင့် ဖြူစင်၏ ဟူသောနည်းကို။ စတုဝေါကာရေ၊ စတုဝေါကာရဖြစ်
သော အရူပဘုံ၌၊ နလမ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣပိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို
အရူပဘုံ၌၊ ဘဝင်္ဂဿ၊ ၎င်း။ တတော၊ ထိုဘဝင်မှ။ နိက္ခန္ဓာ ကုသလဿစ၊
ထွက်သောအကုသိုလ်၏၎င်း။ ပဏ္ဍရတာ၊ ဖြူစင်သည်၏အဖြစ်သည်။ န သိယာ၊
မဖြစ်ရာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအရူပဘုံ၌၊ ဝါ၊ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သော

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-အဗျာကတဝိပါကပဒ (၆၁)

ဘဝင်မှ ထွက်သော အကုသိုလ်တို့၌။ ပဏ္ဏရတယ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ကာရကံ၊ အကြောင်းကို။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ အယံပဏ္ဏရတ၊ ဤဖြစ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သဘာဝေါ၊ သဘောသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကား။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အယံပဏ္ဏရတ၊ သည်။ သဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဝါ၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၃၈။ စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ “စိတ္တဿ ဌိတိ”တိ၊ ဟူ၍။ တွေ့ကမေဝပဒံ၊ ဤမျှသော ပုဒ်ကိုသာလျှင်။ “ကေမေဝပဒန္တိပိ”။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣဒမ္ပိစိတ္တံ၊ ဤစက္ခုဝိညာဉ် စိတ်သည်လည်း။ ဒုဗ္ဗလံ၊ အားနည်း၏။ တွေ၊ ဤစက္ခုဝိညာဉ်စိတ်၌။ ပဂတ္တိ ဌိတိမတ္တမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ သဏ္ဌိတိ အဝဌိတိ ဘာဝံ၊ သဏ္ဌိတိ အဝဌိတိအဖြစ်သို့။ ပါပုဏ္ဏိတုံ၊ ရောက်ခြင်းငှာ။ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။

မူလနိကာ။ ။ဣဒမ္ပိတိ ဝိသဒ္ဓေါ ဌိတိမတ္တ သဟိတံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတံ အပေက္ခိတော ဝုတ္တော။ ။၁၂၅-ဆ။

နိကာနတ်။ ။ဣဒမ္ပိတိ တွေ၊ ၌။ ဝိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဌိတိမတ္တ သဟိတံ၊ ခဏဋီဟု ဆိုအပ်သော တည်ခြင်းမျှနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတံ၊ ကို။ အပေက္ခိတော၊ ဝဲ့၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။

သင်္ဂဟ ဝါရေ၊ ၌။ ဈာနင်္ဂ မဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ န ဥဒ္ဓဋ္ဌာနိ၊ မထုတ်အပ်ကုန်။ ကဿ၊ ကား။ ဈာနံ နာမ၊ ဈာန်မည်သည်ကား။ ဝိတက္က ပစ္စိမကံ၊ ဝိတက်လျှင် နောက်၌ဖြစ်သော အကွပ်ရှိ၏။ မဂ္ဂေါနာမ၊ မည်သည်ကား။ ဟေတု ပစ္စိမကော၊ ဟိတ်လျှင် နောက်ဖြစ်သော အကွပ်ရှိ၏။ ပကတိယာ၊ ပြကတေ အားဖြင့်။ “နအဝိက္ကမနေန ဘာဝနာယ၊ ကန္တံ”။ အဝိတက္ကစိတ္တေ၊ ၌။ ဈာနင်္ဂ၊ ကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ အဟေတုကစိတ္တေ၊ ၌လည်း။ မဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ န လဗ္ဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။ ကဿ၊ ထိုကြောင့်။ ဣမ၊ ဤစက္ခုဝိညာဉ်စိတ်၌။ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးသော ဈာနင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂကိုလည်း။ န ဥဒ္ဓဋ္ဌံ၊ မထုတ်အပ်။ တွေ၊ ဤစက္ခုဝိညာဉ်စိတ်၌။ စတုရင်္ဂိကော ယေဝ၊ ဖဿ၊ စေတနာ၊ စိတ္တေ ကဂ္ဂတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ-အားဖြင့် အင်္ဂါလေးပါး ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာပိ၊ ကိုလည်း။ ဘာဇိတော၊ ဝေဘန်အပ်၏။ သုညတဝါရော၊ သည်။ ပါကတိကော ယေဝ၊ ပြကတေရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(၆၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သောတဝိညာဏာဒိနိဒ္ဒေသာပိ၊ စသည်တို့ကိုလည်း။ ဣမိနာဝ နယေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။

ဟိ၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ စက္ခုဝိညာဏာဒိသု၊ စသည်တို့၌။ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ ဘာဇိတာ၊ ၏။ ကာယဝိညာဏေ၌။ သုခံ၊ ကို။ ဘာဇိတံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤစက္ခုဝိညာဉ်စသည်တို့၌။ ဝါ၊ ကာယဝိညာဉ်၌။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။ သောပိစ ဝိသေသော၊ သည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ဗန္ဓနဝသေန၊ ထိခိုက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ စက္ခုဒွါရာဒိသု၊ အစရှိကုန်သော။ စတုသု၊ လေးပါးသော ဒွါရတို့၌။ ဥပါဒါရူပ မေဝ၊ ဥပါဒါရုပ်သည်သာလျှင်။ ဥပါဒါရူပံ၊ ကို။ သန္ဓေတိ၊ ထိခိုက်၏။ ဥပါဒါရူပေ ယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဥပါဒါရူပံ၊ ကို။ သန္ဓေန္တေ၊ ထိခိုက်သည်ရှိသော်။ ပဋိသန္ဓနာနိသံသော၊ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အသံသည်။ ဝါ၊ ထိခိုက်ခြင်းဟူသော ပွတ်ချုပ်ခြင်းသည်။ ဗလဝါ၊ အားကြီးသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အဓိကရဏိနံ၊ ပေတို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ကပ္ပါသပိစုပိဏ္ဏေ၊ ဝါဂွမ်းစိုင်တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ ပိစုပိဏ္ဏေဟေဝ၊ ဝါဂွမ်းစိုင်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပဟဋ္ဌကာလော ဝိယ၊ ပုတ်ခတ်သောကာလကဲ့သို့။ ဖုဋ္ဌမတ္တမေဝ၊ ထိခိုက်ကာမျှ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ မဇ္ဈတ္တဌာနေ၊ အလတ်သဘောရှိသော အရာ၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ပန၊ အထူး။ ကာယဒွါရေ၊ ၌။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ မဟာဘူတာရမ္မဏံ၊ မဟာဘုတ် ဟူသော အာရုံသည်။ အဇ္ဈတ္တိကံ၊ အဇ္ဈတ္တိကဖြစ်သော။ ကာယပသာဒံ၊ ကို။ သန္ဓေတွာ၊ ရှိ။ ပသာဒ ပစ္စယေသု၊ ပသာဒ၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ မဟာဘူတေသု၊ တို့၌။ ပဋိဟညတိ၊ ထိခိုက်၏။

ဗုဒ္ဓိကာအဓိပ္ပါယ်။ ။ ဧတ္ထ ဝ ဗဟိဒ္ဓါတိ ဧတံ နိဒဿနမတ္ထံ။ အဇ္ဈတ္တိဟိ အာရမ္မဏံ ဟောတီတိ။ ဝိညာဏဇာတုနိဿယဘူတေဟိ ဝါ အညံ ဗဟိဒ္ဓါတိ ဝုတ္တံ။ ၁၂၅-ဆ။

ဗုဒ္ဓိကာအနက်။ ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဗဟိဒ္ဓါတိ ဧတံ၊ သည်။ နိဒဿနမတ္ထံ၊ ညွှန်းကြောင်းမျှဖြစ်သော စကားသည်။ ဝါ၊ နိဒဿန နည်းမျှသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ အဝိ၊ အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ဟောဘုတ်သည်လည်း။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗဟိဒ္ဓါ

၁-စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍ-အဗျာကတဝိပါကပဒ

(၆၃)

တိ ဇေတံ သညံ။ နိဓဿနမတ္ထံ။ သညံ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။
ဝိညာဏဇာတု နိဿယ ဘူတေဟိ၊ ဝိညာဏဇာတ်၏ ဦးစဖြစ်သော ဟောဘုတ်
တို့မှ။ အညံ၊ တဝါးသော ဟောဘုတ်ကို၊ ဗဟိဒ္ဓါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အဓိကရဏီမတ္ထကော၊ ပေထိပိဋံ။ ကပ္ပဝါသပိစုပိဏ္ဍံ၊ ဝါဂ္ဂမ္မိစိုဏ်ကို။ ဌပေတွာ၊
၍။ ကုဋေန၊ တူဖြင့်။ ပဟရန္တေ၊ ပုတ်ခတ်သည်ရှိသော်။ ကပ္ပဝါသ ပိစုပိဏ္ဍံ၊ ကို။
ဆိန္ဒိတွာ၊ ၍။ ကုဋံ၊ တူသည်။ အဓိကရဏီ၊ ပေကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ (ဣတိ၊
ထို့ကြောင့်)။ နိဗ္ဗာသော၊ အသံသည်။ ဗလဝါ၊ အားကြီးသည်။ ဟောတိ
ယထာ၊ ၏သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ ပဋိသန္ဓနာနိဗ္ဗာသော၊ သည်။ ဗလဝါ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မူလဒီကာ။ ။ တတော ဧဝ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဗောဋ္ဌဗ္ဗသမာယောဂေ သုခဒုက္ခပ္ပစ္စယာ
ဇာတုအနုဂ္ဂဟဇာတုက္ခောသာ စိရံ အနုဝတ္ထန္တိ။ ၁၀၂၅-ဆ၊

ဒီကာအနက်။ ။ တတော ဧဝ၊ ထို ထိပါးခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော အသံ၏ အားကြီး
ခြင်းကြောင့် သာလျှင်။ ဝါ၊ ထိပါးခြင်းတည်းဟူသော ပုတ်ချက်ခြင်း၏ အား
ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဗောဋ္ဌဗ္ဗ သမာယောဂေ၊ ဣဋ္ဌ၊
အနိဋ္ဌဖြစ်သော ဗောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ တို့၏ ပေါင်းယှဉ်မိခြင်းကြောင့်။ သုခဒုက္ခပ္ပစ္စယာ၊
သုခ၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇာတုအနုဂ္ဂဟဇာတုက္ခောသာ၊ ဇာတ်
ကို ချီးမြှင့်ခြင်း ဇာတ်၏ချောက်ချားခြင်းတို့သည်။ ဝါ၊ ချီးမြှင့်တတ်သောဇာတ်
ချောက်ချားတတ်သော ဇာတ်တို့သည်။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ အနုဝတ္ထန္တိ၊ အစဉ်
လိုက်၍ ဖြစ်ကုန်၏။

ဣဋ္ဌေ၊ ဣဋ္ဌ ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ သုခသဟဂတံ၊ သုခသဟဂုတ်ဖြစ်
သော။ ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အနိဋ္ဌေ၊ ၌။ ဒုက္ခ သဟ
ဂတံ၊ သော။ ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

ပန၊ ဆက်။ ပဉ္စန္ဒ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝတ္ထုဒ္ဓါရာ ရမ္မဏာနိ၊
ဘို့သည်။ နိဗ္ဗာနော၊ မြဲကုန်သည်သာလျှင်။ “နိဗ္ဗာနောဝါတိပိအတ္ထိ”။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤစက္ခုဝိညာဉ်စသည်တို့၌။ ဝတ္ထာဒိသကံမနံ နာမ၊
ဝတ္ထု စသည်တို့၏ပြောင်းခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကုသလ
ဝိပါက စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ငက္ခုပသာဒံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဣဋ္ဌေ၊ ဣဋ္ဌ
သည်းဖြစ်သော။ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေ၊ လည်းဖြစ်သော။ စတုသမုဋ္ဌာနိကဋ္ဌပါရမ္မ
ဇာန၊ ၌။ ဒဿနကိစ္စံ၊ မြင်ခြင်းကိစ္စကို။ သာယေမာနံ၊ ပြီးစေလျက်။ စက္ခု

(၆၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒွါရေ၌။ ဌတု၊ တည်၍။ ဝိပစ္စတိ၊ ကျက်၏။ ဝါ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၏။
 သောတဝိညာဏာဒိနိ၊ တို့သည်။ သောတပသာဒါဒယော၊ စသည်တို့ကို။ ဝတ္ထု၊
 ကို။ ကတု၊ ပြု၍။ ဣဋ္ဌ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေသု၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒိသု၊ သဒ္ဓါရုံစသည်
 တို့၌။ သဝန သာယန သာယန ဖုသနကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။ သာယမာနာနိ၊
 ပြီးစေကုန်လျက်။ သောတဒွါရာဒိသု၊ တို့၌။ ဌတု၊ ၍။ ဝိပစ္စန္တိ၊ ကျက်ကုန်၏။
 ဝါ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ အထူး။ ဧတ္ထ၊ ဤ သဒ္ဓါရုံ စသည်
 တို့၌။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါရုံသည်။ ဒွိသမုဋ္ဌာနိကော ယေဝ၊ စိတ်၊ ဥတု-နှစ်ပါး
 သာလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၄၅၅။ မနောဓာတုနိဒ္ဒေသေ၌။ သဘာဝ သုညတ နိဿဋ္ဌေန၊ သဘော
 ဟူသောအနက် ကာရက၊ ဝေဒက-စသည်မှ ဆိတ်သောအနက် သတ္တဝီဝ
 မဟုတ်သော အနက်ကြောင့်။ မနော ယေဝ မနနမတ္တံ၊ သိကာမျှဖြစ်သော။
 ဓာတု၊ တည်း။ မနောဓာတု၊ သိကာမျှသာ ဖြစ်သောဓာတ်။

မူလဋီကာဗိပ္ပာယတ္ထ။ ။ အညေသံ ဖိတ္တာနံ သဘာဝသုညတသမ္ဘာဝါ မနော
 ဓာတုဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိတိ စေ၊ န ဝိသေသ သမ္ဘာဝါ။ စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ
 ဟိ စက္ခာဒိနိသိတတာ စက္ခာဒိနိ သဝိသယေသု ဒဿနာဒိပွဝတ္တိသာဝတာစ
 ဝိသေသော။ မနောဝိညာဏဿ ပန အနညနိဿယမနောပုဗ္ဗင်္ဂမတာယ အည
 နိဿယဝိညာဏဿ အနန္တရပစ္စယတ္တာတာဝေန မနောဒွါရနိဂ္ဂမနမုခဘာဝါ
 ဘာဝတော စ သာတိသယဝိဇာနနကိစ္စတာ ဝိသေသော။ တဗ္ဗိသေသဝိရဟာ
 မနောမတ္တာ ဓာတု မနောဓာတုတိတိဝိဓော မနောဓာတု ဧဝ ဝုစ္စတိ၊ န ဝိသေသ
 မနော၊ တဗ္ဗာ ဧတ္ထ မနော ဧဝ ဓာတု မနောဓာတုတိ ဧဝသဇ္ဈေါ မတ္ထ
 သဒ္ဓတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝိသေသနိဝတ္တနတ္ထော ဟိသော ဝိညာဏဿာတိ။ မနော
 ဒွါရနိဂ္ဂမနပဝေသနမုခဘာဝတော ပန မနောဓာတုယာ ဝိဇာနနဝိသေသဝိရ
 ဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တတော ဧဝ မနောဝိညာဏန္တိပိ န ဝုစ္စတိ၊ န ဟိ တံ ဝိညာဏံ
 မနတော ပဝတ္တိ မနသော ပစ္စယော၊ နာဝိ မနသော ပစ္စယဘူတံ မနတော
 ပဝတ္တိ၊ ဒဿနာဒိနိ ပန ပစ္စယော တေဟိ စ ပဝတ္တိ တေသံ ပုရေစရံ အန
 စရဉ္စာတိ။ ။ ၁၂၅-ဆ။

ဋီကာအနက်။ ။ အညေသံ၊ မနောဓာတ်မှ တပါးကုန်သော။ ဖိတ္တာနံ၊ စိတ်တို့
 ၏။ သဘာဝသုညတသမ္ဘာဝါ၊ သဘော၏အဖြစ် ကာရက၊ ဝေဒက အစရှိ
 သည်မှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်၏ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်။ မနောဓာတုဘာဝေါ၊
 မနောဓာတ်၏အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိစေ၊ ဤသို့ဆိုခြင်းအံ့။ န
 အာပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဝိသေသသမ္ဘာဝါ၊ အထူး၏ ထင်ရှားရှိသည်

၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ၊ တို့၏။ စက္ခာ
 ဒိနိဿိတတာ၊ စက္ခုပသာဒ အစရှိသည်တို့ကိုမှီသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ စက္ခာ
 ဒိနံ၊ စက္ခုပသာဒအစရှိသည်တို့၏။ သဒိသယေသု၊ မိမိ၏အာရုံတို့၌။ ဒဿနာဒိ
 ဝဝတ္ထိ သာဝတာစ၊ ဒဿန အစရှိသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏
 အဖြစ်သည်၎င်း။ ဝိသေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ မနော
 ဝိညာဏဿ၊ ၏။ အနညနိဿယ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမတာယ၊ တဝါးသော မှီရာရှိသော
 စိတ်လျှင် ရှေ့သွားသည်ရှိသည့် မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အညနိဿယ
 ဝိညာဏဿ၊ တပါးသော မှီရာရှိသောဝိညာဉ်၏။ အနန္တရပစ္စယတ္တာထာဝေန၊
 အနန္တရပစ္စည်းမဟုတ်သည့် အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝါ၊ အဖြစ်ဖြင့်။ မနောဒွါရ
 နိဂ္ဂမနမုခဘာဝါတာဝတောစ၊ မနောဒွါရ၏ကင်းခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်
 ၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ သာတိသယ ဝိဇာနနကိစ္စတာ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ
 သိခြင်းကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝိသေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဗ္ဗိ
 သေသဝိရဟာ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အထူးမှကင်းခြင်းကြောင့်။ မနောမတ္ထာ၊
 သိခြင်းမျှဖြစ်သော။ ဓာတု၊ ဓာတ်တည်း။ မနောဓာတု၊ သိခြင်းမျှ ဖြစ်သော
 ဓာတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဝိဓာ၊ သော။ မနောဓာတုဇဝ၊ မနောဓာတ်ကိုသာ
 လျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝိသေသမနော၊ ထူးသောစိတ်ကို။ န ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်သည်
 မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤနစ်ပါးသော ဝိညာဏဓာတ်ကိုဆိုရာ၌။
 မတ္တသဒ္ဓဧတ္ထာ၊ မတ္တသဒ္ဓါအနက်ရှိ၏ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဟိ၊ ဆက်၍
 ဆိုအံ့။ သော၊ ထိုမတ္တသဒ္ဓါသည်။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်၏။ ဝိသေသ နိဝတ္ထ
 နတ္ထော၊ အထူးကို နစ်စေခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ပန၊ အသို့
 တပါး ကိုဆိုအံ့။ မနောဒွါရ နိပ္ပမန ပဝေသန မုခဘာဝတော၊ မနောဒွါရ၏
 ကင်းခြင်း ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မနောဓာတုယာ၊ မနော
 ဓာတ်၏။ ဝိဇာနန ဝိသေသဝိရဟော၊ သိခြင်းအထူးမှ ကင်းခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
 မှတ်အပ်၏။ တတောဇဝ၊ ထိုသိခြင်းအထူးမှကင်းခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ မနော
 ဝိညာဏန္တိပိ၊ မနောဝိညာဉ် ဟူ၍လည်း။ န ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်။ ဟိ ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တံ ဝိညာဏံ၊ ထိုမနောဓာတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိညာဉ်သည်။
 မနတော၊ စိတ်မှ။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ မနသော၊ စိတ်၏။
 ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ မနသော၊ စိတ်၏။ ပစ္စယ
 ဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်သည် ဖြစ်၍။ မနတော၊ မှ။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္ထံ၊
 ဖြစ်သည်။ နာဝိဟောတိ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဒဿနာ
 ဒိနံ၊ ဒဿန အစရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသည်တို့
 ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းဖြစ်၍၎င်း။ တေဟိ၊ ထိုဒဿနသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်
 သော စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသည် တို့ကြောင့်။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍၎င်း။
 တေသံ၊ ထိုဒဿန စသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသည်တို့၏
 ပုရေစရံ၊ ရှေ့သွားသည်၎င်း။ အနုစရဉ္စ၊ နောက်လိုက်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ မနောဝိညာဏန္တိပိ၊ ထည်း။ န ဝုစ္စတိ၊ အပ်။

(၆၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သာ၊ ထိုမနောဓာတ်သည်။ စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ၊ တို့၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။
ရူပါဒိဝိဇာနန လက္ခဏာ၊ ရူပါရုံစသည်ကို သိခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိကုန်သော ပဉ္စဝိညာဉ်တို့သည်ယူအပ်
သော ပဉ္စာရုံတို့ကို စက္ခုဝိညာဉ်စသည်တို့၏ အနန္တရ၌လျှင် မကျသည်ကိုပြ၍
ခံယူသကဲ့သို့ဖြစ်ရကား ရူပါဒိဝိဇာနန လက္ခဏာရှိ၏။

ရူပါဒိနံ၊ တို့ကို။ သမ္ပုဋ္ဌိစွနရသာ၊ ခံခြင်းကိစ္စရှိ၏။ တထာဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊
ထိုရူပါရုံစသော ပဉ္စာရုံကို ခံတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်
တတ်၏။ စက္ခုဝိညာဏာဒိအပဂမပဒဋ္ဌာနာ၊ စက္ခုဝိညာဉ် စသည် တို့၏
ကင်းခြင်းလျှင်နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ ဣမ၊ ဤမနောဓာတ်၌။ ဓမ္မုဒ္ဓေသ
ဝါရေ၌။ ဒွါဒသပဒါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊
ဖြင့်။ နဝ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုကိုးပုဒ်တို့တွင်။ သတ္တ၊
တို့သည်။ အဝိဘတ္တိကာနိ၊ ဝေဘန်ခြင်းကင်းကုန်၏။ ဒွေ၊ တို့သည်။ သဝိဘတ္တိ
ကာနိ၊ ဝေဘန်ခြင်းရှိကုန်၏။ အဓိမောက္ခော၊ ၎င်း။ မနသိကာရော၊ ၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ယေဝါပနကာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
ဝိတက္က နိဒ္ဓေသေ၊ ၌။ အဘိနိရောပနံ၊ အာရုံသို့ တင်ခြင်းသို့။ ပါပေတွာ၊
ရောက်စေ၍။ ဌပိတော၊ ထားအပ်၏။ ပန၊ အထူး။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
တေစိတ္တံ၊ ဤသမ္ပုဋ္ဌိစွန့်စိတ်သည်။ နေဝကုသလံ၊ ကုသိုလ်လည်း မဟုတ်။
နာကုသလံ၊ အကုသိုလ်လည်းမဟုတ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သမ္မာသကံပွေ၊
တိဝါ၊ ၎င်း။ မိစ္ဆာသကံပွေ၊ တိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ န ဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်။ သင်္ဂဟ
ဝါရေ၊ ၌။ လဗ္ဘမာနမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ဈာနင်္ဂံ၊ ဈာနင်သည်။ ပဉ္စဝိညာဏ
သောတေ၊ ပဉ္စဝိညာဉ်အယဉ်၌။ ပတိတွာ၊ ကျ၍။ ဂတံ၊ သွားသည်တည်း။
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ နဉဒ္ဓန္တံ၊ မထုတ်အပ်။ ပန၊ တပါး။ မဂ္ဂင်္ဂံ၊ မဂ္ဂင်ကို။
န လဗ္ဘတိယေဝ၊ မရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
နဉဒ္ဓန္တံ၊ မထုတ်အပ်။ သုညတဝါရော၊ သည်။ ပါကတိကောယေဝ၊ သည်သာ
လျှင်တည်း။ ဣမသစိတ္တသ၊ ဤသမ္ပုဋ္ဌိစွန့်စိတ်၏။ ဝတ္ထု၊ သည်။ နိဗဒ္ဓံ၊ မြဲ၏။
ဟဒယဝတ္ထုမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒွါ၊ ဣရမ္မဏာနိ၊ တို့သည်။
အနိဗဒ္ဓါနိ၊ မမြဲကုန်။ တတ္ထ၊ ထိုဝတ္ထုဒွါရ၊ အာရုံတို့တွင်။ ဒွါ၊ ဣရမ္မဏာနိ၊
တို့သည်။ ကိဉ္ဇာပိသကံမန္တိ၊ အကယ်၍ကားပြောင်းကုန်၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊

သော်လည်း။ ဌာနံ၊ ဌာနသည်။ ကေ၊ တခုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧတံ စိတ္တံ၊ ဤစိတ်သည်။ သမ္ပဒိစ္ဆန္တ ကိစ္စမေဝ၊ သမ္ပဒိစ္ဆိန္နကိစ္စ တပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣဒံစိတ္တံ၊ သည်။ ပဉ္စ ဒွါရေ၊ ဌာ။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ သမ္ပဒိစ္ဆန္တံ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ဝိပစ္စတိ၊ ၏။ ကုသလဝိပါကေသု၊ ကုန်သော။ စက္ခုဝိညာဏာဒိသု၊ တို့သည်။ နိရုဒ္ဓေသု၊ ချုပ်ကုန်ပြီးသည်ရှိသော်။ တံ သမနန္တရံ၊ ထို စက္ခုဝိညာဉ်စသည်တို့၏ အခြားမဲ့၌။ နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဌာနပ္ပတ္တာနိ၊ ဌာသို့ရောက်ကုန်သော။ တာနေဝရူပါရမ္မဏာဒိနိ၊ ထိုရူပါရုံ စသည်တို့ကိုသာ လျှင်။ သမ္ပဒိစ္ဆတိ၊ ခံတတ်၏။

၄၆၉။ မနောဝိညာဏဓာတု နိဒ္ဒေသေသု၊ တို့တွင်။ ပဌမ မနောဝိညာဏ ဓာတုယံ၊ ပဌမ မနောဝိညာဏဓာတ်၌။ ပီတိပဒံ၊ သည်။ အဓိကံ၊ လွန်၏။ ဝေဒနာပိ၊ သည်လည်း။ သောမနဿဝေဒနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤပဌမ မနောဝိညာဏဓာတ်သည်။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏသ္မိယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောမနဿဝေဒနာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုတိယမနောဝိညာဏဓာတု၊ သည်။ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ကို ဒုတိယ မနောဝိညာဏဓာတ်၌။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဒါနိ၊ ပုဒ်တို့သည်။ မနောဓာတုနိဒ္ဒေသ သဒိသာနေဝ၊ တူကုန်သည်သာ လျှင်တည်း။ ဥဘယတ္တာပိ၊ ပဌမ၊ ဒုတိယ မနောဝိညာဏဓာတ် တို့၌လည်း။ ပဉ္စဝိညာဏသောတေ၊ ၌။ ပတိတ္တာ၊ ၍။ ဂတတ္တာယေဝ၊ သွားသည့်၏အဖြစ် ကြောင့်သာလျှင်။ ဈာနဂါနိ၊ တို့ကို။ န ဥဒ္ဓဋ္ဌာနိ၊ မထုတ်အပ်ကုန်။ မဂ္ဂဂါနိ၊ တို့ကို။ အလာဘတောယေဝ၊ မရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ န ဥဒ္ဓဋ္ဌာနိ၊ ကုန်။ သေသံ၊ ကို။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောဝါရတို့၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဉ္စ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ အထူး။ လက္ခဏာဒိတော၊ လက္ခဏာ အစရှိသောအားဖြင့်။ ဒုဝိဓာပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သော မနောဝိညာဏဓာတု အဟေတုကဝိပါကာ၊ ဤမနောဝိညာဏဓာတ် အဟိတ် ဝိပါကစိတ်သည်။ ဆဋ္ဌာရမ္မဏ ဝိဇာနန လက္ခဏာ၊ အာရုံချောက်ပါးကို

(၆၈)

အဋ္ဌသာလိနိဗ္ဗာနသင်္ဂဟ

သိခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ သန္တိရုဏာဒိရသာ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ သန္တိ
ရုဏကိစ္စ၊ တဒါရုံကိစ္စ ပဋိသန္ဓေ ကိစ္စ စုတိ ကိစ္စ၊ ဘဝင် ကိစ္စ တပ်၏။

မှတ်ချက်။ သောမနဿသန္တိရုဏသည် သန္တိရုဏကိစ္စ၊ တဒါရုံကိစ္စတပ်၏
ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သန္တိရုဏသည် ငါးကိစ္စတပ်၏။ ဤသို့ ယထာရဟယု။

တထာဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ထိုသန္တိရုဏ စသော ကိစ္စတပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်
ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဟဒယဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနာ၊ ဟဒယဝတ္ထုလျှင်
နီးသော အကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗျာ၊ သိအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော မနောဝိညာဏဓာတ် တို့တွင်။ ပဌမာ၊ သည်။
ဒွိယ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဝိပစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သာ၊ ထိုပဌမ မနော
ဝိညာဏဓာတ်သည်။ ပဉ္စဒ္ဓါရေသု၊ ။ ကုသလဝိပါက စက္ခုဝိညာဏာဒိ အနန္တ
ရာယ၊ ကုသလဝိပါကစက္ခုဝိညာဉ်စသည်တို့၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော။ ဝိပါက
မနောဓာတုယာ၊ ဝိပါက မနောဓာတ်သည်။ တံအာရမ္မဏံ၊ ထို စက္ခုဝိညာဉ်
စသည်တို့၏အာရုံကို။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတော၊ ခံ၍။ နိရုဒ္ဓါယ၊ ချုပ်ပြီးသည်ရှိသော်၊
တသ္မိံ ယေဝါရမ္မဏေ၊ ထို စက္ခုဝိညာဉ် စသည်တို့၏အာရုံ၌သာလျှင်။ “တဒ
ရမ္မဏေတိပိ” ။ သန္တိရုဏ ကိစ္စံ၊ ကို။ သာယေမာနာ၊ ပြီးစေလျက်။ ပဉ္စဒ
ဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ ဌာတော၊ တည်၍။ ဝိပစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဆဒ
ဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ ဗလဝါရမ္မဏေ၊ အားကြီးသော အာရုံ၌။ ဝါ၊ အတိဟေန္တာရုံ
ဝိဘူတာရုံ၌။ တဒါရမ္မဏာ၊ တဒါရုံသည်။ “တဒါရမ္မဏန္တိပိ” ။ ဟုတော
ဖြစ်၍။ ဝိပစ္စတိ၊ ၏။ ကထံ ဝိပစ္စတိ၊ ကား။ ဟိ-တံပါကဋံ ကဓောမိ၊ တံ
စက္ခုသောတေ၊ ကြမ်းသောရေအယဉ်၌။ တိရိယံ၊ ဘီလော။ နာဝါယ၊ လေ
သည်။ ဂစ္ဆန္တိယာ၊ သွားသည်ရှိသော်။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။ ဆိဇ္ဇိတော၊ ပြတ်၍
“ဆိဇ္ဇိတောရုံမ္မ ကံကိုင်ရကား မလျော်” ။ ထောကဋ္ဌာနံ၊ အနည်းငယ်သော
အရပ်တိုင်အောင်။ နာဝံ၊ လေသို့။ အနုဗန္ဓိတော၊ အစဉ်လိုက်၍။ ယထာသောဝ
မေဝ၊ အယဉ်အတိုင်းသာလျှင်။ ဂစ္ဆတိယထာ၊ ၏သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ဆဒ
ဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ ဗလဝါရမ္မဏေ၊ သည်။ ပလောဘယမာနေ၊ ပြားယောင်း
လျက်။ အာပါထကတေ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်သည်ရှိသော်။ ဇဝနံ၊ ဇောသည်
ဇဝတိ၊ ဇော၏။ တသ္မိံ၊ ထိုဇောသည်။ ဇဝိတေ၊ ဇောသည်ရှိသော်။ ဘဝကံ၊

၏။ ဝါရော၊ အကြိမ်သည်။ ဟောထိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ခုနစ်။ ဣဒံ၊ စိတ္တံ၊ သည်။
ဘဝင်္ကဿ၊ ၏။ ဝါရံ၊ အကြိမ်ကို။ အဒတော၊ မပေးပူ၍။ ဇေနေန၊ ဇောသည်။
ဂဟိတာရမ္မဏံ၊ ယူအပ်သော အာရုံကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ကေဝုဒ္ဓံ၊ စိတ္တဝါရော၊
တကြိမ်နှင့်ကြိမ်သော စိတ်အကြိမ်၌။ ပဝတ္တိတွာ၊ ၍။ ဘဝင်္ကမေဝ၊ ဘဝင်သို့
သာလျှင်။ ဩတရတိ၊ သက်၏။

အဗ္ဗာ။ ။ ကေ ငွေစိတ္တဝါရေ၌ ကေ ကား ပပဉ္စသုဒ္ဓနီ အမည်ရှိသော မဇ္ဈိမ
နိကာယ် အဋ္ဌကထာ။ ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယမည်သော လက်သန်းအဋ္ဌကထာ အလို
သော် အနက်ရှိ၏။ တကြိမ်လည်းဖြစ်သင့်၏ ဟုလိုသည်။ သမ္ဘောဟဝိနောဇနီ
မည်သော အဘိဓမ္မာ၏ အဋ္ဌကထာ။ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒမည်သော လက်သန်း
အဋ္ဌကထာ၊ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟအမည်ရှိသော လက်သန်းအဋ္ဌကထာ၊ လက်
သန်းငါးကွက်၊ မဏိမဉ္ဇူ အလိုသော် “ဒွိရတ္ထတိရတ္ထ”၌ ဒွိကဲ့သို့ “ဥတ္ထရိသပ္ပဉ္စ
ဝါစာ”၌ကဲ့သို့ ဒေသနာနယ အဋ္ဌကထာစရိယ ပကတိဝစနသိလိဋ္ဌမျှသာ
တကြိမ်ဖြစ်သည်ပင်မရှိ ဟုလိုသည်။ “ပန္နိမံ ဝစနံ ဂဟေတမ္ပ”။

ဂဝက္ခန္ဓေ၊ နွားအပေါင်းသည်။ နဒိံ၊ မြစ်ကို။ တရန္တေပိ၊ ကူးသော်လည်း။
ဝေမေဝ၊ ဤအတူ။ ဥပမာ၊ ကို။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗာ၊ ချဲ့အပ်၏။ ဝေ၊ ဤမနော
ဝိညာဏဓာတ်သည်။ ဇေနေန၊ ဇောသည်။ ယံ ဂဟိတာ ရမ္မဏံ၊ အကြင်
ယူအပ်သော အာရုံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿေဝ၊ ထိုဇောသည် ယူအပ်သော
အာရုံကိုသာလျှင်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒါရမ္မဏံ
နာမ၊ မည်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဝိပစ္စတိ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဒုတိယာ၊ သည်။ ပဉ္စသု ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဝိပစ္စတိ၊
၏။ ကထံ ဝိပစ္စတိ၊ ကား။ မနုဿ လောကေ၊ ၌။ တာဝ၊ စွာ။ ဇစ္စန္ဒ ဇစ္စဗဝိရ
ဇစ္စဋ္ဌေ ဇစ္စုမ္မတ္တာ၊ ဥဘတောဗျဉ္ဇနက နပုံသကာနံ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကန်း
သောသူ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် နားပင်းသောသူ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် မိုက်သော
သူ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ရူးသောသူ၊ ဥဘတောဗျည်း၊ နပုန်းပဏ္ဍုက်တို့၏။ ပဋိ
သန္ဓိဂ္ဂဟဏကာလေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဝိပစ္စတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိယာ၊
သည်။ ဝိတိဝတ္တာယ၊ လွန်သည်ရှိသော်။ ယဝတာယုကံ၊ အသက်ရှည်သမျှ
ကာလပတ်လုံး။ ဘဝင်္ကံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဝိပစ္စတိ၊ ၏။ ဣဋ္ဌမဗျတ္တေ၊
၌။ ပဉ္စာရမ္မဏဝိထိယာ၊ ပဉ္စာရမ္မဏဝိထိ၌။ သန္နိရဏံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။
ဗလဝါရမ္မဏေ၊ ၌။ သသုဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။

(၇၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယံ

မရုဏကာလော ဌံ။ စုတိံသညံ။ ဟုတွာဖြစ်၍။ ဝိပစ္စတိ၏။ ဣတိ ဤသို့။
ဣမေသု ပဉ္စသုဌာနသု၊ တို့ဌံ။ ဝိပစ္စတိံ ၏။ ဣတိ ဤသည်လျှင် စကား
တရပ် အပြီးသတ်တည်း။

မနောဝိညာဏဓာတုဒယံ၊ သညံ။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

အဋ္ဌမဟာဝိပါကစိတ္တ

၄၉၈။ ဣဒါနိ၊ ဌံ။ အဋ္ဌမဟာဝိပါက စိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။
ပုန၊ တဖန်။ ကတမေ ဓမ္မာ အဗျာကတတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ အာရဒ္ဓံ၊
၏။ တတ္ထ၊ ထို“ကတမေဓမ္မာ”အစရှိသော စကား၌။ ပါဠိယံ၊ ဌံ။ နယမတ္တံ၊
နည်းမျှကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗဝါရာ၊ တို့ကို။ သံခိတ္တာ၊ ချည်းအပ်ကုန်၏။
တေသံသဗ္ဗဝါရာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဟေဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တ
နယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ပန၊ အထူး။ ဧတ္ထ၊ ဤ
မဟာဝိပါကစိတ် ရှစ်ခုတို့၌။ ယောဝိသေသော၊ အကြင်အထူးသည်။ အတ္တိ၊
ရှိ၏။ တံဝိသေသံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ အလောဘောအဗျာကတမူလန္တိ
အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယမ္ပိဝစနံ၊ အကြင်စကားကိုလည်း။ နဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။
တံဝစနံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုသတ္တံသောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊
ခွဲအံ့။ ကာမာဝစရ ကုသလေသု၊ တို့၌။ ယောကမ္မဒ္ဓါရ ကမ္မပထ ပုညကြိယ
ဝတ္ထုဘေဒေါ၊ အကြင်ကမ္မဒ္ဓါရ၊ ကမ္မပထ၊ ပုညကြိယ ဝတ္ထုအပြားကို။
ပုတ္တော၊ ၏။ သော၊ ထိုကမ္မဒ္ဓါရ၊ ကမ္မပထ၊ ပုညကြိယဝတ္ထု အပြားသည်။
ဣဓ၊ ဤမဟာဝိပါကစိတ်တို့၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကသ္မာ၊ ကား။ အဝိညတ္တိ ဇနက
တောစ၊ ဝိညတ်ကို မဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အဝိပါက
ဓမ္မတောစ၊ အကျိုးပေးခြင်းသဘောရှိသော တရားမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း။ တထာ အပ္ပဝတ္တိတောစ၊ ထိုသို့ ဒါနအစရှိသော ပုညကြိယာ
၏ အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

အနိပ္ပာယ်။ ။ အဝိညတ္တိဇနကတော၊ ကား ကမ္မဒ္ဓါရမရှိကြောင်း၊ အဝိပါက ဓမ္မ
တော၊ ကား ကမ္မပထ မရှိကြောင်း၊ တထာ အပ္ပဝတ္တိတော၊ ကား ပုညကြိယ
ဝတ္ထုမရှိကြောင်း။ ယောဇနာအလို။ ဒီကာ၌ကား... အဝိညတ္တိ ဇနကတော

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-အဗျာကတဝိပါကပဒ

(၇၁)

ဖြင့် ကာယကမ္မဒ္ဒါရ ဝစီကမ္မဒ္ဒါရကို မြင်သည်။ အဝိပါကဓမ္မတောဖြင့် မနော
ကမ္မဒ္ဒါရကိုလည်း မြင်သည်။ တထာအပ္ပဝတ္တိတောဖြင့် ပုညကြိယဝတ္ထု အပြား
ကို မြင်သည်ဟူလို။

ယေဝါပနကေသု၊ ယေဝါပနကတရားတို့၌။ ယာပိတာ ကရုဏာ မုဒိတာ၊
အကြင်သို့ သတောရှိသော ထိုကရုဏာ မုဒိတာ တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊
ဟောတော် မူအပ်ကုန်၏။ တာ ကရုဏာ မုဒိတာ၊ ထိုကရုဏာ မုဒိတာတို့
သည်။ သတ္တာရမ္မဏတ္တာ၊ သတ္တဝါလျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဝိပါကေသု၊ ဝိပါက်စိတ်တို့၌။ န သန္တိ၊ မရှိကုန်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကာမာဝစရ
ဝိပါကာနိ၊ တို့သည်။ ကေန္တပရိတ္တာရမ္မဏာနိ၊ စင်စစ်ကာမတရားလျှင် အာရုံ
ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေဝလဉ္စ၊ သက်သက်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤမဟာ
ဝိပါက်စိတ်တို့၌။ ကရုဏာမုဒိတာ၊ တို့သည်။ န သန္တိ၊ မရှိကုန်သည်ကား။ န၊
မဟုတ်ကုန်။ ဝိရတိယောပိ၊ တို့သည်လည်း။ န သန္တိ၊ မရှိကုန်။ ဟိ-သစ္စံ၊
မှန်၏။ “ပဉ္စသိက္ခာပဒါ ကုသလာယေဝါ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤမဟာဝိပါက်စိတ်ရှစ်ခုတို့၌။ အသင်္ခါရ သသင်္ခါရ
ဝိဇာနံ၊ အသင်္ခါရ သသင်္ခါရ အစီအရင်ကို။ ကုသလတောစေတ၊ ကုသိုလ်အား
ဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယဘေဒတောစ၊ ပစ္စည်းအထူးအားဖြင့်၎င်း။ ဝေဒိတဉ္စ၊ ၏။
ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အသင်္ခါရိကဿ၊ သော။ ကုသလဿ၊ ၏။ ပါကံ၊ သည်။
အသင်္ခါရိကမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သသင်္ခါရိကဿ၊ သော။
ကုသလဿ၊ ၏။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါက်သည်။ သသင်္ခါရိကံ၊ သသင်္ခါရိကသည်။ ဟော
တိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဗလဝပစ္စယေဟိ၊ မိမိပယောဂ သူတစ်ပါး ပယောဂနှင့်
ကင်း၍ဖြစ်ကုန်သောအားရှိသောအာရုံစသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊
ဖြစ်သော။ ဝိပါကံ၊ သည်။ အသင်္ခါရိကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတရေဟိ၊
ဒုဗ္ဗလ ဖြစ်သောအာရုံစသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ဝိပါကံ၊
သည်။ ဣတရံ၊ သသင်္ခါရိကသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မူလဒီကာ။ ။ ဗလဝပစ္စယေဟိတိ ပယောဂေန ဝိနာ နိပ္ပန္နေဟိ အာရမ္မဏာဒိ
ပစ္စယေဟိ၊ အသင်္ခါရိကာဒိသု ဟိ ယေနကေနစိ စိတ္တေန ကမ္မေ အာယုဟိတေ
အသင်္ခါရေန အပ္ပယောဂေန ကမ္မကမ္မနိမိတ္တ ဝတိနိမိတ္တ ပစ္စုပဋ္ဌာနေ ပဋိသန္ဓိ
ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ အသင်္ခါရိကာ ဟောတိ။ သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန ကမ္မာဒိ
ပစ္စုပဋ္ဌာနေ သသင်္ခါရိတာ၊ ဆဝင်္ဂစုတိယော ပန ပဋိသန္ဓိသဒိသာဝ၊ တဒါရမ္မ

(၇၂)

အဋ္ဌဘာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကဉ္စ ကုသလာကုသလာနိ ဝိယ အသင်္ခါရိကံ သသင်္ခါရိကဉ္စ ဓဋ္ဌဗ္ဗန္တိ။ ၊
၁၂၇-ဆ။

ဋီကာအနက်။ ဗလဝပစ္စယေဟိ တိ၊ ဟူသည်ကား။ ပယောဂေန၊ ပယောဂ
နှင့်၊ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ နိပ္ပန္နေဟိ ပြီးကုန်သော။ အာရမ္မဏာဒိပစ္စယေဟိ၊ အာရမ္မဏ၊
အစရှိသော ပစ္စည်း တို့ကြောင့်။ ဟိ ဝိတ္ထာရေမိ၊ ထို စကားကို ချဉ်းအံ့။ အသင်္ခါ
ရိကာဒိသု၊ အသင်္ခါရိကစိတ် အစရှိသည် တို့တွင်။ ယေနကေနစိ၊ အမှတ်မရှိ
စာခုသော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ကမ္မေ၊ ကံကို။ အာယုဟိတေ၊ အားထုတ်အပ်
သည် ရှိသော်။ အသင်္ခါရေန၊ သင်္ခါရမှကင်းသော။ အပ္ပယောဂေန၊ ပယောဂမှ
ကင်းသော အကြောင်းဖြင့်။ ကမ္မ ကမ္မနိမိတ္တ ဂတိနိမိတ္တ ပစ္စုပ္ပန်၊ ကံ ကမ္မ
နိမိတ် ဂတိနိမိတ်၏ ထင်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ပဋိသန္ဓိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။
ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အသင်္ခါရိကာ၊ အသင်္ခါရိကသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ သသင်္ခါရေန၊ သင်္ခါရနှင့်တကွဖြစ်သော။ သပ္ပယောဂေန၊ ပယောဂနှင့်
တကွ ဖြစ်သော အကြောင်းဖြင့်။ ကမ္မာဒိ ပစ္စုပ္ပန်၊ ကံ၊ အစရှိသည် တို့၏
ထင်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ သော်။ (ပဋိသန္ဓိ
ဥပ္ပဇ္ဇမာနာကား ထိုက်)။ သသင်္ခါရိကာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။
အဝင် စုတိယော၊ အဝင် စုတိ တို့သည်။ ပဋိသန္ဓိ သဒိသာဝ၊ ပဋိသန္ဓေနှင့် တူ
ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒါရမ္မဏဉ္စ၊ တဒါရုံကိုလည်း။ ကုသလာ
ကုသလာနိဝိယ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် တို့ကဲ့သို့။ အသင်္ခါရိကံ၊ အသင်္ခါရိကကို
၎င်း။ သသင်္ခါရိကဉ္စ၊ သသင်္ခါရိကကို၎င်း။ ဓဋ္ဌဗ္ဗန္တိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်
အစွဲတည်း။

ဟိနာဒိတေဒေဝိ၊ ဟိန စသည် တို့၏ အပြား၌လည်း။ ဣမာနိ၊ ဤမဟာ
ဝိပါက်စိတ် တို့သည်။ ဟိန မဇ္ဈိမ ပဏီတေဟိ၊ ကုန်သော။ ဆန္ဒာဒိဟိ၊ ဆန္ဒ၊
အစရှိသည်တို့သည်။ အနိပ္ပာဒိတတ္တာ၊ မပြီးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဟိန မဇ္ဈိမ ပဏီတာနိ နာမ၊ မည်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ပန၊
စာလျှော်ကို ဆိုအံ့။ ဟိနဿ၊ ယုတ်သော။ ကုသလဿ၊ ။ ဝိပါကံ၊ သည်။
ဟိနံ၊ မည်၏။ မဇ္ဈိမဿ၊ သော။ ကုသလဿ၊ ။ ဝိပါကံ၊ သည်။ မဇ္ဈိမံ၊
မည်၏။ ပဏီတဿ၊ သော။ ကုသလဿ၊ ။ ဝိပါကံ၊ သည်။ ပဏီတံ၊ မည်၏။
ဧတ္ထ၊ ဤ မဟာဝိပါက်စိတ်ရှစ်ခုတို့၌။ အဓိပတိနေသိ၊ အဓိပတိတို့သည်လည်း။
န သန္တိ၊ မရှိကုန်။ ကသ္မာကား။ ဆန္ဒာဒိနိ၊ တို့ကို။ ဝုရံ၊ ကို။ ကတူ၊ ၍။ အနုပ္ပာ
ဓေတဗ္ဗတေ၊ မဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သေသံ၊ သော။ သပ္ပံ၊
သည်။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ကုသလေသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တ သဒိသ မေဝ၊ တည်း။

၂၇

ဣဒါနိ၊ ဌံ။ အဋ္ဌန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ မဟာဝိပါကစိတ္တာနံ၊ တို့၏။
ဝိပစ္စနဋ္ဌာနံ၊ အကျိုးပေးရာ ဌာနကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။
တောနိ၊ ထို မဟာဝိပါကစိတ် တို့သည်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ဌာသင်း။ ဘဝင်္ဂေ၊ ဌာသင်း။
စုတိယံ၊ ဌာသင်း။ တဒါရမ္မဏေ၊ ဌာသင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုသုဌာနေသု၊ တို့၌။
ဝိပစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ကထံဝိပစ္စန္တိ၊ ကား။ တာဝံ၊ စွာ။ မနုဿေသု လူ့ ဘုံတို့၌သင်း။
ကာမာဝစရဒေဝေသုစ၊ တို့၌သင်း။ ပုညဝန္တာနံ၊ ဘုန်းရှိကုန်သော။ ဒုဟေတုက
တိဟေတုကာနံ၊ ဒုဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏကာလေ၊ ပဋိ
သန္ဓေယူသောကာလ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟုတု၊ ဤ။ ဝိပစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဋိ
သန္ဓိယာ၊ သည်။ ဝိတိဝတ္တာယ၊ လွန်သည်ရှိသော်။ ပဝတ္တေ၊ ဌာသင်း။ သဌိဝဿာနိပိ၊
အနှစ်ခြောက်ဆယ်တို့ပတ်လုံးသင်း။ အသိတိဝဿာနိပိ၊ အနှစ်ရှစ်ဆယ်တို့
ပတ်လုံးသင်း။ အသင်္ချေယံ၊ အသင်္ချေယျဖြစ်သော။ အာယုကာလဗ္ဗိ၊ အာယု
ကပ်ပတ်လုံးသင်း။ ဘဝံ၊ သည်။ ဟုတု၊ ဤ။ ဗလဝါရမ္မဏေ၊ ဌာသင်း။ ဆဒ္ဒါရေ၊ ဌာသင်း။
တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟုတု၊ ဤ။ မရဏကာလေ၊ ဌာသင်း။ စုတိ၊ သည်။ ဟုတု၊ ဤ။
ဣတိဝေ၊ သို့။ စတုသုဌာနေသု၊ တို့၌။ ဝိပစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

မူလဋီကာ။ ။ ခုတေသု ဗလဝံ ဒုဗလဉ္စ ဝိစာရေတုံ “တတ္ထသဗ္ဗေပိ သဗ္ဗညုဗောဓိ
သတ္တာ” တိ အာဒိမာဟ။

တတ္ထ၊ ထိုမဟာဝိပါကစိတ်ရှစ်ခုတို့တွင်။ သဗ္ဗေပိ၊ ဝီရိယာဓိက၊ သဒ္ဓါဓိ
က၊ ပညာဓိက ကုန်အောင်စုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာ၊
သဗ္ဗညုဘုရားလောင်းတို့သည်။ ပစ္ဆိမ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏေ၊ ပစ္ဆိမဘဝ ပဋိသန္ဓေ
ယူသောကာလ၌။ ပဌမေန၊ သော။ သောမနဿ သဟဂတ တိဟေတုက
အသင်္ခါရိက မဟာဝိပါက စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဂဏ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။
ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်သည်။ မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တဿ၊ မေတ္တာဈာန်၏
ရှေးအဘို့၌ဖြစ်သော ဘာဝနာစိတ်၏။ ဝိပါကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
တေန၊ ထိုမေတ္တာဈာန်၏ ရှေးအဘို့၌ဖြစ်သော ဘာဝနာစိတ်သည်။ ပဋိသန္ဓိ
ယာ၊ ကို။ ဒိန္နာယ၊ ရှိသော်။ အသင်္ချေယံ၊ အသင်္ချေယျ ကာလပတ်လုံး။
အာယု၊ အသက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ အသင်္ချေယျကာလပတ်
လုံး အသက် ရှည်သင့်သော်လည်း။ ကာလဝသေန၊ အသက် နည်းခြင်းကို

(၇၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဖြစ်စေတတ်သော ကံမျှားသော ကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဏမတိ၊ ဖောက်ပြန်၏။

မူလဋီကာ။ ။ ကာလဝသေန ပန ပရိဏမတိတိ အပ္ပါယက သံဝတ္ထနိကကမ္မဗဟုလေ ကာလေ တံကမ္မသဟိတသန္တာန ဇနိတသုတ္တသောဏိတပစ္စယာနံ တံမူလကာနံ စန္ဒသူရိယ ဝိသမပရိဝတ္တာဒိဇနိတဥတာဟာရာဒိဝိသမပစ္စယာနဉ္စဝသေန ပရိဏမတိ။ ။ ၁၂၇-ဆ။

ဋီကာအနက်။ ။ ကာလဝသေန ပန ပရိဏမတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ အပ္ပါယက သံဝတ္ထနိက ကမ္မဗဟုလေ၊ အသက်တိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံမျှားသော ကာလေ၊ အခါ၌။ တံ ကမ္မသဟိတသန္တာန ဇနိတ သုတ္တသောဏိတ ပစ္စယာနံ၊ ထိုအသက်တိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံနှင့်တကွဖြစ်သော သန္တာန်သည် ဖြစ်စေအပ်သော သက်သွေးဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းတို့၏၎င်း။ တံမူလကာနံ၊ ထိုအသက်ယူခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။ စန္ဒသူရိယ ဝိသမပရိဝတ္တာဒိဇနိတ ဥတာဟာရာဒိ ဝိသမပစ္စယာနဉ္စ၊ လ၊ နေတို့၏ မညီမညွတ်လှည့်ခြင်း အစရှိသည်သည် ဖြစ်စေအပ်သော ဥတု၊ အာဟာရ-အစရှိသော မညီမညွတ်သော အကြောင်းတို့၏၎င်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဏမတိ၊ ဖောက်ပြန်၏။

အနုဋီကာ။ ။ ယထာ သာလိအာဒိနံ၊ ထဒ္ဒမုဒုဘူမိဝသေန တိဏာဒိနံ အနိဟရဏနိဟရဏဝသေန ဥတုအာဒိအဝသေသပ္ပစ္စယာနံ ဝိပတ္တိသမ္ပတ္တိဝသေန စ ဖလဝိသေသယောဂေါ၊ ဧဝံကမ္မဿ သုဂတိဒုဂ္ဂတိဝသေန အဝိသုဒ္ဓိဝိသုဒ္ဓိပယောဂဝသေန ဥပပတ္တိယာ ဝိပတ္တိသမ္ပတ္တိဝသေန စ ဝိသိဋ္ဌဖလတာယ ပရိဏမနံ၊ ဧဝံ ခေဝ ဂိမ္ဘဝဿကာလာဒိသု ဗီဇာနံ ဖလဝိသေသယောဂေါ ဝိယ တံတံကာလဝိသေသေန ကမ္မဿဖလဝိသေသယောဂေါ ဟောတိတိ အာဟ “ကာလဝသေန ပရိဏမတိ”တိ၊ “သုတ္တသောဏိတ ပစ္စယာနံ”န္တိ ကမ္မဝိသေသပရိဘာဝိတသန္တာနပ္ပန္နတာယ သုတ္တသောဏိတာနံ အာယုဝိသေသဟေတုဘာဝမာဟ။ သုတ္တသောဏိတဝသေနာပိ ဝတ္ထာဒိဝိသေသဿနတော ယေန ဝိတူနံ အာကာရံ ပုဗ္ဗတ္ထာ အနုဝိဒဟတိတိ ဝုစ္ဆတိ၊ “တံမူလကာနံ”န္တိ အပ္ပါယက သံဝတ္ထနိယကမ္မမူလကာနံ။ အာဟာရာဒိတိ အာဒိသဒ္ဓေန ဝိသမ္ပပတ္တမာဒယော ပရိဂ္ဂဏာတိ။

အနုအနက်။ ။ သာလိအာဒိနံ၊ သလေး၊ စသည်တို့၏။ ထဒ္ဒမုဒုဘူမိဝသေန၊ ကြမ်းထမ်းသောမြေ နှုတ်သောမြေ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ တိဏာဒိနံ၊ မြက်စသည်တို့ကို။ အနိဟရဏနိဟရဏဝသေန၊ မပယ်နုတ်ခြင်း ပယ်နုတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဥတုအာဒိအဝသေသပ္ပစ္စယာနံ၊ ဥတု၊ စသော ကြွင်းသော ပစ္စည်းတို့၏။ ဝိပတ္တိသမ္ပတ္တိဝသေန၊ ပျက်စီးခြင်း ပြည့်စုံခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဖလဝိသေသ ယောဂေါ၊ ထူးသောအသီးနှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်။ ဟောတိယထာ၊ သိ။

ဧဝံ၊ တူ။ ကမ္မဿ၊ ဇာ။ သုဂတိဗုဒ္ဓတိဝသေန၊ ကောင်းသောထဝ, မကောင်းသောထဝ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ အဝိသုဒ္ဓိသုဒ္ဓိပယောဂဝသေန၊ မစင်ကြယ်သောပယောဂ, စင်ကြယ်သောပယောဂ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဥပပတ္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ၏။ ဝိပတ္တိသမ္ပတ္တိဝသေနစ၊ ပျက်စီးခြင်း, ပြည့်စုံခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဝိသိဋ္ဌဖလတာယ၊ တူးသောအကျိုးနှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိဏမနံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ဂိမ္မ ဝဿကာလာဒိသု၊ နွေကာလ, မိုးဦးကာလစသည်တို့၌။ ဗီဇာနံ၊ မျိုးစေ့တို့၏။ ဖလဝိသေသယောဂေါဝိယ၊ ထူးသော အသီးနှင့်ယှဉ်ခြင်းကဲ့သို့။ တံတံ ကာလဝိသေသေန၊ ထိုထိုကာလအထူးအားဖြင့်။ ကမ္မဿ၊ ဇာ။ ဖလဝိသေသယောဂေါ၊ အကျိုး အထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ကာလဝသေန ပရိဏမတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။ သုတ္တသောဏိတပစ္စယာနန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဝိသေသပရိတာဝိတသန္တာနုပ္ပန္နထာယ၊ ကံအထူးသည် ပွားစေအပ်သော သန္တာန်၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုတ္တသောဏိတနံ၊ သုတ်သွေးတို့၏။ အာယုဝိသေသဟေတုဘာဝံ၊ အသက်အထူး၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ဇာ။ ယေန၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ ဝိတူနံ၊ အဘတို့၏။ အာကာရံ၊ အခြင်းအရာကို။ ပုတ္တော၊ သားသည်။ အနုဝိဒဟတိ၊ အတုလိုက်၍ပြု၏။ ဣတိ၊ ဤ။ ဝုစ္စတိ၊ ဇာ။ သုတ္တသောဏိတ ဝသေနာဝိ၊ သုတ်သွေး၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ တတော ဝတ္ထာဒိ ဝိသေသဒဿနတော၊ ထိုအဆင်းစသော အထူးကိုမြင်မြင်ကြောင့်။ “တံမူလကာန”န္တိ၊ ကား။ အပ္ပါယကသံဝတ္ထနိယ ကမ္မမူလကာနံ၊ အသက်တို့ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံလျှင်အကြောင်းရင်း ရှိကုန်သော။ အာဟာရာဒိတိတ္ထေ၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိသမူပတ္တမာဒယော၊ မညီမညွတ်သော လုံ့လစသည်တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏာတိ၊ ဇာ။

ပန၊ အယူထူးကိုဆိုအံ့။ မဟာသီဝတ္ထေရော၊ သည်။ အဟ၊ ဇာ။ “သောမနဿ သဟဂတတော၊ သောမနဿ သဟဂုတ်ထက်။ ဥပေက္ခာသဟဂတံ၊ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်သည်။ ဗလဝတရံ၊ အားရှိမြတ်၏။ တေန၊ ထိုဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိကို။ ဗောဓိသတ္တာ၊ တို့သည်။ ဂဏန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တေန၊ ထိုဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့်။ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကာ၊ ယူအပ်သောပဋိသန္ဓေ ရှိကုန်သော။ ဗောဓိသတ္တာ၊ တို့သည်။ မဟဗျာသယာ၊ မြတ်သောအလိုရှိကုန် သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒိဗ္ဗေသု၊ နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသုပိ၊ အာရုံတို့၌သော်လည်း။ ဥပ္ပိလာဝိနော၊ လျှပ်ပေါ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ သွန်စွာ နှစ်သက် ကုန်သည်။ “ဥပ္ပိလာဝိနော ဥပ္ပိလာဝိနောတိပိ ပါဌောအတ္ထိ”။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ တိပိဋက စူဠနာဂတ္ထေရာဒယော ဝိယ၊ တိပိဋကစူဠနာဂ

(၇၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မထေရ်စသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟိ။ ပန၊ ထိုသို့ မဟာ သီဝထေရ် ဆိုသော်လည်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊ မဟာအဋ္ဌကထာ၌။ “အယံ- အတ္တော၊ သည်။ ထေရဿ၊ မဟာသီဝထေရ်၏။ မနောရထော၊ နှလုံးအလိုမျှ တည်း။ နှလုံးဖြင့် နှစ်သက်အပ်ကာမျှသာတည်း။ ဧတံ-အတ္ထဇာတံ၊ သည်။ နတ္ထိနယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ ပယ်၍။ သဗ္ဗညုဗောဓိ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတုပစာရော၊ သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို ကျင့်ခြင်း သည်။ ဗလဝါ၊ အားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂ ကာမာဝစရ ကုသလဝိပဿိက သောမနဿ သဟဂတ တိဟေတုက အသင်္ခါရိက စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဗောဓိသတ္တာ၊ တို့သည်။ ဂဏန္တိ၊ ကုန်၏” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

မဟာဝိပင်္ဂါနိဝိတံအဖွင့်ပြီးပြီ။

ဝိပင်္ဂါနိဝိတံရကထာ

အနုသန္ဓေ။ ။ အကြင် ကုသိုလ်ကံကြောင့် အကြင်မျှလောက်သောဝိပင်္ဂါသည် ဖြစ်၏။ အကြင်၌နာန၌လည်း။ ဝါ၊ အကြင် တုံ၌လည်း အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၏။ ထိုအကြောင်းဖြစ်သော ကုသိုလ်ကံ၊ အကျိုးဖြစ်သော ဝိပင်္ဂါ အကျိုး ၏ဖြစ်ရာတုံကိုပြခြင်းငှာ ဝိပင်္ဂါ၏ ထုတ်ရာ ဖြစ်သော စကားကို အားထုတ် တော်မူအပ်သတည်း။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ ဝိပင်္ဂါနိဝိတံရကထာယ၊ ဝိပင်္ဂါကို ထုတ်ရာ ဖြစ်သော စကား၌။ မာတိကာ၊ ကို။ ဌပေတဗ္ဗာ၊ ထားအပ်၏။ တာဝ၊ စွာ။ တိပိဋက စူဠနာဂတ္ထေရော၊ သည်။ အာဟ၊ ဟိ။ “ကောယ၊ တခုသော။ ကုသလ စေ တနာယ၊ ဖြင့်။ သောဋ္ဌသ ဝိပင်္ဂါ စိတ္တာနိ၊ တဆဲ့ခြောက်ပါးသော ဝိပင်္ဂါ စိတ်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤ တခုသော စေတနာဖြင့် ကံကို အားထုတ်ရာ၌ပင်လျှင်။ ဒွိဟေတုက ပဋိသန္ဓိ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (ထည့်)။ ဒွါဒ သက မဂ္ဂေါပိ၊ တဆဲ့နှစ်ပါးသော ဝိပင်္ဂါအပြားသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ “မဂ္ဂသဒ္ဓါဤ၌ ပကာရ ဟော” ။ အဟေတုက ပဋိသန္ဓိ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (ထည့်) ။ အဟေတုကဋ္ဌကမ္ပိ၊ အဟိတ်ဝိပင်္ဂါစိတ် ရှစ်ခုအပေါင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟိ။ မောရဝါပိ ဝါသီ ပဟာဒတ္ထတ္ထေ

ရော ပန၊ သည့်ကား။ အာဟ၊ ဧ။ “ကောယ၊ သော။ ကုသလ စေတနာယ၊
 ဖြင့်။ ဒွါဒသ ဝိပါက စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤတခု
 သော စေတနာဖြင့် ကံကို အားထုတ်ရာ၌ပင်လျှင်။ ဒွိဟေတုက ပဋိသန္ဓိ
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ (ထည့်)။ ဒသကမဂ္ဂေါပိ၊ ဆယ်ပါးသော ဝိပါကအပြား
 သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဟေတုက ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ (ထည့်)။
 အဟေတုကဋ္ဌကမ္ပိ၊ အဟိတ်ဝိပါကစိတ် ရှစ်ခုအပေါင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဧ။ တိပိဋက မဟာဓမ္မရက္ခိတတ္ထေရော၊ သည်။
 အာဟ၊ ဧ။ “ကောယ၊ သော။ ကုသလစေတနာယ၊ ဖြင့်။ ဒသ ဝိပါကစိတ္တာနိ၊
 တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤတခုသော စေတနာဖြင့် ကံကို အား
 ထုတ်ရာ၌ပင်လျှင်။ အဟေတုက ပဋိသန္ဓိ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (ထည့်)။ အဟေတု
 ကဋ္ဌကံ၊ အဟိတ် ဝိပါကစိတ် ရှစ်ခုအပေါင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။” ဣတိ၊
 ဤသို့။ အာဟ၊ ဧ။

မူလန္တိကာဒိပ္ပယတ္ထ။ ။ အသင်္ခါရိကသသင်္ခါရိကနံ သသင်္ခါရိက အသင်္ခါရိက
 ဝိပါကသင်္ကရံ အနိစ္စန္တော ဒုတိယတ္ထေရော ဒွါဒသာတိအာဒိမာဟ။ ပုရိမဿ
 ဟိ ပစ္စယတော သသင်္ခါရိကအသင်္ခါရိကသာဝေါ။ ဣတရေသံ ကမ္မတော။
 တတိယော တိဟေတုကတော ဒုဟေတုကမ္ပိ အနိစ္စန္တော ဒသာတိအာဒိမာ
 ဟ။ ဣမသ္မိံ ဝိပါကုဒ္ဓါရဌာနေ ကမ္မပဋိသန္ဓိဝတ္ထာနတ္ထံ သာကေတပဉ္စ
 ဂဏှိံသု။ ။ ၁၂၀-ဆ။

☞

ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ သာကေတပဉ္စနာမ၊ မည်သည်ကို။ ဂဏှိံ'သု၊
 ယူကုန်၏။ သာကေကေ၊ သာကေတပြည်၌။ ဥပါသကာ၊ တို့သည်။ သာလာယံ၊
 စရပ်၌။ သန္နိသီဒိတွာ၊ စည်းဝေး၍။ “ကောယ၊ သော။ စေတနာယ၊ ဖြင့်။
 ကမ္မေ၊ ကို။ အာယူဟိကေ၊ သော်။ ကော၊ သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟော
 တိကိံ နုခေါ၊ ဖြစ်လေသလော။ ဥဒါဟ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ။ နာနာ၊ အထူးထူး
 သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိကိံ နုခေါ၊ ဖြစ်လေသလော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ပဉ္စံကို။ သမုဋ္ဌာပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ နိစ္ဆေတံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တာ၊
 မတတ်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အာဘိဓမ္မကတ္ထေရေ၊ အာဘိဓမ္မာတတ်သောမထေရ်
 တို့သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ပုစ္ဆိံ'သု ကိရ၊ မေးကုန်သတတ်။ ထေရာ၊ တို့သည်။
 “ကေမ္မာ၊ တခုသော။ အမ္မဗီဇာ၊ သရက်မျိုးစေ့မှ။ ကောဝ၊ ကခုသာလျှင်

(၇၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဖြစ်သော။ အကုံရာ၊ အညွန့်အညောကံသည်။ နိက္ခမတိ ယထာထွက်၏သို့။
 ဝေ၊ ဤအတူ။ ကောဝ၊ တခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သညာပေသံ၊ သိစေကုန်၏။ အထ ပစ္စာ၊ ထိုမှနောက်၌။
 ကေ ဒိဝသံ၊ တနေသ၌။ “နာနာ စေတနာဟိ၊ အထူးထူးသော စေတနာ
 တို့ဖြင့်။ ကမ္မေ၊ ကို။ အာယူဟိတေ၊ သော်။ ပဋိသန္ဓိယော၊ တို့သည်။ နာနာ၊
 အထူးထူး။ ဟောန္တိကိံ နုခေါ၊ ဖြစ်လေကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ မူ။ ကော၊ သော။
 ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိကိံ နုခေါ၊ လော။ “ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေ
 တ္တာ၊ ဤ။ နိစ္ဆေတံ၊ ဌာ။ အသက္ကောန္တာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ထေရေ၊ တို့ကို။ ပုစ္ဆံ၊ သု၊
 ကုန်၏။ ထေရာ၊ တို့သည်။ “ဗဟု၊ သု၊ ကုန်သော။ အဗ္ဗဗိဇေသု၊ သရက်မျိုးစေ့တို့
 ကို။ ရောပိတေသု၊ စိုက်ပျိုးအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဗဟု၊ ကုန်သော။ အကုံရာ၊
 အညွန့်အညောကံတို့သည်။ နိက္ခမန္တိယထာ၊ ကုန်၏သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဗဟု
 ကော၊ များစွာသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋိသန္ဓိယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ သညာပေသံ၊ သိစေကုန်၏။

မူလန္တိကာနုသန္ဓိ။ ။ ကမ္မဝသေန ဝိပါကဿ တံတရုဏဒေါသုဿဒနိမိတ္တတံ
 ဒဿေတုံ ဥဿဒကိတ္တနံ ဂဟိံသု။ ။ ၁၂၈-ဆ။

အပရမ္ပ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ၌။ ဥဿန္တကိတ္တနံ နာမ၊
 ပြောခြင်းကို ကြားမြင်မည်သည်ကို။ “ဥဿဒကိတ္တနန္တိပိအတ္တိ” ။ ဂဟိတံ၊
 ယူအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဣမေသံ သတ္တဝါနံ၊ တို့အား။ လောဘောပိ၊ သည်လည်း။
 ဥဿန္တော၊ ပြောသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒေါသောပိ၊ သည်လည်း။
 ဥဿန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မောဟောပိ၊ သည်လည်း။ ဥဿန္တော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အလောဘောပိ၊ သည်လည်း။ ဥဿန္တော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဒေါသောပိ၊ သည်လည်း။ ဥဿန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ အမောဟောပိ၊ သည်လည်း။ ဥဿန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ တံဥဿန္တဘာဝံ၊ ထိုပြောသည်၏အဖြစ်ကို။ ကော၊
 အဘယ်တရားသည်။ နိယာမေတိ၊ မှတ်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္စာ၊
 တည်း။ ပုဗ္ဗဟေတု၊ ရှေးအကြောင်းသည်။ နိယာမေတိ၊ မှတ်၏။ ကမ္မာယူဟ
 နက္ခဏေယေဝ၊ ကံကိုအားထုတ်သော နေ၌သာလျှင်။ နာနတ္တံ၊ အသီးသီး
 ကဲ့ပြားထူးခြားသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကထံဟောတိ၊ ကား။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ကံကိုအားထုတ်
 သောခဏ၌။ လောဘော၊ လောဘသည်သာလျှင်။ ဗလဝါ၊ အားရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အလောဘော၊ သည်။ မန္တော၊ နဲ့သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 အဒေါသမောဟာ၊ အဒေါသ အမောဟတို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ အားရှိကုန်
 သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒေါသမောဟာ၊ ဒေါသမောဟတို့သည်။ မန္တော၊
 နဲ့ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုသူအား။ မန္တော၊ သော။ အလော
 ဘော၊ သည်။ လောဘံ၊ ကို။ ပရိယာဒါတုံ၊ ကုန်စေခြင်းငှာ။ နသက္ကောတိ၊
 မတတ်နိုင်။ ပန၊ တပါး။ အဒေါသမောဟာ၊ တို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ ဖြစ်၍။
 ဒေါသမောဟော၊ တို့ကို။ ပရိယာဒါတုံ၊ ငှာ။ သက္ကောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို
 ကြောင့်။ သော၊ ထိုသူသည်။ တေနကမ္မေန၊ သည်။ ဒိန္နပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။
 နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ လုဒ္ဓေါ၊ တပ်မက်မောသည်။ ဝါ၊ လောဘကြီး
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုခသီလော၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ပန၊ တပါး။ အက္ကောဓနော၊ အမျက်နည်းသည်။ ပညာ၊ ပညာရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဝဇီရူပမညာဏော၊ ဝဇီရ်စိန်နှင့်တူသောထက်သောဉာဏ်ရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပန၊ တပါး။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ၌။ လောဘ
 ဒေါသ၊ တို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အလောဘ
 အဒေါသ၊ တို့သည်။ မန္တော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အမောဟော၊
 သည်သာလျှင်။ ဗလဝါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မောဟော၊ သည်။ မန္တော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပရိမနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။
 လုဒ္ဓေါစော၊ သည်၎င်း။ ဒုခဋ္ဌာစ၊ ဒေါသသည် ဖျက်သီးအပ်သည်၎င်း။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ တပါး။ ပညဝါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝဇီရူပမ
 ဉာဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒတ္တာဘယတ္ထေရောဝိယ၊ ဒတ္တာဘယ
 ထေရ်ကဲ့သို့တည်း။

ပန၊ တပါး။ ယဿ၊ အား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ၌။ လောဘာဒေါသ
 မောဟာ၊ တို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရေ၊
 လောဘ အဒေါသ မောဟမှ တပါးကုန်သော ဒေါသ အလောဘ အမော
 ဟတို့သည်။ မန္တော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပရိမ

(၈၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

နယေနဝ၊ လျှင်။ လုဒ္ဓေါစေဝ၊ သည်၎င်း။ ဒုဋ္ဌောစ၊ နံ့နွေးသောဉာဏ်ရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ သမ္ဘာဝနာကို ဆိုအံ့။ သုခသီလကော၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသည်။ အက္ခောဓနော၊ အမျက်နည်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တထာ၊ တပါး။ ယဿ၊ အား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ဌှံ။ တယောပိ၊ ကုန်သော။ လောဘဒေါသ မောဟာ၊ တို့သည်။ ဗလဝန္ဓော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အလောဘာ ဒယော၊ တို့သည်။ မန္ဒာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ သည်။ ပုရိမနယေနဝ၊ လျှင်။ လုဒ္ဓေါစေဝ၊ သည်၎င်း။ ဒုဋ္ဌောစ၊ သည်၎င်း။ မုဋ္ဌောစ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပန၊ တပါး။ ယဿ၊ အား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ဌှံ။ အလောဘဒေါသ မောဟာ၊ တို့သည်။ ဗလဝန္ဓော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရေ၊ အလောဘ ဒေါသ မောဟမှ တပါးကုန်သော လောဘ အဒေါသ အမောဟ တို့သည်။ မန္ဒာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သော၊ သည်။ ပုရိမနယေနဝ၊ လျှင်။ အပ္ပကိလေသော၊ နည်းသော ကိလေသာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒိဗ္ဗာရမ္မဏမ္ဘိ၊ နတ်၌ဖြစ်သော အာရုံကို သော်လည်း။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ နိစ္စလော၊ မတုန်လှုပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဂရဟာကိုဆိုအံ့။ ဒုဋ္ဌော၊ သည်။ ဒန္ဓပညော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ယဿ၊ အား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ဌှံ။ အလောဘာ ဒေါသ မောဟာ၊ တို့သည်။ ဗလဝန္ဓော၊ ကုန်၏။ ဣတရေ၊ အလောဘ အဒေါသ မောဟမှ တပါးကုန်သော လောဘ ဒေါသ အမောဟ တို့သည်။ မန္ဒာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပုရိမ နယေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အလုဒ္ဓေါစေဝ၊ သည်၎င်း။ သုခသီလကော စ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဂရဟာကိုဆိုအံ့။ ဒုဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တထာ၊ တပါး။ ယဿပန၊ ၏ကား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ဌှံ။ အလောဘ ဒေါသာ မောဟာ၊ တို့သည်။ ဗလဝန္ဓော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရေ၊ တို့သည်။ မန္ဒာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ သည်။ ပုရိမ နယေနဝ၊ လျှင်။ အလုဒ္ဓေါစေဝ၊ သည်၎င်း။ ပညာစ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဂရဟာကိုဆိုအံ့။ ဒုဋ္ဌော၊ သည်။ ကောဓနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊တပံ၊ဃ၊ဿ၊၏။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ဌံ။ တယောပိ၊ကုန်သော။
 အလောဘာဒယော၊ တို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ ကုန်သည်။ ဟောသန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။
 လောဘာဒယော၊ တို့သည်။ မန္တာ၊ ကုန်သည်။ ဟောသန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။သော၊
 သည်။ မဟာ သံသရက္ခိတတ္ထေရောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အလုဒ္ဓေါ၊ သည်၎င်း။
 အဒုဒ္ဓေါ၊ သည်၎င်း။ ပညဝါ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊အပ်၏။
 အနုသန္တေ။ ။ပဌမထေရ ဝါဒသို့ လိုက်၍ ယေတုကိတ္တနကို ပြလိုရကား-“အပ
 ရမ္မိ”စသည်တက်သော်....။

အပရမ္မိ၊သော။ ဣမသ္မိံဌာနေ၊ ဌံ။ ဟေတုကိတ္တနံ နာမ၊ ဟိတ်ကိုကြား
 ခြင်း မည်သည်ကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ဟိ၊ခွဲအံ့။တိဟေတုကကမ္မံ၊တိဟိတ်
 ကံသည်။တိဟေတုကမ္မံ၊ တိဟိတ်လည်း ဖြစ်သော။ ဒုဟေတုကမ္မံ၊သော။
 အဟေတုကမ္မံ၊သော။ဝိပါကံ၊ဝိပါကံကို။ ဒေတိ၊ပေးနိုင်၏။ ဒုဟေတုကကမ္မံ၊
 သည်။ တိဟေတုကဝိပါကံ၊ ကို။ န ဒေတိ၊ မပေးနိုင်။ ဣတရေ၊တိဟိတ်
 ဝိပါကံမှ တပါးသော ဒုဟိတ် အဟိတ် ဝိပါကံတို့ကို။ ဒေတိ၊ ပေးနိုင်၏။
 တိဟေတုက ကမ္မေန၊ တိဟိတ်ကံဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ တိဟေတု
 ကာပိ၊ တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုဟေတုကာပိ၊
 ဒုဟိတ် ပဋိသန္ဓေသည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။အဟေတုကာ၊သည်။နဟောတိ၊
 မဖြစ်။

မူလဒီကာ။ ။ဉာဏဿ ဇစ္ဆန္တာဒိဝိပတ္တိ နိမိတ္တပဋိပက္ခသာဝတော တိဟေတုကံ
 အတိဒုဗ္ဗလမ္မိ သမာနံ ပဋိသန္ဓိံ အာကုန္တံ ဒုဟေတုကံ အာကုဗျာတိ
 အဟေတုကာ န ဟောတိတိ အာဟ။

ဒုဟေတုကေန၊ ဒုဟိတ်ကုသိုလ်ကံဖြင့်။ ဒုဟေတုကာပိ၊ ဒုဟိတ် ပဋိသန္ဓေ
 သည်လည်း။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ အဟေတုကာပိ၊သည်လည်း။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။
 တိဟေတုကာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အသင်္ခါရိကံ၊ သော။ ကုသလံ၊
 သည်။ အသင်္ခါရိကမ္မံ၊ လည်းဖြစ်သော။ သသင်္ခါရိကမ္မံ၊သော။ဝိပါကံ၊ကို။
 ဒေတိ၊ ၏။ သသင်္ခါရိကံ၊ သော။ ကုသလံ၊ သည်။ သသင်္ခါရိကမ္မံ၊ သော။
 အသင်္ခါရိကမ္မံ၊သော။ဝိပါကံ၊ကို။ဒေတိ၊၏။အာရမ္မဏေန၊ဖြင့်။ဝေဒနာ၊ကို။
 ပရိဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ လဲလှယ်အပ်၏။ ဇဝနေ၊ဖြင့်။တဒါရမ္မဏံ၊ကို။နိယမေတဗ္ဗံ၊
 မှတ်အပ်၏။

(၈၂) အဋ္ဌသမ္မာသိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

• ကျွဲဝိညာဉ် • နည်တို့ ဥပေက္ခာဖြစ်ရပုံမြို့လူနီကာ။ ။ အာရမ္မဏေန ဝေဒနာ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗာတိ သန္တိရဏတဒါရမ္မဏေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဝိသာဂဂ္ဂဟဏသမတ္ထ တာသာဝတော ဟိ စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေသု ဥပေက္ခာသဟဂတာ နေဝ ဟောန္တိ၊ ကာယဝိညာဏဉ္စ သုခဒုက္ခသဟဂတ မေဝ ပဋိသန္ဓနာ ဝိသေ သေနာတိ။ ။ ၁၂၉-ဆ။

ဣဒါနိ၊ ဌ။ တဿ ထေရဿ၊ ဧ။ ဝါဒေ၊ ဌ။ သောဋ္ဌသမဂ္ဂါဒယော၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ပဌမကာမာဝစရ ကုသလသဒိသေန၊ တူသော။ ပဌမ မဟာဝိပါကစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတ ပဋိသန္တိကဿ၊ ယူအပ်သော ပဋိသန္ဓေရှိသော။ ဂဗ္ဘဝါသတော၊ အမိဝမ်းတိုက်မှ။ နိက္ခမိတော၊ ချဲ့။ သံဝရာ သံဝရေ၊ သံဝရအသံဝရဌ်။ ပဌပေတုံ၊ တည်ခြင်းငှာ။ သမတ္ထ ဘာဝ၊ သို့။ ဥပ ဂတဿ၊ ကပ်သောသူအား။ စက္ခုဒွါရသို့၊ ဌ။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ၊ သည်။ အာပါထ ဂတေ၊ သော်။ ကြိယမနောဓာတုယာ၊ သည်။ ဘဝဂံ၊ ကို။ အနာဝဋ္ဋိတေယေဝ၊ မလည်စေမိလျှင်။ အတိက္ကမန အာရမ္မဏာနံ၊ လွန်သောအာရုံတို့၏။ ပမာဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာရမ္မဏဿ၊ ၏။ ဒုဗ္ဗလတာယံ၊ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အယံ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ဧကော၊ သော။ မောသဝါရော၊ တည်း။

အတိပရိတ္တာရမ္မဏံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ။ ၁၅၅-ယော-သု။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကြိယမနောဓာတု၊ သည်။ (ထည့်) ။ ဘဝဂံ၊ ကို။ သစေ အာဝဇ္ဇေတိ၊ အကယ်၍လည်စေသည်ဖြစ်အံ့။ ကြိယ မနောဓာတုယာ၊ သည်။ ဘဝဂံ၊ ကို။ အာဝဋ္ဋိတေ၊ သော်။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ၊ သို့။ အပါပေတွာဝ၊ မရောက် စေမူ၍သာလျှင်။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ စက္ခုဝိညာဏေဝါ၊ ဌိုင်း။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စနေ ဝါ၊ ဌိုင်း။ သန္တိရဏေဝါ၊ ဌိုင်း။ ဌတော၊ တည်၍။ ယေန ဌာနေန၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ နိဝတ္တိဿတိ၊ နစ်လတ္တံ့။ တေဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနေ၊ ဌို။ ဌတော၊ တည်၍။ ဧကံ၊ သော။ စိတ္တံဝါ၊ သည် ၎င်း။ ဧ၊ ကုန်သော။ စိတ္တာနိဝါ၊ ဝို့သည်၎င်း။ ပာတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဧကံဝါဒေဝါ စိတ္တာနိဌ-ဧကံဝါ၊ ကား ပါဠိနယ ဝစနသိလိဌ အဋ္ဌ ကထာ စရိယ ပကတိမျှသာ၊ ဒေဝါဌ်ကား တယောကိုဆည်း။ ယင်းသို့ အဋ္ဌ

၁။ အာရမ္မဏ ဝုပ္ပလတာယ-ဆ။ ။ ၂။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗဝသေန-ဆ။

ကထာ၌ ခွေသာရှိရကား အချို့သော ဆရာတို့သည် ဝုဋ္ဌောကို သုံးကြိမ်မျှလို ဟူကုန်၏ “တမ္ပန တေသံ အဘိနိဝိသမတ္ထံ”။

တတော၊ သို့ပဌမဝုဋ္ဌောမှ။ အာသေဝနံ၊ အာသေဝနနှင့်တူသော အကြောင်း ကိုပစ္စည်းကို၊ အထောက်အပံ့ကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။

အဘိဓမ္မာဝတာရာဘိနဝဋ္ဋိကာ။ ။ အာသေဝနံ လဘိတွာတိ စ အာသေဝနံ ဝိယ အာသေဝနန္တိ န ကောစိ ဝိရောဓော။ ။ ၄၅-ဒု-ဆ။

ဇောမဟုတ်ချေရကား... “ဇဝနဋ္ဌာနေ ဌတွာ” မိန့်သော်...။

ဇဝနဋ္ဌာနေ၊ ဇော၏ဖြစ်ရာဌာန၌။ ဌတွာ၊ တည်၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဘဝင်္ဂံ၊ သို့။ ဩတရတိ၊ ၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ ဇောမျှ မဟုတ်ပြီရကား အာသေဝန ပစ္စည်းကား ပဂေဝ ဟူသော ဤယုတ္တိကို ထောက်၍၎င်း။ “အာသေဝန ပစ္စယာ န မဂ္ဂေ ဋ္ဌေ။ န မဂ္ဂပစ္စယာ အာသေဝနေ ဋ္ဌေ” ဟု ဝေဒနာတိက် သင်္ချာဝါရ၌ မဟောသော အာဂုံကို ထောက်၍၎င်း ယခင်ဆိုခဲ့သော အာသေဝနသဒ္ဓါကို ဥပမာတမ္ဘိတ်ဟုမှတ်။ ပဉ္စ ဌါရ၌ ဝုဋ္ဌော နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် ဖြစ်သကဲ့သို့ မနောဒွါရ၌လည်း အာဝဇ္ဇန်း နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် ဖြစ်သင့်၏။

အနုဋ္ဌိကာ။ ။ အဝိစေတ္တ “ယံ ဇဝနဘာဝပုတ္တံ၊ တံ ဆိန္နမူလကရက္ခပုပ္ဖံ ဝိယာ” တိ^၁ ဝက္ခမာနတ္တာ အနုပစ္ဆိန္နဘဝ မူလာနံ ပဝတ္တမာနဿ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဿ ကြိယာ ဘာဝေါ န သိယာ၊ ဝုတ္တော စ “ယသ္မိံ သမယေ မနောဝိညာဏဓာတု ဥပ္ပန္နာ ဟောဘိ ကြိယာ နေဝကုသလာ နာကုသလာ န စ ကမ္မဝိပါကာ ဥပေက္ခာ သဟဂတာ” တိ တယွာ “ဇဝနဋ္ဌာနေ ဌတွာတိ ဇဝနဿ ဥပ္ပဇ္ဇနဋ္ဌာနေ ဒွိက္ခတ္ထံ ပဝတ္တိတွာ၊ န ဇဝနဘာဝေနာ” တိ၊ “အာသေဝနံ လဘိတွာတိ စ အာသေဝန ဝိယ အာသေဝန” န္တိ ဝုစ္စမာနေ နကောစိ ဝိရောဓော၊ ဝိပ္ပာရိကဿ ပန သတော ဒွိက္ခတ္ထံ ပဝတ္တိယေဝေတ္ထ အာသေဝန သမိသတာ၊ ဝိပ္ပာရိကတာယ ဟိ ဝိညတ္တိ သမုဋ္ဌာပကတ္တဉ္ဇဿ ပုစ္ဆတိ။ ဝိပ္ပာရိကမ္ဘိ ဇဝနံ ဝိယ အနေကက္ခတ္ထံ အပ္ပဝတ္တိယာ ဒုပ္ပလက္ခာ န နိပ္ပရိယာယတော အာသေဝနပစ္စယ ဘာဝေန ပဝတ္တေယျာတိ န ဣမဿ ပါဠိအာသေဝနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန ပရိယာယတော ဝုတ္တံ ယထာ ဖလစိတ္တေသု မဂ္ဂင်္ဂံ မဂ္ဂပရိယာပန္နန္တိ။ အယမေတ္ထ အတ္ထနော မတိ။ အယဒ္ဓိ ပေါရာဏကေဟိ အသံဝတ္တိတတ္ထာ သာဓုကံ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗော။ ။

၁၃၈-ဆ။

၁။ အဘိ-ဌ ၁-၃၃၁။

၂။ အဘိ ၁-၁၄၁။

(၈၄) အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အနုအနက်။ အဝိစ အပရော၊ ဋီကာနည်းမှ တပါးလည်းဖြစ်သော။ နယော၊
 နည်းကို။ ဝုစ္ဆတေ၊ ဇ။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယမောစာဝါရကိုပြရာ၌။ ယံဝေန သာဝုပ္ပတ္တိ
 တံ ဆိန္နမူလကရုက္ခပုပ္ဖံ ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခမာနတ္ထာ၊ ဆိုလတ္တံ့သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ အနုပဋိန္နဘဝမူလာနံ၊ မပြတ်သေးသော အဝိဇ္ဇာတဏှာ တည်းဟူ
 သော ဘဝမူလရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပဝတ္ထမာနဿ၊ ဖြစ်သော။ ဝေါ
 ဌဗ္ဗနဿ၊ ဇ။ ကြိယာသာဝေါ၊ ကြိယာ၏အဖြစ်သည်။ န သိယာ၊ ရာ။ ယသ္မိံ
 သမယေ မနောဝိညာဏဓာတု ဥပ္ပန္နာဟောတိ ကြိယာ နေဝကုသလာ နာ
 ကုသလာ နစ ကမ္မဝိပါကာ ဥပေက္ခာသတဂတာတိ၊ ဤဝုတ္ထောစ၊ ဟောလည်း
 ဟောတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဇေနဌာနေဌတွာတိ၊ ကား။
 ဇေနဿ၊ ဇ။ ဥပ္ပဇ္ဇနဌာနေ၊ ဖြစ်ရာအရပ်၌။ ဒွိက္ခတ္ထံ၊ နှစ်ကြိမ်။ ပဝတ္ထိတွာ၊
 ဖြစ်၍၊ ဇေနသာဝေန၊ ဇော၏အဖြစ်ဖြင့်၊ နပဝတ္ထိတွာ၊ မဖြစ်မှ၍၊ ဣတိ၊ ဤသို့၎င်း။
 အာသေဝနံ လတိတွာတိ၊ ကား။ အသေဝနံဝိယ၊ အာသေဝန ပစ္စည်းကဲ့သို့
 တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အာသေဝနံ၊ မည်၏။ ဣတိစ၊ ဤသို့၎င်း။
 ဝုစ္ဆမာနေ၊ သော်။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။
 နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဝိပ္ပာရိကဿ၊ ပြန်ခြင်းရှိသည်။ သတော၊
 ဖြစ်လျက်။ ဒွိက္ခတ္ထံ၊ ကြိမ်။ ပဝတ္ထိယေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယ
 မောစာဝါရကိုပြရာ၌။ အာသေဝနသမိသတာ၊ အာသေဝနပစ္စည်းနှင့်တူသည်
 ၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဝိပ္ပာရိကတာယ၊ ပြန်ခြင်း
 ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုဝုဋ္ဌော၏။ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကတ္တဉ္စ၊ ဝိညတ်
 ကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဝုစ္ဆတိ၊ ဇ။ ဝိပ္ပာရိကမ္မိ၊ ပြန်ခြင်းရှိ
 သောလည်း။ ဇေနံဝိယ၊ ဇောကဲ့သို့။ အနေကက္ခတ္ထံ၊ အကြိမ်များစွာ။ အပွဝတ္ထိ
 သာ၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုဗ္ဗလတ္ထာ၊ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိပ္ပရိ
 ယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ အာသေဝန ပစ္စယသာဝေန၊ အာသေဝန ပစ္စည်း
 ၏အဖြစ်ဖြင့်။ န ပဝတ္ထေယျ၊ ရာ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣမဿ၊ ဤဝုဋ္ဌော
 စိတ်၏။ ပါဌေ၊ ၌။ အာသေဝနတ္ထံ၊ ကို။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ အဋ္ဌ
 ကထာယံ၊ ၌။ ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဇ။ ယထာကံ၊ ကား။ ဖလ
 စိတ္တေသု မပွဂံ မပွပရိယာပန္နန္တိယထာ၊ ဖလ၊ ပ၊ ပန္နံ၊ ဟူ၍ ဟောတော်မူသကဲ့
 သို့တည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယ မောစာဝါရကို
 စိစစ်ရာ၌။ အတ္ထနောမတိ၊ အတ္ထနောမတိတည်း။ အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ကိုလည်း။
 ပေါရာဏကေဟိ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။ အသံဝဏ္ဏိတတ္ထာ၊ မဖွင့်အပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ ဥပပရိက္ခိတဓမ္မော၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။

ဣဒမ္ပိစိတ္တံ၊ ဤစိတ်သည်လည်း။ အာရမ္မဏ ဒုဗ္ဗလတာယ၊ အာရုံ၏ အားနည်း
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အပြား
 အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-အဗျာကတဝိပါကပဒ

(၇၅)

ယောဇနာ။ ။ ဣဒမ္ပိ စိတ္တံ အာရမ္မဏဿ ပေါဋ္ဌဗ္ဗနသမကာလမေဝ အတိတ
 ဘာဝေန အာရမ္မဏဒုဗ္ဗလတာယ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဟောတိ။ ဣဒန္တိ စိတ္တ
 သာမညံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပိသဒ္ဓေါ ဧဝံ ဟောတိတိစ္ဆေ ဝက္ခမာနံ ကတ္ထုဘူတံ
 စိတ္တံ အပေက္ခတိ။ ။ ၁၅၅-သု။

ပန၊ အထူး။ အယံဝါရော၊ ကို။ “မေ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိဝိယ၊ မြင်အပ်သကဲ့သို့
 ထင်၏။ မေ၊ သည်။ သုတံဝိယ၊ ကြားအပ်သကဲ့သို့ ထင်၏” ။ ဣတိ အာဒိနိ၊
 တို့ကို။ ဝစန ကာလေ၊ ဆိုသော ကာလ၌။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ အယမ္ပိဝါရော၊
 သည်လည်း။ ဒုတိယော၊ သော။ မောဃဝါရော၊ မည်၏။

ယောဇနာဓိပ္ပာယ်။ ။ မောဃဝါရောတိ ဇေနတဒါရမ္မဏေဟိ တုစ္ဆတာယ
 မောဃဝါရော။ ဣဒံ ပရိတ္တာရမ္မဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ။ ၁၅၅-သု။

အပရဿ၊ တဦးသော သူ၏။ ကြိယမနောဓာတုယာ၊ သည်။ ဘဝဂံ၊
 ကို။ အာဝဋ္ဌိတေ၊ လည်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ဝီထိစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဇဝနံ၊ သည်။ ဇဝတိ၊ ၏။ ပန၊ ဂရဟာကိုဆိုအံ့။ ဇေယျာယာသာ
 နေ၊ ဇောဒါအဆုံး၌။ တဒါရမ္မဏဿ၊ ၏။ ဝါရော၊ အကြိမ်သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုတဒါရံသည်။ အနုပ္ပန္နယေဝ၊ မဖြစ်မီလျှင်။ ဘဝဂံ၊ သို့။
 ဇဝနံ၊ သည်။ (လိုက်။) သြတရတိ၊ သက်၏။ တတြတတိယမောဃဝါရေ၊ ၌။
 အယံ၊ ကား။ ဥပမာ၊ တည်း။ ဟိ-တံပါကဋ္ဌကရောမိ၊ အံ့။ နဒိယာ၊ မြစ်၌။
 အာဝရဏံ၊ ဆည်ကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ မဟာမာတိကာတိမုခေန၊ မြောင်းကြီးသို့
 ရှေးရှု။ ဥဒကေ၊ ရေကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။
 ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ဥဘောသုတိ၊ ရေသု၊ ကမ်းနှစ်ဘက်တို့၌လည်း။ ကေဒါရေ၊ လယ်
 တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ အတိရေကံ၊ အလွန်သောရေသည်။ ကတ္တဋ္ဌက
 မဂ္ဂါဒိဟိ၊ ဗုဒ္ဓန်ပေါက်စသည်တို့ဖြင့်။ ပလာယိတွာ၊ ပြေး၍။ ပုန၊ တဖန်။
 နဒိ မေဝ၊ မြစ်သို့သာလျှင်။ သြတရတိ ယထာ၊ ၏သို့။ ဧဝ မေဝ၊ လျှင်။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဧတ္ထ နဒိယံ ဥဒကပ္ပဝတ္တနကာလာဒိသု၊ ဤ၌
 ရေစီးခြင်းကာလစသည်တို့တွင်။ နဒိယံ၊ မြစ်၌။ ဥဒကပ္ပဝတ္တနကာလောဝိယ၊
 ရေစီးသော ကာလကဲ့သို့။ ဘဝဂံဝီထိပ္ပဝတ္တနကာလော၊ ဘဝင်အစဉ် ဖြစ်ရာ
 ကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ အာဝရဏဗန္ဓနကာလောဝိယ၊ ဆည်ဖွဲ့သော
 ကာလကဲ့သို့။ ကြိယမနောဓာတု၊ သည်။ ဘဝဂံဿ၊ ကို။ အာဝဋ္ဌန ကာလော၊

(၈၆) အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

လည်စေသော ကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ မဟာ မာတိကာယ
 မြောင်းကြီး၌။ ဥဒကပ္ပဝတ္တနကာလော ဝိယ၊ ရေစီးရာ ကာလကဲ့သို့။ ဝီထိ
 စိတ္တပ္ပဝတ္တံ ဝီ ထိစိတ်ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဥဘောသုတီရေသုစ၊
 တို့၌လည်း။ တေဒါရုပ္ပရဏံဝိယ၊ လယ်ကို ပြည့်စေခြင်းကဲ့သို့။ ဇဝနံ၊ ကို။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ကက္ကဋ္ဌကမဂ္ဂါဒိဟိ၊ ဗုဒ္ဓန်ပေါက် စသည်တို့ဖြင့်။ ပလာ
 ယိတွာ၊ ပြေး၍။ ပုန၊ ဖန်။ ဥဒကဿ၊ ရေ၏။ နဒိဩတရဏံဝိယ၊ မြစ်သို့ သက်
 ခြင်းကဲ့သို့။ ဇဝနဿ၊ ၏။ ဇဝိတွာ၊ ၍။ တဒါရုပ္ပဏေ၊ သည်။ အနုပ္ပန္နေယေဝ၊
 မဖြစ်မီလျှင်။ ပုန၊ တဖန်။ ဘဝင်္ဂီတ္တရဏံ၊ ဘဝင်သို့ သက်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
 မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘဝင်္ဂံ၊ သို့။ ဩတရဏစိတ္တာနမ္ပိ၊ သက်သောစိတ်
 တို့၏လည်း။ ဂဏနုပထော၊ ရေတွက်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ “ဂဏနာ
 နာမာတိပိ”။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣဒမ္ပိစိတ္တံ၊ သည်လည်း။ အာရမ္မဏဒုဗ္ဗလတာယ၊
 ကြောင့်။ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံဝါရော၊ သည်။
 တတိယော၊ သော၊ မောဃဝါရော၊ မည်၏။

ယောဇနာဓိပ္ပာယ်။ ။တတိယော မောဃဝါရောတိ တဒါရုပ္ပဏတော
 တုစ္ဆတ္တာ မောဃဝါရော၊ ဣဒံ မဟန္တာရမ္မဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ။၁၅၆-သု။
 မူလဒ္ဓိကာဓိပ္ပာယ်။ ။ကက္ကဋ္ဌက။ ပ။ ဘဝင်္ဂီတ္တရဏန္တိ ဧတေန ဣဒံ ဒဿေထိ
 ကေဒါရေ ပူရေတွာ နဒိပဝေသနမဂ္ဂဘူတံ မာတိကံ အပ္ပဝိသိတွာ ကက္ကဋ္ဌ
 မဂ္ဂါဒိနာ အမဂ္ဂေန နဒိဩတရဏံ ဝိယ စိတ္တဿ ဇဝိတွာ ဘဝင်္ဂပဝေသနမဂ္ဂ
 ဘူတေ တဒါရုပ္ပဏေ အနုပ္ပန္နေ မဂ္ဂေန ဝိနာ ဘဝင်္ဂီတ္တရဏန္တိ။ ။၁၂၉-ဆ။

ပုန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဗလဝါရမ္မဏံ၊ အတိမဟန္တာရုံသည်။ အာပါထဂတံ၊
 ထင်ခြင်းသို့ ရောက်သည်။ သစေဟောတိ၊ အံ။ ကြိယမနောဓာတုယာ၊ သည်။
 ဘဝင်္ဂံ၊ ကို။ အာဝဋ္ဌိတော၊ သော်။ စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဇဝနဋ္ဌာနေ၌။ ပဌမကာမာဝစရကုသလစိတ္တံ၊ သည်။ ဇဝနံ၊ သည်။
 ဟုတွာ၊ ၍။ ဆ သတ္တဝါရေ၊ ခြောက်ကြိမ် ခုနစ်ကြိမ်တိုင်အောင်။ ဇဝိတွာ၊
 ၍။ တဒါရုပ္ပဏဿ၊ အား။ ဝါရံ၊ အလှည့်ကို။ ဒေတိ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဆ သတ္တဝါရေ၌ ‘ဆ’ ကား-ဤ၌ ဝစနသိလိဋ္ဌမျှသာ တပါးသော
 အနု၌ကား ရသင့်၏။

တဒါရုပ္ပဏံ၊ သည်။ ပဟိဋ္ဌဟမာနံ၊ တည်သည်ရှိသော်။ တံ သဒိသမေဝ၊
 ထို ပဌမ မဟာကုသိုလ်စိတ်နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ မဟာ ဝိပါက

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-အဗျာကတဝိပါကပဒ

(က)

စိတ္တံ၊ သည်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ ဣဒံ မဟာဝိပါကစိတ္တံ၊ သည်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တသဒိသတ္တာ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မူလဘဝဂ်န္တိစ၊ မူလဘဝင်ဟူ၍၎င်း။ ဇဝနေန၊ ဇောသည်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်သော။ ယံ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ အာရမ္မဏဿ၊ ထိုဇောသည်ယူအပ်သော အာရုံကို။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒါရမ္မဏန္တိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒေ နာမာနိ၊ တို့ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဌ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ၎င်း။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနံ၊ ၎င်း။ သန္တိရဏံ၊ ၎င်း။ တဒါရမ္မဏံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဂဏနူပဂါနိ၊ ဝိပါက်ဟု ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ဌ။ ဒုတိယကုသလစိတ္တံ၊ ဒုတိယ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်စိတ်သည်။ ဇဝနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ဌ။ တံသဒိသံ၊ ထိုဒုတိယကာမာဝစရ ကုသိုလ်စိတ်နှင့် တူသော။ ဒုတိယဝိပါကစိတ္တ မေဝ၊ သာလျှင်။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ ဣဒမ္ပိ စိတ္တံ၊ ဤ ဒုတိယမဟာဝိပါကစိတ်သည်လည်း။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန၊ နှင့်။ အသဒိသတ္တာ၊ မတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဂန္တုက ဘဝဂ်န္တိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ပုရိမ နယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တဒါရမ္မဏန္တိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒေ နာမာနိ၊ နှစ်ပါးသောအမည်ဟို့ကို။ လဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမိနာ၊ ဤဒုတိယမဟာဝိပါကနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပုရိမာနိ၊ ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော စိတ်တို့သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

တဒါရုံကို ဘဝင်ဟု အဘွဲ့ကြောင့် ဆိုအပ်သနည်း ?

မူလဒ္ဓီကာ ဗိပ္ပာယတ္ထ။ ။ ဘဝဂ်ဿ ဇဝနာနုဗန္ဓနတူတတ္ထာ တဒါရမ္မဏံ ဘဝဂ်န္တိ ဝုတ္တံ၊ ပဌာနေ စ ဝုတ္တံ “သဟေတုကံ ဘဝဂ်ံ အဟေတုကဿ ဘဝဂ်ဿ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။ အဟေတုကံ ဘဝဂ်ံ သဟေတုကဿ ဘဝဂ်ဿ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော” တိစံ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ဌ။ တတိယ ကုသလစိတ္တံ၊ သည်။ ဇဝနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ဌ။ တံ သဒိသံ၊ ထိုတတိယ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်နှင့် တူသော။ တတိယ ဝိပါကစိတ္တံ၊ သည်လည်း။ ဝုတ္တ နယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။

(၈၈)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အာဂန္တုက ဘဝဂ်န္တိစ၊ ၎င်း။ တဒါရမ္မဏန္တိစ၊ ၎င်း။ ဒေ နာမာနိ၊ တို့ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဣမိနာ၊ ဤတတိယ မဟာဝိပဿိကစိတ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ပုရိမာနိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဆ၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ဌ။ စတုတ္ထ ကုသလစိတ္တံ၊ သည်။ ဇဝနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ဌ။ တံ သဒ္ဓိသံ၊ သော။ စတုတ္ထဝိပဿိကစိတ္တံ၊ သည်။ တဒါ ရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣဒမ္ပိ စိတ္တံ၊ သည်လည်း။ ဝုတ္တ နယေ နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အာဂန္တုက ဘဝဂ်န္တိစ၊ ဟူ၍ ၎င်း။ တဒါရမ္မဏန္တိစ၊ ဟူ၍ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒေ နာမာနိ၊ တို့ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဣမိနာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပုရိမာနိ၊ ကုန်သော။ ဆ၊တို့သည်။ သတ္တ၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ဌ။ တသ္မိံ၊ ဒွါရေ၊ ထိုစက္ခုဒွါရ၌။ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏံ၊ သည်။ အာပ၊ ထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တတြာပိ၊ ထိုဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရံ၌လည်း။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ တယော၊ သုံးပါး ကုန်သော။ မောသ ဝါရာ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူး။ ယသ္မာ၊ အကြင် ကြောင့်။ အာရမ္မဏေနဝ၊ အာရုံဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ပရိဝတ္တတိ၊ ပြန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရံ၌။ ဥပေက္ခာ သဟဂတံ၊ သော။ သန္တိရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ ဥပေက္ခာသဟဂတ မဟာကုသလ ဇဝနာနံ၊ တို့၏။ ပရိယောသာနေ၊ ဌ။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဥပေက္ခာ သဟဂတာနိ၊ ကုန်သော။ မဟာဝိပဿိက စိတ္တာ နေဝ၊ မဟာဝိပဿိကစိတ်တို့သည်သာလျှင်။ တဒါရမ္မဏ ဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌ ဟန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ တာနိပိ၊ ထိုလေးပါးသော မဟာဝိပဿိကစိတ်တို့သည် လည်း။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အာဂန္တုက ဘဝဂ်န္တိစ၊ ဟူ၍ ၎င်း။ တဒါ ရမ္မဏန္တိစ၊ ဟူ၍ ၎င်း။ ဒေ နာမာနိ၊ တို့ကို။ လဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ပိဋ္ဌဘဝဂ်၊ နိတိပိ၊ ပိဋ္ဌဘဝင်တို့ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးသောစိတ်တို့သည်။ ပုရိမေဟိ၊ ကုန်သော။ သတ္တဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဒွါဒသ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စက္ခု ဒွါရေ၊ ဒွါဒသ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သောတဒွါရာဒိသုပိ၊ စသည် တို့၌လည်း။ ဒွါဒသ ဒွါဒသ၊ တဆဲနုစ်ပါး တဆဲနုစ်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမသဋ္ဌိ၊ အမျှခြောက်ဆယ်သော စိတ်တို့သည်။

ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကောယ၊ သော။ စေတနာယ၊ ဖြင့်။ ကမ္မေ၊
ကို။ အာယုဟိတေ၊ သော်။ သမသဋ္ဌိဝိပါကစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ အဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ စက္ခု၊
ခွါရေ၊ ဌ။ ခွါဒသ၊ တို့၎င်း။ သောတ ဓာန ဗိဝှိကာယ ဝိညာဏာနိ၊
ကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သောဠသ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။

ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဌ။ အဓမ္မောပမံ နာမ၊ သရက်သီး၊ ဥပမာ မည်သည်ကို။
ဂက္ခိံ သု၊ ယူကုန်၏။ ဧကော၊ တဦးသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဖလိတမ္ပရုက္ခ
မူလေ၊ အသီးသီးသော သရက်ပင်ရင်း၌။ သသိသံ၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ။
ပါရပိတော၊ ရုံ၍။ နိပန္နော၊ လျောင်းလျက်။ နိဒ္ဒါယတိကိရ၊ အိပ်သတတ်။
အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဧကံ၊ တခုသော။ အမ္မပက္ကံ၊ သရက်သီးမှည့်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊
အညာမှ။ မုစ္ဆိတော၊ လွတ်၍။ တဿပုရိသဿ၊ ၏။ ကဏ္ဏသက္ခလိံ၊ နားရွက်
ကို။ ပုညမာနဝိယံ၊ ပွတ်၏သို့။ ထန္တိ၊ ထင်ထင်မြည်လျက်။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။
ပတိ၊ ကျ၏။ သောပုရိသော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တဿ၊ ထိုသရက်သီးမှည့်
၏။ သဒ္ဓေန၊ အသံဖြင့်။ ပဗုဇ္ဈိတော၊ နိုး၍။ ဥမ္မိလေတော၊ ဖွင့်၍။ ဩလောကေ
သိ၊ ကြည့်၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို။ ပသာရေတော၊ ဆန့်၍။
ဖလံ၊ သရက်သီးကို။ ဂဟေတော၊ ယူ၍။ ဖန္ဒိတော၊ နယ်၍။ ဥပသိဃိတော၊ နမ်း၍။
ပရိဘုဉ္ဇံ၊ သုံးဆောင်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ ဩပမ္ပသံသန္ဓနံ၊ ဥပမာ ဥပမေယျ
နိုးနှောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ အမ္ပရုက္ခမူလေ၊
၌။ နိဒ္ဒါယန ကာလောဝိယ၊ အိပ်သောကာလကဲ့သို့။ ဘဝင်္ဂသမ္ပိ ကာလော၊
ဘဝင်နှင့်ပြည့်စုံသော ကာလကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ အမ္မပက္ကဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏတော၊
မှ။ မုစ္ဆိတော၊ ၍။ ကဏ္ဏသက္ခလိံ၊ နားရွက်ကို။ ပုညမာနဿ၊ ပွတ်လျက်။ ပတန
ကာလောဝိယ၊ ကျသော ကာလကဲ့သို့။ အာရမ္မဏဿ၊ ၏။ ပသာဒ ဃဒ္ဓန
ကာလော၊ ပသာဒ၌ ထိခိုက်သော ကာလကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ တေန သဒ္ဓေန၊
ထိုကျသောအသံဖြင့်။ ပဗုဇ္ဈနကာလောဝိယ၊ နိုးသောကာလကဲ့သို့။ ကြိယ
မနောဓာတုယ၊ ၏။ ဘဝင်္ဂဿ၊ ကို။ အာဝဋ္ဌိတကာလော၊ လည်စေသော

(၉၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၏။ ဥမ္မိလေတွာ၍။ ဩလောကိတ ကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။
 စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဒဿနကိစ္စံကို။ သာဓနကာလော၊ ပြီးစေသော ကာလ
 ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၏။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ ပသာရေတွာ၊ ဆန့်၍။ ဂဟိတကာလောဝိယ၊
 ယူသော ကာလကဲ့သို့။ ဝိပါကမနောဓာတုယာ၊ ၏။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။
 သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနကာလော၊ ခံသောကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ မဒ္ဓိတ
 ကာလောဝိယ၊ နယ်သောကာလကဲ့သို့။ ဝိပါက မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ၊
 ၏။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ သန္တိရဏကာလော၊ စုံစမ်းသောကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
 ၏။ ဥပသိသိတကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကြိယ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ၊
 ၏။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ ဝဝတ္ထာပိတ ကာလော၊ မှတ်သောကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
 ၏။ ပရိဘုတ္တကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဇဝနဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏရသံ၊ ကို။
 အနုဘဝနကာလော၊ ခံစားသောကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အယံ ဥပမာ၊
 သည်။ ကိံ အတ္ထဇာတံ၊ အဘယ်အနက် သဘောကို။ ဒီပေတိ၊ ပြသနည်း။
 “အာရမ္မဏဿ၊ ၏။ ပသာဒဿနုနမေဝ၊ ပသာဒဌိထိခိုက်ခြင်းသည်သာလျှင်။
 ကိစ္စံ၊ ကိစ္စသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇေတန၊ ထိုအာရုံသည်။ ပသာဒေ၊ ကို။
 သန္တိတေ၊ ထိုခိုက်အပ်သည်ရှိသော်။ ကြိယမနောဓာတုယာ၊ ၏။ ဘဝဂီဝနုန
 မေဝ၊ ဘဝင်ကိုလည်စေခြင်းသည်သာလျှင်။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဒဿနမတ္တကမေဝ၊ မြင်ခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ကိစ္စံ၊
 ကိစ္စသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိပါကမနောဓာတုယာ၊ ၏။ အာရမ္မဏသမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆန
 မတ္တကမေဝ၊ အာရုံကိုခံခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဝိပါက မနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ ၏။ အာရမ္မဏ သန္တိရဏမတ္တကမေဝ၊ အာရုံ
 ကို စုံစမ်းခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကြိယမနော
 ဝိညာဏဓာတုယာ၊ ၏။ အာရမ္မဏဝဝတ္ထာပန မတ္တကမေဝ၊ အာရုံကိုမှတ်ခြင်းမျှ
 သည်သာလျှင်။ ကိစ္စံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ အထူး။ ကေဓန္တန၊
 ဝင်စစ်သဖြင့်။ အာရမ္မဏရသံ၊ အာရုံ၏အယုသာကို။ ဇဝနမေဝ၊ ဇောသည်သာ
 လျှင်။ အနုဘဝတိ၊ ခံစားတတ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။

မူလဒီကာမိပ္ပါယတ္ထံ။ ကုသလာကုသလာနံ သုခဒုက္ခဝိပါကမက္ခောဝိပါကော
 န ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာနံ ဝိသဘံ ကရေတိ၊ ဇဝနံ ပန ရုက္ခနိရုက္ခနာဒိဝသေန ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ
 ဝိသဘံ ကရေတိတိ အာရမ္မဏရသံ ဇဝနမေဝ အနုသဝတိတိ ဝုတ္တံ။

၁-စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍ-အဗျာကတဝိပါကပဒ

(၉၁)

စ၊ဆက်။ ဣတ္ထ ဧတိဿံ စိတ္တပ္ပဝတ္တိယံ၊ ဤ စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်း၌။ “တံ၊ သင်သည်။ ဘဝဂံ နာမ၊ဘဝင်မည်သည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော။ တံ၊ သင်သည်။ အာဝဇ္ဇနံ နာမ၊ အာဝဇ္ဇန်းမည်သည်။ ဟောဟိ၊ လော။ တံ၊ သည်။ ဒဿနံ နာမ၊ စက္ခုဝိညာဉ်မည်သည်။ ဟောဟိ၊ လော။ တံ၊ သင်သည်။ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောဟိ၊ လော။ တံ၊ သင်သည်။ သန္တိရဏံ နာမ၊မည်သည်။ ဟောဟိ၊လော။ တံ၊သင်သည်။ ဝေါဠုဗ္ဗနံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောဟိ၊လော။ တံ၊သင်သည်။ ဇဝနံ နာမ၊မည်သည်။ ဟောဟိ၊ လော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောစိ၊ တစုံ တယောက်သော။ ကတ္တာဝါ၊ ပြုတတ်သသူသည်၎င်း။ ကာရေတာဝါ၊ ပြုစေတတ်သသူသည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

မူလဒ္ဓါက။ ။အဝိဇ္ဇမာနေ ကာရကေ ကထံ အာဝဇ္ဇနာဒိဘာဝေန ပဝတ္တိ ဟောတိတိ တံ ဒဿေတုံ ပဉ္စဝိမံ နိယာမံနာမ ဂဏှိံသု၊ နိယာမော စ ဓမ္မာနံ သဘာဝကိစ္စပစ္စယဘာဝဝိသေသောဝ။ ။၁၃၀-ဆ။

ဆနုဒ္ဓါက။ ။သဘာဝကိစ္စေဟိ အတ္တနော ဖလဿ ပစ္စယဘာဝေါ သဘာဝကိစ္စ ပစ္စယဘာဝေါ။ ။၁၃၁-ဆ။

ပန၊ဆက်။ ဣသ္မိံ ဌာနေ၊ ၌။ ဗီဇနိယာမံ၊ ၎င်း။ ဥတုနိယာမံ၊ ၎င်း။ ကမ္မနိယာမံ၊ ၎င်း။ ဓမ္မနိယာမံ၊ ၎င်း။ စိတ္တနိယာမံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စဝိမံ၊ သော။ နိယာမံ နာမ၊ မြဲခြင်း မည်သည်ကို။ ဂဏှိံသု၊ ယူကုန်၏။ တတ္ထ၊ထိုငါးပါးတို့တွင်။ ကုလတ္ထဂစ္ဆဿ၊ ကုလားပဲပင်၏။ ဥတ္တရဂ္ဂဘာဝေါ၊ မြောက်သို့ အညွန့်ထွက်သွားသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ဒက္ခိဏာဝလ္လိယာ၊ လကျိာဘက်မှရစ်ပတ်တတ်သော နွယ်၏။ ဒက္ခိဏတော၊ လကျိာဘက်မှ။ ရုက္ခပရိဟရဏံ၊ သစ်ပင်သို့နွယ်တက်ခြင်း၎င်း။ သုရိယာဝဋ္ဌပုပ္ဖါနံ၊ ဆူးလေပန်းတို့၏။ ဝါ၊ နေကြာပန်းတို့၏။ သုရိယာဘိမုခဘာဝေါ၊ နေသို့ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်၎င်း။ မာလုဝလတာယ၊ မာလောနွယ်၏။ “မာလုဝါလတာယာ တိပိ”။ ရုက္ခာဘိမုခဂမနမေဝ၊ သစ်ပင်သို့ သာလျှင် ရှေးရှုသွားခြင်း၎င်း။ နာဠိကေရဿ၊ အုန်းသီး၏။ မတ္ထကေ၊ ထိပ်၌။ ဆိဒ္ဓသဗ္ဗာဝေါ။ အပေါက်၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ် ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေသံ တေသံ ဗီဇာနံ၊ ထိုထိုမျိုးစေ့တို့၏။ တံ တံ သဒိသဖလဒါနံ-တဿ တဿ အတ္တနော အနုရူပဿ ဖလဿ ဒါနံ၊ ထိုထို မိမိအားလျော်သော အကျိုးကို ပေးခြင်း

(၉၂)

အဋ္ဌသင်္ခလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သည်။ ဗီဇနိယာမောနာမ၊ မည်၏။ တသ္မိံ*တသ္မိံ*သမယေ၊ ထိုထိုကာလ၌။
 တေသံ ဧကသံ ရုက္ခာနံ၊ ထိုထို သစ်ပင် တို့၏။ ကေပ္ပဟာရေနေဝ၊ တပြိုင်နက်
 အားဖြင့်သာလျှင်။ ပုပ္ဖဗလပလ္လဝဂ္ဂဟဏံ၊ အပွင့် အသီး အညွန့်ကို ယူခြင်း
 သည်။ ဥတုနိယာမော နာမ၊ မည်၏။ တိဟေတုက ကမ္မံ၊ သည်။ တံ၊ ဘတုက
 ဒုဟေတုကာဟေတုကံ၊ တိဟိတ်၊ ဒုဟိတ်၊ အဟိတ်ဖြစ်သော။ ဝိပါကံ၊ ပါကံ
 ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ဒုဟေတုက ကမ္မံ၊ ဒွိဟိတ်ဖြစ်သော ကံသည်။ ဒုဟေတုကာ
 ဟေတုကံ၊ ဒုဟိတ်၊ အဟိတ်ဖြစ်သော။ ဝိပါကံကို။ ဒေတိ၊ ၏။ တိဟေတုကံ၊
 သော။ ဝိပါကံ၊ ကို။ နဒေတိ၊ မပေး။ ဣတိဝေ၊ သို့။ တဿတဿကမ္မဿ၊
 ၏။ တံ တံ သဒိသ ဝိပါကဒါန မေဝ၊ ထိုထို မိမိအားလျော်သော အကျိုးကို
 ဘာလျှင် ပေးခြင်းသည်။ ကမ္မနိယာမော နာမ၊ မည်၏။

အပရောပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ကမ္မသရိက္ခကဝိပါကဝသေနေဝ၊
 ကံနှင့်တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော အကျိုး၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကမ္မနိယာမော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထို ကမ္မနိယာမကို။ ဒီပနတ္ထံ၊ ပြခြင်း
 အကျိုးငှာ။ ဣဒံဝတ္ထု၊ ကို။ ကထေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

မူလနိကာ။ ။ “ဣဒံ ဝတ္ထု” န္တိ ကေဝစနိဒ္ဒေသော ကေဝါယာ ဝတ္ထုသာဝေန
 ကတော။ ။ ၁၃၁-ဆ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ၊ မြတ်စွာဘုရား ရွှေလက်ထက်တော်၌။ သာဝတ္ထိယာ၊
 သာဝတ္ထိပြည်၏။ ဒွါရဂါမော၊ တံခါး၏ အနီးဖြစ်သော ရွာသည်။ စျာယံ၊
 မီးလောင်၏။ တတော၊ ထိုမီးလောင်သောရွာမှ။ ပဇ္ဇလိတံ၊ အလျှံတောက်
 သော။ တိဏကရဋ္ဌံ၊ မြက်စည်းသည်၊ မြက်ကရွတ်ခွေသည်။ ဥဋ္ဌဟိတော၊ ထ၍။
 အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။ ဂစ္ဆတော၊ သွားသော။ ကာကဿ၊ ကျိုး၏။
 ဂီဝါယ၊ လည်၌။ ပဋိမုဉ္ဇံ၊ စုပ်မိ၏။ သော၊ ထိုကျိုးသည်။ ဝိရဝန္ဓော၊ မြည်တမ်း
 လျက်။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ ပတိတော၊ ကျ၍။ ကာလမကာသိ၊ သေ၏။ မဟာ
 သမုဒ္ဒေပိ၊ ဌ်လည်း။ ကော၊ သော။ နာဂါ၊ သင်္ဘောသည်။ နိစ္စလာ၊ မလှုပ်သည်
 ဖြစ်၍။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ ဟေဋ္ဌာပိ၊ ဌ်လည်း။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော
 အန္တရာယ်သည်။ နိရုဒ္ဓဘာဝံ၊ တားမြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ အပဿန္တာ၊ မမြင်
 ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကာဠကဏ္ဍိ သလာကံ၊ သူယုတ် စာရေးတံကို။ ဝိစာရေးသုံ၊
 စီရင်ကုန်၏။ သာ၊ ထိုစာရေးတံသည်။ နာဝိကဿ၊ ၏။ ဥပါသိကာယ၊ ၏။

ဟတ္ထေ၌။ ပတိကျ၏။ တယော၊ ထိုနောက်မှ။ “ဧကိဿာ၊ တယောက်သော်
မိန်းမ၏။ ကာရဏာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ သဗ္ဗေ၊ တို့သည်။ မာ နဿန္တ၊
မပျက်စေကုန်သတည်း။ နံ၊ ထိုမိန်းမကို။ ဥဒကော၊ ၌။ ခိပိဿာမ၊ ပစ်ချကုန်
အံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ နာဝိကော၊ သည်။ “တေ၊ ထိုမိန်းမကို။
ဥဒကော၊ ၌။ ပ္လဝမာနံ၊ ပေါလော မျောသည်ကို။ “ဥပ္ပိလဝ မာနန္တိပိ”။
ပဿိတုံ၊ ဤသို့ခြင်းငှာ။ န သက္ခိဿာမိ၊ မတတ်နိုင်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါလိက
သဋ္ဌံ၊ သံပြည့်သောအိုးကို။ ဂီဝါယ၊ လည်၌။ ဗန္ဓာပေတွာ၊ ဖွဲ့စေ၍။ ခိပါ
ပေသံ၊ ပစ်စေ၏။ တခံဏံ ယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ နာဃ၊ သည်။ ခိတ္တသရောဝိယ၊
ပစ်အပ်သော မြားကဲ့သို့။ ပက္ခန္ဓ၊ ပြေး၏။ “ပက္ခန္ဓာနိက္ခန္ဓာတိပိ ခိဿတိ”။
ဧကော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ လေဏေ၊ လိုက်၌။ ဝသတိ၊ ၏။ မဟန္တ ပဗ္ဗတ
ကုဋံ၊ ကြီးစွာသော တောင်ထွဋ်သည်။ ပတိတွာ၊ ကျ၍။ ဒွါရံ၊ တံခါးကို။
ပိဒဟိ၊ ပိတ်၏။ တံ၊ ထိုတောင်ထွဋ်သည်။ သုတ္တမေ ဒိဝသေ၊ ခုနစ်ရက်မြောက်
သော နေ့၌။ သဃမေဝ၊ လျှင်။ အပဂတံ၊ ပွင့်၏။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သည်။
ဇေတာနေ၊ ၌။ နိသီဒိတွာ၍။ ခမ္မံ၊ ကို။ ကထေန္တဿ ဟောစဉ်။ ဗုဒ္ဓမာနိ တိဏိ
ဝတ္ထုနိ၊ ဤသုံးပါးသော ဝတ္ထုတို့ကို။ ကေပ္ပဟာရေန နဝ၊ တပြိုင်နက်ဖြင့်
သာလျှင်။ အာရောစေသုံ၊ ကြားလျှောက်ကုန်၏။ သဝ္ဗော၊ သည်။ “တေကမ္မံ၊
ဤကံသည်။ အညေဟိ၊ တို့သည်။ န ကတံ၊ ပြုအပ်သည် မဟုတ်။ တေဟိ
ဝေ၊ ထိုကျီးစသည် တို့သည်သာလျှင်။ ကတကမ္မမေဝ၊ ပြုအပ်သော ကံပင်
တည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတိတံ၊ ကို။ အာဟရိတွာ၊ ၍။ ဒယေန္တော၊ ဩတော်
မူလိုသော ဘုရားမြတ်စွာသည်။ အာဟ၊ ၏။

ကာကော၊ ကျီးသည်။ ပုရိမတ္တဘာဝေ၊ ရှေးကိုယ်၏အဖြစ်၌။ မနုဿော၊
သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဧကံ၊ သော။ ဒုဠဂေါဏံ၊ ပျက်သောနွားကို။ ဒမေတုံ၊
ဆုံးမခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဂီဝါယ၊ ၌။ ပလ္လာလ
ဝေဏိ၊ ကောက်ရိုးတုံးကို။ ဗန္တိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ အဂ္ဂိ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ပေး၏။
ဂေါဏော၊ သည်။ တေနဝ၊ ထိုမီးဖြင့်သာလျှင်။ မတော၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တံ
ကမ္မံ၊ သည်။ ဧတဿ၊ ထိုကျီးအား။ အာကာသေန၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆတောပိ၊ သွား
သော်လည်း။ မုဉ္ဇိတုံ၊ လွတ်ခြင်းငှာ။ န အဒါသိ၊ မပေး။ သာပိ၊ ဣတ္ထိ၊ သည်
လည်း။ ပုရိမတ္တဘာဝေ၊ ၌။ ကော၊ သော။ ဣတ္ထိ ယေဝ၊ မိန်းမပင်တည်း။

(၉၄)

အဋ္ဌကထာနိဿယ

ကော၊ သော။ ကုက္ကုရော၊ ခွေးသည်။ တာယ၊ ထိုမိန်းမနှင့်။ ပရိစိတော၊
 အကျမ်းဝင်သည်။ ဟုတော၊ ချီ။ အရည်၊ တောသို့။ ဂစ္ဆန္တိယာ၊ သွားသည်
 ရှိသော်။ သဒ္ဓိ၊ က။ ဂစ္ဆတိ၊ ချီ။ သဒ္ဓိ၊ ဝေ၊ သာလျှင်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။
 မနုဿာ၊ တို့သည်။ “ဣဒါနိ၊ ချီ။ အမှာကံ၊ တို့၏။ သုနခ လုဒ္ဓကော၊ ခွေးမူဆိုး
 သည်။ နိက္ခန္ဓော၊ တောသို့ ထွက်သွားပြီ”။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပ္ပဏေန္တိ၊ ပြက်ရယ်
 ပြုကုန်၏။ သာ၊ ထိုမိန်းမသည်။ တေန၊ ထိုပြက်ရယ်မူဖြင့်။ အနိယမာနာ၊
 ရှက်စနိုးသည် ဖြစ်၍။ ကုက္ကုရံ၊ ခွေးကို။ နိဝါရေတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှာ။
 အသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဝါလိက ခဏှံ၊ သဲပြည့်သော အိုးကို။
 ဂီဝါယ၊ ချီ။ ဗန္ဓိဟု၊ ချီ။ ဥဒကေ၊ ချီ။ ခိပိ၊ ပစ်ချ၏။ တံကမ္မံ၊ သည်။
 တဿံ၊ ဣတ္ထိယာ၊ အား။ သမုဒ္ဓမဇ္ဈေ၊ ချီ။ မုဉ္ဇိတုံ၊ ငှာ။ နာဒါသိ၊ မပေး။
 သောပိ ဘိက္ခု၊ သည်လည်း ပုရိမတ္တဘာဝေ၊ ချီ။ ဂေါပါလကော၊ သည်။
 ဟုတော၊ ချီ။ ဂေါဓာယ၊ ဖွတ်သည်။ ဗိလံ၊ တွင်းသို့။ ပဝိဋ္ဌာယ၊ ဝင်သည်ရှိသော်။
 သာခါဘင်္ဂမုဋ္ဌိယာ၊ ချိုးအပ်သော သစ်ခက်ဆုပ်ဖြင့်။ ဒွါရံ၊ ကို။ ထကေသိ၊
 ပိတ်၏။ သော၊ သည်။ တတော၊ ထိုနေ့မှ။ သတ္တမေဒိဝသေ၊ ချီ။ သယမေ၊
 အလိုလိုသာလျှင်။ အာဂန္ဓာ၊ ချီ။ ဝိဝရိ၊ ဖွင့်၏။ ဂေါဓာ၊ သည်။ ကမ္မမာနာ၊ တုန်
 လှုပ်လျက်။ နိက္ခမိ၊ ထွက်၏။ ကရုဏာယ၊ သနားသဖြင့်။ နံ၊ ထိုဖွတ်ကို။ နမာရေ
 သိ၊ မသတ်။ တံကမ္မံ၊ သည်။ ပဗ္ဗတန္တရံ၊ တောင်ခေါင်းသို့။ ပဝိသိတော၊
 ဝင်၍။ နိသိန္ဓဿ၊ နေသော။ တဿဘိက္ခုဿ၊ အား။ မုဉ္ဇိတုံ၊ ငှာ။ နာဒါသိ၊
 မပေး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ တိဏိဝတ္ထုနိ၊ တို့ကို။ သမောဓာနေတော၊
 ပေါင်း၍။ “န အန္တလိက္ခေ၊ ပ။ ပါပကမ္မာ”တိ၊ ဟူသော။ ဣမဂါထံ၊ ကို။
 အာဟ- ဟောတော်မူ၏။

ဂါထာနက်။ ။ အန္တလိက္ခေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဌိတောပိ၊ တည်သော်လည်း။
 ပါပကမ္မာ၊ မကောင်းမှုကံမှ။ န မုစ္ဆေယျ၊ မလွတ်ရာ။ သမုဒ္ဓမဇ္ဈေ၊ ချီ။
 ဌိတောပိ၊ လည်း။ ပါပကမ္မာ၊ မှ။ န မုစ္ဆေယျ၊ ရာ။ ပဗ္ဗတာနံ၊ တို့၏။
 ဝိဝရံ၊ အခေါင်းသို့။ ပဝိဿ၊ ဝင်၍။ ဌိတောပိ၊ လည်း။ ပါပကမ္မာ၊ မှ။
 န မုစ္ဆေယျ၊ ရာ။ ယတ္ထဇကတိပ္ပဒေသေ၊ အကြင်လောကအရပ်၌။ ဌိတာ၊
 တည်သောသူသည်။ ပါပကမ္မာ၊ မှ။ မုစ္ဆေယျ၊ လွတ်ရာ၏။ အညော၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-အဗျာကတဝိပါကပဒ

(၆၅)

ကောင်းကင် သမုဒ္ဒရာ တောင်ခေါင်းမှ တပါးလည်းဖြစ်သော။ သော
ဇကတိပ္ပဒေသော၊ ထိုလောကအရပ်သည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိစင်းစင်းတည်း။

ဘဝဩဇာ၊ စကြာရဟတ်၊ သုံးပါးဝဋ်တွင်၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါကား၊
ကြမ္မာအလျောက်၊ အခါရောက်ကာ၊ မြေအောက်ပုန်းလျှိုး၊ ခွန်အားကိုးလည်း၊
လွတ်ရိုးမထင်၊ ရေတွင်စုပ်စုပ်၊ နက်ဆာငုပ်လည်း၊ လွတ်ရပ်မမြင်၊ ကောင်းကင်
ပျံတက်၊ ငှက်နှယ်ပတ်လည်း၊ မလွတ်နှင်နှင်၊ သေမင်းဝင်၍၊ အရှင်စတော၊ မနေ
ရရာ၊ ဓမ္မတာဖြင့်၊ ခန္ဓာပြုကွဲ၊ ယွင်းသောက်လွဲသည်။ «ကြည့်တဲ မရှောင်စ
သာတည်း။

ဤ၌“ဇကတိ”သဒ္ဓါ လောကဓာတ်ဟော။ အဘဲ၊ ကြောင့်နည်းဟူမူ။

မူလဒီကာ။ «ကာလ ဂတိ ဥပမိ ပယောဂ ပဒိုဗာဠံ ဟိ ပါပံ န ဝိပစ္စေယျ၊ န
ပဒေသပဒိုဗာဠန္တိ။ «၁၃၁-ဆ။

ဒီကာနက်။ «ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာလ ဂတိ ဥပမိပယောဂ ပဒိုဗာဠံ၊ ဝပြော
သည့် စသောကာလ၊ မနုဿဂတိ အစရှိသောဂတိ၊ ပြည့်စုံသော အင်္ဂါကြီး
ငယ်ရှိသည်၏အဖြစ် စသည်ဟု ဆိုအပ်သော ဥပမိ၊ ထိုထို အကျိုးပြီးကြောင်း
ဖြစ်သော လုံ့လဟု ဆိုအပ်သော ပယောဂသည် တားမြစ်သော။ ပါပံ၊
မကောင်းမှုတည်း။ န ဝိပစ္စေယျ၊ အကျိုးကို မဖြစ်စေနိုင်သည် ဖြစ်ရာ၏။ ပဒေသ
ပဒိုဗာဠံ၊ အရပ်သည် တားမြစ်အပ်သော။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုတည်း။ န ဝိပစ္စေယျ၊
အကျိုးကို မဖြစ်စေနိုင်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ ဝိပစ္စေယျဒေဝ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေ
နိုင်သည်သတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အညောဝိ၊ သော။ လောကပ္ပ
ဒေသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

အနိပ္ပာယ်ကား။ «လောက၌ အလွန်အားဖြင့် ဆေးရန်ကင်းရာဟု ထင်သော
ကောင်းကင် သမုဒ္ဒရာ တောင်ခေါင်း၌ စင်လျက်လည်း မကောင်းကျိုးမှ မလွတ်
ရကား ယင်းငှဘာဂါး လောက၌ လွတ်ရာမရှိ၊ နိဗ္ဗာန်သာ လွတ်ရာဖြစ်တော့
သည် ဟုလိုသည်။

အယမ္ပိ၊ ဤနိယာမသည်လည်း။ ကမ္မနိယာမောယေဝနာမ၊ ကမ္မနိယာမ
မည်သည်သတည်း။ အညာနိပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝေရူပါနိ၊
ကုန်သော။ ဝတ္ထုနိ၊ တို့ကို။ ကထေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ဗောဓိသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏေ၊ ပဋိသန္ဓေယူသော ကာလ၌၎င်း။
မာတုက္ကုဏ္ဍိတော၊ မှ။ နိက္ခမနေ၊ ဘွားပြင်သောကာလ၌၎င်း။ အဘိသမ္ပော
ဓိယံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိသောကာလ၌၎င်း။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဓမ္မ

(၉၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

စက္ကပ္ပဝတ္ထုနေ၊ ဓမ္မစကြာကို ဟောသောကာလ၌၎င်း။ အာယုသင်္ခါရ
ဝေါဿဇ္ဇနေ၊ အာယုသင်္ခါရကို လွှတ်ရာ၌၎င်း။

အာယုသင်္ခါရလွှတ်၏ ဟူသည်ကား မည်သည့်နေ့၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုအံ့ဟု ပိုင်းခြား
သည်ကိုယူ၊ အုတ်ခဲ၊ စသည်ကို လက်ဖြင့်လွှတ်လိုက်သကဲ့သို့ လွှတ်သည်မဟုတ်။
ထိုကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်သုတ် အဋ္ဌကထာ၌-

န ဘဂဝါ ဟတ္ထေန လေဉ္စ၊ ဝိယ အာယုသင်္ခါရံ ဩဿန္တိ၊ တေမာသမတ္တမေဝ
ပန သမာဝတ္တိံ သမာပဋ္ဌိတွာ တတောပရံ န သမာပဋ္ဌိဿာမိတိ စိတ္တံ ဥပ္ပါ
ဒေတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဟူအပ်ပြီ။ ။၁၄၇-ဆ။

ပရိနိဗ္ဗာနေစ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသောကာလ၌၎င်း။ ဒသသဟဿ စက္ကဝါဠ
ကမ္ပနံ၊ တသောင်းသော စကြဝဠာ တုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ ဓမ္မနိယာမောနာမ၊
မည်၏။

မူလဒ္ဓိက။ ။သဗ္ဗညုတညာဏပဒဋ္ဌာန ပဒိုသန္ဓိယာဒိဓမ္မာနံ နိယာမော ဒသ
သဟဿိကမ္ပန ပစ္စယဘာဝေါ ဓမ္မနိယာမော။

ဒ္ဓိကအနက်။ ။သဗ္ဗညုတညာဏပဒဋ္ဌာန ပဒိုသန္ဓိယာဒိဓမ္မာနံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ၏
နီးစွာသော အကြောင်းဖြစ်သော ပဒိုသန္ဓေ အစရှိသော တရားတို့၏။ ဒသ
သဟဿိကမ္ပန ပစ္စယဘာဝေါ၊ တသောင်းသော စကြဝဠာ တုန်လှုပ်ခြင်း၏
အကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသော။ နိယာမော၊ မြဲခြင်းသည်။ ဓမ္မနိယာမော၊ မည်၏။

ပန၊ တပါး။ အာရမ္မဏေန၊ အာရုံသည်။ ပသာဒေ၊ ကို။ သန္တိတေ၊ ထိခိုက်
အပ်သည်ရှိသော်။ “တံ၊ သည်။ အာဝဇ္ဇနံနာမ၊ မည်သည်။ ဟောဟိ၊ လော့။ ပ။
တံ၊ သည်။ ဇေနံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောဟိ၊ လော့” ။ ဣတိ၊ သို့။ ကောစိ၊ တစုံ
ဟယောက်သော။ ကတ္တာဝါ၊ သည်၎င်း။ ကာရေတာဝါ၊ သည်၎င်း။ နတ္ထိ၊
မရှိ။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ “အတ္တနော အတ္တနောထိပိ” ။
ဓမ္မတာယ ဝေ၊ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ အာရမ္မဏေန၊ သည်။ ပသာဒေ၊ သ၊
ကို။ သန္တိတကာလတော၊ မှ။ ပဌာယ၊ ရှိ။ ကြိယ မနောဓာတုစိတ္တံ၊ သည်။
ဘဝဂံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇေတိ၊ ၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဒဿနကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓေတိ၊
၏။ ဝိပါက မနောဓာတု၊ သည်။ သမ္ပုဋ္ဌန္တနကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓေတိ၊ ၏။ ဝိပါက
မနောဝိညာဏဓာတု၊ သည်။ သန္တိရုဏကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓေတိ၊ ၏။ ကြိယမနော
ဝိညာဏဓာတု၊ သည်။ ဝေါဠုပ္ပနကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓေတိ၊ ၏။ ဇေနံ၊ သည်။
အာရမ္မဏ ရသံ၊ ကို။ အနုဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ နိယာမော၊ သည်။

စိတ္တနိယာမော နာမ၊ မည်၏။ အယံ၊ ဤစိတ္တနိယာမကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။

မူလန္တိကာဒိပ္ပယတ္ထ။ ။ အယမိမ အဓိပ္ပေတောတိ ဧတေန နိယာမ ဝသေန အာဝဇ္ဇနာဒိဘာဝေါ၊ န တာရကဝသေနာတိ ဧတမတ္ထံ ဒဿတိ။ ။ ၀၃၀-ဆ။

သသင်္ခါရိကတိဟေတုက ကုသလေနာပိ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဥပေက္ခာ သဟဂတ အသင်္ခါရိက သသင်္ခါရိက ကုသလစိတ္တေဟိပိ၊ ထို့ဖြင့်၎င်း။ ဧကမ္မေကို။ အာယူ ဟိတေ၊ သော်။ တံ သဒိသဝိပါကစိတ္တေဟိ၊ ထိုသသင်္ခါရိက တိဟိတ် ကုသိုလ် စသည်နှင့် တူကုန်သော ဝိပါကစိတ်တို့ဖြင့်။ အာဒိန္နာယ၊ ယူအပ်သော။ “ဒိန္နာယာတိပိ” ။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၌။ ဒေသဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ပန၊ အထူး။ ဥပေက္ခာ သဟဂတ ဒွယေ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်နှစ်ခု အပေါင်း၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဣဠမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိံ၊ ကို။ ဒဿ တွာ၊ ၍။ ပစ္စာ၊ ၌။ ဣဠာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိံ၊ ကို။ ဒဿတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝေဗ္ဗိ၊ လည်း။ ဧကေကသ္မိံ၊ ဒွါရေ၊ ၌။ ဒွါဒသဒွါဒသ၊ တို့သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သမသဋ္ဌိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ တပါး။ အဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ သောဠသ ဝိပါကစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤသောဠသ ဝိပါကကို ဆိုရာ၌။ ပဉ္စပစ္ဆန္နာဋိယန္တဥပမံ နာမ၊ ငါးပါးသော ကြံညစ် ယန္တရား ဥပမာမည်သည်ကို။ ဂဏ္ဍိံ၊ သု၊ ကုန်၏။ ကိရ၊ ချဲ့အံ့။ ‘ပစ္ဆုပ္ပိဋနသမယေ၊ ကြံညစ်သောအခါ၌။ ဧကမ္မာ၊ သော။ ဂါမာ၊ ရွာမှ။ ဧကောဒသယန္တဝါဟာ၊ တကျိပ်တယောက်ကုန်သော ကြံညစ်ယန္တရား တတ်သူတို့သည်။ နိက္ခမိတွာ၊ ၍။ ဧကံ၊ သော။ ပစ္ဆုပ္ပိဋနံ၊ ကြံခင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ တဿ၊ ထိုကြံခင်း၏။ ပရိပက္ကဘာဝံ၊ ရင့်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဥ တွာ၊ ၍။ ပစ္ဆု သာမိကံ၊ ကြံခင်းရှင်သို့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ၍။ “မယံ၊ ငါတို့သည်။ ယန္တဝါဟာ၊ ကြံညစ်ယန္တရားတတ်သောသူတို့သည်။ ဟောမ၊ ၏” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာရော စေသုံ၊ ကြားကုန်၏။ သော၊ ထိုကြံခင်းရှင်သည်။ “အဟံ၊ သည်။ တုမေယေဝ၊ သင်တို့ကိုသာလျှင်။ ပရိယေသာမိ၊ ရှာ၏” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္ဆုသာမိကော၊ သည်။ ပစ္ဆုသာလံ၊ ကြံချက်တင်းကုပ်သို့။ ဧတ၊ ထိုတကျိပ် တယောက် သော ကြံညစ် ယန္တရားတတ်သောသူတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အကမာသိ၊ သွား၏။ ဧတ၊ ထိုတကျိပ် တယောက်သော ကြံညစ် ယန္တရားတတ်သောသူ

(၉၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဘို့သည်။ တတ္ထ၊ ထိုကြံခင်း၌။ နာဠိယန္တံ၊ ကြံညစ်ယန္တရားကို။ သဇ္ဇေတွာ၊
စီရင်၍။ “မယံ၊ တို့သည်။ ကောဒသဇနာ၊ တကျိပ်တယောက်သော သူတို့
သည်။ ဟောမ၊ ကုန်၏။ အပရမ္ပိ၊ ထိုမှ တပါးလည်း ဖြစ်သော။ ကေ၊
တယောက်သောသူကို။ လဒ္ဓါ၊ ငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဝေတနေန၊ အခဖြင့်။
ဂဏှယူလော့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ဥစ္ဆုဿမိကော၊ သည်။
“အဟမေဝ၊ ငါသည်ပင်။ သဟာယော၊ အဘော်သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်အံ့”။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥစ္ဆုဿလံ၊ ကြံချက်တင်းကုပ်သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ၍။ တေသံ၊ ထို
တကျိပ်တယောက်သော သူတို့၏။ သဟာယော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။
တေ၊ ထိုတကျိပ်တယောက်သော သူတို့သည်။ အတ္တနော၊ အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ
၏။ ကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဖာဏိတပါစကေန၊ တင်လဲချက်တတ်သံသူ
သည်။ ဥစ္ဆုရသေ၊ ကြံရည်ကို။ ပက္ကေ၊ ချက်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဂုဠဗန္ဓကေန၊
တင်လဲလုံးတတ်သောသူသည်။ ဗန္ဓေ၊ လုံးအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဥစ္ဆုဿမိ
ကေန၊ ကြံခင်းရှင်သည်။ တုလယိတွာ၊ ချိန်၍။ ဘာဂေသု၊ အဘို့တို့ကို။ ဒိန္ဓေ
သု၊ ပေးအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အတ္တနော၊ အတ္တနော၊ ၏။ ဘာဂံ၊ ကို။ အာဒါ
ယ၊ ယူ၍။ သာလံ၊ ကြံချက်တင်းကုပ်ကို။ သာမိကဿ၊ အား။ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊
အပ်နှင်း၍။ “ပဋိစ္ဆာပေတွာတိပီ”။ ဧတေနဝ ဥပါယေန၊ ဤနည်းဖြင့်
သာလျှင်။ အပရာသုပိ၊ ကုန်သော။ စတုသု၊ ကုန်သော။ သာလာသု၊ တို့၌။
ကမ္ပံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပက္ကမိံသု၊ ဖဲကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုပဉ္စယန္တသာလ စသည်တို့တွင်။ ပဉ္စယန္တသာလာဝိယ၊ ငါးခု
သော ကြံချက်တင်းကုပ်တို့ကို။ ပဉ္စပသာဒါ၊ ငါးပါးသော ပသာဒရုပ်
တို့ကို။ ဒဠဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စဥစ္ဆုဝါဠာဝိယ၊ ငါးခုသော ကြံခင်းတို့ကို။
ပဉ္စအာရမ္မဏာနိ၊ တို့ကို။ ဒဠဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ကောဒသဝိစရဏက ယန္တဝါဟာ
ဝိယ၊ တကျိပ်တယောက် လှည့်လည်သွားသော ကြံညစ်ယန္တရားတတ်သော
သူတို့ကို။ ကောဒသဝိပါကစိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဒဠဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စဥစ္ဆုသာလ
သာမိနောဝိယ၊ ငါးယောက်သော ကြံခင်းရှင်တို့ကို။ ပဉ္စဝိညာဏာနိ၊
တို့ကို။ ဒဠဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ပဌမကသာလာယံ၊ ရှေးဦးစွာသော ကြံချက်
တင်းကုပ်၌။ သာလသာမိကေန၊ ကြံခင်းရှင်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကေတော၊
ဟပေါင်းတည်း။ ဟုတွာ၊ ၍။ ကတကမ္မာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အမှုရှိကုန်သော။

ဒွါဒသန္တံ၊ ကုန်သော။ ဇနာနံ၊ တို့၏။ တာဂဂ္ဂဟဏကာလောဝိယ၊ အဘို့အစုကို ယူသောကာလကဲ့သို့။ ကောဒသန္တံ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ စက္ခုဝိညာဏေန၊ စက္ခုဝိညာဉ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ဧကတော၊ တည်း။ ဟုတွာ၊ ဤ။ စက္ခုဒွါရေ၊ စက္ခုဒွါရ၌။ ရူပါရမ္မဏော၌။ သကသကကိစ္စကရဏကာလော၊ မိမိ မိမိကိစ္စကိုပြုသောကာလကို။ ဒဠဗ္ဗေ၊ မှတ်အပ်၏။ သာလသမိကဿ၊ ကြံခင်းရှင်အား။ သာလာယ၊ ကြံချက်တင်းကုပ်ကို။ သမ္ပုဋ္ဌန္တနကာလောဝိယ၊ ဆောက်နှင်းသောကာလကဲ့သို့။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဒွါရသင်္ကန္တိ အကရဏံ၊ ဒွါရပြောင်းခြင်းကို မပြုခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထ ပဉ္စမ သာလာယ၊ ၌။ ဧကတော၊ တည်း။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ကတကမ္မာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အမှုရှိကုန်သော။ ဒွါဒသန္တံ၊ တို့၏။ တာဂဂ္ဂဟဏကာလောဝိယ၊ အဘို့အစုကိုယူသောကာလကဲ့သို့။ ကောဒသန္တံ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ကာယဝိညာဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ဧကတော၊ တည်း။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ကာယဒွါရေ၊ ၌။ ဗောဠဗ္ဗာရမ္မဏော၊ ၌။ သကသကကိစ္စကရဏကာလော၊ မိမိ မိမိကိစ္စကိုပြုသော ကာလကို။ ဒဠဗ္ဗေ၊ ၏။ သာလသမိကဿ၊ အား။ သာလာယ၊ ကြံချက်တင်းကုပ်ကို။ သမ္ပုဋ္ဌန္တနကာလောဝိယ၊ ဆောက်နှင်းသောကာလကဲ့သို့။ ကာယဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဒွါရသင်္ကန္တိ အကရဏံ၊ ဒွါရပြောင်းခြင်းကို မပြုခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဧတော ဂတာ၊ ဤမျှသောစကားအစဉ်ဖြင့်။ “တိဟေတုက ကမ္မေန၊ ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ တိဟေတုကာ၊ တိဟိတံ ပဋိသန္ဓေသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏”။ ဣတိ ဝါရောကို။ ကထိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ တေန တိဟေတုက ကမ္မေန၊ ကြောင့်။ ယာ ဒုဟေတုက ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာ ဒုဟေတုက ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ပဋိစ္စန္ဓာဝ၊ ဖုံးလွှမ်းသည်သာလျှင်။ ဝါ၊ အတွင်း ဝင်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ဂတာ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ဒုဟေတုက ကမ္မေန၊ ကြောင့်။ ဒုဟေတုက ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိဝါရော၊ ကို။ ကထေတဗ္ဗေ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဒုဟေတုကေန၊ သော။ သောမနဿ သဟဂတ အသင်္ခါရိက စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မေကို။ အာယုဟိတေ၊ သော်။ တံ သဒိသေနေဝ၊ တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒုဟေတုက ဝိပါကစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတ ပဋိသန္ဓိကဿ၊ ယူအပ်ပြီးသော

(၁၀၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပဋိသန္ဓေ ရှိသသူအား။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ စက္ခုဒွါရေ ဌံ။
 ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ၊ သည်။ အာပါထဂတေ၊ သော်။ “အာပါထမာဂတေ တိပိ”။
 တယော၊ ကုန်သော။ မောဆဝါရာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုဟေတုက
 သောမနဿ သဟဂတ အသင်္ခါရိက ဇဝနာဝသာနေ၊ ဌံ။ တံ သဒိသမေဝ၊
 တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ မူလတဝဂံ သင်္ခါတံ၊ မူလဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော။
 တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သသင်္ခါရိကဇဝနာဝသာနေ၊ ဌံ။ တံသဒိ
 သမေဝ၊ တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အာဂန္တုက ဘဝဂံသင်္ခါတံ၊ သော။
 ဟဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏေ၊ ဌံ။ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။
 ဥပေက္ခာ သဟဂတ ဇဝနာနံ၊ တို့၏။ အဝသာနေစ၊ ဌံလည်း။ တာဒိသာနေဝ၊
 ကုန်သော။ ဒေ တဒါရမ္မဏာနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဓ-ဣမသ္မိံ ဝါရေ၊
 ဌံ။ ဧကေကသ္မိံ ဒွါရေ၊ ဌံ။ အဋ္ဌ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးရှစ်ပါးတို့ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။
 သမစတ္တာလိသစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ တပါး။ အဂဟိတဂ္ဂ
 ဟဏေန၊ ဖြင့်။ စက္ခုဒွါရေ၊ ဌံ။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးသောစိတ် တို့၎င်း။ သောတ
 သာန ဇိဝှါကာယ ဝိညာဏာနိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးသောစိတ်တို့
 ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွါဒသ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ကော
 ယ၊ သော။ စေတနာယ၊ ဖြင့်။ ကမ္မေကို။ အာယူဟိတေ၊ သော်။ ဒွါဒသ
 ဝိပါကစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ အဓမ္မောပမဉ္စ၊ သရက်သီး ဥပမာ
 သည်၎င်း။ နိယာမ ကထာစ၊ နိယာမကထာ သည်၎င်း။ ပါကဘိကာယေဝ၊
 မျှးအတိုင်း ရှိသည်သာတည်း။ ဒုဟေတုကသေသစိတ္တတ္ထယသဒိသ ဝိပါ
 ကေန၊ ဒွိဟိတ်ဖြစ်သော ကြွင်းသော စိတ်သုံးခု အပေါင်းနှင့် တူသော
 ဝိပါကစိတ်ဖြင့်။ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကေပိ၊ ယူအပ်သော ပဋိသန္ဓေရှိသောသူ
 ဌံလည်း။ ဒေသဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ပန၊ အထူး။
 ဧတ္ထ ဝါရေ၊ ဌံ။ ယန္တဝါဟော ပမာယ၊ ဌံ။ သတ္တ ယန္တဝါဟာ၊ ခုနစ်ဦးသော
 ယန္တရားတတ်သောသူတို့ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုခုနစ်
 ဦးသောသူတို့သည်။ တတ္ထ၊ ထိုကြံခင်း၌။ ယန္တေနာမ၊ ယန္တရားမည်သည်
 ကို။ သဇ္ဇိတေ၊ စီရင်အပ်သည်ရှိသော်။

မှတ်ချက်။ ။ တေဟိတတ္ထ၊ ရှိမှ “တေ တတ္ထ နာဠိယန္တံ သဇ္ဇေတ္တာ” နှင့် ညီနော်။
 သတ္တ ရှိသည်ကား မလျော်။

သာလာသာမိကံ၊ ကို။ အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ယောက်မြောက်ကို။ ကတု၊ ချီ။ ဝုတ္တ
နယာနုသာရေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို အစဉ် မှီးသဖြင့်သာလျှင်။
ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဇာတ်။ တောဝတာ၊ ဖြင့်။ “ဒုဟေတုက ကမ္မေန၊
ကြောင့်။ ဒုဟေတုက ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏”။ ဣတိ ဝါရော၊ ကို။
ကထိတော၊ ပြီ။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ အဟေတုက ပဋိသန္ဓိကထာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊
ခါးအံ။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ ဒုဟေတုကကုသလစိတ္တာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရေန၊
ဖြင့်။ ကမ္မေ၊ ကို။ အာယုဟိတေ၊ သော်။ ကုသလ ဝိပါကဥပေက္ခာသဟဂတ
အဟေတုကမနောဝိညာဏဘေတုစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ၊ ယူအပ်
သော ပဋိသန္ဓေရှိသည့်အား။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ကမ္မသဒိသာ၊ ကံနှင့်တူ၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုသင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကမ္မံ၊ သည်။ ဒုဟေ
တုကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ အဟေတုကာ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝုဗ္ဗိပုတ္တဿ၊ ကြီးရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သော။ သတ္တဿ၊ အား။
စက္ခုဒ္ဓါ၊ ဤ။ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏေ၊ သည်။ အာပါသဂတေ၊ ဝတ်။ ပုရိဇ
နယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဘယော၊ ကုန်သော။ မောသဝါရာ၊ တို့ကို
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပါဠိ၊ နုသန္ဓိ။ အဟေတုကပဋိသန္ဓိဇနကသဒိသဇေနာနန္တရံ အဟေတုက
တဒါရမ္မဏံ ဒသေန္တော စတုန္တံ ပန ဒုဟေတုကကုသလစိတ္တာနံ အညတရ
ဇေနဿ။ လ။ ပတိဋ္ဌာတိတိ အာဟံ။

ပန၊ တပါး။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ ဒုဟေတုက ကုသလစိတ္တာနံ၊ တို့တွင်။
အညတရဇေနဿ၊ တပါးပါးသော ဇော၏။ ပရိယောသာဒေန၊ ဤ။ အဟေ
တုကစိတ္တံ၊ သည်။ တဒါရမ္မဏဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ တံ၊
ထိုအဟိတ်စိတ်သည်။ မုလဘဝဂန္တိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ တဒါရမ္မဏန္တိစ၊ ဟူ၍၎င်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေနာမာနိ၊ တို့ကို။ လဘတိ၊ ဇာတ်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ စက္ခုဒ္ဓါ၊ ဤ
ဤစက္ခုဒ္ဓါရဋ္ဌံ၊ စက္ခုဝိညာဏ၊ သည်၎င်း။ သမ္ပုဋ္ဌန္တံ၊ သည်၎င်း။ ဥပေက္ခာ
သဟဂတံ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သန္တိရဏမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ (ပိရိက်)။
တဒါရမ္မဏမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ ဥပေက္ခာ သဟဂတမေဝ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတံ

၁။ ဆဋ္ဌ-မူလဒီကာ ၁၃၁-မှ စကားဖြစ်သည်။

(၁၀၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ချည်းသာတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့သန္တိရဏ တဒါရုံတို့၏ ဥပေက္ခာသဟ
ဂုတ်ချည်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုသန္တိရဏ တဒါရုံနှစ်ပါးတို့တွင်။ ကေံ၊
တခုကို။ အဂ္ဂဟေတု၊ မယူမူ၍။ ဂဏနူပဂါနိ၊ ရေတွက်လောက်သော စိတ်
တို့သည်။ တိဏေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ပန၊ တပါး။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ၊ ၌။ သန္တိရဏမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ တဒါရမ္မဏမ္ပိ၊
သည်၎င်း။ သောမနဿ သဟဂတ မေဝ၊ သောမနဿ သဟဂုတ်ချည်းသာ
တည်း။ တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးသော သန္တိရဏ တဒါရုံတို့တွင်။ “တေသုတိပိ”
ကေံ၊ တခုကို။ ဂဟေတု၊ ယူ၍။ ပုရိမာနိ၊ ရှေးဣဋ္ဌာရုံ ဖြစ်ကုန်သော။ တိဏိ၊
သုံးပါးသော စိတ်တို့သည်။ စတ္တာရိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝေံ၊
ဤသို့။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဒွါရေသု၊ တို့၌။ စတ္တာရိ၊ စတ္တာရိ၊ လေးပါး
လေးပါးတို့ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ကောယ၊ သော။ စေတနာယ၊ ဖြင့်။ ကမ္မေ၊
ကံကို။ အာယူဟိတေ၊ အားထုတ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝိသတိဝိပါက စိတ္တာနိ၊
တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့
ဝိသတိ ဝိပါကစိတ္တ ဖြစ်သော်လည်း။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ စက္ခု
ဒွါရေ၌။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော စိတ်တို့၎င်း။ သောတ ဃာန ဗိဝှါကာယ
ဝိညာဏာနိ၊ ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော စိတ်တို့၎င်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်
ကား။ အဟေတုကဋ္ဌကံနာမ၊ အဟေတုကဋ္ဌကမည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣဒံ အဟေ
တုကဋ္ဌကံကို။ မနုဿလောကေန၊ လူ့ဘုံအားဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။

အနုသန္တေ။ ။ အပါယ်၌အသို့နည်း စုစီရိကား “စတုထု ပန” စသည်ကိုမိန့်သော်။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ စတုသု၊ ကုန်သော။ အပါယေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္ထေ၊ ပဝတ္တိ
အခါ၌သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ယဒါ၊ ၌။ မဟာမောက္ခလ္လာ
နတ္ထေရော၊ သည်။ နိရယေ၌။ ပဒုမံ၊ ပဒုမာကို။ မာပေတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ ပဒုမ
ကဏ္ဍိကာယ၊ ပဒုမာကြာချပ်၌။ နိသိန္နော၊ နေတော်မူလျက်။ နေရယိကာနံ၊
တို့အား။ ဓမ္မကထံ၊ ကို။ ကထေသိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ တေသံ၊ ထိုငဲ့သို့ တို့၏။
ထေရံ၊ ကို။ ပဿန္တာနံ၊ မြင်ကုန်စဉ်။ ကုသလဝိပါကံ၊ သော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊
သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ သဒ္ဓါ၊ အသံကို။ သုဏန္တာနံ၊ နာကုန်စဉ်။ ကုသလ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-အဗျာကတဝိပါကပဒ

(၁၀၃)

ဝိပါကံ၊ သော။ သောတဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ စန္ဒနဝနေ၊ မဟာဝုန်
 တော၏အနီး စန္ဒကူးတောကြီး၌။ ဒိဝါ ဝိဟာရံ၊ နေ့သန့်ခြင်းကို။ နိသိဒ္ဓိတွာ၊
 ၍။ ဂတဿ၊ ကြွသွားသော အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်၏။ စိဝရဂန္ဓံ၊ သက်နှင်း
 နံကို။ ဃာယနကာလေ၊ နမ်းသောကာလ၌။ ကုသလဝိပါကံ၊ သော။ ဃာန
 ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ နိရယဂ္ဂံ၊ ရဲမီးကို။ “နေရယဂ္ဂိန္ဒပိ” နိဗ္ဗာ
 ပေတုံ၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှာ။ ဒေဝံ၊ မိုဃ်းကို။ ဝဿာပေတွာ၊ ရွာစေ၍။ ပါနီယ
 ဒါနကာလေ၊ သောက်ရေပေးသော ကာလ၌။ ကုသလ ဝိပါကံ၊ သော။ ဇိဝှါ
 ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ မန္တမန္တဝါတ သမုဋ္ဌာပန ကာလေ၊ ညင်း
 ညင်း ညင်းညင်းသော လေကိုဖြစ်စေသောကာလ၌။ ကုသလဝိပါကံ၊ သော။
 ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ၊
 ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော စိတ်တို့၎င်း။ ဧကံ၊ တခုသော။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနံ၊ ၎င်း။
 ဇော၊ ကုန်သော။ သန္တိရဏာနိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟေတုကဋ္ဌကံ၊ ကို။
 လဘတိ၊ ဧ။ နာဂ သုပဏ္ဏ ဝေမာနိက ပေတာနမ္ပိ၊ နဂါး၊ ဂဠုန်၊ ဘုံဗိမာန်
 ရှိသော ပြိတ္တာတို့၏လည်း။ အကုသလ ဝိပါကေန၊ ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဝတ္ထေ၊ ၌။ ကုသလံ၊ သည်။ ဝိပစ္စတိ၊ ဧ။ တထာ၊ တူ။
 စက္ခုဝတ္တိနေ၊ ဧ။ မင်္ဂလ ဟတ္ထိ အဿာဒိနံ၊ တို့၏။ အကုသလ ဝိပါကေန၊
 ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဝတ္ထေ၊ ၌။ ကုသလံ၊ သည်။
 ဝိပစ္စတိ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေ၏။ အယံ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ဣဋ္ဌ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာ
 ရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ ကုသလဇဝနဝသေန၊ ဖြင့်။ ကထာမဂ္ဂေါ၊ စကားအစဉ်တည်း။
 “နတဒါရမ္မဏဝသေန၊ လှန်လို၏” ။

အနုသန္ဓေ။ “တဒါရုံ၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကိုပြလို၍ “ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ” စသည်
 မိန့်သော်....။

ဗန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ၊ ၌။ စတုသု၊ ကုန်သော။ သောမနဿ
 သဟဂတာကုသလစိတ္တေသု၊ တို့သည်။ ဇဝိတေသု၊ ကုန်သော်။ ကုသလဝိပါကံ၊
 သော။ သောမနဿ သဟဂတာဟေတုကစိတ္တံ၊ သောမနဿသဟဂုတ် အဟိတ်
 စိတ်ဖြစ်သော။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏေဝ၊
 ၌သာလျှင်။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ဥပေက္ခာသဟဂတ လောဘသမ္ပယုတ္တေသု၊

(၁၀၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တို့သည်။ ဇဝိတေသု၊ ကုန်သော်။ ကုသလဝိပါကံ၊ သော။ ဥပေက္ခာ သဟ
ဂတာ ဟေတုကစိတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အနုသန္ဓေ။ အကုသိုလ် ဇောနောင် ကုသလဝိပါကံ တဒါရုံ ဝေဒနာတူသာ
ကျသည်တု ပြလိုရကား “ယံ ပန ဇေနေန။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ” မိန့်သော်....။

ပန၊ ဆက်။ “ဇေနေန။လ။တဗ္ဗံ”န္တိ၊ ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊၏။ တံ
ဝစနံ၊ ကို။ ကုသလံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
သိအပ်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ အကုသိုလ်၌ သဒ္ဓိသဝိပါကံ မရှိရကား မရ၊ သသင်္ခါရ အသင်္ခါရ
နိယမကို ရည်၍ ယခင်စကားကို ဆိုမှုကား အကုသိုလ်၌ပင် ရသင့်၏ဟု မူလ
နိကာယ် ဆို၏။

ဒေါမနဿ သဟဂတ ဇေနာနန္တရံ၊ ဒေါမနဿ သဟဂုတ်ဇော၏ အခြား
မဲ့၌။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော်။ ကိံ၊ အဘယ်တဒါရုံသည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ အကုသလဝိပါက
အဟေတုကမနောဝိညာဏာတုစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

အနုသန္ဓေ။ တဒါရုံကို ဇောဖြင့် မှတ်သောဟူပြီ။ ဇောကို အဆယ်ဖြင့် မှတ်
သနည်း။ ပုစ္ဆာထုတ်လိုရကား “ဣဒံပန” တက်သော်....။

ဣဒံဇေနံ၊ သည်။ ကုသလတ္ထာယဝါ၊ ကုသိုလ် အကျိုးငှာ၎င်း။ အကု
သလတ္ထာယဝါ၊ အကုသိုလ်အကျိုးငှာ၎င်း။ “ကုသလတာယဝါ အကုသလ
တာယဝါတိပိ ဒိဿတိ”။ ကော၊ အဘယ်တရားသည်။ နိယာမေတိ ပန၊
မှတ်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ အာဝဇ္ဇနဉ္စေ၊ သည်၎င်း။
ဝေါဠုပ္ပနဉ္စေ၊ သည်၎င်း။ နိယာမေတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အာဝဇ္ဇနေန၊
သည်။ ယောနိသော၊ အသင့်အားဖြင့်။ အာဝဇ္ဇိတေ၊ လည်စေသည်ရှိသော်။
“အာဝဇ္ဇိတေတိပိအတ္ထိ”။ ဝေါဠုပ္ပနေန၊ သည်။ ယောနိသော၊ အားဖြင့်။
ဝဝတ္ထာပိတေ၊ မှတ်အပ်သည်ရှိသော်။ ယေနဌာနေန၊ အကြင် အကြောင်း

၁။ ကုသလတ္ထာယဝိယ အကုသလတ္ထာ သဒ္ဓိသော ဝိပါကော နတ္ထိတိ ကတ္တာဝုတ္တံ၊
သသင်္ခါရိကာသင်္ခါရိကနိယဓနံ ပန သန္ဓာယ ထသ္မိံ စုတ္တေ အထုသလေ
ဝိ န တံ နယုဇ္ဇတိတိ-ဟူသောစကားကို ရည်ရွယ်လေသည်။

ကြောင့်။ ဇဝနံ၊ သည်။ အကုသလံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေဌာနံ၊ သည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

မှတ်ချက်။ ။ အဌာနံ၊ ဤ အ၊ ကား အယုတ္တ သမာသ်ဖြစ်၍ ဝိဇ္ဇတိ ကြိယာကို ဖြစ်သည်။

အာဝဇ္ဇနေန၊ သည်။ အယောနိသော၊ မသင့်သောအားဖြင့်။ အာဝဇ္ဇိတော၊ သော်။ ဝေဠုဗ္ဗနေန၊ သည်။ အယောနိသော၊ မသင့်သောအားဖြင့်။ ဝဇ္ဇောပိတော၊ သော်။ ယေနဌာနေန၊ ကြောင့်။ ဇဝနံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လည်း။ တေဌာနံ၊ သည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဥဘယေန၊ နှစ်ပါးသော အာဝဇ္ဇန်း၊ ဝုဋ္ဌာသည်။ ယောနိသော၊ အားဖြင့်။ အာဝဇ္ဇိတော၊ လည်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ဝဇ္ဇောပိတော၊ မှတ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဇဝနံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယောနိသော၊ မသင့်သောအားဖြင့်။ အာဝဇ္ဇိတော၊ လည်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ဝဇ္ဇောပိတော၊ မှတ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဇဝနံ၊ သည်။ အကုသလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ပန၊ ဆက်။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏော၊ ဤ။ ကင်္ခတော၊ ယုံမှားသော သူအား၎င်း။ ဥဒ္ဓတဿစ၊ ပျံလွင့်သသူအား၎င်း။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ကိ၊ အဘယ်တဒါရံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆော၊ တည်း။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏသ္မိံ၊ ဤ။ ကင်္ခတုဝါ၊ ယုံမှားသည်မူလည်းဖြစ်စေ။ မာကင်္ခတုဝါ၊ မယုံမှားသည်မူလည်းဖြစ်စေ။ ဥဒ္ဓတောဝါ၊ ပျံလွင့်သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ မာဝါ၊ ဥဒ္ဓတော၊ မပျံလွင့်သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ကုသလဝိပါကာဟေတုကသောမနဿစိတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏော၊ ဤ။ ကုသလဝိပါကာဟေတုက ဥပေက္ခာ သဟဂတံ၊ သည်။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤတဒါရမ္မဏနိယမအရာ၌။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ အယံ၊ အတ္ထဒီပနော၊ ဤအနက်ကို ပြခြင်းသည်။ မဟာဓမ္မရက္ခိတတ္ထေရ ဝါဒေါနာမ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သောမနဿ သဟဂတသ္မိံ၊ ဖြစ်သော။ ဇဝနေ၊ သည်။ ဇဝိတော၊ သော်။ ပဉ္စတဒါရမ္မဏာနိ၊ တို့ကို။

(၁၀၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဂဝေသိတဗ္ဗာနိ၊ ရှာအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဥပေက္ခာ သဟဂတသ္မိံ၊
ဖြစ်သော။ ဇဝနေ၊ သည်။ ဇဝိတော၊ သော်။ ဆ တဒါရမ္မဏာနိ၊ တို့ကို။ ဂဝေ
သိတဗ္ဗာနိ၊ ရှာအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ယဒါ၊ ဌံ။ ပဝတ္ထော၊ ဌံ။ ဈာနံ၊ ကိ။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ပမာဒေန၊
မေ့လျော့သဖြင့်။ ပရိဟိနဇ္ဈာနဿ၊ ယုတ်သောဈာန်ရှိသော။ သောမနဿ
သဟဂတ ပဋိသန္ဓိကဿ၊ သူအား။ “မေးဝါ၏။ ပဏီတဓမ္မော၊ မှန်မြတ်သော
တရားသည်။ နဋ္ဌော၊ ပျောက်ခဲ့ပြီ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ဆင်ခြင်
စဉ်။ ဝိပုဋ္ဌိသာရဝသေန၊ နှလုံးမသာ ရှင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒေါမနဿံ၊
သည်။ အထဥပုဇ္ဈတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ တဒါ၊ ဌံ။ ကိ၊ အဘယ်တဒါရှိသည်။
ဥပုဇ္ဈတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သောမနဿာနန္တရံ၊ သောမနဿ၏
အခြားမဲ့၌။ ဒေါမနဿဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဒေါမနဿာနန္တရံ၊ ဌံ။ သောမနဿဉ္စ၊
ကိုရင်း။ ပဋ္ဌာနေ၊ ဌံ။ ပဋိသိဒ္ဓံ၊ မြစ်အပ်၏။ မဟဂ္ဂတဓမ္မံ၊ ကိ။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။
ဇဝနေ၊ သည်။ ဇဝိတော၊ သော်။ တဒါရမ္မဏမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ တတ္ထေဝ၊ ထိုပဋ္ဌာန်း
ကျမ်း၌လျှင်။ ပဋိသိဒ္ဓံ၊ မြစ်အပ်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။

မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာနိပေါက်များ တဒါရုံ မဖြစ်သည်ကို ပြသောမူလဒီကာ။
ပဋိသိဒ္ဓန္တိ အဝစနမေဝ ပဋိသေဓောထိကတွာ ဝုတ္တံ၊ ကာမတဏှာနိဗ္ဗတ္တေန
ကမ္မုနာ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရာနုဘဝနိပေါကော န ဟောတိတိ တတ္ထ တဒါ
ရမ္မဏာဘာဝေါ ပေဒိတဗ္ဗော။

ဒီကာအနက်။ ။ ကာမတဏှာ နိဗ္ဗတ္တေန၊ ကာမတဏှာသည် ဖြစ်စေအပ်သော။
ကမ္မုနာ၊ ကံကြောင့်။ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရာနုဘဝနိပေါကော၊ မဟဂ္ဂုတ်
လောကုတ္တရာ အာရုံကို ခံစားတတ်သော အကျိုးသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုမဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာအာရုံ၌။ တဒါ
ရမ္မဏာဘာဝေါ၊ တဒါရုံ၏ မဖြစ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ကုသလဝိပါကာဝါ၊ ကုသလဝိပါက်မူလည်းဖြစ်သော။ အကုသလဝိပါကာ
ဝါ၊ ဖြစ်သော။ ဥပေက္ခာသဟဂတာတေတုကမနောဝိညာဏဓာတု၊ သည်။
ဥပုဇ္ဈတိ၊ ဖြစ်၏။ အဿာ၊ ထိုမနောဝိညာဏဓာတ်၏။ အာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ ကိ၊
အဘယ်နည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဘဝဂ်္ဂိဝဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏။
အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိဝိယ၊ မရှိ၏သို့။ အဿာ၊ ထိုမနောဝိညာဏဓာတ်
၏။ အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။

တာဝ၊ စွာ။ တောနိ၊ ထိုဘဝင်၊ အာဝဇ္ဇန်းတို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ နိန္ဒတ္တာ၊ အာရုံသို့ ညွတ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။

အဓိပ္ပါယ်။ “အာဝဇ္ဇန်းကား ထင်သောအာရုံသို့ ညွတ်သည်။ ဘဝင်ကား ပဋိသန္ဓေ အာရုံသို့ ညွတ်သည်။ ညွတ်သောကြောင့် ကင်း၍ဖြစ်သည်ဟူလို။

စိတ္တတ္တာ၊ လေ့လာပြီးဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။

အာဝဇ္ဇန်းနှင့် ကင်း၍ ဖြစ်ဘူးလှလေပြီဖြစ်၍ ကင်း၍ ဖြစ်စွမ်းနိုင်သည်ဟူလို။

ဂါ၊ စိတ္တတ္တာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည် လေ့ကျက်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။

ပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌ အာရုံထင်လှလေပြီးရကား ကင်း၍ ဖြစ်သည်ဟူလို။

သမုဒါစရတ္တာ၊ အာရုံ၌ များစွာ ဖြစ်ပြီးသောကြောင့်၎င်း။

အာဝဇ္ဇန်းကား ထင်သောအာရုံ၌ ဘဝင်ကား ပဋိသန္ဓေအာရုံ၌ ဖြစ်ဘူးလှလေပြီ ရကား ကင်းသည်ဟူလို။

ဥပ္ပဇ္ဇန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ အယံ ဥပေက္ခာ။ ပ။ မနောဝိညာဏဓာတု၊ သည်။ နိန္ဒတ္တာ ဒီနံ၊ အာရုံသို့ ညွတ်သည်၏အဖြစ် စသည် တို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိရာဝဇ္ဇနာ၊ အာဝဇ္ဇန်းကင်းလျက်။ (ထည့်)။ ကထ-ကေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။

ပါဠိ၊ နုသန္တံ။ “တမေဝ စောဒနံ ပရိဟရိတုံ ယထာတိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ နိရောဓဿ၊ နိရောဓဿမာပတ်၏။ အနန္တရပစ္စယံ အနန္တရဘူတံ၊ အခြားမဲ့ ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ နေဝထညှာ နာသညာယတနံ၊ သည်၎င်း။ နိရောဓာ၊ သမာပတ်မှ။ ဝုပ္ပဟန္တဿ၊ ထသသူ၏ ဖလသမာပတ္တိ စိတ္တံ၊ အနာဂါမိ အရဟတ္တ ဖလသမာပတ်စိတ်သည် ၎င်း။ အရိယမဂ္ဂစိတ္တံ၊ အရိယမဂ်စိတ်သည်၎င်း။ မဂ္ဂါနန္တရာနိ၊ မဂ်၏အခြားမဲ့၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဖလစိတ္တာနိ၊ တို့သည်၎င်း။ နိန္ဒတာ ဒီနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိဝိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ယထာ၊ ကုန်၏သို့။ “ဥပ္ပဇ္ဇတိကို ဥပ္ပဇ္ဇန္တိဟု ပြင်၍လိုက်”။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ အာဝဇ္ဇနေ၊ သည်၎င်း။ နိန္ဒစိတ္တသမုဒါစာရ ယာဝေ၊ ညွတ်သည် လေ့ကျက်သည် အာရုံ၌များစွာဖြစ်သည်၏အဖြစ်သည် ၎င်း။ “စ-ကား ဂမ္မမာန်ဖြစ်၍ မရှိသည်”။ အသန္တေဝိ၊ သော်လည်း။ အယံ ဥပေက္ခာ။ ပ။ မနောဝိညာဏဓာတု၊ သည်။ “ပုစ္ဆာက အယံကိုယူ”။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ “ဥပ္ပဇ္ဇတိ သင့်သည်”။

ဗု။ “အဋ္ဌကထာယံ ပန အယမတ္ထော “အယံ ကထံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ အယံ ဥပေက္ခာ။ ပ။ မနောဝိညာဏဓာတု နိန္ဒတာဒီနံ အဘာဝတော နိရာဝဇ္ဇနာ ကထံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ စောဒနာ ထဝေယျာတိ အတ္ထော။ တမေဝ စောဒနံ ပရိဟရိတုံ

(၁၀၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

“ယထာ” ဟိ အာဒိဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယထာ နိရောဓဿ အနန္တရဘူတံ နေဝသညာ နာသညာယတနံ နိရောဓော ဝုဋ္ဌဟန္တဿ ဖလသမာပတ္တိစိတ္တဉ္စ အရိယမဂ္ဂစိတ္တဉ္စ မဂ္ဂါနန္တရာနိ ဖလစိတ္တာနိစ နိန္ဒတဒိနံ အထာဝေပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ယထာ၊ ဧဝံ အာဝဇ္ဇနေစ နိန္ဒစိတ္တသမုဒါစာရထာဝေစ အသန္တေပိ အယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ ကတ္ထစိ ပန ပေါတ္တကေ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ပါဌော အတ္ထိ၊ တာဒိယော န သုန္တရော။ ကသ္မာ၊ ဣမဿ သန္တိရဏဿ နိန္ဒတဒိနံ အထာဝတော။ ။ ၂၀၉-၂၀-သု။

မူလနီကာ။ ။ နိရောဓဿ အနန္တရပစ္စယံ နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ ဣဝံ တဒနန္တရမေဝ နိရောဓဓေသနံ သန္တာယ ဝုတ္တံ။ န အရူပက္ခန္ဓာနံ ဝိယ နိရောဓဿ အနန္တရပစ္စယ ထာဝံ။ ။ ၁၃၂-ဆ။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အာဝဇ္ဇနေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ချ်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏေန ပန၊ နှင့်ကား။ ဝိနာ၊ ချ်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ အာရမ္မဏေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ချ်။ အထနုပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ မဖြစ်အံ့။ အဿ စိတ္တဿ၊ ထိုမနောဝိညာဏဓာတ်စိတ်၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ကိ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ရူပါဒိသု၊ ကုန်သော။ ပရိတ္တဓမ္မေသု၊ ကာမတရားတို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသည်။ အဿ စိတ္တဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧတေသု၊ ထိုကာမတရားတို့တွင်။ ယဒေဝ၊ အကြင် အာရုံသည်သာလျှင်။ တသ္မိံ သမယောဉ္ဇံ။ အာပါထဂထံ၊ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုအာရုံကို။ အာရပ္ပ၊ ၍။ ဧတံစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ သဗ္ဗေသဒ္ဓိ၊ ကုန်သော။ ဧတေသံ စိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပါကဋ္ဌတာဝတ္ထံ၊ ထင်ရှားခြင်း၏ အကျိုးငှာ။

ဂါထာအနက်။ ။ သုတ္တံ၊ ပင့်ကူချည်၎င်း။ ဒေါဝါရိကောစ၊ တံခါးစောင့်၎င်း။ ဂါမိလော၊ ရွာသူသားငယ်၎င်း။

ဇောဇနာ။ ။ ဂါပေ ကိဗ္ဗနကော ဂါမိလော၊ ယဒါဒိနာ ဣလော။ ။ ၁၅၈-သု။ ဂေါဠိယကေန၊ ကြံညှစ် ဥပမာနှင့်တကွ။ “ကောလိယကေနစာတိပိ”။ အဓမ္မောစ၊ သရက်သီးဥပမာ၎င်း။ ဇစ္စန္ဓော၊ သူကန်း၎င်း။ ပိဋ္ဌသပ္ပိစ၊ ငဆွံ၎င်း။ ဝိသယဂ္ဂါဟောစ၊ အာရုံကို ယူခြင်း၎င်း။ ဥပနိဿယမတ္ထသော၊ စက္ခု စသောအားကြီးသော အကြောင်း ဒဿန စသောအကျိုး။ ဝါ၊

ပယောဇဉ် အားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အယံ ပကိဏ္ဍက နယော၊
ဤပကိဏ္ဍကနည်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။

အနုဋီကာ။ ။စက္ခာဒိနံ ဒဿနာဒိအတ္တတော ဒဿနာဒိဖလတော ဒဿနာဒိ
ပယောဇနတော ဝါ။ ။၁၄၀-ဆ။

တတ္ထ ဝိပါက ကထာယံ၊ ထိုဝိပါကကထာ၌။ “တတ္ထာတိ ဝိပါကကထာ
ယံ။ မူလဋီကာ” ။ ဝါ၊ တတ္ထ သုတ္တ ဒေါဝါရိကာဒိသု၊ ထိုသုတ္တ ဒေါဝါရိက
စသည် တို့တွင်။ “တတ္ထာတိ သုတ္တ ဒေါဝါရိကာဒိသု။ ယောဇနာ” ။ သုတ္တန္တိ
ဝစနော၊ ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဧကော၊ တခုသော။
ပထ မက္ကဋကော၊ ပိုးစသည်တို့၏ခရီး၌စောင့်၍ စားတတ်သော ပင့်ကူသည်။
“ပန္နမက္ကဋကော နိပန္နမက္ကဋကောတိပိ” ။

ဝိနိစ္ဆယ။ ။ ပါဏကာဒိနံ ပထေ မဂ္ဂေ ရက္ခနကော မက္ကဋကော ပထ မက္ကဋ
ကော၊ ဥတ္တနာဘိ၊ ယောဇနာ (၁၅၀) ရှိရကားနိပန္နမက္ကဋကောရှိသည်ကား
မလျော်။ ပန္နမက္ကဋကော ရှိမှုကား ပထနှစ် ပန္နဝေဝစနဖြစ်၍ သင့်သည်ပင်။

ပဉ္စသု ဒိသာသု၊ ငါးပါးသောအရပ်တို့၌။ သုတ္တံ၊ ပင့်ကူချည်ကို။ ပသာရေ
တွာ၊ ဖြန့်၍။ ဇာလံ၊ ကွန်ယက်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ မဇ္ဈေ ဇာလေ၊ ကွန်ယက်
လယ်၌။ နိပဇ္ဇတိ၊ အိပ်၏။ ပဌမ ဒိသာယ၊ ရှေးဦးစွာသောအရပ်၌။ ပသာရိတ
သုတ္တေ၊ ဖြန့်အပ်သော ပင့်ကူချည်ကို။ ပါဏကေန ဝါ၊ ပိုးသည်၎င်း။ ပဋ္ဌဇေ
န ဝါ၊ နှံသည်၎င်း။ မက္ခိကာယ ဝါ၊ ယင်သည်၎င်း။ ပဟဋ္ဌေ၊ ထိခိုက်အပ်
သည် ရှိသော်။ နိပန္နဋ္ဌာနတော၊ အိပ်ရာအရပ်မှ။ စလိတွာ၊ လှုပ်၍။ နိက္ခမိတွာ၊
ထွက်၍။ သုတ္တာနုသာရေန၊ ပင့်ကူချည်သို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ သွား
၍။ (ပါဏံ၊ ပိုးကို။ ဟန္တာ၊ သတ်၍)။ တဿ၊ ထိုပိုး၏။ ယူသံ၊ ခြင်ဆိကို။
ပိဝိတွာ၊ သောက်၍။ ပုန၊ တဖန်၊ အာဂန္တာ၊ လာ၍။ တတ္တေဝ၊ ထိုကွန်
ယက်လယ်၌ သာလျှင်။ နိပဇ္ဇတိ၊ အိပ်၏။ ဒုတိယ ဒိသာဒိသု၊ စသည်တို့၌။
ပဟဋ္ဌ ကာလေပိ၊ ထိခိုက်အပ်သော ကာလ၌လည်း။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ကရော
တိ၊ ၏။

တတ္ထ ပသာရိတသုတ္တာဒိသု၊ ထိုဖြန့်အပ်သော ပင့်ကူချည် စသည်
တို့တွင်။ ပဉ္စသု ဒိသာသု၊ တို့၌။ ပသာရိတ သုတ္တံ ဝိယ၊ ဖြန့်တန်းအပ်သော

(၁၁၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပင့်ကူချည်ကဲ့သို့။ ပဉ္စပသာဒါ၊ ထို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ မဇ္ဈေ၊ ဌ။
 နိပန္န မက္ကဋ္ဌကော ဝိယ၊ အိပ်သော ပင့်ကူကဲ့သို့။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်
 အပ်၏။ ပါဏကာဒိဟိ၊ တို့သည်။ သုတ္တသန္ဓန ကာလော ဝိယ၊ ပင့်ကူချည်ကို
 ထိခိုက်သော ကာလကဲ့သို့။ အာရမ္မဏေန၊ သည်။ ပသာဒဿ၊ ကို။ သန္ဓန
 ကာလော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ နိပန္န မက္ကဋ္ဌကဿ၊
 ၏။ စလနံ ဝိယ၊ လှုပ်ခြင်းကဲ့သို့။ ပသာဒသန္ဓနကံ၊ ပသာဒကို ထိခိုက်သော။
 အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ကြိယ မနောဓာတုယာ၊ ၏။ ဘဝင်္ဂဿ၊ ကို။
 အာဝဇ္ဇန ကာလော၊ လည်စေသော ကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။
 သုတ္တာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဂမနကာလော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဝိထိစိတ္တပ္ပဝတ္တိ၊ ကို။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သိသေ၊ ဦးခေါင်း၌။ ဝိဇ္ဇိတွာ၊ ဖောက်ထွင်း၍။ ယူသပိဝနံ
 ဝိယ၊ ခြင်ဆီကို သောက်ခြင်းကဲ့သို့။ ဇဝနဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဇဝိတ
 ကာလော၊ ဇောဖြစ်သောကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပုန၊ တဖန်။ အာဂန္ဓာ၊
 ၍။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ နိပဇ္ဇနံဝိယ၊ အိပ်ခြင်းကဲ့သို့။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဟဒယဝတ္ထုမေပ၊
 ကိုသာလျှင်။ နိဿာယာ၊ ၍။ ပဝတ္တနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။

ဣဒံ ဥပမံ၊ သည်။ ကိံ အတ္ထဇာတံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ နည်း။ အာရမ္မဏေန၊
 သည်။ ပသာဒေ၊ ကို။ သန္တိတေ၊ သော်။ ပသာဒ ဝတ္ထုကစိတ္တတော၊ ပသာဒဝတ္ထု
 လျှင် မှီရာရှိသောစိတ်မှ။ ဟဒယ ရူပဝတ္ထုကစိတ္တံ၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်လျှင် မှီရာရှိ
 သောစိတ်သည်။ ပဌမတရံ၊ စွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊
 ၏။ ကေကံ၊ သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဒွိသု ဒွိသု-ဒွါရေသု၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါး
 သော ဒွါရတို့၌။ အာပါယံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ ဤအနက်ကိုလည်း။
 ဒီပေတိ၊ ၏။

ဒေါဝါရိကောတိ ဝစနေ၊ ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။
 ကော၊ သော။ ရာဇော၊ သည်။ သယနဂတော၊ အိပ်ရာသို့ကပ်လျက်။ နိဒ္ဒါ
 ယတိ၊ အိပ်၏။ တဿ၊ ထိုမင်း၏။ ပရိစာရိကော၊ အလုပ်အကျွေးသည်။
 ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ ပရိမဇ္ဇန္တော၊ ဆုပ်နယ်လျက်သာလျှင်။ နိသီဒိ၊ နေ၏။
 ဗဓိရဒေါဝါရိကော၊ နားထိုင်းတံခါးစောင့်သည်။ ဒွါရေ၊ ၌။ ဌိတော၊ ၏။
 တယော၊ ကုန်သော။ ပဋိဟာရာ၊ အစောင့်အရှောက်တို့သည်။ ပဋိပါဋိယာ၊

ဖြင့်။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ကော၊ သော။ ပစ္စန္ဓဂါမဝါသီ၊
တိုင်းစွန့်ရှာ၌နေသော။ မနုဿော၊ သည်။ ပဏ္ဏာကာရံ၊ လက်ဆောင်ကို။
အာဒါယ၊ ရှိ။ အာဂန္တော၊ ရှိ။ ဒွါရံ၊ ကို။ အာကောဇေသိ၊ ခေါက်၏။ ဗဓိရ
ဒေါဝါရိကော၊ သည်။ သံဒွံ၊ ကို။ န သုဏ္ဍာတိ၊ မကြား။ ပါဒပရိမဇ္ဇကော၊
ခြေကို ဆုပ်နယ်သောသူသည်။ သညံ၊ အမှတ်ကို။ အဒါသိ၊ ၏။ တာယ
သညာယ၊ ဖြင့်။ ဒွါရံ၊ ကို။ ဝိဝရိတော၊ ဖွင့်၍။ ပဿိ၊ မြင်၏။ ပဌမပဋိဟာရော၊
ရှေးဦးစွာသော အစောင့်အရှောက်သည်။ ပဏ္ဏာကာရံ၊ ကို။ ဂဟေတော၊ ရှိ။
ဒုတိယဿ၊ နှစ်ယောက်မြောက်သော အစောင့်အရှောက်အား။ အဒါသိ၊
၏။ ဒုတိယော၊ သည်။ တတိယဿ၊ အား။ အဒါသိ၊ ၏။ တတိယော၊ သည်။
ရညော၊ အား။ အဒါသိ၊ ဆက်သ၏။ ရာဇာ၊ သည်။ ပရိတုဉ္ဇိ၊ သုံးဆောင်၏။

တတ္ထရာဇာဒိသု၊ ထိုမင်းစသည်တို့တွင်။ သောရာဇာဝိယ၊ ထိုမင်းကဲ့သို့။
ဇဝနံ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ပါဒပရိမဇ္ဇကောဝိယ၊ ခြေကိုဆုပ်နယ်သောသူ
ကဲ့သို့။ အာဝဇ္ဇနံ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဗဓိရဒေါဝါရိကောဝိယ၊ နားထိုင်း
တံခါးစောင့်ကဲ့သို့။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဟယော ပဋိဟာ
ရာဝိယ၊ သုံးယောက်သော အစောင့်အရှောက်တို့ကဲ့သို့။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနာဒိနိ၊
ကုန်သော။ တိဏိဝိထိ စိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဒဠဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ပစ္စန္ဓဂါမဝါသိ
နော၊ ရွာစွန့်၌နေသသူ၏။ ပဏ္ဏာကာရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ရှိ။ အာဂန္တော၊ ရှိ။
ဒွါရကောဇ္ဇနံဝိယ၊ တံခါးကို ခေါက်ခြင်းကဲ့သို့။ အာရမ္မဏဿ၊ အာရုံ၏။
ပသာဒဿနုနံ၊ ပသာဒကိုထိခိုက်ခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ပါဒပရိမဇ္ဇကေန၊
ခြေကိုဆုပ်နယ်သူသည်။ သညာယ၊ ကို။ ဒိန္နကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကြိယ
မနောဓာတုယ၊ ၏။ ဘဝင်္ဂဿ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇကာလော၊ လည်စေသော ကာလ
ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ တေန၊ ထိုခြေကို ဆုပ်နယ်သော သူသည်။ ဒိန္န
သညာယ၊ ဖြင့်။ ဗဓိရဒေါဝါရိကဿ၊ နားထိုင်းတံခါးစောင့်၏။ ဒွါရ ဝိဝ
ရဏကာလောဝိယ၊ တံခါးကို ဖွင့်သောကာလကဲ့သို့။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။
အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဒဿနကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓနကာလော၊ ပြီးစေသောကာလကို။
ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ပဌမပဋိဟာရေန၊ ရှေးဦးစွာသော အစောင့်အရှောက်
သည်။ ပဏ္ဏာကာရဿ၊ ကို။ ဂဟိတကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဝိပါက မနော
ဒာတုယ၊ ၏။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတကာလော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊

(၁၁၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မှတ်အပ်၏။ ပဌမေန၊ သည်။ ဒုတိယဿ၊ အား။ ဒိန္နကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။
 ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ ၏။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ သန္တိရဏကာလော၊
 ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဒုတိယေန၊ သည်။ တတိယဿ၊ အား။ ဒိန္နကာ
 လောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကြိယမနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ ၏။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။
 ဝဝတ္ထာပိတကာလော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ တတိယေန၊ သည်။
 ခုညော၊ အား။ ဒိန္နကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနေ၊ သည်။ ဇဝနဿ၊
 အား။ နိယျာဒိတကာလော၊ အပ်နှင်းသောကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။
 ခုညော၊ ၏။ ပရိဘောဂကာလောဝိယ၊ သုံးဆောင်သောကာလကဲ့သို့။ ဇဝ
 နဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏရသာ နုဘဝနကာလော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

ဣဒံ ဩပမ္ပံ၊ ဤ ဥပမာသည်။ ကိံ အတ္ထဇာတံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ နည်း။
 အာရမ္မဏဿ၊ ၏။ ပသာဒသန္ဓနမတ္တမေဝ၊ ပသာဒကို ထိခိုက်ခြင်းမျှသည်
 သာလျှင်။ ကိစ္စံ၊ တည်း။ ကြိယမနောဓာတုယာ၊ ၏။ ဘဝဂ်ဝန္ဓနမတ္တမေဝ၊
 ဘဝင်ကိုလည်စေခြင်းမျှ သည်သာလျှင်။ ကိစ္စံ၊ တည်း။ စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ၊
 စသည်တို့၏။ ဒဿနသမ္ပုဋ္ဌိစ္စနသန္တိရဏဝဝတ္ထာပနာနိ၊ မြင်ခြင်း၊ ခံခြင်း၊ စုံစမ်း
 ခြင်း၊ မှတ်ခြင်းတို့သည်။ ကိစ္စာနိ၊ တို့တည်း။ ပန၊ အထူး။ ဧကန္တေန၊ မြင့်။
 ဇဝနမေဝ၊ လျှင်။ အာရမ္မဏရသံ၊ ကို။ အနုဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ၊
 ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။

ဂါမိလောတိ ဝစနေ၊ ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။
 ကိရ၊ ချဲ့အံ့။ သမ္ပဟုလသ၊ များစွာကုန်သော။ ဂါမဒါရကာ၊ ရွာသူ သားငယ်
 တို့သည်။ အန္တရဝိတိယံ၊ ခရီးလယ်၌။ ပံသုကိဋ္ဌံ၊ မြေမှန် ကစားခြင်းကို။
 ကိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟတ္ထ၊ ၌။ ဧကဿ၊ တဦးသော သူငယ်၏။ ဟတ္ထေ၊ ၌။
 ကဟာပဏော၊ သည်။ ပဋိဟညိ၊ ထိ၏။ သော၊ ထိုသူငယ်သည်။ “ယေ၊ ၏။
 ဟတ္ထေ၊ ၌။ ဧတံပဋိဟတံ၊ ဤထိလတ်သည်ကား။ ကိံ နုခေါ၊ နည်း။” ဣတိ၊
 ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ အဿ၊ ၌။ ဧကော၊ တဦးသော သူငယ်သည်။ “ဧတံ
 ပဋိဟတံ၊ ဤထိလတ်သည်ကား။ ပဏ္ဍရံ၊ ပြုပြုတည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊
 ၏။ အပရော၊ တဦးသော သူငယ်သည်။ သဟ ပံသုနာ၊ မြေမှန်နှင့်တကွ။
 ဂါဋ္ဌံ၊ မြို့၌။ ဂတ္တိ၊ ကိုင်၏။ အညော၊ တဦးသော သူငယ်သည်။ “ဧတံ ပဋိ

ဟတံ၊ ဤထိလတ် သည်ကား။ ပုထုလံ၊ လုံးလုံးတည်း။ စတုရဿံ၊ လေး
ထောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဤ။ အပဏော၊ သည်။ “ဧသော၊
ဤ ထိလတ်သည်ကား။ ကဟာပဏော၊ အသပြာတည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။
အာဟ၊ ဤ။ အထ၊ ဤ။ နံ၊ ထို အသပြာကို။ အာဟရိတော၊ ရှိ။ မာတုယာ၊
အမိအား။ အဒါသိ၊ ပေး၏။ သာ၊ ထို အမိသည်။ ကမ္မေ၊ လက်ကောက်
လက်ချည် စသောအမှု၌။ ဥပနေသိ၊ ဆောင်၏။

တတ္ထ၊ တို့တွင်။ သမ္ပဟုလာနံ၊ ကုန်သော။ ဒါရကာနံ၊ တို့၏။ အနန္တရ
ဝိထိယံ၊ ဤ။ ကိဋ္ဌန္တာနံ၊ ကစားကုန်လျက်။ နိသိန္နကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဘဝံ
စိတ္တပ္ပဝတ္တိ၊ ဘဝင်စိတ်ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ကဟာပဏဿ၊ ဤ။
ဟတ္ထေ၊ ဤ။ ပဋိဟတကာလော ဝိယ၊ ထိလတ်သော ကာလကဲ့သို့။ အာရမ္မ
ဏေန၊ သည်။ ပသာဒဿ၊ ကို။ သဒ္ဓိတကာလော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။
“ဧတံ၊ ဤထိလတ်သည်ကား။ ကိန္နုဓေါ၊ နည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တ
ကာလော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ တံ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဂဟေတော၊ ရှိ။ ကြိယ မနော
ဓာတုယာ၊ သည်။ ဘဝံဿ၊ ကို။ အာဝဋ္ဌိတ ကာလော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
မှတ်အပ်၏။ “ဧတံ၊ ဤ ထိလတ်သည်ကား။ ပဏ္ဍရံ၊ ဖြူးတည်း။” ဣတိ၊
ဤသို့။ ဝုတ္တကာလော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ စက္ခုဝိညာဏေန၊ သည်။ ဒဿနကိစ္စဿ၊
ကို။ သာမိတကာလော ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ သဟ ပံသုနာ၊ မြှင့်
နှင့် တကွ။ ဂါဠံ၊ မြဲစွာ။ ဂဟိတ ကာလော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဝိပါက မနောဓာ
တုယာ၊ ဤ။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ သမ္ပုဋ္ဌန္တကာလော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်
၏။ “ဧတံ ဤ ထိလတ်သည်ကား။ ပုထုလံ၊ လုံးလုံးတည်း။ စတုရဿံ၊
လေးထောင့်တည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တကာလော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဝိပါက
မနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ ဤ။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ သန္တိရဏကာလော၊ ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ “ဧသော၊ ကား။ ကဟာပဏော၊ တည်း။” ဣတိ၊
ဤသို့။ ဝုတ္တကာလော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကြိယ မနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ ဤ။
အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ ဝေတ္တာပိတ ကာလော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ မာတု
ယာ၊ သည်။ ကမ္မေ၊ လက်ကောက် လက်ချည်စသော အမှု၌။ ဥပနိတ ကာ
လော ဝိယ၊ ဆောင်သော ကာလကဲ့သို့။ ဇေနဿ၊ ဤ။ အာရမ္မဏ ရသာနု
ဘာနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

(၁၁၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဣဒံ ဩပမ္ပံ၊ သည်။ ကိံ အတ္ထဇာတံ၊ ကိံ။ ဒီပေတိ၊ နည်း။ ကြိယမနော
ဓာတု၊ သည်။ အဒိသ္မာဝ၊ မမြင်၍မူသာလျှင်။ ဘဝင်္ဂံ၊ ကိံ။ အာဝနေတိ၊
လည်စေ၏။ ဝိပဂါက မနောဓာတု၊ သည်။ အဒိသ္မာဝ၊ သာလျှင်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆတိ၊
ခံ၏။ ဝိပဂါက မနောဝိညာဏဓာတု၊ သည်။ အ ဒိသ္မာဝ၊ သာလျှင်။ သန္တိရေတိ၊
စုံစမ်း၏။ ကြိယ မနောဝိညာဏဓာတု၊ သည်။ အဒိသ္မာဝ၊ သာလျှင်။ ဝဝတ္ထာ
ပေတိ၊ မှတ်၏။ ဇဝနံ၊ သည်။ အ ဒိသ္မာဝ၊ သာလျှင်။ အာရမ္မဏ ရသံ၊ ကိံ။
အနုဘောတိ၏။ ပန၊ အထူးကား။ ကေန္တေန၊ ဖြင့်။ စက္ခုဝိညာဏ မေဝ၊ သည်
သာလျှင်။ ဒဿနကိစ္စံ၊ ကိံ။ သာဓေတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံ၊ ကိံ။
ဒီပေတိ၊ ၏။

အဓမ္မော ဂေါဠိယကေနစာ တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကိံ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌံ။ ဝုတ္တံ၊ သော။
အဓမ္မောပမဉ္စ၊ ကိံ၎င်း။ ဥစ္ဆုဿာလ သာမိကောပမဉ္စ၊ ကိံ၎င်း။ သန္ဓာယ၊ ဤ။
ဝုတ္တံ၊ ၏။

သဒ္ဓတ္ထ။ “ဂုဠသီလော ဂုဠပယောဇနော ဝါ ဂေါဠိယကော” ဂုဠသီလော၊
တင်လဲပြီခြင်း အလေ့ရှိသသူသည်။ ဝါ၊ ကား။ ဂုဠပယောဇနော၊ တင်လဲပြီ
ခြင်း အကျိုးရှိသသူသည်။ ဂေါဠိယကော၊ မည်၏။

ဇစ္စန္တော ပိဋသပ္ပိဇာတိ၊ ဟူသော စကား၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကိံ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
သိအပ်၏။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုငကန်း ငဆွံ
တို့သည်။ နဂရဒ္ဓါရေ၊ ဌံ။ သာသာယံ၊ စရပ်၌။ နိသိဒ္ဓိ သူ ကိရ၊ နေကုန်
သတတ်။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ယောက်သော ငကန်း ငဆွံတို့တွင်။ ပိဋသပ္ပိ၊ ငဆွံ
သည်။ အန္ဓကံ၊ ငကန်းကို။ (ထည့်)။ အာဟ၊ ၏။ “ဘော အန္ဓက၊
အို ငကန်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤအရပ်၌။ သုဿ
မာနော၊ မစားရ၊ မသောက်ရ ချောက်ချောက် တတ။ ဝိစရတိ၊ ကျင်
လည်ဘိသနည်း။ အသုကော ပဒေသော၊ ဤမည်သော အရပ်သည်။
သုဘိက္ခော၊ ရလွယ်သော ထမင်းရှိ၏။ ဗဟန္တုပါနော၊ များသော ထမင်း
အဖျော်ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထို ဝပြောသာယာသောအရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။
သုခေန၊ လွယ်သဖြင့်။ ဇီဝိတံ၊ အသက်မွေးခြင်းငှာ။ န ဝဇ္ဇတိ ကိံ၊ မသင့်
သလော”။ ဣတိ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ တာဝ၊ အဆိုသက်ဦးစွာ။ တယာ၊
သင်သည်။ ယေ၊ ငါ့အား။ အာစိက္ခိတံ၊ ကြားအပ်၏။ “တုယံပန၊ သင်အား

၀၀၀

ကား။ တတ္ထ၊ ထိုဝပြော သာယာသောအရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ချုံ။ သုခေန၊ ဖြင့်။
 ဇီဝိတုံ၊ ငှာ။ န ဝဇ္ဇတိကံ၊ လော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ မယံ၊ အား။
 ဂန္ဓ၊ ငှာ။ ပါဒါ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ မယုမ္ပ၊ အားလည်း။ ပဿိတုံ၊ ငှာ။
 စက္ခုနိ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ပဿိတုံ၊ ငှာ။ စက္ခုနိ၊ တို့သည်။ ယဒိ နတ္ထိ၊
 အံ။ ဧဝံသတိ၊ သော်။ တဝ၊ အား။ ပါဒါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တု၊ ကုန်။ မမ၊
 အား။ စက္ခုနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တု၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတော၊ ချုံ။ ဥဘောပိ၊
 တို့သည်လည်း။ “သာဓုတိ” ဟူ၍။ သမ္ပုဋ္ဌိစိတော၊ ချုံ။ ဇစ္စန္ဓာ၊ ငကန်းသည်။
 ပိဋသပ္ပိ၊ ငဆုံကို။ ခန္ဓ၊ ပခုံးသို့။ အာရောပေတိ၊ တက်စေ၏။ သော၊ ထိုငဆုံ၊
 သည်။ တဿ၊ ထိုငကန်း၏။ ခန္ဓ၊ ဌ။ နိသိဒိတော၊ ချုံ။ ဝါမဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။
 အဿ၊ ထိုငကန်း၏။ သိသံ၊ ကို။ ပရိက္ခိပိတော၊ ဘက်၍။ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန၊
 ဖြင့်။ “ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဌ။ မူလံ၊ သစ်ပင်မြစ်သည်။ အာဝရိတော၊ လမ်းကိုပိတ်
 ၍။ ဌိတံ၊ တည်၏။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဌ။ ပါသာဏော၊ သည်။ ဌိတော၊ ၏။
 ဝါမံ၊ ဝဲလမ်းကို။ မုဉ္ဇ၊ လွှတ်လော။ ဒက္ခိဏံ၊ ယာလမ်းကို။ ဂဏှ၊ ယူလော။
 ဒက္ခိဏံ၊ ကို။ မုဉ္ဇ၊ လော။ ဝါမံ၊ ကို။ ဂဏှံ၊ လော”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊ ချုံ။
 မဂ္ဂံ၊ ကို။ နိယာမေတော၊ ချုံ။ အာစိက္ခတိ၊ ကြား၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဇ္ဇန္ဓဿ၊ အား။
 ပါဒါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တု၊ ကုန်၏။ ပိဋသပ္ပိဿ၊ အား။ စက္ခုနိ၊ တို့သည်။
 ဟောန္တု၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဘောပိ၊ တို့သည်လည်း။ သမ္ပယောဂေန၊
 ငါးထန်းရွက်စပ် ယှဉ်သောအားဖြင့်။ ဣစ္ဆိတဋ္ဌာနံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ချုံ။ သုခေန၊
 ဖြင့်။ ဇီဝိံ၊ သု၊ အသက်မွေးကြကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုငကန်း ငဆုံတို့တွင်။ ဇစ္စန္ဓာဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ရူပကာယော၊
 ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ပိဋသပ္ပိဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အရူပကာယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
 မှတ်အပ်၏။ ပိဋသပ္ပိနာ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ချုံ။ ဇစ္စန္ဓဿ၊ အား။ ဒိသံ၊ အရပ်တပါး
 သို့။ ဂန္ဓ၊ ငှာ။ ဂမနာဘိသင်္ခါရဿ၊ သွားခြင်းသို့ ရှေးရှု ပြုပြင်ခြင်း၏။
 အနိဗ္ဗတ္တိတကာလောဝိယ၊ မဖြစ်စေနိုင်ရာ ကာလကဲ့သို့။ ရူပဿ၊ အား။ အ
 ရူပေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ချုံ။ အာဒါနဂ္ဂဟဏစောပနံ၊ ယူခြင်းကိုင်ခြင်း လှုပ်ရှား
 ခြင်းသို့။ ပါပေတုံ၊ ငှာ။ အသမတ္တတာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
 မှတ်အပ်၏။ ဇစ္စန္ဓေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ချုံ။ ပိဋသပ္ပိဿ၊ အား။ ဒိသံ၊ သို့။ ဂန္ဓ၊
 ငှာ။ ဂမနာဘိသင်္ခါရဿ၊ ၏။ အပ္ပဝတ္တိဝိယ၊ မဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့။ ပဉ္စဝေါကာ

(၁၁၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရေ၊ ဌ။ ရှပ်၊ ကို။ ဝိနာ၊ ရှိ။ အရူပဿ၊ နိ။ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏။ ဒိန္နမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ သမ္ပယောဂေန၊ ဖြင့်။ ဣစ္ဆိတဋ္ဌာနံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ သုခေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိတ ကာလော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သမ္ပယောဂေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗကိစ္စေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တိ သဗ္ဗာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကို။ “ပဝတ္တိသဗ္ဗာဝေါတိပိ ဒိဿတိ”။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အယံပဉ္စော၊ ဤသိခြင်းငှာ အလိဂ္ဂိအပ်သောအနက်ကို။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝသေန၊ ဖြင့်။ ကထိတော၊ နိ။

ဝိသယဂ္ဂါဟောစာတိ ဝစနေ၊ ဌ။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ စက္ခု၊ သည်။ ရူပဝိသယံ၊ ရူပါရုံဟူသော အာရုံကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ သောတာဒိနံ၊ စသည်တို့သည်။ သဒ္ဓါဒိဝိသယော၊ သဒ္ဓါစသော အာရုံတို့ကို။ ဂဏှန္တိ၊ ကုန်၏။

ဥပနိဿယမတ္ထသောတိ ဝစနေ၊ ဌ။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဥပနိဿယတော စ၊ အားကြီးသော အကြောင်းအားဖြင့်၎င်း။ အတ္ထတောစ၊ မြင်ခြင်းစသော အကျိုးအားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ပယောဇဉ်အားဖြင့်၎င်း။

မူလန္တိကာဓိပ္ပာယ်။ ဥပနိဿယတော တိ န ဥပနိဿယပစ္စယံ သန္ဓာယဝုတ္တံ။ ယသ္မိံ ပန အသတိ ယော န ဟောတိ။ သော ဣဓ ဥပနိဿယောတိ အဓိပ္ပေတော။ ။ ၁၃၄-ဆ။

အနက်။ ဥပနိဿယတော တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဥပနိဿယပစ္စယံ၊ ပစ္စည်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ န ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ ယသ္မိံ၊ အကြင်စက္ခုပသာဒ အစရှိသောအကြောင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ ယော၊ အကြင်စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော အကျိုးသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော၊ ထိုစက္ခုပသာဒစသော အကြောင်းကို။ ဣဓ၊ ဤဝိပင်္ဂါကိုဆိုရာ၌။ တဿ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဉ်စသော အကျိုး၏။ (ထည့်)။ ဥပနိဿယောတိ၊ အားကြီးသော အကြောင်းဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ လိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသောဥပနိဿယ အတ္ထတို့တွင်။ စက္ခုဿ၊ နိ။ အသမ္ဘိန္နတ္တာ၊ မပျက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ အာပါယဂတတ္တာ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာလောကသန္နိဿိတံ၊ အလင်းကိုမှီသော။ မနသိကာရ ဟေတုကံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ စတူဟိ၊

ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ၊
တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

မူလဒီကာ။ “အာလောကသန္နိဿိတ” နှိ ဣဒမ္ပိ အာလောကေ သတိ သန္တာဝံ
သန္တာယ ဝုတ္တံ။ န ဥပနိဿယပစ္စယတံ။ ။ ၁၃၄-ဆ။

တတ္ထ၊ ထို အသမ္ဘိန္ဒတ္တာ၊ စသော၊ စကား၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
သိအပ်၏။ မတဿာပိ၊ သေသောသု၏လည်း။ စက္ခု သည်။ သမ္ဘိန္ဒံ၊ ပျက်
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇီဝတော၊ အသက်ရှင်သသူ၏။ နိရုဒ္ဓမ္ပိ၊ ချုပ်သော
စက္ခုသည်၎င်း။ ပိတ္တေန ဝါ၊ သည်းခြေသည်၎င်း။ သေမေန ဝါ၊ သလိပ်
သည်၎င်း။ ရဟိရေန ဝါ၊ သွေးသည်၎င်း။ “ရမိရေနဝါတိပိ ဒိသတိ” ။
ပလိဗုဒ္ဓမ္ပိ၊ နှိပ်စက်အပ်သော စက္ခုသည်၎င်း။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊
သည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှာ။ အသက္ကောန္တံ၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ သမ္ဘိန္ဒံနာမ၊
မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဘဝိ
တုံ၊ ငှာ။ သက္ကောန္တံ၊ တတ်နိုင်သော စက္ခုသည်။ အသမ္ဘိန္ဒံနာမ၊ မည်၏။
သောတာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ သေဂနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ စက္ခုသ္မိံ၊ သည်။ အသမ္ဘိန္ဒေ၊ မပျက်သည်။ သတိပိ၊
ဖြစ်သော်လည်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ရူပါရမ္မဏေ၊ သည်။ အာပါထံ၊ သို့။
အနာဂစ္ဆန္တေ၊ မရောက်သည်ရှိသော်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။
ပန၊ ဂရဟာကို ဆိုအံ့။ တသ္မိံ၊ ထိုရူပါရုံသည်။ အာပါထ ဂတေပိ၊ သော်
လည်း။ အာလောက သန္နိဿယေ၊ အလင်းဟူသော မှီရာသည်။ အသတိ၊
သော်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မိံ၊ ထို အလင်းဟူသော
အမှီကို။ လဒ္ဓေပိ၊ ရသော်လည်း။ ကြိယ မနောဓာတုယာ၊ သည်။ ဘဝင်္ဂံ၊
ကို။ အနာဝဇ္ဇိတေ၊ မလည်စေသည်ရှိသော်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊
မဖြစ်။ အာဝဇ္ဇိတေ ယေဝ၊ သော်သာလျှင်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
ဖြစ်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဉ်သည်။ သမ္ပယုတ္တ
ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ ယေဝ၊ လျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတံ၊ ဤသို့။ ဣမေ
စတ္တာရော ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

(၁၁၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

☞

သောတဿ၊ ဧ။ အသမ္ဘိန္ဒတ္တာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ အာပါထဂတတ္တာ၊ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာကာသသန္နိဿိတံ၊ အာကာသဓာတ်ဟူသော မှီရာရှိသည်။ မနသိကာရ ဟေတုကံ၊ မနသိကာရလျှင် အကြောင်းရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ သောတဝိညာဏံ၊ သည်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအသမ္ဘိန္ဒတ္တာ စသော စကား၌။ “အာကာသ သန္နိဿိတ”န္တိ၊ ကား။ အာကာသသန္နိဿယံ၊ အာကာသဓာတ်ဟူသော မှီရာကို။ လဒ္ဓါဝ၊ ရသော်သာလျှင်။ သောတဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထို အာကာသဓာတ် ဟူသော မှီရာနှင့်။ ဝိနာ၊ ရှိ။ သောတဝိညာဏံ၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ ပိဟိတကဏ္ဍစိဒ္ဓဿ၊ ပိတ်အပ်သော နားပေါက် ရှိသသူအား။ သောတ ဝိညာဏံ၊ သည်။ နပုဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ သေသံ၊ ကို။ ပုရိမနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ သောတဝိညာဉ်၌။ သေသံ၊ ကို။ ပုရိမနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ ယထာ၊ ဧသို့။ ဝေ၊ တူ။ ဣတော၊ ဤ သောတဝိညာဉ်မှ။ ပရေသုပိ၊ နောက်ဖြစ်ကုန်သော သာနဝိညာဉ် စသည်တို့၌လည်း။ သေသံ၊ ကို။ ပုရိမနယေနော၊ သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ပန၊ ဆက်။ ဝိသေသမတ္တံ၊ ကို။ ဝက္ခာမ၊ ဆိုကုန်အံ့။

ဃာနဿ၊ ဃာနပသာဒ၏။ အသမ္ဘိန္ဒတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓာနံ၊ ဂန္ဓာရုံတို့၏။ အာပါထဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝါယောသန္နိဿိတံ၊ ဝါယောဓာတ်ဟူသော မှီရာရှိသည်။ မနသိကာရဟေတုကံ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ စတူဟိပစ္စယေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ သာနဝိညာဏံ၊ သည်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုအသမ္ဘိန္ဒတ္တာစသောပုဒ်တို့တွင်။ “ဝါယောသန္နိဿိတ”န္တိပဒဿ၊ ဧ။ ဃာနဗိလေ၊ နှာခေါင်းပေါက်၌။ “ဃာနဗိလန္တိပိ”။ ဝါယုမှိ၊ ဝါယောဓာတ်သည်။ ပဝိသန္တေယော၊ ဝင်သော်သာလျှင်။ သာနဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ တသ္မိံ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ သာနဝိညာဏံ၊ သည်။ နပုဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။

ဇိဝှါယ၊ ဧ။ အသမ္ဘိန္ဒတ္တာ၊ ကြောင့်။ ရသာနံ၊ တို့၏။ အာပါထဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာပေါသန္နိဿိတံ၊ အာပေါဓာတ်ဟူသော မှီရာရှိသည်။ မနသိ

ကာရဟေတုကံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ စတုဟိပစ္စယေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဇိဝှါ
ဝိညာဏံ၊ သည်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဤ။ တတ္ထ၊
ထိုအသမ္ဘိန္ဒတာ၊ စသောပုဒ်တို့တွင်။ “အာပေါသန္နိဿိတ” နှိ ပဒယ၊ ဤ။
အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဇိဝှါတေမနံ၊ လျှာကို စွတ်စို့ဝေတတ်
သော။ အာပံ၊ အာပေါဓာတ်ကို။ လဒ္ဓါဝါသလျှင်။ ဇိဝှါဝိညာဏံ၊ သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဤ။ တေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ဤ။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဤ။ သုက္ခ
ဇိဝှါနံ၊ ခြောက်သော လျှာရှိသသူတို့၏။ သုက္ခ ခါဒနီယော၊ ခြောက်သော
ခဲတွယ်ကို။ ဇိဝှါယ၊ လျှာ၌။ ဌပိတေပိ၊ သော်သည်း။ ဇိဝှါဝိညာဏံ၊ သည်။
နုပ္ပဇ္ဇတေဝ၊ မဖြစ်သည်သာတည်း။

ကာယဿ၊ ဤ။ အသမ္ဘိန္ဒတာ၊ ကြောင့်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနံ၊ တို့၏။ အာပါထ
ဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပထဝီသန္နိဿိတံ၊ ပထဝီဟူသော မှီရာရှိသည်။ မနသိ
ကာရဟေတုကံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ စတုဟိ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ကာယ
ဝိညာဏံ၊ သည်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကု။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဤ။ တတ္ထ၊
ထိုအသမ္ဘိန္ဒတာ၊ စသော ပုဒ်တို့တွင်။ “ပထဝီသန္နိဿိတ” နှိ ပဒယ၊ ဤ။
အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ကာယပ္ပသာဒပစ္စယံ၊ ကာယပသာဒ
၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ပထဝီသန္နိဿယံ၊ ပထဝီဓာတ်ဟူသော မှီရာကို။
လဒ္ဓါဝါသလျှင်။ ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဤ။ တေန၊ ထိုပထဝီ
ဓာတ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ဤ။ ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ-သစ္စံ၊
မှန်၏။ ကာယဒ္ဓါရသ္မိံ၊ ကာယဒ္ဓါရ၌။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ မဟာဘူတာရမ္မဏံ၊
မဟာဘုတ်ဟူသော အာရုံသည်။ အဇ္ဈတ္တိကံ၊ အဇ္ဈတ္တိကဖြစ်သော။ ကာယ
ပသာဒံ၊ ကာယပသာဒကို။ စသေတောထိခိုက်၍။ ပသာဒ ပစ္စယေသု၊ ပသာဒ
၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ မဟာဘူတေသု၊ တို့၌။ ပဋိဟညတိ၊ ထိခိုက်၏။

မနဿ၊ ဘဝင်စိတ်၏။ အသမ္ဘိန္ဒတာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာနံ၊ ဓမ္မာရုံတို့၏။
အာပါထ ဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထုသန္နိဿိတံ၊ ဟဒယဝတ္ထုဟူသော မှီရာရှိ
သည်။ မနသိကာရ ဟေတုကံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ စတုဟိ ပစ္စယေဟိ၊
တို့ကြောင့်။ မနောဝိညာဏံ၊ သည်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကု။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုအသမ္ဘိန္ဒတာ၊ စသောပုဒ်တို့တွင်။ “မနော” တိ၊ ကာ။
ဘဝင်စိတ္တံ၊ တည်း။ တံ၊ ထိုဘဝင်စိတ်သည်။ နိရုဒ္ဓမ္မံ၊ ချုပ်ပြီးသော်၎င်း။

(၁၂၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အာဝဇ္ဇနမိတ္တဿ၊ ဇီ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဘဝိတုံ၊ ဌာ။ အသမတ္ထံ၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ မန္တကရဂတမေဝါတိပိ။ ပဝတ္ထမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်သော်၎င်း။ သမ္ဘိန္နနာမ၊ ပျက်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ အာဝဇ္ဇနဿ၊ ဇီ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဘဝိတုံ၊ ဌာ။ သမတ္ထံ၊ စွမ်းနိုင်သော ဘဝင်စိတ်သည်။ အသမ္ဘိန္နနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ “အာပါထဂတတ္တာဓမ္မာနန္တိ” ကား၊ ဓမ္မာရဗ္ဗဏာဓဏာသည်။ အာပါထဂတောသော်။ “ဝတ္ထုသန္တိသိတ”န္တိ၊ ကား။ ဟဒယဝတ္ထုသန္တိသိတံ၊ ဟဒယဝတ္ထုဟူသောမှီရာကို။ လဒ္ဓါဝါရသော်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇီ။ ဧတေန၊ ထိုဟဒယဝတ္ထုနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ အယမ္ပိပဉ္စော၊ ဤသိခြင်းငှာ အလိုရှိအပ်သောအနက်ကိုလည်း။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝံ၊ ကို။ သန္တာပာ၊ ၍။ ကထိတော၊ ဇီ။ “မနသိကာရဟေတုက”န္တိ၊ ကား။ ကြိယ မနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ သည်။ ဘဝင်္ဂေ၊ ကို။ အာဝဋ္ဋိတေယေဝ၊ သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အယံ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ “ဥပနိဿယမတ္ထဒသာ”တိ ဧတ္ထ၊ ဌာ။ ဥပနိဿယဝဏ္ဏနာ၊ ဥပနိဿယ၏ အဖွင့်တည်း။

ပန၊ တပါး။ အတ္ထော၊ အကျိုးကို။ ဝါ၊ ပယောဇဉ်ကို။ ဝါ၊ ကိစ္စကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ ဒဿနတ္ထံ၊ မြင်ခြင်းအကျိုးရှိသည်။ ဝါ၊ ကိစ္စရှိသည်။ သောဟံ၊ သည်။ သဝနတ္ထံ၊ နာခြင်းအကျိုးရှိသည်။ ဗာနံ၊ သည်။ သာယနတ္ထံ၊ နမ်းခြင်း အကျိုးရှိသည်။ ဇိဝှါ၊ သည်။ သာယနတ္ထာ၊ လျက်ခြင်းအကျိုးရှိသည်။ ကာယော၊ သည်။ ဖုသနတ္ထော၊ တွေ့ခြင်း အကျိုးရှိသည်။ မနော၊ ဘဝင်စိတ်သည်။ ဝိဇာနနတ္ထော၊ အထူးအားဖြင့် သိခြင်းအကျိုးရှိသည်။ ဝါ၊ ကိစ္စရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ တတ္ထ၊ ထို စက္ခုဒဿနတ္ထံ၊ စသောပုဒ် တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဇီ။ အဿ စက္ခုဿ၊ အား။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်း ဟုဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊ အကျိုးသည်။ ဝါ၊ ကိစ္စသည်။ အတ္ထိ၊ ဇီ။ တံစက္ခု၊ သည်။ ဒဿနတ္ထံ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တံ ဒဿနံ၊ ကို။ ဧတေန၊ ထို စက္ခုသည်။ နိပ္ပူဂေတဗ္ဗံ၊ ပြီးစေအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို

၁။ သဋ္ဌမူအဋ္ဌကထာ၌ ဝတ္ထုတော-ဟူ၍၏၊ အနက်အားဖြင့်-ဟုပေး၊ နိဿယအရှိနှင့် အတော်ကွာလှမ်းသည်။

ကြောင့်။ ဒဿနတ္ထံ၊ မည်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော တံ သဝနတ္ထံ၊ စသောပုဒ်တို့၌လည်း။ ဒေသဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဖြင့်။ တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေရ ဝါဒေ၊ ၌။ သောဠသက မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဒွါဒသက မဂ္ဂေန စေဝ၊ နှင့်လည်း ကောင်း။ အဟေတုကဋကေန စ၊ နှင့်၎င်း။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ နိဋ္ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးတည်း။

ဣဒါနိ၊ ၌။ မောရဝါပိဝါသီ မဟာဒတ္တတ္ထေရဝါဒေ၊ ၌။ ဒွါဒသက မဂ္ဂ ကထာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမောရဝါပိဝါသီ ထေရဝါဒ၌။ သာကေတပဉ္စ ဥဿဒကိတ္တန ဟေတုကိတ္တနာနိ၊ တို့သည်။ ပါကတိကာနေဝ၊ တို့သာတည်း။ ပန၊ အထူး။ အယံ ထေရော၊ သည်။ အသင်္ခါရိက သသင်္ခါရိ ကေသု၊ အသင်္ခါရိက ကုသိုလ်ကံ၏ သသင်္ခါရိက အကျိုးကို ပေးရာတို့၌။ ဒေါသံ၊ ဒေါသကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “အသင်္ခါရိကံ၊ အသင်္ခါရိက ကုသိုလ်ကံ သည်။ အသင်္ခါရိက မေဝ၊ အသင်္ခါရိကသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ သသင်္ခါရိကံ၊ ကို။ နော ဒေတိ၊ မပေး။ သသင်္ခါရိကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သသင်္ခါရိက မေဝ၊ ဖြစ်သော။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ အသင်္ခါရိကံ၊ ကို။ နော ဒေတိ၊ မပေး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သေ-သေသော ထေရော၊ သည်။ ဇဝနေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တနိယာမံ၊ စိတ်ကို မှတ်ခြင်းကို။ န ကထေတိ၊ မဆို။ ပန၊ တပါး။ ဘာရမ္မဏေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒနာ နိယာမံ၊ ကို။ ကထေတိ၊ ဆို၏။ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ အဿ ထေရဿ၊ ၏။ ဝါဒေ၊ ၌။ ဝိပါကုဒ္ဓါရေ၊ ဝိပါကံကို ထုတ်ရာ၌။ ဒွါဒသကမဂ္ဂေါ နာမ၊ မည်သည်။ ဇာတော၊ ၏။ ဒသက မဂ္ဂေါပိ၊ သည်၎င်း။ အဟေတုကဋကမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤဒွါဒသကမဂ်၌သာလျှင်။ ပဝိဋ္ဌံ၊ ဝင်၏။

တတြဒွါဒသကမဂ္ဂေ၊ ၌။ အယံ၊ ကား။ နယော၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့ဒံ။ သောမနဿ သဟဂတ တိဟေတုက အသင်္ခါရိကစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မေ၊ ကို။ အာယူဟိတေ၊ သော်။ တာဒိသေနော၊ ထိုသောမနဿ သဟဂုတ်တိဟိတ် အသင်္ခါရိကစိတ်နှင့် တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိပါကစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတ ပဋိသန္ဓိကဿ၊ သော။ ဝုဗ္ဗိပ္ပတ္တဿ၊ အား။ စက္ခုဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ သည်။ အာပါထ ဂတေ၊ သော်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တ နယေ နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။

(၁၂၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တယော၊ ကုန်သော။ မောသဝါရာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ
သတ္တဿ၊ အား။ ကုသလတော၊ မှ။ ဝါ၊ ကုသလတော-ကုသလ ဘူတာနိ၊
ကုသိုလ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ သောမနဿ
သဟဂတာနိ၊ တို့၎င်း။ အကုသလတော၊ မှ။ စတ္တာရိ၊ တို့၎င်း။ ကြိယတော၊
မှ။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသောစိတ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေရသန္တံ၊ ကုန်သော။
ဣမေသံ စိတ္တာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရေန၊ တပါးပါးသော ဇောသည်။
“ဇဝိတ ဣတိပဒေ ကတ္တာ”။ ဇဝိတ ပရိယောဿာနေ၊ စောသည်၏ အဆုံး၌။
တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ပတိဋ္ဌာဟမာနံ၊ တည်သည်ရှိသော်။ သောမနဿ သဟ
ဂတ အသင်္ခါရိက တိဟေတုက စိတ္တမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ ဒုဟေတုက စိတ္တမ္ပိ၊ သည်
၎င်း။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဿ သတ္တဿ၊ အား။ စက္ခုဒွါရေ၊
၌။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ၊ ကုန်သော။ တိဏိ၊ တို့၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ တဒါ
ရမ္မဏာနိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဂဏနူပဂ စိတ္တာနိ၊ ရေ
တွက်ခြင်းငှာ လောက်ကုန်သောစိတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အာရမ္မဏေန၊ အာရုံဖြင့်။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ပရိဝတ္တေတွာ၊ လဲလှယ်၍။
ကုသလတော၊ မှ။ စတုန္တံ၊ လေးပါးကုန်သော။ အကုသလတော၊ မှ။ စတုန္တံ၊
ကုန်သော။ ကြိယတော၊ မှ။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွါဒသန္တံ၊
ကုန်သော။ ဥပေက္ခာသဟဂတစိတ္တာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရေန၊ သည်။ ဇဝိတာ
ဝဿာနေ၊ ၌။ ဥပေက္ခာသဟဂတတိဟေတုကာ သင်္ခါရဝိပါကမ္ပိ၊ ဝိပါကံသည်
၎င်း။ ဒုဟေတုကာသင်္ခါရဝိပါကမ္ပိ၊ ဝိပါကံသည်၎င်း။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။
ဟုတွာ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဿသတ္တဿ၊ အား။ စက္ခုဒွါရေ၊
၌။ ဥပေက္ခာသဟဂတသန္တိရဏံ၊ ၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ တဒါရမ္မဏာနိ၊
ဤတဒါရုံတို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိတိဏိစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဂဏနူပဂ
စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကာနိ၊ ထိုသုံးပါးသော စိတ်တို့
သည်။ ပုရိမေဟိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးသောစိတ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။
အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးသောစိတ်တို့သည်။ ဇဟာန္တိ၊ ကုန်၏။ သောတဒွါရာဒိသုပိ၊
စသည်။ ဘိဉ္ဇလည်း။ အဋ္ဌအဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးရှစ်ပါးသော စိတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောယ၊ သော။ စေတနာယ၊ ဖြင့်။ ကမ္မေ၊ ကံကို။
အာယုဟိတေ၊ သော်။ သမစတ္တာလိသ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ တပါး။ အဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ စက္ခုဒွါရေ၊ ဌ။ အဋ္ဌ၊ တို့၎င်း။
 သောတဝိညာဏာဒီနိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွါဒသ၊
 တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဒွါဒသကဝိပါက ကထာ၌။ မူလ
 ဘဝဂံတာ၊ မူလဘဝင်အဖြစ်ကို၎င်း။ အာဂန္တုကဘဝဂံတာ၊ အဖြစ်ကို၎င်း။
 အဓမ္မောပမနိယာမကထာစ၊ တို့ကို၎င်း။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

သောမနဿ သဟဂတ တိဟေတုက သသင်္ခါရိက ကုသလစိတ္တေန၊ ဖြင့်။
 ကမ္မေ၊ ကံကို။ အာယုဟိတေပိ၊ သော်၎င်း။ ဥပေက္ခာသဟဂတ တိဟေတုက
 အသင်္ခါရိက သသင်္ခါရိကေဟိ၊ ယို့ဖြင့်။ ကမ္မေ၊ ကံကို။ အာယုဟိတေပိ၊ သော်
 ၎င်း။ ဧသေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ၊ တပါး။
 ယန္တောပမ္မမ္ဗိယန္တရားဥပမာသည်လည်း။ “ဟတ္ထယန္တောပမာတိပိ ဒိဿတိ” ။
 ဧတ္ထဝါရေ၊ ဌ။ ပါကတိကမေဝ၊ တည်း။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဖြင့်။ တိဟေတုက
 ကမ္မေန တိဟေတုကပဋိသန္ဓိဟောတိတိ၊ ဟူသော။ ဝါရော၊ ကို။ ကတိတော၊
 ၏။ ပန၊ တပါး။ တိဟေတုကကမ္မေန၊ ဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိ ဟောတိတိ၊
 ဟူသော။ ဝါရော၊ သည်။ ပဋိစ္စန္ဓော၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်။ ဟုဏာ၊ ဖြစ်၍။
 ဂတော၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ဌ။ ဒုဟေတုကကမ္မေန၊ ဖြင့်။ ဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိကထာ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ ခဲ့အံ့။ သောမနဿ သဟဂတဒုဟေတုကာ သင်္ခါရိက
 စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မေ၊ ကို။ အာယုဟိတေ၊ သော်။ တာဒိသေနော၊ သော။
 ဝိပါက စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတ ပဋိသန္ဓိကဿ၊ သော။ ဝုဗ္ဗိပ္ပတ္တဿ၊ အား။
 စက္ခုဒွါရေ၊ ဌ။ ဣဗ္ဗာရမ္မဏေ၊ သည်။ အပါထဂတေ၊ သော်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။
 ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ မောသဝါရာ၊
 တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ အထူး။ ဒုဟေတုကဿ၊ အား။ ဇေန
 ကြိယာ၊ ဇောကြိယာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ကုသလတော၊
 မှ။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သောမနဿ သဟဂတာနိ၊ တို့၎င်း။ အကုသလတော၊
 မှ။ စတ္တာရိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ စိတ္တာနံ၊
 တို့တို့၎င်း။ အညတပေန၊ သည်။ ဇဝိတပရိယောသာနေ၊ ဌ။ ဒုဟေတုကမေဝ၊
 သော။ သောမနဿ သဟဂတာသင်္ခါရိကံ၊ သော။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။

(၁၂၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဿသတ္တဿ၊ အား။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ၊
ကုန်သော။ ဘိဏ္ဍိ၊ တို့၎င်း။ ဣဒဉ္စတဒါရမ္မဏံ၊ ဤတဒါရုံ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
စက္ကာရိ၊ ကုန်သော။ ဂဏနူပဂဓိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထို
မှတစ်ပါး။ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏေ၊ ၌။ ကုသလတော၊ မှ။ ဥပေက္ခာသဟဂတံ၊
ကုန်သော။ စတုန္တံ၊ တို့၎င်း။ အကုသလတော၊ မှ။ စတုန္တံ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ အဋ္ဌန္တံ၊ တို့တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဤ “အကုသလတော စတုန္တံ” ကား မောဟမူဒွေကို ချသည်။
အကြောင်းကား ဣဒ္ဓာရုံ၌ မောဟမူဒွေနောင် တဒါရုံကျသော် အဟိတ်
ကုသလဝိပါက် တဒါရုံသာဖြစ်ရာ၏။ ယင်းသည် တဒါရုံကိုလည်း သန္တိရဏ
အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ပြီ။ သဟိတ်တဒါရုံ၌လည်း ဝိက္ခဝေနကို မထိုက်၊ ထိုကြောင့်
ချသည်။

အညတရေန၊ သည်။ ဇဝိတပရိယောသာနေ၊ ၌။ ဒုဟေတုက မေဝ၊ သော။
ဥပေက္ခာ သဟဂတံ၊ သော။ အသင်္ခါရိကံ၊ သော။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဿသတ္တဿ၊ အား။ ဥပေက္ခာသဟဂတ
သန္တိရဏံ၊ ၎င်း။ ဣဒဉ္စတဒါရမ္မဏံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။
ဂဏနူပဂဓိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုနှစ်ပါးသော
ဝိတ်တို့သည်။ ပုရိမေဟိ၊ ကုန်သော။ စတုဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဆ၊
ခြောက်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သောတဒ္ဓါရာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။
ဆ ဆ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောယ၊ သော။ စေတ
နာယ၊ ဖြင့်။ ကမ္မေ၊ ကို။ အာယူဟိတေ၊ သော်။ သမတိံ သဓိတ္တာနိ၊ တို့သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ စက္ခု
ဒါရေ၌။ ဆ၊ တို့၎င်း။ သောတဝိညာဏာဒီနိ၊ ကုန်သော။ စက္ကာရိ၊ တို့၎င်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အဓ္မောပမ္မ နိယာမ
ကထာ၊ တို့သည်။ ပါကတိကာ ယေဝ၊ တည်း။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယန္တော
ပမာ၊ ကို။ ဣဒ ဝါရေ၊ ၌။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
န ဝုတ္တံ၊ အပ်။

သောမနဿ သဟဂတဒုဟေတုက သသင်္ခါရိက ကုသလ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။
ကမ္မေ၊ ကို။ အာယူဟိတေပိ၊ အားထုတ်ရာ၌၎င်း။ ဥပေက္ခာ သဟဂတ ဒုဟေ

တုက အသင်္ခါရိက သသင်္ခါရိကေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကမ္မေ၊ ကို။ အာယုဟိတေပိ၊ အားထုတ်ရာ၌၎င်း။ သေဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ တွေ့ဝတာ၊ ဖြင့်။ “ဒုဟေတုက ကမ္မေန ဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိ ဟောတိ”တိ၊ ဟူသော။ ဝါရော၊ ကို။ ကထိတော၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ “အဟေတုက ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ”တိ၊ သော။ ဝါရော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ကုသလတော၊ မှ။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ဉာဏဝိပုယုတ္တေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကမ္မေ၊ ကို။ အာယုဟိတေ၊ သော်။ ကုသလဝိပါကာဟေတုက မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ၊ ဖြစ်သော။ ဥပေက္ခာ သဟဂတာယ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ကို။ ဂဟိတာယ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ကမ္မသဒိသာ၊ ကံနှင့် တူသော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ န ဝတ္တဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ဣတော၊ ဤ “ကုသလတော စတုဟိ” အစရှိသော စကားမှ။ ပဌာယ၊ ရှိ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တ နယေ နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကထေတွာ၊ ရှိ။ ဣဒ္ဓေပိ၊ ၌၎င်း။ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေပိ၊ ၌၎င်း။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣမဿ ယေရဿ၊ ၏။ ဝါဒေ၊ ၌။ ပိဏ္ဏဇဝနံ၊ အပေါင်းဖြစ်သော ဇောသည်။ ဇေတိ၊ ၏။ သေသာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းသော။ “ဣဒ္ဓမ္မန ဇဝနံ ကုသလတ္ထာယဝါ အကုသလတ္ထာယဝါ ကော နိယာမေတိ”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗော၊ သော။ ကထာ၊ စကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တ နယေ နေဝ၊ လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ တွေ့ဝတာ၊ ဖြင့်။ မောရဝါပိဝါသိ မဟာဒတ္တတ္ထေရဝါဒေ၊ ၌။ ဒွါဒေသ ဝိပါက ကထာ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဒသက မဂ္ဂေနစေဝ၊ နှင့်၎င်း။ အဟေတုကဋ္ဌကေနစ၊ နှင့်၎င်း။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ နိဋ္ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣဒါနိ၊ ၌။ မဟာဓမ္မရက္ခိတတ္ထေရဿ၊ ၏။ ဝါဒေ၊ ၌။ ဒသက မဂ္ဂကထာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထို ဒသကမဂ္ဂကထာ၌။ သာကေတပဉ္စ ဥဿဒကိတ္တနာနိ၊ တို့သည်။ ပါကဘိကာနေဝ၊ တို့တည်း။ ပန၊ အထူး။ ဟေတုကိတ္တနေ၊ ၌။ အယံ၊ ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဘိဟေတုက ကမ္မံ၊ သည်။ ဘိဟေတုက ဝိပါကမ္မံ၊ ကို၎င်း။ ဒုဟေတုက ဝိပါကမ္မံ၊ ကို၎င်း။ အဟေတုက ဝိပါကမ္မံ၊ ကို၎င်း။ ဒေတိ၊ ၏။ ဒုဟေတုက ကမ္မံ၊ သည်။ ဘိဟေ

(၁၂၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တုက မေဝ၊ ကိံသာယျင်။ နံ ဒေတိ၊ မပေ။ ဣတရံ၊ တိဟိတ်မှတပါးသော
ဒုဟိတ်အဟိတ်ကို။ ဒေတိ၊ နိ။ တိဟေတုက ကမ္မေန၊ ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။
တိဟေတုကာစ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုဟေတုကာစ၊ သည်လည်း။
ဟောတိ၊ နိ။ အဟေတုကာ၊ သည်။ န ဟောဟိ၊ မဖြစ်။ ဒုဟေတုက ကမ္မေန၊
ဖြင့်။ ဒုဟေတုကာဟေတုကာ၊ ဒုဟိတ်ပဋိသန္ဓေ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ တို့သည်။
ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တိဟေတုကာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အသင်္ခါရိကကမ္မံ၊
သည်။ အသင်္ခါရိကမေဝ၊ သော။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ နိ။ သသင်္ခါရိကံ၊ သော။
ဝိပါကံ၊ ကို။ နဒေတိ၊ မပေ။ သသင်္ခါရိကမ္မံ၊ သည်လည်း။ သသင်္ခါရိကမေဝ၊
သော။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ နိ။ အသင်္ခါရိကံ၊ သော။ ဝိပါကံ၊ ကို။ နေဒေတိ၊
မပေ။ အာရမ္မဏေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒနာ၊ ကို။ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ လဲလှယ်အပ်၏။
ဇဝနံ၊ သည်။ ပိဏ္ဏဇဝနေန၊ အပေါင်းဇောအားဖြင့် သာလျှင်။ ဇဝတိ၊ နိ။
အာဒိတော၊ မှ။ ပဌာယ၊ ချ်။ စိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ကထေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

တဩဟေတုကိတ္တနေ၊ ထိုဟေတုကိတ္တန၌။ အာဒိတော-ပဌာယစိတ္တာနံ
ကထနေ၊ အစဖြစ်သော ကုသိုလ်မှစ၍ စိတ်တို့ကိုဆိုရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့
သည်ကား။ ကထာ၊ စကားတည်း။ ဧကော၊ တဦးသောသူသည်။ ပဌမ
ကုသလစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မံ၊ ကို။ အာယူဟတိ၊ နိ။ ပဌမဝိပါက စိတ္တေနော၊
ဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ အယံ၊ ဤပဋိသန္ဓေသည်။
ကမ္မသဒိသာ၊ ကံနှင့်တူသော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝုဗ္ဗိပ္ပတ္တဿ၊
ကြီးရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သော။ တဿသတ္တဿ၊ အား။ စက္ခုဒွါရေ၌။ ဣဋ္ဌာ
ရမ္မဏေ၊ သည်။ အာပါထဂတော၊ သော်။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ တယော၊
ကုန်သော။ မောသဝါရာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အထတဒါ၊ ၌။
အဿသတ္တဿ၊ အား။ ဟေဋ္ဌာ၌။ ဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေရသန္ဓံ၊ ကုန်သော။
သောမနဿ သဟဂတဇဝနာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရေန၊ သည်။ ဇဝိတပရိ
ယောသာနေဝ၊ လျှင်။ ပဌမဝိပါကစိတ္တမေဝ၊ လျှင်။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုတဒါရုံသည်။ “မူလဘဝဂံ၊ ၎င်း။ တဒါရမ္မဏံ၊ ၎င်း။”
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေနာမာနိ၊ တို့ကို။ လဘတိ၊ နိ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဿသတ္တဿ၊
အား။ စက္ခုညာဏာဒိနိ၊ ကုန်သော။ တီဏံ၊ သုံးပါးသော စိတ်တို့၎င်း။
ဣဒ္ဓတဒါရမ္မဏံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရိ၊ တို့သည်။ ဂဏနူပဂစိတ္တာနိ၊

ရေတွက်ခြင်းငှာ လောက်သောစိတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣဋ္ဌ
မဇ္ဈတ္တာရမ္မဏေ၊ ဤ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဤ။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဒွါဒသန္တံ၊
ကုန်သော။ ဥပေက္ခာသဟဂတဇဝနာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရေန၊ တပါးပါး
သော ဇောသည်။ ဇဝိတပရိယောသာနေ၊ ဤ။ ဥပေက္ခာသဟဂတတိဟေတုက
အသင်္ခါရိကစိတ္တံ၊ သည်။ တဒါရမ္မဏတာယ၊ တဒါရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ငန္တတိ၊
ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုဥပေက္ခာသဟဂတံ တိဟိတံအသင်္ခါရိကစိတ်သည်။ “အာဂန္တု၊
ကတဝိ၊ ၎င်း။ တဒါရမ္မဏံ၊ ၎င်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေနာမာနိ၊ တို့ကို။
သတတိ၊ ၎င်း။ ဇဝံ၊ ဤသို့။ အဿသတ္တဿ၊ အား။ ဥပေက္ခာ သဟဂတသန္တိ
ရဏံ၊ ၎င်း။ ဣဒဉ္စတဒါရမ္မဏံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးသောစိတ်တို့
သည်။ ဂဏနုပဂစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုနှစ်ပါး
သောစိတ်တို့သည်။ ပုရိမေဟိ၊ ကုန်သော။ စတုဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဆ၊
တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဇဝံ၊ ဤသို့။ ကောယ၊ သော။ စေတနာယ၊
ဖြင့်။ ကမ္မေ၊ ကို။ အာယုဟိတေ၊ သော်။ ပဉ္စသုဒ္ဓါရေသု၊ ငါးပါးကုန်သော
ဒွါရတို့၌။ သမတိံ သစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ န၊ ထိုမှတပါး။
အဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ ငက္ခုဒ္ဓါရေ၊ ဤ။ ဆ၊ တို့၎င်း။ သောတဝိညာဏာ
ဒီနိ၊ သောတဝိညာဉ်အစရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသ၊
တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အမ္မောပမ္မနိယာမကထာ၊ တို့သည်။ ပါက
ဘိကာယေဝ၊ တို့တည်း။

ဇဝံ၊ တူ။ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထ ကုသလစိတ္တေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကမ္မေ၊ ကို။
အာယုဟိတေပိ၊ သော်လည်း။ ဧတ္ထကာနေဝ၊ ဤမျှသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။
ဝိပါကစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ဥပေက္ခာ
သဟဂတစိတ္တေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကမ္မေ၊ ကို။ အာယုဟိတေပိ၊ ဤလည်း။ သေဝ
နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ပန၊ အထူး။ ဣဓ၊ ဤဥပေက္ခာ
သဟဂတစိတ်တို့ဖြင့်ကံကိုအားထုတ်ရာ၌။ ပဌမံ၊ သော။ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏံ၊
ကို။ ဒဿေတဗ္ဗံ၊ ပြအပ်၏။ ပစ္ဆာ၊ မှ။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒနာ၊ ကို။
ပရိဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ လဲလှယ်အပ်၏။ အမ္မောပမ္မနိယာမကထာ၊ တို့သည်။ ပါကတိ
ကာယေဝ၊ တို့တည်း။ ယန္တောပမာ၊ ကို။ နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ “ကုသလတော
ပန စတုန္တံ ဉာဏဝိပုယုတ္တာနံ အညတရေန ကမ္မေအာယုဟိတေ” တိ၊ ဟူသော။

(၁၂၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ညတော၊ ဤပါဠိမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ဤ။ သပ္ပံ၊ ကို။ ဝိတ္တာရေတွာ၊ ချဲ့၍။ အဟေတု
ဘဋ္ဌကံ၊ ကို။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ၏။ “ဂဟေတဗ္ဗန္တိပိ”။ ဧတ္တာဝတော၊ ဖြင့်။ မဟာ
ခမ္မရက္ခိတဧတ္ထေရဝါဒေါ၊ ဌံ။ ဒသကမဂ္ဂေါ၊ သည်။ အဟေတုကဋ္ဌေန၊ နှင့်။
သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ နိဋ္ဌိတော၊ အပြီးသို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်
သျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ပန၊ စောဒနာ သောနောကိုဆိုအံ့။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံထေရာနံ၊
ဘို့တွင်။ ကတရဿ၊ အဘယ်မထေရ်၏။ ဝါဒေါ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်
သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆော၊ တည်း။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော
မထေရ်၏။ ဧကံသေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ “ဧကန္တေနာတိပိ”။ ဝါဒေါ၊ ကို။ န
ာဟေတဗ္ဗော၊ မယူအပ်။ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ သဗ္ဗေသံ၊ တို့၏။ ဝါဒေသု၊
ဘို့၌။ ယုတ္တံ၊ အသင့်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ န ကဿစိ ဧကံသေန၊ သဗ္ဗေသံ ပန ဝါဒေသု ယုတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဟု
ပါဠိရှိသင့်သည်။

ဘိ၊ ချဲ့အံ့။ ပဌမဝါဒသ္မိံ၊ ဌံ။ သသင်္ခါရာသင်္ခါရ ဝိဓာနံ၊ သသင်္ခါရအသင်္ခါရ
အစီအရင်ကို။ ပဗ္ဗယ ဘေဒတော၊ အကြောင်းအထူးအားဖြင့်။ အဓိပ္ပေတံ၊
အပ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပဌမထေရ်၏ အယူ၌။ အသင်္ခါရိက
ကုသလဿ၊ ၏။ ဒုဗ္ဗလ ပစ္စယေဟိ၊ အားနည်းသောအကြောင်းတို့ကြောင့်။
ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ သသင်္ခါရိကဝိပါကံ၊ ကို၎င်း။ သသင်္ခါရိကဿ၊ သော။
ကုသလဿ၊ ၏။ ဗလဝ ပစ္စယေဟိ၊ အားကြီးသော အကြောင်း တို့ကြောင့်။
ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ အသင်္ခါရိက ဝိပါကဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ လဗ္ဘမာနာ
နိပိ၊ ရသင့်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကြိယဇေနာနိ၊ တို့ကို။ ပဟာယ၊
၍။ ကုသလ အဝနေန၊ ဖြင့်။ တဒါရမ္မဏံ၊ ကို။ အာရမ္မဏေန၊ ဖြင့်။ တဒါ
ရမ္မဏဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝေဒနဉ္စ၊ ကို၎င်း။ နိယာမေတွာ၊ မှတ်၍။ သေက္ခပုထုဇေန
သေနေ၊ ဖြင့်။ သောဋ္ဌသကမဂ္ဂေါ၊ ကို။ ကထိတော၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ အာရမ္မဏေနစာတိ စသဒ္ဓေါ တဒါရမ္မဏဉ္စ ဝေဒနဉ္စာတိ ယောဇေ
တဗ္ဗော၊ ယောဇေနာ (၁၆၈-သု) ရှိရကား “အာရမ္မဏေနစ” လိုသည်။ “စေဝ”
မလို။

ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပဌမထေရဝါဒ၌။ အကုသလဇောနာဝသာနေ၊ ၌။ အဟေတုက ဝိပါက မေဝ၊ ဖြစ်သော။ ယံ တဒါရမ္မဏံ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ တံ တဒါရမ္မဏံ၊ ကို။ ဣတရေသု၊ ပဌမထေရဝါဒမှ တပါး ကုန်သော ဒုတိယ တတိယ ထေရဝါဒ တို့၌။ န ဒဿိတ မေဝ၊ မပြုအပ်သည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို ပဌမထေရဝါဒ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ တံ အဟေတုက တဒါရမ္မဏဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဘေသု၊ ထို ဒုတိယ တတိယ ထေရဝါဒတို့၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ သဟေတုက ဝိပါကဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ဧတ္တာပိ၊ ဤ ပဌမဝါဒ၌လည်း။ လဗ္ဘတေဝ၊ ရသင့်သည်သာတည်း။ တတြ တသ္မိံ လဗ္ဘမာနေ၊ ထိုသို့ရသင့်သည်၌။ အယံ၊ ကား။ နယော၊ နည်း တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယဒါ၊ ၌။ ကုသလ ဇောနာနံ၊ ကုသိုလ်ဇော တို့၏။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ဇောသည်။ ဇေတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ကုသလာဝသာနေ၊ ၌။ အာစိတ္တသဒိသမေဝ၊ လောကုတ္တရအပ် သော ဇောနှင့်တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အကုသလာဝသာနေ၊ အကုသိုလ် ဇော၏ အဆုံး၌။ သဟေတုက တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ယဒါ၊ ၌။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ အကုသလ မေဝ၊ အကုသိုလ်ဇောသည်သာ လျှင်။ ဇေတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ အဟေတုကံ၊ သော။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ တာဝ၊ စွာ။ ပဌမဝါဒေ၊ ၌။ ယုတ္တံ၊ အသင့်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဒုတိယဝါဒေ၊ ၌။ ကုသလတော၊ ကုသိုလ်အားဖြင့်။ အသင်္ခါရ သသင်္ခါရဝိဇာနံ၊ အသင်္ခါရသသင်္ခါရအစီအရင်ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလို ရှိအပ်၏။ တေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယထေရဝါဒ၌။ အသင်္ခါရိ ကကုသလဿ၊ ၏။ အသင်္ခါရိကမေဝ၊ အသင်္ခါရိကသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိပါ ကံ၊ ကို။ သသင်္ခါရကုသလဿ၊ ၏လည်း။ သသင်္ခါရိကမေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ် သော။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဂဟေတုာ၊ ယူ၍။ ဇေနေန၊ ဖြင့်။ တဒါရမ္မဏနိယာမံ၊ တဒါရုံကိုမှတ်ခြင်းကို။ အကဘ္ဘာ၊ မပြုမူ၍။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အဆုံးလည်း ဖြစ်ကုန် သော။ သေက္ခာသေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ၊ ဘို့အား။ ဥပ္ပတ္တိရဟော၊ ပြောခြင်းငှာ ထိုက်သော။ ပိဏ္ဏဇေန ဝသေန၊ အပေါင်းဖြစ်သော ဇော၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒွါဒသကမဂ္ဂေါ၊ ကို။ ကထိတော၊ ၏။ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယ ထေရဝါဒ၌။ တိဟေတုက ဇောနာဝသာနေ၊ ၌။ တိဟေတုကံ၊ သော။ တဒါ

(၁၃၁)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရမ္မဏံ၊ သည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဒုဟေတုက ဇဝနာဝသာနေ၊ ဌှိ။ ဒုဟေတုကံ၊
သော။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ အဟေတုက ဇဝနာဝသေနေ၊ ဌှိ။
အဟေတုကံ၊ သော။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ပန၊ ထိုသို့သင့်
သော်လည်း။ ဘာဇေတွာ၊ ဝေဘန်၍။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ “မဆိုသော်လည်း
အသင့်ကို ယူရမည် ဟူလိုသည်”။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒုတိယဝါဒေ၊ ဌှိ။ ယုတ္တံ၊ ကို။
ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတိယဝါဒေပိ၊ ဌှိလည်း။ ကုသလတောဝါအားဖြင့်သာလျှင်။ အသင်္ခါရ
သသင်္ခါရ ဝိမာနံ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ပန၊ ဂရဟာကိုဆိုအံ့။ “တိဟေတုက
ကမ္မံ တိဟေတုကဝိပါကမ္မိ ဒုဟေတုက ဝိပါကမ္မိ အဟေတုက ဝိပါကမ္မိ
(ဒုဟေတုက.ကမ္မမ္မိ ဒုဟေတုကဝိပါကမ္မိ အဟေတုက ဝိပါကမ္မိ)” ဒေတီ”တိ၊
ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်။ အသင်္ခါရိကတိဟေတုက ပဋိသန္ဓိကဿ၊
အသင်္ခါရိက တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေရှိသသူအား။ အသင်္ခါရိက ဒုဟေတုကေနပိ၊
အသင်္ခါရိက ဒုဟိတ်လည်းဖြစ်သော။ တဒါရမ္မဏေန၊ သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။
တံ၊ ထိုဖြစ်သင့်သော တဒါရုံကို။ အ ဒဿေတွာ၊ မပြုမူ၍။ ဟေတု သဒိသ
မေဝ၊ ဇနကကံ၏ဟိတ်နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ တဒါရမ္မဏံ၊ ကို။
ဒဿိတံ၊ ပြအပ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဟေတုသဒိသမေဝါတိ ဇနကကမ္မဟေတုသဒိသမေဝ၊ ဟု မူလ
နိကာ(၁၃၅-ဆ) ရှိရကား တိ၊ လွန်သည်။

တံ ဇနကကမ္မဟေတုသဒိသဿေဝ တဒါရမ္မဏဿ ဒဿနံ၊ ထိုဇနကကံ၏
ဟိတ်နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော တဒါရုံကိုပြခြင်းသည်။ ပုရိမာယ၊
ရှေးဖြစ်သော။ ဟေတုကိတ္တန လဒ္ဓိယာ၊ ဇနကဟိတ်ကို ဆိုသော အယူနှင့်။
န ယုတ္တေတိ၊ မသင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဒသက မဂ္ဂ ဝိဘာဝနတ္ထ မေဝ၊
ဒသကမဂ်ကို ထင်စွာပြခြင်းငှာသာလျှင်။ တံဝစနံ၊ ကို။ ထေရေန၊ တတိယ
ထေရ်သည်။ (ထည့်)။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣတရမ္မိ၊ ဤမှတပါးသော
အသင်္ခါရဒုဟိတ် တဒါရုံကိုလည်း။ လဗ္ဘတေဝ၊ ရသင့်သည်သာလျှင်တည်း။
ဧဝံ၊ ဤသို့။ တတိယဝါဒေပိ၊ ဌှိလည်း။ ယုတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။
သဗ္ဗာပိ၊ သော။ အယံကထာ၊ သည်။ ပဋိသန္ဓိ ဇနကဿေဝ၊ ပဋိသန္ဓေကို

၁။ ကွင်းတွင်းစာကား ဆဋ္ဌမူအဋ္ဌကထာ၌ မပါ၊ နိဿယ၌သာပါသည်။

ဖြစ်စေတတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ကမ္မဿ၊ ဧ။ ဝိပါကံ၊ ကိ။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်သော။ တဒါရမ္မဏ၊ ကဏ္ဍာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ “သဟေတုကံ ဘဝင်္ဂံ” အဟေတုကဿ ဘဝင်္ဂဿ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒနာတော၊ ဟောတော် မူသော ကြောင့်။ နာနာကမ္မေန၊ အထူးထူးသော ကံဖြင့်။ အဟေတုက ပဋိသန္ဓိကဿာပိ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှိသသူအားလည်း။ သဟေတုက ဝိပါကံ၊ သော။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ သဟေတုကတဒါရမ္မဏဿ၊ ဧ။ ဥပ္ပတ္တိဝိဓာနံ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အစီအရင်သည်။ မဟာပကရဏေ၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်း၌။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ကာမာဝစရကုသလဝိပါကကဏ္ဍာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ရူပါဝစရာရူပါဝစရ ဝိပါကကဏ္ဍာ

၄၉၉။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ရူပါဝစရာရူပါဝစရဝိပါကံ၊ ရူပါဝစရာအရူပါဝစရ ဝိပါကံကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ပုန၊ တဖန်။ ကတမေ ဓမ္မာ အဗျာကတာတိ အာဒိ၊ ကိ။ အာရဒ္ဓံ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထို“ကတမေ ဓမ္မာ အဗျာကတာ” စသော စကား၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာမာဝစရဝိပါကံ၊ သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကုသလေန၊ နှင့်။ သဒိသမ္ပိ၊ တူသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ အသဒိသမ္ပိ၊ မတူသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ တူသည်လည်းရှိ မတူသည်လည်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကာမာဝစရဝိပါကံကို။ ကုသလာ နဂတိကံ၊ ကုသိုလ်နှင့်တူသော အလားရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ နဘာဇိတံ၊ အပ်။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ရူပါဝစရာ ရူပါဝစရဝိပါကံ၊ သည်။ ဟတ္ထိ အဿ ပဗ္ဗတာဒိနံ၊ ဆင်၊ မြင်၊ တောင် စသည်တို့၏။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ ဟတ္ထိ အဿာဒိ သဒိသာဝ၊ ဆင်၊ မြင်းစသည်တို့နှင့် တူကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်၏သို့။ တထာ၊ တူ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကုသလ သဒိသမေဝ၊ ကုသိုလ်နှင့် တူသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။

(၁၃၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကုသလာနုဂတိကံ၊ ကုသိုလ်နှင့်တူသော အလားရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ချွံ။ ဘာဇိ
တံ၊ အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ကာမာဝစရကမ္ပံ၊ သည်။ ယဒါကဒါစိ၊ အကြင်အမှတ်
မရှိသောအခါ၌။ ဝိပင်္ဂါ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ရူပါဝစရ
ရူပါဝစရံ၊ သည်။ အနန္တရာယေန၊ လျော့ကျခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော
အန္တရာကင်းသဖြင့်။ ဒုတိယသ္မိယေဝ၊ နှစ်ခုမြောက်သာလျှင် ဖြစ်သော။
အတ္တဘာဝေ၌။ ဝိပင်္ဂါ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ဣတိပိတသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။
ကုသလာနုဂတိက မေဝ၊ ကုသိုလ်နှင့်တူသော အလားရှိသည်ကိုသာလျှင်။
ကတွာ၊ ချွံ။ ဘာဇိတံ၊ အပ်၏။ တေသံ၊ ကို။ ကုသလေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊
လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အယံပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ ဝိသေသော၊
အထူးတည်း။ ပဋိပဒါဒိဘေဒေါစ၊ ပဋိပဒါစသော အပြားကို၎င်း။ “အာဒိဖြင့်
အာရုံကိုယူ”။ ဟိနပဏိတ မဇ္ဈိမဘာဝေါစ၊ အဖြစ်ကို၎င်း။ ဧတေသု၊ ထိုရူပါ
ဝစရ အရူပါဝစရဝိပင်္ဂါတို့၌။ ဈာနာဂမနတော၊ ဈာန်ဟူသော အကြောင်း
အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဆန္ဒာဒိနံ၊ ဆန္ဒစသည်
တို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးကို။ ဓုရံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ အနုပ္ပါဒနီယတ္တာ၊
မဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တောနိ၊ ထိုရူပါဝစရ အရူပါဝစရ
ဝိပင်္ဂါစိတ်တို့သည်။ နိရောဓိပတိကာနေဝ၊ အဓိပတိကင်းကုန်သည်သာလျှင်။
ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ်အပြီးတည်း။

ရူပါဝစရရူပါဝစရဝိပင်္ဂါကကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတ၊ ပြီးပြီ။

လောကုတ္တရဝိပင်္ဂါကကထာ

၅၀၅။ လောကုတ္တရဝိပင်္ဂါကမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ လောကုတ္တရ ကုသလသဒ္ဓိ
သတ္တံ၊ လောကုတ္တရာကုသိုလ်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုသလာ
နုဂတိကမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊ ချွံ။ ဘာဇိတံ၊ ဝေဘန်အပ်၏။ ပန၊ ထိုမှ
တစ်ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဘူမိကကုသလံ၊ သည်။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။
ဝဋ္ဋံ၊ ကို။ အာစိနတိ၊ စိတ်၏။ ဝဇေတိ၊ ပွားစေတတ်၏။ ဘသ္မာ၊ ကြောင့်။
တတ္ထ၊ ထိုတေဘူမိက ကုသိုလ်၌။ “ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊
ဟောတော်မူအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ လောကုတ္တရံ၊ သည်။ တေန၊ ထို

တေဘူမိကကုသိုလ်သည်။ အာစိတမ္ပိ၊ စိအပ်ပွားစေအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။
ဝဇ္ဇာ၊ ကို။ အပစိနတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ သယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ စုတိပဋိသန္နိဝသေ
န၊ ဖြင့်။ ဝဇ္ဇာ၊ ကို။ နအာစိနတိ၊ မစိတတ် မပွားစေတတ်။ တေန၊ ထိုကြောင့်။
ဧတ္ထ၊ ဤလောကုတ္တရာဝိပါကံ၌။ “ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ အဝ
တော၊ မဟောမူ၍။ ကတတ္တာ ဘာဝိတတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်
မူအပ်၏။

သုညတန္တိအာဒိသု၊ တို့၌။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ တာဝ၊ စွာ။ အာဂမနတော၊
လာကြောင်းအားဖြင့်၎င်း။ သဂုဏတော၊ မိမိဂုဏ်အားဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏ
တော၊ အာရုံအားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊
တို့ဖြင့်။ နာမံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံစနံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။
ကုသလာမိကာရေ၊ ၌။ ဝိတ္တာရိတံ၊ ချဲ့အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော
အကြောင်းတို့တွင်။ သုတ္တန္တိကပရိယာယေန၊ သုတ္တန် ဒေသနာတော်အား
ဖြင့်။ သဂုဏတောပိ၊ အားဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏတောပိ၊ အားဖြင့်၎င်း။ နာမံ၊
ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သောဒေသနာ၊ ဤသုတ္တန် ဒေသနာ
သည်။ ပရိယာယဒေသနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ အဘိဓမ္မ
ကထာ၊ အဘိဓမ္မာကို ဟောရာကထာသည်။ နိပ္ပရိယာယဒေသနာ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣမ၊ ဤအဘိဓမ္မာ၌။ သဂုဏတော
ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏတောဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ နာမံ၊ ကို။ နလဘတိ၊ မရ။
အာဂမနတော၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ လဘတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ အာဂ
မနမေဝ၊ အာဂုမ်သည်လျှင်။ ဓုရံ၊ ၏။ တံအာဂမနံ၊ သည်။ ဝိပဿနာဂမနံ၊
ဝိပဿနာဟူသော အာဂုမ်၎င်း။ မဂ္ဂါဂမနံ၊ မဂ်ဟူသော အာဂုမ်၎င်း။ ဣတိ၊
သို့။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အာဂ
တဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဝိပဿနာဂမနံ၊ သည်။ ဓုရံ၊ ၏။ ဖလဿ၊ ၏။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊
၌။ မဂ္ဂါဂမနံ၊ သည်။ ဓုရံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒံစနံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။
ဝုတ္တမေဝ၊ တည်း။

တေသု ဒွိသု အာဂတဋ္ဌာနေသု၊ တို့တွင်။ ဣဒံစနံ၊ သည်။ ဖလဿ၊ ၏။
အာဂတဋ္ဌာနံ၊ အာဂတဋ္ဌာနသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣမ

(၁၃၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

လောကုတ္တရဝိပါဏေ၌။ မဂ္ဂါဂမနံ၊ သည်။ ခုရံ၊ ၏။ ဣတံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ သော-သောမဂ္ဂေါ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဤမဂ်သည်။
 ဝါ၊ ကို။ အာဂမနတော၊ အားဖြင့်။ “သုညတ” န္တိ နာမံ၊ ကို။ လဘိတွာ၊ ဤ။ သဂုဏ
 တောစ၊ ၎င်း။ အာရမ္မဏတောစ၊ ၎င်း။ “အနိမိတ္တော၊ အနိမိတ္တမဂ်မည်သည်။
 အပ္ပဏိဟိတော၊ အပ္ပဏိဟိတမဂ်မည်သည်။ ဟောတံ၊ ဖြစ်၏။” ဣတိပိ၊ သို့လည်း။
 ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သယံ၊ မိမိသည်။ အာဂမနီယဌာနေ၊ လာကြောင်း
 အာဂုမ်အရာ၌။ ဌတွာ၊ ဤ။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလဿ၊ အား။ တီဏိနာမာနိ၊
 တို့ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ကထံဒေတိ၊ ကား။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သုဒ္ဓါဂမနဝသေနတ၊
 သက်သက်လာကြောင်းအာဂုမ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ လဒ္ဓနာမော၊ ရအပ်
 သောအမည်ရှိသော။ အယံ သုညတမဂ္ဂေါ၊ သည်။ သယံ၊ သည်။ အာဂမနီယ
 ဌာနေ၌။ ဌတွာ၊ ဤ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဖလဿ၊ အား။ နာမံ၊ ကို။ ဒဒမာနော၊
 ပေးသည်ရှိသော်။ “သုညတ” န္တိ နာမံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ပြု၏။ သုညတာနိမိတ္တ
 မဂ္ဂေါ၊ သုညတမဂ် အနိမိတ္တမဂ်သည်။ သယံ၊ သည်။ အာဂမနီယဌာနေ၌။
 ဌတွာ၊ ဤ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဖလဿ၊ အား။ နာမံ၊ ကို။ ဒဒမာနော၊ သော်။
 “အနိမိတ္တ” န္တိ နာမံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ၏။ သုညတာပဏိဟိတမဂ္ဂေါ၊ သည်။
 သယံ၊ သည်။ အာဂမနီယဌာနေ၌။ ဌတွာ၊ ဤ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဖလဿ၊
 အား။ နာမံ၊ ကို။ ဒဒမာနော၊ သော်။ “အပ္ပဏိဟိတ” န္တိ နာမံ၊ ကို။
 အကာသိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣမာနိ တီဏိ နာမာနိ၊ တို့ကို။ မဂ္ဂါနန္တရေ၊ မဂ်၏
 အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သော။ ဖလစိတ္တသ္မိယော၊ ဖိုလ်စိတ်၌သာလျှင်။ ဣမိနာ
 နယေန၊ ဤအကြောင်းဖြင့်။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ အပရဘာဂေါ၊ နောက်အဘို့
 ၌။ ဝဋ္ဌဉာနတ၊ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ သုံးဆောင်ဝင်စားသော ဖလသမာပတ်၌။
 န၊ လဗ္ဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။ ပန၊ ဆက်။ အပရဘာဂေါ၊ ၌။ အနိစ္စာဒိဟိ၊ အနိစ္စ
 ဝိပဿနာ အစရှိကုန်သော။ တီဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိပဿနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။
 ဝိပဿိတုံ၊ ခြင်းငှာ။ သက္ကောဟိ၊ တတ်နိုင်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့တတ်နိုင်သည်
 ရှိသော်။ အထ၊ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ဝုဋ္ဌိတဝိပဿနာဝသေန၊ ထသော
 ဝိပဿနာဖိ အစွမ်းဖြင့်။ “ဝုဋ္ဌိတဝုဋ္ဌိတဝိပဿနာဝသေနာတိပိ”။ အနိမိတ္တ
 အပ္ပဏိဟိတ သုညတ သဘိတာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ တီဏိ၊ ကုန်သော။
 ဖလာနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ တိဏ္ဍံ ဖလာနံ၊ တို့၏။ သင်္ခါရာ

ရမ္မဏာနိ၊ သင်္ခါရလျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ အနိစ္စာနုပဿနာဒီနိ၊ ကုန်သော။
တာနေဝ ဉာဏာနိ၊ ထိုဉာဏ်တို့သည်ပင်လျှင်။ အနုလောမ ဉာဏာနိနာမ၊
မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

စ၊ ဆက်။ သုညတမဂ္ဂေ၊ ဌ။ ယော-အယံ နယော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။
အပ္ပဏိဟိတ မဂ္ဂေပိ၊ ဌလည်း။ ဧသေဝ နယော၊ လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်
၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သုဒ္ဓါဂမနဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ လဒ္ဓနာမော၊
သော။ အယံ အပ္ပဏိဟိတ မဂ္ဂေ၊ သည်။ သယံ၊ သည်။ အာဂမနီယဌာနေ၊
ဌ။ ဌတွာ၊ ရှိ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဖလဿ၊ အား။ နာမံ၊ ကို။ ဒဒမာနော၊
သော်။ “အပ္ပဏိဟိတ” နှိနာမံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ၏။ အပ္ပဏိဟိတ အနိမိတ္တ
မဂ္ဂေ၊ သည်။ သယံ၊ သည်။ အာဂမနီယဌာနေ၊ ဌ။ ဌတွာ၊ ရှိ။ အတ္တနော၏။
ဖလဿ၊ အား။ နာမံ၊ ကို။ ဒဒမာနော၊ သော်။ “အနိမိတ္တ” နှိ နာမံ၊ ကို။
အကာသိ၊ ၏။ အပ္ပဏိဟိတ သုညတမဂ္ဂေ၊ သည်။ အယံ၊ သည်။ အာဂမနီ
ယဌာနေ၊ ဌ။ ဌတွာ၊ ရှိ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဖလဿ၊ အား။ နာမံ၊ ကို။
ဒဒမာနော၊ သော်။ “သုညတ” နှိနာမံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ၏။ ဣမာနိပိ တိဏိ
နာမာနိ၊ တို့ကိုလည်း။ မဂ္ဂါနန္တရေ၊ ဌ။ ဖလစိတ္တသ္မိံယေဝ၊ သာလျှင်။ ဣမိနာ
နယေန၊ ဤအကြောင်းဖြင့်။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ အပရ ဘာဂေ၊ ဌ။ ဝဋ္ဋေနက
ဖလသမာပတ္တိယာ၊ ဌ။ န လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ ဧဝံသ္မိံ၊ ဣမသ္မိံ ဝိပါကနိဒ္ဒေ
သေ၊ ဌ။ ကုသလစိတ္တေဟိ၊ တို့ထက်။ တိ ဂုဏာနိ၊ သုံးဆ တက်ကုန်သော။
ဝိပါကစိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ အထူး။ ဟေတုမိက ကုသလာနိ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။
ဝိပါကံ၊ ကို။ အဓိပတိံ၊ ကို။ လဘာပေတုံ၊ ရစေခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိယထာ၊
မတတ်နိုင်ကုန်၏ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ လောကုတ္တရာနိ၊ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်တို့
သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ အဓိပတိံ၊ ကို။ လဘာပေတုံ၊ ငှာ။
န သက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ သက္ကောန္တိ ဧဝံ၊

၁၊ လောကုတ္တရဝိပါကဿ လောကီယဝိပါကတော ဝိသေသံ ဒေသန္တော
အာဟ ယထာ ပနာတိအာဒိ။ ။ လောဇနာ-၁၆၁-သု။ ရှိရကား ယထာ
ဟိယထာပန-တက်တိုင်းလည်း တပွါကဒီကရဏမဖြစ်၊ ဌာနအားလျော်စွာ
ဖြစ်သည်ဟုမှတ်။

(၁၃၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တတ်နိုင်ကုန်သည် သာတည်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဘူ
မိက ကုသလာနံ၊ တို့၏။ အညော၊ သော။ အာယူဟန ကာလော၊ အား
ထုတ်ရာ ကာလသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အညော၊ သော။ ဝိပစ္စနကာလော၊
အကျိုးပေးရာ ကာလသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုသို့ အားထုတ်ရာ
ကာလ အကျိုးပေးရာကာလ ကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုတေ
ဘူမိက ကုသိုလ်တို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ အဓိပတိံ၊ ကို။ လဘာ
ပေတုံ၊ ငှာ။ နသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ လောကုတ္တရာနိ၊
တို့သည်။ တာယသဒ္ဓါယ၊ ထိုလောကုတ္တရာ မဂ်၌ဖြစ်သော သဒ္ဓါသည်။
အဝုပသန္တာယ၊ အာနုဘော်မစဲ မငြိမ်းမီ။ တသ္မိံဝီရိယေ၊ ထိုလောကုတ္တရာ
မဂ်၌ဖြစ်သော ဝီရိယသည်။ အဝုပသန္တေ၊ အာနုဘော်မစဲ မငြိမ်းမီ။ တာယ
သတိယာ၊ ထိုလောကုတ္တရာမဂ်၌ဖြစ်သော သတိသည်။ အဝုပသန္တာယ၊ မိ။
တသ္မိံသမာဓိသ္မိံ၊ ထိုလောကုတ္တရာ မဂ်၌ဖြစ်သော သမာဓိသည်။ အဝုပ
သန္တေ၊ မိ။ တာယပညာယ၊ ထိုလောကုတ္တရာ မဂ်၌ဖြစ်သော ပညာသည်။
အဝုပသန္တာယ၊ အာနုဘော်မစဲ မငြိမ်းမီ။ အပဏ္ဏကံ အဝီရဗ္ဗံ၊ မချွတ်
မယွင်း။ “အပဏ္ဏကံ အဝီရဗ္ဗံကား ပရိယာယ်နှင်နှင်”။ မဂ္ဂါနန္တရမေဝ၊
မဂ်၏ အခြားမဲ့၌ပင်လျှင်။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ပဋိလဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ ယေန၊
ထိုသို့ မဂ်၏ အခြားမဲ့၌ ပင်လျှင် အကျိုးကို ပေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ အဓိပတိံ၊ ကို။ လဘာပေတုံ၊ ငှာ။ သက္ကောန္တိ၊
တတ်နိုင်ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓကောမိပ္ပိယတ္ထ။ “အဝုပသန္တာယာ”တိ ဣဒံ ကေနစိ အညေန အနန္တရိ
ကတ္တာ တာဒိသာယ ဧဝ သဒ္ဓါယ။ လ။ ပညာယစ အနန္တရ ပစ္စယသင်္ဂဟံ သန္တာ
ယဝုတ္တံ၊ ယေန ဆန္တ ဒယောဝိ အတ္တနော အနန္တရသဒိသာနံ ဆန္တာဒိနံ ဥပ္ပါဒ
ကာ အဓိပတိဘူတာ အဓိပတိဘူတေ ဧဝ ဥပ္ပါဒေန္တိတိ ဣမမတ္ထံ ဒိပေတိ။
၁၃၆-ဆ။

ဗုဒ္ဓကောနိ။ “အဝုပသန္တာယာ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ကေနစိ၊
တစုံတခုသော။ အညေန၊ တပီးသော တရားသည်။ အနန္တရိကတ္တာ၊ မြဲ
အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တာဒိသာယဧဝ၊ ထိုသို့သော ရှိသည်သာလျှင်
ဖြစ်သော။ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါ၏၎င်း။ ပ။ ပညာယစ၊ ပညာ၏၎င်း။ အနန္တရပစ္စယ
သင်္ဂဟံ၊ အနန္တရပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို။ “တနည်းကား၊ အနန္တရသင်္ဂဟံ-စာမူ”။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-အဗျာကတဝိပါကပဒ

(၁၃၇)

အနန္တရတာဝံ၊ မဂ္ဂမုဒါဒါးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္တာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 တေန၊ ထိုအဝူပသန္တာယ ဟူသောဝါဒ်ဖြင့်။ ဆန္ဒာဒယောဝိ၊ ဆန္ဒအစရှိသည်
 တို့သည်လည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အနန္တရသဒိသာနံ၊ အခြားမဲ့၌ဖြစ်၍ တူကုန်
 သော။ “အနန္တရံရှိမူ”။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ သဒိသာနံ၊ တူကုန်သော။
 ဆန္ဒာဒိနံ၊ ဆန္ဒအစရှိသည်တို့ကို။ ဥပ္ပါဒကော၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ အဓိပတိ
 ဘူတာ၊ အဓိပတိဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဓိပတိဘူတေဝ၊ အဓိပတိဖြစ်၍
 ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ “တနည်းကား”။
 အဓိပတိဘူတေ၊ အဓိပတိဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တိ ဝေ၊
 ဖြစ်စေကုန် သည်သာလျှင်လည်း။ ဣမမတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဒီပေတိ၊
 ပြ၏။

ပါဠိ ၁၃၁။ “ဝုတ္တမတ္ထံ ဥပမာယ သာဓေန္တော အာဟ “ယထာဟိ”တိ
 အာဒိ”။

ဟိ-တံပါကဋ် ကရောမိ၊ အံ။ ပရိတ္တကဿ၊ အနည်းငယ်သော။ အဂ္ဂိနော၊
 မီး၏။ ဂတဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ရာ၌။ အဂ္ဂိသ္မိံ၊ မီးသည်။ နိဗ္ဗုတမတ္တေယေဝ၊
 ငြိမ်းကာမ၍ ဖြစ်လတ်သော်သာလျှင်။ ဥဏှာကာရော၊ ပူသော အခြင်းအရာ
 သည်။ နိဗ္ဗာယိတွာ၊ ငြိမ်း၍။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခုသော အကြောင်းသည်။
 နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ တပါး။ မဟန္တံ၊ သော။ အာဒိတ္ထံ၊ တောက်လောင်
 သော။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊ မီးပုံကြီးကို။ နိဗ္ဗာပေတွာ၊ ငြိမ်းစေ၍။ ဂေါမယပရိဘလ္လေ၊
 နွားချေးစို့ဖြင့် လိမ်းကျပျခြင်းကို။ ကတေဝိ၊ ပြုအပ်သော်လည်း။ ဥဏှာကာ
 ရော၊ ပူသောအခြင်းအရာသည်။ အဝူပသန္တောဝ၊ မငြိမ်းမစဲသည်သာလျှင်။
 ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဘေဘူမိကကုသလေ၊ ၌။ အညော၊
 သော။ ကမ္မက္ခန္ဓော၊ ကံဓဏသည်။ အညော၊ သော။ ဝိပါကက္ခန္ဓော၊
 ဝိပါက ဓဏသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိတ္တအဂ္ဂိဋ္ဌာနေ၊ အနည်းငယ်သော
 မီးအရာ၌။ ဥဏှာဘာဝ နိဗ္ဗာနကာလော ဝိယ၊ ပူသောအဖြစ်၏ ငြိမ်းရာ
 ကာလကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ၊ ထိုဘေဘူမိက ကုသိုလ်
 သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ အဓိပတိံ၊ ကို။ လဘာပေတုံဋ္ဌာ။
 န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ လောကုတ္တရေ၊ ၌။ ဘာယသဒ္ဓါယ၊
 သည်။ ပ။ တာယ ပညာယ၊ သည်။ အဝူပသန္တာယ၊ မိ။ မဂ္ဂါနန္တရမေဝ၊
 လျှင်။ ဗလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဗ္ဗာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ၊ ထို လော

(၁၃၈)

အဋ္ဌသာလိနိဗ္ဗာနကထာနိဿယ

ကုတ္တရာ ကုသိုလ်သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ အဓိပတိံ၊ ကို။ လတာပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ “ဝိပါကေ အဓိပတိံ နတ္ထိ ဌပေတွာ လောကုတ္တရ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ကုန်ပြီ။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာဝိပါကံကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဝိပါကေ၊ ဌ။ အဓိပတိံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

၅၅၃။ စတုတ္ထဗလနိဒ္ဒေသောဌံ။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ အညာတာဝိန္ဒိယန္တိ၊ ကား။ အညာတာဝိနော၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် သိအပ်သော အပိုင်းအခြားကို မလွန်မူ၍ လေးပါးသော သစ္စာတို့ကို သိပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဣန္ဒြိယံဌစပ်)။

ပါဠာနုသန္တိ။ “အညာတာဝိနော”တိ ပဒဿ အတ္ထံ ဝိဝရန္တော အာဟ စတုသု၊ လ။ ကိစ္စဿာတိ။

စတုသု သစ္စေသု၊ လေးပါးသောသစ္စာတို့၌။ နိဋ္ဌိတ ဉာဏကိစ္စဿ၊ ပြီးပြီးသောဉာဏကိစ္စရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣန္ဒြိယံ၊ ဣန္ဒြေတည်း။

••နတ္ထ။ “နိဋ္ဌိတံ ဉာဏကိစ္စံ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သော နိဋ္ဌိတဉာဏကိစ္စော”၊ ဝါ၊ တနည်းကား။ အညာတာဝိနံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် သိအပ်သော အပိုင်းအခြားကို မလွန်မူ၍ လေးပါးသော သစ္စာတို့ကို သိပြီးသော သမ္ဗုယုတ်တရား တို့၏။

ပါဠာနုသန္တိ။ “အညာတာဝိန”န္တိ ပဒဿ အတ္ထံ ဝိဝရန္တော အာဟ စတုသု၊ ပ။ ဓမ္မာနန္တိ။

စတုသု သစ္စေသု၊ တို့၌။ နိဋ္ဌိတကိစ္စာနံ၊ ပြီးပြီးသော ကိစ္စရှိကုန်သော သမ္ဗုယုတ်တရားတို့၏။ စတ္တာရိ သစ္စာနံ၊ တို့ကို။ ဥတွာ-ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိပြီး၍။ ဌိတာနံ၊ တည်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ သမ္ဗုယုတ်တရားတို့၏။ အပ္ပန္နရေ၊ အတောင်း၌။ ဣန္ဒြဋ္ဌသာဓနေန၊ အစိုးရခြင်းသဘောကို ပြီးစေခြင်းဖြင့်။ ဣန္ဒြိယံ၊ ဣန္ဒြေမည်၏။

၅၅၅။ အဿ အညာတာဝိန္ဒိယန္တိ ပဒဿ၊ ၏။ နိဒ္ဒေသဝါရေပိ၊ ဌလည်း။ အညာတာဝိနန္တိ၊ ကား။ အာဇာနိတွာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် သိအပ်သော

အပိုင်းအခြားကို မလွန်မူ၍ လေးပါးသောသစ္စာ တို့ကို သိပြီး၍ ။ ဌိတာနံ၊
တည်ကုန်သော။ ဓမ္မာနန္တိ၊ ကား။ သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မာနံ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရား
တို့၏။ အပ္ပန္နရေ၊ ဌိ။ အညာတိ၊ ကား။ အာဇာနဿ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်
သိအပ်သောအပိုင်းအခြားကို မလွန်မူ၍ လေးပါးသော သစ္စာတို့ကိုသိခြင်း။
ပညာ ပဇာနဿတိအာဒိနိ၊ ပညာ၊ ပဇာနဿ အစရှိသောပုဒ် တို့ကို။ ဝုတ္တာ
နေဝ၊ ဖွင့်အပ်ကုန်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ မဂ္ဂင်္ဂံ၊ မဂ္ဂပရိယာပနန္တိ၊ ကား။
ဖလမဂ္ဂဿ၊ ဖိုလ်၌ဖြစ်သောမဂ်၏။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါတည်း။ ဖလမဂ္ဂေ၊ ဖိုလ်၌ဖြစ်
သော မဂ်၌လည်း။ ပရိယာပန္တံ၊ အကျုံးဝင်သည်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။

အပိစံ အညံဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တပါးသော ဆိုဘွယ် စကားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။
တ္ထ လောကုတ္တရ ဝိပါကေ၊ ဌိ။ ဣဒံ၊ ဤ ဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ပကိဏ္ဍကံ၊
ပြီးပြီသော အဆုံးအဖြတ်တည်း။ ကေ၊ သော။ ဣန္ဒြိယံ၊ သည်။ ကေ ဌာနံ၊
သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ကေ၊ သော။ ဣန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဆဌာနာနိ၊ ထိုသို့။
ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ကေ၊ သော။ ဣန္ဒြိယံ၊ သည်။ ကေဌာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။
ကေ၊ သော။ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ကေဌာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။
သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ကေ၊ သော။ အညိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဟေဌာ၊
ဌိ။ တိဏိ ဖလာနိ၊ သုံးပါးသောဖိုလ် တို့၎င်း။ ဥပရိ၊ ဌိ။ တယော မဂ္ဂေ၊
တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆဌာနာနိ၊ ထိုသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ကေ၊ သော။ အညာ
တာဝိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ကေဌာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ အရဟတ္တဖလံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊
ရောက်၏။ သဗ္ဗေသုပိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂဖလေသု၊ တို့၌။ အတ္ထတော၊ အနက်
အားဖြင့်။ အဋ္ဌအဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးရှစ်ပါးကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုသဋ္ဌိ လောကုတ္တရ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ခြောက်ဆဲ့
လေးပါးသော လောကုတ္တရာ ဣန္ဒြေ တို့ကို။ ကထိတာနိ၊ ကုန်၏။ ပါဠိ
ဘော၊ အားဖြင့်။ နဝ နဝ၊ ကိုးပါး ကိုးပါးတို့ကို။ ကဠာ၊ ပြင်၍ ဒါသတ္တတိ၊
ခုနစ်ဆဲ့နှစ်ပါးသောဣန္ဒြေတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မဂ္ဂေ၊ မဂ်၌။ မဂ္ဂင်္ဂန္တိ၊
ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ရှိ၏။ ဖလေပိ၊ ဌိလည်း။ မဂ္ဂင်္ဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂ

၁-၂။ အပိစေတ္တာဘိ အပိစ အညံ ဝစနံ ဝတ္ထဗ္ဗံ အတ္ထိ၊ တ္ထ လောကုတ္တရ
ဝိပါကေ ဣဒံ ပကိဏ္ဍကံ၊ ကေဋ္ဌိတိ အာဒိ ဝိတ္ထာရော၊ ယောဇနာ ၁၆၂-သု။

(၁၄၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ချီ။ မဂ္ဂေ၊ ဌ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ သည်။
ဝုတ္တော၊ ချီ။ ဖလေပိ၊ ဌလည်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ သည်။
ဝုတ္တော၊ ချီ။

မူလဒီကာ။ ။ ကိလေသသမုက္ခေဒကဿ၊ မဂ္ဂဿ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိကဿ၊ နိယျာ
နိကသဘာဝဿ၊ ဖလေနပိ၊ ပဋိပဿဒ္ဓကိလေသေန၊ နိယျာနသဘာဝေနော
ဘဝိတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ “ဖလေပိမဂ္ဂံ” မဂ္ဂပရိယာပနံ” နိ၊ ဝုတ္တံ။ ဝေဉ္ဇ ကတော၊ မဂ္ဂ
ပိဘင်္ဂေ၊ ဖလေသုစ၊ အဋ္ဌဂီကော၊ ပဉ္စဂီကော၊ စ၊ မဂ္ဂေါ၊ ဥဒ္ဓဇ္ဇော၊ ဧဝံ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ
ပိတိ။ ။ ၁၃၆-ဆ။

ဒီကာအနက်။ ။ ကိလေသသမုက္ခေဒကဿ၊ ကိလေသာကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်တတ်
သော၊ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အာဒိကဿ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိ
သောတရား၏။ နိယျာနိကသဘာဝဿ၊ ဝဋ်မှထွက်မြောက်တတ်သော သဘော
ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဖလေနပိ၊ ဖိုလ်သည်လည်း။ ပဋိပဿဒ္ဓ ကိလေသေန၊ ငြိမ်းငြိ
သော ကိလေသာရှိသည်ဖြစ်၍။ နိယျာနသဘာဝေနော၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်
တတ်သော သဘောရှိသည်သာလျှင်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
ဖလေပိ၊ ဖိုလ်ဌလည်း။ “မဂ္ဂံ” မဂ္ဂပရိယာပနံ” နိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ
အပ်၏။ ဝေဉ္ဇ ကတော၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ မဂ္ဂပိဘင်္ဂေ၊ မဂ္ဂပိဘင်း
ဌ။ ဖလေသုစ၊ ဖိုလ်တို့ဌလည်း။ အဋ္ဌဂီကော၊ ဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို၎င်း။
ပဉ္စဂီကော၊ သော။ မဂ္ဂေါစ၊ မဂ်ကို၎င်း။ ဥဒ္ဓဇ္ဇော၊ ထုတ်တော်မူအပ်၏။
ဗောဇ္ဈင်္ဂါပိ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့ကိုလည်း။ ဧဝံ၊ ဤမဂ်အတူ။ ဥဒ္ဓဇ္ဇော၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊
ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ဇာတိ။ အာရတိဝိရတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်
၏။ ဖလက္ခဏေပိ၊ ဌလည်း။ အာရတိ ဝိရတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ချီ။ တတ္ထ၊
ထိုမဂ်၊ ဖိုလ် တို့တွင်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ မဂ္ဂဘာဝေနော၊ မဂ်၏ အဖြစ်ဖြင့်
သာလျှင်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဖလံ၊ သည်။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။
ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ မဂ္ဂေါနာမ၊ မည်၏။

မူလဒီကာ။ ။ “မဂ္ဂံ ဥပါဒါယာ” တိ၊ မဂ္ဂသဒိသတာယ၊ မဂ္ဂေါတိ ဣမမတ္ထံ သန္တာ
ယာဟ။ ။ ၁၃၆-ဆ။

ဒီကာအနက်။ ။ “မဂ္ဂံ ဥပါဒါယာ” တိ၊ ဟူသော စကားကို။ မဂ္ဂသဒိသတာယ၊
မဂ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏။ ဣတိ-ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤသို့
သော အနက်ကို။ သန္တာယ၊ ရည်၍။ သင်္ဂဟကာရော၊ သည်။ အာဟ၊ ချီ။

“ဖလင်္ဂံ ဖလပရိယာပနံ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ၄၁။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ မဂ္ဂေ၊ ဌ်။ ဗုဒ္ဓနုကဿ၊ သစ္စာလေးပါးကိုသိဆဲဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အင်္ဂေ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ မည်၏။ ဖလေ၊ ဌ်။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အင်္ဂေ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ မည်၏။ မဂ္ဂေ၊ ဌ်။ အာရမဏ ဝိရမဏ ဝသေနေဝ၊ ဝေးစွာ ကြည်ခြင်း အထူးသဖြင့် ကြည်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် သာလျှင်။ အာရတိ ဝိရတိ၊ အာရတိ ဝိရတိမည်၏။ ဖလေ၊ ဌ်။ အာရတိ ဝိရတိ ဝသေန၊ ဝေးစွာကြည်ပြီး အထူးသဖြင့် ကြည်ပြီးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာရတိ ဝိရတိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

လောကုတ္တရာဝိပါကကဿ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

အကုသလ ဝိပါက ကဿ

၅၅၆။ ဣတော၊ ဤ လောကုတ္တရာဝိပါကမူ။ ပရာနိ၊ နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလ ဝိပါကနိ၊ အကုသိုလ်၏ အကျိုးဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ စက္ခုသောတ ဃာန ဗိဝှိ ကာယဝိညာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ ကော၊ သော။ မနောဓာတု၊ ၎င်း။ ကော၊ မဿ၊ မနောဝိညာဏဓာတု၊ ၎င်း။ ဣတိ-ဣမာနိ၊ သတ္တစိတ္တာနိ၊ ဝို့သည်။ ပါဠိတောစ၊ အားဖြင့်၎င်း။ အတ္ထတောစ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ တာဒိသေဟေဝ၊ ကိုသို့သဘောရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလဝိပါက စိတ္တေဟိ၊ ကုသလဝိပါကစိတ်တို့နှင့်။ သဒိသာနိ၊ တူကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တာနိ၊ ထိုကုသလ ဝိပါကစိတ်တို့သည်။ ကုသလကမ္မပစ္စယာနိ၊ ကုသိုလ်ကံလျှင် ပစ္စည်းရှိကုန်၏။ ဣမာနိ၊ ဤအကုသလဝိပါက စိတ်တို့သည်။ အကုသလကမ္မပစ္စယာနိ၊ အကုသိုလ်ကံလျှင် ပစ္စည်းရှိကုန်၏။ စ၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ တာနိ၊ ထိုကုသလဝိပါကစိတ်တို့သည်။

(၁၄၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဣဋ္ဌ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေသု၊ ဣဋ္ဌ ဣဋ္ဌ မဇ္ဈတ္တဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တိဋ္ဌံ။
ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမာနိ၊ ဤအကုသလဝိပါက် စိတ်တို့သည်။ အနိဋ္ဌာနိဋ္ဌ
မဇ္ဈတ္တေသု၊ အနိဋ္ဌ၊ အနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တိဋ္ဌံ။ ပဝတ္တန္တိ၊
ကုန်၏။

မူလဒီကာ။ ။ ဣဋ္ဌ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေသု ဝိယ န အနိဋ္ဌအနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေသု သန္တိရဏဝိသေ
သော အတ္ထိ၊ အနိဋ္ဌာရမ္မဏမေဝ ပန အဓိမတ္တိ မန္တု ဧဝံ ဒွိဓာ ဝုတ္တံ။ ။
၁၃၇။ ။

ဒီကာအနက်။ ။ ဣဋ္ဌ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေသု၊ ဣဋ္ဌာရံ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရံတိဋ္ဌံ။ သန္တိရဏ ဝိသေ
သော၊ သောမနဿ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်၏ အဖြစ်ဖြင့် သန္တိရဏ အထူးသည်။
အတ္ထိဝိယ၊ ရှိ၏သို့။ အနိဋ္ဌအနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေသု၊ အနိဋ္ဌာရံ အနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရံတိဋ္ဌံ။ သန္တိ
ရဏဝိသေသော၊ သောမနဿ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အဖြစ်ဖြင့် သန္တိရဏ အထူး
သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန။ စင်စစ်သော်ကား။ ဝါ၊ ထိုသို့မရှိသော်လည်း။ အဓိ
မတ္တိ၊ အလွန်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ မန္တု၊ နုံ့သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အနိဋ္ဌာရမ္မဏ
မေဝ၊ အနိဋ္ဌာရံကိုပင်လျှင်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒွိဓာ၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

စ၊ ထိုမှတပါး။ တတ္ထ၊ ထိုကုသလဝိပါက်စိတ်၌။ သုခသဟဂတံ၊ သော။
ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဓ၊ ဤအကုသလဝိပါက်စိတ်၌။
ဒုက္ခသဟဂတံ၊ သော။ ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ တပါး။
ဘတ္ထ၊ ထိုကုသလဝိပါက်စိတ်၌။ ဥပေက္ခာ သဟဂတ မနောဝိညာဏဓာတု၊
သည်။ မနုဿေသု၊ လူ့ဘုံတို့၌။ ဇစ္စန္ဓာဒိနံ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကန်းသော
သုအစရှိသည်တို့၏။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ အာဒိကတွာ၊ အစပြု၍။
ပဉ္စသုဋ္ဌာနေသု၊ တိဋ္ဌံ။ ဝိပစ္စဟိ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၏။ ပန၊ အထူး။
ဣဓ၊ ဤအကုသလဝိပါက်၌။ ကောဒသဝိနောပိ၊ တဆွဲတပါးအပြားရှိသည်
လည်း ဖြစ်သော။ အကုသလစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မေ၊ ကို။ အာယူဟိတေ၊
ရှိသော်။ ကမ္မကမ္မနိမိတ္တ ဂတိနိမိတ္တေသု၊ ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်တို့တွင်။
အညတရံ၊ တပါးပါးကို။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ စတုသု၊ ကုန်သော။
အပါယေသု၊ တိဋ္ဌံ။ ပဋိသန္ဓိံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဝိပစ္စဟိ၊ ၍။ ဒုတိယ
ဝါရတော၊ နှစ်ခုမြောက်သော စိတ်အကြိမ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယာဝတာယုကံ၊
အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး။ ဘဝဂံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ အနိဋ္ဌ
အနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာယ၊ အနိဋ္ဌာရံ အနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရံလျှင် အာရံရှိသော။ ပဉ္စ

ဝိညာဏပီထိယာ၊ ဌံ။ သန္တိရဏံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဗလဝါရမ္ပဏေ
အားရှိသောအာရုံ၌။ ဆသုဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ တဒါရမ္ပဏံ၊ သည်။ ဟုတွာ
ဖြစ်၍။ မရဏကာလေ၊ စုတေသောကာလ၌။ စုတံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။
ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ပဉ္စသုဝေ၊ ငါးပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဌာနသု
တို့၌။ ဝိပဗ္ဗတံ၊ ၏။ ဣတံ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

အကုသလဝိပါကကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ကြိယာဗျာကတဝဏ္ဏနာ

မနောဓာတုစိတ္တ

၅၆၆။ ဣဒါနိ၊ အကုသလဝိပါက ကထာ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဤ
အခါ၌။ ကြိယာဗျာကတံ၊ ကို။ ဘာဇေတွာ၊ ၍။ ဒသေဘုံ၊ ဌာ။ ပုန၊ တဖန်။
ကတမေ ဓမ္မာ အဗျာကတတိ အာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို “ကတ
မေ ဓမ္မာ အဗျာကဘာ” အာရုံသော စကား၌။ ကြိယာတိ၊ ကား။ ကရဏ
မတ္တံ၊ ထိုထိုကိစ္စကို ပြုခြင်း ပြီးစေခြင်းမျှသာတည်း။

မတ္တသဒ္ဓေန ဖလဒါနံ နိဝတ္တေတိ။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သဗ္ဗေသုယေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ကြိယ
စိတ္တေသု၊ တို့တွင်။ ယံကြိယစိတ္တံ၊ သည်။ ဇဝန ဘာဝံ၊ ဇော၏အဖြစ်သို့။
အပ္ပတ္တံ၊ မရောက်။ တံကြိယစိတ္တံ၊ သည်။ ဝါတပုပ္ဖဝိယ မောသပုပ္ဖဝိယ၊
သီးကင်းမပါ အချည်းနှီးသာဖြစ်သောပန်းကဲ့သို့။ အဖလံ၊ အကျိုးမရှိသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ယံကြိယစိတ္တံ၊ သည်။ ဇဝနဘာဝပ္ပတ္တံ၊ ဇောအဖြစ်သို့ ရောက်
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံကြိယစိတ္တံ၊ သည်။ ဆိန္ဒုမူလက ရုက္ခပုပ္ဖံ ဝိယ၊
ပြတ်သော အမြစ်ရှိသော သစ်ပင်၏ ပန်းကဲ့သို့။ အဖလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။

ဗုလန္တိကာဓိပ္ပာယ်တ္ထ။ “ဝါတပုပ္ဖ” နှိ မောသပုပ္ဖံ၊ တံ အတ္ထိန္ဒေပိ ရုက္ခေ န
ဖလတိ၊ ဆိန္ဒုရုက္ခပုပ္ဖံ ပန အတ္ထိန္ဒေ ဖလေယျ၊ ဧဝံ အတ္ထိန္ဒတဝမူလသမ္ပိ ပဝတ္တ
မာနံ ယံ န ဖလတိ၊ တံ ဝါတပုပ္ဖသဒိသံ၊ ဣတရသေဝ ပန ဝတ္တမာနံ ဆိန္ဒု
ရုက္ခပုပ္ဖသဒိသံ၊ တံ ဟိ အတ္ထိန္ဒေ တဝမူလေ ဖလေယျာတိ။ ။၁၃၇-ဆ။

(၁၄၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

နိကာအနက်။ “ဝါတပုပ္ဖ”န္တိ၊ ဟူသည်ကား။ မောဃပုပ္ဖ၊ သီးကင်းမပါ
 အချည်းနှီးသာ ဖြစ်သော အပွင့်တည်း။ ဝါ၊ အသီးကို မဖြစ်စေတတ်သည်ဖြစ်
 ၍ အချည်းနှီးအပွင့်တည်း။ တံ၊ ထိုအပွင့်သည်။ ရုက္ခေသစ်ပင်သည်။ အန္တိန္ဒေပိ၊
 မပြတ်သေးသော်လည်း။ န ဖလတိ၊ အသီးကို မဖြစ်စေနိုင်။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။
 ဆိန္ဒုရက္ခပုပ္ဖ၊ ပြတ်သောသစ်ပင်၏ အပွင့်သည်။ အန္တိန္ဒေ၊ မပြတ်သေးသည်
 ရှိသော်။ ဖလေယျ၊ သီးရ၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အန္တိန္ဒတဝမူလကထာပိ၊ မပြတ်သော
 အဝိဇ္ဇာ တဏှာ တည်းဟူသော တဝမူလရှိသော သေက္ခ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား
 လည်း။ ပဝတ္ထမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင် အာဝဇ္ဇန်းဌေးဟု ဆိုအပ်သော
 ကြိယာစိတ်သည်။ န ဖလတိ၊ အကျိုးကို မဖြစ်စေနိုင်။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။
 ဝါတပုပ္ဖသဒိသံ၊ လေပန်းနှင့်တူ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣတရသေဝ၊ ဤမှ
 တစ်ပါးသော ပြတ်ပြီးသော တဝမူလရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်။
 ပဝတ္ထမာနံ၊ ဖြစ်သော အာဝဇ္ဇန်းဌေးမှတစ်ပါးသော ကြိယာစိတ်သည်။ ဆိန္ဒု
 ရက္ခပုပ္ဖသဒိသံ၊ ပြတ်သော သစ်ပင်၏အပွင့်နှင့်တူ၏။ ဟိ-သစ္စ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထို
 အာဝဇ္ဇန်းဌေးသည်ကြည့်အပ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌ဖြစ်သော ကြိယာ
 စိတ်သည်။ တဝမူလေ၊ အဝိဇ္ဇာတဏှာ တည်းဟူသောတဝမူလသည်။ အန္တိန္ဒေ၊
 မပြတ်သေးသည်ရှိသော်။ ဖလေယျ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေနိုင်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ဥပမာ ဥပမေယျ တူသည်၏ အဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏။

မဇ္ဈ။ “မောဃပုပ္ဖ”န္တိ ဧတေန ဝါတဿ ပုပ္ဖံ ဝါတတော ဝါဇာတံ ပုပ္ဖန္တိ
 စ အတ္ထံ နိဝတ္တေတိ၊ ဝေါဟာရမတ္ထမိဒံ ဝါတပုပ္ဖန္တိ။ ။ ၂၂၅-သု။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ လေသည် စမ်း၍မရ တစ်ခုခုသော အကျိုးကိုမျှမပြီးစေနိုင်သကဲ့သို့
 သီးကင်းမပါ အချည်းနှီးသာ ပွင့်သော ပန်းကို ဝါတပုပ္ဖ-လေဖြစ်သော
 ပန်းဟု လောကဝေါဟာရ ဖြစ်သည်ဟူလို။

ပန၊ ထိုသို့အကျိုးကိုမဖြစ်စေသော်လည်း။ တံ တံ ကိစ္ဆံ၊ ထိုသို့ကိစ္စကို။ သာဓန
 ဝသေန၊ ပြီးစေတတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္ထတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်
 ခြေကြောင့်။ ကရုဏမတ္ထမေဝ၊ ပြီးခြင်းပြီးစေခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊
 ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ “ကြိယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နေဝကုသလာ
 နာကုသလာတံ အာဒိသု၊ တို့၌။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 သိအပ်၏။ ကုသလမူလသင်္ခါတဿ၊ ကုသိုလ်မူလဟု ဆိုအပ်သော။ ကုသလ
 ခဟတုနော၊ ကုသိုလ်ဟိတ်၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နေဝကုသလာ၊
 ကုသိုလ်မမည်ကုန်။ အကုသလ မူလ သင်္ခါတဿ၊ အကုသိုလ်မူလဟု ဆိုအပ်
 သော။ အကုသလ ခဟတုနော၊ အကုသိုလ်ဟိတ်၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်း
 ကြောင့်။ န အကုသလာ၊ အကုသိုလ်လည်း မမည်ကုန်။ ယောနိသော

မနသိကာရ အယောနိသော မနသိကာရ သင်္ခါတာနံ၊ ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။
ကုသလာ ကုသလ ပစ္စယာနံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်၏ အကြောင်းတို့၏။
အဘာဝါပိ၊ မရှိခြင်းကြောင့်လည်း။ နေဝ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်လည်း မမည်
ကုန်။ နာကုသလာ၊ အကုသိုလ်လည်းမမည်ကုန်။ ကုသလာ ကုသလ သင်္ခါ
တဿ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဇနက ဟေတုနော၊ ဇနက
ဟိတ်၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နေဝ ကမ္မဝိပါကာ၊ ကံ၏အကျိုး
လည်း မဟုတ်ကုန်။

ဣဓာပိ၊ ဤကြိယမနောဓာတ်စိတ်၌လည်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။
ပဝတ္တိဋ္ဌိတိမတ္တမေဝ၊ ပဝတ္တိဋ္ဌိတိမျှကိုသာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊
မှန်၏။ ဒွေပဉ္စ ဝိညာဏာနိ၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်တို့၎င်း။ တိဿော၊
ကုန်သော။ မနောဓာတုယော၊ တို့၎င်း။ တိဿော၊ ကုန်သော။ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယော၊ တို့၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်စိတ်၎င်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသု သတ္တရသသု စိတ္တေသု၊ တို့၌။ ဒုဗ္ဗလတ္တာ၊ အားနည်း
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဏ္ဌိတိ အဝဋ္ဌိတိအာဒိနိ၊ သဏ္ဌိတိ အဝဋ္ဌိတိ အစ
ရှိသော ပုဒ်တို့ကို။ န လဗ္ဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနာ၊ ဖြစ်ရာဌာနကို။
အညဩဌပေတွာ၊ သား၌။ သေသံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော စကားကို။
ဝိပါကမနောဓာတု နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
သိအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တံစိတ္တံ၊ ထိုဝိပါက မနောဓာတ်သည်။ ပဉ္စ
ဝိညာဏာ နန္တရံ၊ ပဉ္စဝိညာဉ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ အထူး။
ဣဒံမနောဓာတု ကြိယစိတ္တံ၊ သည်။ ပဉ္စဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ ဝဠုနကပ္ပဝတ္တနက
ကာလေ၊ အာရုံကို သုံးဆောင်ခံစားသော ဝီထိစိတ်ဖြစ်ရာကာလ၌။ သဗ္ဗေ
သံ၊ အလုံးစုံသော ဝီထိစိတ်တို့၏။ ပုရေ၊ ရှေး၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

ဧယာဇနာ၌။ ။ “သဗ္ဗေသံ သတ္တာနံ” ဖွင့်၏ ဆင်ခြင်။

ကထံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ စက္ခုဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ဣဋ္ဌ ဣဋ္ဌမဇ္ဈန္တ အနိဋ္ဌ၊
အနိဋ္ဌမဇ္ဈန္တေသု၊ ကုန်သော။ ရူပါရမ္ပဏေသု၊ တို့တွင်။ ယေနကေနစိ၊ အမှတ်
မရှိသော ရူပါရုံသည်။ ပဿာဒေ၊ စက္ခုပဿာကို။ သန္တိတေ၊ ထိခိုက်အပ်

(၁၄၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကဏ္ဍာနိဿယ

သည်ရှိသော်။ တံတံ အာရမ္မဏံ၊ ထိုထိုရူပါရုံကို။ ဂဟေတွာ၊ ဤ။ အာဝဇ္ဇန
ဝသေန၊ ဆင်ခြင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုရေစာရိကံ၊ ရွှေသွားသည်။ ဟုတွာ၊
ဖြစ်၍။ ဘဝဂံ၊ ဘဝင်ကို။ အာဝဇ္ဇယမာနံ၊ လည်စေလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။
သောတဒ္ဓါရာဒီသုပိ၊ စသည်တို့၌လည်း။ သေဝနယောကိုသာလျှင်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ်အပြီးသတ်တည်း။
ကြိယမနောဓာတုစိတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

ကြိယမနောဝိညာဏဓာတုစိတ္တာနိ

၅၆၈။ မနောဝိညာဏဓာတုဥပ္ပန္နာဟောတိ။ ပ။ သောမနဿသဟဂတာ
တိတ္ထေ၊ ၌။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဣဒံစိတ္တံ၊ ဤ
မနောဝိညာဏဓာတ်ကို။ အညေသံ၊ ခိဏာသဝမှ တပါးကုန်သော သေက္ခ
ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသော။ ခိဏာသဝသေဝ၊
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏သာလျှင်။ ပါဠိပုဂ္ဂလိကံ၊ အသီးပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာသည်။
ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဆသုဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ စက္ခု
ဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ပဓာနသာရုပ္ပဋ္ဌာနံ၊ အားထုတ်အပ်သော သမ္မပ္ပဓာန်လုံ့လအား
လျှောက်ပတ်သောအရပ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ခိဏာသဝေါ၊ သည်။ ဣမိနာ
စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သောမနဿိတော၊ ဖြစ်သော သောမနဿရှိသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ သောတဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ဘဏ္ဍာဘာဇနိယဋ္ဌာနံ၊ ဘဏ္ဍာဝေဘန်ရာအရပ်သို့။
ပတာ၊ ၍။ မဟာသဒ္ဓါအုတ်အုတ်သဲသဲ များစွာသောအသံကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။
လုဒ္ဓလုဒ္ဓေသု၊ အလွန်တပ်မက် မောကုန်လျက်။ ဂဏုန္တေသု၊ ခံကုန်သည်
ရှိသော်။ “မေ၊ ငါသည်။ ဝေရူပါနာမ၊ ဤသို့သဘောရှိသည် မည်သော။
လောလုပ္ပတဏှာ၊ လျှပ်ပေါ်သောတဏှာကို။ ပဟိနာ၊ ပယ်အပ်ပြီ”။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဣမိနာစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သောမနဿိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ ဃာန
ဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ဂန္ဓေဟိဝါ၊ နံသာတို့ဖြင့်၎င်း။ ပုပ္ဖေဟိဝါ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ စေတိယံ၊
ကို။ ပူဇေန္တော၊ ပူဇော်သည်ရှိသော်။ ဣမိနာစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သောမနဿိ
တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ ဇိဝုဒ္ဓါရေ၊ ၌။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သော။ ရသသမ္ပန္နံ၊
အရသာနှင့်ပြည့်စုံသော။ ပိဏ္ဏာဂိတံ၊ ကို။ ဘာဇေတွာ၊ သီတင်းသုံးတော်
သင်္ဘာတော်တို့အား ဝေဘန်၍။ ပရိဘုဉ္ဇေန္တော၊ သုံးဆောင်သည်ရှိသော်။

၁-စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍ-အဗျာကတကြိယပဒ

(၁၄၇)

“မေငါသည်။ သာရဏိယဓမ္မော၊ ကိ။ ပူရိတောဝတ၊ ဖြည့်ရပေပြီတကား”။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမိနာစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သောမနဿိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ကာယဒွါရေ၌။ အဘိသမာစာရိကံ၊ သော။ ဝတ္တံ၊ ကိ။ ကရောန္တော၊
 ပြုလျက်။ သော်။ “မေ ငါသည်။ ကာယဒွါရေ၌။ အဘိသမာစာရိကံ၊
 သော။ ဝတ္တံ၊ ကိ။ ပူရိတံဝတ၊ ဖြည့်ရပေပြီတကား”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမိနာ
 စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သောမနဿိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။
 တာဝ၊ စွာ။ ပဉ္စဒွါရေ၌။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ မနောဒွါရေ၌။ အတိတာနာဂတံ၊ အတိတ်အနာဂတံ
 ဖြစ်သော အာရုံကို။ အာရဗ္ဘ၊ ရှိ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဇောတိပါလ
 မာဏဝ မဋ္ဌဒေဝရာဇ ကဏ္ဍ တာပသာဒိ ကာလသ္မိ၊ ဇောတိပါလ လုလင်၊
 မဋ္ဌဒေဝမင်း၊ ကဏ္ဍရသေ့-အစရှိသည်တို့၏ ဖြစ်ရာကာလ၌။ ကတကာရဏံ၊
 ပြုဘူးသော အကြောင်းကို။ အာဝဇ္ဇေတွာ၊ ရှိ။ တထာဂတော၊ သည်။ သိတံ၊
 ပြုံးတော်မူခြင်းကို။ ပါတွာကာသိ၊ ထင်ရှားပြုတော်မူ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ
 အာဝဇ္ဇနံ၊ ထိုဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏသဗ္ဗညုတညာဏာနံ၊ တို့၏။
 ကိစ္စံ၊ ကိစ္စတည်း။ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ စိတ္တပရိယန္တေ၊
 ဖြစ်သည်၏အဆုံး၌။ ဣဒံ စိတ္တံ၊ ဤဟသိတုပ္ပု၌စိတ်သည်။ ဟာသယမာနံ၊
 ပြုံးခြင်းကို ဖြစ်စေလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ “အနာဂတော၊ အနာဂတ်၌။
 တန္တိဿရော၊ တန္တိဿရ အမည်ရှိသော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ မုဒိဂံဿရော၊
 သော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဝဇ္ဇေ
 တွာ၊ ရှိ။ တထာဂတော၊ သည်။ (ထည့်)။ သိတံ၊ ကိ။ ပါတွာကာသိ၊ ၏။
 တမ္ပိ အာဝဇ္ဇနံ၊ သည်လည်း။ အနာဂတံသညာဏ သဗ္ဗညုတညာဏာနံ၊ တို့၏။
 ကိစ္စံ၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တေသံ ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ စိတ္တပရိယန္တေ၊ ဖြစ်သည်၏
 အဆုံး၌။ ဣဒံစိတ္တံ၊ ဤစိတ်သည်။ ဟာသယမာနံ၊ လျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဗုဒ္ဓိက။ ။ အတိတ်သာဒိသု အပ္ပုရိဟတံ ဉာဏံ ဝတွာ “ဣမေဟိ တိဟိဓမ္မေဟိ၊
 သမ္မာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဝဝတောသမ္ပ ကာယကမ္မဉာဏာနဝရိဝတ္တိ”တိအာဒိ
 ဝစနတော “ဘဝဝတော ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိဝုတ္တဝစနံ ဝိစာရေတမ္ပ။ ၁၃၇-ဆ။

၁။ အဘိသမာ စာရိက ဝတ္တန္တိ သေဋ္ဌစရိတမ္ပဝတ္တံ။
 ၂။ ဇောတိပါလတိ အာဒိ ဒဠိကရဏံ။ ။ ယောဇနာ-၁၆၃-ယု။

(၁၄၈)

အဋ္ဌကထာနိပါတ်အဋ္ဌကထာနိပါတ်

အနုဋီကာ။ ။ ဧတ္ထ စ ပဉ္စဒွါရေ ဣမိနာ စိတ္တေန သောမနသပ္ပုပ္ပါဒနမတ္ထံ ဓဋ္ဌဗ္ဗံ၊
န ဟာသပ္ပုပ္ပါဒနံ၊ ပဉ္စဒွါရိကစိတ္တာနံ အဝိညတ္တိနေကတ္တာ၊ မနောဒွါရေ ပန
ဟာသပ္ပုပ္ပါဒနံ ဟောတိ။ တေနေဝ ဟိ အဋ္ဌကထာယံ ပဉ္စဒွါရေ “သောမနသံ
တော ဟောတိ”တိ ဧတ္ထကမေဝ ဝုတ္တံ၊ မနောဒွါရေ စ “ဟာသယမာန”န္တိ၊
ဣမိနာ ဟာသိတုပ္ပုပ္ပါဒစိတ္တေန ပဝတ္တိယမာနန္တိ ထဝဝတော သိတကရဏံ ပုဗ္ဗေ
နိဝါသအနာဂတံသသမ္ပညတဉာဏာနံ အနဝတ္ထကတ္တာ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိယေ
ဝါတိ။ ဧဝံ ပန ဉာဏာနုပရိဝတ္တိတာဝေ သတိ န ကောမိ ပါဠိအဋ္ဌကထာနံ
ဝိရောဓော၊ ဧဝံ ကတ္တာ အဋ္ဌကထာယံ “တေသံ ဉာဏာနံ စိတ္တပရိယန္တေ ဣဒံ
စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။ အဝဿဉ္စ ဧတံ ဧဝံ ဣန္ဒြိယန္တံ၊ အညထာ အာဝဇ္ဇန
စိတ္တဿဝိ ထဝဝတော ပဝတ္တိ န ယုဇ္ဇေယျ၊ တဿဝိ ဟိ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပက
သာဝဿ ဣန္ဒြိယတ္တာ၊ န စ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကတ္ထေ ဇာသမုဋ္ဌိတာယ ဝိညတ္တိ
ယာ ကာယကမ္မာဒိတာဝံ အာဝဇ္ဇနတာဝေါ ဝိပဉ္စတိတိ။ ။ ၁၄၄-ဆ။

အနုအနက်။ ။ ၈။ ဆက်ဦးအံ။ ဧတ္ထ၊ ဤခြောက်ပါးသော ဒွါရတို့တွင်။ ပဉ္စ
ဒွါရေ၊ ပဉ္စဒွါရ၌။ ဣမိနာ စိတ္တေန၊ ဤဟာသိတုပ္ပုပ္ပါဒစိတ်ဖြင့်။ သောမနသပ္ပု
ပ္ပါဒနမတ္ထံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ ချမ်းမြန်းမှုကို။ ဓဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဟာသပ္ပုပ္ပါဒနံ၊ ပြုံးရွှင်
ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ န ဓဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်။ ကတ္တာ၊ ကား။ ပဉ္စဒွါရိကစိတ္တာနံ၊
ပဉ္စဒွါရိကစိတ်တို့၏။ အဝိညတ္တိနေကတ္တာ၊ ဝိညတ်ကို မဖြစ်စေတတ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ အထူး။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ ဟာသပ္ပုပ္ပါဒနံ၊ ပြုံးရွှင်ခြင်း
၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တေနေဝ၊ ထိုသို့ ဟာသိ
တုပ္ပုပ္ပါဒစိတ်၏ ပဉ္စဒွါရ၌ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ် မနော
ဒွါရ၌ပြုံးရွှင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်။ အဋ္ဌကထာ
ယံ၊ ၌။ ပဉ္စဒွါရေ၊ ၌။ “သောမနသံတော ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္ထကမေဝ၊
ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မနောဒွါရေ၊ ၌လည်း။ “ဟာသယမာန”န္တိ၊
“ဟာသယမာန”ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ နည်းတပါးကိုဆိုအံ့။ ဣမိနာ
ဟာသိတုပ္ပုပ္ပါဒ စိတ္တေန၊ ဤဟာသိတုပ္ပုပ္ပါဒစိတ်သည်။ ပဝတ္တိယမာနန္တိ၊ ဖြစ်စေအပ်
သော်လည်း။ ထဝဝတော၊ ၏။ သိတကရဏံ၊ ပြုံးခြင်းကို ပြုတော်မူခြင်းသည်။
ပုဗ္ဗေနိဝါသ အနာဂတံသ သမ္ပညတ ဉာဏာနံ၊ တို့သို့။ အနဝတ္ထကတ္တာ၊
အစဉ်လိုက် တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိယေ၊ ဉာဏ်သို့
အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်ခြင်းရှိသည် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိတာဝေ၊ ဉာဏ်သို့ အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်ခြင်း
ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ကောမိ၊ တစုံတခုသော။ ပါဠိအဋ္ဌ
ကထာနံ၊ တို့၏။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ပေဉ္စ
ကတ္တာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ “တေသံ၊ လ။

၀။ ဆဋ္ဌမုဋ္ဌ နိန္ဒိတတ္တာ-ရှိသည်၊ ဆင်ခြင်။

ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ နိ။ စ၊ ဆက်၊ အဝသံ၊ မချွတ်၊ ဧတံ၊ ဤဟုသိတုပ္ပာဒ်
 စိတ်၏ ဉာဏ်သို့အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကို၊ ဧဝံ၊
 ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသောအခြင်းအရာဖြင့်၊ ဣန္ဒြိယဗ္ဗိ၊ အလိုရှိအပ်၏၊ အညတ၊
 အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်သည်မှ တပါးသော အခြင်းအရာဖြင့် အနက်ကို ယူအပ်သည်
 ရှိသော်။ အာဝဇ္ဇန စိတ္တဿပိ၊ အာဝဇ္ဇန်းစိတ်၏လည်း။ ဆဂ္ဂဝတော၊ အား။
 ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ န ယုဇ္ဇေယျ၊ မသင့်ရာ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿပိ၊
 ထိုအာဝဇ္ဇန်းစိတ်၏လည်း။ ဝိညတ္တိ သမုဋ္ဌာပကထာဝဿ၊ ဝိညတ်ကို ဖြစ်စေ
 တတ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ဣန္ဒြိယတ္ထာ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ ဝိညတ္တိ သမုဋ္ဌာပကတ္ထေ၊ ဝိညတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်
 သည်။ သတိ၊ သော်။ တံသမုဋ္ဌိတာယ၊ ထိုအာဝဇ္ဇန်းသည် ဖြစ်စေအပ်သော၊
 ဝိညတ္တိယာ၊ နိ။ ကာယကမ္မာဒိဘာဝံ၊ ကာယကံ စသည်၏အဖြစ်ကို၊ အာဝဇ္ဇန
 ထာဝေါ၊ အာဝဇ္ဇန်း၏အ ဖြစ်သည်။ နစ ဝိဗန္ဓတိ၊ မတားမြစ်တတ်သည် သာ
 တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အာဝဇ္ဇန စိတ္တဿပိ၊ နိလည်း။ ဆဂ္ဂဝတော၊
 မြတ်စွာဘုရားအား။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ န ယုဇ္ဇေယျ၊ မသင့်ရာ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ အဿ၊ ထိုဟုသိတုပ္ပာဒ်စိတ်၏။ “နိဒ္ဒေသဝါရေ၊ ဗလဝ
 တရတာယ၊ နှစ်ပုဒ်တို့၌ သမ္ပန်စပ်”။ နိဒ္ဒေသဝါရေ ၌။ သေသအဟေတုက
 စိတ္တေဟိ၊ ကြွင်းသော အဟိတ်စိတ် တို့ထက်။ ဗလဝ တရတာယ၊ အားရှိ
 မြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ကို။ သမာဓိဗလံ၊ ဝိ။ ပါပေတွာ၊
 ရောက်စေ၍။ ဌပိတာ၊ ထားအပ်၏။ ဝိရိယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိရိယဗလံ၊ သို့။
 ပါပေတွာ၊ ၍။ ဌပိတံ၊ နိ။ ပန၊ ဂရဟာကိုဆိုအံ့။ ဥဒ္ဓေသဝါရေ၌။ “သမာဓိ
 ဗလံ ဟောတိ ဝိရိယဗလံ ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အနာဂတတ္တာ၊ မလာသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏေန၊ ပြည့်စုံသော။ ဗလတ္တေန၊ ဗိုလ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။
 ဧတံ ဒွယံ၊ ဤသမာဓိ၊ ဝိရိယနှစ်ပါး အပေါင်းသည်။ ဗလံ နာမ၊ မည်သည်။
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

အဘွေကြောင့် ဗိုလ်၏အဖြစ် မပြည့်စုံသနည်း ဟူမူ။

မူလန္ဒီကာ။ ။ အဟေတုကဿ မူလာဘာဝေန သုပ္ပတိဋ္ဌိတတာ နတ္ထိတိ ဗလထာ
 ဝေါ အပရိပုဏ္ဏော။ ။ ၁၃၇-ဆ။

န္ဒီကာအနက်။ ။ အဟေတုကဿ၊ အဟိတ်စိတ်၏။ မူလာဘာဝေန၊ မူလမရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတတာ၊ ခြံစွာတည်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိ၊
 ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မူလမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကောင်းစွာ မတည်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဗလထာဝေါ၊ ဗိုလ်၏အဖြစ်သည်။ အပရိပုဏ္ဏော၊ မပြည့်စုံသည်၊
 ဟောတိ၊ မြစ်၏။

(၁၅၀)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပန၊ တပါး။ တေစိတ္တံ၊ ဤဟသိတုပ္ပာဒ်စိတ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလံ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဟုတ်။ အကုသလံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ “ဗလ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ န ဌပိတံ၊ မထားအပ်။ ယသ္မာ စ၊ အကြင်ကြောင့်လည်း။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ န ဗလံ၊ မမည်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သင်္ဂဟဝါရေပိ၊ ခွဲလည်း။ “ဒေ ဗလာနိ ဟောန္တိ” တိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်။ သောမနဿ သဟဂတာဟေတုက မနော ဝိညာဏဓာတု နိဒ္ဒေသေ၊ ခွဲ။ သေသံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

အပ္ပာစကား။ ။ ဤကားပါဌရှိတိုင်း ပေးသောအနက်။ သောမနဿ သဟဂတာ သဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုနိဒ္ဒေသေ၊ ရှိက သင့်အံ့ထင်သည်။

(သေသံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ သောမနဿ သဟဂတာ သဟေတုက မနော ဝိညာဏဓာတု နိဒ္ဒေသေ၊ ခွဲ။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။) ။

၅၇၄။ ဥပေက္ခာ သဟဂတာတိ ဧတ္ထ၊ ခွဲ။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဣဒံစိတ္တံ၊ ဤမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်။ တိသုဘဝေသု၊ တို့၌။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သစိတ္တကသတ္တာနံ၊ စိတ်ရှိသော သတ္တဝါတို့အား။ သာဓာရဏံ၊ ဆက်ဆံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော။ သစိတ္တကဿ၊ အား။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိနာမ၊ မဖြစ်သည်မည်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိဝေ၊ ဖြစ်သည်ချည်းသာတည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သည် ရှိသော်။ ပဉ္စဒွါရေ၊ ခွဲ။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မနောဒွါရေ၊ ခွဲ။ အာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဆအသာဓာရဏဉာဏာနိပိ၊ ခြောက် ပါးသော အသာဓာရဏ ဉာဏ်တော်တို့သည်လည်း။ ဣမိနာစိတ္တေန၊ ဤ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်။ ဂဟိတာရမ္မဏမေဝ၊ ယူအပ်ပြီးသော အာရုံကို သာလျှင်။ ဂဏ္ဌန္တိ၊ ယူကုန်၏။ တေစိတ္တံ၊ ဤမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း စိတ်သည်။ မဟာဂဇီနာမ၊ ကြီးကျယ်သော အရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဆင်ပြောင်

၁။ ကွင်းအတွင်းကား နိဿယဆရာတော်သင့်အံ့ထင်သောပါဌဖြင့်ပေးသော အနက်။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-အဗျာကတကြိယပဒ

(၁၅၁)

ကြီးနှင့်တူသောစိတ်မည်၏။ ဣမဿစိတ္တဿ၊ အား။ အနာရမ္မဏံနာမ၊ အာရုံ
မပြုသော တရားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ “အသဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ် မဟုတ်ဘဲလျက်။ သဗ္ဗညုတ ညာဏဂတိကံနာမ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်နှင့်
အလားတူသော စိတ်မည်သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝုတ္တေ၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ “ဣဒံစိတ္တံ၊ ဤမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း စိတ်သည်။
သဗ္ဗညုတညာဏ ဂတိကံနာမ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်နှင့် အလားတူသော စိတ်မည်
၏”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်၌။ သေသံ၊ ကို။
ပုရိမစိတ္တေ၊ ရှေးဟင်္ဂသိတုပ္ပုဒ်စိတ်၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အထူး။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တတ္ထ၊ ထိုဟင်္ဂသိတုပ္ပုဒ်၌။ သပ္ပိ
တိကတ္တာ၊ ပီတိရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နဝဂီကော၊ သော။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊
ကို။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။ ဣဓ၊ ဤမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်၌။ နိပ္ပိတိကတ္တာ၊ ပီတိ
ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဋ္ဌဂီကော၊ သော။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ ကို။
ဝိဘတ္တော၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ကုသလတော၊ မှ။ အဋ္ဌ မဟာစိတ္တာနေဝ၊ ရှစ်ပါးသော
မဟာစိတ်တို့သည်ပင်လျှင်။ ခိဏာသဝဿ၊ အား။ ဥပ္ပန္နတာယ၊ ဖြစ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ယာနိ ကြိယာနိ၊ အကြင် ကြိယာစိတ်တို့သည်။ ဇာတာနိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာနိကြိယာနိ၊ တို့ကို။ ကုသလနိဓ္ဓေသေ၊ ၌။
ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။

ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဌတော၊ တန်၍။ ဟသနကစိတ္တာနိ၊ ရယ်ရွှင်ခြင်းကို
ဖြစ်စေတတ်သော စိတ်တို့ကို။ သမောဓာနေတဗ္ဗာနိ၊ ပေါင်းအပ်ကုန်၏။
တောနိ၊ ထိုရယ်ရွှင်တတ်သောစိတ်တို့သည်။ ကတိ၊ အတိမျှတို့သည်။ ဟောန္တိ
ပန၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆော၊ အမေးတည်း။ ပရိ
ဟာရော၊ အဖြေကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုဦးအံ့။ တောနိ၊ ထို
ရယ်ရွှင်တတ်သောစိတ်တို့သည်။ တေရသ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊
ချဲ့အံ့။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ တို့သည်။ ကုသလတော၊ မှ။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ သောမနဿ
သဟဂတေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အကုသလတော၊ မှ။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ သောမနဿ
သဟဂတေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌဟိစိတ္တဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဟသန္တိ၊

(၁၅၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကုန်၏။ သေက္ခာ၊ တို့သည်။ ကုသလတော၊ မှ။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။
 သောမနဿ သဟဂတေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အကုသလတော၊ မှ။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။
 ဒိဋ္ဌိဂတဝိပုယုတ္တသောမနဿသဟဂတေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆဟိ
 စိတ္တေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဟသန္တိ၊ ကုန်၏။ ခိဏာသဝေါ၊ တို့သည်။ ကြိယတော၊ မှ။
 ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ သောမနဿသဟဂတေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဟသန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ်အပြီးသတ်တည်း။

ရူပါဝစရာရူပါဝစရကြိယပဒ

၅၇၇။ ရူပါဝစရာ ရူပါဝစရ ကြိယနိဒ္ဒေသေသု၊ တို့၌ ဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခဝိဟာ
 ရန္တိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဣမသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ၊ မျက်မြင်ပစ္စက္ခဖြစ်သော
 ဤအတ္တဘော၌သာလျှင်။ သုခဝိဟာရမတ္တံ၊ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းမျှ
 ဖြစ်သော။ တတ္ထ တာသု သမာပတ္တိသု၊ တို့တွင်။ ခိဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာ
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ထည့်)။ ယာဝ ယတ္ထကံ ကာလံ၊ အကြင် မျှလောက်သော
 ကာလပတ်လုံး။ နံသမာပတ္တိံ၊ ထိုသမာပတ်ကို။ န သမာပဇ္ဇတိ၊ မဝင်စား
 သေး။ တာဝ-တတ္ထကံကာလံ၊ ထိုမဝင်စားသမျှကာလပတ်လုံး။ ခိဏာသဝဿ၊
 ၏။ ပုထုဇ္ဇနကာလေ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တိတသမာပတ္တိံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော သမာပတ်
 သည်။ ကုသလာဝ၊ ကုသိုလ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမာပန္နကာ
 လေ၊ ဝင်စားသောကာလ၌။ ကြိယာဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊
 ထိုသို့မဟုတ်။ ခိဏာသဝကာလေ၊ ၌။ အဿအနေန ခိဏာသဝေန၊ သည်။
 နိဗ္ဗတ္တိတသမာပတ္တိံ၊ သည်။ ကြိယာဝ၊ ကြိယာစင်းစင်းသာတည်း။ သေသံ၊
 သော။ သဗ္ဗံကို။ တံ သဒိသတ္တာ၊ ထိုကုသိုလ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ကုသလနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်
 လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

အဋ္ဌသာလိနိယာ၊ အဋ္ဌသာလိနိ အမည်ရှိသော။ ဓမ္မသင်္ဂဟဋ္ဌ

ကထာယ၊ ဓမ္မသင်္ဂဟီ အဋ္ဌကထာ၌။ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍကထာ၊

စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၂-ရူပကဏ္ဍ

ဥဒ္ဓေသဝဏ္ဏနာ

ပန၊ ထိုသို့ စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍ ပြီးသော်လည်း။ တာဝ-တတ္ထကေန၊ ထို
 ရွှေသောစကားဖြင့်။ အဗျာကတပဒံ၊ အဗျာကတပဒေသည်။ နေဝနိဋ္ဌိတံ၊ အပြီး
 သို့ မရောက်သေး။ ဣဒါနိ၊ စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍကို ဟောပြောသည်၏ အခြားမဲ့
 ဖြစ်သော ဤအခါ၌။ ရူပကဏ္ဍံ၊ ကို။ ဘာဇေတွာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ပန၊
 တဖန်။ ကတမေ ဓမ္မာ အဗျာကတတိ အာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထံ၌။
 ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍေ၊ ၌။ ဝိပါကာဗျာကတဉ္စေ၊ ကို၎င်း။ ကြိယာ
 ဗျာကတဉ္စ၊ ကို၎င်း။ နိဿေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ ကတွာ၊ ၍။ ကိဉ္စာပိဘာဇိတံ၊
 အကယ်၍ကား ဝေဘန်အပ်၏ရှင်။ ပနတထာပိ၊ သော်လည်း။ ရူပါဗျာကတ
 နိဗ္ဗာနာ ဗျာကတနိ၊ ရုပ်အဗျာကတ နိဗ္ဗာန်အဗျာကတတို့ကို။ အကထိတာနိ၊
 မဟောအပ်ကုန်သေး။ တာနိ၊ ထိုရုပ်အဗျာကတ နိဗ္ဗာန် အဗျာကတတို့ကို။
 ကထေတုံ၊ ဧဟာခြင်းငှာ။ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။
 အဗျာကတံ၊ ကို။ သမောဓာနေတွာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ပြတော်မူလိုသော
 ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ကုသလာကုသလာနံဓမ္မာနံ ဝိပါကာတိ အာဒိ၊ ကို။
 အာဟ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ တို့၌။ အတ္ထေ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗေ၊ သိအပ်၏။ ကုသလာ
 ကုသလာနန္တိ၊ ကား။ စတုဘူမက ကုသလာနံဉ္စေ၊ တို့၏၎င်း။ အကုသလာ
 နုဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တာဝ၊ စွာ။ ဝိပါကာဗျာကတံ၊ ကို။ ကုသလ
 ဝိပါကာ ကုသလဝိပါကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။
 ပရိယာဒိယိတွာ၊ ယူကျုံး၍။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ယသ္မာပန၊ ကား။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။
 တံဝိပါကာဗျာကတံ၊ သည်။ ကာမာဝစရံပါသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ရူပါဝစရာဒိသု၊ တို့တွင်။ အညတရံ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ကာမာဝစရာတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ တဒေကဝိပါကာ
 ဗျာကတံ၊ သို့ဝိပါကအဗျာကတကို။ ဘူမန္တဝေသေန၊ ဖြင့်။ ပရိယာဒိ
 ယိတွာ၊ ၍။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ယသ္မာပန၊ ကား။ တံဝိပါကာဗျာကတံ၊ သည်။
 ဝေဒနာက္ခန္ဓာပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေန၊ ဝိညာဏ

(၁၅၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

လည်း။ ဟောတိ။ ဧ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ သမ္ပယုတ္တစတုက္ခန္ဓဝသေန၊
ဖြင့်။ ပရိယာဒိယိတော၊ ရှိ။ ဒဿိတံ၊ ဧ။

ဝေ၊ သို့။ ဝိပါကာဗျာကတံ၊ ကို။ ကုသလာကုသလဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘူမန္တရ
ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဟိ၊ ကုန်သော။
နယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိယာဒိယ၊ ရှိ။ ဒဿေတော၊ ရှိ။ ပုန၊ တဖန်။ ကြိယာ
ဗျာကတံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ ယေစဗ္ဗောကြိယာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။
တတ္ထ၊ ဤ။ “ကာမာဝစရာ ရူပါဝစရာ အရူပါဝစရာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ ပ။ ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဟောသင့်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊
ထိုသို့ ဟောသင့်သော်လည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဤ။ ကြိယာဗျာကတံ၊ ကို။ (လိက်)။
ဂဟိတမေဝ၊ ယူအပ်ပြီးသည်သာတည်း။ ဣတိမနသိကတော၊ ရှိ။ နယံ၊ ကို။
ဒဿေတော၊ ရှိ။ နိဿဇ္ဇိတံ၊ လွှတ်အပ်၏။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ အဝိဘတ္တံ၊ မဝေဘန်
အပ်သေးသော အဗျာကတကို။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ သဗ္ဗဉ္စ ရူပံ အသင်္ခတာစ
ဘေတူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ဤ။ သဗ္ဗဉ္စရူပန္တိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စ ဝိသတိ
ရူပါနိ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော ရုပ်တို့ကို၎င်း။ ဆန္ဒဝုတိရူ ပကောဋ္ဌာသာ၊ ကိုးဆယ့်
ခြောက်ပါးသော သရုပ်အစိတ်တို့ကို၎င်း။ နိပ္ပဒေသတော၊ အကြွင်း မရှိ
သောအားဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်
ကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ဝေါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော ဆယ်ပါးသော အာယ
တန၊ ဟဒယဝတ္ထုတို့ချ၍ တဆယ့်ငါးပါးသော သုခုမရုပ်တို့ကို “ပဉ္စ ဝိသတိ
ရူပါနိ” ဆိုသည်။ တနည်း။ “ဥပစယသန္တတိ” တို့ကို တခုတည်းပြု၍ ဟဒယ
ဝတ္ထုကို မချ-ပဉ္စဒေသ သုခုမရူပ ဖြစ်သည်။

ဆောင်း။ “စက္ခုအစ၊ ဒဿက၊ သတ္တတည်၍ထား။
ဥတုစိတ္တ၊ အာဟာရ၊ အဋ္ဌသုံးခုပြား။
ဥတုစိတ္တ၊ ဒွေသဋ္ဌ၊ ပုနတည်ပြန်ပြား။
ဆန္ဒဝုတိ၊ ဖြစ်တုံတိ၊ သတိမြဲမြဲထား။

မူလနိကာယနိဗ္ဗာနိယတ္ထ။ “ကောဋ္ဌာသာ”တိ စ အံသာ၊ အဝယဝါတိ အတ္ထော၊
“ကောဋ္ဌ”န္တိ ဝါ သရိရံ၊ တဿ အံသာ ကေသာဒယော ကောဋ္ဌာသာတိ
အညေဝိ အဝယဝါ ကောဋ္ဌာသာ ဝိယကောဋ္ဌာသာ။ ၁၀၄၀-ဆ။

ဦးကနဏ်။ ။ဝါ ဆက်။ “ကောဋ္ဌာသာ”တိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ အံသာ အဝယ
 ဝါ၊ အစိတ်တို့တည်း။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ဝါ၊ တနည်းကား။
 “ကောဋ္ဌ”န္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သရိရံ၊ ကိုယ်တည်း။ တဿ၊ ထို ကိုယ်၏။အံသာ၊
 အစိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကေသာဒယော၊ ဆံအစရှိသည်တို့သည်။ ကောဋ္ဌာသာ၊
 ကောဋ္ဌာသမည်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညေဝိ၊ ဆံစသည်တို့မှတဝါး
 လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အဝယဝါ၊ အစိတ်တို့သည်။ ကောဋ္ဌာသာဝိယ၊ ကိုယ်၏
 အစိတ်ဖြစ်သော ဆံစသည်တို့နှင့် တူကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ကောဋ္ဌာသာ၊ ကုန်၏။

အသင်္ခတာ စ ဓာတူတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ နိဗ္ဗဒေသတော၊ အားဖြင့်။
 ဂဟိတံ၊ ၏။ ဣတ္ထာဝတော၊ “သဗ္ဗန္တ ရူပံ အသင်္ခတာစ ဓာတု” ဟူသော ဤရွှေ
 သော စကားအစဉ်ဖြင့်။ အဗျာကတာ ဓမ္မာ တိ ပဒံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ အပြီး
 သို့ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၅၈၄။ တတ္ထ ဝစနေ၊ ဌ။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ကတမံ
 သဗ္ဗရူပန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်သနည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊
 ဌ။ ရူပါဗျာကတံ၊ ကို။ သင်္ခေပေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကထိတံ၊ ပြီ။ ဣဒါနိ၊
 ဌ။ တံ ရူပါဗျာကတံ၊ ကို။ (တံ ကျတတ်သည်)။ ဧကက ဒုကတိက စတုက္ကံ။
 ပ။ ကောဒသက ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဘာဇေတွာ၊ ၍။
 ဒသေတံ၊ ဌ။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဂဟိတံ၊ ၏။ တဿ၊ ဝိ “တတ္ထ ကတမံ သဗ္ဗ
 ရူပံ”ဟူသောစကား၏။ အတ္ထော၊ ကို။ “သဗ္ဗန္တ ရူပံ အသင်္ခါတာစ ဓာတု”
 တိ၊ ဟူသော။ ယံ ပဒဒ္ဓယံ၊ အကြင်ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တဿံ
 ပဒဒ္ဓယေ၊ ထို ပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်း၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ (ထည့်)။
 သဗ္ဗာသော။ ရူပံ နာမ၊ ရုပ်မည်သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ တံ ရူပံ၊ ကို။ ဒသေဇ္ဇော၊ ၍။ စတ္တာရော စ မဟာ
 ဘူတာ တိ အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ ဝစနေ၊ ဌ။ သမတိနိဝိဇ္ဇော၊ ကောင်း
 စွာ အကျုံးဝင်သော။ (ထည့်)။ စတ္တာရောတိ ဒေသော သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဂဏန
 ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ရေတွက်ခြင်းသင်္ချာဖြင့်ပိုင်းခြားကြောင်းဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း။
 တေန၊ ထို ရေတွက်ခြင်း သင်္ချာဖြင့် ပိုင်းခြားကြောင်းဖြစ်သော ‘စတ္တာရော’ဟူ
 သောသဒ္ဓါဖြင့်။ တေသံ မဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ ဥိနာမေက ဘာဝံ၊ ယုဂ်သည်၏
 အဖြစ်လွန်သည်၏အဖြစ်ကို။ နိဝါရေတိ၊ ၏။ စသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊
 သမ္ပိဏ္ဏနအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုသမ္ပိဏ္ဏန အနက်ရှိသောစသဒ္ဓါဖြင့်။ “ကောလံ၊

(၁၅၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သက်သက်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာဝ၊ မဟာဘုတ် တို့သည် သာလျှင်။ ရူပံ၊ သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ အညမ္ပိ၊ မဟာဘုတ်မှ တပါးလည်းဖြစ်သော ရုပ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥပါဒါရူပံ၊ ကို။ သမ္ပိဇ္ဇေတိ၊ ပေါင်း၏။

မဟာဘူတာတိ ဧတ္ထ၊ မဟန္တပါတုဘာဝါဒီဟိ၊ ကြီးသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ မည် ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တောနိ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ မဟန္တပါတုဘာဝတော၊ ကြီးသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၎င်း။ မဟာဘူတ သာမညတော၊ မျက်လှည့်သည် ဘီလူးမ ဟူသော မဟာ ဘုတ်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မဟာ ပရိဟာရတော၊ များစွာ သော အကြောင်းတို့သည်ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မဟာ ဝိကာရတော၊ ကြီးစွာသော ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မဟန္တ ဘူတတ္တာစ၊ ကြီးကျယ်သည် ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ “မဟာဘူတာနိ” တိ၊ မဟာဘုတ်တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တတ္ထ တေသု ကာရဏေသု၊ ထို အကြောင်းတို့လွင်။ မဟန္တပါတုဘာဝတောတိ၊ ဤ။ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ တောနိ မဟာဘူတာနိ၊ တို့သည်။ အနုပါဒိန္ဒကသန္တာနေပိ၊ ဌ်၎င်း။ ဥပါဒိန္ဒ ကသန္တာနေပိ၊ ဌ်၎င်း။ မဟန္တာနိ၊ ကြီးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါတုဘူတာနိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ မဟာဘူတာနိ၊ တို့၏။ အနုပါဒိန္ဒကသန္တာနေ၊ ဌ်။ ဧဝံ၊ သို့။ မဟန္တပါတုဘာဝတော၊ ကြီးသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှား ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဧကံ၊ သော။ စက္ကဝါဠံ၊ သည်။ အာယာမတောစ၊ အလျားအားဖြင့်၎င်း။ ဝိတ္ထာရတောစ၊ အနံအားဖြင့် ၎င်း။ ယောဇနာနိ၊ တို့၏။ ဒွါဒသ သတသဟဿာနိ၊ တသန်း နှစ်သိန်း တို့သည်၎င်း။ စတု တိ သသတာနိ၊ သုံးထောင်လေးရာ တို့သည်၎င်း။ ပညာ သဉ္စ ယောဇနာနိ၊ ယူဇနာငါးဆယ် တို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

မဏိမဉ္ဇူ၊ အဓိပ္ပာယ်။ ။ ယင်းတွင် ဧကံ၊ ကား ပကတိကတ္တာ၊ ဒွါဒသသတ သဟဿာနိ၊ စသည်တို့ကား ဝိကတိကတ္တာ၊ ပကတိ ဝိကတိကတ္တာနှစ်ပါးတို့တွင်

ကြိယာသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ပကတိကို ယူ၏။ အပ္ပကအားဖြင့်ပိကတိကို ယူ၏။ ဤသို့ကား ပိကတိသင်္ချာကိုယူသတည်း။ ထိုကြောင့်-

ပကတိ ပိကတိ စာဝိ၊ ယတြ ဝုတ္တံ ဒွယမ္ပိစ၊

ဝါစကော ပကတိသင်္ချာ၊ ဂဏှာတိဿာပဇာနတောတိ။

အယမ္ပနဂါထာ ယေဘုယျေန ဝါစာဿ ပကတိသင်္ချာဂ္ဂဟာဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ တိဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဟု ဗန္ဓိ(၁၆၆-ဒု-ဇ်)၌ မိန့်အပ်ပြီ။

ဋီကာ၌လည်း အထက်ဂါထာ၌ ဟောန္တိကြိယာနှင့် မိန့်အပ်ပြီ။

ဂါထာနက်။ ။ သဗ္ဗံသော။ စက္ကဝါဠံ၊ သည်။ ပရိမဏ္ဍလံ-ပရိမဏ္ဍလသဏ္ဌာနံ၊ ဝန်းသောသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဝါ၊ စက်ဝန်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ “န ကုက္ကုဋ္ဌဏ္ဍ သဏ္ဌာနံ၊ ဟူ၍လှန်” ။

ထိုကြောင့် မူလဋီကာ၌- “သဗ္ဗန္တိ သကတံ စက္ကဝါဠံ” ဟူ၍၎င်း၊ “ပရိမဏ္ဍလံ ပရိမဏ္ဍလသဏ္ဌာနံ” ဟူ၍၎င်း၊ “ဧတ္ထစ ဝန္တံ ပရိမဏ္ဍလန္တိဝုတ္တံ” ဟူ၍၎င်း မိန့်အပ်ပြီ။

ဋီကာ၌လည်း။ ။ ကိစ္ဆာပိ အညတ္တ ကုက္ကုဋ္ဌဏ္ဍသဏ္ဌာနော ပရိမဏ္ဍလသဓ္ဓေါ ဒိဿတိ။ စက္ကသဏ္ဌာနတာ ပန ဝန္တသဏ္ဌာနော စက္ကဝါဠေ ဝုစ္စမာနော ပရိမဏ္ဍ လသဓ္ဓေါ ဝန္တပရိယာယော သိယာ။ အနေကတ္တာဟိ သမ္ပါတိအဓိပ္ပာယ်နောဟ ပရိမဏ္ဍလန္တိဟု မိန့်အပ်ပြီ။ ။ ၁၄၈-ဆ။

ပရိက္ခေပတော၊ အဝန်းလုံးပတ်အားဖြင့်။ ဆတ္တိံသ သတသဟဿာနိ၊ ယူဇနာသုံးသန်း ခြောက်သိန်း တို့သည်၎င်း။ ဒသဉ္စေဝ သဟဿာနိ၊ ယူဇနာတသောင်းတို့သည်၎င်း။ အဘျဉာနိ သတာနိစ၊ ယူဇနာ သုံးရာ ငါးဆယ်တို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ-တသ္မိံစက္ကဝါဠေ၊ ၌။ အယံဝသုန္ဓရာ၊ ဤမြေကို။ ဒုဝေသတ သဟဿာနိစ၊ နှစ်သိန်းတို့၎င်း။ စက္ကာရိနဟုတာနိစ၊ လေးသောင်းတို့၎င်း။ ဗဟလဇ္ဇေန၊ အထူအားဖြင့်။ ဧတ္ထကံပမာဏံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိ၏ဟူ၍။ သင်္ခါတာ-ကထိတာ၊ ဆိုအပ်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ ဧတ္ထကံ ကား-သင်္ခါတာ၌ ကြိယာဝိသေသန၊ သင်္ခါတာလည်း ကထနဟော၊ ထိုကြောင့် ယောဇနာ၌။ “ဧတ္ထကန္တိပဒဿ သင်္ခါတာတိပဒေ ကြိယာဝိသေသနံ၊ ဗဟလဇ္ဇေန ဗဟလသာဝေန သင်္ခါတာ ကထိတာ” ဟု အပ်ပြီ။ ။ ၁၆၄-သု။

၁။ ဤဂါထာသည် ကစ္စာယနသာရကျမ်း ခုနစ်ခုမြောက်ဂါထာ ဖြစ်သည်။

(၁၅၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သာရတ္ထဝိပနိန္ဒဗေဉ်။ ။ “သင်္ခါတာတိ ကထိတာ” ဟုအပ်ပြီ။ ဤမြေနှစ်သိန်းလေးသောင်း၊ ဟူရာ၌ ပေါ်စကိုသာ ရည်သည်။ ကကုသန်နှင့် ကောဏာဂုံ၊ ကောဏာဂုံနှင့် ကဿပဘုရားတို့၏ အကြားတို့၌ တယူဇနာစီ၊ ကဿပဘုရားနှင့် ငါတို့ဘုရားလက်ထက် တယူဇနာနှင့် သုံးဝါဝတ် တက်ရကား နှစ်သိန်းလေးသောင်းနှင့်နှင် မိန့်လေသည်။

တဿာယေဝ ပထဝိယာ၊ ထိုမြေကိုပင်လျှင်။ သန္ဓာရကံ၊ ခံတတ်သော။ ဒလံ၊ ရိသည်။ စတ္တာရိသတ သဟဿာနိ၊ လေးသိန်းတို့၎င်း။ အဠေဝ နဟု ဘာနိစ၊ ရှစ်သောင်းတို့၎င်း။ ဗဟလတ္တေန၊ အထူအားဖြင့်။ တွေ့ကံ-ပမာဏံ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဝါတေ၊ အောက်အာကာတို့ ပေါ်၌တို့သော လီထက်၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်၏။

အမှာ၊ ။ အောက်အာကာတို့၊ ဝါယောတို့၍၊ လီထက်ကားရိ၊ ရိတက်မို့ဟု-ဥက္ကာပြန်ပင်ဆိုသည်။

တဿာပိဇလဿ၊ ထိုရိကိုလည်း။ သန္ဓာရကော၊ သော၊ မာလုတော၊ ပီသည်။ နဝ သတသဟဿာနိ၊ ကိုးသိန်းတို့ တိုင်တိုင်၎င်း။ သဋ္ဌိစေဝ သဟဿာနိ၊ ခြောက်သောင်းတို့ တိုင်တိုင်၎င်း။ နဘံ၊ အောက်ကောင်းကင်သို့။ ဥဂ္ဂတော-အဝဂတော၊ ငုပ်၍တည်၏။ သော၊ ဤသည်ကား။ လောကဿ၊ စကြဝဠာတိုက်၏။ သဏ္ဍိတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ တည်ခြင်းတည်း။

သံ ကား သဗ္ဗသော၊ အနက်ကိုဟောသည်။ သဗ္ဗသောကား သမန္တတော၊ အနက်ကို ဟောသည်။

စ၊ တပါး။ ဧဝံသို့။ သဏ္ဍိယေ၊ သော။ တွေ-တေသို့ စက္ကဝါဠေ၊ ၌။ ဗုဒ္ဓတုတ္တမော၊ တောင်တကာတို့ထက်မြတ်သော။ သိနေရ၊ မြင့်မိုရ်တောင်၎င်းသည်။ ယောဇနာနံ၊ တို့၏။ စတုရာသီတိ သဟဿာနံ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ တိုင်တိုင်။ မဟဏ္ဏဝေ၊ သီဒါသမုဒြာ၌။ အဠေရာဂါဠေ၊ အောက်သို့သက်ဝင်၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှလောက် ရှစ်သောင်း လေးထောင် နိုင်တိုင်။ အစူဂ္ဂတော၊ ရေပေါ်သို့ စွင့်စွင့်မြင့်တက်၏။

၁။ ဝဏ္ဏဗောဓနသတ်အင်း၌-မြင်းမိုရ်၊ မြဟွာပေင်း၊ အမင်းမင်းတို့၊ ရွှေမြင်းမိုရ်တောင်၊ သလက်ဆောင်ဖြင့်၊ (ကုသ-၂) မြင်းမိုရ်လက်၊ (နဝဒေး-၆၁) မြင်းမိုရ်လောက်မြင့် (စိန္တကျော်သူ-၈၄) မြစည်းခုံကျောက်စာ၊ ဝေါသနီတို့၌မြင်းမိုရ်-ဟု ရေးသည်။

တတော၊ ထိုမြင့်မိုရ်တောင်၏အောက်၊ အထက်ဆိုအပ်ပြီးသော ပမာဏ
မှ။ ဥပဗ္ဗုပဇ္ဇေန၊ ထက်ဝက်ထက်ဝက်သော။ ပမာဏေန၊ ဖြင့်။ ယထာဏ္ဏံ
အစဉ်အားလျော်စွာ။ အဇ္ဈောဂါဠုဂ္ဂတာ၊ နစ်ကုန် ပေါ်ကုန်သော။ ဒိဗ္ဗာ
နတ်တို့၏နေရာဖြစ်ကုန်သော။ နာနာရတန ဝိစိတ္တာ၊ အထူးထူးသောရတနာ
တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်ကုန်သော။ “မဟာသေလသံဃိ”။

ယုဂန္ဓရော၊ ယုဂ်မိုရ်တောင်၎င်း။ ဤသဓရော၎င်း။ ကရပိကော၊၎င်း။
သုဒဿနော၊ ၎င်း။ နေမိန္ဒရော၊၎င်း။ ဝိနတကော၊၎င်း။ ဗြဟ္မာ၊ ကျယ်သော၊
အဿကဏ္ဍောဂီရိ၊ ၎င်း။

တေသတ္တ မဟာသေလ၊ ဤခုနစ်လုံးသော တောင်ကြီးတို့သည်။
သိနေရဿ၊ မြင့်မိုရ်တောင်၏။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။
မဟာရာဇာနံ၊ နတ်မင်းကြီးတို့၏။ အာဝါသ၊ နေရာဖြစ်ကုန်၏။ ဒေဝယက္ခ
နိသေဝိတာ၊ နတ်၊ တိလူးတို့သည် မှီဝဲအပ်ကုန်၏။

နတ္ထ။ ။ သမုဗ္ဗေမေဂ္ဂဝသေန စန္ဒယူရိယသင်္ခါတံ ယုဂံ ဓာရေတိတိ ယုဂန္ဓ
ရော၊ ဤသံ မဟိဿရံ ဓာရေတိ တဿ နိဝါသဌာနတ္ထာတိ ဤသဓရော၊ ကေ
မယုရာ ရဝန္တိ ဧတ္ထာတိ ကရပိရော၊ “ရကို က”။ ကရပိကသကုဏာ ဝါ ဗဟ
ဝေါ ဧတ္ထကောသန္တိတိ ကရပိ၊ သုဒဿနာ ဩသမိဝိသေသာ ဧတ္ထ သန္တိတိ
သုဒဿနော၊ သုခေန ပဿိတဗ္ဗောတိ ဝါ သုဒဿနော။ သုန္ဒရံ ဒဿနံ ဧတ္ထာ
တိ ဝါ သုဒဿနော၊ ပဉ္စန္ဒံ ပဗ္ဗတစက္ကာနံ နေမိသဒိသံ ကတွာ အတ္ထာနံ ဓာရေ
တိတိ နေမိန္ဒရော။ နေမိတာဝေန ဝါ ဓာရေတဗ္ဗော ဥပလက္ခေတဗ္ဗောပိ
နေမိန္ဒရော၊ ဝိနတဿ နာမ သုပဏ္ဏမာတာယ နိဝါသောတိ ဝိနတကော။
ဝိတ္ထိဏ္ဏာ ဝါ နတာ နဒိယော ဧတ္ထာတိ ဝိနတကော။ အဿကဏ္ဍာ သဗ္ဗုဓော
ဗဟဝေါ ဧတ္ထသန္တိတိ အဿကဏ္ဍော။ အဿကဏ္ဍသဒိသာ ဣဋ္ဌာ ဧတ္ထသန္တိ
ဝါ အဿကဏ္ဍော’။

၁။ မြင်းမိုရ်တောင်ကိုရံ၍ ယုဂန္ဓုရ်တောင်၊ ၎င်းကိုရံ၍ ဤသဓရတောင်၊ ၎င်းကိုရံ
၍ ကရပိကတောင်၊ ၎င်းကိုရံ၍ သုဒဿနတောင်၊ ၎င်းကိုရံ၍ နေမိန္ဒရတောင်၊
၎င်းကိုရံ၍ ဝိနတကတောင်၊ ၎င်းကိုရံ၍ အဿကဏ္ဍတောင် တည်သည်။
နိမိဇာတ်၌ အစဉ်တမျိုးလာသည်။ သို့ပေမဲ့ အမည် ပြောင်းလာသည်၏
အစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်၏။ သဘာဝကွဲပြားသဖြင့် ဆိုအပ်သည်မဟုတ်၊ ယခု
ရန်ကုန်မြို့ အမည်ဖြစ်နေသော်လည်း နောင်သောအခါ အမည်တမျိုးဖြစ်
သွားနိုင်လေသကဲ့သို့ ပင်တည်း။

ဟိမဝါပဗ္ဗတော၊ ဟိမဝန္တာတောင်မင်းသည်။ ယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ပဉ္စသတာနိ၊ ငါးရာတို့တိုင်တိုင်။ ဥစ္စော၊ မြင့်တက်၏။ အာယက ဝိတ္ထတော၊ အလျား၊ အနံအားဖြင့်။ ယောဇနာနံ၊ တို့၏။ တီဏိသဟဿာနံ၊ သုံးထောင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စတုရာသီတိ သဟဿဟိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကုန်သော။ ကုဋေဟိ၊ အထွဋ်တို့ဖြင့်။ ပဋိမဏ္ဍိတော၊ တန်ဆာဆင်အပ်၏။

ယဿာဇမ္ဗယာ၊ အကြင် သပြေပင်၏။ အာနုဘာဝေန၊ ကြီးသည်၏ အဖြစ် ကပ္ပဋ္ဌိတိအဖြစ်ဟူသော အာနုဘော်ဖြင့်။ အယံဒီပေါ၊ ဤကျွန်းသည်။ ဇမ္ဗုဒီပေါ၊ ဇမ္ဗုဒီပီဟူ၍။ ပကာသိတော၊ ထင်ရှား၏။ နဂဂ္ဂယာ၊ နဂဟုခေါ်ဝေါ်အပ်သော။ သာဇမ္ဗု၊ ထိုသပြေပင်သည်။ တိပဉ္စယောဇနက္ခန္ဓပရိက္ခေပါ၊ ပင်စည်လုံးပတ် တဆွဲငါးယူဇနာရှိ၏။ “တြိန်ပဉ္စ ပဉ္စာဒသဟူလေ”။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ခန္ဓသဘာဝိယာမာ၊ ပင်စည်အလျား၊ ခက်မငါးဖြာ အလျားတို့သည်။ ပညာသယောဇနာ၊ ယူဇနာငါးဆယ်နှင့်နှင့် ရှိကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤယောဇနာခြင်းကား “ယံဒန္တတော ပရံ သုယုတိ။ တံ ပစ္စေကမတိ သဗ္ဗဇ္ဈတေ” ဟူသော သဒ္ဓလက္ခဏာနှင့် ညီသတည်း။ အဓိပ္ပာယ်လည်း ကုန်စင်သတည်း။

သတယောဇနဝိတ္ထိဏ္ဏာ၊ အချင်းယူဇနာ တရာတိုင်တိုင် ကျယ်၏။ ဥဂ္ဂတာ၊ စ၊ အမြင့်သည်လည်း။ တာဝဒေဝ၊ ထိုယူဇနာတရာ၎င်းတည်း။

အဗ္ဗပ္ပာယ်။ ။ အချင်းယူဇနာ တရာဟူရာ၌ ပင်စည်အရေအတွက် ခက်မအရေအတွက်တို့ကို နှော၍ ရေတွက်သော် တရာမကသကဲ့သို့ရှိ၏။ “န ဂစ္ဆတိတိ နဂေါ” ဇမ္ဗုသည် ကျွန်းကိုလည်း ဟောခဲ့ရကား “နဂဂ္ဂယာ” မသော်။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ဇမ္ဗုယာ၊ ၏။ ယဉ္ဇေတံ ပမာဏံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အကြင်ပမာဏသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အသုရာနံ၊ အသုရာတို့၏။ စိတြပါဒုလိယာ၊ ဆန်းကျယ်သော သခွက်ပင်၏၎င်း။ ဂရုဋ္ဌာနံ၊ ဂဠုန်တို့၏။ သိမ္ဗလိရုက္ခဿ၊ လက်ပံပင်၏၎င်း။ အပရဂေါယာနေ၊ အပရဂေါယာန်ကျွန်း၌။ ကဒမ္မရုက္ခဿ၊ ထိန်ပင်၏၎င်း။ ဥတ္တရကုရုမ္ပိ၊ ဥတ္တရကုရုကျွန်း၌။

၁။ သီ၊ သျှာ၊ က-မူတို့၌ ဥဋ္ဌာရကုရုသဟူရှိလေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တိုင်းကိုဟောမှ ဗဟုဝဏ္ဏ။ ပြည်စသည်ကို ဟောလျှင် ကောဝုဏ်
ဖြစ်သောကြောင့် ဥတ္တရကုရမ္ပ လိုသည်။

ကပ္ပရုက္ခဿ၊ ပဒေသာပင်၏၎င်း။ ပုဗ္ဗဝိဒေဟော၊ ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်း၌။ သိရိ
သဿ၊ ကုက္ကိုပင်၏၎င်း။ ဘာဝတိ သေသ၊ နတ်ပြည်တို့၌။ “သက္ကေသု ကုဉ္စ
သု တို့၌ကဲ့သို့ ဒဠိဗဟုဝဏ္ဏနတည်း”။ ပါရိစ္ဆတ္တကဿ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏
၎င်း။ တေဒေဝပမာဏံ၊ ဤမျှသောပမာဏသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊
ဤသို့မှတ်အပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ “ပါဠုလီသိမ္ဗလီ
ဇမ္ဗူ၊ ဒေဝါနံ ပါရိစ္ဆတ္တကော။လ။ သတ္တမ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

ပါဠုလီ၊ သခွတ်ပင်၎င်း။ သိမ္ဗလီ၊ လက်ပံပင်၎င်း။ ဇမ္ဗူ၊ သပြေပင်၎င်း။
ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ ပါရိစ္ဆတ္တကော၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၎င်း။ ကဒမ္ဗော၊
ထိန်ပင်၎င်း။ ကပ္ပရုက္ခော၊ ပဒေသာပင်၎င်း။ သိရိသေန-သိရိသော၊
ကုက္ကိုပင်သည်။ သတ္တမံ-သတ္တမော၊ ခုနစ်ခုမြောက်သည်။ ဘာဝတိ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။သိရိသေန ဘာဝတိ သတ္တမံ,၌ သိရိသေန ကား ပစ္စတ္တိကရိုက်။
သတ္တမံ ကား လိင်္ဂပိပလ္လာသ။

စက္ကဝါဠ သိလုစ္စယော၊လင်ပန်းနားသို့ မားမားစောက်သော စကြဝဠာ
ကျောက်တောင်သည်။ ဒေဝအသီတိ သဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းနှစ်ထောင်
တို့တိုင်တိုင်။ မဟဏ္ဏဝေ၊ ဆားငန် သမုဒြာ၌။ အဇ္ဈောဂါဠော၊ ၏။
တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှလောက် ရှစ်သောင်း နှစ်ထောင်ပမာဏ၎င်းလျှင်။
အစူဂ္ဂတော၊ ၏။ အယံ စက္ကဝါဠ သိလုစ္စယော၊ သည်။ သဗ္ဗံ၊ သော။
တံ လောကဓာတု၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော လောကဓာတ်ကို။ ပရိက္ခိပိတော၊
တံ တိုင်းခြံဖွတ် ကရွတ်ကဲ့သို့ ရစ်ပတ်၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ဤ
သည်လျှင် စကားတရပ်အပြီးသတ်တည်း။

ဥပါဒိန္နက သန္တာနေပိ၊ ၌လည်း။ မစ္ဆ ကစ္ဆပ ဒေဝ ဒါနဝါဒိ သရီရ
ဝသေန၊ ငါး၊ လိပ်၊ နတ်၊ အသုရာ စသည်တို့၏ ကိုယ်၏အစွမ်းဖြင့်။ တောနိ
ရူပါနိ၊ တို့သည်။ (လိုက်)။ မဟန္တာနေဝ၊ ကြီးမားကုန် သည်သာလျှင်။
ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ ပါတုဘူတာနိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။

(၁၆၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝိဂ္ဂဟ။ ဧဝါနဝကား အသုရာဟောတည်း။ “တေရသသု ရက္ခသဒုဟိတိသု ဒနနာ
မာယ ဧဝိဿာ ဒုဟိတိ သံခါတာယ မာတုယာ အပစ္စံ ဧဝါနဝါ” ဟု ဝိပျိတ်
ပြုလေ။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ “သန္တိ တိက္ခဝေ မဟာသမုဒ္ဒေ ယောဇနသတိကာပိ
အတ္တဘာဝါ” တိ အာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။
ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ (တိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ မဟာ
သမုဒ္ဒေ၊ မဟာသမုဒြာဌ်။ ယောဇန သတိကာ၊ ယူဇနာတရာရှိကုန်သော။
အတ္တဘာဝါပိ၊ အတ္တဘော ကြီးသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ သန္တိ၊
ကုန်၏)။

မဟာဘူတ သာမညတောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျယ်ကို။ မယာ၊ ငါသည်။
ဝုစ္စတေ၊ အံ။ တောနိ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ မာယာကာရော၊ မျက်လှည့်သည်
သည်။ အ မဏိယေဝ၊ ပတ္တမြား၊ မဟုတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဥဒကံ၊
ရေကို။ မဏိ၊ ပတ္တမြားကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဒဿေတိယထာ၊ သို့။ အသုဝဏ္ဏံ
ယေဝ၊ ရွှေမဟုတ် သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ လေဉ္စ၊ ခဲကို။ သုဝဏ္ဏံ၊ ကို။
ကတော၊ ရှိ။ ဒဿေတိယထာ၊ ၏သို့။ စ၊ တနည်း။ သယံ၊ မိမိသည်။ နေဝ
ယက္ခော၊ ဘိလူးမဟုတ်ဘဲလျက်။ နပက္ခိသမာနော၊ ငှက်မဟုတ်ဘဲလျက်။
ယက္ခဘာဝမ္ပိ၊ ဘိလူး၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ပက္ခိဘာဝမ္ပိ၊ ငှက်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။
ဒဿေတိယထာ၊ ၏သို့။ ဧဝ မေဝ၊ လျှင်။ သယံ၊ သည်။ အနီလာနေဝ၊ အညို
မဟုတ်ကုန် သည်သာလျှင်။ ဟုတော၊ ရှိ။ နီလံ၊ ညိုသော။ ဥပါဒါရူပံ၊ ကို။
ဒဿေန္တိ၊ ပြကုန်၏။ အပီတာနိ၊ အရွှေမဟုတ်ကုန်သည်သာလျှင်။ အလော
ဟိတာနိ၊ အနီမဟုတ်ကုန်သည်သာလျှင်။ အနောဒါတာနေဝ၊ အဖြူမဟုတ်
ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ သြဒါတံ၊ ဖြူသော။ ဥပါဒါရူပံ၊ ကို။
ဒဿေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မာယာကာရ မဟာဘူတ သာမညတော၊
မျက်လှည့်သည် ဟူသော မဟာဘုတ်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တောနိ
ရူပါနိ၊ တို့သည်။ (လိက်)။ မဟာဘူတာနိ၊ တို့မည်ကုန်၏။ စ၊ တနည်း။
ယက္ခာဒိနိ၊ ဘိလူးအစရှိကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊ တို့သည်။ ယံ သတ္တံ၊ ကို။
ဂဏန္တိ၊ ဖမ်းယူကုန်၏။ ဟာနိ၊ ထို ဘိလူး အစရှိကုန်သော မဟာဘုတ်တို့ကို။

၁။ သာကေပါဌအနက်ကို ကွင်းနှင့်ပြထားသည်။

ယောဇနာ၌။ ။တေသန္တိ ယက္ခာဒိ မဟာဘူတာနံ-ဗုဒ္ဓိ၏။ တာနိ ရှိသည်ကား သာ၍ သင့်သည်။

တဿ သတ္တဿ၊ ထိုဖမ်းယူအပ်သော သတ္တဝါ၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ နေဝ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ မသိအပ်ကုန်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ န ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ မသိအပ်ကုန်။ တံ သတ္တံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ နစ န တိဋ္ဌန္တိယထာ၊ မတည်ကုန်သည်သာလျှင် မဟုတ် တည်ကုန်၏သို့သာလျှင်။ ဧဝ မေဝ၊ တူ။ တောနိပိ ရူပါနိ၊ တို့သည် လည်း။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အန္တော၊ ၌။ ဌိတာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ နေဝဥပလဗ္ဘန္တိ၊ မသိအပ်ကုန်။ ဗဟိ၊ အပ၌။ ဌိတာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ န ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ မသိအပ်ကုန်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်းကို။ နိဿာယ၊ ၍။ နစ န တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အစိန္တေယျဌာန တာယ၊ မကြံစည်အပ် မကြံစည်နိုင်သော တည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယက္ခာဒိ မဟာဘူတ သာမညတောပိ၊ ဘိလူးစသော မဟာဘုတ်နှင့်တူသော ကြောင့်လည်း။ တောနိ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ (လိုက်)။ မဟာဘူတာနိ၊ ကုန်၏။

စ၊ တနည်း။ ယက္ခိနိ သင်္ခါတာနိ၊ ဘိလူးမဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ မဟာဘူ တာနိ၊ တို့သည်။ မနာပေဟိ၊ နှလုံးကိုပွားစေတတ်ကုန်သော။ (နာနာဝိရာဂ) ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဝိက္ခေပေဟိ၊ (အထူးထူး ငါးနှစ်သက်ဖွယ်သော)။ အဆင်း သဏ္ဌာန်တို့၏ လှုပ်ခြင်းတို့ဖြင့်။

ယောဇနာ။ ။ “ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဝိက္ခေပေဟိ”တိ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာနံ စာလနေဟိ။ ၁၆၇-သု။

တနည်း။ (နာနာ ဝိရာဂ) ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဝိက္ခေပေဟိ၊ (အထူးထူးအထူးသဖြင့် တပ်မက်ဖွယ်သော) အရေအဆင်း အင်္ဂါကြီးငယ် သဏ္ဌာန်လက်ခြေ လက် ချောင်း မျက်မှောင် မျက်စိလှုပ်ခြင်း စပ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အတ္ထနေဝ၊ ၏။ ဘယာ နက ဘာဝံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးသွမ်း၍။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဝဉ္ဇေန္တိယထာ၊ လှည့်ပတ်ကုန်၏သို့။ ဧဝ မေဝ၊ လျှင်။ တောနိပိ ရူပါ နိ၊ တို့သည်လည်း။ ဣတ္ထိပုရိသသရီရာဒိသု၊ မိန်းမ၊ ယောကျ်ားကိယ် စသည် တို့၌။ မနာပေန၊ နှစ်သက်ဖွယ်သော။ ဆဝိဝဏ္ဏေန၊ အရေအဆင်းဖြင့်၎င်း။ မနာပေန၊ သော။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂံ သဏ္ဌာနေန၊ အင်္ဂါကြီးငယ်သဏ္ဌာန်ဖြင့်၎င်း။

(၁၆၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မနာပေန၊ သော။ ဟတ္ထပါဒအင်္ဂုလီ ဘမုက ဝိက္ခေပေန စ၊ လက်ခြေ လက်
ချောင်း မျက်မှောင် မျက်စိလှုပ်ခြင်း စပ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။
ကက္ခဋ္ဌတာဒိဘေဒံ၊ ကြမ်းထမ်းသည်၏အဖြစ် အစရှိသည် အထူးရှိသော။
သရသလက္ခဏံ၊ မိမိ၏သဘောဟုဆိုအပ်သော လက္ခဏာကို။ ပဋိစ္စာဒေတွာ၊
၍။ ဗာလဇနံ၊ သူမိုက်ကို။ ဝဉ္ဇေန္တိ၊ လှည့်ပတ်တတ်ကုန်၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။
သဘာဝံ၊ ကို။ ဒဠှံ၊ ငှာ။ န ဒေန္တိ၊ မပေးကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဉ္ဇကဋ္ဌေန၊
လှည့်ပတ်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ ယက္ခိနီ မဟာဘူတ သာမညတောပိ၊
ဘီလူးမဟူသော မဟာဘုတ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ တောနိ
ရူပါနိ၊ တို့သည်။ (လိုက်)။ မဟာဘူတာနိ၊ ကုန်၏။

မဟာပရိဟာရတောတိ၊ ကား။ မဟန္တေဟိ၊ များပြားကုန်သော။ ပစ္စယေ
ဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ပရိဟရိတဗ္ဗတော၊ ထက်ဝန်းကျင်ဆောင်အပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တောနိ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊
နေတိုင်း နေတိုင်း၌။ ဥပနေတဗ္ဗတ္တံ၊ ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
မဟန္တေဟိ၊ ကုန်သော။ သာသတ္ထာဒနာဒိဟိ၊ အစား အဝတ် စသည်တို့ဖြင့်။
ဘူတာနိ ပဝတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊
ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ မဟာပရိဟာရာနိ၊ များစွာသော အကြောင်းတို့ဖြင့်
ဆောင်အပ်ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ ဘုတ်တို့တည်း။ ဣတိပိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်
လည်း။ မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။

ဇယာဇနာ။ ။ မဟာပရိဟာရာနိတိ မဟန္တေဟိ ပရိဟရိတဗ္ဗာနိ။ ။ ၁၆၅-ထု။

ဗုလန္တိကာ။ ။ “မဟာပရိဟာရတော” တိ ဧတ္ထ ဝစနတ္ထံ ဝဒန္တော အာဟ
မဟန္တေဟိ ဘူတာနိ မဟာပရိဟာရာနိ ဝါ ဘူတာနိတိ၊ တတ္ထ ပစ္စမတ္ထေ
ပုရိမပဒေ ဥတ္တရပဒဿ ပရိဟာရသဒ္ဓဿ လောပံ ကတွာ မဟာဘူတာနိတိ
ဝုဗ္ဗန္တိ။ ။ ၁၄၁-ဆ။

မဟာဝိကာရတောတိ၊ ကား။ ဘူတာနံ၊ ဘုတ်တို့၏။ မဟာဝိကာရတော၊
ကြီးမားသော ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ဤပါဌ်ကား
အချို့စာ၌မရှိ”။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဥပါဒိန္ဒာနိပိ၊ ကုန်သော။ အနုပါဒိန္ဒာနိပိ၊

၁-၂။ ဟိတ်ပြုကျဉ်း၍ ချဲ့သော ဟေတုဝိတ္ထာရဝါကျ၊ နိယံကျမ်းတို့၌-ဟေတု
နောင်မှ၊ ဟိန္ဒုပြု၊ ချဲ့မှသည်၊ ဝိတ္ထာပြု-ဟု ဆို၏။

ကုန်သော။ တောနိရူပါနိ၊ တို့သည်။ မဟာဝိကာရာနိ၊ ကြီးစွာသောဖောက်
ပြန်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ အနုပါဒိန္နာနံ၊
ရုပ်တို့၏။ ကပ္ပဝုဋ္ဌာနေ၊ ကမ္ဘာပျက်သောအခါ၌။ ဝါ၊ ကမ္ဘာပျက်မီးထသော
အခါ၌။ ဝိကာရမဟတ္တံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ကြီးမားသည်၏ အဖြစ်သည်။
ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပါဒိန္နာနံ၊ တို့၏။ ဓာတုက္ခော
ဘကာလေ၊ ဓာတ်ချောက်ချားသော ကာလ၌။ ဝိကာရမဟတ္တံ၊ ဖောက်ပြန်
ခြင်း ကြီးမားသည်၏အဖြစ်သည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
တထာ-တံစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။

ဂါထာအနက်။ ။လောကေ၊ ဩကာသလောကကို။ တေသော၊ ကမ္ဘာ
ပျက်မီးသည်။ ဒယုမာနမ္ပိ၊ လောင်အပ်သည်ရှိသော်။ အစွိမတော၊ အလုံ့
ရှိသောမီး၏။ အစွိ၊ အလုံ့သည်။ ဘူမိတော၊ မြေမှ။ ဝုဋ္ဌိတာ၊ ထလတ်၍။
ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ၊ ဗြဟ္မာပြည်တိုင်အောင်။ ဝိဓာဝတိ၊ ထိုမှ ဤမှ
ပြေးသွား၏။

ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ကုပိတေန၊ ကမ္ဘာကိုဖျက်တတ်သော။ သလိလေ
န၊ ရေဖြင့်။ လောကော၊ သည်။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်၏။ တဒါ၊ ၌။ ကောဋ္ဌိ
သတသဟဿံ၊ ကုဋေတသိန်းအရေအတွက်ရှိသော။ ဧကံ၊ တခုသော
အာဏာခေတ်ဖြစ်သော။ စက္ကဝါဋ္ဌံ၊ သည်။ ခါရောဒကေန၊ ငန်သော
ကမ္ဘာပျက်မှိုင်းရေဖြင့်။ ဝိလိယတိ၊ မြည့်မြည့်ကြေ၏။

☞

ယဒါ၊ ၌။ လောကော၊ သည်။ ဝါယောဓာတုပ္ပကာပေန၊ ကမ္ဘာကို
ဖျက်တတ်သော ဝါယောဓာတ်ဖြင့်။ ဝိနဿတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ကောဋ္ဌိ
သတသဟဿံ၊ ကုဋေတသိန်း အရေအတွက်ရှိသော။ ဧကံ၊ သော။
စက္ကဝါဋ္ဌံ၊ သည်။ ဝါယောဝိဓေနေန၊ ကမ္ဘာပျက်လေ မှိုက်လွှင့်သဖြင့်။
ဝိကိရတိ ဝိဓိသတိ၊ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၏။

ပါဠိအနက်။ ။ဥပါဒိန္နကေသု ဝိကာရံ ဒသေန္တော ပတ္ထဒွေိတိ အာရံ
မာဟံ။

ကဋ္ဌမုခေန၊ ကဋ္ဌမုခမြေသည်။ ဒဋ္ဌော၊ ခဲအပ်သော။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ ခက်တရော်ရှိသည်။ ဘဝတိဝါဟောတိယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန၊ ပထဝီဓာတ်ပျက်သဖြင့်။ သောကာယော၊ ထိုကိုယ်သည်။ ကဋ္ဌမုခေ-ကဋ္ဌမုခ မုခဂတော ဣဝ၊ ကဋ္ဌမုခမြေ၏ ခံတွင်းသို့ရောက်သကဲ့သို့။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ ခက်တရော်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဝါသဒ္ဓေါ ဥပမတ္ထော၊ ဟူသော ဋီကာကိုရည်သည်။

ကဋ္ဌမုခေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌောပိ၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန-ပထဝီ ဓာတုပ္ပကောပေနော၊ ပထဝီဓာတ် ပျက်သဖြင့်လျှင်။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ ခက်တရော်ရှိသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘာတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ နှင့်။ အဝိယုဒတ္ထော၊ မကင်းသော။ ဝါ၊ အမြဲယှဉ်သော။ သောကာယော၊ သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ ဌ။ ကဋ္ဌမုခေ-ကဋ္ဌမုခမုခဂတောဝိယ၊ ၏သို့။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အထဝါဝါသဒ္ဓေါ ဝေသဒ္ဓဿတ္ထေ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေနာတိ တေဿ စ ပရတော အာဟရိတွာ ဝေဒိတဗ္ဗော (၁၄၀-ဆ) ဟူသော မူလဋီကာ ကိုရည်သည်။

ကဋ္ဌမုခေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ ခက်တရော်ရှိသည်။ ဘဝတိဝါ၊ ဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ မန္တာဂဒဝသေန၊ မန္တရားကောင်း ဆေးကောင်း ဝါးကောင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ နဝါဘဝတိ၊ မဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန၊ ဖြင့်။ မန္တာဂဒရဟိတော၊ မန္တရား ဆေးဝါးကင်းသော။ သော ကာယော၊ သည်။ ကဋ္ဌမုခေ-ကဋ္ဌမုခမုခဂတောဝိယ၊ ၏သို့။ ကေန္တပတ္ထဒ္ဓေါ၊ စင်စစ် ခက်တရော်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အထဝါ အနိယမတ္ထော ဝါသဒ္ဓေါ (၁၄၁-ဆ) ဟူသော မူလဋီကာ ကိုရည်သည်။

ပူတိမုခေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ ပူတိယော၊ ပုပ်သည်။ ဘဝတိဝါဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အာပေါဓာတုပ္ပ

ကောပေန၊ ဖြင့်။ သော ကာယော၊ သည်။ ပူတိမုခေဝ-ပူတိမုခ မုခ
ဂတောဣဝ၊ သို့။ ပူတိယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဝါ၊ ကား။ ပူတိမုခေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌောပိ၊ သော။ ကာယော၊ သည်။
အာပေါဓာတုပ္ပကောပေန-အာပေါဓာတုပ္ပကောပေနော၊ ဖြင့်လျှင်။
ပူတိယော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
အာပေါဓာတုယာ၊ နှင့်။ အဝိယုတ္တော၊ သော။ သော ကာယော၊ သည်။
သဗ္ဗဒါ၊ ဌ်။ ပူတိမုခေဝ-ပူတိမုခမုခဂတောဝိယ၊ ၏သို့။ ပူတိယော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဝါ၊ ကား။ ပူတိမုခေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ ပူတိ
ယော၊ သည်။ ဘဝတိဝါ၊ ဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ မန္တာဂဒဝသေန၊ ဖြင့်။
နဝါဘဝံ၊ မဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အာပေါဓာတုပ္ပ
ကောပေန၊ ဖြင့်။ မန္တာဂဒရဟိတော၊ သော။ သော ကာယော၊ သည်။
ပူတိမုခေဝ-ပူတိမုခ မုခဂတောဝိယ၊ ၏သို့။ ဧကန္တပူတိယော၊ စင်စစ်
ပုပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အဂ္ဂိမုခေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ သန္တတ္တော၊
ပူလောင်သည်။ ဘဝတိ ဝါ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တေဇော
ဓာတုပ္ပကောပေန၊ ဖြင့်။ သော ကာယော၊ သည်။ အဂ္ဂိမုခေဝ-အဂ္ဂိမုခ
မုခဂတောဣဝ၊ ၏သို့။ သန္တတ္တော၊ ပူလောင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
အဂ္ဂိမုခေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌောပိ၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ တေဇောဓာတုပ္ပ
ကောပေန-တေဇောဓာတုပ္ပကောပေနော၊ လျှင်။ သန္တတ္တော၊ သည်။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘာတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဇောဓာတုယာ၊
နှင့်။ အဝိယုတ္တော၊ သော။ သော ကာယော၊ သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ ဌ်။ အဂ္ဂိ
မုခေဝ-အဂ္ဂိမုခ မုခဂတောဝိယ၊ ၏သို့။ သန္တတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
အဂ္ဂိမုခေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ သန္တတ္တော၊ သည်။
ဘဝတိဝါ၊ ဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ မန္တာဂဒဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝါဘဝံ၊
မဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ တေဇောဓာတုပ္ပကောပေန၊

ဖြင့်။ မန္တာဂဒရဟိတော၊ သော။ သော ကာယော၊ သည်။ အဂ္ဂိမုခေဝ
အဂ္ဂိမုခ မုခဂတောဝိယ၊ ဧသိ။ ကေန္တသန္တတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။

သတ္တမုခေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ သဉ္စိန္နော၊
စုတ်ပြတ်သည်။ ဘဝတိ ဝါ ဟောတိယထာ၊ ဧသိ။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝါယော
ဓာတုပ္ပကောပေန၊ ဖြင့်။ သော ကာယော၊ သည်။ သတ္တမုခေဝ-သတ္တမုခ
မုခဂတောဣ၊ ဧသိ။ သဉ္စိန္နော၊ စုတ်ပြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

သတ္တမုခေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌောပိ၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ ဝါယောဓာတုပ္ပ
ကာပေန-ဝါယောဓာတုပ္ပကောပေနောလျှင်။ သဉ္စိန္နော၊ သည်။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဘဝတိ၊ ဧ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝါယောဓာတုယာ၊ နှင့်။ အဝိ
ယုတ္တော၊ သော။ သော ကာယော၊ သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ ဌ။ သတ္တမုခေဝ-
သတ္တမုခ မုခဂတောဝိယ၊ ဧသိ။ သဉ္စိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
သတ္တမုခေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌောပိ၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ သဉ္စိန္နော၊
သည်။ ဘဝတိဝါ၊ ဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ မန္တာဂဒဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝါ
ဘဝတိ၊ မဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ ပန၊ မဟုတ်။ ဝါယောဓာတုပ္ပကောပေန၊
ဖြင့်။ မန္တာဂဒရဟိတော၊ သော။ သော ကာယော၊ သည်။ သတ္တမုခေဝ-
သတ္တမုခ မုခဂတောဝိယ၊ ဧသိ။ ကေန္တသဉ္စိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ မဟာဝိကာရာနိ၊ ကြီးမားသော ဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိကုန်
သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ဘူတာနိဇာတာနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။

မဟန္တ ဘူတတ္တာဓာတု၊ ဟူသောဟိတ်ပါဌ်၏။ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုဦးအံ့။
တောနိ ဂ္ဂပါနိ၊ တို့သည်။ မဟတာ၊ ကြီးကျယ်သော။ ဝါယာမေန၊ လုံ့လ
ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတုဗ္ဗတ္တာ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟန္တာနိဇာ
ကြီးကျယ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ထင်ရှား
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူတာနိဇာတာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဟန္တဘူတတ္တာဓာ၊ ကြီးကျယ်သည်၏အဖြစ် ထင်ရှားသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မဟန္တပါတု

ဘာဝါဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။

စတုန့်ဥ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယရူပန္တိတ္ထေ၌။ ဥပယောဂတ္ထေ၊ ဒုတိယာ အနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဥပါဒါယ ဟူသော ဤပုဗ္ဗကာလကြိယာဖြင့် သိအပ်သော အပရကာလကြိယာကို ဖော်ခြင်းငှာ “ပဝတ္ထ ရူပံ” ဟု ပဝတ္ထပုဒ်ကို စွက်သတည်း။

စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ - နိဿယ၊ မှီ၍။ အမုဉ္ဇိတော၊ မလွတ်မူ၍။ ပဝတ္ထရူပံ၊ ဖြစ်သောရုပ်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မူလဋီကာ။ ။ “ဥပါဒါယာ” တိ ဧတေန ဝိညာယမာနာ ပန္နိမကာလ ကြိယာ ပဝတ္ထိတိကတွာ “ပဝတ္ထရူပ” နိ ပုတ္တံ။ ဧဝံ ဟိ ဥပါဒါယာတိ ဧတေန ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတာ ပုတ္တာ ဟောတိတိ။ ။ ၁၄၁-ဆ။

တမိကပ် ကြိပြန်လိုရကား-

အထဝါ ဥပါဒါယတိ နိဿယတိတိ ဥပါဒါယံ၊ ဥပါဒါယမေဝရူပံ ဥပါဒါယရူပံ။ အညနိဿယဿ ဧကန္တနိဿိတဿ ရူပဿေတံ အမိဝစနံ၊ တံ ပန နသတ္တဿ၊ နာပိ ဝေဒနာဒိနော၊ ကဒဘာဝေဝိ သာဝတောတိ ဒဿေတုံ စတုန့် မဟာဘူတာနန္တိ အာဂိမာဟ၊ ဘဝတိ ဟိ နိဿယ ရူပိနံ သာမိဘာဝေါတိ။ မိန့်ပြန်သော်။ ။ ၁၄၁-ဆ။

ဋီကာအနက်။ ။ “ဥပါဒါယာ” တိ ဧတေန၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊ ဝိညာယမာနာ၊ သိအပ်သော၊ ပန္နိမကာလကြိယာ၊ နောက်ကာလ၌ ဖြစ်သော ကြိယာသည်။ ဝါ၊ နောက်ကာလ၌ရှိသော ကြိယာသည်။ ဝါ၊ အပရကာလ ကြိယာသည်။ ပဝတ္ထိ၊ ဖြစ်ခြင်း ကြိယာတည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးဖြင့်၊ ပဝတ္ထရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ သင်္ဂဟကာရေန၊ သည်။ ပုတ္တံ၊ ။ ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့စွဲ၍ မိန့်ပြန်၏ ဟူသောအနက် ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဥပါဒါယာတိ ဧတေန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတာ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ပုတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ အထဝါ၊ ကား။ ဥပါဒါယတိ-နိဿယတိ၊ မှီတတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဥပါဒါယံ၊ ယမည်၏။ ဥပါဒါယ မေဝ၊ မှီတတ်သည်ပင်လျှင် ဖြစ်သော တရားသည်ပင်လျှင်၊ ရူပံ၊ ရုပ်မည်၏။ ဥပါဒါယ ရူပံ၊ မှီတတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော တရားသည်ပင်လျှင် ရုပ်။ ဧဝံ၊ ဥပါဒါယရူပ၊ ဟူသော အမည်သည်၊ အညနိဿယဿ၊ တပါးသော မှီရာရှိသော၊ ဧကန္တနိဿိတဿ၊ စင်စစ်သူတပါးကို မှီတတ်သော၊ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အမိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တံ၊ ထိုဥပါဒါယရုပ်သည်။

(၁၇၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကိယာနိယယ

သတ္တဿ၊ သတ္တဝါ၏။ ဥပါဒါယရူပံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဝေဒနာဒိနောပိ၊
 ဝေဒနာ အစရှိသည်၏လည်း။ ဥပါဒါယ ရူပံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ “ဥပါဒါယ
 ရူပံ၊ နှစ်ပုဒ်ကား ပါဌသေသ”။ ကသ္မာ၊ ကား။ တဒတာဝေပိ၊ ထိုသတ္တဝါ
 ဝေဒနာ စသည် မရှိသော်လည်း။ သာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ-
 ဣမံအတ္ထံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှာ။ စတုန္တံ မဟာဘူတာနန္တိအာဒိံ၊
 စတုန္တံ မဟာဘူတာနံ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဟိ-
 သစ္စံ၊ ၏။ ဝါ-ဟိ၊ အနွယ်ကို ဆိုဦးအံ့။ နိဿယရူပါနိ၊ မှီရာဖြစ်ကုန်သောရုပ်
 တို့၏။ သာမိတာဝေါ၊ သာမိအဖြစ်သည်။ တဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်
 အပ်၏။

ဤမူလဒ္ဓိကာကို ထောက်၍ ယလောပ ဟူသော ဂဏ္ဍိယကားကို ပယ်အပ်၏။
 လောပမဟုတ်၊ မူလ-ယ၊ ပင်တည်း။

ဣဒံ ဝုစ္ဆတိ သဗ္ဗံ ရူပန္တိ၊ ကား။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊ တို့၎င်း။
 ပဒပဋိပါဋိယာ၊ ပုဒ်စဉ်အားဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ ပြအပ်ကုန်သော။ တေဝိသတိ၊
 သော။ ဥပါဒါရူပါနိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တ ဝိသတိပ္ပဘေဒံ၊ သော။
 ဣဒံ ရူပံ၊ သည်။ သဗ္ဗံ ရူပံ နာမ၊ အလုံးစုံသော ရုပ်မည်၏။

ကေဝိရူပသင်္ဂဟ

ဣဒါနိ၊ ဌ။ တံ ရူပံ၊ ကို။ ဝိတ္တာရတော၊ ဖြင့်။ ဒသေတုံ၊ ငှာ။ ကေဝိဓာ-
 ဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ သင်္ဂဟဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မာတိကံ၊ ကို။
 ဌပေန္တော၊ ၍။ သဗ္ဗံ ရူပံ နဟေတူ တိ အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ဌ။ သဗ္ဗံ ရူပန္တိ ဣဒံပဒံ၊ ကို။ “သဗ္ဗံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ နဟေတူ၊
 ဟိတ်မဟုတ်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ အဟေတုကံ၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်လည်း
 မရှိ”။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗပဒေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။
 စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗာနေတ၊ ကုန်သော။ “နဟေတူ”တိ အာဒိနိ၊ အစရှိကုန်သော။
 တောနိ တေစတ္တာလီသ ပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဌဒ္ဓိဋ္ဌာနိ၊ အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီ။
 တေသု၊ ထိုလေးဆဲ့သုံးပုဒ်တို့တွင်။ ပဒပဋိပါဋိယာ၊ ဖြင့်။ “ပဋိပါဋိယာတိပိ”။
 စတ္တာလီသ ပဒါနိ၊ တို့ကို။ မာတိကတော၊ မှ။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဌပိတာနိ၊ ကုန်၏။
 အဝသာနေ၊ ဌ။ တိဏိ ပဒါနိ၊ တို့သည်။ မာတိကာမုတ္တကာနိ၊ မာတိကာမှ
 လွတ်ကုန်၏။

တိဏိ မာတိကာမုတ္တကာနိ၊ ဘိဏိဏိ အရကား-ဥပန္တံ ဆဟိ ဝိညာဏေဟိ
ဝိညေယျံ အနိစ္စံ ဧရာဘိဘူတံ၊ ဤကိုယူ။

ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ ပဌမသင်္ဂဟေ၊ ဌ။ ပါဠိဝတ္ထာန မေဝ၊ ပါဠိကို
ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ တထာ တေန
ပကာရေန၊ ထိုသို့သော အပြားဖြင့်။ ဒုတိယသင်္ဂဟာဒိသု၊ တို့၌။ ပါဠိဝတ္ထာ
နံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

အနုသန္တေ။ ။ ထိုကိုချဲ့ထိုးရကား “တကြာယံ” စသည်ကို မိန့်သော်-

ဒုဝိဇ္ဇေပသင်္ဂဟ

တကြာ ဒုတိယသင်္ဂဟာဒိသု၊ တို့၌။ အယံ၊ ကား။ နယော၊ တည်း။ တာဝ၊
စွာ။ ဒုတိယသင်္ဂဟေ၊ ဌ။ သတံ ဒုကာစ၊ တရာသော ဒုက် တို့သည်၎င်း။
စတ္တာရောစ ဒုကာ၊ လေးဒုက် တို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို
တရာလေးဒုက် တို့တွင်။ အတ္ထိ ရူပံ ဥပါဒါ အတ္ထိ ရူပံ နော ဥပါဒါတိ အာဒ
ယော၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ အာဒိမ္မိ၊ အစ၌။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်
ကုန်သော။ (ထည့်)။ စုဒ္ဒသ ဒုကာ၊ တို့သည်။ အသုမည သမ္ပန္နာဘာဝတော၊
အချင်းချင်း စပ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပကိဏ္ဍကဒုကာ နာမ၊
မည်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုတဆုံးလေးဒုက်မှ။ ပရံ၊ ၌။ အတ္ထိ ရူပံ စက္ခုသမ္ပဿသ
ဝတ္ထန္တိ အာဒယော၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စဝိသတိ ဒုကာ၊ တို့သည်။
ဝတ္ထုဥပပရိက္ခဏဝသေန၊ ဝတ္ထုတို့ကို စိစစ်ဆင်ခြင်ခြင်းနှင့်စပ်သဖြင့်။ “ဝတ္ထု
အဝတ္ထုဥပပရိက္ခဏဝသေနာတိပိ ဒိဿတိ” ။

ဝသကား ပဋိဗဒ္ဓအာယတ္တအနက်ကို ဟောသည်။

ယောဇနာ။ ။ ဝတ္ထု ဥပပရိက္ခဏ ဝသေနာတိ ဝတ္ထုနံ ဝိစာရဏပဋိဗဒ္ဓန။
ဝတ္ထု အဝတ္ထုရှိမူ- ဝတ္ထုအဝတ္ထုတို့ကိုပေး။ ။ ဝိဝေ-ထု။

ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝတ္ထုဒုကာနာမည်ကုန်၏။ တတော၊
ထိုနှစ်ဆုံးငါးဒုက်မှ။ ပရံ၊ ၌။ အတ္ထိ ရူပံ စက္ခုသမ္ပဿသအာရမ္မဏန္တိ အာဒ
ယော၊ ကုန် သာ။ ပဉ္စဝိသတိ ဒုကာ၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏာ နာရမ္မဏ ဥပ
ပရိက္ခဏ ဝသေန၊ အာရမ္မဏ အနာရမ္မဏ တို့ကို စိစစ်ခြင်းနှင့် စပ်သဖြင့်။
ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏဒုကာ နာမ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနှစ်ဆုံး

(၁၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ငါးဒုက်မှ။ ပရံ၊ ဌ။ အတ္တိ ရူပံ စက္ခယတနန္တိ အာဒယော၊ ကုန်သော။ ဒသ၊
 တို့သည်။ အာယတနာနာယတနဥပပရိက္ခဏ ဝသေနဝါလျှင်။ ပဝတ္တတ္တာ၊
 ကြောင့်။ အာယတနဒုကာနာမ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုဆယ်ဒုက်မှ။ ပရံ၊ ဌ။
 အတ္တိ ရူပံ စက္ခယတူတိ အာဒယော၊ ကုန်သော။ ဒသ၊ ဆယ်ဒုက်တို့သည်။
 ဓာတုအဓာတု ဥပပရိက္ခဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဓာတုဒုကာ
 နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုဆယ်ဒုက်မှ။ ပရံ၊ ဌ။ အတ္တိ ရူပံ စက္ခယန္တိ
 အာဒယော၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ဒုက်တို့သည်။ ဣန္ဒြိယာနိန္ဒြိယ ဥပပရိက္ခဏ
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယဒုကာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ တတော၊
 ထိုရှစ်ဒုက်မှ။ ပရံ၊ ဌ။ အတ္တိ ရူပံ ကာယဝိညတ္တိတိ အာဒယော၊ ကုန်သော။
 ဒွါဒသ၊ တို့သည်။ သုခမာ သုခမရူပ ဥပပရိက္ခဏ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊
 ကြောင့်။ သုခမ ရူပဒုကာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်
 ကား။ ဒုတိယသင်္ဂဟေ၊ ဌ။ ပါဠိဝဝတ္ထာနံ၊ ပါဠိကို သီးသန့်ခြားနား
 ခြင်းတည်း။

တိဝိရူပသင်္ဂဟ

၅၇၅။ တတိယသင်္ဂဟေ၊ ဌ။ သတံတိကာနိစ၊ တရာသော တိက်တို့
 ၎င်း။ တိဏိစ တိကာနိ၊ သုံးတိက်တို့၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုတိကာသင်္ဂဟဌ။ ဒုတိယ
 သင်္ဂဟေ၊ ဌ။ ဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ စဒ္ဒသသု၊ ကုန်သော။ ပကိဏ္ဏကဒုကေ
 သု၊ တို့တွင်။ ဧကံ၊ သော။ အဇ္ဈတ္တိကဒုကံ၊ ကို။ သေသေဟိ၊ ကုန်သော။
 တေရသဟိ၊ တို့နှင့်။ ယောဇေတွာ၊ ချ်။ “ယန္တံ ရူပံ အဇ္ဈတ္တိကံ တံ ဥပါဒါ။
 ယန္တံ ရူပံ ဗာဟိရံ တံ အတ္တိ ဥပါဒါ အတ္တိနော ဥပါဒါ” တိအာဒိနာ၊ သော။
 နယေန၊ ဖြင့်။ ဌပိတာ၊ ကုန်သော။ တေရသ၊ တို့သည်။ ပကိဏ္ဏကတိကာ
 နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုတဆဲ့သုံးတိက်မှ။ ပရံ၊ ဌ။ တမေဝဒုကံ၊ ထို
 အဇ္ဈတ္တိကဒုက်ကိုလျှင်။ သေသဒုကေဟိ၊ ကြွင်းသောဒုက်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
 ယောဇေတွာ၊ ချ်။ “ယန္တံ ရူပံ ဗာဟိရံ တံ စက္ခယဓမ္မဿာယ န ဝတ္ထု၊ ယန္တံ ရူပံ
 အဇ္ဈတ္တိကံ တံ အတ္တိ စက္ခယဓမ္မဿာယ ဝတ္ထု၊ အတ္တိစက္ခယဓမ္မဿာယ န ဝတ္ထု။”
 တိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ သေသတိကာ၊ တို့ကို။ ဌပိတာ၊
 ကုန်၏။ တေသံတိကာနံ၊ တို့၏။ နာမဉ္စ၊ အမည်ကို၎င်း။ ဂဏနာစ၊ ရေတွက်

ခြင်းကို၎င်း။ တေသံယေဝ ဝတ္ထုဒုကာဒိနံ၊ ထိုဝတ္ထုဒုက် စသည်တို့၏သာလျှင်။
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဣတိဣဒံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ တတိယ
သင်္ဂဟေ၊ တတိယသင်္ဂဟ၌။ ပါဠိဝတ္ထာနံ၊ တည်း။

စတုတ္ထဓာဒိရူပသင်္ဂဟ

၅၇၆။ စတုတ္ထသင်္ဂဟေ၊ စတုတ္ထသင်္ဂဟ၌။ ဒွါဝိသတိစတုက္ကာ၊ နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး
သောစတုက္ကတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးသောစတုက္ကတို့
၌။ သဗ္ဗပစ္စိမော၊ အလုံးစုံတို့၏ နှောဖြစ်သော။ စတုက္ကော၊ ကို။ (လိုက်)။
“အတ္ထိရူပံ ဥပါဒါ အတ္ထိရူပံ နောက် ဥပါဒါ” တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ-ဣမိနာ အာကာ
ရေန ဖြင့်။ ဣဓ ရူပကဏ္ဏေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ မာတိကံ၊ ကို။ အနာမသိတွာ၊
မသုံးသပ်မူ၍။ ဝါ၊ မယူမူ၍။ ဌပိတော၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣတရေ၊ ဤ
ပဌမစတုက္ကမှ တပါးကုန်သော စတုက္ကတို့ကို။ ဣဓ ရူပကဏ္ဏေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊
သော။ မာတိကံ၊ ကို။ အာမသိတွာ၊ သုံးသပ်၍။ ဝါ၊ ယူ၍။ ဌပိတော၊ ထားအပ်
ကုန်၏။ ကထံဌပိတော၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ဒုဝိသင်္ဂဟေ၊ ၌။ ပကိဏ္ဏကေသု၊
ပကိဏ္ဏကဒုက်တို့၌။ အာဒိတော၊ ၌။ တံယော၊ ကုန်သော။ ယေဒုကာ၊
အကြင်ဒုက်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသုံးဒုက်တို့တွင်။ ဧကေကံ၊
တဒုက်တဒုက်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ “ယန္တံ ရူပံ ဥပါဒါ တံအတ္ထိ ဥပါဒိန္တံ အတ္ထိ
အနုပါဒိန္တံ” န္တိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဟိ ပဉ္စဟိ ဒုကေဟိ၊
ငါးဒုက်ငါးဒုက်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယောဇေတွာ၊ ၍။ ဒုကတ္တယ မူလကော၊
ဒုက်သုံးခုလျှင် အရင်းရှိကုန်သော။ အာဒိမ္မိ၊ ၌။ ပဉ္စဒသစတုက္ကာ၊ တို့ကို။
ဌပိတော၊ ကုန်၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ စတုက္ကော၊ စတုတ္ထဖြစ်သော။ ယောအယံသနိသေနဒုကော၊
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ သောသနိဒဿနဒုကော၊ သည်။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ “ယန္တံ ရူပံ သနိဒဿနံ တံ အတ္ထိသပ္ပဋိသံ အတ္ထိအပ္ပဋိသံ” န္တိ အာဒိ
နာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပရေဟိ၊ မိမိမှနှောက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဒုကေဟိဝါ၊
တို့နှင့်၎င်း။ “အတ္ထိဥပါဒါ အတ္ထိနောဥပါဒါ” တိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊
ဖြင့်။ ပုရိမေဟိ၊ မိမိမှ ရှေးဖြစ်ကုန်သော။ ဒုကေဟိဝါ၊ တို့နှင့်၎င်း။ သဒ္ဓိံ၊
တကွ။ အတ္တာဘာဝတော၊ အနက်၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ကမာဘာဝ

(၁၇၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တောစ၊ အစဉ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝိသေသာဘာဝတောစ၊ အထူး၏
 မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ယောဂံ၊ ယှဉ်ခြင်းသို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဟိ၊ ခဲ့အံ့။
 သနိဒဿနံ၊ သည်။ အပ္ပဋ္ဌိသံနာမ၊ မည်သည်၎င်း။ အနုပါဒါဝါ၊ သည်၎င်း။
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တာဘာဝတော၊ အနက်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။
 ယောဂံ၊ သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ပန၊ တပါး။ သနိဒဿနံ၊ သည်။ (လိက်)။
 ဥပါဒိန္နဉ္စ၊ သည်၎င်း။ အနုပါဒိန္နဉ္စ၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုဥပါဒိန္န
 အနုပါဒိန္နရှိသော သနိဒဿနသည်။ ကမာဘာဝါ၊ အစဉ်၏မရှိခြင်းကြောင့်။
 ယောဂံ၊ သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သဗ္ဗဒုကာ၊ အလုံးစုံသော
 ဒုက်တို့ကို။ ပစ္ဆိမပစ္ဆိမေဟေဝ၊ နောက်နောက်၌ဖြစ်သော ဒုက်တို့နှင့်သာလျှင်။
 သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယောဇိတာ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ ဤသို့ နောက်နောက်၌ ဖြစ်သော
 ဒုက်တို့နှင့်တကွ ယှဉ်ခြင်းသည်။ ဧတ္ထဒုကယောဇနာဓိကာရေ၊ ၌၊ ကမော၊
 အစဉ်တည်း။ ပန၊ ဗျုတ်စိုက်ကိုဆိုအံ့။ ပုရိမေဟိ၊ ရှေးဖြစ်သော ဒုက်တို့နှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ကမာဘာဝေါ၊ အစဉ်၏မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
 မှတ်အပ်၏။ အတ္ထေ၊ ဥပါဒိန္န အနုပါဒိန္နဟုဆိုအပ်သော အနက်သည်။ သတိ၊
 သော်။ ကမာဘာဝေါ၊ အစဉ်၏ မရှိခြင်းသည်။ အကာရဏံ၊ အကြောင်း
 မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဥပါဒိန္နပဒါဒိဟိ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ သဒ္ဓိံ၊
 တကွ။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေဝဒေယျ၊ အကယ်၍ဆိုငြား
 အံ့။ ဝိသေသာဘာဝါ၊ အထူး၏မရှိခြင်းကြောင့်။ နယောဇေတဗ္ဗာ၊ ကုန်။
 ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဥပါဒိန္နပဒါဒိနိ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ ဣမိနာသနိဒဿန
 ဒုကေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယောဇိတာနိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပါဒိန္နပုဒ်စသည်
 တို့၏ သနိဒဿန ဒုက်နှင့်တကွယှဉ်ခြင်း၌။ “ဥပါဒိန္နဝါသနိဒဿနံ သနိဒဿန
 ဝါဥပါဒိန္န” ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ ဝိသေသော၊
 အထူးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသာဘာဝါပိ၊ အထူး၏ မရှိခြင်း
 ကြောင့်လည်း။ ယောဂံ၊ သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မရောက်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ စတုတ္ထဒုကံ၊ ထိုစတုတ္ထသနိဒဿနဒုက်ကို။ အနာ
 မသိတာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ တတော၊ ထို စတုတ္ထဒုက်မှ။ ပရေဟိ၊ ကုန်သော။
 “အတ္ထိရူပံသပ္ပဋ္ဌိသ” ဟူ၍ အာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ဒုကေဟိ၊ တို့နှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ “ယန္တိ ရူပံသပ္ပဋ္ဌိသံ တံ အတ္ထိ ဣန္ဒြိယံ၊ အတ္ထိ န ဣန္ဒြိယံ။ ယန္တိ ရူပံ

အပ္ပဋိသံ တံ အတ္ထိ ဣန္ဒြိယံ အတ္ထိ န ဣန္ဒြိယ”န္တိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊
ဖြင့်။ ယုဇ္ဇမာနေ၊ ယုဉ်အပ်ကုန်သော။ ဒေဒေဒုကော၊ တို့ကို။ ယောဇေတွာ၊
၍။ ဆစတုက္ကာ၊ တို့ကို။ ဌပိတာ၊ ကုန်၏။

စ၊ ဆက်။ အယံ စတုတ္ထ ဒုကော၊ သည်။ ယောဂံ၊ ယုဉ်ခြင်းသို့။ နဂစ္ဆတိ
ယထာ၊ မရောက်၏သို့။ တထာ၊ တူ။ တေန၊ ထိုစတုတ္ထဒုက်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကူ။
အာဒိ ဒုကောပိ၊ သည်လည်း။ ယောဂံ၊ သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ကသ္မာ၊
ကား။ အနုပါဒါရူပဿ၊ အနုပါဒါရုပ်၏။ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ အနိ
ဒဿနတ္တာ၊ အနိဒဿန၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သော အာဒိ
ဒုကော၊ သည်။ “ယန္တံ၊ လ။ သနိဒဿန”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ စတုတ္ထေနဒုကေန၊
နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကူ။ ယောဇိယမာနေ၊ ယုဉ်အပ်သည်ရှိသော်။ ယောဂံ၊ ယုဉ်ခြင်း
သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ စတုတ္ထဒုကံ၊ ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊
၍။ ပဉ္စမေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကူ။ ယောဇိတော၊ ယုဉ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ယောဒုကော၊
သည်။ ယေနဒုကေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကူ။ ယောဂံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ယောစ
ဒုကော၊ သည်ကား။ ယောဂံ၊ သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ သော၊ ထိုယုဉ်ခြင်းသို့
ရောက်မရောက်သော ဒုက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဣတိဣဒံ၊ ကား။
စတုတ္ထ သင်္ဂဟေ၌။ ပါဠိဝဝတ္ထာနံ၊ တည်း။ ဥန၊ တပါး။ ဣတော၊ ဤစတုတ္ထ
သင်္ဂဟမှ။ ပရေ၊ နောက်ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စဝိသင်္ဂဟာဒယော၊ အစရှိကုန်
သော။ သတ္တသင်္ဂဟာ၊ တို့သည်။ အသမ္ဘိဿာဝေ၊ အချင်းချင်းမရောယှက်ကုန်
သည်သာတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ သကလာယပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။ မာတိ
ကာယ၊ ၏။ ပါဠိဝဝတ္ထာနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ရူပဝိဘတ္တိကေကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၉၄။ ဣဒါနိ၌။ တဿာမာတိကာယ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဘာဇေတွာ၍။
ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ သဗ္ဗံ ရူပံ နဟေတု မေဝါတိ အာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ ကသ္မာ
ပန၊ ကား။ ဧတ္ထေ၌။ “ကတမန္တံ သဗ္ဗံ ရူပံ နဟေတူ”တိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆာ၊ ကို။ န
ကတာ၊ နည်း။ ဣတိအယံ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဘေဒါဘာဝတော၊ အထူး၏
မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဒုကာဒိသု၊ စသည်တို့၌။ အတ္ထိ
ဥပါဒါရူပမ္ပိ အတ္ထိ နောဥပါဒါရူပမ္ပိ၊ ဟူ၍။ (ဣတိကြေ)။ ဘေဒေါ၊ အထူး

(၁၇၆)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိကာယ

သည်။ အတ္ထိယထာ၊ ရှိ၏သို့။ ဝေံ၊ တူ။ ဣ၊ ဤ။ “သဗ္ဗံ ရူပံ န ဟေတုမေဝ” အစရှိသောစကား၌။ ဟေတု နဟေတုတိပိ၊ ဟူ၍၎င်း။ “သဟေတုက မဟေတုက” နှိပိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဘေဒေါ၊ အထူးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

အချို့စာ၌ “ဥပါဒါရူပမ္ပိ အတ္ထိ၊ နော ဥပါဒါ ရူပမ္ပိ” ဟုပါ၌ရှိ၏။ (ဥပါဒါရူပမ္ပိ၊ ဟူ၍၎င်း။ နောဥပါဒါရူပမ္ပိ၊ ရုပ်ဟူ၍၎င်း။ ဘေဒေါ၊ သည်။ အတ္ထိယထာ၊ ရှိ၏သို့။ ပေး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုစ္ဆံ၊ ကို။ အကတော၊ ရှိသောလျှင်။ ဝိဘတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို “သဗ္ဗံ ရူပံ န ဟေတုက မေဝ” အစရှိသော စကား၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ သဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ နိရဝသေသံ၊ အကြွင်းမရှိသော။ ရူပန္တိ အယံသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သီတာဒိဟိ၊ အချမ်းအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ရူပနဘာဝဒိပနေ၊ ဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြတတ်သော။ သာမညလက္ခဏာ၊ နိဗ္ဗေသော၊ သာမည ဖြစ်သော လက္ခဏာကို ပြကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ နဟေတုမေဝါတိ အယံသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သာဝဓာရဏဟေတုပဋိက္ခေပ နိဗ္ဗေသော၊ အဝဓာရဏနှင့်တကွ ဟေတုကို ပယ်ခြင်းကို ညွှန်ကြောင်း ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။

သာဝဓာရဏဟု ဝနှင့်-ရှိသည်၊ ရှိသင့်ကြောင်းကို-

အဝိဇ္ဇမာနဝိဘာဂဿ ဝိဘာဂ၊ တာဝဒဿနမေဝ နိဗ္ဗေသော နိစ္ဆယကရဏတော။ တသ္မာ “သဗ္ဗံ ရူပံ န ဟေတုမေဝါ” တိ အာဒိနာ ဝိဘာဂါဘာဝါဝဓာရဏေန ဝေသဒ္ဓေန နိဗ္ဗေသံ ကရောတိ။ မူလဒ္ဓိကာကိုမျှော်၍ သိအပ်၏။ ၁၄၃-ဆ။

ဒ္ဓိကာအနက်။ ။ အဝိဇ္ဇမာန ဝိဘာဂဿ၊ ထင်ရှား မရှိသော အထူးရှိသော တရား၏။ ဝိဘာဂါဘာဝဒဿန မေဝ၊ အထူးမရှိခြင်းကို ပြခြင်းသည်သာလျှင်။ နိဗ္ဗေသော၊ နိဗ္ဗေသမည်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ နိစ္ဆယကရဏတော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ “သဗ္ဗံ ရူပံ န ဟေတု မေဝါ” တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသောပါ၌ဖြင့်။ ဝိဘာဂါဘာဝါဝဓာရဏေန၊ အထူး၏ မရှိခြင်းကို ဆုံးဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဝေသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗေသံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။

အနုသဒ္ဓေ။ ။ န ဟေတု မေဝ၊ ဌ ဟေတုအရ အဘယ်မျှပြီးသနည်း စုဒ်ရှိရကား “တတ္ထ၊ ပ၊ စတုဗ္ဗိဓော ဟေတု” မိန့်သော်။

တတ္ထ၊ ထို “န ဟေတု မေဝ” ဟူသော ပုဒ်၌။ ဟေတုဟေတု၊ ၎င်း။ ပစ္စယ ဟေတု၊ ၎င်း။ ဥတ္တမဟေတု၊ ၎င်း။ သာဝဓာရဏဟေတု၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုဗ္ဗိဓော၊ သော။ ဟေတု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၂-ရူပကဏ္ဍ-နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

(၁၇၇)

အနုသန္ဓေ။ ။ ထိုလေးပါးသော ဟေတုကို သရုပ်အားဖြင့် ဝေဖန်၍ ပြခြင်းငှာ “တေသု” စသောပါဌ်ကို မိန့်သော်....။

တေသု၊ ထိုလေးပါးသော ဟေတု လို့တွင်။ “တယော ကုသလဟေတု၊ တယော အကုသလ ဟေတု၊ တယော အဗျာကတ ဟေတု”တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတော၊ သော။ အယံ ဟေတု၊ သည်။ ဟေတု ဟေတု နာမ၊ မူလဖြစ်သော ဟေတု မည်၏။ ဝါ၊ ဟေတုပစ္စည်း ဖြစ်သော ဟေတု မည်၏။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာကို။ ပညာပနာယ၊ ပညတ် ခြင်း၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ မဟာဘုတ် တို့သည်။ ဟေတု၊ အကြောင်း မည်ကုန်၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်း မည်ကုန်၏။” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတော၊ သော။ အယံ ဟေတု၊ သည်။ ပစ္စယဟေတု နာမ၊ ပစ္စည်းဖြစ်သော ဟေတု မည်၏။

မူလဒီကာ။ ။ “မဟာဘူတာဟေတု”တိ အယမေဝတ္ထော မဟာဘူတာ ပစ္စယော တိ ဧတေနပိ ဝုတ္ထောတိ ဟေတုပစ္စယသဒ္ဓါနံ သမာနတ္ထတ္တာ ပစ္စယော ဧဝ ဟေတု (ပစ္စယဟေတု)။ ယော စ ရူပက္ခန္ဓဿ ဟေတု။ သော ဧဝ တဿ ပညာပနာယ ဟေတုတိ ဝုတ္ထော တဒဿာဝေ အဘာဝတော။ ။ ၁၄၃-ဆ။

ဒီကာအနက်။ ။ “မဟာဘူတာ ဟေတု”တိ အယမေဝတ္ထော၊ မဟာဘူတာ ဟေတု ဟူသော ဤအနက်ကိုပင်လျှင်။ မဟာဘူတာ ပစ္စယောတိ ဧတေနပိ၊ မဟာဘူတာ ပစ္စယော ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်လည်း။ ဝုတ္ထော၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဟေတုပစ္စယသဒ္ဓါနံ၊ ဟေတုသဒ္ဓါ ပစ္စယသဒ္ဓါတို့၏။ သမာနတ္ထတ္တာ၊ တူသော အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပစ္စယော ဧဝ၊ ပစ္စည်း သည်သာလျှင်။ ဟေဟု၊ ဟိတ်တည်း။ (ပစ္စယဟေတု၊ ပစ္စည်းသည်သာဟိတ်)။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ ယော၊ အကြင်တရားသည်။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော ဧဝ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော တရားကိုပင်လျှင်။ တဿ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာကို။ ပညာပနာယ၊ အပြား အားဖြင့် သိစေခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ။ ဟေတုတိ၊ အကြောင်းဟူ၍။ ဝုတ္ထော၊ ဆိုအပ်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တဒဿာဝေ၊ ထိုမဟာဘုတ်၏ မရှိသည်ရှိသော်၊ အဘာဝတော၊ ပညတ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

ကုသလာကုသလံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါက ဌာနေ၊ ဝိပါက်အရာ၌။ ဥတ္တမံ ပဓာနံ၊ ပြဋ္ဌာန်း၏။ ဣဋ္ဌာရမ္ပကံ၊ သည်။ ကုသလ ဝိပါကဌာနေ၊ ကုသလဝိပါက် အရာ၌။ ဥတ္တမံ ပဓာနံ၊ ပြဋ္ဌာန်း၏။ ဇနိဋ္ဌာ

ဝ။ ကွင်းအတွင်းစာကား ဆဌမူ မူလဒီကာမှာပါ၍ ထည့်ထိုက်သည်။

(၁၇၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရမ္မကံ၊ သည်။ အကုသလဝိပါကဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ ဥတ္တမံပဓာနံ၊ ပြဋ္ဌာန်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတော၊ သော။ အယံ ဟေတု၊ သည်။ ဥတ္တမဟေတု နာမ၊ ပြဋ္ဌာန်းသော ဟေတု မည်၏။

မူလဒီကာမိပ္ပါယတ္ထ။ ။ အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ကမ္မသမာဓါနာနံ ဌာနသော ဟေတုသော ဝိပါကန္တိတ္ထေဝိဇ္ဇမာနေသုပိ အညေသု ပစ္စယေသု ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ ဝိပါက နိယာမကတ္ထာ ဥတ္တမံ ပဓာနံ ကုသလာကုသလံ ဂတိဥပမိ ကာလပယောဂ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိဋ္ဌာနနိပ္ပါဒိတံ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာရမ္မကဉ္စ ကမ္မမိဝ ပဓာနတ္ထာ “ဟေတု”တိ ဝုတ္တန္တိဣမိနာမိပ္ပါယေနကမ္မာရမ္မကာနိ “ဥတ္တမဟေတု”တိ ဝုတ္တာနိ၊ ဝက္ခတိ။ “ဂတိ ဥပမိကာလပယောဂါ ဝိပါကဿ ဌာနံ၊ ကမ္မံ ဟေတု”တိ ဣမ ပန ကမ္မမိဝ ဥတ္တမတ္ထာအာရမ္မကမ္ပိ ဟေတုဝစနံ အရဟတီတိ “ဥတ္တမဟေတု”တိ ဝုတ္တံ။ ။ ၁၄၃-သ။

ဒီကာအနက်။ ။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ကမ္မသမာဓါနာနံ ဌာနသော ဟေတုသော ဝိပါကန္တိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဌ၌၊ အညေသု၊ တပါးကုန်သော၊ ပစ္စယေသု၊ အကြောင်းတို့သည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း၊ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ ဝိပါက နိယာမကတ္ထာ၊ အလိုရှိအပ်သောအကျိုး အလိုမရှိအပ်သော အကျိုးကို မှတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥတ္တမံပဓာနံ၊ ပြဋ္ဌာန်းသော၊ ကုသလာကုသလံ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံကို၎င်း၊ ဂတိ ဥပမိ ကာလပယောဂ သမ္ပတ္တိ ဝိပတ္တိဋ္ဌာန နိပ္ပါဒိတံ၊ ဂတိ၊ ဥပမိ၊ ကာလ၊ ပယောဂတို့၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းသည် ပြီးစေအပ်သော၊ ဣဋ္ဌာ နိဋ္ဌာရမ္မကဉ္စ၊ ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံကို၎င်း၊ ကမ္မမိဝ၊ ကံကဲ့သို့၊ ပဓာနတ္ထာ၊ ပြဋ္ဌာန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဟေတုတိ၊ ဟေတုဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ အမိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်၊ ကမ္မာရမ္မကာနိ၊ ကံအာရုံတို့ကို၊ ဥတ္တမဟေတုတိ၊ ဥတ္တမဟေတုဟူ၍၊ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော် မူအပ်ကုန်၏။ ၈-သမ္ပံ၊ မှန်၏။ ဂတိ ဥပမိ ကာလ ပယောဂါ ဝိပါကဿဌာနံ ကမ္မံဟေတုတိ၊ ဟူ၍၊ သင်္ဂဟကာရော၊ သည်။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ ဂတိ ဥပမိ ကာလ ပယောဂါ၊ ဂတိ၊ ဥပမိ၊ ကာလ၊ ပယောဂတို့သည်၊ ဝိပါကဿ၊ ဝိပါက၏။ ဌာနံ၊ ဌာနမည်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကမ္မံ၊ ကံသည်၊ ဟေတု၊ အကြောင်းမည်သည်၊ ဟေတုတိ၊ ပြစ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ကံသည်သာ မူချအကြောင်း မည်သော်လည်း၊ ဣမ၊ ဤရူပကဏ္ဍ၌၊ ကမ္မ မိဝ၊ ကံကဲ့သို့၊ ဥတ္တမတ္ထာ၊ ပြဋ္ဌာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အာရမ္မကမ္ပိ၊ အာရုံ သည်လည်း၊ ဟေတုဝစနံ၊ ဟေတုသဒ္ဓါကို၊ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဥတ္တမဟေတုတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ယထာဟ၊ ကား။ “အတိတာ နာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ပ။ ပဓာနာတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်

သော။ ကမ္မသမာဒါနာနံ၊ ကံကိုသောက်တည်ခြင်းတို့၏။ ဝါ၊ သောက်တည်
အပ်သောက်တို့၏။ ဌာနသော ဟေတုသော၊ အကြောင်းအားဖြင့်။ ဝိပင်္ဂါ
ကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည်အလျောက်။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ယဒိဒံ-ယာ
အယံအဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ “သေဝ-သော ဝေအဝိဇ္ဇာ၊ ဤအဝိဇ္ဇာသည်
ပင်လျှင်။ တနည်း။ သေ-သောအဝိဇ္ဇာသင်္ခါတော ဓမ္မော၊ သည်။ သင်္ခါရာနံ၊
တို့၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ သေ-သော အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတောဓမ္မော၊
သည်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ သင်္ခါရာနံ၊ ပညာတ်သင်္ခါရ စသည်တို့
၏။ သာဓာရဏဟေတု၊ ဆက်ဆံသော အကြောင်းသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။
ပစ္စယတ္ထံ၊ ပစ္စည်း၏ အဖြစ်သို့။

မှတ်ချက်။ ။ အတ္ထကား-တာဝအနက်ဟော၊ ပစ္စယတ္ထံလည်းရှိ၏။ သင့်သည်ပင်။
ဖရတိ-ပါပုဏ္ဏာတိ၊ ၏”။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂတော၊ သော။ အယံဟေတု၊
သည်။ သာဓာရဏဟေတု နာမ၊ ၏။

ပါဠိ၊ နုသန္ဓိ။ ။ ဝုတ္တမတ္တံ ဥပမာယပါကဋ္ဌံ ကရောဇ္ဇော အာဟာ “ယထာဟိ” တိ
အာဒိ။

ဟိ-တံပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ပထဝီရသောစ၊ သည်၎င်း။ အာပေါရသောစ၊
သည်၎င်း။ မဇ္ဈိယပိ၊ ချိုသောအရသာ၏၎င်း။ အမဇ္ဈိယပိ၊ မချိုသော
အရသာ၏၎င်း။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။ ဧ-
တူ။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ကုသလသင်္ခါရာနမ္ပိ၊ တို့၏၎င်း။ အကုသလသင်္ခါရာနမ္ပိ၊
တို့၏၎င်း။ သာဓာရဏပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပါဠိ၊ နုသန္ဓိ။ ။ စတုဗ္ဗိဓေယု ဟေတုယု ကတဓော ဟေတု ဣမာ ဝိပေတောတိ
အာဟာ “ဣမသ္မိ” ပနတ္ထေ” တိ။

ပန၊ ဆက်။ ဣမသ္မိ၊ အတ္ထေ-ဣမသ္မိ၊ နဟေတူ တိ ဌာနေ၊ ဤနဟေတုဟူသော
အရာ၌။ ဟေတုဟေတု၊ ကို။ အဝိပေတော၊ လိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ “ဟေတု
ဓမ္မာ နဟေတု ဓမ္မာ” တိ၊ ဟူ၍။ မာတိကာယ၊ ၌။ အာဂတံ၊ သော။ ဧ၊ သာ၊ ၏။

...တုဘာဝံ၊ ဟိတံ၏ အဖြစ်ကို။ နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ ပဋိက္ခိပန္နော၊ ပယ်လို
သည်ဖြစ်၍။ နဟေတုမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အဘူဟ၏။ ဣမိနာ နယေန၊ ဤနည်း
ဖြင့်။ သဗ္ဗ ပဒေသု၊ တို့၌။ ပဋိက္ခေပ နိဒ္ဒေသော၊ ကို၎င်း။ အပဋိက္ခေပ နိဒ္ဒေ
သော၊ ကို၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၏။ ပန၊ ဆက်။ သဗ္ဗ ပဒါနံ၊ တို့၏။ ဝစနတ္ထော၊
ကို။ မာတိကာဝဏ္ဏနာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တော ယေဝ၊ တည်း။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သပ္ပစ္စယမေဝါတိ ဧတ္ထံ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၏။
ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ရုပ်သည်။ ကမ္မပစ္စယ မေဝ၊
ကံလျှင် အကြောင်းရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၏။ အာဟာရ သမုဋ္ဌာနာဒိနိ၊
တို့သည်။ အာဟာရဒိပစ္စယာ နေဝ၊ အာဟာရစသော အကြောင်းရှိကုန်
သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝေဝံသို့။ ရူပဿေဝ၊ ရုပ်၏ သာလျှင်။
ဝုတ္တစတုပစ္စယဝသေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော လေးပါးသော အကြောင်း၏
အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၏။ ရူပမေဝါတိ၊ ကား။ “ရူပိနော
ဓမ္မာ အရူပိနောဓမ္မာ”တိ၊ ဟူ၍။ မာတိကာယံ၌။ ဝုတ္တံသော။ အရူပိ ဘာဝံ၊
အရူပ၏အဖြစ်ကို။ “အရူပဘာဝန္တိပိ”။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ “ရူပီနှင့်ရူပကား
အတ္တတူ”။ ဥပ္ပန္နံ ဆဟိ ဝိညာဏေဟိတိ၊ ကား။ ပစ္စုပ္ပန္န မေဝ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော
ရုပ်ကိုသာလျှင်။ စက္ခုဝိညာဏာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိညာ
ဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

အနုသန္ဓေ။ အတိတ်၊ အနာဂတ် ရုပ်တို့သည် ဝိညေယျ မဟုတ်တုံလော စုစီရှိ
ရကား “နိယမော ပန” စသည်ကို တက်သော်....။

ပန၊ ဆက်။ နိယမော၊ ဥပ္ပန္နသဒ္ဓါဖြင့် မှတ်ခြင်းကို။ စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ၊ စသည်
တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တာနိ စက္ခု
ဝိညာဏာဒိနိ၊ တို့သည်။ အတိတာနာဂတံ၊ ကို။ န ဝိဇာနန္တိ၊ မသိကုန်။ ပန၊
အထူး။ မနောဝိညာဏံ၊ သည်။ အတိတမ္ပိ၊ ကို၎င်း။ အနာဂတမ္ပိ၊ ကို၎င်း။
ဇာနာတိ၊ သိ၏။ တံမနောဝိညာဏံ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ပဉ္စဝိညာဏ သောတေ၊
ဤပဉ္စဝိညာဉ်၏ အယဉ်၌။ ပတိတွာ၊ ကျ၍။ “ပတိတတ္တာတိပိ”။ သောတ
ပတိတမေဝ၊ အယဉ်၌ကျသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဂတံ၊ သွား၏။ ပန၊
ထိုမှတစ်ပါး။ ဟုတွာအဘာဝဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ထည့်၍ ချက်တဖြုတ်ပျက်သောအနက်
ကြောင့်။ အနိစ္စမေဝ၊ အနိစ္စသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇရာယ၊ သည်။

အဘိဘဝိတဗ္ဗဓမ္မကတ္တာ၊ နိပိစက်အပ်သောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဧရာဘိဘူတ မေဝ၊ ဧရာသည် ထောင်းထု နယ်ချေ နိပိစက်လေအပ်သည်
သလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါကား။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ရူပကာယေ၊ ဤ။
ဧရာသည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာပိ၊ ထိုကြောင့်
လည်း။ “ဧရာဘိဘူတမေဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဧဝံကေဝိဓေန ရူပသင်္ဂဟောတိ ဧတ္ထံ၊ ဝိဓာသဒ္ဓေါ၊ သည်။ မာနသဏ္ဌာန
ကောဋ္ဌာသေသု၊ မာနဟူသော အနက်၊ သဏ္ဌာန်ဟူသောအနက်၊ အစုဟူသော
အနက်တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အဟံ၊ ငါသည်။ သေယျော၊ မြတ်
သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိဓာ၊ မာန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။
အဟံ၊ ငါသည်။ သဒိသော၊ ဂုဏ်ရည် တူသသူသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဝိဓာ၊ မာန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ “ဣတိ အာဒိသု၊ တို့၌။
မာနော၊ သည်။ ဝိဓာနာမ၊ မည်၏။ “ကထံ ဝိဓံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဖြင့်
အဘယ်သို့ တည်သသူကို။ သီလဝန္တံ၊ ဟူ၍။ ဒဝန္တံ၊ ဆိုကုန်သနည်း။

ဦးက။ ကထံ ဝိဓန္တိ ဂုဏေဟိ ကထံ သဏ္ဌိတံ။ ၁၄၄-ဆ။

“ကထံ ဝိဓံကို။ ပညဝန္တံ၊ ဟူ၍။ ဒဝန္တံ၊ ဆိုကုန်သနည်း။” ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။
သဏ္ဌာနံ၊ သဏ္ဌာန်ကို။ ဝိဓာ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကထံ ဝိဓန္တိ
ပဒဿ၊ ၏။ ကထံ သဏ္ဌာနံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဖြင့် အဘယ်သို့ တည်သသူကို။
ဝါ၊ အဘယ်သို့သော သဏ္ဌာန်ရှိသသူကို။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊
အနက်တည်း။ “ကေဝိဓေန၊ တခုသောအဘို့ဖြင့်။ ဉာဏဝတ္ထု၊ ဉာဏ်ဟူသော
ဝတ္ထုကို”။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ အဘို့သည်။ ဝိဓာနာမ၊ ၏။
ဣဓာပိ၊ ဤကေဝိဓေန ရူပသင်္ဂဟော ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ကောဋ္ဌာသေသု၊
အဘို့ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ လိုအပ်၏။

သင်္ဂဟသဒ္ဓေါပိ၊ လည်း။ သဇာတိ သဉ္ဇာတိ ကြိယာဂဏန ဝသေန၊
တူသော ဇာတ်ရှိသောသူ။ ဝါ၊ တူသောဇာတ်၊ တူသောဖြစ်ရာ၊ တူသော
ကြိယာ ရေတွက်ခြင်းတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
တတ္ထ သဇာတိအာဒိသု၊ တို့တွင်။ “သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ခတ္တိယာ၊
မင်းမျိုးတို့သည်။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာစေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်

(၁၈၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကီလာနိဿယ

သော။ ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အာဂစ္ဆန္တု၊ တည်း။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။
ဝေဿာ၊ သူကြွယ်မျိုးတို့သည်။ အာဂစ္ဆန္တု၊ လာစေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗေ၊
ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သုဒ္ဓါ၊ သူဆင်းရဲမျိုးတို့သည်။ အာဂစ္ဆန္တု၊ လာစေကုန်
သတည်း။

ဒါ-ကုန္တိတ ဂဓနော၊ ဒါတိ၊ သုဒ္ဓါတိ၊ သုဒ္ဓေါ၊ သုဒ္ဓိ၊ သုဒ္ဓါတိတိ သုဒ္ဓေါ၊ ဝရ
ပေါထနာဒိသုဒ္ဓါစာရကမ္မုနာ ဒါရုကမ္မာဒိ သုဒ္ဓါစာရကမ္မုနာ စ လဟံ လဟံ
ကုန္တိတံ ဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ သုနိပါတော စေတ္ထ သီဗတ္ထော။

“အာဝုသောဝိသာခ၊ တကာဝိသာခါ။ ယာစ သမ္မာဝါစာ၊ အကြင်သမ္မာ
ဝါစာသည်၎င်း။ ယောစ သမ္မာကမ္မန္တော၊ အကြင် သမ္မာကမ္မန္တသည်၎င်း။
ယောစ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ အကြင်သမ္မာအာဇီဝသည်၎င်း။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤ
သမ္မာဝါစာ၊ စသောတရားသုံးပါးတို့ကို။ သီလက္ခန္ဓေ-သီလက္ခန္ဓေန၊ သီလ
ကျေးဇူးဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ပေါင်း၍ ယူအပ်ကုန်
၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတော၊ လာသော။ အယံသင်္ဂဟော၊ သည်။ သဇာတိ
သင်္ဂဟောနာမ၊ တူသောဇာတ်ရှိသော သူတို့ကို။ ဝါ၊ တူသောဇာတ်အားဖြင့်
ပေါင်းယူခြင်းမည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ “ဧကဇာတိကာ၊ တူသောဇာတ်ရှိကုန်
သောသူတို့သည်။ အာဂစ္ဆန္တု၊ လာစေကုန်သတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ၊
ဝိယ၊ ဆိုသောအရာ၌ကဲ့သို့။ ဣဇဇမသ္မိံ သဗ္ဗေပိခတ္တိယာတိအာဒိကေဋ္ဌာနေ၊
၌။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ခတ္တိယစသောသူ-သမ္မာဝါစာစသော တရား
တို့သည်။ ဇာတိယာ၊ ဇာတ်အားဖြင့်။ ဧကသင်္ဂဟံ၊ တပေါင်းတည်းပေါင်း၍
ယူခြင်းသို့။ ဂတာ၊ ကုန်၏။ “သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဧကသလကာ၊
တိုင်းသားတို့သည်။ အာဂစ္ဆန္တု၊ လာစေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်
သော။ မာဂဓိကာ၊ မဂဓတိုင်းသားတို့သည်။ အာဂစ္ဆန္တု၊ လာစေကုန်သတည်း။
သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဘာရုကစ္ဆကာ၊ ဘာရုကစ္ဆကတိုင်းသားတို့သည်။
အာဂစ္ဆန္တု၊ လာစေကုန်သတည်း”။ “အာဝုသောဝိသာခ၊ တကာဝိသာခါ။
ယောစသမ္မာဝါယာမော၊ သည်၎င်း။ ယာစသမ္မာသတိ၊ သည်၎င်း။ ယောစ

ဝ။ သဒ္ဓနိတိတေတုမာလာ-၈၂-ဆ။ မူရင်းနှင့် အနည်းငယ် ကွဲပြားသော်
လည်း အဓိပ္ပာယ်ကား တူလေသည်။

၂။ ၈- ၁-၃၇၅။

သမ္မာသမာဓိသည်၎င်း။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤသမ္မာဝါယာမ၊ စသော သုံးပါးသော တရားတို့သည်။ သမာဓိက္ခန္ဓေ-သမာဓိက္ခန္ဓေန၊ သမာဓိကျေးဇူးဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ပေါင်း၍ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတော၊ လာသော။ အယံ သင်္ဂဟော၊ သည်။ သဉ္စာတိ သင်္ဂဟောနာမ၊ ဖြစ်ရာဒေသအားဖြင့် ပေါင်း၍ ယူခြင်းမည်၏။

မူလဒီကာ။ ။ သမာနဇာတိကာနံ သင်္ဂဟော၊ သမာနဇာတိယာဝဂါ သင်္ဂဟော သဇာတိ သင်္ဂဟော။ သဉ္စာယန္တိ ဧတ္ထာတိ သဉ္စာတိ၊ သဉ္စာတိယာ သင်္ဂဟော သဉ္စာတိသင်္ဂဟော။ သဉ္စာတိဒေသေန သင်္ဂဟောတိ အတ္ထော။ အညမညော ဟောရဝသေန အဝိပ္ပယောဂေန စ သမာဓိဒေသေ ဇာတာ သမ္မာသတိအာဒယော သမာဓိက္ခန္ဓေသင်္ဂဟိတာ။ ယတ္ထ စ သတိအာဒိသဟာယဝတော သမာဓိဿ အတ္ထနော ကိစ္စကရဏံ။ သော စိတ္တုပ္ပါဒေါ သမာဓိဒေသော။ ။ ၁၄၄-ဆ။

ဒီကာအနက်။ ။ မထင်သည်ကိုသာ အနက်ဆိုအံ့။ အညမညော ဟောရဝသေန၊ အချင်းချင်းအား ကျေးဇူးပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ အဝိပ္ပယောဂေနစ၊ မကွေမကွာ ယှဉ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ သမာဓိဒေသေ၊ သမာဓိ၏ ဖြစ်ရာအရပ်၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္မာသတိ အာဒယော၊ သမ္မာသတိ အာရှိသည် တို့ကို။ သမာဓိက္ခန္ဓေ၊ သမာဓိက္ခန္ဓဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ယတ္ထ၊ အကြင်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ သတိအာဒိသဟာယဝတော၊ သတိ အစရှိသော သယံရှိသော။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ ကိစ္စကရဏံ၊ ကိစ္စကို ပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒ်သည်။ သမာဓိဒေသော၊ သမာဓိဒေသ မည်၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ “ကေဠာနေ၊ တခုသော အရပ်၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သံဝုဇာ၊ ကြီးပွားကုန်သောသူတို့သည်။ အာဂစ္ဆန္တု၊ လာစေကုန်သတည်း။” ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တဠာနေ ဝိယ၊ ဆိုရာ၌ကဲ့သို့။ ဣဇ္ဇေမသ္မိံ သဗ္ဗေ ကောသလကာတိ အာဒိကေ ဌာနေ၊ ၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်အောင်စုံသော ကောသလတိုင်းသားစသောသူ၊ သမ္မာဝါယာမ စသော တရားတို့သည်။ သဉ္စာတိဌာန နိဝုတ္ထောကာသဝသေန၊ ဖြစ်ရာဌာနနေရာအရပ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကေသင်္ဂဟံ၊ သို့။ ဂတာ၊ ကုန်၏။ “သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဟတ္ထာရောဟာ၊ ဆင်စီးသူရဲတို့သည်။ အာဂစ္ဆန္တု၊ လာစေကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ အဿာရောဟာ၊ မြင်းစီးသူရဲတို့သည်။ အာဂစ္ဆန္တု၊ လာစေကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။

ရထိကာ၊ ရထားစီးသူရဲတို့သည်။ အာဂစ္ဆန္တု၊ လာစေကုန်”။ “အာဝုသော
 ဝိသာခ၊ တကာဝိသာခါ။ ယာစ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်၎င်း။ ယောစ သမ္မာ
 သင်္ကပ္ပေါ၊ သည်၎င်း။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပညာက္ခန္ဓေ-ပညာက္ခန္ဓေန၊
 ပညာကျေးဇူးဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 အာဂတော၊ လာသော။ အယံ သင်္ဂဟော၊ သည်။ ကြိယာသင်္ဂဟောနာမ၊
 ကြိယာဖြင့် ပေါင်းယူခြင်းမည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသာလျှင်
 ဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ဟတ္ထာရောဟ စသောသု၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ စသော
 တရားတို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကြိယာကရဏေန၊ ဖြင့်။ ဧကသင်္ဂဟံ၊ သို့။
 ဂတာ၊ ကုန်၏။ “စက္ခာယတနံ၊ သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်သို့သော။ ခန္ဓဂဏနံ၊
 ခန္ဓာ၏အဖြစ်ဟူသောရေတွက်ကြောင်းသို့။ ဝါ၊ ခန္ဓာ၏ အဖြစ်ဖြင့် ရေတွက်
 ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သံနည်း။ စက္ခာယတနံ၊ သည်။ ရူပက္ခန္ဓဂဏနံ၊
 ရူပက္ခန္ဓာ၏ အဖြစ်ဟူသောရေတွက်ကြောင်းသို့။ ဝါ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏ အဖြစ်ဖြင့်
 ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဟဉ္စိ-ယဒိ၊ အကယ်၍။ စက္ခာယတနံ၊
 သည်။ ရူပက္ခန္ဓဂဏနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သည်ဖြစ်အံ့။ ဧကေန၊ ထိုသို့ ရောက်
 ခြင်းကြောင့်။ ရေ-အဓမ္မော ဘဒြမုခ၊ အိုမျက်နှာလှသော ပရဝါဒီ။ ဝတ-
 ကေန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ စက္ခာယတနံ၊ ကို။ ရူပက္ခန္ဓေ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏အဖြစ်ဖြင့်။
 (ဘာဝကြေ)။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေ-
 ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုသင့်လှပေ၏။

တိလိင်္ဂတော ဌာနေ သိယော န မေ-ဟူသော သဒ္ဓနီတိ(၂၇၇)သုတ်ဖြင့် ဘိက္ခု
 ရေးသည်။ ဝါ၊ ဝစ္စတ္တံ သတ္တမိကျသည်။

ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတော၊ လာသော။ အယံ သင်္ဂဟော၊ သည်။ ဂဏန
 သင်္ဂဟောနာမ၊ ရေတွက်ခြင်းဖြင့် ပေါင်း၍ ယူခြင်းမည်၏။ အယံ ဂဏန
 သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဣမေ၊ ဤကေဝိဓေနရူပသင်္ဂဟော၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အဓိပ္ပေတော၊
 လိုအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ“ကေဝိဓေန ရူပသင်္ဂဟော” ဟူသော
 ပုဒ်၌။ ဧက ကောဌာသေန၊ တခုသော အဘို့ဖြင့်။ ရူပဂဏနာ၊ ရုပ်ကိုရေတွက်
 ခြင်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော။

ဒုဝိဇေန ရူပသင်္ဂဟောတိ အာဒိပဒေသု၊ တိဉ္စ။ သေနယော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊
သိအပ်၏။

ဒုကနိဒ္ဒေသ

ဥပါဒါဘာဇနိယကထာ

၅၉၅။ ဣဒါနိ၊ ဉ္စ။ ဒုဝိဇသင်္ဂဟာဒိသု၊ တိဉ္စ။ “အတ္ထိ ရူပံ ဥပါဒါ၊အတ္ထိ
ရူပံ နောဥပါဒါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘေဒသဗ္ဘာဝတော၊ အထူး၏
တင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုစ္ဆာ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ပုစ္ဆာလျှင် ရှေ့သွားရှိသော။
ပဒဘာဇနံ၊ကို။ဒဿေန္တော၊၍။ကတမန္တံ ရူပံ ဥပါဒါတိ အာဒိ၊ကို။အာဟ၊
၏။ တတ္ထ ဥပါဒါတိ အာဒိသု၊တိဉ္စ။ဝိနိစ္ဆယော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊သိအပ်၏။
ဥပါဒါယတိ၊ စုံလမ်းတတ် မှီတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဥပါဒါ၊
မည်၏။ မဟာဘူတာနိ၊တို့ကို။ဂဟေတု၊ ယူ၍။ အမုဉ္ဇိတု၊၍။ တာနိ၊ ထို
မဟာဘူတ်တို့ကို။ နိဿာယ၊မှီ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ဣတိ အယံ၊ကား။
အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဣဒါနိ၊ဉ္စ။တံ ဥပါဒါရူပံ၊ကို။ပဘေဒတော၊အပြား
အားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊၍။ စက္ခာယတနန္တံ အာဒိ၊ ကို။အာဟ၊၏။

၅၉၆။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တေဝိသတိဝိဓံ၊ သော။ ဥပါဒါရူပံ၊ ကို။သင်္ခေပ
တော၊အားဖြင့်။ဥဒ္ဓိသိတု၊၍။ ပုန၊တဖန်။ တဒေဝဥပါဒါရူပံ၊ ကိုပင်လျှင်။
ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ နိဒ္ဓိသန္တော၊ ဤ။ ကတမန္တံ ရူပံ စက္ခာယတနန္တံ
အာဒိ၊ကို။အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊တိဉ္စ။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်
၏။ စက္ခု၊ သည်။ မံသစက္ခု၊ ၎င်း။ ပညာစက္ခု၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဣတိ
ကြေ)။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ တေသု၊တို့တွင် ။ပညာစက္ခု၊သည်။
ဗုဒ္ဓစက္ခု၊ ၎င်း။ သမန္တစက္ခု၊၎င်း။ ဉာဏစက္ခု၊ ၎င်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊၎င်း။ ပဗ္ဗစက္ခု၊
၎င်း။ ဣတိ-ဣမိနာပဘေဒေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓံ၊သည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။တတ္ထ၊
ထိုငါးပါးသောစက္ခုတို့တွင်။ “တိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အဟံ၊ ငါ့သည်။ဗုဒ္ဓ
စက္ခုနာ၊ ဘုရားတို့၏မျက်စိဖြစ်သော အာသယာ နုသယဉာဏ် ဣန္ဒြိယပရော
ပရိယတ္တိဉာဏ်တော်ဖြင့်။ လောကံ၊လောကကို။ ဝေါလောကေန္တော၊ သော်။
အပ္ပရဇက္ခေ၊ပညာမျက်စိ၌ ကိလေသာ တည်းဟူသော နည်းသောမြှူမှုကုန်
သော။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ပ။ ဒုဝိညာပယေ၊ သစ္စာလေးပါး တရားကို

သိစေနိုင်ခဲ့ကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အဋ္ဌသံ၊ မြင်ပြီ။
 ဣတိ၊ သို့။ အာဂတံ၊ လာသော။ ဣဒံ၊ ဤ။ သည်။ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာမ၊ မည်၏။
 “သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ကို။ သမန္တစက္ခု၊ ထက်ဝန်းကျင် အဘို့အားဖြင့် သင်္ခတ
 အသင်္ခတ တရားတို့ကို မြင်နိုင်သောကြောင့် သမန္တစက္ခု၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတံ၊ လာသော။ ဣဒံ၊ ဤ။ သည်။ သမန္တစက္ခုနာမ၊ မည်၏။
 “စက္ခု၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို တပါးပါး၌ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတအားဖြင့် သုံးပါး
 သုံးပါး ဝေဘန်၍ တဆဲ့နှစ်ပါးသော အဘို့အားဖြင့် မြင်စွမ်းနိုင်သော
 ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လတ်ပြီ။ ဉာဏံ၊ သစ္စာလေးပါးတို့
 ကို တဆဲ့နှစ်ပါးသော အဘို့အားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်လတ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတံ၊ လာသော။ ဣဒံ၊ ဤ။
 သည်။ ဉာဏစက္ခုနာမ၊ မည်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ တဏှာလောသကြည့်သော တေဘူမိကတရားသည် နက္ခသစ္စာမည်
 ၏ဟု နက္ခသစ္စာသရုပ်ကို သိသော ဉာဏ်သည် သစ္စဉာဏ် မည်၏။ ထိုနက္ခ
 သစ္စာကား ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားတည်းဟု နက္ခသစ္စာ၌ သိအပ်သော
 ကိစ္စကိုသိသော ဉာဏ်သည် ကိစ္စဉာဏ် မည်၏။ ထိုပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော
 နက္ခသစ္စာကို ငါပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီဟု ပြုအပ်ပြီးသည်ကိုသိသော ဉာဏ်သည်
 ကတဉာဏ် မည်၏။ ဤသို့ နက္ခသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ်ဟု
 သုံးပါးပြားသတည်း။

တဏှာ လောသ ရာဂသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏ဟု သမုဒယသစ္စာ၏သရုပ်
 ကို သိသောဉာဏ်သည် သစ္စဉာဏ် မည်၏။ ထိုသမုဒယသစ္စာကား ပယ်ခွါ
 စွန့်ပစ်အပ်သော တရားတည်းဟု သိအပ်သောကိစ္စကို သိသောဉာဏ်သည်
 ကိစ္စဉာဏ် မည်၏။ ထိုပယ်အပ်သော သမုဒယသစ္စာကို ငါပယ်အပ်လေပြီဟု
 ပြုအပ်ပြီးသည်ကို သိသောဉာဏ်သည် ကတဉာဏ် မည်၏။ ဤသို့ သမုဒယသစ္စာ
 ၌ သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ်ဟု သုံးပါးပြားသတည်း။

နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓ သစ္စာမည်၏ဟု နိရောဓသစ္စာ၏ သရုပ်ကို သိသော
 ဉာဏ်သည် သစ္စဉာဏ် မည်၏။ ထိုနိရောဓသစ္စာကား မျက်မှောက်ပြုအပ်သော
 တရားတည်းဟု သိအပ်သော ကိစ္စကို သိသောဉာဏ်သည် ကိစ္စဉာဏ်မည်၏။
 ထိုနိရောဓသစ္စာကို ငါမျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟု ပြုအပ်ပြီးသည်ကို သိသောဉာဏ်
 သည် ကတဉာဏ် မည်၏။ ဤသို့ နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတ
 ဉာဏ်ဟု သုံးပါးပြားသတည်း။

မဂ်စိတ်လေးပါး၌ယှဉ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိစသော ဓဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာ မည်၏ဟု မဂ္ဂသစ္စာ၏ သရုပ်ကို သိသောဉာဏ်သည် သစ္စဉာဏ် မည်၏။ ထို မဂ္ဂသစ္စာကား ပွားစေအပ်သော သာဝေတဗ္ဗတရားတည်းဟု သိအပ်သောကိစ္စ ကို သိသောဉာဏ်သည် ကိစ္စဉာဏ် မည်၏။ ထိုသာဝေတဗ္ဗဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာ ကို ငါပွားစေအပ်ပြီဟု ပြုအပ်ပြီးသည်ကို သိသောဉာဏ်သည် ကတဉာဏ် မည် ၏။ ဤသို့ မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ်ဟု သုံးပါးပြားသတည်း။

“ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်ဖြင့်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အဒ္ဓသံ၊ မြင်ပြီ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတံ၊ သော။ ဣဒံ စက္ခု၊ သည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာမ၊ မည်၏။ “တသ္မိံယေဝ အာသနေ၊ ထိုနေရာ၌ပင်လျှင်။ ဝိရဇံ၊ ကိလေသာ ဟူသော မြှူကင်းသော။ ဝီတ မလံ၊ ကိလေသာဟူသော အညစ်အကြေးကင်းသော။ ဓမ္မစက္ခု၊ သစ္စာလေးပါးကို မြင်တတ်သော အောက်မဂ်ဉာဏ် ဟူသော မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတံ၊ လာသော။ ဟေဋ္ဌိမ မဂ္ဂတ္တယသင်္ခါတံ၊ အောက်မဂ်သုံးပါး အပေါင်း ဟုဆိုအပ်သော။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ သည်။ ဓမ္မစက္ခု နာမ၊ မည်၏။

မံသ စက္ခုပိ၊ သည်လည်း။ သသမ္ဘာရစက္ခု၊ ၎င်း။ ပသာဒစက္ခု၊ ၎င်း။ ဣတိ ဣမိနာ ပတေဒေန၊ ဖြင့်။ ခုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဝနန္တိ။ ။ သမ္ဘရိယတိ ဧတေဟိတိ သမ္ဘာရာ၊ အယေဝါ၊ တေ ပန ဥပတ္တန္တက ဘူတာ စတုသမုဋ္ဌာနိက ရူပ သန္တတိယော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ သဟ သမ္ဘာရေဟိတိ သသမ္ဘာရံ။

အနုသန္ဓေ။ ။ ထိုနှစ်ပါးသော စက္ခု တို့တွင် သသမ္ဘာရစက္ခုကို တည်ရာဌာန အပိုင်းအခြား နိမိတ်အမှတ်နှင့် တကွ ပြခြင်းငှာ “တတ္ထယူယံ” စသောပေါင် ကို မိန့်သော်....။

အာဒိဖြင့် မံသပိဏ္ဍော တိုင်၍ယူ။

တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော စက္ခုတို့တွင်။ အက္ခိကူပကေ၊ မျက်တုင်း၌။ ပတိဋ္ဌိ တော၊ တည်သော။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ အက္ခိကူပကဋ္ဌိကေန၊ မျက်တုင်း ရိုးဖြင့်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဘမုကဋ္ဌိကေန၊ မျက်မှောင်ရိုးဖြင့်။ ဥဘတော

၁။ မ ၁-၂၂၇။ ၂။ မ ၂-၃၄၆။ ၃။ ယောဇနာ(၁၇၂-ထု)အဆိုနှင့်ပေါင်း အနေအထား မတူသော်လည်း အဓိပ္ပာယ်တူ၏။

(၁၈၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

နှစ်ပါးသောအဘို့မှ။ အကိစ္စကုဋေဟိ၊ မျက်ထောင့်တို့ဖြင့်။ အန္တော၊ အတွင်း၌။
မတ္တလုဂေန်၊ ဦးနှောက်ဖြင့်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ အကိလောမေဟိ၊ မျက်မှူးတို့
ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ပိုင်းခြားအပ်သော။ ယွာယံ ယောအယံ မံသပိဏ္ဍော၊
အကြင် အသားစိုင်းသည်။

သဒ္ဓတ္ထ။ ။ပကတိကတ္တာ၊ စုဒ္ဓသသမ္ဘာရော၊ စတုစက္ကာလီသသမ္ဘာရောကား
ဝိကတိကတ္တာ။

ပါဠိ၌ နုသန္တိ။ ။တံ ပန သသမ္ဘာရစက္ခု ယေဟိ သမ္ဘာရေဟိ သမ္ဘရိယတိ၊ တေ
သရူပတော ဝဏနတော စဒဿေတုံ သင်္ခေပတော စတသော ဓာတုယော
တိ အာဒိမာတ။

သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ “စတသော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့
၎င်း။ ဝဏ္ဏော၊ ၎င်း။ ဝဏ္ဏော၊ ၎င်း။ ရသော၊ ၎င်း။ ဩဇာ၊ ၎င်း။ သမ္ဘဝေါ၊
သုက်၎င်း။ သဏ္ဌာနံ၊ သဏ္ဌာန်၎င်း။ ဇီဝိတံ၊ ၎င်း။ ဘာဝေါ၊ ဣတ္ထိဘော ပုဗ္ဗော
၎င်း။ ကာယပ္ပသာဒေါ၊ ၎င်း။ စက္ခုပသာဒေါ၊ ၎င်း”။ ဣတိ၊ သို့။ စုဒ္ဓသ
သမ္ဘာရော၊ တဆဲ့လေးပါးသော သမ္ဘာရရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ယောဇနာ။ ။စုဒ္ဓသ သမ္ဘာရော စတသ မံသပိဏ္ဍာယာတိ စုဒ္ဓသသမ္ဘာရော။ ။
၁၇၂-သု။

မူလဒီကာ။ ။စုဒ္ဓသသမ္ဘာရော ဟိ မံသပိဏ္ဍော။ ။၁၄၅-ဆ။

စာကိုယ်၌ သမ္ဘာရရှိသည်ကို သမ္ဘာရောပြင်လိုက်တိ။

“သမ္ဘဝေါ”တိ စ အာပေါဓာတုမေဝ သမ္ဘဝဘူတမာဟ။ “သဏ္ဌာနံ” နှစ်
တေန တေနာကာရေန သန္တိဝိဇ္ဇေသု မဟာဘူတေသု တံတံသဏ္ဌာနဝသေန
ဝိညာယမာနံ ငဏ္ဍာယတနမာဟ။ အာပေါဓာတု ငဏ္ဍာယတနေဟိ စ အနတ္တန္တ
ရဘူတာနုဋိ သမ္ဘဝသဏ္ဌာနာနံ ဝိသုံ ဝစနံ တထာဘူတာနံ အထထာဘူတာ
နဉ္စ အာပါဒိနံ ယထာဝုတ္တမံသပိဏ္ဍေ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ အာပေါဓာတုငဏ္ဍာယတ
နာနံ ဟိ သဏ္ဌာနဝသေန ပဝတ္ထမာနာနံ အဝတ္ထာဝိသေသော သမ္ဘဝေါ
သဏ္ဌာနဉ္စာတိ။ “သဘဝေါ”တိ ဣတ္ထိယာ ဣတ္ထိသဘဝေါ၊ ပုရိသဿ ပုဗ္ဗာဝေါ
တိ လမ္ဘမာနကသဘဝေါ။

ဝိညာရတော၊ အားဖြင့်။ “စတသော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့၎င်း။
ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ တန္တိသိတ၊ ငဏ္ဍ၊ ဝဏ္ဏ၊ ရသ၊ ဩဇာ၊ သဏ္ဌာန သမ္ဘဝေါ။
ထိုခတ်လေးပါး၌မို့သော အဆင်း၊ အနံ့၊ အရသာ၊ ဩဇာ၊ သုက်တို့၎င်း”။
ဣတိ-ဣမာနိဒဿ၊ တို့သည်။ စတုသမုဋ္ဌာနိကတ္တာ၊ လေးပါးသော သမုဋ္ဌာန်

ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စတ္တာလီသံ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇိဓိတံ
 ၎င်း။ ဘာဝေါ၊ ၎င်း။ ကာယပ္ပသာဒေါ၊ ၎င်း။ စက္ခုပသာဒေါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော ရုပ်တို့သည်။ ကေန္တ ကမ္မသမုဋ္ဌာနေဝ၊ စင်စစ်
 ကံသာလျှင် သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စတုစတ္တာလီ
 သာယ၊ သော။ ဣမေသံရူပါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုစတ္တာလီသသမ္ဘာရော
 လေးဆဲ့လေးပါးသော သမ္ဘာရ ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ပြစ်၏။

ယောဇနာ။ ။ စတုစတ္တာလီသ သမ္ဘာရာ တေသာတိ စတုစတ္တာလီသ သမ္ဘာ
 ရော။ ။ ၁၇၂-သု။

ယံ မံသပိဏ္ဍေ၊ ကိ။ လောကော၊ ပရမတ္ထဂမ္ဘီယန္တိ သဘောမကျ နားမဝသေး
 ဗာလပုထုဇဉ်သည်။ “စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ သေတံ၊ ဖြစ်၏။ ပုထု၊ ကြီး၏။ ဝိသဋ္ဌံ
 ပျံ၏။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ ဝိတ္ထိဏ္ဏံ၊ ကျယ်၏။” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဉ္ဇာနန္တော၊
 သိသော်လည်း။ စက္ခု၊ ပသာဒစက္ခုစစ်ကို။ န သဉ္ဇာနာတိ၊ သိသည် မဟုတ်။
 ဝတ္ထု၊ ပသာဒ၏ မှီရာဝတ္ထုကို။ စက္ခုတော၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ စက္ခုဣတိ၊ ဟူ၍။
 သဉ္ဇာနာဟိ၊ သိ၏။ အက္ခိကူပေ၊ မျက်တုင်း၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ သော။ သေး
 မံသပိဏ္ဍော၊ ကိ။ နှာရုသုတ္တကေန၊ မျက်ကြော တည်းဟူသော ကြိုးသည်။
 မတ္တလုဂေန်၊ အတုင်း၌ တည်သော ဦးနှောက်နှင့်တကွ။ အာဗန္ဓော၊ တစ်
 တည်းဖွဲ့အပ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ မံသပိဏ္ဍ၌ ရစကောင်းသော အဆင်းထူးကို၎င်း၊ ပတ္ထိဏ္ဏ စသေး
 ဝိတာရကို၎င်း အကြောင်းနှင့်တကွ ပြခြင်းငှာ “ယတ္ထ” စသော ဝါဒ်ကို
 မိန့်သော်....။

ယတ္ထ မံသပိဏ္ဍေ၊ ဌ။ သေတမ္ပိ၊ ဖြူသောအဆင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။
 ကဏ္ဍမ္ပိ၊ မည်းသောအဆင်း သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ လောဟိတမ္ပိ၊ နီသေး
 အဆင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ ပထဝီပိ၊ ပထဝီဓာတ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။
 အာပေါပိ၊ သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ တေဇောပိ၊ သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။
 ဝါယောပိ၊ သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။

ဗုလန္တိကော။ ။ ပတ္ထိဏ္ဏတာမိ ဝိသေသံ ဝတ္ထုကာမော “ဝထဝီပိ အတ္ထိ” တိ အာရံ
 ဝုတ္တမ္ပိ ဝဒတိ။ ။ ၁၄၅-သ။

ယံ မံသပိဏ္ဍဘူတံ စက္ခု၊ အကြင် မံသပိဏ္ဍဖြစ်သော စက္ခုသည်။ သေမှုသ
ဒတ္တာ၊ သလိပ် ပြောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သေတံ၊ ဖြူသည်။ ပိတ္တုသ
ဒတ္တာ၊ သည်းခြေပြောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကဏ္ဍံ၊ မည်းသည်။ ရဟိရသ
ဒတ္တာ၊ သွေးပြောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောဟိတံ၊ နီသည်။ ပထဝသ
ဒတ္တာ၊ ပထဝီဓာတ် ပြောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပတ္တိဏ္ဍံ၊ ခက်ထန်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အာပုဿဒတ္တာ၊ အာပေါဓာတ်ပြောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ပဉ္စရတိ၊ ယိုထွက်အံ့သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ တေဇသဒတ္တာ၊ တေဇောဓာတ် ပြော
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိဒယတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပူလောင်၏။ ဝါယုသ
ဒတ္တာ၊ ဝါယောဓာတ် ပြောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ဘမတိ၊ ပတ်ပတ်လည်
၏။ ဣဒံမံသပိဏ္ဍဘူတံ စက္ခု၊ သည်။ သသမ္ဘာရစက္ခုနာမ၊ မည်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣတ္ထိ၊ ဤ သသမ္ဘာရ စက္ခု၌။ သိတော နိဿိတော၊
မှီသော။ ဣတ္ထိ၊ ဤသသမ္ဘာရစက္ခု၌။ ဥပနိဗန္ဓော၊ စပ်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။
မဟာဘူတာနံ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ယော ပသာဒေါ-ယောပဝတ္တ
ပသာဒေါ၊ အကြင်ဖြစ်သော ပသာဒသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (ပသာဒေါကား
ဒတ္တောကဲ့သို့ ပုဗ္ဗပဒလောပတည်း)။ ဣဒံ ပသာဒဘူတံ စက္ခု၊ သည်။ ပသာဒ
စက္ခုနာမ၊ မည်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ ထို ပသာဒစက္ခုကို တည်ရာဌာန အစရှိသော အားဖြင့် တစ်စွာ
ပြုလိုရကား တဖေတံ စသည်ကို မိန့်သော်....။

ဗြေလိုရင်းပါဌ်ကား။ ။ “စက္ခုတိဋ္ဌတိ”တည်း။ စက္ခုသည် တည်၏ ဟုလိုသော်-
စက္ခုတည်သော ဆိုပြီး။ အဘယ်၌ တည်သနည်း။ စုဒ္ဓံ။ “သေတ မဏ္ဍလ
ပရိက္ခိတ္တဿ ကဏ္ဍမဏ္ဍဿ မဇ္ဈေ”မိန့်။ လိုရင်းကား မဇ္ဈတည်း။ အဘယ်၏
အဘယ်နည်း။ စုဒ္ဓံ။ “ကဏ္ဍ မဏ္ဍလဿ”မိန့်။ မျက်နှာသက်သက် ဖြစ်ကောင်း
၏သော။ စုဒ္ဓံ။ “သေတမဏ္ဍလ ပရိက္ခိတ္တဿ”မိန့်။ မျက်နှာဝန်း အလယ်၌
အားလုံး၌ပင်တည်၏။ ဌာနအတိဗျာပိတံ၊ စုဒ္ဓံ။ “အဘိဗုဒ္ဓေ ဌိတာနံ သရီရသဏ္ဌာ
နပ္ပတ္တိဝေသေ”မိန့်။

ဗုဒ္ဓိကား။ ။ တေန အဝေသသ ကဏ္ဍမဏ္ဍသံ ပရိက္ခိပတိ။ ။ ၀၄၅-ဆ၊
ကိုယ်သဏ္ဌာန် ထင်ရာအရပ်ဝယ် အထဲ၌၎င်း၊ အဝေါ်၌၎င်း တခုခုတည်၏။
အဗျာပိတံ၊ စုဒ္ဓံ။ “သတ္တ ပရလောနိ ဗျာဝေတွာ”မိန့်။ ခုနစ်လွှာဆို၏။ အဘယ်၏
ခုနစ်လွှာနည်း။ စုဒ္ဓံ။ တနည်း။ ကဏ္ဍမဏ္ဍလဟူ၏။ အဘယ်၏ ကဏ္ဍမဏ္ဍလနည်း။
စုဒ္ဓံ။ “သသမ္ဘာရ စက္ခုနော”မိန့်။ ခုနစ်လွှာကို နှံစေရာ၌ ဝေည်း ဝေသာ အသို့

နည်း၊ စုဒ္ဓါ၊ “သတ္တသုလ၊ ဝိယ”မိန့်၊ မိမိချည်းပင် တည်နိုင်ကောင်း၏။ အဗျာဝိ
 တ၊ စုဒ္ဓါ၊ “သန္တာရက၊ ပ၊ ကတုပကာရံ”မိန့်၊ ခံခြင်းစသော ကိစ္စဝါးဝါးရှိသော
 ဓာတ်ထေးပါးတို့သည် ကျေးဇူးပြုအပ်သည်ဖြစ်၍ တည်နိုင်သည် ဟုလိုသော်၊
 “ဥပမာယ ဣဓေကဓမ္မ အတ္ထဇာနန္တိ ပဏှိတာ” ကျမ်းလာရကား ဥပမာ
 ဆိုစကောင်းသည် တောင်း“ဓာရက၊ ပ၊ ဝိယ”ကို၊ ဓာတ်လေးပါးတို့ ကျေးဇူး
 ပြုကာမျှဖြင့် တည်လျှင်ကောင်း၏။ အကြောင်းအကျိုးဆန့်၊ စုဒ္ဓါ၊ “ဥတုစိတ္တာ
 ဟာရေဟိ ဥပတ္တန္တိယမာနံ” ကို၊ ဤတည်းဖြင့် တည်နိုင်ကောင်း၏။ စုဒ္ဓါ၊
 “အာယုနာ အနုပါလိယမာနံ” ကို၊ မိမိတခုတည်း အသီးအခြားတည်၏။ အဗျာ
 ဝိတ၊ စုဒ္ဓါ၊ “ဝတ္ထဝန္တရသာဒိဟိ ပရိဝုတံ” ကို၊ နှံရာပမာဏ အဘယ်မျှနည်း၊ စုဒ္ဓါ၊
 “ဦကာသိရမတ္ထံ၊ ကို၊ သန်းဦးခေါင်းပမာဏရှိသော အရပ်၌ဖြစ်ရကား ဦကာ
 သိရမတ္ထသည် နှံရာပမာဏဟုလိုသော်၊ ပသာဒစက္ခုသည်ပင် ဦကာသိရ ပမာဏ
 ရှိသောကြောင့် ပမာဏတော ဦကာသိရမတ္ထံ” ယူသလောဟူမူ။

ဗုဒ္ဓဦကာ။ ပမာဏတော ဦကာသိရမတ္ထန္တိ ဦကာသိရမတ္ထေပဒေသေ ပဝတ္ထန
 တော ဝုတ္ထံ၊ ၁၄၅-ဆ။

စက္ခုပသာဒ သန်းဦးခေါင်း ပမာဏကြီးသည် မဟုတ်ဟုလို၊ အဘယ်ကိစ္စကို
 ပြီးစေ၍ တည်သနည်း၊ စုဒ္ဓါ၊ “ဝတ္ထုဒ္ဓါရသဘဝံ သာယေမာနံ” ကို၊ အဘယ်၏
 ဝတ္ထုဒ္ဓါရနည်း၊ စုဒ္ဓါ၊ “စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ” ကို၊ စက္ခုဝိညာဉ်အစ-တဒါရံအဆုံး
 ရှိသော ဝိသိစိတ်တို့၏ ဝတ္ထုဒ္ဓါရ အပြစ်ချင်း အတူတူ ဖြစ်ကောင်း၏။ အညမည
 ဆန့်၊ “ယထာရဟံ” ကို၊ အဓိပ္ပာယ်ကား-စက္ခုဝိညာဉ်အား နိဿယပစ္စည်း
 တပ်သောကြောင့် စက္ခုဝိညာဉ်၏ဝတ္ထုအဖြစ် စက္ခုဝိညာဉ်နှင့်တကွ အာဝဇ္ဇန်း
 အစ တဒါရံ အဆုံးရှိသော ဝိသိစိတ်တို့၏ ဒ္ဓါရအဖြစ်ကို ပြီးစေသည်ဟု
 လိုသော်။

တဒေတံ-တံတေ ပသာဒစက္ခု၊ သည်။ တဿ သသမ္ဘာရစက္ခုနော၊ ထို
 သသမ္ဘာရစက္ခု၏။ သေတမဏ္ဍလပရိက္ခိတ္တဿ၊ မျက်ဖြူဝန်းတို့ဖြင့် ခြံရံအပ်
 သော။ ကဏ္ဍမဏ္ဍလဿ၊ မျက်နက်ဝန်း၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ အဘိမုခေ၊ ရှေးရှု။
 ဌိတာနံ၊ တည်ကုန်သောသူတို့၏။ သရိရသဏ္ဌာနုပ္ပတ္တိဒေသဘူတေ၊ ကိုယ်
 သဏ္ဌာန် အရိပ်ထင်ရာအရပ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌမဏ္ဍလေ၊ ကိုယ်သဏ္ဌာန်
 အရိပ်ထင်ရာမျက်နက်ဝန်း၌။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။ ပိစုပဋ္ဌလေသု၊ ဝါဂွမ်း
 လွှာတို့၌။ အာသိတ္ထတေလံ၊ သွန်းလောင်းအပ်သောဆီသည်။ ပိစုပဋ္ဌလာနိ၊
 ဝါးဂွမ်းလွှာတို့ကို။ ဗျာပေတွာ၊ နွံ၍။ တိဋ္ဌတိဝိယ၊ တည်၏သို့။ သတ္တအက္ခိပဋ္ဌ
 လာနိ၊ ခုနစ်ထပ်သော မျက်လွှာတို့ကို။ ဗျာပေတွာ၊ ၍။ ဓာရက နှာပနမဏ္ဍန
 ဗိဇန ကိစ္စာဟိ၊ ချီထိန်းခြင်းကိစ္စ၊ ရေချိုးစေခြင်းကိစ္စ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းကိစ္စ၊

ယပ်ခပ်ခြင်းကိစ္စရှိကုန်သော။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ အထိန်းတော်
 တို့သည်။ ကတူပကာရော၊ ပြုအပ်သော ကျေးဇူးရှိသော။ ခတ္တိယကုမာရော
 ဝိယ၊ မင်းသားငယ်ကဲ့သို့။ သန္ဓာရဏအာဗန္ဓန ပရိပါစန သမုဒီရဏကိစ္စာဟိ၊
 ကောင်းမွန်ခံခြင်းကိစ္စ၊ ဖွဲ့ခြင်းကိစ္စ၊ ရင့်စေခြင်းကိစ္စ၊ လှုပ်ရှားခြင်း၊ တွန်းခြင်း
 ကိစ္စရှိကုန်သော။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ မိမိ၏ မှီရာခတ်တို့သည်။
 ကတူပကာရံ၊ ပြုအပ်သောကျေးဇူးရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥတုစိတ္တာဟာရေဟိ၊ တိသန္တ
 တိရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ဥတုစိတ်၊ အာဟာရတို့သည်။ ဥပတ္တမ္ဘိယ
 မာနံ၊ ထောက်ပံ့အပ်သည်ဖြစ်၍။ အာယုနာ၊ မိမိနှင့်တူသောမှီရာရှိသော ဇီဝိ
 တိန္ဒြေသည်။ အနုပါလိယမာနံ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝဏ္ဏ
 ဂန္ဓရသာဒိဟိ၊ မိမိနှင့်တူသော မှီရာရှိသော ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ အစရှိသည်တို့
 သည်။ ပရိဝုတ်၊ ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပမာဏတော၊ ပမာဏအားဖြင့်။ ဥိကာ
 သိရမတ္တံ၊ သန်းဦးခေါင်းပမာဏရှိသည်ဖြစ်၍။ စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်
 စသည်တို့၏။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ဝတ္ထုဒ္ဓါရတာဝံ၊ ဝတ္ထု
 ၏ အဖြစ်-ဒ္ဓါရ၏အဖြစ်ကို။ သာဓယမာနံ၊ ပြီးစေလျက်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။
 စ သစ္စံ၊ ၏။ ဓမ္မသေနာပဘိနာ၊ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်သော သခင်သာရိ
 ပုတ္တရာသည်။ “ယေန ပ။ သမူပမ”န္တိ၊ ဟူသော။ ဇေတဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ၏။

ဂါထာအနက်။ ။ ယေန စက္ခုပဿာဒေန၊ ဖြင့်။ ရူပါနိ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ အနု
 ပဿတိ၊ ရှု၏။ “မကာရော ပဒသန္ဓိကရော”။ ဝနည်း။ မနုမစ္စော၊
 သတ္တဝါသည်။ ပဿတိ၊ ၏။ ဇေတံ၊ ဤစက္ခုပဿာဒသည်။ ပရိတ္တံ၊ နည်း
 ၏။ သုခမံ၊ သိမ်မွေ့၏။ ဥိကာသိရသမူပမံ၊ သန်းဦးခေါင်းလျှင်တူသော
 ဥပမာရှိ၏။

တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ စက္ခုစ၊ စက္ခုမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 အာယတနဉ္စ၊ အာယတနံမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ စက္ခာယတနံ၊ မည်၏။ ယံ စက္ခု စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ၊ ဥပါဒါယ
 ပသာဒေါတိ ဣဓာပိ၊ ခွဲလည်း။ ဥပယောဂတ္ထေယေဝ၊ ဒုတိယာအနက်၌သာ
 လျှင်။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်တည်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊
 တို့ကို။ ဥပါဒိယိတော၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ မှီ၍။ ပဝတ္ထပသာဒေါ၊ ဖြစ်သောပသာဒသည်။

ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣမိနာ၊ ဤ “ယံစက္ခု စတုနံ မဟာ
 ဘူတာနံ ဥပါဒါယ ပသာဒေါ” ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ပသာဒစက္ခုမေဝ၊ ကိုသား
 လျှင်။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ သေသံ၊ ပသာဒစက္ခုမှကြွင်းသော။ စက္ခု၊ သသမ္ဘာဒ
 စက္ခုကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ပန၊ ဒေသနာအထူးကိုဆိုအံ့။ ဣန္ဒြိယဂေါစေ
 သုတ္တော ဌံ။ “ပထဝီဓာတုယာ၊ ပထဝီဓာတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဧကံ မဟာဘူ
 တံ၊ တခုသောမဟာဘုတ်ကို။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပသာ
 ဒေါ-ပဝတ္ထပသာဒေါ၊ ကို။ အာပေါဓာတုယာစ၊ သည်၎င်း။ တေဇောဓာတု
 ယာစ၊ သည်၎င်း။ ဝါယောဓာတုယာစ၊ သည်၎င်း”။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပကာ
 ဘူတေဟိ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ (ထည့်)။ တိဟိ၊ ကုန်
 သော။ မဟာဘူတေဟိ၊ တို့သည်။ သင်္ဂဟိတော၊ သင်္ဂြိုဟ်ထောက်ပံ့အပ်၏။

မူလဒီကာ၊ ။ဥပကာရဘူတေဟိ သင်္ဂဟိတော၊ ။၀၄၅-ဆ။
 စာကိုယ်၌ အသင်္ဂဟိတော ခြိုသည်ကား ဒီကာနှင့်မညီ။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ စတု
 ပရိ ဝတ္ထသုတ္တော ဌံ။ “ပထဝီဓာတုယာစ၊ ကို၎င်း။ အာပေါဓာတုယာစ၊
 ကို၎င်း။ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပသာ
 ဒေါ-ပဝတ္ထပသာဒေါ၊ ကို။ တေဇောဓာတုယာစ၊ သည်၎င်း။ ဝါယော
 ဓာတုယာစ၊ သည်၎င်း”။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိဟိ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတေဟိ၊
 တို့သည်။ သင်္ဂဟိတော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ
 ဝစနံ၊ ထိုစကားနှစ်ရပ်ကို။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 အယံ သုတ္တန္တိက ကထာနာမ၊ မည်သည်ကား။ ပရိယာယဒေသနာ၊ ပရိ
 ယာယ်ဖြစ်သော ဒေသနာတည်း။

ပါဠိအနုစန္ဒိ၊ ။ပရိယာယ် ဉပပေန္တော အာဟ ယောတိ အာဒိ။

စတုနံ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ယော ပသာဒေါ-
 ယော ပဝတ္ထပသာဒေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော ပဝတ္ထပသာဒေါ၊ သည်။
 တေသု၊ ထိုလေးပါးသော မဟာဘုတ်တို့တွင်။ ဧကေကဿာပိ၊ ၏၎င်း။
 ဒိန္နံ ဒိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါးသောမဟာဘုတ်တို့၏၎င်း။ ပသာဒေါယေဝ၊ ပသာဒသည်

သာလျှင်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဣတိ ဣမိနာပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထ ဣန္ဒြိယ
ဝဂါစရသုတ္တာဒိသု၊ တို့၌။ ဒေသနာ၊ သည်။ အာဂတာ၊လာ၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ဝမည်း၊ဝဖျ၊ဝကြောင်၊ဝနီ ဤလေးယောက်တို့ ဆိုင်သော ဥစ္စာကဲ့
သို့ ဟုလိုသည်။

ပါဠိ၊နုသန္တိ။ ။သုတ္တန္တ ဒေသနာ ပရိယာယဒေသနာ နာမ ဟောတု ကိ
ဘူတော အဘိဓမ္မောတိ အာဟ“အဘိဓမ္မော ပနာ”တိအာဒိ။

ပန၊ အထူး။ အဘိဓမ္မော၊ သည်။နိပ္ပရိယာယ ဒေသနာနာမ၊မည်၏။တသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ ဣမ၊ဤအဘိဓမ္မာ၌။ “စတုန္တံ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ ပသာ
ဒေဝီ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

“အယံ ကာယော၊ ဤကိုယ်သည်။ဝါ၊အယံ ပဉ္စက္ခန္ဓသမူဟော၊ ဤခန္ဓာ
ငါးပါး အပေါင်းသည်။မောငါ၏။ အတ္တာ၊ ကိုယ်တည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဗာလဇနေန၊ သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
သရီရမ္ပိ၊ ရုပ်အစုဟူသော ကိုယ်ကို၎င်း။ ခန္ဓပဉ္စကမ္ပိ၊ ခန္ဓာငါးပါးကို၎င်း။
အတ္တဘာဝေါတိ၊ အတ္တဘော ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊ ၌။
ပရိယာပန္နော၊ အကျုံးဝင်သည်တည်း။ တန္တိဿိတော၊ ထို အတ္တဘောကို
မှီသည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ထိုကြောင့်။အတ္တဘာဝ ပရိယာပန္နော၊ မည်၏။
စက္ခုဝိညာဏေန၊ဖြင့်။ပဿိတုံ၊ငှာ။ နသက္ကာ၊မဘတ်ကောင်း။ဣဘိ -တသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ အနိဒဿနေ၊မည်၏။အနိဒဿနေ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် မြင်ခြင်း
ငှာ မထိုက်။ ဧတ္ထစက္ခုမ္ပိ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓနာနိသံသော၊ ရူပါရုံ၌ ထိခိုက်ခြင်း
ဟူသော အသံသည်။ဝါ၊ ရူပါရုံ၌ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အသံသည်။
ဝါ၊ ရူပါရုံ၌ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချုပ်မိခြစ်မိခြင်းသည်။ ဇာယတိ၊
၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သပ္ပဋ္ဌိသော၊ မည်၏။

ယေနာတိ အာဒိသု၊ စသည်တို့၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။
သင်္ခေပတ္တော၊ တည်း။ ကရုဏာဘူတေန၊ ကရိုဏ်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယေန
စက္ခုနာ၊ဖြင့်။အယံ သံတ္တော၊သည်။ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။ ဣဒံရူပံ၊ ဤရူပါရုံ
ကို။ အတိတေ၊ အတိတ်၌။ ပဿိဝါ၊ မြင်မှုလည်း မြင်ဘူး၏။ ဝတ္တမာနေ၊
ပစ္စုပ္ပန်၌။ ပဿိတိဝါ၊မြင်ဆဲမှုလည်းဖြစ်၏။ အနာဂတေ၊၌။ ပဿိဿတိဝါ၊

မြင်မူလည်း မြင်လတ္တံ့။ အဿ သတ္တဿ၊ အား။ အပရိဘိန္ဒ၊ မပျက်သော၊ စက္ခု၊ သည်။ သစေ အဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ အထ တဒါ၊ ဌံ၊ အနေန၊ ဤစက္ခုဖြင့်။ အာပါထဂတံ၊ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်သော။ ရူပံ၊ ကို၊ ပဿေဝါ၊ မြင်မူလည်း မြင်ရာ၏။

ပါဠိ ၂၁ နုသန္တိ။ ။ အပရစ္စိ နယံ ဒဿေတုံ “အတိတံဝါ ရူပ”န္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။

ဝါ၊ ကား။ အတိတံ၊ သော။ ရူပံ၊ ကို။ အတိတေန၊ သော။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်၊ ပဿိ၊ မြင်ပြီ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ ရူပံ၊ ကို။ ပစ္စုပ္ပန္နေန၊ သော။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်၊ ပဿတိ၊ မြင်ဆဲ။ အနာဂတံ၊ သော။ ရူပံ၊ ကို။ အနာဂတေန၊ သော။ စက္ခုနာ ဖြင့်။ ပဿိဿတိ၊ မြင်လတ္တံ့။ “တံ ရူပံ၊ သည်။ စက္ခုဿ၊ အား။ အာပါထံ ထင်ခြင်းသို့။ သစေ အာဂစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍ ရောက်ငြားအံ့။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်၊ တံ ရူပံ၊ ကို။ ပဿေယျ၊ မြင်ရာ၏”။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သင်္ခေပတ္တော၊ တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဝါကျ၌။ ဣဒံ၊ ဤပဿေယျ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ပရိကပ္ပဝစနံ ပရိကပ္ပစကားတည်း။ ဒဿနေ၊ မြင်ခြင်းကိစ္စ၌။ စက္ခုသမ္ပဿာဒိ ဓမ္မေ၊ စက္ခု သမ္ပဿ စသော တရားတို့ကို။ ပရိဏာယကဋ္ဌေန၊ ဖြစ်စေတတ်သော အနက် ကြောင့်။ ဧတံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ စက္ခုမ္ပိ၊ စက္ခုလည်း မည်၏။

မူလဒီကာ။ ။ ဒဿနေ ပရိဏာယကဘာဝေါ ဒဿနပရိဏာယကဋ္ဌော၊ ယထာ ဟိ ဣဿရော “ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ကရောထာ”တိ ဝဒန္တော တသ္မိတသ္မိ ကိစ္စေသပုဒ် သေ ပရိဏာယတိ ပဝတ္ထယတိ ဝေမိဒဓိ စက္ခုသမ္ပဿာဒိနံ နိဿယဘာဝေ တေ ဓမ္မေ ဒဿနကိစ္စေ အာဏာပေန္တံ ဝိယ ပရိဏာယတိတိ စက္ခုန္တိ ဝုစ္စတိ ကွေတိတိ ဟိ စက္ခု။ ယထာဝုတ္တေန နယေန အာစိက္ခတိ ပရိဏာယတိတံ အတ္တော၊ အထဝါ သမဝိသမာနိ ရူပါနိ စက္ခုတိ အာစိက္ခတိ ပကာသေတိတိ ဝံ စက္ခု။ ။ ၁၄၅-ဆ။

ဒီကာသနက်။ ။ ဒဿနေ၊ မြင်ခြင်း၌။ ပရိဏာယကဘာဝေါ၊ အကြီးအမှူး၏ အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ စေခိုင်းတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဒဿနပရိဏာယကဋ္ဌော မည်၏။ ဟိ-တံပါကဋ်ကရောမိ၊ အံ့။ ဣဿရော၊ အစိုးရသောသူသည်။ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ဤမည်သော ဤမည်သောအမှုကိုလည်း။ ကရောထ၊ ပြုကုန်လော၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒန္တော၊ ဆိုလျက်။ တသ္မိတသ္မိ ကိစ္စေ၊ ထိုထိုကိစ္စ၌။ သ ပုရိသေ၊ မိမိအချင်း ယောက်ျားတို့ကို။ ပရိဏာယတိ ပဝတ္ထယတိယထာ၊ ဖြစ်စေသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ၊ ဣဒဉ္စိ၊ ဤစက္ခုပဿာဒ သည်လည်း။ စက္ခုသမ္ပဿာဒိနံ၊ စက္ခုသမ္ပဿ စသည် တို့၏။ နိဿယဘာဝေန၊ ခြံရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ တေ ဓမ္မေ၊ ထိုစက္ခုသမ္ပဿ စသော

(၁၉၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တရားတို့ကို၊ ဖဿနကိစ္စေ၊ မြင်ခြင်းကိစ္စ၌၊ အာဏာပေန္တိဝိယ၊ စေခိုင်းသကဲ့သို့၊ ပရိဏာယတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ စက္ခုန္နိ၊ ရှိ၊ ဝုစ္စတိ၊ ၏၊ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏၊ စက္ခုတိ၊ ထိုထိုကိစ္စ၌ စေခိုင်းသောအားဖြင့် ကြားတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ စက္ခု၊ မည်၏၊ ယထာဝုတ္တေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော၊ နယေန၊ ဖြင့်၊ အာစိက္ခတိ၊ ကြားတတ်၏၊ ပရိယဏာယတိ၊ စေခိုင်းသောအားဖြင့် ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဣတိအယံ၊ ကား၊ အတ္ထော၊ တည်း၊ အထဝါ၊ ကား၊ သမဝိသမာနိ၊ ညီညွတ် မညီညွတ်ကုန်သော၊ ရူပါနိ၊ လိုကို၊ စက္ခုတိ အာစိက္ခတိ၊ ကြားတတ်၏၊ ဝါ၊ ကား၊ ဘာသေတိ၊ ပြတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ စက္ခု၊ မည်၏။

သဉ္စာတိ သမောသရဏဋ္ဌေန၊ စက္ခုသမ္ပဿ စသော တရားတို့၏ ဖြစ်ရာ ဟူသောအနက် စုဝေးရာဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ဧတံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ စက္ခာယတနမ္ပိ၊ လည်းမည်၏။ သုညတ သဘာဝ နိဿတ္တဋ္ဌေန၊ အတ္တမှ ဆိတ်သော အနက်၊ သဘောဟူသော အနက်၊ သတ္တမဟုတ်သော အနက် ကြောင့်။ သော ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ စက္ခုဇာတုပိ၊ လည်းမည်၏။ ဖဿန လက္ခဏေ၊ မြင်ခြင်းလက္ခဏာ၌။ ဣန္ဒြိယံ၊ မိမိအစိုးရသည်၏ အဖြစ်ကို။ စက္ခု သမ္ပဿာဒိဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ကာရေတိ၊ ပြုစေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဧတံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ စက္ခုန္ဒြိယမ္ပိ၊ လည်းမည်၏။ နိစ္စံ ဓုဝံ အတ္တာတိ ဂဟိ တဿာပိ၊ နိစ္စံ ဓုဝံ အတ္တဟူ၍ မှတ်အပ်သော တရား၏လည်း။ လုဇ္ဈေန ပလုဇ္ဈေနဋ္ဌေန၊ ခဏဘင်အားဖြင့် ပျက်တတ်သောအနက်၊ ဗုတိအားဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပျက်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ သော သဘာဝေါ၊ ဤသဘောတရား သည်။ လောကောပိ၊ လောကလည်းမည်၏။

အဗ္ဗာ။ ။ လုဇ-ဝိနာသေ၊ လုဇ္ဈတီတိ လောကောဟု တတိယက္ခရာ လာရကား ပဌက္ခရာနှင့် မရေးနှင့်။

ဟံ ဒွါရိကာနံ၊ ထိုဒွါရ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဖဿာဒိနံ၊ တို့၏။ ဝဠုနဋ္ဌေန၊ ဝင်ကြောင်းဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ သော ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဒွါရာပိ၊ လည်းမည်၏။

ဝိနိစ္ဆိ။ ။ ဝဠုန္တိ ပဝိသန္တိ ဧတေနာတိ ဝဠုနံ။

အာရဏီယဋ္ဌေန၊ ပြည်စေနိုင်ခဲ့သော အနက်ကြောင့်။ သောသဘာဝေါ၊ သည်။ သမုဒ္ဒေါပိ၊ လည်းမည်၏။ ပရိသုဒ္ဓဋ္ဌေန၊ ဖြူစင်သောအနက်ကြောင့်။

၁။ ဣန္ဒြိယံ။

၂

တေံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ပဏ္ဏရမ္ပိ၊ လည်းမည်၏။ ဖဿာဒိနံ၊ တို့၏။ အဘိဇာ
ယနဋ္ဌေန၊ ပေါက်ဖွားရာဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ တေံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။
ဓေတ္တမ္ပိ၊ လည်းမည်၏။ တေသံယေဝ၊ ထိုဖဿ စသောတရားတို့၏သာလျှင်။
ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ တည်ရာဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဓတ္တမ္ပိ၊ လည်းမည်၏။
သမဝိသမံ၊ ညီညွတ်သည်မညီညွတ်သည်ကို။ ဒဿန္တံ၊ ပြလျက်။ အတ္တဘာဝံ၊
ကို။ နေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။
နေတ္တမ္ပိ၊ လည်းမည်၏။ တေနေဝဋ္ဌေန၊ ထိုညီညွတ်သည် မညီညွတ်သည်ကို
ပြလျက် အတ္တဘောကို ဆောင်တတ်သော အနက်ကြောင့်ပင်လျှင်။ တေံ
ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ နယနမ္ပိ၊ လည်းမည်၏။ သက္ကာယပရိယာပနဋ္ဌေန၊ ပရမတ္ထ
အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော တေဘူမကတရား၌ အကျုံးဝင်သော အနက်
ကြောင့်။ တေံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဩရိမတီရမ္ပိ၊ ဤမှဘက်ကမ်းလည်း
မည်၏။ ဗဟုသာဓာရဏဋ္ဌေန၊ များစွာသော သူတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အသာမိကဋ္ဌေနစ၊ အရှင်မရှိသော အနက်ကြောင့်၎င်း။
ဧသော သဘာဝေါ၊ သည်။ သုညောဂါမောပိ၊ ထမင်းအဖျော် စသည်မှ
ဆိတ်သောရွာနှင့်လည်းတူ၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ အနုပါန သမာဟိတ ဟုမှတ်သောရွာ၌ ထိုမှဤမှ စုံစမ်းလသော်
တစုံတခုမျှမမြင် အချည်းနှီးသာ ဖြစ်သကဲ့သို့ နိစ္စ ရဝ အတ္တစသဖြင့် မှတ်အင်
သော ထိုတရားတို့ဝယ် စုံစမ်းလသော် အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ခဲ့ဟူလို။

တ္တောဝတာ၊ ဖြင့်။ ပဿိဝါတိအာဒိဟိ၊ ပဿိဝါ အစရှိကုန်သော။ စတု
ဟိ၊ ကုန်သော။ ဟေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ စက္ခုပေတန္တိ အာဒိနိ၊ အစရှိကုန်သော။
စုဒ္ဓသနာမာနိ၊ တို့ကို။ ယောဇေတော၊ ရှိ။ စက္ခာယတနဿ၊ ၏။ စတ္တာရော
ကုန်သော။ ဝဝတ္ထာပနနယာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တော၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
ကုန်၏။ ကထံ၊ ကား။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အနိဒဿနေန၊ မြင်အပ်သောသဘောမရှိ
သော။ ဝါ၊ မြင်ခြင်းငှာ မထိုက်သော။ သပ္ပဋိဗောန၊ ထိပါးခြင်းနှင့် တကွ
ဖြစ်သော။ ယေနစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ သနိဒဿနံ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်တကွ
ဖြစ်သော။ သပ္ပဋိသံ၊ ထိပါးခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ကို။ ပဿိဝါ၊ မြင်မှု

၁။ ကထံ-တတ္ထ၊ ဟိတ်ပြနောက်မှာ၊ ဟိရောက်လာ၊ ချွဲကာယူလေမင်း။

လည်းမြင်ပြီ။ တေံစက္ခု၊ ဤယေနဟူသောပုဒ်ဖြင့် မှတ်အပ်သောစက္ခုသည်။
ဝါ၊ တေံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ စက္ခုမ္ပိ၊ လည်းမည်၏။ ပ။ သော သဘာဝေ၊
သည်။ သုညောဂါမောပိ၊ လည်းမည်၏။ တံတာဒိသံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော
သဘောရှိသော။ ဣဒံရူပံ၊ ဤရုပ်သည်။ စက္ခုယတနံ၊ မည်၏။ ဣတိအယံ၊
ကား။ ကောသသော။ နယော၊ မည်၏။ ဝေံတူ။ သေသာပိဆိုအပ်ပြီးသော
နည်းမှ ကြွင်းသော နည်းတို့ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၅၉၇။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇနိစ္ဆရဏာဒိကာလေသုလျှပ်
စစ်ပြက်ရာစသောကာလတို့၌။ အနောလောကေတုကာမဿာပိ၊ ကြည့်ခြင်း
ငှာ အလိုမရှိသော်လည်း။ သတ္တဿ၊ အား။ ရူပံ၊ ရူပါရုံသည်။ စက္ခုပသာဒံ၊
ကို။ သန္ဓေတိ၊ ထိခိုက်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ အာကာရံကို။ ဒသေတုံ၊
ငှာ။ ဒုတိယောသော။ နိဇ္ဈေသဝါရောကို။ အာရဇ္ဈေ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယ
နိဇ္ဈေသဝါရ၌။ ယမ္ပိ စက္ခုမ္ပိတိ၊ ကား။ အဓိကရဏဘူတေ၊ အဓိကရဏဖြစ်၍
ဖြစ်သော။ ယမ္ပိ စက္ခုမ္ပိ၊ အကြင် စက္ခု၌။ ရူပန္တိ တေံ၊ သည်။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊
ပဌမာဝိဘတ်ရှိသောပုဒ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိဟညံဝါ အစရှိသော ပါဌ်တို့
တွင်။ ပဋိဟညံဝါတိ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ အတိတတ္ထော၊ အတိတ်အနက်ကို။ ဒသိတော၊
၏။ ပဋိဟညတိဝါတိ၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထမာနတ္ထော၊ ပစ္စုပ္ပန်အနက်ကို။ ဒသိတော၊ ၏။
ပဋိဟညိဿတိဝါတိ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ အနာဂတတ္ထော၊ အနာဂတ် အနက်ကို။
ဒသိတော၊ ၏။ ပဋိဟညေဝါတိ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ ဝိကပ္ပနတ္ထော၊ ပရိကပ္ပအနက်ကို။
ဒသိတော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အတိတံ၊ သော။ ရူပံ၊ ရူပါရုံသည်။ အတိတေ၊ သော။
စက္ခုမ္ပိ၊ ဌ။ ပဋိဟညိနာမ၊ ထိခိုက်ပြီးမည်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။
ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ စက္ခုမ္ပိ၊ ဌ။ ပဋိဟညတိနာမ၊ ထိခိုက်ဆဲမည်၏။ အနာဂတံ၊
သော။ ရူပံ၊ သည်။ အနာဂတေ၊ သော။ စက္ခုမ္ပိ၊ ဌ။ ပဋိဟညိဿတိနာမ၊ ထိခိုက်
လတ္တံ့ သည်မည်၏။ “တံ ရူပံ၊ သည်။ စက္ခုဿ၊ အား။ အာပါယံ၊ သို့။ သစေ
အာဂစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍ရောက်သည်ဖြစ်အံ့။ စက္ခုမ္ပိ၊ ဌ။ တံ ရူပံ၊ သည်။ ပဋိဟ
ညေယျ၊ ထိခိုက်ရာ၏”။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤပဋိဟညေဝါ
ဟူသောပုဒ်၌။ ဝိကပ္ပေ၊ ပရိကပ္ပအနက်မည်၏။ “ဝိကပ္ပနတ္ထောတိပိဒိဿတိ”။
ပန၊ သဘောအမှန်ကိုဆိုအံ့။ အတ္ထတော၊ သဘောအမှန်အားဖြင့်။ ပသာဒံ၊
စက္ခုပသာဒံကို။ သန္တိယမာန မေဝ၊ ထိခိုက်ဆဲဖြစ်၍သာလျှင်။ ဝါ၊ စက္ခု

ပသာဒအား ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော အထူးသို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ ရူပံ၊ သည်။ ပဋိဟညတိနာမ၊ ဆဲမည်၏။ ဣဓာပိ၊ ဤဒုတိယ နိဒ္ဒေသဝါရ၌လည်း။ ပုရိမ နယေနေဝ၊ ရှေးပဌမဝါရ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဝဝတ္တာပန နယာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

၅၉၈။ ဣဒါနိ၊ ဤဒါနိ၊ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဣစ္ဆာယ၊ အလို အားဖြင့်။ ဩလောကေတုကာမဿ၊ ကြည့်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ရူပေ၊ ၌။ စက္ခု၊ ကို။ ဥပသံဟရတော၊ ကပ်၍ဆောင်သော။ သတ္တဿ၊ အား။ ဓက္ခ၊ သည်။ ရူပသ္မိံ၊ ၌။ ပဋိဟညတိနာမ၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံအာကာရံ၊ ကို။ ပကာသေတုံ၊ ငှာ။ တတိယော နိဒ္ဒေသဝါရော၊ ကို။ အာရဒ္ဒေါ၊ ၏။ သော၊ ထိုတတိယ နိဒ္ဒေသဝါရသည်။ အတ္တတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ပါကဇ္ဇော ယေဝ၊ ထင်ရှားသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ အထူး။ ဧတ္ထ၊ ဤတတိယနိဒ္ဒေသ ဝါရ၌။ စက္ခု၊ သည်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆမာန မေဝ၊ ခံသည်ဖြစ်၍ သာလျှင်။ ရူပသ္မိံ၊ ၌။ ပဋိဟညတိနာမ၊ မည်၏။ ဣဓာပိ၊ ဤတတိယနိဒ္ဒေသ ဝါရ၌လည်း။ ပရိမနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဝဝတ္တာ ပနနယာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

၅၉၉။ ဣတော၊ ဤတတိယနိဒ္ဒေသဝါရမှ။ ပရံ၊ ၌။ ဖဿပဉ္စကာနံ၊ ဖဿ ပဉ္စက တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဒဿန ဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းကိုပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဉ္စ၊ ငါးဝါရတို့ကို။ ဒဿိတော၊ ကုန်၏။ တေသံ ယေဝ၊ ထိုဖဿပဉ္စကတို့၏သာလျှင်။ အာရမ္မဏ ပဋိဗဒ္ဓ ဥပ္ပတ္တိဒဿန ဝသေန၊ အာရုံနှင့်စပ်၍ဖြစ်ခြင်းကို ပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဉ္စ၊ ငါးဝါရတို့ကို။ ဒဿိတော၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသဝါရ၊ တို့ကို။ ဒဿိတော၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝါရတို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော အပ်၏။ ဝါ၊ တတ္ထပဒေသ၊ ထိုပုဒ်တို့တွင်။ စက္ခုနိဿယာတိ၊ ကား။ စက္ခု၊ ကို။ နိဿယာ၊ မှီ၍။ ပစ္စယံ ကတော၊ ပစ္စည်းပြု၍။ ရူပံ အာရဇ္ဇာတိ၊ ကား။ ရူပံ ရမ္မဏံ၊ သို့။ ဝါ၊ ကို။ အာဂမ္မ၊ ရောက်၍။ သန္တာယ၊ ရည်၍။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဣမိနာ၊ ဤ“ရူပံ အာရဇ္ဇ”ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ စက္ခုပသာဒ ဝတ္ထုကာနံ၊ စက္ခုပသာဒ လျှင် မှီရာဝတ္ထုရှိကုန်သော။ ဖဿာဒိနံ၊ တို့အား။ ပုရေဇာတပစ္စယေန၊ ဖြင့်။

စက္ခုဒွါရဇေဝနဝိထိ ပရိယာပနာနံ၊ စက္ခုဒွါရဇေဝနဝိထိတို့၌ အကျုံးဝင်သော
 တရားတို့အား။ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ အာရမ္မဏပနိဿယ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။
 ရူပဿ၊ ဧ။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကိ။ ဒဿိတော၊ ဧ။ ဣတရေသု၊ ပဉ္စမဝါရမှ
 တပါးကုန်သော။ ပဉ္စသု ဝါရေသု၊ တို့၌။ အဿ ဓမ္မဿ၊ အား။ ရူပံ၊ ရူပါရုံ
 ဟုဆိုအပ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
 ရူပါရမ္မဏော၊ မည်၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ အာရမ္မဏပစ္စယမတ္တေနဝ၊ အာ
 ရမ္မဏ ပစ္စည်းမျှဖြင့်လျှင်။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကိ။ ဒဿိတော၊ ဧ။ ပန၊ ထိုမှ
 တပါး။ ပုရိမေသု၊ ကုန်သော။ တိသု၊ သုံးဝါရတို့၌။ စတ္တာရော စတ္တာရော၊
 လေးပါး လေးပါးကုန်သော။ ဝဝတ္ထာပနနယာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ ယထာ၊
 ကုန်၏သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဒသသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ဝါရေသု၊ တို့၌။ စတ္တာရော
 စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဝဝတ္ထာပနနယာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။
 ဝေ၊ ဤသို့။ ကတမန္တရူပံ စက္ခာယတနန္တိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာယ၊ ဌ။ ဥဒ္ဓု၊
 ထုတ်အပ်သော။ စက္ခု၊ ကိ။ “ဣဒံ ဓမ္မဇာတံ၊ ဤ သဘောတရားသည်။”
 တံ စက္ခု၊ ထိုပုစ္ဆာ၌ ထုတ်အပ်သော စက္ခုတည်း။”

ယောဇနာယသမ္ပန္နော။ ။ စက္ခုန္တိပဒံ ဒဿေတုန္တိပဒေ ကမ္ပံ၊ ဣဒံ တန္တိ တံစက္ခု၊
 ဣဒံဣတိ။ ။ ဣဒံတန္တိ ရှိရမည်။ တံ-ကျတတ်သည်။ ၁၇၄-သု။

ဣတိ၊ ဤသို့။ နာနပ္ပကာရတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ ပုရိမာ၊ ကုန်
 သော။ တယော၊ သုံးဝါရတို့၌။ ဣမေ ဒသ၊ ဤဆယ်ဝါရတို့၌။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ တေရေသု၊ ကုန်သော။ နိဒ္ဒေသဝါရာ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ကုန်၏။
 စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဆဲသုံးပါးသော နိဒ္ဒေသဝါရ တို့တွင်။ ဧကေကသ္မိံ၊
 ၌။ စတုန္တံ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ ဝဝတ္ထာပနနယာနံ၊ တို့၏။ အာဂတတ္တာ၊ လာ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွိပညာသာယ၊ သော။ နယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋိမဇ္ဈော
 ဘ္ဗာဝ၊ လျှင်။ ဒဿိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

၆၀၀။ ဣတော စက္ခာယတနနိဒ္ဒေသတော၊ မှ။ ပရေသု၊ နောက်ဖြစ်ကုန်
 သော။ သောတာယတနာဒိနိဒ္ဒေသေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဒေသေ နယော၊
 ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ပန၊ အထူး။ ဧတ္ထ၊ ဤသောတာယတန
 နိဒ္ဒေသ စသည်တို့၌။ ဝိသေသမတ္တံ၊ ထူးသောအနက်မျှကို။ ဝေ၊ ဤသို့။

ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ သောတဝိညာဏ နိဿယဘာ
ဝေန၊ သောတ ဝိညာဉ်၏ မှီရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ သုဏ္ဍာတံ၊
ကြားတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ သောတံ၊
မည်၏။ တံ သောတံ၊ သည်။ သသမ္ဘာရ သောတဗိလဿ၊ သသမ္ဘာရ ဖြစ်သော
နားပေါက်၏။ အန္တော၊ ၌။ တနုတမ္ပလောမာစိတေ၊ နုသောမွေးနီ စိရရို
ရောက်သော။ ဝါ၊ နုသောမွေးနီဖြင့်စိရင်အပ်သော။ အင်္ဂုလိဝေဓကသဏ္ဌာနေ၊
လက်စွပ်ကွင်း သဏ္ဌာန်ရှိသော။ “အင်္ဂုလိဝေဓက သဏ္ဌာနေတိပိ” ။ ပဒေသေ၊
အရပ်၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရာဟံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ ဓာတုဟံ၊
တို့သည်။ ကတူပကာရံ၊ ပြုအပ်သော ကျေးဇူးရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥတုစိတ္တာဟာ
ရေဟံ၊ တို့သည်။ ဥပတ္တမ္ဘိယ မာနံ၊ ထောက်ပံ့အပ်သည်ဖြစ်၍။ အာယုနာ၊
ဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ အနုပါလိယမာနံ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝဏ္ဏာဒိဟံ၊
တို့သည်။ ပရိဝုတံ၊ ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ သောတဝိညာဏာဒိနံ၊ တို့၏။ ယထာ
ရဟံ၊ စွာ။ ဝတ္ထုဒ္ဓါရတာဝံကို။ သာယေမာနံ၊ ပြီးစေလျက်။ တိဋ္ဌတံ၊ တည်၏။

ယံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ (ဃာနဝိညာဏနိဿယဘာဝေန၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓံကို) ။
ဃာယတိ၊ နမ်းတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဃာနံ၊
မည်၏။ တံ ဃာနံ၊ သည်။ သသမ္ဘာရ ဃာနဗိလဿ၊ သသမ္ဘာရဖြစ်သောနာ
ခေါင်းပေါက်၏။ အန္တော၊ ၌။ အဇပဒ သဏ္ဌာနေ၊ ဆိတ်ခွါသဏ္ဌာန်ရှိသော။
ပဒေသေ၊ ၌။ ယထာ ဝုတ္တပ္ပကာရ ဥပကာရပတ္တမ္ဘနာနုပါလနပရိဝါရံ၊ ဆိုအပ်
ပြီးသော အပြားရှိသောဓာတ်တို့သည် ကျေးဇူးပြုအပ် ဥတု စိတ်အာဟာရတို့
သည် ထောက်ပံ့အပ် ဇီဝိတိန္ဒြေသည် စောင့်ရှောက်အပ် ဝဏ္ဏသည်တို့သည်
ခြံရံအပ်သည်။ ဟုတူ၊ ၍။ ဃာနဝိညာဏာဒိနံ၊ တို့၏။ ယထာရဟံ၊ စွာ။
ဝတ္ထုဒ္ဓါရတာဝံကို။ သာယေမာနံ၊ ပြီးစေလျက်။ တိဋ္ဌတံ၊ တည်၏။

သာယနဋ္ဌေန၊ အရသာကို လျက်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဝါ၊
သာယာတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဇီဝါ၊ မည်၏။

နိကာ။ ။ ဇိဝါသဋ္ဌေန ဝိညာယမာနာ ကြိယာ သာယနန္တိ ကတွာ သာယန
ဋ္ဌေနာတိ အာဟာ။ ။ ၁၄၆-ဆ။

ဦးကာအနက်။ ဇိဝှိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်၊ ဝိညာယမာနာ၊ သိအပ်သော၊ ကြိယာ၊
သည်။ သာယနံ၊ လျက်ခြင်းတည်း။ ဣတိကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးပြု၍၊ သာယန
ဌေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ခါ။

သာဇိဝှိ၊ သည်။ သသမ္ဘာရဇိဝှိမဇ္ဈဿ၊ သသမ္ဘာရဇိဝှိဟု ဆိုအပ်သော
လျှာလယ်၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဥပ္ပလဒလဂ္ဂသဏ္ဌာနေ၊ အလယ်၌ပြတ်သော
ကြာရွက်၏ အဖျားပိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိသော။ ပဒေသေ၊ ၌။ ပ။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။

ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ဣမသ္မိံကာယေ၊ ဤကိုယ်၌။ ယာဝတာ ယတ္တ
ကေဌာနေ၊ ကမ္မဇ တေဇောဓာတ်၏ တည်ရာကို၎င်း၊ ဆံဖျား အမွေးဖျား
ခြေသည်းလက်သည်းဖျား ချောက်သွေ့သော အရေဖျားကို၎င်း ချန်ထား၍
အကြင်မျှလောက်သော အရပ်၌။ ဥပါဒိန္နက ရုပ်နာမ၊ ကမ္မဇရုပ်မည်သည်။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ဥပါဒိန္နကရုပ်ရှိရာ ကုန်အောင်စုံ အရပ်၌။ ကာယာ
ယတနံ၊ သည်။ ကပ္ပဝိယ ပဋ္ဌလေ၊ ဝါဂွမ်းလွှာ၌။ သေဟောဝိယ၊ ဆီကဲ့သို့။
ယထာဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ဥပကာရုပတ္တမ္ဘနာနုပါ
လနပရိဝါရမေဝ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်း ထောက်ပံ့ခြင်း စောင့်ရှောက်ခြင်း ခြံရံ
ခြင်း ရှိသည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ကာယဝိညာဏာဒိနံ၊ တို့၏။ ယထာ
ရဟံ၊ စွာ။ ဝတ္ထုဒ္ဓါရဘာဝံ၊ ကို။ သာယေမာနံ၊ လျက်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။
အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤသောတာယတန စသည်တို့၏
နိဒ္ဒေသတို့၌။ ဝိသေသေ၊ အထူးတည်း။ သေသော၊ သော။ ပါဠိပ္ပဘေဒေါ၊
ပါဠိအထူးကို၎င်း။ အတ္ထောစ၊ ကို၎င်း။ စက္ခုနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊
လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဟိ - သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကေဝလံ သက်သက်။ ဣမ၊ ၌။
စက္ခုပဒဿ၊ စက္ခုဟူသောပုဒ်၏။ ဌာနေ၊ ၌။ သောတာပဒါဒိနိ၊ တို့သည်
၎င်း။ ရူပပဒဿ၊ ၏။ ဌာနေ၊ ၌။ သဒ္ဓပဒါဒိနိ၊ တို့သည်၎င်း။ ပဿိတိအာဒိနိ၊
တို့၏။ ဌာနေ၊ ၌။ သုဏိတိအာဒိပဒါနိ၊ တို့သည်၎င်း။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်
၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ နေတ္တမ္ပေတံ နယနမ္ပေတန္တိ ဣမဿ ပဒဒ္ဓယဿ၊ ၏။
အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ ဒွါဒေသ ဒွါဒေသ နာမာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
၏။ သေသံ၊ သည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော သောတစသည်တို့၏ နိဒ္ဒေသတို့
၌။ ဝုတ္တသဒိသမေဝ၊ တည်း။

တတ္ထ၊ ထိုကာယာယတန အရာ၌။ “ဣမသ္မိ” ကာယေ၊ ၌။ ယာဝတာ-
ယတ္တကေဌာနေ၊ ၌။ ဥပါဒိန္နကရူပံနာမ၊ မည်သည် ။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ၌။
ကာယာယတနံ၊ သည်။ ကပ္ပ၊ သပဋ္ဌလေ၊ ၌။ သေဟောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယဒိ
တိဋ္ဌတိ၊ အကယ်၍ တည်သည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ကာယာယတန၏ ဥပါဒိန္န
ရူပံရှိရာ ကုန်အောင်စုံ အရပ်၌ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်
သော်။ လက္ခဏသမ္ပယတ၊ လက္ခဏာအားဖြင့် ရှေးသည်၏အဖြစ်သည်။
အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏” ဣတိစောဒနာ၊ သည်။ သိယ၊ ၏။ ‘လက္ခဏ
သမ္ပယတ၊ သည်။ နာပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်ရာ။ ကသ္မ၊ ကား။ အညဿ ရူပဿ၊
၏။ အညတ္ထ အညသ္မိ” ကလာပေ၊ တပါးသောကလာပ်၌။ အဘာဝတော၊
မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ အညဿ ရူပဿ၊ ၏။ အညတ္ထ-အညသ္မိ” ကလာပေ၊
၌။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ ယဒိသိယ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ
သတိ၊ သော်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ဥပါဒိန္န ရူပံရှိရာကုန်အောင်စုံ အရပ်၌။ ကာယာ
ယတနံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ ရှိသည်မဖြစ်ရာ။ ဣတိအယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊
တည်း။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ၌။ နေဝဟောတိ၊ မဖြစ်သည်
သာတည်း။ ပန၊ ထိုသို့ မဖြစ်သော်လည်း။ ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာ၊ အသီးအသီး
ခွဲခြမ်း ဝေဖန်၍။ အဿကာယာယတနဿ၊ ၏။ နာနာကရဏံ၊ အသီး
အသီး ကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်ကို ပြတတ်သော အထူးကို။ ပညာပေတုံ၊
ငှာ။ နသက္ကာ၊ ကောင်း။ တသ္မ၊ ထိုကြောင့်။ ဧဝံ ဣဒံ ဝစနံ၊ “ယာဝတာ
ပန ဣမသ္မိ” ကာယေ” စသော ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ တံ ပါကဋ္ဌံ
ကရောမိ၊ အံ့။ ရူပရသာဒယော၊ ရူပရသ စသည်တို့သည်။ ဝါလိကာစုဏ္ဏာနံ
ဝိယ၊ သဲမှုန့် တို့ကဲ့သို့။ ဝိဝေစေတုံ၊ အသီးအသီး ပြုခြင်းငှာ။ အသက္က
ဏေယျတယ၊ မတတ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အညမည ဗျာပိ
နောဘိ၊ အချင်းချင်း နှံ့ကုန်၏ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ထိုသို့ ဆိုအပ်သော်
လည်း။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ရူပေ၊ ရူပါရုံ၌။ ရသော၊ ရသသည်။
နအတ္ထိယထာ၊ မရှိ၏သို့။ ရူပေ၊ ၌။ ရသော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ရှိသည်။ ယဒိ
သိယ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ ရူပဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ရူပါရုံကို ယူသဖြင့်လျှင်။
ရသဂ္ဂဟဏံ၊ ရသာရုံကို ယူခြင်းသို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
ကာယာယတနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ၌။ နေဝ

(၂၀၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အတ္ထိမရှိသည်သာတည်း။ ဝိဝေစေတုံ၊ ဌာ။ အသက္ကုဏေယျတာယ၊ ကြောင့်။
 နစ နတ္ထိ၊ မရှိသည်လည်း မဟုတ်။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤစက္ခုစသည်၌။
 လက္ခဏသမ္ပိယတာ၊ လက္ခဏာအားဖြင့် ရှေ့သည်၏ အဖြစ်သည်။ နအာပဇ္ဇ
 တိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

အပိစ အပရော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ လက္ခဏာဓိ
 ဝဝတ္ထာနတောပိ၊ လက္ခဏာ စသည်တို့ကို ပိုင်းခြားမှတ်သားသော အားဖြင့်
 လည်း။ ဧတေသံစက္ခာဒိနံ၊ တို့၏။ အသမ္ပိယတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။
 ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဧတေသု စက္ခာဒိသု၊ တို့တွင်။ စက္ခု၊ သည်။ ရူပါဘိဿတာရဟ
 ဘူတပ္ပသာဒ လက္ခဏံ၊ ရူပါရုံ၌ ရှေးရှုထိခတ်ခြင်းကိုထိုက်သော။ ဝါ၊ ရူပါရုံ၏
 ရှေးရှု ထိခတ်ခြင်းကို ထိုက်သော မဟာဘုတ်တို့ကို ကြည်စေခြင်းလျှင်
 မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ မှတ်အပ်သော လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒဠကမ
 တာ နိဒါန ကမ္မသမုဋ္ဌာန ဘူတပ္ပသာဒ လက္ခဏံ၊ ရူပါရုံကို မြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိ
 ရှိသောသူ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ရူပတဏှာလျှင် အကြောင်းရှိသော
 ကံကြောင့် ဖြစ်သော ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို ကြည်စေခြင်းဖြင့် မှတ်ကြောင်း
 လက္ခဏာ မှတ်အပ်သော လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ ရူပါရုံကို မြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိ
 သောသူ၏ အဖြစ် တည်းဟူသော ရူပတဏှာလျှင် အကြောင်း ရှိသော
 ကံကြောင့် ဖြစ်သော ကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို ကြည်စေတတ်သည်ဖြစ်၍ မှတ်
 အပ်သော သဘောတရားသည်။ စက္ခု၊ စက္ခုမည်၏။ ရူပေသု၊ တို့၌။ အာဝိဉ္ဇန
 ရသံ၊ အာဝဇ္ဇန်းစသော ဝိညာဉ်ကို ဆွဲငင်ဆောင်သွားခြင်း ကိစ္စရှိ၏။

အဓိပ္ပာယ်။ အာဝဇ္ဇန်း စသော ဝိညာဉ်၏ ထိုရူပါရုံ၌ ညွတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်
 ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သည်ကိုပင် အာဝဇ္ဇန်း စသော ဝိညာဉ်ကို ဆွဲငင်
 ဆောင်သွားသည် ဟူသည်။

စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ အာဓာရဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်ဖြင့် ရှေ့
 သူ၏ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ နိဿယပစ္စယဘာဝတော၊ နိဿ
 ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (ဟိတ်)။ ဒဠကမတာနိဒါန ကမ္မဇဘူတ
 ဌာနံ၊ မြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသော သူ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ရူပတဏှာလျှင်
 အကြောင်းရှိသော ကံကြောင်းဖြစ်သော မဟာဘုတ်လျှင် နီးစွာသော
 အကြောင်းရှိ၏။

နန္ဒ။ ။ဒဋ္ဌ၊ ကာမေတိတိ ဒဋ္ဌ၊ ကာမော၊ တဿ ဘာဝေါ ဒဋ္ဌ၊ ကာမတာ၊ ခူဝ
 တဏှာယေတံအဓိဝစနံ။ သာ နိဒါနံ ဥပနိဿယော အဿာတိ ဒဋ္ဌ၊ ကာမတာနိ
 ဒါနံ၊ တဒေဝ ကမ္မန္တိ ဒဋ္ဌ၊ ကာမတာနိဒါနကမ္မံ။ တံ သမုဋ္ဌာနမေတေသန္တိ
 ဒဋ္ဌ၊ ကာမတာ နိဒါနကမ္မသမုဋ္ဌာနာနိ၊ ဒဋ္ဌ၊ ကာမတာ နိဒါနကမ္မသမုဋ္ဌာနာနိ
 စ တာနိဘူတာနိစာတိဒဋ္ဌ။ ပ။ ဘူတာနိ။ တေသံ ပဿာဒေါဒဋ္ဌ။ ပ။ ပဿာဒေါ၊
 လက္ခိယတေ အနေနာတိ လက္ခဏံ၊ လက္ခိတဗ္ဗန္တိ ဝါ လက္ခဏံ။ သော လက္ခဏ
 မဿ တဏှာ ဟုတူာ လက္ခိယတိတိ ဝါ ဒဋ္ဌ၊ ကာမတာနိဒါနကမ္မသမုဋ္ဌာန
 ဘူတပ္ပဿာဒ လက္ခဏံ၊ ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဆတ်ဆတ်မူချ ရူပါဘိဃာတကို ဖြစ်မှပင်လော၊ ရူပါဘိဃာတ
 ဖြစ်မှလည်းဖြစ်စေ၊ ရူပါဘိဃာတကို ထိုက်သော သဘောရှိသော မဟာဘုတ်
 တို့၏ ကြည်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိသော ရုပ်သည်
 စက္ခုမည်၏ဟူလို၊ ထိုကြောင့်-

ရူပါဘိဃာတော ဟောတု ဝါ မာ ဝါ၊ ဧဝံ သဘာဝေါ စတုန္တံ ဘူတာနံ
 ပဿာဒေါ ရူပါဘိဃာတာရဟဘူတပ္ပဿာဒေါ၊ ဧဝံ လက္ခဏံ စက္ခုတိအတ္ထော
 ဟု ခေါ်၏။

ယင်းသို့သော်လည်း ရူပါဘိဃာတသာ ဟူသလော၊ အဘွဲကြောင့် အဘိဃာ
 တာရဟ ဟူသနည်း။

ယသ္မာ ပစ္စယန္တရသဟိတော ဧဝ စက္ခုပဿာဒေါ ရူပါဘိဟနနဝသေန
 ပဝတ္ထတိ၊ န ကေဝလော။ တသ္မာ တံသဘာဝတာဝ ပဿာနံ။ န ရူပါဘိဃာ
 တောတိ ဒဿနဗ္ဗံ ရူပါဘိဃာတာရဟတာ ဝုတ္တော။ ယဿ ဝိပါကရဟံ
 ကုသလာကုသလန္တိ' ဟု ခေါ်သော်....။

စင်စစ် ထိခတ်လျှင်းသောကြောင့်ပင် အဘိဃာတ ဟူသလော။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဒီကာ။ ။အဘိဃာတော စ ဝိသယဝိသယီနံ အညမည မေါမနိသော
 ဝေါ ဟောရူပေသာဝဋ္ဌာနံ အဘိဃာတော ဝိယာတိ ကတော သော ရူပေ
 စက္ခုဿ ရူပဿ ဝါ စက္ခုမ္ပိ ဟောတိ။

ထိုထိုသို့သော အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏ အကြောင်းဖြစ်သော
 ထိုတိုဘဝ၏ မူလကာရကဖြစ်သော ကာမေတဏှာ စသည်သည် ထိုထိုဘောင့်
 တအပ်သော ဘဝလျှင် အာရုံရှိသည်မူဟိလော အဘယ်သို့ ဒဋ္ဌ၊ ကာမတာ ဟု
 ကောင်းအံ့နည်း။

၁။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဒီကာ-၇၅-ဒု-ဇံ။ ၈၉-ဆ။
 ၂။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဒီကာ-ဒု-၈၉-ဆ။

(၂၀၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိကာ။ ။တဿ တဿ ဟိ ဘဿ မူလကာရဏဘူတာ တဏှာတသ္မိံ
တသ္မိံ ဘဝေ ဥပ္ပဋ္ဌနာရဟာယတနဝိသယာဝိ နာမ ဟောတိတိ ကာမတဏှာ
ဒိနံ ဒဋ္ဌကမတောဒိဝေါဟာရာရဟတာ ဝုတ္တာ။ ဒဋ္ဌကမတောတိ ဟိ ဒဋ္ဌ
ဝိစ္ဆာ ရူပတဏှာတိ အတ္ထော။ ။၇၆-ဒု-ဇ။

သောတံ၊ သည်။ သဒ္ဓါဘိသာတာရဟ ဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏံ၊ သဒ္ဓါရုံ၌
ရှေးရှု ထိခတ်ခြင်းကို ထိုက်သော။ ဝါ၊ သဒ္ဓါရုံ၏ ရှေးရှု ထိခတ်ခြင်းကို
ထိုက်သော မဟာဘုတ်ကို ကြည်စေခြင်းလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။
ဝါ၊ ကား။ သောတုကာမတာနိဒါနကမ္မ သမုဋ္ဌာန ဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏံ၊
သဒ္ဓါရုံကို နာခြင်းငှာ အလိုရှိသောသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဒ္ဓတဏှာလျှင်
အကြောင်းရှိသော ကံကြောင့် ဖြစ်သော မဟာဘုတ်ကို ကြည်စေခြင်းလျှင်
မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ မှတ်အပ်သော လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ သဒ္ဓါရုံကို နာခြင်း
ငှာ အလိုရှိသောသူ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဒ္ဓတဏှာလျှင် အကြောင်းရှိ
သော ကံကြောင့် ဖြစ်သော မဟာဘုတ်ကို ကြည်စေတတ်သည် ဖြစ်၍
မှတ်အပ်သော တရားသည်။ သောတံ၊ သောတမည်၏။ သဒ္ဓေသု၊ တို့၌။
အာဝိဉ္ဇနရသံ၊ အာဝဇ္ဇန်းစသော ဝိညာဉ်ကိုဆွဲငင်ဆောင်သွားခြင်းကိစ္စရှိ၏။
သောတဝိညာဏဿ၊ ၏။ အာဓာရဘာဝ ပစ္စုပ္ပန်၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်ဖြင့်
ရသသု၊ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ သောတုကာမတာ နိဒါနကမ္မ
ဘူတပ္ပဋ္ဌာနံ၊ ရှိ၏။

ဃာနံ၊ သည်။ ဂန္ဓာဘိသာတာရဟ ဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏံ၊ ဂန္ဓာရုံ၌
ရှေးရှုထိခတ်ခြင်းငှာထိုက်သော။ ဝါ၊ ဂန္ဓာရုံ၏ ရှေးရှုထိခတ်ခြင်းကို ထိုက်
သော မဟာဘုတ်ကို ကြည်စေခြင်းလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ မှတ်အပ်
သောလက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဃာယိတုကာမတာနိဒါနကမ္မ သမု
ဋ္ဌာနဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏံ၊ ဂန္ဓာရုံကို နမ်းခြင်းငှာ အလိုရှိသောသူ၏ အဖြစ်
တည်းဟူသော ဂန္ဓတဏှာလျှင် အကြောင်းရှိသော ကံကြောင့်ဖြစ်သော
မဟာဘုတ်ကို ကြည်စေတတ်သည်ဖြစ်၍ မှတ်အပ်သောသဘောတရားသည်။
ဃာနံ၊ မည်၏။ ဂန္ဓေသု၊ တို့၌။ အာဝိဉ္ဇနရသံ၊ အာဝဇ္ဇန်းစသော ဝိညာဉ်ကို
ဆွဲငင်ဆောင်သွားခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဃာနဝိညာဏဿ၊ ၏။ အာဓာရဘာဝပစ္စု

ပဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့် ရှုသယူဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ သာယံ
တုကာမတာ နိဒါနကမ္မဇဘူတပ္ပဒဋ္ဌာနံ၊ ရှိ၏။

ဇိဝှါ၊ သည်။ ရသာဘိဿာတာရဟဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏာ၊ ရသာရုံ၌
ရှေးရှုထိခတ်ခြင်းကို ထိုက်သော။ ဝါ၊ ရသာရုံ၏ရှေးရှုထိခတ်ခြင်းကို ထိုက်
သော မဟာဘုတ်ကို ကြည်စေခြင်းလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊
တနည်းကား။ သာယံတုကာမတာနိဒါနကမ္မဿမုဋ္ဌာနဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏာ၊
ရသာရုံကိုလျက်ခြင်းငှာ အလိုရှိသော သူ၏အဖြစ်တည်းဟူသော ရသတဏှာ
လျှင် အကြောင်းရှိသော ကံကြောင့်ဖြစ်သော မဟာဘုတ်ကို ကြည်စေခြင်း
လျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ မှတ်အပ်သော လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ ရသာရုံကို
လျက်ခြင်းငှာ အလိုရှိသော သူ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ရသတဏှာလျှင်
အကြောင်းရှိသော ကံကြောင့်ဖြစ်သော မဟာဘုတ်ကို ကြည်စေတတ်သည်
ဖြစ်၍ မှတ်အပ်သော သဘောတရားသည်။ ဇိဝှါ၊ မည်၏။ ရသေသု၊ တို့၌။
အာဝိဉ္ဇနရသာ၊ ရှိ၏။ ဇိဝှါဝိညာဏဿ၊ ၏။ အာဓာရဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊
တည်ရာ၏ အဖြစ်ဖြင့် ရှုသယူဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ သာယံတုကာ
မတာ နိဒါနကမ္မဇဘူတပ္ပဒဋ္ဌာနာ၊ ရှိ၏။

၂

ကာယော၊ သည်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဘိဿာတာရဟဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏော၊
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌ ထိခတ်ခြင်းကို ထိုက်သော။ ဝါ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၏ ထိခတ်ခြင်းကို
ထိုက်သော မဟာဘုတ်ကို ကြည်စေခြင်းလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ မှတ်
အပ်သော လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဖုသိတုကာမတာ နိဒါနကမ္မ
ဿမုဋ္ဌာနဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏော၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကိုတွေ့ထိခြင်းငှာ အလိုရှိသော
သူ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗ တဏှာသာလျှင် အကြောင်းရှိသော
မဟာဘုတ်ကို ကြည်စေခြင်းလျှင် မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာ မှတ်အပ်သော
လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ မဟာဘုတ်ကို ကြည်စေတတ်သည်ဖြစ်၍ မှတ်အပ်သော
သဘောတရားသည်။ ကာယော၊ မည်၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု၊ တို့၌။ အာဝိဉ္ဇန
ရသေ၊ အာဝဇ္ဇန်း စသော ဝိညာဉ်ကို ဆွဲငင် ဆောင်သွားခြင်း ကိစ္စရှိ၏။
ကာယဝိညာဏဿ၊ ကာယဝိညာဉ်၏။ အာဓာရဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ တည်ရာ၏
အဖြစ်ဖြင့် ရှုသယူဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဖုသိတုကာမတာ နိဒါန
ကမ္မဇဘူတပ္ပဒဋ္ဌာနော၊ ရှိ၏။

(၂၀၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

စက္ခုအစရှိကုန်သော ပသာဒတို့၏ ဥပ္ပတ္တိသည် ဧကကမ္မကြောင့်လော?။ ထိုသို့ မဟုတ် နာနာကမ္မကြောင့်လောဟူမူ၊ “ဥဘယထာပီတိ ဝေါရာဏာ”။ ထိုဝေါရာဏ ဆရာတို့စကား၌ နာနာကမ္မကြောင့်ဖြစ်ရာ၌ စက္ခု စသည်တို့၏ ဝိသေသဝယ် ဆိုဘွယ်မရှိပြီ။ အဘွဲကြောင့်နည်း။ အကြောင်း ထူးပြားသောကြောင့်တည်း။ ဧကကမ္မကြောင့် ဖြစ်၏ ဟူရာ၌ကား အထယ်သို့ စက္ခုစသည်တို့၏ ဝိသေသဖြစ်သနည်းဟူသော စောဒနာကို “ကာရဏဿ ဘိန္နတ္ထာဝေ” ဟု သင်္ခေပဟူပြီး၍ ထိုကို ဝိတ္ထာရအားဖြင့် ထင်စွာပြုခြင်းငှာ။

တံတံသဝ ပတ္တနာဘူတာဟိ တဏှာ တံတံသဝပရိယာပန္နာ ယတနာ ဘိလာသ တာယ သယံ ဝိစိတ္တရူပါ ဥပနိဿယဘာဝေန တံတံသဝနိဗ္ဗတ္တကကမ္မဿ ဝိစိတ္တဘေဒတံ ဝိဒဟတိ။ ယတော တဒါဟိတံ ဝိသေသံ တထာရူပသမတ္ထတာ ယောဂေ နာနေက ရူပါပန္နံ ဝိယ အနေက ဝိသိဋ္ဌသဘာဝံ ဖလံ နိဗ္ဗတ္တေတိ။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ မိန့်သော်-။ ၉၀-ဒု-ဆ။

ပန၊ ဝါဒထူးကိုဆိုအံ့။ ကေစိ၊ မဟာသင်္ဂါက အနွယ်တို့တွင် ဝသုဓမ္မ စသော အချို့ရှင်ပင်တို့သည်။ “ကေစိပနေတ္ထာတိပီ”။ “စက္ခု၊ သည်။ တေဇာ ဓိကာနံ၊ တေဇောလွန်ကုန်သော။ ဘူတာနံ၊ ဘုတ်တို့ကို။ ပသာဒေါ၊ ကြည်စေတတ်၏။ သောတ သာန ဇိဝှါ၊ တို့သည်။ ဝါယုပထဝီ အာပါဓိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဘူတာနံ၊ တို့ကို။ ပသာဒေါ၊ ကြည်စေတတ်ကုန်၏။ ကာယော၊ သည်။ သမာနာနံ၊ တူမျှကုန်သော။ (ထည့်)။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဘူတာနံ၊ တို့ကို။ ပသာဒေါ၊ ကြည်စေတတ်၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ။ ။ ကာယော သဗ္ဗေသန္တိ ကော ဧတ္ထ ဝိသေသော၊ နန တေဇာဒိ အဓိကာနန္တ ဘူတာနံ ပသာဒေါ သဗ္ဗေသံယေဝါတိ၊ သပ္ပမေတံ၊ ဣဒံ ပန သဗ္ဗေ သန္တိဝစနံ သမာနာနန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒိပေတိ။ အနဝတ္တမာနဿ ဧကဒေသာဓိက တာဝဿ နိဝါရဏဝသေန ဝုတ္တတ္တာ။ ။ ၉၁-ဒု-ဆ။

ဂမ္မမာနတ္ထတ္တာ သမာနာနန္တိဣဒံ နဝုတ္တံ။ ဂမ္မမာနတ္ထဿဟိ ပယောဂမ္ပိ ကာမာ စာရာ။

ဂမ္မမာနတ္ထ ဖြစ်တုံတပြားကာ - ဂမ္မမာနတ္ထ ဖြစ်သော သမာနာနံ ဟူသော ပုဒ်ကို တင်းလင်းယှဉ်တုံအံ့ သင့်သည်တကား- ဂမ္မမာနတ္ထ ဖြစ်လျက် တင်းလင်းမယှဉ် တုံသလော။ ဂမ္မမာနတ္ထ မဖြစ်မှတည်း တင်းလင်း ယှဉ်အပ်တုံသည်တကား ဟူသော စောဒနာကို ဖြေခြင်းငှာ “ဂမ္မမာနတ္ထဿဟိ။ ပ။ စာရာ” ကို မိန့်တုံ သတည်း။

ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂမ္မမာနတ္ထဿ၊ ဂမ္မမာနတ္ထကို။ ပယောဂမ္ပိ၊ ယှဉ်ခြင်း၌။ အာစယော၊ ကျမ်းဆရာတို့သည်။ ကာမာစာရာ၊ မိမိ မိမိအလိုဖြင့် ကျင့်တော်

မူကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဂဗ္ဗမာနတ္ထတ္တာ၊ ကြောင့်။ သမာနာနန္တိဇုဒ္ဓါ၊ ကို။
န ဝုတ္တံ၊ အင်။

ဂဗ္ဗမာနတ္ထဖြစ်သော သဒ္ဓါကို ကျမ်းဆရာတို့သည် ဝတ္တိစ္ဆာအားဖြင့် ယှဉ်လို
သော်လည်း ယှဉ်ကုန်ကာ။ မယှဉ်လိုသော်လည်း မယှဉ်ကုန်ကာ။ အမြဲယှဉ်တုံ
မဟုတ်ဟု ဖြေသည်။

အပရေ၊ အပရေရှင်ပင်တို့သည်။ “စက္ခု၊ သည်။ တေဇောဓိကာနံ၊ တေဇော
လွန်ကုန်သော။ ဘူတာနံ၊ တို့ကို။ (လိုက်)။ ပဿာဒေါ၊ ကြည်စေတတ်၏။
သောတဃာန ဇိဝှါ ကာယာ၊ တို့သည်။ ဝိဝ ရပါယု အာပပထဝါဓိကာနံ၊
အာကာသဓာတ် ဝါယော အာပေါပထဝီဓာတ် လွန်ကုန်သော။ ဘူတာနံ၊
တို့ကို။ ပဿာဒေါ၊ ကြည်စေတတ်ကုန်၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
“သုတ္တံ၊ ရှင်ပင်တို့စကားကို ခိုင်ခံ့စေတတ်သော ပါဠိကို။ အာဟရထ၊ ဆောင်
ကုန်လသေး”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေ၊ ထိုကစီ အပရေ အယူပေသော
ရှင်ပင်တို့ကို။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိတ်ဆိတ်မနေ ဆိုလေအပ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သာကေ
သုတ် အပ်ပါဟု အကြပ်တောင်းလတ်သော်။ (ထည့်)။ အဒု၊ မချွတ်။ တေ၊ ထို
ရှင်ပင်တို့သည်။ (လိုက်)။ သုတ္တမေဝ၊ သာကေသုတ်ကိုပင်လျှင်။ နဒက္ခိယန္တိ၊
မှူးအောင် ရှာလည်း သာသနာတိုင် မမြင်ကုန်လတ္တံ့။ ပန၊ ထိုသို့ပါဠိဆောင်
စရာ မရှိသော်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤပုရိမဝါဒ ပစ္ဆိမဝါဒနှစ်ပါး၌။ ဝါ၊ ဤကေစီ
အပရေနှစ်ဦးတို့တွင်။ ကေစိ၊ နှုတ်ဆတ်သော ကေစီတို့သည်။ “တေဇောဒိနံ၊
ဟေဇော စသည်တို့၏။ ဂုဏေဟိ၊ ဂုဏ်ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒိဟိ၊ ရူပါရုံစသည်
တို့သည်။ အနုဂယုဘာဝတော၊ ရူပါရုံ စသည်ကိုယူခြင်း၌ ကျေးဇူးပြုအပ်
ချိုးမြှောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကာရဏံ၊
အကြောင်းဟိတ်ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ ဆီမီး ဟုဆိုအပ်သော တေဇော၏ ဂုဏ်ဖြစ်သော အရောင်အလင်း
ရူပါရုံသည် စက္ခု၏ ရူပါရုံကို ယူခြင်း၌၊ ဝါယော၏ ဂုဏ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါရုံသည်
သောတ၏ သဒ္ဓါရုံကို ယူခြင်း၌၊ ပထဝီ၏ ဂုဏ်ဖြစ်သော ဂန္ဓာရုံသည် ဃာန၏
ဂန္ဓာရုံကို ယူခြင်း၌ ခေသ ဆိုအပ်သော ဥဒကရေ၏ ဂုဏ်ဖြစ်သော ရသာရုံသည်
ဇိဝှါ၏ ရသာရုံကို ယူခြင်း၌ ချိုးမြှောက်အပ် ကျေးဇူး ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့် ဤသို့လျှင် ပုရိမဝါဒ၌၎င်း၊ ပစ္ဆိမဝါဒ၌၎င်း ယှဉ်သင့်သည်အားလျော်
စွာ ထိုထို ဘုတ်တို့၏ ဂုဏ်တို့သည် ရူပါရုံ စသည်ကိုယူခြင်း၌ ချိုးမြှောက်အပ်

(၂၁၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိသယ

ကျေးဇူးပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဤသို့သော အကြောင်းဟိတ်ကို အညံ့မခံ နှုတ်မြန်သော ကေမိတို့ပြုကုန်သည် ဟုလိုသော်။
အာလောက အစရှိသည့် သဟကာရိကာရဏနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော်သာဗျာဠ စက္ခုသည်တို့၏ ရူပ စသည်ကို ထွန်းလင်းခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည် ဂုဏ်မည်၏။ အခေါင်းအပေါက် အာကာသဓာတ်၏ သောတဝိညာဉ်အား လွန်စွာ ကျေးဇူးပြုသည့် အဖြစ်သည် ဂုဏ်မည်၏။ ဤသို့ ထိုကေမိတို့ အယူရှိ သတတ်။

“ရူပါဒယော၊ ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့သည်။ တေဇာဒိနံ၊ တေဇောစသည်တို့၏။ ဂုဏာ၊ ဂုဏ်တို့တည်း။ ဧဝံစနံ၊ ကို။ ကော အာစရိယော၊ အဘယ်ဆရာသည်။ အာဟ ပန၊ ဆိုဘိသနည်း။” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေ၊ ထိုကေမိဆရာတို့ကို။ ဝတ္ထုဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ (အဝိနိဗ္ဗောဂေသု၊ အသိးအသိး ခွဲခြမ်း ဝေဘန်ခြင်း မရှိကုန်သော) ။ (အဝိနိဗ္ဗောဂဝုတ္တိသုဟုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ရှိ၏။ မခွဲခြမ်း အပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော ပေး) ။ ဘူတေသု၊ ဘုတ်ဘို့၌။ “ရူပေသုတိပိ” ။

ယောဇနာယသမ္ပန္နတ္ထ။ ။ ဘူတေသုတိ ပခံ နလန္တတိပဒေ အာစာရော၊ ရူပေသု ဟူ၍လည်း ပါဠိရှိ၏။ ရူပေသု၊ ရုပ်တို့၌။ ရုပ်တို့တွင်ပေး ဤရူပေသု ဟူသော ပါဠိသည် သင့်အံ့ထင်သည်။

“အယံ ရူပဓမ္မော၊ ဤရုပ်တရားသည်။ ဣမဿ ဘူတဿ၊ ဤဘုတ်၏။ ဂုဏာ၊ တည်း။ အယံ ရူပဓမ္မော၊ သည်။ ဣမဿ ဘူတဿ၊ ၏။ ဂုဏော၊ တည်း။” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထု၊ ငှာ။ န လဗ္ဘာ၊ မရအပ်ကုန်။ ဣဘိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝတ္ထုဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ “တေသု တေသု သမ္ဘာရေသု၊ ထိုထို ထောက်ပံ့တတ်သော အဆောက်အဦဖြစ်၍ ဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ် တို့၏ အစဉ်တို့၌။ တဿ တဿ ဘူတဿ၊ ဘုတ်၏။ အဓိကတဿ၊ လွန်သည် အဖြစ်ကြောင့်။ ပထဝီအာဒိနံ၊ တို့၏။ သန္တာရဏာဒိနိ၊ သဟဇာတ်ရုပ်တို့ကို ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်း ခံခြင်း အစရှိကုန်သော။ ကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။ တုမေ၊ သင်သုဒ္ဓဝါဒီတို့သည်။ (ထည့်) ။ ဣစ္ဆထယထာ၊ အလိုရှိကုန်၏သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ တေဇာဒိအဓိကေသု၊ တေဇောစသည် လွန်ကုန်သော။ သမ္ဘာရေသု၊ ထောက်ပံ့တတ်သော အဆောက်အဦဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်အစဉ် တို့၌။ ရူပါဒိနံ၊ ရူပါရုံစသည်တို့၏။ အဓိကဘာဝဒဿနတော၊ လွန်သည်၏ အဖြစ်ကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။ ရူပါဒယော တေသံ ဂုဏာတိ၊ ဟူသော။ တေ

ဝစနံ၊ ဤစကားကို။ တုမေဟိ၊ သင်သုဒ္ဓဝါဒီတို့သည်။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အလိုရှိသင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေကေစိ၊ ထိုပဌမဝါဒီကေစိတို့သည်။ (ထည့်)။ အထာပိ ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ ဆိုကုန်ငြားအံ့။

မီး၌ ပြီးပြီးပြတ်ရှိသောအဆင်း၏၊ လေ၌ သဘောအားဖြင့် ကြားအပ်သော အသံ၏၊ မြေ၌ကောင်းသောယဉ် စသောအနံ့၏၊ ရေ၌ချိုမြိန်သော အရသာ၏၊ ဤသို့ ထိုထိုသောဂုဏ်နှင့် ယဉ်ကုန်သော ရူပါရုံ သဒ္ဓါရုံ ငန္တာရုံ ရသာရုံတို့ကို မြင်ခြင်းကြောင့် “ရူပါဒယော တေဇာဒိနံ ဂုဏာ” ဟူသော ငါးစကားကို သင်သုဒ္ဓဝါဒီ သရောတို့သည် အလိုရှိသင့်၏ဟု ပဌမဝါဒီကေစိတို့ကစကားပြန်၍ လက်ခေါက် ချပြန်သတည်း။

ရူပါဒယော တေဇာဒိနံ ဂုဏာကိုပင် ရူပါဒယော တေသံဂုဏာ ဆိုသတည်း။ ထိုပဌမဝါဒီ ကေစိအားပင်လျှင် ဣစ္ဆေယျာမ စသည်ဖြင့် အဖြေကို သုဒ္ဓဝါဒီ ဆရာ ဆိုလတ်သတည်း။ ဤဥပါယဖြင့်ပင်လျှင် ဒုတိယဝါဒီ အပရေဆရာကို လည်း နှိပ်ခြင်းကိစ္စပြီးသတည်း။

အနုသန္ဓေ။ ။ တနည်းလည်း ရူပါရုံအစရှိသော ဂုဏ်အထူးရှိကုန်သော တေဇ အာကာသပထဝီ အာပဝါယောဓာတ်တို့သည် စက္ခုစသည်တို့ကို ပြုအပ်ကုန် ၏ဟု ဆိုသော်၊ ကဏာဒပုဂ္ဂိုလ်၏ တတိယဝါဒကိုထုတ်၍ ထိုဝါဒကို နှိပ်ခြင်း ဌာ “အထာပိဝဒေယျ” စသော ဤစကားကို မိန့်သော်။

ဤမိကင်္ခန္ဓ။ ။ ယေ၊ အကြင်တတိယဝါဒီ ကဏာဒဆရာတို့သည်။ အထာပိ ဝဒေယျ၊ ကုန်ငြားအံ့။ တေ၊ [ထိုတတိယဝါဒီ ကဏာဒဆရာတို့ကို] ဝတ္ထုဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ရှေ့ဝိကပ်ဌ။ ။ ကေ၊ ထိုပဌမဝါဒီ ကေစိတို့ကို။ (ပေး)။ ကိံ ဝတ္ထုဗ္ဗာ၊ အသို့ ဆိုအပ်ကုန်သနည်း။ အာပါမိကဿ၊ အပေါလွန်သော။ အာသဝဿ၊ ကြာမြင့်စွာ ထိုအပ်သော သေရည်၏။ ဂန္ဓတော၊ ထက်။ ပထဝီအဓိကေ၊ ပထဝီလွန်သော။ ကပ္ပါယေ၊ ဝါ၌။ ဂန္ဓော၊ သည်။ အဓိကတရော၊ လွန်သည်။ “တရပစ္စည်းတဗ္ဘာဝ”။ ယဒိသိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ စ၊ ထိုမှတပါး။ တေဇာဓိကဿ၊ တေဇာလွန်သော။ ဥဏှောဒကဿ၊ ရေပူ၏။ ဝဏှတောပိ၊ အဆင်းအောက်လည်း။ သီတူဒကဿ၊ ရေချမ်း၏။ ဝဏှော၊ သည်။ ယဒိဟံ ဟာယေထ၊ အကယ်၍ ယုတ်ငြားကံ။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တေ ဝစနံ၊ ရူပါဒယော တေဇာဒိနံ ဂုဏာ-ဟူသောဤစကားကို။ မယံ၊ သုဒ္ဓဝါဒီ ငါတို့သည်။ ဣစ္ဆေယျာမ၊ အလိုရှိကုန်အံ့။ ယသ္မာပန၊ ကား။ ဟေံဥဘယံ၊ သေရည်၏ အနံ့ထက် ဝါ၏ အနံ့လွန်သည်၏အဖြစ် ရေပူ၏ အဆင်းအောက်

(၂၁၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရေချမ်း၏ အဆင်း ယုတ်သည်၏အဖြစ် ကည်းဟူသော ဤနှစ်ပါးစုံသည်။
နတ္ထိ၊ မဂ္ဂိ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဤနှစ်ပါး၏မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဿယ
ဘူတာနံ၊ မိရာဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသံ၊ ထိုဘုတ်တို့၏။ ဧဝံဝိသေသကပ္ပနံ၊
ထိုအထူးကို ကြံခြင်းကို။ တုမေ၊ သင်ပရဝါဒီတို့သည်။ ပဟာယေထ၊ စွန့်ကုန်
ရာ၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ ထိုနှစ်ပါးစုံပင် ရှိခဲ့ရကား ရူပါရုံစသည်၏ တေဇောစသည်တို့၏
ဝိသေသဖြစ်၏။ ဖြစ်ကို နှစ်စေအပ်၏။ ထိုကိုနှစ်စေသဖြင့် “တေဇောဒိနံ ဂုဏေ
ဟိ ရူပါဒိဟိ ဃနုဂ္ဂဟ ဘာဝတော” ဟူသော ဤအကြောင်း ဟိတ်ကိုလည်း
နှစ်စေအပ်၏။ ဤသို့ အဆင့်ဆင့် နှစ်ပါးစုံ၏ မရှိခြင်းသည် ဝိသေသ ကပ္ပနံကို
ပယ်စွန့်ပယ်၏အကြောင်းဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့် “တသ္မာ ပဟာယေတေသံ”
စသည်ကို မိန့်သော်-။

တခုသောကလာပ်၌ ရူပရသစသည်တို့သည် မတူကုန်သေး ထူးကုန်သေး၏ရှင်။
နာနာကလာပ်၌ကား အထယ်ဆိုဘွယ်ရှိအံ့နည်း။ ထိုကြောင့် စက္ခုစသည်တို့
သည် ဘူတဝိသေသကပ္ပ ရှိသော်လည်း ဝိသဒိသဖြစ်ကြကုန်သနည်း ဟူသော
စောဒနာကို ဖြေလိုရကား “ယထာအဝိသေသေပိ ဧကကလာပေ ဘူတာနံ ရူပ
ရသာဒယော” စသည်ကို မိန့်သော်....။

“တနည်း” ဘုတ်ထူးသောကြောင့် ထူး၏ဟူသော အကြံကို ပယ်စွန့်ကုန်ဟု
သကဝါဒီတို့ဆိုသော်၊ ဘုတ်မထူးဘဲလျက် ဆွဲကြောင့် စက္ခုသောတ စသည်တို့
သည် ဝိသဒိသဖြစ်ကြကုန်သနည်းဟူသော စောဒနာကို ဖြေလိုရကား “ယထာ
အဝိသေသေပိ” စသည်မိန့်သော်....။

ဧကကလာပေ၊ တခုသောကလာပ်၌။ “ဤပုဒ်ကားအချို့စာ၌မရှိ”။ ဘူတာနံ၊
တို့၏။ အဝိသေသေ၊ မထူးသည်၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ အထူးမရှိသည်၏အဖြစ်
သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ရူပရသာဒယော၊ ရူပရသ စသည်တို့သည်။
အညမညံ၊ ချင်း။ ဝိသဒိသာ၊ မတူကုန်သည်။ ဟောန္တိယထာ၊ သို့။ ဧဝံတထာ၊
တူ။ စက္ခုပသာဒါဒယော၊ တို့သည်။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ ဝိသေသ
ကာရဏေ၊ ထူးသော အကြောင်းသည်။ အဝိဇ္ဇမာနေပိ၊ မရှိလျှင်မူလည်း။
အညမညံ၊ ချင်း။ ဝိသဒိသာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဧဝံစနံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ အကယ်၍ ဘူတဝိသေသ မရှိအံ့၊ စက္ခု စသော ဝိသေသ၏
အကြောင်းကား အထယ်နည်းဟု စောဒနာ၍ ထိုအကြောင်းကို ပြခြင်းငှာ
“ကိ ပနေတံ ယံ အညမညသ” စသည်ကို မိန့်သော်....။

အညမညဿ၊ တပါးသညတပါး၏။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသော။
 ယံ ကာရဏံ၊ အကြင်အကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ ကာရဏံ၊ သည်။ ကိံ
 ပန၊ နည်းဟူမူကား။ နေသံ၊ ထိုစက္ခု၊ သောတ စသည်တို့၏။ ဝိသေသကာရဏံ၊
 ထူးသော အကြောင်းကား။ ဝါ၊ ထူးသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော
 အကြောင်းကား။ ကမ္မမေဝ၊ ကံသာတည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ကံသာ ဝိသေသ
 အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ ကမ္မဝိသေသတော၊ ကံထူးသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဧတေသံ၊ ထိုစက္ခုသောတ စသည်တို့၏။ ဝိသေသော၊ အချင်းချင်း
 မတူ ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ (ထည့်)။ ဘူတဝိသေသ
 တော၊ ဘုတ်ထူးသောကြောင့်။ ဧတေသံ၊ တို့၏။ ဝိသေသော၊ ကို။ န
 ဒဠဗ္ဗော၊ အပ်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ငါးပါးသော အာယတနရှိသော အတ္တဘောကို တောင့်တသော
 တဏှာကြောင့် ပြီးသည်ဖြစ်၍၊ တခုတည်းသော ကံကိုလျက် စက္ခု၊ သောတ၊
 ဓာန၊ ဇိဝှါ၊ ကာယတို့၏ မတူထူးပြားကြခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်
 “အညမညဿ အသာဓာရဏံ” ဟူ၍၎င်း၊ “ကမ္မဝိသေသတော” ဟူ၍၎င်း ဆို
 သတည်း။ နာနာကမ္မဖြစ်၍ ဆိုသည်ဟုတ်။ ထို့ကြောင့် မူလဒွိကာဋ် ကေမိ ကန္တ
 ပဉ္စာယတနိကတ္တဘာဝ ပတ္ထနာနိပ္ပန္နံ စက္ခာဒိဝိသေသ ဟတုတ္တာ အညမညဿ
 အသာဓာရဏန္တိ စ ကမ္မဝိသေသတောတိ စ ဝုတ္တန္တိ ဒဠဠ။ ဟူပြီး၍၊ ထိုကိုပြီးစေ
 ခြင်းငှာ။ န ဟိ တံ ယေန ဝိသေသေန စက္ခုဿ ပစ္စယော၊ တေနေဝ
 သောတဿ ဟောတိ ဣန္ဒြိယန္တရာဘာဝပုတ္တိတော။ ဟု မိန့်သော်...။
 ၁၄၈-ဆ။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘူတဝိသေသော၊ ဘုတ်အထူးသည်။ သတိ၊ သော်။ ပသာ
 ဒေါ၊ ပသာဒသည်ပင်လျှင်။ နဥပုဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာ
 နာနံ၊ မျှကုန်သောဘုတ်တို့ကို။ တို့၏။ ပသာဒေါ၊ ကြည်စေတတ်သည်။ ဝါ၊
 ပသာဒသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အသမာနာနံ၊ မမျှကုန်သော ဘုတ်တို့ကို။
 ပသာဒေါ၊ ကြည်စေတတ်သည်။ နဟောဘိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 နဥပုဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ထည့်)။ ပေါရာဏာ၊ ရှေးပညာရှိတို့သည်။
 ကထေန္တိ၊ ကုန်၏။ (ထည့်)။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော
 နည်းဖြင့်။ ကမ္မဝိသေသတော၊ ကံထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသေသဝန္တေသု၊
 အထူးရှိကုန်သော။ ဧတေသု၊ ထိုစက္ခု၊ သောတစသည်တို့တွင်။ စက္ခုသောတာ
 နိ၊ တို့သည်။ အသမ္ပတ္တ ဝိသယဂ္ဂါဟကာနိ၊ မိမိတို့ မရောက်သော အာရုံကို

(၂၁၄)

အဋ္ဌကထာနိဿယ

ယူတတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ အာရုံသို့ မိမိတို့ မရောက်မှီ၍ အာရုံကို ယူတတ်ကုန်၏။
ကသွာ၊ ကြောင့်နည်း။ အတ္တနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော စက္ခု သောတ၏။
နိဿယံ၊ မှီရာမဟာဘုတ်ကို။ အနုလ္လိန နိဿယေ ဝေ၊ မငြိမရောက်သော အမှီ
ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိသယေ၊ ရူပ သဒ္ဓ ဟူသော အာရုံ၌။ ဝိညာဏ
ဟေတုတ္တာ၊ စက္ခုဝိညာဉ် သောတဝိညာဉ် ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ ဃာန ဇိဝှါ ကာယာ၊ တို့သည်။ သမ္ပတ္တ ဝိသယဂ္ဂါဟကာ၊
မိမိသို့ ရောက်သော အာရုံကို ယူတတ်ကုန်၏။ ကသွာ၊ ကြောင့်နည်း။ နိဿယ
ဝသေန ဝေဝ၊ ဂန္ဓ၊ ရသတို့၏ အမှီမဟာဘုတ်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ “အလ္လိနေ
ဝဋ္ဋိစပ်”။ အတ္တနော၊ ဃာန ဇိဝှါ၏။ နိဿယံ၊ မှီရာမဟာဘုတ်ကို။ အလ္လိနေဝ၊
ငြိရောက်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိသယေ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ ဟူသော အာရုံ၌။
သယဉ္စ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ မဟာဘုတ် ဟူသော မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ အတ္တနော၊
ကာယ၏။ နိဿယံ၊ မှီရာမဟာဘုတ်ကို။ အလ္လိနေဝ၊ ငြိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။
ဝိသယေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌။ ဝိညာဏဟေတုတ္တာ၊ ဃာန၊ ဇိဝှါ၊ ကာယဝိညာဉ်ဖြစ်
ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အဓိပ္ပာယ်။ “ဂန္ဓ၊ ရသ တို့၏ နိဿယ တို့သည် ဃာန၊ ဇိဝှါတို့၏ နိဿယကို
ကပ်ငြိကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဂန္ဓ၊ ရသတို့သည် နိဿယဖြင့် အလ္လိန ဖြစ်ကုန်၏။
ဖောဋ္ဌဗ္ဗသည် မိမိကိုယ်တိုင် ကာယ၏ နိဿယကို ကပ်ငြိသော မဟာဘုတ်
ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ “ဤအရာကား ခဲရပ် ကြိပ်ကြိပ်သတိပျှ”။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အာပါထဂတတ္တာဝ၊ ထင်ခြင်းသို့
ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ သမ္ပတ္တနာမ၊
ရောက်သည် မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဒွါစတ္တာလီသ ယောဇနသဟဿ
မတ္ထကေ၊ ယူဇနာလေးသောင်းနှစ်ထောင်၏ အထက်၌။ ဌိတာနံ၊ တည်ကုန်
သော။ စန္ဒမဏ္ဍလသုရိယမဏ္ဍလာနံ၊ လဝန်းနေဝန်းတို့၏ ‘ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းသည်။
စက္ခုပသာဒံ၊ ကို။ သဇ္ဇေတိ၊ ထိခိုက်၏။ သောဝဏ္ဏော၊ သည်။ ဒူရေ၊ ၌။ ဌတော၊ ၌။
ပညာယမာနောပိ၊ ထင်သော်လည်း။ သမ္ပတ္တောယောနာမ၊ ရောက်သည်မည်
သည်သာတည်း။ တံ ဂေါစရတ္တာ၊ ထိုသို့ ရောက်သော အဆင်းလျှင် အာရုံ
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “တဂ္ဂေါစရတ္တာထိပိ”။ စက္ခု၊ သည်။ သမ္ပတ္တ
ဂေါစရမေဝ နာမ၊ ရောက်သော အာရုံရှိသည် မည်သည်သာတည်း။ ဒူရေ၊

၂-ရူပကဏ္ဍ-နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

(၂၁၅)

အဝေး၌။ ရုက္ခံ၊ သစ်ပင်ကို။ ဆိန္ဒန္တာနုမ္မိ၊ ဖြတ်ကုန်သော သူတို့၏ ၎င်း။ ဝတ္ထံ၊ ကို။
ဓောဝန္တာနံ၊ ဖွပ်ကုန်သော။ ရဇကာနဉ္စ၊ ကဝါသည်တို့၏ ၎င်း။ ကာယဝိကာ
ရော၊ ကိုယ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ဒုရတောဝ၊ အဝေးကသာလျှင်။ ပညာ
ယတိ၊ ထင်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဓာတုပရံပရာယ၊ ဓာတ်အဆင့်
ဆင့်အားဖြင့်။ အာဂန္တာ၊ လာ၍။ သောတံ၊ သောတပသာဒကို။ ဃဇ္ဇေတော၊
ထိခိုက်၍။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊
ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ၌။ အာပါထာတတ္တာ၊ အာချမ္ဗဏံ သဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။
ကိဉ္ဇာပိဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ဆိုအပ်၏ရှင်။ ပနတထာပိ၊ သော်လည်း။ စန္ဒ
မဏ္ဍလာဒိဝဏ္ဏော၊ လဝန်းစသည်တို့၏အဆင်းသည်။ စက္ခု၊ သို့။ အသမ္ပတ္တော၊
မရောက်မူ၍။ ဒုရေ၊ ၌။ ဌိတောဝ၊ ပင်လျှင်။ ပညာယတိ၊ ၎င်း။ သဒ္ဓေါပိ၊ အသံ
သည်လည်း။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း။ သစေအာဂစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍လာငြားအံ့။
ဒုရေ၌။ ဥပ္ပန္နောသော၊ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ စိရေန၊ ကြာမြင့်သောကာလ၌။ ဝါ၊
ကြာမြင့်မှ။ သုယျေယျ၊ ကြားရာ၏။ “သုယျေယျ-တိပိ”။ စ၊ အပြစ်တစ်ပါး
ကို ဆိုအံ့။ ပရံပရသန္ဓနာယ၊ အဆင့်ဆင့် ထိခိုက်သဖြင့်။ အာဂန္တာ၊ လာ၍။
သောတံ၊ သောတပသာဒကို။ ဃဇ္ဇေန္တော၊ ထိခိုက်သော။ သဒ္ဓေါ၊ သည်။
အသုက ဒိသာယ နာမ၊ ဤမည်သော အရပ်၌။ သဒ္ဓေါတိ၊ အသံဟူ၍။
န ပညာယေယျ၊ မထင်ရာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တောနိ၊ ထိုစက္ခုသောတတို့
သည်။ အသမ္ပတ္တဂေါစရာနေဝ၊ မရောက်သော အာရုံရှိကုန်သည်သာတည်း။

ဥပမာနုသန္ဓေ။ ။ ဝိသမဇ္ဈာသယအဖြစ်ဖြင့် စက္ခုကို ဝဗ္ဗိကဆိဒ္ဓါဘိရတဖြစ်သော
မြွေကဲ့သို့၊ ဗိလဇ္ဈာသယအဖြစ်ဖြင့်သောတကို ဥဒကာဘိရတဖြစ်သော မိကျောင်း
ကဲ့သို့၊ အာကာသဇ္ဈာသယ အဖြစ်ဖြင့် ဃာနကို အဇ္ဇောကာသာ ဘိရတ
ဖြစ်သော ဌာန်ကဲ့သို့၊ ဂါမဇ္ဈာသယအဖြစ်ဖြင့် ဗိဝှါကို ဂါမာဘိရတဖြစ်သော
အိမ်ခွေးကဲ့သို့၊ ဥပါဒိန္နကဇ္ဈာသယ အဖြစ်ဖြင့် ကာယကို-အာမကသုသာနာ
ဘိရတ ဖြစ်သော မြွေခွေးကဲ့သို့ မှတ်အပ်၏ ဟုပြလို၍ “အဟိအာဒိသမာ
နာနိ စေတာနိ” စသည်ကို မိန့်သော်....။

စ၊ ဆက်။ တောနိ၊ ထိုစက္ခုသောတ၊ ဃာန၊ ဗိဝှါ၊ ကာယတို့သည်။ အဟိ
အာဒိသမာနာနိ၊ မြွေစသည်တို့နှင့် တူကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အဟိနာမ၊ မြွေ

(၂၁၆) အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မည်သည်ကား။ ဗဟိသိတ္တသမ္ပဋ္ဌဌာနေ၊ တမြက်ချေးစွန့်ရာ သည်၊ အပ
ဖြစ်သောအရပ်၊ နွားချေးရေဖြင့် သွန်းဖျန်း လိမ်းကျံအပ်သော အရပ်၊
တမြက်လှည်းကွက် ချောညက် ပြေပြစ်သော အရပ်၌။ နာဘိရမတိ၊ မမွေ
လျော်။

ဇယာဇနာ။ ဗဟိသိတ္တသမ္ပဋ္ဌဌာနေတိ ဗဟိဌာနဥဒကသိဉ္ဇနဌာန သမ္ပဋ္ဌာ
ဌာနေ။ ၁၇၈-သု။

ပန၊ မွေ့လျော်ရာကို ဆိုအံ့။ သင်္ကာရဌာနတိဏပဏ္ဏဂဟံနဝဠိကာနိယေဝ၊
တမြက်ချေးစွန့်ရာအရပ်၊ မြက်သစ်ရွက် ထူထပ်ရာအရပ်၊ ကောင်ပို့ဘို့သို့သာ
လျှင်။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ နိပန္နကာလေ၊ စင်စစ်အိပ်သောကာလ၌။ အဘိ
ရမတိ၊ မွေ့လျော်၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တခုသောအာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ
ဣဝ၊ ၏သို့။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ဧတမ္ပိစက္ခု၊ သည်လည်း။ ဝိသမဇ္ဈာသယံ၊
မညီမညွတ်သောအရပ်၌ မညီမညွတ်သော အရပ်ကိုအလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။

ကျေသည် အဇ္ဈာသယ မရှိသည် မဟုတ်လော။ အကယ်သို့ ဝိသမဇ္ဈာသယ
ဆိုသင့်အံ့နည်း။

မူလနီကာ။ ၁။ ဝိသပေ အဇ္ဈာသယော ဧတဿာတိ ဝိသမဇ္ဈာသယော၊ အဇ္ဈာ
သယချက်တို့ စက္ခု ဝိသမနိန္ဒတ္တာ ဝိသမဇ္ဈာသယော ဟောတိတိ ဝိသမဇ္ဈာ
သယန္တိ ဝုတ္တံ။ စက္ခုမတော ဝါ ဝုဂ္ဂလဿ အဇ္ဈာသယဂဓေနေ စက္ခု ဝိသမဇ္ဈာ
သယန္တိ ဝုတ္တံ။ ၁၄၉-ဆ။

မဋ္ဌေသု၊ အပြောက်အပြိန်းမချယ် အပြင်သာဖြစ်ကုန်သော။ သုဝဏ္ဏဘိက္ခိ
အာဒိသု၊ ရွှေလိမ်းကျံသော နံရံစသည်တို့၌။ နာဘိရမတိ၊ မမွေ့လျော်။ ဩ
လောကေတုမ္ပိ၊ ကြည့်ခြင်းငှာမျှလည်း။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ ပန၊ မွေ့လျော်
ရာကိုဆို၍။ ရူပစိတ္တ ပုပ္ဖလတာဒိ စိတ္တေသုယေဝ၊ အရပ်ဖြင့် ဆန်းကြယ်
သောအရပ်၊ ခြူးပန်းခြူးနှယ် စသည်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော အရပ်တို့
သာလျှင်။ အဘိရမတိ၊ မွေ့လျော်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တာဒိသေသု၊ ထိုသို့
သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ စက္ခုမ္ပိ၊ သည်။ အပ္ပဟောန္တေ၊ မလောက်
သည်ရှိသော်။ မုခမ္ပိ၊ ခံတွင်းကိုလည်း။ ဝိဝရိတွာ၊ ဟ၍။ သတ္တာ၊ တို့သည်။

(ထည့်)။ သြလောကေတုကာမာ၊ ကြည့်ခြင်းငှာအလိုရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။

သုသုမာရောပိ၊ မိကျောင်းသည်လည်း။ ဗဟိ၊ အပသို့။ နိက္ခန္ဓော၊
ထွက်သည်ရှိသော်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူကောင်းသောအရပ်ကို။ နပဿတိ၊ မမြင်။
အက္ခိနိ၊ မျက်စိတို့ကို။ နိမ္မိလေတွာဝ၊ မှိတ်၍သာလျှင်။ စရတိ၊ ကျက်စား၏။

ဝိနိန္ဒယ၊ ။ သုသု ခုဒ္ဒကေ မစ္ဆေ မာရေတိတိ သုသုမာရော၊ သုသုတိ သဒ္ဓံ
ကဿောန္တော ဝါ မာရေတိတိ သုသုမာရော၊ ဟူသောဝစနတ်ကို၎င်း။ သုသုကော
သုသုမာရေစ ဗာထကေစ ဥယျပိနိ၊ ဟူသော ပါဌ်ကို၎င်း ထောက်သော် သုသု
မာရောလိုသည်။ ဝိနည်းပါဌ်တော်၌ သံသုမာရေရိရိရှိသည်ကား သုသုကို သံသု
ဟု ထုတ်ကြီးဖြင့် ထွယ်သည်မှတ်ရာသည်။

ပန၊ မေလျော်ရာကိုဆိုပါအံ့။ ယဒါ၊ ။ ဗျာမသတမတ္တံ၊ အလံတရာမျှလောက်
သော။ ဥဒကံ၊ သို့။ သြဂါဟိတွာ၊ သက်ငုပ်၍။ ဗိလံ၊ တွင်းလို့။ ပဝိသိတွာ၊
ဝင်၍။ နိပန္နော၊ လျောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ။ တဿသုသုမာ
ရဿ၊ ။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကေဂ္ဂံ၊ သည်။ ဟောတိယထာ၊ ။ သုခံ၊ ချမ်းသာ
စွာ။ သုပတိယထာ၊ အိပ်၏သို့။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ တေဝေ၊ တမ္ပိသည်လည်း။
ဗိလဇ္ဈာသယံ၊ အပေါက်အခေါင်းကို အလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ အာကာသ
သန္နိဿိတံ၊ အာကာသဓာတ်ကို မှီသည်ဖြစ်၍။ ကဏ္ဏစိဒ္ဓ ကူပကေယေဝ၊
နားပေါက်နားတွင်း၌ သာလျှင်။ အဇ္ဈာသယံ၊ အလိုကို။ ကဏ္ဍေတိ၊ ။
ကဏ္ဏစိဒ္ဓါကာသောယေဝ၊ နားပေါက် ဟူသောအာကာသဓာတ် သည်သာ
လျှင်။ တဿ သောတဿ၊ ။ သဒ္ဓသဝနေ၊ အသံကိုနာခြင်း၌။ ပစ္စယော၊
အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဇ္ဈာကာသောပိ၊ ဟင်းလင်းသော
ကောင်းကင်သည်လည်း။ ဝဇ္ဇတိယော၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။

ပါဠိ၂၁နသန္နိ၊ ။ သောတဝိညာဏနိဿယတာဝေန သဒ္ဓသဝနေ အဇ္ဈာကာ
သောပိ ဝဇ္ဇတိတိ ကေသာသန္တကထာဗိပ္ပာယေန အတ္ထံ ဝေန္တော “အန္တော
လေကသိန္တိ အာဒိမာတ။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အန္တောလေကသိန္တိ၊ လိုက်တွင်း၌။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ သဇ္ဈာ
ယေ၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို။ ကြိယမာနေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ လေကစူဠနံ၊
လိုက်မိုးကို။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ဖောက်၍။ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဗဟိ၊ အပသို့။ န နိက္ခမတိ၊

(၂၁၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မထွက်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဒွါရဝါတပါနန္တိဗ္ဗေဟိ၊ တံခါးမလေသောက်
 တံခါးပေါက်တို့ဖြင့်။ နိက္ခမိတော၊ ထွက်၍။ ဓာတု ပရိပဏယ၊ ဓာတ်အဆက်
 ဆက်ဖြင့်။ သဇ္ဇေန္တော၊ ထိခိုက်လျက်။ ဂန္တော၊ သွား၍။ သောတပသာဒံ၊ ကို။
 သဇ္ဇေတိ၊ ထိခိုက်၏။ အထသဇ္ဇနာနန္တရံ၊ ထိခိုက်သည်၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော။
 တသ္မိကာလေ၌။ အသုကောနာမ၊ ဤအမည်ရှိသောရဟန်းသည်။ “အသုကံ
 နာမာတိပိ”။ သဇ္ဈာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ လေဏပိဋ္ဌေ၊ လိုက်နောက်
 ဘေး၌။ နိသိန္တာ၊ နေသောသူတို့သည်။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။

ဧဝံ ယထာ ဝုတ္တဝစနေ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော စကားသည်။
 သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ သောတဿ၊ ၏။ (ထည့်)။ သမ္ပတ္တဂေါစရတာ၊
 ရောက်သော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧတံ သောတံ၊
 သည်။ သမ္ပတ္တဂေါစရံ၊ ရောက်သော အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ ကိံ ပန၊ ဖြစ်
 သလော။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆော၊ တည်း။ ဧတံသောတံ၊ သည်။ (လိုက်)။
 သမ္ပတ္တဂေါစရံ၊ ရောက်သော အာရုံရှိသည်။ အာမဟောတိ၊ ခြော်ဖြစ်၏။
 ဣတိအယံ၊ ကား။ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ တည်း။ ဧတံ သောတံ၊ သည်။ သမ္ပတ္တဂေါစရံ၊
 သည်။ ယဒိ ဟောတိ၊ အံ့။ ဧဝံသတိ၊ သော်။ ဒုရေ၌။ ဘေရီအာဒိသု၊ စည်
 စသည်တို့ကို။ ဇနေန၊ စည်တီးသမားသည်။ ဝဇ္ဇမာနေသု၊ တီးအပ်ကုန်သည်
 ရှိသော်။ “ဒုရေ၌။ သဒ္ဓေါတိ၊ အသံဟူ၍”။ ဇာနန္တိ၊ သိခြင်းသည်။ နဘဝေယျ၊
 မဖြစ်ရာ။ ဣတိအယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ဒုရေသဒ္ဓေါတိဇာနန္တိ၊ အဝေး၌
 အသံဟူ၍ သိခြင်းသည်။ နော နစ ဘဝတိ၊ မဖြစ်သည်ကားမဟုတ် ဖြစ်သည်
 သာတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သောတပသာဒသ္မိံ၊ သဒ္ဓေန၊ အသံသည်။
 (ထည့်)။ သဒ္ဓိတေ၊ ထိခိုက်အပ်သည်ရှိသော်။ “ဒုရေသဒ္ဓေါ၊ အဝေး၌အသံ။
 အာသန္ဓေသဒ္ဓေါ၊ အနီး၌အသံ။ ပရတိရေသဒ္ဓေါ၊ ထိုမှဘက်ကမ်း၌အသံ။
 ဩရိမတိရေသဒ္ဓေါ၊ ဤမှဘက်ကမ်း၌အသံ”။ (သဒ္ဓေါကားလိုက်)။ ဣတိ
 ဧဝံ၊ ဤသို့။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုသို့သော အပြားဖြင့်။ ဇနနာကာရော၊
 သိသော အခြင်းအရာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော ဇာနနာ၊ ဤသို့သိခြင်း
 သည်။ ဓမ္မတာ၊ သဘောတည်း။ ဣတိအယံ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။

မါဒ္ဓုာနုသန္တိ။ “အတ္တနော အဗိပ္ပာယေန ဝဒန္တော “ကိံတောယ ဓမ္မတာ
 ယာ”တိ အာဒိမဂေါစ။

၂-ရူပကဏ္ဍ-နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

(၂၁၉)

တောယ ဓမ္မတာယ၊ ဤဓမ္မတာဖြင့်။ ကံပယောဇနံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိ
အံ့နည်း။ ယတော ယတော၊ အကြင်အကြင် အရပ်မှ။ ဆိဒ္ဓ္ဓံ၊ အပေါက်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတော တတော၊ ထိုထို အပေါက်ရှိရာ အရပ်မှ။ သဝနံ၊
ကြားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စန္ဒိမသုရိယာဒိနံ၊ အဝေးကြီး၌တည်သော
လ၊ နေ စသည်တို့ကို။ ဒဿနံ ဝိယ၊ မြင်ခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊
ဆိုကြောင့်။ ဧတံ သောတံ၊ သည်။ အသမ္ပတ္တဂေါစရမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပက္ခိပိ၊ ငှက်သည်လည်း။ ရုက္ခေဝါ၊ သစ်ပင်၌၎င်း။ ဘူမိယံဝါ၊ မြေ၌၎င်း။
န ရမတိ၊ မမွေ့လျော်။ ပန၊ မွေ့လျော်ရာကို ဆိုပါအံ့။ ယဒါ၊ ၌။ ဧကံ လေဉ္စ၊
ပပတံဝါ၊ ခဲတကျကို၎င်း။ ဒေလေဉ္စ၊ ပါတေဝါ၊ ခဲနှစ်ကျတို့ကို၎င်း။ အတိက္ကမ္မ၊
လွန်၍။ အဇဉ္ဇာကာသံ၊ သို့။ ပက္ခန္ဓော၊ ပျံသွားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊
၌။ ဧကဂ္ဂစိတ္တတံ၊ အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိယံထာ၊ ၏သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ သာနမ္ပိ၊
သာနသည်လည်း။ အာကာသဇ္ဈာသယံ၊ ကောင်းကင်ကိုအလိုရှိသည်။ ဝါတူပ
နိဿယ ဂန္ဓ ဂေါစရံ၊ လေဟူသော မှီရာရှိသော ဂန္ဓာရုံလျှင် အာရုံရှိသည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မူလဋီကာ။ ။ ဝါတူပနိဿယော ဂန္ဓော ဂေါစရော ဧတဿာတိ ဝါတူပနိဿယ
ဂန္ဓဂေါစရံ၊ ဧတ္ထစ ဂန္ဓဂဟဏဿ ဝါတော ဥပနိဿယော၊ တဗ္ဗောဟာရေန
ပန ဂန္ဓော ဝါတူပနိဿယောတိ ဝုတ္တော။ ။ ၁၄၉-ဆ။

ဋီကာအနက်။ ။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါတူပနိဿယ ဂန္ဓဂေါစရဟူသော ပါဌ၌။
ဂန္ဓဂဟဏဿ၊ အနံကို ယူခြင်း၏။ ဝါတော၊ လေသည်။ ဥပနိဿယော၊ ဥပ
နိဿယပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ တဗ္ဗောဟာရေန၊
ထိုအနံကို ယူခြင်း၌ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြင့်။ ဂန္ဓောကို။ ဝါတူပနိဿယောတိ၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တော၊ ၏။

တနည်း။ ဝါတူပနိဿယဂန္ဓဂေါစရံ၊ သာနဝိညာဉ်၏ ဥပနိဿယ ဖြစ်သော
လေဟူသော အကြောင်းရှိသော ဂန္ဓလျှင် အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မူလဋီကာ။ ။ အထဝါ၊ ဝါတော ဧဝ ဥပနိဿယော ဝါတူပနိဿယော၊
ကဿာတိ၊ သာနဝိညာဏဿ၊ သော သဟကာရီ ပစ္စယန္တရဘူတော ဧတဿ
အတ္ထိတိ ဝါတူပနိဿယော ဂန္ဓော ပစ္စယော။ ။ ၁၄၉။ ။

ဋီကာအနက်။ ။ အထဝါ၊ ကား။ ဝါတောဧဝ၊ လေသည်ပင်လျှင်။ ဥပနိဿယော၊
ဥပနိဿယပစ္စည်းတည်း။ ဝါတူပနိဿယော၊ လေသည်ပင်လျှင် ဥပနိဿယ
ပစ္စည်း။ ကဿ၊ အသယ်တရား၏။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ နည်း။ ဣတိစေ၊ ဤသို့

(၂၂၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မေးပြားအံ့၊ ဃာနဝိညာဏဿ၊ ဇ်။ ဥပနိဿယ ပစ္စယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ဇ်။ တေဿ၊ အား။ သဟကာရိပစ္စယန္တရဘူတော၊ တကွပြု
ဆက် အကြောင်းတပါးဖြစ်သော။ သောဝ၊ တူပနိဿယော၊ ထိုဃာန ဝိညာဉ်
၏ ဥပနိဿယ ဖြစ်သော လေသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝါ
တူပနိဿယော၊ မည်၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းဖြစ်သော။ ဂန္ဓော၊ ဂန္ဓာရုံရ၏။
“ဝါတသန္နိဿယ ဂန္ဓဂေါစရံ ရှိသည်ကား ပါဌ်ဖျက်”။

တဏှာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဂါဝေါ၊ နွားတို့သည်။ ဒေဝေါ
မိုဃ်းသည်။ နဝ ဝုဠေ၊ ရွာသစ်စဖြစ်လတ်သော်။ ဝါ၊ မိုဃ်းဦးကျလတ်သော်။
ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ ဃာယိတွာ ဃာယိတွာ၊ နမ်း၍နမ်း၍။ အာကာသာဘိမုခေါ၊
ကောင်းကင်သို့ ရှေးရှု။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဝါတံ၊ ကို။ အာကမ္မန္တိ၊ ငင်ကုန်၏။
စ၊ ထိုမှတပါး။ အင်္ဂုလီဟိ၊ လက်ချောင်းတို့ဖြင့်။ ဂန္ဓပိဏ္ဏံ၊ နံသာခိုင်ကို။ ဂဟေ
တွာပိ၊ ယူပြီး၍လည်း။ ဥပသိဃန ကာလေပိ၊ နမ်းသော ကာလ၌လည်း။
ဝါတံ၊ လေကို။ အနာကမုန္တော၊ မရှုသည်ရှိသော်။ တဿ ဂန္ဓပိဏ္ဏဿ၊ ထို
နံသာခိုင်၏။ ဂန္ဓံ၊ ကို။ နေဝ ဇာနာတိ၊ မသိသည်သာကည်း။

ကုဏ္ဍုရောပိ၊ အိမ်ခွေး သည်လည်း။ ဗဟိ၊ အပ၌။ ဝိစရန္တော၊ လှည့်လည်
သည်ရှိသော်။ ခေမဋ္ဌာနံ၊ ဘေးမရှိရာ အရပ်ကို။ န ပဿတိ၊ မမြင်။ လေဇ္ဈ
ပဟာရာဒိဟိ၊ ခဲပင်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ ဥပဒ္ဓုတော၊ နှိပ်စက် အပ်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အန္တောဂါမံ၊ ရွာတွင်းသို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ဥဒ္ဓနဋ္ဌာနေ၊
ခုံယောက်ရာ၌။ ဆာရိကံ၊ ပြာကို။ ဗျူဟိတွာ၊ ယက်၍။ နိပန္နဿ၊ အိပ်သော
ခွေးအား။ ဖာသုကံ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။ ဝေမေဝ၊
တူလျှင်။ ဇိတ္တိပိ၊ သည်လည်း။ (အာပဇ္ဈာသယာ၊ အာပေါဓာတ်ကို အလိုရှိ
သည်။)။ အာပေါနိဿိက ရသာရမ္မဏာ၊ တံတွေးဟူသော အာပေါဓာတ်၌
မှီသော ရသာရုံလျှင် အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မူလဒ္ဓီကာ။ ။ အာပေါ စသဟကာရိပစ္စယန္တရဘူတော ခေဋ္ဌာဒိကော။ ၀၄၉-သ။
ဒ္ဓီကာ အနက်။ ။ သဟကာရိ ပစ္စယန္တရဘူတော၊ တကွပြုဆက် အကြောင်းတပါး
ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ခေဋ္ဌာဒိကော၊ တံတွေးအစရှိသော။ အာပေါ၊ အာပေါဓာတ်
သည်လည်း။ ပစ္စယော၊ ရသာရုံကို ယူခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တဏှာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တိယာမရတ္တိံ၊ ညဉ့်သုံးယာမ်
ပတ်လုံး။ သမဏဓမ္မံ၊ ရဟန်းတရားကို။ ကတွာပိ၊ ပြု၍လည်း။ ပါတောဝံ၊

၂-ဗုဒ္ဓကဏ္ဍ-နိဗ္ဗေသဝတ္ထနာ

(၂၂၁)

စောစောကလျင်။ ပတ္တစီဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဂါမော၊ ရွာသို့။ ပဝိသိတဗ္ဗော၊ ဝင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ဆက်။ ခေဋ္ဌန၊ တံတွေးသည်။ အတေမိတဿ၊ မစွတ်စိုစေအပ်သော။ သုက္ခ ခါဒနိယဿ၊ ခြောက်သောခဲတယ်၏။ ရသံ၊ ကို။ ဇာနိတုံ၊ ငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။

သိင်္ဂါလောပိ၊ မြေခွေးသည်လည်း။ ဗဟိ၊ အပ၌။ စရန္တော၊ သော်။ ရတိံ၊ မွေ့လျော်ခြင်းကို။ န ဝိန္ဒတိ၊ မရ။ ပန၊ မွေ့လျော်ရာကိုဆိုပါအံ့။ အာမက သုသာန၊ သူ့ကောင်ပစ်ရာသင်းချိုင်း၌။ မနုဿမံသံ၊ လူသားကို။ ခါဒိတော၊ စား၍။ နိပန္နဿေဝ၊ အိပ်စဉ်သာလျှင်။ အဿ၊ ထိုမြေခွေးအား။ ဖာသု ကံ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ကာယောပိ၊ သည်လည်း။ ဥပါဒိန္နကဇ္ဈာသယော၊ ဥပါဒိန္နကရုပ်ကို အလိုရှိသည်။ ပထဝီ နိဿိတ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏော၊ ပထဝီဓာတ်ကိုမှီသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံလျှင် အာရုံရှိ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ တံဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အညံ၊ ကပါးသော။ ဥပါဒိန္နကံ၊ ဥပါဒိန္နကရုပ်ကို။ အလတမာနာ၊ မရကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဟတ္ထတလေ၊ လ အပြင်၌။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ကတော၊ တင်၍။ နိပဇ္ဇန္တိ၊ အိပ်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ အဿကာယဿ၊ ၏။ အဇ္ဈတ္တိက ဗာဟိရာ၊ အဇ္ဈတ္တိက ဗာဟိရဖြစ်သော။ ပထဝီ၊ သည်။ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏေ၊ အာရုံကို ယူခြင်း၌။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မူလဒ္ဓီကာ။ ။တထာပထဝီ၊ ဂဟေတဗ္ဗဿ ဟိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဿ ဥပ္ပိဋ္ဌိယမာနဿ အာဓာရဘူတာ ပထဝီ ကာယဿ စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေန ဥပ္ပိဋ္ဌိယမာနဿ နိဿယ ဘူတာနံ အာဓာရဘူတာ သဗ္ဗဒါ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဂ္ဂဟဏဿ ဥပနိဿယေတိ။ ။ ၁၄၉-၅၀-သ။

ဒ္ဓီကာသနဏ်။ ။တထာ၊ ထိုအရာ။ ပထဝီ၊ ပထဝီ ဓာတ်သည်။ ပစ္စယော၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို ယူခြင်း ၏ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ “နှစ်ဝါကျထုံး၌ပင် ပစ္စယသဒ္ဓါလိုက်သည်”။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ ဂဟေတဗ္ဗဿ၊ အာရုံပြုသော အားဖြင့် ယူအပ်သော။ ဥပ္ပိဋ္ဌိယမာနဿ၊ နှိပ်အပ်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဿ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ရုံ၏။ အာဓာရဘူတာ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပထဝီ၊ ပထဝီဓာတ်သည်၎င်း။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေန၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည်။ ဥပ္ပိဋ္ဌိယမာနဿ၊ နှိပ်အပ်သော။ ကာယဿ၊ ကာယပသာဒ၏။ နိဿယဘူတာနံ၊ မှီရုံဖြစ်ကုန်သော အာပေါ၊ တေဇော ဝါယောဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မဟာဘုတ်တို့၏။ အာဓာရဘူတာ၊ တည်ရာဖြစ်

(၂၂၂)

အဋ္ဌကထာနိဿယ

၍ ဖြစ်သော၊ ပထဝီ၊ ပထဝီဇာတ်သည်၎င်း။ “ပထဝီကား ရှေးကလိုက်သည်”။ သဗ္ဗဒါ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဟကဿ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို ယူခြင်း၏။ ဥပနိဿယော၊ ဥပနိဿယ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ သုသန္တတဿာပိ၊ ကောင်းစွာခင်းအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ “သုအတ္တတဿာပိ သသန္တိတဿာပီတိ ဒွိစာ ပါဠော ဒိဿတိ”။ “သုသန္တိတဿာပိသည်ကား ပါဠိပျက်”။ သယနဿဝါ၊ အိပ်ရာ၏၎င်း။ ဟတ္ထေ၊ လက်ပေါ်၌။ ဌိတာနမ္ပိ၊ တည်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဌပိတာနမ္ပိတိ”။ ဖလာနံဝါ၊ သစ်သီးတို့၏၎င်း။ “ဘာဝဋ္ဌစပ်”။ ထဒ္ဓမုဒုဘာဝေါ၊ မာသည်၏ အဖြစ် နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ကို။ “ဇာနိတုံဋ္ဌစပ်”။ အဖြစ်သည်။ “နသက္ကာဋ္ဌစပ်”။ အနိသိဒန္တေနဝါ၊ မထိုင်သောသူသည်၎င်း။ အနိပ္ပိဋ္ဌေန္တေနဝါ၊ မနှိပ်သောသူသည်၎င်း။ ဇာနိတုံ၊ သိခြင်းငှာ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာ၊ သော။ ပထဝီသည်။ ဧတဿကာယ ပသာဒဿ၊ ၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဇာနနေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကိုသိခြင်း၌။ ပစ္စယော၊ ပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ “ဝေန္တိအာဒိနိဂမနံ” ဝေ၊ ဤသို့။ လက္ခဏာဒိဝဝတ္ထာနတောပိ၊ လက္ခဏာအစရှိသည်တို့ကို ပိုင်းခြား မှတ်သားသော အားဖြင့်လည်း။ ဧတသံ၊ ထိုစက္ခု၊ သောတစသည်တို့၏။ အသမ္ဘိဿတာ၊ မရောယှက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ စက္ခုပသာဒဿ၊ ၏။ လက္ခဏာရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနဂေါစရဇ္ဈာသယနိဿယာ၊ တို့သည်။ အညေယေဝ၊ တပါးတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သောတပသာဒါဒိနံ၊ စသည်တို့၏။ လက္ခဏာလ၊ နိဿယာ၊ တို့သည်။ အညေ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ စက္ခာယတနာဒိနိ၊ စသည်တို့သည်။ အသမ္ဘိဿာနေဝ၊ မရောယှက်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

နိဿယာတိ ခူပ စိတ္တ ပုပ္ဖလတာဒိ စိတ္တဋ္ဌာနာနိ။

ပါဠောနုသန္တိ။ ။ ဥပမာဝသေန စက္ခာဒိနံ အသမ္ဘိဿတံ ဒေသေန္တော အာဟ “အပိစာ”တိ အာဒိ။

အပိစ-အပရောနယော၊ ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတော၊ အံ။ နေသံစက္ခာဒိနံ၊ တို့၏။ အသမ္ဘိဿတာယ၊ မရောယှက်သည်၏ အဖြစ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့။

သော။ ဥပမာပိ၊ ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ဟိ-ခွဲအံ့။ ဥဿာပိ
 တာနံ၊ စိုက်ဆောက်အပ်ကုန်သော။ ပဉ္စဝဏ္ဏာနံ၊ ငါးပါးသော အဆင်း
 ရှိကုန်သော။ ဇောနံ၊ အောင်လံတို့၏။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ ကေဗဒ္ဓါဝိယ၊
 တစပ်တည်း စပ်သကဲ့သို့။ ကိဉ္ဇာပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်၏ရှင်။ ပန
 တထာပိ၊ သော်လည်း။ တဿ တဿ ဇေယျ၊ ၏။ ဆာယာ၊ အရိပ်
 သည်။ (ထည့်)။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အသမ္ဘိဿာဝ၊ မရောယှက်သည်
 သာလျှင်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။ ပဉ္စဝဏ္ဏာနံ၊ ငါးပါးသော အဆင်းရှိသော။
 ဣပ္ပါသေန၊ ဝါဂွမ်းဖြင့်။ ဝဋ္ဋိံ၊ မီးစာကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဒီပေ၊ ဆီမီးကို။
 ဇလိတေ၊ ညှိထွန်းအပ်သည်ရှိသော်။ ဇာလာ၊ မီးလုံသည်။ ကောဗဒ္ဓါဝိယ၊
 တစပ်တည်း စပ်သကဲ့သို့။ ကိဉ္ဇာပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်၏ရှင်။ ပန
 တထာပိ၊ သော်လည်း။ တဿတဿ ကပ္ပါသဿ၊ ၏။ အံသုနော၊ အမြင်၏။
 ပါဠိက္ကေံ ပါဠိက္ကေံ၊ အသီးအသီးသော။ ဇာလာ၊ သည်။ အညမညံ၊ အချင်း
 ချင်း။ အသမ္ဘိဿာဝ၊ မရောယှက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။ ဝေ
 မေဝ၊ ဤအတူလျှင်။ ဣမာနိ ပဉ္စာယတနာနိ၊ ဤငါးပါးသော အာယတန
 တို့သည်။ ကေသ္မိံ၊ တခုသော။ အတ္တဘာဝေ၊ အတ္တဘော၌။ ကိဉ္ဇာပိ သမော
 သဇ္ဇာနိ၊ အကယ်ကား ပေါင်းစုကုန်၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။ အည
 မညံ၊ အချင်းချင်း။ အ သမ္ဘိဿာနေဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 ကေဝလဉ္စ၊ သက်သက်ကား။ ဣမာနေဝ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးသော စက္ခု စသော
 အာယတနတို့သည်သာလျှင်။ အသမ္ဘိဿာနိ၊ ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။
 သေသရူပါနိပိ၊ စက္ခု စသည်မှ ကြွင်းသော ရုပ်တို့သည်လည်း။ အသမ္ဘိဿာ
 နေဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-ခွဲအံ့။ ဣမသ္မိံ သရီရေ၊ ၌။
 ဟေဋ္ဌိမ ကာယော၊ အောက်ဖြစ်သော ကိုယ်၎င်း။ မဇ္ဈိမကာယော၊ အလယ်
 ဖြစ်သော ကိုယ်၎င်း။ ဥပရိမကာယော၊ အထက်ဖြစ်သော ကိုယ်၎င်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ တယော ကောဠာသော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ-တိသု
 ကောဠာသေသု၊ တို့တွင်။ နာတိတော၊ ချက်မှ။ ပဋ္ဌာယာ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်
 ဖြစ်သောအစုသည်။ ဟေဋ္ဌိမကာယော နာမ၊ မည်၏။ တသ္မိံ ဟေဋ္ဌိမကာယေ၊
 ၌။ ကာယဒသကံ၊ ၎င်း။ ဘာဝဒသကံ၊ ၎င်း။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာနိ၊ အာဟာရ
 လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးသော ရုပ်တို့၎င်း။ ဥတုသမု

(၂၂၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကဏ္ဍာနိဿယ

ဋ္ဌာနာနိ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ တို့၎င်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ တို့၎င်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုစတ္တာလီသရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နာဘိတော၊ မှ။
ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ယာဝ ဂလဝါဋ္ဌကော၊ ရေမျိုတိုင်အောင်။ ဝါ၊ လည်တွင်း
တိုင်အောင်။ မဇ္ဈိမကာယောနာမ၊ မည်၏။ စ၊ အထူး။ တတ္ထ၊ ၌။ ကာယ
ဒသကံ၊ ၎င်း။ ဘာဝဒသကံ၊ ၎င်း။ ဝတ္ထုဒသကံ၊ ၎င်း။ အာဟာရ သမုဋ္ဌာနာနိ၊
ကုန်သော။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌကာနိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုပညာသ
ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဂလဝါဋ္ဌကတော၊ ရေမျိုမှ။ ဝါ၊ လည်
တွင်းမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ဥပရိမကာယော နာမ၊ မည်၏။ တတ္ထ ဥပရိမ
ကာယော ၌။ စက္ခုဒသကံ၊ ၎င်း။ သောတဒသကံ၊ ၎င်း။ သာနဒသကံ၊ ၎င်း။
ဒိဝါဒသကံ၊ ၎င်း။ ကာယဒသကံ၊ ၎င်း။ ဘာဝဒသကံ၊ ၎င်း။ အာဟာရ သမု
ဋ္ဌာနာနိ၊ ကုန်သော။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌကာနိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
စတုရာသီတိ ရူပါနိ၊ ရှစ်ဆဲ့လေးပါးသော ရုပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ စက္ခု ဒသကာဒီသု၊ တို့တွင်။ စက္ခု ပသာဒဿ၊ ၏။ ပစ္စယာနိ၊
အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊ တို့၎င်း။
ဝဏ္ဏော၊ ၎င်း။ ဂန္ဓော၊ ၎င်း။ ရသော၊ ၎င်း။ ဩဇာ၊ ၎င်း။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ၎င်း။
စက္ခုပသာဒေါ၊ ၎င်း။ ဣတိ-ဣဒံ ဒသကံ၊ ဤရုပ်ဆယ်ခု အပေါင်းသည်။
ဧကန္တတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ အဝိနိဘုတ္တာနံ၊ မခွဲခြမ်း မဝေဘန်အပ်ကုန်
သော။ ဒသန္တံ၊ ကုန်သော။ နိပ္ပန္နရူပါနံ၊ နိပ္ပန္နရုပ်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်း
ဖြင့်။ စက္ခုဒသကံနာမ၊ စက္ခုဖြင့် မှတ်အပ်သော ရုပ်ဆယ်ခုအပေါင်းမည်၏။
ဝါ၊ စက္ခုပြဋ္ဌာန်းသော ရုပ်ဆယ်ခုအပေါင်း မည်၏။

ဧကန္တတော ဟူသော ဤစကားကို အဆယ်ကိုနစ်စေခြင်းငှာ ရှစ်ရာ ဆိုပြန်
သနည်း။

မူလနိကာ။ ။ဧကန္တတောတိ ဣဒံ သဗ္ဗဒါ ဥပ္ပါဠနေန ဝိနိဗ္ဗုဒ္ဓိတုံ အသတ္တုဏေ
ယျာနံ ကလာပန္တရူပမိနံ သမ္ဘာဝါ တေသံ နိဝတ္ထနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ နယိတာနိ
ဧကန္တေန အဝိနိဘုတ္တာနိ ကလာပန္တရဂတတ္ထာတိ။ ။၀၅၀-ဆ။

နိကာယနုပဏ္ဍိတ။ ။ဧကန္တတောတိ ဣဒံ၊ ကိ၊ သဗ္ဗဒါ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ဥပ္ပါဠနေန၊
နှိပ်ခြင်းဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဗုဒ္ဓိတုံ၊ အသီးခွဲစေခြင်းငှာ။ အသတ္တုဏေယျာနံ၊ ထေရ်
ကောင်းကုန်သော။ တထာဝရရူပမိနံ၊ ကလာပတဝါး၌ ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်တို့
၏။ သမ္ဘာဝါ၊ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်၊ တေသံ၊ ထိုကလာပတဝါး၌ ဖြစ်ကုန်သော

၂-ရူပကဏ္ဍ-နိဒ္ဒေသဝတ္ထုနာ

(၂၂၅)

ရုပ်တို့ကို။ နိဝတ္ထနတ္ထံ၊ နစ်စေခြင်းငှာ။ ပုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တာနိ၊ ထိုကလောင်တပါး၌ တည်ကုန်သော ရုပ်တို့သည်။ ကေန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ အဝိနိတုတ္တာနိ၊ အသီးခွဲဝေအပ်ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ကလာပန္တရဂတတ္တာ၊ ကလောင်တပါး၌ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဣမိနာနယေန၊ ဤစက္ခုဒသက၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သေသနိပိ၊ စက္ခုဒသကမှ ကြွင်းသော သောတဒသကသည်တို့ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ တေသု ဟေဋ္ဌိမကာယာဒိသု ပဝတ္တရူပေသု၊ ထိုဟေဋ္ဌိမကာယသည် တို့၌ဖြစ်သော ရုပ်တို့တွင်။ ဟေဋ္ဌိမကာယေ၊ ၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ မဇ္ဈိမကာယဥပရိမကာယ ရူပေဟိ၊ မဇ္ဈိမကာယ၌ဖြစ်သောရုပ် ဥပရိမကာယ၌ဖြစ်သောရုပ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အသမ္ဘိဿံ၊ မရောယှက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သေသကာယဒ္ဓယေ၊ ဟေဋ္ဌိမကာယမှကြွင်းသော မဇ္ဈိမကာယ ဥပရိမကာယ နှစ်ပါးအပေါင်း၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ရူပမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဣတရေဟိ၊ မိမိ မိမိမှတပါးသော ဟေဋ္ဌိမကာယ၌ ဖြစ်သောရုပ်စသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အသမ္ဘိဿမေဝ၊ မရောယှက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပါဠိ၌ နုသန္နိ၊ ။ဥပမာယ အသမ္ဘိဿတံ သာဓေန္တော အာဟ“ယထာဟိ”တိ အာဒိ။

ဟိ-တံပါကဋံ ကရောမိ၊ အံ။ သာယနကာယ သမယေ၊ ညချမ်းကာလ အခါ၌။ ပဗ္ဗတစ္ဆာယာစ၊ တောင်ရိပ်သည်၎င်း။ ရုက္ခစ္ဆာယာစ၊ သစ်ပင်ရိပ်သည်၎င်း။ ကောဗဒ္ဓါဝိယ၊ တစ်တည်းစပ်ကုန်၏သို့။ ကိဉ္ဇာပိဟောန္တိ၊ ကုန်၏ရှင်။ ပန၊ သော်လည်း။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အသမ္ဘိဿာနေဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိယထာ၊ ကုန်၏သို့။ ဧဝံ၊ ဘူ။ ဣမေသုပိ ကာယေသု၊ တို့၌လည်း။ စတုစက္ကာလီသ ရူပါနိစ၊ တို့သည်၎င်း။ စတုပညာသ ရူပါနိစ၊ တို့သည်၎င်း။ စတုရာသိတိ ရူပါနိစ၊ တို့သည်၎င်း။ ကောဗဒ္ဓါဝိယ၊ တစ်တည်းစပ်ကုန်၏သို့။ ကိဉ္ဇာပိ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏ရှင်။ ပန၊ သော်လည်း။ အညမညံ၊ ချင်း။ အသမ္ဘိဿာနေဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

၆၁၆။ ရူပါယတနနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝဏ္ဏောဝ၊ ဝဏ္ဏသည်ပင်လျှင်။ ဓန္တနိဘာ၊ ဝဏ္ဏနိဘာမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ နိဘာတိ၊ တောက်ပတတ်၏။

(၂၂၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဘာ၊ မည်၏။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ အား။ ပါကဋ္ဌာ၊
 ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝဏ္ဏောဝ၊
 သည်ပင်လျှင်။ နိဘာ၊ တောက်ပတတ်သည်တည်း။ ဝဏ္ဏနိဘာ၊ တောက်ပ
 တတ်သော အဆင်း။ နိဒဿနေန၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
 ဝတ္တတိ၊ ၏။ သနိဒဿနံ၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်နှင့်တကွဖြစ်သောရုပ်။ စက္ခု
 ဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ပဿိတဗ္ဗံ၊ မြင်အပ်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 ပဋိသေန၊ ထိခိုက်ခြင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ သပ္ပဋိသံ၊ ထိခိုက်ခြင်းနှင့်
 တကွဖြစ်သောရုပ်။ ပဋိသန္ဓေန နိဿံသ ဇနကံ၊ ထိခိုက်ခြင်းဟူသော အသံကို
 ဖြစ်စေတတ်သောရုပ်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ နိလာဒီသု၊
 တို့တွင်။ ဥမ္မာပုပ္ဖသမာနံ၊ အောင်မဲညိုပွင့်နှင့် တူသောအဆင်းသည်။ နိလံ၊
 အညိုမည်၏။ ကဏိကာရပုပ္ဖ သမာနံ၊ မဟာလှေကားပွင့်နှင့်တူသောအဆင်း
 သည်။ ပီတကံ၊ အရွှေမည်၏။ ဗန္ဓုဇိဝကပုပ္ဖသမာနံ၊ မိုသီးစေ့ပွင့်နှင့်တူသော
 အဆင်းသည်။ လောဟိတကံ၊ မည်၏။ ဩ သဓိဘာရက သမာနံ၊ သောက်ရှူး
 ကြယ်နှင့်တူသော အဆင်းသည်။ ဩဒါတံ၊ အဖြူမည်၏။ ဈာမဂ်ါရသမာနံ၊
 မီးသွေးနှင့်တူသော အဆင်းသည်။ ကာဠကံ၊ အမည်းမည်၏။ မန္တရတ္တံ၊
 စဉ်းငယ်နီသော။ သိန္ဓုဝါရကဏဝီရ မက္ခဋ္ဌသမာနံ၊ ရေညှိပွင့် ကုလားလုပ်
 ပွင့်နှင့် တူသော အဆင်းသည်။ မဉ္ဇုဠကံ၊ မောင်းသော အဆင်းမည်၏။
 “မဉ္ဇုဠပိ” ။ “အဟိဓာန်ဉ္စကား ကရဝိရဟူလာ၏” ။ “ဟရိတ္တစ ဟေမဝဏ္ဏ၊
 ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော။ သုမုခ၊ သုမုခစစ် သူကြီး။ ကာမံ-
 ယဒိ ဣစ္ဆယိ၊ အကယ်၍ အလိုရှိမှုကား။ ပက္ကမ၊ ခဲသွားလော” ။ ဣတိတ္ထေ
 ပန၊ ဤစူဠဟံသဇာတ်ဉ္စကား။ သုဏ္ဏံ၊ ရွှေကို။ “ဟရိ”တိ၊ ဟရိဟူ၍။ ကိဉ္ဇာပိ
 ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ဟောအပ်၏ရှင်။ ပန၊ သော်လည်း။ ပရတော၊
 ဇာတရူပဿဟူသော နောက်ပုဒ်၌။ အဿ၊ ထိုရွှေ၏။ ဇာတရူပဂ္ဂဟဏေန၊
 ဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤရူပါယတနနိဒ္ဒေသ
 ၌။ သာမံ၊ စိမ်းညိုသော အဆင်းသည်။ ဟရိနာမ၊ မည်၏။ ဣမာနိသတ္တ၊ ဤ
 နိလစသော ခုနစ်ပုဒ်တို့ကို။ ဝတ္ထု၊ ကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မှု၍။ သဘာ
 ဝေနေဝ၊ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဒဿိတာနိ၊ ပြအပ်ကုန်၏။

ဟရိဝဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ ဟရိတသဒ္ဓလဝဏ္ဏံ၊ စိမ်းညိုသော သစ်ရွက် အဆင်း
ရှိ၏။

၀ဏ္ဏိ။ ။ဟရိတသဒ္ဓလဝဏ္ဏန္တိ ဟရိပတ္ထဝဏ္ဏိ။

အပ္ပကုရဝဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ အပ္ပကုရေန၊ သရက်ညှန်နှင့်။ သမာနဝဏ္ဏံ၊ တူသော
အဆင်းရှိ၏။ ဣမာနိဒ္ဒေ၊ ဤဟရိဝဏ္ဏံ၊ အပ္ပကုရဝဏ္ဏံဟူသော နှစ်ပုဒ်တို့ကို။
ဝတ္ထု၊ ကို။ အာမသိတော၊ ဤ။ ဒဿိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဒိဿာဒိနိ၊ ဒိဿအစရှိကုန်
သော။ ဒွါဒဿ၊ တို့ကို။ ဝေါဟာရတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿိတာနိ၊ ကုန်၏။
စ၊ ဆက်။ နေသံဒိဿာဒိနိ၊ တို့၏။ သောဝေါဟာရော၊ သည်။ ဥပနိဓာယ၊
ထောက်၍။ သိဒ္ဓေါစေဝ၊ ပြီးသည်၎င်း။ သန္နိဝေသသိဒ္ဓေါ၊ အစည်းအဝေး
အားဖြင့် ပြီးသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဒိဿာဒိနိ၊ ဒိဿ
အစရှိသောပုဒ်တို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဥပနိဓာယ၊ ထောက်၍။
သိဒ္ဓါနိ၊ ပြီးကုန်၏။ ဝဇ္ဇာဒိနိ၊ ဝဇ္ဇစသောပုဒ်တို့သည်။ သန္နိဝေသဝိသေသေန၊
စည်းဝေခြင်း အထူးအားဖြင့်။ သိဒ္ဓါနိ၊ ပြီးကုန်၏။ တတ္ထဒိဿာဒိဿ၊ တို့တွင်။
ရဿံ၊ အနိမ့်အတိုကို။ ဥပနိဓာယ၊ ထောက်၍။ တတော၊ ထိုအနိမ့် အတို
ထက်။ ဥစ္စတရံ၊ မြင့်သည်ရှည်သည်ကား။ ဒိဿံ၊ မည်၏။ တံဝါ၊ ထိုအမြင့်
အရှည်ကိုမူလည်း။ ဥပနိဓာယ၊ ဤ။ တတော၊ ထိုအမြင့်အရှည်အောက်။ နိစ
တရံ၊ နိမ့်သည်တို့သည်ကား။ ရဿံ၊ မည်၏။ ထူလံ၊ ကြီးသည်၊ ထူသည်ကို။
ဥပနိဓာယ၊ ဤ။ တတော၊ ထိုကြီးသည်ထူသည်အောက်။ ခုဒ္ဒကတရံ၊ အငယ်
သည်။ အဏု၊ အသေးအငယ်မည်၏။ တံအဏု၊ ထိုအသေးအငယ်ကို။ ဥပနိဓာ
ယ၊ ဤ။ တတော၊ ထိုအသေးအငယ်ထက်။ မဟန္တတရံ၊ အကြီးသည်။ ထူလံ၊
ကြီးသည် ထူသည်မည်၏။ စက္ကသဏ္ဌာနံ၊ စက်ဝန်း သဏ္ဌာန်သည်။ ဝဇ္ဇံ၊
အလုံးမည်၏။ ကုက္ကုဋ္ဌဏ္ဍာနံ၊ ကြက်ဥသဏ္ဌာန်သည်။ ပရိပဏ္ဍလံ၊ အဝန်း
မည်၏။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အံသေဟိ၊ အဘို့အစိတ်တို့နှင့်။ ယုတ္တံ၊ ယှဉ်သည်
ကား။ စတုရံသံ၊ လေးထောင့်မည်၏။ “စတုရသန္တိပိ”။ ဆဋ္ဌသာဒိသုပီ၊
ခြောက်ထောင့် စသည်တို့၌လည်း။ သေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ နိန္ဒန္တိ၊ ကား။ ဩနတံ၊ နိမ့်သည်ညွတ်သည်။ ထလန္တိ၊
ကား။ ဥန္နတံ၊ မြင့်သည်။

(၂၂၈)

အဋ္ဌဘာလိနိဗ္ဗာနကထာနိဿယ

တတ္ထ ဒိဿာဒိသု၊ တို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဿာဒိနိ၊ အရှည် စသည်
 တို့ကို။ ဖုသိတွာပိ၊ တွေ့ထိ၍လည်း။ ဇာနိတုံ၊ သိခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်
 ခကောင်း၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ နိလာဒိနိ၊ နိလစသည်တို့ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့
 တွေ့ထိ၍။ ဇာနိတုံ၊ ငှာ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ နိပ္ပရိ
 ယာယ ရူပါရုံပြစ်ကုန်သော နိလစသည်တို့၏ တွေ့ထိ၍ မသိကောင်းသည်
 ၏ အဖြစ်၊ ဒိဿ စသည်တို့၏ကား တွေ့ထိ၍ သိကောင်းသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ဒိဿံ၊ သည်။ ရူပါယတနံ၊ ရူပါ
 ယတန မည်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ရဿာဒိနိ၊ အတုံစသည်တို့သည်။ တထာ၊
 တူ။ နိပ္ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ရူပါယတနံ၊ မည်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ အလျော်
 ကိုဆိုအံ့။ တံတံ ဒိဿာဒိသန္နိဝေသဘူတသမုဒါယံ၊ ထိုထိုဒိဿစသည် သက္ကာနိ
 ရှိသော ဘုတ်လေးပါး အပေါင်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ တထာတထာဒိဿာဒိ
 သန္နိဝေသေန၊ ထိုထို ဒိဿ အစရှိသော သက္ကာနိဖြင့်။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ဝဏ္ဏ
 သမုဒါယဘူတံ၊ အဆင်းအပေါင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ရူပါယတနမေဝ၊
 ကိုသာလျှင်။ “ဒိဿ ရဿ”န္တိ၊ ဟူ၍။ တေန တေန ဝေါဟာရေန၊ ထိုထို
 သို့သော ဝေါဟာရဖြင့်။ ဧတ္ထ ရူပါယတန နိဒ္ဒေသေ၊ ဌံ။ ဘာသိတံ၊ အပ်၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “ပါဌသေသန္တံတကွ ယောဇနာသည်”။
 ဆာယာ၊ အရိပ်။ အာတပေါ၊ နေပူ။ ဣတိ-ဣဒံ ပဒေသယံ၊ ဤပုဒ်နှစ်ခု
 အပေါင်းသည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ပိုင်းခြား အပ်၏။
 အာလောကော၊ အလင်းကို၎င်း။ အန္ဓကာရော၊ အမှိုက်ကို၎င်း။ တထာ၊ တူ။
 အညမညံ၊ ချင်း။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ အပ်၏။ ကေသ္မိံ၊ တခုသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။
 ဣတရဿ၊ ဤမှတပါး၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ (ဟိတ်)။
 အဗ္ဘာ၊ တိမ်တိုက်။ မဟိကာ၊ ဆီးနှင်း။ ဣတိအာဒိနိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထာရိ၊
 တို့ကို။ ဝတ္ထုနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿိတာနိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထအဗ္ဘာတိ အာဒိပဒေသု၊
 တို့တွင်။ အဗ္ဘာတိ၊ ကား။ ဝလာဟကော၊ တိမ်တိုက်တည်း။ မဟိကာတိ၊ ကား။
 ဟိမံ၊ ဆီးနှင်းတည်း။ ဣမေဟိစတူဟိ၊ ဤလေးပုဒ်တို့ဖြင့်။ အဗ္ဘာဒိနိ၊ တိမ်တိုက်
 စသည်တို့၏။ ဝတ္ထာ၊ အဆင်းတို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ ဓန္ဒမဏ္ဍလဿ
 ဝတ္ထုနိဘာတိ အာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တေသံ တေသံဓန္ဒမဏ္ဍလာဒိနိ၊ တိုထိုလဝန်း

၂-ပုဂံ-နိဇ္ဈေသဝတ္ထနာ

(၂၂၉)

စသည်တို့၏။ ပဘာ၊ အရောင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝတ္ထာ၊ အဆင်းတို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုစန္ဒမဏ္ဍလ စသော ပုဒ်တို့၌။ စန္ဒမဏ္ဍလာဒိနံ၊ လဝန်းအစရှိကုန်သော။ ဝတ္ထုနံ၊ ဝတ္ထုတို့၏။ ဧဝံသျှံ၊ ဝိသေသော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ လဗိမာန်၏ အတွင်းကား ပတ္တမြား၊ ပြင်ကား ငွေဖြစ်ရကား “မဏိမယံ ရဇတ ပဋိစ္ဆန္တံ” မိန့်သော်....။

မဏိမယံ၊ အတွင်းကား ပတ္တမြားဖြင့် ပြီးသော။ ရဇတ ပဋိစ္ဆန္တံ၊ ပြင်ကား ငွေဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ ကေုန ပဏ္ဏာသ ယောဇနာယာမ ဝိတ္တာရံ၊ လေးဆဲ့ကိုးယူဇနာ အလျားအနံရှိသော။ စန္ဒဿ၊ ဇန္ဒမည်သော။ ဒေဝပုတ္တဿ၊ နတ်သား၏။ ဝိမာနံ၊ ဗိမာန်သည်။ စန္ဒမဏ္ဍလံနာမ၊ မည်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ ဤအလိုသော် “စန္ဒော ဧတသ္မိ အတ္ထိတိ စန္ဒိမာ” ပြု၍ နတ်သားကို စန္ဒ၊ ဝိမာန်ကို စန္ဒိမာ ဆိုသည်။

ဒိဝါ တပတိ အာဒိဇော၊ ရတ္တိ မာဘာတိ စန္ဒိမာ။
သန္တဇ္ဈေခါ ခတ္ထိယော တပတိ၊ ဣယံ တပတိ ဗြာဟ္မဏော။
အထ သဗ္ဗမဟောရတ္တိ၊ ဗုဒ္ဓေါ တပတိ ဧတေသော။

ဤဂါထာ၌မှတ်။ “စန္ဒော ဧတသ္မိ အတ္ထိတိ စန္ဒိမာ” ပြု၍ လဗိမာန်ကို စန္ဒ၊ နတ်သားကို စန္ဒိမာဆိုသည်။ “စန္ဒိမာ သရဏံ ဂတော” ဟူသော ဂါထာ၌မှတ်။

အနုသန္ဓေ။ ။ နေဗိမာန်ကား အတွင်းရွှေ၊ ပြင်ကား ဖလ်ဖြစ်ရကား “သောဝတ္ထမယံ ဖလိကပဋိစ္ဆန္တံ” မိန့်သော်....။

သောဝတ္ထမယံ၊ အတွင်းကား ရွှေဖြင့်ပြီးသော။ ဖလိကပဋိစ္ဆန္တံ၊ ပြင်ကား ဖလ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ သမပဏ္ဏာသယောဇနာယာမဝိတ္တာရံ၊ ယူဇနာငါးဆယ်အလျားအနံရှိသော။ သူရိယဿ၊ သူရိယမည်သော။ ဒေဝပုတ္တဿ၊ ။ ဝိမာနံ၊ သည်။ သူရိယမဏ္ဍလံနာမ၊ မည်၏။ သတ္တ ရတနမယာနိ၊ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးကုန်သော။ သတ္တဌဒသ ဒွါဒသ ယောဇနာ ယာမဝိတ္တာရာနိ၊ ခုနစ်ယူဇနာ ရှစ်ယူဇနာ ဆယ်ယူဇနာ တဆဲ့နှစ်ယူဇနာ အလျားအနံရှိကုန်သော။ တေသံ တေသံ ဒေဝပုတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိမာနာနိ၊ တို့သည်။ တာရကဇ္ဈပါနိနာမ၊ ကြယ်အပေါင်းတို့ မည်ကုန်၏။

(၂၃၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တတ္ထ စန္ဒ သူရိယေသု၊ တို့တွင်။ စန္ဒော၊ လဗိမာန်သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊
အောက်၌။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သူရိယော၊ နေဗိမာန်သည်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥဘိန္ဒ၊ နှစ်ပါးသော လ၊ နေတို့၏။ အန္တရံ၊ အကြားသည်။
ယောဇနံ၊ တယူဇနာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စန္ဒဿ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌိမန္တတော၊
အောက်အစွန်းမှ။ သူရိယဿ၊ နေ၏။ ဥပရိမန္တံ၊ အထက်အစွန်းသည်။ ယော
ဇနသတံ၊ ယူဇနာတရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒွိသု ပဿေသု၊ နံပါး
နှစ်ဘက်တို့၌။ နက္ခတ္တ တာရကာ၊ နက္ခတ် တာရာကြယ်တို့သည်။ ဂစ္ဆန္တိ၊
သွားကုန်၏။ ပန၊ အထူး။ ဧတေသု တိသု၊ ထိုသုံးပါးသော လ၊ နေ နက္ခတ်
တာရာ တို့တွင်။ စန္ဒော၊ သည်။ ဒန္တဂမနော၊ နှေးသော သွားခြင်းရှိ၏။
သူရိယော၊ သည်။ သိသဂမနော၊ လျင်သော သွားခြင်းရှိ၏။ နက္ခတ္တတာရကာ၊
နက္ခတ်တာရာ ကြယ်တို့သည်။ သဗ္ဗသိသ ဂမနော၊ အလုံးစုံ လ၊ နေ တို့ထက်
လျင်သော သွားခြင်းရှိကုန်၏။ ကာလေန၊ ရံခါ၌။ စန္ဒိမ သူရိယာနံ၊ တို့၏။
ပုရတော၊ ရှေ့၌။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကာလေန၊ ၌။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်
ကုန်၏။

အာဒါသမဏ္ဍန္တိ၊ ကား။ ကံသမယံ၊ ကြေးဖြင့် ပြီးသော ကြေးမုံတည်း။
အနုသန္ဓေ။ ။ အထက်၌ အသီးဆိုလတ္တံ့ ရကား “ဌပေတွာ ဝေဠုရိယံ” မိန့်သော်။
မဏိတိ၊ ကား။ ဝေဠုရိယံ၊ ဝေဠုရိယကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ သေသော၊ သော။
ဇောတိရသဒိ အနေကပ္ပတေဒေါ၊ ဇောတိရသစသည် တပါးမက များသော
အကြားရှိသော ပတ္တမြားတည်း။ သင်္ခေါတိ၊ ကား။ သာမုဒ္ဓိကော၊ သမုဒြာ၌
ဖြစ်သော ခရုသင်းတည်း။ သာမုဒ္ဓိကာပိ၊ သမုဒြာ၌ဖြစ်သော ပုလဲသည်၎င်း။
သေသာပိ၊ ကြွင်းသော ပုလဲသည်၎င်း။ မုတ္တာ၊ မည်၏။ ဝေဠုရိယောတိ၊
ကား။ ဝေဠုဝဏ္ဏမဏိ၊ ဝါးအဆင်းရှိသော ပတ္တမြားတည်း။ သတ္ထုဝဏ္ဏော၊
မြတ်စွာဘုရား အဆင်းတော်နှင့်တူသော အဆင်းရှိသော ရတနာကို။ ဇောတ
ရူပံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သတ္တာ၊ သည်။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊
ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိတော်မူ၏။ သုဝဏ္ဏမ္ပိ၊ ရွှေသည်လည်း။
သတ္ထုဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆင်းတော်နှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ ကာာ

၁။ ကြောင်မျက်နှာ-ဟု အဘိဓာန်နိဿယ (၄၉၁) ဂါထာ၌ ပြန်ဆိုတော်မူ၏။

၂- ရူပကဏ္ဍ-နိဒ္ဒေသဝတ္ထုနာ

(၂၃၁)

ပဏော၊ ကဟာပဏကို။ ရဇတံ၊ ဟူ၍ ။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ “လောဟမာသကော၊ ၎င်း။
ဒါရမာသကော၊ ၎င်း။ ဇေတုမာသကော၊ ၎င်း။ ယေ မာသကော၊ အကြင်
မာသက ကိုသည်။ ဝေါဟာရံ၊ ရောင်းဝယ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏” ။ ဣတိ
ဝစနံ၊ ဤသို့သော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤ
ရဇတံဟူသောပုဒ်၌ ။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။

ယံ ဝါ ပန ညမ္မိတိ ဣမိနာ၊ ဤပါ၌ဖြင့် ။ ပါဠိ အာဂတံ၊ ပါဠိတော်၌
လာသော ရူပါရုံကို။ ဌပေတော၊ ရှိ ။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ တန္တိကပိလောတိက
ကဏ္ဍိက ဝဏ္ဏာဒိ ဘေဒံ၊ သဘောခန့်ပိုင်း ပုဆိုးကြမ်းမှုတို့၏ အဆင်းအစရှိ
သည် အပြားရှိသော။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။

ပါမိတ်အဋ္ဌကတော။ ။ တန္တိကနာမ တာလပဏ္ဍေဟိဝါ ဝါကေဟိ ဝါ ကတ
တန္တိကံ။ ဤတန္တိကဖြင့် သဘောခန့်ပိုင်း ကလားစသည်ကိုယူ။ ပိလောတိကဖြင့်
ချည်ဖြင့် ပြီးသော ဖျင်ပုဆိုးကိုယူ။ ။ ကဏ္ဍိက၌မူဟူသည်ကား ပကတိမို့ မဟုတ်
ထိုထိုသို့သော ဝတ္ထုတို့၌ တက်သောမို့ကိုယူ။

ဣတ္ထိ။ ။ ကဏ္ဍိကဝဏ္ဏန္တိ ယံကိဉ္စ ကဏ္ဍိကံ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝီရိယံ ကဏ္ဍိကံ ဟော
တိတိ ဝုတ္တံ။

သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တံ ရူပံ၊ ထိုရူပါရုံသည်။ ယေဝါပနကေသု၊
တို့၌ ။ ပဝိဋ္ဌံ၊ ဝင်၏။

• ဧဝံ၊ ဤသို့။ နီလာဒိနာ၊ နီလ အစရှိသော။ ဘေဒေန၊ အပြားဖြင့်။
ဘိန္နမ္ပိ၊ ပြားသော်လည်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဧတံ ရူပံ၊ ဤရူပါရုံသည်။ လက္ခဏာ
ဒီဟံ၊ လက္ခဏာ စသည် တို့ဖြင့်။ အဘိန္နမေစ၊ မပြားသည် သာလျှင်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဧတံ ရူပံ၊ သည်။ စက္ခု
ပဋိဟနန လက္ခဏံ၊ စက္ခု ပသာဒ၌ စက္ခု ပသာဒကို ထိခိုက်ခြင်းလျှင်
မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ မှတ်အပ်သော လက္ခဏာရှိ၏။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၎င်း။
အား။ ဝိသယဘာဝရသံ၊ အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြု ခြင်းကိစ္စရှိ၏။
ဝါ၊ အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိ၏။ ဝါ၊ အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိ
ဟူသောဂုဏ်ရှိ၏။

နောက်နည်းကား။ ။ ဒုဿီလျှင်သနတော၊ အနဝဇ္ဇဂုဏော တထာ၊ ကိစ္စသမ္ပတ္တိ
အတ္ထေန၊ ရသောနာမ ပဝုစ္စတိ-ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကိုမှီ၍ ယောဇနာနည်း
တည်း။ ။ ဇ-ဣန္ဒြာယရိက်။

(၂၃၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တဿေဝ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဉ်၏ သာလျှင်။ ဂေါစရပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ကျက်စားရာ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ စတုမဟာဘူတ ပဒဋ္ဌာနံ၊ လေးပါးသော မဟာဘုတ်လျှင် နိုးသောအကြောင်းရှိ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တေရူပံ၊ သည်။ စတုမဟာဘူတ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။ တထာ၊ တူ။ သဗ္ဗာနိပိ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါရူပါနိ၊ တို့သည်။ စတုမဟာဘူတ ပဒဋ္ဌာနာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ယတ္ထ၊ အကြင် ကာယဝိညာဉ် စသည်၌။ ဝိသေသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကာယဝိညာဉ်စသည်၌။ တံဝိသေသံ၊ ကို။ (ထည့်)။ ဝက္ခာမ၊ ကုန်အံ့။

ဝိသယဘာဝဟူသည် အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ အဖြစ်တည်း။ ဝါ၊ အာရမ္မဏပစ္စယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမှီတတ်သည်၏အဖြစ် ကျေးဇူးပြုခြင်း ကိစ္စပင်တည်း။ ထို အာရမ္မဏပစ္စယ အဖြစ်သည်ပင် ဂေါစရအဖြစ် မဟုတ်လော။ အသိုဝိသယ ဂေါစရတို့၏ အထူးဖြစ်အံ့နည်းဟူမူ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ။ «ကာမံ သာ ဝေ ဂေါစရတာ။ တထာပိ ဝိသယ ဂေါစရာနံ အယံ ဝိသေသော-အနညတ္တဘာဝေါ တဗ္ဗဟုလစာရိတာစ စက္ခုဝိညာဏဿ။ ၉၄-ဆ။

မူလဋီကာ။ «ဝိသယဂေါစရာနံ ဝိသေသော အနညတ္တဘာဝေါ တဗ္ဗဟုလစာရိ တာစ စက္ခုဝိညာဏဿ။ ၁၅-ဆဋ္ဌ။

ဋီကာအနက်။ «စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ အနညတ္တဘာဝေါ၊ တဝါးသောအာရုံ၌ မဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။ တဗ္ဗဟုလစာရိတာစ၊ ထိုရူပါရုံ၌ များစွာဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ဝိသယဂေါစရာနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။

ဧတ္ထ၊ ဤရူပါယတနနိဒ္ဒေသ၌။ သေသံဝစနံ၊ ဖွင့်ပြီးသည်မှကြွင်းသောစကား ကို။ ဝက္ခာယတနနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သဗ္ဗံ၊ ၏။ ကေဝသံ၊ သက်သက်။ တတ္ထ၊ ထိုစက္ခာယတန နိဒ္ဒေသ၌။ စက္ခု ပုဗ္ဗင်္ဂမော၊ စက္ခုရှေ့သွားရှိသော။ နိဒ္ဒေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣမ၊ ဤရူပါယတနနိဒ္ဒေသ၌။ ရူပပုဗ္ဗင်္ဂမော၊ ရှိသော။ နိဒ္ဒေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ တတ္ထ၊ ထိုစက္ခာယတနနိဒ္ဒေသ၌။ စက္ခုဗ္ဗေတန္တိအာဒိနိ၊ အစရှိကုန်သော။ စုဒ္ဓသနာမာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမ၊ ဤရူပါ ယတနနိဒ္ဒေသ၌။ ရူပံပေတန္တိအာဒိနိ၊ ကုန်သော။ တိဏိနာမာနိ၊ တို့သည်။

ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသံဝစနံ၊ ဖွင့်ပြီးသည်မှ ကြွင်းသော စကားသည်။
တာဒိသမေဝ၊ ထိုစက္ခာယတန နိဒ္ဒေသနှင့် တူသည်သာလျှင်တည်း။

ယထာ ဟိတိ အာဒိနာ တာဒိသမေဝါတိ ဝုတ္တဝစနံ သမတ္ထေယိ။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ နယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မဇ္ဈေတွာ၍။ စက္ခာ
ကို။ ဝုတ္တာပေတုံ၊ ငှာ။ တေရသဝါရာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာယထာ၊ ကုန်၏သို့။
ဣဓာပိ၊ ဤရူပါယတနနိဒ္ဒေသ၌လည်း။ တေတေရသဝါရာတို့ကို။ တထေဝ၊
လျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် အပြီးတည်း။

၆၂၀။ သဒ္ဓါယတန နိဒ္ဒေသော ဌံ။ ဘေရိသဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ မဟာဘေရိ
ပဟဋ္ဌဘေရိနံ၊ စည်ကြီး ဗျောစည်တို့၏။ သဒ္ဓေါ၊ အသံတည်း။ မုဒိင်္ဂသင်္ခ
ပဏဝသဒ္ဓါပိ၊ မုရိုးစည် ခရုသင်း ထက်စည်တို့၏ အသံ တို့သည်လည်း။
မုဒိင်္ဂါဒိ ပစ္စယာ၊ မုရိုးစည် စသည်လျှင် အကြောင်း ရှိကုန်သော။ သဒ္ဓါ၊
အသံတို့တည်း။ ဂီတသင်္ခါတော၊ သီချင်းဟုဆိုအပ်သော။ သဒ္ဓေါ၊ အသံသည်။
ဂီတသဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဝုတ္တာဝသေသာနံ၊ ဟောတော်မအပ်သည်မှ ကြွင်းကုန်
သော။ ဝိဏာဒိနံ၊ စောင်းအစရှိကုန်သော။ တန္တိဗဒ္ဓါနံ၊ ညှိဖြင့် ဖွဲ့အပ်ကုန်
သော တူရိယာတို့၏။ သဒ္ဓေါ၊ အသံသည်။ ဝါဒိတသဒ္ဓေါ၊ တီးမှုတ်အပ်
သော အသံမည်၏။ သမ္မသဒ္ဓေါတိ၊ သမ္မသဒ္ဓေါဟူသည်ကား။ ကံသတာလ
ကဋ္ဌတာလသဒ္ဓေါ၊ မောင်း ကြေးနင်း ခွက်ခွင်းသံ သစ်သားဖြင့် ပြီးသော
လက်ချက်သံတည်း။ ပါဏိသဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ပါဏိပ္ပဟာရသဒ္ဓေါ၊ လက်ခုပ်
ဖြောက်သော အသံတည်း။ သတ္တာနံ နိဇ္ဈေါသသဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ သန္နိပတိ
တာနံ၊ စည်းဝေးကုန်သော။ ဗဟူနံ၊ များစွာသောသူတို့၏။ အပညာယမာန
ပဒဗျဉ္ဇနနိဇ္ဈေါသသဒ္ဓေါ၊ ပုဒ်ဗျည်းမထင် ကြွေးကြော်သော အသံတည်း။
ဓာတုနံ သန္နိသာတသဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ရက္ခာနံ၊ တို့၏။ အညမညံ၊ အချင်း
ချင်း။ နိဿံသန သဏ္ဌိအာကောဋ္ဌနာဒိသဒ္ဓေါ၊ ပွတ်ချုပ်သောအသံ ခေါင်း
လောင်း ကျောက်စည်ထိုးသံစသော အသံတည်း။ ဝါယတော၊ လှသော။
ဝါတဿ၊ ၏။ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝါတသဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ သန္တမာနဿဝါ၊
စီးသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝါတပဋိဟတဿဝါ၊ လေခတ် အင်သည်လည်း

(၂၃၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဖြစ်သော။ ဥဒကဿ၊ ၏။ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥဒကသဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ သလ္လောပါဒိသဒ္ဓေါ၊ ပြောဟောခြင်းစသော အသံသည်။ မနုဿသဒ္ဓေါ၊ မည်၏။

မူလနီကာ။ ။ အမနုဿ ဝစနေန န မနုဿေဟိ အညေ ပါဏိနော ဧဝ ဂဟိတာ၊ အထခေါ ကဋ္ဌာဒယောပိတိ အဓိပ္ပါယေန သေသော သဗ္ဗောပိတိ အာဟ။ ။
၁၅၀-ဆ။

တံ မနုဿသဒ္ဓံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ သေသော၊ သော။ သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံသော အသံသည်လည်း။ အမနုဿသဒ္ဓေါ၊ မည်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အမနုဿန္တိ အ-သည် ဘီလူး နတ်ကိုဟောသော အရာကဲ့သို့ သဒ္ဓိသအနက်ကို ဟောသည်မဟုတ်၊ သတ္တဝါမှတစ်ပါး သစ်သားစသည်တို့ကိုလည်း ယူရကား-အညအနက်ကို ဟောသည်ဟူလို။

ဣမိနာပဒဒ္ဓယေန၊ ဤမနုဿသဒ္ဓေါ အမနုဿသဒ္ဓေါ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်းဖြင့်။ သဗ္ဗော၊ သော။ သဒ္ဓေါ၊ ကို။ ပရိယာဒိဏ္ဏော၊ ကုန်စေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပုဒ်နှစ်ခုပေါင်းဖြင့် အလုံးစုံသော အသံကို ယူသည်။ သန္တေပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ဝံသဖာလန ပိလောတိက ဖာလနာဒိယ၊ ဝါးခွဲခြင်း ပုဆိုးဆုတ်ခြင်း စသည်တို့၌။ ပဝဏ္ဏော၊ ဖြစ်သော။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အနာဂတသဒ္ဓေါ၊ မလာသော အသံသည်။ ယေဝါပနကဋ္ဌာနံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဟေရီသဒ္ဓါဒိနာ၊ စည်းကြီးသံ အစရှိသော။ ဟေဒေန၊ အပြားဖြင့်။ ဘိန္နောပိ၊ ပြားသော်လည်း။ အယံသဒ္ဓေါ၊ သည်။ လက္ခဏာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိန္နောယေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။ သေ သေသော သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သောတပဋိဟနနလက္ခဏော၊ သောတ ပသာဒ၌ သောတ ပသာဒကို ထိခိုက်ခြင်းလျှင် မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာ မှတ်အပ်သောလက္ခဏာရှိ၏။ သောတဝိညာဏဿ၊ ၏။ အား။ ဝိသယ ဘာဝရသော၊ အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ ဝါ၊ အာရမ္မဏသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံ၏။ တဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ဂေါစရပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ကျက်စားရာ အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ သေသံစနံ၊ ကို။ စက္ခာယတနနိဒ္ဓေသေ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-

သစ္စံ၊ ဧ။ ဣဓာပိ၊ ဤသဒ္ဓါယတန နိဒ္ဒေသဉ္စလည်း။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။
နယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋိမဏ္ဍိတာ၊ ကုန်သော။ တေရသဝါရာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တော၊
ကုန်၏။ တေသဝါရာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထော၊ သည်။ ကိ။ ဝုတ္တနယေနောလျှင်။
ဇာနိတုံ၊ ငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မယာ၊
သည်။ နဝိတ္တာရိတော၊ မချဲ့အပ်ပြီ။

၆၂၄။ ဂန္ဓာယတနနိဒ္ဒေသော ဉ္စ။ မူလဂန္ဓောတိ၊ ကား။ ယံကိဉ္စ၊ အလုံး
စုံသော။ မူလံ၊ အမြစ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စုံ၍။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သော။ ဂန္ဓော၊ အနံ
တည်း။ သာရဂန္ဓာဒိသုပိ၊ အနှစ်နံ စသည် ဟိဉ္စလည်း။ သေဝနယော၊
ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အသိဒ္ဓဒသိဒ္ဓါနံ၊ မကျက်သည့် မကောင်း
သဖြင့် ကျက်သည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဉာကာဒိနံ၊ ဟင်းရွက် စသည်တို့
၏။ ဂန္ဓော၊ အနံသည်။ အာမကဂန္ဓော၊ စိမ်းသော အနံမည်၏။ မစ္ဆသက
လိကာ ပူတိမံသ သံကိလိဋ္ဌသပ္ပိအာဒိနံ၊ ငါးယောက်သွား ပုပ်သော အသား
ညစ်နွမ်းသော ထောပတ် စသည်တို့၏။ ဂန္ဓော၊ သည်။ ဝိဿဂန္ဓော၊ ဖောက်
ပြန်သော အသား စသည်တို့၏ အနံမည်၏။

မူလဒ္ဓိကာ။ ။ဝိဿဂန္ဓောတိ ဝိရူပေါ မံသာဒိဂန္ဓော။ ။၁၅၀-ဆ။

သုဂန္ဓောတိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌဂန္ဓော၊ အလိုရှိအပ်သော အနံတည်း။ ဒုဂ္ဂန္ဓောတိ၊
ကား။ အနိဋ္ဌဂန္ဓော၊ အလိုမရှိအပ်သော အနံတည်း။ ဣမိနာပဒဒ္ဓယေန၊ ဤ
သုဂန္ဓော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။ ဂန္ဓော၊
ကို။ ပရိယာဒိဏ္ဏော၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်းဖြင့် အလုံးစုံသော
အနံကို ယူကျုံးသည်။ သန္တေပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ကဏ္ဍိတဂန္ဓ ပိလောတိက
ဂန္ဓာဒယော၊ မှီနံပုဆိုးနံအစရှိကုန်သော။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ အနာဂတာ၊
ကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ဂန္ဓောတို့ကို။ ယေဝါပနကဋ္ဌာနံ၊ သို့။ ဟိဋ္ဌာ
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်ကုန်၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ မူလဂန္ဓာဒိနာ၊ အမြစ်အနံအစရှိသော။ ဘေဒေန၊ အပြား
ဖြင့်။ ဘိန္နောပိ၊ ပြားသော်လည်း။ အယံဂန္ဓော၊ သည်။ လက္ခဏာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။
အဘိန္နောယေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။ သေ-
သော ဂန္ဓော၊ သည်။ သာန ပဋိဟနန လက္ခဏော၊ သာနပသာဒဉ္စ သာန

(၂၃၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပသာဒကို ထိခိုက်ခြင်းလျှင်မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ မှတ်အပ်သော လက္ခဏာ ရှိ၏။ သာနဝိညာဏဿ၊ ၏။ အား။ ဝိသယဘာဝရသော၊ အာရမ္မဏပစ္စယ သတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဝါ၊ အာရမ္မဏသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံ၏။ တဿေဝ သာနဝိညာဏဿ၊ ၏သာလျှင်။ ဂေါစရပစ္စုပဋ္ဌာနေ၊ ကျက်စားရာ အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အားရှေးရှု ထင်တတ်၏။ သေသံ ဝစနံ၊ ကို။ စက္ခာယတန နိဗ္ဗေသေ၊ ဌ။ ဝုတ္တ နယေ နေဝ၊ လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣဝေပိ၊ ဤ ဂန္ဓာယတန နိဗ္ဗေသဉ္စလည်း။ တထေဝ၊ ထိုစက္ခာယတနနိဗ္ဗေသ အတူလျှင်။ ဒွိပညာသ နယ ပဋိမဏ္ဍိတာ၊ ငါးဆဲ့နှစ်ပါးသော နည်းတို့ဖြင့် တန်ဆာ ဆင်အပ်ကုန်သော။ တေရသဝါရာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေ တေရသဝါရာ၊ တို့သည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ပါကဋ္ဌာယေဝ၊ တည်း။

၆၂၈။ ရသာယတနနိဗ္ဗေသေ၊ ဌ။ မူလရသောတိ၊ ကား။ ယံကိဉ္စ၊ သော။ မူလံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ နိဗ္ဗတ္တရသော၊ ဖြစ်သောရသာတည်း။ ခန္ဓရသာ ဒီသုပိ၊ ပင်စည်ရသ စသည် တို့၌လည်း။ သေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အဗ္ဗိလန္တိ၊ ကား။ တက္ကမ္ဘိလာဒိ၊ ချဉ်သော ရက်တက်ရည် စသည်တည်း။ မဓုရန္တိ၊ ကား။ ကေန္တတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဂေါသပိအာဒိ၊ နွားနို့ ထောပတ် အစရှိသည်သည်။ မဓုရံ၊ မွန်မြတ်သော အရသာ မည်၏။ ပန၊ ဂရဟာကို ဆိုအံ့။ မဓု၊ ပျားသည်။ ကသာဝယုတ္တံ၊ ဖန်သော အရသာနှင့် ယှဉ်သည်။ စိရနိက္ခိတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာထားအပ်သည်ရှိသော်။ ကသာဝံ၊ ဖန်သော အရသာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဖာဏိတံ၊ တင်လဲသည်။ ခါရိယုတ္တံ၊ ငန်သော အရသာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ သမ္ဘာဝနာကိုဆိုအံ့။ သပ္ပိ၊ ထောပတ် သည်။ စိရ နိက္ခိတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာ ထားအပ်သည်ရှိသော်။ ဂဏ္ဍဂန္ဓေ၊ အဆင်း အနံ့တို့ကို။ ဇဟန္တမ္ပိ၊ စွန့်သော်လည်း။ ရသံ၊ ကို။ နဇဟတိ၊ မစွန့်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထိုထောပတ်သည်သာလျှင်။ ကေန္တမဓုရံ၊ စင်စစ်မြိန် မြတ်သော အရသာရှိ၏။ တိတ္ထကန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗပဏ္ဏာဒိ၊ တမာရွက် စသည် တည်း။ ကဋ္ဌကန္တိ၊ ကား။ သိဂီဝေရမရံစာဒိ၊ ချင်းငြုတ် စသည်တည်း။ လောကီကန္တိ၊ ကား။ သာမုဒ္ဓိက လောကာဒိ၊ သမုဒြာ၌ ဖြစ်သော ဆား စသည်တည်း။ ဝါ၊ ခရမ်းသီးကင်းစသည်တည်း။ လမ္ဗိလန္တိ၊ ကား။ “လပိလ

၂-ဗုဒ္ဓကဏ္ဍ-နိဒ္ဒေသဝတ္ထုနာ

(၂၃၇)

ကန္တိပီ”။ ဗဒရသာဠဝ ကပိဋ္ဌသာဠဝါဒိ၊ ဆီးသီးဖျော် သီးသီးဖျော် အစဉ်
သည်သည်။ မဓုရမ္ပိလံ၊ ချိုချဉ် အရသာတည်း။ (ထည့်)။

လမ္ပိထန္တိ မဓုရမ္ပိလံ၊ ဒန္တိကော-ဝဂ္ဂဝ-သ၊

ကသာဝန္တိ၊ ကား။ ဟရိဋ္ဌကောဒိ၊ သဖန်းခါးသီး စသည်တည်း။ သဗ္ဗေပိ
အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ ရသာ၊ တို့ကို။ ဝတ္ထုဝသေန၊ ဝတ္ထု၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ ဝတ္ထု၏ အစွမ်းဖြင့်ဟောအပ်သော်
လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤရသာယတနနိဒ္ဒေသ၌။ တံတံဝတ္ထုတော၊ ထိုထိုဝတ္ထုအားဖြင့်၊
ရသောဝ၊ ရသာရုံကိုပင်လျှင်။ အပ္ပိလာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ နာမေဟိ၊ တို့ဖြင့်။
ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ သာဒုတိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌရသော၊
အလိုရှိအပ်သော အရသာတည်း။ အသာဒုတိ၊ ကား။ အနိဋ္ဌရသော၊ အလို
မရှိအပ်သော အရသာတည်း။ ဣမိနာပဒဒ္ဓယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။
ရသော၊ ကို။ ပရိယာဒိဇ္ဈော၊ ကုန်စေအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်
အလုံးစုံသော အရသာကို ယူကျုံးသည်။ သန္တေပိ၊ လည်း။ လေဉ္စရသ
ဘိတ္တိရသ ပိလောတိက ရသာဒယော၊ ခဲအရသာ နံရံအရသာ ပုဆိုးအရသာ
အစရှိကုန်သော။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အနာဂတော၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။
ရသာ၊ တို့သည်။ ယေဝါပနကဋ္ဌာနံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ သိအပ်ကုန်၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ မူလရသာဒိနာ၊ သော။ တေဒေန၊ ဖြင့်။ ဘိန္နောပိ၊ သော်
လည်း။ အယံရသော၊ သည်။ လက္ခဏာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိန္နောယေဝ၊ လျှင်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။ သေ-သောရသော၊
သည်။ ဇိဝှါပဋိဟနနလက္ခဏော၊ ဇိဝှါပသာဒကိုထိခိုက်ခြင်းလျှင်မှတ်ကြောင်း
လက္ခဏာ မှတ်အပ်သောလက္ခဏာရှိ၏။ ဇိဝှါဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဝိသယဘာဝ
ရသော၊ အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဝါ၊ အာရမ္မဏ
သတ္တိနှင့်ပြည့်စုံ၏။ တဿေဝ ဇိဝှါဝိညာဏဿ၊ ၏သာလျှင်။ ဂေါစရပစ္စု
ပဋ္ဌာနော၊ ကျက်စားရာ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရွေးရှုထင်တတ်၏။
သေသံ ဝစနံ၊ ကို။ စက္ခာယတနနိဒ္ဒေသော၊ ၌။ ဝုတ္တာနယေနောဖြင့်သာလျှင်။

(၂၃၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣဓာပိ၊ ဌ်လည်း။ ဟထေဝ၊ လျှင်၊
 ဒွိပညာသနယပဋိမဏ္ဍိတာ၊ ကုန်သော။ တေရသဝါရာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။
 ၆၃၂။ ဣတ္ထိန္ဒြိယနိဓ္ဓေသေဌ်။ ယန္တိ၊ ကား။ ကာရဏဝစနံ၊ အကြောင်
 ကိုးဟောသောသဒ္ဓါတည်း။ ယေနကာရဏေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊
 ဣတ္ထိယာ၊ မိန်းမအား။ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒီနိ၊ ဣတ္ထိလိင် အစရှိသည် တို့သည်၊
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ “ယံ” ဟူသော ပုဒ်၌၊
 အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ တတ္ထလိင်္ဂါဒီသု၊ တို့တွင်။ လိင်္ဂန္တိ၊ ကား။ သဏ္ဌာနံ
 တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ ဟတ္ထပါဒဂီဉာဉာဒီနံ၊ လက်၊ ခြေ၊ လည်
 ရင် စသည်တို့၏။ သဏ္ဌာနံ၊ သည်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ သဏ္ဌာနံဝိယ၊ ကဲ့သို့၊
 နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣတ္ထိနံ၊ တို့၏။ ဟေဋ္ဌိမကာယော၊
 အောက်ကိုယ်သည်။ ဝိသဒေ၊ သန့်ရှင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပရိမကး
 ယော၊ အထက်ကိုယ်သည်။ အဝိသဒေ၊ မသန့်ရှင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဟတ္ထပါဒါ၊ လက်၊ ခြေတို့သည်။ ခုဒ္ဒကာ၊ ငယ်ကုန်၏။ မုခံ၊ ခံတွင်းသည်။
 ခုဒ္ဒကံ၊ ငယ်၏။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သဉ္ဇာနနံ၊ သိကြောင်းအမှတ်တည်း။ (သဉ္ဇာ
 နန္တိ ဧတေနာတိ သဉ္ဇာနနံ ဥပလက္ခဏံ)။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣတ္ထိနံ၊ တို့၏။
 ဥရမံသံ၊ ရင်သားသည်။ အဝိသဒံ၊ မသန့်ရှင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မုခံ၊
 မျက်နှာသည်။ နိမ္မဿုဒါဌိကံ၊ မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်မရှိ။ ကေသဗန္ဓန ဝတ္ထဂ္ဂဟ
 ဏမ္ပိ၊ ဆံထုံးခြင်းအဝတ်ဝတ်ခြင်းသည်လည်း။ ပုရိသာနံ၊ တို့၏။ ကေသဗန္ဓန
 ဝတ္ထဂ္ဂဟဏံဝိယ၊ သို့။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတ္ထန္တိ၊ ကား။ ကြိယာ၊ အပြုအမူ
 တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣတ္ထိယော၊ တို့သည်။ ဒဟရကာလေ၊ ဌ်။ သုပ္ပက
 မုသလကေဟိ၊ မန်းငယ် ကျည်ပွေ့ငယ်တို့ဖြင့်။ “က-ကား ခုဒ္ဒက အနက်
 ဟော”။ ကိဋ္ဌန္တိ၊ ကစားကုန်၏။ စိတ္တဓိတလိကာယ၊ ဆန်းကြယ်သော ညဲမင်း
 ငယ်ရုပ်ဖြင့်။ ကိဋ္ဌန္တိ၊ ကစားကုန်၏။ မတ္တိကဝါကေန၊ မြေလျော်ဖြင့်။ “မတ္တိ
 ကဝါက္ကေနာတိပိ”။ သုတ္တကံနာမ၊ ချည်မည်သည်ကို။ ကန္တန္တိ၊ ဝင့်ကုန်၏။
 အာကပ္ပေါတိ၊ ကား။ ဂမနာဒိအာကာရော၊ သွားခြင်းစသော အပြုအမူ
 တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣတ္ထိယော၊ တို့သည်။ ဂစ္ဆမာနာ၊ သွားကုန်သည်
 ရှိသော်။ အဝိသဒါ၊ မသန့်မရှင်း။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ တိဋ္ဌမာနာ၊ ရပ်ကုန်
 သည်ရှိသော်။ နိပဇ္ဇမာနာ၊ အိပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ နိသိဒ္ဓမာနာ၊ ထိုင်ကန်

သည်ရှိသော်။ ခါဒမာနာ၊ ခဲကုန်သည်ရှိသော်။ ဘုဉ္ဇမာနာ၊ စားကုန်သည်
ရှိသော်။ အဝိသဒါ၊ မသန့်မရှင်း။ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ စားကုန်၏။ ဟိ-သစ္စ၊ မှန်၏။ ပုရိသံ၊
ယောက်ျားကို။ အဝိသဒံ၊ မသန့်ရှင်းသည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ မာတုဂါမော
ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ နိပဇ္ဇတိ၊ ၏။ နိသီဒတိ၊ ၏။ ခါဒတိ၊ ၏။
ဘုဉ္ဇတိ၊ စား၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဣတ္ထိတ္ထံ-ဣတ္ထိဘာဝေါတိ၊ ဟူသော။ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပုဒ် သည်လည်း။
ဧကတ္ထံ၊ တူသောအနက်ရှိ၏။ ဣတ္ထိသဘာဝေါ၊ မိန်းမတို့၏သဘာဝ။ ဣတိ
အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

ဣတ္ထိယာ ဘာဝေါ ဣတ္ထိ၊ ဣယ ဣတ္ထိ။

အယံ ဣတ္ထိဘာဝေါသည်။ ကမ္မဇောကံကြောင့်ဖြစ်၏။ ပဋိသန္ဓိသပုဋ္ဌိတော၊
ပဋိသန္ဓိမိတ်နှင့်တကွ တူသောဧကန္တဖြစ်၏။

ပါဠိ၂၁နုသမ္ပိ။ ။ ကိံပနောတံ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိဣတ္ထိန္ဒြိယံ ဝိယ ပဋိသန္ဓိသမုပ္ပိတံ။ နော
တိ အာဟာရံ “ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိ” ဟိ အာဒိ။

ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိနိ၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ စသည်တို့သည်။ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊
ဣတ္ထိန္ဒြိယံ။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ပာတ္တော၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ သမုပ္ပိတာနိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ပါဠိ၂၁နုသမ္ပိ။ ။ ဂုတ္တပတ္တံ ဥပမာယ သာဓေဓန္တော အာဟာရံ “ယထာဟိ” ဟိ အာဒိ။

ဟိ-တံပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ့။ ဗိဇော၊ မျိုးစေ့သည်။ သတိ၊ သော်။ ဗီဇံ၊ ကို။
ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဗိဇပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ရုက္ခော၊ သည်။ ဝဗ္ဗိတော၊ ကြီးပွား၍။
သာခါဝိညာ သမ္ပုဓန္တော၊ အခက် အခွနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။
အာကာသံ၊ ကောင်းကင်ကို။ ပူရေတော၊ ပြည့်စေ၍။ တိဋ္ဌတိယထာ၊ ၏သို့။
ဇောမောလျှင်။ ဣတ္ထိဘာဝသင်္ခါတော၊ ဣတ္ထိဘောဟုဆိုအပ်သော။ ဣတ္ထိန္ဒြိယော၊
သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ-
သစ္စ၊ မှန်၏။ ဗီဇဝိယ၊ မျိုးစေ့ကဲ့သို့။ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဗီဇံ
ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝဗ္ဗိတော၊ ပွား၍။ အာကာသံ၊ ကောင်းကင်ကို။ ပူရေတော၊
ပြည့်စေ၍။ ဌိတရုက္ခော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဣတ္ထိလိင်္ဂါ
ဒိနိ၊ စသည်တို့သည်။ ပာတ္တော၊ ၌။ သမုပ္ပဟန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

(၂၄၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဘွဲကြောင့် “ဣတ္ထိန္ဒြိယံပဒိစ္စဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိနိပဝတ္ထေသမုဋ္ဌဟန္တိ” ဟုတိသနည်း။
ထိုအတ္ထိလိင်္ဂံ စသည် တို့သည် ကံသော မိမိအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သည်
မဟုတ်လော။

မူလဒ္ဓိကာမိပ္ပါယတ္ထ။ ။ သကေနသကေနကမ္မစိတ္တာဒိနာ ပစ္စယေန သမုဋ္ဌတာနိပိ
ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိနိ ဣန္ဒြိယသဟိတေ သရီရေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိ တံတဒါကာရာနိ ဟုတ္တာ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ဣတ္ထိန္ဒြိယံပဒိစ္စ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိနိ ပဝတ္ထေ သမုဋ္ဌဟန္တိတိ ဝုတ္တာနိ။ ။
၁၅၀-ဆ။

ယင်းသို့သော်လည်းအဘွဲကြောင့်ကား ဣန္ဒြိယအဖြစ်ကိုဟောသနည်း။ ဇိဝိတိန္ဒြေ
စသည်တို့ကဲ့သို့ ဘာဝဒသကဉ် ဖြစ်သောရုပ်၊ တပါးသော ကလာပ်ဉ် ဖြစ်သော
ရုပ် တို့အား ကျေးဇူးပြု၍ ဟောသလော။ စုဒ္ဓိ။

မူလဒ္ဓိကာမိပ္ပါယတ္ထ။ ။ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိသု ဝေ စ အဓိပတိဘာဝါ တေဿ ဣန္ဒြိယ
တာ ဝုတ္တာ။ ဣန္ဒြိယသဟိတေ သန္တာနေ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိအာကာရရူပပစ္စယာနံ
အညထာ အနုပ္ပါဒနတော ဣတ္ထိဂ္ဂဟဏဿ စ တေသံ ရူပါနံ ပစ္စယသာဝတော
၁၅၀-ဆ။

ဤသို့ ဣန္ဒြိယ အဖြစ်ကို ဟောလျက် အဘွဲကြောင့် ဣန္ဒြိယစသော ပစ္စည်းအဖြစ်
ကိုမဟောသနည်း စုဒ္ဓိ။

မူလဒ္ဓိကာမိပ္ပါယတ္ထ။ ။ ယသ္မာ ပန ဘာဝဒသကေပိ ရူပါနံ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ န ဇနကံ။
နာပိ အနုပါလကံ ဥပတ္တန္တကံ ဝါ။ န စ အညကလာပရူပါနံ။ တသ္မာ တံ ဇိဝိ
တိန္ဒြိယံ ဝိယ သကလာပရူပါနံ အာဟာရော ဝိယ ဝါ ကလာဝန္တရရူပါနဉ္စ
ဣန္ဒြိယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတပစ္စယောတိ န ဝုတ္တံ။ ။ ၁၅၁-ဆ။

ဒ္ဓိကာအနက်။ ။ သကေန သကေန၊ မိမိဥစ္စာ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ကမ္မစိတ္တာဒိနာ၊
သော။ ပစ္စယေန၊ အကြောင်းတရားသည်။ သမုဋ္ဌတာနိပိ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်
သည်ဖြစ်၍လည်း။ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိနိ၊ တို့သည်။ ဣန္ဒြိယသဟိတေ၊ ဣန္ဒြေနှင့်တကွ
လော။ သရီရေ၊ ဤ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တံ တဒါကာရာနိ၊
ထိုထိုသို့သောဣတ္ထိလိင်္ဂံ စသော အခြင်းအရာ ရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ ထိုထိုသို့သော
အဝိသဒါကာရ ရှိကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဤ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ပဒိစ္စ၊ ဤ။ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိနိ၊ တို့သည်။ ပဝတ္ထေ၊ ဤ။ သမု
ဋ္ဌဟန္တိတိ၊ ဖြစ်ကုန်၏ ဟူ၍၊ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။

စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိသုဝေ၊ တို့၌သာလျှင်။ အဓိပတိဘာဝါ၊ အစိုးရသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ တေဿ၊ ထိုဣတ္ထိန္ဒြေ၏။ ဣန္ဒြိယတာ၊ ဣန္ဒြေ၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊
၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဣန္ဒြိယသဟိတေ၊ သော၊ သန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိ
အာကာရ ရူပပစ္စယာနံ၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ စသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော ရုပ်တို့၏
အကြောင်းဖြစ်သော ကံ မိတ် အစရှိသည်တို့၏။ အညထာ၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ စသော

အခြင်းအရာမှတစ်ပါး အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုပ္ပါဒနုတော၊ မဖြစ်စေခြင်း
ကြောင့်၎င်း။ ဣတ္ထိဂဟဏဿ၊ မိန်းမဟူ၍ ယူခြင်း၏။ ဝါ၊ သိခြင်း၏။ ဝါ၊ အား၊
တေသံ ရူပါနံ၊ ထိုသို့ ဣတ္ထိလိင် စသော အခြင်းအရာရှိသော ရုပ်တို့၏။ ပစ္စယ
ဘဝတော၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။

ပန၊ ထိုသို့ ဣန္ဒြေဖြစ်သော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘာဝဒသကေဝိ၊ ဌလည်း။
ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ရူပါနံ၊ ကိုကို၊ ဇနကံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အနုပါလကမ္ဘိ၊
သည်လည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဥပထမ္ဘကမ္ဘိ၊ ထောက်ပံ့ ခိုင်စေတတ်သည်လည်း။ န၊
မဖြစ်။ အညကသာပ ရူပါနု၊ တစ်ပါးသော ကလောင်၌ ဖြစ်သော ရုပ်တို့ကို
လည်း။ ဇနကံ၊ သည်။ န၊ မဖြစ်။ အနုပါလကမ္ဘိ၊ သည်လည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဥပထမ္ဘ
ကမ္ဘိ၊ သည်လည်း။ န၊ ဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ကံ၊ ထိုဣတ္ထိန္ဒြေကို။ ဝါ၊ သည်။
ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ သကလာပရူပါနံ၊ ကလောင်တူ ရုပ်တို့၏။ ပစ္စယော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သကလာပရူပါနံ၊ တို့၏။ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိအဝိဂတပစ္စယော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အာဟာရော၊ အာဟာရရရပ်သည်။
ကလာပန္တရ ရူပါနု၊ ကလောင်တစ်ပါး၌ ဖြစ်သော ရုပ်တို့၏လည်း။ ပစ္စယော၊
ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကလာပန္တရ ရူပါနု၊ တို့၏လည်း။
အတ္ထိ အဝိဂတ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။

တတ္ထ ဣန္ဒြိယာဒိသု၊ တို့တွင်။ ဣန္ဒြိယံ၊ ဣန္ဒြေကို။ စက္ခုဝိညေယျံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်
ဖြင့် သိအပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ မနောဝိညေယျံ၊ မေဝ၊ မနောဝိညာဉ်ဖြင့်
သိအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိနိ၊ တို့သည်။ စက္ခု
ဝိညေယျာနိပိ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သည်၎င်း။ မနောဝိညေယျာနိပိ၊
မနောဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဣဒန္တံ ရူပံ ဣတ္ထိန္ဒြိယန္တိ၊ ကား။ တံတာဒိသံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။
ဣဒံ ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်။ စက္ခုန္ဒြိယာဒိနိ၊ စက္ခုန္ဒြေ အစရှိသည်တို့သည်။
ပုရိသဿပိ၊ အားလည်း။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်၏သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။
ပုရိသဿ၊ အား။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ နိယမတော၊
မြဲသောအားဖြင့်။ ဣတ္ထိယာဝေ၊ မိန်းမ၏သာလျှင်။ ဣန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊
မည်၏။ ပုရိသိန္ဒြိယေပိ၊ ဌလည်း။ ဒေသေ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ ၏။

၆၃၃။ ပန၊ တစ်ပါး။ ပုရိသလိင်္ဂါဒိနိ၊ တို့ကို။ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိနံ၊ တို့၏။ ပဋိပက္ခ
တော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဟတ္ထပါဒ

(၂၄၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဂိဝ ဥရာဒိနံ၊ တို့၏။ သဏ္ဌာနံ၊ သည်။ ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ သဏ္ဌာနံ ဝိယ၊ကဲ့သို့။
 နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ-သစ္စံ၊မှန်၏။ ပုရိသာနံ၊ တို့၏။ ဥပရိမကာယော၊သည်။
 ဝိသဒေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဟေဋ္ဌိမကာယော၊ သည်။ အဝိသဒေါ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဟတ္ထပါဒေါ၊ တို့သည်။ မဟန္တာ၊ ကြီးကုန်၏။ မုခံ၊မျက်နှာ
 သည်။ မဟန္တံ၊ ကြီး၏။ ဥပရိမသံ၊ အထက်အသားသည်။ ဝိသဒံ၊ ၏။ မဿိ
 ဒါဋ္ဌိကာ၊မှတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ ကေသဗန္ဓန ဝတ္ထဂ္ဂဟဏံ၊
 ဆံထုံးခြင်း အဝတ် ဝတ်ခြင်းသည်။ ဣတ္ထိနံ၊တို့၏။ ကေသဗန္ဓန ဝတ္ထဂ္ဂဟဏံ
 ဝိယ၊ကဲ့သို့။ နဟောတိ၊မဖြစ်။ ဒဟရကာလေ၊၌။ ရထနဂ်လာဒီဟိ၊ ရထားငယ်
 ထွန်ငယ် စသည်တို့ဖြင့်။ ကိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါလိကပါဋ္ဌံ၊ သဲကန်သင်းကို။
 ကတွာ၊ပြု၍။ ဝါပိနာမ၊ အိုင်မည်သည်ကို။ ခဏန္တိ၊ ကုန်၏။ ဂမနာဒီနိ၊
 တို့သည်။ ဝိသဒါနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊မှန်၏။ ဣတ္ထိမ္ပိ၊
 မိန်းမကိုလည်း။ ဂမနာဒီနိ၊ စသည်တို့ကို။ ဝိသဒါနိ၊ သန်ရှင်းသည်ကို။ ကုရု
 မာနံ၊ကို။ ဒိသ္မာ၊မြင်၍။ ပုရိသောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒီနိ၊
 အာရုံသော စကားတို့ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသံ၊သည်။ ဣတ္ထိန္ဒြိယေ၊၌။ ဝုတ္တ
 သဒိသမေဝ၊ တည်း။

တတ္ထ၊ ထိုဣတ္ထိန္ဒြိယ-ပုရိသိန္ဒြိယနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဣတ္ထိ
 ဘာဝလက္ခဏံ၊ ဤသူကား မိန်းမဟု သိသောဉာဏ် ဣတ္ထိသဒ္ဓါဖြစ်ခြင်း၏
 အကြောင်း၏အဖြစ် တည်းဟူသော မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဣတ္ထိ
 ပကာသနရသံ၊ ဤသူကား မိန်းမဟု ပြခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဣတ္ထိလိဂ်နိမိတ္တကုတ္တာ
 ကပ္ပိနံ၊ ဣတ္ထိလိင်၊ ဣတ္ထိနိမိတ္တ၊ ဣတ္ထိကုတ္တ၊ ဣတ္ထိအာကပ္ပတို့၏။ ကာရဏ
 ဘာဝပစ္စုပ္ပန်၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။

ဣတ္ထိတိ သဝတိ ဧတေန အဘိဓာနံ ဗုဒ္ဓိစာတိ ဣတ္ထိဘာဝေါ။

ဧတေန၊ ဤသဒ္ဓပတ္တိ နိမိတ်ဖြစ်သော ဣတ္ထိဘာဝဖြင့်။ ဣတ္ထိတိ အဘိဓာနဉ္စ၊
 ဣတ္ထိဟူသော သဒ္ဓါသည်၎င်း။ ဣတ္ထိတိ ဗုဒ္ဓိစ၊ ဤသူကား မိန်းမဟူသောအသိ
 ဉာဏ်သည်၎င်း။ သဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သဒ္ဓါအသိဉာဏ် ဖြစ်ခြင်း
 ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတ္ထိဘာဝေါ၊ မည်၏။

ပုရိသိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ပုရိသဘာဝလက္ခဏံ၊ ဤသူကား ယောက်ျားဟု သိသော
 ဉာဏ် ပုရိသသဒ္ဓါဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်တည်းဟူသော မှတ်

ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ပုရိသောတိ ပကာသနရသံ၊ ဤသုကား ယောကျ်ား
 ဟု ပြခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ပုရိသလိင်္ဂံ။ပ။ပွါနံ၊ ပုရိသလိင်္ဂံ။ပ။ပုရိသအာကပ္ပတိ၏။
 ကာရဏဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်
 တတ်၏။ ဧတံဥဘယမ္ပိ၊ ဤနှစ်ပါးသော ဘာဝရုပ်သည်လည်း။ ပဌမကပ္ပိ
 ကာနံ၊ ကမ္ဘာဦး၌ဖြစ်ကုန်သော သူတို့အား။ ပဝတ္ထေ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ သမု
 ဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ အပရဘာဂေ၊ နောက်အတို့၌။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ။
 ပဋိသန္ဓိသမုဋ္ဌတမ္ပိ၊ ပဋိသန္ဓေ၌ဖြစ်သော ဘာဝရုပ်သည်လည်း။ ပဝတ္ထေ၊ ။
 စလတိ၊ လှုပ်၏။ ပရိဝတ္တတိ၊ လိင်ပြန်၏။ ပဝတ္ထေ၊ ။ သမုဋ္ဌတဉ္စ၊ ဖြစ်သော
 ဘာဝရုပ်သည်လည်း။ ပဝတ္ထေ၊ ။ စလတိ၊ ။ ပရိဝတ္တတိ၊ ။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မှတ်အပ်၏။

ယထာဟ၊ ကား။ “တေနခေါပန။ပ။ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ။
 ပန၊ ဆက်။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသုလိင်္ဂံသု၊ တို့တွင်။ ပုရိသလိင်္ဂံ၊ သည်။
 ဥတ္တမံ၊ ။ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ၊ သည်။ ဟိနံ၊ ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပုရိသလိင်္ဂံ၊
 သည်။ ဗလဝကုသလေန၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရစသော အားကြီးသော
 အကုသိုလ်ကြောင့်။ အန္တရဓာယတိ၊ ကွယ်၏။ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ၊ သည်။ ဒုဗ္ဗလ ကုသ
 လေန၊ အားနည်းသောကုသိုလ်ကြောင့်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ယောကျ်ားဖြစ်သောသူသည် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ စသော
 အားကြီးသော အကုသိုလ်ကြောင့် မြတ်သောပုရိသလိင်္ဂံ ကွယ်ပျောက်လေ၏။
 အာဒိဖြင့် ရှင်မဟာ ကစ္ဆည်းထေရ်ကို ဖြစ်မှားမိသော သောရေယျမထေရ်
 စသည်တို့၏ အကုသိုလ်ကို။ ပုရိသလိင်္ဂံကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်သည်
 အားနည်း၍ ပုရိသလိင်္ဂံကို မဖြစ်စေနိုင်။ ဣတ္ထိလိင်္ဂံကိုသာ ဖြစ်စေသည်ကိုယူ၍
 “ဣတ္ထိလိင်္ဂံ ဒုဗ္ဗလကုသလေန ပတိဋ္ဌာတိ”ဟူသည်။

ပန၊ တပါး။ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ၊ သည်။ အန္တရဓာယန္တံ၊ ကွယ်သည်ရှိသော်။ ဒုဗ္ဗလ
 အကုသလေန၊ အားနည်းသော အကုသိုလ်ကြောင့်။ အန္တရဓာယတိ၊ ကွယ်
 ။ ပုရိသလိင်္ဂံ၊ သည်။ ဗလဝကုသလေန၊ အားကြီးသောကုသိုလ်ကြောင့်။
 ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။သောရေယျမထေရ်၏ အကုသိုလ်အားကြီးစဉ် ပုရိသလိင်္ဂံကို
 မဖြစ်စေနိုင်။ ဣတ္ထိလိင်္ဂံကိုသာ ဖြစ်စေသည်ရှိသော် ထိတ်လန့်ခြင်း၊ သံဝေဂရ၍
 မဟာကစ္ဆည်းထေရ်ကို ကန်တော့သောကာလ အကုသိုလ် အားနည်းခဲ့ရကား

(၂၄၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကုထိလ်ကို မတားနိုင်၍ ပေးရင်းကုထိလ်သည် အားပြီးပြန်၍ ပုရိသလိင်ကို
ဖြစ်စေလတ်သော် ဣတ္ထိလိင်ကွယ်သည်ကိုရည်၍ “ဣတ္ထိယိက်” ပန အန္တရဓာယန္တိ
ဒုဗ္ဗလအကုသလေန အန္တရဓာယတိ” ဟုသည်။

ဝေံ၊ ဤသို့။ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးစုံသော ဣတ္ထိဘော ပုဗ္ဗော သည်လည်း။ အကု
သလေန၊ ကြောင့်။ အန္တရဓာယတိ၊ ၏။ ကုသလေန၊ ကြောင့်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊
တည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

မူလဒီကာဓိဗ္ဗါယတ္ထ။ ။ “ဥဘယမ္ပိ၊ လ၊ ကုသလေန ပတိဋ္ဌာတိ” တိ သုဂတိံ
သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဒုဂ္ဂတိယံ ဟိ ပဋိသန္တိ အကုသလေန ဝေဒိတိ တဒါ
ဥပ္ပဗ္ဗမာနော ဘာဝေဝိ အကုသလေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပဋိသန္တိယံ ဝိယ ပဝတ္ထေ
ဝိတိ။ ။ ၁၅၁-ဆ။

ဤဒီကာ၌ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ရှိရကား ပဋိလက္ခတိရှိသည်ကား ပါဌသစ်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊
ကား ပါဌဟောင်းဖြစ်သည်။

ပန၊ တပါး။ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကဿ၊ အား။ ကေံ၊ တခုသော။ ဣန္ဒြိယံ၊ သည်။
ဟောတိကံ၊ ဖြစ်သလော။ ဥဒါဟ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ခွေ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊
တို့သည်။ ဟောန္တိကံ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။
ကေံ၊ သော။ ဣန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ဆက်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ တံ၊ ထို
တခုသော ဣန္ဒြိယံ။ ဣတ္ထိဥဘတော ဗျဉ္ဇနကဿ၊ အား။ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပုရိသဥဘတော ဗျဉ္ဇနကဿ၊ အား။ ပုရိသိန္ဒြိယံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဝေံ ကေသ္မိံ ယော ဣန္ဒြိယေ၊ ဤသို့ တခုသာလျှင် ဖြစ်သော
ဣန္ဒြိယံ။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဒုတိယဗျဉ္ဇနကဿ၊ နှစ်ခုမြောက်သော
ဗျည်း၏။ အဘာဝေ၊ မရှိခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။
ဣန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဗျဉ္ဇနကာရဏံ၊ လိင်နိမိတ္တ စသောဗျည်း၏ အကြောင်းဟူ၍။
ဘဂဝတော၊ သည်။ (ထည့်)။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တဉ္စ၊ ထိုဗျည်း၏
အကြောင်းဖြစ်သောဣန္ဒြိယံလည်း။ အဿ ဥဘတော ဗျဉ္ဇနကဿ၊ အား။
နတ္ထိ၊ မရှိခဲ့။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ တဿ ဥဘတော
ဗျဉ္ဇနကဿ၊ အား။ ဣန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဗျဉ္ဇန ကာရဏံ၊ ဒုတိယဗျည်း၏အကြောင်း
သည်။ န၊ မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ သဒါ အဘာဝတော၊ အခါခပ်သိမ်း
ဒုတိယဗျဉ္ဇန၏ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣတ္ထိ
ဥဘတော ဗျဉ္ဇနကဿ၊ အား။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဣတ္ထိယာ၊ တပါးသော

၂-ပုဂ္ဂိုလ်တို့-နိဗ္ဗာန်သုတ္တန်

(၂၄၁)

မိန်းမ၌။ ရာဂစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နိ။ တဒါ၊ ဤ။ ပုရိသ ဗျဉ္ဇနံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ဣတ္ထိဗျဉ္ဇနံ၊ သည်။ ပဋိစ္ဆန္တံ၊ ပုံလွှမ်းအပ်သည်။ ဂုဋံ၊ လျှိုဝှက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ဣတရဿ၊ ဤမှတပါးသော ပုရိသ ဥဘတော ဗျည်းအား။ ဣတရံ၊ ဣတ္ထိဗျည်းကို။ တထာ၊ တူ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

အနိပ္ပာယ်က။ ။ ပုရိသဥဘတောဗျဉ္ဇနကဿ ဟိ ယဒါ ပုရိသေ ရာဂစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒါ ဣတ္ထိဗျဉ္ဇနံ ပါကဋံ ဟောတိ၊ ပုရိသဗျဉ္ဇနံ ပဋိစ္ဆန္တံ ဂုဋံ ဟောတိ၊ ဤသို့ သိရမည် ဟုလိုသည်။

၈။ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ တေသံ၊ ထိုဣတ္ထိဥဘတောဗျည်း ပုရိသဥဘတော ဗျည်းတို့အား။ ဣန္ဒြိယံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေသည်။ ဒုတိယ ဗျဉ္ဇနကာရဏံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော ဗျည်း၏ အကြောင်းသည်။ ယဒိ သဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ သဒါပိ၊ အခါခပ်သိမ်းလည်း။ ဗျဉ္ဇန ဒွယံ၊ ဗျည်းနှစ်ခုအပေါင်း သည်။ ကိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာ၏။ ပန၊ စင်စစ် သော်ကား။ န တိဋ္ဌတိ၊ တည်ကားမတည်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တဿ ဥဘတော ဗျဉ္ဇနကဿ၊ အား။ တံ ဣန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဗျဉ္ဇန ကာရဏံ၊ ဗျည်း၏ အကြောင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ပဏှိတေန၊ သည်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ နိ။

ပါဠိ ၁ နှစ်သို့။ ။ ကိ' ပန ကာရဏန္တိ ပုစ္ဆံ သန္ဓာယာဟ 'ကမ္မသဟာယံ ပနာ' တိ အာဒိ'။

ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ကမ္မ သဟာယံ၊ ရှေးအဝ၌ ပြီးသော ကံ၏အတော် ဖြစ်သော။ ရာဂစိတ္တမော၊ မေထုနရာဂစိတ်သည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ ဗျဉ္ဇန ဒွလေ၊ ဤဗျည်းနှစ်ခု အပေါင်း၌။ ကာရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ၈။ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ ဥဘတော ဗျဉ္ဇနကဿ၊ အား။ ဧကမေဝ၊ တခုသာလျှင် ဖြစ် သော။ ဣန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထိ ဥဘတော ဗျဉ္ဇန ကော၊ သည်။ သယမ္ပိ၊ မိမိသည်လည်း။ ဂဗ္ဘံ၊ ကို။ ဂဏှာပတိ၊ ယူနိုင်၏။ ပရမ္ပိ၊ သူတပါးကိုလည်း။ ဂဗ္ဘံ၊ ကို။ ဂဏှာပတိ၊ နိ။ ပုရိသ ဥဘတော ဗျဉ္ဇနကော၊ သည်။ ပရံ၊ ကို။ ဂဗ္ဘံ၊ ကို။ ဂဏှာပတိ၊ နိ။ သယမ္ပန၊ မိမိမူကား။ ဂဗ္ဘံ၊ ကို။ န ဂဏှာတိ၊ မယူနိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

(၂၄၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

၆၃၄။ ဇီဝိတိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသေ၊ ဌံ။ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ တံဝစနံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌံ။ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယာဌံ။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသည်သာဘည်း။ ဟိ - သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တတ္ထံ၊ ထိုအရူပဇီဝိတိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသဌံ။ “ယော တေသံ အရူပိနံ ဓမ္မာန” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဓ၊ ဤရူပဇီဝိတိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသဌံ။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္တာ၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၏အဖြစ်ကြောင့်။ “ယော တေသံ ရူပိနံ ဓမ္မာန” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယမေဝ ပါဌော၊ သာလျှင်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။ ပန၊ တပါ။။ အဿ၊ ထိုရုပ် ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ လက္ခဏာဒီနိ၊ စသည်တို့ကို။ ဧဝံ၊ ဤ ဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ သဟဇရူပပါနုပါလနုလက္ခဏံ၊ မိမိနှင့်တကွ ဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်တို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ ကလောင်တူ ကမ္မဇရုပ်ကို စောင့်သည်မဟုတ်လော။ အဘွဲကြောင့် ကမ္မဇ မဟူမူ သဟဇသာ ဟူသနည်း။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နီကာ။ ။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ ကေန္တကမ္မဇတ္တာ သဟဇဂ္ဂဟဏေနေဝ အနုပါလေတဗ္ဗာနမ္ပိ ကမ္မဇထာဝေါ သိဒ္ဓေါတိ ကမ္မဇဂ္ဂဟဏံ န ကတံ။ ။ ၉၆-ဆ။ ကမ္မဇရုပ်သည် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော အကြင်အကြင် ခဏမျှတည်သည် မဟုတ်လော။ ကံကြောင့် ဖြစ်ရကား ကံသာလျှင် ရှင်ခြင်းတည်ခြင်း၏ အကြောင်း မဟုတ်တုံလော အဘွဲကြောင့် သူတပါးသားကို စောင့်မှား၏သို့ ဇီဝိတိန္ဒြေ စောင့်ရှောက်ရပြန်သနည်း။ စုဒ္ဓိ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နီကာ။ ။ ယထာသကံ ခဏမတ္ထဋ္ဌာယိနောဝိ ကမ္မဇရူပဿ ပဝတ္တိဟေတုတာဝေန တံ အနုပါလကံ။ တသ္မာ သဟဇရူပပါနုပါလနုလက္ခဏာ။ ။ ၉၆-ဆ။

အာဟာရဇ စသည်တို့အား အာဟာရစသည်တို့ကဲ့သို့ ကမ္မဇတို့အားလည်း ကံသာ ဌိတိဟေတု ဖြစ်ခဲ့လျှင်ဆရာစကား အသို့သင့်လိမ့်နည်း။

န ဟိ ကမ္မဇာနံ ကမ္မဇယေဝ ဌိတိဟေတု ဘဝိတုမရဟတိ အာဟာရဇာဒိနံ အာဟာရာဒိဝိယံ။ မိန္ဒံ။

အသယံကြောင့်နည်း-ထံ ခဏာသာဝတော။

မိမိဥစ္စာဖြစ်သော အကြင်အကြင် ခဏမျှတည်ခြင်း ရှိသော်လည်း ကမ္မဇရုပ်မျှခြင်း ယှဉ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့် ဇီဝိတိန္ဒြေသည် စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ထိုစကား ဆိုသင့်စွာ အာဟာရဇ စသောရုပ်တို့၏ အာဟာရစသည်တို့သည် တည်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၏။ ထိုအတူ ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ကံသည်သာလျှင်

တည်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ခြင်းငှာ မထိုက်ခဲ့၊ ဆုံကြောင့်နည်း?။ အာဟာရဇရပ် စသည်တို့အား အာဟာရ စသောအကြောင်းသည် ထိုအာဟာရဇရပ်တို့ ဖြစ်စဉ်ထင်ရှားရှိ၏သို့ ကမ္မဇရပ်တို့အား ရှေးရှေးထဝ မြင့်ရှည်စွာကာလက ပြုခဲ့ဘူးသော ကံဟူသော အကြောင်းသည် ထိုကမ္မဇရပ်တို့ဖြစ်စဉ် ထင်ရှားမရှိခဲ့၊ ထိုကြောင့်ရကား တမဲ့သားသည် အထွေး အရိုးစသည်ကို မှီ၍ အသက်ရှင်ရ၏သို့ ကမ္မဇရပ်တို့သည်လည်း ကံမှတစ်ပါးကို မှီ၍ မျှရရှင်ရကုန်၏။ ဇီဝိတိန္ဒြေကို ကြည့်၍လည်း ထိုကမ္မဇရပ်တို့၏ မျှခြင်း ရှင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော တစ်ပါး အကြောင်းလည်း မရှိခဲ့၊ ထိုကြောင့် ပဝတ္တနရသံ၊ ဆိုလတ္တံ့။ သဒ္ဓါ သားသည် အထွေး အရိုးစသား တစ်ပါးသသူတို့ကို ဝဲကွက်ခြင်းကင်း၍ ရှင်ကုန် မျှကုန်၏ သို့ အာဟာရဇ စသော ရပ်တို့သည်လည်း မိမိတို့အကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ရှင်ကုန် မျှကုန်၏။ ထိုစကားသင့်စွာ အာဟာရအပေါ်ရှိသည်တို့သည် မိမိတို့ရှိစဉ် ဧကန် ရပ်တို့ကို ဖြစ်စေ၍ ထိုရပ်တို့၏ တည်ခြင်း မျှခြင်းငှာ တည်နေကုန်၏။ ထိုကြောင့် ထိုအာဟာရဇ စသော ရပ်တို့သည် ဇီဝိတိန္ဒြေကို ဝဲခြင်းကင်းကုန်၍ ထိုထို မိမိပစ္စည်းဖြင့်သာ တည်ကုန်၏။ တည်ခြင်းမျှခြင်းငှာ အကြောင်းတစ်ပါးကို မဝဲကုန်ပြီ ဟုလိုသော်....။

တေသံ၊ ဟိုသဟဇာတ်ရုပ်တို့ကို။ ပဝတ္တနရသံ၊ မျှစေခြင်းကိစ္စ၏။ “ပဝတ္တနံ ယာပနံ၊ ၎င်း”။ တေ သညော၊ ထိုသဟဇာတ်ရုပ်တို့ကိုသာလျှင်။ ဌပန ပစ္စု ပဋ္ဌာနံ၊ ထားခြင်း တည်စေခြင်းလျှင် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်သော အခြင်း အရာရှိ၏။ ဝါ၊ တည်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင် တတ်၏။ “ဌပနံ ဌိတိဟေတုကံ၊ ၎င်း”။ ယာပယိတဗ္ဗဘူတပ္ပဒဋ္ဌာနံ၊ မိမိသည် အစဉ်စောင့်သည်၏အစွမ်းဖြင့် မျှစေအပ်ယှဉ်စေအပ်သောသဟဇာတ် မဟာ ဘုတ်လျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် အပြီးတည်း။

၆၃၅။ ကာယဝိညတ္တိနိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ ကာယဝိညတ္တိတိဒတ္တံ၊ ဌ။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၏။ တာဝ၊ စွာ။ ကာယေန၊ လှုပ်သောကိုယ်ဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ တာဝံ၊ အလိုကို။ ဝိညာပေန္တာနံ၊ သူတစ်ပါးကို သိစေကုန် သော။ တိရစ္ဆာနေဟိဝိ၊ တိရစ္ဆာန်တို့သည်လည်း။ ပုရိသာနံ၊ လူတို့၏။ ပုရိသေ ဟိဝါ၊ လူတို့သည်မူလည်း။ တိရစ္ဆာနာနုမ္မိ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏မူလည်း။ ကာယ ဂဟဏာနုသာရေန၊ လှုပ်သောကိုယ်အဆင်းကိုပူသော စက္ခုဒွါရ ဇောစိတ် အစဉ်ကို အစဉ်မှီးသဖြင့်။ ဂဟိတာယ၊ တတိယ မနောဒွါရဝိသိဖြင့် ယူအပ်

(၂၄၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သော။ တောယ ဓမ္မဘာတိယာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝေါ၊ အလိုကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိညတ္တိ၊ မည်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ကတ္တား၊ နှစ်ချက်ကို ဝိညာယတိ၌ စပ်၊ သမ္ပန် နှစ်ချက်ကို ဘာဝေါ၌ စပ်။ ဤ ဝိဂ္ဂဟဝါကျ၌ အဓိပ္ပာယ်ကား-ကာယဝိညတ်ဖြင့် သိစေအပ်သော အလိုကို စတုတ္ထ မနောဒွါရဝိတိဖြင့် သူတပါးတို့သိအပ်၏။

ထိုကားကို ထင်ရှား ဆိုအံ့။ ။ပဉ္စဒွါရ၌ ရူပါရုံစသော အာရုံ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် အကြောင်းအားလျော်စွာ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့သည် ဖြစ်၍ တဝင်သို့ သက်လတ်သော် တနေဝတ္ထက မနောဒွါရိက တောသည် ထိုပဉ္စဒွါရိကဝိညာဉ်၏ အာရုံကိုပင်လျှင် ယူ၍ တဝင်သို့သက်၏။ တဖန် ထိုပဉ္စဒွါရ၌ ပင်လျှင် ထင်လာသော အာရုံကိုဆုံးဖြတ်မှတ်သား၍ သုဒ္ဓမနောဒွါရတောသည် တဝင်သို့သက်၏။ ထိုကြောင့် စက္ခုဒွါရိကတော၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်ကုန်သော နှစ်ပါးကုန်သော မနောဒွါရိကတောဝါရ ထိုတွင် စက္ခုဒွါရ ဝိတိမှ တတိယ ဝါရ၌ဖြစ်သော မနောဒွါရ ဝိတိဖြင့်သာလျှင် ကာယဝိညတ်ကို သိအပ်ရကား ပဉ္စဒွါရဝိတိနှင့်တကွ သုံးဝိတိမှ သိသတည်း။ ထိုတတိယ ဝိတိဖြင့် သိအပ်သော ကာယဝိညတ်ဖြင့် စတုတ္ထဝါရ၌ဖြစ်သော မနောဒွါရတောဝိတိဖြင့် လျှင်သော သူ၏ အလိုကို သူတပါးတို့ သိအပ်သတည်း။ ဤအရာ၌ စက္ခုဒွါရိကဝိတိကို ပဉ္စဒွါရိကဝိတိယူ။

အဘိဓမ္မာစတာရုဒ္ဓိကား။ ။သာပနာယံ ဟတ္ထ စလနာဒိသု ဖန္ဒမာနဝတ္ထ ဂဟဏ ဘူတေန စက္ခုဒွါရိကဇဝနာနန္တရပဝတ္ထေန နိစ္ဆယဂဟဏ သင်္ခါတေန သုဒ္ဓ မနောဒွါရဇဝနေန ဂယတိ၊ ပဉ္စဒွါရေဟိ ရူပါဒိအာရမ္ပဏေ အာပါယဂတေ ယထာ ပစ္စယံ ကုသလာကုသလဇဝနေ ဥပ္ပဋိတော တဝင်ံ ဩတိတ္ထေ မနောဒွါရိကဇဝနံ တဒေဝါရမ္ပဏံ ကတွာ တဝင်ံ ဩတရတိ၊ ပုန တသ္မိံ ယေဝ ဒွါရေ ဝိသယံ ဝဝတ္ထာပေတွာ ဇဝနံ တဝင်ံ ဩတရတိ၊ တသ္မာ စက္ခုဒွါရိက ဇဝနာနန္တရ ပဝတ္ထာနံ ဒိန္နံ ဇဝနဝါရာ နမနန္တရံ တတိယဝါရေ ပဝတ္ထာယ မနောဒွါရဇဝနဝိတိယာ ဝေ ဝိညတ္တိ ဂဟိတာ။ စတုတ္ထဝါရေ မနောဒွါရဇဝနေနေဝ ဂဟိတာယ တောယ ဝိညတ္တိယာ ဘာဝေါ ဝိညာယတိ၊ ဟောတိ စေတ္ထ....။

ဝတ္ထံ ပဌမစိတ္တေန၊ တိတံ ဒုတိယစေတသာ။
တတိယေန တု ဝိညတ္တိံ၊ ဘာဝံ စတုတ္ထစေတသာတိ။

တ္ထောဝတာ စ ကိံ ဝတ္ထံ ဟောတိ။ ကာယဝိညတ္တိ နာမ နေဝ ဖန္ဒမာနရူပကာ သော။ န စ ဖန္ဒမာနဝါယောဓာတု။ အထခေါ မဟန္တံ ပါသာဏံ ဥက္ခိပန္တဿ သဗ္ဗထာမေန ဂဟဏကာလေ သရီရဿ ဥဿာဟနဝိကာရောဝိယ ရူပကာ ယဿ ပရိဖန္ဒနပစ္စယဘာဝေန လန္တမာနော ဧကော အာကာရဝိကာရော ကာယ ဝိညတ္တိနာမာတိ ဝတ္ထံ ဟောတိ။

နနစ ဖန္တမာန ဝဏ္ဏာဒိ ဝိနိမုတ္တော ကောစိ ဝိကာရော အတ္ထိ။ တဿ ဝဏ္ဏ
 ဂဟဏာနန္တရံ ဂဟဏံ ဟောတီတိ ကထမေတံ ဝိညာယတီတိ။ အဓိပ္ပါယဂ္ဂဟ
 ဏတော။ န ဟိ ဝိညတ္တိဝိကာရရဟိတေသု ရုက္ခစလနာဒီသု အဓိပ္ပါယဂဟဏံ
 ဒိဋ္ဌံ။ ဟတ္ထ လောနာဒီသု ပန ဒိဋ္ဌံ။ တသ္မာ ဖန္တမာနဝဏ္ဏာဒိဝိနိမုတ္တော ကောစိ
 ဝိကာရော အတ္ထိအဓိပ္ပါယဿ ဝိညာပကောတိ သမ္ပုဋ္ဌိတဗ္ဗမေတံ ဧကန္တေန။
 ဉပကော စ ဟေတု သယံ ဂဟိတောယေဝ အတ္တနော ဉပပတဗ္ဗတ္ထေ ဉပပတိ။
 န ဝိဇ္ဇမာနမတ္တေနာတိ။ ဉပပတဗ္ဗဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏာနန္တရံ ဝိကာရဂဟဏမ္ပိ အနုမာ
 နတော သိဋ္ဌံ။

ယဒိ ဝိကာရဂဟဏမေဝ ကာရဏမဓိပ္ပါယဂ္ဂဟဏဿ။ ကသ္မာ အဂဟိ
 တသင်္ကေတာနံ အဓိပ္ပါယဂ္ဂဟဏံ န ဟောတီတိ။ န ကေဝလံ ဝိကာရဂ္ဂဟဏ
 မေဝ အဓိပ္ပါယဿဂဟဏဿ ကာရဏံ။ အထခေါ ပုရိမသိန္ဓသမ္ပန္တဂ္ဂဟဏဉ္စ
 ဣဿ ဥပနိဿယောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ၂၁၄၅-ဆ။

အနုသန္တေ။ ။ ကာရဏသာဓန အားဖြင့် ဝိညတ္တိကို ပြပြီး၍။ ကမ္မသာဓနအားဖြင့်
 ပြခြင်းငှာ “သယံ” စသည်ကို မိန့်သော်....

သယံ၊ ကိ။ ကာယဂဟဏာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိညာယတိ၊ ဤ။ ဣတိပိတသ္မာ၊
 ကြောင့်လည်း။ ဝိညတ္တိ၊ မည်၏။

ပါဠိအနုသန္တေ။ ။ ကေန္တံ ကာယဝိညတ္တိယံ ကာယဝေါဟာရဿ ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ
 ကာယေန သံဝရော သာရုတိ သာဓကသုတ္တံ အာဟဋ္ဌံ။

ဝေ ဝိညတ္တိသဒ္ဓဿ ကာရဏဒ္ဓယေ သမ္ဘဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ကာယ
 သဒ္ဓေန သဟ ကမ္မဓာရယသမာသံ ဒဿေတုံ ကာယောတိ ဝေါဟာရဿ
 ဝိညတ္တိယာ ပဝတ္တိ ဒဿေန္တော “ကာယေန သံဝရော” တိ အာဒိသုတ္တမာဟ။

“ကာယေန၊ ကာယဒွါရဖြင့်။ သံဝရော၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။ သာဓု၊
 ကောင်း၏” ။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ အာဂတော၊ လာသော။ စောပနသင်္ခါ
 တော၊ အလိုကို သိစေတတ် ပြတတ်သည် ဟုဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ အလိုကို
 သိစေခြင်း ပြခြင်းဟုဆိုအပ်သော။

ထာဝဿ ဂမနံ ပကာသနံ စောပနံ။ ။ မူလဒီကာ-၁၅၁-ဆ။

ကာယောဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဝိညတ္တိ၊ သိကြောင်းသိအပ်သည်တည်း။ ကာယ
 ဝိညတ္တိ၊ သည်။ ကာယဝိပ္ပန္နနေ၊ လှုပ်သောကိုယ်ဖြင့်။ အဓိပ္ပါယ ဝိညာပန
 ဟေတုတ္တာ၊ အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေခြင်း၏ အကြောင်း၏ အပြစ်ကြောင့်။
 ကာယေန၊ လှုပ်သောကိုယ်ဖြင့်။ ဝိညတ္တိ၊ သိစေတတ်သည်တည်း။ ဣတိပိ၊

(၂၅၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ခကြောင့်လည်း။ ကာယဝိညတ္တိ၊ မည်၏။ စ၊ တနည်း။ သယံ၊ ကို။ တထာ
ကာယဝိပုဗ္ဗနေန၊ လှုပ်သောကိုယ်ဖြင့်။ (တထာဖြင့်ကာယဝိပုဗ္ဗနကိုငင်သည်)။
ဝိညေယျတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဝိညတ္တိ၊ လှုပ်သော
ကိုယ်ဖြင့် သိအပ်သည်။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ကာယဝိညတ္တိ၊ မည်၏။

ကုသလစိတ္တဿ ဝါ တိ အာဒိယ၊ တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ပေဒိတဗ္ဗော၊
အပ်၏။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရေဟိစ၊ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ်
တို့ဖြင့်၎င်း။ အဘိညာစိတ္တေနစ၊ ကုသိုလ်အဘိညာဉ် စိတ်ဖြင့် ၎င်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ ကုသလစိတ္တဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကုသလစိတ္တဿ ဝါ၊
ကုသိုလ်စိတ်ရှိသောသူ၏၎င်း။ ဒွါဒသဟိပိ၊ တဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိသည်
လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလ စိတ္တဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အကုသလ စိတ္တဿ ဝါ၊
အကုသိုလ်စိတ်ရှိသောသူ၏၎င်း။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ မဟာကြိယာဟိ၊ တို့ဖြင့်
၎င်း။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ အဟေတုကကြိယာဟိ၊ အဟိတ်ကြိယာစိတ်တို့ဖြင့်၎င်း။
အဘိညာပတ္တာယ၊ အဘိညာဉ်သို့ရောက်သော။ ကောယ၊ သော။ ရူပါဝစရကြိ
ယာယံ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ကြိယစိတ္တဟိ၊ တို့
ဖြင့်။ အဗျာကတစိတ္တဿ ဝါ၊ အဗျာကတစိတ်ရှိသောသူ၏၎င်း။ ဟိ-သစ္စံ၊
မှန်၏။ ဣတော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောစိတ်မှ။ အညာနိ၊ ကုန်သော။ စိတ္တာနိ၊ တို့
သည်။ ဝိညတ္တိံ၊ ကို။ နဇနေန္တိ၊ မဖြစ်စေနိုင်ကုန်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ သေက္ခာ
သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ၊ သေက္ခ၊ အသေက္ခ ပုထုဇ္ဇန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တွေကေဟော၊
ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တဟိ၊ တို့ဖြင့်။
ဝိညတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတသံကုသလာဒိနံ၊ တို့၏။
သေနေ၊ ဖြင့်။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဟေတုတော၊
အကြောင်းအားဖြင့်။ ဝိညတ္တိ၊ ကို။ (ထည့်)။ ဒသိတာ၊ ပြအပ်၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဖလတော၊ အကျိုး
အားဖြင့်။ ဝိညတ္တိံ၊ ကို။ (ထည့်)။ ဒသေတံ၊ ၄၁။ အဘိက္ကမန္တဿ ဝါ တိ
အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အဘိက္ကမာဒယော၊ ရွှေသို့တက်ခြင်း

၁။ အဋ္ဌဟိ မဟာကိရိယေဟိ ဒွိဟိ အဟေတုကကိရိယေဟိ အဘိညာပုစ္ဆေန
ဧကေန ရူပါဝစရ ကိရိယေန-ဆဋ္ဌမူ။

အစရှိသည်တို့သည်။ ဝိညတ္တိဝသေန၊ ဝိညတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊
ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညတ္တိဖလံနာမ၊ ဝိညတ်၏ အကျိုးမည်၏။
တတ္ထ၊ ထိုအဘိက္ခမန္တဿ စသောပုဒ်တို့တွင်။ အဘိက္ခမန္တဿာတိ၊ ကား။
ပုရတော၊ ရှေ့သို့။ ကာယံ၊ ကို။ အဘိဟရန္တဿ၊ ရှေးရှုဆောင်သော သူ၏။
ပဋိက္ခမန္တဿာတိ၊ ကား။ ပစ္ဆတော၊ နောက်သို့။ ကာယံ၊ ကို။ (လိုက်)။ ပစ္စာ
ဟမန္တဿ၊ တဖန်ဆောင်သောသူ၏။ အာလောကန္တဿာတိ၊ ကား။ ဥဇုကံ၊
ပြောင့်။ ပေက္ခန္တဿ၊ ရှုသောသူ၏။ ဝိလောကန္တဿာတိ၊ ကား။ ဣတော
စိတော၊ ထိုမှကြိုမှ။ ပေက္ခဿ၊ စည်းစောင့်ကြည့်သောသူ၏။ သမိဇ္ဇန္တဿာ
တိ၊ ကား။ သန္ဓယော၊ အဆစ်တို့ကို။ သင်္ကေသန္တဿ၊ ကွေးသောသူ၏။
ပသာရေန္တဿာတိ၊ ကား။ သန္ဓယော၊ အဆစ်တို့ကို။ ပဋိပဏာမေန္တဿ၊
ဆန့်သောသူ၏။

ဣဒါနိ၊ ဌ။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သဘာဝတော၊ သဘော
အားဖြင့်။ ဝိညတ္တိံ၊ ကို။ (ထည့်)။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ ကာယဿထမ္ဘနာတိ
အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို“ကာယဿထမ္ဘနာ” စသော ပုဒ်တို့၌။
ကာယဿာတိ၊ ကား။ သရီရဿ၊ ကိုယ်၏။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ ထမ္ဘေတွာ၊
ခိုင်ခံ့စေ၍။ ထဒ္ဓံ၊ ခိုင်ခံ့သည်ကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
ထမ္ဘနာ၊ ကိုယ်ကိုခိုင်ခံ့စေခြင်းသည်။ ကာယဝိညတ္တိံ၊ မည်၏။

မူလဒီကာမိပ္ပါယတ္ထ။ ။ထမ္ဘနာတိ ဝါယောဓာတု အဓိကာနံ ဘူတာနံ ထမ္ဘနာ
ကာရော ဝိညတ္တိတိ အတ္ထော၊ ဥဒ္ဓင်္ဂဝေါတာဒယော ဝိယ ဟိ ယော ဝါတာမိ
ကော ကလာပေါ၊ တတ္ထ ဘူတာနံ ဝိညတ္တိအာကာရတာ ဟောတိတိ။
တေနော “ကာယံထဒ္ဓကရေတိတိ ထမ္ဘနာ”တိ ဝါယော ဓာတုကိစ္စဝသေန
ဝိညတ္တိဝုတ္တာ၊ တတော ဝေ စ ဝါယောဓာတုယာ အာကာရော ကာယဝိညတ္တိ
တိစ ဝတ္ထု ဝဋ္ဋတိ။ ။၁၅၁-ဆ။

ဒီကာဆနက်။ ။ထမ္ဘနာတိ၊ ကား။ ဝါယောဓာတု အဓိကာနံ၊ လွန်သော
ဝါယောဓာတ် ရှိကုန်သော။ ဘူတာနံ၊ ဘူကရုပ်တို့၏။ ထမ္ဘနာကာရော၊
ထောက်ပံ့ခိုင်ခံ့စေသော အခြင်းအရာသည်။ ဝိညတ္တိမည်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဥဒ္ဓင်္ဂဝေါတာဒယောဝိယ၊ ဥဒ္ဓင်္ဂမလေ အစရှိ
သည်တို့ကဲ့သို့။ ဝါ၊ အထက်သို့ဆန်သော လေအစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ဝါတာမိ
ကော၊ လွန်သော ဝါယောဓာတ်ရှိသော။ ယော ကလာပေါ၊ အကြင်
ရုပ်ကလာပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့လွန်သော ဝါယောဓာတ်ရှိသော

(၂၅၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရုပ်ကလာပ်၌။ ဘူတာနံ၊ ဘူတရုပ်ကို၏။ ဝိညတ္တိအာကာရတာ၊ ဝိညတ်ဟူသော
 အခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ထိအပ်၏။
 ကေနေဝ၊ ထိုသို့လွန်သော ဝါယောဓာတ်ရှိသော ရုပ်ကလာပ်၌ ဘူတရုပ်၏
 ဝိညတ္တိ အာကာရ ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။
 “ကာယံ ထဋ္ဌံ ကရောတိတိ ထမ္ဘနာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝါယောဓာတုကိစ္စ ဝသေန၊
 ဝါယောဓာတ်၏ ကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတော
 ဝေ၊ ထိုသို့ လွန်သော ဝါယောဓာတ်ရှိသော ရုပ်ကလာပ်၌ ဘူတရုပ်တို့၏
 ဝိညတ္တိအာကာရရှိသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။
 ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ အာကာရော၊ အခြင်းအရာသည်။ ကာယဝိညတ္တိ၊ မည်၏။
 ဝါ၊ ကာယဝိညတ္တိ၊ သည်။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ အာကာရော၊ အခြင်းအရာ
 တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္ထု၊ ၄၁။ ဝနုတိ၊ ၏။

ဘမေဝ၊ ထိုထမ္ဘနာ ဟူသော ပုဒ်ကိုပင်လျှင်။ ဥပသဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဝစေတု၊ ဤ။
 သန္တမ္ဘနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဗလဝတရာ၊ အားရှိ
 မြတ်သော။ ထမ္ဘနာ၊ သည်။ သန္တမ္ဘနာ၊ မည်၏။ သန္တမ္ဘိတတ္တန္တိ၊ ကား။
 သန္တမ္ဘိတဘာဝေါ၊ ကိုယ်ကိုခိုင်ခံ့စေသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဝိညာပန ဝသေန၊
 အလိုကို သိစေတတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိညတ္တိ၊ မည်၏။ ဝိညာပနာတိ၊ ကား။
 ဝိညာပနာကာရော၊ အလိုကို သိစေသော အမှုအရာကြံယာတည်း။ ဝိညာ
 ပိတဘာဝေါ၊ အလိုကို သိစေသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝိညာပိတတ္တံ၊ မည်၏။ ဧတ္ထ၊
 ဤကာယဝိညတ်၌။ သေသံ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသည်မှကြွင်းသော။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်
 စကားကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုဆိုသင့်သော
 စကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဒွါရကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ သာတည်း။

တထာတိ သေသံ ယံ ဝတ္ထုဗ္ဗန္တိ အာဒိ* အာကနုတိ။

ဝီဝိညတ္တိယံ၊ ၌။ တထာ၊ တူ။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ
 ဝစနံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဒွါရကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ တည်း။

အနုသန္တေ။ ။ ဒွါရကထာ၌ အကြွင်းမဲ့ဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်၍ စိုးစဉ်းအထူးဝိသေသဆိုစရာ
 မကျန်ပြီလောဟု စုစီရိရကား “ဝစိဝိညတ္တိယံ” စသည် မိန့်ဆော်....။

၆၃၆။ ပန၊ အထူး။ ဝစိဝိညတ္တိယံ၊ ၌။ ဝစိဝိညတ္တိတိပဒဿ၊ ဝစိဝိညတ္တိ
 ဟူသော ပုဒ်၏၎င်း။ နိဒ္ဒေသော၊ ၌။ ပဒါနဉ္စ၊ ပုဒ်တို့၏၎င်း။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။

တတ္ထ၊ ထိဒ္ဓါရကထာ၌။ န ဝုတ္တော၊ မဆိုရသေး။ သောအတ္တော၊ ထိဒ္ဓါရ
ကထာ၌ မဆိုရသေးသော အနက်ကို။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

မှတ်ချက်။ သေဒ္ဓေါ ပဒဿစ ပဒါနဉ္စာတိ ယောဇေတဗ္ဗောဟု ယောဇနာ
(၁၈၃-သု)ရှိရကား ဤဝါကျ၌ သေဒ္ဓါရှိသင့်သည်။ စာအများမရှိကြ။

ဝါစာယစကားဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဘာဝံ၊ အလိုကို။ ဝိညာပေန္တာနံ
သိစေတတ်ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနေဟိပိ၊ တိရစ္ဆာန်တို့သည်မူလည်း။ ပုရိသာနံ
လူတို့၏။ ပုရိသေဟိဝါ၊ လူတို့သည်မူလည်း။ တိရစ္ဆာနာနမ္ပိ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏
လည်း။ ဝစီဂဟဏာနုသာရေန၊ စကားကို ယူတတ်သော သောတဒ္ဓါရိက
ဇောအစဉ်ကို အစဉ် လျှောက်သဖြင့်။ ဂဟိဘာယ၊ တတိယသုဒ္ဓမ္မနောဒ္ဓါရိက
ဇောဖြင့် ယူအပ်သော။ တောယ-ဓမ္မဇောတိယာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝေ၊ အလိုကို။
ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိညတ္တိ၊ မည်၏။ သယံ၊ မိမိ
ကို။ ဝစီဂဟဏာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိပိတသ္မာ၊
ထိုကြောင့်လည်း။ ဝိညတ္တိ၊ မည်၏။ “သာဓုဝါစာယ သံဝရော”တိ အာဒိသု၊
စသည်တို့၌။ အာဂတာ၊ လာသော။ စောပနသင်္ခါတာ၊ အလိုကိုပြုတတ်
သိစေတတ်သည်ဟုဆိုအပ်သော။ ဝစီဇော၊ ဝစီသည် လျှင်။ ဝိညတ္တိ၊ သည်။
ဝစီဝိညတ္တိ၊ မည်၏။ ဝစီသောသေန၊ စကားသံဖြင့်။ အဓိပ္ပာယ် ဝိညာပန
ဟေတုတ္တော၊ အလိုကို သိစေခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝစီဝိညတ္တိ၊
မည်၏။ သယဉ္စ၊ မိမိကိုလည်း။ တထာငဝီသောသေန၊ ဖြင့်။ ဝိညေယျတ္တော၊
သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ ဝိညတ္တိ၊ သိအပ်သည်တည်း။
ဣတိပိတသ္မာ ထိုကြောင့်လည်း။ ဝစီဝိညတ္တိ၊ မည်၏။ ဝါစာဂိရာတိအာဒိသု၊
စသည်တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယောကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ယောသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ပုဂ္ဂ
လေန၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သော
သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝါစာ၊ မည်၏။ “နောက်၌လည်းဤနည်းသိလေ”။ ဂိရိယတိ
ဥစ္စာရိယတိ၊ ရွတ်အပ်၏။ ဣတိဘသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဂိရာ၊ မည်၏။ ဗျပ္ပထော
တိ၊ ကား။ ဝါကျတေဒေါ ဝါကျဝိသေသော၊ (ဖွင့်) အနက်ကို သိစေတတ်
သော တိဿ၊ ဖုဿ စသော စကားအထူးတည်း။ တံ ဓမ္မဇောတံ၊ သည်။
ဝါကျဉ္စ၊ စကားသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဉာတု
ကံမာနံ၊ သိခြင်းငှာ အလိုရှိသော သူတို့၏၎င်း။ ဝိညာပေတုကာမာနဉ္စ၊

(၂၅၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သိစေခြင်းငှာ အလိုရှိသောသူ တို့၏၎င်း။ ပထောစ၊ အကြောင်းသည်လည်း။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။ ဗျပ္ပထော၊ မည်၏။

ပဒနိပ္ပန္န။ ။ ဝါစာယ ဗျော ပထေ-ဟူသော သဒ္ဒနိတိသုတ် (၁၂၀)ဖြင့် ပထ
နှောင်းရာ၌ ဝါစာသဒ္ဒါကို ဗျပြ။

ဥဒိရိယဘိ၊ ရွတ်အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဥဒိရဏံ၊ မည်၏။ သုဿတိ
ကထိယတိ၊ ရွတ်ဆိုအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သောသော၊ မည်၏။

သုသဓာတ်-ယပစ္စည်း။ တေကိုတိပြန်သည်။ “သုဿတိတိ ကထိယတိ၊ သုသ-
သဒ္ဓေ”။ ယောဇနာ။ ။ ၁၀၄-သု။

ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ကမ္မံ၊ မည်၏။ သော
သောဝ၊ အသံသည်ပင်လျှင်။ ကမ္မံ၊ ပြုအပ်သည်တည်း။ သောသကမ္မံ၊ ပြုအပ်
သောအသံ။ နာနပ္ပကာခရဟိ၊ အထူးထူးသော အပြားတို့ဖြင့်။ ကတော၊
ပြုအပ်သော။ သောသော၊ အသံ။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊
အနက်တည်း။ ဝစိယာ၊ စကား၏။ ဘေဒေါဝိသေသော၊ အနက်ကို သိစေ
တတ်သော တိဿ၊ ဗုဿ၊ စသော အထူးတည်း။ ဝစိဘေဒေါ၊ အထူး။ ပန၊
ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ သောဘေဒေါ၊ ထိုဘေဒသည်။ နဘဂေါ၊ ပျက်စီးခြင်း
မဟုတ်။ အထခေါ၊ အဟုတ်သော်ကား။ (ထည့်)။ ပဘေဒဂတာ၊ အနက်ကို
သိစေတတ်သော တိဿ၊ ဗုဿစသော အထူးသို့ ရောက်သော။ ဝါစာဝေ၊
စကားပင်တည်း။ တနည်း။ ပဘေဒဂတာ၊ နှုတ်ကလွှတ်၍ မြက်ဆိုခြင်း
ကွဲပြားခြင်းသို့ ရောက်သော။ ဝါစာဝေ၊ စကားပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဉာပနတ္ထံ၊ သိစေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝါစာဝစိဘေဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

မူလဒ္ဓိကာ။ ။ “ပဘေဒဂတာ ဝါစာ ဇေဝါ”တိ တိဿ၊ ဗုဿာတိ ပဘေဒဂတာ။
အထဝါ၊ ဝစိသင်္ခါရေဟိ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ ပရိဂ္ဂဟိတာ သဝနဝိသယဘာဝံ
အနုပနိတတာယ အဘိန္နာ တဗ္ဘာဝံ နိယမာနာ ဝါစာ “ဝစိဘေဒေါ”
တိ ဝုတ္တံ။ ။ ၁၅၁-ဆ။

ဒ္ဓိကာအနက်။ ။ ပဘေဒဂတာ ဝါစာ ဇေဝါတိ၊ ကား။ တိဿ၊ ဗုဿာတိ ပဘေဒ
ဂတာ၊ တိဿ၊ ဗုဿစသော အထူးသို့ ရောက်သော။ ဝါစာဝေ၊ စကားပင်တည်း။
(ထည့်)။ အထဝါ၊ ကား။ ဝစိသင်္ခါရေဟိ၊ ဝစိသင်္ခါရဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။
ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ၊ တို့သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတာ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သောစကားကို။ သဝန
ဝိသယဘာဝံ၊ သောတဝိညာဉ်၏ အာရုံ၏အဖြစ်သို့။ အနုပနိတတာယ၊ မဆောင်
အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ မရောက်ရာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိန္နာ၊

နှုတ်ကလွှတ်၍ မမြွက်မဆို ကွဲပြားခြင်းသို့မရောက်သောစကားဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဇာ။
 တဗ္ဘာဝံ၊ ထိုသောတစ်ညာဉ်၏ အာရုံ၏ အဖြစ်သို့။ နိယမာနာ၊ ဆောင်အပ်
 သော၊ ဝါ၊ ရောက်သော။ ဝါစာ၊ စကားကို။ ဝစီဘေဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဇာ။
 “နားတော်မညွတ်၊ ဆင်းကြာနတ်သည်၊ နှုတ်လွှတ်မပါ မြွက်သောကြောင့်”။
 ဤကဗျာ၌ နှုတ်လွှတ်မမြွက်ပါသောကြောင့် ဆိုလိုသည်။

သဗ္ဗေဟိပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သဒ္ဓ
 ဝါစာဝ၊ သဒ္ဓဝါစာကိုသာလျှင်။ ဒဿိတာ၊ ဇာ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ တာယဝါစာယ၊
 နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ယောဇေတွာ၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တတ္ထာနံ၊ ဆိုအပ်ပြီး
 သော အနက်ရှိကုန်သော။ ဝိညတ္တိအာဒိနံ၊ ဝိညတ္တိအစရှိကုန်သော။ ပဒါနံ၊
 တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဟာကာရေဟိ၊ သုံးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။
 သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ တံဝိညတ္တိံ၊ ကို။ ဒယေတုံ၊ ငှာ။ ယာ
 တာယ ဝါစာယ ဝိညတ္တိတိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ တံဝစနံ၊
 သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဤ။ ဝုတ္တနယတ္ထာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်သော အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကစိတ္တေသု၊ ဝိညတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော
 စိတ်တို့၌။ အသမ္မောဟတ္ထံ၊ မတွေ့ဝေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဒုတ္တိံသ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပါး
 သောစိတ်တို့၎င်း။ ဆဗ္ဗိသ၊ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ပါးသော စိတ်တို့၎င်း။ ဧကေန
 ဝိသတိ၊ ကခုယုတ် နှစ်ဆယ်သော စိတ်တို့၎င်း။ သောဋ္ဌသ၊ တဆဲ့ခြောက်ပါး
 သောစိတ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒံပကိဏ္ဍကံ၊ ဤပကိဏ္ဍကကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 သိအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဒုတ္တိံသ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊
 ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣရိယာပထံ၊ ဣရိယာပုထ်ကို။ ဥပတ္ထမ္ဘေန္တိ၊ ခိုင်ခံ့စေ
 တတ်ကုန်၏။

မူလဒ္ဓီကာ။ ။ ဣရိယာပထံ ဥပတ္ထမ္ဘေန္တိတိ ယထာပဝတ္ထံ ဣရိယာပထံ ဥပတ္ထမ္ဘေန္တိ။
 ယထာ ဟိ အဗ္ဗောကိဏ္ဏေ ဘဝဂေ ဝတ္ထမာနေ အင်္ဂါနိ ဩသိဒန္တိ ပရိဋ္ဌာနိဝိယ
 ဟောန္တိ။ နဓေ ဒုတ္တိံသ ဆဗ္ဗိသတိတိ ဝုတ္တေယု ဇာဝရကစိတ္တေသု ဝတ္ထမာနေသု။
 တေသု ပန ဝတ္ထမာနေသု အင်္ဂါနိ ဥပတ္ထဒ္ဓါနိ ယထာ ပဝတ္ထိရိယာပထသာဝေ
 နေဝ ပဝတ္ထန္တိတိ။ ။ ၁၅၁-ဆ။

ဒ္ဓီကာအနက်။ ။ ဣရိယာပထံ ဥပတ္ထမ္ဘေန္တိတိ၊ ကား၊ ယထာပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်တိုင်း
 သော။ ဣရိယာပထံ၊ ဣရိယာပုထ်ကို။ ဥပတ္ထမ္ဘေန္တိ၊ ထောက်ပံ့ခိုင်ခံ့စေကုန်၏။
 ဟိ-တံပိကဋ်ကရောမိ၊ အံ့။ အဗ္ဗောကိဏ္ဏေ၊ အကြားအကြား၌ဖြစ်သောဇောစိတ်

(၂၅၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တို့နှင့် မြွေမီးသော။ အဝင်။ အဝင်သည်။ ဝတ္ထမာနေ၊ ဖြစ်သည် ရှိသော်။
 အင်္ဂါနိ၊ ခြေ လက်စသော အင်္ဂါတို့သည်။ ဩသီဒန္တိ ယထာ၊ နစ်ကုန်၏သို့။ ပဝိ
 ဌာနိဝိယ၊ ဝင်ကုန်၏သို့။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်၏သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ဤအတူ။
 ဒုတ္တိံသ ဆဗ္ဗိသတိတိ၊ ဒုတ္တိံသ ဆဗ္ဗိသတိ ဟူ၍။ ဝတ္ထေသု၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။
 ဇာဂရဏ စိတ္တေသု၊ နိုးကြားကြောင်းဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ ဝတ္ထမာနေသု၊
 ကုန်သော်။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ န ဩသီဒန္တိ၊ မနစ်ကုန်။ ပဝိဌာနိဝိယ၊ ကုန်၏သို့။
 န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ တေသု၊ ထိုသုံးဆွဲနှစ်ပါး နှစ်ဆွဲ
 ခြောက်ပါးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော နိုးကြားကြောင်း ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။
 ဝတ္ထမာနေသု၊ ကုန်သော်။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဥပတ္ထဒ္ဓါနိ၊ ခိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
 ဝါ၊ ခုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ ယထာ ပဝတ္တိရိယာ ပထဘာဝေနေဝ၊ ဖြစ်တိုင်းသော
 ဣရိယာပုထ်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္ထန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဒုဝိဓမ္မိ၊ သော။ ဝိညတ္တိံ၊ ကို။ ဇနေန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဆဗ္ဗိသတိစိတ္တာနိ၊
 တို့သည်။ ဝိညတ္တိမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ န ဇနေန္တိ၊ မဖြစ်စေတတ်ကုန်။ ဣတရ
 ဒ္ဓယံ၊ ဝိညတ်မှတစ်ပါးသော ရုပ် ဣရိယာပုထ် နှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ကရောန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဧကေနဝိသတိ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ရူပမေဝ၊ ရုပ်ကိုသာလျှင်။ သမုဋ္ဌာ
 ပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရဒ္ဓယံ၊ ရုပ်မှတစ်ပါးသော ဣရိယာပုထ် ဝိညတ်နှစ်ပါး
 အပေါင်းကို။ နကရောန္တိ၊ မပြုတတ်ကုန်။ သောဋ္ဌသစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဣမေသု
 တိသု၊ ဤသုံးပါးသော ရုပ်၊ ဣရိယာပုထ်၊ ဝိညတ်တို့တွင်။ ဧကမ္ပိ၊ တစ်ပါးကို
 မျှလည်း။ နကရောန္တိ၊ ကုန်။

တတ္ထ၊ ထိုဒုတ္တိံသ စသည်တို့တွင်။ ဒုတ္တိံသတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဤ။
 ဝုတ္တာနေဝ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရတော၊ မှ။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကုသလာနိ၊
 တို့၎င်း။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ အကုသလာနိ၊ တို့၎င်း။ ကြိယတော၊ မှ။ ဒသ၊
 တို့၎င်း။ သေက္ခ ပုထုဇနာနိ၊ တို့၏။ အဘိညာစိတ္တံ၊ ၎င်း။ ခီဏာသဝါနိ၊ တို့၏။
 အဘိညာစိတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုတ္တိံသ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဆဗ္ဗိသဘိကား။ ရူပါဝစရတော၊ မှ။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ကုသလာနိ၊ တို့၎င်း။
 ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ကြိယာနိ၊ တို့၎င်း။ အရူပါဝစရတော၊ မှ။ စတ္တာရိ၊ ကုန်
 သော။ ကုသလာနိ၊ တို့၎င်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ကြိယာနိ၊ တို့၎င်း။ စတ္တာရိ၊
 ကုန်သော။ မဂ္ဂစိတ္တာနိ၊ တို့၎င်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဖလစိတ္တာနိ၊ တို့၎င်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဆဗ္ဗိသ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကေနဝိသတိတိ၊ ကား။ ကာမာ
 ဝစရ ကုသလ ဝိပါကတော၊ မှ။ ကောဒသ၊ တို့၎င်း။ အကုသလ ဝိပါကတော၊

မှ။ ဒွေ၊တို့၎င်း။ ကြိယမနောဓာတု၎င်း။ ရူပါဝစရတော၊မှ။ ပဉ္စ၊ကုန်သော။
 ဝိပါက စိတ္တာနိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကေနဝိသတိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ သောဠသတိ၊ ကား။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ သဗ္ဗသတ္တာနိ၊
 တို့၏။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊၎င်း။ ခိဏာသဝါနံ၊တို့၏။ စုတိစိတ္တံ၊၎င်း။ အာရုပ္ပဝိပါက
 စိတ္တာနိ၊တို့၎င်း။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဣမာနိ သောဠသ၊ ဤတဆဲ့ခြောက်ပါးသော
 စိတ်တို့သည်။ ရူပ ဣရိယာပထ ဝိညတ္တိသု၊ ရုပ်၊ဣရိယာပုထ်၊ဝိညတ်တို့တွင်။
 ကေမိ၊ တပါးပါးကိုမျှလည်း။ နကရောန္တိ၊ မပြုတတ်ကုန်။

မှတ်ချက်။ ။ခိဏာသဝါနံ စုတိစိတ္တံ ဌ နိကာဆရာကား ခပ်သိမ်းသော သူတို့၏
 စုတိစိတ်ပင် မပြုဟူ၏။

အညာနိပိ၊ သောဠသမှ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဗဟူနိ၊ များစွာ
 ကုန်သော။ အရူပေ၊ ဌ။ ဥပ္ပန္နာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော စိတ်တို့သည်။ အနောကာ
 သဂတတ္တာ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ရာ မဟုတ်သော အရပ်သို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ရူပံ၊ ကို။ နသမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ တပါး။ ယာနိစိတ္တာနိ၊
 တို့သည်။ ကာသဝိညတ္တိံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနေဝ၊ ထိုကာယ
 ဝိညတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော စိတ်တို့သည်ပင်လျှင်။ ဝစိဝိညတ္တိမ္ပိ၊ ကိုလည်း။
 သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် အပြီးတည်း။

၆၃၇။ အာကာသဓာတုနိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 ၏။ ယောသဘာဝေါ၊ ကို။ နကဿတိ နနိကဿတိ၊ မရေးခြစ်အပ်။ ကသိတု
 ဝါ၊ရေးခြစ်ခြင်းငှာ၎င်း။ “ကသိတုံဝါတိပိ” ။ဆိန္ဒိတုံဝါ၊ ဖြတ်ခြင်းငှာ၎င်း။
 ဘိန္ဒိတုံဝါ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ၎င်း။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သောသဘာဝေါ၊သည်။ အာကာသော၊ မည်၏။ အာကာသောဝ၊
 သည်ပင်လျှင်။ အာကာသဂတံ၊ မည်၏။ ခေဠဂတာဒိနိဝိယ၊ ခေဠဂတ စသည်
 တို့ကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အာကာသောတိ၊ မရေးခြစ်ကောင်းသောအရပ်
 ဟူ၍။ ဂတံ-ဉာတံ၊ သိအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အာကာသဂတံ၊

၁။ “ကာမာဝစရာနံ ပစ္စိမ ဖိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ပ၊ ကာယသင်္ခါရော
 နိရုဇ္ဈဿတိ”တိ (အဘိ ၆-၂၀-၂၉) ပန ဝစနတော အညေသမ္ပိ စုတိ ဖိတ္တံ ရူပံ
 နသမုဋ္ဌာပေတိတိ ဝိညာယတိ။ မူလဒီကာ-၁၅၁-၅၂။

(၂၅၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မည်၏။ နဟညတိ၊ မထိခိုက်အပ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အသံ၊ မည်၏။ အသန္နနီယံ၊ မထိခိုက်အပ်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အသမေဝ၊ အသသည်ပင်လျှင်။ အသဂတံ၊ မည်၏။ ဆိဒ္ဓဋ္ဌေန၊ အပေါက် အခေါင်း ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဝိဝရော၊ မည်၏။ ဝိဝရောဝ၊ အပေါက်အခေါင်း သည်ပင်လျှင်။ ဝိဝရဂတံ၊ မည်၏။ အသမ္ပုဋ္ဌံ ဝေဟိ မဟာတူတေဟိတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ တေဟိ၊ ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့သည်။ အသမ္ပုဋ္ဌံ၊ မတွေ့မထိအပ်သော။ နိဇ္ဇေဋ္ဌာကာသံဝ၊ အဋ္ဌိအတွယ်ကင်းသော အာကာသ ဓာတ်ကိုပင်လျှင်။ ကထိတံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ လက္ခဏာဒိတော၊ အားဖြင့်။ အာကာသဓာတု၊ သည်။ ရူပပရိစ္ဆေဒလက္ခဏာ၊ စက္ခုဒသကစသော တခု တခုသော ကလာပ်၌တည်သောရုပ်တို့ကို ကလာပ်တစ်ပါးတို့နှင့် သံကိဏ္ဍ အဖြစ်သို့ မရောက်စေသောအားဖြင့် ပိုင်းခြားတတ်သည်လျှင် မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ ရုပ်တို့ကို ပိုင်းခြားတတ်သည်ဖြစ်၍မှတ်အပ်သောတရား သည်။ အာကာသဓာတု၊ မည်၏။ “တနည်း”။ အာကာသဓာတု၊ သည်။ ရူပပရိစ္ဆေဒလက္ခဏာ၊ တခုတခုသော ကလာပ်၌ တည်သော ရုပ်တို့သည် ပိုင်းခြားအပ်သည်လျှင် မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ ရုပ်တို့သည် ပိုင်းခြားသည်ဖြစ်၍ မှတ်အပ်သောတရားသည်။ အာကာသဓာတု၊ မည်၏။ “တနည်း”။ အာကာသဓာတု၊ သည်။ ရူပပရိစ္ဆေဒလက္ခဏာ၊ ရုပ်တို့ကို ပိုင်းခြားခြင်းမျှလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ ပိုင်းခြားခြင်းမျှဖြစ်၍ မှတ်အပ်သောတရားသည်။ အာကာသဓာတု၊ မည်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ စက္ခုဒသကာဒိဧကေကကလာပဂတရူပပါနံ ကလာပန္တရေဟိ အသံ ကိဏ္ဍသာဝါပါဒနဝသေန ပရိစ္ဆိန္နတိ၊ တေဟိ ဝါ ပရိစ္ဆိန္နတိ တေသံ ဝါ ပရိစ္ဆေဒမတ္တန္တိ ရူပပရိစ္ဆေဒေါ၊ တံလက္ခဏံ ဧတိသဘာဝိရူပပရိစ္ဆေဒလက္ခဏာ၊ ဟူမူ။ ထိုစကားသင့်စွ။ ဤအာကာသဓာတ်သည် ထိုသို့သော ရုပ်ကလာပ်ကို ပိုင်းခြားသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ရူပပရိယန္တပကာသနရသာ ဟူသည်။

ရူပပရိယန္တပကာသန ရသာ၊ ဤကား ရုပ်တို့၏ အောက်အဘို့ ဤကား အထက်အဘို့-ဤကား ရှေ့နောက်၊ ဝဲယာ ဖီလာအဘို့ဟု ရုပ်တို့၏ အစွန်း အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ပြခြင်းကိစ္စရှိ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။သရုပ် အတ္ထအားဖြင့်ကား ရုပ်တို့၏ အရေးအသား ၏သို့ အပိုင်းအခြားမျှဖြစ်၍ ယူအပ် သိအပ် မှတ်အပ်၏။ထိုကြောင့် ရူပဓရိယာဒ ပစ္စု ပဋ္ဌာနာ ဟူသည်။

ရူပဓရိယာဒ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ရုပ်တို့၏ အပိုင်းအခြားမျှဖြစ်၍ ဉာဏ်အား ရှေးရှု ထင်တတ်၏။

အရေးအသား၏သို့ ရုပ်တို့၏အပိုင်းအခြားဟူ၍ ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်မှတ်အပ်ယူအပ် သည်ဟူလို။

အကြင်ကလောင်၌ ဘုတ်တို့၏ ပရိစ္ဆေဒသည်ဖြစ်၏။ ထိုကလောင်၌ ထိုဘုတ်တို့နှင့် မထိ၊ထိုကြောင့် အသံဖုဋ္ဌဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဟူသည်။ အဋ္ဌကထာ၌ တသမာသ် တည်း ရှိသော်လည်း ခွဲ၍ အနုသန္ဓေဆိုသည်။ ကလာပန္တရဘုတ် တို့၏ ကလာ ပန္တရဘုတ်တို့နှင့်သမ္ပုဋ္ဌအဖြစ် မဟုတ်လော၊ အဘွကြောင့် ထိုဘုတ်တို့သည် ပရိစ္ဆေဒရုပ်ကိုမထိသနည်း၊ ရပ်။

မူလနိကာ။ ။အသံဖုဋ္ဌ စတူဟိ မဟာဘူတေဟိတိ ယသ္မိံကလာပေ ဘူတာနံ ပရိစ္ဆေဒေါ တေဟော အသံဖုဋ္ဌ။ ဝိဇ္ဇမာနေဝိ ဟိ ကလာပန္တရဘူတာနံ စ ကလာပန္တရဘူတသံဖုဋ္ဌဘာဝေ တံတံဘူတဝိဝိတ္တတာ ရူပပရိယန္တော အာကာ သောတိ ယေသံ ဟော ပရိစ္ဆေဒေါ၊တေဟိ သော အသံဖုဋ္ဌော။ ။၁၅၂-ဆ။ ထိ၏ဟူသော် အဘယ်ဒေါသ ရောက်သနည်း?။

အညထာ ပရိစ္ဆိန္နဘာဝေါ န သိယာ၊ တေသံ ဘူတာနံ ဗျာပိတထာဝါပတ္တိ တော။ အသံဖုဋ္ဌော။

ဟူပြီသည် မဟုတ်လော၊ အဘယ်မူ၍ ဗျာပိတဘာဝ ဟူသနည်း။ “အဗျာ ပိတာ ဟိ အသံဖုဋ္ဌတာတိ”။

ထိုကြောင့် အသံဖုဋ္ဌ စတူဟိ မဟာဘူတေဟိ ဟုဟောတော်မူရကား ကဏ္ဍ ဆိဒ္ဓ မုခဝိဝရ စသောအားဖြင့် ဆိဒ္ဓဝိဝရ အဖြစ်ကို ဖြစ်စေရကား ဆိဒ္ဓဝိဝရ ပစ္စုပဋ္ဌာနာဝါ ဟူ၏။

ဝါကား။ အသံဖုဋ္ဌဘာဝ ဆိဒ္ဓဝိဝရဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဘုတ်တို့သည် မထိ အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ် ဘုတ်တို့၏ အပေါက် အကြား အဝ၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်၏။

နိကာအနက်။ ။အသံဖုဋ္ဌ စတူဟိ မဟာဘူတေဟိတိ၊ ကား။ ယသ္မိံကလာပေ၊ ၌။ ဘူတာနံ၊ ထို၏။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေဟော၊ ထို ဘုတ် တို့သည်သာလျှင်။ အသံဖုဋ္ဌ၊ မတူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ-သမ္ပု၊မှန်၏။ ကလာပန္တရဘူတာနံ၊ ကလောင်တပါး၌ ဖြစ်ကုန်သောဘုတ် တို့၏။ ကလာပန္တရ

(၂၆၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဘူတ သံဖုဋ္ဌဘာဝေ၊ ကလာပ်တပါး၌ ဖြစ်ကုန်သော သုတ်တို့သည် တွေ့အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေဝိ၊ ရှိလျှင်းပူလည်း။ တံ တံ ဘူတဝိပိတ္တတာ၊ ထိုထိုသို့သော သုတ်တို့၏ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ရူပပရိယန္တော၊ ရုပ်၏အဆုံးသည်။ အာကာသေဝ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ယေသံ၊ အကြင် ဘူတရုပ် တို့၏။ ယော ပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော ပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ဧတံ၊ ထိုဘုတ်တို့သည်။ အသံဝုဋ္ဌောဝ၊ မတွေ့အပ် သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အညထာ၊ မတွေ့အပ်သည် မှတပါး တွေ့အပ်သည်ရှိသော်။ ပရိစ္ဆိန္နဘာဝေါ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ၊ တေသံ ဘူတာနံ၊ တို့၏။ ဗျာပိတဘာဝေါ၊ ပတ္တိတော၊ နံသည်၏ အဖြစ်၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တည်း။ ဝါ၊ နံသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အဗျာပိတော၊ မနံသည်၏ အဖြစ်သည်။ အသံဝုဋ္ဌတာ၊ မတွေ့အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ရူပပရိစ္ဆေဒ ရှိလတ်သော် ဆိဒ္ဓဝိဝရဘာဝ ဖြစ်ရကား ရူပပရိစ္ဆေဒကာန အကြောင်း၊ ဆိဒ္ဓဝိဝရဘာဝကား အကျိုး။

အဘိဓမ္မာဝတောရနီကာ။ ကဏ္ဍဆိဒ္ဓ ပုဗ္ဗဝရာဒိဝသေန ဆိဒ္ဓဝိဝရဘာဝဿ ပစ္စုပဋ္ဌာနတော ဆိဒ္ဓဝိဝရဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနတာဝုတ္တာ။ ရူပပရိစ္ဆေဒေ ဟိ သတိ ဆိဒ္ဓဝိဝရဘာဝေါ ဟောတိ။ ။၁၅၀-ဆ။

ဤ၌ ဥပဋ္ဌာနာကာရ ဖလပစ္စုပဋ္ဌာန် နှစ်ပါးကို ပေါင်း၍ဆိုသည်။ “အသံ ဖုဋ္ဌဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာန၊ ဆိဒ္ဓဝိဝရဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာန ဟု နှစ်ပါးခွဲ၍ယူ။ အသံဝုဋ္ဌဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာန၌ ဥပဋ္ဌာနကာရ၊ ဆိဒ္ဓဝိဝရဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာန၌ ဖလဟု တသမာသ်တည်း ဖြစ်သော်လည်း ခွဲ၍မှတ်။ အကြင် ကလာပ်၌ ရုပ်တို့၏ ပရိစ္ဆေဒသည် ဖြစ်၏။ ထိုကလာပ်၌ ထိုရုပ်တို့၏ ပရိစ္ဆေဒ၏ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်ရကား ပရိစ္ဆေဒ၏ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ် သိအပ်ရကား ပရိစ္ဆိန္န ရူပပဒဋ္ဌာနာ ဟူသည်။

ပရိစ္ဆိန္နရူပပဒဋ္ဌာနာ၊ မိမိပိုင်းခြားအပ်သော ရုပ်လျှင် နီးစွာသောအကြောင်း ရှိ၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ယာယ ပရိစ္ဆိန္နေသု၊ စသည်ဖြင့် အာကာသဓာတ်၏ ထိုထိုမိမိပိုင်းခြားအပ်သော ကလာပ်တို့၏ ကလာပန္တရတို့နှင့် အသံကရ၏ ကာရဏသဘာဝကို ပြသည်။

ယာယ၊ အကြင် အာကာသဓာတ်သည်။ ပရိစ္ဆိန္နေသု၊ ပိုင်းခြား အပ်ကုန်သော။ ရူပေသု၊ ရုပ်တို့၌။ “ဣဒံ၊ ဤသည်။ ဣတော၊ ဤပိုင်းခြားအပ်သော ကလာပ်မ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အဘို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၎င်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်။ အဓော၊ အောက်အဘို့တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်။ တိရိယံ၊ ရှေ့၊ နောက်၊ ဝဲ၊ ယာ

၂-ရူပကဏ္ဍ-နိဒ္ဒေသဝတ္ထုနာ

(၂၆၁)

ဖီလာ အဘို့တည်း”။ ဣတိစ၊ ဤသို့၎င်း။ ဟောတိ၊ ထင်ရှား၏။ (ယာယကား ယံသန္တာယကံသို့ နိယတ်မလိုပြီ)။

၆၃၈။ ဣတော၊ ဤအာကာသဓာတု နိဒ္ဒေသမှ။ ပရေ၊ နောက်ဖြစ်ကုန်သော။ “သုရှိသည်ကားမလို”။ ရူပဿလဟုတာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ နိဒ္ဒေသ၊ တို့ကို။ စိတ္တဿလဟုတာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ ဝုတ္တ နယေနော၊ လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ လက္ခဏာဒိတော၊ အားဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤရူပဿလဟုတာ စသည်တို့တွင်။ ရူပဿလဟုတာ၊ သည်။ ရူပါနံ၊ စိတ္တဇ ဥတုဇ၊ အာဟာရဇ၊ ဟူသော တိသမုဋ္ဌာနိက မဟာတုတ် နိဗ္ဗန္ဓရုပ်တို့၏။ အဒန္တတာလက္ခဏာ၊ မလေးမန့်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ မလေးမန့်သည်၏အဖြစ်ဟု မှတ်အပ်၏။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ “ရူပါနံကား-ကာကောလောကန”။ ဂရုဘာဝဝိနောဒနရသာ၊ လေးသည်န့်သည်၏ အဖြစ်ကို ဖျောက်ပယ်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။

အဘိဓမ္မာဝတောရဋီကာ။ ။ ကိဉ္ဇာဝိ ဟိ အယံ ရူပါနံ ဂရုဘာဝံ ဝိနောဒေတုံ န သက္ကေတိ၊ ဂရုရူပပဋိပက္ခာနံ ပန အဒန္တရူပါနံ ဝိကာရတ္ထာ ဇာတိနံ ဥပ္ပါဒေတိတိ အာဒိသု ဝိယ ပရိယာယေန ဂရုဘာဝံ ဝိနောဒေတိ နာမ၊ တသံ ဟိ ဝိဇ္ဇမာနာယံ ဥပ္ပန္နရူပါနံ အဂရုဘာဝေါ ယေဝါတိ၊ သေ နယော မုဒုတာ ကမ္မညတာသု။ ။ ၁၅၃-ဆ။

လဟုပရိဝတ္တိတာ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အနာကင်းသော ယောကျ်ား၏ ထိုမှ ဤမှ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ပြောင်းရွှေ့ပြန်လှန်ခြင်းဖြစ်၏သို့ နိဗ္ဗန္ဓရုပ်တို့၏ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ပြောင်းရွှေ့ ပြန်လှန်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဖြစ်၍ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။

အဘိဓမ္မာဝတောရဋီကာ။ ။ လဟုပရိ ဝတ္တိတပစ္စုပဋ္ဌာနာတိ အဒန္တဿ အရောဂိ ပုရိသဿ အပရာပရံ သင်္ကန္တိ ပရိဝတ္တနံ ဝိယ အဒန္တပရိဝတ္တနံ ဝိယ အဒန္တပရိဝတ္တနံ ဟုတွာ ပစ္စုပဋ္ဌာနာတိ အတ္ထော။ ။ ၁၅၃-ဆ။

လဟုရူပ ပဒဋ္ဌာနာ၊ ပေါ့သောရုပ်လျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။

အဘိဓမ္မာဝတောရဋီကာ။ ။ ယဿ ရူပဿ လဟုတာ၊ တတ္ထေဝ ဝိကာရဿာဝေန ဥပလက္ခနတော လဟုရူပပဒဋ္ဌာနာ၊ ဝေဒိတရာသုဝိ။ ။ ၁၅၄-ဆ။

(၂၆၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရူပဿမုဒုတာ၊ သည်။ ရူပါနံ၊ တိသမုဋ္ဌာနိက မဟာဘူတ နိပ္ပန္နရုပ်တို့၏။ အထဒ္ဓတာ လက္ခဏာ၊ ကြမ်းတန်း ခက်တရော် မရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ မကြမ်းတန်း မခက်မာသည်၏ အဖြစ် ဟူသော မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ ထဒ္ဓဘာဝဝိနောဒန ရသ၊ ကြမ်းတန်းခက်မာသည်၏ အဖြစ်ကို ဖျောက်ပယ်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မုဒုဘာဝေနော၊ နူးညံ့သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် သာလျှင်။ (ထည့်)။ သဗ္ဗကြိယာသု၊ အလုံးစုံကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုတို့၌။ အဝိရော ဓိတာ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်ဖြစ်၍ ဉာဏ်အား ရှေ့ရှုထင် တတ်၏။ ဝါ၊ မဆန့်ကျင်သည် ဖြစ်၍ ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်၏။ “တာ၊ သုတ္တ”။

အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာ။ ။ အဝိရဒ္ဓါ ဟုတွာ ပစ္စုပဋ္ဌာတိ တိ အဝိရောဓိတာ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ မုဒုဟိ ကတ္ထမိ န ဝိရဇ္ဈတိ။ ။ ၁၅၄-ဆ။

မုဒုရူပ ပဒဋ္ဌာနာ၊ နူးညံ့သော ရုပ်လျှင် နီးစွာသော အကြောင်း ရှိ၏။ ရူပဿ ကမ္မညတာ၊ သည်။ “သုံးပုဒ်၌ပင် အလုတ္တ သမာသ”။ သရိရ ကြိယာနုကူလကမ္မညဘာဝလက္ခဏာ၊ ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုကိစ္စတို့အား လျော်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော အမှု၌ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသော မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။ အကမ္မညတာ ဝိနောဒနရသံ၊ အမှု၌ မကောင်း သည်၏ အဖြစ် မခံသည်၏ အဖြစ်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ အဒုဗ္ဗလ ဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ရုပ်တို့၏ အားမနည်းသည်၏ အဖြစ်ဖြစ်၍ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။

အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာ။ ။ အကမ္မညံ ဒုဗ္ဗလံနာမ ဟောတိတိ ကမ္မညတာ အဒုဗ္ဗလ ဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဝုတ္တာ။ ။ ၁၅၄-ဆ။

ကမ္မညရူပ ပဒဋ္ဌာနာ၊ အမှု၌ ကောင်းသော ခံသောရုပ်လျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ ရူပဿ လဟုတာ စသည်တို့၏ အချင်းချင်းမစွန့် တကွမကွေ့ပြစ်ကြ သော အားဖြင့် ဒုဝိညေယျနာနတ္ထ အဖြစ်ကို ပြလို၍ “တော ပန တိဿောန အညမညံ ဝိဇဟန္တိ”ကိုမိန့်။

ရင်းကို ပြုပြီး၍ ထိုထို ဝိကာရ လွန်ခြင်းရှိသော ရုပ်တို့ဖြင့် ထိုနာနတ္ထ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းငှာ “ဧဝံ သန္တေပိ” စသည်ကိုမိန့်။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ဧတာ၊ ထိုရူပဿ လဟုတာ စသော ရုပ်တို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ နဝိဇဟန္တိ၊ မစွန့်ကုန်။ ဧဝံ အညမည အဝိဇဟနေ၊ ဤသို့ အချင်းချင်းမစွန့်သည်။ သန္တေပိ၊ ဖြစ်သော် လည်း။ အရောဂိနေ၊ အနာကင်းသသူ၏။ လဟုတာဝေါဝိယ၊ ကိုယ်လက် ပေါ့ပါးသည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ လဟုတာဝေါ၊ ပေါ့ပါးသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဒန္တတာ လဟုပရိဝတ္တိ ပကာရော၊ မလေးမန့် သည်၏အဖြစ် ပေါ့ပါးလျင်မြန်စွာ ပြောင်းရွှေ့ပြန်လှန်နိုင်ခြင်း အထူး အပြားရှိသော။ ရူပဒန္တတ္တကရ ဓာတုက္ခောဘ ပဋိပက္ခပစ္စယ သမုဋ္ဌာနေ၊ ရုပ်၏ ပေးလံသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ဓာတ်ချောက်ချားခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ယော ရူပဝိကာရော၊ အကြင်ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ဝါဝိကာရရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော ရူပဝိကာရော၊ ထိုရုပ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ရူပဿ လဟုတာ၊ မည်၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ “ဓာတုက္ခောဘ၊ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ “ဓာတုက္ခောဘော ဝါတဝိတ္တသေမှပကောပေါ၊ ရသဒဗ္ဗိဓာတုနံ ဝါ ဝိကာရဝတ္ထာ”။ ယင်းနှစ် ဝိကပ်ဖြင့် ဆိုအပ်သော အတ္ထ စသောအားဖြင့် ပထဝီသော ဓာတ်တို့၏သာ ဝိကာရ ဟုမှတ်အပ်၏။ ပဋိပက္ခပစ္စယ ဟူသည်အဘယ်နည်း။ ပဋိပက္ခပစ္စယာ သပ္ပာယ်ဥတုအာဟာရု ဝိက္ခိတ္တစိတ္တတာ။ ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဒီကာ-၁၀၀-ဆ။

သုပရိမဒ္ဓိတ စမ္ပဿ၊ ကောင်းစွာ နယ်အပ်သော သားရေ၏။ မုဒုဘာဝေါ လူဝါကဲ့သို့။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ မုဒုဘာဝေါ၊ နူးညံ့သည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ သဗ္ဗကြိယာ ဝိသေသေသု၊ အလုံးစုံသောကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကိစ္စအထူး တို့၌။ သရသ ဝတ္တန ဘာဝေါ၊ မိမိ၏ ကိစ္စအဖြစ်လျှင် ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ ပသ ဝတ္တနဘာ မဒ္ဒဝ ပကာရော၊ အလိုသို့လိုက်သည်၏အဖြစ် နူးညံ့သည်၏ အဖြစ် ဟူသော အထူးအပြားရှိသော။ ရူပသဒ္ဓတ္တကရဓာတုက္ခောဘပဋိပက္ခပစ္စယ သမုဋ္ဌာနေ၊ ရုပ်၏ ကြမ်းတမ်း ခက်ထန်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ဓာတုက္ခောဘ၏ ပဋိပက္ခပစ္စယကြောင့် ဖြစ်သော။ ယော ရူပဝိကာရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော ရူပ ဝိကာရော၊ သည်။ ရူပဿ မုဒုတာ၊ မည်၏။

(၂၆၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပန၊ ပါး။ သုဓန္တ သုဝဏ္ဏဿ၊ ဧ။ ကမ္မညဘာဝေါ၊ ဣဝ၊ တန်ဆာကြီးငယ်
ပြုအံ့သောငှာကောင်းသည် လျော်သည်အဖြစ်ကဲ့သို့။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ ကမ္မည
ဘာဝေါ၊ အမှု၌ကောင်းသည် လျော်သည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ သရီရ
ကြိယာနုကုသဘာဝပွကာရော၊ ကိုယ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အမှုတို့၌ လျော်သည်၏
အဖြစ်ဟူသော အထူးအပြားရှိသော။ သရီရကြိယာနံ၊ တို့အား။ အနုနုကုလ
ကရဓာတုက္ခောဘ ပဋိပက္ခပစ္စယ သမုဋ္ဌာနော၊ မလျော်သည်၏ အဖြစ်ကို
ပြုတတ်သော ဓာတုက္ခောဘ၏ ပဋိပက္ခပစ္စယကြောင့်ဖြစ်သော။ ယော ရူပ
ဝိကာရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောရူပဝိကာရော၊ သည်။ ရူပဿကမ္မညဘာ၊
မည်၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ တောသံ၊ ထိုသုံးပါးသော
ရုပ်တို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

အနိပ္ပါယ်ကား။ ။ လဟုတာ၏ အရောက်သည် နိဒဿန၊ မုဒုတာ၏ သုပရိမုဒ္ဓိတ
စမ္ပသည် နိဒဿန၊ ကမ္မညဘာ၏ သုဓန္တသုဝဏ္ဏသည် နိဒဿန။ ဤ၌ အရောက်
နိဒဿနသည် သင့်စေတော့၊ အဘွဲ့ကြောင့်နည်း။ ထိုအရောက်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓ
သန္တာန်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သုပရိမုဒ္ဓိတစမ္ပ သုဓန္တသုဝဏ္ဏနိဒဿနသည်
အသို့သင့်အံ့နည်း။ ထိုစကား ဆိုသင့်၏။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပသန္တာန်၌ လဟုတာ
စသည်တို့သည် မဖြစ်ကုန်ခဲ့ရကား ဘွဲ့ကြောင့်နည်း။ ထိုသို့သော ဓာတုက္ခောဘ
၏ ပဋိပက္ခပစ္စယ မရှိသောကြောင့်တည်း။ စုဒ္ဓိရှိမှု၊ မှန်ပေ၏။ သို့သော်လည်း
ဤနိဒဿနသည် နူးညံ့ခြင်းအမှု၌ ကောင်းခြင်းတူသောရုပ်ကို ပြရုံမျှသာတည်း။
ထိုသားရေ ရွှေတုံး၌ ဤလိုအပ်သော မုဒုတာကမ္မညဘာ ရုပ်ရှိကောင်းသော
ကြောင့် နိဒဿနမူသည် မဟုတ်။ ဖြေ။ ။ ယင်းသို့သော် လဲဝွမ်း စသည်တို့၌
လဟုတာ စသည်ရှိသည်မဟုတ်လောဟူမူ၊ ထိုလဲဝွမ်းစသည်တို့၌ ပရမတ္ထအား
ဖြင့် လဟုတာ စသည်မရှိ၊ သို့သော်လည်း လေးသည်၏အဖြစ် စသည်တို့၏
အကြောင်းဖြစ်သော ဘုတ်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့် ထိုလဲဝွမ်း စသည်တို့၌ လဟု
တာဝစသော ဝေါဟာရ ပညတ်မျှသာတည်းဟု ဖြေ။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တိဿောပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်
သော။ တော၊ ထိုရူပဿလဟုတာ စသောရုပ်တို့ကို။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကာတု၊
ငှာ။ နသက္ကောတိ၊ နိုင်။ အာဟာရာဒယောဝ၊ အာဟာရ၊ စိတ်၊ ဥတုတို့သည်
သာလျှင်။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ-တံဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ ယောဂီ
နော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ အမေဟိ၊ တို့သည်။ ဘောဇန
သပ္ပာယ်၊ လျောက်ပတ်သော ဘောဇဉ်ကို။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီ။ နော၊ ငါတို့၏။

ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ လဟု၊ ပေါ၏။ မုဒု၊ နူးညံ့၏။ ကမ္မညော၊ အမှည့်ဝံ၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ “အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဥတုသပ္ပ၊ ယံ၊ လျောက်ပတ်သော
ဥတုကို။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီ။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကေဂ္ဂံ၊
တည်ကြည်၏။ ကာယော၊ သည်။ လဟု၊ ပေါ၏။ မုဒု၊ ၏။ ကမ္မညော၊ အမှ
ည့်ဝံ၏” ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

၆၄၁။ ဥပစယသန္တတိ နိဒ္ဒေသေသု၊ တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
၏။ အာယတနာနန္တိ၊ ကား။ အဗျေကာဒသန္တိ၊ အခွဲနှင့်တကွ တဆွဲဟပါး
ကုန်သော။ အာယတနာနံ၊ ရုပ်အာယတနတို့၏။ အာစယောတိ၊ ကား။
နိဗ္ဗတ္တိ၊ လက်ဦးအစ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ သောရူပဿ ဥပစယောတိ၊ ကား။
အာယတနာနံ၊ ရုပ်အာယတနတို့၏။ ယောအာစယော၊ အကြင် လက်ဦးအစ
ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ပုနပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်
သော။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ သောဝ၊ ထိုအထက်၌ဖြစ်ခြင်း ပွားခြင်းသည်
ပင်လျှင်။ ရူပဿ၊ နိဗ္ဗန္တရုပ်၏။ ဥပစယောနာမ၊ အထက်၌ဖြစ်ခြင်း ပွားခြင်း
မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝဗ္ဗိ၊ ပွားခြင်း။ ဣတိ၊ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဗုဒ္ဓဋီကာ။ ။ အာဒိတော စယော အာစယော။ ပဌမပုတ္တိ။ ။ ၁၅၂-ဆ။

ဋီကာအနက်။ ။ အာဒိတော၊ လက်ဦးအစ၌။ စယော၊ ဖြစ်ခြင် တည် ။ အာစ
ယော၊ လက်ဦးအစ၌ဖြစ်ခြင်း။ ပဌမပုတ္တိ၊ လက်ဦးအစရုပ်တို့၏ ဥပါဒ်ခြင်း
ဖြစ်ခြင်းရ၏။

အာသဒ္ဓါ အာဒိအနက်၊ စယသဒ္ဓါ ဥပ္ပါဒ အနက်ကို ရည်သည်။ “ဥပရိစယော
ဥပစယော” ။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ စယော၊ ပွားခြင်းတည်း။ ဥပစယော၊ အထက်
၌ပွားခြင်း။ ဥပသိတ္တံ၌ကဲ့သို့ ဥပသဒ္ဓါသည် ဥပရိအနက်ကိုပြ၏။ စယသဒ္ဓါ ဝနိ
အနက်ကိုဟော၏။ “ပဌမစယော ပုပ္ဖတ္တိ၊ ပစယော” ဟူ၍၊ ပပညတ္တံ၌ကဲ့သို့ ဥပ
သဒ္ဓါ ပဌမအနက်၊ စယသဒ္ဓါ ဥပ္ပါဒအနက်ကို ဟော၍ အာစယောနှင့် ဥပစယ
အနက်တူကြပြန်သတည်း။

ဗုဒ္ဓဋီကာ။ ။ ဥပရိ စယော ဥပစယော၊ ပုပဇ္ဇော သန္တတိ၊ တတ္ထ နိဒ္ဒေသေ
အဝုတ္တောပိ အာစယော ဥပစယသဒ္ဓေနေဝ ဝိညာယတိတိ “ယော အာယ
တနာနံ အာစယော ပုနပုနံ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ၊ သောဝ ရူပဿ ဥပစယော” တိ
အာဟ၊ ပါဠိယံ ပန ဥပသဒ္ဓေါ ပဌမတ္ထော ဥပရိအတ္ထောစ ဟောတိတိ “အာဒိ
စယော ဥပစယော၊ ဥပရိစယော သန္တတိ” တိ အယမတ္ထော ဝိညာယတိတိ။

(၂၆၆)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အညထာဟိ အာယသင်္ခါတဿ ပဌမုပ္ပါဒဿ အဝုတ္တတာ အာပဇ္ဇေယျ။
၁၅၂-ဆ။

ဇ္ဇိကအနက်။ ။ဥပရိ၊ အထက်၌။ စယော၊ ပွားခြင်းသည်။ ဥပစယော၊ မည်၏။
ပဗန္ဓော၊ အစဉ်မပြတ် ဖွဲ့စပ်ခြင်းသည်။ သန္တတိ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာစယ ဥပ
စယ သန္တတိတို့တွင်။ ဝါ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ၌။ ဥဒ္ဓေသေ၊ ၌။ အဝုတ္တောပိ၊ မဟော
အပ်သော်လည်း။ အာစယော၊ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အာစယကို။ ဥပ
စယသဒ္ဓေနဝ၊ နိဒ္ဓေသ၌ ဟောတော်မူအပ်သော ဥပစယသဒ္ဓါဖြင့်ပင်လျှင်။
ဝိညာယတိ၊ ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝါ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုပြု
၍။ ယောအာယတနာနံ ပ၊ ဥပစယောတိ၊ ဟူသောစကားကို။ သင်္ဂဟကာရော၊
သည်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ပန၊ ထိုသို့ဆိုအပ်သော်လည်း။ ပါဠိယံ၊ ဥဒ္ဓေသ ပါဠိ
တော်၌။ ဥပသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပဌမတ္ထော၊ ရှေးဦးစွာဟူသော အနက်ရှိသည်၎င်း။
ဥပရိအတ္ထောစ၊ အထက်ဟူသော အနက်ရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အာဒိစယော၊ အစဉ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဥပစယော၊ မည်၏။
ဥပရိစယော၊ အထက်၌ပွားခြင်းသည်။ သန္တတိ၊ မည်၏။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ဤ
အနက်ကို။ ဝိညာယတိ၊ ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဟိ၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုအံ့။
အညထာ၊ သိုဆိုအပ်ပြီးသည်မှတစ်ပါး ဥပသဒ္ဓါ၏ ဥပရိအနက်ကိုသာ ယူအပ်
သည်ရှိသော်။ အာစယ သင်္ခါတဿ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ပဌမုပ္ပါဒဿ၊ ရှေးဦးစွာ
ဖြစ်ခြင်း၏။ အဝုတ္တတာ၊ ဥဒ္ဓေသ၌ မကောအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇေ
ယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ယော ရူပဿ ဥပစယော သာ ရူပဿသန္တတိတိ၊ ကား။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဥပစိ
တာနံ၊ လက်ဦး အစဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ နိပ္ပန္နရုပ်တို့၏။ ယာဝစုံ၊ အကြင်
ပွားခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ။ တတော၊ သို့ပွားသည်မှ။ ဥတ္တရိတရံ၊ အထက်
အထက်၌။ ပဝတ္ထိကာလေ၊ အစဉ်မပြတ် စပ်ကာစပ်ကာ ဖြစ်သောကာလ၌။
သာဝ၊ ထိုပွားခြင်း သည်သာလျှင်။ ရူပဿ၊ နိပ္ပန္နရုပ်၏။ သန္တတိနာမ၊
မည်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ပဝတ္ထိ၊ အစဉ်မပြတ် စပ်ကာစပ်ကာ ဖြစ်ခြင်း။
ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ “သမ္ပန္နော ဟုတွာ တနိယတေ သန္တတိ”။ သမ္ပန္နော ဟုတွာ၊
အဆင့်ဆင့် စေ့စပ် ဖွဲ့ယှက်သည်ဖြစ်၍။ တနိယတေ၊ ကျယ်ခြင်းပြန့်ခြင်း။ သန္တတိ၊
အဆင့်ဆင့် စေ့စပ် ဖွဲ့ယှက်သည်ဖြစ်၍ ကျယ်ခြင်းပြန့်ခြင်း။ သံပုဗ္ဗ-တနုဓာတ်
တိပစ္စည်း။ ဘာဝသာဓိဟည်း။
တဘဝတည်းတွင် ရှေးကမဖြစ်ဘူးသေးသော ရုပ်တို့၏ ရှေးဦးဖြစ်စသည် ဥပ
စယ မည်၏။ တကြိမ်ဖြစ်ဘူး၍ တဖန် ထိုနောက် ရုပ်တို့၏ ဖြစ်စဉ်သည် သန္တတိ
ညော်ရကား... ဝန္တသေယျက သတ္တဝါတို့၏ ကာယဒဿက၊ ဝတ္ထုဒဿက၊ ဘာဝ

၂-ရူပကဏ္ဍ-နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

(၂၆၇)

ဒသက,ကမ္မဇကလောင် သုံးစည်းတို့၏ ရှေးဦးဖြစ်စသည် ဥပစယ၊ တဖန်ထပ်၍
ဖြစ်စဉ်သည် သန္တတိ။ ပဋိသန္ဓေ၏ ဦးကာလ၌ဥတုဇရုပ်တို့၏ရှေးဦးဖြစ်စသည် ဥပ
စယ၊ ၎င်းရုပ်တို့၏ ထပ်၍ဖြစ်စဉ်သည် သန္တတိ။ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဆောင်၏
ဥပ္ပါဒကုဏ္ဍိဝိတ္တဇရုပ်တို့၏ရှေးဦးဖြစ်စသည်ဥပစယ၊ ၎င်းရုပ်တို့၏ဒုတိယဆောင်
စသည်၌ ဖြစ်စဉ်သည် သန္တတိ။ ဗဟိဒ္ဓဩဇာ နှံ့သောကာလ၌ အာဟာရဇရုပ်တို့
၏ရှေးဦးဖြစ်စသည် ဥပစယ၊ ၎င်းရုပ်တို့၏ နောက်ပြီးတဖန် ဆက်ကာဆက်ကာ
ဖြစ်စဉ်သည်သန္တတိ။ မိမိကာလရောက်၍ စက္ခုဒသက, သောတဒသက ဃာန
ဒသက, ဗိဝှါဒသကတို့၏ ရှေးဦးဖြစ်စသည် ဥပစယ၊ နောက်ပြီးတဖန် ဆက်ကာ
ဆက်ကာ ဖြစ်စဉ်သည် သန္တတိ မည်၏ဟူလိုသည်။ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ဥပစယ၊
သန္တတိကို ဂစ္ဆသေယျကသတ္တဝါအား ရည်၍ဆိုသတည်း။ သံသေဒဇ ဩပပါ
တိကသတ္တဝါတို့၌ကား ပဋိသန္ဓေဓကဝယ် ရုပ်တို့၏ဥပါဒ်သည် ဥပစယမည်၏။
ထိုမှ နောက်၌ ဒုတိတိုင်အောင် နိပ္ပန္နရုပ်တို့၏ ဖြစ်စဉ်သည် အဆင့်ဆင့် စေ့စပ်
သဖြင့်ကျယ်ခြင်း ပြန့်ခြင်းဟူသော ဖြစ်စဉ်ဖြစ်သောကြောင့် သန္တတိ မည်၏
မှတ်လေ။

အဋ္ဌကထာ နည်းဖြင့် ပဋိသန္ဓေ၏ ဥပါဒ်ကသည် သတ္တမ သတ္တာဟ,အဋ္ဌမသတ္တာဟ
နဝမသတ္တာဟ,ဒသမသတ္တာဟ။ နိကာနည်းဖြင့် ကောဒသမသတ္တာဟ,ဒွါဒသမ
သတ္တာဟ, တေရသမသတ္တာဟ, ဗုဒ္ဓသမသတ္တာဟသည် ယထာက္ကမ စက္ခု,
သောတ, ဃာန, ဗိဝှါဒသက လေးပါးတို့၏ ဖြစ်ချိန်ကာလမှတ်။

ပါဠိ၂၁နသန္တိ။ ။အာစယောတိ နိဗ္ဗတ္တိတိ အာဒိနာ ဝုတ္တမတ္ထံ ဥပမာယ သာ
ဓေန္တော “နဒိတိရေ”တိ အာဒိမာဟ။

ဟိ-တံပါကဋ်ကရောမိ၊ အံ။ နဒိတိရေ ဖြစ်ကင် ခံ၌။ ခတကူပသ္မိံ၊
တူးအပ်သော လက်ယက်တွင်းငယ်၌။ ဥဒကုဋ္ဌမနကာလောဝိယ၊ ရေထွက်
သော ကာလကဲ့သို့။ အာစယော၊ အာစယကို။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ရုပ်တို့၏ လက်ဦးအစ
ဖြစ်ခြင်းဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ပရိပုဏ္ဏကာလောဝိယ၊ ရေပြည့်သော
ကာလကဲ့သို့။ ဥပစယော၊ကို။ ဝဗ္ဗိ၊ ရုပ်တို့၏အထက်၌ ပွားခြင်းဟူ၍။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ ၏။ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဂမနကာလောဝိယ၊ ရေစီးသွား
သော ကာလကဲ့သို့။ သန္တတိ၊သန္တတိကို။ ပဝတ္တိတိ၊ရုပ်တို့၏အစဉ်မပြတ်ဆက်
ကာ ဆက်ကာဖြစ်ခြင်းဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

သမ္ဘန္တိ။ ။သန္တတိတိပဒံ ဝေဒိတဗ္ဗာတိပဒေ ကမ္မံ။

ဝေဏ္ဍမိနာ နိဒ္ဒေသေန၊ ဤ “ယော အာယတနာနံ အာစယော” အစ
ရှိသော နိဒ္ဒေသဖြင့်။ ကိံ အတ္ထဇာတံ၊ အဘယ် အနက်သဘောကို။ သည်။

(၂၆၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကထိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။
 ဟိ-အဖြေကို ဆိုအံ့။ အာယတနေန၊ အာယတနဖြစ်။ အာစယော၊ ကို။
 ကထိတော၊ ၏။

အဘယ်ကြောင့်နည်း။

မူလဋီကာ။ ။ အာစယူပစယသန္တတိယော ဟိ နိဗ္ဗတ္တိ ဘာဝေန အာစယော
 ဝေါတိ အာယတနေဟိ အာစယာဒိနံ ပကာသိတတ္တာ တေဟိ အာစယော
 ကထိတော။ ။ ၁၅၂-ဆ။

ဋီကာအနက်။ ။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာစယူပစယသန္တတိယော၊ အာစယ
 ဥပစယ သန္တတိ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိဘာဝေန၊ ရပ်တိုင်း ဖြစ်ခြင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။
 အာစယော ဝေါ၊ အာစယ ခည်သည်သာတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာယ
 တနေဟိ၊ အာယတနတို့ဖြင့်။ အာစယာဒိနံ၊ အာစယ ဥပစယ သန္တတိ တို့၏။
 ပကာသိတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေဟိ၊ ထိုအာယတန တို့ဖြင့်။
 အာစယော၊ ကို။ ကထိတော၊ ၏။

အာစယေန၊ အာစယဖြင့်။ အာယကနံ၊ ကို။ ကထိတံ၊ ၏။

အဘယ်ကြောင့်နည်း။

မူလဋီကာ။ ။ အာယတနာနံ အာစယာဒိဝစနေနေဝ အာစယသဘာဝါနိ ဥပ္ပါဒ
 ဓမ္မာနိ အာယတနာနိတိ အာစယေန တံပကတိကာနိ အာယတနာနိ ကထိ
 တာနိ၊ လက္ခဏံဟိ ဥပ္ပါဒေါ၊ န ရူပရူပန္တိ။ ။ ၁၅၃-ဆ။

ဋီကာအနက်။ ။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အာစယာဒိ ဝစနေနေဝ၊ အာစယ အစရှိ
 သည်ကိုပြုကြောင်းဖြစ်သောပါဠိဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝါ၊ ဟောကြောင်းဖြစ်သော ပါဠိ
 ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝါ၊ အာစယစသည်တို့ကို ဟောခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ အာယတနာနိ၊
 တို့သည်။ ဥပ္ပါဒဓမ္မာနိ၊ ဥပါဒ်သဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘော
 ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အာစယသဘာဝါနိ၊ အာစယသဘောရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အာစယေန၊ ဖြင့်။ တံပကတိကာနိ၊ ထို
 အာစယ သဘောရှိသော။ အာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ကထိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊
 မှန်၏။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ လက္ခဏံ၊ မှတ်
 ကြောင်း လက္ခဏာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ရူပရူပံ၊ ရူပရုပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ ပကတိကာနိ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့ကို။
 ကထိတာနိ၊ ကုန်၏။

ပါဠိအနက်။ ။ တေနောဝါ ဝိပ္ပါယေနာဟ အာစယောဝ ကထိတောတိအာဒိ။

၂-ရူပကဏ္ဍ-နိဇ္ဈေသဝဏ္ဏနာ

(၂၆၉)

အာယတနေန၊ ဖြင့်။ (လိုက်)။ အာစယော၊ ကို။ ကထိတော၊ ဟောအပ်သည်သာတည်း။ အာစယေန၊ ဖြင့်။ (လိုက်)။ အာယတနံ၊ ကို။ ကထိတံ၊ ဟောအပ်သည်သာတည်း။ “ဝေကာ-အဋ္ဌာနပယုဂ်”။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။အာယတနကား လက္ခဏဝန္တတည်း။ အာစယကား လက္ခဏတည်း။ လက္ခဏဝန္တကိုဟောသဖြင့် လက္ခဏကို ဟောအပ်သည်မည်၏။ လက္ခဏကို ဟောသဖြင့်လည်း လက္ခဏဝန္တကို ဟောအပ်သည် မည်သည်သာဟူလို။

မူလဒ္ဒါက။ ။တေနေဝါဓိပ္ပါယေနာဟ “အာယတနမေဝ ကထိတ” နှို၊ အာစယံ ဟိ လက္ခဏံ ကထယန္တေန တံလက္ခဏာနိ အာယတနာနေဝ ကထိတာနိ ဟောန္တိတိ။ ။၁၅၃-ဆ။

ဒ္ဒါကအနက်။ ။တေနေဝါဓိပ္ပါယေန၊ ထိုသို့သော အလိုဖြင့်သာလျှင်။ အာယတနမေဝ ကထိတန္တိ၊ ကို။ သင်္ဂဟကာရော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-တံပါကဋ္ဌိကရောမိ၊ အံ။ အာစယံ၊ အာစယဟုဆိုအပ်သော။ လက္ခဏံ၊ ကို။ ကထယန္တေန၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာသုရားသည်။ တံလက္ခဏာနိ၊ ထိုအာစယဟူသော လက္ခဏာရှိကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ ထိုသည်။ ကထိတာနိဝေ၊ ဟောအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ယသ္မာ စ အဋ္ဌကထာယံ အယံ ဥပမာ ကတာ၊ ဥပမာဝသာနေ စ ဧဝံ ကိံ ကထိတံ ဟောတိ အာယတနေန အာစယော ကထိတော အာစယေန အာယတနံ ကထိတန္တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ယာ ရူပါနံ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ သာ အာစယော၊ ယာ တေသံ ဥပရိ အညေသမ္ပိ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ နိဗ္ဗတ္တိ။ သာ ဝနိ အာကာရေန ဥပဋ္ဌာနတော ဥပစယော။ ယာ တေသမ္ပိ ဥပရိ ပုနပ္ပုနံ အညေသံ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ နိဗ္ဗတ္တိ။ သာ စ အနုပ္ပဗန္ဓာကာရေန ဥပဋ္ဌာနတော သန္တတိတိစ ပဝတ္တိတိစ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အယံဥပမာ၊ ကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်၏။ ဥပမာဝသာနေစ၊ ဥပမာ၏ အဆုံး၌လည်း။ ဧဝံ ကိံ ကထိတံ ဟောတိ အာယတနေန၊ ပ။ ကထိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ရူပါနံ၊ အခွဲနှင့်တကွ တဆွဲစာပါးသော ရုပ်အာယတနတို့၏။ ပဌမာ၊ သော။ ယာ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ အကြင် အသစ်စက်စက် ရှေးဦးအဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ သည်။ အာစယော၊ မည်၏။ တေသံ၊ ထိုတထဝတွင် အသစ်စက်စက် ရှေးဦးအဖြစ်သော ရုပ်တို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ၊ မြစ်ကုန်သော။ အညေသမ္ပိ၊ တပါးသော ရုပ်တို့၏လည်း။ ယာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အကြင် ဖြစ်စဖြစ်သော ဥပ္ပါဒ် အဝတ္ထာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သည်။ ဝနိအာကာရေန၊ ရှေးဖြစ်လင့်သော ရုပ်ပေါ်တွင် ပွားစီးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ဉာဏ်အားထင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပစ

(၂၇၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ယော၊ ဥပစယောဝနိဟူသော အတ္ထအားဖြင့် ဥပစယမည်၏။ တေသမ္ဘိ၊ ထို နှစ်ကြိမ်မြောက် ဖြစ်သော ရုပ်တို့၏လည်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပုနပ္ပနံ၊ အဖန် တလဲလဲ။ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ၊ တတိယဝါရက စုတိကျအောင် ဖြစ်ကုန်သော။ အညေသံ၊ တပါးသောရုပ်တို့၏။ ယာနိဗ္ဗတ္တိ၊ အကြင် ဖြစ်စဖြစ်သော ဥပ္ပါဒ အဝတ္ထာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာနိဗ္ဗတ္တိ၊ သည်။ အနုပ္ပဗန္ဓာကာရေန၊ အစဉ် မပြတ် စေ့စပ်ဖွဲ့ယှက်သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ကြောင့်။ သန္တတိ စ၊ လည်းမည်၏။ ပဝတ္တိစ၊ လည်းမည်၏။ ဣတိစ၊ ဤသို့လည်း။ ပဝုစ္စတိ၊ ဆိုသင့် ၏။ ဣတိအဓိပ္ပါယ်ော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ဤအလိုသော်-အာဒိတော စယော အာစယော၊ ပဌမပ္ပတ္တိ။ ဥပရိ စယော ဝနိ ဥပစယော။ ပဗန္ဓော သန္တတိ။ သုံးထွေမှတ်အပ်၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အာစယ ဥပစယနှစ်ပုဒ် ဟောသော်လည်း “အာဒိတော စယော ဥပ္ပတ္တိ အာစယော။ ဥပရိ စယော ဝနိ ဥပစယော” မူ၍ အာစယဖြင့် ဥပစယကိုယူ။ ဥပစယဖြင့် သန္တတိကိုယူက ကိစ္စကုန်၏။ “ဥပစယော သန္တတိ” ဟောသော် လည်း “အာဒိတော စယော ဥပစယော” မူ၍ ဥပစယဖြင့် အာစယကိုယူ။ “သမ္ပန္နော ဟုတ္တာ တနိယတေ သန္တတိ” မူ၍ ပဗန္ဓောဟုအရကြား၍သန္တတိဖြင့် ဥပစယကိုယူက ကိစ္စကုန်၏။ ထိုကြောင့် မူလဒီကာ၌ “ဥဗ္ဗေသေ အဝုတ္တောပိ အာစယော ဥပစယသဗ္ဗေနေဝ ဝိညာယတိ” စသည်မရှိပြီ။

ဝေဗ္ဗိ ဣမိနာ အာယတနေန အာစယကထနာဒိနာ၊ ဤအာယတနဖြင့် အာစယကို ဆိုခြင်းစသည်ဖြင့်။ ကိံ၊ ကို။ ကထိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ စတုသန္တတိရူပါနံ၊ စတုသန္တတိရုပ်တို့၏။ အာစယော၊ ဥပစယကို။ ကထိတော၊ ၏။ ဥပစယော၊ သန္တတိကို။ ကထိတော၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အထက်၌ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝနိ၊ အထက်၌ ဆက်ကာ ဆက်ကာပွားခြင်းကို။ ကထိတော၊ ၏။

မူလဒီကာဓိပ္ပါယ်တ္ထ။ ။အာစယောတိ ဥပစယမာဟ။ ဥပစယောတိစ သန္တတိ။ တဒေဝဉာယံ ယထာတ္ထမံ ဝိဝရန္တော နိဗ္ဗတ္တိ ဝနိ ကထိတာတိ အာဟ။ ဥပစယ သန္တတိသော ပိ အတ္ထတော ကေတ္တာ အာစယောဝါတိ တဒုဗ္ဗေသဝိဘဇန ဝေယေန အာယတနေန အာစယကထနာဒိနာ နိဗ္ဗတ္တိ ဝနိ အာကာရနာနတ္ထိ အာစယဿ ကထိတန္တိ အတ္ထော။ ။၁၅၃-ဆ။

ဒီကာအနက်။ ။အာစယောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဥပစယံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥပ စယောတိစ၊ ပြင့်လည်။ သန္တတိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တဒေဝ ဉာယံ၊ ထိုဥပစယ သန္တတိ နှစ်ပါးကိုပင်လျှင်။ ယထာတ္ထမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဝိဝရန္တော၊ ဖွင့် တော်မူသော သဗ္ဗကထာဆရာသည်။ နိဗ္ဗတ္တိဝနိ ကထိတာတိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဉ္စသစ္စံ နှစ်၏။ ဥပစယ သန္တတိယော၊ တို့သည်။ အတ္ထတော၊ အနက်

၁။ ဆဋ္ဌမူ၌ ကေတ္တာ ရှိသည်။ သာရိကောင်း၏။

အားဖြင့်။ ဝါ၊ သဘောအားဖြင့်။ ကေတ္တာ၊ တူသော အနက်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ တူသော သဘာဝတ္ထ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အာစယောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တဒုဒ္ဓေသဝိသဇနဝသေန၊ ထို ဇာတိ ရုပ်၏ဥဒ္ဓေသကို ဝေဘန်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာယတနေန၊ ဖြင့်။ အာစ ယကထနာဒိနာ၊ အာစယကို ဟောခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ အာစယဿ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိ ဝနိ အာကာရနာနတ္ထံ၊ ဖြစ်ခြင်းပွားခြင်း ဟုဆိုအပ်သော အခြင်းအရာ၏ အထူးထူး၏ အဖြစ်ကို။ ကထိတံ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အနုသန္ဓေ။ ။ဤ အနက်ကိုပင်၍ ထင်စွာပြခြင်းငှာ “အတ္ထတောဟိ” အစရှိ သောပါဌ်ကို မိန့်သော်။

တနည်း။ ။ဥပစယ သန္တတိ နှစ်ပါးသည် စက္ခု သောတ စသည်တို့ကဲ့သို့ တရား ကိုယ်အရ ကွဲပြားသလော ခုန်ရှိရကား “ဥပစယဓမ္မတံ” စသည်ကိုမိန့်သော်....။

ဟိ၊ ထိုအနက်ကို ထင်စွာပြအံ့။ အတ္ထတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ဝါ၊ သရုပ် အားဖြင့်။ တေဉာယမ္ပိ၊ ထို ဥပစယ သန္တတိ နှစ်ပါးအပေါင်းသည်လည်း။ ဇာတိ ရူပဿေဝ၊ ဇာတိရုပ်၏ သာလျှင်။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

အနုသန္ဓေ။ ။ယင်းသို့ ဇာတိရုပ်တပါးတည်း၏ အမည်ဖြစ်ချေ ခ်အဘယ်ကြောင့် နှစ်ပါး ခွဲ၍ဟောသနည်း စုဒ္ဓိ။ “အာကာရနာနတ္ထေန” စသည်ကို မိန့်သော် ။

ပန၊ ထိုသို့ ဇာတိ၏အမည်သာ ဖြစ်သော်လည်း။ အာကာရနာနတ္ထေန၊ ဖြစ် သော အခြင်းအရာ ထူးသောအားဖြင့်၎င်း။ ဝေနေယျာသေနစ၊ ဝေနေယျ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ “ဥပစယော သန္တတိ” တံ၊ ဟူ၍။ ဥဒ္ဓေသေ ဌံ။ ဒေသနံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ (ထည့်) ။

အနုသန္ဓေ။ ။ဇာတိ၏သာ တေးတည်း။ သဘောတရားကိုယ်အားဖြင့် ပေ့တံ ဟူသော ဤကားကို အဘယ်အားဖြင့် သိအပ်သနည်းဟု။ ကား၊ ဤပုဒ်၏ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် သိအပ်၏ဟု ပြလို၍ “ကတွာ ယသ္မာ ပန” စသည်ကို မိန့်သော် “ပနကြ” ။

ပန၊ သိခြင်းအကြောင်းအရာကိုဆိုအံ့။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဧတ္ထေဤ ဥပစယသန္တတိ နှစ်ပါးတို့၌။ အတ္ထတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ နာနတ္ထံ၊ ထူးသည် အဖြစ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣမေသံပဒါနံ၊ ဤဥပစယ

ဝ။ ဆမူဋ္ဌ၌ ဥဒ္ဓေသဒေသန ကတွာ ယသ္မာ ဧတ္ထ အတ္ထတော နာနတ္ထံ နတ္ထိ-ဟု သာရှိသည်။ ယသ္မာ-နေဝ ပန မရှိ။

(၂၇၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သန္တတိပုဒ်တို့၏။ (ထည့်)။ နိဒ္ဒေသောဋ္ဌံ။ “ယော အာယတနာနံ။ ပ။ သန္တတိ”
 တိ၊ ဟူ၍။ အဂ္ဂတာသညံ။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အာယတနာနံ၊ အခွဲနှင့်တကွ တဆဲ့
 တပါးသော ရုပ်အာယတနတို့၏။ အာဒိစယတ္တာ၊ ရှေးဦးဖြစ်စ၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ (ထည့်)။ ယောဥပ္ပါဒေါ၊ အကြင် ဥပါဒ်ဖြစ်သော အဝတ္ထာကို။
 အာစယော၊ အာစယဟူ၍။ (ဣတိကြေ)။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သောဥပ္ပါဒေါ၊ ထို
 အာစယဟူ၍ ဟောအပ်သော ဥပါဒ်ဖြစ်သော အဝတ္ထာသည်ပင်။ (ဧဝ
 ကြေ)။ ရူပဿ ဥပစယော၊ မည်၏။ ပဌမုပ္ပါဒဘာဝတော၊ ရှေးဦးဖြစ်စ
 အဝတ္ထာ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိတ်လာ။

ဤ၌ ဥပသဒ္ဓါ ပဌမတ္ထတည်း။ အာဒိတော စယော ဥပစယော။ မူ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ တဒတ္ထဝ၊ ထိုအခွဲနှင့်တကွ တဆဲ့တပါးသော ရုပ်အာယတန
 တို့တွင်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ နောက်ထပ်ဖြစ်ကုန်သော အာယတနတို့၏။
 ယောဥပ္ပါဒေါ၊ အကြင် ဥပါဒ်ဖြစ်သော အဝတ္ထာကို။ ဥပရိစယတ္တာ၊ အထက်
 ၌ပွားခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ပန စသည်တို့ကား ထည့်သည်”။ ရူပဿ
 ဥပစယော၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သာဝေဥပ္ပတ္တိ၊ ထိုဥပရိစယကြောင့် ဥပစယ
 ဟူ၍ ဟောအပ်သော ဖြစ်ခြင်း အဝတ္ထာသည်ပင်လျှင်။ “ဝေဥပ္ပတ္တိကား
 ထည့်သည်”။ ရူပဿသန္တတိ၊ မည်၏။ အနုပ္ပဗန္ဓာကာရေန၊ အစဉ်မပြတ်
 စေ့နပ် ဖွဲ့ယှက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ “ဟိတ်လာ”

စ၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံဥဘယမ္ပိ၊ ဤဥပစယ သန္တတိ
 နှစ်ပါးအပေါင်းသည်လည်း။ ဇာတိရူပဿေဝ၊ ဇာတိရုပ်၏သာလျှင်။ အဂ္ဂိ
 ပစနံ၊ အမည်သည်။ ဟောဘိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပစယ သန္တတိ
 နှစ်ပါးတို့တွင်။ ရူပဿ၊ နိပ္ပန္နရုပ်၏။ ဥပစယော၊ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်းသည်။
 ဝါ၊ အထက်၌ ပွားခြင်းသည်။ အာစယလက္ခဏော၊ ရှေးဦးအစ ဖြစ်ခြင်း
 လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ ပစ္စည်းအားလျော်စွာ ထိုထိုမှလာ၍ ဖြစ်၏သို့ ဖြစ်ခြင်း
 လက္ခဏာရှိ၏။ ပုဗ္ဗန္တတော၊ ရှေးဖြစ်သော အနာဂတ်အသို့မှ။ ရူပါနံ၊ ရုပ်သို့
 ကို။ ဥမ္မုဇ္ဇာပန ရသော၊ ပေါ်လာစေ၏သို့ ဖြစ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။

ဝိညုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ။ ။ပုဗ္ဗန္တတောတိ ပုဗ္ဗကောဋ္ဌာသတော အနာဂတဘာဝတော
တိ အတ္ထော။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ ရူပဓမ္မေ ဥပ္ပါဒေါ၊ အနာဂတလက္ခဏတော ဥပ္ပါဒော
ပေန္တော ဝိယ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ၊ ဥပ္ပါဒောပန ရသောတိ။ ။၁၀၂-ဆ။
ဥပ္ပါဒမာနရူပဓမ္မတို့ကို ဥပါဒ်သည် အနာဂတဓမ္မမှ ပေါ်လာစေ၏သို့ဖြစ်၏
ဟူလို။

☰

နိယျာတန ပစ္စုပ္ပန်နော၊ ဤသည် ရုပ်တရားတို့ဟူ၍ ထိုရုပ်တို့ကို ဆောင်
နှင်း၏သို့ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ (ဉာဏ်ဖြင့်သိအပ် မှတ်အပ် ယူအပ်
၏ ဟူလို)။

အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာ။ ။ဣမေ ရူပဓမ္မာ သမ္ပဋိစ္ဆယ နေတိ နိယျာတေန္တော
ဝိယ ဂယတိတိ ဝုတ္တံ နိယျာတနပစ္စုပ္ပန်နောတိ။ ။၁၅၆-ဆ။

ဝါ၊ ကား။ ပရိပုဏ္ဏဘာဝပစ္စုပ္ပန်နော၊ ရုပ်ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို ရှေးရှု
ဖြစ်စေတတ်၏။

ပရိပုဏ္ဏဘာဝပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်ကိုကား-ဥပရိစယော ဥပစယော၊ ဟူသော
အနက်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သိအပ်၏။

ဥပစိတရူပ ပဒဋ္ဌာနော၊ ရှေးဦးဖြစ်သော ရုပ်လျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ
၏။ ဝါ၊ အထက်၌ ပွားသောရုပ်လျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။

အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာ။ ။ယထာ ဥပ္ပါဒက္ခဏပုတ္တံ ဥပ္ပန္နံ နာမ ဟောတိ အာဒိ
ကဓမ္မေဝ တပ္ပစ္စယဂသေန။ ဧဝံ ဥပ္ပါဒက္ခဏဂတံ ဥပစိတံ နာမ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ
ဥပစိတရူပပဒဋ္ဌာနောတိ။ ။၁၅၆-ဆ။

ရူပဿ၊ ၏။ သန္တတိ၊ ဖြစ်စဉ်ကို။ သည်။ ပဝတ္တိလက္ခဏာ၊ ရုပ်တို့၏ ဆက်ကာ
ဆက်ကာ ဖြစ်ခြင်းဟူ၍ မှတ်အပ်၏။ ဝါ၊ မှတ်အပ်သော သဘောသည်။
ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ သန္တတိ၊ ဖြစ်စဉ်မည်၏။ အနုပ္ပဗန္ဓရသာ၊ ရှေ့နောက်၏ အစွမ်း
အားဖြင့် အစဉ်မပြတ် အဆင့်ဆင့် စပ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ဥပါဒ်ခြင်းမရှိသော် ရှေ့နောက်အားဖြင့် အစဉ်မပြတ်မစပ်
ဖွဲ့ယှက်ခြင်း မဖြစ်ရကား-သန္တတိကို အနုပ္ပဗန္ဓရသာ ဟူသည်။

အနုပစ္ဆေဒပစ္စုပ္ပန်နော၊ အစဉ်မပြတ် ဖြစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၏သို့ဖြစ်၏။ ဝါ၊
အစဉ်မပြတ် စေ့စပ်ဖွဲ့ယှက်ခြင်းဖြစ်၍ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ အနုပ္ပ

၁။ ဤပါဌ်ကိုမူလဋီကာပါဌ်ဟု ရှိန်ဒိပ်ပြီးမှုတို့၌မှားလျက် တွေ့ရသည်။ အဘိ
ဓမ္မာဝတာရဋီကာသစ် ၁၅၆-ဆဌမူ၌လည်း ဤပါဌ်နှင့် အလားတူတွေ့ရသည်။

(၂၇၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဗန္ဓုပပဒဋ္ဌာနာ၊ အစဉ်မပြတ် ဖွဲ့စပ်၏သို့ ဖြစ်သောရုပ်လျှင် နီးစွာသော
အကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗျာ၊ သိအပ်၏။

အဘိဓမ္မာဝတရဋီကာ။ ။ပုဗ္ဗာပရဝသေန ဆဒ္ဓိတရူပေသု ဥပလက္ခနတော
ဝုတ္တံ အနုပ္ပဗန္ဓုပပဒဋ္ဌာနာတိ။ ။၁၅၆-ဆ။

၆၄၃။ ဇရတာနိဋ္ဌေသေသ္မံ။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျာ၊ သိအပ်၏။
ဇီရဏကဝသေန၊ ရင့်ခြင်းဟောင်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဇရာ၊ မည်၏။ အယံ၊
ဤဇရာဟူသော သဒ္ဓါသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဇရတာနိဋ္ဌေသ္မံ။ သဘာဝနိဋ္ဌေသော၊
ဇရာ၏သဘောကို ညွှန်းကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ဇီရဏာကာရော၊
ရင့်သော ဟောင်းသော အခြင်းအရာသည်။ ဇီရဏတာ၊ မည်၏။ ခဏ္ဍိစ္စန္တိ
အာဒယော၊ ခဏ္ဍိစ္စံ၊ အစရှိကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးသော သဒ္ဓါတို့သည်။
ကာလာတိက္ကမေ၊ ကာလကိုလွန်သည်ရှိသော်။ ကိစ္စနိဋ္ဌေသော၊ ကိစ္စကိုညွှန်း
ကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါတို့တည်း။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ပစ္စိမာ၊ နောက်
ဖြစ်သော “အာယုနော သံဟာနိ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကော”ဟူသော သဒ္ဓါတို့
သည်။ ပကတိနိဋ္ဌေသော၊ အသက်၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းစသော အကျိုးကိုဖြစ်စေ
ခြင်းသဘောအားဖြင့် ညွှန်းကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါတို့တည်း။ ဝါ၊ ဇရာ
သည် ပြုအပ်သော ဇရာဖြင့် ရောက်အပ်သော အသက်၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း
စသော အကျိုးဟူသော သဘောအားဖြင့် ညွှန်းကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါ
တို့တည်း။

အနုဋီကာ။ ။ဖလဝိပစ္စနပကတိယာတိ ဖလဝိပစ္စနသဘာဝေန။ ဖလခေဝ ဝါ
ပကတိတိ အာယုသံဟာနာဒိနာ ဖလ သဘာဝေန ဇရာနိဋ္ဌေသောတိ အတ္ထော။
၁၆၆-ဆ။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အယံဇရာ၊ ဤဇရာကို။ ဇရာတိ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဖြင့်။ သဘာ
ဝတော၊ ဇရာ၏ သဘောအားဖြင့်။ ဒီပိတာ၊ ပြုအပ်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။
အယံ၊ ဤဇရာဟူသော သဒ္ဓါကို။ အဿာဇရာယ၊ ၏။ သဘာဝနိဋ္ဌေသော၊
သဘောကို ပြကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ဇီရဏတာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။
အာကာရတော၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒီပိတာ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။
အယံ၊ ဤဇီရဏတာဟူသော သဒ္ဓါသည်။ အဿာဇရာယ၊ ၏။ အာကာရ
နိဋ္ဌေသော၊ အခြင်းအရာကို ညွှန်းကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ခဏ္ဍိစ္စန္တိ

၂-ရူပကဏ္ဍ-နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

(၂၇၁)

ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ကာလာတိက္ကမေန၊ ကာလကိုလွန်သောအခါ၌။ “ကာလာ
 တိက္ကမေတိပိ”။ ဒန္တနခါနံ၊ သွား၊ ခြေသည်း လက်သည်းတို့၏။ ခဏ္ဍိတဘာဝ
 ကရဏကိစ္စတော၊ ကျိုးသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကိစ္စအားဖြင့်။ ဒီပိတော၊ ၏။
 ပါလိစ္စန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ကေသလောမာနံ၊ တို့၏။ ပလိတဘာဝ ကရဏကိစ္စ
 တော၊ ဥပျိုင်းအတူ ဖွေးဖွေးဖြူသည်၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်း ကိစ္စအားဖြင့်။ ဒီပိ
 တော၊ ၏။ ဝလိတ္တစတာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ မံသံ၊ အသားကို။ မိလာပေတွာ၊
 ညှိုးနွမ်းစေ၍။ တစေ၊ အရေ၌။ ဝလိဘာဝကရဏကိစ္စတော၊ တွန့်သည်၏
 အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကိစ္စအားဖြင့်။ ဒီပိတော၊ ပြအပ်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။
 ခဏ္ဍိစ္စန္တိအာဒယော၊ ခဏ္ဍိစ္စ အစရှိကုန်သော။ ဣမေတယော၊ ဤသုံးပါး
 သော ခဏ္ဍိစ္စံ၊ ပါလိစ္စံ၊ ဝလိတ္တစတာ ဟူသော သဒ္ဒါတို့သည်။ ကာလာတိက္က
 မေ၊ သော်။ အဿာ၊ ထိုဇရာ၏။ ကိစ္စနိဒ္ဒေသော၊ ကိစ္စကို ညွှန်းကြောင်း
 ဖြစ်သော သဒ္ဒါတို့တည်း။ တေဟိ၊ ထိုခဏ္ဍိစ္စံ၊ ပါလိစ္စံ၊ ဝလိတ္တစတာ ဟူသော
 သုံးပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဣမေသံဝိကာရာနံ၊ ဤသွားကျိုးခြင်း၊ ဆံဖြူခြင်း၊ အရေတွန့်
 ခြင်းဟူသော ဖောက်ပြန်ခြင်းတို့ကို။ ဒဿနဝသေန၊ ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။
 ပါကဋီဘူတာ၊ ထင်ရှားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပါကဋ္ဌဇော၊ ထင်ရှားသော ဇရာ
 ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ယထေဝဟိတိ အာဒိနာ ဝုတ္တမတ္ထံ ဥပမာယ သာဓေတိ။ ။
 ယောဇနာ-၁၈၇-သု။

ဟိ-သစ္စံ၏။ ဥဒကဿဝါ၊ ၏၎င်း။ အဂ္ဂိနောဝါ၊ ၏၎င်း။ “ဂတမဂ္ဂေါ၌စပိ”။
 တိဏရုက္ခာဒိနံ၊ မြက်၊ သစ်ပင် စသည်တို့၏။ သံဘဂ္ဂပလိဘဂ္ဂတာယဝါ၊ ကျိုး
 သည်၏အဖြစ် ထက်ဝန်းကျင်မှ ခရီးဖရဲ ကျိုးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊
 အခက် စနောင်စနင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။သံဘဂ္ဂကား ကျိုးရာ၌တည်သည်။ ပလိဘဂ္ဂကားကျိုးရာမှရှေ့
 သည် ဖရိုဖရဲကျသည်။ အထူး “သံဘဂ္ဂါစ ပဋိဘဂ္ဂါစ ဝိသုဘဂ္ဂါစ သံဘဂ္ဂပဋိ
 ဘဂ္ဂါ” ဤယောဇနာ၌ ပဋိဘဂ္ဂရှိသည် ရှေ့ပါ၌သာ အသင့်။

ဈာမတာယဝါ၊ မီးလောင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဂတမဂ္ဂေါ၊ သွားရာခရီး
 သည်။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ဗျဘိရိက်ကိုဆိုအံ့။
 သော ဂတမဂ္ဂေါ၊ ထိုသွားရာခရီးသည်။ တာနေဝ ဥဒကာဒိနံ၊ ထိုအရေအစ

(၂၇၆)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သည်တို့သည်ပင်လျှင်။ န ဟောတိ ယထာ၊ မဟုတ်၏သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူ။
ဇရာယ၊ ဇရာ၏။ ဒန္တာဒိသု၊ သွားအစရှိသည်တို့၌။ ခဏ္ဍိစ္စာဒိ ဝသေန၊ ကျိုးသည်
၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂတမဂ္ဂေါ၊ သွားရာခရီးသည်။ ပါက
ဇ္ဇော၊ ကင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စက္ခု၊ မျက်စိကို။ ဥပ္ပိလေတွာပိ၊ ဖွင့်၍
လည်း။ ဂယုတိယူအပ်၏။ စ၊ ဗျတိရိုက်ကိုဆိုအံ့။ ခဏ္ဍိစ္စာဒိနေဝ၊ သွားကျိုး
သည်၏အဖြစ်အစရှိသည်တို့သည်ပင်လျှင်။ နဇရာ၊ ဇရာမထိုက်ကုန်။ ဟိ-သစ္စ၊
မှန်၏။ ဇရာ၊ သည်။ စက္ခုဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကောင်းသည်။
န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

မူလဒီကာ။ ။န စ ခဏ္ဍိစ္စာဒိနေဝ ဇရာတိ ကလလကာလတော ပဘုတိ ပရိမ
ရူပါနံ ဇရာပတ္တက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိ ပစ္စိမရူပါနိ ပရိပတ္တရူပါနရူပါနိပရိဏတ
ပရိဏတာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ အနတ္တမေန သုပရိဏတရူပပရိပါကကာလေ ဥပ္ပဇ္ဇမာ
နာနိ ခဏ္ဍိစ္စာဒိသဘာဝါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ တာနိ ဥဒကာဒိမဂ္ဂေသု တိဏရက္ခ သံတဂ္ဂ
တာဒယော ဝိယ ပရိပါကဂတမဂ္ဂသင်္ခါတေသု ပရိပတ္တ ရူပေသု ဥပ္ပန္နာနိဇရာယ
ဂတမဂ္ဂေါ ဣစ္စေဝ ဝုတ္တာနိ၊ န ဇရာတိ။ ။၁၅၃-ဆ။

ဒီကာအနက်။ ။နစ ခဏ္ဍိစ္စာဒိနေဝ ဇရာတိ၊ ကား။ ကလလကာလတော၊ ကလ
လရေကြည် တည်သောကာလမှ။ ပဘုတိ၊ စ၍၊ ပရိမရူပါနံ၊ ရှေ့၌ ဖြစ်ကုန်သော
ရုပ်တို့၏။ ဇရာပတ္တက္ခဏေ၊ ရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သောကာလ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိ၊
ဖြစ်ကုန်သော၊ ပစ္စိမရူပါနိ၊ နောက်၌ဖြစ်သော ရုပ်တို့သည်။ ပရိပတ္တရူပါန
ရူပါနိ၊ ရင့်ပြီးသော ရုပ်အား လျော်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပရိဏတပရိဏတာနိ၊ ရင့်
ကုန်ရင့်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသွာ၊ ထိုကြောင့်။ အနတ္တမေန၊
အပြင်သဖြင့်။ သုပရိဏတ ရူပပရိပါက ကာလေ၊ အလွန်ရင့်သော ရုပ်တို့၏ ရင့်
သော ကာလ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သောရုပ်တို့သည်။ ခဏ္ဍိစ္စာဒိ သဘာဝါနိ၊
ကျိုးသည်၏ အဖြစ်အစရှိသော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊
ထိုကျိုးသည်၏ သဘောအစရှိသော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်တို့
ကို။ ဥဒကာဒိမဂ္ဂေသု၊ ရေအစရှိသည်တို့ သွားရာခရီးတို့၌။ တိဏရက္ခသံတဂ္ဂတာ
ဒယော ဝိယ၊ မြက်၊ သစ်ပင်တို့၏ ချိုးဖဲ့ ဖျက်ဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ် အစရှိသည်
တို့ကဲ့သို့။ ပရိပါကဂတမဂ္ဂ သင်္ခါတေသု၊ ရင့်ခြင်း၏ သွားရာခရီးဟု ဆိုအပ်
ကုန်သော။ ပရိပတ္တ ရူပေသု၊ ရင့်သောရုပ်တို့၌။ ဥပ္ပန္နာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
ဇရာယ၊ ဇရာ၏။ ဂတမဂ္ဂေါဣစ္စေဝ၊ သွားရာခရီးဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်
ကုန်၏။ ဇရာတိ၊ ဇရာဟူ၍။ နဝုတ္တာနိ၊ မဆိုအပ်ကုန်။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊
အနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အာယုနော သံဟာနိ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကောတိ၊ ဟူကုန်
သော။ ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ ဤပုဒ်တို့ဖြင့်။ ကာလာ တိက္ကမေယေဝ၊ ကာလကို

လွန်သော်သာလျှင်။ အဘိဗျတ္တာယ၊ အလွန် ထင်ရှားသော။ အာယုက္ခယ
စက္ခာဒိ ဣန္ဒြိယပရိပါက သညိတာယ၊ အသက်၏ ကုန်ခြင်းစက္ခုစသော ဣန္ဒြေ
တို့၏ ရင့်ခြင်းဟုမှတ်အပ်သော။ ပကတိယာ၊ အကျိုးဖြစ်သော သဘော
အားဖြင့်။ ဇရာ၊ ကို။ ဒိပိတာ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ပစ္စိမာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ
ဒွေ၊ ဤအာယုနော သံဟာနိစသော နှစ်ပုဒ်တို့သည်။ အဿာဇရာယ၊ ၏။
ပကတိနိဒ္ဒေသ၊ အကျိုးဖြစ်သော သဘောအားဖြင့် ညွှန်းကြောင်းဖြစ်သော
သဒ္ဒါတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗျာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာယုနော
သံဟာနိစသောပုဒ်တို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇရံ၊ ဇရာသို့။ ပတ္တဿ၊ ရောက်
သော သတ္တဝါ၏။ အာယု၊ အသက်သည်။ ဟာယတိ၊ ယုတ်၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဇရာ၊ ကို။ အာယုနောသံဟာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဖလူပစာရေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊
၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဒဟရကာလေ၊ ငယ်သော ကာလ၌။ သုပ္ပသန္တာနိ၊ ကြည်
လင်ကုန်သော။ သုခုမမ္ပိ၊ သိမ်မွေ့သော်လည်း။

ဝိသဒ္ဓါ၏အနက်။ ။ ဝိသဒ္ဓေါသန္တာဝနေ၊ ပဂေဝ ဩဠာရိကေတိ အဓိပ္ပာယ်ော။

အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိသယံ၊ ရူပါရုံစသော အာရုံကို။ သုခေနော၊ လွယ်သဖြင့်
သာလျှင်။ ဂဏှနသမတ္တာနိ၊ ယူခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ကုန်သော။ စက္ခာဒိနိ၊ စက္ခု
အစရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဇရံ၊ သို့။ ပတ္တဿ၊ ရောက်သော
သတ္တဝါအား။ ပရိပတ္တာနိ၊ ရင့်ကုန်၏။ အာလုဠိတာနိ၊ ချောက်ချားကုန်
သည်။ အဝိသဒါနိ၊ မသန့်ရှင်းကုန်သည်။ ဩဠာရိကမ္ပိ၊ ရန့်ရှင်းသော်လည်း။

ဝိသဒ္ဓါ၏အနက်။ ။ ဝိသဒ္ဓေါ ဂရဟာယံ၊ ပဂေဝ သုခုမေတိ အဓိပ္ပာယ်ော။

အမြတ်အများ၊ နောက်ထိုင်ငြား၊ ဝိကာ၊ သန္တာဝနာ။

အနည်းအယုတ်၊ နောက်၌ထုတ်၊ ဝိပုဒ်ဂရဟာ။

အတ္တနော၊ ၏။ ဝိသယံ၊ ကို။ ဂဟေတုံ၊ ငှာ။ အသမတ္တာနိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကောတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။
ဖလူပစာရေနော၊ ဖြင့်လျှင်။ ဇရာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝေ၊ ဤသို့။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ညွှန်ပြအပ်သော။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံး
စုံလည်းဖြစ်သော။ သာအယံဇရာ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ဤဇရာသည်။
ပါကဋ္ဌာ၊ ပါကဋ္ဌဇရာ၎င်း။ ပဋိစ္စန္ဓာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဇာ၊ သည်။

(၂၇၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါကဋ္ဌဇရာ စသော နှစ်ပါးတို့တွင်။ ဒန္တာဒိသု၊
 သွားအစရှိသည်တို့၌။ ခဏ္ဍဘာဝါဒိဒဿနတော၊ ကျိုးသည်၏အဖြစ် စသည်
 ကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ ရူပဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဇရာ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌဇရာ နာမ၊
 ထင်ရှားသော ဇရာမည်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အရူပဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဇရာ၊
 သည်။ တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝိကာရဿ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို။
 အဒဿနတော၊ မမြင်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိစ္စန္ဒဇရာနာမ၊ ဖုံးလွှမ်းသော ဇရာ
 မည်၏။ ပုန၊ တဖန်။ အဝီစိ၊ အဝီစိဇရာ၎င်း။ သဝီစိ၊ သဝီစိဇရာ၎င်း။ ဣတိ
 ဝေမ္ဘိဏ္ဍိသိုလည်း။ ဇရာ၊ သည်။ ဒုဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထို
 အဝီစိဇရာစသော နှစ်ပါးတို့တွင်။ မဏိကနကရဇတ ပဝါဠစန္ဒိမ သူရိယာဒိနံ၊
 ပတ္တမြား၊ ချွေ၊ ငွေ၊ သန္တာ၊ လ၊ နေစသည်တို့၏။ ဒုဝိညေယျာ၊ သိအပ်နိုင်ခဲ့
 သော။ ဇရာဝိယ၊ ဇရာကဲ့သို့၎င်း။ မန္တဒသကာဒိသု၊ မန္တဒသကစသည်တို့၌။
 ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ဇရာဝိယစ၊ ဇရာကဲ့သို့၎င်း။ ပုပ္ဖလပလ္လဝါဒိသု၊
 အပွင့်၊ အသီး၊ အညွန့် စသည်တို့၌။ အပါဏီနံ၊ အသက်မရှိသော ဝတ္ထုတို့၏။
 ဇရာဝိယ၊ ဇရာကဲ့သို့၎င်း။ “အသဒိသုပမာ”။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား
 ၌။ ဝဏ္ဏဝိသေသာဒိနံ၊ အဆင်းအထူး စသည်တို့၏။ ဒုဝိညေယျတ္တာ၊ သိနိုင်ခဲ့
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိညာယ မာနန္တရာ၊ မသိအပ်သော အထူးရှိသော။
 (ထည့်)။ ဇရာ၊ သည်။ အဝီစိဇရာနာမ၊ မည်၏။

အာဒိဝန်အရကာ၊ ‘ ‘ မန္တဒသကာဒိသု၌ အာဒိဖြင့် ခိန္န ဝဏ္ဏ မလ ပညာ ဟာနိ
 ပညာရ ဝက် မောမူဟ သယနဒသကကိုယူ။

နိရန္တရဇရာ၊ အခြားမရှိသောဇရာ။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 ဝိသုဒ္ဓိမင်္ဂလိကာ။ ‘ ‘ နတ္ထိ ဧတိဿာ ဇရာယ ဝီစိတိ အဝီစိဇရာ။ နဝဘာဝတော။
 ဒုဝိညေ နန္တရဇရာတိအတ္ထော။ ‘ ‘ ၁၀၃-ဆ။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တတော၊ မဏိကနကာဒိတော၊ ထိုပတ္တမြား၊ ချွေ၊ ငွေ၊ စသည်
 မှ။ အညေသု၊ တပါးကုန်သော။ ယထာဝုတ္တေသု၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြား
 ရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ မန္တဒသကစသော အရာတို့၌။ အန္တရန္တရာ၊ အကြား
 အကြား၌။ ဝဏ္ဏဝိသေတာဒိနံ၊ အဆင်းအထူး အစရှိသည်တို့၏။ သုဝိညေ
 ယျတ္တာ၊ သိလွယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇရာ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ အဝီစိဇရာ
 နာမ၊ မည်၏။ ဣတိသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ ၏။

လက္ခဏာဒိတောပိ၊ လက္ခဏာ အစရှိသောအားဖြင့်လည်း။ (ဇရာဝေဒိ တဗ္ဗာတိ ယောဇနာ)။ ရူပဿဇရတာ၊ သည်။ ရူပပရိပါက လက္ခဏာ၊ ရုပ် တို့၏ ရင့်ခြင်း ဟောင်းခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ ရုပ်တို့၏ ရင့်ခြင်း ဟောင်း ခြင်း ဟူ၍ မှတ်အပ်သော ဌိတိအဝတ္ထာသည်။ ရူပဿဇရတာ၊ မည်၏။ ဥပ နယနုဓသ၊ ဘင်၏ အနီးသို့ ဆောင်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ «ဇရာသို့ ရောက်သော ရုပ်အား ထင်သည် မချွတ်ဖြစ်လတ္တံ့၊ အဝဿံသာဝိဖြစ်၍ ဥပနယန ရသောဟူသည်။

သဘာဝါနပဂမေ၊ ကက္ခဋ္ဌတ္တ စသော သဘော၏ မကင်းခြင်းသည်။ သမာ နေပိ၊ ဖြစ်လျှင်းမူလည်း။ နဝ ဘာဝါပဂမ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အသစ်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ဥပ္ပါဒ် အဝတ္ထာ၏ ကင်းခြင်း၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှု ထင်တတ်၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ ဝိဟိပုရာဏဘာဝေါဝိယ၊ ကောက်၏ ဟောင်း မြင်းခြင်း၏ အဖြစ်ကဲ့သို့တည်း။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဒ္ဓိကော။ «ဌိတိက္ခဏေ ဟိ ဇရာ။ န စ တဒါ ဓမ္မော သဘာဝံ ဝိဟတိ နာမ။ နဝဘာဝေါ ဥပ္ပါဒါဂတ္ထာ။ တဿ အပဂမဘာဝေန ဂယုတီတိ အဘ နဝဘာဝါပဂမ ပစ္စုပဋ္ဌာနာတိ။ ၁၀၃-ဆ။

ပရိပစ္စမာနရူပပဒဋ္ဌာနာ၊ ရင့်ဆဲ ဟောင်းဆဲသော ရုပ်၌ နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။ ဣဘိ၊ ဤသို့။ ဇရာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၆၄၄။ အနိစ္စဘာနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ခယ ဂမနဝသေန၊ ကုန်ခြင်းသို့ရောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ခယော၊ မည်၏။ ဝယ ဂမနဝသေန၊ ပျက်ခြင်းသို့ရောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝယော၊ မည်၏။ ဘိဇ္ဇန ဝသေန၊ ပျက်ပြိုကွဲသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧတေ၊ မည်၏။ အထဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ တံသဘာဝံ၊ ထိုခယ၊ ဝယ သဘောသို့။ ပတုာ၊ ရောက်၍။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ခိယဘိ၊ ကုန်တတ်၏။ ဝေတိ၊ ပျက်တတ်၏။ ဘိဇ္ဇတိစ၊ ပြိုကွဲလည်းပြို ကွဲတတ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဧတသ္မိံ သဘာဝေ၊ ထိုခယ၊ ဝယ၊ သဘောသို့။ ပတ္တေ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ရူပံ၊ သည်။ (ထည့်)။ ခိယတိ၊ ကုန်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ခယော၊ မည်၏။ ဧတသ္မိံ သဘာဝေ၊ သို့။ ပတ္တေ၊ သော်။ ရူပံ၊ သည်။ ဝေတိ၊ ပျက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝယော၊

(၂၀၀)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝယမည်၏။ တေသ္မိံသဘာဝေ၊ သို့။ ပဇတ္တသေဝ်။ ရူပံ၊ သည်။ ကိဇ္ဇတိ၊ ပြိုကွဲ
 တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘေဒေါ၊ မည်၏။ ဥပသဂ္ဂဝသေန၊ ဖြင့်။
 ပဒါကို။ ဝဇုတော၊ ပွားစေ၍။ ဘေဒေါ၊ ဘေဒကိုပင်လျှင်။ ပရိဘေဒေါ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ဟုတော၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်၍။
 အဘာဝဋ္ဌေန၊ အစဉ်မတည် ပျက်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ န၊
 မဟုတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ တဿအနိစ္စဿ၊ ထိုအနိစ္စဖြစ်
 သောရုပ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ အနိစ္စတာ၊ အနိစ္စဖြစ်သော ရုပ်၏
 အဖြစ်။ ဧတ္ထသဘာဝေ၊ ဤမရဏသဘော၌။ ရူပံ၊ သည်။ အန္တရဓာယတိ၊
 ကွယ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အန္တရဓာနံ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မရဏံ၊
 မရဏသဘောသို့။ ပတော၊ ၍။ ရူပံ၊ သည်။ အန္တရဓာယတိ၊ ကွယ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။အန္တရပုဗ္ဗော အဒဿနေ ဟူရကား-အဒဿနံ ဂစ္ဆတိမိန့်သော်....

အဒဿနံ၊ မမြင်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဧကဝလဉ္စ၊ သက်သက်ကား။ ရူပ
 မေဝ၊ ရုပ်သည်သာလျှင်။ အန္တရဓာယတိ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်သေး။ သဗ္ဗေပိ၊
 ကုန်သော။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အန္တရဓာယန္တိ၊ ကွယ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ပဉ္စန္ဒမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စတာယ၊ အနိစ္စအဖြစ်ဖြင့်။ ဣဒမေဝ၊
 ဤအမြဲမရှိသည်၏အဖြစ်သည်ပင်လျှင်။ လက္ခဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ လက္ခဏာဒိတော၊ လက္ခဏာစသောအားဖြင့်။ ရူပဿ
 အနိစ္စတာ၊ သည်။ ပရိဘေဒသက္ခဏာ၊ ရုပ်၏သက်ဝန်းကျင်အားဖြင့်ပျက်ခြင်း
 ဟူ၍ မှတ်အပ်၏။ ဝါ၊ ရုပ်တို့၏ ထက်ဝန်းကျင်အားဖြင့် ပျက်ခြင်းဟူ၍
 မှတ်အပ်သော ဘင်အဝတ္ထာသည်။ ရူပဿ၊ ၏။ အနိစ္စတာ၊ မည်၏။ သံသိဒန
 ရဿ၊ ဌိသို့ ရောက်သော ရုပ်ကို ဖျက်ဆီးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ရုပ်တို့ကို နစ်စေ
 ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။စင်စစ် မနစ်စေသော်လည်း နစ်စေသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ သံသိဒန
ရဿ၊ ဟူသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဒီကာ။ ။နိဗ္ဗိနာမရေဝံ ရူပံ ပန ခဏဘင်္ဂီကာယ ယေန ဘဂေန နနိစ္စန္တိ
 နိစ္စံ သော အနိစ္စဿ ဘာဝေါတိ အနိစ္စတာ။ ထာ ပန သံသိဒန ရဿာတိ
 ယသ္မာ ဌိတိက္ခန္တံ ရူပံ ဝိနာသဘာဝေန သံသိဒန္တိ ဝိယ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ သံသိ
 ဒနရဿာတိ။ ။၁၀၄-ဆ။

၂-ရူပကဏ္ဍ-နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

(၂၈၁)

ဓယ ဝယ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ရုပ်တို့၏ ဘင်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကုန်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း
ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ ရုပ်တို့၏ ကုန်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းမျှတ၍ ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်မှတ်အပ်
၏ ဟူလို။

ပရိဘိဇ္ဇမာနရူပ ပဒဋ္ဌာနာ၊ ထက်ဝန်းကျင် အားဖြင့် ပျက်ဆဲသော ရုပ်လျှင်
နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဇာတိ၊ ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်၏။ ဇရာ၊ ကို။ ဂဟိတာ၊
ယူအပ်၏။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၌။ မရဏံ၊ ကို။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊
ဤဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ သုံးပါးသော တရားတို့သည်။ ဣမေသံ သတ္တာနံ၊
တို့၏။ ဥက္ခိတ္တာသိက ပစ္စာမိတ္တ သဒိသာ၊ ခုတ်အံ့ဖြတ်အံ့ဟုမိုးအပ်ချီအပ်သော
သန်လျက်ရှိသော ရန်သူနှင့်တူကုန်၏။ ဟိ-တံပါကဋ္ဌံကရောမိ၊ အံ့။ ပုရိသဿ၊
၏။ တယော၊ ကုန်သော။ ပစ္စာမိတ္တာ၊ ရန်သူတို့သည်။ ဩကာသံ၊ ကို။ ဂဝေ
သမာနာ၊ ရွာကုန်လျက်။ ဝိစရေယျံ၊ လှည့်လည်ကုန်ရာ၏။ တေသု၊ ထို
သုံးယောက်သော ရန်သူတို့တွင်။ ဧကော၊ တယောက်သောသူသည်။ “တေ၊
ထိုသူကို။ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်၍။ အဋ္ဌဝီ ပဝေသနံ၊ တောအုပ်ကို သွင်းခြင်း
သည်။ မယံ၊ ငါ၏။ ဘာရော၊ ဝန်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ”။ ဣတိဝေံ၊ သို့။
ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ ဒုတိယော၊ နှစ်ယောက်မြောက်သော သူသည်။ “အဋ္ဌဝီ
ဂတကာလေ၊ တောအုပ်သို့ရောက်သောကာလ၌။ ပေါဏေတွာ၊ ပုတ်ခတ်၍။
ပထဝိယံ၊ မြေ၌။ ပါတနံ၊ လည်းစေခြင်းသည်။ မယံ၊ ငါ၏။ ဘာရော၊ ဝန်သည်။
ဟောတု၊ ဖြစ်စေ”။ ဣတိဝေံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။ တတိယော၊ သည်။ “ပထဝီ
ပတိတကာလတော၊ မြေ၌လည်းစေသော ကာလမှ။ ပထဝီဂတကာလတော
တိပီ”။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အသိနာ၊ သန်လျက်ဖြင့်။ သီသဇ္ဈဒနံ၊ ဦးခေါင်းကို
ဖြတ်ခြင်းသည်။ မယံ၊ ၏။ ဘာရော၊ သည်။ ဟောတု၊ စေ”။ ဣတိဝေံ၊ သို့။
ဝဒေယျ၊ ယထာ၊ ဆိုရာ၏သို့။ ဣမေ ဇာတိအာဒယော၊ ဤဇာတိ အစရှိသော
ရုပ်တို့သည်။ ဝေဇ္ဈပါ၊ ဤသို့ တူသော သဘောရှိကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္တ၊
ဤသုံးပါးသော တရားတို့တွင်။ ဇာတိ၊ သည်။ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်၍။ အဋ္ဌဝီ
ပဝေသန ပစ္စာမိတ္တ သဒိသာ၊ တောအုပ်သို့သွင်းသောရန်သူနှင့်တူ၏။ ကသ္မာ၊

(၂၀၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

☰

ကား။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ၊ သိုသိုဂတိဟူသော အရာ၌။ နိဗ္ဗတ္တာပနတော၊ ဖြစ်စေ
 တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဇရာ၊ သည်။ အဋ္ဌဝိဂတံ၊ တောအုပ်သို့
 ရောက်သောသူကို။ ပေါထေတွာ၊ ဤ။ ပထဝီယံ၊ ၌။ ပါတနပစ္စာမိတ္တသဒိသ၊
 လည်းစေသောရန်သူနှင့်တူ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓာနံ၊ ဖြစ်သော ခန္ဓာ
 တို့၏။ ဒုဗ္ဗလပရာမိန မဉ္ဇူပရာယန ဘာဝကရဏတော၊ အားနည်းသည်၏အဖြစ်
 သူတပါးနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ် ညောင်းစောင်းလျှင်လည်းလျောင်းရာရှိသည်
 ၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ မရဏံ၊ သည်။ ပထဝီ
 ပတဿ၊ မြေ၌လည်းသော သူ၏။ အသိနာ၊ သန်လျက်ဖြင့်။ သီသစ္ဆေဒက
 ပစ္စာမိတ္တသဒိသံ၊ ဦးခေါင်းကိုဖြတ်သော ရန်သူနှင့်တူ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။
 ဇရာပတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတက္ခယပါပနတော၊ အသက်ကုန်
 ခြင်းသို့ရောက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

၆၄၅။ ကဗဠိကာရာဟာရ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 ၏။ ကဗဠိ၊ အလုပ် အလွေး မဟုတ်သော်လည်း အလုပ် အလွေးကဲ့သို့။
 ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကဗဠိကာရော၊ မည်၏။
 “ကဗဠိကာရောတိပိ” ။ အာဟရိယတိ၊ မျှအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အာဟာရော၊ မည်၏။ ကဗဠိကတွာ၊ အလုပ်အလွေး မဟုတ်သော်
 လည်း အလုပ်အလွေးကဲ့သို့ပြု၍။ အဇ္ဈောဟရိယတိ၊ မျှအပ်၏။ ဣတိအယံ၊
 ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

••နတ္ထ။ ။ ဤကား-ဝိဂြိုဟ်တုဝိဂြိုဟ်ယောင်သာတည်း။ ဝိဂြိုဟ်စစ်ကား ဤသို့မှတ်။
 အကဗဠိန္ဒြိ ကဗဠိ ကရိယတိတိ ကဗဠိကာရော။ အကဗဠိန္ဒြိ၊ အလုပ်အလွေး
 မဟုတ်သော်လည်း။ ကဗဠိ၊ အလုပ်အလွေးကဲ့သို့။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ထိုသို့ အလုပ်အလွေး မဟုတ်ဘဲလျက် အလုပ်အလွေးကဲ့သို့ ပြုအပ်သော
 သတ္တိကြောင့်။ ကဗဠိကာရော၊ မည်၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ နကို ဝတ္ထုက အလုပ်အလွေးမဟုတ်၊ အလိုရှိတိုင်း အလုပ်
 အလွေးပြုကောင်းရကား မဆွက အလုပ်အလွေးမဟုတ်သော်လည်း နောက်ပြီး
 တဖန် အလုပ်အလွေးပြုအပ်သော သတ္တိကြောင့် ခဲဘွယ်၊ စားဘွယ်၊ လျက်ဘွယ်၊
 သောက်ဘွယ်ဟူသော ဘောဇဉ်လေးပါးစသော ဝတ္ထုသည် ပဋ္ဌာနအားဖြင့်
 ကဗဠိကာရမည်၏။ ထိုဝတ္ထု၌တည်သော ဩဇာကား ဌာနပစ္စာအာ ဖြင့်
 ကဗဠိကာရမည်သည် ဟူလိုသည်။

အခိုက်အတန့် တပါးရှိသောဝတ္ထု၏ အခိုက်အတန့်တပါးဖြင့် ဖောက်ပြန်သော အနက်သည် အတ္တတတဗ္ဗောမည်၏။ ထိုအတ္တတတဗ္ဗောအနက်၌ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ဟောသောပုဒ်နောင်။ **ဓမ္မာဂ္ဂလာနံ** ဆရာအလို စိပစ္စည်း။ **ဇာလိနိ** ဆရာအလို ဤပစ္စည်း။ **သဒ္ဓနီတိ** ဆရာအလို ဣပစ္စည်း ဤပစ္စည်းနှစ်ချက် သက်အပ်၏။ ပစ္စည်းမသက်ဝပ်ပင် ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ဟောသောပုဒ်၏ အစိတ်အပိုင်းကို ဤပြုသည် ဟူ၍လည်း သဒ္ဓတ္ထဇာလိနိ၌ ဆိုသည်။ ဤ၌ကား အလုပ်အလွှားမဟုတ်သော အခိုက်အတန့်တပါးရှိသော တောဇဉ်လေးပါး စသော ဝတ္ထု၏ အလုပ်အလွှား ပြုသဖြင့် ဖောက်ပြန်သော အနက်သည် အတ္တတတဗ္ဗော ဖြစ်သတည်း။ ကဗဠ၊ အာလောပ သဒ္ဓါတို့ကား အလုပ်အလွှားဟော။ “အာဟရိယတိတိ အာဟာရော”။ အာဟရိယတိ၊ မျှီအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ မျှီအပ်သော သတ္တိကြောင့်။ အာဟာရော၊ မည်၏။ ယခင် ဆိုအပ်ပြီးသည့် အတိုင်း အလုပ်အလွှားပြု၍ မျှီအပ်သော သတ္တိကြောင့် တောဇဉ်လေးပါး စသော ဝတ္ထုသည် ပဋ္ဌာနအားဖြင့် အာဟာရမည်သည်။ ထိုဝတ္ထု၌တည်သော ဩဇာကာ၊ ဌာနပစာအားဖြင့် အာဟာရမည်သည်ဟူလို။

ဝါ။ ကား။ ရူပံ၊ ဩဇာလျှင် ရှစ်ခုမြောက်ရှိသောရုပ်ကို။ အာဟရတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အာဟာရော၊ မည်၏။ ဧဝံ ဤသို့။ ဝတ္ထုဝသေန၊ ဖြင့်။ နာမံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဝတ္ထုဝသေနော၊ ဖြင့်လျှင်။ ဧတံအာဟာရံ၊ ကို။ ပတေဒတော၊ ဖြင့်။ ဒသေ ဘုံ၊ ဌာ။ ဩဒနော ကုမ္မာသောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဩဒနာဒိနိ၊ ဩဒန အစရှိကုန်သော။ ဖာဏိတ၊ ရိယန္တာနိ၊ ဖာဏိတအဆုံးရှိကုန်သော။ ဒွါဒသ တဆဲ့နှစ်ပါးတို့သည်။ ဣမအာဟာရမိကာရော ဤ။ အဓိပ္ပေတဿ၊ အလိုရှိအပ်သော။ အာဟာရဿ၊ ၏။ ဝတ္ထုနိ၊ ဝတ္ထုတို့တည်း။ ပါဠိယံ၊ ဤ။ အနာဂတာနိ၊ မလာကုန်သော။ မူလဖလာဒိနိ၊ မူလဖလစသည်တို့သည်။ ယေဝါပနကံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌာနိ၊ ဝင်ကုန်၏။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ တာနိ မူလဖလာဒိနိ၊ ထိုမူလ၊ ဖလ စသည်တို့ကို။ ကတ္တဗ္ဗတော၊ ခံတွင်းဖြင့် စားခြင်းစသော ပြုအပ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဒသေ ဘုံ၊ ဌာ။ ယမိယမိဇနပဒေတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို“မုခါသိယံ” စသောပုဒ်တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ အသိတဗ္ဗံ ဘုဉ်တဗ္ဗံ၊ စားအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မုခါသိယံ၊ မည်၏။

(၂၈၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒန္တေဟိ၊ သွားတို့ဖြင့်။ ဝိခါဒိတဗ္ဗံ၊ ခဲအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဒန္တ
ဝိခါဒနံ၊ မည်၏။ ဂလေန၊ လည်ဖြင့်။ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗံ၊ မျိုအပ်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဂလဇ္ဈောဟရဏီယံ၊ မည်၏။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ တံဝတ္ထု၊ ကို။
ကိစ္စဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ကုစ္ဆိဝိတ္ထမ္မနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။
ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မူလ ဖလဒိဝါ၊ မူလဖလ စသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သြဒန
ကုမ္မာသဒိ ဝါ၊ သြဒန ကုမ္မာသ စသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ အဇ္ဈောဟရံ၊
မျိုအပ်သော။ တံဝတ္ထု၊ သည်။ ကုစ္ဆိ၊ ကို။ ဝိတ္ထမ္မေတိ၊ ပြည့်စေတတ်၏။
ဣဒံ၊ ဤဝမ်းကိုပြည့်စေခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုမူလ၊ ဖလစသော ဝတ္ထု၏။
ကိစ္စံ၊ တည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဤ။ သဗ္ဗပဒေဟိ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ သဝတ္ထုကံ၊
ဝတ္ထုနှင့်တကွဖြစ်သော။ အာဟာရံ၊ ကို။ ဒဿေတု၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ဤ။
နိဗ္ဗတ္တိတ သြဇမေဝ၊ ပညတ်မှ ထုတ်အပ်သော မုချဆတ်ဆတ် ပရမတ်ဖြစ်
သောသြဇာကိုသာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ ယာယ သြဇာယ သတ္တာ
ယာပေန္တိတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံစနံ၊ ကို။ ငုတ္တံ၊ ၏။

ဧတ္ထ၊ ဤဝတ္ထု၊ သြဇာ နှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝတ္ထုဿ၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ သည်။
ကိံပန၊ အဘယ်နည်း။ သြဇာယ၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။
ပရိဿယ ဟရဏ ပါလနာနိ၊ ဘေးရန်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း စောင့်ခြင်း
တို့သည်။ ဝတ္ထုသြဇာနံ၊ တို့၏။ ကိစ္စာနိ၊ တို့တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဝတ္ထု၊ သည်။
ပရိဿယံ၊ ဘေးရန်ကို။ ဟရတိ၊ ပယ်ဖျောက်တတ်၏။ ပါလေတုံ၊ စောင့်
ရှောက်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ သြဇာ၊ သည်။ ပါလတိ၊ စောင့်၏။
ပရိဿယံ၊ ဘေးရန်ကို။ ဟရိတုံ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မတတ်
နိုင်။ ဒွေပိ၊ နှစ်ခုသော ဝတ္ထု သြဇာတို့သည်လည်း။ ဧကတော၊ တပေါင်း
တည်း။ ဟုတု၊ ၍။ ပါလေတုမ္ပိ၊ စောင့်ခြင်းငှာလည်း။ သက္ကောန္တိ၊ ကုန်၏။
ပရိဿယမ္ပိ၊ ဘေးရန် ကိုလည်း။ ဟရိတုံ၊ ခြင်းငှာ။ သက္ကောန္တိ၊ ကုန်၏။
သေ-သေဝပရိဿယောနာမ၊ ဤဘေးရန် မည်သည်။ ဧကပန၊ အဘယ်
နည်း။ ကမ္မဇ တေဇော၊ ကမ္မဇတေဇောသည်။ ပရိဿယောနာမ၊ ဘေးရန်
မည်၏။

ပါဠိအနုစန္ဒိ။ ကမ္မဇတေဇော ပရိဿယဘာဝံ ဤပေန္တောအာဟ“အန္တော”
တိအာပိ။

၂-ရူပကဏ္ဍ-နိဒ္ဒေသဝတ္ထုနာ

(၂၁၅)

ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ အန္တော ကုစ္ဆိယံ၊ ဝမ်းတွင်း၌။ သြဒနာဒိ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ သြဒနာ
 စသော ဝတ္ထုသည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ ကမ္မဇတေဇောသည်။ ဥဋ္ဌဟိတော၊
 ထ၍။ ဥဒရ ပဋ္ဌလံ၊ ဝမ်းပြင်ကို။ ဂဏှာတိ၊ ကိုက်၏။ “ဆာတော၊ ဆာသည်။
 အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ မေ၊ ငါအား။ အာဟာရံ၊ ကို။ ဒေထ၊ ပေးကုန်လော”။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တံ၊ သတ္တဝါကို။ ဝဒါပေတိ၊ ဆိုစေ၏။ ဘုတ္တကာလေ၊
 စားပြီးသောကာလ၌။ ဥဒရ ပဋ္ဌလံ၊ ဝမ်းပြင်ကို။ မုဉ္ဇိတော၊ လွှတ်၍။ ဝတ္ထု၊
 သြဒန စသော ဝတ္ထုကို။ ဂဏှာတိ၊ ကိုက်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ သတ္တော၊
 သည်။ ဧကဂ္ဂေါ၊ တည်ကြည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ-တံပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ဆာယာရက္ခသော၊ သစ်ရိပ်သို့ဝင်သော
 သူကို ဖမ်းစားတတ်သော ရက္ခိယသည်။ ဆာယံ၊ သစ်ရိပ်သို့။ ပဝိဋ္ဌံ၊ ဝင်သော
 သူကို။ ဂဟေတော၊ ဖမ်း၍။ ဒေဝ သင်္ခလိကာယ၊ နတ်သံခြေကျဉ်းဖြင့်။ ဗန္ဓိတော၊
 ဖွဲ့၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဘဝနေ၊ ဗိမာန်၌။ မောဒေန္တော၊ မွေ့လျော်လျက်။
 ဆာတကာလေ၊ ဆာသောကာလ၌။ အာဂန္တော၊ လာ၍။ သိသေ၊ ဦးခေါင်း၌။
 ခုံသတိ၊ ကိုက်၏။ သော၊ ထိုသတ္တဝါသည်။ ဥဋ္ဌတ္တာ၊ ရက္ခိယ ကိုက်အပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိရဝတိ၊ ကျင်နာသော အသံကိုပြု၏။ တံ၊ ထိုအသံကို။
 သုတော၊ ၍။ “ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ ဒုက္ခပ္ပတ္တော၊ ဆင်းရဲရောက်သော သူသည်။
 အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍”။ တတောတတော၊ ထိုထိုအရပ်မှ။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။
 အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထို ရက္ခိယသည်။ အာဂတာဂတေ၊ လာတိုင်း
 လာတိုင်းသော လူ တို့ကို။ ခါဒိတော၊ ခဲ၍။ ဘဝနေ၊ ၌။ မောဒတိယထာ၊
 မွေ့လျော်၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒံ သမ္ပဒံ၊ ဤ ဥပမာ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ။ ဆာယာရက္ခသော ဝိယ၊ သစ်ရိပ်သို့ ဝင်သောသူကို ဖမ်းစား
 တတ်သော ရက္ခိယကဲ့သို့။ ကမ္မဇ တေဇော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒေဝ
 သင်္ခလိကာယ၊ ဖြင့်။ ဗန္ဓိဟူ၍။ ဌပိတသတ္တောဝိယ၊ ထားအပ်သော သတ္တဝါ
 ကဲ့သို့။ ဥဒရ ပဋ္ဌလံ၊ ဝမ်းပြင်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုန၊ တဖန်။ အာဂတမနုဿာ
 ဝိယ၊ လာသောလူတို့ကဲ့သို့။ သြဒနာဒိဝတ္ထု၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သြတရိတော၊
 သစ်ပင်မှသက်၍။ သိသေ၊ ၌။ ခုံသနံ ဝိယ၊ ကိုက်ခြင်းကဲ့သို့။ ကမ္မဇတေ
 ဇော၊ ၏။ ဝတ္ထုတော၊ ဝတ္ထုမှ။ မုတ္တဿ၊ လွှတ်သည်ရှိသော်။ ဥဒရပဋ္ဌလ
 ဂဟဏံ၊ ဝမ်းပြင်ကိုကိုက်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သုဋ္ဌဿ၊ ကိုက်အပ်သော

၆၁

(၂၈၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သု၏။ ဝိရစန ကာလော ဝိယ၊ ကျင်နာသံကို ပြုသောကာလကဲ့သို့။ “အာ
ဟာရံ၊ ကို။ ဒေထ၊ ပေးကုန်လော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန ကာလော၊
ဆိုသောကာလကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တယ သညာယ၊ ထို အမှတ်ဖြင့်။
အာဂတာဂတေ၊ လာတိုင်း လာတိုင်းသောသူတို့ကို။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ ဤ။ ခါဒိတွာ၊
ခဲ၍။ ဘဝနေ၊ ဗိမာန်၌။ မောဒန ကာလော ဝိယ၊ မွေ့လျော်သော ကာလ
ကဲ့သို့။ ကမ္မဇတေဇေန၊ သည်။ ဥဒရ ပဋ္ဌလံ၊ ကို။ မုဉ္ဇိတွာ၊ ဤ။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ကို။
ဂဟိတေ၊ သော်။ ကေဂ္ဂစိတ္တတာ၊ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုသြဋ္ဌာရိက စသည်တို့တွင်။ သြဋ္ဌာရိကေ၊ ရုန့်ရင်းသော။
ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဤ။ သြဇော၊ သည်။ ပန္နော၊ နံ့သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သုခုမေ၊
သိမ်မွေ့သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဤ။ သြဇော၊ သည်။ ဗလဝတံ၊ အားကြီးသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ဟိ-သစ္စ၊ ပုန်၏။ ကုဒြုသက ဘတ္တာဒိနိ၊ လူးထမင်း စသည်
တို့ကို။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ ဤ။ မဟုတ္တေနော၊ တခဏဖြင့်သာလျှင်။ ဆာတော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ သပ္ပိအာဒိနိ၊ ထောပတ် စသည်တို့ကို။ ပိဝိတွာ၊ သောက်၍။
ဌိတဿ၊ တည်သောသူအား။ ဒိဝသမ္ပိ၊ တနေ့ပတ်လုံးလည်း။ ဘတ္တံ၊ ထမင်းကို။
န ရုစ္စတိ၊ မနှင်သက်။ စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထအာဟာရာဓိကာရေ၊ ၌။ ဥပါဒါယု
ပါဒါယ၊ ထောက်၍ ထောက်၍။ သြဋ္ဌာရိက သုခုမတာ၊ ရုန့်ရင်းသည်၏
အဖြစ် သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ကုမ္ဘိလာနံ၊
မိကျောင်းတို့၏။ အာဟာရံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ မောရာနံ၊ ဥဒေါင်းတို့၏။
အာဟာရော၊ သည်။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကုမ္ဘိလာမိကျောင်း
တို့သည်။ ပါသာဏေ၊ ကျောက်တို့ကို။ ဂိလန္တိကံရ၊ မျိုကုန်သံတတ်။ နေသံ၊
ထိုမိကျောင်းတို့၏။ ကုမ္ဘိပုတ္တာ၊ ဝမ်းသို့ရောက်ကုန်သော။ တေစ၊ ထိုကျောက်
တို့သည်လည်း။ ဝိလိယန္တိ၊ ကြေကုန်၏။ မောရာ၊ ဥဒေါင်းတို့သည်။ သပ္ပဝိစ္စိ
ကာဒိ ပါဏေ၊ မြွေကင်း သန်းစသော သတ္တဝါတို့ကို။ ခါဒန္တိ၊ ခဲကုန်၏။ ပန၊
ထိုပုတပါး။ မောရာနံ၊ ဥဒေါင်းတို့၏။ အာဟာရံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ထောက်၍။
တရစ္ဆာနံ၊ အောင်းတို့၏။ အာဟာရော၊ သည်။ သုခုမော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စ၊ ၏။

စ။ အဋ္ဌသာလိအဘိဓာန်နိဿယသစ်၌ သစ်ကျုတ်-ဟု၎င်း။ တောင်ပေါက်အဘိ
ဓာန် နိဿယ ဦးခေါင်းစိုက်စိုက်လှုပ်ကော သော သော ဝက်ဝံအထူးဟု၎င်း ပြန်ဆို၏။

တေ၊ ထိုအောင်းတို့သည်။ တိဝဿ ဆဋ္ဌိတာ၊ သုံးနှစ်ပတ်လုံး စွန့်အပ်ကုန်
 သော။ ဝိဿာဏာနိစေတ၊ ဦးချိုတို့ကို၎င်း။ အဋ္ဌိနိစ၊ အရိုးတို့ကို၎င်း။ ခါဒန္တိ၊
 ကုန်၏။ နေသံ၊ ထိုအောင်းတို့၏။ ခေဋ္ဌေန၊ တံထွေးဖြင့်။ တေမိတ မတ္တာနဝ၊
 စွတ်ကာမျှသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တာနိစ၊ ထိုဦးချို အရိုးတို့သည်လည်း။
 ကန္ဓမူလံ ဝိဿ၊ သစ်ဥ သစ်မြင်ကဲ့သို့။ မုဒုကာနိ၊ သိမ်မွေ့ နူးညံ့ကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တရစ္ဆာနမ္ပိ၊ အောင်းတို့၏လည်း။ အာဟာရံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊
 ဤ။ ဟတ္ထိနံ၊ ဆင်တို့၏။ အာဟာရော၊ သည်။ သုခုမော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 တေ၊ ထိုဆင်တို့သည်။ နာနာရက္ခပဏ္ဏာဒိနိ၊ အထူးထူးသော သစ်ရွက်စသည်
 တို့ကို။ ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟတ္ထိနံ၊ တို့၏။ အာဟာရတော၊ ထက်။ ဂဝယ ဂေါကဏ္ဏ
 မိဂါဒိနံ၊ နွားနောက်စိုင်၊ သမင်စသည်တို့၏။ အာဟာရော၊ သည်။ သုခုမော၊
 ၏။ တေ၊ ထိုနွားနောက်စသည်တို့သည်။ နိဿာရာနိ၊ အနှစ်ကင်းကုန်သော။
 နာနာရက္ခ ပဏ္ဏာဒိနိ၊ အထူးထူးသော သစ်ရွက်စသည်တို့ကို။ ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။
 တေသံ၊ ထိုနွားနောက်စသည်တို့၏။ အာဟာရတောပိ၊ ထက်လည်း။ ဂုန္နံ၊
 တို့၏။ အာဟာရော၊ သည်။ သုခုမော၊ ၏။ တေ၊ ထိုနွားတို့သည်။ အလ္လသုက္ခ
 တိဏာနိ၊ အစိုအခြောက်ဖြစ်သော မြက်တို့ကို။ ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို
 နွားတို့၏။ အာဟာရတော၊ ထက်။ သဿာနံ၊ ယုန်တို့၏။ အာဟာရော၊ သည်။
 သုခုမော၊ ၏။ သဿာနံ၊ တို့၏။ အာဟာရတော၊ ထက်။ သကုဏာနံ၊ တို့၏။
 အာဟာရော၊ သည်။ သုခုမော၊ ၏။ သကုဏာနံ၊ တို့၏။ အာဟာရတော၊
 ထက်။ ပစ္စန္တဝါသိနံ၊ ပစ္စန္တရုပ်၌နေသောသူတို့၏။ “ပစ္စန္တဝါမ ဝါသိနန္တိပိ”။
 အာဟာရော၊ သည်။ သုခုမော၊ ၏။ ပစ္စန္တဝါသိနံ၊ တို့၏။ အာဟာရတော၊
 ထက်။ ဂါမဘောဇကောနံ၊ ချွေးစားတို့၏။ အာဟာရော၊ သည်။ သုခုမော၊ ၏။
 ဂါမဘောဇကောနံ၊ တို့၏။ အာဟာရတော၊ ထက်။ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာနံ၊ မင်း၊
 မင်း၏အမတ်တို့၏။ အာဟာရော၊ သည်။ သုခုမော၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုမင်း၊ မင်း၏
 အမတ်တို့၏။ အာဟာရတောပိ၊ ထက်လည်း။ စက္ကဝတ္တိနော၊ စကြဝတေးမင်း
 ၏။ အာဟာရော၊ သည်။ သုခုမော၊ ၏။ စက္ကဝတ္တိနော၊ ၏။ အာဟာရတော၊
 ထက်။ ဘုမ္မဒေဝါနံ၊ တို့၏။ အာဟာရော၊ သည်။ သုခုမော၊ ၏။ ဘုမ္မဒေဝါနံ၊ တို့၏။
 အာဟာရတော၊ ထက်။ စာဘုမဟာရာဇိကောနံ၊ တို့၏။ “စာဘုမဟာရာဇိကာ
 နန္တိပိ”။ အာဟာရော၊ သည်။ သုခုမော၊ ၏။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ယဝ၊ အကြင်ရွှေ

(၂၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

☰

လောကံ။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနံ၊ တို့၏။ အာဟာရာ၊ အာဟာရတိုင်အောင်။
ဝိတ္တာရေတဗ္ဗာ၊ ချဲ့အပ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တေသံ၊ ထိုပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ
နတ်တို့၏။ အာဟာရော၊ သည်။ သုခုမောတွေဝ၊ သိမ်မွေ့စွာဟူ၍သာလျှင်။ နိဋ္ဌံ၊
ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ ပတ္တော၊ ရောက်၏။ “ဩဋ္ဌာရိက ဖြစ်အောင်ထောက်စရာမရှိ
ဟူလို”။

လက္ခဏာဒိတောပိ၊ လက္ခဏာစသော အားဖြင့်လည်း။ ကဗဠိကာရော၊
အလုပ်အလေ့၊ မဟုတ်သော်လည်း အလုပ်အလေ့ ကဲ့သို့ ပြုအပ်သော။
အာဟာရော၊ အာဟာရသည်။ ဩဇာလက္ခဏော၊ အင်္ဂါကြီးငယ်သို့လျှောက်
သော ရသ၏အနှစ်သာရဟု ဆိုအပ်သော ဣန္ဒြေရှိသောကာယ၏ အထောက်
အပံ့အားကို ပြုတတ်သော မျှအပ်သော အာဟာရ၏ အစေးအဆီဖြစ်သော
ဘုတ်၌မီသော တခုသော ဝိသေသသဘော ဩဇာဟူ၍ မှတ်အပ်၏။ ဝါ၊
ဩဇာဟူ၍ မှတ်အပ်သော သဘောသည်။ ကဗဠိကာရော၊ အလုပ်အလေ့၊
မဟုတ်သော်လည်း အလုပ်အလေ့ကဲ့သို့ ပြုအပ်သော။ အာဟာရော၊ မည်၏။
ရူပါဟရဏရသော၊ ဩဇာသာလျှင် ရှစ်ခုမြောက်ရှိသောရုပ်ကို ဆောင်ခြင်း
ကိစ္စရှိ၏။ ဥပတ္တမ္ဘန ပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ဩဇဉ်မကရုပ်ကို ဖြစ်စေသောအားဖြင့်
ရူပကာယကို ထောက်ပံ့ ခိုင်ခံ့စေတတ်သော သဘောဖြစ်၍။ ဝါ၊ သဘော
ဟူ၍ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ကဗဠိကတော၊ အလုပ်အလေ့မဟုတ်
သော်လည်း အလုပ်အလေ့ကဲ့သို့ပြု၍။ အာဟရိတဗ္ဗဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနော၊ မျှအပ်
သောဝတ္ထုလျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ။

မူလဋီကာ။ ။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော ရသဿ သာရော ဥပတ္တမ္ဘဗလကာရော
ဘူတနိဿိတော ဧကော ဝိသေသော ဩဇာ။ ။ ၁၅၄-ဆ။

ဋီကာအနက်။ ။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော၊ အင်္ဂါကြီးငယ်သို့လျှောက်သော။ ရသဿ၊
အရသာမြောက်ပါး၏။ သာရော၊ အနှစ်အစေး အဆီဖြစ်သော။ ဥပတ္တမ္ဘ ဗလ
ကာရော၊ ထောက်ပံ့တတ် အားကိုးပြုတတ်သော။ ဘူတနိဿိတော၊ ဘုတ်၌
မီသော။ ဧကော၊ သော။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ဩဇာ၊ မည်၏။

အနုဋီကာ။ ။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော ရသဿ သာရောတိ ရသဟရဏီဓမ္မနိဇာ
လာနုသာရေန သရိရာဝယဝေ အနုပဝိဋ္ဌဿအာဟာရရသဿ အန္တန္တရာဟာရ
ပစ္စယော သေဟော။ ယောလောကေ ရသဓာတုတိ ဝုစ္စတိ။ ။ ၁၆၆-ဆ။

အနုဋ္ဌိကာအနက်။ ။အင်္ဂမင်္ဂါနယာရိနော ရသဿ သာရောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ရသဟရဏီဓမ္မနိဇာလဝနသာရေန၊ အရသာကို ဆောင်တတ်သော အကြောတည်းဟူသော ကွန်ယက်သို့ အစဉ်ချွေ့ဝက်သဖြင့်၊ သရိရာဝယဝေ၊ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်၌။ အနုပဝိဋ္ဌဿ၊ ချွေ့ဝက်၍ဝင်သော။ အာဟာရရသဿ၊ မျှအပ်သော အာဟာရ အရသာ၏။ ဝါ၊ အာဟာရအရည်၏၊ အဗ္ဘန္တရာဟာရ ပစ္စယော၊ အတွင်း၌ဖြစ်သော အာဟာရ၏ အညှော်င်းဖြစ်သော။ ယောသေယဟော၊ အကြင် အဆီအစေးကို။ လောကော၊ ၌။ ရသဇာတူတိ ရသဇာတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဝစနတ္ထံနှင့်အဓိပ္ပါယ်။ ။“အတ္တနော ဥဒယာနန္တရံ ရူပံ ဇနေတီတိ ဩဇော၊ ပြု။ ဥပုဗ္ဗဇနဇာတ်”။ ။အတ္တတ္တိကာဟာရသည် ရုပ်ကိုဖြစ်စေသလော?။ ဗာဟိရာဟာရသည် ရုပ်ကိုဖြစ်စေသလော?။ ဗာဟိရာဟာရဟူသော အထောက်အပံ့ကို ရမှသာလျှင် အတ္တတ္တိကာဟာရသည် ရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်ရကား အတ္တတ္တိကာဟာရသည် မုချအာ၊ ဖြင့် ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်၏။ ဗာဟိရာဟာရကား အတ္တတ္တိကာဟာရ၏ ဥပနိဿယအဖြစ်ဖြင့် ရုပ်ကိုဖြစ်စေ၏ဟု ဥပစာရဖြင့်သာဆိုသည်။

အဘိဓမ္မာဝတောရုဋ္ဌိကာ။ ။ဗာဟိရာဟာရပစ္စယံ ပဋိလဘိတွာ ဝေ အတ္တတ္တိကာဟာရော ရူပံ ဥပ္ပါဒေတီတိ အယံ အတ္တတ္တိကာဟာရဿ ဥပနိဿယတာဝေနာပိ ရူပံ အာဟရတိ။ ။၁၄၁-ဆ။

၆၄၆။ နောဥပါဒါနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဥပါဒါရူပံ၊ သည်။ ဥပါဒိယတေဝ၊ မှီတတ်သည်သာလျှင်။ အညေန၊ မိမိမှ တပါးသော ရုပ်သည်။ နဥပါဒိယဘိယထာ၊ မမှီအပ်၏သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဇနောဥပါဒါရူပံ၊ သည်။ ဥပါဒိယတေဝ၊ မှီတတ်သည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်။ ဝိန္တု၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝါ၊ အဟုတ်သော်ကား။ နိဿယတိစ၊ မှီလည်း မှီတတ်၏။ နိဿယကိစ၊ မှီလည်းမှီအပ်၏။ (ထည့်)။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ မှီတတ်သည်သာလျှင်မဟုတ် မှီလည်းမှီတတ် မှီလည်းမှီအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နောဥပါဒါ၊ မည်၏။

၆၄၇။ ဖုဿိတဗ္ဗံ၊ တွေ့သိအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖောဠဗ္ဗံ၊ မည်၏။ ဖုဿိက္ခာ၊ တွေ့သိ၍။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဘံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဖောဠဗ္ဗုဉ္ဇံ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အာသတနဉ္ဇံ၊ သည်လည်း။ ဟောဝိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖောဠဗ္ဗာယတနံ၊ မည်၏။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အာပေါစ၊ သည်လည်း။ ဟောဝိ၊ ဖြစ်၏။ နိဿတ္တ သုညတ သဘာဝဋ္ဌေန၊ သတ္တဝါ မဟုတ်သော အနက်၊ ကတ္တမှ ဆိတ်

(၂၉၀)

အဋ္ဌသမာဓိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သော သဘောဖြစ်သော အနက်အားဖြင့်။ ဓာတုစ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာပေါဓာတု၊ မည်၏။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ ရုပ်တို့သည်။ ဖုသိတော၊ တွေ့ထိ၍။ ဇာနိ
 တဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာနိ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ ဘာဇေတော၊
 ၍။ ဒဿတုံ၊ ငှာ။ ကတမန္တံ ရူပံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ပထဝီဓာတုတိ အာဒိ၊
 ကို။ အာဟ၊ ၍။ ဣတ္ထ ပထဝီဓာတု အာဒိသု၊ တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဋ္ဌတ္ထ လက္ခဏာ၊ တောင့်မာ
 သည်၏အဖြစ် မက်တရော်ရှိသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော မှတ်အပ်သော
 လက္ခဏာ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ပတိဋ္ဌာန ရသ၊ သဟဇာတ်တရား
 တို့၏ တည်ရာ၏အဖြစ်တည်းဟူသော ကိစ္စရှိ၏။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆန မစ္စုပဋ္ဌာန၊ သဟ
 ဇာတ်တရားတို့ကို ခံလင့်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်
 တတ်၏။ ဧတဇောဓာတု၊ သည်။ ဥဏ္ဍတ္ထ လက္ခဏာ၊ ပူသည်၏ အဖြစ်တည်း
 ဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ ပရိပါစန ရသ၊ ကျက်စေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ မဒ္ဒဝါနုဗ္ဗ
 ဒါန ပစ္စုပဋ္ဌာန၊ သဟဇာတ်တရားတို့အား။ တို့၏ နူးညံ့သော အဖြစ်ကို
 လျော်စွာ ပေးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ရှေးရှုထင်တတ်၏။

အဘယ်ကဲ့သို့နည်း? ဗာဟိရုပ္ပိ ဝိယ ဧတုလောဟာဒိနံ သဟဇာတဓမ္မာနံ မုဒုဘာဝါ
 နုပ္ပဒါန ပစ္စုပဋ္ဌာနာ။

ဝါယောဓာတု၊ သည်။ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏာ၊ သဟဇာတ်တရားတို့ကို ထောက်
 ပံ့ခြင်းခိုင်စေခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ သမုဒီရဏရသ၊ တွန်းခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဝါ၊
 လှုပ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အဘိနိဟာရ ပစ္စုပဋ္ဌာန၊ ဘုတ်အပေါင်းကိုရှေးရှုဆောင်
 သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ဝါ၊ ထုတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်
 ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ပန၊ တပါး။ ပုရိမာ၊ အနာဂတ်ဖြစ်၍ ရှေးဖြစ်
 သော။ အာပေါဓာတု၊ သည်။

အထူးမှတ်ချက်။ ။ ဤ၌ မဂ္ဂဓမ္မန နည်းအားဖြင့် သွားပြီးသည်ကို အတိတ်ဖြစ်၍
 ပစ္ဆိမ နောက်၊ မသွားသေးသည်ကို အနာဂတ်ဖြစ်၍ ပုရိမရှေ့ခေါ်ဝေါ်၏။

၁။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ စတုဓာတုဝဝတ္ထာန သာဝနာအဖွင့် ၄၄၉-ဆမ္မ
 ပ-အုပ်၁၃-ကြောင်းမှာကြည့်ရှုလေ။ အဘိဓမ္မာဝတာရာဘိနဝဋီကာ ဒု-အုပ်၁၁၃-
 ဌ်လည်း ဤအတိုင်းပါသည်။

ဟောအပ်ပြီးသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန၏ အတိတ်ဖြစ်၍ ပစ္စိမ၏ အဖြစ်ကိုမဟော
သေးသော အာပေါဓာတ်၏ အနာဂတ် အဖြစ်ကြောင့် ပုရိမ အဖြစ်ကို
ဆိုအပ်၏။

မူလဋီကာ။ ။ ဝုတ္တဿ ဝါ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနဿ အတိတတာယ ပစ္စိတော၊ အနာ
ဂတတာယစ အာပေါဓာတုယာ ပုရိမတာ ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ။ ၀၅၄-ဆ။

ဋီကာအနက်။ ။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝုတ္တဿ၊ သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနဿ၊ ၎င်း၊
အတိတတာယ၊ လွန်ပြီ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စိတော၊ နောက်၌ဖြစ်သည်၏
အဖြစ်ကို၎င်း။ အနာဂတတာယ၊ ဟောလတ္တံ့ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာပေါ
ဓာတုယာ၊ ၎င်း။ ပုရိမတာ၊ ရှေ့၌ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။
ဝုတ္တာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၎င်း။

ပဋ္ဌရဏ လက္ခဏာ၊ ယိုစီးသွားခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ပြုဟန ရသ၊ သဟ
ဇာတ်တရားတို့ကို ပွားစေပြီးပြီးတက်စေခြင်း ကိစ္စရှိ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ။ ။ ဟသ ဟိ သာ နောံ ပီဏိတဘာဝံ ဒေသေတိတိ ဝုစ္စတိ။
၄၄၉-ဆ-ပ။

သင်္ဂဟ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သဟဇာတ်တရားတို့ကို ဖွဲ့သောအားဖြင့် တကွပေါင်း
ရုံး၍ယူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အားရှေးရှုနိုင်တတ်၏။

အဘယ်ကံဆိုနည်း?။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ။ ။ ဗောဟိရ ဥဒကံ ဝိယ နှာနိယစုက္ကဿ သဟဇာတ ဓမ္မာနံ
သင်္ဂဟဏပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ ။ ၄၄၉-ဆ-ပ။

စ၊ အသာဓာရဏမှတစ်ပါး သာဓာရဏကို ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါး
သော ဓာတ်တို့တွင်။ ဧကေကာ၊ တစ်ပါးပါးသောဓာတ်သည်။ သေသတ္တယ
ပဒဋ္ဌာနာ၊ မိမိ မိမိတို့မှ ကြွင်းသော ဓာတ်သုံးပါး အပေါင်းလျှင် နီးစွာ
သောအကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၎င်း။

အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာ။ ။ “ဧကေကာ စေတ္ထ သေသဘူတတ္တယ ပဒဋ္ဌာနာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ပထဝီဓာတု အာပါဒိဘူတတ္တယ ပဒဋ္ဌာနာ။ အာပေါဓာတု
ပထဝီတေဇာဒိဘူတတ္တယ ပဒဋ္ဌာနာတိ ဧဝံ ဧကေကာဓာတု အဝသိဋ္ဌဘူတတ္တ
ယပဒဋ္ဌာနာ။

၁-၂။ ရိုက်နှိပ်ပြီး နိဿယတို့၌ မူလဋီကာ-ဟု မှားယွင်းချက် ရှိလေသည်။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ စကားသာ ဖြစ်လေသည်။ ၂-အမှတ် အဘိဓမ္မာဝတာရတိနဝ
ဋီကာ ၄ အုပ် ၁၁၃-မှလည်း ကြည့်လေ။

(၂၉၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အာရောဟ ပရိကာဟ ဝသေန ဟိ မဇ္ဈိမေ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပရိဂ္ဂဟမာနာ ပရမာဏုသေဒသဉ္စုက္ကာ သုခုမရဇဘူတာ ပထဝီဓာတု ဒေါဏမတ္ထာ သိယာ။ သာ စ တတော ဥပနုပ္ပမာဏာယ အာပေါဓာတုယာ ယထာ န ဝိကိရိတိ။ ဧဝံ အာဗန္ဓနဝသေန သင်္ဂဟိတာ။ ယထာ ပန ပဉ္စရူဏသဘာဝါယ အာပေါဓာတုယာ ဝသေန ကိလိန္ဒဘာဝံ ဝိတ္ထလဘာဝံ နာပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ တေဇောဓာတုယာ အနုပါလိတာ။ ယထာ ပန တဿာ ဝသေန န ဝိကိရိယတိ။ ဧဝံ ဝါယောဓာတုယာ ဝိက္ခန္တိတာသင်္ခာတဘာဝံ ပါရိတာ။ ဧဝံ သုခုမရဇဘူတာပိ အာဗန္ဓန ပရိပါစန သမုဒိရဏကိစ္စာဟိ အာပေါ တေဇော ဝါယောဓာတုဟိ လဉ္စ ပစ္စယာ သိနေဟေန တေမိတာ၊ တေဇသာ ပရိပတ္တာ၊ ဝါယုနာဝိက္ခန္တိတာ ဝိဋ္ဌ စုက္ကာနိ ဝိယ န ဣတော စိတော စ ဝိကိရိယတိ ဝိဒ္ဓံသိယတိ။ အဝိကိရိယမာနာ အဝိဒ္ဓံသိယမာနာ နာနပ္ပကာရကံ ဣတ္ထိပုရိသလိင်္ဂါဒိဘာဝဝိဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတိ။ အဏုထူလဖိသရဿထိရကထိနာဒိဘာဝဉ္စ ပကာသေတိ။

ယူသဂတာ အာဗန္ဓနာကာရဘူတာ ပနေတ္ထ အာပေါဓာတု ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ တေဇောနုပါလိတာ ဝါယောဝိက္ခန္တိတာ နဂဠတိ၊ နပဉ္စရတိ၊ နပရိဿဝတိ။ ဧဝံ တိဟိ ဓာတုဟိ အနုပါလိတာ အပဉ္စရမာနာ အပရိဿဝမာနာ ပိဏ္ဍိတဘာဝံ ဒေသေတိ။ သော ဟိ အနုဠုဟနရသာ။

အသိတဝိတာဒိပရိပါစိတာ စေတ္ထ ဥသုမာကာရဘူတာ ဥဏုတ္ထလက္ခဏာ တေဇောဓာတု ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ အာပေါသင်္ဂဟိတာ ဝါယောဝိက္ခန္တိကာ ဣမံ ကာယံ ပရိပါစေတိ။ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိဉ္စ အာဝဟတိ။ သာဟိ ယထာနုတုတ္ထဿ အာဟာရဿ သမ္မာ ပရိကာမနေန ရသာဒိသမ္ပတ္တိယာ ဟေတုဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ ဣမံကာယံ ပရိပါစေတိ။ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိံ စ အာဝဟတိ။ ကမ္မုပနိဿယာယ ဟိ စိတ္တပ္ပသာဒဟေတုကာယစ သရီရေ ဝဏ္ဏသမ္ပဒါယ တေဇောဓာတု ဝိသေသ ပစ္စယော။ ပဂေဝ ဥတုအာဟာရသမုဋ္ဌာနာယ ရူပသမ္ပတ္တိယာတိ။ တာယ စ ပန ပရိပါစိတော အယံ ကာယော န ပူတိသဘဝံ ဂစ္ဆတိ။

အင်္ဂမင်္ဂါနုသဋ္ဌာ စေတ္ထ သမုဒိရဏဝိက္ခမ္ဘနလက္ခဏာ ဝါယောဓာတု ပထဝီဓာတုယာ အတ္တနိ ပတိဋ္ဌာဝိယတိ။ ယထာ သဟဇာတဓမ္မေဟိ ဝိသုံ န ဟောတိ။ ဧဝံ အာပေါဓာတုယာ သင်္ဂဟတိ။ ယထာ သဟဇာတဓမ္မာ နပရိဿဝန္တိ။ ဧဝံ တေဇောဓာတုယာ အနုပါလိယတိ။ သာ ဧဝံ တိဟိ ဓာတုဟိ ယထာရဟံ အနုပါလိယမာနာ ဣမံ ကာယံ ဝိက္ခမ္ပေတိ။ တာယ ပန ဝိက္ခန္တိတော အယံ ကာယော န ပရိပတတိ၊ ဥဇုကံ တိဋ္ဌတိ၊ ဣစ္စေဝံ ဧကေကာယ ဓာတုယာ တိဿန္တံ ဓာတုနံ ဝသေနော ပဝတ္ထနတော ဝုတ္တံ “ဧကေကာ စေတ္ထ သေသဘူတတ္ထယပဒဋ္ဌာနာ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။ ။၁၀၃-၁၄-အ။

အနက်ကား။ ။ “ဧကေကာ စေတ္ထ သေသဘူတတ္ထယပဒဋ္ဌာနာ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ကား။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ အာပါဒိဘူတတ္ထယ ပဒဋ္ဌာနာ၊ အာပေါ

စသော ဘုတ်သုံးပါးလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ပထဝီတေဇာဒိဘူတတ္ထယ ပဒဋ္ဌာနာ၊ ရှိ၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤနည်းဖြင့်။ ဧကေကာဓာတု၊ သည်။ အဝသိဗ္ဗဘူတတ္ထယ ပဒဋ္ဌာနာ၊ မိမိ မိမိမှ ကြွင်းသော ဘုတ်သုံးပါးလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။

ဟိ၊ ထိုစကားကိုထင်ရှားဆိုအံ့။ အာရောဟ ပရိကာဟ ဝသေန၊ အလုံးအရပ်အားဖြင့်။ မဇ္ဈိမေ၊ အလတ်ဖြစ်သော။ ဣမသ္မိံ သရိရေ၊ ဤလူတို့ကိုယ်၌။ ပရိဂ္ဂဟမာနာ၊ သိမ်းဆည်း အပ်လတ်သော်။ ပရမာဏုဘေဒသဉ္စုဏ္ဏာ၊ ပရမာဏုမြူစိတ်ဖြာချေထု အမှုန်ပြု၍။ သုခုမ ရတဘူတာ၊ သိမ်မွေ့သော မြူသဖွယ်ဖြစ်သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ဒေါဏမတ္တာ၊ တစိတ်အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ကောင်း၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သာ၊ ထိုတစိတ်မျှသောပထဝီဓာတ်သည်။ တတော၊ ထိုပထဝီဓာတ်အောက်။ ဥပခုပ္ပမာဏာယ၊ ထက်ဝက်ပမာဏရှိသော။ အာပေါဓာတုယာ၊ သည်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ သံဂဟိတာယ၊ ပေါင်း၍ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ (ထည့်)။ န ဝိကိရတိ၊ ဖရိဖရေမကြမပျက်။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ အာဗန္ဓန ဝသေန၊ ဖွဲ့သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သံဂဟိတာ၊ ပေါင်းစု၍ ယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ပါလိတာယ၊ စောင့်အပ်သည်ရှိသော်။ (ထည့်)။ ပဉ္စရဏ သဘာ ဝါယ၊ ယိုစီးခြင်းသဘောရှိသော။ အာပေါဓာတုယာ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကိလိန္နဘာဝံ၊ စွတ်စိုပျော့အိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဝိစ္ဆလဘာဝံ၊ သနပ်သီးမှည့် အစေးသို့ စေးသည်၏အဖြစ်သို့။ နာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ တေဇောဓာတုယာ၊ သည်။ အနုပါလိတာ၊ အလျော်အသင့် စောင့်ရှောက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းဖြင့်။ (ဝိက္ခန္တိတာယ၊ ထောက်ခံအပ်သည်ရှိသော်)။ တထာ၊ ထိုတေဇောဓာတ်၏။ ဝသေန၊ အာနုဘော်ဖြင့်။ န ဝိကိရိယတိ၊ ဖရိဖရေ မကြမလွင့်။ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ ဝါယောဓာတုယာ၊ သည်။ ဝိက္ခန္တိတာ၊ ထောက်ခံအပ်သည်။ သံဃာတဘာဝံ၊ မပြိုမကွဲ တလုံးတခဲအဖြစ်သို့။ ပါပိတာ၊ ရောက်စေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပြီးသောနည်းဖြင့်။

ထဘိ၊ ခဘိ၊ ပဋိဗဒ္ဓေ၊ ဟူရကား-ဝိက္ခန္တိတာ ဝိတ္ထန္တိတာကား အတူတည်း။

သုခုမ ရတဘူတာဝိ၊ သိမ်မွေ့သော မြူသဖွယ် သေးငယ်သည်ဖြစ်လျှင်း မူလည်း။ အာဗန္ဓန ပရိပါစန သမုဒိရဏ ကိစ္စာဟိ၊ ဖွဲ့ခြင်း ကိစ္စ၊ ရင့်စေ ကျက်စေခြင်း ကိစ္စ၊ ကျားကန်၏သို့ တွန်းခြင်း ကန်ခြင်း ခံခြင်း ကိစ္စရှိကုန်သော။ အာပေါဓာတေဇော ဝါယောဓာတုဟိ၊ ထိုမှ။ လဒ္ဓပစ္စယာ၊ ရအပ်သော အထောက်အပံ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ သိနေဟေန၊ ပေါက်ပေါက်ဆုပ်၌ ထန်းလျက်စေးသဖွယ်ဖြစ်သော အာပေါဓာတ်သည်။ တေမိတာ၊ စေးတွယ် စွတ်စိုစေအပ်သည်။ တေဇသော၊ တေဇောဓာတ်သည်။ ပရိပက္ခာ၊ ရင့်စေ ကျက်စေအပ်သည်။ ဝါယနာ၊ မလန်မကျ မကွဲပြားရအောင် တွန်းကန်ခံခြင်း ကိစ္စရှိသော ဝါယောဓာတ်သည်။

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ

တိကနိက္ခေပကထာ

၉၇၅။ ဧတ္တာဝတာ။ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော “ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ” အစရှိသော သဒ္ဓါအစဉ် အနက်အစဉ်ဖြင့်။ ကုသလတ္တိကောသည်။ သဗ္ဗေသံကုန်သော။ ကုသလာဒိဓမ္မာနံတို့၏။ ပဒဘာဇန နယေန၊ မုဒ်တို့ ဝေဘန်ကြောင်း ဖြစ်သောနည်းဖြင့်။ ဝိတ္ထာရိတော၊ ချဲ့အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ကုသလတ္တိကဿ၊ ၏။ ယှာယံ ယောအယံ ဝိဘဇန နယော၊ အကြင်ဝေဘန်ကြောင်း ဖြစ်သော နည်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်ပြီ။ ဒေသဝနယော၊ ဤကုသလတိက်၌ ဟောအပ်ပြီးသောနည်းသည်ပင်လျှင်။ သေသတိက ဒုကာနမ္ပ၊ ကြွင်းသောတိက်ဒုက်တို့ ၏လည်း။ ဝိဘဇန နယော၊ ဝေဘန်ကြောင်းဖြစ်သောနည်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤကုသလတိက်၌။ ဝိဘဇန နယော၊ ကို။ ပဏ္ဍိတေန၊ ပညာရှိသည်။ သလ္လက္ခိတော ယထာ၊ မှတ်အပ်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ “ကတမေဓမ္မာ”ပ။ ဌပေတွာ ဝေဒနာက္ခန္ဓ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ”တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ အနုက္ခမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သဗ္ဗတိကဒုကေသု၊ တို့၌။ ပဏ္ဍိတေန၊ ပညာရှိသည်။ ဝိဘဇန နယံ၊ ကို။ သလက္ခေတုံ၊ မှတ်ခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံဝိတ္ထာရဒေသနံ၊ ထိုအကျယ်ဖြစ်သောဒေသနာကို။ နိက္ခိပိတွာ၊ ချဲ့ထား၍။ အညေန၊ တပါးသော။ နာတိသင်္ခေပ နာတိဝိတ္ထာရ နယေန၊ မကျဉ်းလွန်း မကျယ်လွန်းသောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗတိကဒုကဓမ္မဝိဘာဂံ၊ ခပ်သိမ်းသော တိက်ဒုက်တို့၌ ဟောတော်မူအပ်သော ဓမ္မတို့ကို ဝေဘန်ခြင်းကို။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ၊ အစရှိသော။ နိက္ခေပကဏ္ဍံ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍံ၊ သည်။ ဝိတ္ထာရဒေသနာ၊ အကျယ်ဖြစ်သော ဒေသနာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍံ၊ သည်။ သင်္ခေပဒေသနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဣဒံနိက္ခေပကဏ္ဍံ၊ သည်။ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ထောက်၍။ သင်္ခေပေါ၊ ကျဉ်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ထောက်၍။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်သည်။

ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဣမံကာယံ၊ ကိ။ ပရိပါစေတိ၊ ကျက်စေ ရင့်စေ မာစေ၏။
 ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိဉ္စ၊ ကိလည်း။ အာဝဟတိ၊ ၏။ ကမ္မုပနိဿယာယပိ၊ ကံလျှင် ဥပ
 နိဿယည်းရှိသည် ဖြစ်လျှင်းမူလည်း။ စိတ္တပ္ပသာဒ ဟေတုကာယ၊ စိတ်ကြည်
 လင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊ သရီရေ၊ ဌ။ ဝဏ္ဏသမ္ပဒါယ၊ အဆင်းပြည့်
 ခြင်း၏။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ဝိသေသပစ္စယော၊ ထူးသော အကြောင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဥတုအာဟာရသမုဋ္ဌာနာယ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန် အာဟာရသမုဋ္ဌာန်
 ဖြစ်သော။ ရူပသမ္ပတ္တိယာဝဂါ၊ အဆင်းပြည့်စုံခြင်း၏ရင်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာယ၊ စိတ္တ
 သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ ရူပသမ္ပတ္တိယာဝဂါ၊ ၏ရင်း။ “ဝါ-သဒ္ဓါဖြင့် ယူသည်”။
 ဝိသေသပစ္စယ ဘာဝေ၊ ထူးသော အကြောင်း၏ အဖြစ်၌။ (ထည့်)။ ပဂေဝ-
 ပဌမဓေဝ၊ လက်ဦးပင်တည်း။ ဝါ၊ ဆိုဘွယ်ရှိတော့အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်
 အပ်၏။ စ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ “ပန-ဝစနာ လင်္ကာရ”။ တာယ၊ ထိုတေဇော
 ဓာတ်သည်။ ပရိပါစိတော၊ ကျက်စေ ရင့်စေ မာစေ အပ်သော။ အယံ
 ကာယော၊ သည်။ ပူတိဘာဝံ၊ ကမ္မဇတေဇောကင်းသော အသေကောင်သို့
 ပုပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။

စ၊ တခန်းဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဌ။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသဋ္ဌာ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်သို့ အစဉ်လျှောက်
 သွားသော။ သမုဒီရဏ ဝိက္ခမ္ဘန လက္ခဏာ၊ ရွှေခြင်း လှုပ်ခြင်း ထောက်ခံခြင်း
 လက္ခဏာရှိသော။ ဝါယောဓာတု၊ ကိ။ ပထဝီဓာတုယာ၊ သည်။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။
 ပတိဋ္ဌာပိယတိ၊ အပ်၏။ ယဇာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်း...ရာဖြင့်။ သံဂဟိတာ
 ယ၊ ပေါင်းယူအပ်သည်ရှိသော်။ သဟဇာတဓမ္မဟိ၊ သဟဇာတ်တရားတို့မှ။ ဝိသု၊
 အသီးအခြား ကွဲပြားသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။
 အာပေါဓာတုယာ၊ သည်။ သင်္ဂယုတိ၊ ပေါင်း၍ယူအပ်၏။ ယထာ၊ ဖြင့်။ သဟ
 ဇာတဓမ္မာ၊ တို့သည်။ န ပရိဿဝန္တိ၊ ထက်ဝန်းကျင် မပြန့်မစီးကုန်။ ဧဝံတထာ၊
 ဖြင့်။ တေဇောဓာတုယာ၊ သည်။ အနုပါလိယတိ၊ အလျော်အသင့်စောင့်ရှောက်
 အပ်၏။ သာ၊ ထိုဝါယောဓာတ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။
 တိဟိ ဓာတူဟိ၊ တို့သည်။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ အနုပါလိယ
 ဓာနာ၊ အလျော်အသင့် စောင့်ရှောက်အပ်သည်ရှိသော်။ ဣမံကာယံ၊ ကိ။
 ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ ထောက်ခံ၏။ စ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ တာယ၊ ထိုဝါယောဓာတ်သည်။
 ဝိက္ခန္တိတော၊ ထောက်ခံအပ်သော။ အယံကာယော၊ သည်။ န ပရိပတတိ၊
 မလည်း။ ဥဇုကံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်နိုင်၏။ ဣစ္ဆေဝံ-ဣတိဧဝံ ဝုတ္တ
 နယေန၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဧကေကာယ ဓာတုယာ၊ တခုတခု
 သော ဓာတ်၏။ တိဿန္တံ ဓာတူနံ၊ သုံးပါးသုံးပါးကုန်သော ဓာတ်တို့၏။ ဝသေ
 နေဝ၊ အစွမ်းအာနုဘော်ဖြင့်လျှင်။ ပဝတ္ထနတော၊ ဖြစ်ခြင်း တည်ခြင်းကြောင့်။
 ဧကေကာယေတ္ထ၊ ပ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ ထိုနောက်
 သားတို့ ဖီးပွားကို လွန်စွာကျင့်ပေတတ်သော သခင်မြတ်စွာဗုဒ္ဓဒတ်ဆရာတော်
 တရားကြီးသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူခဲ့ပေ၏။

(၂၉၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကက္ခန္ဓန္တိ၊ ကား။ ထဒ္ဓံ၊ ကြမ်းခက်ခိုင်မာသည်။ မုဒုကန္တိ၊ ကား။ အထဒ္ဓံ၊ မကြမ်းခက်နူးညံ့သည်။ သဏ္ဌန္တိ၊ ကား။ မဉ္ဇုံ၊ သိမ်မွေ့ပြေပြစ်သည်။ ဖရုသန္တိ၊ ကား။ ခရံ၊ ကြမ်းသည်။ သုခသမ္ပဿန္တိ၊ ကား။ သုခဝေဒနာပစ္စယံ၊ သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ဣဋ္ဌဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အလိုရှိအပ်သောဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည်။ ဒုက္ခသမ္ပဿန္တိ၊ ကား။ ဒုက္ခဝေဒနာပစ္စယံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ အနိဋ္ဌဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အလိုမရှိအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည်။ ဂရုကန္တိ၊ ကား။ ဘာရိယံ၊ လေး၏။ လဟုကန္တိ၊ ကား။ အဘာရိယံ၊ မလေး။ သလ္လဟုကံ၊ ပေါ့သည်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤကက္ခန္ဓံစသောပုဒ်တို့တွင်။ “ကက္ခန္ဓံမုဒုကံ သဏ္ဌံ ဖရုသံဂရုကံ လဟုက” န္တိပဒေဟံ၊ တို့ဖြင့်။ ပထဝီဓာတုဓေ၊ ကိုသာလျှင်။ ဘာဇိတာ၊ ဝေဘန်အပ်၏။ “ယဒါ၊ ဌံ။ အယံ ကာယော၊ သည်။ အာယု သဟဂတော၊ ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့် တကွဖြစ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥသ္မာ သဟဂတော၊ တေဇောဓာတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိညာဏသဟဂတော၊ ဝိညာဉ်နှင့်တကွဖြစ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ဌံ။ လဟုက တရော၊ ပေါ့မြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ မုဒုတရော၊ နူးညံ့မြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကမ္မညတရော၊ အမှည့်ခံမြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။” ။ ဣတိဝစနံ၊ ကို။ သုတ္တေပိ၊ ပါဠိ၌လည်း။ လဟု မုဒု ဂတံ၊ ပေါ့သည်၏အဖြစ် နူးညံ့သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော။ ပထဝီဓာတုဓေ၊ ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဘာဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သုခသမ္ပဿံ ဒုက္ခသမ္ပဿန္တိ ပဒဒ္ဓယေန၊ ဖြင့်။ တိဏိပိ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယော မဟာဘုတ်ဘို့ကို။ ဘာဇိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ - သစ္စံ၊ ၏။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ သုခသမ္ပဿာပိ၊ သုခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဒုက္ခသမ္ပဿာပိ၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတုယော၊ တို့သည်။ တထာ၊ တူ။ သုခသမ္ပဿာပိ၊ သုခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗ တို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဒုက္ခသမ္ပဿာပိ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ

သုခသမ္ပဿာ ပထဝီဓာတု အာဒိသု၊ တို့တွင်။ သုခ သမ္ပဿာ ပထဝီဓာတု၊
သည်။ “ကရောတိဋ္ဌစပ်”။ မုဒု တလုဏဟတ္ထေ၊ နူးညံ့ ပျိုမျစ်သော လက်ရှိ
သော။ ဒဟရေ၊ သူငယ်သည်။ ပါဒေါ၊ ခြေတို့ကို။ သမ္မာဟန္တေ၊ ဆုပ်နယ်သည်
ရှိသော်။

••နတ္ထံ။ “မုဒုက တလုဏာနိ ဟတ္တာနိ ယဿ သော မုဒုကလုဏဟတ္ထော၊ ပြီ။

“တာတ၊ အမောင်။ အဿာဒေတွာ အဿာဒေတွာ၊ တိုး၍တိုး၍။ သမ္မာဟ၊
ဆုပ်နယ်လော့။ တာတ၊ အမောင်။ သမ္မာဟ၊ ဆုပ်နယ်လော့”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒါ
ပနာကာရံ၊ ဆိုစေသော အခြင်းအရာကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ သုခသမ္ပဿာ၊ သုခ
၏အကြောင်း ဖောဠဗ္ဗဖြစ်သော။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ သီတသမယေ၊ ချမ်း
သော ကာလ၌။ အင်္ဂါရကပလ္လံ၊ မီးမယ်ဖြူကို။ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ ဂတ္တံ၊
ကိုယ်ကို။ သေဒေန္တေ၊ ကင်သည်ရှိသော်။ “တာတ၊ အမောင်။ အဿာဒေတွာ
အဿာဒေတွာ၊ တိုး၍ တိုး၍။ သေဒေဟိ၊ ကင်လော့။ တာတ၊ အမောင်။
သေဒေဟိ၊ ကင်လော့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒါပနာကာရံ၊ ဆိုစေသော အခြင်း
အရာကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ သုခသမ္ပဿာ၊ သုခ၏အကြောင်းဖောဠဗ္ဗဖြစ်သော။
ဝါယောဓာတု၊ သည်။ ဥဏှသမယေ၊ ပူသောကာလ၌။ ဝတ္တသမ္ပန္နေ၊ ဝတ်နှင့်
ပြည့်စုံသော။ ဒဟရေ၊ သူငယ်သည်။ ဗီဇနေန၊ ယပ်ဖြင့်။ ဗီဇန္တေ၊ ခပ်သည်
ရှိသော်။ “တာတ၊ အမောင်။ အဿာဒေတွာ အဿာဒေတွာ၊ တိုး၍တိုး၍။
ဗီဇ၊ ခပ်လော့။ တာတ၊ အမောင်။ ဗီဇ၊ ခပ်လော့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒါပနာ
ကာရံ၊ ဆိုစေသော အခြင်းအရာကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကို
ဆိုအံ့။ ထဒ္ဒ ဟတ္ထေ၊ ခိုင်မာသန်စွမ်းသော လက်ရှိသော။ ဒဟရေ၊ သည်။
ပါဒေါ၊ တို့ကို။ သမ္မာဟန္တေ၊ ဆုပ်နယ်သည်ရှိသော်။ အဋ္ဌိနံ၊ အရိုးတို့၏။ ဘိဇ္ဇန
ကာလောဝိယ၊ ကဲ့အံ့သောကာလကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုသူငယ်
သည်လည်း။

အဝိသဒ္ဓေါ၏အနက်။ “အဝိသဒ္ဓေါ ပဝေဝ ထဒ္ဒဟတ္ထေ မဟလ္လကေတိ ဉပေတိ။

“အပေဟိ၊ ဖဲလော့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။
အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဥဏှသမယေ၊ ပူသောကာလ၌။ အင်္ဂါရကပလ္လံ၊
မီးမယ်ဖြူကို။ အာဘတေ၊ ဆောင်အပ်သည်ရှိသော်။ “နံ၊ ထိုမီးမယ်ဖြူကို။

(၂၉၇)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အပ်နေဟိ၊ ဖဲလော့” ။ ဣတိဝစနံ၊ ကိံ ။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည် ။ ဟောတိ၊ ဧ၊ သိတ
သမယေ၊ ချမ်းသောကာလ၌ ။ ဗီဇနန၊ ဖြင့် ။ ဗီဇန္တေ၊ ခပ်သည်ရှိသော် ။
“အပေဟိ၊ ဖဲလော့ ။ မာဗီဇ၊ မခပ်လင့်” ။ ဣတိဝစနံ၊ ကိံ ။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည် ။
ဟောတိ၊ ဧ၊ ဧဝံ၊ သို့ ။ တောသံ၊ ထိုပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောတို့၏ ။ သုခ
သမ္ပဿတာစ၊ သုခ၏အကြောင်း ဖောဋ္ဌဗ္ဗအဖြစ်ကို၎င်း ။ ဒုက္ခသမ္ပဿတာစ၊
ဒုက္ခ၏အကြောင်း ဖောဋ္ဌဗ္ဗအဖြစ်ကို၎င်း ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ၊ ။

ပန၊ ထိုမှတပါး ။ ယံဖောဋ္ဌဗ္ဗံ အနိဒဿနံ သပ္ပဋိသန္တိ အာဒိနာ၊ သော ။
နယေန ဖြင့် ။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော ။ စတူဟိ စတူဟိ နယေဟိ၊ တို့ဖြင့် ။ ပဋိမဏ္ဍိ
တာ၊ ကုန်သော ။ တေယသဝါရာ၊ တို့ကို ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌ ။ ရူပါယတနာဒိသု၊
စသည်တို့၌ ။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင် ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏ ။

တီဏိ၊ ကုန်သော ။ တောနိမဟာဘူတာနိ၊ တို့သည် ။ ဧကပ္ပဟာရေနော၊
တပြိုင်နက်သောခဏ၌လျှင် ။ အာပါယံ၊ သို့ ။ အာဂစ္ဆန္တိကိံ ပန၊ ရောက်ကုန်
သလော ။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ် ။ နာနာ၊ အသီးသီး ။ အာဂစ္ဆန္တိကိံ၊ ကုန်
သလော ။ ဣတိအယံ၊ ကား ။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း ။ ဧကပ္ပဟာရေန၊ တပြိုင်နက်
သော ခဏ၌ ။ အာပါယံ၊ သို့ ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏ ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ။ အာဂတာနိ၊
ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော မဟာဘုတ်တို့သည် ။ ကာယပ္ပသာဒံ၊ ကိံ ။
သဇ္ဇန္တိ၊ ထိခိုက်ကုန်သလော ။ နသဇ္ဇန္တိ၊ မထိခိုက်ကုန်သလော ။ ဣတိအယံ၊
ကား ။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း ။ သဇ္ဇန္တိ၊ ထိခိုက်ကုန်၏ ။ ဧကပ္ပဟာရေန၊ တပြိုင်နက်
သော ခဏ၌ ။ တာနိ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့ကို ။ အာရမ္မဏကတော၊ ၍ ။ ကာယ
ဝိညာဏံ၊ သည် ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော ။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော ။ ဣတိအယံ၊ ကား ။ ပုစ္ဆာ၊
တည်း ။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ် ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ၊ အာဘုဇိတဝသေနဝါ၊ နှလုံးသွင်း၏
အစွမ်းဖြင့်၎င်း ။ ဥဿဒ ဝသေနဝါ၊ ပြောသည်၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း ။ ဝါ၊ အာရုံ
လွန်သည် ပဿဒလွန်သည်၏ အဖြစ်နှင့် စပ်သဖြင့်၎င်း ။ အာရမ္မဏကရဏံ၊
သည် ။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ။

တတ္ထ၊ ထိုအာဘုဇိတ၊ ဥဿဒ နှစ်ပါးတို့တွင် ။ တာဝ၊ စွာ ။ အာဘုဇိတ
ဝသေန၊ ဖြင့် ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ၊ ။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့ ။ ပတ္တသ္မိံ၊ ကိံ ။ ဩဒနေန၊ ဆွမ်းဖြင့် ။
ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍ ။ အာဘတေ၊ ဆောင်အပ်သည်ရှိသော် ။ ဧကံသိတ္ထံ၊

ဆွမ်းတလုံးကို။ ဂဟေတောဝံ၊ ယုရု။ “ထဒ္ဓံဝါ၊ တောင့်တောင့် မာမာလေလော၊
မုဒုကံဝါ၊ နူးနူးညံ့ညံ့လေလော”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိမံသန္တော၊ စုံစမ်းသောသူသည်။
ကိဉ္ဇာပိ၊ အကယ်၍လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုတလုံးသော ဆွမ်း၌။ တေဇောပိ၊
သည်လည်း။ အတ္တိ၊ ၏။ ဝါယောပိ၊ သည်လည်း။ အတ္တိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ရှိသော်
လည်း။ ပထဝီဓာတုမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အာဘုဇတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ဥဏှာဒကေ၊
ရေနှေး၌။ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို။ ဩတာရေတွာ၊ ချ၍။ ဝိမံသန္တော၊ စုံစမ်းသော
သူသည်။ ကိဉ္ဇာပိ၊ လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရေနှေး၌။ ပထဝီပိ၊ သည်လည်း။ အတ္တိ၊
ရှိ၏။ ဝါယောပိ၊ သည်လည်း။ အတ္တိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တေဇောဓာတု
မေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အာဘုဇတိ၊ ၏။ ဥဏှသမယေ၊ ပူသောကာလ၌။ ဝါတ
ပါနံ၊ လေသောက်တံခါးကို။ ဝိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍။ ဝါတေန၊ လေကို။ သရီရံ၊
ကိုယ်ကို။ ပဟရာပေန္တော၊ ခတ်စေလျက်။ ဌိတော၊ တည်သောသူသည်။ မန္တ
မန္တ၊ ညှင်းညှင်း ညှင်းညှင်း။ ဝါတေ၊ လေသည်။ ပဟရန္တေ၊ ခတ်သည်ရှိ
သော်။ ကိဉ္ဇာပိ၊ အကယ်၍လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုလေ၌။ ပထဝီပိ၊ သည်လည်း။
အတ္တိ၊ ၏။ တေဇောပိ၊ သည်လည်း။ အတ္တိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝါယော
ဓာတုမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အာဘုဇတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤ။ အာဘုဇနဝသေန၊
ဖြင့်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကရောတိနာမ၊ ပြုသည်မည်၏။

☞

ပန၊ တပါး။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဥပက္ခလတိဝါ၊ ချော်မှုလည်း
ချော်၏။ “ပက္ခလတိဝါတိပိ”။ သီသေန၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ ရက္ခံ၊ ကို။ ပဟ
ရတိဝါ၊ ခတ်မိမှုလည်း ခတ်မိ၏။ ဘုဉ္ဇန္တောဝါ၊ စားစဉ်မှုလည်း။ သက္ခရံ၊
ကျောက်စရစ်ကို။ ခုသတိ၊ ကိုက်မိ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ကိဉ္ဇာပိ၊
လည်း။ တတ္ထ ပက္ခလဌာနာဒိကေ၊ ထိုချော်ရာစသောအရပ်၌။ တေဇောပိ၊
သည်လည်း။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဝါယောပိ၊ သည်လည်း။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ပန၊
သော်လည်း။ ဥဿဒ ဝသေန၊ ပထဝီဘတ် လွန်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပထဝီ
ဓာတုမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ အဂ္ဂိ၊ ကို။
အက္ကမန္တောပိ၊ နင်းမိသောသူသည်လည်း။ ကိဉ္ဇာပိ၊ လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုမီး၌။
ပထဝီပိ၊ သည်လည်း။ အတ္တိ၊ ၏။ ဝါယောပိ၊ သည်လည်း။ အတ္တိ၊ ၏။ ပန၊
သော်လည်း။ ဥဿဒဝသေန၊ တေဇောဓာတ် လွန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ တေ
ဇောဓာတုမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဗလော ဝါတေ၊

(၃၀၀)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အားကြီးသော လေသည်။ “ဗလဝ ဝါတောတိပိ” ။ ကဏ္ဍ သက္ကလံ၊ နား
 ရှက်ကို။ ပဟရိဝ္ဗာ၊ ခတ်၍။ ဗဓိရ ဘာဝံ၊ နားထိုင်းသည်၏ အဖြစ်ကို။
 ကရောန္တောဝိယ၊ ပြု၏သို့။ “ကရောန္တတိပိ” ။ ဝါယန္တေ၊ တဟူးဟူးလာသည်
 ရှိသော်။ ကိဉ္ဇာပိ၊ လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုလေ၌။ ပထဝီပိ၊ သည်လည်း။ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏။ တေဇောပိ၊ သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဥဿဒ
 ဝသေန၊ ဝါယောဓာတ်လွန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကရေတိ၊ ၏။

ယံကိဉ္ဇိ၊ သော။ ဓာတု၊ ကို။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောသူ
 အား။ ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။ ဧကပ္ပဟာရေန၊ တပြိုင်နက်သောခဏ၌။
 နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ သူခိကလာပေန၊ အပ်စီးသည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဝိဒ္ဓဿ၊ ထိုးအပ်
 သောသူ၏။ ဧကပ္ပဟာရေန၊ တပြိုင်နက်သော ခဏ၌။ ကာယော၊ သည်။
 သန္ဓိယတိ၊ ထိခိုက်ခြစ်ချွတ်အပ်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ယသ္မိံယသ္မိံ ဌာနေ၊
 ၌။ ကာယပ္ပသာဒေါ၊ သည်။ ဥဿန္တော၊ ပြောသည်။ ဝါ၊ လွန်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုကာယပ္ပသာဒ လွန်ရာ၌။ ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ယတ္ထယတ္ထာပိ၊ ၌လည်း။ “ယတ္ထယတ္ထဟိတိပိ” ။ ပဋိသန္ဓန နိဿံ
 သော၊ ထိခိုက်ခြင်းဟူသော ခြစ်မိ ချွတ်မိခြင်းသည်။ ဗလဝါ၊ အားကြီး
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုထိခိုက်ခြင်း ဟူသော ခြစ်မိ ချွတ်မိ
 ခြင်းအားကြီးသော အရပ်၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ၏။ ကုက္ကုဋ္ဌ ပတ္တေန၊ ကြက်တောင်ဖြင့်။ ဝဏော၊ အမာကို။ ဇောဝိယမာနေ၊
 ဖန်ဆေးသည်ရှိသော်။ အံသု၊ အမြင်သည်။ ကာယပ္ပသာဒံ၊ ကို။ သန္ဓေတိ၊
 ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင် အကြင် အရပ်၌။ ပသာဒေါ၊
 ကာယပ္ပသာဒသည်။ ဥဿန္တော၊ ပြောသည်။ ဝါ၊ များသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တတ္ထတတ္ထော၊ ၌သာလျှင်။ ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝေံသျှိ၊
 ဥဿဒ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ ဥဿဒ ဝသေန၊
 ပြောသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကာယဝိညာဏဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိနာမ၊
 မည်၏။

စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ အာရမ္မဏကော၊ အာရုံတခုမှ။ သင်္ကန္တိ၊ ပြောင်းရွှေ့
 ဖြီးသည်။ ကထံပန ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ ကည်း။
 အဋ္ဌာသယတော ဝါ၊ အလိုအားဖြင့်၎င်း။ ဝိသယာမိမတ္တတော ဝါ၊ အာရုံ

လွန်သော အားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ကန္တိ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဝိဟာရ ပုဗ္ဗာဒိသု၊ ကျောင်းပူဇော်ခြင်း
စသည်တို့၌။ “ဂတောဌ်စပ်”။ “တာနိ တာနိ စေတိယာနိစေတိ၊ ထိုထို စေတိ
တို့ကို၎င်း။ ဘိက္ခု၊ စေတိ၊ ရဟန်းတို့ကို၎င်း။ ပဋိမာယောစ၊ ဆင်းတုတော်
တို့ကို၎င်း။ ဝန္တိဿာမိ၊ ရှိခိုးအံ့။ ပေါတ္ထကမ္မ စိတ္တကမ္မာနိစ၊ ထုလုပ်အပ်သော
အရုပ်ခြူးပန်းခြူးနွယ်စသောဆန်းကြယ်သောပန်းပုပန်းချီအမှုတို့ကိုလည်း။
ဩလောကေဿာမိ၊ ကြည့်အံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဇ္ဈာသယေန၊ အလိုဖြင့်။
ဂတော၊ သွားသောသူသည်။ ဧကံ၊ တခုသောစေတိ၊ ဆင်းတုတော်ကို။ ဝန္တိတွာ
ဝါ၊ ရှိခိုး၍၎င်း။ ပဿိတွာ ဝါ၊ ဖူးမြင်၍၎င်း။ ဣတရဿ၊ ဤမှတပါးသော
စေတိ၊ ဆင်းတုတော်ကို။ ဝန္တနတ္ထာယဝါ၊ ရှိခိုးခြင်းငှာ၎င်း။ ဒဿနတ္ထာယ ဝါ၊
ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၎င်း။ မနံ၊ စိတ်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝန္တိတုမ္ပိ၊ ငှာ၎င်း။ ပဿိတုမ္ပိ၊ ငှာ
၎င်း။ ဂစ္ဆတိယေဝ၊ သွားသည်သာလျှင်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဇ္ဈာသယ
တော၊ ဖြင့်။ သင်္ကမတိနာမ၊ ပြောင်းရွှေ့သည်မည်၏။

ပန၊ တပါး။ ကေလာသ ကုဋ္ဌ ပဋိဘင်္ဂ၊ ငွေတောင်ထွဋ်နှင့် တူသော။
မဟာစေတိယံ၊ ကို။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်လျက်။ ဌိတောပိ၊ တည်
သောသူ သည်လည်း။ အပရဘာဂေ၊ နောက်ကာလ၌။ သဗ္ဗတူရိယေသု၊
အလုံးစုံသော တူရိယာတို့ကို။ ပဂ္ဂဟိတေသု၊ ညှိုးညှိုးညံ့ညံ့ တီးအပ်ကုန်သည်
ရှိသော်။ ဓမ္မပါရမ္မဏံ၊ ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ လွှတ်၍။ သဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ သို့။ သင်္ကမတိ၊
၏။ မနုည ဂန္ဓေသု၊ နှစ်သက်ဖွယ်သော အနံ့ရှိကုန်သော။ ပုပ္ဖေသုဝါ၊ တို့ကို
၎င်း။ ဂန္ဓေသုဝါ၊ နံသာတို့ကို၎င်း။ အာဘတေသု၊ ဆောင်အပ်ကုန်သည်
ရှိသော်။ သဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ ဂန္ဓာရမ္မဏံ၊ သို့။ သင်္ကမတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊
ဤသို့။ ဝိသယာဝိမတ္တတော၊ အာရုံလွန်သောအားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သင်္က
မတိနာမ၊ မည်၏။

ဧဝံ။ အာပေါဓာတုနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
အာပေါတိသဒ္ဓေါ၊ အာပေါဟူသော သဒ္ဓါသည်။ သဘာဝ နိဒ္ဒေသော၊
သဘောကိုညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း။ အာပေါဝ၊ သည်ပင်လျှင်။
အာပေါဂတံ၊ မည်၏။ သိနေဟန ဝသေန၊ စေးကပ် ဖွဲ့စပ်တတ်သည်၏

(၃၀၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၂

အစွမ်းဖြင့်။ သိနေဟော၊မည်၏။သိနေဟောဝ၊ သည်ပင်လျှင်။သိနေဟဂတံ၊
 မည်၏။ ဗန္ဓနတ္တံ ရူပဿာတိ၊ ကား။ ပထဝီဓာတု အာဒိကဿ၊ သော။ ဘူတ
 ရူပဿ၊ ဘူတရုပ်၏။ ဗန္ဓန ဘာဝေါ၊ စေးကပ်ဖွဲ့စပ်တတ်သည်၏အဖြစ်။ ဟိ-
 သစ္စံ၊ မှန်၏။ အယပိဏ္ဍိ အာဒိနိ၊ သံတွေခဲ စသည်တို့ကို။ အာပေါဓာတု၊
 သည်။ အာဗန္ဓိတွာ၊ စေးကပ်ဖွဲ့စပ်၍။ ဗဒ္ဒါနိ၊ တလုံးတဝဲ မပြိုမကွဲ စပ်တူယ်
 သည်တို့ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ တာယ အာပေါဓာတုယာ၊ သည်။ အာဗန္ဓိတွာ၊
 စေးကပ် ဖွဲ့စပ် အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တာနိ အယပိဏ္ဍိ အာဒိနိ၊ ထို
 သံတွေခဲ စသည်တို့သည်။ ဗဒ္ဒါနိနာမ၊ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 ပါသာဏ ပဗ္ဗတ တာလဋ္ဌိ ဟတ္ထိဒန္တ ဂေါသိဂါဒိသုပိ၊ ကျောက်၊ တောင်၊
 သန်းစေ့၊ ဆင်စွယ်၊ နွားချိုစသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၏။ ဟိ- သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ တောနိ ပါသာဏာဒိနိ၊
 တို့ကို။ အာပေါဓာတုသေ၊ သည်သာလျှင်။ အာဗန္ဓိတွာ၍။ ဗဒ္ဒါနိ၊ သည်တို့ကို။
 ကရောတိ၊ ပြု၏။ အာပေါဓာတုယာ၊ သည်။ အာဗန္ဓိတွာ၊ ကြောင့်။ ဗဒ္ဒါနိ၊
 ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပထဝီဓာတု၊ သည်။ သေသဓာတုနံ၊ ကြွင်းသော တေဇော၊ အာပေါ၊
 ဝါယောဓာတ်တို့၏။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာသည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။
 ဗုသိတွာ၊ တွေ့ထိ၍။ ဟောတိကိံ ပန၊ လော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့ မဟုတ်။ အဗု
 သိတွာ၊ မတွေ့ထိမူ၍။ ဟောတိကိံ ပန၊ လော။ ဝါ-အပရော နယော၊ ကို။
 မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတော၊ အံ။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ သေသ၊ ကြွင်းသော
 ပထဝီ တေဇော၊ ဝါယောဓာတ်တို့ကို။ အာဗန္ဓိမာနာ၊ ဖွဲ့စပ်သည်ရှိသော်။
 ဗုသိတွာ၍။ ဗန္ဓိတိ၊ ဖွဲ့စပ်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အဗုသိတွာ၊ မတွေ့
 ထိမူ၍။ ဗန္ဓိတိ၊ လော။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ တာဝ၊ စွာ။ ပထဝီ
 ဓာတု၊ သည်။ အာပေါဓာတုယာနှင့်။ အဗုသိတွာ၊ မတွေ့ထိမူ၍သာလျှင်။
 အာပေါဓာတုယာ၏။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ယောဇနာ။ ။ အာပေါဓာတုသတိပဋိ အဗုသိတွာဝါတိ ပဒေ သဟယောဝ
 တတိယာ၊ ပတိဋ္ဌာတိပဒေ သမ္ပန္နောဝါ၊ ။ ၁၉၂-သု။

တဇောဓာတုယာစ၊ နှင့်၎င်း။ ဝါ၊ ၏၎င်း။ ဝါယောဓာတုယာစ၊ နှင့်၎င်း။
 ဝါ၊ ၏၎င်း။ ဗုသိတွာ၊ တွေ့ထိ၍။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊

အထူး။ အာပေါဓာတုသည်။ ပထဝီတေဇော ဝါယောဓာတုယောပိ၊ ဓာတ်
တို့ကိုလည်း။ အဖုသိတွာဝ၊ မတော့ထိမူ၍သာလျှင်။ အာဗန္ဓတိ၏။ ဖုသိတွာ၊
၍။ ယဒိ အာဗန္ဓေယျ ငြားအံ့။ အာပေါဓာတု သည်။ (လိုက်)။ ဖောဠဗ္ဗာ
ယဘနံ နာမ၊ မည်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။

တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတုနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ သေသဓာတုသု၊ ကြွင်း
သော ပထဝီအာပေါဓာတ်တို့၌။ သကသက ကိစ္စကရဏေ၊ မိမိမိတို့ကိစ္စတို့ကို
ပြုခြင်း၌။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။
ဟိ၊ ခဲ့အံ့။ တေဇောဓာတု သည်။ ပထဝီဓာတုကို။ ဖုသိတွာ၊ တော့ထိ၍။
ဈာပေတိ၊ ရင့်စေ ကျက်စေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သာ၊ ထိုပထဝီဓာတ်
သည်။ ဥဏှာ-ဥဏှသဘာဝါ၊ ပူသောသဘောလက္ခဏာရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။
နဈာယတိ-နပရိပစ္စတိ၊ ရင့်သည် ကျက်သည်မဟုတ်။

မူလဒ္ဓီကာ။ ။ န ဥဏှာ ဟုတွာ ဈာယတိတိ တေဇောသဘာဝတံယေဝ ပဋိက္ခိ
ပတိ။ ။ ၁၅၅-ဆ။

အနုဒ္ဓီကာ။ ။ န ဥဏှာ ဟုတွာတိ ဧတဿ ဥဏှသဘာဝါ ဟုတွာတိ အယမတ္ထော
တိကတ္တာ တေဇောသဘာဝတံယေဝ ပဋိက္ခိပတိတိ ဝုတ္တံ။ ။ ၁၆၈-ဆ။

ဥဏှာ-ဥဏှသဘာဝါ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ယိဉာယေယျ၊ အကယ်၍
ရင့်ငြား ကျက်ငြားအံ့။ ဥဏှတ္ထလက္ခဏာနာမ၊ ပူသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူ
သော လက္ခဏာရှိသော တေဇောဓာတ်မည်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။
ပန၊ အထူး။ အာပေါဓာတုကို။ အဖုသိတွာဝ၊ မတော့ ထိမူ၍သာလျှင်။
တာပေတိ၊ ခန်းခြောက်စေ၏။ သာ၊ ထိုအာပေါဓာတ်သည်။ တပမာနာ၊
ခန်းခြောက်သည်ရှိသော်။ “တပမာနာတိပိ”။ ဥဏှာ-ဥဏှသဘာဝါ၊ သည်။
ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ နတပတိ၊ ခန်းခြောက်သည်မဟုတ်။ ဥဏှာဥဏှသဘာဝါ၊ သည်။
ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ယဒိတပေယျ၊ အံ့။ ဥဏှတ္ထလက္ခဏာနာမ၊ မည်သည်။ ဘဝေ
ယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဝါယောဓာတုကို။ ဖုသိတွာဝ၊ တော့ထိ၍
သာလျှင်။ တာပေတိ၊ ပူစေနှေးစေ၏။ သာ၊ ထိုဝါယောဓာတ်သည်။ တပမာ
နာ၊ ပူသည် နှေးသည်ရှိသော်။ ဥဏှာ-ဥဏှသဘာဝါ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။
န တပတိ၊ ပူသည် နှေးသည်မဟုတ်။ ဥဏှာ-ဥဏှသဘာဝါ၊ သည်။ ဖုသိတွာ၊
ဖြစ်၍။ ယဒိတပေယျ၊ အံ့။ ဥဏှတ္ထလက္ခဏာနာမ၊ မည်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ

(၃၀၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၏။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ ပထဝီတုံ၊ ကို။ ဖုသိဘ္ဗာ၊ တွေ့ထိ၍။ ဝိတ္ထမ္ဘတိ၊
ထောက်ခံ၏။ ဟေဇောဓာတု၊ ကို။ တထာ၊ တူ။ ဖုသိဘ္ဗာ၊ တွေ့ထိ၍။ ဝိတ္ထမ္ဘ
တိ၊ ထောက်ခံ၏။ ပန၊ အထူး။ အာပေါဓာတု၊ ကို။ အဖုသိဘ္ဗာ၊ မတွေ့ထိမူ
၍သာလျှင်။ ဝိတ္ထမ္ဘတိ၊ ထောက်ခံ၏။

ဥစ္ဆုရသံ၊ ကြံရည်ကို။ ပစိဘ္ဗာ၊ ချက်၍။ ဖာဏိတပိဏ္ဍေ၊ တင်လဲခဲကို။
ကရိယမာနေ၊ သော်။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ထဒ္ဓါ၊ ခက်ထန် တောင့်မာ
သည်။ ဟောတိ၊ လော။ နဟောတိ၊ လော။ ဣဘိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။
နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သာ၊ ထိုအာပေါဓာတ်သည်။ ပဉ္စရဏ
လက္ခဏာ၊ ယိုစီးခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဋ္ဌ လက္ခဏာ၊
ခက်ထန် တောင့်မာခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ပန၊ လည်း။ ဩမတ္တံ၊ ညံသော။
အာပေါ၊ သည်။ အဓိမတ္တ ပထဝီဂတိကံ၊ လွန်သောပထဝီ အလားရှိသည်။
ဝါ၊ လွန်သောပထဝီသို့ အစဉ်လိုက်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။
သာ၊ ထိုအာပေါသည်။ ရသာကာရေန၊ အရည်ဟူသော အခြင်းအရာ
အားဖြင့်။ ဌိတဘာဝံ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဇဟတိ၊ စွန့်၏။ လက္ခဏံ၊
ပဉ္စရဏ လက္ခဏာကို။ န ဝိဇဟတိ၊ စွန့်သည်မဟုတ်။ ဖာဏိတပိဏ္ဍေ၊ တင်လဲ
ခဲသည်။ ဝိလိယမာနေပိ၊ ကြေသော်လည်း။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ န ဝိလိ
ယတိ၊ ကြေသည်မဟုတ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဋ္ဌ
လက္ခဏာ၊ ခက်ထန်တောင့်မာခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ အာပေါဓာတု၊ သည်။
ပဉ္စရဏလက္ခဏာ၊ ယိုစီးခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ပန၊ လည်း။ ဩမတ္တံ၊ ညံသော။
ပထဝီသည်။ အဓိမတ္တအာပဂတိကာ၊ လွန်သောအာပေါ အလားရှိသည်။
ဝါ၊ လွန်သော အာပေါသို့ အစဉ်လိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုပထဝီ
ဓာတ်သည်။ ပိစ္ဆာကာရေန၊ အိုင်အခဲဟူသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဌိတ
ဘာဝံ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဇဟတိ၊ ၏။ လက္ခဏံ၊ ကက္ခဋ္ဌ လက္ခဏာကို။
န ဝိဇဟတိ၊ စွန့်သည်မဟုတ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။
မဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ ဘာဝညသက္ကမေဝ၊ ဩမတ္တ အဓိမတ္တအားဖြင့်ဖောက်
ပြန်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဟောဝံ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ တောင့်မာသည်၏ အဖြစ်၊
စသော သဘော လွန်သော ဘုတ်အပေါင်း၏ အရည်၏ အဖြစ်၊ စသော
သဘော လွန်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းဟူသော ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်

သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ လက္ခဏညထတ္ထိနာပ၊ လက္ခဏာအားဖြင့် ဟောကံ ပြန်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

မူလနိကာယဗျူဟတ္ထ။ ။ “ဘာဝညထတ္ထ” နှို ခရောနံ ဂုဠာဒိနံ ဒဝတာ မုဒုတာ ရသာနဉ္စ ဒဝါနံ ခရတာ ပစ္စယဝိသေသေဟိ ဩမတ္တာမိမတ္တ ပထဝီဓာတု အာဒိ ကာနံ ဥပ္ပတ္တိ။ “လက္ခဏညထတ္ထ” နှို ကက္ခဠာဒိလက္ခဏာ ဝိဇဟနံ၊ တံဇတေသံ န ဟောတိ။ ဩမတ္တာမိမတ္တတာ သင်္ခါတံ ဘာဝညထတ္ထံ ယေဝ ဟောတိတိ အတ္ထော။ ။ ၁၅၅-ဆ။

နိကာယအနက်။ ။ “ဘာဝညထတ္ထ” နှို၊ ဟူသည်ကား။ ခရောနံ၊ ကြမ်းသောသဘော ရှိကုန်သော။ ဂုဠာဒိနံ၊ တင်လဲခဲ အားရှိသည်တို့၏။ ဒဝတာ၊ အရည်၏ အဖြစ် သည်၎င်း။ ဝါ၊ ပျောင်းပျော့သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ မုဒုတာ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ် သည်၎င်း။ ဒဝါနံ၊ အရည်သဘော ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ပျောင်းပျော့သော သဘောရှိကုန်သော။ ရသာဒိနံ၊ အရည်သဘောရှိသည်တို့၏။ ခရတာ၊ ကြမ်းသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်းတည်း။ ပစ္စယဝိသေသေဟိ၊ အကြောင်းအတူး တို့ကြောင့်။ ဩမတ္တာမိမတ္တပထဝီဓာတု အာဒိကာနံ၊ ညံသည် လွန်သည်ဟု ဆိုအပ်သော ပထဝီဓာတ် အစရှိကုန်သော ရပ်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ “လက္ခဏညထတ္ထ” နှို၊ ကား။ ကက္ခဠာဒိလက္ခဏာ ဝိဇဟနံ၊ ခက်ခဲခြင်း အစရှိ သော လက္ခဏာကို စွန့်ခြင်းတည်း။ တံ၊ ထိုကက္ခဠ အစရှိသော လက္ခဏာကို စွန့်ခြင်းသည်။ ဇတေသံ၊ ထိုပထဝီဓာတ် အစရှိသည်တို့အား။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဩမတ္တာမိမတ္တတာ သင်္ခါတံ၊ ညံသည်၏ အဖြစ် လွန်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ် သော။ ဘာဝညထတ္ထံယေဝ၊ ဘာဝညထတ္ထသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အနုနိကာယ။ ။ ခရတာဒိသဘာဝါဝိကဿ ဘူတသင်္ခာတဿ ဒဝတာဒိသဘာ ဝါဝိကတာပတ္တိ ဘာဝညထတ္ထံ။ တံ ပန ယထာ ဟောတိ။ တံ ဒဿေတုံ၊ “ပစ္စယ ဝိသေသေဟိ ဩမတ္တာမိမတ္တ ပထဝီဓာတု အာဒိကာနံ ဥပ္ပတ္တိ” တိ အာဟ။ ။ ၁၆၀-ဆ။

တဿ၊ ထိုလက္ခဏညထတ္တ၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကို။ အဋ္ဌာနပရိကပ္ပ သုတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဒိပိတော၊ ဇာ။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ “သိယာ ခေါ ပနာနန္ဒ။ ပ။ အညထတ္ထ” နှို၊ ဟူသော။ “သိယာအာနန္ဒာတိပိ” ။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂ ပတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ခေါပန၊ စင်စစ်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ဇာ၎င်း။ ပ။ အာပေါဓာတုယာ၊ ဇာ၎င်း။ စက္ခုနံ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊

(၃၀၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တို့၏။ အညထတ္တံ၊ လက္ခဏာအားဖြင့် ဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ၏။ ဗုဒ္ဓေ၌။ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန၊ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုသော သဒ္ဓါတရားနှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ ပြည့်စုံသော။ အရိယသာဝကဿ၊ ၏။ အညထတ္တံ၊ ဖောက်ပြန်သောအဖြစ်သည်။ နုတေဝသိယာ၊ မဖြစ်ရာသည်သာတည်း။

ဟိ-သစ္စံမှန်၏။ အယံကား။ ဧတ္ထ၊ ဤသုတ်၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ ကက္ခဋ္ဌ လက္ခဏာ၊ ခက်ထန်တောင့်မာသော လက္ခဏာရှိသော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ပရိဝေတ္တတာ၊ ပြန်၍။ ပစ္ဆရဏလက္ခဏာ၊ ယိုစီးခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ အာပေါဓာတုနာမ၊ မည်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်သော်ကား ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ သမ္ဘာဝနာကိုဆိုအံ့။ အရိယသာဝကဿ၊ ၏။ အညထတ္တံ နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤသုတ်၌။ အဋ္ဌာနုပရိကပ္ပေ၊ သည်။ အာဂတော၊ လာ၏။

၆၅။ ဣတော အာပေါဓာတုနိဒ္ဒေသတော၊ မှ။ ပရေသု၊ ကုန်သော။ ဥပါဒိန္နကရူပါဒိနိဒ္ဒေသေသု၊ တို့၌။ ဥပါဒိန္နပဒါဒိနံ၊ ပုဒ်စသည်တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ မာတိကာ ကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ စက္ခာယတနာဒိနိ၊ စသည်တို့ကို။ ဟေဋ္ဌာ၌။ ဝိတ္တာရိတာနေဝ၊ သာတည်း။ ပန၊ အထူး။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုနိဒ္ဒေသ၌။ ဝိသေသမတ္တမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝက္ခာမ၊ ကုန်အံ့။

ဥပါဒိန္နနိဒ္ဒေသေ၌။ တာဝ၊ စွာ။ စက္ခာယတနာဒိနိ၊ စသည်တို့ကို။ ဧကန္တဥပါဒိန္နတ္တာ၊ စင်စစ်ဥပါဒိန္န၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပါယတနာဒိနိ၊ တို့သည်။ ဥပါဒိန္နာနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ အနုပါဒိန္နာနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တာနိရူပါယတနာဒိနိ၊ တို့ကို။ ယံယံ ဝါပနာတိ၊ ၍။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေဘ္ဗော၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ “ကမ္မဿ ကတတ္တာ ရူပါယတန”န္တိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္တာရိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣမိနာ ဥပါယေန၊ ဤနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗယေဝါပနကေသု၊ တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

၂-ရူပကဏ္ဍ-နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

(၃၀၇)

ကသွာပန၊ ကား။ “ကမ္မဿ ကတတ္တာ”တိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ “နကမ္မဿ ကတတ္တာ”တိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဥဘိန္ဒမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ နိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ ဇရတာစ၊ ကို၎င်း။ အနိစ္စတာစ၊ ကို၎င်း။ နဂဟိတာ၊ မယူအပ်သနည်း။ အနုပါဒိန္ဒာဒိနံ ယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ နိဒ္ဒေသေသု၊ တို့၌။ ဂဟိတာ၊ သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ တာဝ၊ စွာ။ “န ကမ္မဿ ကတတ္တာ”တိ ဝတ္ထု၊ ဌ။ ကမ္မတော၊ ကံကြောင့်။ အညပစ္စယသမုဋ္ဌာနံ၊ တပါးသောပစ္စည်းလျှင် သမုဋ္ဌာန်ရှိသော ရုပ်ကို။ သင်္ဂဟိတံ၊ အပ်၏။ “ကမ္မဿ ကတတ္တာတိ”တ္ထေ၊ ဌ။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သင်္ဂဟိတံ၊ အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဒေ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိရူပါနိ၊ ဤ ဇရတာ၊ အနိစ္စတာတို့သည်။ ကမ္မတော၊ ကံကြောင့်။ နေဝဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အညသ္မာ၊ ကံမှ တပါးသော။ ရူပဇနကပစ္စယာ၊ ရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းကြောင့်။ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ န ဂဟိတာနိ၊ ကုန်။ စ၊ ဆက်။ နေသံ၊ ထိုဇရတာ၊ အနိစ္စတာရုပ်တို့၏။ သာအနုပ္ပတ္တိံ၊ ထိုမဖြစ်ခြင်း သည်။ ပရတော၊ နောက်၌။ အာဝိ၊ စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ အနုပါဒိန္ဒန္တိအာဒိသု၊ စသည်တို့၌။ ဧကဝလံ၊ သက်ဝန်။ အနုပါဒိန္ဒာဒိဂ္ဂဟ ဣဒံ၊ စသော သဒ္ဓါဖြင့်။ ကမ္မာဒိ သမုဋ္ဌာနတာ၊ ကံစသည်လျှင် သမုဋ္ဌာန် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ပယ်အပ်၏။ အညပစ္စယသမုဋ္ဌာနတာ၊ ကံမှတပါးသော ပစ္စည်းလျှင် သမုဋ္ဌာန်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ န အနုညာတာ၊ ခွင့်ပြုသည် မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအနုပါဒိန္ဒ စသည်တို့၏ နိဒ္ဒေသ၌။ ဒေရူပါနိ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ န ဂဟိတာနိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် အပြီးတည်း။

၆၆၆။ စိတ္တသမုဋ္ဌာန နိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ “ကာယဝိညတ္တိ ဝေဝိညတ္တိ” တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ဒွယံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကန္တစိတ္တသမု ဋ္ဌာနာနိ၊ စင်စစ် စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ ဘို့ကို ဥပါဒါယ ၍။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ ဟော သော်လည်း။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ တဿ ဝိညတ္တိဒွယဿ၊ ၏။ နိဿယ ဘူတာနိ၊ မှီရာဖြစ်ကုန်သော။ ဘူတာနေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဝိတ္တသမုဋ္ဌာ နာနိ၊ တို့တည်း။ တန္နိဿိတတ္တာ၊ ထိုစိတ္တသမုဋ္ဌာန မဟာဘုတ်ကို မှီသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စဿ၊ သော။ ရူပဿ၊ ၏။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ အနိစ္စ

(၃၀၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

နာမ၊ မည်သည်။ ဟောဘိ ယသ၊ ၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ ဝိညတ္တိဒ္ဓယံ၊ သည်လည်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ၏။

၆၆၈။ စိတ္တသဟဘုနိဒ္ဒေသေပိ၊ ဤလည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာဝ၊ လောက်။ ပညာယနတော၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒ မေဝ ဒ္ဓယံ၊ ဤဝိညတ်ရုပ်နှစ်ခု အပေါင်းကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဧတံ ဝိညတ္တိဒ္ဓယံ၊ သည်။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဘူတာနိ ဝိယ၊ ဘုတ်တို့ကဲ့သို့၎င်း။ ဝေဒနာဒယော ဝိယစ၊ တို့ကဲ့သို့၎င်း။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။

၆၇၀။ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိတာယပိ၊ စိတ်သို့ အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ယာဝ၊ လောက်။ စိတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာဝ၊ လောက်။ ပညာယနတော ဇေ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဧတံ ဒ္ဓယံ၊ ကို။ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၇၄။ သြဋ္ဌာရိကန္တိ၊ ကား။ ဝတ္ထာရမ္မဏဘူတတ္တာ၊ ဝတ္ထု၊ အာရုံဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သံသဇ္ဇနဝသေန၊ ထိခိုက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ “ပသာဒသဇ္ဇနဝသေနာတိပိ”။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထူလံ၊ ရုန့်ရင်း၏။ ဝုတ္တဝိပလ္လာသတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှပြန်သောအားဖြင့်။ သုခမံ၊ သုခမရုပ်ကို။ ဝေဒိကဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၇၆။ ဒူရေတိ၊ ကား။ သဇ္ဇန ပသေန၊ ထိခိုက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဂ္ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ၊ မယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဝိညေယျ ဘာဝေန၊ သိနိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမိပေ၊ အနီး၌။ ဌိတမ္ပိ၊ တည်သော်လည်း။ ဒူရေ၊ ဝေးဘေးရပ်မည်၏။ ဣတရံ ပန၊ ဤမှတပါးသော ရှင်သည်ကား။ သဇ္ဇနဝသေန၊ ထိခိုက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုဝိညေယျဘာဝေန၊ သိလွယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒူရေ၊ ၌။ ဌိတမ္ပိ၊ တည်သော်လည်း။ သဋ္ဌိကေ၊ နီးသော ရုပ်မည်၏။ စက္ခာယတနာဒိ နိဒ္ဒေသ၊ တို့ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနသေဝေန၊ လျှင်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိ

၂-ရူပကဏ္ဍ-နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

(၃၀၉)

တဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဣဒံ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ဒုဝိဓေန ရူပသင်္ဂဟော၊ ဌှံ။
ဝိသေသမတ္တံ၊ တည်း။ တိဝိဓ သင်္ဂဟော၊ သည်။ ဥတ္တာနုတ္တော ယေဝ၊ သာ
လျှင်တည်း။

စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၆၆။ စတုဗ္ဗိဓ သင်္ဂဟာဝသာန၊ စတုဗ္ဗိဓသင်္ဂဟ၏အဆုံး၌။ ဒိဋ္ဌာဒိနံ၊
တို့၏။ ပစ္စိမပဒဿ၊ နောက်၌ဖြစ်သောပုဒ်၏။ ဘေဒါဘာဝေန၊ အပြား၏
မရှိခြင်းကြောင့်။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ပုစ္ဆံ၊ ကို။ အကဘ္ဘာ၊ ရှိ။ ရူပါ
ယတနံ ဒိဋ္ဌံ သဒ္ဓါယတနံ သုတန္တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို“ရူပါယတနံ
ဒိဋ္ဌံ”စသောပုဒ်၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဉ္ဇော၊ ၏။ ရူပါယတနံ၊ ကို။ ဝါ၊
သည်။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ သြလောကေတွာ၊ ရှိ။ ဒက္ခိတံ၊ ဌာ။ သက္ကာ၊ ၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌနာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ သဒ္ဓါယတနံ၊ ကို။ ဝါ၊
သည်။ သောတေန၊ ဖြင့်။ သုတွာ၊ ရှိ။ ဇာနိတံ၊ ဌာ။ သက္ကာ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ သုတနာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ ဂန္ဓာယတနာဒိတ္ထယံ၊ ဂန္ဓာယတန
စသော သုံးခုအပေါင်းကို။ ဝါ၊ သည်။ ဃာန ဇိဝှါ၊ ကာယေဟိ၊ ဃာနာ
ယတန၊ ဇိဝှါယတန၊ ကာယာယတန တို့ဖြင့်။ ပတွာ၊ ရှိ။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊
ကြောင့်။ မိနိတွာ၊ နှိုင်းချိန်၍။ ဇာနိတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ သိအပ်သော အနက်ကြောင့်။
မုတနာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ ဖုသိတွာ၊ တွေ့၍။ ဝိညာဏုပ္ပတ္တိကာရဏတော၊
ဝိညာဉ်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ မုတနာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊
၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗမေဝ၊ သော။ ရူပံ၊
ကို။ ဝါ၊ သည်။ မနောဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
ယနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝိညာတနာမ၊ သိအပ်သည်မည်သည်။ ဇာတံ၊ ၏။

ပဉ္စကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၆၇။ ပဉ္စဝိသင်္ဂဟ နိဒ္ဒေသော၊ ဌှံ။ ကက္ခဋန္တိ၊ ကား။ ထဒ္ဓံ၊ ခက်ထန်
တောင့်မာသည်။ ခရမေဝ၊ ကြမ်းသော ရုပ်သည်ပင်လျှင်။ ခရဂတံ၊ မည်၏။
ဖရသံ၊ ကြမ်း၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အက္ခော၊ တည်း။ ဣတရေ၊ ကုန်သော။ ဒွေပိ၊

(၃၁၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

နှစ်ပါးသောပုဒ်တို့သည်လည်း။ သဘာဝနိဒ္ဒေသာ ဝေ၊ သဘောကို ညွှန်းပြ
 ကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တို့သည်သာတည်း။ “ဘာဝနိဒ္ဒေသာတိပိ” ။ အဇ္ဈတ္တန္တိ၊
 ကား။ နိယကဇ္ဈတ္တံ၊ နိယကဇ္ဈတ္တတည်း။ ဗဟိဒ္ဓါတိ၊ ကား။ ဗဟိရံ၊ ဗဟိရ
 တည်း။ ဥပါဒိန္နန္တိ၊ ကား။ ဘမ္မသမုဋ္ဌာနမေဝ၊ ကံလျှင်သမုဋ္ဌာန်ရှိသော ရုပ်ပင်
 တည်း။ ပန၊ သေင်္ဂလည်း။ အဝိသေသန၊ သာမညအားဖြင့်။ သရီရဋ္ဌကသေဝ၊
 ကိုယ်၌တည်သောရုပ်ကိုသာလျှင်။ “သရီရဋ္ဌကသေတန္တိပိ” ။ ဂဟဏံ၊ ဥပါ
 ဒိန္နသဒ္ဓါဖြင့် ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဟိ - သစ္စံ၊ ဤ။ သရီရဋ္ဌကံ၊ သည်။
 ဥပါဒိန္နံ ဝါ၊ သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ စေ။ အနုပါဒိန္နံ ဝါ၊ သည်မူလည်း။
 ဟောတု၊ စေ။ အာဒိန္နဂဟိတ ပရာမဋ္ဌ ဝသေန၊ တဏှာဖြင့် ယူအပ်စွဲလမ်းအပ်
 မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဒ္ဓံ၊ အလုံးစုံသော
 ရုပ်သည်။ ဥပါဒိန္နမေဝ နာမ၊ မည်သည်သာလျှင်။ ဇာတံ၊ ဤ။

၉၆၉။ တေဇောဂတန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗ တေဇေတု၊ အလုံးစုံသော တေဇော
 တို့၌။ ဂတံ၊ အတိုင်းဝင်သော။ ဥဏှတ္တ လက္ခဏံ၊ ပူသည်၏ အဖြစ်တည်း
 ဟူသော လက္ခဏာရှိသောရုပ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ တေဇောဝေ၊ တေဇော
 သည်ပင်လျှင်။ တေဇောဘာဝံ၊ သဘောအားဖြင့် တေဇောအဖြစ်သို့။ ဂတံ၊
 ရောက်သည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဇောဂတံ၊ မည်၏။
 ဥသ္မာဘိ၊ ကား။ ဥသ္မာကဝရော၊ ပူသောသော အခြင်းအရာတည်း။ ဥသ္မာ
 ဂတန္တိ၊ ကား။ ဥသ္မာဘာဝံ၊ သဘောအားဖြင့် ပူလောင်သည်၏ အဖြစ်သို့။
 ဂတံ၊ ရောက်သည်တည်း။ ဧတံ၊ ဤ။ “ဥသ္မာဂတံ” ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဥသ္မာ
 ကာရဿ၊ ပူလောင်သော အခြင်းအရာ၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဥသုမန္တိ၊
 ကား။ ဗလဝ ဥသ္မာ၊ အားကြီးသော ပူလောင်ခြင်းတည်း။ ဥသုမ မေဝ၊
 သည်သာလျှင်။ ဥသုမ ဘာဝံ၊ သဘောအားဖြင့် လွန်စွာ ပူလောင်သည်၏
 အဖြစ်သို့။ ဂတံ၊ ရောက်သည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥသုမဂတံ၊ မည်၏။

၉၇၀။ ဝါယနက ဝသေန၊ မရပ်မနား သွားတတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။
 ဝါယော၊ မည်၏။ ဝါယောဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဝါယော ဘာဝံ၊ သဘော
 အားဖြင့် မရပ်မနား သွားတတ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂတတ္တာ၊ ရောက်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါယောဂတံ၊ မည်၏။ ထမ္ဘိတတ္တန္တိ၊ ကား။ ဝါတပုဏ္ဏာနံ၊

လေဖြင့် ပြည့်ကုန်သော။ ဥပ္ပလနာဠ တဘဒီနံ၊ ကြာရိုးသားရေအိတ်စသည်
တို့၏။ ထမ္ဘိတ ဘာဝေါဝိယ၊ တောင့်မာသည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့။ ရူပဿ၊ ၏။
ထမ္ဘိတ ဘာဝေါ၊ တည်း။

ဆက္ကာဒိနိဗ္ဗေသဝဏ္ဏနာ

၉၇၂-၃။ ဆဗ္ဗိဓာဒိ သင်္ဂဟာနံ၊ အစရှိကုန်သော။ တိတ္ထံ၊ သုံးပါးသော
သင်္ဂဟတို့၏။ သြဿာန ပဒဿ၊ မနောဝိညေယျံစသော အဆုံးပုဒ်၏။ ဘေဒါ
ဘာဝတော၊ ကြောင့်။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ အပုစ္ဆိတွာဝါ ရှိသလျှင်။
နိဗ္ဗေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ တတ္ထ၊ သို့ဆဗ္ဗိဓာသင်္ဂဟ စသည်တို့၏နိဗ္ဗေသ၌။
စက္ခုဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ဇာနိတုံ၊ ဌာ။ သက္ကာ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
စက္ခုဝိညေယျံ၊ မည်၏။ ပ။ မနောဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ဇာနိတုံ၊ ဌာ။ သက္ကာ၊ ၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ မနောဝိညေယျံ၊ မည်၏။ တိဝိဓာယ၊ သော။ မနော
ဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ ဝိဇာနိတုံ၊ အထူးသိခြင်းဌာ။ သက္ကာ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်။ မနောဓာတုဝိညေယျံ၊ မည်၏။ သဗ္ဗုပ္ပန္နိဇ္ဇေ၊ ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဧကံရူပမ္ပိ၊ တခုသော ရုပ်သည်လည်း။ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ၊ ဖြင့်။
အဇာနိတဗ္ဗံနာမ၊ မသိအပ်သော မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
“သဗ္ဗုပ္ပ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။
အဘိဓမ္မံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရှိ။ နယံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ဌာ။ ယုတ္တဋ္ဌာနေ၊ သင့်သော
အရာ၌။ နယော၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ အကတောနာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
ဣဒဉ္စဌာနံ၊ ဤအရာသည်လည်း။ မနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ အဇာနိ
တဗ္ဗဿ၊ မသိအပ်သော။ ဧကရူပဿာပိ၊ ၏လည်း။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။
နယံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ဌာ။ ယုတ္တဋ္ဌာနံနာမ၊ သင့်သောအရာမည်၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ နယံ၊ ကို။ ကရောဇန္တာ၊ ပြုတော်မူလိုသော မြတ်စွာဘုရားသည်။
“သဗ္ဗုပ္ပ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၉၇၄။ သုခသမ္ပယောတိ၊ ကား။ သုခဝေဒနာ ပဋိလာဘပစ္စယော၊ သုခ
ဝေဒနာကိုရခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗတည်း။ ဒုက္ခသမ္ပယောတိ၊
ကား။ ဒုက္ခဝေဒနာ ပဋိလာဘပစ္စယော၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို ရခြင်း၏အကြောင်း

(၃၁၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗတည်း။ ဣဓာပိ၊ ဤ“သုခသမ္ပယော”အစရှိသော စကား
၌လည်း။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏဿ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၏။ “အဖြစ်၌စပ်”။ သုခဒုက္ခဿ၊
၏။ “သမ္ဘဝ၌စပ်”။ သမ္ဘဝတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ တနည်း။
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏဿ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗလျှင်အာရုံရှိသော။ သုခဒုက္ခဿ၊ ၏။ သမ္ဘာ
ဝတော-ဝိဇ္ဇမာနတော၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ဤအလိုသော်
သမ္ဘာဝလိုသည်”။ အယံနယော၊ ကို။ ဒိန္နော၊ ၏။

နဝကောဒိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၇၂။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ နဝကော၊ ၌။ ဣန္ဒြိယရူပဿနာမ၊ ဣန္ဒြေမည်
သောရုပ်၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နယော၊ ကို။ ဒိန္နော၊
၏။ တဿေဝ ဣန္ဒြိယရူပဿ၊ ၏သာလျှင်။ သပ္ပဋိသအပ္ပဋိသတာယ၊ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဒသကော၌။ နယော၊ ကို။ ဒိန္နော၊ ၏။ ဧကောဒသကော၊ ၌။ အဗေ
ကာဒသ အာယတနာနိ၊ အခွဲနှင့်တကွ တဆဲ့တစ်ပါးသော အာယတနတို့ကို။
ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုအခွဲနှင့်တကွ တဆဲ့တစ်ပါးသော အာယတန
တို့၏။ နိဒ္ဒေသဝါရာ၊ တို့ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေခနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။
ပိတ္တာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ သေသံ၊ သည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊
အလုံးစုံသော နိဒ္ဒေသတို့၌။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ လျှင်တည်း။

ပကိဏ္ဏကကထာ

ပန၊ ထက်။ ဣပေသု ရူပေသု၊ သို့၌။ အသမ္ပောဟတ္ထံ၊ ဌာ။ သမောဓာနံ၊
၎င်း။ သမုဋ္ဌာနံ၊ ၎င်း။ ပရိနိပ္ပန္နံ၊ ၎င်း။ သင်္ခတံ၊ ၎င်း။ ဣတိဣဒံ ပကိဏ္ဏကံ၊
ဤပကိဏ္ဏကကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတ္ထ သပောဓာနာဒိသု၊ တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
ဟိ ချဲ့ကံ။ သပောဓာနန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗမေဝ၊ သာလျှင်ဖြ့်သော။ ဣဒိရူပံ၊
သ၌။ သမောဓာနတော၊ ရာသီတော၊ အခေါင်းအစုအားဖြင့်။ စက္ခာယတနံ၊

၎င်း။ပ။ ကဗဠိကာရော၊ ၎င်း။ ဖောဠဗ္ဗာယဝနံ၊ ၎င်း။ အာပေါဓာတု၊
 ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စဝိသတိသင်္ချံ၊ နှစ်ဆဲ့ ငါးပါး အရေအတွက်
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။တံ ပဉ္စဝိသတိ ရူပံ၊သည်။ကို။ဝတ္ထုရူပေန၊ဝတ္ထုရုပ်နှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဆဗ္ဗိသတိသင်္ချံ၊ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ပါး အရေအတွက်ရှိသည်။
 ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊ ဤသို့။ (ထည့်)။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဣတော ပဉ္စဝိသတိ ရူပ
 တော၊မှ။အညံ၊သော။ရူပံနာမ၊မည်သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ ပန၊ အယူထူးကိုဆိုအံ့။
 ကေစိ၊ အယူမညီ အဘယဂိရိဝါသီ ကေစိ တို့သည်။ “မိဒ္ဓရူပံ နာမ၊ မိဒ္ဓရုပ်
 မည်သည်။ အတ္ထိ၊၏”။ဣတိ၊ သို့။ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုအယူမညီ အဘယ
 ဂိရိဝါသီကေစိ တို့ကို။ “သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ လေးပါးသစ္စာ နက်နဲစွာကို ဆရာမသင်
 ပင်ထွက် မြင်တော်မူသော ရှင်တော်ဘုရားသည်။ အဒ္ဓါ၊ကေန္တေန၊ စင်စစ်
 သဖြင့်။ မုနိ၊ ပစ္စုပ္ပန်လောက တမလွန်လောကကိုပိုင်းခြား၍ သိတတ်သော
 မုနိမည်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ တာ၊ ရှင်တော်ဘုရားအား။နိဝရဏာ၊ နိဝရဏ
 တို့သည်။နတ္ထိ၊မရှိကုန်”။ ဣတိအာဒိနိ၊ ဟိုကို။ ဝတ္တာ၊ရွတ်၍။ “မိဒ္ဓရူပံနာမ၊
 မည်သည်။နတ္ထိ၊မရှိ”။ဣတိ၊ ဤသို့။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ပဋိသေဓေတဗ္ဗာ၊
 မြစ်အပ်ကုန်၏။အပရော၊ တို့သည်။ “ဗလရူပေန၊ ဗလရုပ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
 သတ္တဝိသတိ ရူပါနိ၊ နှစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါးသော ရုပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 သမ္ဘဝရူပေန၊နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ တကွ။အဠဝိသတိ ရူပါနိ၊တို့သည်။ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဇာတိရူပေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ကေနတိံသရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ ရောဂရူပေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သမတိံသတိ ရူပါနိ၊ တို့သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုအပရောဆရာတို့ကို
 လည်း။တေသံ၊ ထိုဗလရုပ်စသည်တို့၏။ဝိသုံ၊ ဝါယောဓာတ်စသည်မှအသီး။
 အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ ဒသေတွာ၊ပြ၍။ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပါဠိ ၁၃ သန္တိ။ ။ကထံ ပန အသာဝေါ ဒသိတဗ္ဗောတိ ဘာဟ “ဝါယော
 ဓာတုယာ”တိ အာဒိ”။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ဝါယောဓာတုယာ၊ ကို။ ဂဟိတာယ၊ သော်။ဗလရူပံ၊ ကို။
 ဂဟိတမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ အညံ၊ ဝါယောဓာတ်မှတပါးသော။ ဗလရူပံ
 နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

(၃၁၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဓိပ္ပါယ်။ «ကဿဗလံ နာမ အတ္ထတော ဝါယော ဓာတုယာ ပဝတ္ထိ
အာကာရ ဝိသေသော။ တဿာ ဝိပ္ပာရိ သာဝတောတိ ဝုတ္ထံ“ဝါယော ဓာတု
ယာ ဟိ ဂဟိတာယ ဗလရူပံ ဂဟိတမေဝါ”တိ။

အာပေါဓာတုယာ၊ အာပေါဓာတ်ဖြင့်။ သမ္ဘဝရူပံကို။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ဥပယေ
သန္တတိဟိ၊ ဥပယေ သန္တတိတို့ဖြင့်။ ဇာတိရူပံကို။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ဇရုတာ အနိစ္စ
တာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ရောဂရူပံ ကို။ ဂဟိတမေဝ၊ လျင်တည်း။ အညံ၊ ဇရုတာ၊
အနိစ္စတာမှတစ်ပါးသော။ ရောဂရူပံနာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကဏ္ဏရောဂါဒိ၊
ကဏ္ဏရောဂ အစရှိသော။ ယောပိ အာဗာဓော၊ အကြင် အနာသည်လည်း။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောပိ၊ ထိုကဏ္ဏရောဂ၊ စသောအနာသည်လည်း။ ဝိသမ ပစ္စယ
သမုဋ္ဌိတဓာတုမတ္တမေဝ၊ မညီညွတ်သော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဓာတ်
မျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထံ၊ ထိုကဏ္ဏရောဂ၊ စသောအနာ၌။
အညော၊ တစ်ပါးသော။ ရောဂါနာမ၊ မည်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ သမောဓာနတော၊ ပေါင်းသောအားဖြင့်။ ဆဗ္ဗိသဘိမေဝ ရူပါနိ၊
နှစ်ဆဲ့ခြောက်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော ရုပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

သမုဋ္ဌာနန္တိ၊ သမုဋ္ဌာနံဟူသော မာဘိကာပုဒ်၏။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ကတိရူပါနိ၊ အဘယ်မျှသော ရုပ်တို့သည်။ ကတိသမုဋ္ဌာ
နာနိ၊ အဘယ်မျှသော သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်သနည်း။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးသော ရုပ်တို့
သည်။ ကေသမုဋ္ဌာနာနိ၊ တခုသော သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ကေ၊ တခုသော ရုပ်
သည်။ ဒွိသမုဋ္ဌာနံ၊ နှစ်ခုသောသမုဋ္ဌာန်ရှိ၏။ တိဟိ၊ သုံးပါးသောရုပ်တို့သည်။
တိသမုဋ္ဌာနာနိ၊ သုံးပါးသော သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ နဝ၊ ကိုးပါးသော ရုပ်တို့
သည်။ စတုသမုဋ္ဌာနာနိ၊ လေးပါးသောသမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးသော
ရုပ်တို့သည်။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော သမုဋ္ဌာန်ကြောင့်။ န သမုဋ္ဌဟန္တိ၊
မဖြစ်ကုန်။

တတ္ထ တေသုရူပေသု၊ တို့တွင်။ စက္ခုပသာဒေါ၊ ၎င်း။ ပ။ ဇိဝိဘိန္ဒြိယံ၊
၎င်း။ ဣတိဣမာနိအဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးသော ရုပ်တို့သည်။ ကေန္တကမ္မတောဝ၊
စင်စစ်ကံကြောင့်သာလျှင်။ သမုဋ္ဌဟန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကာယဝိညတ္တိ၊ ၎င်း။
ဝစိဝိညတ္တိ၊ ၎င်း။ ဧတံဒ္ဓယံ၊ ဤရှစ်နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ ကေန္တန၊ စင်စစ်
သဖြင့်။ စိတ္တတော၊ စိတ်ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို

☞

ကြောင့်။ ဒသ၊ ထိုသည်။ ကေသမုဋ္ဌာနာနိနာမ၊ တခုသောသမုဋ္ဌာန်ရှိသော
 ရုပ်မည်ကုန်၏။ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥတုတောစ၊ ကြောင့်၎င်း။ စိတ္တတောစ၊
 ကြောင့်၎င်း။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဤ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ကော၊ သည်။
 ဒွိသမုဋ္ဌာနောနာမ၊ နှစ်ခုသော သမုဋ္ဌာန်ရှိသော ရုပ်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသဒ္ဓ
 ရုပ်တို့တွင်။ အဝိညာဏကသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥတုတော၊ ဥတုကြောင့်။ သမုဋ္ဌာ
 တိ၊ ဖြစ်၏။ သဝိညာဏကသဒ္ဓေါ၊ သည်။ စိတ္တတော၊ စိတ်ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာ
 တိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ လဟုတာဒိတ္တယံ၊ လဟုတာ စသော ရုပ်သုံးခု
 အပေါင်းသည်။ ဥတုစိတ္တာဟာရေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တီဏိ၊ သုံးပါးသောရုပ်တို့သည်။ တိသမုဋ္ဌာနာနိနာမ၊
 သုံးပါးသော သမုဋ္ဌာန်ရှိသော ရုပ်မည်ကုန်၏။ အဝသေသာနိ၊ ဆိုအပ်ပြီး
 သည်မှ ကြွင်းကုန်သော။ နဝရူပါနိ၊ တို့သည်။ တေဟိ ဥတုစိတ္တာဟာရေဟိစ၊
 တို့ကြောင့်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတူဟိ၊ လေးပါးသော သမုဋ္ဌာန်တို့ကြောင့်။
 သမုဋ္ဌဟန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ နဝ၊ တို့သည်။ စတုသမုဋ္ဌာ
 နာနိနာမ၊ လေးပါးသော သမုဋ္ဌာန်ရှိသောရုပ်မည်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။
 ဇရတာ၊ သည်၎င်း။ အနိစ္စတာ၊ သည်၎င်း။ ဧတေသု စတုသု သမုဋ္ဌာနေသု၊
 တို့တွင်။ ကေတောပိ၊ တခုသော သမုဋ္ဌာန်ကြောင့်လည်း။ န သမုဋ္ဌဟန္တိ၊
 ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဒွေ၊ တို့သည်။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော
 အကြောင်းကြောင့်။ နသမုဋ္ဌဟန္တိနာမ၊ မဖြစ်သောရုပ်မည်ကုန်၏။

ယောဇနာန္တံ။ “ဧတေသန္တိ ဥတုဘာဒပစ္စယာနံ”ရှိ၏။ အနက်ကားမကွဲ။ ။
 ၁၉၄-သု။

ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အဇာယနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်
 တည်း။ ဟိ-သစ္စ၊ မှန်၏။ ဧတာနိ၊ ထိုဇရတာ၊ အနိစ္စတာတို့သည်။ နဇာယန္တိ၊
 မဖြစ်ကုန်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဇာတဿ၊ ဖြစ်သော
 ရုပ်၏။ ပါကဘေဒတ္တာ၊ ရင့်ခြင်းပျက်ခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-
 သစ္စ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဇိရတိ၊ ရင့်၏။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။
 ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ဧတံဝစနံ၊ ဤစကားကို။ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ
 တဗ္ဗံ၊ ဝန်ခံအပ်၏။ ဟိ-သစ္စ၊ မှန်၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။

(၃၁၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

(အရူပံဝါ၊ ရှိသည်ကား-အရာမဟုတ်၍ မလို)။ အက္ခယံနာမ၊ မကုန်သော မည်သည်။ နဒိဿတိ၊ မထင်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ယာဝ၊ အကြင်ရှေ့လောက်။ နဘိဇ္ဇတိ၊ မပျက်သေး။ တာဝ၊ လောက်။ အဿ၊ ထိုရုပ်၏။ ပရိပါကော၊ ရင့်ခြင်းဇရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဇာတဿ ပါကဘေဒတ္တာ”တိ၊ ဟူသော။ ဧတံဝစနံ၊ သည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ ဝါ၊ ထင်ရှား၏။ စ၊ ဆက်။ တာနိ၊ ထိုဇရာတာတို့သည်။ ယဒိဇာယေယျ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ တေသမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ပါကဘေဒါ၊ ရင့်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ စ၊ ဆက်။ ပါကော၊ ရင့်ခြင်းသည်။ န ပစ္စတိ၊ မရင့်တတ်။ ဘေဒေါဝါ၊ ပျက်ခြင်းသည်မူလည်း။ န ဘိဇ္ဇတိ၊ မပျက်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဇာတဿ၊ ဖြစ်သောရုပ်၏။ ပါကဘေဒတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဧတံဒွယံ၊ ဤဇရာကော၊ အနိစ္စတာ နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ န ဇာယတိ၊ မဖြစ်။

တတ္ထတသ္မိံ အဓိကာရေ၊ ထို“ဇရာတာအနိစ္စတာ ဒွယံ န ပစ္စတိ နဘိဇ္ဇတိ ဝါ”ဟူသောအရာ၌။ စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ “ကမ္မဿကတတ္တာ”တိ အာဒိ နိဗ္ဗေသေသု၊ တို့၌။ ရူပဿ ဥပစယော ရူပဿသန္တတိတိ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ ဇာတိဇာယတိတိဝစနံ၊ ကို။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတံ၊ ဝန်ခံအပ်သည်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။ (ဇာယတိတိဟိ၌ ဟိမလို)။ ဧဝံ၊ တူ။ ပါကောပိ၊ ရင့်ခြင်းသည်လည်း။ ပစ္စတု၊ ရင့်သည်ဖြစ်စေ။ ဘေဒေါပိ၊ ပျက်ခြင်းသည်လည်း။ ဘိဇ္ဇတု၊ ပျက်သည်ဖြစ်စေ။ ဣတိ ဝစနံ၊ ကို။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိစောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိံ ကမ္မဿ ကတတ္တာတိအာဒိ နိဗ္ဗေသေ၊ ၌။ “ဇာတိ ဇာယတိ”တိ ဝစနံ၊ ကို။ ပဏှိတေန၊ သည်။ န သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတံ၊ ဝန်ခံအပ်။

ပါဠိ၌ နုသန္ဓိ။ ။ယဒိ ဇာတိ ဇာယတိတိ န သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတံ၊ ဧဝံ သကိ နိဗ္ဗေသေ ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ အာဟ“ယေဝနာ”တိအာဒိ။

ပန၊ ထိုသို့ဝန်ခံသော်လည်း။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ ကမ္မာဒိဟိ၊ ကံ၊ အစရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုကံ၊ အစရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။ အဘိ

၁။ ဆဋ္ဌမူ၌ အရူပံဝါ-ပါ၏။

၂။ ယောဇနာ ၁၉၅-သု-ရိုက်မှာကြည့်။

နိဗ္ဗတ္တိ ဘာဝတော၊ အသစ်စက်စက် လက်ဦးစွာ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ဇာတိယာ၊ ၏။ တပ္ပစ္စယဘာဝ ဝေါဟာရော၊ ထိုတရားတို့၏ အကြောင်း
ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော ဝေါဟာရကို။ အနုမတော၊ ဝန်ခံအပ်၏။

မူလနိကာဝဝနတ္ထံ။ ။ တေသံ ပစ္စယော ဧတိဿာတိ တပ္ပစ္စယာ။ တပ္ပစ္စယာယ
ဘာဝေါ တပ္ပစ္စယဘာဝေါ၊ တပ္ပစ္စယဘာဝေန ပဝတ္ထော ဝေါဟာရော တပ္ပစ္စ
ယသဘဝဝေါဟာရော။ ။ ၁၅၆-ဆ။

ပန၊ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဇာတိ၊ သည်။ နဇာယတိ၊
မဖြစ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဇာယမာနဿ၊ ဖြစ်ဆဲသောရုပ်၏။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိမတ္တံ၊
အသစ်စက်စက် လက်ဦးစွာ ဖြစ်ခြင်းမျှသည်။ ဇာတိ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊
ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။

တတ္ထ တသ္မိံ အဓိကာရေ၊ ထို“ဇရတာ၊အနိစ္စတာ ဒွယံ နပစ္စတိ န ဘိဇ္ဇတိ
ဝါ”ဟူသောအရာ၌။ ဇာတိ၊ သည်။ ယေသံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊
သည်။ ဟောတိ၊၏။ တပ္ပစ္စယဘာဝဝေါဟာရဉ္စ၊ ထိုတရားတို့၏ အကြောင်း
ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော ဝေါဟာရကို၎င်း။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိဝေါဟာရဉ္စ၊
ကို၎င်း။ လဘတိ ယထေဝ၊ရ၏သို့လျှင်။ တထာ၊တူ။ ပါကဘေဒါပိ၊ ရင့်ခြင်း
ပျက်ခြင်း တို့သည်လည်း။ ယေသံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပါကဘေဒါ၊ ရင့်ခြင်း
ပျက်ခြင်းတို့သည်။ ဟုတူ၊ ရှိ။ တပ္ပစ္စယဘာဝ ဝေါဟာရဉ္စ၊ ထိုတရားတို့၏
အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော ဝေါဟာရကို၎င်း။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ
ဝေါဟာရဉ္စ၊ ကို၎င်း။ လဘန္တိ၊ ရသည်ဖြစ်ပစေကုန်။ ဧဝံ လဘန္တေ၊ ဤသို့
ရသည်။ သတိ၊ရှိသော်။ ဣဒမ္ပိဒွယံ၊ ဤဇရတာ၊အနိစ္စတာ ရုပ်နှစ်ခုအပေါင်း
သည်လည်း။ “ကမ္မာဒိ သမုဋ္ဌာနမေဝ၊ ကံအစရှိသည်လျှင် သမုဋ္ဌာန်ရှိသော
ရုပ်မည်သည်သာတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊
ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိစောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပါကဘေဒါ၊ ရင့်ခြင်း
ပျက်ခြင်း တို့သည်။ တံဝေါဟာရံ၊ ထိုတပ္ပစ္စယဘာဝ ဝေါဟာရ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ
ဝေါဟာရကို။ နလဘန္တိ၊မရကုန်။ ကသ္မာ၊ကား။ ဇနက ပစ္စယာနုဘာဝက္ခဏေ
ဇနကပစ္စည်း၏ အာနုဘော်ရှိစဉ် ခဏ၌။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။
န လဘန္တိ၊ မရကုန်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဇနက ပစ္စယာနံ၊ ဇနကပစ္စည်းတို့၏။

(၃၁၈) အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗ ဓမ္မဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သော ဓမ္မ၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ယေဝါဌ်လျှင်။ အာနုဘာဝေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတော ဥပ္ပါဒက္ခဏတော၊ မှ။ ဥတ္တရိ၊ နောက်၌။ အာနုဘာဝေါ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ တေဟိ၊ ထိုကံစသော ဇနကပစ္စည်းတို့သည်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိက ဓမ္မက္ခဏသို့၊ ဖြစ်စေအပ်သောတရားတို့၏ ဖြစ်ဆဲခဏ၌။ ဇာတိ၊ သည်။ ပညာယမာနာ၊ ထင်သည် ဖြစ်၍။ ကပ္ပစယဘာဝ ဝေါဟာရဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဝေါဟာရဉ္စ၊ ကို၎င်း။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထိုအဘိနိဗ္ဗတ္တိက ဓမ္မခဏ၌။ ဇာတိယာ၊ ၏။ (ထည့်)။ သဗ္ဗာဝတော၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လတတိ၊ ၏။

ဟိတ်၏ ဆိုက်ရာ၊ ကြိယာ၏၊ ကံ ကတ္တားကား။ ဟိတ်၏ သမ္ပန်လာမြို့၊ ဓမ္မတော။

ဣတရဒ္ဓယံ၊ ဇာတိမှတစ်ပါးသော ဇရတာ၊ အနိစ္စတာ ရုပ်နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ တသ္မိံ ခဏေ၌။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ကပ္ပစယဘာဝ ဝေါဟာရဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဝေါဟာရဉ္စ၊ ကို၎င်း။ နလတတိ၊ မရ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ရူပဒ္ဓယံ၊ ဤဇရတာ၊ အနိစ္စတာ ရုပ်နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုသင့်ပြီ။

စောဒနာနုသန္နိ။ ။ နနု ဝုတ္တံ တဂဝတာ သုတ္တန္တေ “ဇရာမရဏံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ” န္တိ၊ တသ္မာ ကထမေတံ ဝုတ္တတိ ဇရတာ။ အနိစ္စတာ ပန ဧတေသံ ကေတောပိ နသမုပ္ပဟန္တိတိ ယော ဝဒေယျ။ တဿပိတက္ကံ ဒသေက္ခာ ပဋိက္ခိပိတု ဇရာမရဏန္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။

“ဇရာမရဏံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ” န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒ္ဓမ္ပိဒ္ဓယံ၊ ဤဇရတာ၊ အနိစ္စတာ ရုပ်နှစ်ပါး အပေါင်းသည်လည်း။ ဇာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တုဝံ၊ သင်သည်။ စေမညေ၊ အကယ်၍ အောက်မေ့ငြားအံ့။ ဣဒ္ဓမ္ပိဒ္ဓယံ၊ သည်။ နဇာယတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပရိယာယဒေသိတတ္တာ၊ ပရိယာယအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပါဠိ၂၁ နုသန္နိ။ ။ ပရိယာယ ဒေသိတဘာဝံ ပိတာဝေတုံ “တတ္ထဟိ” တိ ဝုတ္တံ။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တတ္ထံ၊ ထို“ဇရာ မရဏံ ဘိက္ခဝေ” အစရှိသော ပါဠိ၌။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဇရာမရဏတ္တာ၊ ဇရာမရဏ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ တံ ရူပ ခန္ဓံ၊ ထိုဇရာတာ အနိစ္စတာ ရုပ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ တံ ရူပ ခန္ဓံ၊ ကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ ငြားအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧတံ ဇာတိ အာဒိတ္တယမ္ပိ၊ ထိုဇာတိအစရှိသော ရုပ်သုံးခုအပေါင်းသည်လည်း။ အဇာတတ္တာ၊ မဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သသ ဝိသာဏံ ဝိယ၊ ယုန်ချိုကဲ့သို့။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ နိဗ္ဗာနံ ဝိယ၊ နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့။ နိစ္စံ၊ မြဲ၏။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ တုဝံ၊ သင်သည်။ စေမညေ၊ အကယ်၍ အောက်မေ့ငြားအံ့။ နိဿယပဋိဗန္ဓဝုတ္တိတော၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ရင့်ဆဲ၊ ပျက်ဆဲဖြစ်သော ပထဝီစသော မှီရာရုပ်နှင့်စပ်၍ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သသ ဝိသာဏံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ နတ္ထိဝါ၊ မရှိသည်လည်း။ န၊ မဟုတ်။ နိဗ္ဗာနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်လည်း။ န၊ မဟုတ်။

ပါဠိ ၂၁ နှစ်။ ။ တဗေပ နိဿယ ပဋိဗန္ဓဝုတ္တိတံ သမတ္ထေတုံ “ပထဝီ” တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပထဝီအာဒိနံ၊ ကုန်သော။ နိဿယာနံ၊ မှီရာရုပ်တို့၏။ ဘာဝေ၊ ထင်ရှားရှိသည်။ သတိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဇာတိအာဒိတ္တယံ၊ ဇာတိအစရှိသော ရုပ်သုံးခုအပေါင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိသည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ အတ္ထိ ဧဝံ၊ သာတည်း။ တေသံ၊ ထိုပထဝီအစရှိသော မှီရာရုပ်တို့၏။ အဘာဧဝံ၊ ထင်ရှားမရှိသည်။ သတိ၊ လတ်သော်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်လည်း။ န၊ မဟုတ်။ စ၊ အကျိုးကို ဆိုအံ့။ ဧတမ္ပိ အဘိနိဝေသံ၊ ဤ “ဇာတိ အာဒိတ္တယံ နတ္ထိ နိစ္စံ” ဟူ၍ ဖြစ်သောမှားသော နှလုံးသွင်းခြင်းကိုလည်း။ ပဋိသေဓေတု မေဝ၊ ငှာသာလျှင်။ “ဇရာမရဏံ၊ ပ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်” ဟူသော။ ဣဒံ စနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေမာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ နယေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။

(၃၂၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကကောနိဿယ

ဧဒေ ရူပဂီနိ၊ ဇရတာ၊ အနိစ္စတာ၊ ရုပ်နှစ်ခု အပေါင်းတို့သည်။ ကေနစိ၊ တစုံ
တခုသော အကြောင်းကြောင့်။ န သမုဋ္ဌဟန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝေဒိတဗျံ၊ သိအပ်၏။

အပိစ-အပရောနယော၊ကို။မယာ၊ သည်။ဝုစ္စတေ၊၏။သမုဋ္ဌာနန္တိ ဧတ္ထ၊
ဋ္ဌံ။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော။အညောပိ၊သော။အတ္ထော၊ကို။ ဝေဒိတဗျော၊
သိအပ်၏။ တဿ အတ္ထဿ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ မာတိကာ၊
တည်း။ ကမ္မဇံ၊ရုပ်။ကမ္မပစ္စယံ၊ ရုပ်။ကမ္မပစ္စယ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ရုပ်။အာဟာရ
သမုဋ္ဌာနံ၊ရုပ်။အာဟာရပစ္စယံ ရုပ်။အာဟာရပစ္စယ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ရုပ်။ဥတု
သမုဋ္ဌာနံ၊ရုပ်။ဥတုပစ္စယံ၊ရုပ်။ဥတုပစ္စယ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ ရုပ်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊
ရုပ်။ စိတ္တပစ္စယံ၊ ရုပ်။ စိတ္တ ပစ္စယ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ ရုပ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
မာတိကာတည်း။

တတ္ထ ကမ္မဇာဒိသု၊ တို့တွင်။ စက္ခုပသာဒါဒိ၊ စက္ခုပသာဒ အစ
ရှိသော။ အဋ္ဌဝိဓံ၊ ရှစ်ပါးအပြားရှိသော။ ရူပံ၊ သည်။ ဟဒယဝတ္ထုနာ၊
နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ကမ္မဇံနာမ၊ ကမ္မဇရုပ် မည်၏။ ကေသမဿု ဟတ္ထိ
ဒန္တ အဿာလ စာမရိဝါလာ၊ ဆံ၊ မုတ်ဆိတ်၊ ဆင်စွယ်၊မြင်းမြီး၊ စာမရိ
သာ၊မြီး။ ဣတိဇောမာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော ရုပ်သည်။ ကမ္မပစ္စယံ နာမ၊
ကံလျှင်အကြောင်းရှိသောရုပ်မည်၏။စက္ကရတနံ၊ စကြာရတနာ၊ ဒေဝတာနံ၊
နတ်တို့၏။ ဥယျာန ဝိမာနာဒိနိ၊ ဥယျာဉ်ဗိမာန် အစရှိသည်တို့။ ဣတိဝေ
မာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော ရုပ်သည်။ ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံနာမ၊ ကံလျှင်
အကြောင်းရှိသော ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်မည်၏။

အာဟာရေတာ အာဟာရေကြောင့်။ သမုဋ္ဌိတံ၊ ဖြစ်သော။ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၊
သက်သက်သော အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်သည်။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံနာမ၊ အာဟာရ
ကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်မည်၏။ ကဗုဒ္ဓိကာရော၊ သော။ အာဟာရော၊ သည်။
အာဟာရ သမုဋ္ဌာနဿစ၊ အာဟာရကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်၏၎င်း။ ဥပါ
ဒိန္နဿစ၊ ကမ္မဇရုပ်၏၎င်း။ “ဒွိန္နံ၏သရုပ်”။ ဒွိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်
သော။ ရူပသန္တတိနံ၊ ရုပ်အစဉ်တို့၏။ ဝုစ္စယော၊အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊
ပြော၏။အာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ၊အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်၏။ ဇနကော၊

ဖြစ်စေတတ်သောအကြောင်းသည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မဇယ၊ ကမ္မဇရုပ်၏။ အနုပါလကော၊ လျော်စွာစောင့်ရှောက်တတ်သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ (လိုက်)။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဟာရနုပါလိတံ၊ အာဟာရသည် လျော်စွာစောင့်ရှောက်အပ်သော။ ဣဒံကမ္မဇရူပံ၊ သည်။ အာဟာရပစ္စယံနာမ၊ အာဟာရလျှင် အထောက်အပံ့ အကြောင်းရှိသောရုပ်မည်၏။ ဝိသဘာဂါဟာရံ၊ သဘောမတူမသင့် မလျော်သော အာဟာရကို။ သေဝိတော၊ မှီဝဲသုံးဆောင်၍။ အာတပေါ၊ နေပူ၌။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားသောသူအား။ တိလကကာဠုကုဠာဒီနိ၊ တင်းတိတ်၊ မှည့်မည်း၊ နန္ဒာစသည်ဟူသည်။ ဥပ္ပဇန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤတင်းတိတ်၊ မှည့်မည်း၊ နန္ဒာစသော ရုပ်သည်။ အာဟာရပစ္စယ ဥတုသမုဋ္ဌာနံနာမ၊ အာဟာရလျှင် အကြောင်းရှိသော ဥတုကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်မည်၏။

ဥတုတော၊ ဥတုကြောင့်။ သမုဋ္ဌိတံ၊ ဖြစ်သော။ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၊ သက်သက်သော အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်သည်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံနာမ၊ ဥတုကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်မည်၏။ တသ္မိံ ဥတုသမုဋ္ဌာနေ၊ ထိုဥတုကြောင့်ဖြစ်သော အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်၌။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ရှိသော။ (ထည့်)။ ဥတု၊ သည်။ အညံ၊ တပါးသော။ အဋ္ဌကံ၊ အဋ္ဌကလာပ်ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣဒံ၊ ဤတပါးသော အဋ္ဌကလာပ်သည်။ ဥတုပစ္စယံနာမ၊ ဥတုကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်မည်၏။ တသ္မိံ ပိအညသ္မိံ အဋ္ဌကေ၊ ထိုတပါးသော အဋ္ဌကလာပ်၌လည်း။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ဥတု၊ သည်။ အညံ၊ သော။ အဋ္ဌကံ၊ ကိ။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤတပါးသော အဋ္ဌကလာပ်၌ရှိသော ဥတုသည်ဖြစ်စေအပ်သော တပါးသော အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်သည်။ ဥတုပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံနာမ၊ ဥတုလျှင် အကြောင်းရှိသောဥတုကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တိဿောယေဝ၊ သုံးပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သန္တတိယော၊ ရုပ်အစဉ်တို့ကို။ ဥတု၊ သည်။ ဃဇ္ဇေတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ ဃဇ္ဇေတုံ၊ ငှါ။ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ ဣမမတ္ထံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကို။ “ဒီပေတုံ၌ စပ်”။ ဣမမတ္ထံ၊ သည်။ “ဝဇ္ဇတုံ၌စပ်”။ အနုပါဒိန္ဒကေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဒီပေတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတုံ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဝလာဟကော၊ တိမ်တိုက်သည်။ ဥတု

(၃၂၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

၂၂

သမုဋ္ဌာနာနာမ၊ မည်၏။ ဝုဋ္ဌိဇာရာ၊ မိုသ်းရည်အယဉ်သည်။ ဥတုပစ္စယာ
 နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ တိုမှတပါး။ ဒေဝေ၊ မိုသ်းသည်။ ဝုဋ္ဌေ၊ ရွာသည်ရှိသော်။
 ဗီဇာနိ၊ မျိုးစေ့တို့သည်။ ဝိရူဟန္တိ၊ ပေါက်ကုန်၏။ ပထဝီ၊ မြေသည်။ ဂန္ဓ၊
 အနံ့ကို။ မုဉ္ဇတိ၊ လွှတ်၏။ ပဗ္ဗတာ၊ တောင်တို့သည်။ နီလာ၊ ညိုညိုစိမ်းစိမ်း။
 ခါယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ သမုဒ္ဒေ၊ သမုဒြာသည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ပွား၏။ ဧတံ၊ ဤ
 မိုသ်းရွာ၍ မျိုးစေ့မှ ပေါက်သော အညောက် မြေနံစသောရုပ်သည်။ ဥတု
 ပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနာနာမ၊ ဥတုလျှင် အထောက်အပံ့ရှိသော ဥတုကြောင့်
 ဖြစ်သောရုပ်မည်၏။

စိတ္တတော၊ ကြောင့်။ သမုဋ္ဌိတံ၊ သော။ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၊ သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ
 နာမ၊ မည်၏။ “ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ
 ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်သော။ (ထည့်)။ ဣဒံ၊ ဤပုရေဇာတကာယ ရုပ်သည်။ စိတ္တပစ္စယံ
 နာမ၊ စိတ်လျှင် အထောက်အပံ့ရှိသောရုပ်မည်၏။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်
 ဟုဆိုအပ်သော။ အန္တလိက္ခေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဟတ္ထိမ္ပိ၊ ဆင်ကိုလည်း။
 ဒဿေတိ၊ ၏။ အဿမ္ပိ၊ မြင်းကိုလည်း။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ရထမ္ပိ၊ ရထားကိုလည်း။
 ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော။ သေနာဝိယူဟမ္ပိ၊ စစ်သည်
 အပေါင်းကိုလည်း။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဣဒံ၊ ဤဝိဇ္ဇာဓရ ဣဒိမန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
 ပြအပ်သော ဆင်၊ မြင်း၊ စသော ရုပ်သည်။ စိတ္တပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊
 စိတ်လျှင် အထောက်အပံ့ရှိသော ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်မည်၏။

ပရိနိပ္ပန္နန္တိ၊ ကား။ ပန္နရသရူပါနိ၊ တဆဲ့ငါးပါးသောရုပ် တို့သည်။ ပရိ
 နိပ္ပန္နာနိ နာမ၊ ပရိနိပ္ပန္နရုပ်မည်ကုန်၏။ ဒသရူပါနိ၊ ဆယ်ပါးသောရုပ်တို့သည်။
 အပရိနိပ္ပန္နာနိ နာမ၊ အပရိနိပ္ပန္နရုပ်မည်ကုန်၏။

ပါဠိ၊ နုသန္တိ။ ။ ဒသရူပါနိ အပရိနိပ္ပန္နာနိ တိသုတ္တာ အပရောအနိဋ္ဌံ ပါပေန္တော
 အာဟ ယဒိတိ အာဒိ။

အပရိနိပ္ပန္နာ၊ အပရိနိပ္ပန္နရုပ် မည်ကုန်သည်။ ယဒိ သိယံ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်
 ငြားသို့။ အသင်္ခတာနာမ၊ အသင်္ခတမည်ကုန်သည်။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။

၂-ရူပကဏ္ဍ-နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

(၃၂၃)

အဓိပ္ပါယ်။ ။တေသံယေဝါတိ အာဒိနာ ပန တံပဋိက္ခိပတိ၊
 ပန၊ ဆက်။ တေသံယေဝ ရူပါနံ၊ ထိုတဆဲ့ ရှစ်ပါးသော နိပ္ပန္နရုပ်တို့၏
 သာလျှင်။ ကာယဝိကာရော၊ ကိုယ်ဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော ဝိကာရသည်။
 ကာယဝိညတ္တိနာမ၊ ကာယဝိညတ်မည်၏။ ဝစီဝိကာရော၊ နှုတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ
 အပ်သော ဝိကာရသည်။ ဝစီဝိညတ္တိနာမ၊ မည်၏။ ဆိဋ္ဌံ၊ အပေါက်သည်။
 ဝိဝရံ၊ အခေါင်းသည်။ အာကာသဓာတုနာမ၊ မည်၏။ လဟုတာဝေါ၊
 ပေါသည်၏အဖြစ်သည်။ လဟုတာနာမ၊ မည်၏။ မုဒုတာဝေါ၊ နူးညံ့သည်၏
 အဖြစ်သည်။ မုဒုတာနာမ၊ မည်၏။ ကမ္မညဘာဝေါ၊ အမူ့၌ခံ့သည်၏အဖြစ်
 သည်။ ကမ္မညဘာနာမ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ လက်ဦးအစဖြစ်ခြင်းသည်။ ဥပ
 စယောနာမ၊ မည်၏။ ပဝတ္တိ၊ တဖန် ဆက်ခါဆက်ခါဖြစ်ခြင်းသည်။ သန္တတိ
 နာမ၊ မည်၏။ ဇိရဏာကာရော၊ ရင့်သော ဟောင်းသောအခြင်းအရာသည်။
 ဇရတာနာမ၊ မည်၏။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ အဘာဝါကာရော၊ မရှိသောပျက်သော
 အခြင်းအရာသည်။ အနိစ္စတာနာမ၊ မည်၏။ ဣတိဇဝံ၊ သို့။ သဗ္ဗံ၊ သော။
 ရူပံ၊ သည်။ ပရိနိပ္ပန္နံ၊ မည်သည်သာလျှင်။ သင်္ခတမေ၊ မည်သည်
 သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤ။ ရှေ့အပြီးတင် ၊

အဋ္ဌသာလိနိယာသော။ ဓမ္မသင်္ဂဟဋ္ဌကထာယ၊ ။
 ရူပကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ သမတ္တာ၊ ပြီးပြီ။
 သမဇ္ဇတိ ပူရတိ နိဋ္ဌံ ဂစ္ဆတိ ပါပုဏ္ဏာတိသိ သမတ္တာ။

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ

တိကနိက္ခေပကထာ

၉၇၅

၉၇၅။ ဧတ္တာဝတာ။ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော “ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ” အစရှိသော သဒ္ဓါအစဉ် အနက်အစဉ်ဖြင့်။ ကုသလတ္ထိကောသလံ။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ကုသလာဒိဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဒဘာဇန နယေန၊ ပုဒ်ကို ဝေဘန်ကြောင်း ဖြစ်သောနည်းဖြင့်။ ဝိတ္ထာရိတော၊ ချဲ့အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ကုသလတ္ထိကဿ၊ ၏။ ယှာယံ ယောအယံ ဝိဘဇန နယော၊ အကြင်ဝေဘန်ကြောင်း ဖြစ်သော နည်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်ပြီ။ သေဝနယော၊ ဤကုသလတိက်၌ ဟောအပ်ပြီးသောနည်းသည်ပင်လျှင်။ သေသတိက ဒုကာနမ္ပိ၊ ကြွင်းသောတိက်၊ ဒုက်တို့၏လည်း။ ဝိဘဇန နယော၊ ဝေဘန်ကြောင်းဖြစ်သောနည်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤကုသလတိက်၌။ ဝိဘဇန နယော၊ ကို။ ပဏ္ဍိတေန၊ ပညာရှိသည်။ သလ္လကိတော ယထာ၊ မှတ်အပ်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ “ကတမေဓမ္မာ။ ပ။ ဌပေတွာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဣမေ ဓမ္မာ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ” တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သဗ္ဗတိကဒုကေသု၊ တို့၌။ ပဏ္ဍိတေန၊ ပညာရှိသည်။ ဝိဘဇန နယံ၊ ကို။ သလက္ခေတု၊ မှတ်ခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံဝိတ္ထာရဒေသနံ၊ ထိုအကျယ်ဖြစ်သောဒေသနာကို။ နိက္ခိပိတွာ၊ ချေထား၍။ အညေန၊ တပါးသော။ နာတိသင်္ခေပ နာတိဝိတ္ထာရ နယေန၊ မကျဉ်းလွန်း မကျယ်လွန်းသောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗတိကဒုကဓမ္မဝိဘာဂံ၊ ခပ်သိမ်းသော တိက် ဒုက်တို့၌ ဟောတော်မူအပ်သော ဓမ္မတို့ကို ဝေဘန်ခြင်းကို။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ၊ အစရှိသော။ နိက္ခေပကဏ္ဍံ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဝိတ္ထုပ္ပဒါကဏ္ဍံ၊ သည်။ ဝိတ္ထာရဒေသနာ၊ အကျယ်ဖြစ်သော ဒေသနာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍံ၊ သည်။ သင်္ခေပဒေသနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပဟုတ်။ ဣဒံနိက္ခေပကဏ္ဍံ၊ သည်။ ဝိတ္ထုပ္ပဒါကဏ္ဍံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ထောက်၍။ သင်္ခေပေါ၊ ကျဉ်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဋ္ဌာကထာကဏ္ဍံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ထောက်၍။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်သည်။

ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာတိသံခိတ္တ ဝိတ္တာရဓာတုကံ
မကျဉ်းလွန်း မကျယ်လွန်းသော သတောရှိသည်။ “သံခိတ္တဝိတ္တာရဓာတု
ကန္တိပိ”။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တယိဒံ တံလ္လဒံကဏ္ဍံ ဤကဏ္ဍသည်။ ဝါ၊ကို။
ဝိတ္တာရဓေသနံ၊ ကို။ နိက္ခိပိတွာ၊ ထား၍။ ဒေသိတတ္တာပိ၊ ဟောတော်မူအင်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ပြစ်သော နိဒါနကထာ၌။
ဝုတ္တကာရဏဝသေနပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအကြောင်း၏ အခွမ်းကြောင့်၎င်း။
နိက္ခေပကဏ္ဍံနာမ၊မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ပါဠိ ၁ နုသန္တိ။ ။ ကိံ ပန ဟေဋ္ဌာဝုတ္တကာရဏန္တိ အာဟ “ဝုတ္တဉေတ” န္တိ အာဒိ၊
ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ “မူလတော ခန္ဓတောစာပိ။ ပ။ နိက္ခေပေါတိ ပဝုစ္စတိ” တိ၊
ဟူသော။ တေဝစနံ၊ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ နိဒါနကထာယံ၊၌။ ဝုတ္တံ ပြီ။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣဒံနိက္ခေပကဏ္ဍံ၊ ကို။ “တိဏိကုသလမူလာနိ” တိ
အာဒိနာ၊သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ မူလတော၊ မူလအားဖြင့်။ နိက္ခိပိတွာ၊၍။
ဒေသိတံ၊ ၏။ “တံ သမ္ပယုတ္တော ဝေဒနာက္ခန္ဓော” တိ အာဒိနာ၊ သော။
နယေန၊ ဖြင့်။ ခန္ဓတော၊ အားဖြင့်။ နိက္ခိပိတွာ၊၍။ ပေသိတံ၊ ၏။ (လိုက်။
ရှေ့ကို ဤနည်းမှတ်)။ “တံသမုဋ္ဌာနံ ကာယကမ္မ” န္တိ အာဒိနာ၊ သော။
နယေန၊ ဖြင့်။ ဒွါရတော၊အားဖြင့်။ နိက္ခိပိတွာ၊ ၍။ ဒေသိတံ၊၏။ ဟိ-သစ္စံ၊
မှန်၏။ ကာယဒွါရေ၊ ၌။ ပဝတ္တံ၊ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ကို။ ကာယကမ္မန္တိ၊ဟူ၍။
ပုစ္စတိ၊၏။ “သုခဘူမိယံ ကာမာဝစရေ” တိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ဖြင့်။
ဘူမိတော၊ အားဖြင့်။ နိက္ခိပိတွာ၊ ၍။ ဒေသိတံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၊တတ္ထတတ္ထံ၊
သိုထိုအရာ၌။ အတ္ထဓမ္မနာမလိင်္ဂါနံ၊ တို့၏။ ငသေန၊ ဖြင့်။ ဒေသိတတ္တာ၊
ကြောင့်။ အတ္တာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ “အတ္တာဒိနိတိပိ” ။ နိက္ခိပိတွာ၊ ၍။ ဒေသိတံ
နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ နိက္ခေပကဏ္ဍံ၊ကို။ (ထည့်) ။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊သိအပ်၏။

တတ္ထကုသလနိဒ္ဒေသာဒိသု၊ ကိုတွင်။

တတ္ထအစွဲ၊စိတ်မရသော်၊ရှေ့အစိတ်ကိုမျှော်၊ အပေါင်းဆော်၍စွဲ။
ကုသလနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ တာဝ၊စွာ။ တိဏိတိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ကဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊
ရေတွက်ခြင်းသင်္ချာကို ပိုင်းခြားကြောင်းပြင်သော သဒ္ဓါတည်း။ တာနိဓမ္မ
ဇာတာနိ၊ တို့သည်။ ကုသလာနိစ၊မည်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။

(၃၂၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မူလာနိဿယ၊ မည်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ကုသလမူလာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဟေတုပစ္စယ ပဘဝဇနက သမုဋ္ဌာပက နိဗ္ဗတ္တကဋ္ဌေန၊ ဟိတ်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သော အနက်၊ အမှန်ဖြစ်သော အနက်၊ ဇနက အကြောင်းဟူသောအနက်၊ သမုဋ္ဌာပက နိဗ္ဗတ္တက ဟူသောအနက်အားဖြင့်။ မူလာနိ၊ မူလမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ကုသလမူလာနိ၊ မည်ကုန်၏။

၀၀နတ္ထံ။ ။ ဟေတု ဟုတွာ ပစ္စယော ဟေတုပစ္စယော၊ ပဘဝတိဖလံ ဧတသ္မာတိ ပဘဝေါ။ ဇနေတိတိ ဇနကော။ သမုဋ္ဌာတိဖလံ ဧတေနာတိ သမုဋ္ဌာနံ၊ နိဗ္ဗတ္တတိတိ နိဗ္ဗတ္တကော။ သမုဋ္ဌာနဉ္စ တံ နိဗ္ဗတ္တကောစာတိ သမုဋ္ဌာနနိဗ္ဗတ္တကော။

ဇဝံသို့။ အတ္ထဝသေန၊ အလောဘအစရှိသည်တို့၏ တူသောဖလဋ္ဌ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ ကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့်။ မူလဋီကာနည်း။ ဝါ၊ သုံးပါးသောမူလတို့၏ သဘာဝတ္ထ၏အစွမ်းဖြင့်။ အနုနည်း။

ဆနုဋီကာ။ ။ အထဝါ၊ အတ္ထဝသေနာတိ တိဏိ ကုသလမူလာနိတိ ဝုတ္တာနံ တေသံမူလာနံ သဘာဝလင်္ခိတအတ္ထဝသေန၊ န ဂါထာယ ဝုတ္တအတ္ထဝသေန။

ဒဿေတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ နာမဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ အလောဘော အဒေါသော အမောဟောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ခတ္တာဝဘာ၊ ဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မူလေန၊ မူလမှ။ မုတ္တံ၊ လွတ်သော။ ကုသလံ နာမမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုဘူမကကုသလံ၊ ကို။ တိဟိမူလေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိယာဒိယိတွာ၊ ကုန်စေ၍။ ဓမ္မရာဇာ၊ သည်။ ဒဿေသိ၊ ၏။ တံသမ္ပယုတ္တောဘိ၊ ကား။ တေဟိ အလောဘာဒိဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ ယှဉ်သော။ တတ္ထ၊ ထိုအလောဘ အစရှိသည်တို့တွင်။ အလောဘေန၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ ယှဉ်သော။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌။ အဒေါဘာမောဟာပိ၊ တို့သည်လည်း။ အလောဘေန၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တသင်္ခါရက္ခန္ဓဂဏနံ ယေဝ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့။ “သင်္ခါရက္ခန္ဓဂဏံ ယေဝါတိပိ”။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ သေသဒ္ဒယာသေန၊ အလောဘမှကြွင်းသော အဒေါသ၊ အမောဟန့်စ်ပါး၏။

အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ပယောဂေပိ၊ သမ္ပယုတ်တရား၌လည်း။ ဒေသဝ နယော၊
ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၏။

မှတ်ချက်။ ။သေသပဒွယ၌ ပဒမလို၊သမ္ပယောဂေနိဋ္ဌိ န,မလို။

ဣတိ၊ဤသို့။ စတုဘူမကကုသလံ၊ ကို။ ပုန၊ တဖန်။ သမ္ပယုတ္တက စတုက္ခန္ဓ
ဝသေန၊ဖြင့်။ ပရိယာဒိယိတွာ၊၍။ ဓမ္မရာဇာ၊သည်။ ဒဿတိ၊၏။ တံသမုဋ္ဌာ
နန္ဒိ၊ကား။ ဟေဟိအလောဘာဒိဟိ၊ တို့ကြောင့်။ သမုဋ္ဌိတံ၊ ဖြစ်သော။ ဣမိ
နာပိနယေန၊ ဤနည်းဖြင့်လည်း။ တဒေဝစတုဘူမိက ကုသလံ၊ကို။ တိဏ္ဏံ၊
ကုန်သော။ ကမ္မဒ္ဓါရာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ ပရိယာဒိယိတွာ၊၍။ ဓမ္မရာဇာ၊
သည်။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဧဝံသို့။ တာဝံ၊ဘွဲ့။ ကုသလံ၊ ကို။ တီသု ဌာနေသု၊
တို့၌။ ပရိယာဒိယိတွာ၊ ၍။ ဒဿိတံ၊ပြအပ်၏။

၉၈၆။ အကုသလေပိ၊ ၌လည်း။ ဒေသဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဒွါဒသန္ဒ၊ကုန်သော။ အကုသလစိတ္တာနံ၊တို့တွင်။ ဧကံ
ပိ၊တခုသောစိတ်သည်လည်း။ မူလေန၊မှ။ မုတ္တိနာမ၊ လွတ်သော မည်သည်။
နတ္ထိ၊မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ မူလေန၊ဖြင့်။ ပရိယာဒိယိတွာ၊၍။ ဓမ္မရာဇာ၊
သည်။ ဒဿတိ၊ ပြ၏။ တံ သမ္ပယုတ္တစတုက္ခန္ဓတေ၊ ထက်လည်း။ ဥဒ္ဓံ၊
အလွန်။ အကုသလံနာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။
တာနေဝဒ္ဓါဒသ အကုသလစိတ္တာနံ၊တို့ကိုသာလျှင်။ စတုက္ခန္ဓဝသေန၊ ဖြင့်။
ပရိယာဒိယိတွာ၊၍။ ဓမ္မရာဇာ၊သည်။ ဒဿတိ ပြ၏။ ပန၊ တပါး။ ကာယ
ကမ္မာဒိ ဝသေန၊ဖြင့်။ နေသံ အကုသလစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္ထိသဗ္ဗာဝတော၊
ဖြစ်ခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ပရိ
ယာဒိယိတွာ၊၍။ ဓမ္မရာဇာ၊သည်။ ဒဿတိ၊ပြ၏။ ပန၊တပါး။ ဧတ္ထအကုသလ
နိဒ္ဒေသေ၌။ တဒေကဋ္ဌာစ ကိလေသာတိအာဒိ၊ သော။ ယံဝစနံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊
၏။ တတ္ထဝစနေ၊ ထိုတဒေကဋ္ဌ စသော စကား၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၏။ ဧကသ္မိံ စိတ္တေ၌။ ဌိတံ၊တည်သည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။
ဧကဋ္ဌံ၊မည်၏။ ဝါ၊ကား။ ဧကသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ တဦးသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဌိတံ၊တည်
သည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။ ဧကဋ္ဌံ၊မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတခုသော
စိတ်၌တည်သော အကုသိုလ်စသည်တို့တွင်။ ဧကသ္မိံ စိတ္တေ၌။ ဌိတံ၊တည်

(၃၂၇)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သောအကုသိုလ်သည်။ သဟဇကဋ္ဌနာမ၊ တက္ကဖြစ်ဘက်၏အဖြစ်ဖြင့်တခု
သောစိတ်၌ တည်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မှတ်ချက်။ သဟဇောဝေန ကေဋ္ဌ သဟဇကဋ္ဌ၊ ပြု။ သာဝကြေ၊ သဟဇကား
သာဝပ္ပဋ္ဌာန ဟူ၍လည်းဆိုသင့်၏။

ကေသ္မိပုဂ္ဂလေ၌။ ဌိတံ၊ တည်သော အကုသိုလ်သည်။ ပဟာနေကဋ္ဌနာမ၊
ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်၌တည်သော အကုသိုလ်မည်
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မူလနီကာ။ ။ ပဟာတဗ္ဗန္တိ ပဟာနံ၊ ပဟာနာသာဝေနကေဋ္ဌ ပဟာနေကဋ္ဌ၊ ယေန
ဟိ ယံ သဟပဟာတဗ္ဗန္တိ။ တေန တံ ကေသ္မိပုဂ္ဂလေဌိတံဟောတိ။ ကေသ္မိ
သမုစ္ဆိန္နေအသမုစ္ဆိန္နေစ ဣတရဿ သမုစ္ဆိန္နတာယ အသမုစ္ဆိန္နတာယစဝသေန
အညမညော ဝိရဟိတဟော။ ။ ၁၆၀-ဆ။

တေန လောဘာဒိနာ၊ အစရှိသည်နှင့်။ သဟ၊ တက္က။ ကေသ္မိပုဂ္ဂလေ၌။ ဌိတံ၊
သည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တဒေကဋ္ဌ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။
တတ္ထ တတ္ထ ဌာနေ၊ ထိုထိုအရာ၌။ နိဒ္ဒိဋ္ဌေန၊ ပြုအပ်သော။ အညေန၊ လောဘ
စသောတရားမှတပါးသော။ ဖဿဒိဓမ္မေန၊ ဖဿစသောတရားနှင့်။ သဟ၊
တက္က။ ကေသ္မိပုဂ္ဂလေ၌။ ဌိတံ၊ တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တဒေကဋ္ဌ၊
မည်၏။ တတ္ထ သဟဇကဋ္ဌ ပဟာနေကဋ္ဌေသု၊ တို့တွင်။ “ကတမေဓမ္မာ။ ပ။
ကိလေသာ”တိ၊ ဟူ၍။ သံကိလိဋ္ဌတ္တိကေ၊ ဌိ။ “ကတမေဓမ္မာ။ ပ။ ကိလေသာ”
တိ၊ ဟူ၍။ ဟိနတ္တိကေ၊ ဌိ။ “ကတမေဓမ္မာ။ ပ။ ကိလေသာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဣမသ္မိ
ကုသလတ္တိကေ၊ ဌိ။ “ကတမေဓမ္မာ။ ပ။ ကိလေသာ”တိ၊ ဟူ၍။ ကိလေသ
ဂေါစ္ဆကေ၊ ဌိ။ “ကတမေဓမ္မာ သရဏာ။ ပ။ ကိလေသာ”တိ၊ ဟူ၍။ သရဏ
ဒုကေ၊ ဌိ။ ဣတိသ္မိ။ ဧတ္ထကေသု၊ ဤမျှကုန်သော။ ဣမေသုဌာနေသု၊ တို့၌။
သဟဇကဋ္ဌ၊ သည်။ အာဂတံ၊ ။

ပန၊ ထပါး။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗတ္တိကေ၊ ဌိ။ “ဣမာနိ တိဏိ သံယော
ဇနာနိ။ ပ။ ကိလေသာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကတ္တိကေပိ၊
ဌိလည်း။ “ဣမာနိ တိဏိ။ ပ။ ကိလေသာ”တိ၊ ဟူ၍။ ပန၊ တဖန်။ တတ္ထေဝ၊ ထို
ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက တိက်၌သာလျှင်။ “တိဏိသံယောဇနာနိ။ ပ။
ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုကာ”တိ၊ ဟူ၍။ သမ္ပပ္ပဓာနဝိဘင်္ဂေ၊ ဌိ။ “တတ္ထ

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ-တိကနိက္ခေပ

(၃၂၉)

ကတမေပ။ပ။ကိလေသာတိ၊ဟူ၍။ ဧတ္ထကေသု၊ကုန်သော။ဣမေသုဌာနေသု၊
တို့၌။ “ပနကာ၊ အနက်မရှိ”။ ပဟာနေကဋ္ဌံ၊သည်။ အာဂတံ၊၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

၉၈၇။ အဗျာကတပဒနိဗ္ဗေသော၊ သည်။ဥတ္တာနုတ္တော ယေဝ၊တည်း။
ဣတိ၊ဤသို့။ ဣမသ္မိံတိကေ၊ ၌။တိဏိ၊ ကုန်သော။ လက္ခဏာနိ၊တို့ကို၎င်း။
တိဿော၊ ကုန်သော။ ပညတ္တိယော၊ တို့ကို၎င်း။ကသိဏ္ဍာဋ္ဌိမာကာသံ၊
ကသိုဏ်းကိုခွာ၍ ရအပ်သောကောင်းကင်ကို၎င်း။ အဇ္ဈောကာသံ၊ဟင်းလင်း
သောကောင်းကင်ကို၎င်း။ အာကိဉ္ဇညာယတနဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏဉ္စ၊ အာရုံ
ဖြစ်သောကောင်းကင်ပညတ်ကို၎င်း။ နိရောဓသမာပတ္တိစ၊ကို၎င်း။နလဗ္ဘတိ၊
အပ်။ဣတိဝစနံ၊ကို။ အာစရိယေဟိ၊တို့သည်။ ဝုတ္တံ၊၏။

မူလနိကာအဓိပ္ပာယ်တ္ထ။ ။တိဏိ လက္ခဏာနိတိ အနိစ္စ ဒုက္ခ သနုတ္တတာ။နာမက
သိကသတ္တပညတ္တိယော တိဿော ပညတ္တိယော။ပရေမတ္တေ ဣမသ္မိံတွာ ဝေါဟ
ရိယမာနာ ဝိဟာရမဉ္ဇာဒိကာ ဥပါဒါပညတ္တိ သတ္တပညတ္တိဂ္ဂဟဏေန ဂါတာ
တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။တောနိ စ လက္ခဏာဒိနိ ဟေဋ္ဌာ ဣသု ကန္တေသု ဝိညာနိ
အာဒိနိ ဝိယ န ဝုတ္တာနိ၊ နစ သဘာဝဓမ္မာတိ ကတွာ နလဗ္ဘန္တိ၊ဝုတ္တာနိ၊
နဟိ ကောစိ သဘာဝေါ ကုသလတ္တိကာ သင်္ခါတောတိ ဝတ္ထု ယုတ္တန္တိ။

၁၆၀-ဆ။
၉၈၈။ ဝေဒနာတ္တိကနိဗ္ဗေသေ၌။ သုခဘူမိယန္တိတ္ထေ၌။ ပိနိစ္ဆယော၊
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ တမ္မဘူမိ ကဏ္ဍဘူမိတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တော၊ သော်။ တမ္မကဏ္ဍ
ဘူမိယောဝ၊ နိသောမြေ၊မည်းသောမြေတို့ကိုသာလျှင်။ ဝုစ္စန္တိယထာ၊ကုန်၏
သို့။ ဝေံ၊ တူ။ သုခမ္ပိ၊ သုခဝေဒနာသည်လည်း။ သုခဘူမိနာမ၊မည်၏။ ဥစ္ဆု၊
ဘူမိသာလိဘူမိတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ဥစ္ဆုသာလီနံ၊ ဤ၊သလေးတို့၏။
ဥပ္ပဇနဋ္ဌာနာနိ၊ ဖြစ်ရာအရပ်တို့ကို။ ဝုစ္စန္တိယထာ၊ကုန်၏သို့။ဝေံ၊ တူ။သုခဿ၊
၏။ ဥပ္ပဇနဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ရာဖြစ်သော။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်သည်လည်း။ သုခဘူမိ
နာမ၊ မည်၏။

••နတ္ထ။ သဝတိတိဘူမိ၊ သုခဝေ ဘူမိ သုခဘူမိ၊ ရှေ့ဝိကင်္ဂအလို၊ ဘဝတိ
တ္ထောတိ ဘူမိ၊ “စိတ္တံ”၊ သုခဿ ဘူမိ သုခဘူမိ၊ မောက္ခိယဝိကအလို၊
တိစိတ္တံ၊ ထိုသုခ၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သောစိတ်ကို။ ဣဝ၊ ဤသုခဘူမိသံ၊ဟူသော
ဏော၌။ အဓိပ္ပေတံ၊၏။ ယသ္မာယန၊ ကား။ သာဝောနာ၊ သည်။ ကာယာ

(၃၃၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝေရေဝါ၊ ကာမာဝစရ စိတ္တပ္ပါဒ်လည်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ ရူပါဝစရာဒီသုဝါ၊
စသောစိတ္တပ္ပါဒ်တို့လည်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿာ၊ ထို
သုခဝေဒနာ၏။ တံ ပဘောဒံ၊ ထိုဖြစ်ရာဖြစ်သော ဘုံအပြားကို။ ဒဿေတုံ၊
ငှာ။ ကာမာဝစရေတိအာဒိ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

မူလဒ္ဓိကာဓိပ္ပာယ်။ ။ ‘‘သုခဘူမိ’’တိ ကာမာဝစရာဒယောပိ ယုဇ္ဈန္တိ။ သုခသဟ
ဂတာ ဟိ ကာမာဝစရာဒီဘူမိ သုခဘူမိ။ ‘‘ကာမာဝစရာဒီဘူမိ’’တိ စ ကာမာ
ဝစရာဒိတာယ ဓမ္မာဝေ ဝုဇ္ဈန္တိတိ ကာမာဝစရာဒိစိတ္တပ္ပါဒေသုတိ အတ္ထတော
ပိညာယတိ။ ။၁၆၀-ဆ။

သုခဝေဒနံ ဌပေတောတိ၊ ကား။ သုခဘူမိယံ၊ သုခဘုံ၌။ ယာသာသုခဝေဒနာ၊
သည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ တံ၊ ထိုသုခဝေဒနာကို။ ဌပေတော၊ ထား၍။ တံသမ္ပယုတ္တော
တိ၊ ကား။ ဌပိတာယ၊ ထားအပ်ဘော။ တာယ သုခဝေဒနာယ၊ နှင့်။
သမ္ပယုတ္တော၊ သော။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ၊ ၌လည်း။ ဣမိနာဝ နယေန၊ ဖြင့်သာ
လျှင်။ အတ္တော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။

ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣမသ္မိံတိကေ၊ ၌။ တိဿော၊ ကုန်သော။
ဝေဒနာ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ရူပံ၊ ကို၎င်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို၎င်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒမ္ပိသဗ္ဗံ၊ ကိုလည်း။ နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။

အပိသဒ္ဓါ၏အနက်။ ။ ဣဒမ္ပိတိ ပိသဒ္ဓေါ တိဏိ လက္ခဏာဒီနိ သမုစ္ဆေတိ။

ဟိ-သဗ္ဗံ၊ မှန်၏။ အယံတိကော၊ သည်။ ကုသလတ္ထိကေ၊ ၌။ အလဗ္ဘမာနေ
ဟိစ၊ မရအပ်သော တိလက္ခဏစသည်တို့မှ၎င်း။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ
ကောဌာသေဟိစ၊ ဤတိဿော ဝေဒနာ၊ စသော အဘို့အစုတို့မှ၎င်း။ မုတ္တ
ကောနာမ၊ လွတ်သောတိက်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ ဆက်။ ဣတော၊
ဤတိက်မှ။ ပရေသု၊ နောက်ဖြစ်ကုန်သော။ တိကဒုကေသု၊ တို့၌။ ပါဠိ
တောစ၊ အားဖြင့်၎င်း။ အတ္ထတောစ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ယံဝစနံ၊ ကို။ ဝတ္ထုဒ္ဓံ၊
ဆိုသင့်သည်။ သိယာ၊ ဧ။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ပဒါနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။
မာတိကာ ကထာယဉ္ဇေဝ၊ မာတိကာကထာ၌၎င်း။ ကုသလာဒီနံ၊ တို့၏။
နိဒ္ဒေသေစ၊ ၌၎င်း။ ဝုတ္တမေဝ၊ တည်း။ ပန၊ အထူး။ ယတ္ထဌာနေ၊ ၌။ ယံပိသေ

သမတ္ထံ၊ အကြင်အထူးမျှသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဒေဝ၊ ထိုဌာန၌ အထူးမျှကိုသာ လျှင်။ ဝက္ခာမ၊ ဆိုကုန်အံ့။

၉၉၁။ တတ္ထ၊ ထိုတိုက်၊ ဒုက်တို့တွင်။ ဝိပါကတ္တိကေ၊ ဌာ။ တာဝ၊ စွာ။ အရူပ ဓမ္မာဝိယ၊ နာမ်တရားတို့ကဲ့သို့။ ရူပဓမ္မာပိ၊ ရုပ်တရားတို့သည်လည်း။ ကမ္မ သမုဋ္ဌာနာ၊ ကံလျှင်သမုဋ္ဌာန်ရှိသော ရုပ်တို့သည်။ ကိဉ္ဇဝါ၊ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ ရှိကုန်၏ရှင်။ ပနတထာပိ၊ သော်လည်း။ အာနာရမ္မဏတ္တာ၊ အာရုံကိုမယူ တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေ၊ ထိုရုပ်တရားတို့သည်။ ကမ္မသရိက္ခကာ၊ ကံနှင့်တူကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သာရမ္မဏာ၊ အာရုံကို ယူတတ်ကုန်သော။ အရူပဓမ္မာဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ကမ္မသရိက္ခ ကတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဗီဇသရိက္ခကံ၊ မျိုးစေ့နှင့်တူသော။ ဖလံဝိယ၊ အသီးကဲ့သို့။ “ဝိပါကာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သာလိဗီဇသ္မိံ၊ သလေးမျိုးကို။ ဝပိတေ၊ ပျိုးအပ်သည်ရှိသော်။ အကုရပတ္တာဒိသု၊ အညွန့်၊ အရွက်စသည်တို့သည်။ နိက္ခန္ဓေသုပိ၊ ထွက်ကုန်သော်လည်း။ “သာလိဖလ”န္တိ၊ ဟူ၍။ နဝုစ္စတိ၊ အပ်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ယဒါ၊ ဌာ။ သာလိသိသံ၊ သလေး နှ့်သည်။ ပက္ကံ၊ မှည့်သည်။ ပရိဏတံ၊ ရင့်သည်။ ဟောယ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ဌာ။ ဗီဇသရိက္ခကော၊ မျိုးစေ့နှင့်တူသော။ သာလိဝေ၊ သလေးကိုသာလျှင်။ “သာလိဖလ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ အကုရပတ္တာဒိနိ၊ အညွန့်၊ အရွက်စသည်တို့ကို။ ဗီဇဇာတာနိ၊ မျိုးစေ့မှ ဖြစ်ကုန်၏။ ဗီဇကော၊ မျိုးစေ့မှ။ နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ရူပမ္ပိ၊ ရုပ်ကိုလည်း။ “ကမ္မဇ”န္တိဝိ၊ ဟူ၍၎င်း။ “ဥပါဒိန္န”န္တိဝိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝတ္ထု၊ ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။

၉၉၄။ ဥပါဒိန္နတ္တိကေ၊ ဌာ။ ခီကာသဝဿ၊ ၏။ ခန္ဓာ၊ တို့လည်း။ “အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ မာတုလတ္ထေရော၊ ဦးရီးဖြစ်သောထေရ်။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ စူဠပိ တုတ္ထေရော၊ ဘထွေးဖြစ်သောထေရ်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တာနံ၊ ဆိုကုန်သော။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ဥပါဒါနဿ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းတို့သည်။ ကိဉ္ဇာပိ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏ရှင်။ ပန၊ သော်လည်း။ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနာနိ၊ တို့ကို။ အဂ္ဂဟိ တာနိ၊ မစွဲလမ်းအပ်ကုန်သည်။ အာရာမဋ္ဌာနိ၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်

(၃၃၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အပ်ကုန်သည်။ အနုပါဒိန္ဒာနေဝ၊ အနုပါဒိန္ဒတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တာနိ၊ ထိုမဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဒိဝသံ၊ တနေပတ်လုံး၊
သန္တတ္တော၊ လောလောပူဇေသော။ “ဒိဝသသန္တတ္တောတိပိ”။ အယောဂုဋ္ဌော
သံတေသသည်။ မက္ခိကာနံ၊ ယင်တို့၏။ အဘိနိသိဒနဿ၊ နာနခြင်း၏။ ပစ္စယော၊
အကြောင်းသည်။ နဟောတိယထာ၊ မဖြစ်၏သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ တေဇယဒတ္တော၊
တန်ခိုးထက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂဟဏဿ၊
ယူခြင်း၏။ ပစ္စယသျှတို့သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တေန၊ ကြောင့်။
“ဣမေဓမ္မာ အနုပါဒိန္ဒ အနုပါဒါနိယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
ဝုတ္တံ၊ ၏။

၉၉၈။ အသံကိလိဋ္ဌအသံကိလေသိကေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ သေဝနယော၊
ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၁၀၀၀။ ဝိတက္ကတ္တိကေ၊ ၌။ ဝိတက္ကသဟဇာတေန၊ ဝိတက်နှင့်တကွ
ဖြစ်သော။ ဝိစာရေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ကုသလတ္တိကေ၊ ၌။ အလဗ္ဘမာနာဝ၊
မရအပ်သောတရားတို့ကိုသာလျှင်။ နလဗ္ဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။

၁၀၀၃။ ပီတိသဟဂတတ္တိကေ၊ ၌။ ပီတိအာဒယော၊ တို့သည်။ အတ္တနာ၊
မိမိနှင့်။ သဟဇာတဓမ္မာနံ၊ တကွဖြစ်သောတရားတို့အား။ ပီတိသဟဂတာဒိ
ဘာတံ၊ ပီတိသဟဂတ၊ အစရှိသောအမည်ကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ သယံ၊ မိမိသည်။
ပိဋ္ဌိဝဇ္ဇကာ၊ နောက်သို့ဆုတ်နစ်သည်။ ဇာတာ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ၊ တိကေ၊ ၌။ ဗ္ဗေ၊
ကုန်သော။ ဒေါမနဿ သဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ တို့၎င်း။ ဒုက္ခသဟဂတံ၊ သော။
ကယဝိညာဏံ၊ ၎င်း။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ ၎င်း ရှုပ်၊ ၎င်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ ၎င်း။
ဣတိဣဒမ္ပိသဗ္ဗံ၊ ကိုလည်း။ နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အယံတိကော၊
သည်။ ကုသလတ္တိကေ၊ ၌။ အလဗ္ဘမာနေဟိစ၊ မရအပ်သော တရားတို့မှ၎င်း။
ဣမေဟိပဉ္စဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိစ၊ ဤငါးပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့မှ၎င်း။
မုတ္တကောနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၁၀၀၆။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗတ္တိကေ၊ ၌။ သံယောဇနာနိတိ၊ ကား။ ဗန္ဓ
နာနိ၊ ဘုံသုံးမည်၌ တုတ်ချည်နှောင်ဖွဲ့တတ်သောကြိုးတို့သည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ
တိ၊ ကား။ ဝိဇ္ဇမာနဋ္ဌေန၊ ထင်ရှားရှိသောအနက်အားဖြင့်။ သတိ၊ ထင်ရှား

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ-တိကနိက္ခေပ

(၃၃၃)

ရှိသော။ (ကာယေဋ္ဌစပ်)။ ခန္ဓပဉ္စက သင်္ခါတေ၊ ခန္ဓာပဉ္စကဟုဆိုအပ်သော။ ကာယေဋ္ဌ။ ပဝတ္ထာ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ သယံ၊ သည်။ သတိ၊ ထင်ရှားရှိသော။ (ဒိဋ္ဌိဋ္ဌစပ်။ တိဟု ဒီသန့်ရှုတ်)။ တသ္မိံ ကာယေ၊ ထိုခန္ဓာပဉ္စက ဟုဆိုအပ်သော ကာယ ဋ္ဌ။ ပဝတ္ထာ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၏။

၀၀နတ္ထ။ ။သန္တော ကာယော သက္ကာယော။ သက္ကာယေ ဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။ ကာယေ ဒိဋ္ဌိ ကာယဒိဋ္ဌိ။ သတိ ကာယဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဟုပိကပ်ပြီ။

သီလေန၊ စဉ်ကြယ်ခြင်း၏အကြောင်း မဟုတ်သော ကုက္ကုရသီလစသည်ဖြင့်။ သုဇ္ဈိတုံ၊ စင်ကြယ်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဝတေန၊ စင်ကြယ်ခြင်း၏ အကြောင်းမဟုတ်သော ကုက္ကုရဝတစသည်ဖြင့်။ သုဇ္ဈိတုံ၊ ငှာ။ သက္ကာ၊ ၏။ သီလဝတေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သုဇ္ဈိတုံ၊ ငှာ။ သက္ကာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟိတသမာ ဒါနံ ပန၊ ယူအပ်ဖြစ်စေအပ်သော ဆောက်တည်ကြောင်း ဒိဋ္ဌိ သည်ကား။ သီလဗ္ဗတပရာမာသောနာမ၊ မည်၏။

မူလန္တိက-ဒိပ္ပိယတ္ထံ။ ။ “သီလေနာ”တိ သုဒ္ဓိယာ အဟေတုဘူတေန သီလေန၊ “ဂဟိတသမာဒါနံ”န္တိ ဥပ္ပါဒိတပရာမာသာဝ။ သေ ဟိ သမာဒိယန္တိ ဧတေန ကုက္ကုရသီလဝတာဒိနီတိ သမာဒါနန္တိ ဝုတ္တော။ တတ္ထ အဝိတိက္ကမနိယ တာယ သီလံ။ တတ္ထိဝသေန သတတံ စရိတဗ္ဗတာယ ဝတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။ ၁၆၁-ဆ။

န္တိကာအနက်။ ။ “သီလေနာ”တိ၊ ကား။ သုဒ္ဓိယာ၊ စင်ခြင်း၏။ အဟေတုဘူတေန၊ အကြောင်းမဟုတ်သည့် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သီလေန၊ အလေ့ဖြင့်။ “ဂဟိတသမာဒါနံ”န္တိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒိတပရာမာသောဝ၊ ဖြစ်စေအပ်သော မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းလျှင်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၏။ သော၊ ထိုမှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို၊ ဧတေန၊ ဖြင့်။ ကုက္ကုရသီလဝတာဒိနိ၊ ခွေးအလေ့အကျင့် အစရှိသည်တို့ကို၊ သမာဒိယန္တိ၊ ဆောက်တည်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သမာဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသီလဝတ၌စပါးတို့တွင်။ အဝိတိက္ကမနိယတာယ၊ မလွန်ကျူးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ သီလံ၊ ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထိဝသေန၊ ဆည်းကပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သတတံ၊ နေ့စဉ်မပြတ်။ စရိတဗ္ဗတာယ၊ ကျင့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဝတံ၊ ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၀၀၇။ ဣတေတိ-အယံသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဒေသာပဒေသေ၊ ဒေသကို ညွှန်းခြင်း၌။ နိပါတော၊ တည်း။

(၃၃၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကစ္စညးတေတေသန္တကား-ဣမသဒ္ဓါ၊ ဓပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော နာမ်ပုဒ်တည်း။ သွာယံ-သော အယံ ဣမသဒ္ဓေါကို။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သောအရာ၌။ လောကံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ဘုရားအဘယ်ကဲ့သို့ဟောတော်မူသနည်းဟူမကား။ “ဣဓ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကတ္ထစိ၊ ၌။ သာသနံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ “ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော၊ ဣဓ ဒုတိယော သမဏော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓေဝ၊ ဤ ဘုရားသာသနာတော်၌ သာလျှင်။ သမဏော၊ သောတာပန် ရဟန်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣဓ-ဣဓေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဒုတိယော၊ သော။ သမဏော၊ သကဒါဂါမ် ရဟန်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ကတ္ထစိ၊ ၌။ ဩကာသံ အရပ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ “ဣဓေဝ။ ပ။ မာရိသာ”တိဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဂါထာအနက်။ ။ ဣဓေဝ၊ ဤနဘဲပင် ရောက်ရာလိုက်ဝဋ်သာလျှင်။ တိဋ္ဌမာနဿ၊ ရပ်စဉ်။ ဒေဝဘူတဿ၊ နတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ သတော၊ ဖြစ်သော။ မေ၊ ငါသည်။ ဓမ္မောစ၊ သောတာပတ္တိ မဂ်တရားကိုလည်း။ (ထည့်)။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်ပြီ။ ပုန၊ တဖန်။ အာယုစ၊ နတ်၏ အသက်ကိုလည်း။ မေ၊ ငါသည်။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်ပြီ။ မာရိသာ၊ ဆင်းရဲကင်းသော အရှင်ဘုရား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဇာနာဟိ၊ သိတော်မူလော့။

ကတ္ထစိ၊ ၌။ ပဒပူရဏ မတ္တမေဝ၊ မျှကိုသာလျှင်။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ “ဣဓာဟံ။ ပ။ တော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဘုတ္တာဝိ၊ ဆွမ်းစားစဉ်။ ပဝါရိတော၊ မြစ်သည်။ အဿံ၊ ဖြစ်၏။ ဣဓပန၊ ၌ကား။ လောကံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ တပါး။ အဿုတဝါပုထုဇ္ဇနောတိ ဧတ္ထေ၊ ၌။ အာဂမာဓိဂမဘာဝါ၊ ပရိယတ်ဟုဆိုအပ်သော အာဂမ၊ မဂ်ဖိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော အဓိဂမ၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အဿုတဝါ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ဥပယျော၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ယဿ ဇနဿ၊ အား။ ခန္ဓဓာတု အာယတနပစ္စယာကာရ သတိပဋ္ဌာနာဒိသု၊ တို့၌။ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဝိနိစ္ဆယရဟိတတ္တာ၊ ပါဠိသက်သက်ကို နှုတ်တက်အောင်ပြုခြင်း

သင်ယူခြင်းဟူသော ဥက္ကဟ၊ သင်အပ်ပြီးသော ပါဠိအနက်ကို အဖန်တလဲလဲ
မေးမြန်းခြင်းဟူသော ပရိပုစ္ဆာ၊ လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်သော ပညာရှိတို့နှင့်တကွ
စောဒနာပရိဟာရ၏ အစွမ်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဟူသော ဝိနိစ္ဆယမှ ကင်း
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိပဋိသေမကော၊ ဒိဋ္ဌိကိုမြစ်တတ်သော။ အာဂမော၊
ပရိယတ် ဟူသော အာဂုမ်သည်။ နေဝအတ္ထိ၊ မရှိ၊ ပဋိပတ္တိယာ၊ ပဋိပတ်ဖြင့်။
အဓိဂန္တဗ္ဗဿ၊ ရအပ်သော မဂ်၊ ဖိုလ်၏။ အနဓိဂတတ္တာ၊ မရအပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ အဓိဂမော၊ မဂ်၊ ဖိုလ်ဟုဆိုအပ်သော အဓိဂမသည်။ နေဝအတ္ထိ၊
မရှိ။ သောဇနော၊ အာဂမအဓိဂမကင်းသောထိုသူကို။ အာဂမာဓိဂမတာဝါ၊
အာဂမ၊ အဓိဂမ၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အဿုတဝါဣတိ၊ ဟူ၍။ ဧ ယျော၊ ၏။
သွာယံ-သော အယံဇနော၊ အဿုတဝါဖြစ်သောထိုသူသည်။

ဂါထာအနက်။ ။ ပုထုနံ၊ များစွာသော ကိလေသာတို့ကို။ ဇနနာဒိဟိ၊ ဖြစ်
စေခြင်း အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇ
နော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပုထုဇ္ဇနန္တော ဂတတ္တာ ပုထုဇ္ဇနံတို့၏အတွင်း၌
ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ အယံ၊
ဤသူသည်။ ပုထု၊ အရိယာသခင်တို့မှ အသီးအခြားဖြစ်သော။ ဇနော၊
သူတည်း။ ဣတိ တဿ၊ ထိုကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ မည်၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သော၊ ထိုအဿုတဝါ ဖြစ်သောသူသည်။ ပုထုနံ နာနပ္ပကာ
ရာနံ၊ များသော အပြားရှိကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ဇနနာဒိဟိ၊ ဖြစ်
စေခြင်းအစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ ကြောင့်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနော၊ မည်၏။
ယထာဟ၊ ကား။ “ပုထုကိလေသေ။ ပ။ ပုထုဇ္ဇနာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ ယင်းသာဓက၌ “ပုထုကိလေသေ။ လ။ ပဋိကုဋ်တာတိ ပုထုဇ္ဇ
နာ” ကား ပုထုနံ ဇနနာဒိဟိ၊ ကာရဏေဟိ ပုထုဇ္ဇနော၊ ဟူသော ဂါထာဝယ်
ရှေးနှစ်ပါဒ၏ သာဓက။

“ပုထုနံ ဝါ။ လ။ အန္တောဂဓတ္တာပိ ပုထုဇ္ဇနာ” ကား ပုထုဇ္ဇနန္တော ဂဓတ္တာ ဝါ၊
ဟူသော တတိယပါဒ၏ သာဓက။

“ပုထု။ လ။ ဇနေဟိတိ ပုထုဇ္ဇနော” ကား ပုထုဝါယံ ဇနော ဣတိ ဟူသော
စတုတ္ထပါဒ၏ သာဓကတည်း။

(၃၃၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပုထုကိလေသေ၊ များစွာသောကိလေသာတို့ကို။ ဇနေန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။ ပုထုအဝိဟတ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကာ၊ များစွာသောမသတ် မပယ်အပ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိရှိကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။

ဝေဒနတ္ထအစစ်ကာ။ ။ ပုထုနာနပ္ပကာရာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယော ဇနေန္တိတိ ပုထုဇ္ဇနာ။ ဝါ ပုထုနာနပ္ပကာရာဟိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဟိ ဇနေတဗ္ဗာတိ ပုထုဇ္ဇနာ။ ပုထုနာနပ္ပကာရာ ဇနာ အဝိဟတော၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယော ဇတေသန္တိ ပုထုဇ္ဇနာ ဟုပြု။ ဇနာ ဝိဝိကဝိဋ္ဌ ဇနသဒ္ဓါသည် အဝိဟတအနက်ဟော။

ပုထုနာနာသတ္ထာရာနံ၊ များစွာသော ဆရာတို့၏။ မုခမုလ္လောကိကာ၊ မျက်နှာကိုမော်၍ ကြည့်တတ်ကုန်၏။ “မုခမုလ္လောကိကာ တိပိ”။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။

ဝေဒနတ္ထအစစ်ကာ။ ။ ပုထု နာနပ္ပကာရာ ဇနာ ဇတေသန္တိ ပုထုဇ္ဇနာ။ ဇနာ၊ ဆရာဖြစ်ကုန်သောသူတို့သည်၊ ပေး။

ပုထုသဗ္ဗဂတိဟိ၊ အလုံးစုံသောဂတိတို့မှ။ အဝုဋ္ဌိတာ၊ မထမြောက်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။

အစစ်ကာ။ ။ ဇနေတဗ္ဗာ ဇာသန္တိ ဝါ ဧတ္ထာတိ ဇနာ။ ဂတိ ရစေ။ ပုထုဇ္ဇနာ ဇတေသန္တိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပြု။ ပုထု၊ အထုံးစုံကုန်သော။ ဇနာ၊ ဖြစ်စေအပ်။ ဝါ၊ ဖြစ်ရာဖြစ်ကုန်သော ဂတိတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ပေး။

ပုထု နာနာဘိသင်္ခါရေ၊ အထူးထူးသော အဘိသင်္ခါရတရားတို့ကို။ အဘိသင်္ခါရေန္တိ၊ ပြုပြင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။

အစစ်ကာ။ ။ ဣတော ပရေ ဇာသန္တိ ဇတေဟိတိ ဇနာ။ ပြု။ အဘိသင်္ခါရစသည် ရစေ။

ပုထု နာနာဩဇေဟိ၊ အထူးထူးသော ဩဇာတို့သည်။ ဝုယန္တိ၊ မျှောအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။ ပုထု နာနာ သန္တာပေဟိ၊ ရာဂဂူစသော အထူးထူးသော ပူပန်စေတတ်သော တရားတို့သည်။ သန္တာပူပန်၊ ပူပန်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။ ပုထုနာနာပရိဋ္ဌာဟေဟိ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အထူးထူး လောင်တတ်သောတရားတို့သည်။ ဥယန္တိ၊ လောင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။

အစစ်ကား-ပုထု နာနပ္ပကာရေဟိ ဩဃာဒိဟိ ဇနေတဗ္ဗာတိ ပုထုဇ္ဇနာ။ပြု။

ပုထုပဉ္စသုကာမဂုဏေသု၊ များစွာကုန်သော ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့၌။ ရတ္တာ၊ တပ်တတ်ကုန်၏။ ဂိဇ္ဈ၊ မက်မောတတ်ကုန်၏။ ဂမိဘာ၊ မက်မောသောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ မုစ္ဆိတာ၊ မိန်းမောတတ်ကုန်၏။ အဇ္ဈောသန္ဓာ၊ နှစ်မွန်းတတ်ကုန်၏။ “အဇ္ဈောပန္ဓာတိပိ” ။လဂ္ဂ၊ ကပ်ငြိတတ်ကုန်၏။ လဂ္ဂိတာ၊ ကပ်ငြိသောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ “လဂ်တာတိပိ” ။ ပလိဗုဒ္ဓ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။

အစစ်ကား-ဇာယတိဘိဇနော။ ရာဂ,ဝေဒ စသည့်ရူပေ။ ပုထု ဇနာ ဇေတသန္တိ ပုထုဇ္ဇနာ။ ပုထု၊ ကုန်သော။ ဇနာ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်သော ရာဂ,ဝေဒ စသော တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ငါ၊ ပုထုဇနာ ရတ္တာ။လ။ ပလိဗုဒ္ဓါတိ ပုထုဇ္ဇနာ။ ပြု။ ပုထု၊ များစွာကုန်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၌။ ဇနာရတ္တာ၊ တပ်တတ်ကုန်၏။လ။ ဇနာပလိဗုဒ္ဓ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်၏။ နောက်ဝိကပ်၌ ဇနလဒ္ဓါသည် ရာဂ, စသော အနက်ဟော။

ပုထု ပဉ္စဟိ နိဝရဏေဟိ၊ များစွာကုန်သော ငါးပါးသော နိဝရဏတို့မှ။ အာဝုတာ၊ ပိတ်အပ်ကုန်၏။ နိဝုတာ၊ မြစ်အပ်ကုန်၏။ ဩပုဋ္ဌာ၊ အောက်မှ ပိတ်အပ်ကုန်၏။ ‘ဩပုဋ္ဌာ ဩပုဋ္ဌာတိပိ’ ပိဟိတာ၊ အလက်မှ ပိတ်အပ်ကုန်၏။ ပဋိစ္ဆန္ဓာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်၏။ ပဋိကုဉ္စိတာ၊ မှောက်အပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။

အစစ်ကား-ပုထု ပဉ္စဟိ နိဝရဏေဟိ ဇနေတဗ္ဗာတိ ပုထုဇ္ဇနာ။ပြု။

ဝါ၊ ကား။ ပုထုနံ၊ များစွာကုန်သော။ ဂဏနပယံ၊ ရေတွက်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်သော။ အရိယဓမ္မ ပရမ္ပုခါနံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တရားမှ မျက်ကွယ်ဖြစ်ကုန်သော။ နိစဓမ္မ သမာစာရာနံ၊ ယုတ်သောတရား အကျင့်ရှိကုန်သော။ ဇနာနံ တို့၏။ အန္တောဂစ္ဆောပိ၊ အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။

အစစ်ကား-ပုထုဇနာ ပုထုဇ္ဇနာ-ပြု။ ပုထု၊ များစွာကုန်သော။ ဇနာ၊ လူ့ဘုံတည်းပေး။

ဝါ၊ ကား။ သီလ သုတာဒိ ဂုဏယုတ္တေဟိ၊ သီလ,သုတစသော ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ အရိယေဟိ၊ တို့မှ။ အယံဇနော၊ ဤသူသည်။ ပုထုဝိသုံ

(၃၃၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ယေဝ၊ အသီးသာလျင်။ သင်္ချံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂတော၊ ရောက်၏။ ဝိသံသဋ္ဌော၊ မနီးနှော။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အနက်ကြောင့်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနော၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ “အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော”တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ဧတေဟိ ပဒေဟိ၊ ဤပုဒ်တို့ဖြင့်။ (ဝုတ္တောဉ္စစပ်)။

ဂါထာအနက်။ ။ အန္ဓော၊ ပညာမျက်စိကန်းသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ဧကော၊ တယောက်။ ကလျာဏော၊ ကောင်းသော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ဧကော၊ တယောက်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝေ၊ ကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ တို့ကို။ အာဒိစ္စဗန္ဓုနာ၊ သော။ ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။

ဒွေ၊ ကုန်သော။ ယေတေပုထုဇ္ဇနော၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုနှစ်ဦးသော ပုထုဇ္ဇန်တို့တွင်။ အန္ဓပုထုဇ္ဇနော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။

အရိယာနံအဒဿာဝိတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ အာရကတ္တာ၊ ဝေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ အနယေ အဝုဒ္ဓိယံ၊ အစီးအပွား မဟုတ်သော အကျင့်၌။ လောကဿ၊ ကို။ န ဣရိယနတော၊ မဖြစ်စေတတ် မကျင့်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ အယေ ဝုဒ္ဓိယံ၊ အစီးအပွားဖြစ်သော အကျင့်၌။ ဣရိယနတော၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သဒေဝကေန၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကေန၊ သည်။ အရဏိယတော၊ ဆည်းကပ် အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။

ပါဠိ၌နုသန္ဓိ။ ။ ယဒိပိ အရိယသဒ္ဓေါ ဝိသုဒ္ဓါယယပယောဂေသု ပုထုဇ္ဇနေ သုဝိ ဝတ္တတိ။ ဣမ ပန အရိယမဂ္ဂါဒိဂမေန သဗ္ဗလောကုတ္တရဘာဝေန အရိယာဘာဝေါ အဓိပ္ပေတောတိ ဒဿေန္တော အာဟ “ဗုဒ္ဓါစာ”တိ အာဒိ။

ဗုဒ္ဓါစာ၊ တို့ကို၎င်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါစာ၊ တို့ကို၎င်း။ ဗုဒ္ဓသာဝကာစာ၊ တို့ကို၎င်း။ အရိယာတိ၊ ဟူ၍။ “အရိယာနာမာတိပိ” ။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ယထာဟ၊

ကား။ “သဒေဝကေ လောကေ။လ။တထာဂတော အရိယောတိ ဝုစ္စတိ”တိ၊
ဟူ၍။ အာဟ။ ဧ။

ပန၊ ထိမ္မတပါး။ သပ္ပရိသာတိ ဧတ္ထံ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ တို့ကို၎င်း။ တထာ
ဂတသာဝကော၊ တို့ကို၎င်း။ “သပ္ပရိသာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်
ကုန်၏။

ပါဠိ၊ နုသန္ဓိ။ ကသ္မာ ပန တေ သပ္ပရိသာတိ အာဟ “လတတိ”တိ အာဒိ။
ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ဗုဒ္ဓသာဝကော၊ တို့သည်။ လောကုတ္တရာ
ဂုဏ ယောဂေန၊ လောကုတ္တရာ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။
သောဘနာ၊ ကျေးဇူးဂုဏ်ဖြင့် တင့်တယ်ကုန်သော။ ပုရိသာ၊ ယောဂျီဝါး
မြတ်တို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သပ္ပရိသာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။
သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဧကေ၊ ထိဗုဒ္ဓ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ ဗုဒ္ဓ
သာဝကတို့ကို။ ဒွိဗေပိ၊ အပို၍၊ သပ္ပရိသာဟူသော နှစ်ပါးအပြားဖြင့်လည်း။
ဝုတ္တော၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဗုဒ္ဓံ၊ တို့သည်လည်း။ အရိယာစ၊
လည်းမည်ကုန်၏။ သပ္ပရိသာစ၊ လည်းမည်ကုန်၏။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ၊ ပစ္စေက
ဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့သည်၎င်း။ ဗုဒ္ဓသာဝကာပိ၊ တို့သည်၎င်း။ အရိယာစ၊
လည်းမည်ကုန်၏။ သပ္ပရိသာစ၊ လည်းမည်ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။
“ယောဝေ။လ။ဝဒန္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ။ ဧ။

ဂါထာအနက်။ ယောဓိရော၊ အကြင်ပညာရှိသည်။ ကတညူစ၊ သူပြုဘူး
သော ကျေးဇူးကို သိတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကတဝေဒိစ၊
သိသည်အလျောက် ထင်စွာ ပြုတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ကလျာဏမိတ္တော၊ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသည်၎င်း။ ဒဠဘတ္တိစ၊
မြဲမြံသော ဆည်းကပ်ခြင်းရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုက္ခိတဿ၊
ဆင်းရဲရောက်သော အဆွေခင်ပွန်း၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စကို။ သက္ကဋ္ဌံ၊ ရှိသေစွာ။
ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ တထာဝရံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသောသူကို။ သပ္ပရိသာ၊
သပ္ပရိသာဟူ၍။ ဓီရာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ ကလျာဏမိတ္တော ဒဠဘတ္တိစ ဟောတိတိ၊ ဟူသော။
ဧတ္တာဝကော၊ ဤမျှသောပါဌ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓသာဝကော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ဧ။ ကတညူ

(၃၄၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဇ္ဇေကဗုဒ္ဓါ၊ တို့ကို၎င်း။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့ကို၎င်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တေသံ အရိ
ယာနံ၊ တို့ကို။ အဒဿနသီလော၊ မြင်ခြင်းသကောမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဒဿနေစ၊ မြင်ခြင်း၌လည်း။ သာဓုကာရီ၊ အလေးအမြတ် ပြုလေ့ရှိသည်။
နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ အရိယာနံ အဒဿာဝီတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ ၏။ သောပုဂ္ဂလော၊ ထိုအဒဿာဝီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။
အဒဿာဝီ၊ မြင်ခြင်းအလေ့မရှိသောသူ။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အဒဿာဝီ၊ မြင်ခြင်း
အလေ့မရှိသောသူ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဇ္ဇော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသု ဒုဝိ
ဇ္ဇေသု ပုဂ္ဂလေသု၊ တို့တွင်။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အဒဿာဝီ၊ ကို။ ဣဓာဤ “အရိ
ယာနံ အဒဿာဝီ” ဟူသောပုဒ်၌။ အမိဗေပတော၊ အပ်၏။

ပါဠိ၌ နှစ်သမ္ဘိ။ “ကသ္မာ ပန ဉာဏေန အဒဿာဝီ အမိဗေပတောတိ အာဟ
“မိသစက္ခုနာ” တိ အာဒိ”။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ မိသစက္ခုနာဝါ၊ မြင့်၎င်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ အရိ
ယာ၊ တို့သည်။ ဒိဋ္ဌာပိ၊ မြင်အပ်ကုန်သော်လည်း။ အဒိဋ္ဌာဝါ၊ မြင်အပ်သည်
မမည်ကုန် သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တေသံ
စက္ခုနံ၊ ထို မိသစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုတို့၏။ ဣမတ္တဂ္ဂဟဏတောစ၊ အဆင်းမျှကို
မြင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ န အရိယဘာဝ ဂေါစရတောစ၊ အရိယာ၏ အဖြစ်
ဟူသော၊ မဂ်၊ ဖိုလ်ကိုအာရုံမပြုနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။

မူလဋီကာဗိပ္ပာယ်တ္ထ။ “အရိယဘာဝေါတိ ယေဟိ ယောဂတော အရိယာ ဝုစ္ဆန္တိ၊
တေ မဂ္ဂဖလဓမ္မာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။” ၁၆၂-ဆ။

သောဏသိင်္ဂါလာဒယောပိ၊ အိမ်ခွေး မြေခွေး စသည် တို့သည်လည်း။
စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ အရိယေ၊ တို့ကို။ ပဿန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဂရဟာကိုဆိုအံ့။ တေ၊
ထိုအိမ်ခွေး မြေခွေး တို့သည်။ အရိယာနံ၊ တို့ကို။ နဒဿာဝိနော၊ မြင်ခြင်း
အလေ့ရှိသည် မမည်ကုန်။

တတြ၊ ထိုဉာဏ်ဖြင့် မမြင်သည်၏အဖြစ်၌။ ဣဒံ၊ ကား။ ဝတ္ထု၊ လိုအပ်သော
အနက်ကို သိစေတတ်သော အကြောင်းတည်း။ ကီရု၊ ကြားဘူး သည်ကား။

၁။ ယောနော ၂၀၂-သု။

စိတ္တလပဗ္ဗတဝါသိနော၊ စိတ္တလတောင်၌ နေလေ့ရှိသော။ ခိကာသဝတ္ထေ
 ရဿ၊ ရဟန္တာမထေရ်၏။ ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော။ ဝုစ္စပဗ္ဗ
 ဇိတော၊ အရွယ်ကြီးမှ ရဟန်းပြုသောသူသည်။ ကောဒိဝသံ၊ တနေ့သ၌။ ထေ
 ရေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပိဏ္ဏာယ၊ ၁၁။ ရေိတွာ၊ ချီ။ ထေရဿ၊ ၏။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။
 ဂဟေတွာ၊ ချီ။ ပိဋ္ဌိတော၊ နောက်က။ အာဂစ္ဆန္တော၊ လိုက်သည်ရှိသော်။ ထေရံ၊
 ကို။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ “ဘန္တေ၊ ရား။ အရိယာနာမ၊ တို့သည်။ ကိဒိသ၊ အဘယ်သို့
 သဘောရှိကုန်သနည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ထေရော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဣမ၊ ဤသောသနာတော်၌။ ဧကေတွာ၊ အချို့သော။
 မဟလ္လကော၊ အသက်ကြီးသည်။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊
 ယူ၍။ ဝတ္တပ္ပဋ္ဌိဝတ္တံ၊ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ကို။ “ဝတ္တပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိန္နိပိ”။ ကတွာ၊ ပြု၍။
 သဟစရန္တောပိ၊ တကွသွားသော်လည်း။ အရိယေ၊ တို့ကို။ နေဝ ဇာနာတိ၊
 မသိသည်သာတည်း။ အာဝုသော ငါ့ရှင်။ အရိယာ၊ တို့ကို။ ဧဝံ ဒုဇ္ဇနာ၊ ဤသို့
 သိနိုင်ခဲ့ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုဇ္ဈေပိ၊ သော်လည်း။ သော၊ ထိုအသက်
 ကြီးသည် နေပအညာသိ၊ မရိပ်မိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿနံ၊
 မြင်သော်လည်း။ န ဒဿနံ၊ မြင်သည်မည်။ ဉာဏဒဿ၊ မေ၊ ဉာဏ်အမြင်
 သည်သာလျှင်။ ဒဿနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ “ကိန္တေ။
 လ။ ဝဿတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝက္ကလိ၊ လိ။ ဒိဋ္ဌေန၊ မြင်အပ်သော။
 ဣမိနာ ပူတိကာယေန၊ ဤပုပ်သော ကိုယ်ဖြင့်။ တေ၊ သင့်အား။ ကိံ၊ အဘယ်
 အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဝက္ကလိ၊ လိ။ ယော၊ အကြင် သူသည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဓမ္မံ၊
 လောကုတ္တရာဓမ္မကို။ ဝါ၊ တေသစ္စဓမ္မကို။ ပဿတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ မံ၊
 ကို။ ပဿတိ၊ မြင်သည်မည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ပဿန္တောပိ၊
 မြင်သော်လည်း။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အရိယေဟံ၊ အရိယာတို့သည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်
 သော။ အနိစ္စာဒိ လက္ခဏံ၊ အနိစ္စ စသော လက္ခဏာကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်
 သည်ဖြစ်၍။ အရိယာဓိဝတံ၊ အရိယာတို့သည် သိအပ်ရအပ်သော။ ဓမ္မဉ္စ၊ မဂ်၊
 ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်တရားကိုလည်း။ အနဓိဂစ္ဆန္တော၊ မရသည် ဖြစ်၍။ အရိယကရ
 ဓမ္မာနံ၊ အရိယာအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့၏၎င်း။

မူလဒ္ဓိကာဓိပ္ပာယ်။ အရိယကရဓမ္မာ အနိစ္စဒဿနာဒယော၊ ဝိပဿိယမာနာ
 ဝါ အနိစ္စာဒယော။ ။ ၁၆၂-ဆ။

(၃၄၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အရိယဘာဝဿစ၊ အရိယာ အဖြစ်၏၎င်း။ အ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မမြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “အရိယာနံ၊ တို့ကို။ အဒဿာဝိတံ၊ မြင်ခြင်းသဘော အလေ့ မရှိဟူ၍”။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါတိ၊ ကား။ သတိပဋ္ဌာနာဒိဘာဒေါ၊ သတိ ပဋ္ဌာနစသည် အပြားရှိလော။

ဘာဒိဝန္တ အရ-အာဒိဖြင့် သမ္ပပဇာနိ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဗိုလ်၊ ဗောဇ္ဈင် ပရိုက်ကိုယူ။ အရိယဓမ္မေ၊ အရိယာတို့၏တရား၌။ အကုသလော၊ မလိမ္မာသော။ ပန၊ တပါး။ အရိယဓမ္မေ အဝိနိတောတိ ဧတ္ထံ၌။

ဂါထာအနက်။ ။ ဝိနယောနာမ၊ ဝိနယ မည်သည်။ ဒုဝိဇော၊ သံဝရဝိနယ၊ ပဟာန ဝိနယအားဖြင့်နှစ်ပါး အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတ္ထံ၊ ဤ နှစ်ပါးသော ဝိနယ တို့တွင်။ ဧကမေကော၊ တခုတခုသော ဝိနယသည်။ ပဉ္စဇော၊ ငါးပါးငါးပါး အပြားဖြင့်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပြား၏။ တဿဝိနယဿ၊ ၏။ အဘဝဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အယံ ပုထုဇ္ဇနော၊ ကို။ “အဝိနိ တော”တို့၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဟိ၊ ရဲ့အံ့။ အယံ ဝိနယော၊ သည်။ သံဝရဝိနယော၊ ၎င်း။ ပဟာနဝိန ယော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဇော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဒုဝိဇော သော။ ဧတ္ထဝိနယေ၊ တွင်။ ဧကမေကော၊ သော။ ဝိနယော၊ သည်။ ပဉ္စဇော၊ ဖြင့်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ရဲ့အံ့။ သံဝရဝိနယောပိ၊ သည်လည်း။ သီလသံ ဝရော၊ သီလသံဝရ၎င်း။ သတိသံဝရော၊ သတိသံဝရ၎င်း။ ဉာဏသံဝရော၊ ဉာဏ သံဝရ၎င်း။ ဓန္တိသံဝရော၊ ၎င်း။ ဝီရိယသံဝရော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စ ဝိဇော၊ ငါးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဟာနဝိနယောပိ၊ သည် လည်း။ ကဒဂံပဟာနံ၊ ၎င်း။ ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာနံ၊ ၎င်း။ သမုဇ္ဈေဒ ပဟာနံ၊ ၎င်း။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ပဟာနံ၊ ၎င်း။ နိဿရဏ ပဟာနံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စဝိဇော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တတ္ထ သီလသံဝရာဒိသု၊ တို့တွင်။ “ဣမိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေန၊ ဤသီလ ဟုဆိုအပ်သော ပါတိမောက္ခသံဝရနှင့်။ ဥပေတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊

ဖြစ်၏။ သမုပေတော၊ ကောင်းစွာ ပြည့်စုံသည်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတော၊ လာသော။ (ထည့်)။ အယံ
 သံဝရော၊ သည်။ သီလသံဝရော၊ ၏။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ ကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်၏။
 စက္ခုန္ဒြိယေ၊ ၌။ သံဝရံ၊ စောင့်စည်းခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ။ ဣတိ၊
 သို့။ အာဂတော၊ သော။ အယံ သံဝရော၊ သည်။ သတိသံဝရော၊ မည်၏။

ဂါထာနက်။ ။ အဇိကာ၊ အဇိတရသေ့။ လောကသ္မိံ၊ လူ့အရပ်၌။ ယာနိ
 သောတာနိ၊ အကြင်တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိ ကိလေသာ ဒုစ္စရိတ အဝိဇ္ဇာဟူသော
 အယဉ်တို့သည်။

မူလဒ္ဒီကာ။ ။ သောတာနိတိ တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိ ကိလေသာ ဒုစ္စရိတ အဝိဇ္ဇာသောတာနိ။
 ၀၆၂-ဆ။

သဝန္တိ၊ တပြုံးပြုံးစီးကုန်၏။ (ထည့်)။ တေသံ၊ ထိုတဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိစသော
 အယဉ်တို့ကို။ နိဝါဒဏံ၊ မြင်ဘား စောင့်ရှောက်နိုင်သည်ကား။ သတိ၊
 ဝိပဿနာနှင့် ယဉ်သော ကုသိုလ်တရား၏ ဖြစ်ခြင်းကို ကောင်းစွာ
 ရှာဖွေသော မမေ့မလျော့ အောက်မေ့ခြင်း သတိတရားပင်တည်း။
 တမေဝ သတိံ၊ အမြဲအမြဲ မမေ့မလျော့ အောက်မေ့ခြင်းဟု ထိုအပ်
 သော ထိုသတိပဋ္ဌာန်တရားကိုလျှင်။ သောတာနံ၊ တပြုံးပြုံးလျှင် လှ၌
 စီးသောအယဉ်တို့ကို။ သံဝရံ၊ မြစ်ကား စောင့်ရှောက် နိုင်ပေသော
 တရားဟူ၍။ ဗြူမိ၊ ငါဟော၏။ ဧတေ၊ ထိုအယဉ်တို့ကို။ ပညာယ၊
 ရုပ်စသည်တို့၌ အနိစ္စတာ စသည်ကို ထိုးထွင်းခြင်း ကိစ္စကို ပြီးစေနိုင်
 သော မဂ်ပညာတရားသည်လျှင်။ ပိခိယုရေ၊ ဘာ၌လည်းပင်သိမ်း ပိတ်ဆို့
 တားမြစ်အပ်ကုန်၏။

ဝိခိယုရေကား-ကံဟော-ဝေဓာတ်-ယပစ္စည်း၊ ဝိတင်္ဂကို ရေပြေသည်။

ဣတိ၊ သို့။ အာဂတော၊ သော။ အယံ သံဝရော၊ သည်။ ဉာဏသံဝရေနာမ၊
 ဉာဏသံဝရ မည်၏။ သီတဿ၊ အချမ်းကို။ ဉက္ခဿ၊ အပူကို။ ခမော၊ သည်း
 ညည်းခံစောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂတော၊ သော။ အယံ
 သံဝရော၊ သည်။ ခန္တိသံဝရေနာမ၊ မည်၏။

မူလဒ္ဒီကာ။ ။ ခန္တိတိ အနိဝါသနာ၊ သာ စ တထာပဝတ္တက္ခန္ဓာ၊ ပညာတိ ဧကေ
 အဒေါသော ဝေ ဝါ။ ၀၆၂-ဆ။

(၃၄၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

“ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ကာမဝိတက္ကံ၊ ကာမဝိတက်ကို။ နာဓိဝါသေကံ၊ မိမိအပေါ်
သို့တက်၍ မနေစေ။ ဝါ၊ သည်းမခံ”။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂတော၊ သော၊ အယံ
သံဝရော၊ သည်။ ဝိရိယ သံဝရောနာမ မည်၏။ စ၊ အက်။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။
အယံ သံဝရော၊ ကို။ ယထာသကံ၊ အကြင်အကြင် မိမိတို့ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။
(ယထာသကံကား- အဗျယိဘောဖြစ်၍ ဆဋ္ဌိ နံကို အံရေးသည်)။ သံဝရိ
တဗ္ဗာနဉ္စ၊ စောင့်ရှောက် ပိတ်ဆို့အပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိနေ
တဗ္ဗာနဉ္စ၊ ပယ်ဖျောက် ဖျက်ဆီးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကာယ
ဒုစ္စရိတာဒိနံ၊ ဒုဿီလျ ဟုဆိုအပ်သော ကာယဝစီဒုစ္စရိတ မုဋ္ဌဿစ္စ ဟု
ဆိုအပ်သော အဘိဇ္ဈာ၊ ဒေါမနဿ၊ ပါပက၊ အက္ခန္တိ အညာဏ၊ ကော
သဇ္ဇတို့ကို။ သံဝရဏတော၊ ပိတ်ဆို့ တားမြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
“သံဝရော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝိနယနဘော၊ ပယ်ဖျောက် ဖျက်ဆီး
တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ‘ဝိနယော’တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
တာဝ၊ စွာ။ သံဝရ ဝိနယော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ပဉ္စဓာ၊ ဖြင့်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒါဒိသု၊ ဉာဏ်အစရှိကုန်သော။
ဝိပဿနာ ဉာဏေသု၊ တို့တွင်။ ပဋိပက္ခဘာဝတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဒီပါလောကေန၊ ဆီမီးရောင်ဖြင့်။ တမဿ၊ အမှိုက်မှောင်ကို။ ပဟာနံ
ဣဝံ၊ ပယ်၏သို့။ တေနံ တေန ဝိပဿနာ ဉာဏေန၊ ထိုထိုဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။
တဿ တဿ အနတ္တဿ၊ ထိုထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိသော အနတ္တကို။ ယံ ပဟာနံ၊
အကြင်ပယ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ ပဟာနံ၊ ဤသို့ ပယ်ခြင်းသည်။
သေယျ ထာ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း ဟူမူကား။ နာမရူပ ဝဝတ္ထာနေန၊ နာမ်၊
ရုပ်ကို ပိုင်းခြားမှတ်သားတတ်သော ဉာဏ်ဖြင့်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ၊ ကို။ ပစ္စယ
ပရိဂ္ဂဟေန၊ နာမ်၊ ရုပ်၏ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းသော ဉာဏ်ဖြင့်။
အဟေတု ဝိသမဟေတုဒိဋ္ဌိနံ၊ တို့ကို။ တဿေဝ၊ ထိုပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်၏
သာလျှင်။ အပရဘာဂေန၊ နောက်အဘို့၌ ဖြစ်သော။ ကင်္ခါဝိတရဏေန၊
ကင်္ခါဝိတရဏဉာဏ်ဖြင့်။ ကထံ ကထိဘာဝဿ၊ သို့လားသို့လားဟု တွေးတော
ခွံရှာခြင်းရှိသောသူ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဝိစိကိစ္ဆာကို။ ကလာပ သမ္မ
သနေန၊ ရုပ်၊ နာမ်တို့၏ အပေါင်းအစုကို သုံးသပ်သော ဉာဏ်ဖြင့်။ “အဟံ၊

ငါ။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာ”။ ဣတိ ဂါဟဿ၊ ဤသို့ မှားသောအားဖြင့်
 စွဲလမ်းခြင်းကို။ မဂ္ဂါမဂ္ဂ ဝဝတ္ထာနေန၊ မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို ပိုင်းခြား
 မှတ်သားသော ဉာဏ်ဖြင့်။ အမဂ္ဂေ၊ မဂ်မဟုတ်သည်၌။ မဂ္ဂသညာယ၊ မဂ်
 ဟူသော အမှတ်ကို။ ဥဒယဒဿနေန၊ သင်္ခါရတို့၏ အဖြစ်ကိုရှုသောဉာဏ်ဖြင့်။
 ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ၊ ကို။ ဝယဒဿနေန၊ သင်္ခါရတို့၏ အပျက်ကိုရှုသောဉာဏ်ဖြင့်။
 သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ ကို။ ဘယ ဒဿနေန၊ သင်္ခါရတို့၏ ဘေးဟူသောဉာဏ်ဖြင့်။
 သ ဘယေ၊ ဘေးရှိသည်၌။ အ ဘယ သညာယ၊ ဘေးမရှိဟူသော အမှတ်ကို။
 အာဒိနဝ ဒဿနေန၊ အပြစ်ကိုရှုသောဉာဏ်ဖြင့်။ အဿာဒသညာယ၊ သာယာ
 ဘွယ်ရှိ၏ ဟူသောအမှတ်ကို။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ ငြီးငွေ့သော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့် အဖန်တလဲလဲရှုသောဉာဏ်ဖြင့်။ အဘိရတိသညာယ၊ မွေ့လျော်စွယ်
 ဟူသော အမှတ်ကို။ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာ ဉာဏေန၊ သင်္ခါရတို့မှ လွတ်လိုသည်၏
 အဖြစ်တည်းဟူသော ဉာဏ်ဖြင့်။ အမုဉ္ဇိတုကာမတာယ၊ မလွတ်လိုသည်၏
 အဖြစ်ကို။ ဥပေက္ခာ ဉာဏေန၊ လျစ်လျူရှုသော ဉာဏ်ဖြင့်။ အနုပေက္ခာယ၊
 လျစ်လျူမရှုခြင်းကို။ ဝါ၊ သင်္ခါရတို့မှ မဆုတ်မနစ်ခြင်း ကပ်ငြိတွယ်တာ
 အာလယဖြစ်ခြင်းကို။ အနုလောမေန၊ အနုလောမဉာဏ်ဖြင့်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိယံ၊ ပဋိစ္စ
 သမုပ္ပါဒ်၌၎င်း။ နိဗ္ဗာနေစ၊ နိဗ္ဗာန်၌၎င်း။ ပဋိလောမဘာဝဿ၊ ဆန့်ကျင့်
 သည်၏ အဖြစ်ကို။

မူလနိကာ။ ။ဓမ္မဋ္ဌိတိယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ ပဋိလောမဘာဝေါ သဿတုစ္ဆေဒ
 ဂါဟော၊ တပုဋိစ္စာဒကမောဟော ဝါ၊ နိဗ္ဗာနေ ပဋိလောမဘာဝေါ သင်္ခါ
 ရေသု ရတိ။ နိဗ္ဗာနပုဋိစ္စာဒကော မောဟော ဝါ။ ။၁၆၂-ဆ။

ဂေါတြဘုနာ၊ ဂေါတြဘူဉာဏ်ဖြင့်။ သင်္ခါရနိမိတ္တဂ္ဂါဟကဿ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကို
 ယူခြင်းကို။ ယံ ပဟာနံ၊ အကြင်ပယ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ ပဟာနံ၊
 သည်။ တဒဂံပဟာနံ နာမ၊ ထိုထိုနာမရူပ ဝဝတ္ထာနုဉာဏ်စသော အင်္ဂါဖြင့်
 ထိုထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိ စသည်ကို ပယ်ခြင်းမည်၏။

မူလနိကာဓိပ္ပာယ်။ ။သင်္ခါရနိမိတ္တဂ္ဂါဟောတိ ယာဒိသဿ ကိလေသဿ အပ္ပဟိ
 နတ္တာ ဝိပဿနာသင်္ခါရနိမိတ္တံ နမုဉ္ဇတိ။ သော ကိလေသောဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ၁၆၂-ဆ။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဥပစာရပ္ပနာဘေဒေန၊ ဥပစာရသမာဓိ၊ အပ္ပနာသမာဓိ
 အပြားရှိသော။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ ပဝတ္ထိဘာဝ နိဝါရဏတော၊ ဖြစ်သည်၏

(၃၄၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဖြစ်လို မြစ်သောအားဖြင့်။ ခပ်ပွဟာရေန၊ ဒိုးဖြင့် ခတ်ခြင်းဖြင့်။ ဥဒကပိဋ္ဌေ၊ ရေအပြင်၌။ သေဝါလဿ၊ မှော်ကို။ ပဟာနံလူဝ၊ ပယ်ရှားခြင်းကဲ့သို့။ တေသံ နိဝရဏာဒိ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ယံ ပဟာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံပဟာနံ၊ သည်။ ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာနံနာမ၊ မည်၏။ စတုန္ဒ အရိယမဂ္ဂါနံ၊ တို့၏။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံတံ မဂ္ဂပတော၊ တိုထိုမဂ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ပဟာနံ၌စပ်)။ အတ္တနော၊ ၏။ (သန္တာနေ၌စပ်)။ သန္တာနေ၊ ၌။ “ဒိဋ္ဌိဂတာနံ ပဟာနာယာ”တိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တဿ၊ သော။ သမုဒယ ပက္ခိကဿ၊ သမုဒယအဘို့ရှိသော။ ကိလေသဂဏဿ၊ ကိလေသအပေါင်း၏။ အစ္စန္တံ၊ စင်စစ်။ အပ္ပဝတ္တိဘာဝေန၊ မဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယံ ပဟာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ ပဟာနံ၊ သည်။ သမုစ္ဆေဒပဟာနံနာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဖလက္ခဏေ၊ ၌။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ယံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တံ၊ အကြင်ငြိမ်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တံ၊ သည်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပဟာနံနာမ၊ မည်၏။ သဗ္ဗသင်္ခတ နိဿရတ္တာ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခတတရားတို့မှ လွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဟိနသဗ္ဗသင်္ခတံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော အလုံးစုံသော သင်္ခတတရားရှိသော။ ယံ နိဗ္ဗာနံ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံနိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ နိဿရဏပဟာနံနာမ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဧတံပဟာနံ၊ သည်။ စာဂဋ္ဌေန၊ စွန့်ခြင်း ပယ်ခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ပဟာနံ၊ မည်၏။ ဝိနယဋ္ဌေန၊ ကာယဝါစာစိတ္တတို့၏ ဖောက်ပြန်သော အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို ပယ်ခြင်းဟူသောအနက်ကြောင့်။ ဝိနယော၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ “ပဟာနဝိနယော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

မူလဒ္ဓိက။ ။ ကာယဝါစာစိတ္တာနံ ဝိရူပပဝတ္တိယာ နယနံ အပယာပနံ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနံ ဝိနာသနယနံ ဝါ ဝိနယော။ တေသံ ဝါ ဇိမ္မပွဝတ္တိံ ဝိစ္ဆိန္နိတွာ ဥဒကနယနံ ဝိနယနံ။ ။ ၁၆၃-ဆ။

ဒ္ဓိကအနက်။ ။ ကာယဝါစာစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိရူပပဝတ္တိယာ၊ ဖောက်ပြန်သော အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို။ နယနံ အပယာပနံ၊ ပယ်ခြင်းတည်း။ ဝိနယော၊ မြင်း။ ဝါ၊ ကား။ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနံ၊ တို့ကို။ ဝိနာသနယနံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်စေခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ဆောင်ခြင်းတည်း။ ဝိနယော၊ မြင်း။ ဝါ၊ ကား။

ထေသံ၊ ထိုကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်တို့၏။ ဗိမ္မဗ္ဗဝတ္ထံ၊ ကောက်သောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝိန္တုနိက္ခာ၊ ရှိ။ ဥဇုကနယနံ၊ ဖြောင့်စွာ ဆောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဖြစ်စေခြင်းသည်။ ဝိနယနံ၊ မည်၏။

ဝါ၊ ကား။ တံတံပဟာနဝတော၊ ထိုထိုပဟာန်ရှိသောသူအား။ တဿ တဿ ဝိနယဿ၊ ထိုထိုဝိနယ၏။ သမ္ဘဝတောပိ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း။ ဧတံသဗ္ဗံ၊ ထိုတဒင်္ဂပဟာနဝသော ကုန်အောင်စုံကို။ “ပဟာနဝိနယော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝံသ္မိ၊ ပဟာနဝိနယော၊ သည်။ ပဉ္စဓာ၊ ဖြင့်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ဒုဝိဓောပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အယံဝိနယောစ၊ ဤဝိနယသည်၎င်း။ ဘေဒတော၊ အပြားအားဖြင့်။ ဒသဝိဓော၊ သော။ အယံဝိနယောစ၊ သည်၎င်း။ ဘိန္နသံဝရတ္တာစ၊ ပျက်သော သံဝရရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပဟာတဗ္ဗဿ၊ ပယ်အပ်သော တရားကို။ အပ္ပဟိနတ္တာစ၊ မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ အဿုတဝတော၊ သော။ တေဿ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ အား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တဿဝိနယဿ၊ ထိုနှစ်ပါး၊ ဆယ်ပါးသော ဝိနယ၏။ တသ္မာ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ အယံ ပုထုဇ္ဇနော၊ ကို။ “အဝိနိတော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ မှတ်အပ်၏။ သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝိ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနိတောတိ ဧတ္တာပိ၊ ခွဲလည်း။ ယေဝနယော၊ ဤနည်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧတံသဗ္ဗံ၊ ထိုအရိယသပ္ပုရိသစသော အလုံးစုံသည်။ နိန္နာနာကရဏံ၊ အသီးသီး ကွဲပြားသည်ကို ပြုတတ်သော အထူးဝိသေသမရှိ။ ယသာဟ၊ ဟူမူကား။ “ယေဝ တေ။ ပ။ တညေဝါ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယေဝ တေအရိယာ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော ထိုအရိယာတို့သည်လျှင်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တေဝတေ သပ္ပုရိသ၊ ထိုသို့သော အရိယာတို့သည်ပင်လျှင် ထိုသပ္ပုရိသ မည်ကုန်၏။ ယေဝ တေသပ္ပုရိသ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော ထိုသပ္ပုရိသတို့ပင်လျှင်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တေဝ တေအရိယာ၊ ထိုသို့သော သပ္ပုရိသတို့သည်ပင်လျှင် ထိုအရိယာ မည်ကုန်၏။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ ယောဝေ သော ဓမ္မော၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော ထိုတရားသည်ပင်လျှင်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သပ္ပုရိသာနံ၊ တို့၏။ သောဝေ

(၃၄၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သော ဓမ္မော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော တရားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သပ္ပုရိသာနံ၊ တို့၏။ ယောဝေ သော ဓမ္မော၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော ထိုတရားသည်ပင်လျှင်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ သောဝေ သော ဓမ္မော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ထိုတရားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယေဝ တေ အရိယ ဝိနယာ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော ထိုအရိယဝိနယတို့သည်ပင်လျှင်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တေဝ တေသပ္ပုရိသ ဝိနယာ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ထိုအရိယဝိနယ တို့သည်ပင်လျှင် သပ္ပုရိသဝိနယ မည်ကုန်၏။ ယေဝတေ သပ္ပုရိသဝိနယာ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော ထိုသပ္ပုရိသဝိနယတို့သည်ပင်လျှင်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တေဝ တေအရိယဝိနယာ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ထိုသပ္ပုရိသဝိနယတို့သည်ပင် လျှင် အရိယဝိနယမည်ကုန်၏။ အရိယောတိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ သပ္ပုရိသောတိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ “အရိယေဝါ သပ္ပုရိသေဝါတိပိ”။ ဧသေသေ-သောသောဝေ၊ ဤအရိယသည်ပင်လျှင် ထိုသပ္ပုရိသတည်း-ဤသပ္ပုရိသ သည်ပင်လျှင် ထို အရိယတည်း။ (အတ္ထတော အနညောတိ အတ္ထော)။ အရိယ ဓမ္မောတိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ သပ္ပုရိသ ဓမ္မောတိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ “အရိယဓမ္မောတိဝါ သပ္ပုရိသ ဓမ္မောတိဝါတိပိ”။ ဧသေသေ-သော သောဝေ၊ ဤအရိယဓမ္မသည်ပင်လျှင် ထိုသပ္ပုရိသ ဓမ္မတည်း- ဤသပ္ပုရိသဓမ္မသည်ပင်လျှင် ထိုအရိယ ဓမ္မတည်း။ အရိယ ဝိနယောတိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ သပ္ပုရိသ ဝိနယောတိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ “အရိယဝိနယောတိဝါ သပ္ပုရိသ ဝိနယောတိဝါတိပိ”။ ဧသေသေ-သော သောဝေ၊ ဤအရိယဝိနယ သည်ပင်လျှင် ထိုသပ္ပုရိသ ဝိနယတည်း-ဤ သပ္ပုရိသဝိနယ သည်ပင်လျှင် ထိုအရိယ ဝိနယတည်း။ ဧကေ-ဧကော၊ တူကြ ၏။ ဧကဋ္ဌေ-ဧကသဘာဝေါ၊ တူသော သဘောရှိ၏။ သမေ-သမော၊ တူ၏။ သမဘာဝေ သမဘာဝေါ၊ တူသော အဘို့ရှိ၏။ တဇ္ဇာတေ တဇ္ဇာတော အတ္ထတော တံသဘာဝေါ၊ အနက်အားဖြင့် ထိုသဘောရှိသည်သာတည်း။

မူလဒီကာ။ ။ သပ္ပုရိသော အရိယသဘာဝေါ၊ အရိယော စ သပ္ပုရိသသဘာ ဝေါတိ အတ္ထော။ ။ ၁၆၃-ဆ။

တညေဝ သောသောဝေ၊ ထိုအရိယသည်ပင်လျှင် ထိုသပ္ပုရိသ-ထိုသပ္ပုရိသ သည်ပင်လျှင် ထို အရိယ-ထို အရိယဓမ္မ သည်ပင်လျှင် ထိုသပ္ပုရိသဓမ္မ-

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ-တိကနိက္ခေပ

(၃၄၉)

ထိုသပ္ပုရိသဓမ္မ သည်ပင်လျှင် ထိုအရိယဓမ္မ-ထိုအရိယ ဝိနယ သည်ပင်လျှင်
ထိုသပ္ပုရိသဝိနယ-ထိုသပ္ပုရိသဝိနယ သည်ပင်လျှင် ထိုအရိယဝိနယ မည်၏။

ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိတိ ဧတ္ထံ၌။ ဝိနိစ္ဆယောကံ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
၏။ ဣဓ လောကေ၌၊ ဧကစွော၊ အချိုသောသူသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော-
အတ္တဣတိ၊ ကိုယ်ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှု၏။

ပါဠိ ၁ နုပဿန္တိ။ ။ ရူပံ အတ္တတောတိ အာဒိကဿ အဓိပ္ပါယ် ဒေသေန္တော အာဟ
“ယံ ရူပ”န္တိ အာဒိ။

“ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရုပ်သည်။ အဟံ၊ ငါတည်း။
ယော အဟံ၊ အကြင်ငါသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုငါသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။”
ဣတိ၊ သို့။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ကို၎င်း။ အတ္တာနဉ္စ၊ ကိုယ်ကို၎င်း။ အဒ္ဓယံ ဒ္ဓယတာရ
ဟိတံ၊ နှစ်ပါးအဖြစ်မှ ကင်းသည်ကို။ ကတော၊ ၍။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲ
ရှု၏။ သေယုကာပိ နာမာကြံအပ်သောပုံတူ ဥပမာ မည်သည်ကား။ ဈာယ
တော၊ ယောက်လောင်သော။ တေလပ္ပဒိပဿ၊ ဆီမီး၏။ “ယာ အစွံ၊ အကြင်
အလုံ့သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းတည်း။ ယော ဝဏ္ဏော၊
သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ သာ၊ သည်။ အစွံ၊ တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ အစွံဉ္စ၊ အလုံ့ကို
၎င်း။ ဝဏ္ဏဉ္စ၊ အဆင်းကို၎င်း။ အဒ္ဓယံ ဒ္ဓယတာရဟိတံ၊ နှစ်ပါးအဖြစ်မှ
ကင်း၏ဟူ၍။ သမနုပဿတိ ယထာ၊ ၏သို့။ ဝေပေဝေတူ။ ဣဓ လောကေ၌။
ဧကစွော၊ သည်။ ရူပံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ ဣတိဝေ၊
သို့။ ရူပံ၊ ကို။ “အတ္တာ”တိ၊ ကိုယ်ဟူ၍။ ဒိဋ္ဌိ ပဿနာယ၊ မှားသော အယူ
ဟူသော ရှုခြင်းဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။ ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနန္တံ၊ ကား။ အ ရူပံ၊
နာမ်ကို။ “အတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဆာယာဝန္တံ၊ အရိပ်ရှိသော။
ရုက္ခဝိယ၊ သစ်ပင်ကဲ့သို့။ တံအတ္တာနံ၊ ထိုနာမ်ဟူသော အတ္တကို။ ရူပဝန္တံ၊ ရုပ်ရှိ၏
ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ အတ္တနိ ဝါ ရူပန္တံ၊ ကား။ အရူပမေဝ၊ နာမ်ကိုပင်လျှင်။
“အတ္တာ”တိ၊ ၍။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပုပ္ဖသ္မိံ၊ ပန်း၌။ ဂန္ဓဝိယ၊ အနံ့ကဲ့သို့။
အတ္တနိ၊ နာမ်ဟူသောကိုယ်၌။ ရူပံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာ
နန္တံ၊ ကား။ အရူပမေဝ၊ နာမ်ကိုပင်လျှင်။ “အတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတွာ

(၃၅၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ယူ၍။ ကရုဏ္ဏကေ၊ ကြုတ်၌။ မဏိဝိယ၊ ပတ္တမြားကဲ့သို့။ အတ္တာနံ၊ နာမ်ဟူသော
 ကိုယ်ကို။ ရူပသ္မိ၊ ရုပ်၌။ သမနုပဿတိ၊ ဧဝံ၊ ဝေဒနာဒိသုပိ၊ ဝေဒနာအစရှိသည်
 တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုရူပံအတ္တတော စသောပုဒ်တို့တွင်။ “ရူပံ အတ္တတော သမ
 နုပဿတိ”တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ သုဒ္ဓရူပမေဝ၊ သက်သက်သော ရုပ်ကိုသာ
 လျှင်။ “အတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ ကထိတံ၊ ၏။ “ရူပဝန္တံ၊ အတ္တာနံ။ ပ။ သမ
 နုပဿတိ”တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဣမေသု သတ္တသုဌာနေသု၊ ဤခုနစ်ပါး
 သော အရာတို့၌။ အရူပံ၊ ကို။ “အတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ ကထိတံ၊ ၏။ “ဝေဒနာ
 ဝန္တံ၊ ပ။ အတ္တာနံ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။
 တိဏ္ဏံတိဏ္ဏံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒွါဒသသုဌာနေသု၊ တို့၌။ ရူပါရူပမိဿ
 ကော၊ ရုပ်၊ နာမ်နှစ်ပါးရောသော။ အတ္တာ၊ ကို။ ကထိတော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုရူပံ
 အတ္တတော စသောဌာနတို့တွင်။ “ရူပံအတ္တတော သမနုပဿတိ ဝေဒနံသည်။
 ပ။ သမနုပဿတိ”တိ၊ ဟူကုန်သော။ ပဉ္စသုဌာနေသု၊ တို့၌။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ ကို။
 ကထိတံ၊ ၏။ အဝသေသေသု၊ ကြင်းသောဌာနတို့၌။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ကထိ
 တံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤရူပံအတ္တတော စသောဌာနတို့၌။ ပန္နရသ၊
 ကုန်သော။ ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝိဘဝ
 ဒိဋ္ဌိယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗပိ၊ ကုန်သော။ တာဒိဋ္ဌိယော၊
 ထိုဘဝဒိဋ္ဌိ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိတို့သည်။ မဂ္ဂ၊ ဝရဏာ၊ မဂ်ကိုပိတ်ပင်တတ်ကုန်၏။ သဂ္ဂ၊
 ဝရဏာ၊ နတ်ရွာကို ပိတ်ပင်တတ်ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ကသ္မာ၊ ကား။
 အကမ္မပထပ္ပတ္တာ၊ ကမ္မပထသို့ မရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-
 သစ္စံ၊ မှန်၏။ အကြိယာဟေတုကနတ္ထိကဒိဋ္ဌိယောဝ၊ အကြိယဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုက
 ဒိဋ္ဌိ၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ တို့သည်သာလျှင်။ ကမ္မပထပ္ပတ္တာ၊ ကမ္မပထသို့ ရောက်ကုန်
 သော။ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ထည့်)။ ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဇာ၊
 သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်သတ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။

၁၀၀၈။ သတ္တရိကခံတိ၊ ကား။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သရီရေဝါ၊
 ၌၎င်း။ ဂုဏေဝါ၊ ၌၎င်း။ ဥဘယတ္ထဝါ၊ သရီရ၊ ဂုဏ်နှစ်ပါး၌၎င်း။ ကခံတိ၊
 ယုံမှား၏။ သရီရေ၊ ကိုယ်တော်၌။ ကခံမာနော၊ သည်။ “ဒုတ္တိ”သဝရလက္ခဏ

ပဋိမဏ္ဍိတံ၊ သုံးဆွဲနှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ သရီရိနာမ၊ ကိုယ်တော်မည်၏။ အတ္ထိနုခေါ၊ ရှိသလော။ နတ္ထိနုခေါ၊ မရှိသလော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကင်္ခတိ၊ ၏။ ဂုဏော၊ ဌ်။ ကင်္ခမာနော၊ သည်။ “အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဇာနနသမတ္ထံ၊ အတိတ် အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၌ သိခြင်းငှာစွမ်းနိုင်သော။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိနုခေါ၊ လော။ နတ္ထိနုခေါ၊ လော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကင်္ခတိ၊ ၏။ “ဥဘယတ္ထ၊ သရီရ၊ ဂုဏနှစ်ပါး၌။ ကင်္ခမာနော၊ သည်။ အသီတိအနုဗျဉ္ဇန ဗျာမပ္ပဘာနုရဉ္စိတာယ၊ ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ် တလံမျှလောက်သော ရောင်ခြည်တော်တို့ဖြင့် တပ်စွန်းသော။ သရီရနိဗ္ဗတ္တိယာ သရီရပါရိပူရိယာ၊ ကိုယ်တော်၏ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ သဗ္ဗညေယျ ဇာနနသမတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော ညေယျတရားကို သိခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈိတော၊ ရှိ။ ဌိတော၊ သော။ လောက တာရကော၊ လောကကို သံသရာမှ ကယ်တင်တော်မူတတ်သော။ ဗုဒ္ဓေါနာမာဘုရားမည်သည်။ အတ္ထိနုခေါ၊ ရှိပါ၏လော။ နတ္ထိနုခေါ၊ မရှိလေသလော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကင်္ခတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အယံပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အဿဘဂဝတော၊ ၏။ အတ္တဘာဝေဝါ၊ ၌၎င်း။ ဂုဏောဝါ၊ ၌၎င်း။ ကင်္ခနတော၊ ယုံမှားခြင်းကြောင့်။ ဥဘယတ္ထ၊ ၌။ ကင်္ခတိနာမ၊ မည်၏။ ဝိစိကိစ္ဆတိတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ နိစ္ဆေတံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်လည်ဖြစ်၍။ ကိစ္ဆတိ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်းတတ်၏။ နာဓိမုစ္ဆတိတိ၊ ကား။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအခါ၌ သာလျှင်။ အဓိမောက္ခံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ နလဘတိ၊ မရ။ နသမ္ပသီဒတိတိ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ ကို။ အနာဝိလံ၊ နောက်ကျခြင်း ကင်းသည်ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ပသီဒိတုံ၊ ငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ ဂုဏောသု၊ တို့၌။ နပုသီဒတိ၊ မကြည်။

အူပန၊ တပါး။ ဓမ္မေကင်္ခတိတိအာဒိသု၊ တို့၌။ “ကိလေသောတို့ကို။ ပဇာဟန္တာ၊ ပယ်စွန့်တတ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ အတ္ထိနုခေါ၊ လော။ နတ္ထိနုခေါ၊ လော။ ပဋိပဿဒ္ဓ ကိလေသာနိ၊ တဖန်ငြိမ်းစေ အပ်ပြီးသော ကိလေသာ ရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သာမညဖလာနိ၊ သာမည ဖိုလ်တို့သည်။ အတ္ထိနုခေါ၊ လော။ နတ္ထိနုခေါ၊ လော။ မဂ္ဂဖလာနံ၊ တို့၏။ အာရမ္မဏ ပစ္စယဘူတံ၊ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အမတံ၊ သေခြင်းကင်းသော။

(၃၅၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မဟာနိဗ္ဗာနံနာမ၊ မြတ်သောနိဗ္ဗာန်မည်သည်။ အတ္ထိနုခေါ၊ လော။ နတ္ထိနုခေါ၊ လော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကခန္ဓောပိ၊ သည်၎င်း။ “အယံဓမ္မော၊ ဤမဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်ပရိယတ်တရားသည်။ နိယျာနိကော နုခေါ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက် စေပါ၏လော။ အနိယျာနိကော နုခေါ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မထွက်မြောက် စေနိုင်လေသလော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကခန္ဓောပိ၊ သည်၎င်း။ ဓမ္မေ၊ ဤ။ ကခတိနာမ၊ မည်၏။ “စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂဋ္ဌကော၊ မဂ်၌ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၎င်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဖလဋ္ဌကော၊ ဖိုလ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒံ သံဃရတနံ၊ သည်။ အတ္ထိနုခေါ၊ လော။ နတ္ထိနုခေါ၊ လော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကခန္ဓောပိ၊ သည်၎င်း။ “အယံ သံဃော၊ သည်။ သုပ္ပဋိပန္နောနုခေါ၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိပါ၏လော။ ဒုပ္ပဋိပန္နောနုခေါ၊ မကောင်းသောအကျင့်ရှိလေသလော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကခန္ဓောပိ၊ သည်၎င်း။ “ဧတသ္မိံ” သံဃရတနော၊ ၌။ ဒိန္နဿ၊ လှူအပ်သော အလှူ၏။ ဝိပင်္ဂါကဖလံ၊ ဝိပင်္ဂါဖြစ်သော အကျိုးသည်။ အတ္ထိနုခေါ၊ လော။ နတ္ထိနုခေါ၊ လော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကခန္ဓောပိ၊ သည်၎င်း။ သံဃော၊ ၌။ ကခတိနာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ဟပါး။ “တိဿော၊ ကုန်သော။ သိက္ခာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိနုခေါ၊ လော။ နတ္ထိနုခေါ၊ လော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကခန္ဓောပိ၊ သည်၎င်း။ “တိဿော၊ ကုန်သော။ သိက္ခာ၊ တို့ကို။ သိက္ခိတပစ္စယေန၊ ကျင့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းဖြင့်။ အာနိ သံဃော၊ အာနိသင်သည်။ အတ္ထိနုခေါ၊ လော။ နတ္ထိနုခေါ၊ လော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကခန္ဓောပိ၊ သည်၎င်း။ သိက္ခာယ၊ ၌။ ကခတိနာမ၊ မည်၏။

အတိတာနိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓောတု အာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ပုဗ္ဗန္တော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အနာဂတာနိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓောတု အာယတနာနိ၊ တို့ကို။ အပရန္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ပုဗ္ဗန္တအပရန္တတို့တွင်။ အတိတေသု၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာဒိသု၊ တို့၌။ “အတိတာနိ၊ ကုန်သော ခန္ဓာ၊ ဓာတ်၊ အာယတန တို့သည်။ အတ္ထိနုခေါ၊ လော။ နတ္ထိနုခေါ၊ လော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကခန္ဓော၊ သည်။ ပုဗ္ဗန္တော၊ ၌။ ကခတိနာမ၊ မည်၏။ အနာဂတေသု၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာဒိသု၊ တို့၌။ “အနာဂတာနိ၊ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာ၊ ဓာတ်၊ အာယတနတို့သည်။ အတ္ထိနုခေါ၊ လော။ နတ္ထိနုခေါ၊ လော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကခန္ဓော၊ သည်။ အပရန္တော၊ ၌။ ကခတိနာမ၊ မည်၏။ ဥဘယတ္ထ၊ ၌။

ကန်နွေသ၊သည်။ပုဗ္ဗန္တာပရန္တေ၊၌။ကန်တိနာမ၊မည်၏။“ဒွါဒသပဒိကံ၊တဆဲ့
နှစ်ပုဒ်သော။ပစ္စယဝနံ၊ ပစ္စည်းဟူသောဝဋ်တရားသည်။အတ္ထိနုခေါ၊လော။
နတ္ထိနုခေါ၊ လော”။ဣတိ၊ ဤသို့။ကန်နွေသ၊သည်။ ဣဒပစ္စယတာ ပဋိစ္စ
သမုပ္ပန္နသု ဓမ္မေသ၊ဤဇရာ မရဏစသည်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော
ဇာတိစသောတရား ဇာတိစသော ထိုထိုအကြောင်းကို စွဲ၍ဖြစ်ကုန်သော
ဇရာ၊မရဏစသောအကျိုးတရားတို့၌။ကန်တိနာမ၊မည်၏။ တတြ ထိုဣဒပစ္စ
ယတာ၊ စသောစကား၌။ အယံ၊ကား။ဝစနတ္ထော၊တည်း။ ဣမေသံ ဇရာ
မရဏာဒိနံ၊ တို့၏။ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့တည်း။ဣဒပစ္စယာ၊ ဤဇရာမရဏ
စသည်တို့၏ အကြောင်းတို့။ ဣဒပစ္စယာနံ၊ ဤဇရာ မရဏစသည်တို့၏
အကြောင်းတို့၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ ဣဒပစ္စယဘာ၊ ဤဇရာ၊မရဏ
စသည်တို့၏ အကြောင်းတို့၏အဖြစ်။ဝါ၊ ကား။ ဣဒပစ္စယာဝေါ၊ဤဇရာ
မရဏစသည်တို့၏ အကြောင်းတို့သည်ပင်လျှင်။ ဣဒပစ္စယဘာ၊မည်၏။ဧတံ၊
ဤဣဒပစ္စယတာ ဟူသောအမည်သည်။ ဇာတိအာဒိနံ၊ ဇာတိစသည်တို့၏။
အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ဘာဝအရ အတယ်ကိုဘာဝင်ရအံ့နည်းဟူမ?

မူလဋီကာ။ ။ဣဒပစ္စယာနံ ဘာဝေါတိ ဇာတိအာဒိသဘာဝမေဝ အာဟ၊ဇာတိ
အာဒိနံ ဝါ ဇရာမရဏာဒိဥပ္ပါဒသမတ္ထတံ။ ။ဝဒိ ၃-ဆ။

ယင်းသို့သော်....ဇာတိအာဒိ၊ ဧတံ ဝဒိဝစနံ၊ဟု အတယ်ကြောင့် ဖြစ်ရ
သနည်း?”

သာ ပန ဇာတိအာဒိ ဝိနိမုတ္တာ နယတိ ဧတသံယေဝါဒိဝစနံ ဟောတိ
ဣဒပစ္စယတာတိ။

ဋီကာအနက်။ ။ဣဒပစ္စယာနံ ဘာဝေါတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဇာတိအာဒိ
သဘာဝမေဝ၊ ဇာတိဘဝစသောတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းဖြစ်စေခြင်း သဘောကို
သာလျှင်။သင်္ဂဟတာရော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဇာတိအာဒိနံ၊
တို့၏။ ဇရာမရဏာဒိ ဥပ္ပါဒနသမတ္ထတံ၊ ဇရာ၊မရဏစသော အကျိုးတရားကို
ဖြစ်စေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သာ၊
ထိုဖြစ်စေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ သတ္တိသည်။ ဇာတိအာဒိ
ဝိနိမုတ္တာ၊ ဇာတိအစရှိသည်တို့မှ လွတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣဟိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဣဒပစ္စယတာတိဣဒံ၊ ဤအမည်သည်။ ဧတသံယေဝ၊ ထိုဇာတိ
အစရှိသည်တို့၏ သာလျှင်။ အဓိဝစနံ၊ အမည်သည်။ ဟောတိ၊ ပြစ်၏။

(၃၅၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အနုဒ္ဓိကာ။ ။ ဇာတိအာဒိသဘာဝန္တိ ဇာတိဘဝါဒိနံ နိဗ္ဗတ္တိနိဗ္ဗတ္တနာဒိသဘာဝံ။
ဥပ္ပါဒနသမတ္တတာ ပစ္စယဘာဝေါ။ ။ ၁၇၇-ဆ။

ဇာတိ အာဒိသု၊ ဇာတိ စသော တရားတို့တွင်။ တံတံ၊ ထိုထို ဇာတိစသော
အကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ-အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ သမုပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်တည်း။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပာယ်၊
ဤသို့သော အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒပ္ပစ္စယ
တာယစ၊ ဤ ဇရာ၊ မရဏ စသည်တို့၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ဇာတိစသည်
မူလည်းဖြစ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု၊ ထိုထို ဇာတိစသော အကြောင်းကို
စွဲ၍မူလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ကင်္ခတိ၊ ယုံမှား၏။ ဣတိအယံ
အဓိပ္ပာယ်၊ ကို။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၁၀၀၉။ သိလေနာတိ၊ ကား။ ဂေါသီလာဒိနာ၊ စင်ကြယ်ခြင်း၏
အကြောင်းမဟုတ်သော နွားတို့၏အလေ့ စသည်ဖြင့်။ ဝတေနာတိ၊ ကား။
ဂေါဝတာဒိနာ၊ စင်ကြယ်ခြင်း၏ အကြောင်း မဟုတ်သော နွား တို့၏
အကျင့်စသည်ဖြင့် သာလျှင်။ သီလဗ္ဗတေနာတိ၊ ကား။ တဒုဘယေန၊
ထိုနှစ်ပါးသော ဂေါသီလ၊ ဂေါဝတ စသည်ဖြင့်။ သုဒ္ဓိတိ၊ ကား။ ကိလေသ
သုဒ္ဓိ၊ ကိလေသာမှစင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပရမတ္ထ
သုဒ္ဓိဘူတံ၊ မြတ်သော စင်ကြယ်ရာ ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။
သုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ တဒေကဋ္ဌာတိဣဓ၊ ၌။ ပဟာနေကဋ္ဌံ၊ ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်
ဖြင့် တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ တည်သော ကိလေသာသည်။ ဓရံ၊ ပြဋ္ဌာန်း၏။

ပါဠိ ၁ နုသန္တိ။ ။ ဣဒေ အနာဂတကိလေသာ ထဒေကဋ္ဌာ ကိလေသာတိ ဝုဒ္ဓန္တိတိ
တေဒသေတုံ “ဣဒိဿာစပါဠိယာ”တိ အာဒိ အာရဒ္ဓံ။

စ၊ ဆက်။ ဣမိဿာ ပါဠိယာ၌။ ဒိဋ္ဌိကိလေသော၊ ဒိဋ္ဌိဟူသော ကိလေသာ၎င်း။
ဝိစိကိစ္ဆာကိလေသော၊ ဝိစိကိစ္ဆာဟူသော ကိလေသာ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ခန္ဓ
ယေဝ၊ နှစ်ပါးသော ကိလေသာတို့သည်သာလျှင်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။
ပန၊ ထိုသို့နှစ်ပါးသာလာကုန်သော်လည်း။ လောဘော၊ ၎င်း။ ဒေါသော၊
၎င်း။ မောဟော၊ ၎င်း။ မာနော၊ ၎င်း။ ထိနံ၊ ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ၎င်း။ အဟိရိကံ၊

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ-တိကနိက္ခေပ

(၃၅၅)

၎င်း။ အနောတ္တပ္ပံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ အနာဂတာ၊ အနာ
 ဂတ ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ ကိလေသာ၊ တို့ကို။ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။
 ဒီပေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဒိဋ္ဌိစသည်တို့တွင်။ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာသု၊
 တို့ကို။ ပဟိယမာနာသု၊ ပယ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အပါယဂမနိယော၊
 အပါယ်သို့ လားစေတတ်သော။ လောဘော၊ ၎င်း။ ဒေါသော၊ ၎င်း။
 မောဟော၊ ၎င်း။ မာနေ၊ ၎င်း။ အပါယဂမနိယံ၊ သော။ (လိုက်)။ ထိနံ၊
 ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ၎င်း။ အဟိရိကံ၊ ၎င်း။ အနောတ္တပ္ပံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ကိလေသာ၊ တို့ကို။ ပဟာနေကဋ္ဌာ၊ ပယ်အပ်
 သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တဦးသောပုဂ္ဂိုလ်၌ တည်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၍။ ပဟိယန္တိ၊
 အပ်ကုန်၏။

အနုသန္ဓေ။ သဟဇေကဋ္ဌ ဤ၌ အသုံးမကျပြီလော စောဒနာကြောင့် “သဟ
 ဇေကဋ္ဌ ပန” စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ ဆက်။ သဟဇေကဋ္ဌ၊ တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တခုသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌
 တည်သောကိလေသာကို။ အာဟရိတွာ၍။ ဒီပေတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သောတာ
 ပတ္တိမဂ္ဂေန၊ သည်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိသဟဂတာနိ၊ တို့၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ
 သဟဂတဉ္စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စစိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊
 ထိုငါးပါးသော စိတ်တို့တွင်။ ဒိဿ၊ ကုန်သော။ အသင်္ခါရိက ဒိဋ္ဌိစိတ္တေသု၊
 အသင်္ခါရိက ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် စိတ်တို့ကို။ ပဟိယန္တေသု၊ ကုန်သော်။
 တေဟိ၊ ထိုအသင်္ခါရိက ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ်တို့နှင့်။ သဟဇာတော၊ သော။
 လောဘော၊ ၎င်း။ မောဟော၊ ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ၎င်း။ အဟိရိကံ၊ ၎င်း။ အနောတ္တပ္ပံ၊
 ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ ကိလေသာ၊ တို့ကို။ သဟဇေကဋ္ဌ ဝသေန၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်
 တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် တခုသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ တည်သော ကိလေသာ၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသဒိဋ္ဌိကိလေသောစ၊ ကြွင်းသော ဒိဋ္ဌိ
 ကိလေသာကို၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ ကိလေသောစကို၎င်း။ ပဟာနေကဋ္ဌ ဝသေန၊
 ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တဦးသောပုဂ္ဂိုလ်၌ တည်သော ကိလေသာ၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တ သသင်္ခါရိက စိတ္တေသု၊ တို့ကို။
 ပဟိယန္တေသုပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟဇာတော၊ သော။
 လောဘော၊ ၎င်း။ မောဟော၊ ၎င်း။ ထိနံ၊ ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ၎င်း။ အဟိရိကံ၊ ၎င်း။

(၃၅၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အနောတ္တပ္ပံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေကိလေသာ၊ တို့ကို။ သဟဇေကဋ္ဌ
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသဒိဋ္ဌိကိလေသောစ၊ ကို၎င်း။ ဝိစိကိန္တော
ကိလေသောစ၊ ကို၎င်း။ ပဟာနေကဋ္ဌ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊
ဤသို့။ ပဟာနေကဋ္ဌသ္မိံယေဝ၊ ခွံသာလျှင်။ သဟဇေကဋ္ဌံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊
ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒံ သဟဇေကဋ္ဌံ၊ ကို။ အာဟရိတွာ၊ ချ်။ အာစရိယာ၊
တို့သည်။ ဒိပယိံသု၊ ပြကုန်၏။

တံ သမ္ပယုတ္တောတိ၊ ကား။ တဒေကဓဉ္စဟိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌဟိ၊
ကုန်သော။ တေဟိ ကိလေသေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ သော။ ဝါ၊ ကား။
ဝိနိဗ္ဗောဂံ၊ ခွဲခြမ်း ဝေဘန်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ချ်။ တေန လောဘောန၊ နှင့်။
တေန ဒေါသေန၊ နှင့်။ ဣတိ ဧဝံ သို့။ ဧကေနဧကေန၊ တခုတခုသော
ကိလေသာနှင့်။ သမ္ပယုတ္တတာယျဉ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒိပေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတ္ထ
လောဘာဒိသု၊ တို့တွင်။ လောဘော၊ ကို။ ဂဟိတော၊ သော်။ မောဟော၊ ၎င်း။
မာနေ၊ ၎င်း။ ထိနံ၊ ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ၎င်း။ အဟိရိကံ၊ ၎င်း။ အနောတ္တပ္ပံ၊ ၎င်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ သော။ “သင်္ခါရက္ခန္ဓတိပိ” ။ အယံ ကိလေသ
ဂဏော၊ ဤကိလေသ အပေါင်းသည်။ လောဘသမ္ပယုတ္တောနာမ၊ လောဘ
သမ္ပယုတ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေါသော၊ ကို။ ဂဟိတော၊ သော်။ မောဟော၊
၎င်း။ ထိနံ၊ ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ၎င်း။ အဟိရိကံ၊ ၎င်း။ အနောတ္တပ္ပံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
အယံ ကိလေသ ဂဏော၊ သည်။ ဒေါသသမ္ပယုတ္တောနာမ၊ မည်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ မောဟော၊ ကို။ ဂဟိတော၊ သော်။ လောဘော၊ ၎င်း။ ဒေါသော၊
၎င်း။ မာနေ၊ ၎င်း။ ထိနံ၊ ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ၎င်း။ အဟိရိကံ၊ ၎င်း။ အနောတ္တပ္ပံ၊ ၎င်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ အယံ ကိလေသဂဏော၊ သည်။ မောဟသမ္ပယုတ္တောနာမ၊ မည်
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မာနေ၊ ကို။ ဂဟိတော၊ သော်။ တေန၊ နှင့်။ သဟပ္ပန္နော၊
တကွဖြစ်သော။ လောဘော၊ ၎င်း။ မောဟော၊ ၎င်း။ ထိနံ၊ ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ၎င်း။
အဟိရိကံ၊ ၎င်း။ အနောတ္တပ္ပံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ ကိလေသဂဏော၊ သည်။
မာနသမ္ပယုတ္တောနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣမိနာ ဥပါယေန၊
ဤနည်းဖြင့်။ တေန ထိနေန၊ ထိုထိနနှင့်။ ကေန ဥဒ္ဓစ္စေန၊ နှင့်။ တေန အဟိ
ရိကေန၊ နှင့်။ တေန အနောတ္တပ္ပေန၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တောယျဉ်သောတရားသည်။
တံ သမ္ပယုတ္တော၊ ထိုထိနစသည်၏ သမ္ပယုတ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ-တိကနိက္ခေပ

(၃၅၇)

ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ တံ သမုဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ တေနလောဘောန၊
ကြောင့်။ပ။ တေန အနောတ္တပ္ပေန၊ ကြောင့်။ သမုဋ္ဌိတံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။
ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဣမေဓမ္မာ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာတိ ဧတ္ထ၊ ဌ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊
သည်။ ဒဿနံနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ တိုသောတာပတ္တိ
မဂ်သည်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
ကသ္မာ ပန၊ ကား။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဒဿနံနာမ၊ မည်သည်။
ဇာတော၊ နည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ နိဗ္ဗာန
ဒဿနတော၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။ ဒဿနံနာမ၊ မည်သည်။ ဇာတော၊
၏။ ဂေါတြဘူသည်။ ပဌမတရံစွာ။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပဿတိနန၊ မြင်သည်
မဟုတ်သော။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ နောနပဿတိ၊ မမြင်သည်
မဟုတ် မြင်သည်သာတည်း။ ပန၊ ဂရဟာကိုဆိုအံ့။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ၊
ပြုအပ်သော သံယောဇဉ်ကို ပယ်ခြင်းကိစ္စကို။ န ကရောတိ၊ တတ်။ ကသ္မာ၊
ကား။ ယောဇနာနံ၊ ကို။ အပဟာနတော၊ မပယ်တတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပဿတိတိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္ထုဗ္ဗော၊ သင့်။
စ၊ ဆက်။ ယတ္ထကတ္ထမိ၊ အမှတ်မရှိသော အရပ်၌။ ဖုဇာနံ၊ ကို။ ဒိသ္မာပိ
မြင်၍လည်း။ ပဏ္ဏာကာရံကို။ ဒတွာ၊ ၍။ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိယာ၊ ကိစ္စပြီးခြင်းငှာ။
အဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မမြင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “အဇ္ဇာပိ၊ လည်း။ န ပဿာမိ၊
မပူးမြင်ရ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသော။ ဇနပဒ ပုရိသော၊ သည်။
တ္ထေ၊ ဤဂေါတြဘူ၏ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ခြင်း၌။ ဝါ၊ ဂေါတြဘူသည် နိဗ္ဗာန်ကို
မြင်သော်လည်း မြင်သည် မမည်ရာ၌။ နိဒဿနံ၊ ဥဒါဟရုဏ်တည်း။

၁၀၁၁။ အဝသေသော လောဘောတိ၊ ကား။ ဒဿနေန၊ သောတာ
ပတ္တိမဂ်သည်။ ပဟိနာဝသေသော၊ ပယ်အပ်သည်မှကြွင်းသော။ လောဘော၊
သည်။ ဒေါသမောဟေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ သေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဒဿနေန၊ သည်။ အပါယဂမနိယာဝ၊ တို့ကိုသာ
လျှင်။ ပဟိနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။
ဧကဟိ၊ ထိုအပါယဂမနိယဖြစ်သော ကံလေသာကိုမှ။ အညေ၊ တို့ကို။ ဒသေ
တံ၊ ငှာ။ ဣဒံ၊ ဤအဝသေသော လောဘော အစရှိသော ကောင်းကို။ ဝုတ္တံ၊

(၃၅၇)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၏။ တဒေကဋ္ဌာတိ၊ ကား။ ပါဠိယံ၊ ဌံ။ အာဂတေဟိ၊ ကုန်သော။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ တေဟိကိလေသေဟိ၊ ထိုလောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟကိလေသာတို့နှင့်။ သမ္ပယောဂတောပိ၊ သမ္ပယုတ်အားဖြင့်၎င်း။ ပဟာနတောပိ၊ ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ကေဋ္ဌာ၊ တခုသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ တည်ကုန်သော။ ဝါ၊ တဦးသောပုဂ္ဂိုလ်၌ တည်ကုန်သော။ ပဉ္စကိလေသာ၊ တို့သည်။ တဒေကဋ္ဌာ၊ မည်ကုန်၏။

ပဉ္စ၏အရကား-မာန၊ ထိန၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပတည်း။

နေဝဒဿနေန နဘာဝနာယာတိ ဣဒံ၊ ကို။ ယထာဝုတ္တာနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော(ထည့်)။ သံယောဇနာဒိနံ၊ သံယောဇဉ် တဒေကဋ္ဌ ကိလေသာ စသည်တို့၏။ ပဟာတဗ္ဗတာဝိယ၊ ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။ တေဟိမဂ္ဂေဟိ၊ ထိုဒဿနမဂ် ဘာဝနာမဂ်တို့သည်။ အပ္ပဟာတဗ္ဗတံ၊ မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ တိုမှတပါး။ “သောတာပတ္တိမဂ္ဂညာဏေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရဝိညာဏဿ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဝိညာဉ်၏။ နိရောဓေန၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ သတ္တဘဝေ၊ ခုနစ်ဘဝတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အနမတဂ္ဂေ၊ မသိအပ်သော အစရှိသော။ သံသာရဝဇ္ဇော၊ ဌံ။ နာမဉ္စ၊ ၎င်း။ ရူပဉ္စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ကုန်၏။ ဧတေဓမ္မာ၊ ထိုနာမ်၊ ရုပ်တရားတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤခုနစ်ဘဝ၌။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။” ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ကုသလာဒိနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ယံပဟာနံ၊ အကြင်ပယ်ခြင်းကို။ အနုညာတံ၊ ၏။ တံပဟာနံ၊ ကို။ တေသံမဂ္ဂါနံ၊ တို့၏။ အဘာဝိတတ္တာ၊ မပွားစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဈေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပနိဿယပစ္စယာနံ၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ပဟိနတ္တာ၊ ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဟိနာ၊ ပယ်အပ်သည်မည်ကုန်၏။ ဣတိဣမံ ပရိယာယံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဉ္စ၊ သိအပ်၏။

၁၀၁၃။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကတ္တိကော၊ ဌံ။ “ဣမေ ဓမ္မာ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ”တိ၊ ဟူ၍။ နိဌပေတွာ၊ ပြီးသုံးစေ၍။ ပုန၊ ဒဿနတိက်၌ ဟောပြီးသည်မှတဖန်။ တိကိသံယောဇနာနိတိ အာဒိ၊ အစရှိ

သောစကားကို။ (ဝုတ္တံ၌ပေ)။ ပဟာတဗ္ဗေ၊ တို့ကို။ ဒဿေတု၊ ရှိ။ တဒေ
 ကဋ္ဌဘာဝေန၊ ထိုပဟာတဗ္ဗတရားတို့နှင့် တခုသောစိတ္တုပ္ပါဒ် တဦးသော
 ဖုရ္ဂိုလ်၌ တည်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဟေတုစေဝ သဟေတုကေစ၊ ဟေတု
 သဟေတုကတရားတို့ကိုလည်း။ ဒဿေတု၊ ဌာ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဟေတု
 သဟေတုက တရားတို့တွင်။ ဒဿနေန၊ သည်။ ပဟာတဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။
 ဟေတုသု၊ တို့တွင်။ လောဘသဟဂတော၊ သော။ မောဟော၊ သည်။
 လောဘေန၊ လောဘအားဖြင့်။ သဟေတုကော၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်ရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒေါသ သဟဂတော၊ သော။ မောဟော၊ သည်။ ဒေါသေန၊
 အားဖြင့်။ သဟေတုကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ လောဘဒေါသစ၊
 တို့သည်လည်း။ မောဟေန၊ အားဖြင့်။ သဟေတုကာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကပဒေ၊ ပုဒ်၌။ ဧတေ၊
 ထိုလောဘသဟဂတ မောဟစသော တရားတို့သည်။ သင်္ဂဟံ၊ ပေါင်း၍
 ယူခြင်းသို့။ ကိဉ္ဇာပိဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏ရှင်။ ပနတထာပိ၊ သော်လည်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ
 သဟဂတော၊ သော။ မောဟော၊ သည်။ အညဿ၊ သော။ သမ္ပယုတ္တဿ၊
 သော။ ဟေတုနေ၊ ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဟေတုယေဝ၊
 ဟိတ်မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သဟေတုကော၊ သည်။ နဟောတိ၊
 မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ မောဟကို။
 ပဟာနံ၊ ကို။ ဒဿေတု၊ ဌာ။ ပုန၊ ဒဿနတိက်၌ ဟောပြီးသည်မှတဖန်။
 “ဣမေဓမ္မာ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတု”တိ၊ ဟူ၍။ သမာသပဒတ္ထေက
 ဒေသေန၊ သမာသပုဒ်၏ အနက်တစ်ဖြင့်။ (ထည့်)။ ဘဂဝတ၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁၀၁၈။ ဒုတိယပဒေ၊ ၌။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဿ၊ သော။ မောဟဿ၊ ကို။
 ပဟာနံ၊ ကို။ ဒဿေတု၊ ဌာ။ ဣမေ ဓမ္မာ အာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုတိ၊
 ဟူ၍။ ဘဂဝတ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သော၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စ
 သဟဂတမောဟသည်။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သဟေတု
 ကော၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်ရှိသည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ပိဋ္ဌိဝနုကော၊ နောက်သို့
 ဆုတ်လည်သည်။ ဇာတော၊ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတောဝိယ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟ
 ဂတမောဟကဲ့သို့။ အညဿ၊ သော။ သမ္ပယုတ္တဟေတုနေ၊ ၏။ အဘာဝါ၊

(၃၆၀)

အဋ္ဌကထာနိဿယ

ကြောင့်။ ပဟာဟဗ္ဗဟေတုကပဒံ၊ သို့။ န ဘဇတိ၊ မဝင်။ တတိယပဒေ၊ ဌ။
အဝသေသ၊ အကုသလာတိ၊ ဟူ၍။ ပုန၊ တဖန်။ အကုသလဂ္ဂဟဏံကို။ ဝိစိ
ကိစ္ဆာ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ မောဟာနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟတ္ထံ၊
ပေါင်း၍ ယူခြင်းငှာ။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တေ၊ ထိုဝိစိကိစ္ဆာ
သဟဂတ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ မောဟတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တဟေတုနော၏။ အဘာ
ဝါ၊ ကြောင့်။ ပဟာဟဗ္ဗဟေတုကနာမ၊ ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိသည် မည်ကုန်
မည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။

၁၀၂၉။ ပရိတ္တာရမ္မဏတ္တိကေ၊ ဌ။ အာရမ္မာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏံကတွာ၊
အာရုံပြု၍။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သယံ၊ မိမိတို့သည်။ ပရိတ္တာဝါ၊ ပရိတ္တတရားတို့
သည်မူလည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ မဟဂ္ဂတာဝါ၊ မဟဂ္ဂတ တရားတို့
သည်မူလည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ ပရိတ္တဓမ္မေ၊ ပရိတ္တတရားတို့ကို။
အာရမ္မကတွာ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ ပရိတ္တာ
ရမ္မဏာ၊ မည်ကုန်၏။ မဟဂ္ဂတေ၊ မဟဂ္ဂတတရားတို့ကို။ အာရမ္မဏံကတွာ၊
အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ၊
မည်ကုန်၏။ အပ္ပမာဏေ၊ အပ္ပမာဏတရားတို့ကို။ အာရမ္မဏံကတွာ၊ ၍။
ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ပန၊
အထူး။ တေ၊ ထိုအပ္ပမာဏာရမ္မဏတရားတို့သည်။ ပရိတ္တာပိ၊ ပရိတ္တတရားတို့
သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟဂ္ဂတာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
အပ္ပမာဏာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

☞

၁၀၃၅။ မိစ္ဆတ္တတ္တိကေ၊ ဌ။ အာနန္တရိကာနီတိ၊ ကား။ အနန္တရာယေန၊
အန္တရာယ်မရှိသဖြင့်။ ဖလဒါယကာနိ၊ ကုန်သော။

အဋ္ဌကထာ အလိုလည်းဖြစ်၏။ ဦတာဒယလည်းဖြစ်၏။ သဒ္ဓတ္ထလည်းရ၏။
အဓိပ္ပါယ်ဉာဏလည်းရ၏။ ဤအလိုသော် ... အာနန္တရိကာနိ၊ အန္တရာယ် မရှိ
သည်ဖြစ်၍ အကျိုးကိုပေးတတ်ကုန်သော။ ဟူလေ။

မူလဦကာ။ ။ အနန္တရေ နိယုတ္တာနိ၊ အနန္တရဖလပ္ပယောဇနာနိ၊ အနန္တရဖလက
ရဏသီလဒါနိဝါ အာနန္တရိကာနိ၊ တာနိ ပန ပဒိပက္ခေန အနိဝါရဏီယ
ဖလတ္တာ အန္တရာယ်ရဟိတာနီတိ အနန္တရာယေန ဖလဒါယကာနီတိ ဝုတ္တံ၊
အနန္တရာယာနိ ဝါ အာနန္တရိကာနီတိ နိရုတ္တိဝသေန ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။
၁၆၄-ဆ။

တေ၊ ဤအာနန္တရိကာနိ ဟူသောအမည်သည်။ မာတုဿာတက ကမ္မာဒိနံ၊
မာတုဿာတကကံ စသည်တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။
တေသု၊ ထိုမာတုဿာတက စသောကံတို့တွင်။ ဧကသ္မိံပိ၊ တပါးမျှလည်း
ဖြစ်သော။

ဝိကား-အနေကသ္မိံ ပန အာယုဟိတေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိံ၊ ဟု သမ္ဘာဝနာပြု။

ကမ္မေ၊ ကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ တံ၊ ထိုမာတုဿာတကစသော
ကံကို။ ပဋိဗာဟိတုံ၊ တားမြစ်၍။ အညံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္တနော၊
၏။ ဝိပါကဿ၊ ၎င်း။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ ကာတုံ၊ ငှာ။ နသက္ကောတိ၊ မတတ်
နိုင်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။ သိနေရုပ္ပမာဏေပိ၊ မြင့်မိုရ်တောင် ပမာဏ ရှိသည်လည်း
ဖြစ်ကုန်သော။ သုဝဏ္ဏ ထူပေ၊ ရွှေစေတီကြီးတို့ကို။ ကတု၊ ၍။ စက္ကဝါဠ
မတ္တံ၊ စကြဝဠာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ရတနမယ ပါကာရံ၊ ရတနာဖြင့်
ပြီးသော တံတိုင်းရှိသော။ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းကိုလည်း။ ကာရေတွာ၊ ၍။
တံ ဝိဟာရံကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ နိသိန္နဿ၊ သော။ ဗုဒ္ဓပမုခဿ၊ ဘုရား
အမှူးရှိသော။ သံဃဿ၊ အား။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ စတ္တာရေပစ္စယေ၊
တို့ကို။ ဒဒတောပိ၊ ပေးသော သူ၏လည်း။ တံ ကမ္မံ၊ ဘုံကုသိုလ်ကံသည်။
ဧတေသံ ကမ္မာနံ၊ ထိုမာတုဿာတကစသော အာနန္တရိယကံတို့၏။ ဝိပါကံကို။
ပဋိဗာဟိတုံ၊ ငှာ။ န သက္ကောတိ ဝေ၊ မတတ်နိုင်သည်သာတည်း။ ယာစ
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိယတတိ၊ ကား။ အဟေတုကဝါဒ အကြိယဝါဒ နတ္ထိကဝါဒေသု၊
တို့တွင်။ အညတရာ၊ တပါးပါးသော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်း။ တမ္ပိ၊ ထိုနိယတ
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုလည်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဗုဒ္ဓသတမ္ပိ၊
ဘုရားအရာသည်၎င်း။ ဗုဒ္ဓသဟဿမ္ပိ၊ ဘုရားအထောင်သည်၎င်း။ ဗောဓေတုံ၊
ငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။

မူလဒီကာဗိပ္ပာယတ္ထံ ။ နတ္ထိ ဟေတု နတ္ထိ ပစ္စယော သတ္တာနံ သံကိလေသာ
ယာတိ ဝေ မာဒိကော အဟေတုကဝါဒေါ၊ ကရောတော ခေါ ကာရယတော
ဆိန္ဒတော ဆိန္ဒာပယတော၊ ပ။ ကရောတော န ကရိယတိ ပါပ'န္တံ ဝေမာ
ဒိကော အကြိယဝါဒေါ၊ နတ္ထိ ဒိန္နန္တိ အာဒိကော နတ္ထိကဝါဒေါ။ ဧတေသု

၁။ မူလဒီကာ ၁၆၄-ဆ။

၂။ ဒီ ၁-၄၉-ဆ။

(၃၆၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပုရိမဝါဒေါ ဗန္ဓမောက္ခာနံ တေတံ ပဋိသေခေတိ၊ ဒုတိယော ကမ္ဘံ၊ တတိယော
ဝိပါကန္တိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ ။၁၆၄-ဆ။

၁၀၃၈။ မဂ္ဂါရမ္မဏတ္တိကော ဌံ။ အရိယမဂ္ဂံ အာရမ္ဘာတိ၊ ကား။ လော
ကုတ္တရမဂ္ဂံကို။ အာရမ္မဏံကတု၊ ချံ။ ပန၊ ဆက်။ တေ၊ ထိုမဂ္ဂါရမ္မဏတရား
တို့သည်။ ပရိတ္တာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မဟဂ္ဂတာပိ၊
တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၁၀၃၉။ မဂ္ဂဟေတုက နိဒ္ဒေသောဌံ။ ပဌမ နယေန၊ ပဌမ နည်းဖြင့်။
ပစ္စယဋ္ဌေန၊ ပစ္စည်းသဘောရှိသော။ ဟေတုနာ၊ ဟိတ်ဖြင့်။ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ
ကာနံ၊ မဂ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ သဟေတုကဘာဝေါ၊
သဟိတ်အဖြစ်ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ဒုတိယ နယေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂဘူတေန၊ မဂ်
ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတေန၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော။ ဟေတုနာ၊
ဖြင့်။ သေသမဂ္ဂါနံ၊ တို့၏။ “သေသမဂ္ဂင်္ဂါနန္တိပိ” ။ သဟေတုက ဘာဝေါကို။
ဒဿိတော၊ ၏။ တတိယ နယေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂေ ဌံ။ ဥပ္ပန္နဟေတုဟိ၊ တို့ဖြင့်။
သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ သဟေတုက ဘာဝေါ၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

၁၀၄၀။ အဓိပတိံ ကရိတုာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏာဓိပတိံ၊ အာရမ္မဏာ
ဓိပတိကို။ ကတု၊ ပြု၍။ စ၊ ဆက်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ တေ၊ ထိုအာရမ္မဏာဓိပတိ
ပြုတတ်သော တရားတို့သည်။ ပရိတ္တဓမ္မာဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အရိယသာဝကာနံ၊ တို့၏။ အတ္တနော၊ ၏။ မဂ္ဂံ၊
ကို။ ဂရုံ၊ အလေးအမြတ်ကို။ ကတု၊ ချံ။ ပစ္စဝေက္ခဏကာလေ၊ ဆင်ခြင်သော
ကာလ၌။ အာရမ္မဏာဓိပတိကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုအံ့။
စေတောပရိယ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။
မဂ္ဂံကို။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ ဆင်ခြင်သည်ဖြစ်၍။ ဂရုံ၊ ကို။ ကရောန္တောပိ၊
ပြုသော်လည်း။ အတ္တနာ၊ သည်။ “အတ္တနောတိပိ” ။ ပဋိလဒ္ဓမဂ္ဂဝိယ၊ ရသော
မဂ်ကဲ့သို့။ ဝါ၊ ရသော မဂ်လောက်။ “ပဋိလဒ္ဓမဂ္ဂဝိယာတိပိ” ။ ဂရုံ၊ ကို။
နကရေတိ၊ မပြု။ ယမက ပါဠိဟာရိယံ၊ ယမိုက်ပြာဠိဟာကို။ ကရောန္တံ၊
ပြုသော။ ထထာဂတံကို။ ဒိသ္မာ၊ ချံ။ တဿ တထာ ဂတဿ၊ ၏။ မဂ္ဂံကို။ ဂရုံ၊

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ-တိကနိက္ခေပ

(၃၆၃)

ကို။ကရေတိ၊ပြုသလော။ နကရေတိ၊မပြုသလော။ဣတိအယံ၊ကား။ပုစ္ဆာ၊
တည်း။ကရေတိ၊ပြုကားပြု၏။ပန၊ထိုသို့ပြုသော်လည်း။ အတ္တနော၊၏။ မဂ္ဂံ
ဝိယ၊မဂ်ကဲ့သို့။ ဝါ၊မဂ်လောက်။န ကရေတိ၊အလေးမပြု။ အရဟာ နကိဉ္စိ
ဓမ္မံ ဂရုံ ကရေတိ ဌပေတွာ မဂ္ဂံ ဖလံ နိဗ္ဗာနန္တိ ဧတ္တာပိ၊၌လည်း။ အယမေ
ဝတ္ထော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ပင်တည်း။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ထိုအဋ္ဌကထာ ဝါ၌၌လည်း မိမိ မဂ်၊ဖိုလ်ကိုပင် ယူထေဟု
လိုသည်။

ဝါ၊ အရဟာ။ပ။ နန္တိဧတ္တာပိ ဧတိဿာမဂ္ဂိဋ္ဌိယမ္ပိ၊ ၌လည်း။ အယမေဝ
အတ္ထော၊ ဤအနက်ပင်တည်း။

မူလဒီကာအဓိပ္ပာယ်တ္ထ။ ။ဧတ္တာပိတိတေသ္မိမ္ပိ အဋ္ဌကထာဝစနေ၊ ဧတ္ထဝါပဋ္ဌာ
နေ မဂ္ဂါဒိနိ ဌပေတွာ အညေသံ အဓိပတိပစ္စယသဘာဝဿ အဝစနေနေဝ
ပဋိက္ခေပပါဠိယံ အယမေဝတ္ထောတိ အတ္ထနော မဂ္ဂဖလံ ဌပေတွာတိ အတ္ထော၊
၁၆၆-ဆ။

ဝိမံသာဓိပတေယျန္တိဣဒံ၊ကို။ သဟဇာတာဓိပတိံ၊ကို။ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊
၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဇေဋ္ဌကံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ မဂ္ဂံ၊ ကို။
ဘာဝေန္တဿ၊ ပွားသောသူ၏။ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒသည်။အဓိပတိနာမ၊မည်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်သည်။ နဟောတိ၊မဖြစ်။ သေသဓမ္မာပိ၊ ဆန္ဒမှ
ကြွင်းသောတရားတို့သည်လည်း။ ဆန္ဒာဓိပတိနောနာမ၊ ဆန္ဒလျှင် အဓိပတိ
ရှိသည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ မဂ္ဂါဓိပတိနော၊ မဂ်ဟူသော အဓိ
ပတိရှိသည်မည်ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊မဖြစ်ကုန်။ စိတ္တေပိ၊ ၌လည်း။ သေဝ
နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဓမ္မာ၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ ဝိမံသံ၊ ပညာကို။
ဇေဋ္ဌကံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ မဂ္ဂံ၊ကို။ ဘာဝေန္တဿ၊ ပွားသောသူ၏။ ဝိမံသာ၊
ပညာသည်။ အဓိပတိစေ၊အဓိပတိမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။မဂ္ဂေါ၊
မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။သေသဓမ္မာ၊ တို့သည်။မဂ္ဂါဓိပတိနောနာမ၊
မဂ်ဟူသော အဓိပတိ ရှိသည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိရိယေပိ၊
၌လည်း။ သေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဓမ္မာ၊၏။

၁၀၄၁။ ဥပ္ပန္နတ္တိကနိဒ္ဒေသေ၊၌။ ဇာတာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်
သော။ ပဋိလဒ္ဓတ္တဘာဝါ၊ ရအပ်သော မိမိသဘောရှိကုန်သော။

(၃၆၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

••နတ္ထ။ အတ္ထနော သဿာဝေါ အတ္ထဿာဝေါ။ ပဋိလဒ္ဓေါ အတ္ထဿာဝေါ။
ယေဟိ တေ ပဋိလဒ္ဓတ္ထဿာဝေါ။ ပြု။ အတ္ထနော သဿာဝေါ အတ္ထဿာဝေါ။

ဘူတာတိ အာဒိနိ၊ ဘူတာ၊ စသောပုဒ်တို့သည်။ တေသံယေဝ၊ ထိုဇာတ၊ နိဗ္ဗတ္တ
ဖြစ်သော တရားတို့၏သာလျှင်။ ဝေဝစနာနိ၊ ဝေဝုစ်တို့တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊
မှန်၏။ ဇာတာယေဝ၊ ဇာတဖြစ်သော တရားတို့သည်သာလျှင်။ ဘာဝပ္ပတ္တိ
ယာ၊ မိမိသသောသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့် “ဘာဝပ္ပတ္တိယာတိပိ”။ ဘူတာ၊
မည်ကုန်၏။ ပစ္စယသံယောဂေ၊ ပစ္စည်းအကြောင်းတို့၏ ပေါင်းယှဉ်ခြင်း
ကြောင့်။ ဇာတတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဉ္ဇာတာ၊ မည်ကုန်၏။
သဉ္ဇာတာ၊ ပစ္စည်းအကြောင်းတို့၏ ပေါင်းယှဉ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။
နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏပ္ပတ္တိတ္တာ၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာသို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ဆဲမည်ကုန်၏။ ဥပသဂ္ဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဒံ၊ ကို။ ဝဇေတွာ၊ ချ်။
အဘိနိဗ္ဗတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ပါကဒ္ဓိဘူတာတိ၊ ကား။ ပါတုဘူတာ၊
ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သော။ ပုဗ္ဗန္တတော၊ ရှေးအစွန်းမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ပန္နာ၊
ဓာတ္တတယသို့ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ မည်ကုန်၏။
ဥပသဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဒံ၊ ကို။ ဝဇေတွာ၊ ချ်။ သမုပ္ပန္နာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။
နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌေနော၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော သဘောကြောင့်သာလျှင်။ ဥဒ္ဓံ၊ ရှေးအစွန်း
မှအထက်၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဌိတာ၊ မည်၏။
ပစ္စယသံယောဂေ၊ ပစ္စည်းအကြောင်းတို့၏ ပေါင်းယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဥဌိတာ၊
ရှေးအစွန်းမှ အထက်၌တည်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမုဌိတာ၊
မည်၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဥပ္ပန္နာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနေ၊ ဟောခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ ကို။
ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နံသေနသင်္ဂဟိ
တာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပန္နကောဋ္ဌာသေန၊ ဥပ္ပန္နဖြစ်သော အဘို့ဖြင့်။ ဂဏနံ၊
ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်သော။ ရူပါဝေဒနာ သညာသင်္ခါ
ရာဝိညာဏန္တိ ဣဒံဝစနံ၊ သည်။ တေသံ၊ ထိုဥပ္ပန္နတရားတို့၏။ သဘာဝဒဿနံ၊
သရုပ်သဘောကို ပြသောပုဒ်တည်း။ ဒုတိယပဒ နိဒ္ဒေသော၊ အနုပ္ပန္နာ၊
ဟူသော ဒုတိယပဒ နိဒ္ဒေသကို။ ဝုတ္တ ပဋိသေနေယေန၊ ဟောတော်မူအပ်
ပြီးသည်ကို ဖြစ်သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတိယပဒနိဒ္ဒေသော၊

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ-တိကနိက္ခေပ

(၃၆၅)

ဥပ္ပါဒိနော၊ ဟူသော တတိယပဒ နိဋ္ဌေသသည်။ ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ၊ ပေၤသော အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။

ပန၊ဆက်။ အယံတိကော၊ကို။ ဒိန္နံ၊ကုန်သော။ အဒ္ဓါနံ၊ပစ္စုပ္ပန်အနာဂတ် ဟူသော အခွံတို့၏။ ဝသေန၊အစွမ်းဖြင့်။ ပူရေတွာ၊၍။ ဒဿိတော၊ပြအပ်၏။
ပါဠိ၁နုသန္ဓိ။ ။ဒိန္နံ အဒ္ဓါနံ ဝသေန ဣမဿ တိကဿ ဝစနေ ဟေတုညပေန္တော အာဟ“လဒ္ဓေါ”တိ အာဒိ။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ လဒ္ဓေါကာသဿ၊ရအပ်သော အခွင့်ရှိသော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ ခဏပ္ပတ္တောစ၊ ခဏသို့ ရောက်သော အကျိုး၎င်း။ အပ္ပတ္တောစ၊ခဏသို့မရောက်သောအကျိုး၎င်း။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဒုဝိဇော၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိံဒုဝိဇေ ဝိပါကေ၊ တွင်။ ခဏပ္ပတ္တော၊ ခဏသို့ ရောက်သော ဝိပါက်သည်။ ဥပ္ပန္နောနာမ၊ ၏။ အပ္ပတ္တော၊ ခဏသို့မရောက် သော ဝိပါက်သည်။ စိတ္တာနန္တရေဝ၊ ကမ္မဝိညာဉ်၏ အခြားမဲ့၌မူလည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတု၊ ဖြစ်စေကာမူ။ ကပ္ပသတသဟဿာတိက္ကမေဝ၊ တမ္ဘာတသိန်း လွန်သော အခါ၌ မူလည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတု၊ မူ။ ရဝပစ္စယဌေန၊ မြဲသော ပစ္စည်း ရှိသော သဘောကြောင့်။ နတ္ထိ နာမ၊ မရှိသော မည်သည်။ ဝ၊ အနုပ္ပန္နမည် သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ဥပ္ပန္န မဟုတ်သော်လည်း အနုပ္ပန္နပုဒ်၌ မကော ခ်ရ ဟုလိုသည်။
အနုသန္ဓေ။ ။သင်းသို့သော် အတယ်ပုဒ်၌ ကောကံရသနည်း စဉ်ရှိရကား။ ဝ၊
ဥပ္ပါဒိတရားတို့၌ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဥပ္ပါဒိနော၊ဟူသော ပုဒ်ဖြင့် ဟောအပ်သည်ဟု နှလုံး ပြု၍ “ဥပ္ပါဒိနော ဓမ္မာ နာမ ဇာတာ”မိန့်သော်။

ဥပ္ပါဒိနော၊ ပြီးပြီးသော အကြောင်း တစိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မချွတ် ဝေဓိစိ ဖြစ်လတ္တံ့ ကုန်သော။ ဓမ္မာနာမ၊တရားတို့မည်သည်။ ဇာတာ၊ကုန်၏။

ပါဠိ၁နုသန္ဓိ။ ။ဝုတ္တမတ္တံ ပါကဋ္ဌ ကရောန္တော အာဟ“ယထာဟိ”တိအာဒိ။

ဟိ၊ထိုစကားကို ထင်ရှားဆိုအံ့။ “ပေါဠပါဒ၊ ပေါဠပါဒ။ အရူပသင်္ခါတော၊ အရူပဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော။ သညာမယော၊ သညာဖြင့် ပြီးသော။ အတ္တာ၊ သည်။ တိဋ္ဌတေဝ၊ တည်သည်သာတည်း။ ဝ၊ ရှိသည်သာတည်း။ အထ၊ထိုသို့

(၃၆၆)

အဋ္ဌသလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယံ

ရှိသည်ဖြစ်လျက်။ ဣမဿ ပုရိသဿ၊ ဤအရူပဘုံသား သတ္တဝါအား။ အညာဝ၊ အရူပဘဝင်မှ တပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သညာ၊ ကာမာဝစရ သညာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အညာဝ၊ ကုန်သော။ သညာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိတော်၌။ အာရုပ္ပေ၊ အရူပဘုံ၌။ ကာမာဝစရသညာ ပဝတ္ထိကံလေ၊ ကာမာဝစရသညာ ဖြစ်သော အခါ၌။ မူလဘဝင်သညာ၊ မူလအရူပဘဝင် သညာတို့သည်။ ကိဉ္ဇာပိ နိရုဇ္ဈာ၊ အကယ် ရှိကား ချုပ်ကုန်၏ရှင်။ ပန၊ တို့သို့ချုပ်သော်လည်း။ ကာမာဝစရ သညာယ၊ ၏။ နိရုဇ္ဈကာလေ၊ ချုပ်သော ကာလ၌။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ သာ သညာ၊ ထို အရူပဘဝင်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အရူပ သင်္ခါတော၊ အရူပဘဝင်ဟုဆိုအပ်သော။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ နတ္ထိတိသင်္ချံ၊ မရှိဟူသော ရေတွက်ခြင်းသို့။ အဂန္တာ၊ မရောက်မူ၍။ တိဋ္ဌတေဝ နာမ၊ တည်သည် မည်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာတော ယထာ၊ သို့။ ဧဝ မေဝ၊ လျှင်။ လဒ္ဓေါကာသဿ၊ သော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ ပ။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ဆက်။ အာယူဟိတံ၊ အားထုတ်အပ်သော။ သဒ္ဓံ၊ သော။ ကုသလာ ကုသလကမ္မံ၊ သည်။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ယဒိ ဒဒေယျ၊ အကယ်၍ ပေးငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ အညဿ၊ တပါးသော တရား၏။ ဩကာသောဝ၊ ဖြစ်ခွင့် သည်သာလျှင်။ န ဘဝေယျ၊ ရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ အာယူဟိတံ၊ ထိုအားထုတ်အပ်သောကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံသည်။ ဓုဝဝိပါကဉ္စ၊ မြဲသော ဝိပါက်ရှိသော ကံ၎င်း။ အဓုဝ ဝိပါကဉ္စ၊ မြဲသော ဝိပါက် မရှိသော ကံ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထဒုဝိဓေ ကမ္မေတွင်။ ပဉ္စ အာနန္တရိယကမ္မာနိ၊ ငါးပါးသော အာနန္တရိယကံတို့၎င်း။ အဋ္ဌသမာ ပတ္တိယောစ၊ တို့၎င်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂါစ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ ကမ္မံ၊ သည်။ ဓုဝဝိပါကံနာမ၊ ၏။

ရှစ်ပါးသော သမာပတ်ကို အဘယ်ကြောင့် ဓုဝဝိပါက ဆိုသင့်အံ့နည်း?။

မူလဒ္ဓိကာ။ ။ အဋ္ဌသမာပတ္တိယော စ ဗလဝရိရဟေ အဂ္ဂမဂ္ဂသာဝနာဝရိရဟေ စ အပ္ပဟိနသဘာဝတော ဓုဝံ ပစ္စန္နိတိ ဓုဝဝိပါကာတိ ဝုတ္တာ။ ၂၀၆၇-ဆ။

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ-တိကနိက္ခေပ

(၃၆၇)

နိကာအနက်။ ။ ၈။ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အဋ္ဌသမာပတ္တိယော၊ တို့ကို။ ဗလဝ ဝိရဟေ၊
အားကြီးသော အကြောင်းတပါးကင်းသော်၎င်း။ အဂ္ဂမဂ္ဂသာဝနာဝိရဟေ၊
အရဟတ္တမဂ်ကို ဝှားစေခြင်းမှ ကင်းသော်၎င်း။ အပ္ပဟိနသသာဝတော၊ မပယ်
အပ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခုဝံ၊ မချွတ်။ ပစ္စန္နိ၊ အကျိုးပေး
တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုဝိပါကာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ဆက်။ တံဝုဝိပါကကမ္ပံ၊ သည်။ ခဏပုတ္တမ္ပိ၊ ခဏသို့ ရောက်သောကံ
သံညလည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အပ္ပတ္တမ္ပိ၊ ခဏသို့ မရောက်သော ကံသံညလည်း။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထတသ္မိံ ဒုဝိဓေကမ္မေ၊ တွင်။ ခဏပုတ္တံ၊ ခဏသို့ရောက်သောကံ
သည်။ ဥပ္ပန္နံနာမ၊ မည်၏။ အပ္ပတ္တံ၊ သည်။ အနုပ္ပန္နံနာမ၊ မည်၏။ တဿ ဒုဝိ
ဓေကမ္မဿ၊ ၍။ ဝိပါကော၊ သည်။ စိတ္တာနန္တရေဝါ၊ ခြံ့မှုလည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတု၊
ဖြစ်စေကာမူ။ ကပ္ပသတသဟဿာတိက္ကမေဝါ၊ ခြံ့မှုလည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတု၊ မူ။ ဝုဝ
ပစ္စယဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အနုပ္ပန္နံနာမ၊ မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဥပ္ပါဒိနော၊
ကုန်သော။ ဓမ္မနာမ၊ မည်ကုန်သည်။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ မေတ္တေယျဗောဓိ
သတ္တဿ၊ မေတ္တေယျ တရားလောင်း၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အနုပ္ပန္နံနာမ၊
မည်၏။ ဖလံ၊ သည်။ ဥပ္ပါဒိနောဓမ္မာယေဝ နာမ၊ ဥပ္ပါဒိဓမ္မ မည်သည်သာ
လျှင်။ ဇာတံ၊ ၍။

☞

၁၀၄၄။ အတိတတ္ထိကနိဇ္ဈေသေ၊ ခြံ့။ အတိတာတိ၊ ကား။ ခဏတ္တယံ၊
ခဏငယ် သုံးပါးအပေါင်းသို့။ ပတု၊ ရောက်၍။ အတိက္ကန္တာ၊ လွန်ကုန်
သော။ နိရုဒ္ဓါတိ၊ ကား။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်သော။ ဝါ၊
ဝိဂတာတိ၊ ကား။ ဝိဘဝံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်သော။ ဝါ၊
ကား။ ဝိဂစ္ဆိဂတာ၊ ကင်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော။ ဝိပရိဏာတာတိ၊ ကား။
ပကတိဝိဇဟနေန၊ ပြကတေသဘောကို စွန့်သဖြင့်။ ဝိပရိဏာမံ၊ ဖောက်ပြန်
ခြင်းသို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်သော။ နိရောဓသင်္ခါတံ၊ ချုပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်
သော။ အတ္ထံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
အတ္ထင်္ဂတာ၊ မည်ကုန်၏။ အပ္ပတ္တင်္ဂတာတိ၊ ကား။ ဥပသဂ္ဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဒံ၊
ကို။ ဝစိတံ၊ ပွားစေအပ်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာဝိဂတာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တိတွာ၊ ဖြစ်၍။
ဝိဂစ္ဆိဂတာ၊ ကင်းခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော။ ပုန၊ တဖန်။ အတိတပစနေ၊ အတိ
တသဒ္ဓါကို ဆိုခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ခြံ့။ ဝုတ္တမေဝ၊

(၃၆၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဆိုအပ်ပြီးသည်သာတည်း။ ပရတော၊ နောက်၌။ အနာဂတာဘိ အာဒိသုပိ၊ စသည်တို့၌လည်း။ သေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အတိတံ သေန သင်္ဂဟိတတိ၊ ကား။ အတိတ ကောဠာသေန၊ အတိတ်အဘို့အစုဖြင့်။ ဂဏနံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုအတိတ်တရားတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဣတိစေ၊ ဤသို့ မေးငြားအံ့။ ရူပဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်တည်း။ ပရတော၊ ၌။ အနာဂတာဒိသုပိ၊ စသည် တို့၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၁၀၄၇။ အတိတာရမ္မဏတ္တိကနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ အတိတေ ဓမ္မေအာရဗ္ဗာတိ အာဒိသု၊ စသည်တို့၌။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတာဝ၊ သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုပရိတ္တမဟဂ္ဂတရားတို့သည်။ အတိတာဒိနိ၊ စသည်တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

၁၀၅၀။ အဇ္ဈတ္တတ္တိကနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ တေသံတေသန္တိ ပဒဒ္ဒယေန၊ ပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်းဖြင့်။ သဗ္ဗသတ္တေ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိယာဒိယတိ၊ ကုန်စေ၏။ အဇ္ဈတ္တပစ္စုပ္ပန်နိ ဥဘယံ၊ ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းတည်း။ နိယကဇ္ဈတ္တာဓိဝစနံ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တ၏ အမည်တည်း။ နိယတာတိ၊ ကား။ “နိယကာတိပိ”။ အတ္တနော၊ ၏။ “အတ္တနီတိပိ”။ သန္တာနော၊ ၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာတိ၊ ကား။ ပါဠိယေက္ကဿ ပါဠိယေက္ကဿ၊ အသီးတဦး အသီးတဦးဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ သန္တာကာ၊ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ဥပါဒိန္နကာတိ၊ ကား။ သရီရဋ္ဌကာ၊ သတ္တဝါ တို့၏ ကိုယ်၌ဖြစ်သော တရားတို့တည်း။

မူလနိကာ။ ။ ဥပါဒိန္နာယိ ဧတ္ထ န ဥပေတေန အာဒိန္နာတိ အယမတ္ထော၊ ဥပသဒ္ဓေါ ပန ဥပသဂ္ဂမတ္တမေ။ ၁၆၇-ဆ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့သည် အာရုံပြုသောအားဖြင့် ကပ်အပ်သောကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သောကံကြောင့် ဖြစ်သောတရားတို့ကိုသာလျှင် မကောက်လင့်ဟူလို။

အနုသန္ဓေ။ ။ ယင်းကို မြဲစေလိုရကား-တေဟိ စသည်ကို တက်သော်....။

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ-ဒုကနိက္ခေပ

(၃၆၉)

ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ တေ၊ ထိုကိုယ်၌ ဖြစ်သော တရား တို့သည်။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာဝါ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သည်မူလည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ မာဝါ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကံကြောင့် မဖြစ်ကုန်သည်မူလည်း။ ဟောန္တု၊ ကုန်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ အာဒိန္နဂဟိတပရာမဋ္ဌ ဝသေန၊ ယူအပ်စွဲလမ်းအပ် မှားသော အားဖြင့် သုံးသပ်အပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣမ၊ ဤတိုက်၌။ “ဥပါဒိန္နာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။

၁၀၅၁။ ပရသတ္တာနန္တိ၊ ကား။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အဝသေသသတ္တာနံ၊ ကြွင်းသော သတ္တာဝါတို့၏။ ပရပုဂ္ဂလာနန္တိ ဣဒံဝစနံ၊ သည်။ တဿေဝ၊ ထိုပရသတ္တာနံ ဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ သေသံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တသဒိသမေဝ၊ တည်း။ တဒုဘယန္တိ၊ ကား။ တံဥဘယံ၊ ထိုအဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓနှစ်ပါးအပေါင်းတည်း။

၁၀၅၂။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတ္တိကဿ၊ ဧ။ ပဌမပဒေ၊ ၌။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဒုတိယေ၊ ၌။ အပ္ပမာဏာပိ၊ အပ္ပမာဏ တရားတို့ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တတိယေ၊ ၌။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတာဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ အပ္ပမာဏာ၊ အပ္ပမာဏ တရားတို့သည်။ ကာလေန၊ ရံခါ။ ဗဟိဒ္ဓံ၊ ကို။ ကာလေန၊ ရံခါ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ နကရောန္တိ၊ မပြုတတ်ကုန်။ သနိဒဿနတ္တိက နိဒ္ဒေသော၊ သည်။ ဥတ္တာနောယေဝ၊ ဂေါ သည်သာလျှင်တည်း။

ဒုကနိက္ခေပကထာ

၁၀၆၂။ ဒုကေသု၊ တို့၌။ အဒေါသနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ မေတ္တာယနဝသေန၊ မေတ္တာဖရဏဝသေန၊ မေတ္တာကိုဖြန့်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ မေတ္တိ၊ မည်၏။

မူလနိကာ။ ။ မေတ္တယန ဝသေနာတိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဒိဓံ ကတွာ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌံ။ ။

၁၆၇-ဆ။

မေတ္တာကာရာ၊ မေတ္တာပြုခြင်း ကြိယာသည်။ မေတ္တာယနာ၊ မည်၏။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာဖြင့်။ အယိတဿ၊ ဖြစ်တတ်သော။ မေတ္တာသမဂ္ဂနော၊ မေတ္တာနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ဟိတ္တဿ၊ ဧ။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ မေတ္တာယံ

(၃၇၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တတ္ထံ၊ မေတ္တာနှင့်ပြည့်စုံသော စိတ်၏အဖြစ်။ အနုဒယတိ၊ စောင့်တတ်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုဒ္ဓါ၊ မည်၏။ “နိပ္ပန္နံ ဒ၊ ကား အာဂုမ်”။ ရက္ခတိ၊
စောင့်တတ်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အနုဒ္ဓါကာရော၊ စောင့်
သော အမှုအရာ ကြိယာသည်။ အနုဒ္ဓါယနာ၊ မည်၏။ အနုဒ္ဓါယိတဿ၊
စောင့်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော စိတ်၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ အနုဒ္ဓါယိ
တတ္ထံ၊ အဖြစ်။ ဟိတဿ၊ အစီးအပွားကို။ သေနဝသေန၊ ရှာခြင်း၏အစွမ်း
ဖြင့်။ ဟိတေသိတာ၊ မည်၏။ အနုကမ္ပနဝသေန၊ ချီးမြှောက် စောင့်ရှောက်
သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနုကမ္ပာ၊ မည်၏။ သဗ္ဗေဟိပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်
သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပစာရပ္ပနာပတ္တာ၊ ဥပစာအပ္ပနာသို့ ရောက်သော။
မေတ္တာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သေသပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ လောကီယ
လောကုတ္တရော၊ သော။ အဒေါသော၊ ကို။ ကထိတော၊ ၏။

၁၀၆၃။ အမောဟနိဒ္ဒေသောဉ္စ။ ဒုက္ခေညဏန္တိ၊ ကား။ ဒုက္ခသစ္စေ၊ ဒုက္ခ
သစ္စာဉ္စ။ ဉာဏံ၊ သိသောဉာဏံ။ ဒုက္ခ သမုဒယေတိ အာဒိသု၊ စသည်တို့၌
လည်း။ သေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေစိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊
ဤဒုက္ခသစ္စဉာဏံ စသည်တို့တွင်။ ဒုက္ခေညဏံ၊ ဒုက္ခ၌ သိသော ဉာဏ်သည်။
သဝန သမ္မသန ပဋိဝေဓ ပစ္စဝေက္ခဏာသု၊ နာခြင်း၊ သုံးသပ်ခြင်း၊ ထိုးထွင်း
ခြင်း၊ ဆင်ခြင်ခြင်းတို့၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဒုက္ခ သမုဒယေ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ သိသော
ဉာဏ်သည်။ တထာ၊ တူ။ သဝန သမ္မသန ပဋိဝေဓ ပစ္စဝေက္ခဏာသု၊ တို့၌။
ဝတ္တတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ နိရောဓေ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ သိသော ဉာဏ်သည်။ သဝန
ပဋိဝေဓ ပစ္စဝေက္ခဏာသု ဝေ၊ တို့၌သာလျှင်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ပဋိပဒါယ၊
မဂ္ဂသစ္စာဉ္စ။ ဉာဏံ၊ သည်။ တထာ၊ တူ။ သနေ ပဋိဝေဓ ပစ္စဝေက္ခဏာသု၊ တို့၌။
ဝတ္တတိ၊ ၏။ ပုဗ္ဗန္တေတိ၊ ကား။ အတိတ ကောဋ္ဌာသေ၊ အတိတ်အဘျိအစ၌။
အပရန္တေတိ၊ ကား။ အနာဂတ ကောဋ္ဌာသေ၊ အနာဂတ် အဘျိအစ၌။
ပုဗ္ဗန္တာပရန္တေတိ၊ ကား။ တဒုဘယေ၊ ထိုပုဗ္ဗန္တာပရန္တနှစ်ပါးအပေါင်း၌။
ဣဒပ္ပတ္တယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နသု ဓမ္မေသု ဉာဏန္တိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤဇာတိအစ
ရှိသည်ကား။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ ဣဒံ၊ ဤဇာတိ၊ မရဏစသည်ကား။
ပစ္စယပ္ပန္နံ၊ ပစ္စယပ္ပန်တည်း။ ဣမံ၊ ဤဇာတိ အစရှိသောအကြောင်းကို။
ပဋိစ္စု၍။ ဣဒံ၊ ဤဇာတိ၊ မရဏစသော အကျိုးသည်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိဝေ၊

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ-ဒုကနိက္ခေပ

(၃၇၁)

သို့။ ပစ္စယေသု၊ တိဋ္ဌိ၎င်း။ ပစ္စယပုဉ္ဏမေသု၊ တိဋ္ဌိ၎င်း။ ဉာဏံ၊ သိသော
ဉာဏ်တည်း။

၁၀၆၅။ လောဘနိဗ္ဗေသေပိ၊ ဌိလည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ အနာဂတာနံ ပဒါနံ၊
တို့၏။ အယံ အတ္ထော၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော အနက်ကို။ ဝေဒိတဗျော၏။ ရဉ္ဇန
ဝသနံ၊ တပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ရာဂေါ၊ မည်၏။ ဗလဝရဉ္ဇနဌေနံ၊ အားကြီး
သော တပ်ခြင်းသဘောဖြင့်။ သာရာဂေါ၊ သာရာဂမည်၏။

၁၀၆၆။ သံရာဂေါတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ နိဂ္ဂဟိတလောပံ အကာရဿ ဒိဃံ ကတွာ
သာရာဂေါတိ ဝုတ္တံ။

ဝိသယေသု၊ အာရုံတို့၌။ သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ အနု အနု နယတော၊ အဖန်တလဲလဲ
ဆောင်တတ်သောကြောင့်။ “အနုနယနတောတိပိ”။ အနုနယော၊ မည်၏။
အနုရုဇ္ဈတိ၊ အလိုရှိတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အနုရောဓော၊ မည်၏။
ကာမေတိ၊ အလိုရှိတတ်၏။ ဣတိအယံ၊ သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယတ္ထ
ကတ္တစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဘဝေ၊ ဌ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ တောယ၊ ဤတဏှာ
ဖြင့်။ နန္ဒန္တိ၊ နှစ်သက်တတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ သယံ၊ သည်။ နန္ဒတိ၊ နှစ်သက်
တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နန္ဒိ၊ မည်။ သာ တဏှာ၊ သည်။ နန္ဒိစ၊ သည်
လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ရဉ္ဇနဌေနံ၊ တပ်တတ်သော သဘောအားဖြင့်။ ရာဂေါ၊
သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နန္ဒိရာဂေါ၊ မည်၏။
“နန္ဒိရာဂေါတိပိ”။ တတ္ထနန္ဒိ နန္ဒိရာဂေသု၊ တို့တွင်။ ဂေသ္မိံ၊ တပါးသော။
အာရမ္မဏေ၊ ဌ။ သကိံ၊ တကြိမ်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ တဏှာ၊ သည်။ နန္ဒိ၊
မည်၏။ ပုနပျုနံ၊ လဲ။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ တဏှာကို။ နန္ဒိရာဂေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
စိတ္တဿ သာရာဂေါတိ၊ ကား။ ယော လောဘော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ ဗလဝ
ရဉ္ဇနဌေနံ၊ အားကြီးသော တပ်ခြင်းသဘောကြောင့်။ “သာရာဂေါ”တိ၊ ဌ။
ဝုတ္ထော၏။ သောလောဘော၊ သည်။ သတ္တဿ၊ ၏။ သာရာဂေါ၊ မည်သည်။
န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ သော လောဘော၊ သည်။ စိတ္တဿဝ၊ စိတ်၏သာလျှင်။
သာရာဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

တောယ တဏှာယ၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏာနိ၊ အာရုံတို့ကို။ ဣန္ဒန္တိ၊ အလိုရှိတတ်
ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာတဏှာ၊ သည်။ ဣန္ဒာ၊ မည်၏။ ဗဟလ

(၃၂)

ဇာတိသင်္ဂဟသင်္ဂဟသင်္ဂဟ

ကိလေသဘာဝေန၊ ထူထပ်သော ကိလေသာ ချိသည်၏ အပြစ်ကြောင့်။
 တောယ တကျော၊ ဖြင့်။ ပါကိနော၊ တို့သည်။ မုစ္ဆန္တိ၊ တွေဝေတတ်ကုန်၏။
 ဣတိဟသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သာတကျောသည်။ မုစ္ဆာ၊ မည်၏။ ဂိလိတော၊ မျို၍။
 ပရိနိဋ္ဌပေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍။ ဂဟဏ ဝသေန၊ စွဲလမ်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။
 အဇ္ဈောသနံ၊ မည်၏။ ဣမိနာ၊ ဤလောဘဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဝိဇ္ဇန္တိ၊
 အဘိကံသိန္တိ၊ အလွန်အလွှဲရှိကုန်၏။ ဂေဓံ၊ တပ်မက်မောခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊
 ရောက်ကုန်၏။ ဣတိဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော လောဘော၊ သည်။ ဂေဓော၊
 မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဗဟလဋ္ဌေန၊ ထူထပ်သော သဘောကြောင့်။ ဂေ
 ဓော၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ “ဂေဓံ၊ ထူထပ်သော။ ပဝနသဏ္ဍံ၊ ဘောအုပ်”။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗဟလဋ္ဌေန၊ ထူထပ်သော သဘောကြောင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ အနန္တရပဒံ၊ အခြားမရှိသော ပလိဂေဓောဟူသောပုဒ်ကို။ ဥပသဂ္ဂဝသေန၊
 ဖြင့်။ ဝမ္ဘိတံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗတော ဘာဂေန၊ ထက်ဝန်းကျင်သော အဘို့
 အားဖြင့်။ ဂေဓော၊ တပ်မက်မောတတ်၏။ ဣတိဟသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ မလိ
 ဂေဓော၊ မည်၏။ ဧတေန၊ ဤလောဘဖြင့်။ သဉ္ဇန္တိ ဗန္ဓန္တိ၊ ဖွဲ့တတ်ကုန်၏။
 ဣတိဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ဂေ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ လဂ္ဂနဋ္ဌေန သံဝရဏဋ္ဌေန၊
 ပိုတ်ပင်တတ်သော သဘောကြောင့်။ သင်္ဂေ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ လဂ္ဂန
 ဋ္ဌေန၊ သြလမ္ပနဋ္ဌေန၊ စွဲလမ်းတတ်သော သဘောကြောင့်။ သင်္ဂေ၊ မည်၏။
 သြသိဒ္ဓနဋ္ဌေန၊ အောက်သို့နှစ်တတ်သော သဘောကြောင့်။ ပင်္ကော၊ မည်၏။
 အာကုနဝသေန၊ ဆွဲငင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဇော၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။
 ‘တဿ တဿေဝ ဘဝဿ၊ ထိုထိုကာမဘဝ စသည်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိပါကိ
 ကဋ္ဌတ္တာ ရုပ်၏သာလျှင်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ ပဋိသန္ဓိပစ္စယဘာဝ
 ဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေ၏ ပစ္စည်း၏ အဖြစ်၏ စွမ်းဖြင့်။ (ထည့်)။ ဇော၊ တကျော
 သည်။ ဣမံပုရိသံ၊ ဤသတ္တဝါကို။ ပရိကုတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ငင်ဆွဲတတ်၏”။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝဉ္ဇနဋ္ဌေန၊ လှည့်ပတ်တတ်သော သဘောကြောင့်။
 မာယာ၊ မည်၏။ ဝဋ္ဋသ္မိံ၊ ၍။ သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဇနနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်စေတတ်သော
 သဘောကြောင့်။ ဇနိကာ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ “တကျောသည်။ ပုရိသံ၊
 သတ္တဝါကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ အဿ၊ ထိုသတ္တဝါ၏။ ဝိတ္တံ၊ သည်။
 ဘဝန္တရော၊ (ထည့်)။ ဝိဓာဝတိ၊ ပြေးသွား၏။ ဝါ၊ ဖြစ်၏”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊

အာကမုနဋ္ဌေန၊ ဆွဲငင်ဆောင်ယူတတ်သော သဘောကြောင့်။ သိသ
သောတာ၊ လျင်မြန်သော ရေအယဉ်ရှိသော။ သရိတာဝိယ၊ မြစ်နှင့်တူသည်
တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သရိတာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။
အလ္လဋ္ဌေန၊ စွတ်စိုသော သဘောကြောင့်။ သရိတာ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။
‘သရိတာနိ’။ပ။ ဇန္တုနော”တိ၊ ဟူသော။ ဧတံဝစနံကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
ဝုတ္တံ၏။ ဇန္တုနော၊ အား။ သရိတာနိ၊ စွတ်စိုသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။
သိနေဟိတာနိစ၊ ကပ်စေးခဲ့သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သောမနဿာနိ၊ သော
မနဿတို့သည်။ တဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၏။ အလ္လ္လာနိစေဝ၊ ၎င်းအစွမ်း

(၃၇၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အားဖြင့်စွတ်စိုသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သိနိဒ္ဓါနိစ၊ ရာဂနှင့်ယှဉ်သောပီတိ၏အစွမ်း အားဖြင့် စေးကပ် စေးနဲသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣတိအယံကား။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိသတာ ဝိတ္တတာ၊ ကျယ်ပြန့်တတ်သည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသတ္တိကာ၊ မည်၏။ ရူပဒိသု၊ ကုန်သော။ တေဘူမကဓဗ္ဗေသု၊ တို့၌။ ဝိသဋ္ဌာ၊ ပျံ့နှံ့တတ်သည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိသတ္တိကာ၊ မည်၏။

မူလဒီကာ။ ။ပုရိမ ဝစနမေဝ တကာရဿ နှုတာရံ ကတွာ ဝတ္ထံ။ ။၁၆၈-ဆ။ ဝိသာလာ-ဝိပုလာ၊ ကြီးကျယ် ပြန့်ပြော သည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိသတ္တိကာ၊ ဝိသတ္တိကာမည်၏။ ဝိသတ္တိတိ-သဟတိ၊ သည်းခံတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိသတ္တိကာ၊ မည်၏။

ရုတ္တော ဟိ ရာဂပတ္တုနာ ပါဒေန တာလိယမာနောပိ သဟတိတိ*။

ဝိသံဝါဒိကာ၊ အနိစ္စ စသည်ကို နိစ္စ စသောအားဖြင့် စွဲလမ်းသည်ဖြစ်၍ ချွတ်ယွင်းစေတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိသတ္တိကာ၊ မည်၏။ ဝိသဟရတိ၊ အထူးထူးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် နေကုမ္မဿိ ရှေးရှုဖြစ်ခြင်းမှ စိတ်ကို ထင်ရှားစေတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိသတ္တိကာ၊ မည်၏။ တနည်း။ ဝိသံ၊ အဆိပ်သဘွယ်ဖြစ်သော ဒုက္ခကို။ အရဟတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိသတ္တိကာ၊ မည်၏။ ဝိသမူလာ၊ ဒုက္ခကိုဖြစ်စေတတ်သောကံ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့် အဆိပ်သဘွယ် ဖြစ်သော ဒုက္ခ၏ အမြစ်သဘွယ်ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသတ္တိကာ၊ မည်၏။ “ဝိသယမူလာ ပြု”။ တနည်း။ ဝိသမူလာ၊ အဆိပ်သဘွယ်ဖြစ်သော ဒုက္ခဝေဒနာဟူသောအမြစ်ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိသတ္တိကာ၊ မည်၏။ (ဝိသံဝါ ဒုက္ခဝေဒနာ မူလံ ဧတိဿာတိ ဝိသမူလာ ပြု။) ဒုက္ခသမုဒယတ္တာ၊ ဒုက္ခသမုဒယ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ထည့်)။ ဝိသမူလာ၊ အဆိပ်သဘွယ်ဖြစ်သော ဒုက္ခဟူသော အကျိုးရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိသတ္တိကာ၊ မည်၏။ ဝိသပရိဘောဂါ၊ ရုပ်စသော ဒုက္ခကိုသာလျှင် သုံးဆောင်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိသတ္တိကာ၊ မည်၏။

မူလဒီကာ။ ။တဏှာယ ရူပါဒိကဿ ဒုက္ခဿေဝ ပရိသောဂေါဟောတိ၊ န အမတဿာတိ သာ ဝိသပရိဘောဂါတိဝုတ္တာ။ ။၁၆၈-ဆ။

ဝိသယသမ္ပတ္တိ၊ အာရုံဟူသော ပြည့်စုံခြင်းရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
ဝိသတ္တိကာ၊ မည်၏။

သဗ္ဗတ္ထ နိရုတ္တိ ဝသေန ပဒေသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပါဠိ ၁-နုသန္တိ။ ယောပနေတ္ထ ပဋ္ဌာနော အတ္ထော၊ တံ ဒဿေတုံ ပုန “ဝိသတာ ဝါပနာ”တိ အာဒိဝုတ္တိ။

ဝါပနာ၊ တနည်းကား။ သာတဏှာ၊ ထိုတဏှာသည်။ ရူပေ၊ ဌ်၎င်း။ သဗ္ဗေ၊
ဌ်၎င်း။ ဂန္ဓေ၊ ဌ်၎င်း။ ရသေ၊ ဌ်၎င်း။ ဖောဠဗ္ဗေ၊ ဌ်၎င်း။ ဓမ္မေ၊ ဌ်၎င်း။
ကုလေ၊ ဌ်၎င်း။ ဂဏေ၊ ဌ်၎င်း။ ဝိသတာ ဝိတ္တတာ၊ ကြီးကျယ်ပြန့်တတ်သည်
တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိသတ္တိကာ၊ မည်၏။ “ဝိသတာတခုကား
ပိုသည်”။ အနယ ဗျသန ပါပနဋ္ဌေန၊ အစီးအပွားမရှိ ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်
စေတတ်သော သဘောကြောင့်။ ကုမိန ဗန္ဓသုတ္တကံဝိယ၊ မြူးကိုဖွဲ့သောကြိုး
နှင့်တူ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သုတ္တံ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ “သုတ္တ
ကန္တိခေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ အဓိပစန”န္တံ၊ ဟူသော။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊
သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရူပါဒိသု၊ ရုပ်စသည်တို့၌။ ဝိတ္တတဋ္ဌေန၊ ပျံ့နှံ့တတ်သော
သဘောကြောင့်။ ဝိသဋ္ဌာ၊ မည်၏။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုအာရုံကို။ ပဋိလာ
ဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ အာယုဟာပေတိ၊ အားထုတ်
စေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အာယုဟိနိ၊ မည်၏။ ဥက္ကဏ္ဍိတုံ၊ ငြီးငွေ့
ခြင်းငှါ။ အပ္ပဒါနဘော၊ မပေးကတ်သည်၏အဖြောကြောင့်။ သဟာယဋ္ဌေန၊
အဘော်သဟဲနှင့် တူသည့် အဖြစ်ဟူသောသဘောကြောင့်။ ဒုတိယာ၊ အဘော်
မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အယံ တဏှာ၊ သည်။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဝနုသ္မိံ၊
၌။ ဥက္ကဏ္ဍိတုံ၊ ငှါ။ နဒေတိ၊ မပေးဘတ်။ ဂတဂတဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ရာရောက်
ရာ အရပ်၌။ ပိယသဟာယောဝိယ၊ ချစ်ကျမ်းဝင်သော အဘော်ကဲ့သို့။
အဘိရမာပေတိ၊ မေ့လျော့စေတတ်၏။ တေနော၊ ထိုကြောင့်သျှင် “တဏှာ
ဒုတိယော။ပ။ ဝုတ္တတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

(၃၇၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဂါထာအနက်။ ။တဏှာ ဒုတိယော၊ တဏှာဟူသောအဘော်ရှိသော။ ပုရိ
သော၊ သတ္တဝါသည်။ ဒီသံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော။ အဒ္ဓါနံ၊ အခွန်ပတ်လုံး။
“နိဂ္ဂဟိတံကြေ”။ ဣတ္ထဘာဝညထာ ဘာဝံ၊ ဤလူ၏ အဖြစ်စသည်မှ
တပါးသောနတ်၏ အဖြစ် စသည်သို့။ သံသရံ-သံသရန္တော၊ ကျင်လည်
ရသည်ဖြစ်၍။ သံသာရံ၊ သံသရာဝဋ်ကို။ နာတိဝတ္တတိ၊ မလွန်နိုင်။

ပဏိဓာနက ဝသေန၊ ရူပါရုံစသည်တို့၌ ချထားတတ်သည်၏ အစွမ်း
ဖြင့်။ ပဏိဓိမည်၏။ ဘဝနေတ္တိတိ၊ ကား။ ဘဝရဇ္ဇ၊ ထိုထိုဘဝသို့ ဆွဲငင်
ဆောင်ယူတတ်သော ကြိုးသဘွယ်ဖြစ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တောယတဏှာ
ယ၊ သည်။ သတ္တာ၊ တို့ကို။ ရဇ္ဇယာ၊ ကြိုးဖြင့်။ ဂီဝါယ၊ လည်၌။ ဗဒ္ဓါ
ဂေါကာဝိယ၊ ဖွဲ့အပ်သော နွားတို့ကဲ့သို့။ ဣစ္ဆိ တိစ္ဆိတံ၊ လိုရာလိုရာဖြစ်သော။
ဌာနံ၊ သို့။ နိယုန္တိ၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏။ တံတံအာရမ္မဏံ၊ ထိုသို့အာရုံသို့။
ဝနတိ ဘဇတိ၊ ဆည်းကပ်တတ်၏။ အလ္လိယတိ၊ ကပ်ငြိတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ ဝနံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝနတိ ယာစတိ၊ တောင်းတတ်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝနံ၊ မည်၏။ ဝနထောတိ၊ ဟူ၍။ ဗျဉ္ဇနဝသေန၊ သဒ္ဓါ၏
အစွမ်းဖြင့်။ ပဒံ၊ ကို။ ဝနိတံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အနတ္ထဒုက္ခာနံ၊ အနတ္ထဒုက္ခတို့
ကို။ သမုဠာပနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်စေတတ်သော သဘောကြောင့်။ ဂဟဏဓဋ္ဌေန၊
ထူထပ်သော သဘောကြောင့်။ ဝနံဝိယ၊ တောနှင့်တူသည်တည်း။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝနံ၊ မည်၏။ တေ၊ ဤဝနဟူသော အမည်သည်။ ဗလဝ
တဏှာယ၊ အားကြီးသော တဏှာ၏။ နာမံ၊ တည်း။ ပန၊ အထူး။ ဂဟဏ
တရဋ္ဌေန၊ ထူထပ်သည်ထက် ထူထပ်သော သဘောကြောင့်။ တတော၊ ထို
ဝနမည်သော တဏှာထက်။ ဗလဝတရာ၊ အားရှိမြတ်သော တဏှာသည်။
ဝနထောနာမ၊ ဝနထမည်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ “ဝနံ။ ပ။ ဘိက္ခဝေါ”တိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဂါထာအနက်။ ။ဘိက္ခဝေါ၊ ရဟန်းတို့။ ဝနံ၊ တောကြီးသဘွယ်ဖြစ်သော
တဏှာကို။ ဆိန္ဒထ၊ ဖြတ်ကြကုန်လော့။ ရက္ခံ၊ ပြုကတော့သော သစ်ပင်
ကို။ မာဆိန္ဒထ၊ မဖြတ်ကြကုန်လင့်။ ဝနတော၊ တောအုပ်ကြီး သဘွယ်
ဖြစ်သော တဏှာကြောင့်။ ဘယံ၊ အပါယ်ဘေး ဝဋ်ဆင်းရဲဘေးသည်။

ဇာယတေ၊ ဖြစ်၏။ ဝနဉ္စ၊ တောအုပ်ကြီးသဘွယ်ဖြစ်သော တဏှာကို
 ၎င်း။ ဝနထဉ္စ၊ ထူထပ်သည်ထက် ထူထပ်သောတဏှာကို၎င်း။ ဆေတွာ၊
 ရှိ။ နိဗ္ဗနာ၊ တဏှာကင်းကုန်သည်။ ဝါ၊ တဏှာဟူသော တောမှ ထွက်
 မြောက်ကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော။

နတ္ထိဝနံ တုမှာကန္တိ နိဗ္ဗနာ၊ ဝနတော နိက္ခန္တာဝါ တုမှေတိ နိဗ္ဗနာ၊ ပြ။

သန္ဓဝနဝသေန၊ နှီးနှောရောယှက် ပေါင်းဘက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။
 သန္ဓဝေါ၊ မည်၏။ သံသဂ္ဂေါ၊ နှီးနှောရောယှက် ပေါင်းဘက်သည်တည်း။
 ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သောသန္ဓဝေါ၊ သည်။ တဏှာသန္ဓဝေါ၊
 ၎င်း။ မိတ္တသန္ဓဝေါ၊ အဆွေခင်ပွန်းအဖြစ်ဖြင့် ပေါင်းဘက်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊
 သို့။ ဒုဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးသော သန္ဓဝတို့တွင်။
 ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ တဏှာသန္ဓဝေါ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ သိနေဟနဝသေန၊
 စေးကပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သိနေဟော၊ သိနေဟမည်၏။ အာလယ ကရဏ
 ဝသေန၊ ကပ်ငြိသည်ကို ပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အပေက္ခတိ၊ ငဲ့ကွက်တတ်၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပေက္ခာ၊ မည်၏။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ “ဣမာနိ။ ပ။ ကရော
 ဟိ”တိ၊ ဟူသော။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောလည်း ဟောအပ်၏။ ဒေဝ၊
 မင်းမြတ်။ တေ၊ သင်မင်းမြတ်၏။ ကုသာဝတီရာဇဌာနီ ပမုခါနိ၊ ကုသာဝတီ
 မင်းနေပြည်ကြီးလျှင် အမှူးရှိကုန်သော။ ဣမာနိစတုရာသီတိ နဂရသဟဿာ
 နိ၊ ဤရှစ်သောင်း လေးထောင်သော မြို့တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဧတ္ထစတုရာ
 သီတိ နဂရသဟဿေသု၊ တို့၌။ ဒေဝ၊ မြတ်။ တေ၊ ၏။ ဆန္တံ၊ လိုချင်ခြင်းဆန္ဒ
 ကို။ ဇနေဟိ၊ ဖြစ်စေလော့။ ဝိဇိတေ၊ နိုင်ငံ၌။ အပေက္ခံ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းကို။
 ကရောဟိ၊ ပြုလော့။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အာလယံ၊ ကို။ ကရောဟိ၊ လော့။ အယံ၊
 ကား။ ဧတ္ထ၊ ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပါဠိယေက္ကေ ပါဠိယေက္ကေ၊ အသီးတခု
 အသီးတခုဖြစ်သော။ အာရမ္မဏေ ၌။ ဗန္ဓတိ၊ ဘွဲ့တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
 ကြောင့်။ ပဋိဗန္ဓု၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဉာတကဋ္ဌေန၊ ဆွေမျိုးဖြစ်သော အနက်
 အားဖြင့်။ ပါဠိယေက္ကော၊ အသီးတဦးဖြစ်သော။ ဗန္ဓု၊ အဆွေအမျိုးတည်း။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိဗန္ဓု၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နိစ္စသန္တိသိတဋ္ဌေန၊ အမြဲ
 မှီသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ တဏှာသမော၊ တဏှာနှင့်တူသော။
 ဗန္ဓုနာမ၊ အဆွေအမျိုးမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

(၃၇၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အာရမ္မဏာနံ၊ တို့ကို။ အသနတော၊ လွမ်းမိုးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဝါ၊ သုံးဆောင်ခံစားတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာသ၊ မည်၏။

ပါဠိ၊ နုသန္တိ။ တဒုထယံ ဒသေတုံ “အဇ္ဈောတ္တရဏတော” တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။

အဇ္ဈောတ္တရဏတောစေ၊ လွမ်းမိုးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တိတ္ထံ၊
ရောင့်ရဲခြင်းသို့။ အနုပဂန္ဓာဝ၊ မရောက်မရှိသာလျှင်။ ပရိဘုဉ္ဇနတောစ၊
သုံးဆောင် ခံစားတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။
အတ္ထော၊ အသနတော ဟူသောပုဒ်၏ အနက်တည်း။ အာသိသန ဝသေန-
ဣစ္ဆန ဝသေန၊ လိုချင် တောင့်တ တတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာသိသနာ၊
မည်၏။ အာသိသိတဿ၊ လိုချင်တောင့်တတတ်သောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။
အာသိသိတတ္ထံ၊ အဖြစ်။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ တဿာတဏှာယ၊ ၏။ ပဝတ္တိဌာနံ၊ ဖြစ်ရာ
ဌာနကို။ ဒသေတုံ၊ ဌာ။ ရူပါသာတိ အာဒိကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထရူပါသာတိ
အာဒိဝစနေ၊ ဌ။ အာသိသန ဝသေန၊ လိုချင် တောင့်တ တတ်သည်၏အစွမ်း
ဖြင့်။ အာသာယ၊ အာသာ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ရူပေ၊ ရူပါရုံ၌။
အာသာ၊ လိုချင်တောင့်တ တတ်သည်တည်း။ ရူပါသာ၊ တတ်သည်။ ဣတိ
ဝေ၊ သို့။ နဝပိ၊ ကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနံ၊ သိအပ်ကုန်၏။
စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ နဝသုပဒေသုတို့တွင်။ ပရိမာနံ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပုဒ်တို့ကို။
ပဉ္စ ကာမဂုဏ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဆဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော
ပုဒ်ကို။ ပရိက္ခာရ လောဘဝသေန၊ သက်န်း သပိတ် စသော ပရိက္ခရာ၌
တပ်သော လောဘ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ ၏။ တံဆဌံ၊ ထိုခြောက်ခုမြောက်သော
ပုဒ်ကို။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရဟန်းဖြစ်သော သူတို့
အား။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတော ဆဌတော၊ ထိုခြောက်ခုမြောက်သော ပုဒ်မှ။ ပရာနိ၊
ကုန်သော။ တီဏိ၊ ကုန်သော ပုဒ်တို့ကို။ အတိတ္တိယ ဝတ္ထုဝသေန၊ မရောင့်
အပ်သော ဝတ္ထု၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂဟဌာနံ၊ လူဖြစ်သော သူတို့အား။ ဝုတ္တာနိ၊
ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဝတသံ ထိုလူဖြစ်သော သူတို့အား။ နေပုတ္တ
ဇီဝိတေဟိ၊ ဥစ္စာ သားသွီး အသက်တို့မှ။ အညံ၊ တပါးသော။ ပိယတရံ၊
အထူးသဖြင့် ချစ်အပ်သော ဝတ္ထုသည်။ န အတ္ထံ၊ မရှိ။ “ဣဒံ ဤဥစ္စာသည်။
မယံ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ဧတံ၊ ထိုဥစ္စာသည်။ မယံ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊

တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ အသုကေန၊ ဤမည်သော သူသည်။ မေ၊
 ငါးအား။ ဣဒံ၊ ဤဥစ္စာကို။ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်ပြီ။ ဣဒံ၊ ဤဥစ္စာကို။ န ဒိန္နံ၊ မပေး
 အပ်။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဇပ္ပါပေတိ၊ ဆိုစေ
 တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဇပ္ပါ၊ မည်၏။ ပရတော၊ ဤ။ ဒွေပဒါနံ၊
 တို့ကို။ ဥပသဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဝဇ္ဇိတာနံ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုဥပသာရအားဖြင့်
 ပွားစေသောပုဒ်မှ။ ပရံ၊ ဤ။ အညေနာကာရေန၊ ဇပ္ပနာ ဇပ္ပိတတ္တံ တို့၏ ဇပ္ပါမှ
 တပါးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိဘဇိတံ၊ ငှာ။
 အာရဒ္ဓတ္တာ၊ အားထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ ဇပ္ပါတိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇပ္ပနာကာရော၊ ဆိုစေသော အမှုအရာကြိယာသည်။ ဇပ္ပနာ၊
 မည်၏။ ဇပ္ပိတဿ၊ ဆိုစေအပ်သောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ ကည်း။ ဇပ္ပိတတ္တံ၊ အဖြစ်။
 ပုနပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ဝိသယော၊ အာရုံ၌။ လုပ္ပတိ ကခုတိ၊ ဆိတ်ဆဲ ဆင်ဆဲ
 ဆွဲငင် လုယက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ လောလုပေါ၊ မည်၏။ “ပ
 တခုကြေသည်”။ လောလုပဿ၊ ၏။ ကာဝေါ၊ တည်း။ လောလုပ္ပံ၊ အဖြစ်။
 လောလုပ္ပိကာရော၊ အဖန်တလဲလဲ ဆွဲငင် လုယက်တတ်သော အမှုအရာ
 ကြိယာသည်။ လောလုပ္ပိယနာ၊ မည်၏။ လောလုပ္ပ သမင်္ဂီနေ၊ လောလုပ္ပ
 တဏှာနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ လောလုပ္ပိယိတတ္တံ၊
 အဖြစ်။

☞

ပုစ္ဆန္တိကတာတိတေ၊ ဟူသော ဤအမည်သည်။ ယာယ တဏှာယ၊ ဖြင့်။
 လာဘဠာနေသု၊ လာဘ်ရမည့်အရာတို့၌။ ပုစ္ဆံစာလယမာနာ၊ အမြီးတန့်န့်
 ပြုကုန်သော။ သုနခါဝိယ၊ ခွေးတို့ကဲ့သို့။ ကမ္မမာနာ၊ တုန်တုန်လှုပ်လှုပ်။
 ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ တဿာ တာဒိသယ၊ သော။ ကမ္မန တဏှာယ၊
 တုပ်လှုပ်ကြောင်းဖြစ်သော တဏှာ၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ “ဝိစရန္တိ တေ၊
 ပုဒ်ဖြတ်”။ သာဓု မနာပ မနာပေ၊ အကောင်း အကောင်း ဖြစ်ကုန်သော။
 (မနာပါ မနာပေ-ရှိမူ အကောင်းတက် အကောင်း ဖြစ်ကုန်သော-ပေး)။
 ဝိသယော၊ အာရုံတို့ကို။ ကာမေတိ၊ အလိုရှိတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သာဓုကာမော၊ မည်၏။ တဿ သာဓုကာမဿ၊ ၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ သာဓု
 ကမ္ပတာ၊ အဖြစ်။ မာတာ မာတုတ္ထာတိ အာဒိကော၊ အမိ-မိထွေး မိကြီး အစ
 ရှိသော။ အ ယုတ္တဠာနေ၊ မသင့်သော အရာ၌။ ဖုဂေါ၊ တပ်သော ဖုဂ

(၃၈၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓမ္မရာဂေါ၊ မည်၏။ ယုတ္တဋ္ဌာနေဝါသင့်သော
 အရာ၌လည်း။ ဗလဝါ၊ အားကြီးသည်။ ဟုတု၊ ဤ။ ဥပ္ပန္နလောဘော၊ ဖြစ်
 သော လောဘသည်။ ဝိသမလောဘော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ “ရာဂေါ
 ဝိသမ” ။ အာဒိဝစနတော၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူသောကြောင့်။
 ယုတ္တဋ္ဌာနေဝါသင့်သော အရာ၌၎င်း။ အယုတ္တဋ္ဌာနေဝါသင့်သောအရာ၌
 ၎င်း။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်သော။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ အားကြီးသော ဆန္ဒရာဂသည်။
 အဓမ္မဋ္ဌေန၊ သဘောမဟုတ်သော အနက်ကြောင့်။ အဓမ္မရာဂေါ၊ မည်၏။
 ဝိသမဋ္ဌေန၊ မညီညွတ်သော သဘောကြောင့်။ ဝိသမလောဘော၊ မည်၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အာရမ္မဏာနံ၊ တို့ကို။ နိကာမနဝသေန၊ လိုချင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ နိကန္တိ၊
 မည်၏။ နိကာမနာကာရော၊ လိုချင်ခြင်းကြံယာသည်။ နိကာမနာ၊ ၏။
 ပတ္တနာဝသေန၊ တောင့်တသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပတ္တနာ၊ မည်၏။ ပိဟာယန
 ဝသေန၊ ချစ်မြတ်နိုးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပိဟာနာ၊ မည်။ သုဠ၊ လွန်စွာ။
 ပတ္တနာ၊ တောင့်တခြင်းသည်။ သမ္ပတ္တနာ၊ မည်၏။ ပဉ္စသုကာမဂုဏေသု၊ တို့၌။
 တဏှာ၊ တပ်သော တဏှာသည်။ ကာမတဏှာ၊ မည်။ ရူပါရူပဘဝေ၊ ရူပ
 ဘဝ အရူပဘဝ၌။ တဏှာ၊ တပ်သောတဏှာသည်။ ဘဝတဏှာ၊ မည်၏။
 ဥစ္ဆေဒသင်္ခါတေ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သော။ ဝိဘဝေ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ၌။ တဏှာ၊
 တပ်သော တဏှာသည်။ ဝိဘဝတဏှာ၊ မည်၏။ သုဒ္ဓေ၊ သက်သက်သော။
 ရူပကဝသ္မိံ၊ ယေဝ၊ ရူပဘဝ၌သာလျှင်။ တဏှာ၊ တပ်သောတဏှာသည်။ ရူပ
 တဏှာ၊ မည်၏။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ တဏှာ၊ သည်။ အရူပတဏှာ၊ မည်၏။
 ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတော၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သော။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။
 ဒိဋ္ဌိရာဂေါ၊ မည်၏။ နိရောဓေ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၌။ တဏှာ၊ တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ နိရောဓတဏှာ၊ မည်၏။

ယောဇနာ။ ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါ ဒိဋ္ဌိရာဂေါတိ နိရောဓေ ကဏှာ
 တိ ပဒဿ သရုပ်။ ။ ၂၁၀-သု။

ရူပော၊ ၌။ တဏှာ၊ တည်း။ ရူပတဏှာ၊ တည်း။ သုဒ္ဓေ၊ ၌။ တဏှာ၊ တည်း။
 သဒ္ဓတဏှာ၊ တည်း။ ဂန္ဓတဏှာဒိသု၊ တို့၌လည်း။ သေဝနယော၊ ကိုသော။

လျှင်။ ဝေဒိတဗျော၊ ဧ၊ ဩဃာဒယော၊ ပုဒ်တို့သည်။ ဝုတ္တတ္တာဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်
ပြီးသော အနက်ရှိကုန်သည်သာတည်း။

ကုသလဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာဝရတိ၊ ပိတ်ပင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်။ အာဝရဏံ၊ အာဝရဏမည်၏။ ဆာဒနဝသေန၊ မိုးကာတတ်သည်၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဆာဒနံ၊ ဆာဒနမည်၏။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဝနသ္မိံ၊ ခွဲ။ ဗန္ဓတိ၊ ၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗန္ဓနံ၊ ဗန္ဓနမည်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဥပဂန္ဓာ၊ ကပ်၍။
ကိလိဿတိ၊ ညစ်နွမ်းစေတတ်၏။ သံကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်းသည်ကို။ ကရောတိ၊
ပြုတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဥပက္ကိလေသော၊ မည်၏။ ထာမဂတ
ဌေန၊ အားရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သောသဘောကြောင့်။ အနုအနု၊
အဖန်တလဲလဲ။ သေတိ၊ ကိန်းတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အနုသယော၊
မည်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကို။ ပရိယုဋ္ဌာတိ
မုသတိ၊ ခိုးယူလုယက်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။
ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ အပ္ပဒါနေန၊ မပေးသဖြင့်။ ကုသလစာရံ၊ ကုသိုလ်
၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဂဏှာတိ၊ ခိုးယူ လုယက်တတ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။

ယောဇနာ။ ။ ကုသလစာရန္တိ ကုသလဿ ပဝတ္တနံ။ ။ ၂၁၁-သု။
ကုသလဝါရံ ဟူ၍လည်းရှိ၏။ ကုသိုလ်၏ အလှည့်ကိုပေး။

ဟိ-ယုတ္တံ၊ သင့်စွ။ ဥပဂန္ဓာ၊ ဝန်းရံချဉ်းကပ်၍။ “စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။
မဂ္ဂေ-မဂ္ဂံ၊ ခရီးသွားသောသူကို။ ပရိယုဋ္ဌိံ သု၊ ခိုးယူလုယက် တိုက်ဖျက်ကုန်၏။
ဓုတ္တာ၊ သေသောက်ကြူးတို့သည်။ မဂ္ဂေ-မဂ္ဂံ၊ ခရီးသွားသောသူကို။ ပရိယုဋ္ဌိံ
သု၊ ခိုးယူလုယက် တိုက်ဖျက်ကုန်၏” ။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဂဏှံ
သု၊ ကုန်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျောယထာ၊ သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊
ဤပရိယုဋ္ဌာနံဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ဂဟဏဌေန၊ ခိုးယူလုယက်ခြင်းဟူသော
အနက်ဖြင့်။ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ပလိဝေဌနဌေန၊ ထက်ဝန်းကျင်
ရစ်ပတ်တတ်သောအနက်ကြောင့်။ လတာဝိယန္တယ်နှင့်တူသည်တည်း။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ လတာ၊ မည်၏။ “လတာ၊ နွယ်သည်။ ဥဗ္ဘိဇ္ဇာ၊ ပေါက်၍။
တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတဋ္ဌာနေပိ၊ လာရာ၌လည်း။ အယံ

(၃၀၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တဏှာ၊ ကို။ “လတာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ န။ ဝိဝိဓာနိ၊ အထူးထူးအပြားပြား
ရှိကုန်သော။ ဝတ္ထုနိ၊ တို့ကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်။ ဝေဝိစ္ဆံ၊ မည်၏။ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ၊ န။ မူလံ၊ အမြစ်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဒုက္ခမူလံ၊ မည်၏။ တဿေဝဝဋ္ဋဒုက္ခဿ၊ ထိုဝဋ္ဋဒုက္ခ၏ သာလျှင်။
နိဒါနံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဒုက္ခနိဒါနံ၊ မည်၏။
တံ ဒုက္ခံ၊ ထိုဝဋ္ဋဒုက္ခသည်။ ဣတော၊ ဤတဏှာမှ။ ပဘဝတိ၊ စ၍ဖြစ်တတ်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခပ္ပဘဝေါ၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ရာအမှန်မည်၏။ ဗန္ဓနဋ္ဌေန၊
ဘွဲ့တတ်သော အနက်ကြောင့်။ ပါသောဝိယ၊ ကြော့ကွင်းနှင့်တူသည်တည်း။
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပါသော၊ မည်၏။ မာရဿ၊ မာရ်၏။ ပါသော၊
ကြော့ကွင်းတည်း။ မာရပါသော၊ မာရ်၏ ကြော့ကွင်း။ ဒုရဂ္ဂိလနဋ္ဌေန၊
မျှီနိုင်ခဲ့သော အနက်ကြောင့်။ ဗဒ္ဓိသံဝိယ၊ ငါးမျှားချိတ်နှင့် တူသည်တည်း။
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဗဒ္ဓိသံ၊ မည်၏။ မာရဿ၊ မာရ်၏။ ဗဒ္ဓိသံ၊ မျှားချိတ်
တည်း။ မာရဗဒ္ဓိသံ၊ မာရ်၏မျှားချိတ်။ တဏှာဘိဘူတာ၊ တဏှာနှိပ်စက်သော
သတ္တဝါတို့သည်။ မာရဿ၊ မာရ်၏။ ဝိသယံ၊ နိုင်ငံကို။ နာတိက္ကမန္တိ၊ မလွန်နိုင်
ကုန်။ တေသံ၊ ထိုနှိပ်စက်သော သတ္တဝါတို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ မာရော၊
သည်။ ဝသံ၊ အာဏာကို။ ဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ ဣမိနာ ပရိယာယေန၊
ဤသို့သော ပရိယာယ်ဖြင့်။ မာရဿ၊ န။ ဝိသယော၊ တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ မာရဝိသယော၊ မည်၏။ သန္ဓနဋ္ဌေ၊ စီးသွားတတ်သော အနက်
ကြောင့်။ တဏှာဝ၊ တဏှာသည်ပင်လျှင်။ နဒါ၊ မြစ်နှင့်တူသည်တည်း။ တဏှာ
နဒါ၊ သည်။ အဇ္ဈောတ္တရဏဋ္ဌေန၊ လွှမ်းမိုးတတ်သော အနက်ကြောင့်။
တဏှာဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဇာလံ၊ ကွန်ယက်နှင့်တူသည်တည်း။ တဏှာဇာလံ၊
တဏှာသည်ပင်လျှင် ကွန်ယက်နှင့်တူသည်။ ဂဒ္ဓုလဗန္ဓာ၊ တောက်ဖြင့် ဘွဲ့အပ်
ကုန်သော။ သုနခေါ၊ တို့ကို။ ယဒိစ္စကံ၊ အကြင်အကြင်လိုအပ်သော အရပ်သို့။
နိယန္တိယထာ၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တဏှာဗန္ဓာ၊ တဏှာဖြင့် ဘွဲ့အပ်
ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့ကို။ နိယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဋ္ဌဗန္ဓန
ဋ္ဌေန၊ မြဲမြံစွာဘွဲ့အပ်သော အနက်ကြောင့်။ ဂဒ္ဓုလံဝိယ၊ တောက်နှင့်တူသည်
တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဂဒ္ဓုလံ၊ မည်၏။ တဏှာဝ၊ တဏှာသည်ပင်
လျှင်။ ဂဒ္ဓုလံ၊ တောက်နှင့်တူသည်တည်း။ တဏှာဂဒ္ဓုလံ၊ တူသည်။ ဓပ္ပုရဏ

ဌေး၊ ပြည့်စေနိုင်ခဲ့သော အနက်ကြောင့်။ တဏှာဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ သမုဒ္ဓေါ၊ သမုဒြာနှင့်တူသည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဏှာသမုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။

၁၀၆၆။ ဒေါသနိဒ္ဓေသေ၊ ဌ။ အနတ္တံ မေ အဝရီတိ၊ ကား။ မေ၊ ငါ၏။ အဝုဇ္ဈိံ၊ အစီးအပွားမဲ့ကို။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။ ဣမိနာဥပါယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗပဒေသု၊ တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။ အဋ္ဌာနေဝါပန အာဃာတောတိ၊ ကား။ အကာရဏေ၊ အကြောင်း မဟုတ်သည်၌။ ကောပေါ၊ အမျက်ထွက်သည်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ဒေဝေါ၊ သည်။ အတိဝဿတိတိ၊ ရွာလွန်း၏ဟူ၍။ ကုပ္ပတိ၊ အမျက်ထွက်၏။ နဝဿတိတိ၊ မရွာဟူ၍။ ကုပ္ပတိ၊ ၏။ သူရိယော၊ သည်။ တပ္ပတိတိ၊ ပူလွန်း၏ဟူ၍။ ကုပ္ပတိ၊ ၏။ နတပ္ပတိတိ၊ မပူဟူ၍။ ကုပ္ပတိ၊ ၏။ ဝါတေ၊ လေသည်။ ဝါယန္တေပိ၊ လာသော်လည်း။ ကုပ္ပတိ၊ ၏။ အဝါယန္တေပိ၊ မလာသော်လည်း။ ကုပ္ပတိ၊ ၏။ သမ္မုဇ္ဈိတံ၊ တမြက်လည်းခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဗောဓိပဏ္ဏာနံ၊ ဗောဓိရုက်တို့ကို။ ဝါ၊ တို့အား။ ကုပ္ပတိ၊ ၏။

သိလာသထုတ်ဖြင့် ကုဗေဒနက်ရှိသော ကုပဇာတ်၏ အယဉ် သမ္ပဒါန်မှည့်၍ စတုတ္ထိရောက်သတည်း။

စီဝရံ၊ ကို။ ပါရုပိတံ၊ ရုံခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ ၍။ ဝါတဿ၊ လအား။ ကုပ္ပတိ၊ ၏။ ဥပက္ခလိတော၊ ချော်၍။ ခါဏုကဿ၊ သစ်ငုတ်အား။ ကုပ္ပတိ၊ ၏။ ဣတိဣဒံ၊ ဤအကြောင်း မဟုတ်သည်၌ အမျက်ထွက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ “အဋ္ဌာနေဝါ ပန အာဃာတော ဇာယတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဘာဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ ဒသသုဋ္ဌာနေသု၊ တို့တွင်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ နဝသု ဌာနေသု၊ တို့၌။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မပထဘေဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ တပါး။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ ဥပ္ပန္နော၊ သော။ အဋ္ဌာနာဃာတော၊ အရာမဟုတ်သည်၌ အမျက်ထွက်ခြင်းသည်။ ကမ္မပထဘေဒံ၊ ကို။ နကရောတိ၊ မပြုတတ်။

မူလနိကာ။ ။ သင်္ခါရေသု ဥပ္ပန္နော ကမ္မပထဘေဒံ နကရောတိတိ ဧတေန သတ္ထေသု ဥပ္ပန္နော အဋ္ဌာနကောပေါ ‘ကရောတိတိ’ ဝိညာယတိ။ ။ ၁၆၈-ဆ။

(၃၈၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

စိတ္တံ၊ ကိ။ အာသာတေန္တော ဟနန္တော၊ ညည်းဆဲနိပ်စက်လျက်။ ဥပ္ပန္နော၊
ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ စိတ္တဿ အာသာတော၊ စိတ်ကို
ညည်းဆဲနိပ်စက်တတ်သည်မည်၏။

စိတ္တဿာတိ ကမ္မဋ္ဌာနေ ဆဋ္ဌိ။ အလုတ္တသမာသော။

တတော စိတ္တအာသာတတော၊ ထိုစိတ္တအာသာတထက်။ ဗလဝတရော၊ အား
ရှိမြတ်သော ဒေါသသည်။ ပဋိသာတော၊ မည်၏။ ပဋိဟနနဝသေန၊ အဖန်
တလဲလဲ နိပ်စက်ညည်းဆဲသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိသံ၊ မည်၏။ ပဋိဝိရဇ္ဈတိ၊
ဆန့်ကျင်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပဋိဝိရောဓော၊ မည်၏။ ကုပ္ပန
ဝသေန၊ အမျက်ထွက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကောပေါ၊ မည်၏။ ပကောပေါ
သမ္ပကောပေါတိ၊ ဟူ၍။ ဥပသဂ္ဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဒံ၊ ကိ။ ဝစိတံ၊ ၏။ ဒုဿန
ဝသေန၊ ပြစ်မှားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ ဖျက်ဆီးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။
ဒေါသော၊ မည်၏။ ပဒေါသော သမ္ပဒေါသောတိ၊ ဟူ၍။ ဥပသဂ္ဂဝသေန၊
ဖြင့်။ ပဒံ၊ ကိ။ ဝစိတံ၊ ၏။ စိတ္တဿ ဗျာပတ္တိတိ၊ ကား။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။
ဝိပန္နတာ၊ ဖောက်ပြန်သည်၏အဖြစ်။ ဝိပရိဝတ္တနာကာရော၊ ဖောက်ပြန်သော
အမှုအရာသည်။ မနံ၊ ကိ။ ပဒုဿယမာနေ၊ ဖျက်ဆီးလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။
ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ မနောပဒေါသော၊ မည်၏။ ကုဇ္ဈန ဝသေန၊
အမျက်ထွက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကောဓော၊ မည်၏။ ကုဇ္ဈနာကာရော၊
အမျက်ထွက်သော အမှုအရာကြိယာသည်။ ကုဇ္ဈနာ၊ ၏။ ကုဇ္ဈိတဿ၊ သူ၏။
ဘာပေါ၊ တည်း။ ကုဇ္ဈိတတ္ထံ၊ အဖြစ်။

ဣဒါနိ၊ ဌ။ အကုသလနိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယံ၊ ကိ။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။
ဒေါသော ဒုဿနာတိ အာဒိ၊ ကိ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့
နည်းကိုပြခြင်းငှါ။ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “စိတ္တဿ
အာသာတော ။ပ။ ကုဇ္ဈိတတ္ထံ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဣဓ ဒေါသနိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ ဝေဇ္ဇ
ပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ယောဓဓမ္မာ၊ ကိ။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်ပြီ။ “ဒေါ
သော ဒုဿနာ” တိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်
သော အကုသလနိဒ္ဒေသဌ်။ ယော ဓမ္မော၊ ကိ။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်ပြီ။ အယံ

ဓမ္မော၊ ကိံ။ ဒေါသော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ နိ။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 “ယော ဝေရူပေါ” စသော စကား၌။ ယောဇနာ၊ ကိံ။ ကာတဗ္ဗာ၊ နိ။
 ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဝေယောဇနော၊ ဤသို့သော ယောဇနာသည်။ သတိ၊
 သော်။ ပုနရုတ္တိဒေါသော၊ သည်။ ပဏ္ဍိတေန၊ ပညာရှိသည်။ (တည့်)။ ပဋိ
 သေမိတော၊ မြစ်ပယ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မောဟနိဒ္ဒေသော၊ ကိံ။
 အမောဟနိဒ္ဒေသော၌။ ဝုတ္တပဋိပက္ခ နယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ဆန့်ကျင်ဘက်
 ဖြစ်သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ သဗ္ဗာကာရေန၊
 ဖြင့်။ သေ-ဧသော မောဟနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ ဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အာဝိ၊
 ထင်စွာ။ ဘဝိသတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။

၁၀၇၉။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သဟေတုကာတိ၊ ကား။ တေဟိဟေတု
 ဓမ္မေဟိ၊ ထို ဟိတ်ဖြစ်သော တရားတို့ဖြင့်။ အညေ၊ မိမိမှတပါးကုန်သော။
 ယေ ဟေတုဓမ္မာ ဝါ၊ အကြင် ဟိတ်ဖြစ်သော တရားတို့သည်၎င်း။ ယေ န
 ဟေတုဓမ္မာဝါ၊ အကြင်ဟိတ်မဟုတ်သော တရားတို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။
 တေဓမ္မာ၊ ထိုဟိတ်ဖြစ်သောတရား ဟိတ်မဟုတ်သောတရားတို့သည်။ သဟေ
 တုကာ၊ မည်ကုန်၏။ အဟေတုကပဒေပါ၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဟေတုတရား-နဟေတုတရား
 တို့တွင်။ ဟေတု၊ ဟိတ်တရားသည်။ ဟေတုယေဝစ၊ ဟိတ်မည်သည်သာလျှင်
 လည်း။ ဟောတိ၊ နိ။ တိဏ္ဍဝါ၊ သုံးပါးသောဟိတ် တို့၏၎င်း။ ဒွိန္ဒဝါ၊ နှစ်
 ပါးသောဟိတ် တို့၏၎င်း။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဥပ္ပတ္တိယံ၊ ဖြစ်ရာ၌။
 သဟေတုကောစ၊ မည်သည်လည်း။ ဝါ၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်နှင့် တကွဖြစ်သည်
 မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စသဟ
 ဂတော၊ သော။ မောဟော၊ သည်။ ဟေတု၊ ဟိတ်သာမည်သည်။ အဟေတု
 ကော၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက
 နိဒ္ဒေသေပိ၊ ၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

၁၀၈၁။ သင်္ဘတဒုကနိဒ္ဒေသော၌။ ပုရိမဒုကော၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အသင်္ဘတ
 ဇာတုံ၊ ကိံ။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ယော ဝေ သော ဓမ္မောတိ၊ ဟူ၍။ ဧက
 ဝေဒန နိဒ္ဒေသော၊ ဧကဝစ်ဖြင့် ညွှန်းခြင်းကို။ ကတော၊ နိ။ ပန၊ တထူး။

စ။ အသိ-၄ ၂-၇၀ နံပါတ် ဆဋ္ဌမ္မာကြည့်။

(၃၈၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပုရိမဒုကော၊ ဌံ။ ဗဟုဝစန ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆာယ၊ ဌံ။ ဥဒ္ဓုဋ္ဌတ္တာ၊ ကြောင့်။
 “ဣမေ ဓမ္မာ အပ္ပစ္စယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆာနုသန္နိ နယေန၊ ပုစ္ဆာ အနု
 သန္ဓေနည်းဖြင့်။ ဗဟုဝစနံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ ဣမေ ဓမ္မာ သနိဒဿနာတိ အာ
 ဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

၁၁၀၁။ ကေနစိဝိညေယျဒုကနိဒ္ဓေသေ၊ ဌံ။ စက္ခုဝိညေယျာတိ၊ ကား။
 စက္ခုဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇာနိတဗ္ဗော၊ သိအပ်ကုန်သော။ သေသပဒေသုပိ၊ တို့
 ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။
 ဧတ္ထ၊ ဤ။ ကေနစိဝိညေယျ ဒုကနိဒ္ဓေသဌံ။ ကေနစိဝိညေယျာတိ၊ ကား။ စက္ခု
 ဝိညာဏာဒိသု၊ စသည်တို့တွင်။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော။ ဧကေန၊ တပါး
 သော။ စက္ခုဝိညာဏေနဝါ၊ သည်၎င်း။ သောတဝိညာဏေနဝါ၊ သည်၎င်း။
 ဝိဇာနိတဗ္ဗော၊ သိအပ်ကုန်သော။ ကေနစိ န ဝိညေယျာတိ၊ ကား။ တေနော၊
 ထိုမှ အမှတ်မရှိ တခုခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ စက္ခုဝိညာဏေနဝါ၊ သည်၎င်း။
 သောတဝိညာဏေနဝါ၊ သည်၎င်း။ န ဝိဇာနိတဗ္ဗော၊ မသိအပ်ကုန်သော။ ဝေ
 အတ္ထေ၊ ဤသို့သော အနက်သည်။ သန္ဓေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဒွိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါး
 လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အတ္ထ နာနတ္ထတော၊ အနက်ထူးသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဟေဋ္ဌာ၊
 အောက်ဖြစ်သော မာတိကာ အဖွင့်၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ယေတေ ဓမ္မာ စက္ခုဝိညေယျာ နတေ ဓမ္မာ သောတဝိညေယျာတိ။
 ဟူသော။ အယံဒုကော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။
 ရူပံ၊ ရူပါရုံသည်။ စက္ခုဝိညေယျံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သဒ္ဓေဝိ၊ သဒ္ဓေါ၊ သည်။
 န စက္ခုဝိညေယျော စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် မသိအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ အတ္ထံ၊ ကို။
 ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ယေတေဓမ္မာ စက္ခုဝိညေယျာ၊ နတေဓမ္မာ သောတဝိညေယျာ။
 ယေဝါ ပန တေဓမ္မာ သောတဝိညေယျာ၊ န တေဓမ္မာ စက္ခုဝိညေယျာတိ၊
 ဟူသော။ အယံ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ဧကော၊ သော။ ဒုကော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ ဧကေန ဣန္ဒြိယ
 မူလကော၊ တပါးတပါးသော ဣန္ဒြေလျှင် မူလရှိကုန်သော။ စတ္တာဓော၊
 စတ္တာဓော၊ လေးပါးလေးပါးသော ဒုက်တို့ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဝိသတိ ဒုကာ၊
 တို့ကို။ ဝိတတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။

ကေနစီ၊ သော။ မနောဝိညာဏေန၊ မနောဝိညာဉ်သည်။ ဝိညေယျာ၊ သိအပ်ကုန်သော။ ကေနစီ၊ သော။ မနောဝိညာဏေန၊ သည်။ နဝိညေယျာ၊ မသိအပ်ကုန်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်သည်။ နတ္ထိကိံ ပန၊ မရှိသလော။ တေန၊ ထိုမနောဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကေနစီဝိညေယျဒုက နိဗ္ဗေသ၌။ ဒုကာ၊ တို့ကို။ နဝုတ္တာကိံ၊ မဟောအပ်သင့်ကုန်သလော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။

မူလဒီကာ။ ။ ကိံ ပန နတ္ထိ၊ ကိန္တေန နဝုတ္တာကိံ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗော။ ။
၁၆၉-သ။

ယောဇနာ၌ကား။ ။ မနော။ ပ။ နဝိညေယျာ ကိ အတ္ထော နတ္ထိ။ တေန တသ္မာ အဘာဝတော ဧတ္ထ မနောဝိညာဏေန ဒုကာ ဘဂဝတာ ကိံ ပန နဝုတ္တာ ဣတိ ပုစ္ဆာကိံ ယောဇနာ (၂၀၂-သ) ဟုလာ၏။ ဒီကာနှင့် ညီအံ့မထင်၊ ဆင်ခြင်။

ဣတိအတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်သည်။ နော နတ္ထိ၊ မရှိသည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ အတ္ထိဝေ၊ တည်း။ ပန၊ ယင်းသို့ပင်ရှိသော်လည်း။ ဝဝတ္တာနာ ဘာ ဝတော၊ ဤတရားကိုသာလျှင် မနောဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်၏ဟု မှတ်သား ပိုင်းခြားခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေန မနောဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ဒုကာ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ နဝုတ္တာ၊ ကုန်။

ပါဠိ၌နုစန္ဒီ။ ။ ဝုတ္တမတ္ထံသာဓေန္တော “နဟိ” ကိ အာဒိမာဟံ။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ စက္ခုဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ အဝိညေယျာဝေ၊ မသိအပ်ကုန် သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္တာနံ၊ မှတ်သားပိုင်းခြားခြင်းသည်။ အတ္ထိ ယထာ၊ ၏သို့၊ ဝေ၊ တူ။ မနောဝိညာဏေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အဝိညေယျာ ဝေ၊ မသိအပ်ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္တာနာဘာဝတော၊ မှတ် သားပိုင်းခြားခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤကေနစီ ဝိညေယျဒုက နိဗ္ဗေသ၌။ ဒုကာ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ နဝုတ္တာ၊ ကုန်။ ပန၊ အလျော်ကို ဆိုအံ့။ ကေနစီ၊ သော။ မနောဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိညေယျာစေ၊ သိအပ်သော တရားတို့သည်၎င်း။ ကေနစီ၊ သော။ မနောဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ အဝိညေယျာစ၊ မသိအပ်သောတရားတို့သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ကို။

(၃၈၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အတ္တိလဗ္ဘတိ၊ ရသင့်ရအပ်၏။ တသွာ၊ ထိုသို့ရသင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
သောအတ္ထော၊ သည်။ အဝုတ္ထောပိ၊ မဟောအပ်သော်လည်း။ ယထာလာဘ
ဝသေန၊ အကြင်အကြင်ရသင့်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ။

မဂ္ဂိယ နုသန္တိ။ ။ ယထာလာဘံ ဉပေန္တော “မနောတိ အာဒိမာဟံ”။

ဟိ တံ မဂ္ဂိယကရောမိ၊ အံ။ မနောဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ သန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း
သို့။ ဂတေဟိ၊ ရောက်ကုန်သော။ ကာမာဝစရဓမ္မဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (သာမည)။
တဘဝ၊ စွာ။ ကာမာဝစရ ဓမ္မာဝေ၊ ကာမာဝစရ တရားတို့ကိုသာလျှင်။
ကေဟိစိ၊ အချို့သော ကာမာဝစရ တရားတို့ဖြင့်။ (ဝိသေသ)။ ဝိညေယျာ၊
သိအပ်ကုန်၏။ ကေဟိစိ၊ အချို့သော ကာမာဝစရတရားတို့ဖြင့်။ အဝိညေယျာ၊
မသိအပ်ကုန်။ တေဟိယေဝ၊ ထိုကာမာဝစရ တရားတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ရူပါ
ဝစရာဒိဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ကေဟိစိ၊ အချို့သော ကာမာဝစရတရားတို့ဖြင့်။
ဝိညေယျာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ကေဟိစိ၊ အချို့သော ကာမာဝစရ တရားတို့ဖြင့်။
အဝိညေယျာ၊ မသိအပ်ကုန်။ ရူပါဝစရေဟိပိ၊ တို့ဖြင့်လည်း။ (သာမည)။
ကာမာဝစရာ၊ တို့ကို။ ကေဟိစိ၊ အချို့သော ရူပါဝစရတရားတို့ဖြင့်။ (ဝိသေသ)။
ဝိညေယျာ၊ ကုန်၏။ ကေဟိစိ၊ အချို့သော ရူပါဝစရတရားတို့ဖြင့်။ အဝိညေ
ယျာ၊ ကုန်။ တေဟေဝ၊ ထိုရူပါဝစရတရားတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ရူပါဝစရာဒယောပိ၊
တို့ကိုလည်း။ ကေဟိစိ၊ အချို့သော ရူပါဝစရ တရားတို့ဖြင့်။ ဝိညေယျာ၊
ကုန်၏။ ကေဟိစိ၊ အချို့သော ရူပါဝစရတရားတို့ဖြင့်။ အဝိညေယျာ၊ ကုန်။
ပန၊ အထူး။ အရူပါဝစရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကာမာဝစရာ၊ တို့ကို၎င်း။ ရူပါဝစရာ၊
တို့ကို၎င်း။ အပရိယာပန္နာစ၊ တို့ကို၎င်း။ နေဝဝိညေယျာ၊ မသိအပ်ကုန်သည်
သာတည်း။ ပန၊ တပါး။ အရူပါဝစရာ၊ တို့ကို။ ကေဟိစိ၊ အချို့သော အရူပါ
ဝစရတရားတို့ဖြင့်။ အဝိညေယျာ၊ မသိအပ်ကုန်။ တေပိ၊ ထိုအရူပါဝစရတရားတို့
ကိုလည်း။ (သာမည)။ ကေစိဒေဝ၊ အချို့သော အရူပါဝစရတရားတို့ကိုသာ
လျှင်။ (ဝိသေသ)။ အရူပါဝစရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ထည့်)။ ဝိညေယျာ၊ ကုန်၏။
ဇုကစိ၊ အချို့သော အရူပါဝစရတရားတို့ကို။ အဝိညေယျာ၊ ကုန်။ အပရိယာ

ပန္နေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကာမာဝစရာဒယော၊တို့ကို။ နေဝဝိညေယျာ၊ မသိအပ်ကုန်
 သည်သာတည်း။ ပန၊ တပါး။ အပရိယာပန္နာ၊တို့ကို။ နိဗ္ဗာနေန၊နိဗ္ဗာန်ဖြင့်။
 အဝိညေယျတ္တာ၊ မသိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဟိစိ၊ အချို့သော
 အပရိယာပန္နတို့ဖြင့်။ ဝိညေယျာ၊ ကုန်၏။ ကေဟိစိ၊ အချို့သော အပရိယာ
 ပန္နတရားတို့ဖြင့်။ အဝိညေယျာ၊ ကုန်။ တေပိ၊ ထိုအပရိယာ ပန္နတရားတို့ကို
 လည်း။ မဂ္ဂဖလာနံ၊တို့၏။ အဝိညေယျတ္တာ၊မသိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ကေစိဒေဝ၊ အချို့သော အပရိယာပန္န တရားတို့ကိုသာလျှင်။ အပရိယာပန္န
 ဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ထည့်)။ ဝိညေယျာ၊ကုန်၏။ ကေစိ၊အချို့သော အပရိယာပန္န
 တရားတို့ကို။ အဝိညေယျာ၊ကုန်။ ဣတိ၊ဤသို့။ ယထာလာဘဝသေန၊ ဖြင့်။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

မူလဒီကာန္တိကား....အနုဝတ္ထမာနတ္တာ၊ နိဗ္ဗာနေန အဝိညေယျတ္တာတိ ကေဟိစိ
 အဝိညေယျာတိ ဣမဿ ပဒဿ အတ္ထသမ္ဘဝမတ္တံ သဗ္ဗာယ ဝုတ္တံ။ န နိဗ္ဗာနဿ
 အနုဝတ္ထမာန မနောဝိညာဏဘာဝတော(၁၇၀-ဆ)ဟုလာ၏။

ဒီကာအလ်။ ။နိဗ္ဗာနေန ဝိညေယျာ အဝိညေယျာ, ဟူလိုရိပ်ရှိ၏။ အပရိယာ
 ပန္နေဟိ, ဟူလိုမည်မထင် ဖတ်ခြင်း။

၁၁၀၂။ အာသဝနိဒ္ဒေသော၌။ ပဉ္စကာမဂုဏိကော၊ငါးပါးသောကာမ
 ဂုဏ်၌ဖြစ်သော။ ရာဂေါ၊သည်။ ကာမာသဝေါနာမ၊ မည်၏။ ရူပါရူပဘဝေ
 သု၊ ရူပဘဝ အရူပဘဝတို့၌။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ ဆန္ဒရာဂသည်၎င်း။ ဈာနနိကန္တိ၊
 ဈာနနိကန္တိသည်၎င်း။ သဿတဒိဋ္ဌိ သဟဇာတော၊ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်
 သော။ ရာဂေါ၊သည်၎င်း။ ဘဝဝသေန၊ဖြင့်။ ပတ္တနာ၊တောင့်တခြင်းကြောင့်။
 ဘဝါသဝေါနာမ၊ မည်၏။ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိယော၊ ခြောက်ဆဲ့နှစ်ပါးသော ဒိဋ္ဌိတို့
 သည်။ ဒိဋ္ဌာသဝေါနာမ၊ မည်၏။ အဋ္ဌသုဋ္ဌာနေသု၊ ရှစ်ပါးသောအရာတို့၌။
 အညာဏံ၊ မသိသောမောဟသည်။ အဝိဇ္ဇာသဝေါနာမ၊ မည်၏။

စတုသုသစ္စေသု,ပုပ္ဖန္တေ,အပရန္တေ,ပုပ္ဖန္တာပရန္တေ,ပစ္စယာကာရေ၊အဋ္ဌဌာနယူ။

ပန၊တပါး။ တတ္ထတတ္ထ၊ထိုထိုပါး၌။ အာဂတေသု လာကုန်သော။ အာသ
 ဝေသု၊တို့၌။ အသမ္မောဟတ္ထံ၊မတွေ့ဝေစေခြင်းအကျိုးငှာ။ ကေဝိဓာဒိဘေဒေါ၊
 ကေဝိဓ စသောအပြားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ဟိ၊ ခဲ့အံ့။ အတ္ထတော၊ သံဘာ
 ဝတ္ထအားဖြင့်။ တေ၊ ထို အာသဝေါတရားတို့သည်။ စိရပါရိဝါသိယဋ္ဌေန

(၃၉၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မြင့်ရှည်စွာသောကာလပတ်လုံး ထုံအပ်သော သဘောအားဖြင့်။ အာသဝါ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ကေဝိဓာ၊ တပါးအဘို့ ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ တပါး။ ဝိနယေ၊ ဌ။ “ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ၊ ကုန်သော။ အာသဝါနံ၊ တို့ကို။ ဝါးဘေးရန်တို့ကို။ သံဝရာယ ပိတ်ပင်ခြင်းငှာ။ သမ္ပရာယိကာနံ၊ သမ္ပရာယိက ဖြစ်ကုန်သော။ အာသဝါနံ၊ တို့ကို။ ဝါ၊ ဘေးရန်တို့ကို။ ပဋိသုတဿ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ သုတ္တန္တေ၊ ဌ။ သဠာယတနေ၊ သဠာယတနသံယုတ်၌။ တာဝ၊ စွာ။ “တယော မေ အာဝုသော။ပ။ အဝိဇ္ဇာသဒဝါ”တိ၊ ရှိ။ တိဝိဓေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ နိဗ္ဗေဓိကပရိယာယေ၊ နိဗ္ဗေဓိကသုတ္တန် ဒေသနာတော်၌။ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဂါမနိယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ပဉ္စဝိဓေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။

၀၀နတ္ထ။ ။နိရယံ ဂစ္ဆန္တိ သတ္တာ ခုတေဟိတိ နိရယဂါပနိယာ စသည်ပြု။ ရေ့ဆိုလားကြောင်းဖြစ်ကုန်သော စသည် ယောဇနာလေ။

ဆက္ကနိပါတေ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ဆက္ကနိပါတ်၌။ အာဟုနေယျ သုတ္တေ၊ ဌ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သံဝရာ-သံဝရာယ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သော။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ပဋိသေဝနာ ပဋိသေဝနာယ၊ မှီဝဲခြင်းဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ အပ်သော။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ အဓိဝါသနာ-အဓိဝါသနာယ၊ သည်းခံခြင်းဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ပရိဝဇ္ဇနာ-ပရိဝဇ္ဇနာယ၊ ကြည်ရှောင်ခြင်းဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဝိနောဒနာ-ဝိနောဒနာယ၊ ဖျောက်ခြင်းဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဘာဝနာ-ဘာဝနာယ ပွားစေခြင်းဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆဗ္ဗိဓေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ သဗ္ဗာသဝ ပရိယာယေ၊ မူလပဏ္ဏာသ သဗ္ဗာသဝသုတ်၌။ ဒဿန ပဟာတဗ္ဗေဟိ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော တရားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ ကွ။ သတ္တဝိဓေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊ ကုန်၏။ ဣပေန၊

ဤအဘိဓမ္မာ၌ကား။ ဧတေအာသဝါ၊ တို့သည်။ ကာမသဝါဒိ ဧတေတော၊
အားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓေန၊ ဖြင့်။ အာဂတော၊ ကုန်၏။ တတြ ကာမာသဝါဒိသု၊
စသည်တို့၌။ အယံကား။ ဝစနတ္ထော၊ တည်း။ ပဉ္စကာမဂုဏ သင်္ခါတောသော။
ကာမေ၌။ ပဝတ္ထော၊ သော။ အာသဝေါ၊ သည်။ ကာမာသဝေါ၊ မည်၏။
ရူပါရူပသင်္ခါတောသော။ ကမ္မတောစ၊ ကမ္မဘဝအားဖြင့်၎င်း။ ဥပပတ္တိဘဝ
တောစ၊ ဥပပတ္တိဘဝအားဖြင့်၎င်း။ ဒုဝိဓေပိ၊ သော။ ဘဝေ၊ ၌။ ပဝတ္ထော၊
သော။ အာသဝေါ၊ သည်။ ဘဝါသဝေါ၊ မည်၏။

••နတ္ထ။ ။ထဝတိ ဖလံ ဧတသ္မာတိ ဘဝေါ။ ကမ္မဘဝရ၏။ ထဝတိတိ ထဝေါ။
ဥပပတ္တိဘဝရ၏။

ဒိဋ္ဌိဝေ၊ ဒိဋ္ဌိသည်ပင်လျှင်။ အာသဝေါ၊ မည်၏။ ဒိဋ္ဌာသဝေါ၊ မည်၏။ အဝိဇ္ဇာ
ဝေ၊ သည်ပင်လျှင်။ အာသဝေါ၊ မည်၏။ အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ မည်၏။

၁၁၀၃။ ကာမေသ္မာတိ၊ ကား။ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု၊ ဘို့၌။ ကာမမ္မန္တော
တိ၊ ကား။ ကာမသင်္ခါတောသော။ ဆန္တော၊ တည်း။ ကတ္ထုကမ္ပတာဆန္တော၊
သည်။ န၊ မဟုတ်။

အနုသမ္ပန္န။ ။ကတ္ထုကမ္ပတာ ဆန္တသည် ကုသိုလ အကုသိုလ နှစ်ပါး၌ပင်ရှိခဲ့
ရကား “န ဓမ္မန္တန္တော” မိန့်သော်....။

ဓမ္မန္တန္တော၊ ဓမ္မန္တန္တသည်။ န၊ မဟုတ်။ ကာမနဝသေန၊ အလိုရှိသည်၏အစွမ်း
ဖြင့်၎င်း။ ရဇ္ဇနဝသေန၊ တပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ကာမောယေဝ၊ ကာမ
သည်ပင်လျှင်။ ရာဂေါ၊ ရာဂမည်၏။ ကာမရာဂေါ၊ ကာမရာဂမည်၏။ ကာမန
ဝသေန၊ အလိုရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ နန္တန ဝသေန၊ နှစ်သက်သည်၏
အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ကာမောဝ၊ လျှင်။ နန္တိ၊ နှစ်သက်ခြင်းတည်း။ ကာပနန္တိ၊ ခြင်း။
ဝေ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံတို့၌။ ကာမတ္ထ၊ ကာမသဒ္ဓါ၏အနက်ကို။ ဝိဒိတော၊
သိ၍။ တဏှာယနဋ္ဌေန၊ အာရုံကို သုံးဆောင် ခံစားခြင်းငှါ အလိုရှိသော
အနက်အားဖြင့်။ ကာမတဏှာ၊ မည်၏။ သိနေဟနဋ္ဌေန၊ ယှဉ်ခြင်း၊ ခေးကပ်
ခြင်း အနက်အားဖြင့်။ ကာမသိနေဟော၊ မည်၏။ ပရိသုယနဋ္ဌေန၊ ပူလောင်
ခြင်း အနက်အားဖြင့်။ ကာမပရိသုယဟော၊ မည်၏။ မုစ္ဆနဋ္ဌေန၊ ဟေ့ဝေခြင်း
အနက်အားဖြင့်။ ကာမမုစ္ဆာ၊ မည်၏။ ဂိလိတော၊ ၍။ ပရိနိဋ္ဌာပနဋ္ဌေန၊ ပြီးဆုံး

(၃၉၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

စေခြင်းအနက်အားဖြင့်။ ကာမဇ္ဈောသာနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ
တဗ္ဗံ၊ အယံဝုစ္စတိတိ၊ ကား။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိဘတ္တော၊
သော။ အယံအာသဝေါ၊ ကို။ ကာမာသဝေါနာမ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ။

၁၁၀၄။ အဝေသု အဝဆန္ဒောတိ၊ ကား။ ရူပါရူပ အဝေသု၊ တို့၌။ အဝ
ပတ္တနာဝသေန၊ အဝကိုတေဋ္ဌတသည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တော၊
သော။ ဆန္ဒော၊ သည်။ အဝဆန္ဒော၊ မည်၏။ သေသပဒါနိပိ၊ တို့ကိုလည်း။
ဣမိနာဝ နယေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

၁၁၀၅။ သဿတောလောကောဝါတိအာဒိဟိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။
ဒသဟာကာရေဟိ၊ ဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိပုဘေဒေါ၊
ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ။ တတ္ထ၊ ထိုသဿတောလောကောဝသောပုဒ်တို့တွင်။
သဿတော လောကောတိတ္ထေ၊ ခန္ဓပဉ္စကံကို။ “လောကော”တိ၊ ဟူ၍။
ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ “အယံလောကော၊ ဤခန္ဓာ ငါးပါးဟူသော လောက
သည်။ နိစ္စော၊ မြေ။ ဓူဝေါ၊ မြေ။ သဗ္ဗကာလိကော၊ ခပ်သိမ်းသောကာလ၌
ဖြစ်၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏုန္တဿ၊ ယူသောသူ၏။ “သဿတ”န္တိ၊ မြေဟူ၍။
ဂဟဏာကာရပဝတ္တော၊ ယူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊
တည်း။ အ သဿတောဟိ၊ ဟူ၍။ တမေဝလောကံ၊ ထိုခန္ဓာ ငါးပါးဟူသော
လောကကိုပင်လျှင်။ “ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ ဝိနဿတိ၊ ။” ဣတိ၊ သို့။ ဂဏုန္တဿ၊
၏။ ဥစ္ဆေဒဂဟဏာကာရပဝတ္တော၊ ပြတ်ခြင်းကို ယူသော အခြင်းအရာဖြင့်
ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိတည်း။ အန္တဝါတိ၊ ကား။ ပရိတ္တကသိဏလာဘိနော၊
ကျဉ်းသော ကသိုဏ်းပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ရသည်ဖြစ်၍။ သုပ္ပမတ္တေဝါ၊ မန်း
ပမာဏရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သရာဝမတ္တေဝါ၊ အိုးဖုံးစလောင်း ပမာဏ
ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကသိဏော၌။ သမာပန္နဿ၊ ဝင်စားသည် ဖြစ်၍။
အန္တောသမာပတ္တိယံ၊ သမာပတ်အတွင်း၌။ ပဝတ္တိတ ရူပါရူပ ဓမ္မေ၊ ဖြစ်စေ
အိသော ရုပ်၊ နာမ်တရားတို့ကို။ “လောကော”တိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ကသိဏ
ပရိစ္ဆေဒန္တေန၊ ကသိုဏ်း အပိုင်းအခြား၏ အဆုံးအားဖြင့်။ “အန္တဝါ”တိ၊
အဆုံးရှိ၏ဟူ၍၎င်း။ ဂဏုန္တဿ၊ ။ “လောကော၊ သည်။ အန္တဝါ၊ အဆုံး
ရှိ၏”။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟဏာကာရပဝတ္တော၊ ယူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်

ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိတည်း။ သာ၊ ထိုအန္တဝါဒိဋ္ဌိသည်။ သဿတဒိဋ္ဌိပိ၊ သည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ဤ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ ပန၊ တပါး။ ဝိပုလ
 ကသိဏလာဘိနေ၊ ကျယ်သောကသိုဏ်း၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ရသည်ဖြစ်၍။
 တသ္မိနိမိတ္တေ၊ ထိုကသိုဏ်း၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ သမာပန္နဿ၊ ဝင်စားသည်
 ဖြစ်၍။ အန္တောသမာပတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိဘရူပါရူပဓမ္မေတို့ကို။ “လောကော”
 တိ၊ ရှိ၎င်း။ ကသိဏပရိစ္ဆေဒန္တေန၊ ကသိုဏ်း၊ အပိုင်းအခြား၏ အဆုံး
 အားဖြင့်သာလျှင်။ “အနန္တော”တိ၊ အဆုံးမရှိသည်ဟူ၍၎င်း။ ဂဏုန္တဿ၊
 ၏။ “လောဘော၊ သည်။ အနန္တဝါ၊ အဆုံးမရှိ”။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟဏာကာရပု
 ဝတ္တာ၊ ယူသောအခြင်း၊ အရာအားဖြင့်ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ တည်း။ သာ၊ ထိုအနန္တ
 ဝါဒိဋ္ဌိသည်။ သဿတဒိဋ္ဌိပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိပိ၊ သည်
 လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တံဇီဝံ တံသရီရန္တိ၊ ကား။ ဘေဒနဓမ္မဿ၊ ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော။
 သရီရဿေ၊ ကိုယ်၏သာလျှင်။ “ဇီဝံ”န္တိ၊ ဇီဝ ဟူ၍။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရီရေ၊ သည်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇမာနေ၊ ပြတ်သည်ရှိသော်။
 “ဇီဝမ္ပိ၊ ဇီဝသည်လည်း။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏”။ ဣတိ၊ ဤ။ ဂဟဏာကာရပု
 ဝတ္တာ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိတည်း။ ဒုတိယပဒေ၌။ သရီရတော၊ မှ။ အညဿ၊ တပါး
 သော။ ဇီဝဿ၊ ဇီဝ၏။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရီရေ၊
 သည်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇမာနေပိ၊ သော်လည်း။ “ဇီဝံ၊ သည်။ န ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ မပြတ်”။ ဣတိ၊
 သို့။ သဿတဂဟဏာကာရပုဝတ္တာ၊ သဿတဟူ၍ ယူသော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ တည်း။ ဟောတိ၊ တထာဂတော ပရမ္ပရဏာတိ
 အာဒိသု၊ တို့၌။ သတ္တော၊ သည်။ တထာဂတောနာမ၊ မည်၏။ သော
 သတ္တော၊ သည်။ “မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဟောတိ၊ ထင်
 ရှားရှိ၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏုတော၊ အား။ ပဌမာ၊ သော။ သဿတ
 ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ “မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ နဟောတိ၊ ထင်ရှား
 မရှိ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏုတော၊ အား။ ဒုတိယာ၊ သော။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ “ဟောတိ၊ ထင်ရှားမှုလည်းရှိ၏။ နှစ်ဟောတိ၊ ထင်ရှား
 မှုလည်းမရှိ”။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏုတော၊ အား။ တတိယာ၊ သော။ ဧကစ္စ
 သဿတဒိဋ္ဌိ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ “နေဝဟောတိ၊ ထင်ရှားရှိသည်လည်း

(၃၉၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မဟုတ်။ နနဟောတိ၊ ထင်ရှားမရှိသည်လည်းမဟုတ်”။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှတော၊ အား။ စတုတ္ထော၊ သော။ အမရောဝိက္ခေပဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣမေဓမ္မာ အာသဝါတိ၊ ကား။ ကမာသဝဉ္ဇ၊ ကို၎င်း။ ဘဝါသဝဉ္ဇ၊ ကို၎င်း။ ဘဝပသေန၊ ဖြင့်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတွာ၊ ပြု၍။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဝိတ္တာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ ထို့သည်။ အာသဝါနာမ၊ ကုန်၏။

ပန၊ စောဒနာ သောဓနာကို ထုတ်၍ဆိုအံ့။ ဗြဟ္မာနံ၊ ဗြဟ္မာတို့၏။ ဝိမာနကပ္ပရက္ခ အာဘရဏေသု၊ ဗိမာန်၊ ပဒေသာပင်၊ ဝတ်ဆင်သောတန်ဆာတို့၌။ ယောဆန္ဒရာဂေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သောဆန္ဒရာဂေါ၊ သည်။ ကမာသဝေါ၊ ကမာသဝမည်သည်။ ဟောတိ၊ လော။ နဟောတိ၊ လော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပဉ္စကမဂုဏိက ရာဂဿ၊ ကို။ ဣဓေ ကမလောကေယေဝ၊ ဤကမတုံ၌သာလျှင်။ ပဟိနတ္တာ၊ ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ဆက်။ သောဆန္ဒရာဂေါ၊ သည်။ ဟေတုဂေါစ္ဆကံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ၍။ လောဘော၊ လောဘဟုဆိုအပ်သော။ ဟေတုနာမ၊ ဟိတ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဂန္ထဂေါစ္ဆကံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ၍။ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ဓောနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိလေသဂေါစ္ဆကံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ၍။ လောဘော၊ လောဘဟုဆိုအပ်သော။ ကိလေသောနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဒိဋ္ဌိသဟဇာတော၊ သော။ ရာဂေါ၊ သည်။ ကမာသဝေါ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ လော။ နဟောတိ၊ လော။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒိဋ္ဌိရာဂေါနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ “ဒိဋ္ဌိရာဂရတ္ထေ၊ ပ။ မဟာနိသံသ”န္တိ၊ ဟူသော။ ဧတံစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိရာဂရတ္ထေ၊ ဒိဋ္ဌိရာဂဖြင့်တပ်သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ယောကျ်ားဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဒိန္နဒါနံ၊ လှူအပ်သော ဒါနသည်။ မဟပ္ပလံ၊ ကြီးသော အကျိုးရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ မဟာနိသံသံ၊ ကြီးသော အာနိသင်ရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

ယင်းစကားကို နှိုကာ၌ ပယ်၏။

ကာမာသဝံ ပဋိစ္စ ဒိဋ္ဌာသဝေါ အဝိဇ္ဇာသဝေါတိ ဝစနတော ဒိဋ္ဌိသဟဂတော
ရာဂေါ ကာမာသဝေါ နဟောတိတိ နသတ္တာ ဝတ္ထု။ ပယ်စကား။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣမေ အာသဝေ၊ တို့ကို။ ကိလေသ ပဋိပါဋိယာပိ၊
ဖြင့်လည်း။ အာဟရိတုံ၊ ၄။ ဝနုတိ၊ ၏။ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာပိ၊ မဂ်စဉ်အားဖြင့်
လည်း။ အာဟရိတုံ၊ ၄။ ဝနုတိ၊ ၏။ ကိလေသပဋိပါဋိယာ၊ အားဖြင့်။
ကာမာသဝေါ၊ ကို။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟိယတိ၊ ၏။ ဘဝါသဝေါ၊
ကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာသဝေါ၊ ကို။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။
အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ ကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟိယတိ၊ ၏။ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ၊
အားဖြင့်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာသဝေါ၊ ကို။ ပဟိယတိ၊ ၏။ အနာ
ဂါမိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ကာမာသဝေါ၊ ကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဘဝါသဝေါ၊
ကို၎င်း။ အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ ကို၎င်း။ ပဟိယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟရိတုံ၊
၄။ ဝနုတိ၊ ၏။

☰

၁၁၂။ သံယောဇနေသု၊ တို့၌။ မာနနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ သေယျောဟမသ္မိတိ မာနောတိ၊ က။ ။ ဥက္ကမတ္ထေန၊
မြတ်သောအနက်အားဖြင့်။ “အဟံ၊ ငါသည်။ သေယျော၊ မြတ်သည်။ အသ္မိ
ဖြစ်၏”။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဥပ္ပန္နမာနော၊ ဖြစ်သောမာနတည်း။ သဒိသောဟ
မသ္မိတိ မာနောတိ၊ ကား။ သမေသမဋ္ဌေန၊ တူသည်ဖြစ်၍ တူသောအနက်အား
ဖြင့်။ “အဟံ၊ ငါသည်။ သဒိသော၊ အရည်တူသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏”။ ဣတိဝေ၊
သို့။ ဥပ္ပန္နမာနော၊ တည်း။ ဟိနောဟ မသ္မိတိ မာနောတိ၊ ကား။ လာမက
ဋ္ဌေန၊ ယုတ်သောအနက်အားဖြင့်။ “အဟံ၊ ငါသည်။ ဟိနော၊ ယုတ်သည်။
အသ္မိ၊ ဖြစ်၏”။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ဥပ္ပန္နမာနော၊ တည်း။

သမော ဟုတ္တာ သမော သမသမော၊ ပြု။ တစိတ်မျှတူသည်မဟုတ်။ ဇိုးလုံး
တူသည်ဟုလို။ ဟိနောကား ဟာဓာတ် တပစ္စည်း။ တကိုန၊ အာကိုဤပြု၍၊
ဟိနော ပြီးသည်ဟု ဂ္လုပ ဆိန္ဒိ ဆိုသည်။

ဝေ၊ ဤသို့။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ (တယောမာနာ၌စပ်)။ သေယျမာနော၊
၎င်း။ သဒိသမာနော၊ ၎င်း။ ဟိနမာနော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော၊

(၃၉၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကုန်သော။ ဣမေမာနာ၊ တို့သည်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဇနာနံ၊ တို့အား။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သေယျဿာပိ၊ သေယျပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။
အဟံ၊ ငါသည်။ သေယျော၊ မြတ်သည့်တည်း။ သဒိသော၊ အရည်တူသည့်
တည်း။ ဟိနော၊ ယုတ်သည့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ မာနာ၊
တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ သဒိသဿာပိ၊ သဒိသပုဂ္ဂိုလ်အား၎င်း။ ဟိနဿပိ၊
အား၎င်း။ အဟံ၊ ငါသည်။ သေယျော၊ တည်း။ သဒိသော၊ တည်း။ ဟိနော၊
တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော၊ ကုန်သော။ မာနာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
တတ္ထ၊ ထို ကိုးပါးသော မာနတို့တွင်။ သေယျဿ၊ အား။ သေယျမာ
နောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ယာထာဝမာနော၊ ဟုတ်မှန်သောမာန်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ဣတရေ၊ သေယျမာန်မှ တပါးကုန်သော။ ခွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော
သဒိသမာန် ဟိနမာန်တို့သည်။ အ ယာထာဝမာနာ၊ မဟုတ်မမှန်သော
မာန်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဒိသဿ၊ အား။ သဒိသမာနောဝ၊ သာ
လျှင်။ ယာထာဝမာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတရေ၊ သဒိသမာန်မှ
တပါးကုန်သော။ ခွေ၊ ကုန်သောမာန်တို့သည်။ အယာထာဝမာနာ၊ တို့သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိနဿ၊ အား။ ဟိနမာနောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ယာထာ
ဝမာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတရေ၊ ဟိနမာန်မှတပါးကုန်သော။
ခွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော သေယျမာန်သဒိသမာန်တို့သည်။ အယာထာဝမာနာ၊
တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမိနာ၊ ဤစကားဖြင့်။ ကိံ၊ အတ္ထဇာတံကို။ ကထိတံ၊
ဟောအပ်သနည်း။ ဧကဿ၊ တယောက်တယောက်သည့်အား။ တယော၊
သုံးပါးသုံးပါးကုန်သော။ မာနာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအတ္ထဇာတံ၊
ကို။ ကထိတံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ခုဒ္ဒကဝတ္ထု၊ ကေ၊ ခုဒ္ဒကဝတ္ထု၊ ဝိဘင်းဌ်။
ပဌမက မာနဘာဇ်နိယော၊ သေယျောဟမသ္မိဟူ၍ဖြစ်သော မာန၏နိဋ္ဌေသဌ်။
ဧကော၊ သော။ မာနော၊ သည်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဇနာနံ၊ တို့အား။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကထိတော၊ ဟောအပ်၏။

မာနကရဏ ဝသေန သေယျောတိ အာဒိ ကိစ္စကရဏဝသေန၊ ငါသည်
မြတ်သောသူတကား ဤသို့ စသည် မိမိကို ချီးမြှောက် ကောင်လွှားခြင်း
ကိစ္စကို ပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် မာနော၊ မာနမည်၏။

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ-ဒုကနိက္ခေပ

(၃၉၇)

အနုဋီကာ။ ။သေယျာဒိဝသေန အတ္တနော မနနံ ပဂ္ဂဟော မာနော၊ တဿ ကရကံ သေယျောဟမသ္မိတိ အာဒိပဝတ္ထိယေဝါတိ ဝုတ္တံ သေယျောတိအာဒိ ကိစ္စကရကန္တိ။ ။၁၈၅-ဆ။

အနုအနက်။ ။သေယျာဒိဝသေန၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ် စသောအစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိကိုယ်ကို။ မနနံ ပဂ္ဂဟော၊ ချီးမြှောက်ခြင်း။ မာနော၊ မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်ခြင်း။ တဿ၊ ထိုမိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းကို။ ကရကံ၊ ပြုခြင်းသည်။ သေယျောဟမသ္မိတိ အာဒိပဝတ္ထိယေဝ၊ ငါသာလျှင် မြတ်၏ ဟုဆို အစရှိသောအခြင်းအရာ အားဖြင့်ဖြစ်ခြင်း သည်ပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သေယျောတိအာဒိ ကိစ္စကရကန္တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ မာနကရကကို မာနဟူသည်။

မညနာ မညိတတ္တန္တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပုဒ်တို့သည်။ အာကာရ ဘာဝ နိဒ္ဒေသ၊ အာကာရနိဒ္ဒေသ ဘာဝနိဒ္ဒေသတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥဿိ တဋ္ဌေန၊ အပေါ်သို့ မြင့်တက်သော အနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ သူတပါးသို့ လွှားတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဥန္နတိ၊ မည်၏။ ယဿ၊ အား။ မာနော၊ သည်။ (ထည့်)။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ယိုသူကို။ ဥန္နာမေတိ၊ အပေါ်သို့မြင့် တတ်၏။ ဝါ၊ မြင့်စေတတ်၏။ ဥက္ခိပိတော၊ ချီပင့်မြှောက်ကြ၍။ ဥပေတိ၊ ထား တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥန္နာမော၊ မည်၏။ သမုဿိတဋ္ဌေန၊ သူ့ အပေါ် သို့ လွှားတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဓဇော၊ မည်၏။ ဥက္ခိပနဋ္ဌေန၊ ချီပင့် မြှောက်ကြတတ်သော အနက်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမ္ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ချီပင့်မြှောက်ကြတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သမ္ပဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ ဗဟူသု၊ များစွာကုန်သော။ ဓဇေသု၊ တံခွန်တို့တွင်။ အစ္စုဂ္ဂတဓဇော၊ အလွန် မြင့်တက်သောတံခွန်ကို။ ဧကေတု၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ။ မာနောပိ၊ လည်း။ ပုနပုနံ၊ လဲ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ အပရာပရေ၊ နောက်နောက်ဖြစ် သော မာနတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ထောက်၍။ ဝါ၊ ဥပနိဿယဘာဝေန၊ ဥပ နိဿယ၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ထည့်)။ အစ္စုဂ္ဂတဋ္ဌေန၊ အလွန်မြင့်တက်သောအနက် ကြောင့်။ ဧကေတိယ၊ တံခွန်အပေါင်းတို့တွင် မြင့်တက်သော တံခွန်နှင့် တူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကေတု၊ မည်၏။ ယံစိတ္တံ၊ သည်။ ဧကေတု၊ တံခွန်အပေါင်းတို့တွင် အလွန်မြင့်တက်သော တံခွန်ကဲ့သို့ မြင့်တက်သောမာနကို။ ဣတ္ထတိ၊ အလိုရှိတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။

(၃၉၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကေတုကမ္ပ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုအလွန်မြင့်တက်သောတံခွန်ကဲ့သို့ မြင့်တက်သောမာနကို အလိုရှိသောစိတ်၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ ကေတုကမ္ပတာ၊ အလွန်မြင့်တက်သောတံခွန်ကဲ့သို့ မြင့်တက်သော မာနကို အလိုရှိသော စိတ်အဖြစ်။ ပန၊ ဆက်။ သာကေတုကမ္ပတာ၊ သည်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ကေတုကမ္ပတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ ကေတုကမ္ပတာ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ “ကေတုကမ္ပတာ စိတ္တဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မာနသမ္ပယုတ္တံ၊ မာနနှင့်ယှဉ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကေတု၊ အလွန်မြင့်တက်သော တံခွန်ကဲ့သို့ မြင့်တက်သောမာနကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိတတ်၏။ တဿ၊ ထိုမာနသမ္ပယုတ်စိတ်၏။ ဘာဝေါ၊ လည်း။ ကေတုကမ္ပတာ၊ မည်၏။ ကေတုသင်္ခါတော၊ အလွန်မြင့်တက်သော တံခွန်နှင့်တူသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ မာနော၊ မာန။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၁၁၂၆။ ဣဿာနိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ ယာ ပရလာဘသက္ကာရ ဂရုကာရမာနန ဝန္တန ပူဇနာသု ဣဿာတိ၊ ကား။ ပာဓမ္မဇာတိ၊ သည်။ ပရေသံ၊ သူတပါးဟို့၏။ ဧတေသု လာဘာဒီသု၊ ထိုလာဘ စသည်တို့၌။ “ဣမေသံ၊ ဤသူတို့အား။ ဣမိနာလာဘာဒီနာ၊ ဤလာဘစသည်ဖြင့်။ ကိံ ပယောဇနံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရသမ္ပတ္တိ ခိယျနလက္ခဏာ၊ သူတပါးစည်းစိမ်ကို သည်းမခံခြင်း။ ဝါ၊ မနှစ်သက်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော တရားသည်။ ဣဿာ၊ မည်၏။

အမှာ။ ။ ကိံ ဣမိနာတိ ကိံ ပယောဇနံ ဣမိနာ ပုဂ္ဂလေန ဣမေသံ လာဘာဒီနံ၊ ဟု ယောဇနာ (၂၁၃-သု) ဖွင့်သည်ကို ဆင်ခြင်။

တတ္ထ၊ ထိုလာဘစသည်တို့တွင်။ လာဘောတိ၊ ကား။ စိဝရာဒီနံ၊ သင်္ကန်းအစရှိကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယာဒီနံ၊ တို့ကို။ ပဋိလာဘော၊ ရခြင်းတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣဿကိ၊ ဣဿာနှင့်ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ တံလာဘံ၊ ထိုလာဘကို။ “ဣမဿ၊ အား။ ဣမိနာ လာဘေန၊ ဖြင့်။ ကိံ ပယောဇနံ၊ နည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ခိယျတိ နဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိတတ် မနှစ်သက်တတ်။

ယောဇနာ။ ဣဿာ အဿ အတ္တိတိ ဣဿကီ၊ ဒိဿန္တညေဝိ ပစ္စယာတိ
မောဂ္ဂလာနသုတ္တေန ဥကီ^၁။ ။ ၂၁၃-သု။

သက္ကာရောတိ၊ ကား။ သုကတာနံ၊ ကောင်းစွာပြုပြင်အပ်ကုန်သော။ သုန္ဓု
ရာနံ၊ ကောင်းမြတ်ကုန်သော။ တေသံယေဝ ပစ္စယာနံ၊ ထိုသက်န်းစသော
လေးပါးသောပစ္စည်းတို့ကိုသာလျှင်။ ပဋိလာဘော၊ ရခြင်းတည်း။ ဂရုကာ
ရောတိ၊ ကား။ ဂရုကြိယာ ဂရုကရဏံ၊ အလေးအမြတ် ပြုခြင်းတည်း။ မာန
နန္တိ၊ ကား။ မနေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ပိယကရဏံ၊ ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကိုပြုခြင်းတည်း။
ဝန္တနန္တိ၊ ကား။ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန၊ ငါးပါးသော တည်ခြင်းဖြင့်။ ဝန္တနံ၊ ခြင်း
တည်း။ ပူဇနာတိ၊ ကား။ ဂန္ဓမာလာဒိဟိ၊ နံသာပန်း စသည်တို့ဖြင့်။ ပူဇနာ၊
ပူဇော်ခြင်းတည်း။ ဣဿာဝသေန^၂ လာဘာဒိအက္ခမနကိစ္စဝသေန၊ သူတပါး
လာဘ်စသည်ကို မနှစ်သက်ခြင်းကိစ္စ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣဿာ၊ မည်၏။ ဣဿာ
ကာရော၊ သူတပါး၏လာဘ်စသည်ကိုမနှစ်သက်သောအမှုအရာကြိယာသည်။
ဣဿာယနာ၊ မည်၏။ ဣဿာယိတဘာဝေါ၊ မနှစ်သက်သော အားဖြင့်
ဖြစ်တတ်သောသူ၏ အဖြစ်သည်။ ဣဿာယိတတ္ထံ၊ မည်၏။ ဥဿယာဒိနိ၊
ဥဿယစသည်တို့သည်။ ဣဿာဝေဝစနာနိ၊ ဣဿာ၏ ဝေဝစ်တို့တည်း။

☞

ပန၊ ဆက်။ ဣမိဿာ ဣဿာယ၊ ၏။ ခိယျနလက္ခဏံ၊ မနှစ်သက်ခြင်း
လက္ခဏာကို။ အာဂါရိကေနပိ၊ လူဖြင့်၎င်း။ အနာဂါရိကေနပိ၊ ရဟန်းဖြင့်
၎င်း။ ဒိပေတဗ္ဗံ၊ ပြအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အာဂါရိကော၊ သော^၁ကေစွော၊
သည်။ ကသိဏဝါဏိဇောဒိသု၊ လယ်လုပ်ကုန်သွယ်စသည်တို့တွင်။ အညတရေန၊
သော။ အာဇီဝေန၊ အသက်မွေးကြောင်းဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပုရိသကာရံ၊
ယောက်ျားတော်တကာတို့ပြုအပ်သောအမှုကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဘဒ္ဒကံ၊ သော။
ယာနံဝါ၊ လှည်းစသော ယာဉ်ကို၎င်း။ ဝါဟနံဝါ၊ ဆင်ယာဉ် မြင်းယာဉ်ကို
၎င်း။ ရတနံဝါ၊ ရတနာကို၎င်း။ လဘတိ၊ ရ၏။ အပရော၊ တယောက်သယ
သည်။ တဿ၊ ထိုရသောသူ၏။ အ လာဘတ္တိကော၊ ရခြင်းကို အလိုမရှိသည်

၁။ ဝုတ္တိမောဂ္ဂလ္လာနံ စတုတ္ထကဏ္ဍ ၁၂၀-မြောက်သုတ်မှာကြည့်။

၂။ ဆဋ္ဌမူ အဋ္ဌကထာ၌ ဣဿာယနဝသေနဟူ၍ ၎င်းဆဋ္ဌမူ မူလဒီကာ၌
ဣဿာကရဏဝသေန-ဟူ၍၏။ အချင်းချင်းမညီ၊ မူပြင်ဆရာတို့ သတိချွတ်
ဟန်တူသည်။ ဆဋ္ဌမူ မူလဒီကာ ၁၇၁-မှာကြည့်။

(၄၀၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဖြစ်၍။ တေနလာဘေန၊ ဖြင့်။ နတုဿတိ၊ မနှစ်သက်။ “သေ-သော၊ ဤငမဲ့
သည်။ ကဒါနုဓေါ၊ အဘယ်အခါ၌လျှင်။ ဣမာယသမ္ပတ္တိယာ၊ ဤစည်းစိမ်မှ။
ပရိဟာယိတွာ၊ ဆုတ်ယုတ်၍။ ကပဏော၊ အထီးကျန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။
စရိယတိ၊ လှည့်လည်ရအံ့နည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍။ ဧကေန၊
သော။ ကာရဏေန၊ အကြောင်းဖြင့်။ တသ္မိ၊ ထိုသူသည်။ ဘာယ သမ္ပတ္တိယာ၊
ထိုစည်းစိမ်မှ။ ပရိဟိနေ၊ ယုတ်သည်ရှိသော်။ အတ္တမနော၊ ဝမ်းမြောက်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဧကော၊ သော။ အနာဂါရိယောပိ၊ သည်လည်း။ ဣဿာမန
ကော၊ ဣဿာနိပ်စက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အညံ၊ တပါးသောသူကို။
အတ္တနော၊ ၏။ သုတပရိယတ္တိ၊ အာဒိနိ၊ အကြားအမြင် ပရိယတ်စသည်တို့ကို။
နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဥပ္ပန္နလာဘာဒိသမ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်သောလာဘ်စသည်နှင့် ပြည့်စုံ
သည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ “ကဒါနုဓေါ၊ အဘယ်အခါ၌လျှင်။ သော၊ ဘိက္ခု၊
သည်။ ဣမေဟိလာဘာဒိဟိ၊ ဤလာဘ်စည်တို့မှ။ ပရိဟာယိဿတိ၊ ယုတ်ပါ
လတ္တံ့နည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ ယဒါ၊ ၌။ တံဘိက္ခု၊ ကို။ ဧကေန၊
သော။ ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ပရိဟိနံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ အတ္တမနော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဣဿာ၊ ကို။ ပရသမ္ပတ္တိဝိယုနလက္ခဏာ၊ သူဘပါး
စည်းစိမ်ကိုမနှစ်သက်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

၁၁၂၇။ မစ္ဆရိယနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝတ္ထုတော၊ ဖြင့်။ မစ္ဆရိယနိဒ္ဒေသနံ၊ ၄၂။
ပဉ္စမစ္ဆရိယာနိ အာဝါသမစ္ဆရိယန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
တတ္ထံ၊ ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အာဝါသ၊ ကျောင်းကန်၌။
မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုခြင်း။ အာဝါသမစ္ဆရိယံ၊ ခြင်း။ သေသပဒေသုပိ၊ တို့၌လည်း။
ဧသေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

သကလာရာမောပိ၊ အလုံးစုံသော အရာမည်၎င်း။ ပရိဝေဏမ္ပိ၊ ပရိ
ဝုဏ်သည်၎င်း။ ဧကောဝရကောပိ၊ တခုသော တိုက်ခန်းသည်၎င်း။ ရတ္တိ
ဌာန ဒိဝါဌာနာနိပိ၊ ညဉ့်သန့်ရာအရပ် နေ့သန့်ရာအရပ်စသည်တို့သည်၎င်း။
အာဝါသောနာမ၊ မည်၏။ တေသု၊ ထိုအရာမစသည်တို့၌။ ဝသန္တ၊ နေကုန်
သောသူတို့သည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဝသန္တိ၊ နေရကုန်၏။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။
လဘန္တိ၊ ရလွယ်ကုန်၏။ ဧကောဘိက္ခု၊ သည်။ ဝတ္တသမ္ပန္နသေဝ၊ ဝတ်နှင့်

ပြည့်စုံသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ပေသလဿ၊ သီလကိုချစ်သော။ ဘိက္ခုနော၊
၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာဝါသသို့။ အာဂမနံ၊ လာခြင်းကို။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။
အာဂတောပိ၊ လာသော်လည်း။ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ။ ဂစ္ဆတု၊ သွားပါစေသတည်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ။ ဣဒံ၊ ဤသို့ ဝန်တိုခြင်းသည်။ အာဝါသမစ္ဆရိယံ
နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ဘဏ္ဍနကာရကာဒိနံ၊ ငြင်းခုံခြင်းကို
ပြုတတ်သော ရဟန်းဆိုး စသည်တို့၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာဝါသ၌။ ဝါသံ၊ ကို။
အနိစ္ဆတော၊ အလိုမရှိသော ရဟန်းအား။ အာဝါသမစ္ဆရိယံ၊ သည်။ နဟော
တိ၊ မဖြစ်။

ကုလန္တိ၊ ကား။ ဥပဋ္ဌာကကုလမ္ပိ၊ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော အမျိုးသည်
၎င်း။ ဉာတိကုလမ္ပိ၊ အဆွေတော်သော အမျိုးသည်၎င်း။ ကုလံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊
ထိုအမျိုးသို့။ အညဿ၊ တပါးသော ရဟန်း၏။ ဥပသင်္ကမနံ၊ ကပ်ခြင်းကို။
အနိစ္ဆတော၊ အလိုမရှိသော ရဟန်းအား။ ကုလမစ္ဆရိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ပါပပုဂ္ဂလဿ၊ ယုတ်မာသောရဟန်း၏။ ဥပ
သင်္ကမနံ၊ ကပ်ခြင်းကို။ အနိစ္ဆတော၊ အလိုမရှိသော ရဟန်းအား။ မစ္ဆရိယံ
နာမ၊ မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သော ပါပဘိက္ခု၊ သည်။
တေသံကုလာနံ၊ တို့၏။ ပသဒ၊ တေဒါယ၊ ကြည်ညိုမြတ်နိုး ပျက်ခြင်းငှာ။
ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်တတ်၏။ ပသဒံ၊ ကို။ ရက္ခိတံ၊ ငှာ။ သမတ္ထဿေဝ၊ စွမ်းနိုင်သည်
သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ။ တတ္ထ၊ ထိုအမျိုးသို့။ ဥပသင်္ကမနံ၊ ကို။
အနိစ္ဆန္တော၊ သည်။ မစ္ဆရိ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

လာဘောတိ၊ ကား။ စတုသစ္စယ လာဘောဝ၊ ပစ္စည်းလေးပါးကိုရခြင်း
ပင်တည်း။ တံ၊ ထိုလာဘ်ကို။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ သီလဝန္တေ၊ သီလ
ရှိသော ရဟန်းသည်။ လဘန္တေ ယေဝ၊ ရသော်သာလျှင်။ မာ လဘဘု၊ ချေပါ
စေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေန္တဿ၊ ကြံသော ရဟန်းအား။ လာဘမစ္ဆ
ရိယံ၊ သည်။ ဟောတိ ။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ သဒ္ဓါ
ဒေယျံ၊ သဒ္ဓါ၍ လူအပ်သော ပစ္စည်းကို။ ဝိနိပါတေတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။
အပရိဘောဂ ဒုပ္ပရိဘောဂါဒိဝသေန၊ မသုံးဆောင်ခြင်း မကောင်းသဖြင့်
သုံးဆောင်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိနာသေတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။

၁။ အနိစ္ဆတောပိ မစ္ဆရိယံနာမ (သိ-က)။

(၄၀၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပူတိဘာဝံ၊ ပုပ်သိုးသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တမ္ပိ၊ ရောက်သော်လည်း။ အညဿ၊ သူတပါးအား။ နဒေတိ၊ မပေးတတ်။ “တံ၊ ထိုရဟန်းဆိုးကို။ ဒိဿ၊ မြင်၍။ သေ-သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣမံလာဘံ၊ ကို။ သစေ နလဘေယျ၊ အကယ်၍ မရငြားအံ့။ အညောသော၊ သီလဝါ၊ သီလရှိသော ရဟန်းသည်။ သစေ လဘေယျ၊ အကယ်၍ ရငြားအံ့။ ပရိဘောဂံသို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။” ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေန္တဿ၊ အား။ မစ္ဆရိယံနာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

သရီရဝဏ္ဏောပိ၊ သရီရဝဏ္ဏသည်၎င်း။ ဂုဏဝဏ္ဏောပိ၊ ဂုဏဝဏ္ဏသည်၎င်း။ ဝဏ္ဏောနာမ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ သရီရဝဏ္ဏော၊ ကိုယ်၏ကျေးဇူး၌။ မစ္ဆရိယ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပရော၊ သူတပါးသည်။ ပါသာဒိကော၊ ကြည်ညို ဘွယ်ရှိ၏။ ရူပဝါ၊ အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တောဆိုအပ်သည် ရှိသော်။ တံဝစနံ၊ ကို။ နကထေတုကာမော၊ မဆိုစေလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဂုဏဝဏ္ဏ မစ္ဆရိ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး၌ ဝန်တိုသောသူသည်။ သီလေန၊ သီလဖြင့်။ ဓုတင်္ဂေန၊ ဓုတင်အကျင့်ဖြင့်။ ပဋိပဒါယ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ကို ရကြောင်းအကျင့် ဖြင့်။ အာစာရေန၊ ကိုယ် နှုတ် အမှုအရာဖြင့်။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို။ နကထေတု ကာမော၊ မဆိုစေလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဓမ္မောတိ၊ ကား။ ပရိယတ္တိဓမ္မောစ၊ ပရိယတ္တိ ဓမ္မသည်၎င်း။ ပဋိဝေဓ ဓမ္မောစ၊ ပဋိဝေဓဓမ္မသည်၎င်း။ ဓမ္မော၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ အရိယ သာဝကာ၊ တို့သည်။ ပဋိဝေဓ ဓမ္မံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော မဂ်ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန် ဟူသော ဓမ္မကို။ န မစ္ဆရာယန္တိ၊ ဝန်မတိုကုန်။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ပဋိဝိဒ္ဓ ဓမ္မံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော မဂ်ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ဓမ္မတို့ကို။ သဒေဝ ကဿ၊ သော။ လောကဿ၊ အား။ ပဋိဝေဓံ၊ ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

အတ္တနာတိ အာဒိနာ မစ္ဆရာယန္တိတိ ပဒဿ အဓိပ္ပါယော၊ ယောဇနာ (၂၁၄- သု) ရှိရကား အတ္တနာလိုသည်။

ပန၊ ဗျတိရိုက်ကိုဆိုအံ့။ တံ ပဋိဝေဓံ၊ ကို။ ပရော၊ သူတပါးတို့သည်။ နဇာနန္တ၊ မသိစေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ ပန၊ အလျော်။ တန္တိ ဓမ္မယေဝ၊ ပါဠိဓမ္မ၌သာလျှင်။ ဓမ္မမစ္ဆရိယံနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုဓမ္မမစ္ဆရိယနှင့်။ သမန္တာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။

ဂုဠံ၊ လျှိုဝှက်အပ်သော။ ယံဂန္တံ ယံပါဠိဝါ၊ အကြင်ပါဠိတော်ဟူသော ကျမ်းဂန်ကို၎င်း။ ယံ ကထာမဂ္ဂံ၊ ယံအဋ္ဌကထာ ပဗန္ဓဝါ၊ အကြင်အဋ္ဌကထာ အစဉ်ကို၎င်း။ ဇာနာတိ၊ ဤ။ ထိုပါဠိတော်ကျမ်းဂန် အဋ္ဌကထာအစဉ်ကို။ အညံးတပါးသူကို။ န ဇာနာပေတုကာမော၊ မသိစေလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဓမ္မမစ္ဆရီယမဖြစ်သည်ကိုဆိုအံ့။ ယော၊ အ ကြင်သူသည်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဥပပရိက္ခိတော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍။ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေနဝါ၊ ဓမ္မကိုချီးမြှောက်သဖြင့်၎င်း။ ဓမ္မံ၊ ဓမ္မကို။ ဥပပရိက္ခိတော၊ ၍။ ပုဂ္ဂလာနုဂ္ဂဟေနဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ချီးမြှောက်သဖြင့်၎င်း။ န ဒေတိ၊ မပေး။ အယံ၊ ဤစူးစမ်း၍ မပေးသော သူသည်။ ဓမ္မမစ္ဆရီနာမ၊ မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

တတ္ထ ဒိသု ပုဂ္ဂလေသု၊ တို့တွင်။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ လောလော၊ လျှပ်ပေါ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာလေန၊ ရံခါ။ သမဏော၊ ရဟန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာလေန၊ ရံခါ။ ပြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာလေန၊ ရံခါ။ နိဂဏ္ဌော၊ နိဂဏ္ဌသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အထူး ကိုဆိုအံ့။ ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ (နဒေတိဉ္စစပ်)။ အယံ၊ ဤငယုတ်သည်။ (ဘိန္ဒိတော အာလုဠိဿတိဉ္စစပ်) ပဝေဏိအာဂတံ၊ အ နှစ်အဆက်လာသော။ တန္တံ၊ ပါဠိတော်ကို။ သဏှံ၊ နူးညံ့သော။ သုခမံ၊ သိမ်မွေ့သော။ ဓမ္မန္တရံ၊ ကုသိုလ်စသောတရားထူးကို။ ဘိန္ဒိတော၊ ဖျက်၍။ အာလုဠိဿတိ အာလော ဌဿတိ၊ နှောက်နှက် လတ္တံ့။ ။ ဣတိစိန္တေတော၊ ဤသို့ကြံ၍။ နဒေတိ၊ မပေး။ အယံ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဥပပရိက္ခိတော၊ စူးစမ်း၍။ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန၊ ဖြင့်။ နဒေတိနာမ၊ မပေးသောသူမည်၏။ ပန၊ တပါး။ ယော၊ သည်။ “အယံ ဓမ္မော၊ ဤတရားသည်။ သဏှော၊ ၏။ သုခမော၊ ၏။ အယံပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သဓကေကိဿတိ၊ အကယ်၍သင်အံ့။ အညံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဗျာကရိတော၊ ကြား၍။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အာဝိကရိတော၊ ထင်စွာပြု၍။ နဿိဿတိ၊ ပျက်စီး လတ္တံ့။ ။ ဣတိစိန္တေတော၊ ၍။ နဒေတိ၊ မပေး။ အယံ၊ ဤသို့ကြံ၍မပေးသော သူသည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဥပပရိက္ခိတော၊ ၍။ ပုဂ္ဂလာနုဂ္ဂဟေန၊ ဖြင့်။ နဒေတိနာမ၊ မပေးသောသူမည်၏။ ပန၊ ဓမ္မမစ္ဆရီမည်သည်ကိုဆိုအံ့။ ယော၊ သည်။ “အယံ၊ သည်။ ဣမံဓမ္မံ၊ ကို။ သဓကေကိဿတိ၊ အကယ်၍သင်လတ္တံ့။ အမှာကံ၊ တို့၏။ သမယံ၊ အယူကို။ ဘိန္ဒိတံ၊ ဖျက်ခြင်းငှါ။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်သည်။ ဘဝိဿတိ၊

(၄၀၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဖြစ်လတ္တံ့။” ။ ဣတိစိန္တေတွာ၊ ဤ။ နဒေတိ၊ မပေး။ အယံ၊ သည်။ ဓမ္မမစ္ဆရီ
နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု၊ မစ္ဆရီယေသု၊ တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ အာဝ၊
သ မစ္ဆရီယေန၊ ဖြင့်။ ယက္ခောဝ၊ ဘိလူးသည်၎င်း။ ပေတော၊ ပြိတ္တာသည်
၎င်း။ ဟုတွာ၊ ဤ။ တဿေဝ အာဝ၊ သဿ၊ ၏သာလျှင်။ သင်္ကရိတံမြက်
ချေးကို။ သီသေန၊ ဖြင့်။ ဥက္ခိပိတွာ၊ ဤ။ ဝိစရတိ၊ လှည့်လည်ရ၏။ ကုလမစ္ဆရီ
ယေန၊ ဖြင့်။ တသ္မိ၊ ကုလေ၊ ထိုအမျိုးသည်။ အညေသံ၊ တို့အား။ ဒါနာဒီနိ၊ အလှူ
စသည်တို့ကို။ ကရောန္တေ၊ ပြုသည်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ဤ။ “မမ၊ ငါ၏။ ဣဒံကုလံ၊
သည်။ ဘိန္နဝတ၊ ပျက်စီးပြိတကား” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တယတော၊ ကြံသော
သူအား။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ မုခတော၊ ခံတွင်းမှ။ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အန်ထွက်
၏။ ကုစ္ဆဝိရေစနမ္ပိ၊ ဝမ်းသွေးကျသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အန္တာနိပိ၊ အူတို့
သည်လည်း။ ခဏ္ဍခဏ္ဍာနိ၊ အပိုင်းအပိုင်း အထုံးအထုံး။ ဟုတွာ၊ ဤ။ နိက္ခမန္တိ၊
ထွက်ကုန်၏။ လာဘမစ္ဆရီယေန၊ ဖြင့်။ သံသဿဝ၊ ၏၎င်း။ ဂဏဿဝ၊
၏၎င်း။ သန္တကေ၊ ဥစ္စာဖြစ်သော။ လာဘေ၊ လာဘ်၌။ မစ္ဆရာယိတွာ၊ ဤ။
ပုဂ္ဂလိက ပရိဘောဂံဝိယ၊ ပုဂ္ဂလိက အသုံးအဆောင်ကဲ့သို့။ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ၊
သုံးဆောင်၍။ ယက္ခောဝ၊ သည်၎င်း။ ပေတောဝ၊ သည်၎င်း။ အဇဂရော
ဝ၊ စပါးကြီးမြေသည်၎င်း။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ တနည်း။ ယက္ခော-
ယက္ခဿဝ၊ ၏၎င်း။ ပေတော-ပေတဿဝ၊ ၏၎င်း။ အဇဂရော-အဇဂရဿ
ဝ၊ ၏၎င်း။ ဟုတွာဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝ၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။
နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

ဤယောဇနာကား။

ဘာဝလက္ခဏ ဟေတွတ္ထာ၊ တွန္တာဒိနံ ယထာရဟံ။
သက္ကော ဟုတွာန နိဗ္ဗတ္တိ၊ ပဌန္တော ဝသတိတိစ။
ဝိန္နံ ပရိစ္စ သာဝတ္ထံ၊ ဆဋ္ဌယတ္ထေ ပဌမာထဝ၊
နပုဋ္ဌာန မပေက္ခာယ၊ သင်္ခါရော နဿတေ ကဓိ။

ဟူသော ဇာတိန္ဒာ (၃၀၉-၉၀)ကိုမှီသည်။

သက္ကော-သက္ကဿ၊ သိကြား၏။ ဟုတွာဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝ၊ ဟုတွာန၊
ဖြစ်သည်ရှိသော်။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပဌန္တော၊ ရွတ်လိုသည်ရှိသော်။ ဝ၊ ရွတ်လို
သောကြောင့်။ ဝသတိ၊ နေ၏။ ဣတိ-ဣမေသု ပယောဝေသုစ၊ ဤပြယုဂ်တို့၌

ကား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ တွန္တဒိနံ၊ တွာပစ္စည်း၊ အန္တပစ္စည်း၊ အရိသည်တို့၏။
ဘာဝလက္ခဏ ဟေတုတ္ထာ၊ ဘာဝလက္ခဏအနက် ဟိတ်အနတ်တို့ကို။ ဧညယျာ၊
သိအပ်ကုန်၏။

ဗိန္နံ၊ ဟုတွာန နိဗ္ဗတ္တိဟူသော နှစ်ပုဒ်တို့၏။ ဘာဝတ္ထံ၊ ဘာဝသာဓန၏ အဖြစ်
ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဆဋ္ဌ၊ ဧတ္ထ၊ ဆဋ္ဌိအနက်၌။ ပဌမာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ
ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧကဒါ၊ ရံခါ။ အပဋ္ဌာနံ၊ ဟုတွာနဟူသော အပဋ္ဌာန ကြိယာ
ကို။ အပေက္ခာယ၊ ဝဲ့၍။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ သင်္ခါရော၊ သက္ကောဟူသော
ပဌမန္တကာရိယသည်။ ပဋ္ဌာနေ၊ နိဗ္ဗတ္တိဟူသော ပဋ္ဌာနကြိယာကို။ အပေက္ခိယ
မာနေပိ၊ ဝဲ့သော်လည်း။ နနဿတေ၊ မပျက်စီး။

၂၀

ပန၊ တပါး။ သရီရဝဏ္ဏ ဂုဏဝဏ္ဏမစ္ဆရေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ပရိယတ္တိဓမ္မမစ္ဆရေန၊
ဖြင့်၎င်း။ အတ္တနောဝ၊ မိမိ၏သာလျှင်။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို။ ဝဏ္ဏေတိ၊ ချီးမွမ်း
၏။ ပရေသံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ န ဝဏ္ဏေတိ၊ မချီးမွမ်း။ “သော၊ ဤသူသည်။
ကိံ ဝဏ္ဏော၊ အဘယ်ကျေးဇူးရှိသနည်း” ။

၀၀နတ္ထ။ ။ကော ဝဏ္ဏော အသ္မာတိ ကိံ ဝဏ္ဏော။ ပြ။

ဣတိ၊ ဤသို့။ တံတံဒေါသံ၊ ထိုထိုအပြစ်ကို။ ဇဒန္တောစ၊ ဆိုသည်ဖြစ်၍၎င်း။
ပရိယတ္တိဓမ္မံ၊ ကို။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူအား။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခု
သော ပရိယတ္တိဓမ္မကို။ အဒန္တောစ၊ မပေးသည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော စေဝ၊
အဆင်းမလှသည်၎င်း။ ဋ္ဌေမူဂေါစ၊ အရိအရည်ယိုသော ခံတွင်းရှိသည်၎င်း။
ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ။ (ခ-ကို ဂ-ပြုသည်) ။

အပိစ-အပရောနယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ အာဝါသမစ္ဆရိ
ယေန၊ ဖြင့်။ လောဟဂေဟေ၊ သံအိမ်၌။ ပစ္စတံ၊ ကျက်ရ၏။ ကုလမစ္ဆရိယေန၊
ဖြင့်။ အပ္ပလာဘော၊ နည်းသော လာဘ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ လာဘမစ္ဆရိ
ယေန၊ ဖြင့်။ ဂုဏနိရယေ၊ ဘင်ပုပ်ငရဲ၌။ နိဗ္ဗတ္တိတိ၊ ဖြစ်ရ၏။ ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယေန၊
ဖြင့်။ ဘဝေဘဝေ၊ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း။ နိဗ္ဗတ္တိဿ၊ ဖြစ်သော သူအား။
ဝဏ္ဏောနာမ၊ သရီရဝဏ္ဏဂုဏဝဏ္ဏ မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဓမ္မမစ္ဆရိ
ယေန၊ ဖြင့်။ ကုဏ္ဍုဠနိရယေ၊ ပြာပူငရဲ၌။ နိဗ္ဗတ္တိတိ၊ ဖြစ်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်
လျှင် စကားတရပ် အပြီးတည်း။

၁။ ယောနော ၂၁၄-သု။

(၄၀၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကုက္ကုဋ္ဌော တုဏှာသသ္မသ္မိ၊ မင်္ဂါရော လာတမုဗ္ဗုတံ။

ကုက္ကုဋ္ဌောဟု အဘိဓာန် (သက္ကကထာ-၃၆) ၌ ငြကြီးရှိသည်။ “လဋ္ဌာန မဝိသေသော” ဟူရကား အထူးမရှိ။

မဇ္ဈရာယ ဝသေန၊ ဝန်တိုခြင်းကို ပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ မဇ္ဈရံ၊ မည်၏။ (အ ဝိသရောက်သည်)။ မဇ္ဈရာယနာကာရော၊ ဝန်တိုခြင်းကို ပြတတ်သော အမူအရာကြိယာသည်။ မဇ္ဈရာယနာ၊ မည်၏။ မဇ္ဈရေန၊ ဝန်တိုသော အမူအရာဖြင့်။ အယိတဿ၊ ဖြစ်တတ်သော။ မဇ္ဈရသမင်္ဂါနေ၊ မဇ္ဈရနှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ မဇ္ဈရာယိတက္ကံ၊ အဖြစ်။ အယံ သမ္ပတ္တိ၊ ဤစည်းစိမ်သည်။ (ထည့်)။ မယုမေဝ၊ ငါ့အားသာလျှင်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ အညဿ၊ အား။ မာဟောတု၊ စေလင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အတ္တနေ၊ ၏။ သမ္ပတ္တိယော၊ စည်းစိမ်တို့ကို။ ဗျာပေတံ၊ ပျံ့နှံ့စေခြင်းငှာ။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိတတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဝိဇ္ဇော၊ မည်၏။ ဝိဝိဇ္ဇဿ၊ ပျံ့နှံ့စေခြင်းငှာ အလိုမရှိသောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ ဝေဝစ္ဆံ၊ အဖြစ်။

မူလဒ္ဒီကာ။ ။ ဗျာပိတု မနိစ္ဆောတိ ဝိဝိဇ္ဇော၊ တဿဘာဝေါ ဝေဝစ္ဆံ။ ။
၁၇၂-ဆ။

ဝနတ္ထ။ ။ ဗျာပိတု ဣစ္ဆတိတိ ဝိဇ္ဇော၊ န ဝိဇ္ဇော ဝိဝိဇ္ဇော-ပြုစေလိုသည်။ ဝဋ္ဌမဝိကား ပဋိသေမ၊ ဒုတိယ ဝိကား ဗျာပနကို ဟောသည် ဟုလိုသည်။

တံ၊ ဤဝေဝိစ္ဆဟူသော အမည်သည်။ မုဒုမဇ္ဈရိယဿ၊ နုနု ဝန်တိုခြင်း၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ အနာဒရော၊ ဝန်တိုသဖြင့် ပေးကမ်းခြင်း၌ ရိုသေခြင်းကင်းသသူကို။ ကဒရိယော၊ ဤ။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။

မူလဒ္ဒီကာ။ ။ အနာဒရောတိ မဇ္ဈရိယေန ဒါနေ အာဒရရဟိတော။ ။ ၁၇၂-ဆ။

ကဒရိယောကို အနာဒရောဖွင့်သည်ကား ပရိယာယ်ဖွင့်တည်း။ ဝနတ္ထပြုမဟုတ်။ ထိုကြောင့် ကဒရိယော အနာဒရောဟု ဂါယာ၌ နှစ်ပုဒ်ပါသည်။

ဝနတ္ထကား-ကုစ္ဆိတော အရိယော သက္ကော ကဒရိယော-မူ၊ ဤ၌ အရိယသည် သက္ကပရိယာယ်ဟု သုတ်ဒီကာ၌ဆိုသည်။ ကုအပေတော အာဒရော အဿာတိ ကဒရော၊ ကဒရဿ ဘာဝေါ ကဒရိယံ ဟု ငါ့ထိုဆရာ ဝိပြုတ်လွှတ်တော်မူ

၁။ ကုစ္ဆိတံဌာနံ အရတိတိ ဝါ ကဒရိယော၊ ဤအလို ကုပုဗ္ဗ အရ ဝမနေဟု ခေတ်နက် ကြား၊ ဣယ ပစ္စည်းသက်၊ ကု ကို ကပ်ပြီ။

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ-ဒုကနိက္ခေပ

(၄၀၇)

သညကား နီကာနှင့်ညီစွာ ဂဏ္ဍိဆို၏။ ငြိတ်ရာမှတ်။ ငါကား ကဒရော
ဝုစ္စတိ အနာဒရော၊မဆို။ ကဒရိယော ဆိုရကား မနှစ်သက်လွန်း။

တဿ၊ထိုစက်ဆုပ်အပ်သောသတ္တဝါ၏။ ဘာဝေါ၊တည်း။ ကဒရိယံ၊အဖြစ်။

အနုသန္ဓေ။ ။မုဒုကံ ဟိ မစ္ဆရိယံ မစ္ဆရိယန္တိ ဝုစ္စတိ ထဒ္ဓိ ကဒရိယံနာမ၊ဟူရကား
ထဒ္ဓိ မစ္ဆရိယသေတံ နာမံ၊ မိန့်သော်....။

တေ၊ ဤကဒရိယဟူသော အမည်သည်။ ထဒ္ဓိမစ္ဆရိယဿ၊ ကြမ်းကြမ်းဝန်တို့
ခြင်း၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဟိ -သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဟေနမစ္ဆရိယေန၊ ထိုကြမ်း
ကြမ်း ဝန်တို့ခြင်းနှင့်။ သမန္ဓာဂတော၊ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊သည်။ ပရေသံ၊
သူတပါးတို့အား။ ဒဒမာနံ၊ ပေးလှူသော။ ပရမ္ပိ၊သူတပါးကိုလည်း။ နိဝါ
ရေတိ၊မြစ်တတ်၏။ စ-သစ္စံ၊၏။ “ကဒရိယော။ပ။ဘောဇန”န္တိ၊ဟူသော။တေ
ဝစနံ၊ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောလည်း ဟောအပ်၏။

ဂါထာအနုကံ။ ။ကဒရိယော၊ စက်ဆုပ်တွယ် သတ္တဝါဖြစ်သော။ ပါပ
သင်္ကပ္ပေါ၊ ယုတ်မာဒသာအကြံရှိတော။ မိစ္ဆဒိဋ္ဌိ၊ မှားသောအယူရှိ
သော။ အနာဒရော၊ ပေးကမ်းခြင်းကင်းသော။ နရော၊ လူသည်။
(ထည့်)။ ယာစမာနာနံ၊ တောင်းရမ်းသသူတို့အား။ ဘောဇနံ၊ကို။
ဒဒမာနံ၊ ပေးစွန့်သည်ကို။ နိဝါရေတိ၊မြစ်တတ်၏။

ယာစမာနာနန္တိ ဝတ္ထုဗ္ဗေ နိဂ္ဂဟိတလောပံ ကတော ယာစမာနဘောဇနန္တိဝုတ္တံ။

ယာစကော၊ တောင်းရမ်းသသူတို့ကို။ ဒိသ္မား၊မြင်၍။ ကဋ္ဌ၊ကဘာဝေန၊
အမှိုက်ဝင်သကဲ့သို့မှိုက်စိစပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊စိတ်ကို။ အဉ္စဟိသင်္ကေတ
စေတိ၊ တွန့်စေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ကဋ္ဌ၊ကဋ္ဌကော၊ မည်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ကဋ္ဌ၊ကသဒ္ဓါသည် တေနဗ္ဗော ကဋ္ဌ၊ကမ္မလောန္တိ အခါးကို
ဟောသည်။ ထိုကြောင့် “ခါ တောဏ်မြစ်ရှက်၊ စိုက်ရောတက်သည်၊ သရက်
ပင်ခင်း၊သီးချိုကင်းသည်”ဟုရှေးသူဟောင်းတို့ဆိုသည်။ဤကဋ္ဌ၊ကဋ္ဌ အစပ်ကို
ဟောသည်။ ဤ၌ ဒိသ္မာ၊ဟူသောရှေးပရိဋ္ဌိကို ထောက်၍ မှိုက်စိစပ်သည်၏
အဖြစ်ဖြင့်ဟူသောအနက်ကိုဆိုသည်။

တဿ၊မှိုက်စိစပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် စိတ်ကိုတွန့်စေတတ်သောသူ၏။ ဘာဝေါ၊
တည်း။ ကဋ္ဌ၊ကဋ္ဌကတော၊ အဖြစ်။

(၄၀၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ောတုဓိနိစ္ဆယ။ ။ အဋ္ဌ၊ ဇာတ်မဟုတ် အဋ္ဌဇာတ်။ အခြားအရပ်၌ ကဋ္ဌ၊ ကဋ္ဌ၊ ကတာ
ရှိသည်ကားအဋ္ဌ၊ ဇာတ်ကိုရည်သည်။

အပရောနယော၊ ကိုမယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ ကဋ္ဌ၊ ဣ၊ ဟော၊ ကော၊ ကံ
သော၊ ယော၊ ကံ၊ မဖြင့် ဆွမ်းကိုကော်ယူခြင်းကို။ ဝါ၊ ဆွမ်းကိုကော်ယူကြောင်း
ဖြစ်သောကော၊ ကံသော၊ ယော၊ ကံ၊ မကို။ ကဋ္ဌ၊ ကဋ္ဌ၊ ကတာ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ ဟိ-
တံ၊ ပါ၊ ကဋ္ဌ၊ ကရောမိ၊ အံ။ သမတိတ္တိ၊ ကပုဏ္ဏာယ၊ အနားရေးနှင့်အမျှပြည့်သော။
ဥက္ကလိယာ၊ ထမင်းအိုး၌။ ဘတ္တံ၊ ကို။ ဂဏ္ဍန္တော၊ ယူသသူသည်။ သဗ္ဗတော
ဘာဂေန၊ ထက်ဝန်းကျင် အဘို့ဖြင့်။ သင်္ကဋ္ဌိတေန၊ ကောက်သော။ “သင်္က
ဓိတေနာတိပိ” အဂ္ဂကဋ္ဌ၊ နာ၊ ယော၊ ကံ၊ မဖျားဖြင့်။ “အဂ္ဂကဋ္ဌ၊ နာ
တိပိ” ဂဏ္ဍာတိ၊ ဤ။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ ဂဟေတံ၊ ယူခြင်းငှါ။ နသက္ကော
တိ၊ မတတ်နိုင်။ ဧဝံ၊ တူ။ မစ္ဆရိယပုဂ္ဂလဿ၊ ဝန်တိုသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊
စိတ်သည်။ သင်္ကဋ္ဌတိ၊ တွန့်တို၏။ တသ္မိံ၊ ထိုစိတ်သည်။ သင်္ကဋ္ဌိတေန၊ တွန့်သည်
ရှိသော်။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်လည်း။ တထေဝ၊ ထိုအတူသည်လျှင်။ သင်္က
ဓတိ ပဋိကုဋ္ဌတိ၊ တွန့်၏။ ပဋိနိဝတ္တတိ၊ နောက်သို့ ဆုတ်နစ်၏။ နသမ္ပသာရိ
ယတိ၊ မပြန့်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ မစ္ဆရံ၊ ကို။ “ကဋ္ဌ၊ ကဋ္ဌ၊ ကတာ”တိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။

မူလဒီကာ။ ။ ကဋ္ဌ၊ နာ၊ ဝါ၊ ဟော၊ ဘတ္တဿ၊ ကဋ္ဌ၊ ဣ၊ ဟော၊ ကဋ္ဌ၊ ဝါ၊ ဟော
ဝိယ၊ ကဋ္ဌ၊ ဝါ၊ ဟော။ ယထာဟိ၊ ကဋ္ဌ၊ ဝါ၊ ဟော၊ ယထာ ဝုတ္တေ၊ ဘတ္တေ
နသံပသာရိယတိ၊ ဧဝံ မစ္ဆရိယံပိ အာဝါသာဒိသုတိ၊ ဂဟေတိတေနာတိဝါ
ဝါ၊ ဟော၊ ကဋ္ဌ၊ ဧဝါ၊ ဟော၊ ကဋ္ဌ၊ ဝါ၊ ဟော။ သော၊ ယထာသင်္ကဋ္ဌိတဂ္ဂေါ
နသံပသာရိယတိ။ ဧဝံ မစ္ဆရိယံ ဝိတိ။ ။ ၁၇၂-ဆ။

ဒီကာအနက်။ ။ ဘတ္တဿ၊ ထမင်းကို။ ကဋ္ဌ၊ နာ၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ဟော၊ ယူခြင်းတည်း။
ကဋ္ဌ၊ ဝါ၊ ဟော၊ ထမင်းကိုယောက်မဖြင့်ယူခြင်း။ ကဋ္ဌ၊ ဝါ၊ ဟော၊ ဝိယ၊ ထမင်း
ကိုယောက်မဖြင့် ယူခြင်းနှင့် တူသည်တည်း။ ကဋ္ဌ၊ ဝါ၊ ဟော၊ တည်း။
ဟိ-တံ၊ ပါ၊ ကဋ္ဌ၊ ကရောမိ၊ အံ။ ကဋ္ဌ၊ ဝါ၊ ဟော၊ သည်။ ယထာဝုတ္တေ၊ သော၊
ဘတ္တေ၊ ၌။ နသံပသာရိယတိယထာ၊ မပြန့်သကဲ့သို့။ ဝါ၊ မပြန့်စေအပ်သကဲ့သို့။
ဧဝံ၊ တူ။ မစ္ဆရိယံပိ၊ သည်လည်း။ အာဝါသာဒိသုတိ၊ တို့၌လည်း။ နသံပသာရိ
ယတိ၊ မပြန့်။ ဝါ၊ မပြန့်စေအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ပါ၊ ကား။ ဧတေန၊
ထိုယောက်မဖြင့်။ ဂဟေတိ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝါ၊ ဟော၊
မည်၏။ ကဋ္ဌ၊ ဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဝါ၊ ဟော၊ ယူကြောင်းတည်း။ ကဋ္ဌ၊ ဝါ၊
ဟော၊ ယူကြောင်း။ သော၊ ထိုယောက်မဟု ဆိုအပ်သော ယူကြောင်းသည်။

သင်္ကုဒိကဋ္ဌေါ၊ ကောဘိသော အဗျားရှိသည်ဖြစ်၍။ နသံပသာရိယတိ ယထာ
ကုသို၊ ဧဝံ၊ တု၊ မစ္ဆရိယံပိ၊ သညလည်း။ နသံပသာရိယတိ၊ မပြန့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့
သိအပ်၏။

အဂ္ဂဟိတတ္ထံ စိတ္တဿာတိ၊ ကား။ ပရေသံ၊ တို့အား။ ဥပကာရကရဏေ
ကျေးဇူးပြုခြင်း၌။ ဒါနာဒိနာ၊ အလှူအစရှိသော။ အာကာရေန၊ အခြင်း
အရာဖြင့်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းဖြင့်။ နသမ္ပသာရိယတိ၊ မပြန့်။ ဧဝံတထာ
ထိုအခြင်းဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ အာဝရိတော၊ ပိတ်ပင်၍။ ဂဟိတဘာဝေါ
ယုအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။

ဤအလိုသော် အာဝရဏတ္ထ အာသဒ္ဓါ၏ရဿ၊ ဝ-၏ ဒွေဘော်ကို ပြသည်။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မစ္ဆရိယဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။
သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ ပရေသံ၊ သူတစ်ပါးတို့အား။ အဒါတုကာမော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပရသန္တကံ၊ ကို။ ဂဏိတုကာမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ “ဣဒံအစ္ဆရိယံ၊ သည်။ မယုမေဝ၊ ငါ့အားသာလျှင်။ ဟောတု၊
ဖြစ်ပစေ။ အညဿ၊ အား။ မာဟောတု၊ မဖြစ်စေလင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဝတ္တိ
ဝသေန၊ ဖြင့်။ အဿမစ္ဆရိယဿ၊ ၏။ အတ္တသမ္ပတ္တိနံ၊ မိမိည်းစိမ်တို့ကို။ နိဂ္ဂ
ဟနလက္ခဏတာဝေါ၊ လျှိုဝှက်ခြင်း လက္ခဏာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ အတ္တ
သမ္ပတ္တိဂဟဏ လက္ခဏတာဝေါ၊ မိမိည်းစိမ်ကို ကိုင်ခြင်း လက္ခဏာရှိသည်၏
အဖြစ်ကို၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ တေသံ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ၊ ဂေါစ္ဆကော၌။
ဥတ္တာနုတ္တမေဝ၊ တည်း။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣမာနိသံယောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ကိလေသ ပဋိပင်္ဂါယာပိ၊
ဖြင့်လည်း။ အာဟရိတုံ၊ ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ မဂ္ဂပဋိပင်္ဂါယာပိ၊ ဖြင့်လည်း။
အာဟရိတုံ၊ ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကိလေသ ပဋိပင်္ဂါယာ၊ ဖြင့်။ ကာမရာဂ ပဋိသ
သံယောဇနာနိ၊ တို့ကို။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ မာန
သံယောဇနံ၊ ကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဝံစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသ၊
တို့ကို။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဘဝရာဂသံယောဇနံ၊ ကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊
ဖြင့်။ ဣဿမစ္ဆရိယာနိ၊ တို့ကို။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။
အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ မဂ္ဂပဋိပင်္ဂါယာ၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဝံစိကိစ္ဆာ
သီလဗ္ဗတပရာမာသ ဣဿမစ္ဆရိယာနိ၊ တို့ကို။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။

(၄၁၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ ကာမရာဂပဋိသမာတို့ကို။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ မာနသဝ
ရာဂအဝိဇ္ဇာ၊ တို့ကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။

၁၁၄၀။ ဂန္ထဂေါစ္ဆကောဉ္စ။ နာမကာယံ၊ ကို။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန၊ စုတိ
ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝဋ္ဋသ္မိံ၊ ဉ္စ။ ဂန္ထတိသန္ဓေတိ၊ စပ်တတ်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ကာယဂန္ဓော၊ မည်၏။ သဗ္ဗညုဘာသိတမ္ပိ၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာ
ဘုရားသည် ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကိုလည်း။ ပဋိက္ခိပိတော၊
ပယ်၍။ လောကော၊ ခန္ဓာပဉ္စကဟုဆိုအပ်သော လောကသည်။ သဿတော၊
မြဲ၏။ ဣဒမေဝ၊ ဤငါ၏အယူသည်သာလျှင်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ အညံ၊ သူတပါး
အယူသည်။ မောဃံ၊ အချည်းနှီးတည်း။ ဣတိဣမိနာ အာကာရေန၊ ဖြင့်။
အဘိနိဝိသတိ၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်။ ဣဒံသစ္စာတိ နိဝေသော၊ မည်၏။ ယသ္မာပန၊ ကား။ အဘိဇ္ဈာ
ကာမရာဂါနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ဓဿ၊ ၏။ ပဒဘာဇနေ၊ ဉ္စ။ “ယောကာမေသု။ ပ။ ရာဂေါ”
တိ၊ ဟူ၍။ အဝတွာ၊ မဟောမူ၍။ “ယောရာဂေါ သာရာဂေါ”တိ အာဒိ၊
ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမိနာ၊ ဤယောရာဂေါ သာရာဂေါ
စသော စကားဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဉ္စ။ “ဗြဟ္မာနံ။ ပ။ ဟောတီ”တိ၊ ဟူသော။
ယံစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တံစနံ၊ သည်။ သုဝုတ္တံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်သူ
ချက်၍မရ လှလှဆိုမိသော စကားတည်း။ ဣတိ-သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဉ္စ၊
သိအပ်၏။ ပရတော၊ ဉ္စ။ ကိလေသ ဂေါစ္ဆကေပိ၊ ဉ္စလည်း။ သေဝနယော၊
ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဌပေတွာ သီလဗ္ဗတပရာမာသန္တိ ဣဒံ၊
ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီလဗ္ဗတပရာမာသော၊ သည်။ ဣဒမေဝသစ္စန္တိ အာဒိ
နာ၊ သော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ နအဘိနိဝိသတိ၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံး
သွင်းသည်မဟုတ်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ သီလေန သုဒ္ဓိတိအာဒိနာဝေ၊ ဤ
သို့ အစရှိသည်ဖြင့်သာလျှင်။ အဘိနိဝိသတိ၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံး
သွင်းတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘူတမ္ပိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်၍ဖြစ်သော်
လည်း။ တံ၊ ထိုသီလဗ္ဗတပရာမာသကို။ ပဋိက္ခိပန္ဓော၊ ပယ်တော်မူလိုသည်ဖြစ်
၍။ “ဌပေတွာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

၁၁၆၂။ နိဝရဏဂေါစ္ဆကဿ၊ ဣန္ဒြိယနိဗ္ဗေသေ၊ ဣန္ဒြိယအကလ္လ
 တာတိ၊ ကာ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဣန္ဒြိယနာဘာဝေါ၊ နာသညတိ၊ အဖြစ်တည်း။
 ဟိ-သစ္စ၊ မှန်၏။ ဂိလာနေဘ၊ နာသောသုကို၊ အကလ္လကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ ဝိနယေပိ၊ ခြံလည်း။ “နာဟံဘန္တေ အကလ္လကော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။
 အကမ္မညတာတိ၊ ကာ၊ ဣန္ဒြိယဂေလည သင်္ခါတော၊ စိတ်၏နာသညတိအဖြစ်
 ဟုဆိုအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အကမ္မညတာကာရော၊ စိတ်၏အမှု၌ မခံ
 သည်၏အဖြစ် ဟူသော အမှုအရာတည်း။ ဩလိယနာတိ၊ ကာ၊ ဩလိယ
 နာကာရော၊ အောက်ဆွဲသော အခြင်းအရာတည်း။ ဟိ-သစ္စ၊ မှန်၏။ ဣရိယာ
 ပထိကစိတ္တံ၊ ဣရိယာပုထံကို ခိုင်ခံ့စေတတ်သော ငါးဆွဲ ရှစ်ပါးသော
 စိတ်သည်။ ဣရိယာပထံကို။ သန္တာရေတုံ၊ ခိုင်ခံ့စေခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တံ၊
 မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ရုက္ခေ၊ သစ်ပင်၌။ ဝဂ္ဂုလိဝိယ၊ လင်းနှိုက်သို့၎င်း။ ပိလေ၊
 တန်သင်း၌။ လဂ္ဂိတမာဏိဘာဝါ၊ ရုက္ခကာဝိယာစ၊ ဆွဲအပ်သော တင်လဲအိုးကဲ့သို့
 ၎င်း။ ဩလိယတိ၊ အောက်သို့ ခွဲလွှဲဆွဲပါ။

အပ္ပာစကာ၊ ရုပ်။ ။ ယခင်ပါ၌ ငါးဆွဲရှစ်ပါးရှိလျှင်းမူလည်း အသက္ကောန္တံ၊
 ဟူသော သဒ္ဓန္တရိက်ရှိရကား ထိနမိဒ္ဓသမ္ပယုတ်ကိုသာယူ။

တဿဣန္ဒြိယံ၊ ၏။ တံအာကာရံ၊ ကို။ သန္တာယ၊ ရည်၍။ “ဩလိယနာ”တိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုတိယပဒံ၊ ကို။ ဥပသဂ္ဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေတံ၊ ပွားစေအပ်၏။
 လိနန္တိ၊ ကာ၊ အဝိပ္ပုဂ္ဂိကတာယ၊ မပြန့်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပတိကုဋိတံ၊
 တုန့်၏။ ဣတရေ၊ ကုန်သော။ ဒွေ၊ တို့သည်။ အာကာရဘာဝနိဗ္ဗေသော၊
 တို့သည်။ ထိနန္တိ၊ ကာ၊ သပ္ပိပိဏ္ဍောဝိယ၊ ကောပတ်စိုင်ကဲ့သို့။ အဝိပ္ပုဂ္ဂိက
 တာယ၊ မပြန့်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သနဘာဝေန၊ ခဲမာသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။
 ဌိတံ၊ တည်၏။ ထိယနာတိ၊ သောသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အာကာရနိဗ္ဗေသော၊
 တည်း။ ထိယိကဘာဝေါ၊ ခဲမာသည်၏ အဖြစ်သည်။ ထိယိတတ္ထံ၊ ကိယိကတ္ထ
 မည်၏။ ဟိ-သစ္စ၊ မှန်၏။ အဝိပ္ပုဂ္ဂိဝသေန၊ မပြန့်သည်၏ အနည်းဖြင့်သာ
 လျှင်။ ထန္တကာ၊ ခဲမာသည်၏အဖြစ်။ ဣတိ၊ အယံ ကာ၊ အတ္ထော၊ တည်း။

၁၁၆၃။ ကာယသာတိ၊ ကာ၊ ခန္ဓတ္ထယသင်္ခါကဿ၊ သော၊ နာမကာ
 ယဿ၊ ဣန္ဒြိယအကလ္လတာအကမ္မညတာတိ ပဒေသံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ခြံ၊ ဝုတ္တံ

(၄၁၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

နယမေဝ၊ တည်း။ မေသော၊ သည်း။ အာကာသံ၊ ကို။ ဩနယုတိဝိယ၊ ဖုံးလွှမ်း
၏သို့။ ကာယံ၊ နာမကာယကို။ ဩနယုတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လွှမ်းမိုးတတ်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဩနာဟော၊ မည်၏။ သဗ္ဗတော ဘာဂေန၊ ထက်ဝန်း
ကျင်အဘို့အားဖြင့်။ ဩနာဟော၊ လွှမ်းမိုးတတ်သည်တည်း။ ပရိယောနာ
ဟော၊ သည်း။ အဗ္ဘန္တရေ၊ အတွင်း၌။ သမောရုန္ဓတိ၊ ပိတ်ပင်တတ်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အန္တောသမောရောဓော၊ မည်၏။

ပါဠိ ၁ နုသန္တိ။ ။ ဝုတ္တမတ္တံ ဥပမာယ သာဓေန္တော အာဟာရံ “ယထာဟိ” ဟိအာဒိ။

ဟိ-တံပါကဋ် ကရောမိ၊ အံ။ နဂရေ၊ မြို့ကို။ ရုန္တိ၊ တွာ၊ ပိတ်၍။ ဂဟိတေ၊ ယူအပ်
သည်ရှိသော်။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ဗဟိ၊ သို့။ နိက္ခမိတုံ၊ ၄၁။ နလဘန္တိ
ယထာ၊ မရကုန်၏သို့။ ဧဝံ၊ ဟူ။ မိဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သမောရုဠါ၊ ပိတ်ပင်အပ်ကုန်
သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိပ္ပာရသေန၊ ပြန်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိက္ခမိတုံ၊
၄၁။ နလဘန္တိ၊ မရကုန်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ “အန္တောသမောရောဓော” တိ၊
အန္တောသမောရောဓောဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မေဓတိ၊ ညှဉ်းဆဲတတ်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိဒ္ဓံ၊ မည်၏။

မေဓောတိ၏ ကို ဣ၊ ဝိပရိတိပြုသည်။ မေဓ-ဟိ သာယံ သင်္ဂမေစ ။ သဒ္ဓနိတိ။
၁၀၉-၃၆၇-ဆ။

အကမ္မညဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟိ သတိ၊ ညှဉ်းဆဲတတ်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။ တေန ဓမ္မဇာတေန၊ ဖြင့်။ သတ္တော၊ တို့သည်။ သုပန္နိ၊ ကုန်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံဓမ္မဇာတံ၊ သည်း။ သောပွံ၊ မည်၏။ အက္ခိဒလာဒိနံ၊
ချက်တောင်သည်တို့၏။ ပစလဘာဝံ၊ တလှုပ်လှုပ်၏ အဖြစ်ကို။ ကရောတိ၊
ပြုကတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစလာယိကာ၊ မည်၏။ သုပနာသုပိ
တတ္တန္တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပုဒ်တို့သည်။ အာကာရဘာဝနိဒ္ဓေသာ၊
ဘို့တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဧတေသံ၊ ထိုနှစ်ပုဒ်တို့၏။ ပရတော၊ ၌။ ယံသုပ္ပပဒံ၊
သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿပဒယံ၊ ကို။ ပုန၊ တဖန်။ ဝစနေ၊ ဟောခြင်း၌။
ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝုတ္တမေဝ၊ တည်း။ ဣဒံဝုစ္စတိ ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏန္တိ၊
ကား။ ဣဒံထိနဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဣဒံမိဒ္ဓဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။

၁။ ယောဇနာ ၂၁၅-သု။

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ-ဒုကနိက္ခေပ

(၄၁၃)

ကတွာ၊ ဤ။ အာဝရဏဋ္ဌေန၊ ပိတ်ပင်တတ်သော သဘောကြောင့်။ ထိနမိဒ္ဓ
 နိဝရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ ယံ၊ အကြင်ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏသည်။ ယေဘုယျေန၊
 ဖြင့်။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏။ နိဒ္ဓါယ၊ အိပ်ခြင်း၏။ ပုဗ္ဗဘာဂအပရဘာဂေ
 သု၊ ရှေ့အဘို့နောက်အဘို့တို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဤ။ တံ၊ ကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။
 သမုစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်၏။ ပန၊ အထူး။ ခိဏာသင်္ခါနံ၊ တို့၏။ ကရုဇကော
 ယဿ၊ ဤ။ ဒုဗ္ဗလဘာပေန၊ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဘဝင်္ဂီတ္ထရဏံ၊
 ဘင်သို့ သက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

သုတိမဟာဝါဒန္တကဏ္ဍာ။ ကရုဇကောယောနာမ စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ ဥပါ
 ဒါရူပဉ္စာတိ။ ။ ၃၅၅-ဆ။

မဇ္ဈိမသုတ္တနိဝိသုတ္တံ။ ။ ကရောတိ သတ္တေ နိဗ္ဗုဇ္ဈတိတိ ကရံ၊ သုတ္တသော
 ကိတံ။ တတ္ထ မာတာဝိတုနံ သုတ္တံ။ မာတုယေဝ သောကိတံ ဒဋ္ဌဉ္စ။ ကရတော
 ဇာတော ကရဇော၊ သသမ္ဘာရကောယော။ ကာယပသာဒေါတိပိ ဝဒန္တိ။

ကေကုရကောသန္တိကာ နိဗ္ဗုဇ္ဈန္တိ။ ။ ကော ဝုစ္စတိ သရီရံ။ တတ္ထ ပဝတ္ထော
 ရဇေတိကရဇော။ ကိန္တံ သုတ္တသောကိတံ။ တေန ဟေတုဘူတေန သမ္ဘူတော
 ကာယော ကရဇကောယောတိ အတ္ထော။ ။ ၄၃၅-သု။

ယောဇနာ။ ။ ကရိယတိ ဂဟ္လာသယေ ပက္ခိယတိတိ ကရော၊ သမ္ဘဝေါ။ ကရ
 တော ဇာတောတိ ကရဇော။ ။ ၂၁၅-သု။

ဘသ္မိံ၊ ထိုဘဝင်စိတ်သည်။ အသမ္ဘိဿော၊ ဝိသိသိတ်နှင့်မဆရာမူ၍ သာလျှင်။
 ဝတ္တမာနေ၊ သော်၊ တေ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သုပန္တိ၊ အိပ်ကုန်၏။
 သာသုပနာ၊ ထိုအိပ်ခြင်းသည်။ နေသံ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ နိဒ္ဓါနာမ၊
 အိပ်မွေသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ဘဝဝါ၊ သည်။ “အဘိ
 ဇာနာမိ။ ပ။ ဩက္ကမိတာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ အဂ္ဂိဝေဿန။
 ခေါပန၊ စင်စစ်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဂိမ္မာနံ၊ နွေလတို့၏။ ပစ္ဆိမေနောက်ဆုံး
 ဖြစ်သော။ မာသေ၊ လ၌။ စတုဂုဏံ၊ လေးထပ်သော။ သံဃာဋီ၊ ဒုက္ခိကု၊
 ပညပေတွာ၊ ခင်း၍။ ဒက္ခိဏေန ပဿေန၊ လကျိာနံကောင်းဖြင့်။ သတော၊
 သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဘနော၊ ထက်ဝန်းကျင် အပြားအားဖြင့်
 သိတတ်သောပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ နိဒ္ဓံ၊ အိပ်မွေခြင်းသို့။ ဩက္ကမိ
 တာ၊ သက်ဘူးပြီဟူ၍။ အဘိဇာနာမိ၊ မှတ်မိ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဇေရူပေါ၊ သော၊

(၄၁၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကရဇကောယဿ၊ ဤ။ အယံဒုဗ္ဗလဘာဝေါ၊ ဤအားနည်းသည်၏ အဖြစ်
သည်။ နမဂ္ဂဝဇ္ဇော၊ မဂ်ဖြင့်သတ်အပ်သည်မဟုတ်။ ဥပဒိန္နကေပိ၊ ဥပါဒိန္နက
သန္တာန်၌၎င်း။ အနုပါဒိန္နကေပိ၊ အနုပါဒိန္နကသန္တာန်၌၎င်း။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်
၏။ ဥပါဒိန္နကေ၊ ၌။ လဗ္ဘမာနော၊ ရအပ်သည်ရှိသော်။ ယဒါ၊ ၌။ ခိဏာ
သဝေါ၊ သည်။ ဒိယမဂ္ဂံ၊ ရှည်စွာသောခရီးသို့။ ဂတော၊ သွားသည်။ ဟောတိ၊
၏။ ပန၊ တပါး။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော။ ကမ္ပံ၊ အမှုကိုမူလည်း။
ကတွာ၊ ပြု၍။ ကိလန္တော၊ ပင်ပန်းသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဝေရူပေ၊ သော။
ကာလေ၊ ၌။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ အနုပါဒိန္နကေ၊ ၌။ လဗ္ဘမာနော၊ ရအပ်
သည်ရှိသော်။ ပဏ္ဏပုဗ္ဗေသု၊ အရှက်၊ အပွင့်တို့၌။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။
ဧကန္တာနံ၊ အချို့ကုန်သော။ ရုက္ခာနံ၊ ကုက္ကိုပင်စသည်တို့၏။ ပဏ္ဏာနံ၊ အရှက်
တို့သည်။ သူရိယာတပေန၊ နေပူသဖြင့်။ ပသာရန္တိ၊ ပြန့်ကုန်၏။ ရတ္တိံ၊ ည၌။
ပဋိကုဋ္ဌန္တိ၊ တွန့်ကုန်၏။ ပဒုမပုပ္ဖာဒိနိ၊ ပဒုမာကြာပန်းစသည်တို့သည်။ သူရိ
ယာတပေန၊ နေပူသဖြင့်။ ပုပ္ဖန္တိ၊ ပွင့်ကုန်၏။ ပန၊ တဖန်။ ရတ္တိံ၊ ည၌။ ပဋိ
ကုဋ္ဌန္တိ၊ တွန့်ကုန်၏။ ပန၊ အထူး။ ဣဒံမိဒ္ဓံ၊ သည်။ အကုသလတ္တာ၊ ကြောင့်။
ခိဏာသဝါနံ၊ တို့အား။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

တတ္ထ မိဒ္ဓါခိကာရေ၊ ၌။ “မိဒ္ဓံ၊ သည်။ နအကုသလံ၊ မဟုတ်။ ကသ္မာ၊
ကား။ ရူပတ္တာ၊ ရုပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ရှိပုံ၊ ရုပ်သည်။
အဗျာကတံ၊ တည်း။ ဣဒ္ဓမိဒ္ဓံ၊ သည်လည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ တေနေဝ၊ ထို
သို့မိဒ္ဓ၏ ရုပ်မည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤထိနမိဒ္ဓနိဒ္ဓေသ၌။
ကာယဿ အကလ္လတာ အကမ္မညတာတိ၊ ဟူ၍။ ကာယဂ္ဂဟဏံ၊ ကာယသဒ္ဓါ
ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိစောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ကာယဿာတိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တမတ္တေနော၊ ဟောကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ ဧတံမိဒ္ဓံ၊ ဤမိဒ္ဓသည်။ ရူပံ၊
ရုပ်မည်သည်။ ယဒိသိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံသတိ၊ သော်။ ကာယ
ပဿဒ္ဓါဒယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ရူပမေဝ၊ သာလျှင်။
ဘဝေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ “သုခဉ္စကာယေန၊ ပ။ ကရောတိ”တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ သုခ
ပဋိသံဝေဒနပရမတ္ထသစ္စ သစ္စိကရဏာနိပိ၊ သုခဝေဒနာကို ခံစားခြင်းပရမတ္ထ
သစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း တို့သည်လည်း။ ရူပကာယေနော၊ ရူပကာယ
ဖြင့်သာလျှင်။ သိယံ၊ ကုန်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ကာယဿ ဟူသော စကား

ရုပ်၏ အဖြစ်ကို မပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ရူပံ၊ သည်။ မိဒ္ဓံ၊ မည်၏”။ ဣတိတေဝစနံ၊ ကို။ တယာ၊ သည်။ နဝတ္ထုဒ္ဓံ၊ သင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကာယဿအကလ္လတာ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ နာမကာယော၊ သည်။ ကာယော နာမ၊ မည်၏။ နာမကာယော၊ သည်။ ယဒိသိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ အထ၊ သော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ “သောပုံပစလောယိကာ” တိဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ နာမကာယော၊ သည်။ နသုပတိ၊ မအိပ်တတ်။ နစ ပစလောယတိ၊ မျက်တောင် တလှုပ်လှုပ်လည်း မပြုတတ်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ဣန္ဒြိယဿ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေပုရိသိန္ဒြေ၏။ ဖလဘူတာနိ၊ အကျိုး ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ လိင်္ဂါဒိနိဝိယ၊ လိင်္ဂစသည်တို့ကဲ့သို့။ တဿမိဒ္ဓဿ၊ ၏။ သုပ္ပါဒိနံ၊ သုပ္ပစသည်တို့၏။ ဖလတ္တာ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ကြောင့်။ “သောပုံ ပစလောယိကာ” တိ ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဣတ္ထိ လိင်္ဂံ၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ။ ဣတ္ထိနိမိတ္တံ၊ ဣတ္ထိနိမိတ်။ ဣတ္ထိကုတ္တံ၊ ဣတ္ထိကုတ္တံ။ ဣတ္ထိ ကပွေ၊ ဣတ္ထိအာကပ္ပ။ ဣတိဣမာနိ လိင်္ဂါဒိနိ၊ ဤလိင်္ဂစသည်တို့ကို။ ဣတ္ထိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဖလတ္တာ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တာနိယထာ၊ ကုန်၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣမဿာပိ နာမကာယဿ၊ ၏လည်း။ ဂေလညသင်္ခါတဿ၊ နာသည် ၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ မိဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဖလတ္တာ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောပ္ပါဒိနံ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ မိဒ္ဓေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ တာနိသောပ္ပါဒိနံ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖလူပစာရေန၊ ဖြင့်။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ အရူပံ၊ သည်။ သမာ နမ္ပိ၊ လည်း။ “သောပုံပစလောယိကာ သုပ္ပနာ သုပ္ပိတတ္ထ” န္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ အက္ခိဒလာဒိနံ၊ မျက်တောင်စသည်တို့၏။ ပစလောဘာဝံ၊ တလှုပ် လှုပ်၏ အဖြစ်ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစလောယိကာ၊ မည်၏။ ဣတိဝစနတ္ထေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အယံအတ္ထော၊ ဤမိဒ္ဓ၏ ရုပ်မဟုတ် နာမ်၏အဖြစ် ဟုဆိုအပ်သော အနက်သည်။ သာမိတောယေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ နရူပံ၊ မဟုတ်။ စ၊ ဆက်။ သြ နာဟာဒိဟိပိ၊ သြနာဟစသည်တို့ဖြင့်လည်း။ အဿမိဒ္ဓဿ၊ ၏။ အရူပဘာ ဝေါ၊ ကို။ ဒိပိတောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ရူပံ၊ သည်။ နာမ ကာယဿ၊ ကို။ သြနာဟော၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်။ ပရိယောနာဟော၊

(၄၁၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ထက်ဝန်းကျင်မှ ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်။ အန္တောသမောရောဓော၊ အတွင်း၌ ပိတ်ပင်တတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။ နန္တစောဒေမိ၊ စိတ်မကြေ တထွေစောဒနာအံ။ ဣမိနာဝ ကာရဏေန၊ ဩနာဟစသော ဤအကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ တေမိဒ္ဓံ၊ သည်။ ရူပံ၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အရူပံ၊ နာမ်သည်။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော တရားကို။ ဩနာဟော၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပရိယောနာဟော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အန္တောသမောရောဓော၊ အတွင်း၌ ပိတ်ပင်တတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ရူပဿ၊ ၏။ ဩနာဟာဒိနာ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သည် စသည်၏ အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးသည်။ ယဒိသိယာ၊ အံ။ အရူပဿ၊ ၏။ ဩနာဟာဒိတာ၊ သည်။ သိဒ္ဓါ၊ လည်။ ယဒိနသိယာ၊ အံ။ ဧဝံသတိ၊ သော်။ သေတုဗန္ဓာဒီသု၊ တံတားဖွဲ့ခြင်းအစရှိသည်တို့၌။ ရူပဿ၊ ၏။ အာဝရဏံပိ၊ ပိတ်ပင်ခြင်းကိုလည်း။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထည့်)။ အရူပဿ၊ ၏။ အာဝရဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နာဘဝေယျ၊ မဖြစ်ရာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာမစ္ဆန္တာဒယော၊ ကုန်သော။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာဝရဏဋ္ဌေန၊ ပိတ်ပင်တတ်သော သဘောအားဖြင့်။ နိဝရဏာ၊ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိယထာ၊ ကုန်၏သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ ဣမဿာပိ၊ ဤမိဒ္ဓ၏လည်း။ ဩနာဟာဒိအတ္ထေန၊ ဩနာဟ အစရှိသော အနက်ကြောင့်။ ဩနာဟာဒိတာ၊ ပိတ်ပင်ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်၏ အဖြစ်အစရှိသည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အပိစ-အပရောနယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ ဥပက္ကိလေသေ၊ ညစ်ညူးစေတတ်ကုန်သော။ ပညာယ၊ ၏။ ဒုဗ္ဗလိ ကရဏေ၊ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ပဉ္စနိဝရဏေ၊ တို့ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဣတိဝစနတောပိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူသောကြောင့်လည်း။ တေမိဒ္ဓံ၊ သည်။ အရူပံ၊ နာမ်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ရူပံ၊ သည်။ စိတ္တုပက္ကိလေသော၊ စိတ်ကို ညစ်ညူးစေတတ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။

ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ စိတ္တုပက္ကိလေသော၊ သည် ၎င်း။ ပညာယ၊ ၏။ ဒုဗ္ဗလိ ကရဏဉ္စ၊ သည်၎င်း။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်သနည်း။

“ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကေဇ္ဇေ၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည်။ (ထည့်)။ သုရံ၊ သေကို။ ပိဝန္တိ၊ သောက်ကုန်၏။ မေရယံ၊ အရက်ကို။ ပိဝန္တိ၊ ကုန်၏။ သုရာမေရယပါနာ၊ မှ။ အပ္ပဋ္ဌိဝိရတာ၊ မကြဉ်ကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ အယံ၊ ဤသို့သော အရက်ကို သောက်ခြင်းသည်။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဥပက္ကိလေသော၊ ညစ်နွမ်းကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တံ၊ နန၊ ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော။

အပရမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်မသာ။ “ဆခေါ။ပ။ ဘဝကီ”တိ ပဒံ၊ ခို။ ဝတ္တံ၊ နန၊ ဂဟပတိပုတ္တံ၊ သူကြွယ်သား။ သုရာမေရယမဇ္ဇေပမာဒဌာနာ နုယော ဂေါ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် ကိုအဖန်တလဲလဲ မှီဝဲသောက်သုံးခြင်း၌။ အာဒိနဝါ၊ အပြစ်တို့သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဣမေ ဆ၊ ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ သန္တိဋ္ဌိကာ၊ ကိုယ်တိုင် မျက်မြင် ဖြစ်သော။ နေဇာနိ၊ ဥစ္စာ၏ ဆုံးပါးပျက်စီးခြင်း၎င်း။ ကလဟပ္ပဝနနိ၊ ငြင်း ခုံခိုက်ရန် ပွားများခြင်း၎င်း။ ရောဂါနိ၊ မျက်စိသီဝေ လက်ခြေထုံခြင်း ထမင်းမဝင်ခြင်း အစရှိသောရောဂါ တို့၏။ အာယတနံ၊ အကြောင်း၎င်း။ အကိတ္တိ သဉ္ဇနနိ၊ အကျော် အစောမဲ့ကို ဖြစ်စေခြင်း။ ကောပိန နိဒ္ဒသနိ၊ အရှက်အကြောက်ကို ဖြစ်စေတတ်သော အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ဖော်ပြခြင်း၎င်း။ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီ ကရဏန္တော၊ ပညာ၏ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်း သည်လျှင်။ ဆဋ္ဌိပဒံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော အကြောင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ပစ္စက္ခတောပိ၊ မျက်မြင်ပစ္စက္ခအားဖြင့်လည်း။ ဧတံ အတ္ထဇာတံ၊ သည်။ သိဒ္ဓမေဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဇ္ဇေ၊ သေသည်။ ဥဒရဂတေ၊ ဝမ်း၌ တည်သည်ရှိသော်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သံကိလိယတိ၊ ညစ်နွမ်း၏။ ပညာ၊ သည်။ ဒုဗ္ဗလ၊ အားနည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဇ္ဇံ ဝိယ၊ သေကဲ့သို့။ မိဒ္ဓမ္ပိ၊ သည်လည်း။ စိတ္တံ သံကိလေသောစော၊ စိတ်ကို ညစ်ညူးစေတတ်သည်၎င်း။ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီ ကရဏဉ္စ၊ ပညာ၏ အားနည်း သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သည်၎င်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ပစ္စယနိဒ္ဓေသတော၊ ဥပက္ကိလေသ ပညာဒုဗ္ဗလီကရဏ တို့၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဇံ၊ သေသည်။ သံကိလေသော၊

(၄၁၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

စိတ်ကို ညစ်နွမ်းစေတတ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဟိ-သစ္စံ၏။ မဇ္ဇံ၊ သည်။ သံကိ
 လေသော၊ စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းသည်။ ယဒိဘဝေယျ၊ အံ့။ သော မဇ္ဇ
 သင်္ခါတော သံကိလေသော၊ ထိုသေ ဟုဆိုအပ်သော သံကိလေသသည်။
 “အာဂစ္ဆေယျာတိ ပဒေ ကတ္တာ”။ စေဟသော၊ စိတ်ကို။ ဥပက္ကိလေသော၊
 ညစ်နွမ်းစေတတ်ကုန်သော။ ဣမေ ပဉ္စနိဝရဏေ၊ တို့ကို။ ပဟာယ၊ ရှိ”။
 ဣတိဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝခေါ၊ ဤအတူလျှင်။ စိတ္တဿ၊
 ၏။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဥပက္ကိလေသော၊ ဤညစ်နွမ်းစေတတ်သောတရား
 တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ၊
 ညစ်နွမ်းသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ မုဒ၊ နူးညံ့သည်။ န စေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်
 သာတည်း။ ကမ္မနိယဉ္စ၊ အမှု၌ခံသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပဘဿရဉ္စ၊
 ပြုံးပြုံးပြက်အရောင်ရှိ သည်လည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပဘဂုံစ၊ တက်ဝန်း
 ကျင်မှ တောက်ပခြင်းသို့ ရောက်သည်လည်း။ န ဟောတိ မဖြစ်။ (ပတံ ဂစ္ဆ
 တိတိ ပဘဂုံ၊ ပြု)။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယာယ၊ ငှာ။ သမ္မာ၊ ဖြင့်။ နစ
 သမာဓိယတိ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်သည်လည်း မဟုတ်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ
 အညီအညွတ် ထားအပ်သည်လည်းမဟုတ်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့သည်။ ကတမေ၊
 ကား။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကမမစ္ဆန္ဓော၊ သည်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဥပက္ကိလေ
 သော၊ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း”။ ဣတိဝါ၊ ၎င်း။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စိတ္တဿ၊
 ၏။ ဥပက္ကိလေသော၊ ညစ်ညူးကြောင်းတို့သည်။ ကတမေ၊ ကား။ အဘိဇ္ဈာ၊
 အဘိဇ္ဈာသည်၎င်း။ ဝိသမလောဘောစ၊ မညီညွတ်သော လောဘသည်၎င်း။
 စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဥပက္ကိလေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏”။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့
 ၎င်း။ ဝေမာဒိသု၊ ကုန်သော။ ဥပက္ကိလေသ နိဋ္ဌေသေသု၊ တို့၌။ နိဋ္ဌေသံ၊
 ညွှန်ပြခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။

ပါဠိမှာနသန္တိ။ ။မဇ္ဇဿ ဥပက္ကိလေသောတိ ဝစနေ ဟေတု ဣပေန္တော
 “ယသ္မာ”တိ အာဒိမာဟံ။

ယသ္မာပန၊ အကြင်ကြောင့်ကား။ တသ္မိံ မဇ္ဇေ၊ ထိုသေကို။ ပိတေ၊ သောက်
 အပ်သည်ရှိသော်။ ဥပက္ကိလေသော၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ-ဒုကနိက္ခေပ

(၄၁၉)

ဘို့သည်။ စိတ္တသံကိလေသာစေတိ၊ စိတ်ကိုညစ်နွမ်း စေတတ်ကုန်သည်၎င်း။
ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏာစ၊ ပညာ၏ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကိုပြုတတ်ကုန်
သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပက္ကိလေသာ၊ ကုန်သော။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
ညုဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေသံ ဥပက္ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စ
ယတ္တာ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသတော၊ ဥပက္ကိလေသ
ဘို့၏ ပစ္စည်းကိုညှန်ပြသောအားဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဥပက္ကိလေသဟူ၍။ တံမဇ္ဇံ၊
ဆိုသေကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပါဠိ ၁ နုသန္တိ။ ။ မိဒ္ဓံ ပန ကိမ္ဘူတန္တိ အာဟာ “မိဒ္ဓံပနာ” တိ အာဒိ’။

ပန၊ အထူး။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ သယမေဝ၊ မိမိသည်လျှင်။ စိတ္တသံကိလေသော
စေတိ၊ သည်၎င်း။ ပညာယဒုဗ္ဗလိကရဏဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ အရူပမေဝ၊ ရုပ်မဟုတ်ဘူး နာမ်သာတည်း။

ဘိယျော၊ အောက်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော စကားထက်အလွန်။ ကိဉ္ဇကိဉ္ဇိ
ဝစနံ၊ စိုးစဉ်းဆိုဘွယ်စကားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ သမ္ပယောဂဝစနတော၊
သမ္ပယုတ်ကို ဟောတော်မူသောကြောင့်။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ အရူပမေဝ၊ ရုပ်မဟုတ်
ဘူး နာမ်သာတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏံ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏေန
နိဝရဏဉ္စေ နိဝရဏသမ္ပယုတ္တဉ္စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ သမ္ပယောဂ
ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဣဒံမိဒ္ဓံ၊ သည်။ နရူပံ၊ ရုပ်မဟုတ်ဘူး နာမ်တည်း။
ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ သမ္ပယုတ္တသင်္ချံ၊ သမ္ပယုတ်ဟူသော ရေတွက်
ခြင်းကို။ နုလဘတိ၊ မရ။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။ ယထာ
လာဘဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧတံ ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏန္တိ အာဒိဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ
သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပါဠိ ၁ နုသန္တိ။ ။ ဥပမာယ သာဓေန္တော အာဟာ “ယထာဟိ” တိ အာဒိ’။

ဟိ-တံမဂါကဋ်ကရောမိ၊ အံ။ သိဗ္ဗိက သမ္ပုကမ္ပိ၊ ယောက်သွား ခရုကို၎င်း။
သက္ခရကထလမ္ပိ၊ ကျောက်စရစ် အိုးခြမ်းကို၎င်း။ မစ္ဆဂုဗ္ဗမ္ပိ၊ ငါးအပေါင်းကို
၎င်း။ တိဋ္ဌန္တမ္ပိ၊ ရပ်သည်ကို၎င်း။ စရန္တမ္ပိ၊ သွားသည်ကို၎င်း။ ပဿတိ၊

(၄၂၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မြင်၏။ ဣတိဝေံသို့။ ဧကတော၊ ကပေါင်းကည်း။ ကတွာ၊ ချီ။ ယထာလာဘ
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံယထာ၊ အပ်၏သို့။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သက္ခရကထလံ၊ သည်း
တိဋ္ဌတိယေဝ၊ ရပ်သည်သာတည်း။ နစရတိ၊ မသွားတတ်။ ဣတရဒ္ဓယံ၊
ကျောက်စရစ် အိုးခြမ်းမှ တပါးသော သိဗ္ဗိက သမ္ပုက-မစ္ဆရဗ္ဗ နှစ်ပါး
အပေါင်းသည်။ ဟိဋ္ဌတိပိ၊ ရပ်သည်ရပ်၏။ စရတိပိ၊ သွားလည်းသွား၏။
ဝေံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤထိနမိဒ္ဓ နီဝရဏသော စကား၌လည်း။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။
နီဝရဏမေဝ၊ နီဝရဏသာမည်၏။ နသမ္ပယုတ္တံ၊ သမ္ပယုတ်ကား မမည်။ ထိနံ၊
သည်။ နီဝရဏမိ၊ နီဝရဏလည်းမည်၏။ သမ္ပယုတ္တမိ၊ လည်းမည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ သဗ္ဗိလိနမိဒ္ဓံ၊ အလုံးစုံသော ထိနမိဒ္ဓကို။ ဧကတော၊ တည်း။ ကတွာ၊
ပြု၍။ ယထာလာဘ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နီဝရဏဉ္စေဝ နီဝရဏ သမ္ပယုတ္တဉ္စာတိ၊
ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ သက္ခရကထလံ၊
သည်။ တိဋ္ဌတေဝ၊ ရပ်သည်သာတည်း။ နစရတိယထာ၊ မသွား၏သို့။
ဝေံ၊ တူ။ နီဝရဏမေဝ၊ နီဝရဏသာမည်၏။ နသမ္ပယုတ္တံ၊ သမ္ပယုတ်ကား
မမည်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ ရူပမေဝ၊ ရုပ်သာတည်း။ ဣတိ
စောဒနာ၊ သည်။ အထာပိသိယာ၊ အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်ငြားအံ့။ နီဝရ
ဏဉ္စေဝ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တဉ္စာတိဝစနံ၊ ကို။ ယထာလာဘ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘဂ
ဝတာ၊ သည်။ နဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်မဟုတ်။ မိဒ္ဓဿ၊ မိဒ္ဓ၏။ (ထည့်)။
ရူပဘာဝါသိဒ္ဓိကော၊ ရုပ်အဖြစ်၏ မပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။

ပါဠိ ၂၁ နုသန္နိ။ ။ ရူပဘာဝေန အသိဒ္ဓဘာဝံ ဉပပေန္တော အာဟ “သက္ခရာ” တိ
အာဒိ။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သက္ခရကထလံ၊ ကျောက်စရစ်အိုးခြမ်းသည်။ နစရတိတိ၊
မသွားတတ်ဘူးဟူ၍။ ဝါ၊ မသွားတတ်ဘူးဟူသော အနက်သည်။ သုတ္တေန၊
ပါဠိနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို
သိဗ္ဗိက အစရှိသောပါဠိ၌။ ယထာလာဘဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ အနက်
သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပစေတော့။ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်သင့်လျှင်းမူလည်း။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။
ရူပံ၊ ရုပ်သာတည်း။ ဣတိ-တေကာရဏံ၊ သည်။ အသိဒ္ဓံ၊ မပြီးသေး။ တဿ၊

ထိုမိဒ္ဓ၏။ ဣမိနာသုတ္တေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ရူပဘာဝေါ၊ ရုပ်၏အဖြစ်ကို။ အဖြစ်သည်။ သာဓေတံ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိတဿ၊ ထိုကြောင့်။ မိဒ္ဓဿ၊ ၏။ ရူပါဘာဝါသိဒ္ဓိတော၊ ရုပ်အဖြစ်၏ မပြီးခြင်းကြောင့်။ ဣဒံထိနမိဒ္ဓနိဝရဏန္တိ အာဒိဝစနံ၊ ကို။ ယထာလာဘဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်။ ဣတိတဿ၊ ထိုကြောင့်။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ အရူပမေဝ၊ ရုပ်မဟုတ်ဘူး နာမ်သာတည်း။

ကိဉ္စတိယျော၊ ထိုထက်အလွန် စိုးစဉ်းဆိုဘွယ် ရှိသေး၏။ စတ္တတ္တာတိ အာဒိဝစနတော၊ စတ္တတ္တာဤသို့ အစရှိသော စကားကို ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့်။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ အရူပမေဝ၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝိဘင်္ဂသ္မိံ၊ ဌ်။ “ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ တဿထိနမိဒ္ဓဿ၊ ၏။ စတ္တတ္တာ၊ စွန့်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝန္တတ္တာ၊ အန်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မုတ္တတ္တာ၊ လွတ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဟိနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိနိဿဋ္ဌတ္တာ၊ တဖန်စွန့်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေနထိုကြောင့်။ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အင်္ဂါ”။ ဣတိစ၊ ဤသို့၎င်း။ “ဣဒံဝုတ္တံ၊ ကို။ ဣမော ထိနမိဒ္ဓါ၊ မှ။ သောဓေတံ၊ သုခသင်၏။ ဝိသောဓေတံ၊ အထူးသဖြင့် သုခသင်၏။ ပရိသောဓေတံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ သုခသင်၏။ မောဓေတံ၊ လွတ်စေ၏။ ဝိမောဓေတံ၊ အထူးသဖြင့်လွတ်စေ၏။ ပရိမောဓေတံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ လွတ်စေ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏”။ ဣတိစ၊ ၎င်း။ ဧဝံသ္မိံ၊ စတ္တတ္တာတိအာဒိဝကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့စတ္တတ္တာ အစရှိသည်ဖြင့်။ နစဝုပ္ပတိ၊ မဟောအပ်သည့်သာတည်း။ တသ္မာပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ အရူပမေဝ၊ ရုပ်မဟုတ်ဘူး နာမ်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေအပ်၏။ စတ္တတ္တာတိ အာဒိဝစနဿ၊ ၏။ စပ္ပာနက္ခဏေ၊ ခဏ၌။ ဝိတ္တဇဿ၊ ဝိတ္တဇဖြစ်သော ထိနမိဒ္ဓ၏။ အဿမ္ဘဝ ဝစနတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကို ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တနည်း။ စတ္တတ္တာတိ အာဒိဝစနေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္တဇဿ၊ ၏။ အဿမ္ဘဝ ဝစနတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကို ပြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ နအရူပံ၊ နာမ်မဟုတ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ ဝိတ္တဇံ၊ ဝိတ္တဇ၎င်း။ ဥတုဇံ၊ ၎င်း။ အာဟာရဇဉ္ဇံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿာ၊

(၄၂၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော မိဒ္ဓတို့တွင်။ စိတ္တဇံ၊ စိတ္တဇဖြစ်သော။
 ယံမိဒ္ဓံ၊ သည်။ အတ္ထံ၊ ရှိ၏။ တဿစိတ္တဇဿ၊ ထိုစိတ္တဇဖြစ်သော မိဒ္ဓ၏။ ဝိဘင်္ဂေ၊
 ဌ်။ ဈာနစိတ္တေဟိ၊ ဈာန်စိတ်တို့နှင့်တကွ။ အသမ္ဘဝေါ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကို။
 ဝုတ္တော၊ ၏။ မိဒ္ဓဿ၊ ၏။ အရူပဘာဝေါ၊ နာမ်၏အဖြစ်ကို။ နသမိတော၊
 ပြီးစေအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ ရူပမေဝ၊ ရုပ်သာ
 တည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ မိဒ္ဓဿ၊ မိဒ္ဓ၏။ ရူပဘာဝေါ၊
 သိဒ္ဓိတောဝ၊ ရုပ်၏အဖြစ်သည်ပင်လျှင် မပြီးခြင်းကြောင့်။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ နရူပံ၊
 ရုပ်မဟုတ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မိဒ္ဓဿ၊ ၏။ ရူပဘာဝေ၊ သည်။ သိဒ္ဓော၊ သော်။
 တတ္ထ၊ ထိုဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ စိတ္တဇဿ၊ စိတ္တဇဖြစ်သောမိဒ္ဓ၏။ အသမ္ဘဝေါ၊
 မဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ-ဣဒံစနံ၊ ကို။
 ဝေါ၊ သည်။ လဒ္ဓု၊ ဌာ။ သက္ကာ၊ ၏။

ဝုတ္တောတိ၊ ဟု ဣတိရှိရမည်။ မရှိသော်လည်း အကြေကြီး။ ဧတံလဒ္ဓု၌ ဧတံ
 နှင့်စပ်၍ သမ္ဗန်။ သို့မှ “ယံ တတ္ထ စိတ္တဇံ၊ ကဿဝိဘင်္ဂေ။ ပ။ မိဒ္ဓဿ ဟိ ရူပဘာဝေ
 သိဒ္ဓော” ဟူသော ရှေးစကားနှင့်လျော်မည်။ ယောဇနာ-ဂဏ္ဍိ ရှိသည်ဟူ၍
 အကိုးစားလွန်းနှင့် သင့်သည်သာ ပမာနဖြစ်သည်။ သော ဧဝ မိဒ္ဓဿ ရူပဘာဝေ
 ဝေါ၊ စွဲမှ။ မိဒ္ဓဿ ဟိ ရူပဘာဝေ သိဒ္ဓောနှင့် ညီမည်။ သော ဧဝ အသမ္ဘဝေ
 မစွဲလေနှင့်။ ပညာမျက်စိ ကောင်းသော သူတို့သော်လည်း ဤအရာတွင် ပညာ
 မျက်စိမှတတ်သည်။

စ၊ ဆက်။ သောဧဝ မိဒ္ဓဿ ရူပဘာဝေါ၊ ထိုမိဒ္ဓ၏ ရုပ်၏ အဖြစ်သည်ပင်လျှင်။
 န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီးခဲ့။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ အရူပမေဝ၊ နာမ်
 သာတည်း။

ကိဉ္စဘိယျော၊ ထိုထက်အလွန် ဆိုဘွယ်စိုးစဉ်းရှိသေး၏။ ပဟာန ဝစန
 တော၊ ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို တုရားဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ မိဒ္ဓံ၊ သည်
 အရူပမေဝ၊ နာမ်သာတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ “ဆ ဘိက္ခဝေ။
 ပ။ ဟောတိ” တိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ “ဣမေပဉ္စ နိဝရဏေ။ ပ။ ဥဿတိ” တိစ
 ဟူ၍၎င်း။ ဣတိ အာဒိသ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ် တို့၌။ မိဒ္ဓဿာပိ၊ ကို
 လည်း။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဗျတိရိက္ခံ
 ကိုဆိုအံ့။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ န ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သည်မဟုတ်။ ယထာဟ၊ ကား။

“ရူပက္ခန္ဓောပ။ န သန္တိကာတဗ္ဗော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟာရ်။ ဣမဿ မိဒ္ဓဿ၊
 ၏။ ပဟာန ဝစနတောပိ၊ ကြောင့်လည်း။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ အရူပမေဝ၊ နာမ်သည်
 သာတည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။ ရူပဿာပိ၊ ရုပ်၏လည်း။
 ပဟာန ဝစနတော၊ ကြောင့်။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ န အရူပံ၊ နာမ်မဟုတ်။ ဟိ-သစ္စံ၊
 မှန်၏။ “ရူပံ ဘိက္ခဝေ န တုမ္မာကံ တံပဇဟထာ”တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌။ ရူပဿပိ၊
 ရုပ်ကိုသည်။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဟောတော်
 မူအပ်သည်သာတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ သည်။ တုမ္မာကံ၊ သင်တို့၏။ န
 သန္တကံ၊ ဥစ္စာမဟုတ်။ တံ၊ ထိုသင်တို့ဥစ္စာမဟုတ်သောရုပ်ကို။ တုမ္မေ၊ တို့သည်။
 ပဇဟထ၊ ရုပ်၌တပ်သောဆန္ဒရာဂကို ပယ်သောအားဖြင့် စွန့်ကြကုန်လော။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤမိဒ္ဓံ အရူပံ ဟူသောစကားသည်။ အကာရဏံ၊
 သင့်သောအကြောင်းမဟုတ်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ အညဿာ
 ဆန္ဒရာဂပဟာန သင်္ခါတေန ပကာရေန၊ ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်း ဟုဆိုအပ်
 သော တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ ရူပပဟာနဿ၊ ၏။ (ထည့်)။ ဝုတ္တတ္တာ၊
 ကြောင့်။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ န ရူပံ၊ ရုပ်မဟုတ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တသ္မိံ သုတ္တေ၊
 ထိုသုတ်။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပေ၊ ဤ။ ယောဆန္ဒရာဂဝိနယော၊ အကြင် ဆန္ဒ
 ရာဂကို ဖျောက်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုဆန္ဒရာဂကို ဖျောက်ခြင်းကို။

ယောဓာရော တမောကာသံ၊ ကဲ့သို့ ပဟာနံကိုခွဲ၍ နပုန် လိင် ရှိသည်။

တနည်း။ တံ ဝိနယနံ၊ လိုဖျောက်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုရုပ်၌။ ပဟာနံ၊ ပယ်
 ခြင်းမည်၏။

မူလနိကာဓိပ္ပာယ်။ ။ တံ တတ္ထ ပဟာနံ၊ တံ တတ္ထ ရူပေ ပဟာနံ၊ ပဟာနံ
 အပေက္ခိတ္တာ ကန္တိ ဝုတ္တံ။ တံ ဝိနယနံ၊ ဝါ အတ္ထော။ ၁၇၄-ဆ။

ဣတိဧဝံ၊ သို့။ ဆန္ဒရာဂပဟာန ငလေန၊ ဖြင့်။ ရူပဿ၊ ၏။ ပဟာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ
 ၏။ ဆဓမ္မေ ပဟာယ ပဉ္စနိဝရဏေ ပဟာယာဘိ၊ ဟူ၍။ ဆဓမ္မာစ၊ ခြောက်
 ပါးသောဓမ္မ တို့ကို၎င်း။ ပဉ္စနိဝရဏာနိစ၊ ငါးပါးသော နိဝရဏ တို့ကို၎င်း။
 ပဟာတဗ္ဗာနေဝ၊ ပယ်အပ်ကုန်သည် သာလျှင်။ ဟောန္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်၍။
 ပဟာတဗ္ဗာနိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိယထာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏သို့။ ဧဝံ

(၄၂၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တူ။ ရှုပ်၊ ရှုပ်ကို။ ပဟာတဗ္ဗမေဝ၊ ပယ်အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တံ၊ ဖြစ်၍။
ပဟာတဗ္ဗန္တံ၊ ပယ်အပ်၏ဟူ၍။ နဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်မဟုတ်။

အမှာ။ “နတွင် ပုဒ်သတ်သည် မရှိလေင့်။

အညထာ ဆန္ဒရာဂပဟာနသင်္ခါတေန ပကာရေန၊ ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းဟု
ဆိုအပ်သော ဟပါးသော အပြားအားဖြင့်။ ရူပ ပဟာနဿ၏။ (ထည့်)။
ဣတိ တသ္မာ-ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ န ရှုပ်၊ ဟုတ်။

နယထာ။ လ။ ဝုတ္တန္တိ ဆဓမ္မာ ပဉ္စနိဝရဏာနိစ ယထာ ပဟာတဗ္ဗာနေဝ
ဟောန္တာနိ ပဟာတဗ္ဗာနိ ဝုတ္တာနိ၊ နဓေရူပံ။ ပဟာတဗ္ဗမေဝ ဟောန္တံ ဝဟာ
တန္တိ အတ္ထော-ဟူသော မူလဒ္ဒီကာ(၁၇၄-ဆ)နှင့် ညှိ၍ အနက်ကိုသိလေ။

တသ္မာ၊ ထိုသို့မိဒ္ဓ၏ ရှုပ်မဟုတ်သောကြောင့်။ “သောဣမေ။ပ။ကိလေသေ”
တိ အာဒိနိ၊ ကုန်သော။ ယာနိတောနိ သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်ပြီ။
ဧတေဟိစေဝ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော သုတ်တို့ဖြင့်၎င်း။ အညေဟိ၊ ဆိုပြီးသည်မှ
တပါးကုန်သော။ သုတ္တေဟိစ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ အရူပမေဝ၊ နာမ်သာ
တည်း။ ဣတိသန္တိဌာနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပါဠိ၊ နုသန္တိ။ အညေဟိစ သုတ္တေဟိတိ ဝုတ္တသုတ္တာနံ ဒဿနတ္ထံ “တထာဟိ”
တိ အာဒိမာဟ။

တထာတံဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာဝရဏာ၊ ကုသိုလ်
ဖြစ်ခြင်းကို ပိတ်ပင်တတ်ကုန်သော။ နိဝရဏာ၊ ကုသိုလ် ဖြစ်ခြင်းကို
တားမြစ်တတ်ကုန်သော။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ အဇ္ဈာရုဇ္ဈာ၊ လွှမ်းမိုး၍
တက်စီးတတ်ကုန်သော။ ပညာယ၊ ပညာ၏။ ဒုဗ္ဗလီကရဏာ၊ အားနည်း
သည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ ဣမေပဉ္စ၊ ဤငါးပါး
တို့တည်း။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာမစ္ဆန္ဒော၊
သည်။ လ။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ သည်။ အာဝရဏံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်းကိုပိတ်ပင်တတ်၏။
နိဝရဏံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်တတ်၏။ စေတသော၊ ကို။ အဇ္ဈာ
ရဟံ၊ လွှမ်းမိုး၍တက်စီးတတ်၏။ ပညာယ၊ ၏။ ဒုဗ္ဗလီကရဏံ၊ အားနည်း
သည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်၏။ ဣတိစ၊ ဤသို့၎င်း။

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ-ဒုကနိက္ခေပ

(၄၂၅)

မူလနိကာယဝဝနတ္ထ။ ။ကုသလပ္ပဝတ္တိံ အာဝရန္တိတိ အာဝရဏာ၊ နိဝါရေန္တိ
တိ နိဝရဏာ၊ စိတ္တံ အဘိဘဝန္တိ အာရောဟန္တိတိ စေတသော အဇ္ဈာရဟာ။
၁၇၅-ဆ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏံ၊ သည်။ အန္ဓကရဏံ၊ ပညာမျက်စိကန်းသည်
၏ အဖြစ်ကိုပြုတတ်၏။ အစက္ခုကရဏံ၊ ပညာမျက်စိမဲ့သည်၏ အဖြစ်
ကိုပြုတတ်၏။ အညာဏကရဏံ၊ ဉာဏ်ကင်းသည်ကို ပြုတတ်၏။ ဝါ၊
ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မောဟကိုပြုတတ်၏။ ပညာနိရောဓိကံ၊
ပညာကို ချုပ်စေ ကွယ်စေတတ်၏။ ဝိသုဘပက္ခိကံ၊ သတ္တဝါတို့ကို
အထူးထူး အထွေထွေ နှိပ်စက်တတ်သော သံသရာဒုက္ခ၏ အပင်း
အသင်းဖြစ်၏။

မူလနိကာယ။ ။သံသာရဒုက္ခံ ဝိသုဘတော၊ တံ ဇနကတာယ ဝိသုဘ ပက္ခိကံ။
၁၇၅-ဆ။

နိကာယအနက်။ ။သံသာရဒုက္ခံ၊ သံသရာ၌ဖြစ်သောဆင်းရဲသည်။ ဝိသုဘတော၊
သတ္တဝါတို့ကို အထူးထူး အထွေထွေ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲတတ်သော တရားမည်၏။
တံဇနကတာယ၊ ထိုသတ္တဝါတို့ကို အထူးထူး အထွေထွေ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲတတ်
သော သံသာရဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသုဘပက္ခိကံ၊
ဝိသုဘပက္ခိကမည်၏။

အနိဗ္ဗာန သံဝတ္တနိကံ၊ သံသာရဒုက္ခကို ငြိမ်းစေတတ်သော နိဗ္ဗာန်ကို
ဖြစ်စေတတ်သော တရားမဟုတ်။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော
တရားမဟုတ်။ ။ ဣတိစ၊ ဤသို့၎င်း။ “ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဇေမေဝခေါ
ဤအတူလျှင်။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ။ ထိနမိဒ္ဓပရိယုဋ္ဌိတေန၊ ကုပ္ပိလ်ဖြစ်
ခြင်းကို လုယူတိုက်ဖျက်တတ်သော ထိနမိဒ္ဓနှင့် ယှဉ်သော။ ဝါ၊ ထိနမိဒ္ဓ
သည် လုယူတိုက်ဖျက်အပ်သော။ ထိနမိဒ္ဓပရေတေန၊ ထိနမိဒ္ဓသည်
ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်အပ်သော။ စေတသာ၊ ဝိတ်ဖြင့်။ ဝိဟုတိ၊ နေ၏။ ။
ဣတိစ၊ ဤသို့၎င်း။ “ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အယောဂီတော၊ မသင့်
မတင့်သောအားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသောသူအား။
အနုပ္ပန္နောဝေ၊ မဖြစ်သေးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ကာမစ္ဆာနော
စ၊ သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ လ။ အနုပ္ပန္နံ ဝေ၊ သော။ ထိနမိဒ္ဓဉာဏံ
လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ ဣတိစ၊ ဤသို့၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယဒိဒ္ဓံ-

(၄၂၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ယေဣမေပဉ္စနီဝရဏာ၊ အကြင်ငါးပါးသော နီဝရဏတို့သည်။ သန္တိ၊
ကုန်၏။ အယံ၊ ဤငါးပါးသော နီဝရဏသည်။ ကေဝလောစ၊ ကုသိုလ်
နှင့် မရောမယှက် သက်သက်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣတိစ၊ ဤသို့၎င်း။

မှတ်ချက်။ ။ ၈, ကာ ဧဝတ္ထ၊ ဝါရှိမူသုန္နရ၊ ယောဇနော၌။ “ကေဝလောဟာယန္တိ
ကေဝလောဟိ အယံ” ဟူ၍ ဟိကို ဧဝတ္ထယူ။

ဝေမာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ အနေကာနိ၊ ကုန်သော။ တေဿ
မိဒ္ဓဿ၊ ၏။ အရူပဘာဝ ဇောတကာနေဝ၊ နာမ်၏အဖြစ်ကို ထွန်းပြတတ်
သည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။ တဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာနိ၊
ကုန်၏။ ၈၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကံမိဒ္ဓံ၊ သည်။ အရူပံ၊ တည်း။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ အာရုပ္ပေပိ၊ အရူပတို့၌လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မဟာ
ပကရဏေ၊ ကျမ်းကြီးဖြစ်သော။ ပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ “နီဝရဏံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နီဝရဏော
ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ န ပုရေဇာတပစ္စယာ” တိ၊ ဟူသော။ တေဿဝစနဿ၊ ၏။
ဝိဘဇေ၊ ၌။ “အာရုပ္ပေပိ။ နီဝရဏ”န္တိ၊ ဟူသော။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝ
တာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ သစ္စံ၊ ကို။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
တ္ထေမိဒ္ဓနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ အရူပမေဝ၊ တည်း။ ဣတိသန္နိဋ္ဌာနံ၊ ကို။
အဝဂန္တဗ္ဗံ၊ မြဲမြဲမှတ်အပ်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။

၁၁၆၆။ ကုက္ကုစ္စနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ အကပ္ပိယေကပ္ပိယသညိတာတိ အာဒိနိ၊
အစရှိသည်တို့ကို။ မူလတော၊ အမြစ်မှစ၍။ ကုက္ကုစ္စဒဿနတ္ထံ၊ ကုက္ကုစ္စကို
ပြခြင်းငှာ။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ထင်ရှားစေအံ့။ ဧဝံ သညိတာယ၊ ဤသို့
မအပ်သည်၌ အပ်၏ဟူသော အမှတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိတိက္ကမေ၊
လွန်ကျူးခြင်းကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဝတ္ထုဇ္ဈာစာရေ၊ ဝတ္ထုကို၊
လွှမ်းမိုး၍ ကျင့်ခြင်းသည်။ နိဋ္ဌိတေ၊ ပြီးသည်ရှိသော်။ ပုန၊ တဖန်။ သဉ္ဇာတ
သတိနော၊ ဖြစ်သောသတိရှိသည်ဖြစ်၍။ “မယာ၊ ငါသည်။ ဒုဠ၊ မကောင်း
စွာ။ ကတံ၊ ပြုမိ၏”။ ဣတိဧဝံ၊ လို့။ အနုတပ္ပမာနဿ၊ အဖန်တလဲလဲ ပူပန်
သောသူအား။ ပစ္ဆာနုတာပဝသေန၊ နောက်၌ အဖန်တလဲလဲ ပူပန်သည်၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤကုက္ကုစ္စသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ နံ၊ ထို
ကုက္ကုစ္စကို။ မူလတော၊ အမြစ်မှစ၍။ ဒသေတံ၊ ငှာ။ “အကပ္ပိယေကပ္ပိယ

သညိတာ”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ဌ။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။
 ဝေဒိတဗျော၊ ဧ။ တနည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအကပ္ပိယေကပ္ပိယသညာ စသည်တို့
 တွင်။ အကပ္ပိယဘောဇနံ၊ ကို။ ကပ္ပိယသညိ၊ အပ်၏ဟုအမှတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊
 ရှိ။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ဧ။ အကပ္ပိယမံသံ၊ ကို။ ကပ္ပိယမံသသညိ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။
 ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ဧ။ အတ္ထမံသံ၊ ဝံသားကို။ သူကရမံသန္တိ၊ ဝက်သားဟူ၍။ ဘုဉ္ဇတိ၊
 ဧ။ ဝါ၊ ကား။ ဒီပိမံသံ၊ သစ်သားကို။ မိဂမံသန္တိ၊ သမင်သားဟူ၍။ ခါဒတိ၊
 ဧ။ ကာလေ၊ အခါသည်။ ဝိတိဝတ္ထေ၊ လွန်သည့်ရှိသော်။ ကာလသညာယ၊
 ကာလဟူသောအမှတ်ဖြင့်။ ဘုဉ္ဇတိ၊ ဧ။ ပဝါရေတွာ၊ ပဝါရိတ်သင့်ပြီးလျက်။
 အပဝါရိတသညာယ၊ ဖြင့်။ ဘုဉ္ဇတိ၊ ဧ။ ပတ္တသ္မိံ၊ သပိတ်၌။ ရဇေ၊ မြူသည်။
 ပတိတေ၊ ကျသည်ရှိသော်။ ပဋိဂ္ဂဟိတသညာယ၊ အကပ်ခံပြီးဟူသောအမှတ်
 ဖြင့်။ ဘုဉ္ဇတိ၊ ဧ။ ဧဝံ သို့။ အကပ္ပိယေ၊ ဌ။ ကပ္ပိယသညာယ၊ ဖြင့်။ ဝိတိက္ကမံ၊
 ကို။ ကရောတိနာမ၊ ဧ။ ပန၊ တပါး။ သူကရမံသံ၊ ကို။ အတ္ထမံသသညာယ၊
 ဝံသားအမှတ်ဖြင့်။ ခါဒမာနော၊ စားသောသူသည်၎င်း။ ကာလေ၊ ဌ။ ဝိကာ
 လသညာယ၊ ဖြင့်။ ဘုဉ္ဇမာနော၊ သည်၎င်း။ ကပ္ပိယေ၊ ဌ။ အကပ္ပိယသညိ
 တာယ၊ ဖြင့်။ ဝိတိက္ကမံ၊ ကို။ ကရောတိနာမ၊ ဧ။ ပန၊ တပါး။ အနဝဇ္ဇေ၊ အပြစ်
 မရှိသော။ ကိဉ္ဇိဒေဝ၊ တစုံတခုကိုသာလျှင်။ ဝဇ္ဇေသညိတာယ၊ ဖြင့်။ ဝဇ္ဇေ၊
 အပြစ်ကိုလည်း။ အနဝဇ္ဇေသညိတာယ၊ ဖြင့်။ ကရောန္တောစ၊ ပြုသောသူသည်
 ၎င်း။ အနဝဇ္ဇေ၊ ဌ။ ဝဇ္ဇေသညာယ၊ ဖြင့်။ ဝဇ္ဇေစ၊ ဌလည်း။ အနဝဇ္ဇေသညာယ၊
 ဖြင့်။ ဝိတိက္ကမံ၊ ကို။ ကရောတိနာမ၊ ဧ။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ
 ကုက္ကုစ္စံ၊ သည်။ “မေ ငါသည်။ ကလျာဏံကောင်းမှုကို။ အကတံဝတ၊ မပြု
 မိလေတကား။ ကုသလံ၊ ကို။ အကတံဝတ၊ ကား။ ဘိရုတ္တာဏံ၊ သေခါနီး
 သောကာလ ကြောက်ထိတ်လန့်ခြင်းမှ စောင့်ရှောက်တတ်သော ကုသိုလ်
 ကို။ အကတံဝတ၊ ကား။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကတံဝတ၊ ပြုမိချေသည်
 တကား။ လုဒ္ဓံ၊ ရုန့်ရင်းသော မကောင်းမှုကို။ ကတံဝတ၊ ကား။ ကိဉ္ဇိသံ၊
 ကြမ်းပြုတ်သောအမှုကို။ ကတံဝတ၊ ကား”။ ဣတိ၊ သို့။ အနဝဇ္ဇေ၊ ဌ။
 အဝဇ္ဇေသညိတာယပိ၊ ဖြင့်လည်း။ (အ-ကားသုတ္တ)။ ဝိတိက္ကမေ၊ ကို။ ကတေ၊
 သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ တသ္မာ၊ တုံကြောင့်။ အဿ၊ တုံကုက္ကုစ္စံ။ အညမ္ပိ၊

(၄၂၇)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သော။ ဝတ္ထု၊ မူလကို။ အနုဇာနန္ဒော၊ ခွင့်ပြုတော် မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ယံဝေ
ရူပန္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ နှစ်။

တတ္ထ၊ ထိုယံဝေရူပံ အစရှိသောဝါကျ၌။ ဝါ၊ ကုက္ကုစ္စံစသောပုဒ်တို့တွင်။
ကုက္ကုစ္စပဒံ၊ သည်။ ဝတ္ထုတ္ထမော၊ တည်း။ ကုက္ကုစ္စာယနာကာရော၊ ကုက္ကုစ္စကို
ပွားစေသော အခြင်းအရာသည်။ ဝါ၊ ကုက္ကုစ္စကို ပြခြင်းဟူသော အခြင်း
အရာသည်။ ဝါ၊ ကုက္ကုစ္စသို့ ရောက်သောအခြင်းအရာသည်။ ကုက္ကုစ္စာယနာ၊
မည်၏။ ကုက္ကုစ္စေန၊ ဖြင့်။ အယိတဿ ဖြစ်တတ်သောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။
ကုက္ကုစ္စာယိတတ္ထံ၊ အဖြစ်။ စေတသော ဝိပဋ္ဌိသာရောတိ ဧတ္ထံ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ကတာကကဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အကုသိုလ်
မပြုမိသောကုသိုလ်သို့။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇဿ၊ အပြစ်ရှိသော
အကုသိုလ် အပြစ်ကင်းသောကုသိုလ်၏။ အဘိမုခိဂမနံ၊ စိတ်၏ရှေးရှုပြေးသွား
ခြင်းသည်။ ဝိပဋ္ဌိသာရေနာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော
ဝိပဋ္ဌိသာရော၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုမိသော။ ပါပံဝါ၊ မကောင်းမှုကိုလည်း။
အကတံ၊ မပြုသင့် မပြုကောင်းသောအမှုကို။ ကရောတိ၊ ပြုမိချေ၏။ အကတံ၊
မပြုမိသော။ ကလျာဏံဝါ၊ ကောင်းမှုကိုလည်း။ ကတံ၊ ပြုသင့် ပြုကောင်း
သော ကောင်းမှုကို။ နကရောတိ၊ မပြုမိချေ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိရူပေါ၊
ဖောက်ပြန်သော။ ပဋ္ဌိသာရော၊ ရှေးရှုသွားခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကုစ္စံ
ဟော၊ စက်ဆုပ်အပ်သော။ ပဋ္ဌိသာရော၊ ရှေးရှုသွားခြင်း။ ဝိပဋ္ဌိသာရော၊
စက်ဆုပ်အပ်သော ရှေးရှုသွားခြင်း။ ပန၊ ဆက်။ သော ဝိပဋ္ဌိသာရော၊ သည်။
စေတသော၊ နှစ်။ ဝိပဋ္ဌိသာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သတ္တဿ၊ နှစ်။ ဝိပဋ္ဌိ
ဋ္ဌိသာရော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉပနတ္ထံ၊ ၄။
“စေတသော ဝိပဋ္ဌိသာရော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ နှစ်။ အယံ၊ ဤစေတသော
ဝိပဋ္ဌိသာရောဟူသောသဒ္ဓါသည်။ သဘာဝနိဒ္ဒေသော၊ တည်း။ ပန၊ ထိုမှ
တပါး။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ကုက္ကုစ္စံ၊ သည်။ အာရဂ္ဂံ၊ ပွတ်ဆောက်ဖျားသည်။
ကံသပတ္တံ၊ ရွှေခွက်ကို။ ဝိလေခမာနံလ္လဝ၊ ရေးခြစ်၏သို့။ မနံ၊ စိတ်ကို။ ဝိလေခ
မာနမေဝ၊ ရေးခြစ်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
မနောဝိလေခေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ နှစ်။ အယံ၊ ဤမနောဝိလေခေါ ဟူသော
ပုဒ်သည်။ အဿ၊ ထိုကုက္ကုစ္စ၏။ ကိစ္စနိဒ္ဒေသော၊ တည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။

ဝိနယော ဌံ။ “အထခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အာယသွာ၊ သော။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အနုဝသိသွာ အနုဝသိတွာ၊ နေတိုင်းနေတိုင်း နေ၍။” အာသထပိဏ္ဍံ၊ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုသောဇရပ်၌ ဝတ်တည်အပ်သောဆွမ်းကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတံ ပရိဘုဉ္ဇနံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းကို။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်တော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကုက္ကုစ္စာယန္တော၊ အပ်လိမ့်လော မအပ်လိမ့်လောဟု နှစ်ခုသောစိတ်ကို ဖြစ်စေ၍။ ဝါ၊ ကုက္ကုစ္စကိုပြု၍။ န ပဋိဂ္ဂဟေသိ၊ အလှူခံတော်မူ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံကုက္ကုစ္စံ၊ အကြင်ကုက္ကုစ္စသည်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ တံ ကုက္ကုစ္စံ၊ ထိုဝိနည်း၌လာသော ကုက္ကုစ္စသည်။ နိဝရဏံ၊ နိဝရဏမည်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ မယာ၊ သည်။ ဒုဠ၊ မကောင်းစွာ။ ဝါ၊ မကောင်းသော။ ဣဒံ၊ ဤအမှုကို။ ကတံ၊ ပြုမိချေ၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ အနုတာပေါ၊ နောက်၌ အဖန်တလဲလဲ ပူလန်ခြင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အသင့်ကို ဆိုအံ့။ နိဝရဏ ပဋိရူပကံ၊ နိဝရဏအတု ဖြစ်သော နိဝရဏ ရိုးမှားဖြစ်သော။ ကပ္ပတိ၊ အပ်လိမ့်လော။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်လိမ့်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိမံသန သင်္ခါတံ၊ စူးစမ်းခြင်း ဟုဆိုအပ်သော။ ဧတံကုက္ကုစ္စံ၊ သည်။ ဝိနယကုက္ကုစ္စံနာမ၊ ၏။

မူလဒီကာ။ ။ကပ္ပတိ နကပ္ပတိတိ ပဝတ္ထ စိတ္တုပ္ပါဒေါ ဝိနယကုက္ကုစ္စံ။ ။

၁၇၅-ဆ။

၁၁၇၆။ ကတမေဓမ္မာ။ ပ။ စာတိ ပဒဿ၊ ၏။ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ထိနနှင့် မိဒ္ဓသည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဝါ၊ တပါးသည် ကပါးကို။ န ဝိဇဟတိ၊ မစွန့်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏ။ ပ။ စာတိ၊ ဟူ၍။ အဘိန္နိတွာ၊ မခွဲမရှဲ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ သည်။ သတိပံ၊ သော်လည်း။ ကုက္ကုစ္စဿ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ ကုက္ကုစ္စေန၊ နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ၍လည်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စနှင့် ကုက္ကုစ္စကို။ ဘိန္နိတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ယံ နိဝရဏံ၊ သည်။ ယေန နိဝရဏေန၊ နှင့်။ သမ္ပယောဂံ၊ သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ တံ နိဝရဏံ၊ ကို။ န ယောဇိတံ၊ မယှဉ်မတွဲအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣမေနိဝရဏေ၊ တို့ကို။ ကိလေသ ပဋိပါဒ္ဓိယာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အာဟရိတံ၊ ငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ မဂ္ဂပဋိပါဒ္ဓိယာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အာဟရိတံ၊

(၄၃၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

၄၁။ ဝဇ္ဇတိ၊ ဤ။ ကိလေသပဋိပဋိယာ၊ ဖြင့်။ ကာမတ္တန္တ ဗျာပါဒါ၊ တို့ကို။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ထိနမိဒ္ဓုဒ္ဓစ္စာ၊ တို့ကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ တို့ကို။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ မဂ္ဂပဋိပဋိယာ၊ ဖြင့်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ကုက္ကုစ္စဝိစိကိစ္ဆာ၊ တို့ကို။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ကာမတ္တန္တဗျာပါဒါ၊ တို့ကို။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ထိန မိဒ္ဓုဒ္ဓစ္စာဝိဇ္ဇာ၊ တို့ကို။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် အပြီးတည်း။

၁၁၇၂။ ပရာမာသဂေါစ္ဆကော၊ ဌ။ တေ ဓမ္မေ ဌပေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆာ သဘာဝေန၊ ကတမေဓမ္မာ ဟူသောပုစ္ဆာနှင့် သဘောတူသဖြင့်။ ဗဟုဝစနံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။

၁၂၁၉။ ဥပါဒါနနိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ ဝတ္ထုသင်္ခါတံ၊ သော။ ကာမံ၊ ကို။ ဥပါ ဒိယတိ၊ မြဲစွာစွဲလမ်းတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကာမု ပါဒါနံမည်၏။

••နတ္ထနှင့် အနုသန္ဓေ။ «ကာမိယတိတိ ကာမော၊ ပြု၍ ဝတ္ထုကာမကိုရသတည်း။ ထိုကြောင့် “ဝတ္ထုသင်္ခါတံ ကာမံ” မိန့်သော်....»

သောသဘာဝေါ၊ သည်။ ကာမောစ၊ ကိလေသကာမ မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပါဒါနဉ္စ၊ မြဲစွာစွဲလမ်း တတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိပိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကာမုပါဒါနံ မည်၏။

••နတ္ထ။ «ဝတ္ထု ကာမေတိတိ ကာမော၊ ပြု၍ ကိလေသကာမကို ရရကား-ဥပါ ဒါနနှင့် တုလျာမိကရဏဖြစ်သည်ကို ရည်၍ ဒွိပဒေ တုလျာမိကရဏေ ကမ္မဇာ ရယော” ဟူသောသုတ်ဖြင့် ပြီး၍ ကမ္မဇာရည်းသမာဓိကို မိန့်လတ်သတည်း။

ဒဇ္ဇဂ္ဂဟဏံ၊ မြဲစွာစွဲလမ်းခြင်းကို။ ဥပါဒါနန္တိ၊ ဥပါဒါနံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပါဒါနံ ဟူသောပုဒ်၌။ ဥပသဒ္ဓေါ၊ ဥပသဒ္ဓါ သည်။ ဥပါယာသ ဥပကဋ္ဌာဒိသုဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ဒဇ္ဇတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ သာဓမ္မဇာတိ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိစ၊ မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊

ဖြစ်၏။ ဥပါဒါနဉ္စ၊ မြဲစွာစွဲလမ်းတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ မည်၏။

မှတ်ချက်။ «သမာသိ၌ ရှေ့ပုဒ်ကို ဝဲသည်ဖြစ်၍ “ကာမော စသော” ဟူ၍လည်း
ကောင်း။ “ဒိဋ္ဌိစသော” ဟူ၍၎င်း ရှေ့ပုဒ်နှင့်တူလျော် လိင်ကိုဖော်သတည်း။
ဝါကျ၌မူ နောပုဒ်ကို ဝဲရကား “ယောဓာရော တမောကာသံ” ဟူသတည်း။

ဝါ။ တနည်းကား။ ဒိဋ္ဌိံ၊ ရှေးဒိဋ္ဌိကို။ ဥပါဒိယတိ၊ မြဲစွာ စွဲလမ်းတတ်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ မည်၏။

ပါဠိ၌နုသန္တိ။ «ကာ ပန ဒိဋ္ဌိ ကတရံ ဒိဋ္ဌိံ ဂဏှတိတိ အာဟ “သဿတော”
တိ အာဒိ။»

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဿတော အတ္တာစ လောကောစာတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ပုရိ၊
ဒိဋ္ဌိံ၊ ရှေးဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိကို။ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိ၊ နောက်ဖြစ်သောဒိဋ္ဌိသည်။ ဥပါဒိ
ယတိ၊ မြဲစွာ စွဲလမ်းတတ်၏။ တထာ၊ ပါး။ သီလဗ္ဗတံ၊ စင်ကြယ်ခြင်း၏
အကြောင်းမဟုတ်သော ဂေါသီလဂေါဝတစသည်ကို။ ဥပါဒိယတိ၊ စင်ကြယ်
ခြင်း၏ အကြောင်းဟူ၍ မြဲစွာ စွဲလမ်းတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ မည်၏။ တံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ သီလဗ္ဗတဉ္စ၊ ဂေါသီလ
ဂေါဝတ စသည်ဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟူ၍ နှလုံးသွင်းတတ်သည်လည်း။ ဝါ၊
ဂေါသီလ ဂေါဝတ စသည်ကား စင်ကြယ်ကြောင်းပင်ဟု နှလုံးသွင်းတတ်
သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ «အာရုံ၏ အမည်ကို အာရမ္မဏိကဉ္စတင်၍ သီလဗ္ဗတဟူသည်။
ဥပါဒါနဉ္စ၊ မြဲစွာ စွဲလမ်းတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိပိတသ္မာ၊
ကြောင့်လည်း။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ မည်၏။

ပါဠိ၌နုသန္တိ။ «ကသ္မာ ပန သီလဗ္ဗတံ ဥပါဒါနံ နာမာတိအာဟ “ဂေါသီလာ”
တိ အာဒိ။»

ဟိ-အကြောင်းကိုဆိုအံ့။ ဂေါသီလ ဂေါဝတာဒိနိ၊ နွား၏အလှေ နွား၏
အကျင့် စသည်ကား စင်ကြယ်ကြောင်းပင်ဟု မှားသောအယူတို့သည်။ “ဝေ
ဣမိနာသီလဗ္ဗတေန၊ ဤဂေါသီလ ဂေါဝတစသည်ဖြင့်။ သုဒ္ဓိ၊ သံသရာမှ

(၄၃၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

စင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသတော၊ အဘိနိဝေသဘာဝတော၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အဘိနိဝေသနတော၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။ သယမေဝ၊ မိမိတို့ပင်လျှင်။ ဥပါဒါနာနိ၊ မြဲမြံစွာ စွဲလမ်းတတ်သည်မည်ကုန်၏။

မူလဋီကာ။ ။ဂေါသီလ ဂေါဝတာဒိနိတိ တထာဘူတံ ဒိဋ္ဌိမာဟ။ အဘိနိဝေသတောတိ အဘိနိဝေသ ဘာဝတော အဘိနိဝေသနတော ဝါ။ ၁၇၅-၇၆-ဆ။

ဋီကာအနက်။ ။ဂေါသီလ ဂေါဝတာဒိနိ၊ ဟူသောဝါဒ်ဖြင့်၊ တထာဘူတံ၊ ဂေါသီလ ဂေါဝတ စသည်ဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟူသော အခြင်းအရာ ဖြစ်သော၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဇာ။ အဘိနိဝေသတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဘိနိဝေသဘာဝတော၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကား။ အဘိနိဝေသနတော၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။

တထာ၊ ပါး။ ဧတေန ဓမ္မေန၊ ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ဆိုကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောဓမ္မော၊ သည်။ ဝါဒေါ၊ မည်၏။ ဧတေနဓမ္မဇာတေန၊ ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒိယန္တိ၊ မြဲစွာစွဲလမ်းတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့မြဲစွာ စွဲလမ်းကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဥပါဒါနံ၊ မည်၏။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုတတ်ကုန်သနည်း။ ဥပါဒိယန္တိ၊ စ၊ စွဲလည်း စွဲလမ်းတတ်ကုန်သနည်း။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုတတ်ကုန်၏။ ဥပါဒိယန္တိ၊ မြဲစွာစွဲလမ်းတတ်ကုန်၏။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ ဝါဒုပါဒါနံ၊ ဆိုကြောင်း မြဲစွာစွဲလမ်းကြောင်း။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ အတ္တ၏ ဆိုကြောင်း မြဲစွာစွဲလမ်းကြောင်း။

အတ္တဟူသောပုဒ်သည် “ဝဒန္တိဥပါဒိယန္တိ” ဟူသော အာချာတ်၌ဆိုက်မှု ကံ၊ “ဝါဒေါပါဒါနံ” ဟူသော ကရုဏသင်္ခရိတပစ္စည်း၌ စပ်မှု သမ္ပန်ဖြစ်သည်ကိုရည်၍ “အတ္တနော ဝါဒုပါဒါနံ” ဟူသည်။

ကရုဏသင်္ခ၊ အဓိကရုဏသင်္ခ၊ နောက်ပုဒ်မှတ်မှု၊ ဧဝံပါဒ်ဆန္တိ၊ ခွဲမြဲပြီး-ဟု နိယံလာသည်။

ဝါ၊ ကား။ အတ္တဝါဒမတ္တမေဝ၊ အတ္တဟူသော စကားမျှသာလျှင်။ အတ္တာတိ၊ ဤ။ ဧတေနဓမ္မဇာတေန၊ ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (ထည့်)။ ဥပါဒိယန္တိ၊

မြို့စွာ စွဲလမ်းတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ အတ္တကား အနက်ရှာ၍မရ အတ္တဟူသော စကားမျှကိုသာလျှင် အတ္တဟူ၍ စွဲလမ်းကြောင်း၏ အဖြစ် ကြောင့်။ တံဓမ္မဇာတ်၊ သည်။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ မည်၏။

မူလဒီကာဗိပ္ပာယတ္ထ။ ။အတ္တ ဝါဒမတ္ထမေဝါတိ အတ္တဿ အဘာဝါ အတ္တာ တိ ဣဒံဝစနမတ္ထမေဝ။ဥပါဒိယန္တိ ဒဠ္ဇံ ဂဏှန္တိ၊ ကထံ၊ အတ္တာတိ၊ အတ္တာတိ တိ အဘိနိဝိသန္တာ ဝစနမေဝ ဒဠ္ဇံကတွာ။ဂဏှန္တိတိ အတ္တာတိအတ္တဝါဒမတ္ထ မေဝ ဥပါဒိယန္တိတိ ဝုတ္တံ။ အတ္တဝါဒမတ္ထန္တိဝါ ဝါစာဝတ္ထုမတ္ထမာဟ။ ဝါစာ ဝတ္ထုမတ္ထမေဝ တိ အတ္တာတိ ဥပါဒိယန္တိ အတ္တဿ အဘာဝါတိ။ ။၁၇၆-အ။

ဒီကာအနက်။ ။အတ္တဝါဒမတ္ထမေဝါတိ၊ကား။ အတ္တဿ၊ ဟုတ်မှန်သောအနက် ၏၊ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ အတ္တာတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံဝစနမတ္ထမေဝ၊ ဤစကားမျှ ကိုသာလျှင်။ ဥပါဒိယန္တိဒဠ္ဇံဂဏှန္တိ၊ မြို့မြို့စွာယူတတ်ကုန်၏။ ကထံ-ဥပါဒိယန္တိ၊ အဘယ်သို့ မြို့မြို့စွာယူတတ်ကုန်သနည်းဟူမူကား။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍။ ဥပါဒိ ယန္တိ၊ စွဲလမ်းကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍။ အဘိနိဝိသန္တာ၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းကုန်သည်ရှိသော်။ ဝစနမေဝ၊ စကားကိုသာ လျှင်။ ဒဠ္ဇံကတွာ၊ မြို့မြို့အောင်ပြု၍။ ဂဏှန္တိ၊ ယူတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍။ အတ္တဝါဒမတ္ထမေဝ၊ အတ္တသဒ္ဒါမျှကိုသာလျှင်။ ဥပါဒိယန္တိတိ၊ ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ကား။ အတ္တဝါဒမတ္ထန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ဝါစာဝတ္ထုမတ္ထံ၊ စကားဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ပညတ်မျှကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဝါစာဝတ္ထုမတ္ထမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဥပါဒိယန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အတ္တဿ၊ ဟုတ်မှန်သော အနက်၏။ အဘာဝါ၊ မရှိသောကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

၁၂၂၀။ ယော ကာမေသု ကာမစ္ဆန္ဒောတိ ဧတ္ထာပိ၊ဥုံလည်း။ ဝတ္ထုကာ မာဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမရှိသော အားဖြင့်။ ကာမာတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဝတ္ထုကာမေသု၊ တို့၌။ ကာမစ္ဆန္ဒော၊သည်။ဣဓ၊ဤဥပါဒါနိနိဒ္ဒေသ၌။ကာမုပါဒါနံ၊မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ကြောင့်။အနာဂါမိနောပိ၊ အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ တံ၊ ထိုကာမုပါဒါနံသည်။ သိဒ္ဓံ၊ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုအံ့။ပဉ္စကာမဂုဏဝတ္ထုတော၊ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်လျှင် အာရုံရှိသော။ ကာမရာဂေါ၊ သည်သာလျှင်။ အဿ၊ထိုအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

(၄၃၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၁၂၂၁။ ဒိဋ္ဌုပါဒါန နိဒ္ဒေသေ ဌ။ နတ္ထိဒိန္နန္တိ၊ ကား။ “ဒိန္နနာမ၊ ဒါန မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူအား။ ကိဉ္စိ၊ တစုံ တခုသော ဝတ္ထုကို။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏”။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ ဒိန္နဿ၊ ဒါန၏။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ နတ္ထိယိဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ မဟာ ယာဂေါ၊ မဟာဝိဇိတာဝိမင်း၏ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို။ ယိဋ္ဌံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုယဇ်ကို။ “ယဇိတုံ၊ ပူဇော်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပန၊ တပါး။ ယိဋ္ဌဿ၊ ယဇ်၏။ ဖလံ၊ အကျိုး သည်။ ဝိပါကော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ နတ္ထိဟုတန္တိ၊ ကား။ အာဟုန ပါဟုန မင်္ဂလကြိယာ၊ အဝေးမှဆောင်၍ ပူဇော်ခြင်း ဧည့် သည်တို့အား ရည်၍ပူဇော်ခြင်း အာဝါဟ ဝိဝါဟ စသောမင်္ဂလာအမှုသည်။ ဝါ၊ ပင်ခေါ်၍ ပူဇော်ခြင်း အရိအသေပူဇော်ခြင်းအာဝါဟ ဝိဝါဟစသည်၌ ပေးစွန့်ခြင်း တည်းဟူသော မင်္ဂလာအမှုသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဣတိဝုတ္တကအဋ္ဌကထာ။ ။ အာနေတွာ ဟုနိတဗ္ဗန္တိ အာဟုနံ၊ ခုရတောပိ အာဂန္တော သိလဝန္တေသု ဝါတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ။ ၂၇၃-ဆ။

မူလဒ္ဓိကာ။ ။ (အာဒရေန ဟုနနံ ပူဇနံ အာဟုနံ) ။ အာဂန္တေတွာ ဟဝနံဒါနံ အာဟုနံ။ ။ ၁၇၆-ဆ။

ဣတိဝုတ္တကအဋ္ဌကထာ။ ။ ပါဟုနံ ဝုစ္စတိ ဒိသာ ဝိဒိသာတော အာဂတာနံ ဝိယ နောပါနံ ဉာတိမိတ္တာနံ အတ္ထာယ သက္ကာရေန ပဋိယတ္တံ အာဂန္တုက ဝါနံ။

မူလဒ္ဓိကာ။ ။ ပါဟုနာနံ အတိထိနံ အတိထိကြိယာ ပါဟုနံ၊ အာဝါဟာဒိသု မင်္ဂလတ္ထဝါနံ မင်္ဂလကြိယာ။ ။ ၁၇၆-ဆ။

တံ၊ ထိုဟုတကို။ “ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ ၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ တဿ၊ ထိုဟုတ၏။ ဖလံ၊ သည်။ ဝိပါကော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ နတ္ထိ သုကတ ဒုက္ကဋ္ဌာနန္တိတ္ထေ ဌ။ ဒသ ကုသလကမ္မပထာ၊ တို့သည်။ သုကတကမ္မာနိနာမ၊ သုကတ ကံမည်ကုန်၏။ ဒသ အကုသလ ကမ္မပထာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ကဋ္ဌကမ္မာနိနာမ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို သုကတ ဒုက္ကဋ္ဌကံတို့၏။ အတ္ထိဘာဝံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပန၊

၁။ ဆဋ္ဌ-မူလဒ္ဓိကာ၌ မပါ။

တပါး။ ဖလံ သည်။ ဝိပါကော သည်။ နတ္ထိမရှိ။ ဣတိ သို့။ ဂဏှာတိ၏။
 နတ္ထိ အယံလောကောတိ ကား။ ပရလောကေ တမလွန်လောက၌။ စိတ္တေန၊
 စိတ်ဖြင့်။ (ထည့်)။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကကို။
 “နတ္ထိ”တိ၊ ဤ။ ဂဏှာတိ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဘဝ၌ တမူလည်း တည်စေ၊ တမလွန်၌ တမူလည်း တည်စေ၊ သမီရ
 ပဋ္ဌာန မဟုတ်။ အယူကိုသာ ဆိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် မူလဒီကာ၌ “န ဟိ
 အယံ ဖိဋ္ဌိ ပရလောကေ နိဗ္ဗတ္တဿေဝ ဟောတိ” (၁၇၆-ဆ) ဟူအပ်ပြီ။ ဣ
 လောကေ ဌိတော၌လည်း ဤနည်းပင်။

နတ္ထိ ပရလောကောတိ ကား။ ဣလောကေ ၌။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ (ထည့်)။
 ဌိတော၊ လျက်။ ပရလောကံကို။ “နတ္ထိ”တိ၊ မရှိဟူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ နတ္ထိ
 မာတာ နတ္ထိပိတာတိ ကား။ မာတာပိလုနံ၊ တို့၏။ အတ္ထိဘာဝံ၊ ရှိသည်၏
 အဖြစ်ကို။ ဇာနာတိ၏။ တေသု၊ ထို မိ၊ ဘဝ၌။ ကတပ္ပစ္စယေန၊ ပြုအပ်သော
 ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ကောမိ၊ တစုံတခုသော။ ဖလံ၊ အကျိုး
 သည်။ ဝိပါကော သည်။ နတ္ထိမရှိ။ ဣတိ ဤသို့။ ဂဏှာတိ၊ ၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ ပုရိမဘဝတော ပဋိမဘဝေ ဥပပတနံ ဥပပါတော၊ သောယေသံ
 သီသံ၊ တေ ဩပပါတိကာ ဟူသော စနတ္ထကို နှလုံးဝိုက်၍ အဓိပ္ပါယ်ဤ
 ပြလိုရကား “စဝနက ဥပပဇ္ဇနကာသတ္တာ နတ္ထိတိ ဂဏှာတိ” မိန့်သော်....။

နတ္ထိသတ္တာ ဩပပါတိကာတိ ကား။ “စဝနက ဥပပဇ္ဇနကာသတ္တာ၊ စုတေ၍
 ပဋိသန္ဓေနေသော သတ္တဝါတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်”။ ဣတိ ဤသို့။ ဂဏှာ
 တိ၊ ယူ၏။ သမဂ္ဂတာ သမ္မာပဋိပန္နာတိ ကား။ “အနုလောပပဋိပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်
 အားလျော်သော သီလပသောအကျင့်ကို။ ပဋိပန္နာ၊ ကျင့်ကုန်သော။ ဇေတ
 သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တရားကိုစောင့်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်။ လော
 ကေ ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်”။ ဣတိ ဤသို့။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ယေ ဣပဉ္စလောကံ
 သယံ အဘိညာ သမ္ဘိကတွာ ပဝေဒေန္တိတိ ကား။ ဣမဉ္စလောကံ၊ ကို၎င်း။
 ပရဉ္စလောကံ၊ ကို၎င်း။ အတ္တနာဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ အဘိဝိသိဋ္ဌေန၊
 ထူးသော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဥ တွာ၊ ဤ။ ပဝေဒန သမတ္ထော၊ ဟောခြင်းငှာ

(၄၃၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

စွမ်းနိုင်သော။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါနာမ၊ သဗ္ဗညုဘုရားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣမာနိ ဥပါဒါနာနိ၊ တို့ကို။ ကိလေသ ပဋိပင်္ဂိယာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အာဟရိတုံ၊ ငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ မဂ္ဂပဋိပင်္ဂိယာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အာဟရိတုံ၊ ငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ကိလေသပဋိပင်္ဂိယာ၊ ဖြင့်။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကို။ စတုဟိမဂ္ဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဟိယတိ၊ ၏။ သေသာနိ၊ ကာမုပါဒါနံမှ ကြွင်းကုန်သော။ တိဏိ၊ တို့ကို။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ မဂ္ဂပဋိပင်္ဂိယာ၊ ဖြင့်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌပါဒါနာဒိနိ၊ စသည် တို့ကို။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကာမု ပါဒါနံ၊ ကို။ ပဟိယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် အမြီးတည်း။

၁၂၃၅။ ကိလေသ ဂေါစ္ဆကေ၊ ဌ။ ကိလေသာဝေ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ကိလေသဝတ္ထုနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အခီကာသဝါ၊ ရဟန္တာမဟုတ် ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ လောဘာဒိသု၊ စသည်တို့၌။ ပတိဋ္ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထကိလေသေသု၊ တို့၌။ ဝသန္တိ၊ နေတတ်ကုန် ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝတ္ထုနိ၊ မည်ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကိလေသာစ၊ မည်ကုန်၏။ တပ္ပတိဋ္ဌာနံ၊ ထိုကိလေသာတို့၌ တည်ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝတ္ထုနိစ၊ တည်ရာတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ကိလေသဝတ္ထုနိ၊ မည်ကုန်၏။

ပါဠိ ၁ နှစ်။ ။ အပရိစ္ဆိ နယံ ဒသေန္တော “ယသ္မာ စေတ္တာ” တိ အာဓိမာဟ။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ ပစ္စယဘူတကိလေသေသု၊ ဤပစ္စည်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော ကိလေသာတို့၌။ အနန္တရပစ္စယာဒိဘာဝေန၊ အနန္တရပစ္စည်း စသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ကုန်သော။ ကိလေသာပိ၊ ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်သော ကိလေသာ တို့သည်လည်း။ ဝသန္တိဝေနာမ၊ နေသည်သာလျှင် မည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ကိလေသာနံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ကိလေ သာတို့၏။ ဝတ္ထုနိ၊ တည်ရာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိပိတသ္မာ၊ ထို ကြောင့်လည်း။ ကိလေသဝတ္ထုနိ၊ မည်ကုန်၏။

၁၂၃၆။ ပန၊ ဆက်။ တတ္ထ ကတမော လောဘော၊ ယောရာဂေါ သာရာဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော။ အယံလောဘော၊ ကိ။ ဟေတုဂေါစ္ဆ ကော၊ ဌိ။ ဂန္ထဂေါစ္ဆကော၊ ဌိ။ ဣမသ္မိ'ဂေါစ္ဆကော၊ ဌိ။ ဣတိ၊ သ္မိ။ တိသု ဌာနေသု၊ တိဌိ။ အတိရေကပဒသတေန၊ အလွန်နှင့်တကွ တရာသောပုဒ် ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ပြုအပ်၏။ အာသဝ သံယောဇန ဩသ ယောဂ နိဝရဏ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆကောသု၊ တိဌိ။ အဋ္ဌဟိအဋ္ဌဟိပဒေဟိ၊ ရှစ်ပုဒ် ရှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ အပ်၏။ သွာယံ- သောအယံ လောဘော၊ ကိ။ အတိရေကပဒသတေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌောနေပိ၊ ဌိ၎င်း။ အဋ္ဌဟိ အဋ္ဌဟိပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌောနေပိ၊ ဌိ၎င်း။ နိပ္ပဒေသကောဝ၊ အားဖြင့် သာလျှင်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သ္မိ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ တေသု၊ ထိုဟေတု ဂေါစ္ဆက စသည်တို့တွင်။ ဟေတု ဂန္ထ နိဝရဏ ဥပါဒါန ကိလေသဂေါစ္ဆကောသု၊ တိဌိ။ စတုမဂ္ဂဝဇ္ဇော၊ လေးပါးသောမဂ်ဖြင့်သတ်အပ် သော။ တဏှာ၊ သည်။ ဧကေနဝကောဋ္ဌာသေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဌိတာ၊ ၏။ အာသဝ သံယောဇန ဩသယောဂေသု၊ တိဌိ။ စတုမဂ္ဂဝဇ္ဇာပိ၊ လေးပါး သောမဂ်ဖြင့်သတ်အပ်သော်လည်း။ ဒွေကောဋ္ဌာသ- တို့သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ ကထံဌိတာ၊ ကား။ အာသဝေသု၊ တိဌိ။ ကာမာသဝေါ၊ ၎င်း။ ဘဝါသဝေါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သ္မိ။ ဒွေကောဋ္ဌာသော၊ တို့သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ သံယောဇနေသု၊ တိဌိ။ ကာမရာဂသံယောဇနံ၊ ၎င်း။ ဘဝရာဂသံယော ဇနံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသ္မိ။ ဒွေကောဋ္ဌာသော၊ တို့သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ ဩသေသု၊ တိဌိ။ ကာမောသော၊ ၎င်း။ ဘဝေါသော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသ္မိ။ ဒွေကောဋ္ဌာသော၊ တို့သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဌိတာ၊ ၏။ ယောဂေသု၊ တိဌိ။ ကာမယောဂေါ၊ ၎င်း။ ဘဝယောဂေါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသ္မိ။ ဒွေကောဋ္ဌာ သော၊ တို့သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ဣမာနိ ကိလေသဝဏ္ဏုနိ၊ တို့ကို။ ကိလေသ ပဋိပါဋိယာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အာဟရိတုံ၊ ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အာဟရိတုံ၊ ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကိလေသပဋိပါဋိယာ၊ ဖြင့်။ လောဘော၊ ကိ။ စတုဟိမဂ္ဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဟိယတိ၊ ၏။ ဒေါသော၊ ကိ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန ဖြင့်။ ပဟိယတိ၊ ၏။ မောဟမာနာ၊ တို့ကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟိယန္တိ

(၄၃၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ၊ တို့ကို။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။
 ထိနာဒိနိ၊ စသည်တို့ကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ မဂ္ဂပဋိပါဒ္ဓိ
 ယာ၊ ဖြင့်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ၊ တို့ကို။ ပဟိယန္တိ၊
 ကုန်၏။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဒေါသောကို။ ပဟိယတိ၊ ကုန်၏။ အရဟတ္တ
 မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သေသော၊ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဒေါသမှ ကြွင်းကုန်သော။ သတ္တာတို့ကို။
 ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

၁၂၈၇။ ကာမာဝစရနိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ ဟေဋ္ဌတောတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ
 တာဂေန၊ အောက်အဘို့အားဖြင့်။ အဝီစိနိရယန္တိ၊ ကား။ အဂ္ဂိဇာလာနံဝါ၊
 မီးလျှံတို့၏၎င်း။ သတ္တာနံဝါ၊ သတ္တဝါတို့၏၎င်း။ ဒုက္ခဝေဒနာယဝါ၊ ၎င်း။
 ဧတ္ထ၊ ဤငဲ့၌။ ဝိစိအန္တရံ၊ အကြားသည်။ ဆိဒ္ဓံ၊ အပေါက်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
 ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သောနိရယော၊ သည်။ အဝီစိ၊ မည်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 ငဲ့၌။ သုခသင်္ခါတော၊ သော။ အယော၊ ချမ်းသာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ နိရယော၊ မည်၏။ နိရတိအတ္ထေနပိ၊ မေ့လျော်နှစ်သက်
 ခြင်း ပီတိကင်းသော အနက်ကြောင့်လည်း။ နိရယော၊ မည်၏။ နိရဿာဒ
 ဧတ္ထေနပိ၊ သာယာခြင်းကင်းသော အနက်ကြောင့်လည်း။ နိရယော၊ မည်၏။
 ပရိယန္တိကတွာတိ၊ ကား။ အဝီစိသင်္ခါတံ၊ သော။ တံနိရယံ၊ ကို။ အန္တိကတွာ၊
 အဆုံးပြု၍။ ဥပရိတောတိ၊ ကား။ ဥပရိတာဂေန၊ အထက်အဘို့အားဖြင့်။
 ပပုနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝေတိ၊ ကား။ ပရနိမ္မိတေသု၊ သူတပါးတို့သည် ဖန်ဆင်း
 အပ်ကုန်သော။ ကာမေသု၊ ကာမတို့၌။ ဝသံ၊ အလိုအာဏာကို။ ဝတ္တနတော၊
 ဖြစ်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဟူ၍။ လဒ္ဓ
 ဝေါဟာရေ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိကုန်သော။ ဒေဝေ၊ နတ်တို့ကို။ အန္တော
 ကရိတွာတိ၊ အန္တောကရိတွာဟူသည်ကား။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ပက္ခိပိတွာ၊
 ၍။ ယံတေသ္မိံ အန္တရေတိ၊ ကား။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကေသ္မိံ၊ သြကာသေ၊
 ထိုအရပ်၌။ ဧတ္ထာဝစရာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့် တေသ္မိံ အန္တရေ၊
 ထိုအရပ်အတွင်း၌။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ ကတ္ထစိပိ၊ တစုံတခုသော အရပ်၌လည်း။
 သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ အညေပိ၊ တပါးသော တရားတို့သည်
 လည်း။ စရန္တိ၊ ကျင်လည်တတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေသံ၊ ရံခါ
 တစုံတခုသော အရပ်၌ဖြစ်သင့်သော တပါးသော ရူပါဝစရစသော တရား

တို့ကို။ အသက်ဏှတ္ထံ၊ မသိမ်းယူခြင်းငှာ။ “အဝစရာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဇာတိ။
 တေန၊ ထိုအဝစရာဟူသောပေါင်းဖြင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တေသ္မိံ၊ အန္တရေ
 ဌံ။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ ခပ်သိမ်းသောအရပ်၌၎င်း။ သဒါစ၊ အခါခပ်သိမ်း၎င်း။ သမ္ဘဝ
 တော၊ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ဩဂါဠာ၊ ကုန်သည်။ ဟုဘ္ဘာ၊ ဤ။ စရန္တိ၊
 ကုန်၏။ အဝီစိနိရယဿ၊ ဇာတိ။ ဟေဠာ၊ ဌံ။ ဘူတုပါဒါယ၊ ပဝတ္တိတာဝေန၊
 ဘူဟရုပ် ဥပါဒါရုပ်၏ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဓောဘာဂေ၊ အောက်
 အဘို့၌။ စရန္တိ၊ ကျင်လည်တတ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုတရားတို့ကို။ သင်္ဂဟော၊
 သိမ်းယူခြင်းကို။ ကတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာတိ။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ ဩဂါဠာဖြင့် အဝသဒ္ဓါ၏ ဩဂါဠာအနက်ကို၊ အဓောဘာဂေပေါင်း
 ဖြင့် အဝသဒ္ဓါ၏ အဓောဘာဂ အနက်ကိုပြလို၍ “တေန”စသောပေါင်းကို အဋ္ဌ
 ကထာဆရာ ဆိုတော်မူသတည်း။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တေ၊ ထိုတရားတို့သည်။ အဝဂါဠာ၊ သက်ဝင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
 စရန္တိ၊ ကုန်၏။ အဓောဘာဂေန၊ အောက်အဘို့၌လည်း။ စရန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဗဝစရာ၊ မည်ကုန်၏။ ပန၊ တပါး။ ဧတ္ထပရိယာ
 ပန္နာတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ အဝစရာ၊
 ကုန်သော။ ဧတေ၊ တို့သည်။ အညတ္တာပိ၊ တပါးသောအရပ်၌လည်း။ အဝ
 စရန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့တပါးသော အရပ်၌ကျင်လည်သော်လည်း။ တတ္ထံ၊
 ၌။ ပရိယာပန္နာ၊ ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညတ္တာပိ၊
 ၌လည်း။ အဝစရန္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟော၊ ကို။
 ကတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဒါနိ၊ ဌံ။ ဧတ္ထ၊ ဤတဆွဲတပါးသော
 အရပ်၌။ တေပရိယာပန္နဓမ္မေ၊ ထိုပရိယာပန္နတရားတို့ကို။ ရာသိသညတ
 ပစ္စယဘာဝတောစေ၊ အစု၏အဖြစ် ဆိတ်သည်၏အဖြစ် ပစ္စည်း၏အဖြစ်
 အားဖြင့်၎င်း။ သဘာဝတောစ၊ သဘောအားဖြင့်၎င်း။ ဒသေန္တော၊
 သည်။ ဓန္ဒာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ဇာတိ။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ ရာသိဘာဝတော ဓန္ဒာ၊ သုညတသဘာဝတော ဓာတု၊ ပစ္စယဘာဝ
 တော အာယတနံ။ သဘာဝတော ရူပဝေဒနာဒယော။ ။ အဠာအတိုင်းဟပ်။

(၄၄၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

၁၂၇၉။ ရူပါဝစရနိဒ္ဒေသေ၊ ဌံ။ ဗြဟ္မလောကန္တိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနဘူမိ သင်္ခါတံ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ဗြဟ္မဋ္ဌာနံ၊ ဗြဟ္မာတို့၏ နေရာအရပ်ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤ ရူပါဝစရနိဒ္ဒေသဌံ။ သေသံ၊ ကို။ ကာမာဝစရနိဒ္ဒေသေ၊ ဌံ။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဉာတဗ္ဗံ၊ ၏။ သမာပန္နဿဝါတိ အာဒိသု၊ ပုဒ်တို့တွင်။ ပဌမ ပဒေန၊ ပဌမပုဒ်ဖြင့်။ ကုသလဇ္ဈာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုတိယေန၊ ဥပပန္နဿဝါ ဟူသော ဒုတိယပုဒ်ဖြင့်။ ဝိပါကဇ္ဈာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတိယေန၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ ဝိဟာရဿဝါ ဟူသော တတိယပုဒ်ဖြင့်။ ကြိယဇ္ဈာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

၁၂၈၀။ အရူပါဝစရနိဒ္ဒေသေ၊ ဌံ။ အာကာသာနဉ္စာယတနုပဂေတိ၊ ကား။ အာကာသာနဉ္စာယတနသင်္ခါတံ၊ သော။ ဘဝံ၊ ဘဝသို့။ ဥပဂတေ၊ ကပ်ကုန်သော။ ဒုတိယပဒေပိ၊ ဌံလည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။ သေသံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌံ။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိ တဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၃၀၁။ သရဏဒုကနိဒ္ဒေသေ၊ ဌံ။ တီသု၊ ကုန်သော။ အကုသလမူလေ သု၊ တို့တွင်။ ယွာယံ-ယောအယံမောဟော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောမော ဟော၊ သည်။ လောဘသမ္ပယုတ္တောစ၊ သည်လည်း။ လောဘေန၊ လောဘ နှင့်။ ဒေါသသမ္ပယုတ္တောစ၊ သည်လည်း။ ဒေါသေန၊ ဒေါသနှင့်။ သရဏော၊ ကိလေသာဟူသော မြို့နှင့်တကွဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ ဝိစိ ကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တော၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥဒ္ဓစ္စနှင့် ယှဉ်သော မောဟသည်။ ဒိဋ္ဌိ သမ္ပယုတ္တနုစေ၊ လည်းဖြစ်သော။ ရူပရာဂါ ရူပရာဂါ သင်္ခါတေနစ၊ လည်းဖြစ်သော။ ရာဂရဏေန၊ ရာဂတည်းဟူသောမြို့နှင့်။ ပဟာနေကဋ္ဌ ဘာဝတော၊ ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တဦးသောပုဂ္ဂိုလ်၌ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရဏော သရဇော၊ ကိလေသာတည်းဟူသော မြို့နှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

— — —

သုတ္တန္တိကဒုက နိက္ခေပကထာ

၁၃၀၃။ သုတ္တန္တိကဒုကေသု၊ တို့၌။ မာတိကာကထာယံ၊ ဌံ။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဝိဝေစိတတ္တာ ဝိသုကတတ္တာစ၊ အသီးပြုအပ်သည်၏အဖြစ်

ကြောင့်၎င်း။ ပကသိတတ္တာစ၊ ပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (ဖွင့်)။
 နေသံ၊ ထိုသုတ္တန္တိကဒုကတို့၏။ ယာနိနိဒ္ဒေသပဒါနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်
 ၏။ တေသမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။
 သုဝိညေယျတ္တာစ၊ သိလွယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။
 ဥတ္တာနုတ္တာနိဝေ၊ ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ
 သုတ္တန္တိကဒုကနိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ ဣဒံ၊ ကား။ ဝိသေသမတ္တံ၊ တည်း။ တာဝ၊ စွာ။ ဝိဇ္ဇေ၊
 ပမဒုကေ၊ ဌ။ စက္ခုမတော၊ မျက်စိရှိသော။ ပုရိသဿ၊ အား။ မေသန္ဓကာရေ၊
 မိုသ်းတိုမိုသော အမိုက်တိုက်၌။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးသို့။ ပဋိပဇ္ဇန္တဿ၊ သွားစဉ်။
 အန္ဓကာရတာယ၊ ကန်းသည်၏ အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော အမိုက်မှောင်ရှိသည်
 ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂေ၊ သည်။ နပညာယိ၊ မထင်။ ဝိဇ္ဇေ၊ လျှပ်သည်။ နိစ္ဆ
 ရိတွာ၊ ပြက်၍။ အန္ဓကာရံ၊ အမိုက်တိုက်ကို။ ဝိဒ္ဓံသေသိ၊ ဖျက်ဆီး၏။ အထ
 တဒါ၊ ဌ။ အဿပုရိသဿ၊ အား။ အန္ဓကာရဝိဂမာ၊ အမိုက်ကင်းသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂေ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ သောပုရိ
 သော၊ သည်။ ဒုတိယမ္ပိ၊ လည်း။ ဂမနံ၊ သို့။ အဘိနိဟရိ၊ ရှေးရှုဆောင်၏။
 ဒုတိယမ္ပိ၊ လည်း။ အန္ဓကာရော၊ သည်။ ဩတ္ထရိ၊ လွမ်းမိုး၏။ မဂ္ဂေ၊ သည်။
 နပညာယိ၊ မထင်။ ဝိဇ္ဇေ၊ သည်။ နိစ္ဆရိတွာ၊ ၍။ တံ၊ အန္ဓကာရံကို။ ဝိဒ္ဓံသေသိ၊
 ၏။ အန္ဓကာရေ၊ သည်။ ဝိဂတေ၊ သော်။ မဂ္ဂေ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။
 အဟောသိ၊ ၏။ တတိယမ္ပိ၊ လည်း။ ဂမနံ၊ သို့။ အဘိနိဟရိ၊ ၏။ အန္ဓကာရော၊
 သည်။ ဩတ္ထရိ၊ ၏။ မဂ္ဂေ၊ သည်။ နပညာယိ၊ မထင်။ ဝိဇ္ဇေ၊ သည်။ နိစ္ဆရိ
 တွာ၊ ၍။ အန္ဓကာရံ၊ ကို။ ဝိဒ္ဓံသေသိ၊ ၏။

တတ္ထပုရိသဿ အန္ဓကာရေ မဂ္ဂပဋိပဇ္ဇနာဒီသု၊ ထိုယောကျ်ား၏ အန္ဓ
 ကာရ၌ ခရီးသွားခြင်းစသည်တို့၌။ စက္ခုမတော၊ သော။ ပုရိသဿ၊ ၏။
 အန္ဓကာရေ၊ ဌ။ မဂ္ဂပဋိပဇ္ဇနံဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အရိယသဘဝကဿ၊ ၏။ သောတာ
 ပတ္တိမဂ္ဂတ္ထာယ၊ ဌ။ ဝိပဿနာရမ္ဘော၊ ဝိပဿနာကို အားထုတ်ခြင်းကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အန္ဓကာရေ၊ ဌ။ မဂ္ဂဿ၊ ခရီး၏။ အပညာယန ကာလော
 ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သစ္စန္ဓာဒကတမံ၊ သစ္စာလေးပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟ
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝိဇ္ဇေယာ၊ သည်။ နိစ္ဆရိတွာ၊ ၍။ အန္ဓကာရဿ၊ ကို။ ဝိဒ္ဓံ
 သိတကာလောဝိယ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော ကာလကဲ့သို့။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ၊

(၄၄၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဘာသေန၊ သည့်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ဤ။ သစ္စန္တာဒက တမဿ၊ ကို။ ဝိနောဒိတ
 ကာလော၊ ပယ်အပ်သောကာလကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။ အန္ဓကာရေ၊ သည်။
 ဝိဂတေ၊ သော်။ မဂ္ဂဿ၊ ဤ။ ပါကဋ္ဌကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သောတာပတ္တိ
 မဂ္ဂဿ၊ အား။ စတုန္နံသစ္စာနံ၊ တို့၏။ ပါကဋ္ဌကာလော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။

ပါဠိ၊ နုသန္တိ။ «ကို» ပန စတုသစ္စံ ပုဂ္ဂလဿ ပါကဋ္ဌံ။ ဥဒါဟု နပါကဋ္ဌန္တိ
 မနသိကတွာ အာဟ“မဂ္ဂဿာ”တိ အာဒိ။

ပန၊ ဆက်။ မဂ္ဂဿ၊ အား။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသော စတုသစ္စာသည်။ မဂ္ဂ
 သမင်္ဂိနော၊ မဂ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ပါကဋ္ဌမေဝ၊ ထင်ရှား
 သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုတိယဂမနာဘိနိဟာဏေဝိယ၊ နှစ်ကြိမ်
 မြောက် ခရီးသွားခြင်းသို့ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းကဲ့သို့။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂတ္ထာယ၊
 ဌာ။ ဝိပဿနာရမ္ဘော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။ အန္ဓကာရေ၊ ဌ။ မဂ္ဂဿ၊ ဤ။
 အပညာယနကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သစ္စန္တာဒကတမံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။
 ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်။ ဝိဇ္ဇေယာ၊ သည်။ နိစ္ဆရိတော၊ ဤ။ အန္ဓကာရဿ၊
 ကို။ ဝိဒ္ဓံသိတ ကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါဘာသေန၊ သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ဤ။ သစ္စန္တာဒကတမဿ၊ ကို။ ဝိနောဒိတကာလော၊ ကို။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊ ဤ။ အန္ဓကာရေ၊ သည်။ ဝိဂတေ၊ သော်။ မဂ္ဂဿ၊ ဤ။ ပါကဋ္ဌ
 ကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဿ၊ အား။ စတုန္နံသစ္စာနံ၊ တို့၏။
 ပါကဋ္ဌကာလော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။ ပန၊ ဆက်။ မဂ္ဂဿ၊ အား။ ပါကဋ္ဌံ၊
 ထင်ရှားသော စတုသစ္စာသည်။ မဂ္ဂသမင်္ဂိနော၊ မဂ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊
 အား။ ပါကဋ္ဌမေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတိယ ဂမနာဘိနိဟာ
 ဏေဝိယ၊ သုံးကြိမ်မြောက် ခရီးသွားခြင်းသို့ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းကဲ့သို့။ အနာ
 ဂါမိမဂ္ဂတ္ထာယ၊ ဌာ။ ဝိပဿနာရမ္ဘော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။ အန္ဓကာရေ၊
 ဌ။ မဂ္ဂဿ၊ ဤ။ အပညာယန ကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သစ္စန္တာဒကတမံ၊ ကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။ တတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်။ ဝိဇ္ဇေယာ၊ သည်။ နိစ္ဆရိတော၊ ဤ။
 အန္ဓကာရဿ၊ ကို။ ဝိဒ္ဓံသိတကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အနာဂါမိမဂ္ဂေါဘာသေန၊
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ဤ။ သစ္စန္တာဒကတမဿ၊ ကို။ ဝိနောဒိတကာလော၊ ကို။

ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဇာတိ။ အန္ဓကာရေသည။ ဝိဂတေသော။ မဂ္ဂဿ၊ ဇာတိ။ ပါကဋ္ဌ
ကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အနာဂါမိမဂ္ဂဿ၊ အား။ စတုန္တသစ္စာနံ၊ တို့၏။ ပါကဋ္ဌ
ကာလော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဇာတိ။ ပန၊ ဆက်။ မဂ္ဂဿ၊ အား။ ပါကဋ္ဌ၊ သည်။
မဂ္ဂဿမဂ္ဂိနော၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ပါကဋ္ဌမေပ၊ သည်သာလျှင်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပန၊ အထူး။ ဝဇီရဿ၊ သိကြားမင်း၏ ပဇိရစိန်လက်နက်အား။ ပါသာ
ဏောဝါ၊ ကျောက်ဖျာသည်၎င်း။ မဏိဝါ၊ ပတ္တမြားသည်၎င်း။ အဘေဇ္ဇော
နာမ၊ မဖောက်မထွင်းအပ်သော မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယတ္ထယသ္မိံ၊ အကြင်
အရပ်၌။ ဝဇီရံ၊ သည်။ ပတတိ၊ ကျ၏။ တံဌာနံ၊ ထိုဝဇီရစိန် ကျရာအရပ်သည်။
ဝိနိဝိဇ္ဇမေဝ၊ ဖောက်ထွင်း အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဇာတိ။ ဝဇီရံ၊ သည်။
ခေပေန္တံ၊ ကုန်စေသည်ရှိသော်။ အသေသေတွာ၊ မကြွင်းစေမူ၍။ ခေပေတိ၊
ကုန်စေ၏။ ဝဇီရေန၊ သည်။ ဂတမဂ္ဂေါနာမ၊ သွားရာခရီးသည်သည်။ ပုန၊
တဖန်။ ပါကတိကော၊ ပြကတေ့ရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။
အရဟတ္တမဂ္ဂဿ၊ အား။ အဝဇ္ဇကိလေသောနာမ၊ မသတ်အပ်သော ကိလေ
သာမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဇတိ၊ ဖောက်ထွင်း
ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဝဇီရံဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါပိ၊ သည်လည်း။ ကိလေ
သေ၊ တို့ကို။ ခေပေန္တော၊ ကုန်စေသည်ရှိသော်။ အသေသေတွာ၊ မကြွင်းစေ
မူ၍။ ခေပေတိ၊ ကုန်စေ၏။ ဝဇီရေန၊ သည်။ ဂတမဂ္ဂဿ၊ ဇာတိ။ ပုန၊ တဖန်။
ပါကတိကတ္တာဘာဝေါဝိယ၊ ပြကတေ့အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကဲ့သို့။ အရဟတ္တ
မဂ္ဂေန၊ သည်။ ပဟိန ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ပုနပစ္စုဒ္ဓါဝတ္တနံနာမ၊ တဖန်ပြန်၍
ဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

၁၃၀၇။ ဗာလဒုက နိဒ္ဒေသော၊ ဌံ။ ဗာလေသု၊ လူမိုက်တို့၌။

ပါဠာနသန္ဓိ။ ။ အဟိရိကာနောတ္တပ္ပါနိ ဝိသုံဝစနေ ကာရဏံ ဣပေန္တောအာဟ
“အဟိရိကာ”တိအာဝဒိ။

အဟိရိကာနောတ္တပ္ပါနိ၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ထင်ရှားကုန်သည်လည်း။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသာနံ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဗာလဓမ္မာနံ၊ လူမိုက်တရား

(၄၄၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တို့၏။ မူလာနိစ၊ အမြစ်အရင်းတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အဟိရိကော၊ အရှက်မရှိသော သူသည်၎င်း။ အနောတ္တပ္ပိစ၊ အကြောက် အလန့်မရှိသော သူသည်၎င်း။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခုသော။ အကုသလံ၊ ကို။ နကရောတိနာမ၊ မပြုနိုင်သော မည်သည်။ နဟောဟိ၊ မဖြစ်။ ကရောတိယေဝ၊ ပြုနိုင်သည်ချည်းတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဒေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ တောနိ၊ ထိုအဟိရိက အနောတ္တပ္ပ တို့ကို။ ပဌမံယေဝ၊ လျှင်။ ဝိသံ၊ အသီး။ သုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ သုက္ကပက္ခေပိ၊ ခွဲလည်း။ အယမေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကဏှဒုကေ၊ ခွဲ။ တထာ၊ တူ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၃၁၁။ တပနီယဒုက နိဒ္ဒေသေ၊ ခွဲ။ ကတတ္တာစ၊ ဒုစရိုက်၏ ပြုအပ်သည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အကတတ္တာစ၊ သုစရိုက်၏ မပြုမိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၎င်း။ တပနံ၊ ပူပန်စေခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကာယ ဒုစရိတာဒိနိ၊ ကာယဒုစရိုက် စသည်တို့သည်။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တပန္တိ၊ ပူပန်စေတတ်ကုန်၏။ ကာယသုစရိတာဒိနိ၊ တို့သည်။ အကတတ္တာ၊ မပြုမိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တပန္တိ၊ ပူပန်စေတတ်ကုန်၏။ တထာ တံစစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ “မေ၊ ငါသည်။ ကာယဒုစရိတံ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏”။ ဣတိ၊ သို့။ တပ္ပတိ အနုသောစတံ၊ စိုးရိမ်ပူပန်တတ်၏။ “မေ၊ ငါသည်။ ကာယသုစရိတံ၊ ကို။ အကတံ၊ မပြုမိ ချေ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တပ္ပတိ၊ ၏။ “မေ၊ သည်။ ဝစီဒုစရိတံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏”။ ဣတိ၊ သို့။ တပ္ပတိ၊ ၏။ လ။ “မေ၊ သည်။ မနောဒုစရိတံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏”။ ဣတိ၊ သို့။ တပ္ပတိ၊ ၏။ “မေ၊ သည်။ မနောသုစရိတံ၊ ကို။ အကတံ၊ မပြုမိ ချေ”။ ဣတိ၊ သို့။ တပ္ပတိ၊ ၏။ အတပနီယေပိ၊ ခွဲလည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ။ ကလျာဏကာရီ၊ ကောင်းမှုကို ပြုလေ့ ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ မေ၊ သည်။ ကာယသုစရိတံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏”။ ဣတိ၊ သို့။ န တပ္ပတိ၊ တတ်။ “မေ၊ သည်။ ကာယဒုစရိတံ၊ ကို။ အကတံ၊ မပြု မိချေ”။ ဣတိ၊ သို့။ နတပ္ပတိ၊ တတ်။ “မေ၊ သည်။ ဝစီသုစရိတံ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြုမိ၏”။ ဣတိ၊ သို့။ နတပ္ပတိ၊ တတ်။ “မေ၊ သည်။ ဝစီဒုစရိတံ၊ ကို။ အကတံ၊ မပြုမိချေ”။ ဣတိ၊ သို့။ နတပ္ပတိ၊ မစိုးရိမ်တတ်။ “မေ၊ သည်။ မနောသုစရိတံ၊

ကို။ ကတံ၊ ဧ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နတပ္ပတိ၊ တတ်။ “မေ၊ သည်။ မနောဒုစ္စရိတံ၊
ကို။ အကတံ၊ မပြုမိချေ”။ ဣတိ၊ သို့။ နတပ္ပတိ၊ တတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

၁၃၁၃။ အဓိဝဇ္ဇန ဒုက နိဗ္ဗေသေ၊ ဌ်။ ယာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနန္တိ၊
ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သဗ္ဗဓမ္မဂ္ဂဟဏံ၊ အလုံးစုံသော တရားကို ယူခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ဧ။ ယောသဒ္ဓေါ၊ အကြင် အဟံ အစရှိသော သဒ္ဓါကို။ သင်္ခါယတိ
ဥဒီရိယတိ၊ မြက်ဆိုအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါ၊ မည်၏။ သံကထိ
ယတိ၊ မြက်ဆိုအပ်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ယောသဒ္ဓေါဟူ၍ အတယ်ကြောင့် ကံကိုဆိုအပ်သနည်း?။

အဟန္တိ ဣတိ သဒ္ဓပရေန အဟံသဒ္ဓေန ဟေတုဘူတေန ယောအတ္ထော ဝိညာ
ယတိ၊ သေသံ ကထိယတိ၊ ဥဒီရိယတိတိ အတ္ထောဟူသော မူလဒ္ဓိကာ(၁၇၇-
ဆ)နှင့် မဆန့်ပြီလော ဟူခြားအံ့?။

အဟံ သဒ္ဓေန ဟေတုဘူတေန ယော အတ္ထောတိ ဧတ္ထ အဟံသဒ္ဓေါ အတ္ထောတိ
အဓိပ္ပတော၊ အတ္ထာဝဓောဓနတ္ထော ဟိသဒ္ဓပ္ပယောဂေါ အတ္ထပရာဓိနော
ကေဝလော အတ္ထပဒတ္တကော၊ သောပဒတ္တဝိပရိယေသကာရိနာ ပန ဣတိသဒ္ဓေ
န ပရတော ပယုတ္တေန သဒ္ဓပဒတ္တကော ဇာယတိ၊ ယထ ဂါရိတိ အယမာဟာ
တိ ဂေါသဒ္ဓံ အာဟာတိ ဝိညာယတိ။ တေနဝိညတ္တိ ဝိကာရသဟံတော သဒ္ဓေါ
ပညတ္တိတိ ဒဿေတိ- ဟု အနုဒ္ဓိကာ(၁၈၉-ဆ) ရှိရကား မဆန့်ကျင်ဖြေ။

မူလဒ္ဓိကာအနက်။ “အဟန္တိ၊ ဟူသော။ ဣတိသဒ္ဓပရေန၊ ဣတိသဒ္ဓါနောက်ရှိ
သော။ ဟေတုဘူတေန၊ သော။ အဟံသဒ္ဓေန၊ ကြောင့်။ ယော အတ္ထော၊ အကြင်
အဟံသဒ္ဓေါ ဟူသောအနက်ကို။ ဝိညာယတိ၊ ဧ။ သော အတ္ထော၊ ကို။ သံကထိယတိ
ဥဒီရိယတိ၊ ရွတ်အပ်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အနုအနက်။ “အဟသဒ္ဓေန ဟေတုဘူတေန ယော အတ္ထောတိ ဧတ္ထ၊ ဌ်။ အဟံ
သဒ္ဓေါ၊ ကို။ အတ္ထောတိ၊ အနက်ဟူ၍။ အဓိပ္ပတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဟံ-သစ္စံ၊
၏။ အတ္ထာဝဓောဓနတ္ထော၊ အနက်ကိုသိစေခြင်း အကျိုးရှိသော။ သဒ္ဓပ္ပယော
ဂေါ၊ သဒ္ဓါပြုယှက်သည်။ အတ္ထပရာဓိနော၊ အနက်နှင့် စပ်သည်ဖြစ်၍။ ကေဝ
လော၊ ဣတိသဒ္ဓါနှင့် မယှဉ် သက်သက်ဖြစ်မှုကား။ အတ္ထပဒတ္တကော၊ မည်သည်။
ဝါ၊ အနက်ဟုဆိုအပ်သော ပုဒ်အနက်ရှိသည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သော။
တိ သဒ္ဓါပြုယှက်သည်။ ပဒတ္တဝိပရိယေသ ကာရိနာ၊ ပုဒ်အနက်၏ ဖေါက်ပြန်
ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ပရတော၊ နောက်၌။ ပယုတ္တေန၊ ယှဉ်အပ်သော။ ဣတိ
သဒ္ဓေန၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓပဒတ္တကော ပန၊ သဒ္ဓပဒတ္တက မည်သည်သာလျှင်။ ဝါ၊
သဒ္ဓါဟု ဆိုအပ်သော ပုဒ်အနက်ရှိသည် မည်သည်သာလျှင်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။

(၄၄၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကိံဝိယ၊ အထယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဂါဝိတိ အယမာဟာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော
ဤပုဒ်၌။ ဂေါသဒ္ဓံ၊ ဂေါသဒ္ဓါကို။ အာဟ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ ယထာ၊
သိအပ်သကဲ့သို့တည်း။ ဟေန၊ ထို အဟံသဒ္ဓေန ဟေတုဘူတေန ယောအတ္ထော
ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဝိညတ္တိဝိကာရ သဟိတော၊ ဝိညတ်ဟူသော ဖေါက်ပြန်ခြင်း
နှင့် တကွဖြစ်သော။ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပညတ္တိ၊ ပညတ်မည်၏။ ဣတိ-ဣမံအတ္ထံ၊
ကို။ အစရိယော၊ ဇီကာဆရာသည်။ ဒသေတိ၊ ၏။

ကိန္တိ၊ အသို့လျှင်။ သံကထိယတိ၊ မြှောက်ဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။
ပုစ္ဆော၊ တည်း။ “အဟ”န္တိ၊ အဟံဟူ၍။ သံကထိယတိ၊ ၏။ “မမ”န္တိ၊ ၍။
သံကထိယတိ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ အဟန္တိ၊ ငါဟူ၍။ မမန္တိ၊ ငါ၏ဟူ၍ မယောဇနာနှင့်၊ သဒ္ဓပဒတ္တံက
ဖြစ်သည်။ စင်စစ် ငါဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ခန္ဓပဉ္စကကို မရွတ်ဆိုကောင်း။
အတ္ထာဘိဓာယကော၊ သဒ္ဓေါ၊ ဝိသုံ အတ္ထာ ပကပ္ပိတော။
သဒ္ဓတ္ထာန မဘိန္နတ္ထေ၊ မုခံ ဥယျတိ ပါဝကော။

ဂါထာအနက်။ ။ အတ္ထာဘိဓာယကော၊ အနက်ကို ဟောသော။ သဒ္ဓေါ၊ ကို။
အတ္ထာ၊ အနက်မှ။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ပကပ္ပိတော၊ ကြံအပ်၏။ သဒ္ဓတ္ထာနံ၊ သဒ္ဓါ၊
အနက်တို့၏။ အဘိန္နတ္ထေ၊ မပြားသည် အဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အဂ္ဂိ၊
မီးကို။ ဂဏှ၊ ယူခဲ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေတော၊ ဆိုသောသူ၏။ (ထည့်)။ မုခံ။ ခံတွင်း
ကို။ ပါဝကော၊ မီးသည်။ ဥယျတိ၊ လောင်ရာ၏။

“ပရော”တိ၊ ဟူ၍။ “ပရဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ “သတ္တော”တိ၊ ဟူ၍။ “ဘာဝေါ”
တိ၊ ဟူ၍။

ဘာဝေါတိ သတ္တဝေဝေစနန္တိ ဘကန္တိ၊ ဓာတုယာ ဝါ ဧတံ အဝိဝေနံ။
“ပေါသော”တိ၊ ဟူ၍။ “နရော”တိ၊ ဟူ၍။ “မာဏဝေါ”တိ၊ ဟူ၍။ “တိ
သော”တိ၊ ဟူ၍။ ဒတ္တော”တိ၊ ဟူ၍။

ပါဠိ၌နုသန္တိ။ ။ ဧတ္တာဝတာ သတ္တပညတ္တိ ဒသေတွာ အညဒ္ဓိဥပါဒါပညတ္တိ
ဒသေတုံ “မဉ္ဇော”တိ အာဒိမာတံ။

“မဉ္ဇော”တိ၊ ဟူ၍။ (နောက်ဣတိကိုယူ)။ “ပိဌ”န္တိ၊ ဟူ၍။ “ဘိသိ”တိ၊
ဟူ၍။ “ဗိဓ္ဓောဟန”န္တိ၊ ၍။ “ဝိဟာရော”တိ၊ ၍။ “ပရိဝေဏ”န္တိ၊ ဟူ၍။
“ဒ္ဓါရ”န္တိ၊ ဟူ၍။ “ဝါတပါန”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ သို့။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။

အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သံကသိယဘိ၊ မြက်ဆိုအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သင်္ခါ၊ မည်၏။ သမညာယတိ ဝိသေသေန ဉာယတိ၊ အထူးသဖြင့်သိအပ်၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမညာ၊ မည်၏။ ကိန္တိ၊ အသို့လျှင်။ ဉာယဘိ၊ သိအပ်
 သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ “အဟ”န္တိ၊ ရှိ။ “မမ”န္တိ၊ ရှိ။
 ပ။ “ဒွါရ”န္တိ၊ ရှိ။ “ဝါတပါန”န္တိ၊ ရှိ။ သမညာယတိ ဝိသေသေန ဉာယတိ၊
 အထူးသဖြင့်သိအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမညာ၊ ၏။ တနည်း။
 “အဟ”န္တိလုဒံ၊ အဟံဟူသောဤပုဒ်သည်။ တေဿ အတ္တဿ၊ ဤအနက်၏။
 အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဣတိဝေ၊ သို့။ သညဂ္ဂဟနဝသေန၊ သညာသင်္ကေတ
 ကိုယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဉာယတိ၊ သိအပ်၏။ (ဤသို့ စသည်ဖြင့်
 ယောဇနာလေ)။ ဣဒံ၊ ဤအဟံစသောပုဒ်သည်။ တေဿ အတ္တဿ၊ ဤ
 အနက်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဣတိဝေ၊ သို့။ (ထည့်)။ ပညာပီယတိ
 ပဌပီယတိ၊ ထားအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပညတ္တိ၊ မည်၏။ ပပုဗ္ဗဉာ
 ဌပနေ-ကမ္မတ္ထံ။ ဝေါဟရီယတိတိ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဝေါဟာရော၊ မည်၏။ (ဝိ အဝ ပုဗ္ဗ ဟရ ကထနေ)။ ကိန္တိ၊ လျှင်။ ဝေါဟရီ
 ယတိ ဝုစ္စတိ၊ သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ “အဟ”န္တိ၊ ဟူ၍။
 “မမ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ပ။ “ဒွါရ”န္တိ၊ ဟူ၍။ “ဝါတပါန”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေါဟရီယတိ
 ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝေါဟာရော၊ မည်၏။

နာမန္တိတ္ထေ၊ ဤ။ နာမံ၊ သည်။ သာမညနာမံ၊ ၎င်း။ ဂုဏနာမံ၊ ၎င်း။ ကိတ္တိမ
 နာမံ၊ ၎င်း။ သြပပါတိကနာမံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိမံ၊ လေးပါး
 အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထစတုဗ္ဗိမေနာမေ၊ တွင်။ ပဌမကပ္ပိ
 ကေသု၊ ကမ္ဘာဦးတို့၌။ မဟာဇနေန၊ သည်။ သမ္မန္တိတွာ၊ ရှိ။ ဌပိတတ္ထာ၊
 ကြောင့်။ “မဟာသမ္မတော”တိ၊ ဟူသော။ ရေညော၊ ၏။ နာမံ၊ သည်။
 သာမညနာမံနာမ၊ မည်၏။ ယံသာမညနာမံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ “မဟာ
 ဇန။ ပ။ နိဗ္ဗတ္တိ”န္တိ၊ ရှိ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါသေဌ၊ ဝါသေဌ။
 ခေါ၊ စင်စစ်။ မဟာဇနသမ္မတော၊ များစွာသော လူအပေါင်းသည် သမုတ်
 အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ မဟာသမ္မတော တွေဝ၊ မဟာသမ္မတဟူ၍
 သာလျှင်။ ပဌမံ၊ သော။ အက္ခရံ၊ သည်။ ဉပနိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ ဓမ္မကထိကော။

(၄၄၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပ။ ပဿန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေရူပံ-ဝေပကာရံ၊ ဤသို့အပြားရှိသော။ ဂုဏတော၊
 ဂုဏ်အားဖြင့်။ အာဂတံ၊ သော။ နာမံ၊ သည်။ ဂုဏနာမံနာမ၊ မည်၏။
 “ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ အာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။
 တထာဂတဿ၊ ၏။ အနေကာနိ၊ ကုန်သော။ နာမသတာနိပိ၊ အမည်အရာ
 တို့သည်လည်း။ ဂုဏနာမာနေဝ၊ ဂုဏနာမမည်ကုန်သည်သာတည်း။ တေန၊
 ထို့ကြောင့်။ “အသင်္ချေယျာနိ”ပ။ တော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဂါထာအနက်။ ။မဟေသိနော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သဂုဏေန၊ ကိုယ်တော်
 ကျေးဇူးဖြင့်။ လဒ္ဓါနိ၊ ရအပ်ကုန်သော။ နာမာနိ၊ အမည်တို့ကို။
 အသင်္ချေယျာနိ၊ ရေတွက်ခြင်းငှာ မဘတ်နိုင်ကုန်။ နာမသဟဿတော
 အပိ၊ တပါးမကများစွာသော အမည်အထောင်တို့ဖြင့်လည်း။ ဂုဏေန၊
 ဂုဏ်တော်ဖြင့်။ နာမံ၊ အမည်တော်ကို။ ဥဒ္ဓရေယံ၊ ဥဒ္ဓရိတဗွံ၊ ထုတ်အပ်၏။

ပန၊ တပါး။ ဇာတဿ၊ ဖွားသော။ ကုမာရဿ၊ ၏။ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ၊
 အမည်မှည့်သောနေ၌။ ဒက္ခိဏေယျာနံ၊ မြတ်သောအလှူကို ခံယိုက်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ သိက္ခာရံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။ သမိပေ၊ ၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်
 သော။ ဉာတကာ၊ ဆွေမျိုးတို့သည်။ ကပ္ပိတွာ၊ ကပ္ပိတွာ၊ ကြံ၍ကြံ၍။ “အယံ
 ကုမာရော၊ သည်။ အသုကောနာမ၊ ဤအမည်ရှိ၏”။ ဣတိ၊ သို့။ ယံနာမံ၊
 ကို။ ကရောန္တိ၊ မှည့်ကုန်၏။ ဣဒံနာမံ၊ သည်။ ကိတ္တိမနာမံနာမ၊ မည်၏။
 ပန၊ တပါး။ ယာပုရိမပညတ္တိ၊ အကြင်ရှေးပညတ်သည်။ ပစ္ဆိမပညတ္တိယံ၊ ၌။
 ပတဝိ၊ ကျ၏။ ပုရိမဝေါဟာရော၊ ရှေးဖြစ်သော ဝေါဟာရသည်။ ပစ္ဆိမ
 ဝေါဟာရေ၊ ၌။ ပတတိ၊ ၏။ သေယျထိဒံ၊ အဘယ်နည်းဟူမူကား။ ပုရိမ
 ကပ္ပေပိ၊ ရှေးကမ္ဘာ၌လည်း။ စန္ဒောလသည်။ စန္ဒောယေဝနာမ၊ စန္ဒသာလျှင်
 မည်၏။ တေရဟိပိ၊ ယခုကမ္ဘာ၌လည်း။ စန္ဒောယေဝနာမ၊ စန္ဒသာလျှင်
 မည်၏။ အတိတေ၊ ၌။ သူရိယော၊ သည်။ သမုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပထဝီ၊ သည်။
 ပဗ္ဗတော၊ သည်။ ပဗ္ဗတောယေဝနာမ၊ ပဗ္ဗတမည်သည်သာလျှင်တည်း။ တေ
 ရဟိပိ၊ ၌လည်း။ ပဗ္ဗတောယေဝ၊ မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣထိဣဒံ
 နာမံ၊ သည်။ ဩပပါတိကနာမံနာမ၊ မည်၏။

သယမေဝ ဥပပတနသီသံ နာမံ ဩပပါတိကံ နာမန္တိ ဝုစ္စတိ။
စတုဗ္ဗိဓမ္မိ၊ သော။ ဣဒံနာမံ၊ သည်။ ကေ၊ သော။ နာမမေဝ၊ နာမ်သာလျှင်။
ဟောတိ၊ ဧ။

နာမကမ္မန္တိ၊ ကား။ နာမကရဏံ၊ ပြုအပ်သော အမည်တည်း။ နာမ
ဓယုန္တိ၊ ကား။ နာမဋ္ဌပနံ၊ ထားအပ်သော အမည်တည်း။ နိရုတ္တိတိ၊ ကား။
နာမနိရုတ္တိ၊ ထုတ်၍ ဆိုအပ်သော အမည်တည်း။ ဗျဉ္ဇနန္တိ၊ ကား။ နာမဗျဉ္ဇနံ၊
အနက်ကိုပြတတ်သော အမည်တည်း။ ယသ္မာပန၊ အကြင်ကြောင့်၊ ကား။
တေံနာမံ၊ သည်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဗျဉ္ဇေတိ၊ ပြတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧံ၊
ဤသို့ဗျဉ္ဇနံဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ အဘိလာပေါတိ၊ ကား။ နာမာဘိလာပေါ၊
ရွေးရှုအနက်ကို ဟောဘတ်သော သဒ္ဓါတည်း။ သဗ္ဗေဝဓမ္မော အဓိဝစနပထာ
တိ၊ ကား။ အဓိဝစနဿ၊ အမည်၏။ နောပထဓမ္မောနာမ၊ အကြောင်းမဟုတ်
သော ဓမ္မမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧကဓမ္မော၊ အမည်ပညတ်ဟူသော တခု
သောဓမ္မသည်။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ပရမတ်ပညတ် ဓမ္မတို့၌။ နိ
ပတတိ၊ ကျ၏။ သဒ္ဓဓမ္မော၊ အလုံးစုံသော ဓမ္မတို့သည်။ ဧကဓမ္မသ္မိံ၊ အမည်
ပညတ်ဟူသော တခုသောဓမ္မ၌။ နိပတန္တိ၊ ကျတတ် သူ၏။

ဤအလိုသော် အနက်ကား အကြောင်း၊ သဒ္ဓါကား အကျိုးဟူလိုသည်။

အဝိဇ္ဇာမာနကေ အတ္ထေ၊ န တံ သက္ကာ ဌပေတဝေ။

ဝိဇ္ဇောနေ ပနတ္ထန္တိ၊ သက္ကက္ခရံ ဌပေတဝေ။

ကထံနိပတန္တိ၊ ကား။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ နာမပညတ္တိ၊ ဟူသော။ အယံ ဧကဓမ္မော၊
ဤတခုသော ဓမ္မသည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ သော ဧကဓမ္မော၊ သည်။ သဗ္ဗေသု၊
ကုန်သော။ စတုဘူမကဓမ္မေသု၊ တို့၌။ နိပတတိ၊ ကျတတ်၏။ သတ္တောပိ၊
သက္ကဝါသည်၎င်း။ သင်္ခါရောပိ၊ သည်၎င်း။ နာမတော၊ အမည်မှ။ မုတ္တကော
နာမ၊ လွတ်သော မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

အဋ္ဌဝိပဗ္ဗတာဒိသု၊ တောအုပ် တောင် စသည်တို့၌။ “ပထဝီပဗ္ဗတာဒိသု
တိပိ”။ ရုက္ခောပိ၊ သစ်ပင်သည်လည်း။ ဇာနပဒါနံ၊ ဇနပုဒ်သားတို့၏။ ဘာရော
ဝနံသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ တေ၊ ထိုဇနပုဒ်သားတို့သည်။ “အယံ

(၄၅၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရူက္ခော၊ သည်။ ကိရူက္ခောနာမ၊ အဘယ်မည်သော သစ်ပင်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌာ၊ မေးအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ “ခဒိရော၊ ရှားပင်။ ပလာသော၊ ပေါက်ပင်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တနော၊ ၏။ ဇနနကနာမံ၊ သိသောအမည်ကို။ ကထေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ယဿ၊ ၏။ နာမံ၊ ကို။ နဇာနန္တိ၊ ကုန်။ တမ္ပိ၊ ထိုအမည်မသိသော သစ်ပင်ကိုလည်း။ “အနာမကော နာမာ”တိ၊ အနာမကမည်၏ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုအနာမကသည်လည်း။ တဿ၊ ထိုအမည်မရှိသော သစ်ပင်၏။ နာမဓေယျမေဝ၊ ထားအပ်သော အမည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ သမုဒ္ဒေ၊ ဌ။ မစ္ဆကစ္ဆပါဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဝေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတရေ၊ ဤမှတပါးကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဒုကာ၊ ပညတ္တိဒုက် နိရုတ္တိဒုက်တို့သည်။ ဣမိနာ၊ ဤအဓိဝစနဒုက်နှင့်။ သမာနတ္ထာဝ၊ ကုန်သာသာလျှင်တည်း။

၁၃၁၆။ နာမရူပဒုကော၊ ဌ။ နာမကရုဏဋ္ဌေန၊ အမည်ကို ပြုတတ်သော သဘောကြောင့်။ နာမံ၊ နာမ်မည်၏။

၀၈နတ္ထကား။ ။ နာမယတိတိ နာမံ ပြု၊ နာမေန ဝိနာ အပါကဋ္ဌ ထာဝတော အတ္တနော ပကာသကံ နာမံ ကရောတိတိ အတ္ထော၊ ဖွင့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ ရူပယတိတိ ရူပံ၊ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ တည်။ ရူပယတိ၊ မိမိကိုယ်ကိုပြုတတ်၏။ ဣတိတတွာ၊ ထိုကြောင့်။ ရူပံ၊ မည်၏။ ဝိနာပိ နာမေန အတ္တာနံ ပကာသိယတိတိ အတ္ထော၊ ဖွင့်။ ရုပ်သည် နာမကဲ့သို့ မသိမ်မွေ့ဖြစ်၍ အမည်နှင့်ကင်း၍ မိမိကိုယ်ကို ပြုတတ်သကဲ့သို့ မဟုတ်။ နာမ်တရားကား သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်၍ ဝေဒယတိတိ ဝေဒနာစသည်ဖြင့် အမည်ရှိ၍ သိအပ်သည်ဖြစ်၍ အမည်နှင့် ကင်း၍ မထင်ရှားရကား အမည်ကို ပြုတတ်သည် ဟူလိုသည်။

နမနဋ္ဌေနစ၊ အာရုံသို့ ညွတ်တတ်သော အနက်ကြောင့်၎င်း။ နာမနဋ္ဌေနစ၊ မိမိသို့ အာရမ္မဏိက တရားတို့ကို ညွတ်စေတတ်သော အနက်ကြောင့်၎င်း။ နာမံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနာမ်တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာ တို့သည်။ နာမ ကရုဏဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ နာမံ၊ မည်၏။ ဟိ-တံပါကဋ္ဌကရောမိ၊ အံ။ မဟာဇနသမ္ပတတ္တာ၊ များစွာသော လူအပေါင်းသည် သမုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာသမ္ပတဿ၊ မဟာသမ္ပတမင်း၏။ “မဟာသမ္ပတော”တိနာမံ၊ မဟာသမ္ပတ ဟူသော အမည်သည်။

အဟောသိ ယထာ၊ ဖြစ်၏သို့၎င်း။ မာတာပိတရော၊ တို့သည်။ “အယံ၊ ဤ သူငယ်သည်။ တိဿောနာမ၊ တိဿမည်သည်။ ဟောတု၊ စေ။ ဖုဿောနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတု၊ စေ”။ ဣတိဇေ၊ သို့။ ပုတ္တဿ၊ ၏။ ကိတ္တိမနာမံ၊ ကိတ္တိမ အမည်ကို။ ကရောန္တိ ယထာ၊ ပြုကုန်၏သို့၎င်း။ “ဓမ္မကထိကော၊ တရား တောတတ်သောသူ။ ဝိနယဓရော၊ ဝိနည်းကို ဆောင်သောသူ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂုဏတော၊ အားဖြင့်။ နာမံ၊ သည်။ အာဂစ္ဆတိ ယထာဝါ၊ လာ၏ သို့၎င်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝေဒနာဒိနံ၊ စသည်တို့၏။ နာမံ၊ သည်။ န အာဂစ္ဆတိ၊ လာသည်မဟုတ်။

ပါဠိ၌ နှစ်သန္တိ။ ။ ကိံဒိသံ ပန ဝေဒနာဒိနံ နာမန္တိအာဟ“ဝေဒနာ ဒယောဟိ”
တိ အာဒိ။

ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ဝေဒနာဒယော၊ တို့သည်။ မဟာပထဝီ အာဒယောဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ နာမံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုကုန် သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသုဝေဒနာဒိသု၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေသု၊ ကုန်သည်ရှိသော်။ တေသံဝေဒနာဒိနံ၊ တို့၏။ နာမံ၊ အမည်သည်။ ဥပ္ပန္နမေ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝေဒနံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော်။ “တံ၊ သည်။ ဝေဒနာနာမ၊ ဝေဒနာမည်သည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ န ဘဏတိ၊ မဆို။ တဿ၊ ထို ဝေဒနာ၏။ နာမဂ္ဂဟဏကိစ္စံ၊ အမည်ကို ယူခြင်းကိစ္စသည်။ နစ အတ္တိ၊ မရှိသည်သာတည်း။ ပထဝီယာ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာယ၊ သော်။ “တံ၊ သည်။ ပထဝီနာမ၊ မည်သည်။ ဟောဟိ၊ လော့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နာမဂ္ဂဟ ဏကိစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိယထာ၊ မရှိ၏သို့။ စက္ကဝါဠ သိနေရ စန္ဒိမသုရိယ နက္ခတ္တေ သု၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေသု၊ ကုန်သော်။ “တံ၊ သင်သည်။ စက္ကဝါဠနာမ၊ မည်သည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော့။ နက္ခတ္တနာမ၊ မည်သည်။ ဟောဟိ၊ လော့”။ ဣတိ၊ သို့။ နာမဂ္ဂဟဏကိစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိယထာ၊ ၏သို့။ နာမံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္န မေ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ ယထာ၊ ၏သို့။ ဩပပါတိက ပညတ္တိယံ၊ ၌။ နိ ပတတိ ယထာ၊ ကျ၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝေဒနာယ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ သ၊ သော်။

(၄၅၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တံ၊ သည်။ ဝေဒနာနာမ၊ မည်သည်။ ဟောဟိ၊ လော့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 နာမဂ္ဂဟဏကိစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တာယ ဝေဒနာယ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာယ၊
 သော်။ “ဝေဒနာ”တိနာမံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဩပပါတိကပညတ္တိယံ၊ ဌံ။ နိပတတိ၊ ၏။ သညာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဇေယဝ
 နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အတိတေပိ၊
 ၌လည်း။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဝေဒနာယေဝ၊ တည်း။ သညာ၊ သည်။ သညာဝေ၊
 လျှင်တည်း။ သင်္ခါရာတို့သည်။ သင်္ခါရာဝေတို့လျှင်တည်း။ ဝိညာဏံ၊ သည်။
 ဝိညာဏမေဝ၊ တည်း။ အနာဂတေပိ၊ ၌၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နေပိ၊ ၌၎င်း။ ဝေဒနာ၊
 သည်။ ဝေဒနာယေဝ၊ တည်း။ ပ။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဝိညာဏမေဝ၊ တည်း။
 ပန၊ အထူး။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ သဒါပိ၊ လည်း။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 နာမကရဏဋ္ဌေန၊ အမည်ကို ပြုတတ်သော သဘောကြောင့်။ နာမံ၊ မည်၏။

စ၊ ပါး။ စတ္ထနာမေ၊ ဤနာမ်တွင်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။
 နမနဋ္ဌေနပိ၊ အာရုံသို့ညွတ်တတ်သောသဘောကြောင့်လည်း။ နာမံ၊ မည်၏။
 ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တေ၊ ထိုလေးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ အာရမ္မဏာဘိမုခါ၊
 အာရုံသို့ ရွေးရှုကုန်သည်ဖြစ်၍။ နမန္တိ၊ ညွတ်တတ်ကုန်၏။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံ
 သော လေးပါးသောခန္ဓာ နိဗ္ဗာန်သည်လည်း။ နာမနဋ္ဌေနပိ၊ ညွတ်စေတတ်
 သော သဘောကြောင့်လည်း။ နာမံ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ စတ္တာရော၊
 ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။
 နာမေန္တိ၊ ညွတ်စေထက်ကုန်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စယတာယ၊
 အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တနိမိမိ၌။ အနဝဇ္ဇဓမ္မေ၊ အပြစ်
 ကင်းသော တရားတို့ကို။ နာမေတိ၊ ညွတ်စေတတ်၏။

၁၃၁၈။ အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာ၊ တို့ကို။ ဝဋ္ဋမူလသမုဒါစာရ ဒဿနတ္ထံ၊ ဝဋ်၏
 မူလဖြစ်၍ ဖြစ်ပွားတတ်သောတရားကိုပြခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ဝဋ်မူလတို့၏ဖြစ်ပွား
 ခြင်းကို ပြခြင်းငှာ။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။

၁၃၂၀။ ဘဝိဿတိ အတ္တာစ လောကောစာတိ၊ ကား။ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ကို။
 “အတ္တာစာ”တိ၊ ဟူ၍၎င်း။ “လောကောစာ”တိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဂဟေတွာ၊
 ယူ၍။ “တံ၊ ထိုအတ္တ လောကသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဝါ၊ မပျောက်

ဗျာဓိဝေဒနာလက္ခဏံ”။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟဏာကာရေန၊ ယူသောအခြင်းအရာ
ဖြင့်။ နိဝိဋ္ဌာ၊ နှလုံးသွင်းသော။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ဒုတိယာ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ အတ္တာစသည့်၎င်း။ လောကေစသည့်၎င်း။
(လိုက်)။ နဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိအာကာရေန၊ ဖြင့်။ နိဝိဋ္ဌာ၊ သော။
ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၁၃၂၆။ ပုဗ္ဗန္တိအာရဗ္ဗာတိ၊ ကား။ အတိတကောဋ္ဌာသံ၊ အတိတ်အဘို့
အစုကို။ အာရဗ္ဗဏံ ကရိတွာ၊ အာရုံပြု၍။ ဣမိနာ၊ ဤပုဗ္ဗန္တိအာရဗ္ဗဟူသော
ပါဠိဖြင့်။ ဗြဟ္မဇာလေ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌။ အာဂတာ၊ လာကုန်သော။ အဋ္ဌာ
ရဿ၊ ကုန်သော။ ပုဗ္ဗန္တိနုဒိဋ္ဌိယော၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ အပရန္တိ
အာရဗ္ဗာတိ၊ ကား။ အနာဂတကောဋ္ဌာသံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗဏံ ကရိတွာ၊ ၍။
ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဗြဟ္မဇာလသုတ်၌ပင်လျှင်။ အာဂတာ၊ ကုန်သော။
စတုစတ္တာလီသ၊ ကုန်သော။ အပရန္တိနုဒိဋ္ဌိယော၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။

၁၃၂၇။ ဒေါဝစဿတာ နိဒ္ဒေသေ၊ ဤ။ သဟ၊ ဓမ္မိကေ ဝုစ္စမာနေတိတ္ထေ၊
၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်သော။ ယံ သိက္ခာပုဒံ၊ သည်။
သဟဓမ္မိကံနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မိံ သဟဓမ္မိကေ၊ ထိုသဟ
ဓမ္မိကမည်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ ဝတ္ထု၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ အာပတ္တိံ၊ သို့။
အာရောပေတွာ၊ ၍။ “တံ၊ သည်။ ဣဒံနာမ၊ ဤမည်သော။ အာပတ္တိံ၊ သို့။
အာပန္နော၊ ရောက်၏။ ဣဿံ၊ တိုက်တွန်း၏။ ဒေသေဟိ၊ ကြားလော့။ ဝုဋ္ဌာဟိ၊
ထစေလော့။ ပဋိကရောဟိ၊ ကုစားလော့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စမာနေ၊ သော်။
ဒေါဝစဿာယန္တိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ စောဒိယမာနဿ၊ စောဒနာအပ်သည်ရှိသော်။ ပဋိစောဒနာ
ယဝါ၊ နှုတ်တုံ့ပြန်၍ စောဒနာခြင်းဖြင့်၎င်း။ အပ္ပဒက္ခိဏဂါဟိတာယဝါ၊
ရိုသေသဖြင့် နာခံမှတ်ယူခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒုဗ္ဗစဿ၊
ငြိငြင်သဖြင့် ဆိုအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ ဆိုနိုင်ခက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကမ္မံ၊
အမှုတည်း။ ဒေါဝစဿာယံ၊ အမှု။

အနုသန္ဓေ။ “အာယပစ္စည်းသည် သုတ္တဟု ပြလိုရကား” ဒုဗ္ဗစဿ ကမ္မံ ဒေါဝ
စဿာယံ”မိန့်သည်။

(၄၅၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၀၀နတ္ထံ။ ။ဗုဒ္ဓဓဿ ဘာဝေါ ဒေါဝစဿံ၊ ဒေါဝစဿံ ဧဝ ဒေါဝစဿာယံ။
ပြုလေ ဟူလိုသည်။

တဒေဝ၊ ထိုဆိုင်ခက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အမှုကိုပင်လျှင်။ “ဒေါဝစဿ” နှိပ်
ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တဿဒေါဝစဿ၊ ၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ ဒေါဝ
စဿိယံ၊ အဖြစ်။ ဣတရံ၊ ဒေါဝစဿတာ ဟူသောပုဒ်သည်။ တဿေဝ၊ ထို
ဒေါဝစဿိယံ ဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ ဝိပဗ္ဗနိကူလဂါဟိ
တာတံ၊ ကား။ ဝိလောမဂါဟိတာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ယူလေ့ရှိသောသူ၏
အဖြစ်။ ဝိလောမဂ္ဂဟဏသင်္ခါတေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုယူခြင်းဟုဆိုအပ်သော။
ဝိပဗ္ဗနိကေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောစကားကိုဆိုခြင်းဖြင့်။ သာတံ၊ နှစ်သက်
သာယာဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုသူအား။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဝိပဗ္ဗနိကသာတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်
ဖြစ်သောစကားကို ဆိုခြင်းဖြင့် နှစ်သက်သာယာ ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသော
သူမည်၏။ ဧတံ၊ ဤအမည်သည်။ ပဋ္ဌာနိကဂ္ဂဟဏံ၊ ငြောင့်တံကျင်ကဲ့သို့
ကန့်လည်းကန့်လန့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောအယူကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။
ဧကပဒေနေဝ၊ တခွန်းသော စကားဖြင့်ပင်လျှင်။ တံ၊ ထိုစောဒနာသော သူ
ကို။ နိဿဒ္ဓံ၊ ခံတွင်းကို ပိတ်သကဲ့သို့ စကားမဆိုတတ် အသံဆိတ်သည်ကို။
အာကာသိ၊ ပြုရပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုခံ၊ ချမ်းသာခြင်း နှစ်သက်ခြင်း
ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ ပဋိလဘန္တဿ၊ ရသသူ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။
တဿ၊ ထိုဆန့်ကျင်ဘက်ဆိုခြင်းကို သာယာနှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သောသူ၏။
ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ ဝိပဗ္ဗနိကသာတတာ၊ အဖြစ်။ သြဝါဒံ၊ သူတော်
ကောင်းတို့၏ အဆုံးအမကို။ အနာဒိယနဝသေန၊ အရိုအသေ မနာယူသည်
၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနာဒရဿ၊ သူတော်ကောင်းတို့ အဆုံးအမစကားကို မရို
သေ မနာယူသောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ အနာဒရိယံ၊ အဖြစ်။ ဣတရံ၊
ဤမှတစ်ပါးသော အနာဒရတာ ဟူသောပုဒ်သည်။ တဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။
ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစတည်း။ ဝါ၊ ကား။ အနာဒရကာရော၊ မရိုသေသော အမှု
အရာသည်။ အနာဒရတာ၊ မည်၏။ ဂရုဝါသံ၊ ကျေးဇူးဂုဏ်ဖြင့် အရိုအသေ
အလေးပြုထိုက်သော သူ၏ထံ၌ သြဝါဒကို ခံယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်
အရိုအသေနေခြင်းကို။ အဝသနဝသေန၊ မနေ မထိုင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။

ဥပ္ပန္နောသော။ အဂါရဝတာဝေါ၊ ကျေးဇူးဂုဏ်ဖြင့် အရိအသေ အလေးပြု
 ထိုက်သော သူ၏ထံ၌ ဩဝါဒကိုခံယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် အရိအသေ
 မနေထိုင်သောသူ၏အဖြစ်။ အဂါရဝတာ၊ အဖြစ်။ သဇ္ဇေကဝါသံ၊ ဇာတိ
 စသည်ဖြင့် ကြီးမြတ်သော သူ၏အထံ၌ ဆုံးမဩဝါဒစကားကို ခံယူသည်၏
 အစွမ်းအားဖြင့် အရိအသေနေခြင်းကို။ အဝသနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နော၊
 သော။ အပ္ပဋ္ဌိဿဝတာဝေါ၊ သက်ကြီးမိဘ ဆရာ စသည်တို့၌ ဆုံးမနာခံ
 မကျိုးနဲ့ မတုပ်ဝပ်သောသူ၏ အဖြစ်သည်။ အပ္ပဋ္ဌိဿဝတာ၊ မည်၏။ အယံ
 ဝုစ္စတိတိ၊ ကား။ အယံဝေရူပါ၊ ဤသို့ အပြားရှိသော အမူအကျင့်ကို။ ဒေါဝ
 စဿတာနာမ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အတ္တဇော၊ သရုပ်အားဖြင့်။
 သော၊ ဤဒေါဝစဿတာ မည်သည်။ တေနာကာရေန၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော
 မရိသေမကျိုးနဲ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာ
 ရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့တည်း။

မူလဒ္ဓီကာ။ ယောယ စေတနာယ ခုဗ္ဗစော ဟောတိ၊ သာ ဒေါဝစဿတာ
 ဘဝိတု အရဟတိတိ သင်္ခါရက္ခန္ဓော ဝေါတိ အာဟ။ ၁၀၃-ဆ။

ဝါ၊ ကား။ သင်္ခါရက္ခန္ဓောယော၊ စေတနာဟူသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာပင်တည်း။
 ပါပမိတ္တတာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 ၏။ ဟိ- သစ္စ၊ ၏။ ဒေါဝစဿကာ ပါပမိတ္တတာဒယော၊ တို့သည်။ ဝိသု၊ အသီး။
 စေတသိက ဓမ္မာနာမ၊ စေတသိက်ဖြစ်သော တရားတို့ မည်သည်။ နတ္ထိ၊
 မရှိကုန်။

၁၃၃၃။ ဧတေသံ၊ ထိုသူတို့အား။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေ၊ ငါးသည်။ အဿဒ္ဓါ၊ မည်ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါဒိနိ၊ ဘုရားအစရှိကုန်
 သော။ ဝတ္ထုနိ၊ တို့ကို။ နသဒ္ဓဟန္တိ၊ မယုံကြည်ကုန်။ ဣတိအယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ ဂုဿိလာတိတ္ထေ၌။ သီလဿ၊ သီလ၏။ ဒန္နာမံ၊ ဒုသဒ္ဓါနှင့်
 ယှဉ်သောအမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နိဿိလာ၊ သီလမရှိကုန်။ ဣတိအယံ
 ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မူလဒ္ဓီကာ။ ခုသဒ္ဓေန ယုတ္တံ နာမံ ဒန္နာမံ။ ၁၀၃-ဆ။
 အပ္ပဿုတာတိ၊ ကား။ သုတရဟိတာ၊ အကြားအမြင်မှ ကင်းကုန်သည်။
 ဧတေသံ၊ ထိုသူတို့အား။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ မစ္ဆရိယာနိ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်

(၄၅၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌတထာနိဿယ

၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိကြောင့်။ မစ္ဆရိနော၊ မည်ကုန်၏။ ဒုပ္ပညာတိ၊ ကား။
 နိပ္ပညာ၊ ပညာမဲ့ကုန်သော။ သေဝနကဝသေန၊ မှီဝဲခြင်းအစွမ်းဖြင့်။ သေဝနာ၊
 မည်၏။ ဗလဝသေဝနာ၊ အားရှိသော အမြဲမှီဝဲခြင်းသည်။ နိသေဝနာ၊
 မည်၏။ သဗ္ဗတောဘာဂေန၊ ထက်ဝန်းကျင် အဘို့အားဖြင့်။ သေဝနာ၊ မှီဝဲ
 ခြင်းသည်။ သံသေဝနာ၊ မည်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်တို့ဖြင့် မျက်မှောက်၌၎င်း၊ မျက်ကွယ်၌၎င်း
 ရှိသည့် ဟူလို။

ဝါ၊ ကား။ ဥပသဂ္ဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဒံ၊ ကို။ ဝစိုတံ၊ ၏။ တိဟိပိ၊ တို့ဖြင့်လည်း။
 သေဝနာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ကထိတာ၊ ၏။ ဘဇနာတိ၊ ကား။ ဥပသက်မနာ၊
 ဆည်းကပ်ခြင်းတည်း။ သမ္ဘဇနာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတောဘာဂေန၊ ဖြင့်။
 ဘဇနာ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဥပသဂ္ဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဒံ၊ ကို။ ဝစိုတံ၊ ၏။
 ဘတ္တိတိ၊ ကား။ ဒဠဘတ္တိ၊ မြဲမြံစွာ ဆည်းကပ်ခြင်းတည်း။ သမ္ဘတ္တိတိ၊ ကား။
 သဗ္ဗတောဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ဘတ္တိ၊ တည်း။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ကိုယ်သာ မဟုတ်၊ စိတ်သာမဟုတ်၊ ကိုယ်စိတ်ဖြင့်ပင် ဆည်းကပ်
 ခြင်း၊ မျက်မှောက်သာ မဟုတ်၊ မျက်ကွယ်သာမဟုတ်၊ မျက်မှောက်မျက်ကွယ်ပင်
 ဆည်းကပ်ခြင်းသည့် သဗ္ဗတော ဘာဂေန ဘာဇနာ၊ သဗ္ဗတော ဘာဂေနဘတ္တိ
 မည်၏။

ဝါ၊ ကား။ ဥပသဂ္ဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဒံ၊ ကို။ ဝစိုတံ၊ ၏။ ဒီဟိပိ၊ တတ္တိ သမ္ဘတ္တိ
 နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်လည်း။ ဒဠဘတ္တိဝေ၊ ကိုသာလျှင်။ ကထိတာ၊ ၏။ တံသမ္ဘဝကံ
 တာတိ၊ ကား။ တေသုပုဂ္ဂလေသု၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ကာယေန
 စေ၊ ကိုယ်ဖြင့်၎င်း။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်၎င်း။ သမ္ဘဝကံဘာဝေါ၊ ကောင်းစွာ
 အပြားအားဖြင့် ကောက်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ တန္နိန္နတာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သို့
 ညွတ်သည်၏အဖြစ်။ တပေျါဏတာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သို့ ရိုင်းသည်၏ အဖြစ်။
 တပ္ပဗ္ဗာရတာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သို့ ရှိုင်းသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။

၁၃၃၄။ သောဝစသတဒုက နိဒ္ဒေသောပိ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တပဋိပက္ခ
 နယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၁၃၃၆။ ပဉ္စပိ အာပတ္တိက္ခန္ဓာတိ၊ ကား။ မာတိကာနိဋ္ဌေသေ၊ ပါတိမောက္ခ
 နိဋ္ဌေသဉ္စ။ ပါရာဇိကံ၊ ၎င်း။ ပ။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမာ
 အာပတ္တိနယာ၊ တို့သည်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ သတ္တပိအာပတ္တိက္ခန္ဓာတိ၊
 ကား။ ဝိနယနိဋ္ဌေသေ၊ ဝိဘင်းခန္ဓက ဟူသော ဝိနယနိဋ္ဌေသဉ္စ။ ပါရာဇိကံ၊
 ၎င်း။ ပ။ ဒုဗ္ဘာသိဘံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဣမာ အာပတ္တိ
 ယော၊ တို့သည်။ အာဂတာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုငါးပါး၊ ခုနစ်ပါးသော
 အာပတ်တို့၌။

အနုသန္ဓေ၊ ။ အာပတ်၏ အကြောင်းကား ဝတ္ထု၊ ဝုဋ္ဌာန၏ အကြောင်းကား
 ကမ္မဝါစာ ဖြစ်ရကား အကြောင်းနှင့်တကွ အကျိုးကို သိခြင်းကို ပြလိုသော
 ဆရာသည် “သဟဝတ္ထုနာ” စသည်ကိုမိန့်သော်။

ဝတ္ထုနာ၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ တာသံ အာပတ္တိနံ၊ တို့၏။ ပရိစ္ဆေဒဇာနနက
 ပညာ၊ အပိုင်းအခြားကိုသိသော ပညာသည်။ အာပတ္တိကုသလတာနာမ၊
 အာပတ်၌ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်မည်၏။ ကမ္မဝါစာယ၊ အဗ္ဘာန တိဏဝတ္ထာ
 ရဏ ကမ္မဝါစာနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာန ပရိစ္ဆေဒဇာနနကပညာ၊
 အာပတ်မှထခြင်း အပိုင်းအခြားကို သိသောပညာသည်။ အာပတ္တိ ဝုဋ္ဌာန
 ကုသလတာနာမ၊ မည်၏။

၁၃၃၈။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတော၊ ဝင်ဝားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 သမာပတ္တိ၊ မည်၏။ ပရိကမ္မေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အပ္ပနာ ပရိစ္ဆေဒ ဇာနနက
 ပညာ၊ အပ္ပနာ အပိုင်းအခြားကို သိသောပညာသည်။ သမာပတ္တိကုသ
 လတာနာမ၊ သမာပတ်၌ လိမ္မာသည်၏အဖြစ်မည်၏။ စန္ဒဝါ၊ လသည်၎င်း။
 သူရိယေဝါ၊ နေသည်၎င်း။ နက္ခတ္တေဝါ၊ နက္ခတ်သည်၎င်း။ ဧတ္တကံဌာနံ၊ ဤ
 မျှသောအရပ်သို့၊ ဂတေ၊ သော်။ ဝုဋ္ဌဟိသာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အ ဝိရဇ္ဈိ
 တော၊ မချွတ်ယွင်းစေမူ၍။ တသ္မိံ ယေဝသမယေ၊ ထိုအခါ၌သာလျှင်။ ဝုဋ္ဌာ
 နကပညာယ၊ ထသောပညာ၏။ အတ္ထိတာယ၊ ကြောင့်။ သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာန
 ကုသလတာနာမ၊ မည်၏။

၁။ အာပတ္တိယာ ၁၂ ကရုဏံ ဝတ္ထု၊ ဝုဋ္ဌာနသ ကာရုဏံကမ္မဝါစာတိ ကာ
 ရဏေန သဟ ဖလသာ ဇာနနဝသေန သဟ ဝတ္ထုနာ သဟ ကမ္မဝါစာယာ
 ထိဝုတ္ထံ၊ မူလဒီကာ (၁၀၃-ဆ) ကိုရည်သည်။

(၄၅၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

☞

၁၃၄၀။ အဋ္ဌာရသန္တံ၊ ကုန်သော။ ခာတူနံ၊ တို့၏။ တို့ကို။ ဥဂ္ဂဟ မနသိ
ကာရသဝန ခာရဏ ပရိစ္ဆေဒဇာနနကပညာ၊ သင်အပ်သောပညာ၊ နှလုံးသွင်း
သောပညာ၊ နာသောပညာ၊ ဆောင်သောပညာ၊ အပိုင်းအခြားကို သိသော
ပညာသည်။ ခာတူကုသလတာနာမ၊ မည်၏။ တာသံယေဝခာတူနံ၊ တို့ကို
သာလျှင်။ ဥဂ္ဂဟ မနသိကာရ ဇာနနကပညာ၊ သည်။ မနသိကာရကုသ
လတာနာမ၊ မည်၏။

၁၃၄၂။ ဒွါဒသန္တံ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနံ၊ တို့ကို။ ဥဂ္ဂဟ မနသိ
ကာရသဝန ခာရဏ ပရိစ္ဆေဒ ဇာနနကပညာ၊ သည်။ အာယတနကုသလတာ
နာမ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တိသုပ္ပံ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တောသု
ကုသလတာသု၊ ထိုခာတူကုသလတာစသည်တို့၌။ ဥဂ္ဂဟော၊ သင်သော
ပညာ၎င်း။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းသောပညာ၎င်း။ သဝနံ၊ နာသော
ပညာ၎င်း။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်သောပညာ၎င်း။ ပဋိဝေဓော၊ ထိုးထွင်းသော
ပညာ၎င်း။ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ ဆင်ချင်သောပညာ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗံ၊ သည်။
ဝန္တတိ၊ သင့်၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ သဝန ဥဂ္ဂဟပစ္စဝေက္ခဏာ၊ နာသောပညာ၊
သင်သောပညာ၊ ဆင်ခြင်သောပညာတို့သည်။ လောကီယာ၊ တို့သည်။ ပဋိ
ဝေဓော၊ ပဋိဝေဓပညာသည်။ လောကုတ္တရော၊ တည်း။ သမ္မသန မနသိကာရာ၊
ပညာ တို့သည်။ လောကီယ လောကုတ္တရ မိဿကာ၊ ရောသောပညာ တို့
တည်း။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ အာဒိနိ၊ တို့သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂေါ
၌။ အာဝိ၊ စွာ။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ပန၊ အထူး။ ဣမံနာ ပစ္စယေန၊ ဤ
အဝိဇ္ဇာ စသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤသင်္ခါရ စသောအကျိုးသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနနကပညာ၊ သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလတာ
နာမ၊ မည်၏။

၁၃၄၄။ ဌာနာဌာန ကုသလတာ ဒုကနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဟေတုပစ္စယာ
ဟိတေ ဥဘယံ၊ သည်။ အညမညဝေဝစနံ၊ အချင်းချင်း ဝေဝစ်တည်း။
ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ စက္ခုပသာဒေါ၊ သည်။ ဓူပံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံကတွာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန
ကဿ၊ ဖြစ်သော။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဟေတုစေတ၊ ဟေတုလည်းမည်၏။
ပစ္စယောစ၊ ပစ္စည်းလည်း မည်၏။ သောတ ပသာဒယော၊ တို့သည်။
သောတ ဝိညာဏာဒိနံ၊ တို့၏။ တထာ၊ တူ။ ဟေတုစေတ၊ လည်းမည်၏။

ပစ္စယောစ၊ လည်းမည်၏။ အမ္မဗီဇာဒီနိ၊ သရက်မျိုးစေ့ စသည်တို့သည်။ အမ္မဗလာဒီနိ၊ သရက်သီး စသည်တို့၏။ ဟေတု စေတ၊ လည်းမည်သည်။ ပစ္စယော၊ လည်းမည်သည်။ ဟောတိဝိယ၊ ၏သို့တည်း။ ဒုတိယနယော၊ အဋ္ဌာန ဖြစ်သော ဒုတိယနည်း၌။ ယေယေဓမ္မာတိပဒံ၊ ပုဒ်သည်။ ဝိသဘာဂပစ္စယ ဓမ္မာနံ၊ သဘောမတူသော ပစ္စည်းတရားတို့ကို။ နိဒဿနံ၊ တည်း။ ယေသံ ယေသန္တိပဒံ၊ သည်။ ဝိသဘာဂပစ္စယ သမုပ္ပန္န ဓမ္မ နိဒဿနံ၊ သဘောမတူ သော ပစ္စယပုပ္ပန္နဓမ္မတို့ကို ပြသောပုဒ်တည်း။ န ဟေတု န ပစ္စယာတိ၊ ကား။ စက္ခုပသာဒေ၊ သည်။ သဒ္ဓါ၊ ကို။ အာရမ္မဏံကတော၊ ဤ။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ၊ သော။ သောတဝိညာဏဿ၊ ၏။ န ဟေတု၊ အကြောင်းမဟုတ်။ နပစ္စယော၊ ပစ္စည်း မဟုတ်။ သောတပသာဒါဒယော၊ စသည်တို့သည်။ အဝသေသဝိညာဏာဒီနိ၊ စသည်တို့၏။ တထာ၊ တူ။ န ဟေတု၊ မဟုတ်။ နပစ္စယော၊ မဟုတ်။ အမ္မာ ဒယောစ၊ သရက်စေ့ စသည်တို့သည်လည်း။ တာလာဒီနိ၊ ထန်းပင်စသည်တို့ ၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ၏။ ဟေတု၊ သည်။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

၁၃၄၆။ အဇ္ဇေဝ မဒ္ဒဝနိဒ္ဒေသေ၊ ဤ။ နိစစိတ္တတာတိပဒမတ္တမေဝ၊ ပုဒ်မျှသည် သာလျှင်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။ တဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အဿ ပုဂ္ဂလဿ အား။ မာနာဘာဝေန၊ မာနမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နိစံ၊ နှိမ့်ချသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိစစိတ္တော၊ မည်၏။ နိစစိတ္တဿ၊ နှိမ့်ချသော စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ နိစစိတ္တတာ၊ အဖြစ်။ သေသံ၊ သည်။ ဝိတ္တုဇုကတာ စိတ္တမုဒုတာနံ၊ တို့၏။ ပဒဘာဇနိယေ၊ ဤ။ အာဂတမေဝ၊ တည်း။

၁၃၄၇။ ခန္တိနိဒ္ဒေသေ၊ ဤ။ ခမနကဝသေန၊ သည်းခံသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ခန္တိ၊ မည်၏။ ခမနာကာရော၊ သည်းခံသော အမှုအရာကြိယာသည်။ ခမန တာ၊ မည်၏။ တောယ မေဇာတိယာ၊ ဖြင့်။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ မကောင်းသော အမှုကို၎င်း။ ဒုရုတ္တဋ္ဌံ၊ မကောင်းသော စကားကို၎င်း။ ပဋိ ဝိရောဓာကရဏေန၊ အတုံ့လှန်၍ ဆန့်ကျင်ခြင်းကို မပြုသဖြင့်။ (ထည့်)။ အဝိဝါသေန္တိ၊ မိမိအပေါ်၌ နေစေကုန်၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဥပရိ၊ အထက် ၌။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ဝါသေန္တိ၊ နေစေကုန်၏။ နပဋိဗာဟန္တိ၊ မတား

(၄၆၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မြစ်ကုန်။ ပစ္စနိကတာယ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အဖြစ်ဖြင့်။ နတိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။
 ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အဓိဝါသနတာ၊ မည်၏။ အစဏ္ဏဿ၊ မကြမ်း
 သောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အစဏ္ဏိက္ကံ၊ မည်၏။ အနဿုရော
 ပေါတိ၊ ကား။ နသမ္မာရောပိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာ မတင်အပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ မဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုရုတ္တဝစနံ၊
 မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကို။ အဿုရောပေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
 ဘပ္ပဋိပက္ခတော၊ ထိုအဿုရောပ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုရုတ္တ
 ဝစနံ၊ ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားသည်။ အနဿုရောပေါ၊ မည်၏။
 ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော တည်း။ ဝေံသ္မိ၊ ဧတ္ထ၊ ဤအနဿုရောပေါ ဟူသော
 ခုဒ္ဒိဋ္ဌံ။ ဖလူပစာရေန၊ ဖြင့်။ ကာရဏံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ အတ္တမနုတာစိတ္တဿာတိ၊
 ကား။ သောမနဿ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ သကမနတာ၊ သည်။
 အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဘာဝေါယေဝ၊ အဖြစ်သာလျှင်တည်း။ နဗျာပန္န
 စိတ္တတာ၊ ဒေါသဖြင့် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသော စိတ်မရှိသည်၏အဖြစ်။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၁၃၄၉။ သောရစွနိဒ္ဓေသေ၊ ဤ။ ကာယံ၊ ပ။ မောတိ၊ ကား။ တိဝိဓံသော။
 ကာယသုစရိတံ၊ တည်း။ ဝါစသိ၊ ပ။ မောတိ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဓံ သော။ ဝစိ
 သုစရိတံ၊ တည်း။ ကာယိက ဝါစသိကောတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ကာယ ဝစိဒ္ဓါရ
 သမုဋ္ဌိတံ၊ ကာယဒ္ဓါရ၊ ဝစိဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သော။ အာဇီဝဋ္ဌမကံ၊ အာဇီဝသာလျှင်
 ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော။ သီလံ၊ ကို။ ပရိယာဒိယတိ၊ သိမ်းယူ၏။ ဣဒံဝုစ္စတိ
 သောရစွန္တိ၊ ကား။ ဣဒံသီလံကို။ ပါပတော၊ မကောင်းမှု။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်း
 စွာ။ သြရကတ္တာ၊ ကြည်ရှောင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောရစွနာမ၊ မည်၏
 ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သဗ္ဗေပိ သီလသံဝရောတိဣဒံ၊ ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ကာယဝါစာဟေဝ၊ တို့ဖြင့်သာလျှင်။ အနာစာရံ၊
 ယုတ်မာသောအကျင့်ကို။ န အာစရတိ၊ ကျင့်သည်မဟုတ်။ ကာယဝါစာဟိ၊
 တို့ဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗဿ၊ ပြုအပ်သော အမှုကို။ ဓာ ကရဏေနစ၊ မပြုသဖြင့်၎င်း။
 အသာဒိယိတဗ္ဗဿ၊ မသာယာအပ်သော ရွှေငွေ စသော ပတ္တုကို။ သာဒိယ
 နေနစ၊ သာယာသဖြင့်၎င်း။ (ထည့်)။ မနသာပိ၊ စိတ်ဖြင့်လည်း။ အာရတိ
 ဝေ၊ ကျင့်သည်သာတည်း။ “ဤကားမူလဒ္ဓိကာအလို”။ တနည်း။ အနာစာရံ၊

ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက်မှ ဝေးစွာသောအကျင့်ကို။ န အာစရတိ၊ ကျင့်သည် မဟုတ်။ မနသာပိ၊ စိတ်ဖြင့်လည်း။ အနာစာရံ၊ မနောဒုစရိုက်မှ ဝေးစွာ သောအကျင့်ကို။ (လိုက်)။ အာစရတိဝေ၊ သာတည်း။

ဤကား- ဗြဟ္မသေဋ္ဌ အာစာရံ စရတိတိ ဗြဟ္မစာရီ အနာစာရီတိ အဗြဟ္မစရိယ တော ဓူရာစာရီ-ဟူသော သီလက္ခန္ဓာသို့လိုက်လျော၍ အတ္တနောမတိ ဆိုသော အနက်တည်း။

တသ္မာ၊ ထိုသို့ နှလုံးဖြင့်လည်း မနောဒုစရိုက်မှ ဝေးစွာသော အကျင့်ကို ကျင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မာနသိကသီလံ၊ ကို။ ပရိယာဒါယ၊ ထက်ဝန်း ကျင်မှ သိမ်းယူ၍။ ဒဿေတံ၊ ငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁၃၅၀။ သာဓလျနိဒ္ဒေသေ၊ ဤ။ အဏ္ဏကာတိ၊ ကား။ သ ဒေါသေ၊ အနာ အမာရှိသော။ ရုက္ခေ၊ သစ်ပင်၌။ အဏ္ဏကာနိ၊ အစေးအစိုင့်အဖု တို့သည်။ ဝါ၊ ဖူးရရူး တို့သည်။ ဝါ၊ မှီတို့သည်။ ဥဠဟန္တိ ယထာ၊ ပေါက်ကုန်၏သို့။ ဝေ၊ တူ။ ငါဒေါသတာယ၊ ဒေါသရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ခုံသနဝဗ္ဗနာဒိဟိ၊ ဆဲရေးခြင်း ရှုံ့ချခြင်း အစရှိကုန်သော။ ဝစနေဟိ၊ စကားတို့ဖြင့်။ အဏ္ဏကာ၊ အဖုအဆစ်ရှိသည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်၏။

မူလန္တိကာဗိပ္ပာယတ္ထ။ ။ သဒေါသဝဏေ ရုက္ခေ နိယျာသဝိဏ္ဏိယော အဟိဆတ္တ ကာနိဝါဠိတာနိ၊ အဏ္ဏကာနိတိ ဝဒန္တိ၊ ဖေဂ္ဂုရက္ခဿ ပန ကုမိတဿ အဏ္ဏာနိ ဝိယုဠိတာနိ ဖုဏ္ဏဝိဏ္ဏိယော ဝဏ္ဏိယော ဝါ အဏ္ဏကာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။
ဝဂဗ္ဗ-သ။

န္တိကာအနက်။ ။ သ ဒေါသဝဏေ၊ ခုတ်ထစ်ခြင်း စသော ဒေါသနှင့် တကွသော အမာရှိသော။ ရုက္ခေ၊ နိယျာသဝိဏ္ဏိယော၊ အစေးအစိုင့် တို့သည်။ အဏ္ဏ ကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥဠိတာနိ၊ ကုန်သော။ အဟိဆတ္တကာနိ၊ မှီတို့ သည်။ အဏ္ဏကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကား။ ကုမိတဿ၊ ဆွေးမြေ့သော။ ဖေဂ္ဂုရက္ခဿ၊ ဒန်သလွန်သော အနစ်မဲ့သော သစ်ပင်၏။ အဏ္ဏာနိဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ ဥဠိတာနိ၊ ကုန်သော။ ဖုဏ္ဏဝိဏ္ဏိယော၊ အမှုန့်အစိုင့်တို့သည်။ ဝါ၊ ကား။ ဝဏ္ဏိယော၊ အဖုတို့သည်။ အဏ္ဏကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ကဏ္ဏသတိ၊ ကား။ ပူတိကဏ္ဏသ၊ ပုပ်သည် ဖြစ်၍ ကြမ်းတန်းသည်။ ဝါ၊ ပုပ်ဆွေးသော သစ်ပင်ကဲ့သို့ ကြမ်းတန်းသည်။ ယထာနာမ၊ ဥပမာမည်သည် ကား။ ပူတိရုက္ခော၊ ပုပ်ဆွေးသော သစ်ပင်သည်။ ကဏ္ဏသော၊ ကြမ်းသည်။

(၄၆၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဉ္စရိတစုဏ္ဏော၊ ယိုထွက်သော အမှုန်ရှိသည်။ ဟောတိ
 ယထာ၊ ဤသို့။ ဝေ၊ တူ။ ကက္ကသ၊ ကြမ်းတန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောတံ၊
 နားကို။ ခံသယမာနာဝိယ၊ ပွတ်ချုတ် ရှသကဲ့သို့။ ပဝိသတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို
 ကြောင့်။ “ကက္ကသ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပရကဋ္ဌကတိ၊ ကား။ ပရေသံ၊
 တို့အား။ ကဋ္ဌက၊ နားခါးသည်။ အမနာပါ၊ နှလုံးကို မပွားစေတတ်သည်။
 ဒေါသဇနနီ၊ ဒေါသကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ ပရာဘိသဇ္ဇနီတိ၊ ကား။ ကုဋိလ
 ကဏ္ဍက သာခါ၊ ကောက်သောဆူးရှိသော အခက်သည်။ စမ္ပေသု၊ အရေ
 တို့၌။ ဝိဇ္ဈိတော ဝိဇ္ဈိတော၊ စူးဝင်၍ စူးဝင်၍။ အဘိသဇ္ဇနီ ဝိယ၊ ငြိတယ်၏သို့။
 ပရေသံ၊ သူတပါးတို့အား။ အဘိသဇ္ဇနီ၊ စူးဝင်ငြိတယ်တတ်သည်။ ဂန္တုကာ
 မာနမ္ပိ၊ သွားလိုသော သူတို့အားလည်း။ ဂန္တု၊ ငှာ။ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။
 လဂ္ဂနကာရီ၊ ငြိတယ်ခြင်းကို ပြုတတ်သည်။ ကောသောမန္တာတိ၊ ကား။ ကော
 သော၊ အမျက်၏။ အာသန္နာ၊ အနီးဖြစ်သော။ အသမာဓိသံဝတ္တနီကတိ၊
 ကား။ အပ္ပနာသမာဓိဿဝါ၊ ကို၎င်း။ ဥပစာရသမာဓိဿဝါ၊ ကို၎င်း။ အသံ
 ဝတ္တနီကာ၊ မဖြစ်စေတတ်သော။ သဗ္ဗာနေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်
 သော။ တောနိ ပဒါနီ၊ တို့သည်။ သဒေါသဝါစာယ၊ ဒေါသနှင့် တကွ
 ဖြစ်သော စကား၏။ ဝေဝစနာနီ၊ တို့တည်း။ တတာရူပိ ဝါစံ ပဟာယာတိ
 ဣဒံ၊ ကို။ ဖရသဝါစံ၊ ကြမ်းတန်းသော စကားကို။ အပ္ပဇဟိတော၊ မစွန့်မူ၍။
 ဌိတဿ၊ တည်သောသူအား။ အန္တရန္တရေ၊ အကြားအကြား၌။ ပဝတ္တာပိ၊ ဖြစ်
 သော်လည်း။ သဏ္ဍဝါစာ၊ သိမ်မွေ့သောစကားသည်။ အသဏ္ဍဝါစာဝေ၊
 မသိမ်မွေ့သော စကားမည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပနတ္ထံ၊ ငှာ။
 ဝတ္တံ၊ ၏။

နေဋ္ဌာတိ၊ ကား။ ဒေါသော၊ အပြစ်ကို။ ဇဠိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အဿာ
 ဝါစာယ၊ အား။ ဇဠိ၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 သာဝါစာ၊ သည်။ နေဋ္ဌာ၊ မည်၏။ နိဒ္ဒေါသာ၊ အပြစ်မရှိ။ ဣတိအယံ၊ ဤ
 သည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ “နေဋ္ဌင်္ဂေါသေတပစ္စာဒေါ”တိ ဇတ္ထော
 ဌံ။ ဝုတ္တနေဋ္ဌာဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ကဏ္ဍသုခါတိ၊ ကား။ ဗျဉ္ဇနမဓုရတာယ၊
 သဒ္ဓါချိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကဏ္ဍာနံ၊ နားတို့ကို။ သုခါ၊ ချမ်းသာ
 စေတတ်သည်။ သူစိဝိဇ္ဈနံဝိယ၊ ထိုဆွသော အပ်ကဲ့သို့။ ကဏ္ဍသုပံ၊ နား

တံကျင်ကို။ နဇနေတိ၊ မဖြစ်စေတတ်။ အတ္ထမဓရတာယ၊ အနက်ချိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရီရေ၊ ခြံ။ ကောပံ၊ ကို။ အဇနေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ ပေမံ၊ ချစ်ခြင်းကို။ ဇနေတိ၊ ၏။ ဣတိဘသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပေမနိယာ၊ မည်၏။ ယာဝါစာ၊ သည်။ ဟဒယံ၊ နှလုံးသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သက်ဝင်တတ်၏။ အပ္ပဋ္ဌိဟညမာနာ၊ မထိခိုက်သည်ဖြစ်၍။ သုခေန၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သို့။ ပဝိသတိ၊ ဝင်တတ်၏။ ဣတိဘသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝါစာ၊ သည်။ ဟဒယင်္ဂမာ၊ မည်၏။ ဂုဏာရိပုဏ္ဏတာယ၊ ဂုဏ်ဖြင့် ပြည့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုရေ၊ ဂုဏ်ဖြင့်ပြည့်သည်၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိဘသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပေါရီ၊ မည်၏။ (ပုရေ၊ ပြည်ကြီး၌ မပေးလင့်)။ ပုရေ၊ မြို့ကြီး ပြည်ကြီး၌။ သံဝဇု နာရီ ဝိသ၊ ကြီးပွားသော သတို့သမီးကဲ့သို့။ သုကုမာရာ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည်တည်း။ ဣတိပိဘသ္မာ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ ပေါရီ၊ မည်၏။ ပုရဿ၊ မြို့ကြီးပြည်ကြီးသူ၏။ သော၊ ဥစ္စာဖြစ်သော စကားတည်း။ ဣတိပိဘသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။ ပေါရီ၊ မည်၏။ နဂရဝါသိနံ၊ မြို့ကြီးပြည်ကြီးသူတို့၏။ ကထာ၊ စကားတည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၏။ နဂရဝါသိနော၊ တို့သည်။ ယုတ္တကထာ၊ ယုတ္တကျေးသောစကား ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပိတုမတ္တံ၊ အတလောက်ကြီးသော သူကို။ “ပိတာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဘာတုမတ္တံ၊ မောင်လောက်ကြီးသောသူကို။ “ဘာတာ”တိ၊ မောင်ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဝေရူပိ၊ ကုန်သော။ ကထာ၊ တို့သည်။ ဗဟုနော၊ များစွာသော။ ဇနဿ၊ လူအား။ ကန္တာ၊ နှစ်သက်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဘသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗဟုဇနကန္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ကန္တဘာဝေနေဝ၊ နှစ်သက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဗဟုဇနဿ၊ ၏။ မနာပါ၊ နှလုံးကို ပွားစေတတ်သည်။ စိတ္တဝုစိုကဿ၊ စိတ်ပွားခြင်းကို ပြုတတ်သည်တည်း။ ဣတိဘသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗဟုဇနမနာပါ၊ မည်၏။ ယာတတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ ယာသဏှဝါစတာစ၊ သည်၎င်း။ ယာသခိလဝါစတာစ၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (ပါဠိတော်မှာပေး)။ သဏှဝါစာတိ၊ ကား။ မဋ္ဌဝါစတာ၊ ပြေပြစ်ချောညက်သောစကားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သခိလဝါစတာတိ၊ ကား။ မုဒုဝါစတာ၊ သိမ်မွေ့သော စကားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။

(၄၆၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဖရသဝါစတာတံ၊ ကား။ အကက္ခဋ္ဌဝါစတာ၊ မကြမ်းသော စကားရှိသည် ၏ အဖြစ်သည်။

၁၃၅၁။ ပဋိသန္ဓာရ နိဗ္ဗေသေ၊ ဌ။ “ပဋိသန္ဓာရ နိဗ္ဗေသေပီတိ” ။ အာမိ သပဋိသန္ဓာရောတိ၊ ကား။ အာမိသာလာဘေန၊ အာမိသကို မရခြင်း ကြောင့်။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ဆိဒ္ဓ္ဓံ၊ အပေါက်ကို။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းဖြင့်။ ပီဟိတံ၊ ပိတ်ဆို့အပ်သည်။ ပဋိစ္ဆန္နံ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံတထာ၊ ဖြင့်။ အာမိသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓာရဏံ၊ အကြားမရှိစေပေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဓမ္မပဋိသန္ဓာရော တိ၊ ကား။ ဓမ္မဿ၊ တရားကို။ အပဋိလာဘေန၊ မရခြင်းကြောင့်။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ပရေသံ၊ တို့၏။ ဆိဒ္ဓ္ဓံ၊ အပေါက်ကို။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်း ဖြင့်။ ပီဟိတံ၊ သည်။ ပဋိစ္ဆန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံတထာ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မေန၊ တရားဖြင့်။ ပဋိသန္ဓာရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓာရကောဟောတီတိ ဧတ္ထံ၊ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-ချဲ့အံ့။ လောကသန္နိဝါသဿ၊ လူအပေါင်း၏။ ဆိဒ္ဓ္ဓါနိ၊ အပေါက်တို့သည်။ ဇေယေဝ၊ နှစ်ပါးတို့သာတည်း။ တေသံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အပေါက်တို့ကို။ ပဋိသန္ဓာရကော၊ အကြားအပေါက် မရှိ ပိတ်ဆို့တတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာမိသပဋိသန္ဓာရေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဓမ္မပဋိသန္ဓာရေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓေန၊ သော။ ဣမိနာ ပဋိသန္ဓာ ရေန၊ ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓာရတိ၊ အကြား အပေါက်မရှိ ပိတ်ဆို့တတ်၏။ နိရန္တရံ၊ အကြားအပေါက် မရှိသည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။

တတြ-ဘသ္မိံ ပဋိသန္ဓာရေ၊ ဌ။ အယံ၊ ကား။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဌာယ၊ ရှိ။ ကထာ၊ တည်း။ ဟိ-ချဲ့အံ့။ ပဋိသန္ဓာရကေန၊ အစေ့အစပ် ပြုသော။ တိက္ခနာ၊ သည်။ အာဂန္တုကံ၊ ကို။ အာဂတံ၊ လာသည်ကို။ ဒိသ္မာဝါ၊ ရှိသာ လျှင်။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ခရီးဦးကြိုဆို၍။ ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ လှမ်းယူအပ်၏။ အာသနံ၊ နေရာကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။ တာလဝဇ္ဇေန၊ ထန်းရွက်ယပ်ဖြင့်။ ဗီဇိတဗ္ဗံ၊ ယပ်ခပ်အပ်၏။ ပါဒါ၊ တို့ကို။ ဧဝံတော၊ ရှိ။ မက္ခေတဗ္ဗာ၊ နယ်ဆီဖြင့် လိမ်းကျပျအပ်ကုန်၏။ သပ္ပိဖာဏိတေ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ပါနိယေန၊ သောက်ရေဖြင့်။

ဖြင့်။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ မေးအပ်၏။ အာဝါသော၊ ကျောင်းကို။ ပဋိဇ္ဇိတဗ္ဗော၊ သုတ်သင်အပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကေဒေသေန၊ ဖြင့်။ အာမိသပဋိသန္ဓာရော၊ ကို။ ကတောနာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သာယံ၊ ညချမ်းအခါ၌။ နဝကတရေပိ၊ သီတင်းငယ်သော်လည်း။ အတ္တနော၊ မိမိအား။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ခဏခြင်းကို။ အနာဂတေယေ၊ မလာသော်သာလျှင်။ တဿ၊ ထိုအာဂန္တုရဟန်း၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ နေ၍။ အဝိသယေ၊ အရာမဟုတ်သည်၌။ အပုစ္ဆိတွာ၊ မမေးမူ၍။ တဿ၊ ထိုအာဂန္တုရဟန်း၏။ ဝိသယေ၊ အရာ၌။ ပဉ္စော၊ ကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။ “တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ကတရဘာဏကာ၊ အဘယ်မည်သော နိကာယ်ကို ဆောင်ကုန်သနည်း”။ ဣတိ၊ သို့။ အပုစ္ဆိတွာ၊ ၍။ “တုမာကံ၊ တို့၏။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ၊ တို့သည်။ ကတရိန္ဒ၊ အဘယ်မည်သော ကျမ်းဂန်ကို။ ဝဠုန္တိ၊ သုံးဆောင်ကုန်သနည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိတွာ၊ ၍။ ပဟောနကဋ္ဌာနေ၊ စွမ်းနိုင်သောအရာ၌။ ပဉ္စော၊ ကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကထေတံ၊ ဖြေခြင်းငှာ။ သစေသက္ကောတိ၊ အကယ်၍စွမ်းနိုင်အံ့။ ဣစ္စတံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ ကောင်း၏။ နောစေသက္ကောတိ၊ အံ့။ သယံ၊ သည်။ ကထေတွာ၊ စေ၍။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကဒေသေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မပဋိသန္ဓာရော၊ ကို။ ကတောနာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အတ္တနော၊ ၏။ သန္တိကော၊ ၌။ သစေသတိ၊ အံ့။ တံ၊ ထိုအာဂန္တုရဟန်းကို။ အာဒါယ၊ ၍။ နိဗ္ဗံ၊ မပြတ်။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှာ။ စရိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဂန္တုကာမော၊ သည်။ သစေဟောတိ၊ အံ့။ ပုနဒိဝသေ၊ မိုးသောက်သောနေ့၌။ ဂမနသတာဂေန၊ သွားလတ္တံ့သောခရီးအား လျှောက်ပတ်သောအရပ်အဘို့ဖြင့်။ တံ၊ ထိုအာဂန္တုရဟန်းကို။ အာဒါယ၊ ခေါ်၍။ ကေသ္မိဂါမေ၊ ၌။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှာ။ စရိတွာ၊ ၍။ ဥယျောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အညသ္မိံ၊ သော။ ဒိသာတာဂေ၊ အရပ်အဘို့၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းဘို့သည်။ နိမန္တိတာ၊ ဘိတ်အပ်ကုန်သည်။ သစေဟောန္တိ၊ ကုန်အံ့။ တံဘိက္ခု၊ ထိုအာဂန္တုရဟန်းကို။ ဣစ္စမာနံ၊ အလိုရှိသည်ရှိသော်။ အာဒါယ၊ ၍။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ၏။ “မယံ၊ ငါအား။ သောဒိသာ၊ ဤအရပ်သည်။ နသဘာဂါ၊ လျှောက်ပတ်သော အရပ်မဟုတ်”။ ဣတိ၊ သို့။ ဂန္တု၊ ငှာ။ အနိစ္စန္တေ၊ အလိုမရှိသည်ရှိသော်။ သေသဘိက္ခု၊

(၄၆၆)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကြွင်းသောရဟန်းတို့ကို။ ပေသေတော့၊ စေ၍။ တံ၊ ထိုအာဂန္တု ရဟန်းကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ပိဏ္ဍာယ၊ ၄၁။ စရိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အတ္တနာ၊ သည်။ လဒ္ဓါမိသံ၊ ရအပ်သောအာမိသကို။ တဿ၊ ထိုအာဂန္တုရဟန်းအား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေံ၊ သို့။ အာမိသပဋိသန္ဓာရော၊ ကို။ ကတောနာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ဝေံ၊ သို့။ အာမိသပဋိသန္ဓာရကေန၊ ပြုသောရဟန်းသည်။ အတ္တနာ၊ သည်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သော အာမိသကို။ ကဿ၊ အား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ တာဝ၊ စွာ။ အာဂန္တုကဿ၊ အား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဂိလာနောဝါ၊ သည်၎င်း။ အဝဿိကောဝါ၊ ဝါ မရသော ရဟန်းသည် ၎င်း။ သစေအတ္တိ၊ အံ။ တေသမ္ပိ၊ ထိုဂိလာနအဝဿိကရဟန်းတို့အားလည်း။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ၊ တို့အား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘဏ္ဍဂါဟကဿ၊ မိမိ သင်္ကန်းသပိတ် ပရိက္ခရာကို ကိုင်သောရဟန်းအား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။

အနုသန္ဓေ။ သာရဏီယဝတ္ထုပူရက၊ ပဋိသန္ဓာရက ရဟန်းနှစ်ဦးတို့၏ အထူးကို ပြလိုရကား “သာရဏီယ ဓမ္မပူရကေန ပန” စသည်တက်သော်။

ပန၊ အထူး။ သာရဏီယ ဓမ္မပူရကေန၊ သည်။ သံတဝါရမ္ပိ၊ အကြိမ်တရာ ၎င်း။ သဟဿဝါရမ္ပိ၊ အကြိမ်တထောင်၎င်း။ အာဘတဘတံ၊ ဆောင်တိုင်း သောအာမိသကို။ “အာဂတာနန္တိဝါ၊ အာဘတဘတေနာတိဝါ”။ ထေရာ သနတော၊ မထေရ်ကြီးနေရာမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပနထိသ္မိမဟုတ်။ ပဋိသန္ဓာရကေန၊ အစေ့အစပ်ပြုသော ရဟန်းသည်။ ယေနယေန၊ အကြင် အကြင်ရဟန်းသည်။ နလဒ္ဓံ၊ မရအပ်။ တဿဘဿ၊ ထိုထိုအာမိသ မရသော ရဟန်းအား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဗဟိဂါမံ၊ ရွာပသို့။ နိက္ခမိတော၊ ထွက်၍။ ဇိဏ္ဏကံ ဝါ၊ အိုမင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ အနာထံဝါ၊ ကိုးကွယ်ရာ မဲ့သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုဝါ၊ ကို၎င်း။ ဘိက္ခုနီ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ တေသမ္ပိ၊ ထိုဇိဏ္ဏက၊ အနာထဖြစ်သော ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမတို့အားလည်း။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတြ၊ ထိုဘိက္ခုနီမကို အာမိသပေးရာ၌။ ဣဒံ၊ ကား။ ဝတ္ထု၊ တည်း။ ကိရ၊ ခဲ့ဦးအံ။ စောရေဟိ၊ တို့သည်။ ဂုတ္တသာလံ၊ မေ၊ ရွာကို။ ဟတေ၊

၁။ အာဘတဘတေန(သိ)၊ အာဂတာဂတာနံ (ဆဋ္ဌ)။

လုယက်ဖျက်ဆီးသည်ရှိသော်။ တစ်စုံစာယောဝါ ဌိသာလျှင်။ ကော၊ သော။
 နိရောဓတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထသော။ ခိဏာသဝတ္ထေရီ၊ ရဟန္တာထေရီမသည်။
 ဒဟရတိက္ခုနိယာ၊ ရဟန်းမိန်းမငယ်ကို။ ဘဏ္ဍကံ၊ သင်္ကန်းသပိတ် ပရိက္ခရာ
 ဘဏ္ဍာကို။ ဂါဟာပေတော၊ ယူစေ၍။ မဟာဇနေန၊ လူများနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
 တက္က။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးသို့။ ပဋိပဇ္ဇိတော၊ သွား၍။ ဌိတမဇ္ဈန္တိကော၊ မွန်းတည့်အခါ၌။
 “ဌိတမဇ္ဈန္တိကောတိပိ”။ နကုလနဂရဂါမဒ္ဓါရံ၊ သို့။ ပတော၊ ၍။ ရုက္ခမူလေ၊ ၌။
 နိသီဒါနေ၏။ တသ္မိံ၊ သမယော၌။ ကာဠုဇလ္လမဏ္ဍပဝါသိ၊ မဟာနာဂတ္ထေရော၊
 သည်။ နကုလနဂရဂါမေ၊ ၌။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှာ။ စရိတော၊ ၍။ နိက္ခန္ဓော၊
 ထွက်သည်ရှိသော်။ ထေရီံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဘတ္တေန၊ ဆွမ်းဖြင့်။ အာပုစ္ဆိံ၊
 ပန်၏။ သာ၊ ထိုမထေရ်မသည်။ မေ၊ အား။ ပတ္တော၊ သည်။ နတ္ထိံ၊ မ၍။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ထေရော၊ သည်။ “ဣမိနာဝါ ဤသပိတ်ဖြင့်သာ
 လျှင်။ ဝဠုဉ္ဇထ၊ သုံးဆောင်လော့”။ ဣတိ၊ သို့။ ပတ္တေန၊ သပိတ်နှင့်။ သဟ၊
 တက္က။ အဒါသိ၊ ပေး၏။ ထေရီ၊ သည်။ ဘတ္တကိစ္စံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။ ပတ္တံ၊ ကို။
 ဓောဝိတော၊ ၍။ ထေရဿ၊ အား။ ဒတော၊ ၍။ တာတ၊ မောင်ထွေး။ အဇ္ဇ၊
 ယနေ။ ဘိက္ခာစာရေန၊ ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့်။ တာဝကိလံ၊ သထ၊ ပင်ပန်းချေဦး
 အံ။ ပန၊ အကျိုးဆက်ကိုဆိုအံ။ ဣတော၊ ဤနေ့မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ တေ၊
 သင်မောင်ထွေးအား။ ဘိက္ခာစာရပရိတ္တာသောနာမ၊ ဆွမ်းခံခြင်းကြောင့်
 ပင်ပန်းခြင်းသည်။ နဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့”။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၍။ တတော၊
 မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ထေရဿ၊ အား။ ဥနကဟာပဏ္ဍနကော၊ တသပြာအောက်
 ယုတ်သော အဘိုးထိုက်သော။ ပိဏ္ဍပါတောနာမ၊ မည်သည်။ နဥပ္ပန္နပုဗ္ဗော၊
 မဖြစ်စဘူး။ အယံ၊ ကား။ အာမိသပဋိသန္ဓာရောနာမ၊ မည်၏။

ဣမံပဋိသန္ဓာရံ၊ ကို။ ကံတော၊ ၍။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ သင်္ဂဟပက္ခေ၊ သင်္ဂြိုဟ်
 ထောက်ပင့်သောအတို့၌။ ဌတော၊ တည်၍။

မူလန္တိကာဓိပ္ပာယ်။ သင်္ဂဟပက္ခေ ဌတောတိ သင်္ဂဟံ ကရောမိစ္စေဝ ကထေ
 တဗ္ဗံ။ န လာဘသက္ကာရကာမတောဒိဟိတိ အတ္ထော။ ။၁၈၅-ဆ။

တဿ ဘိက္ခုနေ၊ အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ဟောအပ်၏။ ဓမ္မော၊
 ပါဠိအဋ္ဌကထာကို။ ဝါစေတဗ္ဗော၊ ချအပ်၏။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ကို။ ဝိနောဒေတဗ္ဗံ၊
 ဖျောက်အပ်၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ကိစ္စကရဏီယံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၍။

(၄၆၈) အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မူလဒ္ဓါက။ ။ အဝဿံ ကာတဗ္ဗံ ကိစ္စံ၊ ဣတရံ ကရဏီယံ။ ၁၀၅-ဆ၊
 အပ္ပာနဝုဋ္ဌာနမာနတ္ထပရိဝါသ၊ အပ္ပာနကံ ဝုဋ္ဌာနကံမာနတ်ပရိဝါသံတို့ကို။
 ဒါတဗ္ဗာ၊ ပေးအပ်ကုန်၏။

မူလဒ္ဓါက။ ။ အပ္ပာနတော အညံ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနံ ဝုဋ္ဌာနန္တိဝုတ္တံ။ ၁၀၅-ဆ၊
 ပဗ္ဗဇ္ဇာရဟော၊ ရှင်ပြုခြင်းငှာ ထိုက်သောသူကို။ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ။ ဥပ
 သမ္ပဒါရဟော၊ ရဟန်းပြုခြင်းငှာ ထိုက်သောသူကို။ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ။
 အတ္တနော၊ ။ သန္တိကော၊ ။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ကို။ အာကခံမာနာယ၊ အလိုရှိသော။
 ဘိက္ခုနိယာပိ၊ အားလည်း။ ကမ္မဝါစံ ကို။ ကာတုံ၊ ငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ။ အယံ၊
 ကား။ ဓမ္မပဋိသန္ဓာရောနာမ၊ မည်၏။

ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ပဋိသန္ဓာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓာရကော၊
 သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုပ္ပန္နံ၊ မဖြစ်သေးသော။ လာဘံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေ
 တိ၊ ။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီးသောလာဘ်ကို။ ထာဝရံ၊ မြဲမြံသည်ကို။ ကရေတိ၊
 ။ သာသကံဋ္ဌာနေ၊ ရှိရာဘွယ်ရှိသောအရာ၌။ “သဘယဋ္ဌာနေထိပိ”။
 အတ္တနော၊ ။ ဇီဝိတံ၊ ကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်၏။ စောရနာဂရညော၊ စောရနာဂ
 မင်းအား။ ပတ္တဂ္ဂဟဏ ဟတ္ထေနော၊ သပိတ်ကိုင်သောလက်ဖြင့်လျှင်။ အဂ္ဂံ၊
 အဦးကို။ ဂဟေတွာ၊ သပိတ်အနားနှင့် တကွကိုင်၍။ ပတ္တေနော၊ သပိတ်ဖြင့်
 ပင်လျှင်။ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ အာကိရန္တော၊ လောင်းသော။ ထေရေဝိယ
 မထေရ်ကဲ့သို့တည်း။

ဂဏ္ဌိ။ ။ ပတ္တဂ္ဂဟဏဟတ္ထေနော အဂ္ဂံ ဂဟေတွာတိ ယေနော ပတ္တံ အဓောမုဒံ
 ကတွာ အာကိရတိ၊ တေနော ဟတ္ထေန မုဒဝနိယာ သဒ္ဓိံ ထောက် ဂဟေတွာ
 တိ အတ္ထော။

ပန၊ တပါး။ အလဒ္ဓလာဘုပ္ပါဒနေ၊ မရသေးသောလာဘ်ကို ဖြစ်စေရာ၌၊
 ဣတော၊ ဤသိန်းသိင်္ဃကျန်းမှ။ ပလာယိတွာ၊ ပြေး၍။ ပရတိရဂံတေန၊ ဓမ္မ၊
 ဒိပ်ကျန်းသို့ ရောက်သော။ မဟာနာဂရညာ၊ မဟာနာဂမင်းသည်။ ကေဿ
 သော။ ထေရဿ၊ ။ သန္တိကော၊ ။ သင်္ဂဟံ၊ ကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်၊
 အာဂန္တော၊ ၍။ ရဇ္ဇော၊ ၍။ ပတိဋ္ဌိတေန၊ တည်လတ်သော်။ သေတမ္ပင်္ဂဏေ
 သေတမ္ပင်္ဂဏအရပ်၌။ “သေနမ္ပင်္ဂဏေတိပိ”။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။

ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ မဟာဘေသဇ္ဇဒါနဝတ္ထု၊ များစွာသော ဆေး
 ပစ္စည်း ဒါနဝတ္ထုကို။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ဟောအပ်၏။ ဥပ္ပန္နလာဘထာဝရကရဏေ၊
 ဖြစ်ပြီးသောလာဘ်ကို မြဲမြံစွာပြုခြင်း၌။ ဒီဃဘာဏက အဘယတ္ထေရဿ၊
 ၏။ ဟတ္ထတော၊ မှ။ ပဋိသန္ဓာရံ၊ ကို။ လဘိတု၊ ချီး။ စေတိယပဗ္ဗတေ၊ ၌။
 စောရေဟိ၊ တို့သည်။ ဘဏ္ဍကဿ၊ သင်္ချာဥစ္စာ စေတီဥစ္စာဘဏ္ဍာကို။ အင်
 လုတ္တဘာဝေ၊ မလုယက်သည်၏ အဖြစ်၌။ ဝတ္ထု၊ ကို။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၃၅၂။ ဣန္ဒြိယေသု အဂ္ဂတ္တဒ္ဓါရတာနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ စက္ခုနာရူပံဒိသ္မာတိ၊
 ကား။ ကာရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ “စက္ခု”တိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓဝေါဟာရေန၊ ရအပ်
 သော အမည်ရှိသော။ ရူပဒဿနသမတ္ထေန၊ ရူပါရုံကို မြင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်
 သော။ စက္ခုဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ချီး။ ပန၊ အယူထားကိုဆိုအံ့။
 ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ “စက္ခု၊ သည်။ ရူပံ၊ ကို။ နပဿတိ၊ မမြင်တတ်။ ကသ္မာ၊
 ကား။ အစိတ္တကတ္တာ၊ စိတ်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စိတ္တံ၊
 သည်။ ရူပံ၊ ကို။ နပဿတိ၊ မမြင်တတ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အစက္ခုကတ္တာ၊
 စက္ခုမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ အလျော်။ ဒွါရာရမ္မဏသံသဇ္ဇ
 နေန၊ ဒွါရ၌အာရုံ၏ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်။ ပဿာဒဝတ္ထုကေန၊ ပဿာဒဝတ္ထု
 လျှင် မှီရာရှိသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဤဒိသိ၊ သော။
 သောကထာ၊ သည်။ ဓနုနာ၊ လေးဖြင့်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပစ်၏။ ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊
 တို့၌ကဲ့သို့။ သသမ္ဘာမု ကထာနာမ၊ အဆောက်အဦနှင့်တကွ ဆိုသောစကား
 မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။
 ဒိသ္မာ၊ ချီး။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤစက္ခုနာ ရူပံဒိသ္မာဟူသောစကား၌။
 အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိသ္မိ၊ အာဟု၊ ကုန်၏။

ဤ၌ဣတိရှိသင့်သည်။ ဣတိသဒ္ဓေါ အာဟုတိပဒဿ အာကာရော။ ဇယာဇနာ။

နိမိတဂ္ဂါဟိတိ၊ ကား။ ဣတ္ထိပုရိသနိမိတ္တံ၊ ဣတ္ထိနိမိတ်ပုရိသနိမိတ်မူလည်း
 ဖြစ်သော။ သုဘနိမိတ္တာဒိကံဝါ၊ သုဘနိမိတ် စသည်မူလည်းဖြစ်သော။
 ကိလေသဝတ္ထုဘူတံ၊ ကိလေသဝတ္ထုဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဆန္ဒရာဂ
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ဒိဋ္ဌမတ္တေယေဝ၊ ရူပါရုံမျှ၌သာလျှင်။ နသဏ္ဌာ
 တိ၊ မတည်။ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိတိ၊ ကား။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အနုဗျဉ္ဇနတော

(၄၇၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယံ

ပါကဋီဘာဝ ကရုဏတောထင်ရှား ပေါပေါပေါသည့်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “အနုဗျဉ္ဇန”န္တိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓဝေါဟာရံ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ ဟတ္ထပါဒသိတ ဟသိတ ကထိတ အာလောကိတ ဝိလောကိတဒိဘေဒံ၊ လက်ခြေ ပြုံးခြင်း ရယ်ခြင်း ဆိုခြင်း တူရူ ကြည့်ခြင်း ဘစောင်းကြည့်ခြင်း အပြားရှိသော။ အာကာရံ၊ အခြင်းအရာကို။ ဂဏှာတိ၊ သူ၏။

ယတွာဓိကရုဏမေနန္တိ အာဒိမ္ပိ၊ ဌံ။ ယံကာရဏာ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ ယဿစက္ခုန္တိယာသံဝရဿဟေတု၊ အကြင်စက္ခုန္တေကို မစောင့်ခြင်း ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သတိကဝါဋေန၊ သတိတည်းဟူသော တံခါး ရွက်ဖြင့်။ စက္ခုန္တိယံ၊ ကို။ အသံဝုတံ၊ မပိတ်ဆို့ အပ်သည်ဖြစ်၍။ အပိဟိတစက္ခုဒ္ဓါရံ၊ မပိတ်အပ်သောစက္ခုဒ္ဓါရရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တံ၊ နေသော။ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အဘိဇ္ဈာဒယော၊ ကုန်သော။ ဧတေခမ္မာ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အန္နာသဝေယျံ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်ရာ၏။ အနုဗန္ဓေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။ အဇ္ဈောတ္တရေယျံ၊ လွှမ်းမိုးကုန်ရာ၏။ တဿ သံဝရာယ န ပဋိပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ တဿ စက္ခုန္တိယဿ၊ ကို။ သတိကဝါဋေန၊ ဖြင့်။ ပိဒဟနတ္ထာယ၊ ဝှာ။ နပဋိပဇ္ဇတိ၊ မကျင့်။ စ၊ ဆက်။ ဧဝံ ဘူတောယေဝ၊ ဤသို့ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလျှင်။ “န ရက္ခတိ စက္ခုန္တိယံ နစက္ခုန္တိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုနရက္ခတိ စက္ခုန္တိယံ စသောစကား၌။ စက္ခုန္တိယေ၊ ဌံ။ သံဝရောဝါ၊ သည်၎င်း။ အသံဝရောဝါ၊ သည်၎င်း။ ကိဉ္ဇာပိနတ္ထိ၊ ရှင်းဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ စက္ခုပသာဒံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ သတိဝါ၊ သည်၎င်း။ မုဋ္ဌဿစွံဝါ၊ လွတ်သော သတိရှိသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ နဥပုဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ အပိစ-အပရောနယော၊ ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ ယဒါ၊ ဌံ၊ ရူပါရမ္မဏံ၊ သည်။ စက္ခုဿ၊ အား။ အာပါယံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌံ၊ သဝင်္ဂေ၊ သည်။ ဒွိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။ ဥပုဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်ပြီးသည်ရှိသော်၊ ကြိယာမနောဓာတု၊ ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်။ အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ၊ ကို။ သာယေမာနံ၊ လျက်။ ဥပုဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်ချုပ်သည်မှ။ ပရံ၊ ဌံ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဒဿနကိစ္စံ၊ ကို။ သာယေမာနံ၊ လျက်။

ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ဤ။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဤ။ တတော၊ ထိုစက္ခုဝိညာဉ်စိတ်ချုပ်သည်မှ။ ပရံ၊ ဤ။
 ဝိပါကမနောဓာတု၊ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိန်းစိတ်သည်။ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒနကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓယမာနံ၊
 လျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ဤ။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဤ။ တတော၊ ထိုသမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိန်းစိတ်ချုပ်သည်မှ။ ပရံ၊
 ဤ။ ဝိပါကာဟေတု၊ မနောဝိညာဏဓာတု၊ သန္တိရဏစိတ်သည်။ သန္တိရဏ
 ကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓယမာနံ၊ လျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ဤ။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဤ။ တတော၊
 ထိုသန္တိရဏစိတ် ချုပ်သည်မှ။ ပရံ၊ ဤ။ ကြိယာဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု၊
 မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း စိတ်သည်။ ဝေ၊ ဝိဇ္ဇနကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓယမာနံ၊ လျက်။
 ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ဤ။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဤ။ တဒနန္တရံ၊ ထိုဝုဠော၏ အခြားမဲ့၌။ ဇေနံ၊ သည်။
 ဇေတိ၊ ဤ။ တတြာပိ ဘဝဂ်ဒိသု၊ တို့တွင်လည်း။ ဘဝဂ်သမယေ၊ ဘဝင်ဖြစ်
 သောအခါ၌။ သံဝရောဝါ၊ သည်၎င်း။ အသံဝရောဝါ၊ သည်၎င်း။ နေဝအတ္ထိ၊
 မရှိသည်သာတည်း။ အာဝဇ္ဇနာဒိနံ၊ စသည်တို့တွင်။ အညာတရသမယေ၊
 တပါးပါးသောအခါ၌။ သံဝရောဝါ၊ သည်၎င်း။ အသံဝရောဝါ၊ သည်၎င်း။
 န အတ္ထိ၊ မရှိ။

ပါဠိ၊ နုပဒန္တိ။ ကိသ္ဗိခဏေ ဒုဿိလာဒယော အတ္ထိတိ အာဟ“ဇေနက္ခဏေ”
 တိ အာဒိ။

ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဇေနက္ခဏေ၊ ဤ။ ဒုဿိလျံဝါ၊ သည်၎င်း။ မုဋ္ဌဿစုံဝါ
 သည်၎င်း။ အညာဏံဝါ၊ သည်၎င်း။ အက္ခန္တိဝါ၊ သည်၎င်း။ ကောသဇ္ဇိဝါ
 သည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဤ။ အသံဝရော၊ သည်။ ဟေတု၊ ဖြစ်၏။

ပန၊ ထိုသို့ဘေဏ၌ ဖြစ်သော်လည်း။ ဧဝံဟောန္တော၊ ဤသို့ဖြစ်သော
 သောအသံဝရောကို။ စက္ခုန္ဒြိယေ“အသံဝရော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုဠတိ၊ ဤ။ ကသ္မာ
 ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မိ၊ ဇေနက္ခဏေ၊ ဤ။ အသံဝရောသည်။ သမိ၊ ရှိသော်
 ဒွါရမ္ပိဒွါရသည်လည်း။ အဂုတ္တံ၊ မလိုသည်။ ဟေတု၊ ဖြစ်၏။ တဝဂ်မ္ပိ၊ သည်
 လည်း။ အဂုတ္တံ၊ သည်။ ဟေတု၊ ဖြစ်၏။ အာဝဇ္ဇနာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဝိထိစိတ္တာနံ
 ပိ၊ တို့သည်လည်း။ အဂုတ္တာနံ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာကံ၊ အဘယ်
 ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ နဂရေ၊ မြို့၌။ စတုသုဒ္ဓါရေသု၊ တို့ကို။ အသံဝုတေသု
 မပိတ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အန္တော၊ မြို့တွင်း၌။ သရ ဒွါရကောဠက ဂဗ္ဘံ
 ဒုယော၊ အိမ်တံခါး တံခါးမုခ်တိုက်ခန်း စသည်တို့ကို။ သုသံဝုတာ၊ ကောင်းစွာ

(၄၇၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပိတ်အပ်ကုန်သည်။ ကိဉ္ဇာပိဟောန္တိ၊ ရှင့်။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ အန္တော
 နဂရေ၊ ဌ။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဘဏ္ဍံ၊ ကို။ အရက္ခိတံ၊ မစောင့်ရှောက်အပ်သည်။
 အဂေါပိတမေဝ၊ မလုံခြုံစေအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဤသို့။ ဟိ-
 သစ္စံ၊ မှန်၏။ နဂရဒ္ဓါရေန၊ ဖြင့်။ ပဝိသိတွာ၊ ဤ။ စောရာ၊ တို့သည်။ ယဒိစ္ဆကံ၊
 အလိုရှိတိုင်း။ ကရေယျယထာ၊ ပြုကုန်ရာ၏သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဇဝနေ၊ ဌ။
 ဒုဿိလျာဒိသု၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နေသု၊ ကုန်သော်။ တသ္မိ၊ ဇဝနက္ခန္ဓာ၊ ဌ။
 အသံဝရေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဒ္ဓါရမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဂုတ္တံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တာဂံမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဂုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 အာဝဇ္ဇနာဒိနိ၊ ကုန်သော။ ဝီထိစိတ္တာနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ အဂုတ္တာနိ၊ ကုန်
 သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

သောတေနသဒ္ဓံသုတာတိ အာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ကိုသာ
 လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ယာ ဣမေသန္တိ၊ ကား။ ဝေ၊ ဤသို့။ သံဝရံ၊
 သို့။ အနာပဇ္ဇန္တဿ၊ သူ၏။ ဆန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့ကို။
 ယာအဂုတ္တိ၊ အကြင်မလုံခြုံစေခြင်းသည်။ ယာအဂေါပနာ၊ အကြင်မပိတ်
 ဆို့ခြင်းသည်။ ယောအနာရက္ခော၊ အကြင် မစောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။
 ယော အသံဝရော၊ အကြင်မပိတ်ဆို့ခြင်းသည်။ ယံအထကနံ အပိဒဟနံ၊
 အကြင် မပိတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 အနက်တည်း။

၁၃၅၃။ ဘောဇနေ အမတ္တညတနိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ ဣဓေကစ္စောတိ၊ ကား။
 ညမသ္မိ၊ သတ္တလောကေ၊ ဌ။ ကေစ္စော၊ အချိုသောသူသည်။ အပ္ပဋ္ဌိသင်္ခါတိ၊
 ကား။ ပဋ္ဌိသင်္ခါနပညာယ၊ ဆင်ခြင်သောပညာဖြင့်။ အဇာနိတွာ၊ မသိမူ၍။ အနု
 ဝဓာရေတွာ၊ မစုံစမ်းမူ၍။ အယောနိသောတိ၊ ကား။ အနုပါယေန၊ ဖြင့်။
 အာဟာရန္တိ၊ ကား။ အသိတာဒိ၊ စားအပ်သည်အစရှိသော။ အဇ္ဈောဟရဏီ
 ယံ၊ မျှီအပ်သော ဝတ္ထုကို။ အာဟာရေတိတိ၊ ကား။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်
 ၏။ အဇ္ဈောဟရတိ၊ မျှီ၏။ ဒေါဟာကိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ အနုပါယ
 ဒဿနတ္ထံ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်ကိုပြခြင်းငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။
 အနုပါယေန၊ အကြောင်းမဟုတ်သဖြင့်။ အာဟာရေန္တော၊ မျှီသောသူ
 သည်။ ဒဝတ္ထာယ၊ မြူးတူးရှင်ပျခြင်း အကျိုးငှာ။ မဒတ္ထာယ၊ အားဟူသော

မာန်ယစ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ မဏ္ဍနတ္ထာယ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ပြည့်ဖြိုးစေခြင်း အကျိုးငှာ။ ဝိဘူသနတ္ထာယ၊ အရေအဆင်း လှပပြေပြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ အာဟာရေတိ၊ မျို၏။ ဣဒမတ္ထိတံ၊ ဤအာဟာရဖြင့် ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ခြင်းရှိ သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ နောအာဟာရေတိ၊ မမျို။

ယောဇနာဝိဂ္ဂဟတ္ထ။ ။အတ္ထော ပယောဇနံ အဿ ဘိက္ခုသ္မာတိ အတ္ထိ။အတ္ထိ နော ဘာဝေါ အတ္ထိတာ။ ဣဒိနာ အာဟာရေန နိတ္ထရဏဌေန အတ္ထိတာ ဣဒ မတ္ထိတာ။ ။၂၃၂-သု။
အတ္ထိကရှိမူ ဣကပစ္စည်းမှတ်။ “ဇ္ဈောဒိတော ဣက ဤ” ကနည်း စာတော် ရှိရ ကား သင့်သည်ချည်း။

ယာ တတ္ထ၊ အသန္တုဋ္ဌိတာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ အယောနိသော အာဟာရ ပရိ တောဂေါ၊ ထိုမသင့်သော အားဖြင့် အာဟာရကို သုံးဆောင် ခြင်း၌။ ယာအသန္တုဋ္ဌိတာ၊ အကြင်မရောင့်ရဲခြင်းသည်။ ယောအသန္တုဋ္ဌိတာဝေါ၊ အကြင်မရောင့်ရဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ ရှိ၏။ အမတ္တညူတာတိ၊ ကား။ အမတ္တညူဘာဝေါ၊ အတိုင်းအရှည်ကို မသိသည်၏အဖြစ်သည်။ ပမာဏသင်္ခါ တာယ၊ ပမာဏဟုဆိုအပ်သော။ မတ္တာယ၊ အတိုင်းငါ့ ှည်ကို။ အဇာနနံ၊ မသိခြင်း။ အယံဝုစ္စတိတိ၊ ကား။ အယံအပစ္စဝေက္ခိတ ပရိဘောဂဝသေန၊ မဆင်ခြင်မူ၍ ဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ပဋိသေဝနာ၊ ကို။ ဘောဇနော၊ ၌။ အမတ္တညူတာနာမ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၁၃၅၄။ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရတာနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ မက္ခန္ဓာတံ အာဒိ၊ ကို။ ဂုတ္တနုယေနော၊ လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ နနိမိတ္တဂ္ဂါဟိဟောတိတိ၊ ကား။ ဆန္ဒ ရာဂ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ နဂဏှာတိ၊ မယူ။ ဧဝံ၊ တူ။ သေသပဒါနိပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဂုတ္တပဋိပက္ခ နုယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ “ဇေနေ ဒုဿီလျာဒိဘု။ ပ။ ဝိထိမိတ္တာနိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဂုတ္တံယလာ၊ ၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣမ၊ ဤဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရတာနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ “တသ္မိံ သီလာဒိသု။ ပ။ သံဝရော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သောတေန သဒ္ဓံ သုတံတံ အာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

(၄၇၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

၁၃၅၅။ တောဇနေ မတ္တညုတာနိဒ္ဒေသေ၌။ ပဋိသင်္ခါ။ ပ။ အာဟာရေ
တိတိ၊ ကား။ ပဋိသင်္ခါနပညာယ၊ ဆင်ခြင်သောပညာဖြင့်။ ဇာနိတွာ၊ သိ၍။
ဥပါယေန၊ သင့်သောအကြောင်းဖြင့်။ အာဟာရံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ၏။ ဣဒါ
နိ၊ ၌။ တံဥပါယံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ နေဝ ဒဝါယာတိ အာဒိ၊ ကို။
ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ၌။ နေဝဒဝါယာတိ၊ ကား။ ဒဝတ္ထာယ၊ ငှာ။ နအာဟာရေတိ၊ မမျိုး။
တတ္ထ၊ ထိုသူတို့တွင်။ နဋ္ဌလသ်ကာဒယော၊ ကချေသည် ကျမ်းသမားစသည်
တို့သည်။ ဒဝတ္ထာယ၊ မြူးတူးခြင်းငှာ။ အာဟာရေန္တိနာမ၊ မျိုးသည်မည်ကုန်
၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယံတောဇနံ၊ ကို။ ဘုတ္တဿ၊ သုံးဆောင်သောသူ၏။ နစ္စ
ဂီတ ကဗျသိလောကသင်္ခါတော၊ ကခြင်း၊ သိခြင်း၊ ကဗျာဖွဲ့ခြင်း၊ ချီးမွမ်းဖွဲ့နွဲ့
ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဒဝေါ၊ မြူးတူးခြင်းသည်။ အတိရေကတရေန၊ အတိုင်း
ထက်အလွန်။ ပဋိဘာတိ၊ ၏။ တံတောဇနံ၊ ကို။ အဓမ္မေန၊ ဖြင့်။ ဝိသမေန၊
မညီညွတ်သဖြင့်။ ပရိယေသိတွာ၊ ၍။ တေ၊ ထိုကချေသည် ကျမ်းသမားစသည်
တို့သည်။ အာဟာရေန္တိ၊ သုံးဆောင်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အယံဘိက္ခု၊
သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့မြူးတူးခြင်း အကျိုးငှာ။ န အာဟာရေတိ၊ သုံးဆောင်
သည်မဟုတ်။

နမဒါယာတိ၊ ကား။ မာနမဒ ပုရိသမဒါနံ၊ မာန်ယစ်ခြင်း ငါယောကျ်ား
ဟူသော မာန်ယစ်ခြင်းတို့၏။ ဝဇုနတ္ထာယ၊ ပွားစေခြင်း အကျိုးငှာ။
နအာဟာရေတိ၊ သုံးဆောင်သည်မဟုတ်။

အနိပ္ပာယတ္ထ။ သေယျောဟမသ္မိတိ အာဒိနာ ပဝတ္ထမာနောဝ မာနမဒေါ၊
အသဒ္ဓမ္မသေဝနာ သမတ္ထတံ နိဿာယ ပဝတ္ထော မာနော ရာဂေါဝေ ဝါ
ပုရိသမဒေါ။

တတ္ထ၊ ထိုသူတို့တွင်။ ရာဇ ရာဇမဟာမတ္တာ၊ မင်း၊ မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့သည်။
မဒတ္ထာယ၊ ယစ်ခြင်းငှာ။ အာဟာရေန္တိနာမ၊ သုံးဆောင်သည် မည်ကုန်၏။
ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တေ၊ ထိုမင်း၊ မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့သည်။ မာနမဒပုရိသ
မဒါနံ၊ တို့၏။ ဝဇုနတ္ထာယ၊ ငှာ။ ပိဏ္ဍရသဘောဇနာဒိနိ၊ သကာထောပတ်

နိရည်စသည်တို့၌ ရောအပ်သော အရသာရှိသော ဘောဇဉ်အစရှိကုန်သော။
ငါး တစ်ခုနက်ကျက်သော အမဲငါး အရသာရှိသော ဘောဇဉ်အစရှိသည်ဟု
ဆိုအပ်သော။ ပဏီတဘောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ စားကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့
မဟုတ်။ အယံဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ယစ်ခြင်းငှာ။ နအာဟာ
ရေတိ၊ မဟုတ်။

န မဏ္ဍနာယာတိ၊ န မဏ္ဍနာယ ဟူသည်ကား။ သရီရမဏ္ဍနတ္ထာယ၊
ကိုယ်ကို တန်ဆာဆင်ခြင်းငှာ။ နအာဟာရေတိ၊ မဟုတ်။ တတ္ထ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
တို့တွင်။ ရူပပဇိဝိနိယော၊ အဆင်းကိုမှီ၍ အသက်မွေးကုန်သော။ မာတု
ဂါမာ၊ ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဝေသိယောစ၊ ပြည်တန်ဆာမ တို့သည်၎င်း။
(ဂဏ္ဍိ၌ ဝေသိယောမပါ)။ အန္ဓေပုရိကာဒယောစ၊ နန်းတွင်းသူ စသည်တို့
သည်၎င်း။ သပ္ပိဖာဏိတံနာမ၊ ထောပတ် တင်လဲ မည်သည်ကို။ ပိဝန္တိ၊
သောက်ကုန်၏။ သိနိဋ္ဌံ၊ သိမ်မွေ့သော။ မုဒုံ၊ နူးညံ့သော။ မန္တံ၊ အနည်းငယ်
သော။ “မဒ္ဒန္တိပိ”။ ဘောဇနံ၊ ကို။ အာဟာရေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့
သုံးဆောင်သည် ရှိသော်။ နော၊ ငါတို့၏။ အင်္ဂုလဋ္ဌိ၊ လက်ဆစ်ရိုးသည်။
သုသဏ္ဌိတာ၊ ကောင်းသော သဏ္ဌာန်ရှိသည် တည်သည်။ ဘဝိဿတိ၊
ဖြစ်လတ္တံ့။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ ဆဝိဝဏ္ဏောပိ၊ အရေအဆင်းသည်လည်း။
ပသန္နော၊ ကြည်လင်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း
၍။ အာဟာရေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အယံဘိက္ခု၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့
တန်ဆာဆင်ခြင်းငှာ။ န အာဟာရေတိ၊ မဟုတ်။

န ဝိဘူသနာယာတိ၊ ကား။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ မံသဝိဘူသနတ္ထာယ၊
အသားအသွေး ပွားများခြင်း အရေ အဆင်း လှပ ပြေပြစ်စေခြင်းငှာ။
နအာဟာရေတိ၊ မဟုတ်။ တတ္ထ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ နိဗ္ဗုဒ္ဓမလ္လမုဋိကမလ္လာ
ဒယော၊ လက်ပမ်းသည် လက်ဝှေ့သည် အစရှိကုန်သော သူတို့သည်။
သုသိနိဒ္ဓေဟိ၊ အလွန်သိမ်မွေ့ကုန်သော။ မဇ္ဈမံသာဒီဟိ၊ ငါးအမဲ အစရှိသည်
တို့ဖြင့်။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကို။ ပိဏေန္တိ၊ ပြည့်ဖြိုးစေကုန်၏။ “ဧဝံ၊ သော်။ နော၊
ငါတို့၏။ မံသံ၊ အသားသည်။ ပဟာရ သဟနတ္ထာယ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို
သည်းခံနိုင်ခြင်းငှာ။ ဥဿဒံ၊ ပွားများသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ၊

(၄၇၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

၍။ အာဟာရေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ မဟုတ်။ အယံတိက္ခ၊ သည်။ ဝေ၊ ဤသို့။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ မံသဝိဘူသနတ္ထာယ၊ ငှာ။ နအာဟာရေဟိ၊ မဟုတ်။

ယာဝဒေဝါတိပဒံ၊ သည်။ အာဟာရဟရဏ ပယောဇနဿ၊ အာဟာရကို သုံးဆောင်သော အကျိုး၏။ ပရိစ္ဆေဒနိယမ ဒဿနံ၊ အပိုင်းအခြားကို မှတ်ခြင်းကို ပြသောပုဒ်တည်း။ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာတိ၊ ကား။ ဣမဿ စတုမဟာဘူတိက ကရဇကာယဿ၊ ဤမဟာဘုတ်လေးပါးကို မှီသော ကရဇကာယကို။ ဌပနတ္ထာယ၊ ထားခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝါ၊ တည်စေခြင်း အကျိုးငှာ။ အာဟာရေတိ၊ ၏။ ဣဒံဤကရဇကာယကို တည်စေခြင်းသည်။ အဿတိက္ခ၊ နေ၊ ၏။ အာဟာရဟရဏ၊ အာဟာရကို သုံးဆောင်ခြင်း၌။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးတည်း။ ဣတိအတ္ထေ၊ ဤကားအနက်။ ယာပနာယာတိ၊ ကား။ ဇီဝိတိန္ဒြိယ ယာပနတ္ထာယ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကို မျှစေခြင်း အကျိုးငှာ။ အာဟာရေတိ၊ ၏။ ဝိဟိံ သူပရတိယာတိတ္ထေ၊ ၌။ အဘုတ္တပစ္စယာ၊ မသုံးဆောင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ခုဒ္ဒါ၊ မှတ်သိပ်ခြင်းသည်။ ဝိဟိံ သာနာမ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုကိုယ်ကို နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲတတ်သော မှတ်သိပ် ဆာလောင်ခြင်း၏။ ဥပရတိယာ ဝူပသမနတ္ထာယ၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှာ။ အာဟာရေတိ၊ ၏။ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယာတိတ္ထေ၊ ၌။ တိဿော၊ ကုန်သော။ သိက္ခာ၊ တို့သည်၎င်း။ သကလံ၊ သော။ သာသနံ၊ ပရိယတ္တိသာသနာ၊ ပဋိပတ္တိသာသနာ၊ ပဋိဝေဓသာသနာတော်သည်၎င်း။ ဗြဟ္မစရိယံနာမ၊ မြတ်သော အကျင့်မည်၏။ တဿ၊ ထို သုံးပါးသောသိက္ခာအလုံးစုံသော သာသနာတော် တည်းဟူသော မြတ်သော အကျင့်ကို။ အနုဂ္ဂဏှနတ္ထာယ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ။ အာဟာရေတိ၊ ၏။

ဣတိတိပဒံ၊ သည်။ ဥပါယနိဒဿနံ၊ အကြောင်းကို ပြသောပုဒ်တည်း။ ဣမိနာ ဥပါယေန၊ ဤအကြောင်းဖြင့်။ ဣတိအတ္ထေ၊ ဤကားအနက်။ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ဂါမီတိတ္ထေ၊ ၌။ အဘုတ္တပစ္စယာ၊ မသုံးဆောင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနက ဝေဒနာ၊ ဖြစ်သော ဝေဒနာသည်။ ပုရာဏ ဝေဒနာနာမ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုမှတ်သိပ် ဆာလောင်ခြင်း တည်းဟူသော အဟောင်း ဖြစ်သော ဝေဒနာကို။ ပဋိဝိနောဒေဿာမိ၊ ဖျောက်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ အာဟာရေတိ၊ ၏။ နဝဉ္စဝေဒနံ န ဥပါဒေဿာမိ

တိတ္ထေ၊ ဌ။ အတိဘုတ္တပစ္စယေန၊ အလွန်သုံးဆောင်ခြင်းဟူသောအကြောင်း
 ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနက ဝေဒနာ၊ ဖြစ်သော ဝေဒနာသည်။ နဝေဒနာနာမ၊
 မည်၏။ တံ၊ ထိုအသစ်ဖြစ်သော ဝေဒနာကို။ နဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ မဖြစ်စေအံ့။
 ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ အာဟာရေတိ၊ ၏။ အယဝါ၊ ကား။ ဘုတ္တပစ္စ
 ယေန၊ သုံးဆောင်ခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနာ၊
 ဖြစ်သောဝေဒနာသည်။ နဝေဒနာနာမ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုအသစ်ဖြစ်
 သောဝေဒနာကို။ အနုပ္ပန္နာယ အနုပ္ပဇ္ဇနတ္ထမေဝ၊ မဖြစ်စေခြင်းငှာသာလျှင်။
 အာဟာရေတိ၊ ၏။ ယာတြာစ မေ ဘဝိဿတိတိ၊ ကား။ မေ ငါအား။ ယာ
 ပနာစ၊ မျှခြင်းသည်လည်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ အနဝဇ္ဇတဘတိတ္ထေ၊ ဌ။
 သာဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်ရှိသော သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်
 မရှိသော သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။
 အဓမ္မိက ပရိယေသနာ၊ တရားမဟုတ်သဖြင့်ရှာခြင်း၎င်း။ အဓမ္မိက ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊
 တရားမဟုတ်သဖြင့် ခံခြင်း၎င်း။ အဓမ္မေန၊ ဖြင့်။ ပရိဘောဂေါ၊ သုံးဆောင်
 ခြင်း၎င်း။

ပါဠိ၊ ဘိက္ခုနီယတ္ထ။ ။ ဝါယကဒေယျဓမ္မေန အတ္တနောစ ပမာဏံ အဇာနိတွာ
 ပဋိဂ္ဂဟဏံ သဒ္ဓါဒေယျ ဝိနိပါတနတ္ထံ ဝါ ပဋိဂ္ဂဟဏံ အဓမ္မိက ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊
 ယေနဝါ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇေယျ၊ အပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ အဓမ္မေန ပင်
 ဘောဂေါ။

ဣတိဣဒံသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသည်။ သာဝဇ္ဇံနာမ၊ အပြစ်ရှိသည်မည်၏။ ဓမ္မေန၊
 တရားသဖြင့်။ ပရိယေသိတွာ၊ ရှာ၍။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊
 ခံ၍။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ပရိဘူဉ္ဇနံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ အနဝဇ္ဇံ
 နာမ၊ မည်၏။ ဧကေစ္စော၊ အချို့သောသူသည်။ အနဝဇ္ဇေယေဝ၊ အပြစ်မရှိ
 သောပစ္စည်း၌လျှင်။ သာဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်ရှိသည်ကို။ ပရိဘောဂေန၊ သုံးဆောင်
 ခြင်းဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ (ထည့်)။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ “မေ ငါသည်။
 လဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီ”။ ဣတိကတွာ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ပမာဏာတိက္ကန္တံ၊ ပမာဏ
 ထက်လွန်စွာ။ ဘူတိ၊ စား၏။ တံ၊ ထိုအစာကို။ ဇိရာပေတံ၊ ကြေစေခြင်း
 ငှာ။ အသက္ကောန္တော၊ ဖြစ်၍။ ဥဒ္ဓံဝိရေစန အဓောဝိရေစနာဒိဟိ၊ အထက်

(၄၇၇)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သို့ပျိုအန်ခြင်း အောက်သို့ ဝမ်းသွန်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကိလမတိ၊
ပင်ပန်း၏။ သကလဝိဟာရေ၊ အလုံးစုံသော ကျောင်း၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း
တို့သည်။ တဿ၊ ထိုအစားကြူးသောရဟန်းအား။ သရီရပဋိဇဂ္ဂန ဘေသဇ္ဇ
ပရိယေသနာဒီသု၊ ကိုယ်ကို သုတ်သင်ခြင်း၊ ဆေးရှာခြင်း အစရှိသည်တို့၌။
ဥဿုက္ကံ၊ အားထုတ်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ “ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။
ကိံ၊ အဘယ်နည်း”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုဇတ္ထ၊ သော်။ အသုကဿနာမ၊ ဤမည်
သောရဟန်း၏။ ဥဒရံ၊ ဝမ်းသည်။ ဥဒ္ဓုမာဘကံ၊ ဖူးဖူးယောင်၏။ ဣတိ
အာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားတို့ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ “သေ-သေသော
ဘိက္ခု၊ သည်။ နိစ္စကာလမ္ပ၊ အခါခပ်သိမ်းလည်း။ ဧဝံပကတိကောယေဝ၊
ဤသို့အစားကြူး၍ ဝမ်းယောင်ခြင်း သဘောရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ကုဋ္ဌိပမာဏံနာမ၊ ဝမ်းပမာဏမည်သည်ကို။ နဇာနာ
တိ၊ မသိတတ်”။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ နိန္ဒန္တိ၊ မျက်မှောက်ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ဂရဟန္တိ၊
မျက်ကွယ်ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ အယံဘိက္ခု၊ သည်။ အနဝဇ္ဇေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။
သာဝဇ္ဇံ၊ ကို။ ကရောတိနာမ၊ ပြုသည်မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အကတ၊ မပြုမူ၍။
အတ္တနော၊ ၏။ ပကတိအဂ္ဂိဖလဒိံ၊ ပြုကတေ့သောဝမ်းမီးကာယဗလစသည်
ကို။ ဇာနိတွာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ဤမျှ၍။ ဤသို့သောဘောဇဉ်ကိုသုံးဆောင်သည်
ရှိသော်။ “မေ၊ အား။ (ထည့်)။ အနဝဇ္ဇတာစ အဂရဟိတဗ္ဗတာစ၊ ပညာရှိ
တို့ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော အပြစ်မရှိသည်လည်း။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့”။ ဣတိ၊ ၍။
ပမာဏယုတ္တံ၊ ကို။ အာဟာရေတိ၊ ၏။

ဖာသုဝိဟာရေစာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ၌လည်း။ ဖာသုဝိဟာရေ၊ ချမ်းသာသော
ဝိဟာရသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ နဖာသုဝိဟာရေ၊ မချမ်းသာသောဝိဟာရသည်။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ အာဟာရဟတ္ထကော၊ လက်ကိုဆွဲဆိုရ
အောင် စားသောပုဏ္ဏား။ အလံသာဋ္ဌကော၊ ပုဆိုးကိုမျှ မဝတ်နိုင်အောင်
စားသောပုဏ္ဏား။ တတ္ထဝဋ္ဌကော၊ ထိုစားရာတွင် လူးလည်းရသောပုဏ္ဏား။
ကာကမာသကော၊ ခံတွင်းက ကျိုးနှိုက်မိအောင် စားသောပုဏ္ဏား။ ဘုတ္တ
ဝမိတကော၊ စားပြီးအစာကိုအန်ရအောင်စားသောပုဏ္ဏား။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ပဉ္စန္ဒ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ၊ မြာဟူကာနံ၊ တို့၏။ ဘောဇနံ၊ အစာသည်။
နဖာသုဝိဟာရေနာမ၊ မည်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဧတေသု၊ ထိုငါးဦးသောပုဏ္ဏား

တို့တွင်။ အာဟာရဟတ္ထကောနာမ၊ မည်သောပုဏ္ဏားသည်။ ဗဟုံစွာ။ ဘုဉ်
 တွာ၊ စား၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဓမ္မတာယ၊ သံဘောဖြင့်။ ဥဋ္ဌာတုံ၊ ထခြင်း
 ဌာ။ အသက္ကောန္တော၊ ဖြစ်၍။ “ဟတ္ထံ၊ လက်ကို။ အာဟာရတိ၊ ဆွဲငင်ပါဟူ၍”။
 ဝဒတိ၊ ဆိုရ၏။ အလံသာဋ္ဌကောနာမ၊ သည်။ အစွဲဒွါမာတကကုဋ္ဌိတာယ၊
 အလွန်ဖူးယောင်ဖူးကယ်သော ဝမ်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဋ္ဌိတောပိ၊
 ထသော်လည်း။ သာဋ္ဌကံ၊ ပုဆိုးကို။ နိဝါသေတုံ၊ ဝတ်ခြင်းဌာ။ နသက္ကောတိ၊
 မတတ်နိုင်။ တတ္ထဝဋ္ဌကောနာမ၊ သည်။ ဥဋ္ဌာတုံ၊ ဌာ။ အသက္ကောန္တော၊ ၍။
 တတ္ထေဝ၊ ထိုစားရာအရပ်၌ပင်လျှင်။ ပရိဝဋ္ဌတိ၊ စပါးကြီးမြွေကဲ့သို့ လူးလည်း
 ရ၏။ ကာကမာသကောနာမ၊ သည်။ ယသ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ကာကေ
 ဟိ၊ ကျီးတို့သည်။ အာမသိတုံ၊ နှိုက်စားခြင်းဌာ။ သက္ကာ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဧဝံဘထာ၊ ဖြင့်။ ယာဝမုခဒ္ဓါရာ၊ ခံတွင်းဝတိုင်အောင်။ အာဟာရေ
 တိ၊ ၏။ ဘုတ္တဝမိတကောနာမ၊ သည်။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ သန္ဓာရေတုံ၊
 ဆောင်ခြင်းဌာ။ အသက္ကောန္တော၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုစားရာ အရပ်၌ပင်လျှင်။
 ဝမတိ၊ အန်ရ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ပကတိ
 အဂ္ဂိဗလဒိ၊ ကို။ ဇာနိတွာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သော်။ “မေ၊ အား။ (ထည့်)။ ဖာသု
 ဝိဟာရေစ၊ ချမ်းသာသော ဣရိယာပထ ဝိဟာရသည်။ ညည်း။ အဝိဿတိ၊
 လတ္တံ့”။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ၍။ ပမာဏယုတ္တံ၊ ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော
 အာဟာရကို။ (ထည့်)။ အာဟာရေတိ၊ ဆောင်၏။ စတုဟိ ပဉ္စဟိ အာလော
 ပေဟိ၊ လေးလုပ်ငါးလုပ်တို့ဖြင့်။ ဦနဒရတာ၊ လျော့သော ဝမ်းရှိသည်၏
 အဖြစ်သည်။ ဖာသုဝိဟာရေနာမ၊ မည်၏။ ဟိ-အကျိုးကိုဆိုအံ့။ တွေ့ကံ၊
 ဤမျှ လေးလုပ် ငါးလုပ်ရှုတ်၍။ ဘုဉ်တွာ၊ ပရိဘုတ်ပြီး၍။ ပါနီယံပိဝိတွာ၊
 ရေသောက်လတ်သည်ရှိသော်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣရိယာပထာ၊ တို့သည်။
 သုခေန၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မ
 သေနာပတိ၊ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်သော သခင်သာရိပုတြာသည်။ “စတ္တာ
 ရော။ လ။ ဘိက္ခုနော”တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဂါထာနက်။ ။ စတ္တာရော ပဉ္စအာလောပေ၊ လေးလုပ် ငါးလုပ်တို့ကို။
 - အဘုတွာ၊ မစားမူ၍။ ဥဒကံပိဝေ၊ ရေသောက်ရာ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ လေးလုပ်

(၄၈၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ငါးလုပ်ရှုတ်၍ ပရိဘုတ်သည့် ရှိသော်။ ပဟိတတ္တဿ၊ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်
အပ်သော စိတ်ရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ချမ်းသာ
စွာ နေရခြင်းငှာ။ အလံယုတ္တံ၊ လျောက်ပတ်၏။

ဒီကာန္တိကား။ ။ လေးလုပ် ငါးလုပ်မျှစား၍ ရေကို သောက်ရာ၏ ဟူသောကို
နှလုံးပိုက်တော်မူသဖြင့်။ “အဘုတော ဥဒကံ ဝိဝေတိ လိခန္တိ။ ဘုတောနာတိပန
ပါဌော။ ပုနပိ ဟိ အပ္ပဿေဝ အနုဇာနနဝသေန” ဟု မိန့်အပ်ပြီး ယင်းသည့်
ဒီကာကို အင်္ဂုတ္တရ ဓမ္မနိပါတ်ဒီကာကြီး (၈၄-ဆ)၌။

အဘိဓမ္မဒီကာကာရေန ပနေတ္ထ စတ္တာရော ပဉ္စ အာလောပေ၊ ဘုတော န ဥဒကံ
ဝိဝေတိပါဌံ ပရိကပ္ပေတော အညထာ အတ္ထော ဝတ္ထိတော၊ သော အဋ္ဌကထာ
ယ နသမေတိ ဟု ပယ်၏။

ပန၊ ဆက်။ ဣသ္မိံ ဌာနေ၊ ၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ သမောဓာနေတဗ္ဗာနိ၊
ပေါင်းအပ်ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စ၏။ နေဝ ဒဝါယာတိ၊ ဟူသည်။ ကေ၊ တခု
သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ နမဒါယာတိ၊ ဟူသည်။ ကေ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါ
တည်း။ နမဏ္ဍနာယာတိ၊ ဟူသည်။ ကေ၊ တခုသော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ န ဝိဘူ
သနာယာတိ၊ နဝိဘူသနာယဟူသည်။ ကေ၊ တခုသော။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါတည်း။
ယာဝဒေဝ ဣမဿကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယာတိ၊ ဟူသည်။ ကေ၊ တခု
သော။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါတည်း။ ဝိဟိံ သူပရတိယံ၊ ဗြဟ္မစရိယာ နုဂ္ဂဟာယာတိ၊
ဟူသည်။ ကေ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ ဣတိပုရာဏဏဉ္စဝေဒနံ ပဋိဟင်္ဂါမိ
နဝဉ္စ ဝေဒနံ နဉ္စပုဂ္ဂေါဒေသာမိတိ၊ ဟူသည်။ ကေ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။
ယာတြာစ မေဘဝိဿတိတိ၊ ဟူသည်။ ကေ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ အနဝဉ္စ
တာစ၊ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သော အပြစ်မရှိခြင်း၎င်း။ ဖာသုဝိဟာရောစ၊
ချမ်းသာသော ဣရိယာဝထ ဝိဟာရ ရှိခြင်း၎င်း။ ဣတိအယံ ဒွိကော၊ ဤ
နှစ်ပါးသော အကျိုးသည်။ ဧတ္ထအာဟာရာဟရဏေ၊ ဤ အာဟာရကို
သုံးဆောင်ခြင်း၌။ ဘောဇနာနိသံသော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ
သော သုံးဆောင်ခြင်းတည်း။ ပန၊ အယူထူး ဆိုအံ့။ မဟာသီဝတ္ထေရော၊
သည်။ “ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ ပဋိက္ခေ
ပေါနာမ၊ ပယ်ကြောင်းမည်၏။ ပန၊ တပါး။ ဥပရိ၌။ အဋ္ဌအင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။
သမောဓာနေတဗ္ဗာနိ၊ ပေါင်းအပ်ကုန်၏” ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ

အဋ္ဌသုအင်္ဂေသု၊ တို့တွင်။ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာတိ၊ ဟူသည်။ ကေ၊
 သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ ယာယနာယာတိ၊ ဟူသည်။ ကေ၊ သော။ အင်္ဂံ၊
 တည်း။ ဝိဟိံ သူပရတ္တိယာတိ၊ ဟူသည်။ ကေ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ ဗြဟ္မ
 စရိယာနုဂ္ဂဟာယာတိ၊ ဟူသည်။ ကေ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ ဣတိပုဆုဏဉ္စ
 ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ဂါမိတိ၊ ဟူသည်။ ကေ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ နဝဉ္စဝေဒနံ
 နဥပ္ပါဒေဿာမိတိ၊ ဟူသည်။ ကေ၊ တပါးသော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ ယာတြာ
 မေ ဘဝိယာတိတိ၊ ဟူသည်။ ကေ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ အနဝဇ္ဇဘာစာတိ
 ဟူသည်။ ကေ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ ပန၊ ပါး။ ဖာသုဝိဟာရော၊ သည်။
 ဘောဇနာနိသံသော၊ ဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်း၏ အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဝေ၊ သို့။ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော။
 အာဟာရံ၊ ကို။ အာဟာရုန္တော၊ သုံးဆောင်သောသူသည်။ ဘောဇနော၊ ဌ။
 မတညှနာမ၊ အတိုင်းအရှည်ကိုသိသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံဝုစ္စတိ
 တိ၊ ကား။ ပရိယေသနပဋိဂ္ဂဟဏ ပရိဘောဂေသု၊ ရှာခြင်း ခံခြင်း သုံးဆောင်
 ခြင်းတို့၌။ ယုတ္တပမာဏဇာနန ဝသေန၊ အပြစ်မရှိ သင့်လျော်လျောက်ပတ်
 သည်ကို သိခြင်း အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို သိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
 ပဝတ္တော၊ သော။ အယံဝုစ္စဝေက္ခိတ ပရိဘောဂေါ၊ ဤဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်
 ခြင်းကို။ ဘောဇနော၊ ဌ။ မတ္တညဘာနာမ၊ အတိုင်းအရှည်ပမာဏကို သိသည်
 ၏ အဖြစ်မည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၁၃၅၆။ မုဋ္ဌဿစ နိဗ္ဗေသော ဌ။ အသတိဏိ၊ ကား။ သတိဝိရဟိတာ၊
 သတိကင်းကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာတို့သည်။ အနန္တဿတိ
 အပ္ပဋိဿတိတိ၊ ဟူ၍။ ဥပသဂ္ဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဒံ၊ ကို။ ဝစိုတံ၊ ၏။ အသရ
 ဏတာတိ၊ ကား။ အသရဏာကာရော၊ မအောက်မေ့နိုင်သော အခြင်းအရာ
 တည်း။ အဓာရဏတာတိ၊ ကား။ ဓာရေတံ၊ မှတ်ခြင်း ဆောင်ခြင်းငှာ။
 အသမတ္တတာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တာယ၊ ထို
 မှတ်ခြင်း ဆောင်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ
 သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အာဓာနပ္ပတ္တော၊ မြို့စွာမှတ်ခြင်းသို့ ရောက်သည်။
 “အာဓာရဏပ္ပတ္တောတိပိ”။ နိဓာနက္ခမော၊ နှလုံး၌သို့ထားခြင်းငှာ ခံသည်။
 နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဥဒကော၊ ဌ။ အလာဗုကဋ္ဌာဟံဝိယ၊ ပူးခွံကဲ့သို့။ အာရမ္မဏော

(၄၇၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

၌။ ပိလဝတိ၊ မပုပ်နိုင်သော ပေါပေါပေါ၌ မျောသွား၏။ ဣတိတသ္မာ၊
သို့ကြောင့်။ ပိလာပနတာ၊ မည်၏။ ပမုဿနတာတိ၊ ကား။ “သံမုဿနတာ
တိပိ”။ နဋ္ဌမုဋ္ဌဿတိတာ၊ ပျက်သော လွတ်သော သတိရှိသည်၏အဖြစ်။

မူလနီကာဗိပ္ပာယတ္ထ။ ဝိနာသံ ပတ္တိယာ နဋ္ဌာ၊ ပဋိပက္ခဟိ အဘိဘူတတ္တာ
မုဋ္ဌာစ သတိ ယဿ၊ သောနဋ္ဌမုဋ္ဌဿတိ၊ တဿသာဝေါ နဋ္ဌမုဋ္ဌဿတိတာ၊
၁၇၇-ဆ။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တာယ၊ ထိုပျက်သော လွတ်သော သတိရှိသည်၏အဖြစ်နှင့်။
သမန္တာဂတော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နိက္ခိတ္တဘတ္တော၊ အစာ၌ ချအပ်
သော မျက်စိရှိသော။ ကာကောဝိယ၊ ကျီးကဲ့သို့၎င်း။ နိက္ခိတ္တ မံသော၊
သားတစ်ဦးချအပ်သော မျက်စိရှိသော။ သိင်္ဂါလောဝိယ၊ မြေခွေးကဲ့သို့၎င်း။
ဟောတိ၊ ငေး၍ နေမိသည်ဖြစ်၏။

၁၇၆၂။ ဘာဝနာဗလနိဒ္ဒေသော၊ ၌။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တိ၊ ကား။ ဗောဓိ
ပက္ခိယဓမ္မာနံ၊ ဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့ကို။ အာသေဝနာတိ၊ ကား။ အာဒိ
သေဝနာ၊ အစဉ်မှီဝဲခြင်းတည်း။ ဘာဝနာတိ၊ ကား။ ဇေနာ၊ ပွားစေခြင်း
တည်း။ ဗဟုလိကမ္မန္တိ၊ ကား။ ပုနပျုနံကရဏံ၊ အဖန်တလဲလဲ ပြုခြင်းတည်း။

၁၇၆၃။ သီလဝိပုတ္တိနိဒ္ဒေသော၊ ကို။ သီလသမ္ပဒါနိဒ္ဒေသပဋိပက္ခတော၊
သီလသမ္ပဒါနိဒ္ဒေသ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ
နိဒ္ဒေသောစ၊ ကိုလည်း။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနိဒ္ဒေသံ ပဋိပက္ခတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ ၏။ သီလဝိသုဒ္ဓိ နိဒ္ဒေသော၊ သည်။ သီလသမ္ပဒါ နိဒ္ဒေသေန၊ နှင့်။
ကိဉ္ဇာပိ သမာနော၊ အကယ်၍ကား တူ၏၍။ ပနတထာပိ၊ သော်လည်း။
တတ္ထ၊ ထိုသီလသမ္ပဒါနိဒ္ဒေသ၌။ ဝိသုဒ္ဓိသမ္ပပါပကံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်
သော။ ပါတိမောက္ခသံဓရသီလံ၊ ကို။ ကထိတံ၊ ၏။ ဣဓ၊ နိဒ္ဒေသ၌။ ဝိသုဒ္ဓိပုတ္တံ
သီလံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သော မဂ်ဖိုလ်သီလကို။ ကထိတံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ သတိစ၊
ပ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါစာတိ၊ ဟူကုန်သော။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ၊ ဒုကေဟိ၊
တို့ဖြင့်။ စတုဘူမိကာပိ၊ ဘုံလေးပါး၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ လောကီယ
လောကုတ္တရဓမ္မာဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ကထိဘာ၊ ကုန်၏။

၁၇၇၃။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသော၊ ၌။ ကမ္မဿကတညာဏန္တိတ္ထော၊ ၌။ ဝိနိစ္ဆ
ယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣဒံကမ္မံ၊ ဤကုသိုလ်ကံသည်။ သကံ၊ မိမိ

၂

ဥစ္စာတည်း။ ဣဒံ၊ ဤကုသိုလ်ကံသည်။ နောသကံ၊ မိမိဥစ္စာမဟုတ်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇေနနပညာ၊ သိသောဉာဏ်သည်။ ကမ္မဿကတညာဏံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကံတို့တွင်။ အတ္တနာဝါ၊ မိမိသည်မူလည်း။ ကတံ၊ ပြုအပ်သောကံသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ပရေနဝါ၊ သူတပါးသည်မူလည်း။ ကတံ၊ ပြုအပ်သောကံသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။ အကုသလကမ္မံ၊ သည်။ နောသကံ၊ မိမိဥစ္စာမဟုတ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အတ္ထဘဉ္ဇနတောစ၊ အကျိုးစီးပွားကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အနတ္ထဇေနတောစ၊ အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ နောသကံ၊ မိမိ ဥစ္စာ မဟုတ်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ကုသလကမ္မံ၊ သည်။ အနတ္ထဘဉ္ဇနတောစ၊ အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အတ္ထဇေနတောစ၊ အကျိုးစီးပွားကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သကံနာမ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော ကံတို့တွင်။ ယထာနာမ၊ ဥပမာ မည်သည်ကား။ သဓနေဝ၊ များသောဥစ္စာရှိသော။ သဘောဂေါ၊ များသော အသုံးအဆောင်ရှိသော။ ဝုရိသော၊ သည်။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂံ၊ အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့။ ပဋိပဇ္ဇိတု၊ သွား၍။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။ ဂါမနိဂမာဒိယ၊ ရွာ၊ နိဂုံး စသည်တို့၌။ နက္ခတ္တေ၊ ပွဲသဘင်ကို။ သံသုဠေ၊ ကြေးကြော်အပ်သည် ရှိသော်။ “အဟံ၊ ငါသည်။ အာဂန္တု၊ ကော၊ ညွှန်သည်သည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်၏။ ကံနုခေါ၊ အသို့ကိုလျှင်။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ နက္ခတ္တံ၊ ပွဲသဘင်ကို။ ကိဠေယျံ၊ ကစားရအံ့နည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အစိန္နေတု၊ မကြံမူ၍။ ယထာယထာ၊ အကြင်အကြင်သို့သော။ နိဟာရေန၊ အဆောင်အရောင်ဖြင့်။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တေနတေန နိဟာရေန၊ ထိုထို သို့သော အဆောင်အရောင်ဖြင့်။ နက္ခတ္တံ၊ ကို။ ကိဠေန္တော၊ ကစားလျက်။ သုခေန၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ ကန္တာရံ၊ ခရီးခဲကို။ အတိက္ကမတိယသ၊ လွန်၏သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူ။ ဣမသ္မိံ၊ ကမ္မဿ ကတညာဏေ၊ ၌။ ဌတု၊ တည်၍။ ဣမေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ဗဟံ၊ များစွာသော။ ဝဇ္ဇဂါမိကမ္ပံ၊ ဝဋ်၌ ကျင်လည်စေတတ်သောကံကို။ အာယုဟိတု၊ အားထုတ်၍။ သုခေန၊ ချမ်းသာတခုမှ။ သုခံ၊ ချမ်းသာတခုကို။ အနုဘဝန္တာ၊ ခံစားကုန်လျက်။ အရဟတ္တံ သို့။ ပတ္တာ၊ ပျောက်ကုန်သော သူတို့သည်။ ဂဏနပထံ၊ ရေတွက်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။ ဝိတိဝတ္တာ၊

(၄၈၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

လွန်ကုန်၏။ သစ္စာနုလောမိကညာဏန္တိ၊ ကား။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနံ၊
တို့အား။ အနုလောမံ၊ လျော်သော။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ တည်း။ မဂ္ဂသမင်္ဂိဿ
ဉာဏံ ဖလသမင်္ဂိဿ ဉာဏန္တိ၊ ကား။ မဂ္ဂဉာဏ ဖလဉာဏာနိယေဝ၊ မဂ်ဉာဏ်
ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ပင်တည်း။

၁၃၇၄။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဓေါပနာတိ ပဒဿနိဒ္ဓေသေ၊ ဌ။ ယာပညာပဇာနနာ
တိ အာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။
ကမ္မဿကတ ဉာဏာဒိနေဝ၊ အစရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရိ၊
ကုန်သော။ ဉာဏာနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာ၊ ကုန်၏။

၁၃၇၅။ ယတဒိဋ္ဌိဿစ ပဇာနန္တိ ပဒဿနိဒ္ဓေသေ၊ ဌ။ ယောစေတသိ
ကောဝီရိယာရဇ္ဈောတိ အာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နိဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ ပြုအပ်
သော။ ဝီရိယံ၊ သည်။ ပညာဂတိကမေဝ၊ ပညာနှင့် အလားတူသည်သာတည်း။
ပန၊ ဆက်။ ပညာ၊ သည်။ လောကီယဋ္ဌာနေ၊ လောကီအရာ၌။ လောကီယံ၊
တည်း။ လောကုတ္တရဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ လောကုတ္တရံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ
တဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၃၇၆။ သံဝေဂဒုကနိဒ္ဓေသေ၊ ဌ။ ဇာတိတယန္တိ၊ ကား။ ဇာတိံ၊ ကို။
ဘယတော၊ ဘေးအားဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ ရှု၍။ ဌိတညာဏံ၊ တည်သောဉာဏ်သည်။
ဇရာမရဏ ဘယာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ ၏။

၁၃၇၇။ အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနန္တိအာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဇာတိအာဒိနိ၊ တို့ကို။
ဘယတော၊ ဘေးအားဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ ရှု၍။ ဇာတိဇရာ ဗျာဓိမရဏေဟိ၊ တို့မှ။
မုစ္စိတုကာမဿ၊ လွတ်ခြင်းငှာ အလိုရှိသောသူ၏။ ဥပါယပဇာနံ၊ အကြောင်း
ဖြစ်သော သမ္ပပ္ပဇာန်လုံ့လကို။ ကထိတံ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ ပဒဘာဇနိယဿ၊
၏။ အတ္ထော၊ သည်။ ဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။

၁၃၇၈။ အသန္တုဋ္ဌိတာစ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ ပဒနိဒ္ဓေသေ၊ ဌ။
ဘိယျောကမ္ပတတိ၊ ကား။ ဝိသေသကာမတာ၊ အထူးကို အလိုရှိသည်၏
အဖြစ်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဣမ၊ ဤလောက၌။ ဧကေစ္စော၊ အချို့သောသူ
သည်။ အာဒိတောဝ၊ အစ၌ပင်လျှင်။ ပက္ခိယဘတ္တံဝါ၊ ကို၎င်း။ သလာက

၃-နိက္ခေပကဏ္ဍ-သုတ္တန္တိကဒုကနိက္ခေပ (၄၇၅)

ဘတ္တံဝါ၊ ကိုရင်း။ ဥပေါသထိကံဝါ၊ ကိုရင်း။ ပါဠိပဒိကံဝါ၊ ကိုရင်း။ ဒေတိ၊
လူ၏။ သော၊ သည်။ တေနပက္ခိယဘတ္တာဒိဒါနေန၊ ဖြင့်။ အသန္တုဋ္ဌော၊
သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ပုန၊ တဖန်။ ဓရဘတ္တံ၊ ကိုရင်း။ သလာကဘတ္တံ၊ ကိုရင်း။
သဃ်ဘတ္တံ၊ ကိုရင်း။ ဒေတိ၊ ၏။ ဝဿဝါသိကံ၊ ဝါဆိုသင်္ကန်းကို။ ဒေတိ၊ ၏။
အာဝါသံ၊ ကျောင်းကို။ ကာရေတိ၊ ဆောက်လုပ်၏။ စတ္တာရောပိ ပစ္စယေ၊
တို့ကိုလည်း။ ဒေတိ၊ လူ၏။

မူလန္တိကဒိပ္ပိယတ္ထ။ ။ မမသရံ ဓရံကတွာ ဘိက္ခံ ပဝိသထာတိ ဒိယျမာနံဓရ
သတ္တန္တိ ဝဒန္တိ၊ နိစ္စဘတ္တာဒိ ဝါ အညေပိ အာဏာပေတွာ သယံ ဓရံ ဟုတွာဒိန္တံ
ဓရသတ္တံ။ ။ ၁၈၈-ဆ။

တတြာပိ ဓရံဘတ္တာဒိသု၊ တိဉ္စလည်း။ အသန္တုဋ္ဌော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။
သရဏာနိ၊ သရဏဂုံတို့ကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ပဉ္စသီလာနိ၊ တို့ကို။ သမာဒိယတိ၊
ဆောက်တည်၏။ တတြာပိ သရဏာဒိသု၊ တိဉ္စလည်း။ အသန္တုဋ္ဌော၊ သည်။
ဟုတွာ၊ ဤ။ ပဗ္ဗဇတိ၊ ရှင်ပြု၏။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရှင်ပြုပြီး၍။ ကေနိကာယံ၊ တခု
လောနိကာယကို။ ဒွေနိကာယေ၊ နှစ်ခုသော နိကာယတို့ကို။ တိပိဋကံ၊
ပိဋကတ်သုံးပုံဟု ဆိုအပ်သော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ အဋ္ဌသမာပတ္တိ
ယော၊ တို့ကို။ ဘာဂေတိ၊ ၏။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဇေတွာ ဤ။ အရဟတ္တံ၊ ကို။
ဂဏှာတိ၊ ၏။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိတော၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊
၍။ မဟာသန္တုဋ္ဌောနာမ၊ ကြီးစွာသော ရောင့်ရဲခြင်းဖြင့် ရောင့်ရဲသည်မည်
သည်။ ဟောတိ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ယံဝအရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်
အောင်။ ဝိသေသကာမတာ၊ အထူးကိုအလိုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဘိယျော
ကမ္ပတာနာမ၊ မည်၏။

၁၃၇၉။ အပ္ပဋ္ဌိဝါနိတာစ ပဓာနသ္မိန္တိ ပဒဿ နိဒ္ဒေသေ၊ ဌံ။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ ပန္တသေနာသနေသု၊ အစွန်းဖြစ်သော ကျောင်းတို့၌။ အဓိကုသ
လာနံ၊ အလွန်သော ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ သမထ ဝိပဿနာတရား
တို့ကို။ ဘာဝနာယ၊ ပွားခြင်းငှာ။ ဥက္ကဏ္ဍမာနော၊ ငြီးငွေ့ ဆန့်ကျင်သည်
ဖြစ်၍။ ပဓာနံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိဝါသေတိနာမ နိဝတ္တေတိနာမ ဩသက္ကေတိနာမ၊
ခွေးဆူးတောမတိုးသို့ အပိုးမသေအခြေမရ လက်ချ ဆုတ်နှစ်စေသည်မည်၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံနယံ၊ ကို။ ဒသေတံ၊ ငှာ။ ယာ ကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တိ

(၄၈၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ သက္ကစ္စကြိယတာတိ၊ ကား။ ကုသလာနံ၊ တို့ကို။ ကရဏေ၊ ဌ။ သက္ကစ္စကာရိတာ၊ အရိအသေ ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ သာတစ္စကြိယတာတိ၊ ကား။ သတတမေဝ၊ မပြတ်လျှင်။ ကရဏံ၊ တည်း။ အဋ္ဌတကြိယတာတိ၊ ကား။ ခဏ္ဍံ၊ ကျိုးပြတ်ခြင်းကို။ အကတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌပေတွာ၊ မတန်မူ၍။ ကရဏံ၊ တည်း။ အနောလိန ဝုတ္တိတာတိ၊ ကား။ အလိန ဇီဝိတာ၊ မတုန်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ “အလိန ဇီဝိတာတိပိ” ။ ဝါ၊ ကား။ အလိနပုဝတ္တိတာ၊ မတုန်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ အနိက္ခိတ္တ ဆန္ဒတာတိ၊ ကား။ ကုသလစ္ဆန္ဒဿ၊ ကို။ အနိက္ခိပနံ၊ မချခြင်းတည်း။ အနိက္ခိတ္တဓူရတာတိ၊ ကား။ ကုသလ ကရဏေ၊ ဌ။ ဝိရိယဓူရဿ၊ ဝိရိယတည်းဟူသောဝန်ကို။ အနိက္ခိပနံ၊ မချခြင်းတည်း။

၁၃၈၀။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ ဝိဇ္ဇာတိတ္ထေ၊ ဌ။ ဝိနိစ္ဆယေဝ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗေဝ၊ ၏။ ပုဗ္ဗေနိဝါသောတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ နိဝုတ္တက္ခန္ဓာစ၊ ဖြစ်ဘူးသော ခန္ဓာသည်၎င်း။ ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓါစ၊ ခန္ဓာနှင့် စပ်သော အဝတ်တန်ဆာ၊ ယာဉ်၊ ရွာ၊ ဇနပုဒ်စသည်သည်၎င်း။ ပုဗ္ဗေနိဝါသော၊ မည်၏။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဿ၊ ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ဘူးသော ခန္ဓာ-ခန္ဓာနှင့်စပ်သော အဝတ်တန်ဆာ၊ ယာဉ်၊ ရွာ၊ ဇနပုဒ်စသည်ကို။ အနုဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့တတ်သောသတိသည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိနှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ၊ မည်၏။ တယိဒံ-တံလူဒံ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေနိဝုတ္တက္ခန္ဓပဋိစ္ဆာဒကာတမံ၊ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်ဘူးသော ခန္ဓာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှိုက်ကို။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ထွင်းဖောက်တတ်၏။ ဣတိပိတသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။

ဤအလိုသော် စတုတ္ထက္ခရာနှင့်လိုလျက် တတိယက္ခရာလွယ်၍ ဝိဇ္ဇာရှိသည်။ တံတမံ၊ ထိုရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ဘူးသော ခန္ဓာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှိုက်ကို။ ဝိဇ္ဇိတွာ၊ ဖောက်ထွင်း၍။ တေခန္ဓေ၊ ထိုရှေးဘဝ၌ဖြစ်ဘူးသော ခန္ဓာတို့ကို။ ဝိဒိတေ ပါကဋေ၊ ထင်ရှားသည်တို့ကို။ ကဗျောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိပိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဒိတကရဏဋ္ဌေနပိ၊ ထင်ရှားသည်ကို ပြုတတ်သောကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။

စုတူပပါတေဉာဏန္တိ၊ ကား။ စုတိယဉ္ဇ၊ စုတိ၌၎င်း။ ဥပပါတေ၊ ပဋိသန္ဓေ၌၎င်း။ ဉာဏံ၊ သိသောဉာဏ်တည်း။ ဣဒမ္ပိဉာဏံ၊ ဤစုတိနှင့် ပဋိသန္ဓေကို သိသောဉာဏ်သည်လည်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ စုတိပဋိသန္တိ ပဋိစ္စာဒကံ၊ စုတိပဋိသန္ဓေကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ တမံ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှိုက်ကို။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ဖောက်ထွင်းတတ်၏။ ဣတိပိတသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ တံ တမံ၊ ထိုစုတိပဋိသန္ဓေကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော အမှိုက်ကို။ ဝိဇ္ဇိတော၊ ဖောက်ထွင်း၍။ သုတ္တာနံ၊ တို့၏။ စုတိပဋိသန္တိယော၊ တို့ကို။ ဝိဒိတာ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ ဣတိပိတသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။ ဝိဒိတကရဏဋ္ဌေန၊ ထင်ရှားသည်ကို ပြုတတ်သော သဘောကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့၏။ ခယသမယေ၊ ကုန်ရာဖြစ်သော အရိယမဂ္ဂက္ခယ၌။ ဉာဏံ၊ သိသောဉာဏ်တည်း။ တယိဒံ တံ ဣဒံဉာဏံ၊ သည်။ စတုသစ္စတ္ထာဒကတမံ၊ သစ္စာလေးပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှိုက်ကို။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ဖောက်ထွင်းတတ်၏။ ဣတိပိတသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ တံ တမံ၊ ထိုသစ္စာလေးပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှိုက်ကို။ ဝိဇ္ဇိတော၊ ၍။ စတ္တာရိသစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဝိဒိတာနိပါကဋ္ဌာနိ၊ ထင်ရှားသည်တို့ကို။ ကရေတိ၊ ၍။ ဣတိပိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဒိတကရဏဋ္ဌေနပိ၊ ထင်ရှားသည်ကို ပြုတတ်သော သဘောကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။

၁၃၈၁။ စိတ္တဿ အဓိမုတ္တိနိဗ္ဗာနဉ္စာတိ ဧတ္ထေ၊ ဤ။ အာရမ္မဏေ၊ ။ အဓိမုတ္တနဋ္ဌေန အနိဂ္ဂဟိတပက္ခန္ဓန သင်္ခါတေန ယထာသုခံ ပဝတ္တနတ္ထေန၊ မနှိပ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ပြေးဝင်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ချမ်းသာသည်အလျောက်ဖြစ်ခြင်း သဘောအားဖြင့်၎င်း။ ပစ္စနိကဓမ္မဟိ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော တရားတို့မှ။ သုဠုမုတ္တဋ္ဌေနစ၊ လွန်မစောက်လွှတ်သော သဘောအားဖြင့်၎င်း။ အဋ္ဌသမာပတ္တိယော၊ ရှစ်ပါးသောသမာပတ်တို့သည်။ စိတ္တဿ အဓိမုတ္တိနာမ၊ မည်၏။ ပန၊ တပါး။ ဣတရံ၊ အဓိမုတ္တိမှတစ်ပါးသော နိဗ္ဗာန်သည်။ ဧတ္ထအသင်္ခတေ၊ ဤအသင်္ခတဓာတ်၌။ တဏှာသင်္ခါတံ၊ သော။ ဝါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တသ္မာ အသင်္ခတာ၊ ထိုအသင်္ခတဓာတ်မှ။ ဝါနံ၊ တဏှာသည်

(၄၀၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

နိဂ္ဂတံ၊ ထွက်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထို
သမာပတ်ရှစ်ပါး၊ နိဗ္ဗာန်တို့တွင်။ အဋ္ဌသမာပတ္တိယော၊ တို့ကို။ သယံဝိက္ခမ္ဘိတ
ကိလေသေဟိ၊ မိမိတို့ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့မှ။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊ လွတ်သည်
၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ တပါး။ နိဗ္ဗာနံ၊
ကို။ သဗ္ဗကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ အစန္တဝိမုတ္တတ္တာ၊ စင်စစ်လွတ်သောကြောင့်။
ဝိမုတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁၃၀၂။ မဂ္ဂသမဂီဿဉာဏန္တိ၊ ကား။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂဉာဏာနိ၊
မဂ်ဉာဏ်တို့တည်း။ ဖလသမဂီဿဉာဏန္တိ၊ ကား။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဖလ
ဉာဏာနိ၊ တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုမဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တို့တွင်။ ပဌမ မဂ္ဂဉာဏံ၊
သည်။ ပဉ္စကိလေသေ၊ တို့ကို။ ခေပေန္တံ၊ ကုန်စေလျက်။ နိရောဓေန္တံ၊ ချုပ်စေ
လျက်။ ဝုပသမေန္တံ၊ ငြိမ်းစေလျက်။ ပဋိပဿမေန္တံ၊ တဖန်ငြိမ်းစေလျက်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ခယေဉာဏံနာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊
၏။ ဒုတိယမဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ စတ္တာရောကိလေသေ၊ တို့ကို။ ခေပေန္တံ၊ ကုန်စေ
လျက်။ ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယေဉာဏံနာမ၊ မည်သည်။
ဇာတံ၊ ၏။ (လိုက်။ နောက်ကိုလည်း ဤနည်းအတူ)။ တတိယမဂ္ဂဉာဏံ၊
သည်။ တထာ၊ တူ။ စတ္တာရော ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ခေပေန္တံ၊ ကုန်စေလျက်။
ပ။ ခယေဉာဏံနာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ စတုတ္ထမဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။
အဋ္ဌကိလေသေ၊ တို့ကို။ ခေပေန္တံ၊ ကုန်စေလျက်။ ပ။ ပဋိပဿမေန္တံ၊ တဖန်
ငြိမ်းစေလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယေဉာဏံနာမ၊
မည်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ တံတံ ဖလဉာဏံ၊ ထိုထိုမဂ်၏
ဖိုလ်ဉာဏ်သည်။ တေသံ တေသံ ကိလေသာနံ၊ ထိုထို ကိလေသာတို့ကို။
ခိဏန္တေ၊ ကုန်စေခြင်း၏ အဆုံး၌။ နိရုဒ္ဓန္တေ၊ ချုပ်စေခြင်း၏ အဆုံး၌။
ဝုပသမန္တေ၊ ငြိမ်းစေခြင်း၏အဆုံး၌။ ပဋိပဿမန္တေ၊ တဖန်ငြိမ်းစေခြင်း၏
အဆုံး၌။ အနုပ္ပါဒန္တေ-အပ္ပဝတ္တန္တေ၊ တဖန်မဖြစ်စေခြင်း၏ အဆုံး၌။ ဥပ္ပန္နံ၊
ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုပ္ပါဒေဉာဏံနာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ၏။
ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် အပြီးတည်း။

အဋ္ဌသာလိနိယာ၊ သော။ ဓမ္မသင်္ဂဟဋ္ဌကထာယ၊ ၌။

နိက္ခေပကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၄-အဋ္ဌကထာကောလ္လ

တိကအတ္ထုဒ္ဓါရဝဏ္ဏနာ

၁၃၈၄။ ဣဒါနိ၊ ဌံ။ နိက္ခေပကဏ္ဍာနန္တရံ၊ ဌံ။ ဌပိတဿ၊ သော။ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍဿ၊ ဧ။ ဝဏ္ဏနာက္ကမော၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ရောက်လတ်ပြီ။ ကသွာပန၊ ကား။ တေကဏ္ဍံ၊ သည်။ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍံနာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ နည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ တေပိဋကဿ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ဗုဒ္ဓဝစနဿ၊ ဧ။ အတ္ထံကို။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်၍။ ဌပိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍံနာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ဧ။

ပါဠိ-နုသန္ဓိ။ ။ဗုဒ္ဓဝစနဿ အတ္ထံ ဥဒ္ဓရိတွာ ဌပိတဘာဝံ ပါကဋံ ကရောန္တော “တီသု”တိ အာဒိမာတံ။

ဟိ-တံပါကဋံကရောမိ၊ အံ။ တီသုပါလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပိဋကေသု၊ တို့၌။ သရူပဝသေန၊ သရုပ်၏အစွမ်းဖြင့်။ (ထည့်)။ အနာဂတံ၊ မလာသော။ ဓမ္မန္တရံ၊ တရားအထူးကို။

ဤကား-ယောဇနာရှိတိုင်း ဆိုသောအနက်တည်း။ စာကိုယ်၌ အာဂတံ ဟူ၍သာ ရှိ၏။ ။တီသုပိဋကေသု၊ တို့၌။ အာဂတံ၊ လာသော။ ဓမ္မန္တရံ၊ တရားအထူးကို။ (ပေး)။ ယောဇနာလာတိုင်းသာ သင့်အံ့သို့ထင်သည်။

အဋ္ဌကထာကဏ္ဍေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ၍။ “ပရိစ္ဆိန္ဒိန္ဒိပိ”။ ဝိနိစ္ဆိကံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်။ သုဝိနိစ္ဆိတံနာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ဧ။ သကလေ၊ သော။ အဘိဓမ္မပိဋကေ၊ ဌံ။ နယမဂ္ဂံ၊ သုတ္တန္တဘာဇနိယစသော အနုလောမစသောနည်း၏ ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း။ မဟာပကရဏေ၊ ပဌာန်းကျမ်းကြီး၌။ ပဉ္စုဒ္ဓါရံ၊ တခုယုတ်ငါးဆယ် တခုယုတ်ငါးဆယ်သော ပုစ္ဆာတို့၌ ၎င်း ကိုးခုကိုးခုသောပုစ္ဆာတို့၌၎င်း သင့်သောပုစ္ဆာကို ထုတ်ခြင်းကို၎င်း။ ဂဏနာစာရံ၊ ထိုပုစ္ဆာတို့၌ ရသင့်သော ဒွေတိဏီစသောသင်္ချာဘို့ကို ထားခြင်းကို၎င်း။ အသလ္လက္ခေန္တေနာပိ၊ မမှတ်နိုင်သော အဘိဓမ္မက ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍတောယေဝ၊ မှသာလျှင်။ သမာနေတု-သမာနံ ကာတံ၊ တူမျှသည်ကိုပြုခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။

(၄၉၀)

အဋ္ဌကထာနိဗ္ဗာနသင်္ဂဟ

ပန၊ ပုစ္ဆာကိုဆိုအံ။ တေကဏ္ဍံ၊ သည်။ ကုတောပဘဝံ၊ အဘယ်မှစ၍
ဖြစ်သနည်း။ ဝါ၊ အဘယ်လျှင် အမှန် ရှိသနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။
ပုစ္ဆာ၊ တည်း။

••နတ္ထ။ ။ကုတော ပဘဝတိတိ ကုတော ပဘဝံ၊ အလုတ္တသမာသော။

သာရိပုတ္တေတ္ထေရပုဘဝံ၊ သခင်သာရိပုတြာထေရ်ကျော်မှစ၍ ဖြစ်၏။ ဝါ၊
သခင်သာရိပုတြာထေရ်ကျော်လျှင် အမှန်ရှိ၏။

ပါဠိ၊ နုသန္တိ။ ။အဋ္ဌကထာကဏ္ဍာယ ထေရုပ္ပထဝဘာဝံ ဉာပေန္တော “သာရိ
ပုတ္တာ”တိ အာဒိမာဟံ။

ဟိ၊ အကြောင်းကိုသိစေအံ။ သာရိပုတ္တေတ္ထေရော၊ သည်။ နိက္ခေပကဏ္ဍော၌။
အတ္ထုဒ္ဓါရံ၊ ဤမည်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်အစရှိကုန်သော အနက်တို့သည် ကုသိုလ်
စသည် မည်ကုန်၏ဟု အနက်ကို ထုတ်ခြင်းကို။ သလ္လက္ခေတံ၊ မှတ်ခြင်းငှာ။
အသက္ကောန္တဿ၊ မတတ်နိုင်သော။ ဧကဿ၊ တဦးသော။ အတ္တနော၊ ကိုယ်
တော်၏။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိက ရဟန်းအား။ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍံ၊
ကို။ ကထေတွာ၊ ဟော၍။ အဒါသိ၊ ပေးတော်မူ၏။ ပန၊ ဂရဟာကို ဆိုအံ။
ဣဒံစနံ၊ ဤဆိုပြီးသောစကားကို။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ပဋိကိပ္ပိတွာ၊
၍။ ဣဒံဝုစ္စမာနစနံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဘိဓမ္မော
နာမ၊ မည်သည်။ န သာဝကဝိသယော၊ မဟုတ်။ န သာဝကဂေါစရော၊
မဟုတ်။ သေသော အဘိဓမ္မော၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဝိသယော၊ ဘုရားအရာသာ
တည်း။ ဗုဒ္ဓဂေါစရော၊ ဘုရားသခင်ကျက်စားရာတည်း။ ပန၊ အသင့်ကို ဆိုအံ။
ဓမ္မသေနာပတိ၊ သည်။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန၊ သည်။ ပုစ္ဆိဘော၊ မေးလျှောက်
အပ်သည်ဖြစ်၍။ တံ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ သတ္ထု၊ ဘုရား
မြတ်စွာ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ အား။ ကထေသိ၊
လျှောက်၏။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုသခင် သာရိ
ပုတြာ၏ သဒ္ဓိဝိဟာရိက ရဟန်းအား။ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍံ၊ ကို။ ကထေတွာ၊
ဟော၍။ အဒါသိ၊ ပေး၏။ ကထံအဒါသိ၊ အဘယ်သို့ပေးသနည်း။ ဟိ၊ ချဲ့
ဦးအံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “ကတမေဓမ္မော၊ အဘယ်တရား တို့သည်။ ကုသလာ၊

ကုသိုလ် မည်ကုန်သနည်း။ တနည်း။ ကုသလာ၊ တို့သည်။ ကတမေ ဓမ္မာ၊ အဘယ်တရားတို့ဟူ၍။ သလ္လက္ခေသိ၊ မှတ်သနည်း။ ။ ဣတိ၊ သို့။ တံဘိက္ခု၊ ကို။ (လိုက်)။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ “ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနာမ၊ တရားတို့မည်သည်။ ကတမေတိ၊ အဘယ်တရားတို့ဟူ၍။ တံ၊ သင်သည်။ သလ္လက္ခေသိ၊ မှတ်သနည်း။ ။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤကား မေးတော်မူသောပုစ္ဆာ ၏ အဓိပ္ပာယ်တည်း။ အထ၊ ထိုသို့ ဘုရားရှေ့ကိုယ်တော် မေးတော်မူလတ် သော်။ တုဏှိတူတဿ၊ မေးတော်မူသည်ကို မဖြေတတ်၍ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ် သော။ အဿတိက္ခုနော၊ အား။ မယာ၊ သည်။ “ကတမေဓမ္မာ။ ပ။ ဥပ္ပန္နံ ‘ဟောတီ’” တိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဘူမိဘေဒတော၊ အားဖြင့်။ ယံ ကုသလံ၊ ကို။ ဒဿိတံ နနု၊ ပြအပ်ပြီမဟုတ်လော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ “စတုသု ဘူမိသု၊ တို့၌။ တံကုသလံ၊ ကို။ (ကတော၌စပ်)။ ဣမေဓမ္မာ ကုသလာတိ၊ အစရှိသော”။ ဣမိနာနယနေ၊ ဖြင့်။ ကဏ္ဍိကံ ကဏ္ဍိကံ၊ အချက်အချက်။ ဝါ၊ အဆုပ်အဆုပ်။ သဋ္ဌံသဋ္ဌံ၊ အစုအစု။ ဂေါစ္ဆကံဂေါစ္ဆကံ၊ အပြတ်အပြတ် အခိုင် အခိုင်။ ကတော၊ ၍။ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန၊ အနက်ကို ထုတ်သည်၏ အစွမ်းအား ဖြင့်။ ကုသလာဒိဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလျက်။ ကထေတွာ၊ ဟောတော်မူ ၍။ အဒါသိ၊ ပေးတော်မူ၏။

တတ္ထစတုသုပီတိ အာဒိပဒေ၊ တွင်လည်း။ စတုသုဘူမိသုတိ၊ ကား။ ကာ မာဝစရ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ အပရိယာပန္နာသု၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စတုသု ဘူမိသု၊ လေးပါးသော ဘုံတို့၌။ (ပြန်စပ်)။ ကုသလန္တိ၊ ကား။ ဖဿာဒိ ဘေဒ၊ ဖဿစသည် အပြားရှိသော။ ကုသလံ၊ ကို။ ဣမေဓမ္မာကုသလာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တာသုဘူမိသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဖဿာ ဒယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလာနာမ၊ မည်ကုန်၏။

၁၃၇။ ပန၊ အထူး။ အကုသလာနံ၊ တို့၏။ ဘူမိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘေဒါဘာ ဝတော၊ ကြောင့်။ ဒွါဒသကုသလစိတ္တပ္ပါဒါတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအကုသလစိတ္တပ္ပါဒါဟူသောပါဠိ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣထိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဥပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ စိတ္တမေဝ၊ စိတ်သည်သာလျှင်။ ဥပ္ပါဒေါ၊ တည်း။ စိတ္တပ္ပါဒေါ၊ သည်။

(၄၉၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

နန သသမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကသ္မာ ပန စိတ္တမေဝ စိတ္တုပ္ပါဒါတိ ဝုတ္တန္တိ
အာဟဒေသနာသီသမေဝ စေတန္တိ။

စ၊ဆက်။ဧတံဝစနံ၊ ဤ စိတ္တဟူသော စကားသည်။ ဒေသနာသီသမေဝ၊
ဒေသနာ၌ ပဋ္ဌာနဖြစ်သော စကားသာတည်း။

ပါဠိ ၁။နုဗ္ဗန္တိ။ စိတ္တဿ ဒေသနာပဋ္ဌာနသ္မာဝံ သာဓေန္တော“ယထာ”တျာဒိ
မာတ၊။

ပန-တံပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ “ရာဇာအာဂတော”တိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တောသော်။
အမစ္စာဒီနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ အာဂမနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ
ယထာ၊ ၏သို့။ဧဝံ၊ တူ။ “စိတ္တုပ္ပါဒါ”တိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တော သော်။ တေဟိ၊ ထို
စိတ်တို့နှင့်။သမ္ပယုတ္တဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။
ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။သဗ္ဗတ္ထ-သဗ္ဗေသုဋ္ဌာနေသု၊တို့၌။
စိတ္တုပ္ပါဒဂ္ဂဟဏေန၊စိတ္တုပ္ပါဒသဒ္ဓါဖြင့်။ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မစိတ္တံ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မ
နှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ကို။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ဣတော
အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါတိ ပဒတော၊ မှ။ပရံ၊ ၌။စတုဿ တုမိသု ဝိပါကောတိ
အာဒီနံ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ တိကဒုကဘာဇနီယ ပဒါနံ၊
တို့၏။ အတ္ထောစ၊ ကို၎င်း။ ဝေဒနာတ္တိကာဒိသု၊ တို့၌။ သုခါဒီနံ၊ တို့၏။
နဝတ္တဗ္ဗတာစ၊ နဝတ္တဗ္ဗအဖြစ်ကို၎င်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာ
လျှင်။ပါဠိအတ္ထံကို။ ဝိမံသိတွာ၊ ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ပန၊အထူး။ ဝိသေသ
မတ္တမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝက္ခာမ၊ ကုန်အံ။

၁၄၂၀။ တတ္ထတိကေသု၊ တို့တွင်။ပရိတ္တာရမ္မဏတ္တိကေ၊၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊
ကို။တာဝ၊စွာ။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။သဗ္ဗေကာမာဝစရဿ ဝိပါကောတိ ဧတ္ထ၊
၌။ဒေပဉ္စပိညာဏာနိ၊ တို့သည်။စက္ခုပသာဒါဒယော၊ တို့ကို။ နိဿယ၊ ၍။
နိယမေနော၊ဖြင့်သာလျှင်။ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိဘေဒေ၊ ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌစသည် အပြား
ရှိကုန်သော။ ရူပသဒ္ဓဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊၍။ ပဝတ္တန္တိ၊
ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပရိတ္တာရမ္မဏာနိ၊ မည်ကုန်၏။ပန၊ ထိုမှ
တပါး။ကုသလာ ကုသလဝိပါကာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ဒေ၊ ကုန်သော။မနော
ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဟဒယဝတ္ထု၊ ကို။ နိဿယ၊၍။ စက္ခုပိညာဏာဒီနံ၊

တို့၏။ အနန္တရာ၌။ နိယမတော၊ အားဖြင့်။ ရူပါဒီနေဝ၊ ရူပါရုံစသည်တို့ကို
သာလျှင်။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိတ္တာ
ရမ္မဏာ၊ မည်ကုန်၏။ သောမနဿ သဟဂတာ၊ သော။ ကုသလဝိပါကာ
ဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု၊ သည်။ ပဉ္စဒ္ဓါရေ၊ ၌။ သန္တိရဏဝသေန၊ ဖြင့်။
ဆသုဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ တဒါရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိယမတော၊
အားဖြင့်။ ရူပါဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဆ၊ ကုန်သော။ ပရိတ္တာရမ္မဏာနေဝ၊ တို့ကို
သာလျှင်။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပရိတ္တာ
ရမ္မဏာ၊ မည်၏။ ကုသလာကုသလ ဝိပါကဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု
ဒွယံ၊ ဥပေက္ခာသန္တိရဏ နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ ပဉ္စဒ္ဓါရေ၊ ၌။ သန္တိရဏဝသေန၊
ဖြင့်။ ဆသုဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ တဒါရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ နိယမတော၊ အားဖြင့်။
ရူပါဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဆ၊ ကုန်သော။ ပရိတ္တာရမ္မဏာနေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။
အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဋိသန္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်သော်
လည်း။ ပရိတ္တံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကို၎င်း။ ကမ္မနိမိတ္တံ၊ ကို၎င်း။ ဂတိနိမိတ္တံ
၊ ကို၎င်း။ အာရမ္မဏံ ကရောတိ၊ အာရုံပြု၏။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ ဘဝဂံဝသေန၊
ဖြင့်။ ပရိယောသာနေ၊ အဆုံး၌။ စုတိဝင်သေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်သော်
လည်း။ တဒေဝ၊ ထိုကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ကာမတရား
ကိုသာလျှင်။ အာရမ္မဏံ ကရောတိ၊ အာရုံပြု၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
ပရိတ္တာရမ္မဏံ၊ မည်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သဟေတုက ဝိပါ
ကစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ တို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပေက္ခာသန္တိရဏ နှစ်ခုအပေါင်း၌။ ဝုတ္တ
နယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တဒါရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ပဋိသန္တိဘဝဂံစုတိ
ဝသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ပရိတ္တဓမ္မေဝ၊ ကာမတရားတို့ကိုသာလျှင်။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။
ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ကြိယမနောဓာတု၊ ပဉ္စဒ္ဓါရာဇဇန်းစိတ်သည်။ ပဉ္စဒ္ဓါရေ
၌။ ရူပါဒီနိ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ သောမနဿ သဟဂတာ၊
သော။ အဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု၊ သန္တိရဏစိတ်သည်။ ဆသုဒ္ဓါရေ
သု၊ တို့၌။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ မနောဒ္ဓါရေ၊ ၌။ အတိ
တာနာဂတေပိ၊ အတိတ်အနာဂတ်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပရိတ္တေ၊ ကာမာ
ဝစရဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒီဓမ္မေယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ခီဏာ
သဝါနံ၊ တို့၏။ ပဟဋ္ဌာကာရံ၊ ရှင်သောအခြင်းအရာကို။ ကုရုမာနာ၊ ပြုလျက်

(၄၉၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတဿ၊ ထိုကြောင့်။ ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဣမေပဉ္စဝိသတိ စိတ္တပ္ပါဒါ၊ ဤနှစ်ဆင့်ပါးပါးသော စိတ္တပ္ပါဒတို့သည်။ ဧကန္တေနော၊ စင်စစ်သဖြင့်။ ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ ကာမတရားသာလျှင် အာရုံရှိသည်မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ (ဤကိုရည်၍ “ပဉ္စဝိသ ပရိတ္တမိ” ဟု သင်္ဂြိုဟ်၌ဆိုသည်) ။

၁၄၂။ ဝိညာဏဉ္စာယတန နေဝသညာ နာသညာ ယတနဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိမိမိ၏။ ဟေဋ္ဌိမံ၊ အောက်၌ဖြစ်သော။ သမာပတ္တိံ၊ သမာပတ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ၊ မဟဂ္ဂုတ် တရားသာလျှင် အာရုံရှိကုန်၏။ (ဤကိုရည်၍ “ဆစိတ္တာနိ မဟဂ္ဂတေ” ဟုဆိုသည်) ။ မဂ္ဂဖလဓမ္မာ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်တရားတို့သည်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ၊ အပ္ပမာဏ တရားသာလျှင် အာရုံရှိကုန်၏။ (ဤကိုရည်၍ “အဋ္ဌ နိဗ္ဗာနဂေါစရေ” ဟုဆိုသည်) ။

☞

ကုသလတော၊ မှ။ စတ္တာရော၊ တို့၎င်း။ ကြိယတော၊ မှ။ စတ္တာရော၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တပ္ပါဒါ၊ တို့သည်။ သေက္ခပုထုဇ္ဇန ခိဏာသဝါနံ၊ တို့၏။ အသက္ကစ္စဒါန ပစ္စဝေက္ခဏဓမ္မသဝနာဒိ သု၊ အလေးမပြုမူ၍။ ဝါ၊ အားထုတ်ခြင်းကိုမပြုမူ၍ ပေးလှူခြင်း ဆင်ခြင်ခြင်း တရားနာခြင်းစသည်တို့၌။ ကာမာဝစရဓမ္မေတို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ပဝတ္တိ၊ ကာလေ၊ ၌။ ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။

မူလဒီကာနိပ္ပယတ္ထ။ ။ ခိဏာသဝါနံ အသက္ကစ္စဒါနာဒိနိ အာဒရာကရဏဝသေ နေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ နကောသဇ္ဇာဒိအကုသလဝသေန။ ပဋိပဿဒ္ဓသဗ္ဗုဿုတ္တာ ဟိ တေ ဥတ္တမပုရိသာတိ၊ တေသံ အာဒရာကရဏဉ္စ နိရုဿုတ္တတာဝေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။ ၁၉၁-ဆ။

ဒီကာအနက် ။ ခိဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာတို့၏။ အသက္ကစ္စဒါနာဒိနိ၊ တို့ကို။ အာဒရာကရဏ ဝသေနော၊ အားထုတ်ခြင်းကို မပြုခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ကောသဇ္ဇာဒိ အကုသလဝသေန၊ ဖျင်းသောသူ၏ အဖြစ်အစရှိသော အကုသိုလ်၏အစွမ်းဖြင့်။ နဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ မသိအပ်ကုန်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တေဥတ္တမပုရိသာ၊ ထိုရဟန္တာဟုဆို အပ်သော ယောကျ်ားမြတ်တို့သည်။ ပဋိပဿဒ္ဓသဗ္ဗုဿုတ္တာ၊ ပြီးပြီးသောအလုံးစုံသော

၄-အဋ္ဌကထာကဏ္ဍ-တိကအတ္ထုဒ္ဓါရဝဏ္ဏနာ (၄၉၅)

အားထုတ်ခြင်း ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တေသံ၊ ထို
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အာဒရာ၊ ကရုဏာ။ အားထုတ်ခြင်းကို မပြုခြင်းဟူသည်ကား။
နိရုဿုတ္တတာဝေ၊ အားထုတ်ခြင်း ကင်းသည်၏ အဖြစ်ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။

အတိပဂုဏာနံ၊ အလွန်လေ့လာအပ်ကုန်သော။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ၊ တို့ကို။ ပစ္စ
ဝေက္ခဏကာလေ၊ ဌ။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ ကသိဏနိမိတ္တာဒိ ပဏ္ဏတ္တိ
ပစ္စဝေက္ခဏကာလေ၊ ကသိုဏ်းနိမိတ် စသောပညတ်တရားကို ဆင်ခြင်သော
ကာလဌ။ န ဝတ္ထုဗျာရမ္မဏာ၊ နဝတ္ထုဗျာရမ္မဏာလျှင် အာရုံရှိကုန်၏။ အကုသလ
တော၊ မှ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တ စိတ္တုပ္ပါဒါ၊ တို့သည်။
ပဉ္စပဏ္ဏာသယ၊ ငါးဆဲ့ငါးပါးသော။ ကာမာဝစရဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ “သတ္တော
သတ္တော”တိ၊ ဟူ၍။ ပရာမသနအဿာဒနာဘိနန္ဒနကာလေ၊ မှားသောအား
ဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း သာယာခြင်း နှစ်သက်ခြင်း၏ ဖြစ်သောကာလဌ။ ပရိတ္တာ
ရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။

ဝါဒု၊ ဘဒ္ဒိဗ္ဗါယတ္ထ။ ။ ပရာမသနန္တိ ဒိဋ္ဌိယာ ကိစ္စံ၊ အဿာဒနန္တိ သောမနဿ
ရာဝဿကိစ္စံ၊ အဘိနန္ဒနန္တိ သဒ္ဓိတိက တဏှာယကိစ္စံ။

တေနောဓိကာရေန၊ ထိုသို့ ပရာမသန အဿာဒန အဘိနန္ဒန ဟူသောအခြင်း
အရာဖြင့်သာလျှင်။ သတ္တဝီသတိ မဟဂ္ဂတဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ပဝတ္တိ
ကာလေ၊ ဌ။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ ပဏ္ဏတ္တိဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။
ပဝတ္တနကာလေ၊ ဌ။ သိယာ၊ ရံခါ။ နဝတ္ထုဗျာရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တာနံ၊
တို့၏။ တေယေဝဓမ္မေ၊ ထို ဆိုအပ်ပြီးသော ကာမ၊ မဟဂ္ဂုတ် ပညတ်တရားတို့
ကိုသာလျှင်။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ကေဝလံ၊ ပရာမာသနှင့် မရောမယှက် သက်သက်။
အဿာဒနာဘိနန္ဒနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိယံ၊ ဌ။ ပဋိသသမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့၏။
ဒေါမနဿဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တ စိတ္တုပ္ပါဒယ၊ ၏။ အနိဋ္ဌာနဂတ
ဝသေန၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ “အနိဋ္ဌဂံတဝသေနာ
တိပိ”။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဿ၊ ၏။ ဝိက္ခေပဝသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ အဝူပသမ
ဝသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္တိယံ၊ ဌ။ ပရိတ္တ မဟဂ္ဂတ န ဝတ္ထုဗျာ ရမ္မဏတာ၊

(၄၉၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ၊။ ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတေသု၊ ထိုနှစ်ဆယ်သော စိတ်တို့
တွင်။ ဧကဓမ္မောပိ၊သည်လည်း။ အပ္ပမာဏေ၊ လောကုတ္တရာ တရားတို့ကို။
အာရဗ္ဗ၍။ ပဝတ္တိတုံ၊ဖြစ်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ ဣတိတဿွ၊
ကြောင့်။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ၊ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊မဖြစ်ကုန်။ (ဤကိုရည်၍
“ဝိသာနုတ္တရ မုတ္တမိ” ဟု ဆိုသည်)။

ကုသလတော၊မှ။ စတ္တာရော၊တို့၎င်း။ ကြိယတော၊မှ။ စတ္တာရော၊ တို့၎င်း။
ဣတိ၊သို့။ အဋ္ဌ၊ကုန်သော။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တ စိတ္တပ္ပဒါ၊ တို့သည်။ သေက္ခ
ပုထုဇ္ဇနခိဏာသဝါနံ၊ တို့၏။ သက္ကစ္စဒါနပစ္စဝေက္ခဏဓမ္မသဝနာဒီသု၊ တို့၌။
ယထာဝုတ္တပ္ပကာရေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။
အာရဗ္ဗ၍။ ပဝတ္တိကာလေ၊ ဖြစ်သောကာလ၌။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတ နဝတ္တဗ္ဗာ
ရမ္မဏာ၊ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ပန၊အထူး။ ဂေါတြဘုကာလေစ၊ဂေါတြ
ဘူဝေါဒါန်ဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ လောကုတ္တရဓမ္မ ပစ္စဝေက္ခဏကာလေစ၊
ကာလ၌၎င်း။ နေသံ၊ထိုရှစ်ပါးသောဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်တို့၏။ အပ္ပမာဏာရမ္မ
ဏတာ၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ၊။

ပန၊ဆက်။ ယံဇတံရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊သည်။ အတ္ထိ၊၏။ တံ၊သည်။ သဗ္ဗတ္ထ
ပါဒကစတုတ္ထံ၊၎င်း။ အာကာသ ကသိဏစတုတ္ထံ၊ ၎င်း။ အာလောက ကသိဏ
စတုတ္ထံ၊ ၎င်း။ ဗြဟ္မဝိဟာရစတုတ္ထံ၊ ၎င်း။ အာနာပါဏ စတုတ္ထံ၊ ၎င်း။
ဣဒ္ဓိဝိစစတုတ္ထံ၊ ၎င်း။ ဒိဗ္ဗသေသတစတုတ္ထံ၊ ၎င်း။ စေတော ပရိယဉာဏစတုတ္ထံ၊
၎င်း။ ယထာကမ္မပဂ ဉာဏစတုတ္ထံ၊ ၎င်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ စတုတ္ထံ၊၎င်း။ ပုဗ္ဗေ
နိဝါသဉာဏ စတုတ္ထံ၊ ၎င်း။ အနာဂတံ သဉာဏစတုတ္ထံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ဤသို့။
ကုသလတောပိ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ကြိယတောပိ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဒွါဒသဝိဓံ၊
တဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မူလဒ္ဓါကာဓိပ္ပာယ်။ «သဗ္ဗတ္ထပါဒက စတုတ္ထန္တိ ဣဓ သဗ္ဗတ္ထ သဒ္ဓေါ သာမိ
အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သဗ္ဗေသုဝါ ဝိပဿနာဒီသု ပါဒကံ ကာရဏံ သဗ္ဗတ္ထ
ပါဒကန္တိ ဖလဿ ဝိသယဘာဝေန နိဗ္ဗေသော။ ။၁၉၂-ဆ။

တတ္ထတသ္မိံ ဒွါဒသဝိဓေ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊ထိုတဆဲ့နှစ်ပါး အပြား ရှိသော
စတုတ္ထဇ္ဈာန်တို့တွင်။ သဗ္ဗတ္ထပါဒကစတုတ္ထံနာမ၊မည်သည်။ အဋ္ဌသု၊ကုန်သော။
ကသိဏေသု၊ တို့၌။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ တည်း။

၄-အဋ္ဌကထာကဏ္ဍ-တိကအတ္ထုဒ္ဓါရဝဏ္ဏနာ (၄၉၇)

ပါဠိနုသန္တိ။ ။ကသ္မာ ပန တံ သဗ္ဗတ္ထ ပါဒကံနာမောတိ အာဟ “တံဟိ”
တိအာဒိ။

ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံစတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ ထိုရှစ်ပါးသောကသိုဏ်း၌ ဖြစ်သော စတုတ္ထဈာန်သည်။ ဝါ၊ကို။ ဝိပဿနာယပါဝိပဿနာ၏လည်း။ ပါဒကံ၊အခြေ သည်။ ဟောတိ၊၏။ အဘိညာနမ္ပိ၊တို့၏လည်း။ နိရောဓသပိ၊နိရောဓသမာပတ် ၏လည်း။ ဝဇ္ဇသပိ၊ဝဋ်၏လည်း။ ပါဒကံ၊သည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာ တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထပါဒကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

နန္တိ။ ။သဗ္ဗေသံ ဝိပဿနာဒိနံ ပါဒကံ ကာရဏံ သဗ္ဗတ္ထပါဒကံ၊ သဗ္ဗေသံ ဝါ ဝိပဿနာဒိဆု ပါဒကံ သဗ္ဗတ္ထပါဒကံ ပြု။

☰

ပန၊ဗျတိရိက်ကို ဆိုအံ့။ အာကာသ ကသိဏအာထောကကသိဏစတုတ္ထာနိ၊ တို့သည်။ ဝိပဿနာယပါဝိ၊၏၎င်း။ အဘိညာနမ္ပိ၊ တို့၏၎င်း။ ဝဇ္ဇသပိ၊ ၏၎င်း။ ပါဒကာနိ၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ နိရောဓပါဒကာနိ၊တို့သည်။ နေဝ ဟောန္တိ၊ ကုန်သည်သာ။ ပန၊ပါး။ ဗြဟ္မဝိဟာရ အာနာပါနစတုတ္ထာနိ၊ တို့သည်။ ဝိပဿနာယစေဝ၊ ၏၎င်း။ ဝဇ္ဇသစ၊၏၎င်း။ ပါဒကာနိ၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ အဘိညာနံ၊ တို့၏၎င်း။ နိရော ဓသစ၊၏၎င်း။ ပါဒကာနိ၊တို့သည်။ နဟောန္တိ၊ကုန်။ တဟ္မစတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊တွင်။ ဒသဝိဓမ္ပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ကသိဏဇ္ဈာနံ၊သည်။ ကသိဏပဏ္ဏတ္တိံ၊ ကသိုဏ်း ပညတ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊၍။ ပဝတ္တတ္တာ၊ကြောင့်။ ဗြဟ္မဝိဟာရစတုတ္ထံ၊သည်။ သတ္တ ပဏ္ဏတ္တိံ၊ကို။ အာရဗ္ဗ၊၍။ ပဝတ္တတ္တာ၊ကြောင့်။ အာနာပါန စတုတ္ထံ၊သည်။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပရိတ္တာဒိ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝတ္တဗ္ဗဓမ္မာရမ္မဏာတော၊ မဟောအပ်သော တရားလျှင် အာရုံရှိသည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏံနာမ၊ လျှင်အာရုံရှိသည် မည်သည်။ ဟောတိ၊၏။

ဣဒ္ဓိဝိစေတုတ္ထံ၊ သည်။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတာရမ္မဏံ၊ တရားလျှင်အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ကထံဟောတိ၊ကား။ ဟိ၊ခွဲအံ့။ တံ၊ထိုဣဒ္ဓိဝိစေတုတ္ထသည်။ ယဒါ၊၌။ ကာယံ၊ကိုယ်ကို။ စိတ္တသန္တိသိတံ၊စိတ်၌မှီသည်ကို။ ကတော၊၍။ အဒိဿ မာနေန၊မထင်သော။ ကာယေန၊ဖြင့်။ ဝန္တုကာမော၊သွားလိုသည်ဖြစ်၍။ စိတ္တ ဝသေန၊စိတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကာယံ၊ကိုယ်ကို။ ပရိဏာမေတိ၊ညွတ်စေ၏။ မဟဂ္ဂ

(၄၉၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တစိတ္တေ၊ ဌ။ သမောဒဟတိ၊ ထည့်သွင်း၏။ သမာရောပေတိ၊ တင်၏။ တဒါ၊ ဌ။ ဥပယောဂလဒ္ဓံ၊ ဥပယောဂဖြင့် ရအပ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိကတွာ-ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပကာယာရမ္မဏတော၊ ရူပကာယလျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိတ္တာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ ဌ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ကာပါနိဿိတံ၊ ကိုယ်၌မှီသည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဒိဿမာနေန၊ ထင်သော။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဂန္ထုကာမော၊ သွားလိုသည်ဖြစ်၍။ ကာယဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိဏာမေတိ၊ ညွတ်စေ၏။ ပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တံ၊ ကို။ ရူပကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ သမောဒဟတိ၊ ထည့်သွင်း၏။ သမာရောပေတိ၊ တင်၏။ တဒါ၊ ဌ။ ဥပယောဂလဒ္ဓံ၊ သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိကတွာ-ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟဂ္ဂတစိတ္တာရမ္မဏတော၊ ကြောင့်။ မဟဂ္ဂတာ ရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဒိဗ္ဗသောတစတုတ္ထံ၊ သည်။ သဒ္ဓါအသံကို။ အာရမ္မ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဧကန္တပရိတ္တာရမ္မဏမေဝ၊ ရှိသည် မည်သည်သာတည်း။ စေတော ပရိယဉာဏစတုတ္ထံ၊ သည်။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတအပ္ပမာဏာရမ္မဏံ၊ တရားလျှင် အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကထံဟောတိ၊ ကား။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တံသိုစေတောပရိယဉာဏစတုတ္ထံ၊ သည်။ ပရေသံ၊ တို့၏။ ကာမာဝစရစိတ္တ ဇာနနကာလေ၊ ကာမာဝစရစိတ်ကိုသိသောကာလ၌။ ပရိတ္တာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရစိတ္တဇာနနကာလေ၊ ဌ။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မဂ္ဂဖလဇာနနကာလေ၊ ဌ။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ ပုထုဇ္ဇနာဒိသု၊ တို့တွင်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ သောတာပနဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ အသီးဥစ္စာဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်ဖိုလ်စိတ်ကို။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ သောတာပနောဝါ၊ သည်လည်း။ သကဒါဂါမိဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ အသီးဥစ္စာဖြစ်သောသကဒါဂါမိ မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်ကို။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ယာဝ-အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တိုင်အောင်။ နေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်၏။ ပန၊ အထူး။ အရဟာ၊ သည်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏လည်း။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အညော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော။ ဥပရိမောပိ၊ အထက်ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဟေဋ္ဌိမဿ၊ အောက်ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ ဝိသေသော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

မူလဋီကာဓိပ္ပာယ်။ ။သောတာပန္နဿ ပါရိပုဂ္ဂလိကံ မဂ္ဂဖလ စိတ္တန္တိ ဝေဓိတဗ္ဗံ၊ မာရာဒိနံဟိ ဘဂဝတော စိတ္တဇာနနံ ဝုတ္တန္တိ စေတောပရိယဉာဏလာဘိကသ္မာ သာသဝစိတ္တံ နဇာနိဿတိတိ။ ။၁၉၂-ဆ။

ယထာကမ္မုပဂဉာဏ စတုတ္ထံ၊ သည်။ ကာမာဝစရ ကမ္မဇာနနကာလေ၊ ဌ။ ပရိတ္တာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ရူပါဝစရာ ရူပါဝစရကမ္မ ဇာနနကာလေ၊ ဌ။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏစတုတ္ထံ၊ သည်။ ရူပါရမ္မဏတ္တာ၊ ရူပါရုံလျှင်အာရုံ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေန္တပရိတ္တာရမ္မဏမေဝ၊ စင်စစ်ကာမ တရားသာလျှင် အာရုံ ရှိသည်မည်၏။ ပုဗ္ဗနိဝါသဉာဏစတုတ္ထံ၊ သည်။ ပရိတ္တ မဟဂ္ဂက အပ္ပမာဏ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကထံမဟာတိ၊ ကား။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တံ၊ ထိုပုဗ္ဗနိဝါသဉာဏစတုတ္ထသည်။ ကာမာဝစရ ခန္ဓာနုဿရဏကာလေ၊ ဌ။ ပရိတ္တာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ရူပါဝစရာရူပါဝစရခန္ဓာနုဿရဏကာလေ၊ ဌ။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အတိတေ၊ ဌ။ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည် ၎င်း။ ပရေဟိဝါ၊ သူတပါးတို့သည်၎င်း။ ဘာဝိတမဂ္ဂံ၊ ပွားစေအပ်သောမဂ်ကို ၎င်း။ သစ္စိကတဖလဉ္စ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သောဖိုလ်ကို၎င်း။ အနုဿရဏကာလေ၊ ဌ။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ “အတိတေ၊ ဌ။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝယိ သု၊ ပွားကုန်ပြီ။ ဖလံ၊ ကို။ သစ္စိကရိ သု၊ မျက်မှောက်ပြုကုန်ပြီ။ နိဗ္ဗာနဇာတုယာ၊ ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ သု၊ ကုန်ပြီ”။ ဣတိ၊ သို့။ ဆိန္နဝဋ္ဋမကာနုဿရဏဝသေန၊ ပြတ်ပြီးသောသံသရာဝဋ်ရှိသော ရှင်တော် ဘုရားတို့ကို အောက်မေ့သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏတောပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မူလဋီကာ။ ။ ဆိန္နဝဋ္ဋမကာ ဆိန္နသံသာရဝဋ္ဋာ ဗုဒ္ဓါ။ ။၁၉၂-ဆ။
ဇယောဇနာ။ ။ ဆိန္နော ဝဋ္ဋမော ဇယသံ တေ ဆိန္နဝဋ္ဋမကာ၊ ဆိန္နသံသရာတိ အတ္ထော။ ။၂၃၀-သု။

“အတိတေ၊ ဌ။ ဝိပဿိနာမ၊ ဝိပဿိအမည်ဇတင်ရှိသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တဿ၊ ၏။ ဗန္ဓုမတိနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊

၁။ ဝဋ္ဋမော ဌ ဝဇ-ဇာတ် ဂတိယံ-ဇာတ်နက်ကြား၊ ဝဋ္ဋမာဓယော (ဣဒိ မေဇ္ဇဂ္ဂဗျာန်-၁၃၁) ဆုတ်ဖြင့် ကုမပစ္စည်းသက် ဇ-ကိုးပြုပြီးစေ။

(၅၀၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပြီ။ ဗန္ဓုမာနာမာ သော။ ရာဇာသည။ ပိတာသည။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဗန္ဓု
မတိနာမ၊ ဗန္ဓုမတိမည်သောမိဖုယားသည်။ မာတာသည။ အဟောသိ၊ ပြီ။
ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ နာမဂေါတ္တပထဝီနိမိတ္တာဒိအနုဿရဏ
ကာလေ၊ ဌ။ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အနာဂတံသညဏစတုတ္ထပိ၊ ဌလည်း။ သေဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုအနာဂတံသ ညဏစတုတ္ထသည်
လည်း။ အယံ၊ ဤသို့သည်။ အနာဂတော၊ ဌ။ ကာမဝိဝေရေ၊ ဌ။ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ၊
ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာနနကာလေ၊ ဌ။ ပရိတ္တာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ရူပါဝစရေဝါ၊ ဌှိုင်း။ အရူပါဝစရေဝါ၊ ဌှိုင်း။ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ၊ လတ္တံ့။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာနနကာလေ၊ ဌ။ မယဂ္ဂထာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဂ္ဂံ၊
ကို။ ဘာဝေဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဖလံ၊ ကို။ သစ္စိကရိဿတိ၊ လတ္တံ့။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊
ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနနကာလေ၊ ဌ။ အပ္ပမာဏာ
ရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အနာဂတော၊ ဌ။ မေတ္တေယျောနာမာသော။
ဘဂဝါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အဿ၊ ထိုမေတ္တေဟုတုရားမြတ်စွာ၏။
သုဗြဟ္မာနာမာ သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ပိတာသည။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။
ဗြဟ္မာတိနာမာသော။ ဗြာဟ္မဏံ၊ သည်။ မာတာသည။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။
ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ နာမဂေါတ္တဇာနနကာလေ၊ ဌ။ နဝတ္တဗ္ဗာ
ရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပန၊ ပါး။ အရူပါဝစရစတုတ္ထံ၊ ကိုင်း။ အာသာ၊ နိဗ္ဗာယစတုတ္ထံ၊ ကိုင်း။
ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ အာဂတဋ္ဌာနေယေဝ၊ ဌိသာလျှင်။ ကထေဿာမိ၊ အံ။
“ကထိယတိတိဝါ”။ ကိရိယာဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု ဥပေက္ခာ သဟ
ဂတာ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ တေသံ ကုသ
လာကုသလကြိယစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပုရေစာရိကာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿာ၊
၏။ တေသု၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်ကြိယာစိတ်တို့၌။ ဝုတ္တနယေနောလျှင်။
အာရမ္မဏဘေဒေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ပဉ္စဒွါရေ၊ ဌ။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗန
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိယံ၊ ဌ။ ဧကန္တ ပရိတ္တာရမ္မဏာဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။
ရူပါဝစရ တိကစတုက္ကဋ္ဌာနာဒိနိ၊ တို့သည်။ ပရိတ္တာဒိဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။
နဝတ္တဗ္ဗမ္ပံ၊ ကို။ အာရမ္မံ၊ ၍။ ပဝတ္တိတော၊ ကြောင့်။ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာနိ၊

ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ ၏။ ဧတ္ထဤရူပါဝစရတိက စတုက္ကဗျာန် စသည်တို့တွင်။
ရူပါဝစရနိ၊ တို့သည်။ ပထဝီ ကသိဏာဒိသု၊ စသည်တို့၌။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။
အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ သည်။ ဥဇ္ဈာဒ္ဓိတ မာကာသေ၊ ကသိုဏ်းကိုးပါး
တို့တွင် တပါးပါးကို ခွါ၍ ရအပ်သော ကောင်းကင်ပညတ်၌။ အာကိဉ္စညာ
ယတနံ၊ သည်။ ဝိညာဏာပဂမေ၊ ပဌမာရူပဝိညာဉ်၏ကင်းခြင်း၌။ ပဝတ္တတိ၊
၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

၁၄၂၉။ မဂ္ဂါရမ္မဏတ္တိကော၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အာဒိမ္ပိ၊
၌။ ဝုတ္တဒ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တ စိတ္တပ္ပါဒါ၊ တို့သည်။
သေက္ခာသေက္ခာနံ၊ တို့၏။ အတ္တနာ၊ သည်။ ပဋိဝိဒ္ဓမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏကာလေ၊
ထိုးတွင်း၍ သိအပ်သောမဂ်ကို ဆင်ခြင်သော ကာလ၌။ မဂ္ဂါရမ္မဏာ၊ မဂ်လျှင်
အာရုံရှိကုန်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်။ မဂ္ဂေန၊ နှင့်။ အ သဟဇာတတ္တာ၊ ကြောင့်။
န မဂ္ဂဟေတုကာ၊ မဂ် ဟူသော ဟိတ်ရှိသည် မမည်ကုန်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ပဋိ
ဝိဒ္ဓမဂ္ဂကိုးဂရုံကတော၊ အလေ ပြု၍။ ပစ္စဝေက္ခဏကာလေ၌။ အာရမ္မဏာဓိ
ပတိဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ မဂ္ဂါဓိပတိနော၊ မဂ်ဟူသော အာရမ္မဏာဓိပတိ
ပစ္စည်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညဓမ္မာရမ္မဏကာလေ၊ မဂ်မှ တပါး
သော တရားကို အာရုံပြုသော ကာလ၌။ မဂ္ဂါရမ္မဏာတိပိ၊ ဟူ၍၎င်း။ မဂ္ဂါ
ဓိပတိနောတိပိ၊ ဟူ၍၎င်း။ နဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဟောအပ်ကုန်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။
အရိယမဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂသင်္ခါတဿဝါ၊ မဂ်ဟုဆိုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။
မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တဿဝါ၊ မဂ်နှင့် ယှဉ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဟေတုနော၊ ဟိတ်၏။
အတ္တိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကန္တတော၊ အားဖြင့်။ မဂ္ဂဟေတု
ကာဝ၊ မဂ်ဟူသော ဟိတ်ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ မါး။
ဝိရိယံဝါ၊ ကို၎င်း။ ဝီမံသံဝါ၊ ကို၎င်း။ ဇေဋ္ဌကံကတော၊ အကြီးပြု၍။ မဂ္ဂဘာဝနာ
ကာလေ၌။ သဟဇာတာဓိပတိနာ၊ အားဖြင့်။ သိယာ၊ ရံခါ။ မဂ္ဂါဓိပတိနော၊
မဂ်ဟူသော အဓိပတိပစ္စည်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဆန္ဒစိတ္တာနံ၊
တို့တွင်။ အညတရ ဇေဋ္ဌကကာလေ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးကို အကြီးပြု
သော ကာလ၌။ သိယာ၊ ရံခါ။ မဂ္ဂါဓိပတိနောတိ၊ မဂ်ဟူသော အဓိပတိ
ပစ္စည်း ရှိကုန်၏ဟူ၍။ နဝတ္တဗ္ဗာ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

(၅၀၂)

အဋ္ဌသင်္ဂဟိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒွါဒသဝိဓေ၊ သော။ ရူပါဝစရ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊ တွင်။ သဗ္ဗတ္ထပါဒက
စတုတ္ထာဒိနိ၊ ကုန်သော။ နဝဇ္ဈာနာနိ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂါရမ္မဏာနိ၊ မဂ်လျှင် အာရုံ
ရှိကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ မဂ္ဂဟေတုကာနိ၊ မဂ်ဟူသော ဟိတ်ရှိကုန်
သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ မဂ္ဂါဓိပတိနိ၊ မဂ်ဟူသော အဓိပတိပစ္စည်း ရှိကုန်သည်။
နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ တပါး။ စေတောပရိယညဏပုဗ္ဗေနိဝါသ အနာဂတံ
သညဏ စတုတ္ထာနိ၊ တို့သည်။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ မဂ္ဂစိတ္တ ဇာနနကာလောဋ္ဌံ။
မဂ္ဂါရမ္မဏာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဂရဟာကိုဆိုအံ။ မဂ္ဂေန၊
မဂ်နှင့်။ အသဟဇာတတ္ထာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂဟေတုကာနိ၊ မဂ်ဟူသော ဟိတ်
ရှိကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဂရုံကတွာ၊ ရှိ။ အပ္ပဝတ္တိတော၊
ကြောင့်။ မဂ္ဂါဓိပတိနေ၊ မဂ်ဟူသော အဓိပတိပစ္စည်းရှိကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊
ကုန်။ ကသ္မာပန၊ ကား။ တောနိ စေတောပရိယညဏာဒိနိ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂံ၊
ကို။ နဂရုံကရောန္တိ၊ အလေးမပြုကုန်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊
တည်း။ အတ္တနေ၊ ၏။ မဟဂ္ဂတတာယ၊ မဟဂ္ဂုတ်၏အဖြစ်ကြောင့်။
န ဂရုံကရောန္တိ၊ ကုန်။

ပါဠိ၊ နုသန္ဓိ။ ။ မဟဂ္ဂတတာယာတိ ဝုတ္တမတ္ထံ ဥပမာယ သာဓေန္တော “ယထာ
တိ” ဟောမိ မဟာ။

ဟိ-ခွဲအံ။ ရာဇာနံ၊ ကို။ သဗ္ဗော၊ သော။ လောကော၊ သည်။ ဂရုံကရောတိ၊
အလေးပြု၏။ ပန၊ သော်လည်း။ မာတာပိတရော၊ တို့သည်။ နကရောန္တိ၊
အလေးမပြုကုန်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တော၊ ထိုမိတ်တို့သည်။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊
မြင်၍။ အာသနာ၊ မှ။ န ဝုဠဟန္တိ၊ မထကုန်။ အဉ္ဇလိကမ္မာဒိနိ၊ လက်အုပ်
ချီခြင်းအစရှိသောအမှုတို့ကို။ နကရောန္တိ၊ ကုန်။ ဒဟရကာလော၊ ငယ်သော
ကာလ၌။ ဝေါဟရိတ နယေနော၊ ခေါ်သောနည်းဖြင့် သာလျှင်။ ဝေါဟ
ရန္တိယထာ၊ ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏သို့။ ဝေါ၊ တူ။ တောနိပိ စေတောပရိယညဏာ
ဒိနိ၊ တို့သည်လည်း။ အတ္တနေ၊ ၏။ မဟဂ္ဂတတာယ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။
န ဂရုံကရောန္တိ၊ ကုန်။

ကြိယာဟေတုက မနောဝိညာဏဘေတုပိ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း စိတ်သည်လည်း။ အရိယာနံတို့၏။ မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏကာလောဋ္ဌိ။ ပစ္စဝေက္ခဏ ပုရေစာရိကတ္တာ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၏ ရှေ့၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂါရမ္မဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၏။ ပန၊ ဂရဟာ။ မဂ္ဂေန၊ နှင့်။ အသဟဇာတတ္တာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ တံမဂ္ဂံကို။ ဂရံကတော၊ ရှိ။ အပ္ပဝတ္တိတော၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂါဓိပတိမဂ်ဟူသော အဓိပတိပစ္စည်းရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဂရံ၊ အလေးအမြတ်ကို။ နကရောတိ၊ နည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ အဟေတုကတာယ၊ ဟိတ်မရှိသည်အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဟိနတာယ၊ ယုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဇဠတာယ၊ မိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ နကရောတိ၊ မပြု။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံကရောမိ၊ အံ။ ရာဇာနံကို။ သဗ္ဗော၊ သော။ လောကော၊ သည်။ ဂရံကရောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပါလျက်။ အန္တောပရိဇနာ၊ အနီးအပါး လက်တွင်းထား၍ စေပါးသသူဖြစ်ကုန်သော။ ခုဇ္ဇဝါမနက စေဠကာဒယော၊ ကုန်း၊ ကွ၊ စေပါးစသည်တို့သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ အညာဏတာယ၊ မသိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတမနုဿာဝိယ၊ ပညာရှိသောသူတို့ကဲ့သို့။ နာတိဂရံကရောန္တိယထာ၊ အလေးကြီးမပြုကုန်၏သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိစိတ္တံ၊ ဤမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ အဟေတုကတာယ၊ ကြောင့်။ ဟိနတာယ၊ ကြောင့်။ ဇဠတာယ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂံကို။ ဂရံ၊ အလေးအမြတ်။ နကရောတိ၊ မပြု။

ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တကုသလာဒီနိ၊ တို့သည်။ ဉာဏာဘာဝေနစေဝ၊ ဉာဏ်ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ လောကီယဓမ္မာ ရမ္မဏတာယစ၊ လောကီတရားလျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မဂ္ဂါရမ္မဏာဒိဘာဝံကို။ နလဘန္တိ၊ မရကုန်။ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာနေဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

၁၄၃၂။ အတိတာရမ္မဏတ္တိကောဋ္ဌိ။ ဝိညာဏဉာယတန နေဝသညာ နာသညာယတနဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အတိတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ သမာပတ္တိံကို။ အာရဗ္ဗာ၊ ရှိ။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဧကန္တေန၊ အားဖြင့်။ အတိတာရမ္မဏာဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

(၅၀၄)

အဋ္ဌသင်္ဂဟိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၁၄၃၃။ နိယောဂါအနာဂတာရမ္မဏာ နတ္ထိတိ၊ ကာမံ။ နိယမေန၊ အမြဲ
အားဖြင့်။ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အနာဂတာရမ္မဏံ နာမ၊
မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နန္တစစောဒေမိ၊ အံ။ အနာဂတ်သညာဏံ၊ သည်။ ဧကန္တေန၊
အားဖြင့်။ အနာဂတာရမ္မဏံ၊ အနာဂတ်တရားသာလျှင် အာရုံရှိသည် မဟုတ်
လော။ စေတောပရိယညာဏမ္ပိ၊ လည်း။ အနာဂတံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ပဝတ္တတိ
နန္၊ လော။ ဣတိအယံ၊ ကာမံ။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ နောနပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်သည်မဟုတ်
ဖြစ်သည်သာတည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ ဧတံအနာဂတံသစေတောပရိယညာဏံ၊
သည်။ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးဖြစ်သော။ ဧကံ၊ သော။ စိတ္တံ နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊
မဟုတ်ပါ။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတတ္ထာ၊ ကြောင့်။ အညေ
ဟိ၊ မိမိမှတစ်ပါးကုန်သော။ မဟဂ္ဂတစိတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ မိဿကံ၊ ရောသည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ “နိယောဂါ အနာဂတာရမ္မဏာ နတ္ထိ”
ဟိ၊ ဟူ၍။ မယာ ငါသည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၁၄၃၄။ ဒေပဉ္စဝိညာဏာနိ၊ တို့သည်၎င်း။ တိဿော၊ ကုန်သော။ မနောဓာ
တုယောစ၊ မနောဓာတ်တို့သည်၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နသု၊ ကုန်သော။ ရူပါဒီသု၊ တို့၌။
ပဝတ္တိတော၊ ကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဒသစိတ္တုပ္ပါဒါ
တိတ္ထေ၊ ၌။ တာဝ၊ စွာ။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သဟေတုကာ၊ သဟိတ်ဝိပင်္ဂါစိတ်တို့
သည်။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ တို့၏။ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏကာလေ၊ ၌။ ကမ္မံ၊ ကို၎င်း။ ကမ္မနိ
မိတ္တံ၊ ကို၎င်း။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ပဝတ္တိယံ၊ ဖြစ်ခြင်း၌။ အတိတာရမ္မဏာ၊ အတိတ်
တရားလျှင်အာရုံရှိကုန်၏။ ဘဝင်္ဂစုတိကာလေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊
ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ပန၊ အထူး။ ဂတိနိမိတ္တံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊
ရှိ။ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏကာလေစ၊ ၌၎င်း။ တတော၊ ထိုပဋိသန္ဓေကာလမှ။ ပရံ၊ ၌။
ဘဝင်္ဂကာလေစ၊ ၌၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ ရှိကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ကမ္မံ၊ ကမ္မနိမိတ္တံ၊ အာရဗ္ဗ ပဝတ္တိယံ အတိတာရမ္မဏာ၌
ကမ္မနိမိတ်ကို အတိတာရမ္မဏာဟူသည်ကား မနောဒွါရကိုရည်သည်။ ပစ္စုပ္ပန်
ကမ္မနိမိတ်ကား ပစ္စုပ္ပန် ရမ္မဏလည်း ရှိကောင်း၏။ တတောပရံ ဘဝင်
ကာလေစ ပစ္စုပ္ပန် ရမ္မဏာ၌-တဒါရုံနောင် စုတိကျသည် ဖြစ်အံ့ ဘဝင်
လေချက်။ ဇောနောင် စုတိကျသည်ဖြစ်အံ့ ဘဝင်ခြောက်ချက် တွင် ရှေ့ယူ။

ပဉ္စဒါရေ၌။ တဒါရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိယံ၌။ တထာ၊ ဘူ။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူး။ မနောဒွါရေ၌။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ ရမ္မဏံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ပဝတ္တိတော၊ ကြောင့်။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ ရှိ ကုန်၏။ ကုသလဝိပါကာဟေတုက ဥပေက္ခာ သဟဂတမနောဝိညာဏဓာတု ယမ္ပိ၊ ကုသလဝိပါကဥပေက္ခာသဟဂုတ် သန္တိရဏ၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကို သံလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ မှန်၏။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ သာ၊ ထိုကုသလဝိပါက ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သန္တိရဏသည်။ မနုဿေသု၊ တို့၌။ ဇစ္စန္ဒာ ဒိနံ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကန်းသောသူ စသည်တို့၏။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဉ္စဒါရေ၌လည်း။ သန္တိရဏဝသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤကုသလဝိပါကဥပေက္ခာ သန္တိရဏ၌။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သောမနဿသဟဂတံ၊ သောမနဿသဟဂုတ်သန္တိရဏသည်။ ပဉ္စဒါရေ၌။ သန္တိရဏဝသေနစ၊ ဖြင့်၎င်း။ တဒါရမ္မဏ ဝသေနစ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ ရမ္မဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနောဒွါရေ ၌။ တဒါရမ္မဏ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သဟေတုကဝိပါကာဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ အဘို့တစ်ပါးကိုဆိုအံ့။ အကုသလဝိပါကာဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု၊ အကုသလဝိပါက ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သန္တိရဏသည်။ ကုသလဝိပါကာယ၊ သော။ ဥပေက္ခာသဟဂတော ဟေတုကာယ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သန္တိရဏနှင့်။ သမာနဂတိကာဝေ၊ တူသော အလားရှိသည်သံလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ သာ၊ ထိုအကုသလဝိပါက ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သန္တိရဏသည်။ အပါယိကာနံ၊ သူတို့၏။ ပဋိသန္ဓိတဝဂ် စုဝိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအကုသလဝိပါက ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သန္တိရဏ၌။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ သောမနဿ သဟဂတော၊ သော။ ကြိယာဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်သည်။ ခိဏာသဝါနံ၊ တို့၏။ ပဉ္စဒါရေ ၌။ ပဟဋ္ဌာကာရံ၊ ရယ်ရှင်သော အခြင်းအရာကို။ ကုရုမာနာ၊ ပြုလျက်။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မနောဒွါရေ၊ မနောဒွါရ၌။ အတိတာဒိဘေဒေ၊ အတိတ်စသည် အပြားရှိကုန်သော။ ဓမ္မေတရားတို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။

(၅၀၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟသိတုပ္ပါဒ ဝသေန၊ ရယ်ရွှင်ခြင်းကို ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ အတိတာဒိဘေဒါနံ၊ အတိတ်စသည် အပြားရှိကုန်သော။ ခန္ဓဓာတုအာယတနာနံ၊ သမ္မသန္တာနံ၊ သုံးသပ်ကုန်သော။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊ ဆင်ခြင်ကုန်သော။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့အား။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဏ္ဏတ္တိနိဗ္ဗာန ပစ္စဝေက္ခဏေ၊ ပညတ်နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်ခြင်သောခဏ၌။ နဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏာ၊ လျှင်အာရုံရှိကုန်၏။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တေဟိ၊ ထိုဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ်တို့ဖြင့်။ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏာ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ်၌။ ဝိသေသော၊ တည်း။

အကုသလတော၊ မှ။ စတ္တာရော ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တ စိတ္တုပ္ပါဒါ၊ တို့သည်။ အတိတာဒိဘေဒါနံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓဓာတု အာယတနာနံ၊ တို့ကို။ အသာဒနာဘိနန္ဒန ပရာမသကာလေ၊ သာယာခြင်း နှစ်သက်ခြင်း မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း၏ကာလ၌။ အတိတာဒိအာရမ္မဏာ၊ ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဏ္ဏတ္တိကို။ အာရပ္ပာ၍။ အသာဒေန္တဿ၊ သာယာသောသူအား။ အဘိနန္ဒန္တဿ၊ နှစ်သက်သောသူအား။ “သတ္တောသတ္တော”တိ၊ ဟူ၍။ ပရာမသိတွာ၊ မှားသောအားဖြင့်သုံးသပ်၍။ ဂဏန္တဿ၊ ယူသောသူအား။ နဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တေဟိ၊ ထိုဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် စိတ်တို့ဖြင့်။ ပရာမသဂ္ဂဟဏံ၊ မှားသောအားဖြင့်သုံးသပ်၍ယူခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧဒေ၊ ကုန်သော။ ပဋိသ သမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ တို့သည်။ အတိတာဒိဘေဒေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာရပ္ပာ၍။ ဒေါမနဿိတာနံ၊ ဖြစ်သော နှလုံး မသာယာခြင်း ရှိကုန်သောသူတို့အား။ အတိတာဒိအာရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ ပဏ္ဏတ္တိကို။ အာရပ္ပာ

၍။ ဒေါမနသိတာနံ၊ ဖြစ်သောနှလုံး မသယာခြင်းရှိကုန်သောသူတို့အား။
 နဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ ဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သမ္ပယုတ် ဥဒ္ဓစ္စ
 သမ္ပယုတ်စိတ်တို့သည်။ တေသုခဝဓမ္မေသု၊ ထိုအတိတ်စသည် အပြားရှိသော
 တရားတို့၌သာလျှင်။ အနိဋ္ဌာဂံတ ဘာဝေနစေတ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်
 သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဥဒ္ဓတဘာဝေနစ၊ တုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။
 ပဝတ္တိယံ၊ ။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္န နဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ ကြိယတော၊
 မှ။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သမဟဘုကစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ တို့သည်။ ကုသလစိတ္တုပ္ပါဒဂတိ
 ကာဝေ၊ ကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်နှင့် အလားတူကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဥပေက္ခာ
 သဟဂတာ၊ သေ။ ကြိယာဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု၊ မနောဒွါရာ
 ဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်။ ပဉ္စဒွါရေ၊ ။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိယံ၊ ။ ပစ္စုပ္ပန္နာ
 ရမ္မဏာရှိ၏။ မနောဒွါရေ၊ ။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ နဉ္စေ၊ အာရုံ
 ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဏ္ဏတ္တိနိဗ္ဗာနာ ရမ္မဏာနဉ္စ၊ အာရုံရှိသည်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဇဝနာနံ၊ တို့၏။ ပုရေစာရိက ကာလေ၊ ရှေ့သွားဖြစ်သော
 ကာလ၌။ အတိတာ နာဂတပစ္စုပ္ပန္န နဝတ္ထဗ္ဗာ ရမ္မဏာ အာရုံရှိ၏။

ယထာဝုတ္တပ္ပဘေဒေ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ ရူပါ
 ဝစရဇ္ဈာနေ၊ ဈာန်တွင်။ သဗ္ဗတ္ထပါဒက စတုတ္ထံ၊ ၎င်း။ အာကာသ ကသိဏ
 စတုတ္ထံ၊ ၎င်း။ အာလောက ကသိဏစတုတ္ထံ၊ ၎င်း။ ဗြဟ္မဝိဟာရစတုတ္ထံ၊ ၎င်း။
 အာနာပါနစတုတ္ထံ၊ ၎င်း။ ဣတိဣမာနိပဉ္စ၊ ဤငါးပါးသော စတုတ္ထတို့သည်။
 နဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏာနေဝ၊ နဝတ္ထဗ္ဗ တရားသာလျှင် အာရုံရှိကုန်၏။ ဣဒ္ဓိဝိဓ
 စတုတ္ထံ၊ သည်။ ကာယဝသေန၊ ကိုယ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိဏာ
 မေန္တဿ၊ ညွတ်စေသောသူအား။ အတိတပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တံ၊ အတိတ်ဖြစ်
 သော ပါဒကဈာန်စိတ်ကို။ အာရမ္မ၊ ၍။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။
 အတိတာရမ္မဏံ၊ ၍။ မဟာဓာတုနိဓာနေ၊ မြတ်သော ဘုရား ဓာတ်တော်ကို
 ဌပနာရာ၌။ မဟာကဿပတ္ထေရာဒိနံ၊ မဟာကဿပထေရ် စသည်တို့၏။ ဣဒ္ဓိ
 ဝိဓစတုတ္ထံဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သောဝတ္ထုကို။ အဓိဋ္ဌဟန္တာနံ၊
 ဓိဋ္ဌာန်ကုန်သော သူတို့အား။ အနာဂတာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတံ၊ ဖြစ်၏။
 ကိရ၊ ခဲ့အံ့။ မဟာကဿပတ္ထေရော၊ သည်။ မဟာဓာတုနိဓာနံ၊ မြတ်သော
 ဘုရားဓာတ်တော်ကို ဌပနာခြင်းကို။ ကရောဇ္ဈော၊ ပြုသည်ရှိသော်။ “အနာ

(၅၀၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကကောနိယယံ

ဂတေဌ။ အဋ္ဌာရသ ဝဿာဓိကာနိ၊ တဆဲရှစ်နှစ် အလွန်ရှိကုန်သော။ ဒေ
 ဝဿ သတနိ၊ အနှစ် နှစ်ရာတို့တိုင်အောင်။ ဣမေဂန္ဓာ၊ ဤနံသာတို့သည်။
 မာသုဿိသု၊ မခြောက်စေကုန်သတည်း။ ပုပ္ဖါနိ၊ ပန်းတို့သည်။ မာမိလာ
 ယိသု၊ မညှိုးစေကုန်သတည်း။ ဒွိပါ၊ ဆီမီးတို့သည်။ မာနိဗ္ဗာယိသု၊ မငြိမ်း
 စေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဓိဋ္ဌဟိ၊ အဓိဋ္ဌဇန၏။ သဗ္ဗ၊ အလုံးစုံနံသာ
 စသည်သည်။ တထေဝ၊ ထိုဓိဋ္ဌာန်တိုင်းလျှင်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ အဿ
 ဂုက္ကတ္ထေရော၊ သည်။ ဝတ္တနိယ၊ သေနာသနေ၊ ဝတ္တနိယ မည်သော တော
 ကျောင်း၌။ ဘိက္ခုသဗံ၊ ရဟန်းသံဃာကို။ သုက္ခဘတ္တံ၊ အမဲ ဟင်းလျာ
 မပါ ခြောက်သောဆွမ်းကို။ ဘုဉ္ဇမာနံ၊ ပရတုတ်သည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။
 “ဥဒကသောဏ္ဍိ၊ ရေအိုင်သည်။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေတိုင်းနေတိုင်း။ ပုရေ
 ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းမစားမီရွှေအဘို့၌။ ဒိဓိရသံ၊ နို့ဓိမ်းအရသာသည်။ ဟောတု၊
 ဖြစ်စေ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဓိဋ္ဌဟိ၊ ဓိဋ္ဌာန်၏။ ပုရေဘတ္တံ၊ ဆွမ်းမစားမီ ရွှေအဘို့
 ၌။ ဒိဓိရသံ၊ ဓိဋ္ဌာန်တိုင်း။ နို့ဓိမ်းအရသာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပစ္ဆာ
 ဘတ္တေ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်နောက်၌။ ပါကတိကမေဝ၊ ပြကတေ၊ ရေသဘော
 ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ စိတ္တသန္တိသိတံ၊
 စိတ်၌မိသည်ကို။ ကတု၊ ၍။ အဒိဿမာနေန၊ သော။ ကာယေန၊ ဖြင့်။
 ဂမနကာလေဝ၊ ၌၎င်း။ အညဿ၊ သော။ ပါဠိဟာရိယဿ၊ တန်ခိုး ပြာဠိ
 ဟာကို။ ကရုဏကာလေဝ၊ ပြုသောကာလ၌၎င်း။ ကာယံ၊ ကိုယ်။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။
 ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဒိဗ္ဗသောတစတုတ္ထံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇမာနသဒ္ဓမေဝ၊ ထင်ရှားရှိသော အသံကို
 သာလျှင်။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ပဝတ္တိတေဝံ၊ ကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စေတောပရိယ ဉာဏစတုတ္ထံ၊ သည်။ အတိတေ၊ ၌။ သတ္တဒိဝ
 သဗ္ဗန္တရေ၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း၌။ အနာဂတေ၊ ၌။ သတ္တဒိဝသဗ္ဗန္တရေ၊ ၌။
 ပရေသံ၊ တို့၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဇာနန္တဿ၊ သိသောသူအား။ အတိတာရမ္မဏဉ္စ၊
 သည်၎င်း။ အနာဂတာရမ္မဏဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ အထူး။
 သတ္တဒိဝသတိက္ကမနေ၊ ခုနစ်ရက်ကို လွန်သောကာလ၌။ တံ၊ ထိုသူတပါး
 စိတ်ကို။ ဇာနိတံ၊ သိခြင်းငှာ။ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။

ပါဠိ၌ နှစ်သိန်း။ ။ကဏ္ဍတိကအတ္ထုပ္ပတ္တိရာဇဝဏ္ဏနာ

ဟိ-ယသ္မာကြောင့်။ သေ-သေသာ၊ ဤခုနစ်ရက်လွန်သော သူတပါးစိတ်
သည်။ အတိတနာဂတံသညဏာနံ၊ အတိတံသညဏ်အနာဂတံသညဏ်တို့၏။
ဝိသယော၊ အာရုံတည်း။ စေတောပရိယညဏဿ၊ ။နဝိသယော၊ အာရုံ
မဟုတ်။ (လှန်)။ တသ္မာကြောင့်။ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ ပန၊ တပါး။
တေဿ စေတောပရိယညဏဿ၊ ။ ပစ္စုပ္ပန္နဇာနနကာလေ၊ ။ ပစ္စုပ္ပန္နာ
ရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။

ပါဠိ၌ နှစ်သိန်း။ ။ပစ္စုပ္ပန္နဘေဒံ ဒေသန္တော “ပစ္စုပ္ပန္န” ဟုခေါ်မဟာ။

တေပစ္စုပ္ပန္နာနဉာဏ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်မည်သည်လည်း။ ခဏပစ္စုပ္ပန္န၊ ။သန္တ
တိပစ္စုပ္ပန္န၊ ။အတ္တ၊ ပစ္စုပ္ပန္န၊ ။ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
တတ္ထ ခဏပစ္စုပ္ပန္နာဒိသု၊ တို့တွင်။ ဥပ္ပ၊ ဒဌိတိဘက်ပွတ္တံ၊ ဥပါဒ် ။ ဘင်သို့ရောက်
သော။ မေဇာတံ၊ သည်။ ခဏပစ္စုပ္ပန္န၊ မည်၏။ ကေဒ္ဒိသန္တတိဝါရပရိယာပန္နံ
တခုနစ်ခုသော သန္တတိဝါရ၌ အကျုံးဝင်သော။ မေဇာတံ၊ သည်။ သန္တတိ
ပစ္စုပ္ပန္န၊ မည်၏။

ကေဒ္ဒိသန္တတိဝါရကား ရပ်ဖြစ်အံ့ သတ္တရသကာလတမျက်နှစ်ချက်။ နာမ်ဖြစ်အံ့
တဝိတိနှစ်ပိတိဟူသည်။

ပါဠိ၌ နှစ်သိန်း။ ။ကေဒ္ဒိသန္တတိဝါရေ သရူပေန ဒေသန္တော “တတ္ထာ” ဟိ
အာဒိမဟာ။

တတ္ထ၊ ထိုသန္တတိပစ္စုပ္ပန်၌။ အန္တကာရေ၊ အမှိုက်၌။ နိသီဒိတွာ၊ နေ၍။
အာလောကဌာနံ၊ အလင်းရှိရာ အရပ်သို့။ ဂတဿ၊ သွားသောသူအား။
အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်။ နတာဝဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။
ပန၊ ပါး။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ တံ၊ ထိုအာရုံသည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ။ ဧတ္ထန္တရေ၊ ဤအတွင်း၌။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပသန္တတိ
ဝါရုပ်အစဉ်တို့ကို၎င်း။ အရူပသန္တတိဝါရ်၊ နာမ်အစဉ်တို့ကို၎င်း။ (ထည့်)။
ကေဒ္ဒိသန္တတိဝါရ၊ တခုနစ်ခုသောသန္တတိဝါရတို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။
အာလောကဌေ၊ အလင်းရှိရာအရပ်၌။ စရိတွာ၊ လှည့်လည်၍။ ဩဝရကံ၊
တိုက်ခန်းသို့။ ပဝိဋ္ဌဿပိ၊ ဝင်သောသူအားလည်း။ သဟသာ၊ အဆောတလျှင်။

(၅၁၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရူပံ သညံ။ ပါကဋံ သညံ။ နတဝဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ ယာဝ၊ အကြင်
 ရွှေလောက်။ တံ၊ ထိုရူပါရုံသညံ။ ပါကဋံ သညံ။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတ္တန္တရေ၊
 ဤအတွင်း၌။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ရူပသန္တတိဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ အရူပသန္တတိဝါ၊
 တို့ကို၎င်း။ (ထည့်)။ ဧကဒေသန္တတိဝါရာ၊ တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။
 ပန၊ ပါး။ ဒုရေ၊ အဝေး၌။ ဌတု၊ တည်၍။ ရဇကောနံ၊ ကဝါသည်တို့၏။
 ဟတ္ထဝိကာရံ၊ လက်ဖောက်ပြန်ခြင်းကို၎င်း။ ဂဏ္ဍိဘေရီအာဒိ အာကောဋ္ဌန
 ဝိကာရဉ္စ၊ ခေါင်းလောင်းစည်ကြီး စသည်သိုးခြင်း တီးခြင်းဟူသော ဖောက်
 ပြန်ခြင်းကို၎င်း။ ဒိသ္မာပိ၊ မြင်၍လည်း။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ နတဝသုဏာတိ၊
 မကြားသေး။ ပန၊ ပါး။ ယာဝ၊ လောက်။ တံ၊ ထိုခေါင်းလောင်းစည်ကြီး
 သံကို။ သုဏာတိ၊ ကြား၏။ ဧတသ္မိံ ပိအန္တရေ၌သည်း။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။
 ရူပသန္တတိဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ အရူပသန္တတိဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ (ထည့်)။ ဧကဒ္ဒိ
 သန္တတိဝါရာ၊ တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တာဝ၊ စွာ။ မဇ္ဈိမ
 ဘာဏကာ၊ မဇ္ဈိမနိကာယကို ဆောင်ကုန်သောဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
 ပန၊ တထူးကိုဆိုအံ့။ သံယုတ္တဘာဏကာ၊ တို့သည်။ ရူပသန္တတိ၊ ရုပ်အစဉ်၎င်း။
 အရူပသန္တတိ၊ နာမ်အစဉ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒေသန္တတိယော၊ တို့ကို။ ဝတု၊
 ၍။ “ဥဒကံ၊ ရေကို။ အက္ကမိတွာ၊ နင်း၍။ ဂတဿ၊ သွားသောသူအား။
 ယာဝ၊ လောက်။ တီရေ၊ ကမ်း၌။ အက္ကန္တဥဒကလေခါ၊ နင်းသော ရေအရေး
 သည်။ နပသိဒတိ၊ မကြည့်သေး။ အဒ္ဓါနတော၊ အခွန်ရှည်သောခရီးမှ။
 အာဂတဿ၊ လာသောသူအား။ ယာဝ၊ လောက်။ ကာယေ၊ ၌။ ဥဿုမ
 ဘာဝေါ၊ ပူရှိန်ခြင်း အဖြစ်သည်။ န ဝူပသမတိ၊ မငြိမ်းသေး။ အာတပါ၊
 နေပူမှ။ အာဂန္တု၊ လာ၍။ ဂဗ္ဘံ၊ တိုက်ခန်းသို့။ ပဝိဋ္ဌဿ၊ ဝင်သောသူအား။
 ယာဝ၊ လောက်။ အန္တကာရဘာဝေါ၊ အမှိုက်၏အဖြစ်သည်။ န ဝိဂစ္ဆတိ၊
 မကင်းသေး။ အန္တောဂဗ္ဗေ၊ တိုက်ခန်းအတွင်း၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိကရိတွာ၊
 နှလုံးသွင်း၍။ ဒိဝါ၊ နေအခါ၌။ ဝါတပါနံ၊ လေသောက်တံခါးကို။ ဝိဝရိတွာ၊
 ဖွင့်၍။ ဩလောကေန္တဿ၊ ကြည့်သောသူအား။ ယာဝ၊ လောက်။ အက္ခိနံ၊
 မျက်စိတို့၏။ ဖန္ဒနဘာဝေါ၊ တုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နဝူပသမ္ပတိ၊
 မငြိမ်းသေး။ အယံ သန္တဟိ၊ ဤဖြစ်စဉ်သည်။ ရူပသန္တတိနာမ၊ မည်၏။
 ဒေတယောဇဝနဝါရာ၊ တို့သည်။ အရူပသန္တတိနာမ၊ မည်၏။ ဣတိ ဤသို့။

ဝတ္ထု၊ ဆိုပြီး၍။ “တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိန္တပါးစုံသော သန္တတိ သညလည်း။ သန္တ
တိပစ္စုပ္ပန်နာမ၊ မည်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

ပန၊ တပါး။ ဧကဘဝပရိစ္ဆိန္နံ၊ တခုသောဘဝဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။
ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်နာမ၊ မည်၏။ ယံ၊ အကြင်အဒ္ဓါ ပစ္စုပ္ပန်ကို။
သန္တာယ၊ ၍။ တဒေဒ္ဓကရတ္တသုတ္တော၌။ “ယော စာဝုသော။ ပ။ သံဟိရတိ” တံ၊
ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဝုသော။ ငါ့ရှင်။ ယောစမနော၊
အကြင်မနောဝိညာဉ်သည်၎င်း။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ယေစဓမ္မံ၊ အကြင်
စေတသိက်တို့သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဧတံဥဘယမ္ပိ၊ ဤနှစ်ပါးစုံသည်
လည်း။ ပစ္စုပ္ပန်၊ မည်၏။ တသ္မိံ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော တရား၌။
ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဆန္ဒရာဂ ပဋိဗဒ္ဓံ၊ ဆန္ဒရာဂနှင့်စပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဆန္ဒရာဂပဋိဗဒ္ဓတ္တာ၊ ဆန္ဒရာဂနှင့် ပေါ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
တံ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်တရားကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ နှစ်သက်၏။ တံ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်တရားကို။
အဘိနန္ဒန္တော၊ နှစ်သက်သည် ရှိသော်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။
သံဟိရတိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် ဆွဲငင်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်တို့တွင်။
သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၊ သည်။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ အာဂတံ၊ လာ၏။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်၊
သည်။ သုတ္တော၊ ၌။ အာဂတံ၊ ၏။

☰

တတ္ထဓဏပစ္စုပ္ပန်ာဒိသု၊ တို့တွင်။ ဧကမိ၊ အချို့သော အဘယဂိရိ ဝါသီ
ဆရာတို့သည်။ “ဓဏပစ္စုပ္ပန်၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ စေတော ပရိယဉာဏဿ၊
၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကိုန်၏။
ကိံကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိမဿစ၊
တန်ခိုးရှိသောသူ၏၎င်း။ ပရဿစ၊ သူတပါး၏၎င်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဧကက္ခဏော
၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ယုံကြောင့်ကည်း။ (ထည့်)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊
ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ တေသံ၊ ထိုဧကမိဆရာတို့၏။ ဣဒံ၊ ကား။ သြပမ္ပံ၊ တည်း။
အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ပုပ္ဖမုဋ္ဌိမ္ပိ၊ ပန်းဆုပ်ကို။ ခိတ္တော၊ ပစ်သည်ရှိ
သော်။ အဝယံ၊ မချွတ်။ ဧကပုပ္ဖံ၊ တခုသောပန်းသည်။ ဧကဿ၊ တခုသော
ပန်း၏။ ဝဏ္ဏေန၊ အညာဖြင့်။ ဝဏ္ဏံ၊ အညာကို။ ပဋိဝိဇ္ဈတိယထာ၊ စွပ်မိ၏သို့။
ဝေ၊ တူ။ “ပရဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဇာနိဿာမိ၊ သိအံ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ရာသိ
ဝသေန၊ အစု၏အစွမ်းဖြင့်။ မဟာဇနဿ၊ ၏။ စိတ္တော၊ ကို။ အာဝဇ္ဇိတေ၊ ဆင်

(၅၁၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ခြင်သည်ရှိသော်။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ကေဿ၊ ဧ။ စိတ္တော သည်။ ကေန၊
 သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေဝါ၊ ဌ်လည်း။ ဌိတိက္ခဏေဝါ၊ ဌ်၎င်း။
 ဘင်္ဂက္ခဏေဝါ၊ ဌ်၎င်း။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ဧ။ ဣတိအဓိ၊ ကား။ သြပမ္ပံ၊ တည်း။
 ပန၊ ဂရဟာ။ တံဝစနံ၊ သည်။ (အဗ္ဘတ္တိဌ်စပ်)။ တံဝစနံ၊ ကို။ (ပဋိက္ခိတ္တိဌ်စပ်)။
 ဝဿသတမ္ပိ၊ လုံး၎င်း။ ဝဿသဟဿမ္ပိ၊ လုံး၎င်း။ အာဝဇ္ဇန္တော၊ ဆင်ခြင်
 သည် ရှိသော်။ ယေနစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အာဝဇ္ဇတိ၊ ဧ။ ယေနစ၊ ဖြင့်လည်း။
 ဇာနာတိ၊ ဧ။ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ သိုဆင်ခြင်သောစိတ် သိသော
 စိတ်တို့၏။ သဟဋ္ဌာနာ ဘာဝတော၊ တက္ခ တည်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်၎င်း။ အာဝဇ္ဇနဇေနာနံ၊ တို့၏။ အနိဋ္ဌေ၊ အလိုမရှိအပ်သော။
 ဌာနေ၊ လောကီအရာ၌။ နာနာရမ္မဏာ ဘာဝပုတ္တိဒေါသတော၊ အထူးထူး
 သော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော ဒေါသကြောင့်၎င်း။ အယုတ္တံ၊
 မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်၏။
 ပန၊ အလျော်။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်၎င်း။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်၎င်း။ စေ
 တောပရိယဉာဏဿ၊ ဧ။ (ထည့်)။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဧဟာတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ပစ္စုပ္ပန်တို့တွင်။ ဝတ္တမာန ဇဝနဝိထိတော၊ ဖြစ်ဆဲ
 သော ဇောဝိထိမှ။ အတိတာနာဂတဿ၊ ဧ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒ္ဓိတိ ဇဝန
 ဝိထိပရိမာဏကာလေ၊ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်သော ဇောဝိထိ အတိုင်းအရှည်
 ရှိသော ကာလ၌။ ပရဿ၊ ဧ။ ယံစိတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထိရှိ၏။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ လည်း
 ဖြစ်သော။ တံစိတ္တံ၊ သည်။ သန္တတိ-ပစ္စုပ္ပန္နနာမ၊ မည်၏။ ပန၊ တပါး။
 အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ကို။ ဇဝနဝါရေန၊ ဇဝနဝါရ်ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။
 အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ယံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တံဝစနံ၊ သည်။ သုဝုတ္တံ၊ တည်း။
 တတြ-တသ္မိံ အဋ္ဌကထာဝစနေ၊ ဌ်။ အယံ၊ ကား။ ပရိဒီပနာ၊ တဖန်အနက်
 ကိုပြခြင်းတည်း။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသောသူသည်။ ပရဿ၊ ဧ။ စိတ္တံ၊ ကို။
 ဇာနိတုကာမော၊ သိလိုသည်ဖြစ်၍။ အာဝဇ္ဇတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ အာဝဇ္ဇနံ၊
 မနောဒ္ဓါရာဇ္ဇန်းစိတ်သည်။ ခဏပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သောစိတ်ကို။ အာရမ္မဏံ
 ကတွာ၊ ၍။ တေနော၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သူတပါး စိတ်နှင့် သာလျှင်။
 သဟ၊ တက္ခ။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဧ။ တတော၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ စတ္တာရိ ပဉ္စဇာနာနိ၊

လေးကြိမ်၊ ငါးကြိမ်သော ဇောတို့သည်။ ဇေတိ၊ ကုန်၏။ ယေသံ၊ အကြင်
 လေးကြိမ်၊ ငါးကြိမ်သောဇောတို့တွင်။ ပစ္ဆိမံ၊ သောစိတ်သည်။ ဣဒ္ဓိစိတ္တံ၊
 တန်ခိုးရှိသောစိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သေသာနိ၊ တန်ခိုးရှိသောစိတ်မှ
 ကြွင်းကုန်သော သုံးကြိမ်၊ လေးကြိမ်သော စိတ်တို့သည်။ ကာမာဝစရာနိ၊
 တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုလေးကြိမ်၊
 ငါးကြိမ်သော ဇောတို့၏။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသော။ တဒေဝံ၊ ထိုသူတပါး
 စိတ်သည်သာလျှင်။ အာရမ္မဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ဆက်။ တာနိ၊
 ထိုလေးကြိမ်၊ ငါးကြိမ်သောဇောတို့သည်။ နာနာရမ္မဏာနိ၊ အထူးထူးသော
 အာရုံရှိကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ဝသေန၊
 ဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန်ာရမ္မဏတ္တာ၊ တည်း။

ဇောဒနာနုသန္ဓိ။ ။ ကောရမ္မဏတာ သဗ္ဗဇေနာနိ ပရယာ စိတ္တံ ဇာနေယျန္တိ
 ဇောဒနံ သန္ဓာယာဟ “ကော”တိ အာဒိ။

စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗဇေနာနံ၊ တို့၏။ (ထည့်)။ ကောရမ္မဏတ္တေ၊ တခုသောအာရုံ
 ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဣဒ္ဓိစိတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပရယာ၊
 ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဣတရာနိ၊ ဣဒ္ဓိစိတ်မှ တပါးကုန်သော
 ကာမာဝစရာစိတ်တို့သည်။ နဇာနန္တိ၊ မသိကုန်။ စက္ခုဒ္ဓါရေ၊ ဌ။ စက္ခုဝိညာဏ
 မေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿတိယထာ၊ မြင်၏သို့။ ဣတရာနိ၊
 စက္ခုဝိညာဉ်မှတပါးသော အာဝဇ္ဇန်းစသော စိတ်တို့သည်။ နပဿန္တိယထာ၊
 မမြင်ကုန်၏သို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဣဒ္ဓိစေတော
 ပရိယဉာဏံ၊ သည်။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်သစေဝ၊ ၏၎င်း။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်သစ၊
 ၏၎င်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန်ာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်မ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ေယေဝ၊
 ဌ်သာလျှင်။ ပတတိပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ဝသေ
 နေဝ၊ သာလျှင်။ ဧတံ၊ ဤစေတောပရိယဉာဏံကို။ ပစ္စုပ္ပန်ာရမ္မဏန္တိ၊ ဟူ၍။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏစတုတ္ထံ၊ သည်။ နာမဂေါတ္တာနုဿရဏေ၊ အမည်အမျိုးကို
 ဆင်ခြင်ခြင်း၌၎င်း။ နိဗ္ဗာနနိမိတ္တပစ္စဝေက္ခဏေ၊ နိဗ္ဗာန်နိမိတ်ကို ဆင်ခြင်

(၅၁၄)

အဋ္ဌကထာနိဿယ

ခြင်း၌၎င်း။ နဝတ္ထုဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သေသကာလေ၊ ၌။ အတိ
တာရမ္မဏမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာကမ္မုပဂဉာဏစတုတ္ထမ္မိ၊ သည်လည်း။
အတိတာရမ္မဏမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏာဒိသု၊
တို့တွင်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသ စေတောပရိယဉာဏာနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ အတိတာ
ရမ္မဏာနိ၊ ကုန်သည်။ ကိဉ္ဇာပိဟောန္တိ၊ ကုန်၏ရှင်။ အထခေါ၊ သော်လည်း။
တေသံ၊ ထိုပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ စေတောပရိယဉာဏံတို့တွင်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာ
ဏဿ၊ ၏။ အတိတက္ခန္ဓာ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့သည်၎င်း။ ခန္ဓပဋိ
ဗဒ္ဓဉ္စ၊ ခန္ဓာနှင့်စပ်သော အမည်အမျိုး စသည်သည်၎င်း။ ကိဉ္ဇိ၊ သော။ အနာ
ရမ္မဏနာမာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံသည်။
အတိတက္ခန္ဓ ပဋိဗဒ္ဓဓမ္မေသု၊ တို့၌။ သဗ္ဗညုတညာဏ သမဂတိကံ၊ သဗ္ဗညုတ
ညာဏံနှင့်တူသော အလားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ တပါး။ စေတောပရိယ
ဉာဏဿ၊ ၏။ သတ္တဒိဝသဗ္ဗန္တရာတိတံ၊ ခုနစ်ရက်အတွင်းကို လွန်လေပြီး
သော။ စိတ္တမေဝ၊ သာလျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊
မှန်၏။ တံ၊ ထိုစေတောပရိယဉာဏံသည်။ အညံ၊ စိတ်မှတပါးသော။ ခန္ဓံဝါ၊
ကို၎င်း။ ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓံဝါ၊ ကို၎င်း။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ ပန၊ သမ္ဘာဝနာကိုဆိုအံ့။
မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တ စိတ္တာရမ္မဏတ္ထာ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော စိတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယာယတော၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ မဂ္ဂရမ္မဏန္တိ၊ မဂ်လျှင်
အာရုံရှိ၏ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ တပါး။ ယထာကမ္မုပဂဉာဏဿ၊ ၏။ အတိတံ၊
သော။ စေတနာမတ္တမေဝ၊ မျှသည်သာလျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣတိအယံ ဝိသေသော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထေဌာနေ၊ ၌။
အဋ္ဌကထာနယော၊ တည်း။

ပါဠိ၊ နုသန္တိ။ ။ ပဌာနေ ဝုတ္တနယေန စေတောပရိယဉာဏာဒိနံ အာရမ္မဏံ
ဉာပေန္တော “ယသ္မာ” တျာဒိမာဟံ။

ပန၊ ထိုသို့အဋ္ဌကထာ၌ လာသော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ကုသလာခန္ဓာ။
ပ။ ပစ္စယေ” တိ၊ ဟူ၍။ ပဌာနေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရောပိ၊
လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ စေတောပရိယဉာဏ ယထာ
ကမ္မုပဂဉာဏာနံ၊ တို့၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတြာပိ၊ တို့တွင်

လည်း။ ယထာကမ္မုပဂဉာဏဿ၊ ဧ၊ ကုသလာ ကုသလာဝေ၊ တို့သာလျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏစတုတ္ထံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇမာနဝဏ္ဏာရမ္မဏတ္တာ၊ ထင်ရှားရှိသော ရူပါရုံလျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နာ ရမ္မဏမေဝ၊ သည်သာ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အနာဂတံသ ဉာဏစတုတ္ထံ၊ သည်။ အနာဂတာရမ္မဏ မေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုအနာဂတံသ ဉာဏစတုတ္ထသည်။ အနာဂတက္ခန္ဓ ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓေသု၊ တို့၌။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သဗ္ဗညုတညာဏသမဂတိကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

ပါဠိ၊ နန္ဒသန္တိ။ ။ စေတောပရိယအနာဂတံသဉာဏာနံ ဝိသေသံ ဒေသေန္တော “တတ္ထာ” တိ အာဒိမာတံ။

တတ္ထ၊ ထိုဉာဏ်တို့တွင်။ စေတောပရိယဉာဏံမိ၊ သည်လည်း။ အနာဂတာရမ္မဏံ၊ သည်။ ကိဉ္ဇာပိ ဟောတိ၊ ရှင့်။ ပနတထာပိ၊ သော်လည်း။ တံ ထိုစေတော ပရိယ ဉာဏ်သည်။ သတ္တဒိဝသပ္ပန္နဓရေ ခုနစ်ရက်အတွင်း၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကမေဝ၊ ဖြစ်သော စိတ်ကိုသာလျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ဧ၊ ဣဒံ၊ ဤအနာ ဂတံသဉာဏ်သည်။ အနာဂတေ၊ ၌။ ကပ္ပသတ သဟဿေ၊ ကမ္ဘာတသိန်း ထက်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကစိတ္တမ္ပိ၊ ကို၎င်း။ ခန္ဓေပိ၊ တို့ကို၎င်း။ ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓေပိ၊ တို့ကို၎င်း။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ဧ၊ ရူပါဝစရ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနာနိ၊ တို့သည်။ အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နေသု၊ တို့တွင်။ ဧကမ္မေမ္ပိ၊ တခုသော တရားကိုလည်း။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ အပဝတ္တိတော၊ ကြောင့်။ ဧကန္တ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာနေဝ၊ စင်စစ် နဝတ္တဗ္ဗကရားသာလျှင် အာရုံရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

၁၄၃၅။ အဇ္ဈတ္တတ္တိကော၌။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပဉ္စ နိဗ္ဗာနဉ္စ ဗဟိဒ္ဓါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဣဒံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓံ၊ သော။ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ပရပုဂ္ဂလသန္တာနေ၊ သူတပါးသန္တာန်၌။ ဗဟိဒ္ဓါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စမာနမ္ပိ၊ ဟောတော်မူအပ်သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုဣန္ဒြိယဗဒ္ဓ၏။ အတ္တနော၊ ဧ၊ သန္တာနေ၊ ၌။ ပရိယာပန္နတ္တာ၊ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ နိယကဇ္ဈတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဧ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယေနကေနစိ၊

(၅၁၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တစုံတခုသော။ “ကေနစိတိပိ”။ ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ နိယကဇ္ဈတ္တ ပရိယာယဿ၊ ၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ ဗဟိဒ္ဓါတိ၊ ဗဟိဒ္ဓ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိယကဇ္ဈတ္တမတ္တဿ၊ နိယကဇ္ဈတ္တမျှ၏။ အသမ္ဘဝတော၊ ကြောင့်။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။

၁၄၃၆-၇။ ပန၊ မဟုတ်။ နိယကဇ္ဈတ္တမတ္တဿ၊ နိယကဇ္ဈတ္တမျှ၏။ အသမ္ဘဝမတ္တံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတ္တိကော၊ ဌ်။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏတော၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ မူအပ်၏။ အဇ္ဈတ္တဓမ္မာ ပဂမမတ္တတော၊ အဇ္ဈတ္တ တရား၏ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းမျှကြောင့်သာလျှင်။ အာကိဉ္ဇညာယတနာရမ္မဏဿ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနာရမ္မဏ်၏ အာရုံ၏။ အဇ္ဈတ္တဘာဝမ္ပိ၊ အဇ္ဈတ္တ အဖြစ်ကို၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓဘာဝမ္ပိ၊ ကို၎င်း။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓဘာဝမ္ပိ၊ ကို၎င်း။ အနန္တဇာနိတော၊ ခွင့်မပြုမူ၍။ အာကိဉ္ဇညာယတနံ နဝတ္တဗ္ဗံ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏန္တိပီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတန စသည် တို့တွင်။ ကောဝလံ၊ သက်သက်။ တဒေဝံ၊ ဈာန်သည်သာလျှင်။ န ဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ တဿ၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတန ဈာန်၏။ အာဝဇ္ဇနမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ ဥပစာရစိတ္တာနိပိ၊ တို့သည်၎င်း။ တဿ၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတန ဈာန်၏။ အာရမ္မဏပစ္စဝေက္ခဏ စိတ္တာနိပိ၊ အာရုံကို ဆင်ခြင်သော စိတ်တို့ သည်၎င်း။ တဿေဝ၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတန ဈာန်၏ အာရုံကိုသာလျှင်။ အဿာဒနာဒိ ဝသေန၊ သာယာခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ အကုသလစိတ္တာနိပိ၊ တို့သည်၎င်း။ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာနေဝ၊ ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် အပြီးတည်း။

ဤတွင် ဣတိ ဖျောက်တတ်သည်။ “ဣတိသဒ္ဓေါ ပရိသမာပနံ၊ ယောဇနာ (၂၄၂-ထု)ရှိသည်။

ယောဇနာနုသန္တိ။ ။ ယဒိ ပန အာဝဇ္ဇနာဒိနိ အာကိဉ္ဇညာယတနဿ အာရမ္မဏံ ကရေန္တိ၊ ကသ္မာ ပန န ဝုတ္တာနိတိ အာဟာ “တာနိ” တိအာဒိ။

ပန၊ ထိုသို့ အာကိဉ္ဇညာယတန ဈာန်၏ အာရုံကို အာရုံ ပြုသော်လည်း။ တာနိ အာဝဇ္ဇနာဒိနိ၊ ထို အာဝဇ္ဇနာ အစရှိသည်တို့သည်။ ဣသိ၊ ထိုအာ

ကိဉ္ဇညာယတနုဈာန်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဝုတ္တာနေဝ၊ ဆိုအပ်သည် မည်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ နဝုတ္တာနိ၊ မဆိုအပ်ကုန်။ တာနိအာဝဇ္ဇနာဒိနိ၊ တို့သည်။ (ထည့်)။ ဝုတ္တာနေဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ ကထံဟောန္တိ၊ နည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဟိ၊ အဖြေကိုဆိုအံ့။ ဧတံအာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ ဤအာကိဉ္ဇညာယတနု ဈာန်စိတ်သည်၎င်း။ တဿ၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနုဈာန်စိတ်၏။ ပုရေစာရိကံ၊ ရှေ့သွားဖြစ်သော။ အာဝဇ္ဇနဥပစာရာဒိ ဝသေန၊ အာဝဇ္ဇန်းဥပစာရ စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ယဉ္ဇစိတ္တံ၊ အကြင်စိတ်သည်၎င်း။ ဧတေန၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနုဈာန်စိတ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ကောရမ္မဏံ၊ သည်။ ဘဝေယျ၊ ရာ၏။

ယောဇနာ။ ယန္တိ ယံစိတ္တံ၊ စသဗ္ဗေ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနု ယဉ္ဇာတိ ယောဇတေဗ္ဗေ၊ ဣဒံပဒေယံ ဘဝေယျာတိ ပဒေကတ္တာ။ ။၂၄၂-သု။

သဗ္ဗံ၊ သော။ တံစိတ္တံ၊ ထိုစိတ်ကို။ (ဝုတ္တန္တိပဒေကမ္ပံ)။ အတိတာရမ္မဏတ္တိကေ၊ ဌံ။ (ဝုတ္တာနန္တိပဒေအာဓာရာ)။ “ကာမာဝစရကုသလံ၊ ၎င်း။ အကုသလံ၊ ၎င်း။ ကြိယတော၊ မှ။ နဝစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ ကိုးပါးသောစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၎င်း။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာန်၊ ၎င်း”။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဧတေသံစိတ္တုပ္ပါဒါနံ၊ တို့၏။ “သိယာ၊ ရံခါ။ အတိတာရမ္မဏာတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ နဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဟောအပ်ကုန်”။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏဘာဝဿ၊ အဖြစ်၏။ အနုညာတတ္တာစ၊ ခွင့်ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အာကိဉ္ဇညာယတနုဿ၊ ၏။

နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏတ္တာတိပဒေ သမ္ပန္နော၊ စသဗ္ဗေ၊ အနုညာတတ္တာစ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏတ္တဝစနတောစာတိယောဇတေဗ္ဗေ။

အာ။ ပ။ အတိတာရမ္မဏာတိပိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကေန္တေန၊ ဖြင့်။ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏတ္တ ဝစနတောစ၊ ကြောင့်၎င်း။ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ဌံ။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတ္တိကေ၊ ဌံ။ ကေ၊ တပါးတည်း။ ဝုစ္စမာနမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ဝါ၊ ဆိုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။

(၅၁၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပိသဒ္ဓေါသန္တာဝနက္ခော'။

တံအာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေဋ္ဌာ အတိတာ
ရမ္မဏတ္တိကေ၊ ဌ်။ တေန၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။
ကောရမ္မဏဘာဝမ္ပိ၊ တခုသောအာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။

အပိသဒ္ဓေါ နာနာရမ္မဏဘာဝံ အပေက္ခတိ'။

သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ကာမာဝစရက္ခသလာဒိနံ၊ တို့၏။ နဝတ္ထဗ္ဗရမ္မဏဘာ၊ ကို။
ဝုတ္တာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣဓာပိ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတ္တိကေ၊ ဌ်လည်း။
တေသံ၊ ထိုကာမဝစရက္ခသိုလ် စသည်တို့၏။ နဝတ္ထဗ္ဗရမ္မဏဘာဝံ၊ ကို။ ဒီပေ
တိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တေန၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်နှင့်။ သဟ၊
တကွ။ ကောရမ္မဏာနံ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရက္ခသလာဒိနံ၊ တို့၏။ နဝတ္ထဗ္ဗ
ရမ္မဏဘာဝေ၊ ဌ်။ ကော-ကိဒိသော၊ အဘယ်သို့သဘောရှိသော။ အန္တရာ
ယော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ရှိအံ့နည်း နတ္ထေဝ၊ မရှိသည်သာတည်း။ (လှန်) ။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဧဝံဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်။ တေသ္မိ၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတန
ဈာန်ကို။ ဝုတ္တေ၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ တာနိအာဝဇ္ဇနာဒိနိ၊ တို့သည်။
(လိုက်)။ ဝုတ္တာနေဝ၊ ဟောအပ်သည် မည်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဧတ္ထအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတ္တိ
ကေ၊ ဌ်။ သေသံ၊ သည်။ ပါဠိတော၊ အားဖြင့်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ တည်း။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အာရမ္မဏဘာဂေ၊ အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့် ဝေတန်ခြင်း၌။
ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ၊ ၎င်း။ နေဝသညာ နာသညာယတနံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ကုသလဝိပါကကြိယဝသေန၊ ဖြင့်။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။
ဣမေသံစိတ္တုပ္ပါဒါနံ၊ တို့၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တာနသမ္ပန္နံ၊ သန္တန်နှင့်
စပ်သော။ ဟေဋ္ဌိမသမာပတ္တိံ၊ အောက်ဖြစ်သောသမာပတ်ကို။ အာရပ္ပ၊ ၍။
ပဝတ္တိတော၊ ကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏဘာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

စ၊ အထူး။ ဧတ္ထဆသု စိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ တို့တွင်။ ကြိယံ၊ သော။ အာကာ
သံနဉ္ဇာယတနံ၊ အာကာသနဉ္ဇာယတန စိတ်သည်။ ကြိယာဝိညာဏဉ္ဇာ
ယတနဏေဝ၊ ၏သာလျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရဿ၊

ကြိယာဝိညာဏဉ္ဇာယတနမှ တပါးသော ကုသိုလ်ဝိပါက် ဝိညာဏဉ္ဇာယတန၏။ အာရမ္မဏံသည်။ န၊ မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အာကာသာနဉ္ဇာယတန ကြိယာသမင်္ဂီနော၊ အာကာသာနဉ္ဇာယတန ကြိယာစိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကုသလဿဝါ၊ ဖြစ်သော။ ဝိပါကဿဝါ၊ ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဿ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ အထူး။ ကုသလံ၊ အာကာသာနဉ္ဇာယတန ဖြစ်သောကုသိုလ်သည်။ တိဏ္ဍမ္ပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလဝိပါက ကြိယာနံ၊ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဖြစ်သော ကုသိုလ်ဝိပါက်ကြိယာတို့၏။ အာရမ္မဏံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အာကာသာနဉ္ဇာယတန ကုသလံ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ရှိ။ ဌိတဿ၊ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တတော၊ ထိုအာကာသာနဉ္ဇာယတနမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ဟိဝိဿပိ၊ သုံးပါးအပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဿ၊ ဝိညာဏဉ္ဇာယတန ဖြစ်သော ကုသိုလ် ဝိပါက်ကြိယာ၏။ ဥပ္ပတ္တိ သမ္ပဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဟမါး။ ဝိပါကံ၊ အာကာသာနဉ္ဇာယတနဖြစ်သော ဝိပါက်သည်။ ကဿံစိ၊ တစုံတခုသော ဝိညာဏဉ္ဇာယတန စိတ်၏။ အာရမ္မဏံ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဝိပါကတော၊ ဝိပါက်စိတ်မှ။ ဝုဠဟိတွာ၊ ထ၍။ စိတ္တဿ၊ သမာပတ်စိတ်ကို။ အဘိနိဟာရာသမ္ပဝတော၊ ရှေးရှုဆောင်ခြင်း၏ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ နေဝသညာနာသညာယတနဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏကရဏေပိ၊ အာကိဉ္ဇညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာကို အာရုံပြုရာ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဝစရတိက စတုက္ကဗျာနာဒိနံ၊ တို့၏။ နိယကဇ္ဈတ္တတော၊ မှ။ ဗဟိဒ္ဓါဘာဝေန၊ ဗဟိဒ္ဓ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဗဟိဒ္ဓါဘူတာနိ၊ ဗဟိဒ္ဓဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ပထဝီကသိဏာဒိနိ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ရှိ။ ပဝတ္တိတော၊ ကြောင့်။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

သဗ္ဗေဝ။ ပ။ ဗျာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တာဝ၊ စွာ။ ကုသလတော၊ မှ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တ စိတ္တုပ္ပါဒါ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ခန္ဓာဒိနိ၊ တို့ကို။ ပစ္စင်္ကေန္တဿ၊ ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ၊ အဇ္ဈတ္တလျှင်အာရုံရှိကုန်သည်။

(၅၂၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ခန္ဓာဒိပစ္စဝေက္ခဏေ၊
 ခန္ဓာ စသည်ကို ဆင်ခြင်ရာ၌၎င်း။ ပဏ္ဏတ္တိနိဗ္ဗာန ပစ္စဝေက္ခဏေ၊ ရာ၌၎င်း။
 ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ၊ ကုန်သည်။ ဧဟာန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒုဘယဝသေန၊ ထိုနှစ်ပါး
 စုံသော အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ၊ ကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဉာဏဝိပုယုတ္တေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ လျှင်။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ အထူး။ ကေဝလံ၊ သက်။ တေသံ၊ ထိုဉာဏဝိပုယုတ်
 စိတ် တို့အား။ နိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အကုသလတော၊
 မှ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊
 ၏။ ခန္ဓာဒိနံ၊ တို့၏။ အဿာဒနာဘိနန္ဒန ပရာမသဂ္ဂဟဏကာလေ၌။ အဇ္ဈတ္တ
 ရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ ပရဿ၊ ၏။ ခန္ဓာဒိသုစေဝ၊ တို့၌၎င်း။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ ရူပကသိ
 ကာဒိသု၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ ဖြစ်သော ရုပ် ကသိုဏ်း စသည်တို့၌၎င်း။ တထေဝ၊
 လျှင်။ ပဝတ္တိကာလေ၊ ၌။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ တဒုဘယ ဝသေန၊ ဖြင့်။
 အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပုယုတ္တေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ
 နယော၊ သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကေဝလံ၊ သက်။
 တေသံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိဂတဝိပုယုတ် တို့၏။ ပရာမသဂ္ဂဟဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
 ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပဋိသသမ္ပယုတ္တာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ခန္ဓာဒိသု၊
 တို့၌။ ဒေါမနဿိဘဿ၊ ဖြစ်သောနှလုံး မသာယာခြင်း ရှိသော သူအား။
 အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ ပရဿ၊ ၏။ ခန္ဓာဒိသုစေဝ၊ တို့၌၎င်း။ အနိန္ဒြိ
 ယဗဒ္ဓ ရူပပဏ္ဏတ္တိသု၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ ဖြစ်သော ရုပ် ပညတ်တို့၌၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါ
 ရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ တဒုဘယဝသေန၊ ထိုနှစ်ပါးစုံတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တ
 ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ ဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စ သမ္ပယုတ္တာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ဝုတ္တပ္ပကာ
 ရေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဝိစိကိစ္ဆုန ဘန္တဘာဝ ဝသေန၊ ယုံမှားသည်၏
 အဖြစ် တုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ အဇ္ဈတ္တာဒိအာ
 ရမ္မဏတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဧဒ္ဓပဉ္စဝိညာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ တိဿော၊ ကုန်သော။ မနောဓာတုယော၊
 တို့၎င်း။ ဣတိ-ဣမေ တေရသစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ရူပါဒိနိ၊
 တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၌။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ ပရဿ၊ ၏။ ရူပါ
 ဒိသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်မှုကား။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ တဒုဘယ

ဝသေန၊ ဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓါ ရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ သောမနဿ သဟဂတာ
 ဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု၊ သည်။ ပဉ္စဒ္ဓါရေ၊ ဌ။ သန္တိရဏတဒါရမ္မဏ
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဉ္စရူပါဒိဓံမ္မေ၊ တို့ကို၎င်း။ မနောဒ္ဓါရေ၊ ဌ။
 တဒါရမ္မဏ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အညေ၊ ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကေ၊ ကုန်သော။
 ကာမာဝစရ ဓမ္မေတ၊ တို့ကို၎င်း။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ပဝတ္တိယံ၊ ဌ။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ၊
 ကုန်၏။ ပရေသံ၊ တို့၏။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်မှုကား။ ဗဟိဒ္ဓါ
 ရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ ဥဘယဝသေန၊ ဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ ဥပေက္ခာ
 သဟဂတ ဝိပါကာဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု ဒွယေပိဌ်လည်း။ ဧသေဝ
 နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗေ၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ ကေဝလံ၊ သက်။ တော၊
 ထိုဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ် နှစ်ခုတို့သည်။ သုဂတိ
 ယဉ္စ၊ ဌ်၎င်း။ ဒုဂ္ဂတိယဉ္စ၊ ဌ်၎င်း။ ပဋိသန္ဓိ ဘဝင်္ဂ စုတိ ဝသေန၊ ပို၊ ဖြင့်လည်း။
 အဇ္ဈတ္တာဒိတေဒေသု၊ ကုန်သော။ ကမ္မာဒိသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ မဟာဝိပါကစိတ္တာနိပိ၊ တို့သည်၎င်း။ ဒိန္တိ၊ ကုန်သော။
 တောသံယေဝ၊ ထို ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် အဟိတ် မနောဝိညာဏ ဓာတ်တို့၏
 သာလျှင်။ သမာနဂတိကာနိ၊ တူသောအလားရှိကုန်၏။ ပန၊ အထူး။ ကေဝလံ၊
 သက်။ တောနိ၊ ထိုမဟာဝိပါကစိတ် ရှစ်ခု တို့သည်။ သန္တိရဏ ဝသေန၊ ဖြင့်။
 နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တောနိ၊ တို့သည်။ ပဋိသန္ဓိ ဘဝင်္ဂ စုတိ ဝသေန၊
 ဖြင့်လည်း။ သုဂတိယံ ယေဝ၊ ဌ်သာလျှင်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သောမနဿ
 သဟဂတာ ဟေတုက ကြိယာ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ် စိတ်သည်။ ပဉ္စဒ္ဓါရေ၊ ဌ။
 အတ္တနော၊ ၏။ ရူပါဒိနိ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ပဟဋ္ဌာကာရ ကရဏ ဝသေန၊
 ရှင်ခြင်းကို ပြုတတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိယံ၊ ဌ။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ၊ ၏။
 ရူပါဒိသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်မှုကား။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ၊ ၏။ မနောဒ္ဓါရေ၊ ဌ။
 တထာဂတဿ၊ ၏။ ဇောတိပါလမာဏဝ မဂ္ဂဒေဝရာဇံ ကဏ္ဍတာပသာဒိ
 ကာလေသု၊ တို့၌။ အတ္တနော၊ ၏။ ကတကြိယံ၊ ပြုဘူးသော အမှုအရာကို။
 ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ ဆင်ခြင်စဉ်။ ဟသိတုပ္ပါဒ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်မှုကား။
 အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ၊ ၏။ မလ္လိကာယ၊ သော။ ဒေဝိယာ၊ ၏၎င်း။ သန္တတိ မဟာ
 မတ္တဿ၊ သန္တတိ အမတ်ကြီး၏၎င်း။ သုမနမာလာကာရဿ၊ သုမနပန်းသည်၏
 ၎င်း။ ဣတိဝေမာဒိနံ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့၏။ ကြိယာကရဏံ၊ အမှုအရာကို

(၅၂၂)

အဗ္ဗသလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပြုခြင်းကို။ အာရမ္မာရုံ။ ပဝတ္တိကာလေ၌။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ၏။ ဥဘယဝသေန၊
 ဖြင့်။ အဗ္ဗတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ၏။ ဥပေက္ခာသဟဂတ ကြိယာဟေတုက မနော
 ဝိညာဏဓာတု၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်။ ပဉ္စဒွါရေ၌။ ဝေါဠုပ္ပနဝသေန၊
 ဖြင့်။ မနောဒွါရေ၌။ အာဝဇ္ဇန ဝသေန၊ ဖြင့်လည်း။ ပဝတ္တိယံ၌။ အဗ္ဗတ္တာဒိ
 အာရမ္မဏာ၏။ အဋ္ဌမဟာကြိယာတို့သည်။ ကုသလစိတ္တဂတိကာဝေ၊ ကုသိုလ်
 စိတ်နှင့်တူသော အလားရှိကုန်သည်သာတည်း။ ဟိ၊ အထူး။ ကေဝလံ၊ သက်။
 တာ၊ ထိုမဟာကြိယာစိတ်တို့သည်။ ခိဏာသဝါနံ၊ တို့အား။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
 ကုသလာနိ၊ တို့သည်။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့အား။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတ္ထေက
 မေဝ၊ ဤမျှသာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤမဟာကုသိုလ် မဟာ ကြိယာတို့၌။ နာနာ
 ကရဏံ၊ အထူးတည်း။

ဝုတ္တပ္ပကာရေ၊ သော။ ရူပါဝစရ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၌။ သဗ္ဗတ္ထပါဒက စတုတ္ထာ
 ဒီနိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စဈာနာနိ၊ တို့သည်။ ဣမသ္မိံ တိဏေ၌။ ဩကာသံ၊ ကို။
 လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တောနိ ပဉ္စဈာနာနိ၊ တို့သည်။ ကသိဏ
 ပဏ္ဏတ္တိ နိမိတ္တာ ရမ္မဏတ္တာ၊ ကသိုဏ်း ပညတ် နိမိတ်လျှင် အာရုံ ရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာနိ၊ ကုန်၏။

ဣဒ္ဓိဝိစေတုတ္ထံ၊ သည်။ ကာယဝသေနဝါ၊ ဖြင့်မူလည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ စိတ္တ
 ဝသေနဝါ၊ စိတ်၏အစွမ်းဖြင့်မူလည်း။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ ပရိဏာမနကာလေ၊
 ညွတ်စေသော ကာလ၌၎င်း။ အတ္တနာ၊ မိမိ၏။ ကုမာရကဝဏ္ဏာဒိ နိမ္မာန
 ကာလေစ၊ သူငယ်သဏ္ဌာန်စသည် ဖန်ဆင်းသော ကာလ၌၎င်း။ သကကာယ
 စိတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်စိတ်တို့ကို။ အာရမ္မဏကရဏံတော၊ အာရုံပြုသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ အဗ္ဗတ္တာရမ္မဏံ၊ မည်၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ဟတ္ထိအသာဒိ ဒဿနကာလေ၊
 ဆင်၊ မြင်းစသည်ကို ပြသောကာလ၌။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ၏။ ကာလေန၊ ရံခါ။
 အဗ္ဗတ္တံ၊ ၌။ ကာလေန၊ ရံခါ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ပဝတ္တိယံ၊ ဖြစ်ခြင်း၌။ အဗ္ဗတ္တ
 ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ၏။

ဒဗ္ဗသောတ စတုတ္ထံ၊ သည်။ အဟ္တနော၊ ၏။ ကုစ္ဆိသဒ္ဓဿ၊ ကို။ သဝန
 ကာလေ၌။ အဗ္ဗတ္တာရမ္မဏံ၊ ၏။ ပရေသံ၊ တို့၏။ သဒ္ဓသဝနကာလေ၌။ ဗဟိဒ္ဓါ
 ရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥဘယဝသေန၊ ဖြင့်။ အဗ္ဗတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ၏။
 စေကော ပရိယညာဏစတုတ္ထံ၊ သည်။ ပရေသံ၊ တို့၏။ စိတ္တာရမ္မဏတော၊ စိတ်လျှင်

အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏမေဝ၊ ဗဟိဒ္ဓ တရားသာလျှင် အာရုံရှိ၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုအံ့။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တဇာနနေ၊ စိတ်ကို သိခြင်း၌။ တေန၊ ထိုစေတော ပရိယဉာဏ်ဖြင့်။ ပယောဇနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသစဘုတ္တံ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ခန္ဓာနုဿရဏကာလေ၊ ၌။ အဇ္ဈတ္တာ ရမ္မဏံ၊ ၏။ ပရဿ၊ ၏။ ခန္ဓေတို့ကို၎င်း။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓံ၊ သော။ ရူပံ၊ ကို၎င်း။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ပဏ္ဏတ္တိယောစ၊ တို့ကို၎င်း။ အနုဿရဏတော၊ အောက် မေ့သောသူအား။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ၏။ ဥဘယဝသေန၊ ဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓါ ရမ္မဏံ၊ ၏။

ဒိဗ္ဗစက္ခုစတုတ္ထံ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ကုစ္ဆိဂတာဒိ ရူပဒဿန ကာလေ၊ ဝမ်း၌ တည်သည်စသော ရူပါရုံကို မြင်သော ကာလ၌။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏံ၊ ၏။ အဝသေသ ရူပဒဿန ကာလေ၊ ၌။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ၏။ ဥဘယဝသေန၊ ဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ၏။ အနာဂတံသ ဉာဏစတုတ္ထံ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ အနာဂတ ခန္ဓာနုဿရဏကာလေ၊ ၌။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏံ၊ ၏။ ပရဿ၊ ၏။ အနာဂတ ခန္ဓာနိဝါတို့ကို၎င်း။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဿ၊ သော။ ရူပဿဝါ၊ ကို၎င်း။ အနုဿရဏ ကာလေ၊ ၌။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ၏။ ဥဘယဝသေန၊ ဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ၏။ အကိဉ္ဇညာယတနဿ၊ ၏။ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏတာယ၊ ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ တည်း။

ဒုက္ခအတ္ထုပ္ပတ္တိရဝဏ္ဏနာ

၁၄၄၁။ ဟေတုဂေါစ္ဆက နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ တယော ကုသလ ဟေတုတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဟေတုတို့ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၌။ ပုန၊ တဖန်။ တေယေဝ၊ ထိုဟိတ်တို့ကိုသာလျှင်။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတော၊ ဖြစ်ရာဌာနအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၌။ စတုသု ဘူမိသု ကုသလေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ အာဒိ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမိနာဥပါယေန၊ ဖြင့်။ သေသဂေါစ္ဆကေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဒေသနာနယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၁၄၇၃။ ယတ္ထ ဒွေတယောအာသဝါ ဧကတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ တိဝိ ဓေန၊ သုံးပါးအပြားဖြင့်။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ဧကတော၊ တဖန်တည်း။

(၅၂၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဥပ္ပတ္တိကို။ ဝေဒိတဗျော၏။ တတ္ထ အာသဝေသုတို့တွင်။ စတုသုကုန်သော။
ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တေသုတို့၌။ အဝိဇ္ဇာသဝေနာဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တေသုတို့၌။ ဒိဋ္ဌာသဝ
အဝိဇ္ဇာသဝေဟိတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဣတိ၊ သို့။ ကာမာသဝေါ၊ သည်။ ဒုဝိဇ္ဇေန၊
ဖြင့်။ ဧကတော၊ တကွနက်။ ဝါ၊ ဧကတော-ဧကသ္မိံ စိတ္တပ္ပုပ္ပါဒေ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။ တဝါသဝေါ၊ သည်။ စတုသုကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တေသုတို့၌။ အဝိဇ္ဇာ-
သဝေနာနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧကော၊ တပါးအဘို့ဖြင့်လျှင်။
ဧကတော၊ တကွနက်။ ဧကတော-ဧကသ္မိံ စိတ္တပ္ပုပ္ပါဒေ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

၁၄၈၅။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ ဒွေတယော အာသဝါ ဧကတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိဝစ
နေ၌။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ဧကတော၊ တကွနက်။ ဝါ၊ ၌။ ဥပ္ပတ္တိကို။ ဝေဒိတဗျာ
ယထာ၊ ၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ “ယတ္ထ ဒွေတိဏိ သံယောဇနာနိ ဧကတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ” တိ
ဧတ္တာပိ ဝစနေ၌လည်း။ သံယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ဧကတော၊ နက်။ ဝါ၊ ၌။ ဥပ္ပတ္တိ၊
သည်။ ဒသော၊ ဖြင့်။ ဘဝေါ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ သံယောဇနေသုတို့တွင်။ ကာမရာဂေါ၊
သည်။ စတုစ၊ ဖြင့်။ ဧကတော၊ နက်။ ဝါ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပဋိသော၊ သည်။ တိစ၊
ဖြင့်။ မာနေ၊ သည်။ ဧကော၊ ဖြင့်။ ဝိစိကိစ္ဆာစေ၊ သည်၎င်း။ ဘဝရာဂေါ၊
သည်၎င်း။ တထာ၊ တူ။ ဧကော၊ ဖြင့်။ ဧကတော၊ တကွနက်။ ဝါ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။
ကထံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ကာမရာဂေါ၊ သည်။ မာနသံယောဇန အဝိဇ္ဇာ
သံယောဇနဟိစေ၊ တို့နှင့်၎င်း။ ဒိဋ္ဌိသံယောဇန အဝိဇ္ဇာသံယောဇနဟိစ၊
တို့နှင့်၎င်း။ သီလဗ္ဗတပရာမာသ အဝိဇ္ဇာသံယောဇနဟိစ၊ တို့နှင့်၎င်း။ အဝိဇ္ဇာ
သံယောဇနမတ္တေနဝစ၊ အဝိဇ္ဇာသံယောဇနံ မှုဖြင့်သာလျှင်၎င်း။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စတုစ၊ ဖြင့်။ ဧကတော၊ နက်။ ဝါ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။
ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပဋိသော၊ သည်။ ဣဿာသံယောဇန အဝိဇ္ဇာသံယောဇန
ဟိစေ၊ တို့နှင့်၎င်း။ မစ္ဆရိယသံယောဇန အဝိဇ္ဇာသံယောဇနဟိစ၊ တို့နှင့်
၎င်း။ အဝိဇ္ဇာသံယောဇန မတ္တေနဝစ၊ အဝိဇ္ဇာသံယောဇနံ မှုနှင့် သာလျှင်
၎င်း။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တိဝိစ၊ ဖြင့်။ ဧကတော၊ နက်။ ဝါ၊ ၌။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ မာနေ၊ သည်။ ဘဝရာဂ အဝိဇ္ဇာသံယောဇနဟိတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
ကွ။ ဧကော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဧကတော၊ နက်။ ဝါ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊
သည်။ တထာ၊ တူ။ ဧကော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဧကတော၊ နက်။ ဝါ၊ ၌။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သာ၊ ထိုဝိစိကိစ္ဆာသည်။ အဝိဇ္ဇာ သံယော

ဇေနန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ကေဓာ၊ ဖြင့်။ ကေတော၊ နက်။ ဝါ၊ ခွံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
ဖြစ်၏။ ဘဝရာဂေပိ၊ ခွံလည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
သိအပ်၏။ ဧဝံဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထဥပ္ပတ္တိဌာနေ၊ ခွံ။ ဒွေတိဏိ သံယော
ဇနာနိ၊ တို့သည်။ ကေတော၊ နက်။ ဝါ၊ ခွံ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၁၅၁၁။ ပန၊ ဆက်။ နိဝရဏဂေါတ္ထကော၊ ခွံ။ “ယတ္ထဒွေတိဏိ နိဝရဏာနိ
ကေတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ” တိ၊ ဟူသော။ ယံဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထာပိဝစနေ၊
လည်း။ အဋ္ဌဓာ၊ ဖြင့်။ နိဝရဏာနံ၊ တို့၏။ ကေတော၊ နက်။ ဝါ၊ ခွံ။ ဥပ္ပတ္တိ၊
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဧတေသု၊ ထိုနိဝရဏတို့တွင်။ ကာမတ္ထန္ဓော၊
သည်။ ဒုဝိဓာ၊ ဖြင့်။ ကေတော၊ နက်။ ဝါ၊ ခွံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဗျာပါဒေါ၊
သည်။ စတုဓာ၊ ဖြင့်။ ကေတော၊ နက်။ ဝါ၊ ခွံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။
ကေဓာ၊ ဖြင့်။ ကေတော၊ နက်။ ဝါ၊ ခွံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။
တထာ၊ တူ။ ကေဓာ၊ ဖြင့်။ ကေတော၊ နက်။ ဝါ၊ ခွံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကထံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ကာမတ္ထန္ဓော၊ သည်။ အသင်္ခါရိကစိတ္တေသု၊ တို့၌။
ဥဒ္ဓစ္စအဝိဇ္ဇာ နိဝရဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သသင်္ခါရိကေသု၊ တို့၌။ ထိနမိဒ္ဓဥဒ္ဓစ္စ အဝိဇ္ဇာ
နိဝရဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ဒုဝိဓာ၊ ဖြင့်။ ကေတော၊ နက်။ ဝါ၊ ခွံ။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဒွေတိဏိတိ၊ ဟူသော။ ယံဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
တံဝစနံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌိမ ပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ အောက်ဖြစ်သော အပိုင်းအခြား၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ စတုန္နမ္ပိ၊ လေးပါးသော နိဝရဏ
တို့၏လည်း။ ကေတော၊ နက်။ ဝါ၊ ခွံ။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိဝေ၊ သင့်သည်
သာလျှင်တည်း။ ဗျာပါဒေါ၊ သည်သာလျှင်။ အသင်္ခါရိကစိတ္တေ၊ ခွံ။ ဥဒ္ဓစ္စ
အဝိဇ္ဇာနိဝရဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သသင်္ခါရိကစိတ္တေ၊ ခွံ။ ထိနမိဒ္ဓဥဒ္ဓစ္စ အဝိဇ္ဇာ
နိဝရဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ အသင်္ခါရိကေယေဝ၊ ခွံပင်လျှင်။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ အဝိဇ္ဇာ
နိဝရဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သသင်္ခါရိကေယေဝ၊ ခွံပင်လျှင်လည်း။ ထိနမိဒ္ဓဥဒ္ဓစ္စ
ကုက္ကုစ္စ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဓာ၊ ဖြင့်။
ကေတော၊ နက်။ ဝါ၊ ခွံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။
အဝိဇ္ဇာနိဝရဏမတ္တေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ကေဓာ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကေ
တော၊ နက်။ ဝါ၊ ခွံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ဥဒ္ဓစ္စအဝိဇ္ဇာ
နိဝရဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ကေတော၊ နက်။ ဝါ၊ ခွံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

(၅၂၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိသယံ

၁၅၇၇။ ကိလေသဂေါစ္ဆကောဉ္စ။ “ယတ္ထဒေတယော ကိလေသာ ဧက
 တောဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိ၊ ဟူသော။ ယမ္ပိဣဒံစနံ၊ ကိလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ တတ္ထဝစနေ၊
 ဉ္စ။ ယတ္ထယတ္ထ၊ အကြင်အကြင်ဌာန၌။ ဒေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။
 အညေဟိ၊ တပါးကုန်သော။ ကိလေသေဟိ၊ ကိလေသာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တယောဝါ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသာ၊
 ကိလေသာတို့သည်။ အညေဟိ၊ တပါးကုန်သော။ ကိလေသေဟိ၊ တို့နှင့်။
 သဒ္ဓိ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝေသန္တိ။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။
 ကဿ၊ ကား။ ဒိန္နယေဝဝါ၊ နှစ်ပါးသော ကိလေသာတို့၏ သာလျှင်၎င်း။
 တိဏ္ဏိယေဝဝါ၊ သုံးပါးသော ကိလေသာတို့၏ သာလျှင်၎င်း။ ဧကတော၊
 နက်။ ဝါ၊ ဉ္စ။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဤ။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။

တတ္ထ ဒေတယော ကိလေသေသု၊ ထိုနှစ်ပါး သုံးပါးကုန်သော ကိလေ
 သာတို့၌။ ဒသဓာ၊ ဆယ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့
 ၏။ ဧကတော၊ တပြိုင်နက်။ ဝါ၊ ဧကတော-ဧကသ္မိ*စိတ္တုပ္ပါဒေ၊ တခုသော
 စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ ထိုစကားကို
 အကျယ်ချဲ့၍ ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဆယ်ပါးသော ကိလေသာ တို့တွင်။
 လောဘော၊ လောဘသည်။ ဓဓာ၊ ခြောက်ပါးအပြား အားဖြင့်။ ဧကတော၊
 တပြိုင်နက်။ ဝါ၊ ဧကတော-ဧကသ္မိ*စိတ္တုပ္ပါဒေ၊ တခုသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဋိသော၊ ဒေါသသည်။ ဒိဓာ၊ နှစ်ပါး အပြားအားဖြင့်။
 မောဟော၊ မောဟသည်။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ဒိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားဖြင့်။ ဧက
 တော၊ တပြိုင်နက်။ ဝါ၊ ဧကတော-ဧကသ္မိ*စိတ္တုပ္ပါဒေ၊ တခုသောစိတ္တုပ္ပါဒ်
 ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ကထံဝေဒိတဗ္ဗော၊
 အဘယ်ကဲ့သို့ သိအပ်သနည်း ဟူမကား။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ လောဘော၊
 လောဘသည်။ အသင်္ခါရိကေ၊ အသင်္ခါရိကစိတ်၌။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တေ၊ ဒိဋ္ဌိဂတ
 ဝိပ္ပယုတ်စိတ်၌။ မောဟဥဒ္ဓစ္စအဟိရိက အနောတ္တပ္ပေဟိ၊ မောဟဥဒ္ဓစ္စအဟိ
 ရိကအနောတ္တပ္ပတို့နှင့်။ သသင်္ခါရိကေ၊ သသင်္ခါရိကစိတ်၌။ မောဟထိန
 ဥဒ္ဓစ္စအဟိရိက အနောတ္တပ္ပေဟိ၊ မောဟထိနဥဒ္ဓစ္စအဟိရိက အနောတ္တပ္ပတို့
 နှင့်။ အသင်္ခါရိကေယေဝ၊ အသင်္ခါရိကစိတ်၌ပင်လျှင်။ မောဟမာန ဥဒ္ဓစ္စ
 အဟိရိက အနောတ္တပ္ပေဟိ၊ မောဟမာနဥဒ္ဓစ္စ အဟိရိက အနောတ္တပ္ပတို့နှင့်။

သသင်္ခါရိကေယေဝစ၊ သသင်္ခါရိကစိတ်၌ပင်လျှင်လည်း။ မောဟမာနထိန
ဥဒ္ဓစ္စ အဟိရိကာနောတ္တပ္ပေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တေပန၊ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်၌
ကား။ အသင်္ခါရိကေယေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ မောဟဥဒ္ဓစ္စဒိဋ္ဌိအဟိရိကအနောတ္တပ္ပ
ဟိ၊ တို့နှင့်။ သသင်္ခါရိကေ၊ ၌။ မောဟဒိဋ္ဌိထိန ဥဒ္ဓစ္စအဟိရိက အနောတ္တပ္ပ
ဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ ဆဓာ၊ ဖြင့်။ ဧကတော၊ နက်။ ဝါ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ပန၊ တပါး။ ပဋိသော၊ သည်။ အသင်္ခါရိကေ၊ ၌။ မောဟဥဒ္ဓစ္စအဟိရိက
အနောတ္တပ္ပေဟိ၊ တို့နှင့်။ သသင်္ခါရိကေ၊ ၌။ မောဟထိန ဥဒ္ဓစ္စအဟိရိက
အနောတ္တပ္ပေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဖြင့်။ ဧကတော၊ နက်။ ဝါ၊ ၌။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ မောဟော၊ သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တေ၊ ၌။ ဝိစိ
ကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စ အဟိရိက အနောတ္တပ္ပေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တေ၊ ၌။ ဥဒ္ဓစ္စ-
အဟိရိက အနောတ္တပ္ပေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ ဧဝံ သို့။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဖြင့်။
ဧကတော၊ နက်။ ဝါ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သေသံ၊ သည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ၌။ ဥတ္တာ-
နတ္ထမေဝ၊ ပေါ်သော အနက်ရှိသည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်
လျှင် အပြီးတည်း။

အဋ္ဌသာလိနိယာ၊ သော။ ဓမ္မသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာယ၊ ၌။

အဋ္ဌကထာကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ၊ သည်။

နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

20

နိဂုံး

အနုသန္ဓေ။ ။ယခုအခါ နိဂုံးကိုပြုလိုသောဆရာသည် “တ္ထောဝတာစ”စသည်ကို မိန့်သော်....။

စ၊ဆက်။ တ္ထောဝတာ၊ ဤရွှေသောစကား အစီအစဉ်ဖြင့်....။

☰

မနောရမံ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ် ရှိသော။ စိတ္တံ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ ကဏ္ဍကို၎င်း။ ရူပဉ္စ၊ ရူပကဏ္ဍကို၎င်း။ နိက္ခေပံ၊ နိက္ခေပကဏ္ဍကို၎င်း။ အတ္တုဒ္ဓါရံ၊ အဋ္ဌကထာ ကဏ္ဍကို၎င်း။ ဘာဇေန္တော၊ ဝေဘန်တော်မူလျက်။ ယံဓမ္မသင်္ဂဏီ၊ အကြင် ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းကို။ လောကနာထော၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်သော သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားသည်။ ဒေသေသိ၊ ဟောတော်မူပြီး။

အဘိဓမ္မဿ၊ အဘိဓမ္မာပိဋကတ်၏။ ဓမ္မေ၊ ကုသိုလ်စသော တရားတို့ကို။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမရှိသော အားဖြင့်။ သင်္ဂယ၊ ပေါင်းယူ၍။ ဌိတာယ၊ တည်သော။ တဿ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီယံ၏။ ယာအတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ အာရဒ္ဓါ၊ အားထုတ်အပ်ပြီး။

အနာကုလာနံ၊ နှောင့်ယှက်ခြင်း ကင်းကုန်သော။ အတ္ထာနံ၊ တို့၏။ သမ္ဘဝါ၊ ဖြစ်ရာဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သမ္ဘဝါရှိမူ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပေး)။ နာမေန၊ ဂုဏ်ကြောင့်ရသော အမည်အားဖြင့်။ အဋ္ဌသာလိနီ ဣတိ-အဋ္ဌသာလိနီနာမ၊ အဋ္ဌသာလိနီ အမည်ရှိသော။ (ဣတိကား နာမအနက်)။ သာ-သော အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ ဥပါဂတာ၊ ရောက်ပြီ။

အနုသန္ဓေ။ ။မိမိကျမ်းပြု၍ ရအပ်သော ကုသိုလ်ဖြင့် ပတ္ထနာကိုပြုလိုရကား “ကျေန”စသည် မိန့်သော်....။

ဘာဏဝါရတော၊ ဂါထာနှစ်ရာငါးဆယ် အရေအတွက်ရှိသော ဘာဏဝါရအားဖြင့်။ ကျေန စတ္တာလိသာယ၊ တခု ယုတ်လေးဆယ် အရေအတွက်ရှိသော။ ပါဠိယာ၊ ပါဠိဖြင့်။ ဓမ္မဿ၊ ပါဠိတော်ဓမ္မ၏။ စိရဋ္ဌိတတ္ထံ၊ ငါးထောင် ရှည်ကြာ ကာလပတ်လုံး တည်စေခြင်း အကျိုးငှာ။ တံ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ ကို။ နိဋ္ဌာပေန္တေန၊ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်စေသော။ မယာ၊ ငါသည်။

ယံကုသလံ၊ အကြင် တိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌမြတ်သောကုသိုလ်သို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်
အပ်ပြီ။ တဿ ကုသလဿ၊ ထိုအဋ္ဌကထာကျမ်းပြုသောကုသိုလ်၏။ အာနု
ဘာဝေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပါဏိနော၊ သတ္တဝါ တို့သည်။
သဒ္ဓမ္မရာဇဿ၊ သူတော်ကောင်းတရားဖြင့်- လူသုံးပါးတို့၏ မင်းဖြစ်တော်မူ
သောမြတ်စွာဘုရား၏။ သုခါဝဟံ၊ ချမ်းသာသုံးပါးကို ဆောင်တတ်သော။
ဓမ္မံ၊ တရားတော်ကို။ ဥတ္တံ၊ သိ၍။

ဝိသုဒ္ဓါယ၊ အထူးစင်ကြယ်သော။ သုခါယ၊ မငြိုမငြင် ချမ်းသာစွာ
သော။ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်ဖြင့်။ အသောကံ၊ စိုးရိမ်ခြင်းမရှိသော။ အနု
ပါယာသံ၊ ဥပါယာသကင်းသော။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ သုခံ၊ ချမ်းသာတကာ
တို့ထက် လွန်ကဲသောချမ်းသာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ ပါပဏန္တု၊
ရောက်ပါစေကုန်သတည်း။

သဒ္ဓမ္မော၊ သူတော်ကောင်း တရားသည်။ စိရံ-စိရကာလံ၊ ငါးထောင်
ရှည်ကြာကာလပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတု၊ တည့်ပါစေသတည်း။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံ
လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဓမ္မေ၊ တရားတော်၌။ သဂါရဝါ၊
ရှိသေခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း။ ကာလေန၊ လုပ်ချိန်
ဆောင်ချိန်သင့်လျော်လျော်ပတ်သော ကာလ၌။ သမ္မာ၊ သည်းထန်စွာ။
ဒေဝေါ၊ မို ခမ်းမင်းသည်။ ပဝဿတု၊ ရွာပါစေသတည်း။

ပေါရာဏာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ သုရာဇာနော၊ ရေမြေထိန်းကျောင်း
မင်းကောင်း မင်းမြတ် တို့သည်။ ပဓံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို။ ရက္ခိံ၊ သူ
ယဿ၊ စောင့်ကုန်၏သို့။ တထေဝ၊ ထိုအတူလျှင်။ ရာဇာ၊ သိကြားအသုရာ
သာသနာစောင့်တတ် သိရိနတ်ဟု လေးမြတ်ကိုးစား တို့မင်းဖျားသည်။
အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏။ ပဓံ၊ ရင်သွေးတော်စစ်သားတော်ချစ်ကို။ ရက္ခတိ
ဣဝ၊ စောင့်၏သို့။ ဣမံပဓံ၊ ဤ သတ္တဝါအပေါင်းကိုလည်း။ ဓမ္မေန၊ တရား
ဖြင့်။ ရက္ခတု၊ စောင့်တော်မူစေသော်။ ဣတိ၊ ဤရွှေအပြီးတည်း။

ပရမဝိသုဒ္ဓသဒ္ဓါ၊ ပုဒ္ဓိဝီရိယပဋိမဏ္ဍိတ သီလာစာရဇ္ဇဝမဒ္ဓဝါဒိ ဂုဏသမုဒယ
သမုဒိတေန၊ ပညာရှိတို့မွေ့လျော်အပ် မြတ်သောညစ်ကြေးမလူးအသူးသဖြင့်
စင်ကြယ်သော သဒ္ဓါ၊ ပညာ၊ ဝီရိယတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဝါရိတ္တ

(၅၃၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

စာရိတ္တ သီလ ဖြောင့်မတ်နူးညံ့သည်၏ အဖြစ်အစရှိသော ကျေးဇူးအပေါင်း တို့၏ စုဝေးရာ ဖြစ်ထသော။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ဤ၌ပဋိမဏ္ဍိတေန၊ ဟုရှိသည်ကား မတော်။ ထသမာသ်တည်း သာလျော်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ။ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလသည် သဒ္ဓါသာဓနဖြစ်၍ သဒ္ဓါဖြင့် တန်ဆာဆင်ရသည်၊ ပစ္စယသဒ္ဓါဝိတ သီလ သည် ပညာ သာဓနဖြစ်၍ ပညာဖြင့်တန်ဆာဆင်ရသည်။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ သည် ဝီရိယသာဓနဖြစ်၍ ဝီရိယဖြင့်တန်ဆာဆင်ရသည်။ ပညာဝီရိယဖြင့် သတိ ကိုလည်း ယူ၍ ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလကို သတိဖြင့်တန်ဆာဆင်ရသည်ဖြစ်၍ သီလဝ စာရ စသည်တို့၏ ဝိသေသနဖြစ်ရကား တသမာသ်တည်းသင့်သည်။ ထို့ကြောင့် အထက်၌ ဝိပုလဝိသုဒ္ဓိဗုဒ္ဓိနာဖြင့် ပညာကို အသီးဆိုလတ္တံ့ဖြစ်သည်။

သက သမယ သမယန္တရဂဟနဇ္ဈောဂါဟဏ သမတ္တေန၊ မဟာဝိဟာရဝါသီ ဂိုဏ်းသားဖြစ်သော မထေရ်တို့၏ အယူဟူသော သကသမယ၊ အဘယဂီရိ ဝါသီ ဇေတဝနဝါသီဂိုဏ်းသားတို့၏အယူဟူသော သမယန္တရတည်းဟူသော တောအုပ်သို့ သက်စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်ရည်ရှိထသော။ ပညာဝေယျတ္တိယ သမန္တာဂတေန၊ ပညာ၏ အထူးအဆန်းအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိစွမ်း၍ ထက် မြက်သန့်ရှင်းသည်၏ အဖြစ်နှင့် ပြည့်စုံထသော။ တိပိဋကပရိယတ္တိပ္ပဘေဒ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ ဟူသောပရိယတ်အပြားရှိသော။ သာဠကတေ၊ အဋ္ဌကထာနှင့် တကွဖြစ်သော။ သတ္တုသာသနေ၊ ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာတော်၌။ အပ္ပဋ္ဌိ ဟဟညာဏပ္ပဘာဝေန၊ အပိတ်အပင် ကင်း၍ ချဉ်းနင်းနိုင်သော ဉာဏ် အစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံထသော။ မဟာဝေယျာ ကရဏေန၊ အကြီးအမြတ်ဖြစ်၍ ဗျာကရိုဏ်းတတ် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဖြစ်ထသော။ ကရဏသမ္ပတ္တိ ဇနိတသုခဝိနိဂ္ဂတ မရုရောဒါရ ဝစနလာဝဏ္ဏယုတ္တေန၊ ကရိုဏ်း၏ ပြည့်စုံခြင်းသည် ဖြစ်စေအပ် သော။ ချမ်းချမ်းသာသာ သန့်ရှင်းစွာထွက်၍ မရုရုဏ် ဥဒါရုဏ်နှင့်ပြည့်စုံ သော တင့်တယ်သော စကားနှင့် ယှဉ်ထသော။

ဝစနလာဝဏ္ဏံ သောဘဏဝစနန္တိ အတ္ထော။ ယောဇနာ။ ။၂၄၆-သု။

မရုရုဏ် ဥဒါရုဏ်ကား အလင်္ကာကျမ်း၌ လာသည်။ ယောဇနာ၌ မရုရော ဌာယ ရှိသည်ကား အလင်္ကာနှင့်မညီ။

ယုတ္တမုတ္တဝါဒိနာ၊ သိကြားလွှတ်သော လက်နက်သို့ ချက်တိုင်း မှန်သဖြင့် အသင့်ဆိုနိုင် တေးမြိုင်နိုင်ဆ မကြုံရလျက် ချက်တဖြုတ် လွှတ်လွှတ်ဆိုနိုင်

ထသော။ ဝါဒီဝရေနံ၊ ကျမ်းဆိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အလယ်၌ မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ထ
သော။ မဟာကဝိနာ၊ အကြီးအမြတ် ပါမောက္ခဖြစ်၍ ကဝေမြတ်ပုဂ္ဂိုလ်
ကျော်ဖြစ်ထသော။ ပဘိန္ဒပဋိသမ္ဘိဒါပရိဝါရေ၊ အတ္တ၊ ဓမ္မ၊ နိရုတ္တိ ပဋိဘာန
ဟူသော လေးပါးသော အရာတို့၌ အထူးအပြားသို့ ရောက်သော ပဋိသမ္ဘိဒါ
ဟူသော အခြံအရံရှိထသော။

၀၀နတ္ထ။ ။အတ္ထာဒိကု ပဘိဇ္ဇတိ ပဘေဒံ ဂစ္ဆတိတိ ပဘိန္ဒာ။ ပဋိဝိသုံ သမ္မာ
ဘိဇ္ဇတိ ဇာနာတိတိ ပဋိသမ္ဘိဒါ။ ပဘိန္ဒာစ သာပဋိသမ္ဘိဒါစာတိ ပဘိန္ဒပဋိသမ္ဘိ
ဒါ။ ပဘိန္ဒပဋိသမ္ဘိဒါပရိဝါရော ယဿ သော ပဘိန္ဒပဋိသမ္ဘိဒါပရိဝါရော၊ ပြု။

ဆဋ္ဌဘိညာ ဒိပ္ပဘေဒ ဂုဏပဋိမဏ္ဍိတေ၊ ခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ် ရှစ်စဉ်
သောသမာပတ် ဝိဇ္ဇာအဋ္ဌ စသည်အထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်
အပ်သော။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ၊ လူတို့ကုသိုလ်ဆယ်ပါး တရားထက်လွန်မြတ်
သော ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်တရား၌။ ဝါ၊ ပကတိလူတို့ထက် လွန်မြတ်သော ဈာန်
လာဘိ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ဈာန်၊ မဂ်ဖိုလ်တရား၌။ သုပတိဋ္ဌိ
တဗ္ဗဒ္ဓိနံ၊ လှံမစောက် ကောင်းစွာတည်သောပညာရှိကုန်ထသော။ ထေရဝံသပု
ဒီပါနံ၊ သခင်မဟာကုဿပ အစရှိသော မထေရ်တို့၏အနွယ်ကို ပညာရောင်
ဖြင့်ပြတတ်သည်ဖြစ်၍ မထေရ်တို့၏အနွယ်၌ ဆီမီးသဘွယ် ဖြစ်ကုန်ထသော။
မဟာဝိဟာရဝါသိနံ ထေရာနံ မဟာဝိဟာရဝါသိ မထေရ်တို့၏။ ဝံသာ
လင်္ကာရဘူတန၊ အနွယ်အဆက်၏ တန်ဆာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သုဝိပုလ
ဝိသုဒ္ဓဗုဒ္ဓိနာ၊ ကောင်းမွန်ပြန့်ပြော စင်ကြယ်သော ပညာရှိထသော။ ဝါ၊
ကောင်းမွန်ပြန့်ပြော စင်ကြယ်သောပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗုဒ္ဓဇောသောတိ၊
ဗုဒ္ဓဇောသဟူ၍။ ဝါ၊ တောင်လက်ယာ ကျန်းငူတွင် ဘုရားငယ် တဆူသို့
ကျော်စောသော ဗုဒ္ဓဇောသဟူ၍။ ဂရုဟိ၊ ကျောက်ထီးကဲ့သို့ အလေး
အမြတ်ပြုအပ်သောဆရာမြတ်တို့သည်။ ဂဟိတနာမဓေယျေန၊ မှည့်အပ်သော
ခေါ်အပ်သောအမည်ရှိထသော။ ထေရေန၊ မထေရ်သည်။ ကတာ၊ စီရင်
အပ်သော။ အဋ္ဌသာလိနီနာမ၊ အဋ္ဌသာလိနီအမည်ရှိသော။ အယံဓမ္မသင်္ဂဟ
ဋ္ဌကထာ၊ ဤဓမ္မသင်္ဂဟကျမ်း၏ အဋ္ဌကထာသည်။

ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်သော ကလပတ်လုံး။ သုဒ္ဓစိတ္တဿ၊ ရာဇ
ဒေဝီသ မောဟ အပ်ရှိသော အညစ်အကြေးမှ စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိတော်မူ

(၅၃၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သဿော။ တာဒိနေဝ၊ လာဘာလာဘ အစရှိသော လောကဓံရှစ်ပါး ဣဋ္ဌ
 အနိဋ္ဌအာရုံတို့ကြောင့်သော်လည်း ပကတိသဘောကို မစွန့်သဖြင့် တုန်လှုပ်
 ခြင်းကင်းသော ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူထသော။ လောကဇေဋ္ဌဿ၊ လောက
 သံပါး၌ သီလ သမာဓိ ပညာစသော ဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးမားသော ပုဂ္ဂိုလ်
 ဖြစ်တော်မူထသော။ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာ ဥဒ္ဓံကိုပယ်ခွါ၍ လက်ဦးစွာ ထွက်သည့်၏
 အဖြစ်ကြောင့် လောကသုံးပါး၏ အကြီးအစကိုဖြစ်တော်မူထသော။ မဟေ
 သိနေဝ၊ မြတ်သောသီလ ကျေးဇူးအပေါင်း စသည်ကို ရှာတော်မူပြီးသော
 မြတ်စွာဘုရား၏။ ဗုဒ္ဓေါတိနာမဓိ၊ ဘုရားဘုရားဟူသော အမည်တော်မျှသည်
 လည်း။ လောကဓိ၊ လောကသုံးပါး၌။ ပဝတ္ထတိ၊ မပြတ်မစဲတည်သေး၏။
 တာဝ၊ ထိုရွှေဘုရား ဟူသည့် အမည်တော် မပြတ်မစဲသမျှ ကာလပတ်လုံး။
 လောက၊ နိတ္ထရဏေသိနံ၊ လောကသုံးပါးမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို ရှာလေ့
 ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ လောကသုံးပါးမှ ထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာလေ့ရှိ
 ကုန်သော။ ကုလပုတ္တာနံ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့၏။ ဝါ၊ ထို့အား။ ပညာ
 ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ပညာစင်ကြယ်ခြင်း၏။ ဝါ၊ ပညာစင်ကြယ်ခြင်းငှာ။ နယံ၊ နည်း
 ဥပဒေသကို။ ဒဿေန္တိ၊ ပြလျက်။ လောကသ္မိံ၊ လောကသုံးပါး၌။ တိဋ္ဌတု၊
 တည်စေသံတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် နိဂုံးစကားအပြီးတည်း။

မန္တလေး ရတနာပုံမြို့တည် နန်းဘည် ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် မင်းတရား
 လက်ထက် မဏ္ဍလာရာမ တိုက်အတွင်း သီတင်းသုံးနေပျော်သော ပြည်ဆရာ
 တော် ဘုရားကြီးသည် စီရင်ရေးသားအပ်သော အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ
 နိဿယသစ်ကား ဤမျှလောက်သော စကားအစဉ်ဖြင့်အောင်မြင်ပြီးဆုံးပြီ။

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယပြီး၏။

